

Topa Yõg Tappet



New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

Topa Yōg Tappet

New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maxakalí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Maxakalí

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
a212b59e-62d7-5a38-9773-b0ce1d5b248b

Contents

MĀTEO	1
MĀ'AK	59
NOK	96
YOĀM	160
'AT	209
HŌMĀN	262
1 KONĪN	287
2 KONĪN	309
GAT	325
'EPEX	334
PINIPĒN	343
KONOXĒN	349
1 TEXANŌN	354
2 TEXANŌN	359
1 TĪMŌN	362
2 TĪMŌN	369
TIT	374
PINĒM	377
'EMEO	379
TIAK	398
1 PET	404
2 PET	412
1 YOĀM	417
2 YOĀM	423
3 YOĀM	424
YOT	425
APOKALIPSE	427

MĀTEO TE HĀM'ĀPAK MAX'AX 'ĀKTUX

Yeyox Kunnix yōg mōnāyχop

¹ Yeyox Kunnix yōg mōnāyχop xohix xop te tik hittap Namix hā' mōkputox, ha mōnāyχop hittap 'Amanām hā' mōkputox.

² Āmanām te 'Iyak mūg tak, ha 'Iyak te Yako mūg tak, ha Yonah mūg tak, xi' taknōy xop mūg tak. ³ Ha Yonah te Pet mūg tak, xix Yet mūg tak, ha' mūg tut 'āxet'ax Tām. Ha Pet te 'Exnōg mūg tak, ha 'Anām mūg tak, ⁴ ha 'Āmīnānap mūg tak, ha Nāy mūg tak, ha Xanmōm mūg tak, ⁵ ha Moax mūg tak, ha' mūg tut 'āxet'ax Hap. Ha Moax te 'Omet mūg tak, ha' mūg tut 'āxet'ax Hot, ha 'Omet te Yexe mūg tak, ⁶ ha Namix mūg tak. Yā hōmā Namix te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix xat.

Ha Namix te 'Onit xetut mūg, ha Xanomām put, ⁷ ha Homo'ām mūg tak, ha 'Amit mūg tak, ha 'Axa mūg tak, ⁸ ha Yoxapah mūg tak, ha Yonām mūg tak, ha 'Oyit mūg tak, ⁹ ha Yotām mūg tak, ha 'Akax mūg tak, ha 'Eyekit mūg tak, ¹⁰ ha Mānāxex mūg tak, ha 'Āmōm mūg tak, ha Yoyit mūg tak, ¹¹ ha Yekōnīn mūg tak, xi' taknōy xop mūg tak, 'Thā puknōg xop te 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōgāhā', nūy hām puknōg ha' mōgā', tu hāpxexka Maminōn tu' mōgāhā', pu tu pi'.

¹² Tu Maminōn tu' pip, 'Thā Yekōnīn te Xanatit mūg tak, ha Yonomameo mūg tak, ¹³ ha 'Amiot mūg tak, ha 'Enitkīy mūg tak, ha 'Ayoh mūg tak, ¹⁴ ha Xanok mūg tak, ha 'Akīy mūg tak, ha 'Eniot mūg tak, ¹⁵ ha Mātā mūg tak, ha Yako mūg tak, ¹⁶ ha Yoye mūg tak, ha Mānix mūtik yāytaha', ha' put Yeyox 'āxet'ax Kunnix.

¹⁷ Kaxīy 'Amanām mōkputox te homik-tok put, ha tehomik-tok put, ha tehomik-tok put, tu mōktu xohix te 14, tu mōktu Namix te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, ha tehomik-tok put xohix te 14, tu mōktu 'Iyaet yōg tikmū'ūn te hāpxexka Maminōn tu' mōg, ha mōkputox nōy xohix te 14 kamah, ha mōktu Yeyox Kunnix mūg tut te' put.

Yeyox mūg tut te' put

¹⁸ Tu' put hā xīy: Tute yāyap-tup Yoye mūtik, pa nōm mūtik nōm 'ohnāg 'Thā Topa Koxuk tek-tok putnāhā'. ¹⁹ Ha Mānix te yāy kutok xuk, ha Yoye te' yūmmūg, yā hāmyok mīy, tu' yīy 'ohnāg, tu hāmpē'paxex, hu: "Pūyā tikmū'ūn Mānix kummuk 'āktux hok!" Kaxīy. Tu' xaptop tu' nīm putup, ²⁰ tu hāmpē'paxex, 'Thā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, Yoye mō'yōn 'hā' nūn, tu' yōtkup tu hām'āktux, hu:

—Yoye, 'āmūn yā Namix hā' 'āmōkputox, hu 'ākuxanōg hok, nūy Mānix mūy, nūy nū mūtik yāyax. Yā' max Mānix, ha Topa Koxuk tek-tok putnāp-tup, ²¹ hak-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yeyox, ha yāy yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.

²² Topa te hāpxopmā ka'ok, yā hōmā tik te Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', yīy: ²³ "Ūn hok yūm tek-tok xuk putup, hak-tok 'āxet'ax te: 'Ēmānēo." Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: "Topa te yūmūg mūtik tihī'." Kaxīy. Tu ta tu' kux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Mānix te yāy kutok xuk nōmhā.

²⁴ Ha Yoye yāy koxak, tu' yīpkox pip, tu Mānix mūg, ²⁵ pa nōm mūtik nōm 'ohnāg, mōktuk-tok put, ha Yoye te' xuxet'ax mīy Yeyox.

2

Tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn

¹ Yeyox mūg tu te' put kōmēn Menēg tu', yā hāpexka Yonex yōg kōmēn, ha 'Enot te hāpexka yōg tikmū'ūn xohix xat, 'Īhā Mānix tek-tok put, ha tik puknōg xop te hāmyūmmūg nūn, māyōn xupep'ax ha' nūn, tu māyōnnāg xop yūmmūg, tu Yenoyanēn ha' nūn, tu' nūn tu nūktu mōxaha', ² nūy kaxxop pit xax, tu' yīkopit, hu:

—Pi'yā' xip tik te tikmū'ūn xat'ax kutok? Yā' tut te' put nōmhā, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat. Hāptox tukmūg tīhi', tu kaxxop yōg māyōnnāg pēnāhā pepi pexkox tu', tu māyōn xupep'ax ha māyōnnāg pēnāhā', tuk nūn tu nūktu nūk-tettex kaxxop pu'. Kaxīy.

³ Ha 'Enot te' xupak, tu' xutīgāhā', xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix xutīgāhā', ⁴ yīy 'Enot te' āmānex xexka xop xānāhā', xix hāmyūmmūg xop xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha', ha 'Enot te:

—Tep mūn 'āktux Topa yōg tappet te'? Pi'yā' xip putup 'ūtut 'Īhāk-tok put, Topa te nōm yāy kutnāhā'? Kaxīy.

⁵ Ha:

—Kōmēn Menēg kopa' put putup, hāpexka Yonex tu'. Yā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu kaxxop nā'ax 'āktux, hu:

⁶ “Menēg mūn kōmēn kutōgnāg, pa Topa te' xexkānāp-tup, 'ūyāy kutnā'ax yōg kōmēn hah,

yīy Topa te kōmēn xexkānāp-tup, ha yāy kutnā'ax te yōgnū tikmū'ūn xat max putup, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat putup.” Kaxīy.

⁷ Ha ta 'Enot te tik xop xānāhā', nōm tik te hāmyūmmūg xop te hāptox tu' nūn, ha' xānāhā', pu nū', ha' xaptop tu' nūn, pu tikmū'ūn 'ūpēnā hok, ha 'Enot te' yīkopit, hu:

—Hām'ūm 'Īhā 'āxop te nō māyōnnāg pēnāhā'? Kaxīy.

Ha' xuktux, ⁸ yīy 'Enot te mō'pok Menēg hah, tu:

—Mōy kaxxop pit xax, nūy xipi', nūy nūy 'ā' xuktux, 'ūyīy kama nūk xup kaxxop keppah. Kaxīy.

⁹ Tu hām'āktux kux, ha ta tik xop mōg, tu ta' mōg putat hā, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu māyōnnāg pēnāhā' 'ūxeheh. Hōmā māyōnnāg te māyōn xupep'ax tu' xip hāmōgnōy tu', yā hōnhā pepi' xip, tu tik keppa' mōg, nūy tik xop mōgā', tu mōktu mīptut tu' xupep, ha kaxxop pit xip, yīy māyōnnāg hup, tu' xup pepi' tu pexkox yokama' xup, ¹⁰ ha tik xop kuxa hittup xexkah, māyōnnāg pēnāhā tu' kuxa hittup, ¹¹ tu mīptut hā' mōxakux, tu kaxxop pēnāhā', 'ūtut Mānix mūtik tīhi', yīy nūktettex kaxxop keppah, tu' kuxa te' yēy. Hak-nāy tu hāpox max popmāhā', ha takat xexkah, yā pipkup yānām 'āta popmāhā', xix hāpox puk haxnāg tu' hōm xix mīxux hep 'ūhaxnāg mīha tu' hōm.

¹² Tu mō'yōn 'Īhā Topa te' yōtkup hā hāmyūmmūgāhā', puyīy 'Enot ha putpu' mōg hok, yīy ta' mōg, putat nōy hā' mōg, tu mōktu yāy yōg hām tu' mōxaha'.

Hāpexka 'Eyit tu nū'paha'

¹³ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye ha' mōg, 'Īhā mō'yōn, tu' yōtkup hā hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyok, nūy 'āknīhā xhip. 'Āk-tok put, xi' tut mōgā', nūy hāpexka 'Eyit tu mōy 'āmōxān, nūy nō te nox pi', ha mōktu 'āte xa hām'āktux. Yā 'Enot te kaxxop xak, 'ūp-tex putup tu'. Kaxīy.

¹⁴ Yīy Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', tu hāp̄xexka 'Eyit 'ūnūpa tu' mōg 'Īhā 'ām̄nīy, ¹⁵ tu' ti ka'ok, ha mōktu 'Enot tu' xok. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu: "Ātek kutok xānāhā', 'Īhā hāp̄xexka 'Eyit ta tu' xip." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox nox xip hāp̄xexka 'Eyit kopa nōmhā'.

'Enot te xonat xop xat pu kaxxop kix

¹⁶ Ha ta 'Enot te' hip, tu tik puknōg te hāmyūmmūg xop hip, pa 'ap nūn'ah, tu yā mō'āmā'. Yīy 'Enot gāy xexkah, tu' xat, pu kōmēn yōg kaxxop pit xohix xexka kix, nūy kaxxop yōg hāmyāxatamuk 2 xohix kix Menēg kopah, xix kōmēn kūnāpa' pip kaxxop pit kix. Yā hōmā, hāmyāxatamuk 2 'Īhā tik puknōg te hāmyūmmūg xop te māyōnnāg pēnāhā', hu' nūn, nūy kaxxop xax, yīy 'Enot te' xat, pu kaxxop pit kutōgnāg xohix kix, nūy kaxxop puxet putex. ¹⁷ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix xexka 'Īhā, tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, nūy tappet tu kax'āmi', yīy:

¹⁸ "Kōmēn Hāmā yōg tikmū'ūn potaha',

yā Haket potaha', 'ūk-tok xak tu',

tu' kuxa teknōg, 'ūk-tok xakix hah." Kaxīy.

Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā' xat'ax gāy te kaxxop kix nōmhā'.

Yāy yōg hām tu' putpu' nūn

¹⁹ Hāp̄xip kutōgnāg 'Īhā 'Enot xok, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Eyit ha' mōg, tu Yoye ha' mōg, tu hām'āktux 'Īhā Yoye mō'yōn, 'ūyōtkup hā hām'āktux, ²⁰ hu:

—Āpu, 'āyok, kaxxop put, xi' tut mōgā', nūy 'Iyaet yōg hām ha putpu mōg. Yā tik kummuk xok, nōm te kaxxop xak, nūy putex. Yīy mōg. Kaxīy.

²¹ Ha Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', ha ta' mōg 'Iyaet ha', tu' mōg tu mōktu' mōxaha', ²² ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā', tu 'Enot kutok 'Akenap 'āktux, ha Yonex yōg tikmū'ūn xat, yāy tak yānān tu' xat, yīy Yoye kuxānōg, pa Topa te hāmyūmmūgāhā', 'Īhā mō'yōn, 'ūyōtkup hā hāmyūmmūgāhā', yīy Yoye mōg hāp̄xexka Ganinet tu', xix kaxxop mōg, xi' tut mōg, ²³ nūy tu ti ka'ok kōmēn Nāyane kopah. Yā hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux, hu: "Tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy putup, tu Nāyane yōg tik 'āxet'ax putup." 'Ūkux. Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xip ka'ok kōmēn Nāyane tu' nōmhā'.

3

Yoām te Topa pupi hām'āktux

¹ Hāp̄xip 'Īhā Yoām tep-tox pix, tu hāp̄xexka Yonex yōg hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pupi hām'āktux, ² tu:

—Mā', yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Yā hōnhā Topa te 'āxat nūnte' Kaxīy.

³ Yā hōmā tik hittap 'Iyaet te Yoām 'āktux, 'Īhā Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Tik xip hām panip xexka tu', tu' yīy ka'ok, tu:

'Āpu, Topa yōg putat max mīy,

nūy Topa pu putat kohe tu' yoa'."

'Ūkux. Kaxīy.

⁴ Yoām te kāmēn xeh hā topixxax mīy, nūy tu xokxop xax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā', xix puk hep xup. ⁵ Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix nūn, xix hāp̄xexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix tikmū'ūn te kōnāg xexka Yohnām

yīka' pip, tu' nūn, ⁶ ha Yoām te tikmū'ūn xohip-tox pix, 'hā tikmū'ūn te yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, tu yāyhāhup tu hām'āktux, nūy nōm kuxyā'.

⁷ Ha Paniye xop nūn kamah, xix Xanoxeo xop nūn, puyīy Yoām kamap-tox pix. Pa Yoām te:

—'Āxop kummuk xop te kāyāk-tok putuk! Piyā 'āxat, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax tu kux, puyīy Topa 'āha gāy hok, nūy 'ākummugā hok? ⁸ 'Āpu hāpxopmā max, pu tikmū'ūn xohix xate yāyhāhup yūmmūg. ⁹ Hām'āktux hok, hu: "Yā mōnāyxor 'Amanām yā yūmū'ā hā mōnāyxor xe'e', 'a Topa te 'ūgkummugāp-tup'ah," Kaxīy. 'Ūxuktux hok! Yā Topa mūn ka'ok, tu mīkax xap hā 'Amanām mōkputox mīy'ax. ¹⁰ Tikmū'ūn te mīm kup kummuk xak, kupuk hā' xak, tu kuxap hā mō'hap, pu tu nōg, ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kummuk kix putup, tu' nōa'. ¹¹ Āte 'āp-tox pix, tu kōnāg hā 'āp-tox pix, xa yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy hok 'ūxeheh, pa tik puxet tek pe' nūn putup, tu' ka'ok, ha tak pu'uk. 'Ap max'ah 'āte nō pataxax tat, yāk mūn kutōgnāg. Hamūn te Topa Koxuk xa mō'kutnāp-tup puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy 'ākuxa kummuk tupmā'. ¹² Yā pēnēn paha', nūy xuxnāg xetox xap mōy mīxux kopah, nūy xap xix mīptut kopah, 'hā mīxux naknāg mō'hap kuxap tu', ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xex max, pa' yīpkox 'ohnāg xop xūygāp-tup, kuxap hā' puk putuk nō xūygāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

¹³ Hāpxip kutōgnāg 'hā Yeyox mōg, tu ta hāpxexka Ganinet tu' xip, tu kōnāg xexka Yohnām ha' mōg, pu Yoām putox pix, ¹⁴ pa Yoām te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Pak mūn putox pix 'ūyānān tu!' 'Āxexka, hak mūn kutōgnāg. Teptu xatek xat, 'ūg 'āp-tox pix? Kaxīy.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Topa te 'āp-tup, xak putox pix. Yā puxi'. Kaxīy.

Ha: —Ya hamūn. Kaxīy. Tup-tox pix.

¹⁶ Ha' pix kux, 'hā Yeyox te kōnāg kox tu' xupep, ha pexkox xōn, ha Yeyox te Topa Koxuk pēnāhā', ha ta tu' yīxohoh kuxxuxtut putuk, tu mōktu Yeyox putox tonnok, tu yīmū' xip, ¹⁷ ha ta Topa yīy, tu hām'āktux pexkox tu', hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit. 'Āte nōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'! Kaxīy.

4

Hāmğāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpkummuk mīy

¹ Ha Topa Koxuk te Yeyox mōgāhā hām panip tu', ha Hāmāyāgnāg te Yeyox xapit, puyīy hāpkummuk mīy. ² Yā 'āmnīy xohix te 40 hā 'ap xit'ah Yeyox, ha putup tep-tex, ³ yīy Hāmğāyāgnāg te' yīka xupep, tu:

—Pax xa yā Topak-tok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām xe'e', xayī' mā'. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te tikmū'ūn xat, pu pām puxet hā tu hi ka'ok hok, pāyā' xat, pu Topa yōg hām'āktux hā tikmū'ūn kuxa hi ka'ok. Kaxīy.

⁵ Ha Hāmğāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā', yā Topa yōg kōmēn, ha Topa pet xexka tu' mōgāhā', pu' pet tox xanep yīmū 'āti', ⁶ ha:

—Pax xa Topak-tok, xa nūy nūhāy hām tu'. Yā Topa yōg tappet te: "Topa te pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy 'āpēnā max, tu 'ātat putup, 'ūyīm hā 'ātat putup,

ka mīkaxxap 'āpata xūy.”

'Ūkux. Kaxīy.

⁷Ha:

—Pa Topa yōg tappet te hām'āktux kamah, hu: “'Ōgnū Topa hā hāpkutex'ex hā gāyā hok.” Kaxīy.

⁸Ha Hāmgyāgnāg te' mōgāhā yīktix tox xanep yīmū', tu hām xexka max xohix tu' mūg, tu hāpxopmā'ax max xohix tu' mūg, ⁹tu:

—Pēnā'! 'Ūgmūn pu nū'āxup, kopxix xa' hōm hāpxop xohix. Kaxīy.

¹⁰Ha Yeyox te:

—'Ākmūn'ah. Mōg, nūy 'āpep. Yā Topa yōg tappet te: “Topap-xehnāg pu nū'āxup, nūy 'ākuxa' yēy.” Kaxīy.

¹¹Yīy Hāmgyāgnāg te' nīm, ha pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy Yeyox pēnā max.

Yeyox te hāpxopmā kōnāmāhā'

¹²Ha ta' nūn xonat xop, tu Yoām mūg, tu kanet hā mō'tat, ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāpxexka Ganinet tu' mōg, ¹³tu kōmēn Nāyane nīm, nūy kōmēn Kapānān tu' xip, ha kōnāg xexka Ganinet te' yīka' xup, yā' xip hāpxexka Yemonōm xix Nāptanix tu'. ¹⁴Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā Topa te hām'āktux, ha tik hittap 'Iyait te nōm pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', nūy tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā', nūy Yeyox xip'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te kōmēn Kapānān tu' nox xip, yīy:

¹⁵“Yemonōn yōg hahām, xix Nāptanix yōg hahām,

yā kōnāg xexka kux tu' pip, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' pip, nō'ōm puknōg yōg Ganinet.

¹⁶Yā' puknōg xop te hāpkoxtap kopa' pip, tu hāmyūmmūg 'ohnāg,

tu kuyānām xexka pēnāp-tup, puyīy hāptupmā',

puyī' puknōg xop hāmyūmmūg,

ha kuyānām te hāpkoxtap tu māp-tup,

nūy nōm puknōg xop kuxa hittupmā'.” Ūkux. Kaxīy.

¹⁷Ha Yeyox te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, hu:

—'Āpu, yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā'ax kummuk kux! Yā hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpu 'īpkox pi'! Kaxīy.

Yeyox te tik te 4 xānāhā'

¹⁸'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te hāpkumep, tu kōnāg xexka Ganinet yōg hāpkux tu' hāpkumep, 'ihā tik taknōy 2 pēnāhā', ha mān xuk, tu' xuxet'ax Xīmām, yā' xuxet'ax nōy te: Pet, xi' taknōy 'āxet'ax 'Ānene', tu mō tut panip yōn, tu mān xuk pax, ¹⁹ha Yeyox te:

—'Āpu, 'ūkpe mōg 'ūg 'āyūmmūgā', xayīy tikmū'ūn tuk ha nūnnā'. Kaxīy.

²⁰Yīy tut panip nīm, nūy Yeyox mūtik hāpkumep.

²¹Ha' mōg 'ihā tik taknōy 2 nōy pēnāhā', ha' xuxet'ax Tiak, xi' taknōy 'āxet'ax Yoām, yā Yemeneo kutok, tu yāy tak yōg mīpkox kopa' mān, nūy tut panip mīy. Ha Yeyox te' xapit, puyīy nū mūtik hāpkumep, ²²ha hāpxip 'ohnāg 'ihā' mōg, tu yāy tak nīm, xix mīpkox nīm, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox pe' mōg.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā xix hittupmāhā'

²³Ha Yeyox te hāpkumep punethok, tu ta Ganinet yōg hāpxexka xohix hā hāpkumep, tu Topa pet xohix kopa hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut xop

hittupmāhā', ²⁴ ha hāp̄xexka Xit yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, hu' pakut xop tat Yeyox hah, yā hāmpakut xohix te tikmū'ūn pakutnāhā', xix yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha nōm tikmū'ūn te yāy pu xu'ux xop tat, xix hāpkumep hok xop tat, ha Yeyox te' xohix hittupmāhā'. ²⁵ Ha tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, yā Ganinet yōg tikmū'ūn, xix kōmēn te 10 yōg tikmū'ūn, xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn, xix Yonex yōg, xix Yohnām xatapa' pip xop. Yā' xohix te Yeyox pe' mōg.

5

Yeyox te hām'āktux yīktix yīmū'

¹ Jesus te tikmū'ūn xohix pēnāhā', tu yīktix tu' mōg, tu mōktu pepi' xip, tu yūm. Ha yāy yōg tik xop te' yīka' mām, ² ha hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', hu:

³—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn kuxa kopa' hok xop.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn xat xe'e', hu' kuxa hittupmāhā'.

⁴—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn pota punethok xop.

Yā Topa te' kuxa hittupmāp-tup.

⁵—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te yāy kutōgnāg pe'paxex.

Yā Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg, yīy pexkox yōg hāp̄xop pop putup.

⁶—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn yīpkox pip xop, nōm te' xak, nūy Topa pu' yīpkox pi', tu hāmyok mīy putup xūy.

Yā Topa te' kuxa māmāhā'.

⁷—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te' nōy kuxa ka'.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka'.

⁸—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn kuxa tup xop.

Yā nōm te Topa pēnāp-tup.

⁹—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te yāy kix kuxyāhā'.

Yā 'ōm te Topa hāk-tok xe'e'.

¹⁰—'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn xūy, nōm tikmū'ūn xūy nūy hāp̄xopmā max.

Yā Topa te' xexkānāp-tup 'īhā' hep xop xohix xat.

¹¹—'Ākuxa hittup'ax 'īhā' gāy xop te 'āxūygāhā', xix 'āmānōg, xix 'ākte'ex kummuk, xix 'ākupep, 'ūkpe 'āmōg hah. ¹² 'Ākuxa hittup'ax, yā Topa te xa popmāp-tup pexkox yōg hāp̄xop xohix. Yā hōmā tik gāy xop te Topa yōg tik hittap xop xūygāhā', tu' pupi hām'āktux xop xūygāhā' kamah, 'āmūn putuk.

Yeyox te 'āmot xuxpex 'āktux xix kuyānām

¹³—'Āmot xuxpex te' xit'ax xuxpexgāhā', ha xogyīn kutnat, puyīy tuk-tox hok. Ha kaxīy 'āxop te Topa hā' puknōg xop pu hāmmāxnāhā'. Pax pu 'āmot ku'uk kummuk hāk-tox, puxix tikmū'ūn xep-tup nōg, nūy hāptopa putyōn, ha' xohix te' tonnok.

¹⁴—Kuyānām te hāptupmāhā', ha kaxīy 'āxop te tikmū'ūn pu Topa pupi hām'āktux, tu' kuxa hittupmāhā'. Tikmū'ūn xohix te kōmēn pēnāhā', yā kōmēn te yīktix yīmū' pip. ¹⁵ Piyā kuyānām tat'ax paha', nūy nō manax kopa' yūm, tu mō'nīy? 'Ap yūm'ah, pāyā mīmpe yīmū' yūm, puyīy mīptut xohix tupmā', puyīy tikmū'ūn nō hāmpēnā max. ¹⁶ Ha kaxīy 'āxop te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux 'āktux, pu tu hittup, ha kaxīy 'āxop te hāp̄xopmā max, pu tikmū'ūn pēnā', nūy 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: "Yā 'āmāx xe'ēgnāg"! Kaxīy.

Tu Topa yōg xat'ax 'āktux

17 —Ūpe'āpaxeh hok, hu: “Yeyox nūn, nūy Mōyyex yōg xat'ax nōa.” Kaxīy. 'Āmhok. 'Aknūn'ah 'ūg tik hittap xop yōg hām'āktux nōa', nōm hittap xop te Topa pupi hām'āktux, 'ap nōāp-tup'ah, pak nūn nūy hām'āktux yūmmūgā max. 18 Ūxaxok hok. Yā' xat'ax xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Yā Topa yōg tikmū'ūn te' xuktux putup mō'kuma' mōg, Yā kax'āmi'ax kutōgnāg xut 'ohnāg, 'Ihā pexkox xip, 'Ihā' xip hahām. 'Ūnōg 'ohnāg. 19 Yīy tikmū'ūn yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', xi' nōy yūmmūgā'ax, pu' yīpkox hok, puxix 'ōm kutōgnāg. Yā Topa te nōm kutōgnāg 'āktux putup 'Ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. 'A xexkānāp-tup'ah. Pa tikmū'ūn yīpkox pip, tu' nōy yūmmūgā'ax, pu' yīpkox pi', puxix Topa xexka 'āktux putup, 'Ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. 20 Yīy hāp-xopmā max Topa pu', tu 'āyīpkox pip pax Topa pu', puyīy Topa 'āxop pu pexkox xōn, 'Ihā yāy yōg tikmū'ūn xat, nūy: Mōnāy! Kaxīy. Pa hāmyūmmūg xop yīpkox 'ohnāg xop, xix Paniye xop te' mōxakux 'ohnāg.

Tu tep-tup nōg 'āktux

21 —Tik hittap te mōnāyxop pu hām'āktux, tu' xat, hu: “Ūp-tex hok. Tikmū'ūn te' nōy putex, puxi' mōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yōg hāpkummuk mīy'ax kopit.” Kaxīy. 22 Pa 'āte 'āxat, hu: Tikmū'ūn te' nōy hā' gāy, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy pu hām'āktux, hu: “Ākummuk,” kaxīy, puxix tik xexka xop hāpkummuk mīy'ax kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy putup nōg, hu nōm pu hupmāhā', hu: “Āp-tox kummuk!” kaxīy, puxix nōm mōgā Hāmgyāgnāg Pet hah. 23 Āmōg Topa pet hah, nūy Topa pu hāp-xop mō'hap, nūy tu' haxyā', tu hāmp'e'paxex, hu: “Hamūn, 'ūgnōy gāy, tute 'ā tu' gāy,” kaxīy. 24 Āpu, 'ōg hāp-xop mō'hap'ax nīm, nūy mōg mō'ka'ok 'ānōy hah, pu 'ānōy mūtik yāyhā 'āxape 'ūxeheh, hak-nāy tu 'ōg hāp-xop mō'hap Topa pu'.

25 —Tikmū'ūn te xa tu' gāy, xix 'ākupex, tu 'āmōgā'ax tik pa te hāmyūmmūg hah, 'āpu nū mūtik yāyhā 'āxape, ka 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg hah, ha' xat pu 'āmūy, nūy kanet kopa mō'ātat. 26 Pax xa kanet kopa 'āxip, hu ta 'āxupa hok, tu mōktu tayūmak xexka hā pago, xayīy 'āpep.

Ūnōy hā' xupxet 'āktux

27 —Āxop te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha: “Ānōy hā xupxet hok!” Kaxīy. 28 Pa 'āte 'āxat, hu: 'Ūn 'āpa hā pēnā hok, nūy 'ūn putup hok. Tikmū'ūn te 'ūn pēnāhā' puxi' kuxa kopa' xonnix. 29 Pax xa 'āpa xe'e xa hāp-xopmā kummugā', 'āpu 'āpa xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet, ha ta' kummuk, xa Hāmgyāgnāg Pet ha 'āmōg. 30 Pax xa 'āyīm xe'e xa hāp-xopmā kummugā', 'āpu 'āyīm xax mīkax hā, nūy putyōn. Yā' max 'āyīm puxet, ha ta' kummuk xa Hāmgyāgnāg Pet ha 'āmōg.

Tik te yāy xetut nīm 'āktux

31 —Tikmū'ūn te 'āxat kamah, hu: “Tik te' xetut nīm putup, puxix tappet mīy, pu tu' nīm.” Kaxīy. 32 Pa 'āte 'āxat xe'e': 'Āxetut nīm hok. Pēyā' xetut te tik nōy mūtik xonnix, 'ūtux hok pu nīm, pāyā' xetut te tik nōy mūtik xonnix hok, 'ūtux hok pu nīm hok, ka tik nōy mūy, nūy nū mūtik tu' xonnix. Yā tik te' nōy xetut mūg, tu nōm hā' xupxet, yā hāpkummuk mīy.

Tute hām'āktux xex'ax 'āktux

33 —Mōnāyxop hittap te Topa yōg hām'āktux 'āpak, hu 'āxat, hu: “Xate Topa pu hām'āktux xex, 'āpu' xaxok hok, nūy mīy.” Kaxīy. 34 Pa 'āte: Topa 'āxet'ax

'āktux hok 'Īhā hām'āktux xex, xix pexkox 'āktux hok. Pexkox yā Topa xip'ax xe'ēgnāg hah, ³⁵ xix hām xexka 'āktux hok, 'Īhā hām'āktux xex. Yā hām xexka xohix Topa yōg, yā' yōg hāptonnok'ax. Ha Yenoyanēn 'āktux hok. Yā Topa te' xat xe'ēgnāg, yā' yōg kōmēn xe'e', ³⁶ xix 'āxe 'āktux hok, 'Īhā hām'āktux xex. Pi'yā' yāy xe yāyhā yām-nok, xip-nīy? 'Ap yāyhā yā yūmmūg'ah, yīy 'āxe 'āktux hok, 'Īhā hām'āktux xex. ³⁷ Hu hām'āktux kutōgnāg, hu: “‘Āmhok,” kaxīy, xix: “Hamūn,” kaxīy. Puxi'. Yā Hāmġayāgnāg mūn te tikmū'ūn yūmmūgāhā, pu hām'āktux tox. Hām'āktux tox hok!

Ūnōy pu hāpkummuk hā'yānān 'āktux

³⁸—Tikmū'ūn te: “Yā' max tikmū'ūn kummuk pu hāpkummugā 'ūyānān tu', nūy tu pago.” Kaxīy. ³⁹ Pa 'āte: Tikmū'ūn kummuk pu hāpkummugā hok, nūy tu pago hok, pa tik te 'āpayīn kix, 'āpu' tux hok pu 'āpayīn nāg nōy kix kamah. ⁴⁰ Tikmū'ūn te 'ōg topixxax xut, 'āpu 'ōg kayak tu' hōm kamah, ha tu paxmōg. ⁴¹ Xonāt puknōg te 'āxat, xayīy 'ūyōg hāpxop putux tat, 'āpu' tat. Ha 'āxat pu kinōm puxet hā' tat, 'āpu kinōm 2 hā' tat. ⁴² Tikmū'ūn te hāpxop 'ūm xak, nūy ta putpu xa' hōm, 'āpu tu' hōm. Tikmū'ūn te' hok xak hāpxop 'ūm, 'āpu tu' hok hōm.

Āhā' puknōg xop putup pax

⁴³—Tikmū'ūn te: “‘Āxapep-tup pax, pa' puknōg xi' gāy xop putup hok.” Kaxīy. ⁴⁴ Pa 'āte': Gāy xop putup pax, xi' puknōg xop, xix Topa tu' xax, pu nōm hā hāmmaxnā', ⁴⁵ xa 'āxop yāyhā Topa hā 'āk-tok xop xe'e'. Yā Topa te māyōn xat, pu' hep xop xohix pu hām pukgā', yā hāpxopmā kummuk xop pu' mīy, xix hāpxopmā max xop pu' mīy kamah. Tute tex nū'kutnāhā' hep xop xohix pu. Yā tikmū'ūn te hāmīyok mīy xop pu nū'kutnāhā', xix tikmū'ūn te hāpkohe' mīy xop pu tex nū'kutnāhā kamah. ⁴⁶ Āxop te 'āxapep-tup xix tikmū'ūn gāy xop putup nōg, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm hok. Yā tik kummuk xop te gohet pupi tayūmak pop, tute yāy xape xop mūn putup pax, xi' puknōg xop putup nōg. ⁴⁷ Āxop te 'āxape xop mūtik hām'āktux puxehnāg, ha ta' puknōg xop te yāy xape mūtik hām'āktux kamah, nōm xop te Topa hā' puknōg xop.

⁴⁸—Āpu hāpxopmā max xe'ēgnāg, nūy 'Ātak Topa putuk, ha pexkox kopa' xip, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg mō'kuma' mōg.

6

Ānōy pu hāmmaxnāhā'

¹—Ōg pa 'āti'! Hāpxopmā max hok, nūy mō'āmā hok, puyīy tikmū'ūn pēnā'. 'Āmhok. Pa Topa pu hāpxopmā max xe'e, puyīy Topa pēnā'. Pāyā xate' mīy puyīy tikmū'ūn pēnā', puxix Topa yūmūg Tak xa pexkox yōg hāpxop 'ūm hōm putup hok.

²—Xate tikmū'ūn hok xop pu hāpxop hok hōm, 'āpu 'īy hok. Yā mō'āmā'ax xop pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu yāy yōg hāpxopmā max'ax 'āktux, tu Topa pe' kopa hām'āktux, xix kōmēn kopa hām'āktux, pu tikmū'ūn hāpxopmā'ax yūmmūg, tu: “Yā tik max, 'ōhōm!” Kaxīy. Yā Topa tep-tup nōg, tu: “Puxi'.” Kaxīy. Tu pexkox yōg hāpxop 'ap hōm putup'ah, mō'āmā pax xop pu' hōm putup'ah. ³ Xate tikmū'ūn hok hā nō teheh, 'āpu hām'āktux hok, pu tikmū'ūn 'ūm yūmmūg hok, pu 'āxape xe'e yūmmūg hok. ⁴ Tikmū'ūn 'ūm pu' xuktux hok, puxix Topa xa pexkox yōg hāpxop hōm. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā'.

Tute Topa pu hām'āktux 'āktux

5 —Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu Topa pu hām'āktux hitop, tu kōmēn yōg putat hā' xuktux, xix Topa pet kopa' xuktux, pu tikmū'ūn pēnā', nūy tu: “Ūmax nō'ōm! Yā Topa pu hām'āktux pax!” Kaxīy. Pāyā yā' koit. 6 Pa 'āpet ha mōg, nūy mōhāmymīn, nūy 'āp-xehnāg hā 'ōg 'Ātak Topa pu hām'āktux, 'hā xate nōm pēnā 'ohnāg, ha' xupak, tu xa' hōm pekkox yōg hāpxop. Yā Topa 'ōg 'Ātak te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā'.

7 —Topa pu 'āp-xehnāg hā hām'āktux, tu hām'āktux 'āhīynāg hok, 'ūpuknōg xop putuk. Nōm te Topa pu hām'āktux tox, tu hām'āktux 'āhīynāg, puyīy Topa' xupax. 8 Kaxīy mīy hok! Topa yā 'ōg 'Ātak, tu hāmymūmūg xe'ēgnāg, tu xateputup yūmmūg tap. 9 Yīy Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“Yūmūg 'Ātak, nōm te pekkox tu' xip, pūyā' xohix kuxa' yēy 'ākeppah, tu 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

10 Pūyā tikmū'ūn xohix 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi' nūhū hāhām tu'.

Yā pekkox yōg xop xohix yīpkox pīp nōmhā.

11 'Āmīy xohix 'hāh mū'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā', 'ūyī' mā',

12 hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

Tikmū'ūn tek mūg kummugāhā', hak mū'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah, ha' kux.

13 'Ūtux hok puk mūg kopit hok, 'ūgmū'ā hāpxopmā kummuk hok, pak mūg ka'ōgā', 'ūyīy hāpxopmā max.

Yā 'āxexka xe'ēgnāg, hu tikmū'ūn xohix xat, xix hāpxop xohix xat, ha' xat kuxyā 'ohnāg, 'āka'ok xe'ēgnāg hah, xix 'āmax xe'ēgnāg kamah. Hamūn.”

14 —'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', puxix 'Ātak Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 15 pa 'ānōy yōg mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg mīy'ax xaxogā 'ohnāg.

'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux

16 —'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux, hu ta 'āpa hittup. Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu' xit hok 'hā pa kummuk, puyīy tikmū'ūn pa kummuk pēnā', tu' xit hok yūmmūg, pa Topa te nōm xop pu pekkox yōg hāpxop hōm 'ohnāg. 17 'Āxit hok, nūy Topa pu hām'āktux, 'āpu 'āpayīn pix, xix 'āxe yoa', 18 puyīy tikmū'ūn 'āxit hok yūmmūg hok. Yā 'Ātak Topa puxehnāg te' yūmmūg, ha tikmū'ūn te Topa pēnā hok, ha hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu xa pekkox yōg hāpxop hōm putup.

Pekkox yōg hāpxop 'āktux

19 —Hāpxop xohix pop hok, xix tayūmak xexka pop hok, nūy yāy tu nū'xok, tu mōktu 'ōg tayūmak xohix nūnte hām xexka tu'. Yā' kut te' māhā', hak-nox, ha' nōg, ha tik kummuk te' nōy yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ōg tayūmak hā' xupxet'ax, yīy pop hok, 20 pa pekkox yōg hāpxop pop, tik 'ūm te nōm hāpxop hā' xupxet hok, xik-nox 'ohnāg. 21 Tikmū'ūn kuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy pekkox yōg hāpxop xax, puyīy 'ākuxa hittupmā'.

Kuyānām 'āktux

22 —Kuyānām te tikmū'ūn pa putuk, tu hāptupmāhā', ha tikmū'ūn te hāmpēnā max. 'Ūpa max, puxix nōmhā hāmpēnā max kamah. 23 'Ūpa kummuk, puxix hāmpēnā kummuk. Pax xa 'āpa hok, puxix hāmpēnā 'ohnāg. Yā 'āmīy koxtap pax!

Tute 'ūptexop xexka 'āktux

24 — Tikmū'ūn te' xuxyā 2 pu hām hok. Yā' xuxyāp-xet putup nōg, tu ta' nōy putup pax. Kaxīy tikmū'ūn te Topa pu hām hok 'ihā tayūmak xak pax.

25 — Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Xutigā hok, nūy tu: “Ātep-tep mā'ax?” Kaxīy. Xix: “Ātep-tep mūn xo'op'ax?” Kaxīy. Xix: “Pī'a 'āte mō'tat'ax?” Kaxīy. Yūmmūg. Tikmū'ūn yīn max hāmāxap, hak-nāy tu hāp̄xop xit'ax xix topixxax. 26 Putuxnāg pēnā', ha' topaha'. 'Ap hāp̄xop xap xok'ah, xix hāp̄xop ta nūnā 'ohnāg, tu' pet kopa' xex 'ohnāg, pa 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu pēnānā' xip, puyīy putuxnāg xit. Pī'yā Topa tep-tup? Yā Topa te tikmū'ūn putup xexkah, tu putuxnāg xop putup kutōgnāg. 27 Pax pu tikmū'ūn 'ūm yāyukuxop xexkah, puxi' xutigā'ax hā' hi tox 'ohnāg.

28 — Teptu hāmpē'āpaxex, hu: “Tep tek mō'tat'ax?” Kaxīy. Pēnā mīnnut. 'Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', 29 pa 'āte xa hāp̄xe'e 'āktux: Mōnāyxop hittap Xanomām yā' xexkah, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix xat, tup-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat, pa Xanomām xax 'ānuk max, ha mīnnut xax 'ānuk māynāg. 30 Yā Topa te mīnnut xop xax mīy, xix mīxux xop xax, ha hōnhā' xip, tu hāptup 'ihā' tap, ha kuxap hā mō'xut, ha' nōg, yīy Topa te xa topixxax mō'tatnāhā kamah, pa 'ākuxa mām pu'uk Topa kopah. 31 Yīy yāy xutigā hok, nūy 'āxit'ax xax hok, nūy xo'op'ax xax hok, nūy topixxax xax hok. 'Āmhok. Kaxīy hok. 32 Ūpuknōg xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, hu' yāyukuxop punethok, pa Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnānā' xip, nūy xa hāp̄xop xohix mō'pok, 33 yīy Topa xax hāmāxap, tu nōm pu 'āyīpkox pī', nūy nō xat'ax mīy, ha xa' popmāp-tup hāp̄xop xohix. 34 Yīy xutigā hok 'ihā hāptup pe'āpaxex. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha xate hāp̄xop xak putup punethok, nūy yāyukuxop. Pa hōnhā yā yāyukuxop punethok. Yā' puxi'.

7

Ūnōy yōg hāp̄xopmā'ax 'āktux kummuk

1 Tikmū'ūn nōy yōg hāp̄xopmā'ax kopit hok, nūy nō kummuk 'āktux hok, ka Topa 'ōg hāp̄xopmā'ax kopit, nūy 'ākummuk 'āktux kamah. 2 'Āxop te 'ānōy yōg hāp̄xopmā'ax kopit, ha kaxīy Topa te 'ākopit putup; 'ōg panat hā 'ānōy pu hāp̄xop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāp̄xop xap kamah 'ūyānān tu'. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'āk-tōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'ūyānān tu'. 3 Xate 'ānōy yōg hāp̄xopmā'ax kummuk pēnāhā'. Teptu xate pēnā hok yāy yōg hāp̄xopmā'ax kummuk? 4 Xate 'ānōy pu hām'āktux, hu: “Nāy, tux hok 'ū xa hāmyūmmūgā',” kaxīy, 'ihā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. 5 'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā mō'āmā'. Yāy yōg hāp̄xopmā kummuk kux hāmāxap, xayīy kunāy tu 'ānōy yōg hāp̄xopmā'ax kummuk kuxyā'.

6 — Topa yōg hāp̄xop max hōm hok kokex putuk xop pu', ka gāy ha 'āp-top. 'Ōg kupxat xap max hōm hok xapup putuk xop pu', ka' gāy ha nōm tonnok. Kaxīy Topa yōg hām'āktux 'āktux hok hāmgāy xop pu', ka 'āp-tex 'ūgāy tu'.

Topa mūn max

7 — Topa tu' xax, puxix xa' hōm. 'Ūxax, hu ta' xipi', hāptopa 'āxip, tu' xānā', puxix xa' xōn. 8 Tikmū'ūn te ta tu' kax, puxi' pop, ha tikmū'ūn te' xak, puxi' xipi', ha Topa te hāp̄xōn putup 'ihā tikmū'ūn te hāptopa xānāhā', hu: “Hāp̄xōn!” Kaxīy. 9 'Āk-tok te pām xak. 'Ok hōm putup mīkaxxap, nūy tu yānān? 'Āmhok! 10 'Āk-tok te mām xak. 'Ok hōm putup kāyā gāy, nūy tu yānān? 'Āmhok. 'Ap

yānān putup'ah. ¹¹ Tikmū'ūn kuxa kummuk, tu hāpɔxopmā kummuk, pak-tok putup pax, tu tu hāpɔxop max hōm, ha 'Ātak Topa kuxa max xe'ēgnāg, tu pexkox tu' xip, tu' yāy kutok xop pu hāpɔxop max xe'e popmāhā', 'Ihāk-tok xop te ta tu' kax, pu' popmā'.

¹²—Xatep-tup tikmū'ūn xa hāmaxnā', yīy nōm pu hāpɔxopmā max hāmāxap. Yā Mōyyex te' xat, xix tik xop hittap te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

Tute putat 2 'āktux

¹³⁻¹⁴—Hāmpak'ax yīkox kutōgnāg hā mōy mōnāy. Ha ta' xip hāmpak'ax yīkox xexkah, 'ūyōg putat te Topa yōg putat xakgāhā', ha tikmū'ūn punethok te putat xexka hā' mōg, yīy mōnāy hok, pak-tōgnāg nōm hāmpak'ax yīkox hā mōnāy, nūy Topa yōg putat xe'e hā mōg, xayīy 'āhi xe'ēgnāg mōkuma mōg.

Tute tik xop te mō'āmā'ax 'āktux

¹⁵—'Ōg pa 'āti!' Yā tik xop te mō'āmā', tu Topa pupi hām'āktux xop putuk, pāyā hamūn'ah. Yā' koit. 'Ūpa te kahnēn pa putuk, pāyā' kuxa kopa kokex gāynām putuk. ¹⁶ Tu hām'āktux max, pa hāpɔxopmā kummuk. Xate tikmū'ūn yōg hāpɔxopmā'ax pēnāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūg. Mīm kup te xāpɔxox taha', pāyā 'a xupxak ta'ah, xix gōyap ta'ah. ¹⁷⁻¹⁸ Kaxīy mīm kup max xohix te mīnta max taha', 'ap kummuk 'ūm ta'ah, ha mīm kup kummuk te mīnta kummuk taha', 'ap max mūn ta'ah, ¹⁹ ha tikmū'ūn te' kup kummuk xak, pu hām tu nāy, pu kuxap hā mō'xut, ha' nū' nī' nūy nōg. ²⁰ Ha kaxīy 'āxop te tik te mō'āmā'ax pēnāhā', tu' yōg hāpɔxopmā'ax kopit, nūy yōg hāpɔxopmā'ax kummuk yūmmūg.

Tikmū'ūn te Yeyox pu' yīpɔxox pīp

²¹—Tikmū'ūn tek xānāhā', hu 'ātu: “Yāyā', Yāyā',” kaxīy, pa 'ūyāg yīpɔxox 'ohnāg, ha yōgnū 'Ātak Topah, tu pexkox tu' xip, tu nōm yīpɔxox hok xop xat putup 'ohnāg. Pa tikmū'ūn yāg yīpɔxox pī', puxix Topa nōm xat. ²² Yā' yōg hāptup xe'e mō'nā'ax, 'Ihā tikmū'ūn punethok te: “Yāyā', Yāyā', 'ūgmū'āte 'āxuxet'ax 'āktux nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kuxa kopah, tu hāpɔxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te' mīy hok,” kaxīy, ²³ kopxix hām'āktux putup, nūy tu nōy yānān, hu: “Āte 'āyūmmūg 'ohnāg. Mōy, mōg, nūy 'āpep, 'āte 'āp-tup'ah, 'āxop te hāpɔxopmā kummuk punethok hah.” Kaxīy.

Tute mīptut mīy'ax 'āktux

²⁴—Tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpɔxox pī', puxix ta tu hāmyūmmūg, yā tik pet max putuk, ha mīkaxxap xexka yīmū' yā' pet, ²⁵ ha tex gāy mō'yūm, tu' xupep, tu yā kōnāg xet, ha 'āmuuh gāy te mō'kouk xexkah, pa mīptut yūm ka'ok mīkaxxap xexka hā.

²⁶—Ha tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpɔxox 'ohnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tik pet kummuk putuk, ha 'āmot yīmū' yā' pet. ²⁷ Ha tex gāy ka'ok, ha mīptut te 'āmot tu mō'yūm, tu' pu'uk, tu yāy koxyōy, tu nū'nānām. Ta tu' kux.

Yeyox te hām'āktux ka'ok

²⁸ Tu hām'āktux kux, ha tikmū'ūn kuxānōg. Yā hām'āktux ka'ok hā Yeyox te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. ²⁹ Tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux pu'uk, pāyā Yeyox mūn te hām'āktux ka'ok, 'ūxat tu'.

8

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

¹ Yeyox te yīktix tu' yīxohoh, 'Īhā tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, ² ha tik pakut nūn, tu' xax kunut, tu Yeyox keppa' kopaxux hā' nāhā', tu tu nū' xup, tu:

—Yāyā', 'ok xatek putup 'ūg hittupmā'? Kaxīy.

³ Ha Yeyox mō'yīm kutit, tu tik 'āpit, tu:

—Hamūn. 'Āte 'āp-tup. 'Āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'Īhā tik xax max xupep, ⁴ ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn pu 'āktux hok, pa 'āmānex ha mōg hāmāxap, pu 'āxax pēnā', nūy 'āhittup yūmmūg, hak-nāy tu Topa pu hāpxop mō'hap, pu tu hax. Yā hōmā mōnāyxor Mōyyex te hāpxop mō'hap xat, pu tikmū'ūn pu yāy hittup'ax yūmmūgā'. Kaxīy.

Yeyox te kāmānat hittupmāhā'

⁵ Tu ta' mōg, Yeyox mōg kōmēn Kapānān ha', tu' mōg tu mōktu' xupep, pa' xip tik te Hōm yōg gohet puknōg pu' hām, tu Yeyox ha' nūn, tu ta tu' xak, pu' yōg kāmānat hittupmā', ⁶ hu:

—Notot, yōgnū kāmānat tek pet tu' xip, tu pakut xexkah, tu hāpkumep hok. Yā' xūy xexkah. Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'Ūgmōg, nūy nō' hittupmā'. Kaxīy.

⁸ Ha gohet yōg tik te:

—'Āmhok! 'Āmōg hok! Nāy. 'Āxexkah, hakmūn kutōgnāg, yīk pet ha mōg hok. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, pu kāmānat nīm, ha' hittupmāp-tup. ⁹ 'Ūgmūn yīpkox xip yōgnū xexka xop pu', tu xonat xop xat 'ūyānān tu', hakmūn pu yīpkox pip. 'Āte xonat puxet xat, hu: "Mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy xat, hu: "Mā'," kaxīy, ha' nūn. Ha' nōy xat, hu: "Mōy mīy!" kaxīy, ha' mīy. Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te' xupak, tu' kuxa hittup, tu tikmū'ūn te' pe' mōg pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Nūhū tik kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk. ¹¹ 'Ūxaxok hok! Hāmpuknōg xop nūn putup, tu hām xexka xohix tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mā Yoneo xop mūtik, 'Īhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha mōnāyxor hittap 'Amanām mūtik xit putup, xix mōnāyxor hittap 'Iyak mūtik xit putup, xix mōnāyxor hittap Yako mūtik xit putup, ¹² ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn mō'pok putup hāptopa', tu' papuk putup, hāpkoxtap kopa' pip putup, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah. Tu' xūy xexkap-tup, hu potaha hāptopa' pip tu'. Kaxīy.

¹³ Tu gohet yōg tik pu hām'āktux, hu:

—'Āpet ha mōg. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yīy Topa te 'ōg kāmānat hittupmāhā'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'Īhā kāmānat hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

¹⁴ Ha ta' mōg Yeyox, tu Pet xetut mūg tut ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mīptut tu' xupep, tu mō'nāhā', pa' xetut mūg tut pip, 'ūpakut tu', tu' xax pukpex, ¹⁵ ha Yeyox te 'ūn yīm 'āpit, ha' xuxi', ha' yok, tuk-nīhā' xip, tu hāpxop xit'ax puk, ha nō' xit.

¹⁶ Ha 'āmāxak 'Īhā tikmū'ūn te' pakut xop nūnāhā Yeyox hah, puyīy yāmīy kummuk mōy, puyīy hittupmā', tu' xat, tu' yīy'ax hā yāmīy kummuk mōy, tu

tikmū'ūn pakut hittupmāhā'. ¹⁷ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'Ihā, tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yōg yāyutnā'ax 'āktux, yā Yeyox 'āktux, tu: "Tik te yūmū yōg hāmpakut hā' tōt, tu yūmūg xūy'ax hā' tot." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te tikmū'ūn hittupmāhā nōmhā'.

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep

¹⁸ Ta Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka pēnāhā', hu' xat, pu yāy tik xop mōg, ha kōnāg xexka xak. ¹⁹ Ha tik te hāmyūmmūg nūn, tu:

—Notot, 'āte 'āmūtik hāpkumep putup. Yā hām 'ūm hā 'āmōg'ax, kamak mōg'ax 'āpehe'. Kaxīy.

²⁰ Ha:

—Kokexmax hex te hāpkox kopa' pet, ha putuxnāg te mīm yīpkap tu' pet, pak mūn Tikmū'ūn Kutok, 'ak pet 'ūm xip'ah, nūy 'ūkpihi'. Kaxīy.

²¹ Ha ta tik nōy te Yeyox mūtik hāpkumep, tu:

—Yāyā', tux hok 'ūktak nō hāpkot hāmāxap. Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—'Ūgmūtik hāpkumep. Pūyā' xakix xop 'ūxakix nōy xop nō 'āpkot. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh gāy 'āxi'

²³ Tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg xexka yīmū' mōg, ha yāy yōg tik xop te nū mūtik mōg. ²⁴ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā kōnāg gāy, ha 'āmuuk gāy kamah, tu mīpkox mō'yōn, ha yāy mahamnām kōnāg yīmū', ha kōnāg te mīpkox hā mō'yūm, pa Yeyox mō'yōn. ²⁵ Ha tik xop te Yeyox yīkāgnāg hā' mōg, tu tuhuk, ha yāy koxak, ha:

—Yāyā'! Mō'ōn hok, ka yūmūg xakix! Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—Teptu yā 'ākuxānōg? 'Ākuxa mām pu'ūgnāg 'ūgkopah! Kaxīy.

Tu' yok, tu 'āmuuh gāy tu' xat, xix kōnāg gāy tu' xat, pu tu xuxi', ha' xuxi'.

²⁷ Ha tik xop te' pēnā ka'ok, 'ūkuxānōg tu', tu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Yā 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, hu' xuxi'! Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk mōy

²⁸ Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpxexka Ganat tu' mōg, tu' mōg Ganinet yōg kōnāg xexka xatapa', tu mōktu' xupep, pa tik 2 nūn, ha yāmīy kummuk tek-te'ex kummuk, yīy xukpot tu' tihi'. Ha yāmīy te' gāyāhā', yīy tikmū'ūn xohix te' yīpkutuk, tu xukpot yōg putat nōā'yēn, hu yīmmap hā' mōg. ²⁹ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā tik yīy ka'ok, tu:

—Xate tep mūn putup? 'Āmūn yā Topak-tok. 'Ok nūn, nūy 'ūgmūg kummugā hāmāxap? Kaxīy.

³⁰ Ha ta' pip xapup, tu mīxux māhā', ³¹ ha yāmīy te:

—Pēyā xatekmūg mōy, 'āpu' xat 'ū xapup kopak mūg mōxakux. Kaxīy.

³² Ha:

—Mōg, nūy mōxakux. Kaxīy.

Ha' mōg, tu xapup xop hā' mōxakux, ha yīktix yīmū' pip, tu yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg hā' mōxakux, tu' xakix kōnāg xexka kopah.

³³ Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu nū'paha', tu kōmēn ha' mōg, tu mōktu mōxaha' kōmēn tu', tu hām'āktux, tu yāmīy kummuk 'āktux, xix tik 2 'āktux, yāmīy te nōm gāyāhā'. ³⁴ Ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix, tu Yeyox ha' nūn, tu' pēnāhā', 'Ihā tu' xak, pu nōm hāpxexka nīm, nūy mōg, ha' mōg.

9

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

¹ Ha ta mō'nāhā Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu mōg, tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep. ² Ha ta tikmū'ūn te tik nūnnāhā', ha hāpkumep hok, yīy tikmū'ūn te tutpe hā mō'tat. Ha Yeyox te' pēnāhā', tu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok pēnāhā', tu tik te hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix 'āhittup. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā' pu tu kux. Kaxīy.

³ Ha tik xop te hāmyūmmūg 'ūm te:

—Nūhū tik te yāy 'āktux Topah! Yā' koit. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te tik xop yōg hāmpē'paxex yūmmūg, hu:

—Teptu 'āxop te hāpkummuk pe'āpaxex? ⁵ Piyā' ka'ok, pe hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax 'āktux, pe' yok nūy hāpkumep'ax 'āktux? ⁶ Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. Yā Topa te 'ā' hōm yāy 'axet'ax 'ūyīy hām xexka tu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'. Kaxīy.

Tu' yōkānām, tu tik te hāpkumep hok xat, hu:

—'Āyok, nūy 'āknīhāxip, tu tutpe pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy.

⁷ Ha' yok, tuknīhā' xip, tu yāy pet ha' mōg. ⁸ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu kuxānōg, tu Topa max 'āktux. Yā Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā pu tu' nōy hittupmā'!

Yeyox xix Māteo

⁹ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep, 'īhā tik nōy pēnāhā', ha tik te gohet puknōg pu' hām, nūy nōm pupi tayūmak pop, tu' xuxet'ax Māteo, tu gohet yōg petnāg kopa' xip, nūy tayūmak pop, ha Yeyox te:

—'Ūkpe mōg. Kaxīy.

Ha Māteo yok, tuknīhā' xip, tu ta' mōg Yeyox mūtik, ¹⁰ tu'yāy xip'ax ha' mōg, nūy tu' xit, ha Yeyox te nōm mūtik mōg, tu' xit, 'īhā Māteo xape xop nūn, xix tik te nōm mūtik tayūmak pop nūn, xix tikmū'ūn kummuk nūn, tu Yeyox mūtik xit, xix 'ūyōg tik xop mūtik xit, ¹¹ ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox yōg tik xop yīkopit, hu:

—Teptu 'ōgnū Notot xit tayūmak pop xop mūtik, xix tikmū'ūn kummuk mūtik xit? 'Ap max'ah. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ūn hittup te notot xak 'ohnāg, pa 'ūpakut xop te' xak. ¹³ Mōg, nūy Topa yōg tappet mō'kupix, nūy hāmyūmmūg, ha: "A 'ātep-tup'ah xokxop mō'hap 'ūg hax. 'Āmhok. Pa 'āte tikmū'ūn te hāpxopmā maxp-tup." Kaxīy. Yāk nūn, nūy tikmū'ūn kummuk xānā', 'ūyīy tu hupmā', ha 'āte' xānā 'ohnāg tikmū'ūn te yāy max pe' paxex. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yoām yōg tik xop nūn, nōm tep-tox pix yōg tik xop nūn, tu Yeyox ha' nūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ūgmūg xit hok punethok, xix Paniye xop xit hok punethok. Teptu 'ōg tik xop xit hok'ah? Kaxīy.

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik te yāytaha', tu 'āmuk xexka mīy, tu' xape xop xānāhā', puyīy nū mūtik tu hittup. 'Ok potaha 'ūxape xop 'īhā tik te yāyta'ax te nū mūtik xip? 'Ap pota'ah. Yā' hittup! Pa tik te yāyta'ax mōg, tu 'āmuk xexka kuxyāhā', ha nōmhā'

xape xop hittup 'ohnāg. 'Ap xit putup'ah. 'Ūgmōg, puxik yōg tik xop xit hok kamah.

¹⁶ —Tikmū'ūn te topixxax kutut tu nō yāg xex, tu' xap, 'ap yāg tup xap'ah topixxax kutut tu', ka yāy pot. Kaxīy Yoām yōg tik xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat, ha' yōg tik xop te yōgnū hāpxopmā'ax tup tat. ¹⁷ Ha tikmū'ūn te xupyāg hep mīy, tu' xokxax kutut kopa' xuk 'ohnāg, ka nō xax kutut tu yāy pot, ha' hep te hām tu nū'nāhā', ha' nōg. 'Āmhok. Pa xupyāg hep tup xuk xokxax tup kopah, nūy ti ka'ok. Kaxīy Yoām yōg tik xop te hāpxopmā'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Kaxīy.

Yeyox te 'ūn xix kaxxop hex hittupmāhā'

¹⁸ Yeyox te hām'āktux 'Ihā Yoneo xop yōg tik te' xat'ax nūn, tu nūktu' kopaxux hā' nāhā', tu:

—Hōnhāk-tok hex xok. Mā', nūy 'ūkpet ha mōg, nūy tu tukūm yīmū yīm xeh, nūy putpu' hīnnā'. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox mōg, ha ta tik pe' mōg, ha tik xop te nū mūtik mōg kamah.

²⁰ Ha 'ūn nūn, tu hāmyāxatamuk xohix te 12 hā' pakut, ha 'ūn yōg hāmpakut'ax hā' pakut, tu Yeyox xāmpa' xip, tu' xax kuxyā 'āpit, hu: ²¹ “Āte' xax 'āpit putup mō'ka'ok, 'ūghittupmā'.” Kaxīy.

²² Ha yōkānām, tu 'ūn pēnāhā', tu:

—Ākuxānōg hok, Nixix! 'Āhittup, 'ākuxa yūm ka'ok tu'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'Ihā 'ūn hittup.

²³ Ha ta' mōg Yeyox, Yoneo xop yōg tik te' xat'ax pe' mōg, tu mōktu mōxa tik pet tu', tu' mōxakux, tu nō hāpkot yōg kax 'āpak, ha tikmū'ūn xohix te mīptut kopa' pip, ²⁴ ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āpep hāptopa'. 'A kaxxop 'ūm xok'ah, yā mō'yōn! Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te nō yīxix, ²⁵ tu' mōg, 'Ihā Yeyox te kaxxop hex pet ha mō'nāhā', tu' yīm mūg, ha' yok, tuknīha' xip, ²⁶ ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, tu' xe' xuktux hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn pu'.

Yeyox te tik pa hok 2 pa nāhā'

²⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu putat hā' mōg, pa tik pa hok 2 tihi', tu' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—Āmūn yā mōnāyxop Namix mōkputox, yīk mūg kuxa ka'! Kaxīy.

²⁸ Ha Yeyox te mīptut hā mō'nāhā', ha tik pa hok te' yīka' tihi', ha:

—'Ok 'ākuxa mām ka'ok 'ūgmūn kopah? 'Ok 'āhittupmā'ax 'āte'? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn! Kaxīy.

²⁹ Yīy Yeyox te' pa 'āpit, tu:

—Hāmpēnā'! 'Ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. Yā' puxi'. Kaxīy.

³⁰ Tu' pa maxnāhā', ha hāmpēnā max. Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn xop pu' xuktux hok! Kaxīy.

³¹ Pa tu ta' mōg, tu Yeyox 'āktux hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix pu'.

Yeyox te tik yīy hok yīgāhā'

³² Tu' mōg, 'Ihā tikmū'ūn te tik yīy hok nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', ha yāmīy kummuk te tik kummugāhā', pu tu yīy hok, ³³ ha Yeyox te yāmīy xut, tu tu' mō'kutnāhā', tu' xat pu mōg, 'Ihā tik yīy, tu hām'āktux. Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu:

—Tep te 'ūm nūhū'? Yā hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnā hāmāxap. Hōmā 'ap pēnā'ah. Kaxīy.

³⁴ Pa Paniye xop gāy, tu:

—Yā Hāmġāyāgnāg mūn te Yeyox ka'ogāhā pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn kuxa ka'

³⁵ Ha ta Yeyox te hāpkumep, tu kōmēn xohix ha' mōg, xix xip tu xexka xohix ha' mōg, tu hāmīyūmmūgāhā Topa pet kopah, tu hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut hittupmāhā', yā hāmpakut'ax xohix mōy, nūy nō tu hittupmā', ³⁶ 'Īhā tikmū'ūn pēnāhā', tu' kuxa ka', 'ūp-xehnāg pip hah, tu kahnēn xop putuk, tik te nōm pēnā 'ohnāg putuk, ³⁷ yīy yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yā hāpxop ta punethok, puyīy pet ha yīkūy, nūy kopa nū' xok, pa tikmū'ūn kutōgnāg pip nūy nō yīkūy. ³⁸ 'Āpu, hāpxa xuxyā tu' xax, pu tikmū'ūn xānā', puyīy hāpxop ta nūnā'. Kaxīy. Ha kaxīy Yeyox te tikmū'ūn 'āktux. Yā punethok te Topa xak, pāyā 'a' xipi yūmmūg'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu tik nū'pok, puyīy tikmū'ūn yūmmūgā max, nūy Topa ha mōgā'.

10

Yeyox yōg tik xop te 12

¹ Tu ta yāy yōg tik xop xānāhā', nūy mō'pok, tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk tu mōy, nūy tikmū'ūn pakut xohix hittupmā', ² ha tik xohix te 12 mō'pok, ha' xuxet'ax te: Xīmām, yā' xuxet'ax nōy Pet, xi' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xi' taknōy Yoām. Yā Yemeneo kutok 2, ³ xix Pinip, xix Matōmēo, xix Tōmē, xix Māteo, nōm te gohet pupi tayūmak pop, xix 'Appeo kutok 'āxet'ax Tiak kamah, xix Tanep, ⁴ xix nōm tik te Yoneo xop xexkanāp-tup, tu' xuxet'ax Xīmām kamah, xix Yot' Ixkanot, nōm te mō'āmā', nūy ġayxop mōgā Yeyox hah.

Yeyox te tik te 12 mō'pok

⁵ Ha Yeyox te mō'pok, tu:

—Hāmpuknōg xop ha 'āmōg hok, xix Xāmānit yōg kōmēn ha 'āmōg hok, ⁶ 'āmhok. Pa 'Iyaet yōg tikmū'ūn xax, yā Yōneo xop, yā kahnēn te hāmīyūmmūg hok putuk nō'ōm, tikmū'ūn te nōm xaxok hah. 'Ūxax, nūy 'ūm pipi', ⁷ nūy hām'āpak māx'ax 'āktux, hu: “Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy tu yīpkox pi'.” Kaxīy. ⁸ Tikmū'ūn hittupmā', xi' xax kunut xop pu' xax tapmā', xix hāmpakut xop xohix tupmā'. Tikmū'ūn xakix xop hīnnā putpu', xix yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah, pu tu hittup. Topa te xa' hok hittupmāhā', yīy tayūmak pop hok 'ūyānān tu', 'Īhā 'ānōy hittupmā'. Yā' hok hittupmā'. ⁹ Tayūmak xexka ta hok, ¹⁰ xix tut ta hok, nūy hāpxop xuk, xix topixxax punethok ta hok, xix pataxax, xi' kuptōy ta hok. 'Āmhok. Tikmū'ūn hām, puxix tu xit max, puxix tu' pip max kamah, yīy hāpxop punethok ta hok. Pūyā tikmū'ūn xa' popmā hāpxop xohix.

¹¹ —Kōmēn xix xip tu xexka ha mōxakux, 'āpu tikmū'ūn max xax, xayīy 'ūpet kopa 'āpi', 'āpihi nūy nox pi', 'Īhā kōmēn kopa hām'āpak max'ax 'āktux, tu mōktu putpu 'āmōg. ¹² Tikmū'ūn pet ha mōxakux, 'āpu' xuxyā pu hām'āktux, hu: “Pūyā tikmū'ūn kuxa mām, nōm te 'āpet kopa' pip,” Kaxīy. ¹³ Tikmū'ūn te 'āxop pu: “Mōnāy, nūy pihī' nūnteh,” kaxīy, yīy ta' pi', ha nōm tikmū'ūn kuxa mām putup. Pa tikmū'ūn te: “Mōnāy hok, pa mōg!” kaxīy, hu ta nōm tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. ¹⁴ Pēyā kōmēn yōg tikmū'ūn 'āp-tup nōg, tu 'āxīnnā hok, 'āpu mōy, tu hāpkōnōn xit 'āpata tu', pu tikmū'ūn xohix pēnā', nūy yūmmūg. Yāp-tup nōg xop yīpkox 'ohnāg. ¹⁵ 'Ūxaxok hok: hāptup mō'nāp-tup 'Īhā Topa te' hep xop

xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa tikmū'ūn yīpkox hok xop kuxa ka 'ohnāg.

Tute hāpkummugā'ax 'āktux

16 — Ūg 'āpax: 'Āte mō'āpok tikmū'ūn gāy kopah. Pa mōxip, nūy hāmyūmmūg, pu 'ākix hok, nūy hāmġāy te kahnēn kix putuk hok. Kāyā gāy xop te hāmyūmmūg, xix kuxxuxtut gāy 'ohnāg. Xapi 'āxop gāy hok kamah, pāyā hāmyūmmūg, nūy hāpkummuk mīy hok. 17 Ūg pa 'āti! Tikmū'ūn gāy te 'āmūg putup, nūy 'āhīy, nūy 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, tu xikot hā 'ākix putup Topa pet kopah. 18 Yā 'āxop mōg 'ūgmūtik, yīy tikmū'ūn te 'āmōgāp-tup gohenanok xop keppah, xix hāpxexka yōg tik te' xat'ax keppah, pu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, yīy 'āxop te hām'āpak max 'āktux putup 'ūxat'ax xop pu', xi' puknōg xop pu'. 19 'Āmōgā', 'āpu 'āxutigā hok, hu: "Āte putep 'āktux'ax?" kaxīy, xix: "Āte hām'āktux 'ūm 'āktux'ax?" kaxīy. 'Āxutigā hok. Hāpxip 'ihā Topa te xa hām'āktux yūmmūgāp-tup, xa hām'āktux. 20 Yā yāy yōg hām'āktux xa yūmmūgāp-tup, xayīy hām'āktux, tu 'ōg 'Ātak Topa Koxuk pupi hām'āktux.

21 — Ha tikmū'ūn punethok te yā xape mōgāp-tup pu gāyxop tu kix, ha' tak xop tek-tok xop mōgāp-tup pu' kix, hak-tok xop te' tak mūtik yāytukmīy putup, tu' kix putup, 22 yā tikmū'ūn xohix te 'āp-tup nōg putup, 'āmōg 'ūgmūtik hah, pa 'āpu nōā' tot, ha mōktu' kux. Yā Topa te' gāyxop nōāp-tup, tu 'āmōy putup hāpkummuk mīy xop kopah, xa mōg. 23 Tikmū'ūn te xa hāpkummugā', 'āpu nūmān, nūy kōmēn nōy ha mōg. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A 'āxop te hām'āktux kux putup'ah 'Iyaet yōg kōmēn xohix kopa, 'Thāk nūn, 'a xate hāpxopmā kux putup'ah, 'Thāk nūn, 'Thā 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok nūn.

24 — Tik te hāmyūmmūgāhā', tu hāmyūmmūg max, pa tik nōy te hām'āpak, tu hāmyūmmūg kutōgnāg. Ha' xuxyā te' xat, hu' ka'ok, pa kāmānat yīpkox pip, hu' pu'uk. 25 Yā' max tik te hāmyūmmūgā'ax yōg hām'āktux 'āpak, tu mōktu hāmyūmmūg, nūy 'ūyōg yūmmūgā'ax putuk. Ha kāmānat max hām, nūy māynāg mīy, tu' xuxyā putuk. Pax pu' xuxyā yā Meyemo', puxix tu kummuk nām, ha' yōg kāmānat kummuk xexka kamah.

26 — Yīy tikmū'ūn yīpkutuk hok. Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xaptop, pa Topa te hāpxopmā xaptop'ax tu' mūg putup, puyī' xohi' pēnā'. 27 'Āte xa hām'āktux 'āmnīy 'ihā', nūy xe' xuktux hāptup 'ihā'. 'Āte 'āxop 'āp-xet pu hām'āktux, ha 'āxop te hām'āktux ka'ok putup, puyī' xohi' yūmmūg, 28 Tikmū'ūn yīpkutuk hok. Yā 'āyīn putex'ax, pa 'ākoxuk putex hok. 'Āpu Topa yīpkutuk. Tute 'āyīn nōā'ax xix 'ākoxuk, nūy kuxap hā mō'hap Hāmġāyāgnāg Pet tu', ha 'āxūy xuxi 'ohnāg. 29 Putuxnāg ta manat, yā tayūmak kutōgnāg hā hāmenax, pa Topa te nōm xop putup pax, tu' pēnā max, pu hām tu tu nā hok, ha' xaxok 'ohnāg, 30 tu 'āxop mō'āyāy xe'ēgnāg, tu mō 'āxe kupix, nūy 'āxe xohix te xīy yūmmūg, 'āp-tup pax tu'. 31 Yā Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy 'ākuxānōg hok!

Yeyox yūmmūg hok 'āktux

32 — Tikmū'ūn xohix te: "Ūgmūn yā Yeyox yōg," kaxīy, puyīy tikmū'ūn xupax, kopxix 'Ātak Topa pu' yānān tu hām'āktux, nōm te pexkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm yōgnū'." Kaxīy. 33 Pa tikmū'ūn te' nōy xop keppa hām'āktux, hu: "Ūgmūn 'ā Jesus yōg'ah," kaxīy, kopxix 'Ātak Topa pu' yānān tu

hām'āktux, yā yōg 'Ātak te pekkox tu' xip pu hām'āktux, hu: "Ōhōm 'ap yōg'ah." Kaxīy.

Tute yāytukmīy 'āktux

³⁴—'Ak nūn'ah, nūy 'ūhep xop xohix kuxa māmā. 'Āmhok. Pak nūn, hām tuk nūn, pu tikmū'ūn yāytukmīy, ³⁵xik nūn puk-tok pit xop yāy tak xop mūtik yāytukmīy, xik nūn puk-tok hex xop yāy tut xop mūtik yāytukmīy, puk-tok xetut xop yāy yīpxox mūk tut mūtik yāytukmīy. ³⁶Yā tikmū'ūn te yāy xape hā' puknōg, 'ūgāy tu'.

³⁷—Tikmū'ūn te' tak putup pax hāmāxap, pe' tut putup pax hāmāxap, tuk-nāy tuk putup, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep hok. Ha tikmū'ūn tek-tok pit putup hāmāxap, pek-tok hex putup hāmāxap, tuk-nāy tuk putup, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep hok. ³⁸Pa tikmū'ūn tek putup hāmāxap, nūy 'ūgmūtik xok, puxix 'ūgmūtik tu hāpkumep mō kuma' mōg. ³⁹Tikmū'ūn xok 'ohnāg putup, puxix tu xok, ha tikmū'ūn te Topa tu' xok, puxix tu hi mōkuma' mōg.

Topa te hāpxopmā max hā' yānān

⁴⁰—Tikmū'ūn te 'āp-tup, puxix 'ūkputup, ha Topap-tup kamah, nōm te nūgkutnāhā'. ⁴¹Tikmū'ūn te Topa yōg nū'kutnā'ax putup, Topa te nū'kutnāhā' puyīy yāy pupi hām'āktux, puxix pekkox yōg hāpxop pop, nū'kutnā'ax mūtik pop putup. Ha tikmū'ūn te tik max putup, 'ūmax hah, yā tik max xop mūtik pop putup pekkox yōg hāpxop.

⁴²—'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn te Topa yōg tik kutōgnāg pu kōnāg tat, puyīy xo'op, tu' tat tik tek mūtik mōg hah, puxix pekkox yōg hāpxop pop xe'e. Tu ta tu' kux.

11

Yoām nōm tep-tox pix te Yeyox ha mō tik pok

¹ Tu hām'āktux kux, tu yāy yōg tik xop pu' xat kux, tu ta' mōg Yeyox, nūy hāmyūmmūgā', nūy kōmēn xohix yīkāgnāg hā hām'āktux. ² Ha ta' xip Yoām kanet kopah, Yoām nōm tep-tox pix, tu Kunnix 'āpak, hu yāy yōg tik xop mō'pok, ³pu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok 'āmūn yā Topa yōg yāykutnā'ax xe'e', pe tik nōy nūn? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, nūy hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, 'āte nōm hāpxopmāhā'. Yā 'āxop te' pēnāhā', tu' xupak. ⁵ Hām'āktux te kaxīy: Tikmū'ūn pa hok te hāmpēnā max, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kutut xop xax tup, xix hām'āpak hok xop te hām'āpak max, xi' xaxix xop te putpu' hi', xi' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak. ⁶ Yā tikmū'ūn kuxa hittup, nōm kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, tuk yīkopit 'ohnāg. Kaxīy.

⁷ Ha Yoām yōg tik xop mōg, 'Ihā Yeyox te tikmū'ūn pu Yoām 'āktux, hu:

—'Āmōg hām panip xexka hah, nūy Yoām pēnā'. Tep-tep pēnāhā'? 'Ok mītkup pēnāhā', 'āmuuh te nōm mahap? ⁸ Tep-tep pēnāhā'? 'Ok pēnāhā tik te topixxax max tat? 'Āmhok! 'Ūptexop mūn te mīptut xexka tu' pip. ⁹ 'Āpu, 'āyīy: Xatep-tep pēnāhā'? 'Ok pēnāhā tik te Topa pupi hām'āktux? Hamūn! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yoām te Topa pupi hām'āktux xe'e'. ¹⁰ Yā Topa yōg tappet te Yoām 'āktux, yā Topa te Yoām 'āktux, hu: "Āte mō tik kutnāhā', 'āte nōm mō'kutnāp-tup 'ākeppah, nūy 'ōg putat maxnā'." Kaxīy. ¹¹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik xop hittap yā' xexka miāx, ha ta Yoām xexka xe'e'. Pāyā tikmū'ūn yīpkox pip xop xexka xe'ēgnāg. ¹² Hōmā Yoām te Topa yōg hām'āktux 'āktux,

xix hōnhā', ha tikmū'ūn te hāpxopmā xe'ēgnāg, Topa te' ka'ogā hah, ha' yīpkox pip. ¹³ Yā tik xop te Topa pupi hām'āktux xop xohix te hām'āktux, tu Topa te tikmū'ūn xat 'āktux, ha Mōyyex yōg xat'ax te' xuktux kamah. ¹⁴ Ha Topa yōg tappet te mōnāyxop hittap 'Enit' āktux, yā Topa pupi hām'āktux nō'ōm, yā Yoām xix 'Enit te yāy putuk, Topa te nōm nū'pok hah. ¹⁵ 'Āyīpkox pi', nūy hām'āpax.

¹⁶ —Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? Tute kakxop putuk. Kakxop te hāmnuhnōg tu' mām, ha yā' yīy ka'ok 'ūnōy xop pu', hu: ¹⁷ "Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, pa 'āxop te hāmyā 'ohnāg. Ha ta kāyāhā nō 'āpkot kāyā'ax putuk, pa 'āxop pota 'ohnāg," Kaxīy. ¹⁸ Kaxīy Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, xix xupyāg xo'op hok, ha' xohix te: "Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip." Kaxīy. Pāyā' koit. ¹⁹ Hak mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha' xohix te: "Pēnā'! 'Ōhōm xit xexka nām, xi' xo'op xexka nām, tu tik kummuk hā' xape, xix nōm xop te gohet pupi tayūmak pop hā' xape," kaxīy. 'Ok max, pe' kummuk nō'ōm? Xate' yōg hāpxopmā'ax kopit, hu' yūmmūg. 'Ūkux. Kaxīy.

Kōmēn yōg tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg

²⁰ Tu ta xe kōmēn yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk, ha kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāyhāhup 'ohnāg. Yīy Yeyox te:

²¹ —Kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn xūy putup. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, ha yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux. Pax pu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn pēnā', pax pu kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn pēnā', puxix yāyhāhup, nūy xagok hā mō'tat, tu putok nū'xok yāy putox yīmū', puyī' xohix yāyhāhup yūmmūg. ²² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'īhā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pāyā kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg. ²³ Ha Kapānān yōg tikmū'ūn te hāmp'e'paxex, hu: "Ūgmūg mōg pekkox hah." Kaxīy. Pāyā' mōg 'ohnāg. Yā Hāmgāyāgnāg Pet ha' mōg. Tu hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā' kuxa mām 'ohnāg. Pax pu Xonōm yōg tikmū'ūn hittap pēnā', puxī' kuxa mām ka'ok, nūy kōmēn tu tu' pip nōmhā. ²⁴ 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'īhā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa Kapānān yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg. 'Ūkux.

Tute tikmū'ūn xapit pu tu' kuxa mām

²⁵ Ta xe Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'āmūn yā pekkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā! 'Āmax, tu tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok xop yūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg, 'īhā tikmū'ūn te hāmyūmmūg pu' xaptop, puyī' yūmmūg hok. ²⁶ Hamūn. Yā kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

²⁷ Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'Ātak te 'ā' popmāhā' hāpxop xohix. Yāk tak puxehnāg tek-tok yūmmūg, hak puxet te 'Ātak Topa yūmmūg, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'.

²⁸ —Mā', 'ūg ha nū', 'īhā 'āteknōg, 'īhā 'ōg hāpxop xak hā' tot hok, ha 'āte 'ākuxa yūmmāp-tup. ²⁹ 'Ūg pe mōg, 'ū xa hāmyūmmūgā', 'ūgmūn yāg max, tu yāy kutōgnāg pekpaxex, yīy 'ākuxa yūm putup, ³⁰ ha 'āte 'āxat'ax, xayīy mīy, ha'

ka'ok 'ohnāg yōg xat'ax, yīy 'āyīpkox xip, nūy yōgnū hāpꝑox xak'ax tat, hap-tux 'ohnāg. Ūkux. Kaxīy.

12

Yeyox te nit xap 'āktux

¹ Āmnīy xohik-tōgnāg nōg, ṭhā nit xap, ha Yeyox te hāpkumep, tu ta hāpꝑa xexka xak, ha xuxnāg xetox xap ta', ha tik xop te' pe' mōg, tu' xap mōy, nūy mā', 'ūp-tup te' kix hah, ² ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā'! Ōg tik xop te xuxnāg ta xetox xap mōy, ha yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu' xut hok nit xap ṭhā'. Kaxīy.

³ Ha:

—'Ok mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmā putup te mōnāyꝑox hittap Namix putex, ha putup te' kix tik te nū mūtik mōg, ⁴ yīy Topa pet xexka hā' mōxakux, tu pām pop, nōm pām te Topa keppa' pip pop, tu' māhā', ha Topa te' xat hok, pu tikmū'ūn mā hok. Yā 'āmānex xop puxet te' mā'ax. ⁵ 'Ok mō'kupix hok xate'? Mōyyex te' xat, pu 'āmānex xop hām nit xap ṭhā', Topa pet xexka kopa hāpꝑoxmāhā', tu hāpꝑoxmā max. ⁶ 'Āte xa hāpꝑe'e 'āktux: Topa pet xexkah, pak mūn xexkah xe'ēgnāg. ⁷ 'A 'āxop te hāmyūmmūg'ah, tu Topa yōg tappet mō'kupix, ṭhā hāmyūmmūg 'ohnāg, ha: “Ātep-tup xa hāpꝑoxmā max, pa hāpꝑox mō'hap'ax 'ūyīy hax 'ātep-tup nōg.” Kaxīy. Pax xa 'āxop nōm hām'āktux'ax yūmmūg, puxix yōg tik xop 'ūhitop kopit 'ohnāg. ⁸ Yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tu nit xap hāk xuxyā kamah. Ūkux. Kaxīy.

Tik yīm nīā hittupmāhā'

⁹ Tu ta' mōg, tu Topa pet ha' mōg, ¹⁰ pa tik xip, tu' yīm nīā', ha tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpꝑoxmā'ax kopit putup, nūy kupeh, nūy nit xap ṭhā hām hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' xat, 'ok pe' xat hok, 'ūhittupmā nit xap hā? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Tikmū'ūn yōg kahnēn puxet, tu nit xap ṭhā hāpꝑox kopa' nāhā', puxix tik xut, mō'ka'ok, ¹² ha kahnēn kutōgnāg yā manat, ta tikmū'ūn xexkah, Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, tu te takat putuk. Yīy yūmū yōg xat'ax te' xat 'ū yūmūg nōy hā tehet nit xap ṭhā'. Kaxīy.

¹³ Tu tik yīm nīāa pu hām'āktux, hu:

—' hu:

—'Āyīm koa'! Kaxīy

Ha' koa', tu' hittup, ha' yīm te' yīm nōy putuk.

¹⁴ Yīy ta' mōg Paniye xop, tu yāy mūtik hām'āktux, Yeyox putex putup tu'.

Topa te yāy tik yāykutnāhā'

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūg, hu ta' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg, ha' pakut xop xohix hittupmāhā', ¹⁶ tu' xat, pu tikmū'ūn nōy pu' xuktux hok, nūy Yeyox 'āktux hok. ¹⁷ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu tikmū'ūn mō'kupix, ha Yeyox 'āktux, yīy:

¹⁸ —Topa te hām'āktux, hu: “Āte nūhū tik yāykutnāhā', nūy mō'kutnā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'.

'Ūgkoxuk te nōm kopa' xip putup, nūy 'ūgmūn 'āktux, pu yōgnū putat 'āktux 'ūhep xop xohix pu', tu hāpꝑe'e 'āktux putup.

¹⁹ Tu hām'āktux hā' nōy yānān putup 'ohnāg, tu' yīy ka'ok putup 'ohnāg,

tu kōmēn yōg putat hā hām'āktux 'āhīynāg putup'ah.

²⁰ Tu tikmū'ūn hok xop kuxa kap-tup, tu' pu'ūgnāg xop mō'nīynām putup, puyīy tu ka'ok, tu hāpɔpɔmā ka'ok putup, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā mō'kuma' mōg.

²¹ Ha' hep xohix xop kuxa mām ka'ok 'ūkopah, tu hāmmax hip."

'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

²² Ha ta' xip tik pa hok, ha' mōgāhā Yeyox hah, ha' yīy hok kamah, yā yāmīy kummuk te tik kopa' xip. Yeyox te' hittupmāhā', ha hāmpēnāhā', tu hām'āktux.

²³ Ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yīkopit, hu:

—'Ok nū tik mōnāyɔp Namix hā' mōkputox? Kaxīy.

²⁴ Ha Paniye xop te' xupak, tu:

—Meyemo te yāmīy xop xohix xat, tu Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk xop mōy. Kaxīy.

²⁵ Pa Yeyox te nōm xop te hāmp'e'paxex yūmmūg, hu:

—Hāpɔpɔxka yōg tikmū'ūn te yāytukmīy, puxix tu nōg, xi' xape xop nōg'ax, 'ūyāytukmīy tu'. ²⁶ Pax pu Hāmgāyāgnāg xop yāytukmīy, tu yāy mōy, puxix tu nōg kamah. ²⁷ 'Āxop te: Meyemo te Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy. Xate' koit. 'Ū 'ūm te 'ōg tik xop ka'ogāhā' pu' mōy? 'A' Meyemo'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te xate yā' koit yūmmūg. ²⁸ Pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā' ū yāmīy mōy, xa 'āxop yūmmūg. Yā hōnhā Topa te tikmū'ūn xat nūnte'.

²⁹ —Tik 'ūm ka'ok xip, yīy tik te hāpɔpɔp hā' xupxet te' pet hā 'ā mō'nā'ah, nūy tu' xupxet. Pa tik ka'ok kīy, puxix hāpɔpɔp xohix hā tu xupxet, yīy 'āte Hāmgāyāgnāg kīy hāmāxap, nūy kūnāy tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah.

³⁰ —Tik tek mūtik mōg hok, puxik tukmīy. Ha ta tik te 'āhā te hok, puxik kummūgā', ³¹ yīy 'āte xa hām'āktux xe'e': Tikmū'ūn te Topa 'āktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa timū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg, pu tu xip. ³² Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok 'āktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg mō kuma' mōg.

Mīpkup max xix mīnta max

³³ —Mīpkup max te mīnta ta max taha', ha ta mīpkup kummuk te mīnta ta kummuk taha', yīy tikmū'ūn te mīnta pēnāhā', tu' kup yūmmūg kamah, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. ³⁴ 'Āxop yā kāyā gāy kutok xop! 'Ākummuk, hu hām'āktux kummuk. 'Ap hām'āktux max yūmmūg'ah. Tik kuxa kummuk, puxix tik hām'āktux kummuk, pa tik kuxa max, puxix tik hām'āktux max. ³⁵ Tikmū'ūn max te' kuxa max tu hāmmax 'āktux, ha ta tikmū'ūn kummuk te' kuxa kummuk tu hāpkummuk 'āktux.

³⁶ —'Āte xa hāpɔpɔe' 'āktux: Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'īhā Topa te tikmū'ūn yōg hāpɔpɔmā'ax xohix kopit, tu' yōg hām'āktux hitop kopit putup, 'ok pe yā' max, 'ok pe yā' kummuk. ³⁷ Yā 'ōg hām'āktux hā Topa te 'āxop yōg hāpɔpɔmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe' āmax, 'ok pe' ākummuk. Kaxīy.

Yoneo xexka xop te hāpɔpɔmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

³⁸ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu Yeyox pu hām'āktux, ha Paniye xop 'ūm te:

—'Ūgmū'āte 'āp-tup xa hāpɔpɔmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn te nōm mīy hok, 'ūgmūg pēnā'. Kaxīy.

39 Ha:

—Hōnhā tikmū'ūn kuxa kummuk, tu' mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah. 'Āxop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, 'a' mīy 'ātep-tup'ah. 'Āxop te Topa yōg tappet mō'kupix, ha tik hittap Yōn 'āktux, nōm te Topa pupi hām'āktux, yīy 'āxop te mōnāxop Yōn yōg hāpxopmā'ax puxet pēnāp-tup. ⁴⁰ Yōn te mām xexka tex kopa' xip, tu 'āmnyī tikoxyuk hā' kopa' xip, ha kaxīy 'ūgmūn te hāpkox kopak xip putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu 'āmnyī tikoxyuk hā hāpkox kopak xip putup. ⁴¹ Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'Ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, ha Nīn yōg tikmū'ūn te 'āxop 'āktux'ax kummuk. Yā nōm te Yōn yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, tu yāyhāhup, nūy kuxyā hāpxopmā'ax kummuk, ha Yōn 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexkah, pa xate yāyhāhup 'ohnāg. ⁴² Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'Ihā hāpxexka Xamah yōg 'ūn tu yok, nōm te hāpxexka yōg tikmū'ūn hittap xat, tu' yok putup, nūy 'āxop kummuk 'āktux. Yā hāptox tu' nūn, nūy tik te' xat'ax hittap Xanomām pēnā', ha ta Xanomām 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexka'.

Yāmīy kummuk te put pu' mōg

⁴³ —Yāmīy kummuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xip, tu' nīm, tu hām panip ha' mōg, tu' xak, nūy ta pihi'. 'Ūxip hok, ⁴⁴ puxix tute: “'Ūkpet ha putpuk mōg.” Kaxīy. Tu' mōg, tu mōktu tikmū'ūn tu' xupep, tu' mō'nāhā', ha' hok yūm, ha hāpkunut xit, ha mōktu yā' max, ⁴⁵ ha xe' mōg, tu yāmīy kummuk xop nōy xānāhā pu nū mūtik mōg, tu' tihi', yīy tikmū'ūn xūy xexkah. Ha kaxīy nōm tikmū'ūn kummuk xūy'ax nōmhā. Kaxīy.

Yeyox xape nūn

⁴⁶ Tu hām'āktux ha ta' tut nūn, xi' taknōy xop nūn, tu hāptopa' pip, tu' xak, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, ⁴⁷ yīy tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā! 'Ātut xix 'ātaknōy xop te hāptopa' pip, nūy 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

⁴⁸ Ha:

—Pi'yāk tut? Pi'yāk taknōy xik hex? Kaxīy.

⁴⁹ Tu tikmū'ūn te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu' yīm xix, tu:

—Pēnā! Nū xop yāk tut, xik taknōy xop xe'e! ⁵⁰ Yā tikmū'ūn xohix te 'Ātak Topa pu' yīpkox pip, nōm te pexkox tu' xip, puxix yāk xape, tuk taknōy, xik hex, xik tut. Kaxīy.

13

Tik te hāpxop xap xok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'Ihā Yeyox mōg hāptopa', tu kōnāg xexka ha' mōg, tu ta' mōktu mōktu hāpkux tu' xupep, tu' yūm, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xakot, nūy xupax. ² Yā' xohix xexkah, yīy Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mō'nāhā', tu' yūm, ha tikmū'ūn te yāykote' pip, tu' xakot hāpkux tu', ³ ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik mōg, nūy hāpxop xap xok, ⁴ tu hāpxa xexka tu' xok, ha' yāg te putat yīka te tu' nāhā', ha putuxnāg te' māmān, ha' nōg. ⁵ Ha ta' yāg nōy te mīkax xap tu' nāhā', ha hām xet kutōgnāg, tu mīkaxxap yīmū' pip, ha' xap xokax mō'ka'ok, ⁶ ha māyōn xupep, tu' nakgāhā', 'ūyīpxatit kutōgnāg pip tu' nakgāhā', ⁷ ha ta' yāg nōy te mīmyām xop kopa' nāhā', tu' tuk mīmyām xop mūtik, pa' xupep 'ohnāg, mīmyām kopa' pip tu', ha' nōg. ⁸ Ha ta' yāg te hām max tu' nāhā', hu'

tuk max, tu mōktu xexkah, tu' xap xohix xexka popmāhā', yā' xap puxet te 30 popmāhā', ha ta' xap nōy te 60 popmāhā', ha ta' xap nōy te 100 popmāhā', 'Ūkux. Kaxīy.

⁹Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax, xa 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Teptu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

¹⁰Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, tu:

—Teptu xate hām'āktux'ax hā tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

¹¹Ha:

—Topa te 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. 'Ap nōy xop pu' xuktux'ah, tu yāy yōg tikmū'ūn xat, pa tikmū'ūn nōy te pexkox yōg hāpxopmā'ax yūmmūg'ah, yīy hām'āktux'ax hā 'āte hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'. ¹²Yā 'āxop te hāmyūmmūg tap, yīy xa 'ā 'ūm yūmmūgāp-tup, ha mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, tu hāpxaxok putup, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg. ¹³Yīy 'āte hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'. Yā pa mām, pāyā' pēnā 'ohnāg, tu hām'āktux'ax 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg. ¹⁴Yīy tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu:

“'Āxop te hām'āpak, pāyā' a hām 'ūm 'āpak 'ohnāg, tu' pēnāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

¹⁵Yā tikmū'ūn putox ka'ok, tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, xi' pa kīy ka'ok, nūy hāmpēnā hok, ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup, ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh. Yā 'āte nōm hittupmā'ax, pāyāp-tup nōg.

Yā Topa te' xuktux tap.” Kaxīy.

¹⁶Tu xe hām'āktux, hu:

—Pa 'āxop kuxa hittup xop, hāmpēnā max tu', xix hām'āpak max tu'!

¹⁷'Ūxaxok hok: Tik xop te Topa pupi hām'āktux, pu tikmū'ūn yūmmūgā', tu' xak, nūy pexkox yōg hāpxop pēnā', 'āxop te nōm pēnāhā nōmhā, xix Topa yōg tikmū'ūn punethok te' xak, nūy pēnā', nūy xupax, pāyā' pēnā 'ohnāg, xi' xupak 'ohnāg.

Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'

¹⁸Yīy 'ūg 'ūm 'āpax, nūy yōg hām'āktux 'ūm yūmmūg max, nūy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. ¹⁹Hāpxop xap te putat kuxyā' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te yōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āte Topa te tikmū'ūn xak'ax 'āktux, ha' xupak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāmgāyāgnāg nūn, tu yōg hām'āktux xaxogāhā', pu tikmū'ūn yīpkox pip hok. ²⁰Ha ta hāpxop xap yāg te mīkax xap tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa hittup. ²¹Pa hāpxip kutōgnāg 'hā' xūy, ha' gāy xop te' kummugāhā', yīy Topa yōg hām'āktux'ax xaxok mō'ka'ok, 'ūkuxa yūm pu'uk tu'. ²²Ha ta' yāg nōy te mīmyām xox xop kopa' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, pa hāpxip kutōgnāg 'hā' yāykuxop punethok, ha tayūmak nōg, ha hām'āktux xaxok, ha' nōg. ²³Ha' yāg nōy te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg, tu' yīpkox pip, tu Topa yōg putat hā' mōg kuma' mōg, Tu ta tu' kux.

²⁴Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpxop xap xuxnāg xetox xok, ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. ²⁵ Āmnīy 'ūm 'ihā' nūn tik gāy, tu' xap kummuk xok hāpxop xap max kotīnnāhā', tu' xok kux, tu' mōg, ²⁶ ha' xap xokax, tu' tuk, ha mīxux kummuk punethok te nōm max kotīnnāhā', ²⁷ yīy kāmānat xop te hāpxa xexka xuxyā xānāhā', tu: “Yāyā', xate hāpxop xap max xok nūhū hām tu'. Teptu' mām mīxux kummuk kamah?” Kaxīy.

²⁸—Ha: “Yā tik gāy te' xap kummuk xok,” kaxīy.

—Ha: “Xatek mū putup 'ū mōy?” kaxīy.

²⁹—Ha: “'Ūmōy hok, pūyā' pi', ka hāpxop mōy kamah mīxux kummuk mūtik.

³⁰ Ūtux hok pu tu' tuk, nūy mōy yā tu ta', 'ihā' 'āte' xat, pu mō' yāy pot, tu mīxux kummuk putyōn hāmāxap, nūy nō kuxap hā mō'xut, nūy xuxnāg ta xetox nūnnā', tuk pet kopa' xex.” Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tute mōytat xap 'āktux

³¹ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', yā Topa te tikmū'ūn xat,

—Hāpxop xap mōytat yāk-tīgnāg, ha tik te' xap xok hām kopah, ³² ha' xokax, tu' tuk tu mōktu yā' kup xexkah, ha putuxnāg xop te' mīmmāg tu' pet. Kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha tikmū'ūn nōy nā' mōg, tu mōktu tikmū'ūn xohix te Topa pu' yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Pām yōg tokatogā'ax 'āktux

³³ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', xix xuxnāg ta xetox xap kōmnōn, tu' yōg xox tix paha', nūy 'ūyōg kānēy 3 tu nōm kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha' tokatogā'ax te' mōmmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha' mōg, nūy nōy pu' xuktux, hak-nāy tu tikmū'ūn xohix xexka xat. Ūkux. Kaxīy.

Teptu Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

³⁴ Yā Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' tikmū'ūn pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux nōy hā' xuktux 'ohnāg. ³⁵ Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yā Topa yōg tappet hittap te' xuktux. Hōmā tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu:

“Āte yāy pupi hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūgā', nūy hāpxopmā'ax hittap xop 'āktux, yā hōmā Topa te hām xexka xohix mīy xix hōnhā, ha tikmū'ūn te nōm hāpxopmā'ax ka'ok yūmmūg 'ohnāg.” Kaxīy

Yeyox te hām'āktux hā' yānān

³⁶ Ha ta Yeyox mōg, tu tikmū'ūn nīm, nūy yāy xip'ax ha' mōg, ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīgāhā' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Ūgmū'ā hām'āktux. Putep yūmmūgāhā' xate', 'ihā mīxux kummuk 'āktux? Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

—Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok Pit, tu tik putuk, nōm te hāpxop xap max xok, ³⁸ tu hāpxa xexka tu' xok, ha hām xexka putuk, ha hāpxop xap max te tikmū'ūn max putuk, Topa te nōm xat, ha mīxux kummuk te Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn kummuk putuk, ³⁹ ha tik gāy te Hāmgāyāgnāg mūn putuk. Yā tikmū'ūn te

hāpɔp ta nūnnāhā', ha kaxīy hām xexka nōg putup, 'Ihā pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy mō'pot.⁴⁰ Kāmānat xop te mīxux kummuk mōy, nūy kuxap kopa mō'pok, pu mō'xut, ha kaxīy pexkox yōg nū'pok xop te hāpɔpmā kummuk xop mōy putup, nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok.⁴¹ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy tikmū'ūn kummuk xeh ya'oma', 'ūp-tup nōg tu', yā mō'pok putup, pu tu pip hok, 'Ihā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xat. Yā nōm kummuk xop te' nōy pu hāpkummuk yūmmūgāhā'. Yā' kummuk xop xohix te hāpɔpmā kummuk ya'oma'mōg,⁴² nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. Tu potap-tup, 'ūxūy xexka tu'.⁴³ Ha Topa yōg tikmū'ūn xexkanāp-tup xe'ēgnāg, māyōn putuk, tu' yōg 'Ātak Topa mūtik pip putup pexkox tu'. 'Āxop te hām'āpax, 'āpu 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Tu hāpɔp takat xexka 'āktux

⁴⁴ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpɔpmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpɔpaha 'Ihā hāpɔp te takat xipihī hāpkox kopah, tu xe' xapɔp, tu' kuxa hittup xexkah, hu' mōg mō'ka'ok, tuyāy hāpɔp xohix hāmenex hāmāxap, nūy tayūmak punethok pop, tuk-nāy tu hāpɔp pa yāy pu'. Ha kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tuyāy yōg hāpɔp xohix xaxok, 'ūhittup tu', nūy Topa pu tu' yīpkox pi'. Ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Ūkux.

Tute kupxat xap max 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpɔpmā'ax yūmmūgā', nūy tu tikmū'ūn xat 'āktux, hu:

—Tik te' xap max pop, yā kupxat xap max pop, nūy xe nōmenax, tayūmak xexka hā' nōy yānān,⁴⁶ tu nōm xap max xipihī', hu' mōg, tu yāy yōg hāpɔp xohix hāmenex, nūy tayūmak xexka pop, nūy ta tu' xap max pa'. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāpɔp xohix xaxok, nūy Topap-xehnāg pu' yīpkox pi'. 'Ūkux.

Tute māpɔxamut 'āktux

⁴⁷ —Topa te hāpɔpmāhā', tuyāy yōg tikmū'ūn xat hā kaxīy: Tikmū'ūn te māpɔxamut kōnāg xexka kopah, tu mām xohix pop,⁴⁸ ha nū'xip 'Ihā hāpkux hā' nūnnāhā', tu hām tu' mām, nūy mām mō'pot. Tu' yīy max ya'oma'mōg manax kopah, tu' yīy kummuk ya'oma'mōg kōnāg kopah. Ha kaxīy Topa te' hep xop xohix mō'pot putup,⁴⁹ ha kaxīy mō'āgmūg xohix kux putup, 'Ihā pexkox nū'pok xop te' hep xop xohix mō'pot,⁵⁰ tu' yīy kummuk xop ya'oma' mō'pok, tu kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok putup, ha potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tute hām'āktux xe'e 'āktux

⁵¹ Ha Yeyox te yāy yōg tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Ok yūmmūg hāpɔpmā'ax 'āte xa' xuktux? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' yūmmūg. Kaxīy.

⁵² Ha:

—Yā tik te hām'yūmmūg xop tek mūtik hāpkumep, nūy 'ūgmūn puxehnāg pu tu yīpkox pi', puxix mīptut xuxyā putuk, tu hāpɔp kutut xex, yāy pet kopa' xex, xix hāpɔp tup xex, nūy kūnāy tu' mōy. Kaxīy.

Yeyox te kōmēn Nāyane tu' xip

⁵³ Tu hām'āktux kux, tu ta' mōg,⁵⁴ tuyāy yōg kōmēn ha' mōg, tu' mōg tu mōktu' xupep, tu Topa pet kopa tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te hām'āpak, tu' yēy, tu:

—'Ok hāmyūmmūg 'ūm 'ōhōm? Tute xīy 'ōhōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg?
 55 Yā Yoye kutok, nōm te mīmpe mīy'ax, ha' tut Mānix, ha' taknōy xop
 yūmmū'āte' yūmmūg. 'Ūxohix te: Tiak, xix Yoye, xix Xīmām, xix Yot. 56 Yā' hex
 xop nūnte 'āti kamah. 'Ū 'ūm te Yeyox ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg?
 Yā tikmū'ūn puxet te' mīy hok. 'Īntu'. Kaxīy.

57 Tup-tup nōg, yīy Yeyox te:

—Tik te Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix te' xexka
 'āktux, pāyā yāy xape xop tek-tōgnāg'āktux, xix kōmēn yōg tikmū'ūn tek-tōgnāg
 'āktux kamah. Kaxīy.

58 'Ap hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg'ah, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ohnāg hah.

14

'Enot te Yoām putex, nōm tep-tox pix

1 Hāpxip 'Īhā 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ūn hā gohenanok, tu nōm
 tikmū'ūn xat, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'Enot te' xupak, 2 yīy kāmānat
 xop pu hām'āktux, hu:

—Hamūn! 'Ōhōm yā Yoām, nōm tep-tox pix! Yā' xok, pa' putpu' hi', hu
 hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōmhā, tikmū'ūn te nōm mīy hok. Kaxīy.

3-4 Hōmā 'Enot te yāy taknōy Pinip xetut mūg, ha' xuxet'ax 'Enonit, ha Yoām
 te' mānōg pax, tu: "Yāyta hok! Topa yōg xat'ax te' xat hok, pu yāy taknōy xetut
 mūy hok!" Kaxīy. Ha 'Enot gāy, 'ūyāy tap-tup tu', hu' xat, pu xonat xop Yoām
 mūy, ha' mūg, tu' yīm kīy, tu kanet ha mō'tat, ha' kopa' xip.

5 Yā 'Enot tep-tex putup, pa Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkutuk, tikmū'ūn te
 Yoām 'āktux max hah, tu: "'Ōhōm te Topa pupi hām'āktux!" Kaxīy. Tu'
 xexka pe'paxex. 6 'Āmnīy puxet 'Īhā 'Enot te' āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg
 hāmyāxatamuk xohix hā' hittup, ha 'Enonit kutok hex te hāmyāg, 'ūxexka xop
 keppa' hāmyāg, 7 ha 'Enot tep-tup pax, hu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux
 nūy hām'āktux xeh 'ūtuk tup hex pu', hu:

—Topa tek yūmmūg, 'āte xa' hōm hāpxop xohix xatep-tup. Kaxīy.

8 Ha tukūm te' tut tu' xak, pu tu hāmyūmmūgā', ha' tut te hāmyūmmūgāhā',
 yīy putpu' nūn 'Enot keppah, tu:

—'Āte Yoām putox putup, tu nōm tat putup kānēy pet xax yīmū nōmhā'.
 Kaxīy.

9 Ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pāyā yāyhāhup, hām'āktux xex tu', 10 hu' xat,
 pu Yoām putox xax, 11 ha' xak, tu kānēy pet xax yīmū' yūm, tu' tuk tup hex
 pu' hōm, ha homi' tut pu' hōm. 12 Ha Yoām yōg tik xop te' xokxax paha', tu'
 mōgāhā', tu mōktu nō hāpkot, tu hāpkot kux, 'Īhā' mōg, nūy Yeyox pu' xuktux.

Yeyox te tikmū'ūn xīnnāhā'

13 Ha' xupak, tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg yīmū' mōg, tu yāp-
 xehnāg mōg, hām panip ha' mōg, tu mōktu' xupep, pa tikmū'ūn te' yūmmūg,
 tuyāy pip'ax nīm, tu hāmnaq hā' pe' mōg, 14 ha Yeyox te mīpkox mōktu' xupep,
 tu ta tikmū'ūn pēnāhā', yā tikmū'ūn xohix xexkah, ha' kuxa ka', tu' pakut xop
 hittupmāhā'. 15 Ha 'āmāxak 'Īhā' yōg tik xop nūn, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Māyōn mog, ha hām panip tu yūmūg pip. 'Āpu tikmū'ūn mō'pok, pu' xip
 tu xexka ha mōg, nūy tu' xit'ax pop kōmēn tu'. Kaxīy.

16 Pa Yeyox te:

—'A mōg putup'ah. 'Āpu, nōmhā xīnnā'. Kaxīy.

17 Ha:

—'Ūxit'ax yāk-tōgnāg: yā pām te 5 pip, xix mām 2 mām. Kaxīy.

18 Ha:

—Paxnū'! Kaxīy.

19 Tu' xat pu tikmū'ūn te mīxux yīmū' mām, tu pām pop, xix māhām, tu pexkox tu' pēnāhā', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Āmax Topah. Xate tikmū'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'. Yā' puxi'! Kaxīy.

Tu pām koxip, tuyāy yōg tik xop pu' popmāhā', ha tikmū'ūn xohix xexka pu' popmāhā', ²⁰ ha' māhā', tu nō hi ka'ok, pāyā' pip xit'ax punethok, yīy tik xop te manax hā' tat, tu mōktu manax te 12 nū' tihigāhā', ²¹ ha tikmū'ūn xohix xexka te' māhā', tik xohix te 5.000 te' māhā', ha 'ūn xit kamah, xix kakxop, pāyā' 'ap tikmū'ūn te nōm mō'kupix'ah.

Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep

²² Hāpxip kutōgnāg 'Ihā Yeyox te' xat, pu yāy yōg tik xop mīpkox hā mōxakux, nūy tu mōg hāmāxap, nūy kōnāg xexka xak, 'Ihā Yeyox te tikmū'ūn xat pu yāy pet ha mōg, ²³ ha' mōg, ha Yeyox te yīktix tu' mōg, tu mōktu yīmū' xip, tu Topa pu hām'āktux 'ūp-xelnāg hā, ha mōktu yā 'āmnīy, hap-xet xip, ²⁴ 'Ihā mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu kōnāg xexka kote' xup, ha 'āmuuh ka'ok, tu kōnāg mahapnām, ha' mōg putux, ²⁵ ha hāptup 'Ihā māyōn xupep putup, 'Ihā Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep, ²⁶ ha tik xop te' pēnāhā', tu kuxānōg xexkah, tu:

—Yā' koxuk 'ōhōm! Kaxīy.

Tu' yīy ka'ok, 'ūkuxānōg tu', ²⁷ 'Ihā Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok! Yākmūn xe'e'! 'Ūkyīpkutuk hok! Kaxīy.

²⁸ Yīy Pet te:

—'Āmūn xe'e', 'āpuk xat, 'ū kōnāg xexka yīmū hāpkumep kamah, nūy 'āhākmōg! Kaxīy.

²⁹ Ha:

—Mā'! Kaxīy.

Ha' mōg, pa 'āmuuh gāy te mō'ko'uk, ³⁰ yīy Pet te' yīpkutuk, tu kōnāg hā mō'nā'ax, hu' yīy ka'ok tu:

—Yāyā', 'ūkxut! Kaxīy.

³¹ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā Yeyox yīm yok, tu Pet yīm tu' mūg, tu' xut, tu:

—'Ākuxa yūm pu'uk 'ūgkopah. Teptu 'ākuxa tek yīkopit, 'ākuxānōg tu'? Kaxīy.

³² Tu mīpkox hā' mōxakux, ha 'āmuuh kux, ³³ ha tik xop kuxa te' yēy, tu:

—'Āmūn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Yeyox te hāpxexka Gēnēyane tu hāpxopmā'ax

³⁴ Tu kōnāg xexka xak, tu hāpkux tu' mōxaha', tu hāpxexka Gēnēyane tu' mōxaha', ³⁵ ha' yōg tikmū'ūn te Yeyox pēnāhā', tu' yūmmūg, tu' pakut xop xohix pu' xuktux, nōm te hāmhūmnāg tu' pip, ha' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, ³⁶ tu' xak, pu tux hok, pu topixxax 'āpit. Ha tikmū'ūn te' xupit, hu' hittup.

15

Yeyox te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax 'āktux

¹ Ha Paniye xop xix tik xop te hāmyūmmūg nūn, tu ta Yenoyanēn tu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu' yīkopit, hu:

2—Teptu 'ōg tik xexka xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok? 'Ap yāy yīm pix'ah, nūy kūnāy tu tu' xit, tu kaxīy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ohnāg. Kaxīy.

3 Ha:

—Teptu 'āxop te Topa yōg hām'āktux tu 'āyīpkox hok, pa mōnāyxop yōg hām'āktux tu 'āyīpkox pip? 4 Yā Topa te: “Ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu'.” Kaxīy. Tu xe: “Pūyā tu xok tik te' tak 'āktux kummuk, xi' tut 'āktux kummuk.” Kaxīy. 5 Pa 'āxop te tikmū'ūn yūmmūgāhā', hu: “Tikmū'ūn 'ūm yōg tayūmak pip, tu' tak 'ūm hā tu te hok, xi' tut hā tu te hok, nūy Topa pu' hōm, puxix hāpxopmā max, 6 'Thā' tak, pe' tut hā te 'ohnāg. Kaxīy. Yā kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux putup nōg, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax tat. 7 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, hu:

8 “Topa te hām'āktux, tu tikmū'ūn 'āktux, hu:
'Nūhū tikmū'ūn tek mūn 'āktux max, pāyā' kuxa tek nīm pax.

9 Tu yā hitop hā hām'āktux, nūy nūk-tetex 'ūgkeppah.

Yā Topa yōg hām'āktux xaxogāhā',

nūy yāy yōg hām'āktux 'ūyānān tu hāmyūmmūgā'.' Kaxīy. Tu ta tu' kux.” Kaxīy.

Yeyox te' kuxa kummuk 'āktux

10 Tu xe tikmū'ūn xānāhā', hu:

—'Ūg 'āpax, nūy hāmyūmmūg: 11 'Ūxit'ax te tikmū'ūn kuxa kummugā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa yāy yīy'ax te' kuxa kummugāhā'. Kaxīy.

12 Ha tik xop te nū mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu' yīkāgnāg hā' pip, tu:

—Yāyā', 'ok xate hāmyūmmūg? Yā Paniye xop te 'ōg hām'āktux putup nōg, tu' gāy. Kaxīy.

13 Ha:

—Yōgnū 'Ātak te pexkox tu' xip, tu mīxux puknōg xohix mōy putup, nōm xok 'ohnāg tu'. 14 Pūyā' pi'! 'Ōm te' pa hok xop putuk, tu' nōy mōgāp-tup, pāyā hāmpēnā 'ohnāg, hāmyūmmūg 'ohnāg tu', hu' pēnā hok nōy mōgā', puxi' pēnā hok 2 te hāpkox kopa nā'. Kaxīy.

15 Ha Pet te:

—'Āpu hām'āktux 'ūgmū'a yūmmūgā'. Kaxīy.

16 Ha:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tikmū'ūn nōy putuk. 17 Hāpxop te' yīkox hā mō'nāhā', tu' tex ha' mōg, ha mōktu mō'yōn, ha' kux, 18 pa' yīy'ax te' kuxa kopa pip hāpxopmā'ax 'āktux, tu' kummugāhā', 19 yā' kuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te' nōy hā' xupxet, xi' nōy putex, xix hāpxopmā kummugāhā', yā hāmpē'paxex kummuk te' xupxetnāhā', xi' koitnāhā', xi' kupexyāhā'. 20 Hā kaxīy 'ūkuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te tikmū'ūn kummugāhā', pa tu yīm pix hok, nūy tu xit, yā hāpkummugā 'ohnāg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tu yā 'ūn puknōg 'āktux

21 Tu ta' mōg, tu kōmēn Tinok ha' mōg, xix kōmēn Xinōm ha' mōg, 22 ha hāpxexka Kānā'āg yōg 'ūn xip, tu ta' nūn tu nūktu Yeyox yīka' xip, tu' yīy ka'ok, tu:

—Notot! Mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox xe'ēgnāg, tuk kuxa ka'! Yāmiy kummuk tek kutok hex kopa' xip, ha' xok putūmnāg. Kaxīy.

23 Ha Yeyox yīy 'ohnāg, yīy tik xop te' yīka' nūn, tu:

—'Āpu' xat, pu mōg. Yak mūk pe' nūn, tu' yīy ka'ok! Kaxīy.

24 Ha:

—Topa te nūgkutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn puxehnāg hah, nūy nōm tikmū'ūn xaxok xop xax. Kaxīy.

25 Ha 'ūn te' kopaxux hā' nāhā' Yeyox keppah, tu:

—Notot, 'āhā 'ātehet! Kaxīy.

26 Ha:

—'A max'ah 'ūk-tok yōg xit'ax xut, nūy kokex pu mō'yōn. Kaxīy.

27 Ha 'ūn te:

—Hamūn. 'Ap koit'ah, pāyā pāmnāg te hām tu' nāhā', 'Ihā kakxop xit, puxix kokex mā'. Kaxīy.

28 Ha:

—Xok 'ūm, 'ākuxa yūm ka'ok xexka 'ūgkopah. Pūyā Topa' mīy xate nōm putup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'Ihā kakxop hex hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

29 Ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu mō'kanīn, tu' yūm, ³⁰ ha tikmū'ūn punethok te hāpkumep hok xop nūnnāhā', xi' pa hok xop, xi' yīy hok xop, xi' pakut xop xohix nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū'xok, ha' xohix hittupmāhā'. ³¹ Ha tikmū'ūn te' yēy, 'Ihā hāpkumep hok xop te hāpkumep, xi' pa hok xop te hāmpēnāhā', xi' yīy hok xop te hām'āktux, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax, 'āmūn yā 'Iyaet yōg Topah, tu tikmū'ūn hittupmāhā'. Kaxīy.

32 Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte tikmū'ūn kuxa ka'. Yā' pip 'āmīy tikoxyuk hā, 'ap hāpxop 'ūm pip'ah, puyī' mā'. 'Āte' xat putup'ah, pu mōg, ka puāthaāt kopa' xakux, 'ūpu'uk tu'. Kaxīy.

33 Ha:

—Pi'yā' xip 'ūxit'ax xohix, puyīy tikmū'ūn xohix xīnnā'? Yā kōmēn tu hāptox tu' pip. Kaxīy.

34 Ha:

—'Ōg pām xohix te xīy? Kaxīy. Ha: —Pām xohix te 7, xix māhām. Kaxīy.

35 Ha Yeyox te tikmū'ūn xat, pu hām tu' māhām, ha' mām, ³⁶ ha pām pop, xix māhām, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax. Xatek mū'ā 'ūkxit'ax punethok hōm. Yā' puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip xix māhām, tu tik xop pu' popmāhā', pu tu tikmū'ūn xohix pu' nīm. ³⁷ Ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok. Yā' pip pām punethok, yīy tik xop te' xuk manax xohix te 7 kopah, ha nū' tihī'. ³⁸ Yā tik xop te' māhā', 'ūxohix te 4.000, ha 'ūn te' māhā kāmah, xix kakxop, 'ap nōm xop mō'kupix'ah.

39 Ha Yeyox te tikmū'ūn xat pu mōg, ha' mōg, ha Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu hāpxexka Māganāg tu' xupep.

16

Ūxexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

1 Paniye tik xop xix Xanoexo tik xop te Yeyox ha' mōg, nūy nū mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, tu ta tu' xak pu pekkox yōg hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pu' xexka xop hāmyūmmūg, nūy Topa Yeyox ka'ogā' yūmmūg, ² pa Yeyox te:

—Āmñīy hā 'āxop te: “Hāptup 'īhā' max. Yā hōnhā pexkox xax 'āta'.” Kaxīy.
³ Tu hāptup 'īhā pexkox pēnāhā, tu: “Tex tip-tup. Yā pexkox xax 'āta xim-nīy.” Kaxīy. 'Āxop te pexkox pēnāhā', xayīy yūmmūg, pa hōnhā Topa te hāpχopmā max xe'ēgnāg, ha 'āxop te' pēnāhā', tu hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁴ Hōnhā' kummuk tikmū'ūn, tu' kuxa mām 'ohnāg. 'Āxop te hāpχopmā ka'ok xe'ēgnāg xak, pa Yōn yōg hāpχopmā'ax puxehnāg pēnāp-tup. Kaxīy.

Tu' mōg, tu tikmū'ūn nīm.

Yeyox te Paniye xop xix Xanoxeo xop 'āktux

⁵ Ha tik te nū mūtik hāpkumep te mīpkox hā kōnāg yīmū' mōg, tu pām xaxok, tu' paxmōg 'ohnāg.

⁶ Ha Yeyox te:

—Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop yōg pām yōg tokatogā'ax pa hok, xix Xanoxeo xop yōg. Kaxīy.

⁷ Ha tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Tu te' xuktux, yūmū'āte pām xaxok hah. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te' xupak, tu' yīkopit, hu: Tep tu yāy tukmīy hām'āktux hā, pām xaxok tu'? Ākuxa mām pu'uk! ⁹ 'Ok hāmyūmmūg hok? 'Ok xaxok? Yā 'āte pām te 5 koxip, nūy tik xohix te 5.000 xīnnā', ¹⁰ xix 'āte' koxip pām te 7, nūy tik xohix te 4.000 xīnnā'. 'Ok xate' xaxok? Manax xohix te xīy nū'tihī pām hā? ¹¹ 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? 'A pām 'āktux 'ohnāg. 'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop xix Xanoxeo xop yōg tokatogā'ax pa hok! Kaxīy.

¹² Ha tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Paniye xop yōg hāmyūmmūgā'ax 'āktux, xix Xanoxeo yōg, tu pām xe'e 'āktux 'ohnāg.

Pet te Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹³ Tu ta' mōg Yeyox, Pinip yōg kōmēn Xeyanet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu kōmēn kūnāpa' xip, ha' pip tik xop te nū mūtik hāpkumep xop, ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tikmū'ūn tep-tep 'āktux 'ā'? 'Ū'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

¹⁴ Ha:

—Tikmū'ūn 'ūm te: “Ōhōm Yoām, nōm tep-tox pix,” kaxīy, ha ta' nōy te: “Ōhōm 'Enit,” kaxīy, ha ta' nōy te: “Ōhōm yā Yenemīn, 'ok pe tik nōy te Topa pupi hām'āktux,” Kaxīy.

¹⁵ Ha:

—Xix 'āxop? 'Āxop tep-tep 'āktux? 'Ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

¹⁶ Ha Xīmām Pet te:

—Āmūn yā Kunnix, Topa yōg hāmyāyikutnā'ax, yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—Ākuxa hittup Xīmān, Yoām kutok. Yā tikmū'ūn te xa nōm tup yūmmūgā 'ohnāg. 'Āmhok, pa 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', ¹⁸ yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āmūn Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: Mīkaxxap. Kaxīy. Tikmū'ūn te mīkaxxap yīmū' pet, nūy mīptut ka'ogā', ha kaxīy 'āte 'ōg hām'āktux'ax hā tikmū'ūn kuxa māmāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop nōy nā' mōg, tu mōktu yā' xohix xexkah, ha yāmīy kummuk xop xohix te' kuxyā 'ohnāg, yā' pip ka'ok, tu nōāp-tup 'ohnāg. ¹⁹ 'Āte xa pipkup mōhāmyīnnīn'ax hōm putup, xayīy pexkox mō'yīnnīn xi' xōn, xayīy Topa mūtik xat. Xate' tux hok pu mōnāy hām xexka hā, hu ta kama mō'nā pexkox hā.

Xate' tux hok puyīy mōtutnā hok hām xexka hā, hu ta mō'nā hok kama pexkox hā. Kaxīy.

²⁰ Tu tik xop xat, puyīy tikmū'ūn pu hām'āktux hok, puyīy Topa Yeyox yāykutnā yūmmūg hok.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux xe'e', 'ūyōg tik xop pu hām'āktux xe'e', hu:

—'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha 'ōnte Yoneo xexka xop tek xūygāp-tup, xix 'āmānex xexka xop tek xūygāp-tup, xix tik te hāmyūmmūg xop tek xūygāp-tup. 'Ūkxok putup, ha 'āmnīy tikoxyūk nōg, 'ihā Topa tek hīnnāp-tup putpu'. Kaxīy.

²² Ha Pet te Yeyox xapit, tu' mōgāk-tōgnāg, nūy yā tup-xet hā hām'āktux, tu:

—Pūyā Topa 'ātux hok xa 'āxok hok! Kaxīy hok! Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te yōkānām, tu Pet mānōg, hu:

—Mōy, 'ūkxāmpa mōg, nūy 'āpep! Xate Hāmgāyāgnāg! Xatek putup 'ūxax Topa yōg putat. Xate hāmp'e'āpaxex tikmū'ūn putuk, pa Topa te hāmp'e'paxex nōy. Kaxīy.

²⁴ Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūgmūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe tu paxex kutōgnāg, tu mōktu yā yāy putup'ax xaxok, kaxīy tute yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep. ²⁵ Tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxi' kuxa tu hi 'ohnāg, pāyā yāy xaxok pax, puxi' kuxa tu hip-tup mō kuma' mōg. ²⁶ 'Ok max tikmū'ūn putexop, tu hām xexka yōg tayūmak xohix xexka pop, pāyā' xok? 'A' max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu yā' hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu hīnnā hok. ²⁷ Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', 'Ūkxexkap-tup 'Ātak Topa putuk, tu pexkox yōg nū'pok xop mūtik nūn putup, tu tikmū'ūn xohix yōg hāpχopmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe hāpχopmā max 'ok pe hāpχopmā kummuk.

²⁸ 'Āte xa hāpxe'e' āktux: Tikmū'ūn tihī', tu' xakix putup'ah 'ihāk nūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putpu', nūy 'ūhep xop xohix xat. 'Ūkux. Kaxīy.

17

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

¹ 'Āmnīy te 6 nōg, 'ihā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, pa' nōy xop mōgā hok, tu yīktix tox mō'kanīn, tu mōktu mōxaha', ² ha Yeyox tu' pēnāhā', ha' pa te yāyhā yānām putuk, māyōn yānām putuk, ha' yōg topixxax te yāyhām-nok, kūyānām putuk. ³ Ha tik tikoxyuk te mōnāyxop hittap Moyyex pēnāhā', xix mōnāyxop hittap 'Enit pēnāhā', ha Yeyox mūtik hām'āktux hā' nōy yānān.

⁴ Ha Pet te:

—Yāyā', yā' max yūmūg pip nūnte! 'Ok xate putup, 'ūnūnteh 'āte 'āpet 3 mīy? 'Āpet puxet, xi' nōy mōnāyxop Mōyyex pet puxet, xi' nōy mōnāyxop 'Enit pet puxet. Kaxīy.

⁵ Pet te hām'āktux, 'ihā hāmgōy xexka te kūyānām mō'nīy, ha ta Topa yīy, tu:

—'Ōhōm 'ūgkutok, 'āte 'ōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'. 'Ūxupax! Kaxīy.

⁶ Ha tik xop te Topa yīy'ax 'āpak, 'ihā' kuxānōg xexkah, tu hām tu' xakux, ha' kuxa te' yēy, ⁷ ha Yeyox nūn, tu nōm hā' xupit, tu:

—'Āpu, 'āyok, 'ākuxānōg hok. Kaxīy.

⁸ Ha' yok, tu' yōkānām, tu hāmpēnāhā', tu Yeyox puxet pēnāhā'.

⁹ Ha' xat, pu yīktix tu yīxox, ha ta' mōg, 'Ihā Yeyox te' xat pu tikmū'ūn pu' suktux hok. Yā Yeyox te' putpu' hi, 'Ihā yāy tik xop te hāpxoxmā'ax xohix 'āktux. ¹⁰ Yīy tik xop te' yīkopit, hu:

—Tepu tik xop te hāmyūmmūg te 'Ēnit 'āktux, tu nōm nūn putup hāmāxap 'āktux? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Hamūn. Mōnāyxop 'Enit nūn hāmāxap, nūy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax keppa mōg, ¹² pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop 'Ēnit nūn tap, 'ap tikmū'ūn te' yūmmūg'ah, tuk-tex'ex kummuk, tu Tikmū'ūn Kutok kute'ex kummuk putup kamah, hak xūy xexkap-tup. Kaxīy.

¹³ Yīy tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix.

Yeyox te tik kutok hittupmāhā'

¹⁴ Ta putpu' mōg tikmū'ūn hah, tu' mōxaha', 'Ihā tik te Yeyox ha' nūn, tu kakak hā' nāhā', ¹⁵ tu:

—Yāyā', 'āpu xōnnū kuxa ka'! 'Ūpakut, tu hām tu' nāhā', xix kuxap kopa' nāhā', xix kōnāg kopa' nāhā', tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop te' yīkox hā' xupep, 'ūyīy xax tu' xupep, ¹⁶ ha' nūnnāhā' 'ōg tik xop hah, pāyā' hittupmā yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āxop kummuk xop! 'Ākuxa mām 'ohnāg! Yā 'āmnīy xohix hā 'āte 'āxop hā' tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? 'Āk-tok nūnnā'. Kaxīy. Ha' nūnnāhā'.

¹⁸ Ha Yeyox te' xat, ha yāmīy kummuk mōg, 'Ihā tik tup hittup.

¹⁹ Ha tik xop te Yeyox yīka' nūn, tup-xet hā' pip, 'Ihā' yīkopit, hu:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut hok? Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ākuxa mām pu'uk, hu' xut hok. 'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn kuxa mām kutōgnāg, mīpkup mōyitat xap kutīgnāg putuk, puxi' xat, pu yīktix mōg, nūy kōnāg xexka kopa yūm, hu' yūm'ax. Yā kaxīy 'āxop ka'ok, nūy hāpxoxmā ka'ok xohix. ²¹ Topa mūtik hām'āktux pax, 'Ihā xit hok, hu ta nū yāmīy kummuk papux. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux, tu yāy xok'ax 'āktux

²² Ha ta 'āmnīy 'ūm 'Ihā nōm tik xop te yāy tu nū'nāhā hāpxexka Ganinet tu', ha Yeyox te:

—Timū'ūn te' gāyxop mōgāp-tup 'ūghah, ²³ hak putex putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok. 'Āmnīy tikoxyuk nōg putup, 'Ihāk hip-tup putpu'. Kaxīy.

Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox te Topa pet tu pago

²⁴ Tu ta' mōg kōmēn Kapānān tu', Yeyox mūtik mōg, ha tik tihī', tu Topa pet pupi tayūmak pop, tu Xīmām Pet yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop xuxyā te Topa pet tu tayūmak hā pago? Kaxīy.

²⁵ Ha:

—Yā' pago. Kaxīy.

Tu mīptut hā mō'nāhā', 'Ihā Yeyox te hām'āktux hāmāxap, hu:

—Xīmām, xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ū 'ūm te gohet pu tayūmak hā pago? 'Ok pe tikmū'ūn, 'ok pe puknōg xop?

²⁶ Ha:

—Puknōg xop. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Yīy tikmū'ūn te pago hok, ²⁷ pa yūmū'āte tikmū'ūn gāyāp-tup'ah, yīy mōg, nūy māpxamut. Yā mām te māxap mō'xuk, puxi' yīkox tu' xut'ax tayūmak, nūy Topa pet tu tayūmak hā pago. Mōg, nūy yūmūg pupi pago. Kaxīy.

18

Pi'yā tik xexka nām?

¹Tu hām'āktux kux, 'ihā tik xop nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm yā Topa yōg tikmū'ūn xat'ax, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat? Kaxīy.

²Ha kaxxop xānāhā', tu tik xop keppa' nūnnāhā', ³tu:

—'Ūxaxok hok: 'Āxop kuxa te kaxxop kuxa putuk hok, hu ta pexkox hā mōxakux 'ohnāg, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. ⁴Topa yōg tikmū'ūn xe'e kuxa te kaxxop kuxa putuk, tu yāy kutōgnāg pe'paxex, tu Topa pu' yīpkox pip, yā nū kaxxop putuk. ⁵Ha tikmū'ūn te kaxxop putup, 'ūgmūn putup tu', kopxik xip nōm tikmū'ūn mūtik kamah.

Hāpkummuk mīy'ax hā' yāy pu hāpkummūgāhā'

⁶—Kaxxop kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, ha tikmū'ūn te' mōgāhā', nūy Topa yōg putat xax, puxix Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Yā' max māykok hīy, xix mīkaxxap putux, nūy nō kōnāg kox kopa nū'xok, puyīy tu xok. ⁷Yā' kummuk tikmū'ūn te kaxxop mōgā kummuk! Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup xe'e'!

⁸—Pax xa 'āyīm 'ākummugā, xa hāpkummuk mīy, pax xa 'āpata 'ākummūgā', xa hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy xak, nūy putyōn. Yā' max pexkox hā mōnāy 'āyīm hok xix 'āpata hok hā. Pāyā' kummuk 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm 2, xix 'āpata 2. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg. ⁹Pax xa 'āpa 'ākummugā', xa hāpkummuk mīy, 'āpu' xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet hā pexkox hā mōnāy, tu ta' kummuk 'āpa 2 hā Hām-gāyāgnāg Pet ha 'āmōg, ha 'āputyōn kuxap kopah. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg.

Yeyox te kahnēn te yāyxaxogāhā' āktux

¹⁰—'Ōg pa 'āti'! Kaxxop pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āte xa hāpxe'e' āktux: 'Ūyōg nū'kutnā'ax te 'āmñy xohix hā 'Ātak Topa keppa' xip pexkox tu'. ¹¹Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn kummuk xop xax, nūy pipi', puyīy tu kuxa hi xe'ēgnāg.

¹²—'Āxop tep-tep pe'āpaxex? Tikmū'ūn yōg kahnēn xohix te 100, ha ta kahnēn puxet te yāy xaxok. Putep mūn mīy'ax 'ūxuxyā'? Tu kahnēn te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xax. ¹³'Āte xa xe hāpxe'e' āktux: 'Ūxipihi', 'ihā' xuxyā kuxa hittup xexka kahnēn puxet hā, tu' hittup kutōgnāg kahnēn te 99 hā. ¹⁴Hā kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tup-tup nōg, pu tikmū'ūn kutōgnāg yāy xaxok, kahnēn putuk, nūy hāpkummuk mīy.

¹⁵—'Ānōy te xa hāpkummugāhā', 'āpu, mōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā'. 'Āp-xet hā mōg, nūy nū mūtik hām'āktux. 'Ānōy yīpkox pip, puxix 'āmūn hā 'āxape 'ūxeheh. ¹⁶'Ānōy yīpkox hok, 'āpu mōg, 'ānōy puxet mūtik 'āmōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā', xa hām'āktux hā nōy yānān. Yā Topa tappet te: "'Ok pe tikmū'ūn 2 tihī', 'ok pe tikmū'ūn 3 tihī', tu hām'āktux puxet, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit max, tu nōm tikmū'ūn hām'āktux puxet ha'kopit max.'" Kaxīy. ¹⁷Pa tikmū'ūn yīpkox hok, 'āpu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop pu'

xuktux. 'Ūkuxa mān ka'ok xop pu' yīpkox hok, puxix 'ōm 'āxop hā tu puknōg, 'āyuhuk putuk, xix tik te gohet puknōg pupi tayūmak pop putuk, yā' puknōg.

Tu' xat pu mīy, xi' xat hok puyīy mīy hok

18—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxop te' xat hok pu mīy hok hām xexka tu', puxix Topa' xat hok pu mīy hok pexkox tu' kamah. 'Āxop te' xat pu mīy, puxix Topa' xat pu mīy kamah pexkox tu'.

19—'Āte kama xa hām'āktux, hu: Xatix te Topa ta tu' xak pu hāpxopmā', tup-tox puxet hā' xax, xix kuxap-xet hā' xax, puxix 'Ātak Topa xip pexkox tu', tu hāpxopmāp-tup xa'. ²⁰ Yā tikmū'ūn 2 pe 3 te yāy tu' xakux, kopxik xip nōm tikmū'ūn mūtik. Kaxīy.

Kāmānat kummuk 'āktux

²¹ Ha ta Pet te Yeyox yīka' nūn, tu:

—Yāyā', hāpkummuk mīy'ax xohix te xīy 'āte' xaxogā'ax, pu tu kux? Yāk taknōy tek kummugāhā', tu xek kummugāhā', tu mōktu yā' xohix. Hām 'ūm hā 'āte' xaxogā kux'ax? 'Ok xaxogā'ax xohix te 7? Kaxīy.

²² Ha:

—'Āmhok. 'Ūxaxogā 'ūxohix te 7, tu xe xaxogā 'ūxohix te 7, tu' xe xaxogā', tu mōktu xe xaxogā te homi' 70, yā' xohix te 490 xate xaxogāp-tup. ²³ Yā Topa te' xat kaxīy, yīy 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu: Hāpxexka yōg tik te' xat'ax, tu kāmānat xop xānāhā' pu nū', pu tayūmak te ta nemēn hā pago, ²⁴ yīy kāmānat puxet nūmnāhā', ha ta nemēn tayūmak xohix xexka punethok, ²⁵ pāyā' hok, 'ap xip'ah tayūmak, yīy tik te' xat'ax te' xat pu nōm kāmānat hāmenax, xi' xetut, xik-tok xop, xi' yōg hāpxop xohix, pu tu' hok hā' hām, nūy tayūmak xexka hā' yānān, nūy tu pago. ²⁶ Pa kāmānat kopaxux hā' nāhā', tu' xat'ax tu' xak, pu mīy hok, tu: "Ūgmūn hā tot, nūy 'ūghip, 'ū xa pago. Yā 'āte tayūmak xohix xexka hā xa pagop-tup. Kaxīy.

²⁷ —Ha' xat'ax te kāmānat kuxa ka', tu te ta nemēn'ax yōg tayūmak xaxogāhā', ha' mōg, ²⁸ pa kāmānat nōy pēnāhā', 'ihā' mōg, ha ta nemēn tayūmak kutōgnāg te 10 'ūnōy pu', yī' nōy māykok mūg, tu' nuhuk, tu: "Hōnhā 'ā' pago. 'Āte hōnhā yāy yōg tayūmak putup!" Kaxīy.

²⁹ —Ha' nōy te' kopaxux hā' nāhā', tu tu' xak, hu: "Ūgmūn hā' tot, nūy 'ūghip, xa pago, yā 'āte xa tayūmak xohix hā pagop-tup." Kaxīy

³⁰ —Pap-tup nōg, tu' mōg, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa' xix, puyīy tayūmak xohix hā pago. ³¹ Ha ta kāmānat xop te' pēnāhā', tup-tup nōg, tu' gāy, hu tik te' xat'ax ha' mōg, tu tu' xuktux, ³² ha' xat'ax te kāmānat kummuk xānāhā', tu:

—"Āxupkumīy, 'ākummuk! 'Āte 'ōg ta nemēn xaxogāhā', ha' kux, xate 'ā' xak hah, ³³ pa 'ākummuk, tu 'ānōy kuxa ka 'okpa 'āte 'ākuxa ka'." Kaxīy.

³⁴ —Tu' gāy xexkah, tu' xat, pu kāy mōgā kanet hah, nūy nō kummugā kanet kopah, ha mōktu tayūmak xohix ta nemēn hā' pago. 'Ūkux. Kaxīy.

³⁵ Tu hām'āktux kux, tu:

—Ha kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu' pēnānā' xip. 'Āxop te' 'ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā hok kamah. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

¹ Tu hām'āktux kux, tu' mōg, tu hāpxexka Ganinet nīm, tu ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' xupep, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' xip, ² ha tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, ha' pakut xop hittupmāhā', ³ ha Paniye yōg tik xop mōxaha kamah, tu' yīkopit, nūy hām'āktux 'ax hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' tux hok, pu tik yāy xetut nīm? Kaxīy.

⁴ Ha:

—'Ok 'āxop te mō'kupix hok Topa yōg tappet? Ha kax'āmi', hu: "Topa te tik mīy hāmāxap, xik-nāy tu 'ūn mīy." Kaxīy. ⁵ Ha Topa te: "Pūyā tik yāy tak nīm, xix yāy tut nīm, nūy tu' xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, ha yāyhā' yīn puxet." Kaxīy. ⁶ Ha kaxīy Topa te yāyta tix hā' mīy yāp-xet, yā' yīpxox xi' xetut yāyhāp-xet. Yīy Topa te' xat hok puyīy tu yāyxatat hok. Kaxīy.

⁷ Ha Paniye xop te:

—Teptu Mōyyex te' tux hok pu mōnāyxop tu xetut nīm? Teptu' tux hok pu' xetut pu tappet hōm hāmāxap, nūy kūnāy tu' nīm? Kaxīy.

⁸ Ha:

—Mōyyex te' tux hok 'āxop kuxa kummuk hah. Pa Topa te tik mīy xi' 'ūn, puyīy yāy mūtik nox tu ti ka'ok. ⁹ Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxetut xonnix hok, ha' yīpxox te' nīm, puxix tik te hāpkummuk mīy, 'ūhūn nōy mūg tu'. Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tik te yāy xetut nīm hok, puxi' max tu yāyta hok. Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te' yānān, hu:

—Topa te tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'ah, pa' yāg kutōgnāg pu hāmyūmmūgāhā'. ¹² Tik xop yāg te yāyta 'ohnāg. 'Ūtut te' put kaxīy hah, 'ap yāyta'ah. Ha tikmū'ūn yāg yāyhā' Ennōk, hu' yāyta 'ohnāg. Ha' yāg kutōgnāg yāyta 'ohnāg, nūy Topa pu' yīpkox pi', Topa te' xat hah. Tikmū'ūn hām'āpax, puxi' yōg hām'āktux yūmmūg. Kaxīy.

Yeyox xix kaxop

¹³ Hāpxip kutōgnāg ha ta tikmū'ūn te kaxop nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', pu tup-tox yīmū' yīm nōm, nūy Topa pu hām'āktux kaxop pupi', pa tik xop te' mānōg, tu' xat hok, pu Yeyox ha nūnnā hok, ¹⁴ yīy Yeyox te:

—'Ūtux hok pu kaxop nūnnā', 'ūmānōg hok. Yā Topa te kaxop kuxa tu' xat putup, puyī' yīpkox pi'. Ha' yīpkox pip xop xohix xat putup, nōm te kaxop putuk tu hām'āpak. Kaxīy.

¹⁵ Tup-tox yīmū' yīm nōm, tu ta' mōg.

Tu tep-texop xexka 'āktux

¹⁶ Āmmīy nōy 'Ihā tik nūn, yā Yeyox ha' nūn, tu' yīkopit, hu:

—Notot, 'ātep-tep mīy'ax, nūy tuk kuxa hi xe'ēgnāg mō' kumak mōg? 'Āte hāpxopmāhā hā xīy? Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te hām'āktux hā' yānān, hu:

—Teptuk yīkopit, nūy hāmmax 'ūm yūmmūg? Topap-xehnāg max. 'Āhi xe'ēgnāg putup, 'āpu, Topa yōg xat'ax pu 'āyīpkox xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—'Ūxat'ax 'ūm? Kaxīy.

Ha:

—"Ūp-tex hok," xix "ānōy hā' xupxet hok," xix "ānōy yōg hāpxop hā' xupxet hok," xix "koit hok," ¹⁹ xix "ōg 'ātak pu 'īpkox pi', xix 'ātut pu 'īpkox pi'," xix "ānōy putup pax, xate yāy putup'ax putuk." Kaxīy.

²⁰ Ha tik te:

—Yā 'āte' xat'ax xohix puk yīpkox xip tap. 'Ātep-tep mīy'ax homi', nūy hāpxopmā max? Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—Mōy, 'ōg hāpxop xohixnāg hāmenax hāmāxap, xayīy Topa hā 'āmax xe'ēgnāg, tu 'ōg tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, xayīy pexkox yōg hāpxop pop 'ūyānān tu', nūy kūnāy tuk pe mōg. Kaxīy.

²² Ha tik te hām'āpak, tu' mōg, tu Yeyox nīm, 'ūkuxa hittup 'ohnāg tu'. Yā 'ūptexop xexkah, ²³ yīy Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūptexop kutōgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, 'ūyōg xat'ax pu' yīpkox pip hok tu'. ²⁴ Yā xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox ha mō'tat hok, ha tap-texop 'ūm te Topa pu' yīpkox pip hok kamah. Kaxīy.

²⁵ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep xop te' xupak, tu' yēy, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn 'ūm mō'nā hok pexkox kopah! Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—Hamūn. Tikmū'ūn 'ūm mō tu nā hok, pa Topa te' ka'ogā'ax pu mōnāy. Kaxīy.

²⁷ Ha Pet te:

—'Ūgmū'āte' xohix nīm, nūy 'āpek mōg. 'Ok mū'āte hāpxop 'ūm popmāp-tup 'ūyānān tu'? Kaxīy.

²⁸ Ha:

—'Āte xa hāpxe'ē 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy xe'e mō'nāp-tup, 'īhāk yūm putup, tik te' xat'ax yōg mīmpe max yīmūk yūm putup, nūy 'Iyaet xop te 12 yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, ha 'āxop mām putup kamah, mīmpe max te 12 yīmū 'āmām putup, nūy kama' kopit. ²⁹ Tikmū'ūn xohix tek mūn hā mīptut 'ūm nīm, xi' taknōy nīm, xi' hex nīm, xi' tutnōy nīm, xi' pit nīm, xi' tak nīm, xi' tut nīm, xik-tok nīm xix hām nīm, puxi' xohix pop, tu mōktu tehomip te 10 pop, tu' kuxa hip-tup xe'ēgnāg, ³⁰ pa tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta' ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

20

Yeyox te kāmānat xop 'āktux

¹ Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu hāpxa xuxyā 'āktux, nūy Topa yāy yōg kāmānat pu pago 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat yūmmūgāhā', hu:

—Tik yōg mīnta 'op kup punethok, ha' ta mīnta', yī' mōg hāptapkoa 'īhā', nūy kāmānat xop xax, nūy nō nūnnā', pu mīnta ta put, nūy nūnnā'. ² Yā 'āmnīy xohix 'īhā' mōg, tu tayūmak 'ānuk puxet hā' pago kāmānat pu', 'āmnīy puxet yōg tayūmak te takat hā' pago kāmānat pu', hu hōnhā' mōg kamah, nūy kāmānat xop xānā'. ³ Ha māyōn te pexkox puka' yūm 'īhā' mōg, tu' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, ha kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' tihī', yāmhok tu' pip, ⁴ yīy hāpxa xuxyā te: "Mōg, nūy 'āhām yōg hām tu', ha 'āte xa pago maxp-tup." Kaxīy.

⁵ —Ha' mōg. Māyōn yāykote' yūm 'īhā' xuxyā mōg 'ūxeheh, xix māyōn he 'īhā' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, tu' nūn, ⁶ ha xe' mōg 'āmāxak 'īhā', tu kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' mōg, tu tik xop nōy pēnāhā', ha yāmhok pip, yīy: "Tep tu 'āpip 'īhā māyōn mōg? 'E 'āhām 'ohnāg." Kaxīy.

⁷ —Ha: "Yā tik tek mūk xānā' 'ohnāg," kaxīy. Ha' xuxyā te: "Mōy, nūy 'āhām kamah yōg hām tu', nūy mīnta nūnnā'." Kaxīy.

8 —'Āmnīy 'Īhā' xuxyā te kāmānat te māxap xat, nōm te kāmānat xohix xat 'ūxuxyā pupi', yīy: Kāmānat xohix xop xānā', nūy tu pago. Kāmānat nōm hām ka'ax pu' pago hāmāxap, tuk-nāy tu kāmānat nōy xohix hām'ax pu' pago, tu mōktu kāmānat hām hāmāxap pu' pago 'ūka'ax hā." Kaxīy.

9 —Ha kāmānat xop te 'āmāxak 'Īhā' nūn, nūy tu hām. 'Ūxohix te tayūmak 'ānuk puxet paha', ¹⁰yīy kāmānat xop te māxap hittup, tu' hipnām, nūy tayūmak xexka tu pop, pa' xohix te tayūmak 'ānuk puxet paha kamah. ¹¹Tu' paha', tu' gāy, tu' xuxyā pu hām'āktux, ¹²hu: "Nū xop te ka'ax hā' nūn, nūy tu hām, tu 'ot puxet hā' hām, pak mūg hām xexkah, māyōn tox hāk mūg hām, ha māyōn pukpex tek mūg mō'hap koxūgnāg, 'Īhāk mūg hām, pāyā yūmū'āte tayūmak kutōgnāg pop, nōm xop te' ka'ax hā' nūn putuk." Kaxīy.

13 —Ha' xuxyā te: "Nāy. 'Ūg'āpax. 'Āte hāmyok nūy, 'ūyā tu 'āxop pu pago max. 'Āte 'āxānāhā', tu xa hām'āktux, tu tayūmak 'ānuk puxet hā pagop-tup, ha 'ānūn, tu 'āhām, nūy pa tayūmak, ¹⁴hu pa 'ōgnū tayūmak, nūy ta 'āpet ha mōg. Yā 'āte kāmānat xohix pu tayūmak puxet hā pagop-tup, 'āxop pu pago putuk. ¹⁵Yā tayūmak yōgnū', 'āte 'āxop xohix pu pagop-tup, 'āxop hā yāyputuk, 'ūyīy pago. 'Ok xate 'ānōy yīpkumīy, 'āte nōm xop ha hāmmaxnāhā', ha' yīpkumīy?" Kaxīy. 'Ūkux.

16 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn te māxap xop yāyhāp-tup 'ūka'ax xop, ha ta tikmū'ūn ka'ax xop yāyhāp-tup hāmāxap xop, Kaxīy.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux 'ūxeheh

17 Tu putat hā pepi' mōg, nūy kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, yāy yōg tikmū'ūn mūtik mōg, ha nōm mōg putat tu', nūy tup-xet hā hām'āktux, 'Īhā hāpkumep, tu:

18 —Pēnā! Kōmēn Yenoyanēn ha yūmū mōg. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak mōgāp-tup 'āmānex xexka xop hah, xix tik te hāmyūmmūg xop hah, ha tak putex putup, ¹⁹tuk mōgāp-tup 'ūpuknōg xop hah, hak kute'ex kummuk putup, tuk kix putup, tuk xup putup mīpkupnix tu', nūy 'ūkputex, pa 'āmnīy tikoxyuk hā' nōg putup, 'Īhā putupuk hip-tup. Kaxīy.

Tiak xix Yoām mūg tut te Yeyox pu hām'āktux

20 Hāpxip kutōnāg ha ta Yemeneo xetut nūn, tuk-tok pit 2 nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū' xup, nūy ta tu' xax, yīy Yeyox te:

21 —Xatep-tep putup? Kaxīy.

Ha:

—'Āpu, hām'āktux xeh 'ūgmūtik, puk kutok pit puxet 'āyīm xe'e hā' yūm, xi' nōy 'āyīm xax hā' yūm, 'Īhā xate yāyhā 'āxexka xe'ēgnāg, nūy tikmū'ūn xohix xat. Kaxīy.

22 Ha Yeyox te 'ūn kutok 2 pu hām'āktux, hu:

—Xate hāmyūmmūg 'ohnāg, tu 'ā' xak pu 'āxexkānā'. Tikmū'ūn te' hep kohāgnāg xo'op, ha kaxīy 'ūkxūy xexka putup. 'Ok xatix 'āxūy xexka hā' tot? Kaxīy.

Ha:

—'Ūgmū'āte nōā'tot. Kaxīy.

23 Yīy Yeyox te:

—Yā' xo'op putup hep xūy, hu 'āxūy putup, 'ūkxūy putuk, pa 'āte yāyutnā hok, xak yīm xe'e hā yūm, xik yīm xax hā yūm. Yōgnū 'Ātak te' yīmōgātux, pu' mām. Kaxīy.

²⁴ Ha tik xop te 10 te hām'āpak, hu' gāy 'ūtahnōy 2 tu', ²⁵ yīy Yeyox te' xohix xānāhā', pu' yīkahnāg nū', ha:

—Gohenanok xop te tikmū'ūn xat, ha' xexka xop te tikmū'ūn xat, ²⁶ pa 'āxop kopa kaxīy mīy hok. 'Āmhok. Tikmū'ūn 'ūm te yāy xexkānāp-tup, puxi' nōy hā tu' tehet, 'ūyōg kāmānat putuk, ²⁷ ha tikmū'ūn te yāyhāp-tup hāmāxap, puxi' nōy xop tu hok hā' hām. ²⁸ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, pak nūn hok, puyīy tikmū'ūn 'ā' hāpxopmā'. 'Āmhok. Yāk nūn 'ūhep xohix xop pu hāpxopmā', nūy 'ūkkok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox te tik pēnā hok pu' pa max nāhā'

²⁹ Tu hāpxip 'īhā' mōg, tu kōmēn Yenikot nīm, ha tikmū'ūn xohix xexka te' pe' mōg, ³⁰ ha tik 2 pa hok mān, putat yīka te tu' mān, tu tikmū'ūn yīy 'āpak, tu Yeyox nūn yūmmūg, hu' yīy ka'ok, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka! Kaxīy.

³¹ Ha tikmū'ūn te' mānōg, tu:

—'Āhup, 'āyīy hok! Kaxīy. Pāyā' yīy ka'ok 'ūxeheh, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka! Kaxīy.

³² Yīy Yeyox hup, tu tik pa hok xānāhā', tu' yīkopit, hu:

—Xatep tek mūn putup, 'ūmīy xa'? Kaxīy.

³³ Ha:

—Notot, 'ūgmūg 'ūm pa nā', 'ūgmūg hāmpēnā! Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te' kuxa ka', tu' pa 'āpit, ha hāpxip 'ōhnāg 'īhā' pa', tu hāmpēnāhā', tu Yeyox pe' mōg.

21

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

¹ Ha ta' mōg, tu mōktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip, 'īhā' pip'ax Metpaye tu' mōxaha', ha yīktix 'Onimet yīka' yūm, tu' yōg tik 2 mō'kutnāhā', pu' keppa mōg, ² tu' xat, hu:

—Mōg, nōm xip tu xexka ha mōg, tu mōktu mōxaha', ha yohmēn hex pēnāp-tup, hak-tok te nū mūtik tihi', ha' mīm tu' hīy, ha mōy hīy'ax koa', nūy nūnnā'.

³ Tikmū'ūn te xa' yīkopit, 'āpu yīy, tu: “'Ūgmūg xuxyā te yohmēn putup, tu' putpu' nūnnāp-tup,” kaxīy, ha 'ātux hok putup xa yohmēn 2 nūnnā'. Kaxīy.

⁴ Ha hāpxopmāhā', tu Topa yōg hām'āktux hittap hā yohmēn nūnnāhā'. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', ⁵ hu:

“Pu, Xiām yōg kōmēn kopa' pip xop pu hām'āktux, hu:

Hōnhā tik te tikmū'ūn xat'ax xupep,

tu yāk-tōgnāg, tu yohmēn yīmū' yūm,

tu yohmēn kutok yīmū' yūm.” Kaxīy.

⁶ Ha ta tik xop mōg, tu Yeyox keppa' mōg, tu' xat'ax mīy, ⁷ tu yohmēn nūnnāhā', xik-tok nūnnāhā', tu yāy kap xix yohmēn yīmū', pu Yeyox yīmū' yūm, ha' yūm, ⁸ ha tikmū'ūn xohix yāy yōg kap mō'yōn hām tu', pu yohmēn mōy yīmū' mōg, ⁹ ha mōktu tikmū'ūn te' keppa' mōg, xix tikmū'ūn te' pe' mōg, yīy ka'ok, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Pūyā Topa xa hāmmaxnā'! Yā xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa nū'! Yā Topa mūn xexka xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁰ Tu kōmēn Yenoyanēn tu' mōxaha', 'īhā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu:

—Putep mūn mīy? 'Ū'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

¹¹ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik mōxaha, tu:

—Yā nō'ōm Yeyox, tu Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā'

¹² Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn papuk, nōm te' kopa hāpxop hāmenax, tu tayūmak yānān'ax xop yōg mīmpe putxok, xix yāy yūm'ax putxok kamah, tu tik xop te putuxnāg hāmenax yōg yūm'ax putxok. ¹³ Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha: “'Ūkpet xexka 'āxet'ax Topa pu hām'āktux'ax pet,” kaxīy, pa 'āxop te Topa pet xexka kummugāhā', ha yāyhā hāpxupxet pet! Kaxīy.

¹⁴ Ha tikmū'ūn pa hok xop nūn, xix tikmū'ūn te hāpkumep hok xop nūn, Topa pet xexka ha' nūn, puyīy Yeyox hittupmā', ha' hittupmāhā', ¹⁵ yīy 'āmānex xexka xop gāy, xix tik te hāmyūmmūg xop gāy, 'Ihā Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha' pēnāhā', ha kakxop yīy ka'ok Topa pet xexka kopah, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Kaxīy. Ha' xexka xop te' xupak.

¹⁶ Tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate kakxop yīy 'ūm 'āpak? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' xupak. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Yā: “Topa te kakxop pu hāmyūmmūgāhā', pu tu Topa 'āktux māynāg.” Kaxīy.

¹⁷ Tu ta' nīm, tu kōmēn nīm kamah, tu' pip'ax Metān ha' mōg, tu mōktu' pip'ax tu' xip 'āmnīy tox hā.

Yeyox te piget kup mānōg

¹⁸ Hāptup 'Ihā' mōg, Yenoyanēn tu putpu' mōg, ha putup te Yeyox putex, ¹⁹ ha ta mīnta kup piget pēnāhā', ha putat puka' yūm, yī' mōg, pa mīnta 'ūm ta 'ohnāg, 'ūxux puxet mō'tat, yīy Yeyox te' kup xat, hu:

—Mīnta 'ūm ta hok! Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'Ihā mīnta kup yā tāmnāg, ²⁰ ha tik xop te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu:

—Yā' kup tāmnāg mō'ka'ok! Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ākuxa mām ka'ok xix yāy kuxa yīkopit hok, hu ta mīnta kup nakgā kamah, tu' xat'ax hā' nakgāhā', pāyāp-xet'ah. 'Āxop te yīktix xat'ax, pu 'āpep, nūy kōnāg xexka kopa mō'yāykutnā', puxix mō'kutnā'.

²² 'Ākuxa mām ka'ok, puxix Topa xa' hōm hāpxop 'ūm 'āxop te ta tu 'ākax. Kaxīy.

Yeyox te' xat'ax

²³ Tu Topa pet xexka ha' mōg putpu', tu hāmyūmmūgāhā', 'Ihā' 'āmānex xexka xop nūn, xix Yoneo xexka xop nūn, tu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xayīy hāpxopmā ka'ok xix hāmyūmmūgā'? Kaxīy.

²⁴ Ha:

—'Āte 'āyīkopit'ax kamah, xa 'āxop hām'āktux 'ūyānān tu', kopix xa hām'āktux, tup-tep te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, ha xa' xuktux. ²⁵ 'Āyīy! Tep te Yoām pu 'āxet'ax hōm, pu tup-tox pix? 'Ok pe Topa te tu' hōm? 'Ok pe tikmū'ūn te tu' hōm? Kaxīy.

Ha' xexka xop te yāy pu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Pax 'ū yūmū'āte: Topa te tu 'āxet'ax hōm," kaxīy, puxi' yānān tu' yīkopit, hu: "Tepu'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?" kaxīy. ²⁶ Pax 'ū yūmū'āte: "Tikmū'ūn te' xuxet'ax tu' hōm," kaxīy, puxix tikmū'ūn gāy, ha yūmū'āte' yīpkutuk. Yā' xohix te Yoām pe'paxex 'ūxexkah, tu pe'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

²⁷ Hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux putup'ah kamah, tu yāy 'ūm 'āxet'ax 'ā' hōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Tik kutok 2

²⁸ Tu xe hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Xatep tep pe'āpaxex? Tik kutok pit 2, tuk-tok hāmāxap xat, nūy: "Xōnnū', mōy nōmhā nūy yōgnū mīnta 'op yōg hāpxa'ax tu 'āhām." Kaxīy.

²⁹ —Hak-tok te māxap te: "Ap 'ūgmōg putup'ah." Kaxīy.

—Pa hāpxip kutōgnāg 'īhā yāyhāhup, tu' mōg.

³⁰ —Ha' tak tek-tok kuhnōy xat kamah, pu mōy tu hām, hak-tok te kuhmōy te: "Yāk mōg." Kaxīy.

—Pa' mōg 'ōhnāg. Kaxīy.

³¹ Tu hām'āktux kux, tu' xexka xop yīkopit, hu:

—'Ūk-tok te xīy te' tak pu' yīpkox xip? Kaxīy.

Ha:

—Yāk-tok te māxap. Kaxīy. Yīy Yeyox te:

—Gohet pupi tayūmak pop xop xi' xotit xop te Topa pu' yīpkox pip, pāyā 'āyīpkox 'ohnāg. ³² Yā Yoām tep-tox pix, tu 'ākeppa' mōg nūy xa Topa yōg putat mūg, ha 'ākuxa mām 'ōhnāg Yoām kopah, pāyā tayūmak pop xop xi' xotit xop kuxa mām ka'ok. Ha 'āxop te' yūmmūg, tu yāyhāhūp 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux, nūy 'ākuxa mām ka'ok Yoām kopah. Kaxīy.

Tute kāmānat kummuk 'āktux

³³ Tu xe:

—'Ūg 'āpax! Hām'āktux'ax nōy hā 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa hāmyūmmūgā', hu: Tikmū'ūn te hāpxaha', tu mīnta 'op xok, tu hāmpak'ax hā' yīmmap, tu mīkaxxap xox tix hā' tat'ax mīy, pu tox hep 'op tonnok, nūy' hep xut, nūy ta hep xupyāg mīy, xix mīptut tox mīy, nūy hāpxa xexka pēnā', ha tikmū'ūn nōy pu' nīm, tayūmak hā' nōy yānān tu', tu ta hāpkumep hāptox tu'. ³⁴ Ha ta hāmyāxatamuk 'īhā' xuxyā te kāmānat tikoxyuk nū'pok, pu tu' xuxyā yōg tayūmak nōm pupi pa'. ³⁵ Pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' mūg, tup-xet kix, xi' nōy putex, xi' nōy mīkaxxap hā' tux. ³⁶ Hāpxip 'īhā' xuxyā te xe kāmānat xop nū'pok, tu ta kāmānat punethok nū'pok, pu tu' xuxyā pupi tayūmak pop, ha hāpxa xexka yōg kāmānat xop te xe hāpxopmā kummuk.

³⁷ Yīy hāpxip 'īhā' xuxyā te nū yāy kutok kutnāhā', tu hāmp'e'paxex, hu: "Yāk kutok xexka pe'paxex'ax, 'ap kummugāp-tup'ah." Kaxīy. ³⁸ Ha ta' nūn, pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' pēnāhā', tu: "Yā' xuxyāk-tok xe'e'! 'Āpu yūmūp-tex, nūy hāpxa xexka pa!" Kaxīy.

³⁹ —Tuk-tok mūg, tu hāpxa xexka kūnāpa ha' mōgāhā', tu' mōg, tup-tex, ha' xok. 'Ūkux. Kaxīy.

⁴⁰ Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tep mūn mīy'ax 'ūxuxyā', 'īhā' putpu' nūn, nūy hāpxa xexka yōg kāmānat xop 'ūyānān tu' kummugā'? Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmū'ūn te:

—Ya' kix'ax, nūy hāpxa xexka hōm tikmū'ūn nōy pu', pu tu' xuxyā pu hāpxa yōg tayūmak hā pago hāmyāxatamuk xohix 'īhā'. Kaxīy.

⁴² Yīy Yeyox te xe' yīkopit, hu:

—Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Ha: “Tikmū'ūn pet, tu mīm xexka putup nōg, pa hōnhā yāyhā mīptut māykup xix mīptut koxuk, yā mīm xexka xe'ēgnāg. Topa mūn te' xexkānāhā', ha yūmūg kuxa te' yēy.” Kaxīy.

⁴³ Tu hām'āktux kux, tu:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A Topa te 'āxop 'ūm xat putup'ah, pāyā' nōy xat putup, nōm te Topa pu' yīpkox pip, tu hāpxopmā max. ⁴⁴ Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' nā', puxix tu yāy koxyōy. Mīkaxxap te tikmū'ūn yīmū' nā', puxix yā' xohix koxyōynām. Kaxīy.

⁴⁵ Ha 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg. Yā' xexka xop 'āktux 'īhā hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', ⁴⁶ yī' gāy, tu' mūg putup, pa tikmū'ūn yīpkutuk, ha Yeyox yā' xexka pe'paxex, tu: “Yeyox te Topa pupi hām'āktux xe'e'.” Kaxīy.

22

Tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy

¹ Yeyox te xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa yā' hep xop xohix xānā' 'āktux, tu:

² —Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip, ha kaxīy hāpxexka 'ūm yōg tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy, 'ūk-tok pit te yāy tap-tup hah, ³ yī' tak te kāmānat mō'pok pu tikmū'ūn xānā', pāyā' 'ap nūn putup'ah, ⁴ yīy kāmānat nōy mō'pok, pu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu: “Āte 'āmuk xexka mīy tap, tu mūnūytut tak kix, xix mūnūytut kutok kix, xa nū', nūy 'āxit!” Kaxīy.

⁵ —Pāyā tikmū'ūn tep-tup nōg, tu yāy kuxop punethok, tup-tup-nōg. 'Ūpxet te' yōg hāpxa xexka ha' mōg, xi' nōy te' yōg mēn ha' mōg, ⁶ ha tikmū'ūn nōy te kāmānat xop mūg, tu' kix kakixnāg, tu' kix ha mōktu' xakix. ⁷ Ha hāpxexka yōg tik te' xat'ax gāy xexkah, hu' xat, pu tu kummuk xop kix 'ūyānān tu', xi' yōg pip'ax mō'xut kuxap hā', pu tu nōg. ⁸ Ha' xat'ax te kāmānat xop xe xānāhā', tu: “Xōnnū te yāytaha', ha 'āte' mīy 'amuk xexka, tu tikmū'ūn xānāhā' put nū', pāyā' kummuk, tu' nūn 'ohnāg, ⁹ pa hōnhā mōg, putat hā mōg, nūy tikmū'ūn xohix xānā'.” Kaxīy.

¹⁰ —Ha putat hā' mōg, tu tikmū'ūn xohix xānāhā' put nū', tu tikmū'ūn max xānāhā', xix tikmū'ūn kummuk xānāhā', yā' xohix xānāhā', ha' xat'ax yōg mīptut max ha' mōg tikmū'ūn xohix, nūy 'āmuk xexka mā', ha mōktu mīptut xexka nū'xīmnāg. ¹¹ Ha tik te' xat'ax xexka te hām'āta kox hā mō'nāhā', nūy nūy tikmū'ūn pēnā', tu tik puxet pēnāhā', 'a 'āmuk xexka yōg topixxax max mō'tat'ah. Yā mōnāy xop yōg hāpxopmā'ax tat 'ōhnāg, ¹² yīy tik te' xat'ax te: “Tep te xīy hā mō'ānāhā', pa 'āmuk xexka yōg topixxax mō'tat hok?”

—Ha tik yīy kīy ka'ok, tu' yīy 'ōhnāg, ¹³ yīy tik te' xat'ax te kāmānat xat, tu: “Ūyīm kīy, xi' kup kīy, tu' putyōn hāpkoxtap kopah, ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu'.” Kaxīy. 'Ūkux.

¹⁴ Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Topa te tikmū'ūn punethok xānāhā', pak-tōgnāg hā yīmōgatux. Kaxīy.

Tik xop te' puknōg yōg gohet 'āktux

¹⁵ Ha Paniye xop mōg, tu yāy mūtik hām'āktux, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax hā' yīkopit, nūy tu' kummugā', ¹⁶ hu yāy tik xop nū'pok 'Enot xop mūtik, nūy Yeyox tu yīkopit. Yā tik xop pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu:

—Notot, yūmū'āte 'āyūmmūg, ha hāpxe'e 'āktux, tu hāmyūmmūgā max, pu tu tikmū'ūn Topa yōg hāputup'ax yūmmūg. Yā tikmū'ūn 'ūm pu 'āyīpkox 'ohnāg, nūy hāpxopmā'ax hitop hā' kopit hok, yīy yūmū'āte 'āyīkopit, ¹⁷ hu: Xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ok yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hā pago hok gohet puknōg pu'? 'Ok pe' xat pu pago? Xatep-tep mūn pe'āpaxex? Kaxīy.

¹⁸ Tu yā mō'āmā', pāyā Yeyox te' yūmmūg, hu:

—'Āxop pa max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Tep tuk yīkopit putup xate'?

¹⁹ Paxnū tayūmak! Kaxīy.

Ha ta' paxnūn, tu tu' mūg, ²⁰ yīy Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ūxuxet'ax nūhū tik koxuk? Kaxīy.

²¹ Ha:

—Yā' puknōg yōg gohet te tikmū'ūn xat'ax koxuk. Kaxīy.

Yīy Yeyox te:

—Gohet pu' hōm gohet yōg yā hāpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

²² Ha' xupak, tu' yēy, tu' yīkopit kux, tu ta' mōg.

Xanoxeo xop te put pu' hi'ax 'āktux

²³ Hāpxip 'Ihā Xanoxeo xop nūn, tu' kuxa mām 'ohnāg putpu' hi'ax kopah, tu nūktu Yeyox yīka' nūn, ²⁴ tu:

—Notot, Mōyyex te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu: “Tik 'ūm xok, 'Ihā' xetut tek-tok put hok, puxix tik taknōy xe' xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, pu ta tu tuk-tok put, pūyīk-tok 'ūyīpxox nōm te māxap yōg hāpxop pop.” Kaxīy. ²⁵ Yā yūmūg tikmū'ūn kopa' pip taknōy 'ūxohix te' 7 'axa', ha' taknōy nōm hāmāxap te yāyaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok, ha ta' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, ²⁶ tu nū mūtik yāyaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok kamah, ha' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, tu nū mūtik yāyaha', ha mōktu' taknōy xohix te 7 te 'ūn mūtik yāyaha', tu' xok, ha' xetut tek-tok put 'ohnāg. ²⁷ Yā 'ūn te ka'ax ha' xok kamah. ²⁸ 'Ūtaknōy 'ūm yā 'ūn hā' xetut xe'e'? Pax pu tikmū'ūn putpu hi, puxi' taknōy 'ūm 'ūxetut mūy? Yā' taknōy xohix te 'ūn mūtik yāyaha'. Yā yāyta xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te' yānān hā hām'āktux, hu:

—'Āxop te yā yāy pu mō'āmā', 'ap Topa yōg tappet 'ūm yūmmūg'ah, xix Topa yōg hāpka'ok'ax yūmmūg 'ohnāg. ³⁰ 'Ūxakix xop te' putpu' hip-tup, hu ta pexkox yōg nū'pok xop putuk, tu yā yāyta 'ohnāg. ³¹ 'Āte yā xa putpu yāy hi'ax yūmmūgā'ax. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Yā Topa te: ³² “'Ūgmūn yā mōnāy xop 'Amanām yōg Topa, xix mōnāy xop 'Iyak yōg Topa, xix mōnāy xop Yako yōg Topah.” Kaxīy. Yā' hi xop mūn hā Topah, pa' xakix xop 'ap hā Topa'ah. Kaxīy.

³³ Ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ax 'āpak, tu' yēy.

Topa yōg xat'ax te māxap

³⁴ Ha Paniye xop te hām'āpak kamah, tu yāy tu nū' nāhā', 'Ihā hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Xanoxeo xop pu hām'āktux hā tu' hupmāhā', ³⁵ ha Paniye xop yōg

tik 'ūm te' xat'ax yūmmūg max, tu Yeyox yōg hāmyūmmūgā'ax yīkopit putup, hu:

³⁶ —Notot, pi'yā' mūn 'ūxat'ax xohix hā' māxap? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—“Ōgnū Topa mūn putup pax, 'ākuxa xexka hāp-tup pax, xix 'āp-tox xexka hāp-tup pax.” ³⁸ Yā' xat'ax xohix hā' māxap. ³⁹ Ha' xat'ax kūnāy tu te' nōy putuk, tu: “Ānōy putup pax, xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy. ⁴⁰ Yā' xat'ax 2 te Mōyyex yōg xat'ax xohix yūmmūgāhā', ha tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yūmmūgāhā kamah. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux

⁴¹ Ha Paniye xop te yāykotīnnāhā', 'Thā Yeyox te' yīkopit, hu:

⁴² —Āxop tep-tep mūn pe'āpaxex Topa yōg hāmyāyikutnā'ax tu'? Tik 'ūm mūn hā 'ūmōkputox 'ōhōm? Kaxīy.

Ha:

—Yā mōnāy xop hittap Namix hā' mōkputox. Kaxīy.

⁴³ Ha xe' yīkopit, hu:

—Tep tu Topa Koxuk te mōnāy xop hittap Namix pu hāmyūmmūgāhā', puyīy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux, hu: “'Ūkxuyā'.” Kaxīy. ⁴⁴ Yā Namix te: “Topa tek xuyā pu hām'āktux, hu: 'Yūhūm 'ūgyīm xe'e hā, 'Thā 'āte' gāy xop nōā'.” Kaxīy. ⁴⁵ Yīy mōnāy xop Namix te hāmyāyikutnā'ax pu: “'Ūkxuyā'.” Kaxīy. 'Ok yāyikutnā'ax yā mōnāy xop Namix hā' mōkputox xe'e'? Kaxīy.

⁴⁶ 'Ap yānān tu hām'āktux yūmmūg'ah, hu' yēy, tu xep yīkopit 'ohnāg.

23

Yeyox xix Yoneo xexka xop

¹ Ha Yeyox te hām'āktux yāy mūtik hāpkumep xop pu', xix tikmū'ūn xohix pu', tu:

² —Tik xop te hāmyūmmūg, xix Paniye xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha Topa te yāy 'āxet'ax hōm puyīy hāmyūmmūgā', ³ yīy 'āyīpkox pi', nūy tu 'ūm hāpxopmā max, pāyā' xexka xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat hok, 'ūyāy yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg hah. ⁴ Yā' xat, pu tikmū'ūn hāpxop putux tat, ha hā tu te 'ohnāg. ⁵ Tu hāpxopmāhā', pu tikmū'ūn pēnā', tu Topa yōg tappet tox kax'āmi', nūy kux tu' tat, xi' yīm kō'ō tu tu mō' tat. 'Ok 'āxop te' pēnā hok? Ha kayak xexka mō'tat, ⁶ tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, tu yāy mām'ax max xak, nūy ta tu' mām, tu Topa pet kopa' xexka xop yōg mām'ax yīmū' mām. ⁷ Tup-tup tikmū'ūn te: “Notot!”, kaxīy, kōmēn kopah, nūy tu' xexkānā'. ⁸ 'Ūtux hok pu tikmū'ūn 'āxānā hok, hu: “Notot,” kaxīy. Yā 'āxop te 'ānōy hā yā 'āxape', hak mūn puxet te 'āxop yūmmūgāhā'. ⁹ 'Ōg 'Ātak xe'e te pekkox tu' xip, yīy hām tu' xip tik xānā hok, hu: “Ātak,” kaxīy. ¹⁰ Tu 'ānōy xānā hok, hu: “Yā yūmūg xuyā',” kaxīy. Yā Kunnix mūn puxet 'āxop hā' xuyā'. ¹¹ Tikmū'ūn te hāpxopmāhā', nūy tu' nōy hā tu tehet, puxix yā 'ākopa 'ūxexkah. ¹² Tikmū'ūn te yāy xexka pe'paxex, pūyā yāy yāyhāhup kutōgnāg, ha Topa te' xexkānāp-tup.

Yeyox te' xat hok pu mō'āmā hok

¹³ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'ākux mūn kummuk. Tikmū'ūn kuxa te Topa xak, puyīy yōg putat hā mōg, pa 'āxop te' xat hok, pu mōg hok, 'Thā kama 'āmōg 'ohnāg.

14 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'āktux mūn kummuk. 15 Yā 'āxop te hāpkumep hāpxexka xohix tu', tu kōnāg xexka xohix mep, puyiy tikmū'ūn puxet 'ōg hāpxopmā'ax tat, tu' tat, puxix yā tu' kummuk xexkah, ha ta 'āxop kummuk miax, nūy yā 'āxohix 'āpet Hāmgāyāgnāg mūtik.

16 —Yā 'ākuxānōg 'āpa hok xop, tu tikmū'ūn pa hok xop mōgāhā', yā tikmū'ūn yūmmūgā kummuk, tu: "Tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, nūy nōy pu hām'āktux xeh, puxix yā' hitop hā' xex, 'ap ta nemēn'ah. Yā' max tu' mīy hok. Pāyā tikmū'ūn te Topa pet xexka yōg pipkup yānām 'āta 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix hām'āktux xex ka'ok, tu ta nemēn. Pūyā tu' mīy," kaxīy. 17 'Āxop putox kummuk xix 'āpa hok! Pi'yā' mūn yā' xexkah, 'ok pe pipkup yānām 'āta', 'ok pe Topa pet xexkah? Yā' pet yā' xexkah! 18 'Āxop te hāmyūmmūgāhā kamah, hu: "Tikmū'ūn te mīmpe pipkup mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu' hitop hā yā' xex, 'ap ta nemēn'ah. Pa tikmū'ūn te xokxop mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu ta nemēn, nūy tu' mīy.", kaxīy. 19 'Āpa hok xop! Pi'yā' mūn te māxap, 'ok pe xokxop mō'hap'ax, 'ok pe mīmpe mō'hap'ax, nūy Topa pu' haxyā'? Yā mīmpe te māxap! 20 Yiy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te mīmpe 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix xokxop mō'hap'ax xohix 'āktux, tikmū'ūn te mīmpe yīmū mō'hap'ax tu'. 21 Tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix kama Topa 'āktux, yā' xip yāy pet tu'. 22 Tikmū'ūn te pexkox 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix Topa xip'ax xe'ēgnāg 'āktux kamah, xix Topa mūn 'āktux, yā' xip pexkox tu'.

23 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āxop te Topa pu mīxux kutīgnāg popmāhā', 'ūyāg te 9 'ōgnū', tu' yāg puxet hōm Topa pu', tu mīxux 'otāg yōg yāg hōm, xix mīxux 'emanox yōg yāg hōm, xix mīxux kōmīn yōg yāg hōm Topa pu', tu yā tu' hōm māynāg, pāyā hāpxopmā max'ax xaxok, xix hāmyok mīy'ax xaxok, xix hāmmaxnā'ax xaxok, xix 'āyīpkox pip'ax Topa pu xate' xaxok. 'Āpu hāpxopmā max, xix hāpxop hōm Topa pu kamah, xayīy hāpxopmā max xohix xaxok hok! 24 'Āpa hok xop te tikmū'ūn mōgā kummuk! Tikmū'ūn te kumāyōynāg xut nūy putyōn, pāyā' xok xexka kāmēn tōmāhā', ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax kutīgnāg mīy māynāg, pāyā hāpxopmā'ax max 'āxop te' xaxok!

25 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā 'āxop te kāmēy pet xax pix, xix kāmēy xām pix, pāyā kāmēy kox kopa yā 'īgā', ha kaxīy 'ākuxa kummuk. Yā 'āxop te 'ānōy hā yīpkumīy, xi' yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ānōy yōg hāpxop hā xupkumīy kamah. 26 Paniye pa hok 'āxop! Kāmēy kox pix hāmāxap, puxix tu xām max kamah.

27 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā' xukpot putuk, hāptopa mūn max, pāyā' kopa' xuk xokxax, xi' kup, yāk-tox xe'ēgnāg. 28 Ha kaxīy 'āxax max, pāyā 'ākuxa kopa 'ākummuk, yā 'āxop te koit, tu hāpxopmā kummuk xohix.

Topa te' kuxa kummuk xop nōāp-tup

29 —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniy xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! 'Āxop te xukpot māynāg 'āhā mīy, nūy Topa pupi hām'āktux xop no hāpkot, ha tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu' max, ha 'āxop te xukpot maxnāhā', 30 tu: "Pax 'ūgmūg pip hōmā', 'thā tik xop te Topa pupi hām'āktux, kopxix tu mōnāyxop yōg hāpxopmā kummuk tat hok, nūy tu tik max xop kix. 'Āmhok!" kaxīy. 31 Hamūn. 'Āxop yā mōnāyxop kummuk

hā 'āmōkputox, ha Topa pupi hām'āktux xop kix, ³² ha 'āxop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk tat, nūy tu' mīy kamah. ³³ 'Āxop te kāyā gāynām xop putuk, xix kāyā gāy hā 'āk-tok! Ha Topa te 'ākummugāp-tup 'ūyānān tu', xa' xupmā hok Hāmgyāgnāg Pet tu'. ³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte xa ha mō'pok putup, tik te Topa pupi hām'āktux xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix tik te hāmyūmmūgā'ax xop, ha 'āxop te' yāg kix putup, xi' yāg xupmāp-tup mīpkupnix tu', xi' yāg kix kakixnāg putup Topa pet kopah, tu kōmēn xohix tu 'ūpapuk putup. ³⁵ Yīy Topa te 'āxūygāp-tup, xix 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā 'āxūygāp-tup. Ha mōnāyxop hittap max 'Ameo putex, hōmā, hāmyāxatamuk hittap 'Thāp-tex, xix mōnāyxop Manakit kutok Yakanit putex, 'Thā Topa pet xix mīmpe mō'hāp'ax tu yāy kote' xip, tu hāpkummuk mīy 'ōhnāg, yīy Topa te 'āxūygāp-tup. ³⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā Topa te yā hōnhā' pip xop xūygāp-tup 'ūyānān tu', nūy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā pago. Kaxīy.

Yeyox te mō tikmū'ūn yāy xe'ēgnāg

³⁷ Yeyox te hām'āktux kux, tu kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpak! Topa te xa mō tik xop pok, pu xa Topa pupi hām'āktux, ha 'āxop te' kix, tu mīkaxxap hā' tux, pāyā 'āte mō'āyāy xe'ēgnāg. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka', ha kaxīy 'āte tikmū'ūn xānāhā', pāyāk ha 'ānūn putup 'ohnāg! ³⁸ Yīy 'āpet hōgnāg putup. ³⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'Thāk mūn' āktux, hu: "Pūyā Topa tu hāmaxnā'! Yā tu yāy 'āxet'ax hōm pu nū'!" Kaxīy

24

Yeyox te Topa pet xexka nōg'ax 'āktux

¹ Hāpxip 'Thā Yeyox te Topa pet xexka kopa' xupep, tu' nīm, tu ta' mōg, 'Thā yāy yōg tikmū'ūn mōxaha', tu' yīka' pip, tu tu' mūg Topa pet xexkah, ² yīy Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' pēnāhā'? 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā' koxyōy putup Topa pet, tu mōktu yōg mīkaxxap xohix hām tu nū'nāp-tup. Kaxīy.

Yeyox te hāpkummugā'ax 'āktux

³ Hāpxip 'Thā Yeyox te yīktix 'Onimet yīmū' yūm, ha yāy yōg tikmū'ūn nūn, nūy yā tup-xet hā hām'āktux hā' nōy yānān, ha:

—Hām 'ūm hā Topa pet koxyōy putup? Hāpxopmā'ax 'ūm te xīy pēnā'ax, 'Thā' putpu 'ānūn, nūy hāpxopmā xe'ēgnāg xohix tu kuxyā'? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa mōxip, pu tikmū'ūn yā 'āmō'āmā hok! ⁵ Yā tik punethok nūn putup, tuk 'ūm 'āxet'ax 'āktux putup, nūy yā tu' koit, hu: "'Ūgmūn yā Kunnix. Yā Topa tek mūn yāy kutnāhā', 'ūnū'." Kaxīy. Tu tikmū'ūn xohix mōgāp-tup kummuk. ⁶ Xate yāy kix'ax 'āpak putup, ha tikmū'ūn te xa yāy kix'ax 'āktux putup. Yā 'ākuxānōg hok. 'Ūyāy kix xexkap-tup, pāyā 'a hāmyāxatamuk xohix xox putox'ah. ⁷ Ha hāpxexka 'ūm yōg xonat xop te hāpxexka nōy yōg xonat mūtik yāy kix putup, ha' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāy kix putup, ha hām yāy nuhuk putup, xix hām hōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup. ⁸ Yā nōm xūy hāmāxap, tu 'ūn tek-tok put xūy putuk.

9 —Hak-nāy tu' gāy xop te 'āxop mūg putup, nūy 'ākix kakixnāg, tu' xat putup, pu 'ākix. Yā' xohix te 'āp-tup nōg 'ūgmūn hā. ¹⁰ Yīy tikmū'ūn punethok tek nīm putup, tu Topa yōg putat xak putup, tu yāy xape kummugāp-tup, 'ūp-tup 'ohnāg tu', ¹¹ 'Ihā yā tik xop nūn, nōm te yā mō'āmā', nūy Topa pupi hām'āktux, pāyā' mō'āmā', yā yāy pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn punethok mōgāp-tup kummuk, tu yā' koit tu'. ¹² Ha tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk putup, tu mōktu hāpxopmā kummuk xexkah, yī' kuxa mām ka'ok xop kuxa feknōg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu yā' nōy putup pax xaxok putup. ¹³ Pa tikmū'ūn te Topa yōg putat hā' mō kuma' mōg, puxix Topa' mōy hāpkummuk mīy'ax xop kopah, tu' hīnāp-tup xe'ēgnāg. ¹⁴ Yīy hām'āpak max'ax 'āktux putup hām xexka xohix tu', puyī' hep xop xohix hām'āpax, nūy tu hāmyūmmūg. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Ha hāmyāxatamuk xohix xox putox mō'nā'ax. Kaxīy.

Tute hāpxūy xexka 'āktux

¹⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

—Topa pet kopa' xip hām'āta yīkox 'āxet'ax Topa xip'ax. Hōmā mōnāyxop hittap Nanī'eo te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yāy xip'ax 'āktux, tu yā hāpxop yāy 'īgā xexka 'āktux, ha Topa yāy xip'ax kopa' xip putup. (Pūyā tikmū'ūn mō'kupix, nūy hāmyūmmūg.) ¹⁶ Tikmū'ūn te hāpxexka Yonex tu' pip, puxix yīktix tu nūmān. ¹⁷ Tikmū'ūn te mīptut pepi tu' pip, puxix tu nūmān, yā' hok tu 'ānūmān, pāyā hāpxop 'ūm pa hok, nūy mōg mō'ka'ok. ¹⁸ Tikmū'ūn te hāpxa xexka tu' pip, puxix yāy pet ha tu mōg hok, nūy yāy xax pa'. 'Āmhok. ¹⁹ Ha 'ūn mūnōp xop xūy xexkap-tup, 'ok pek-tok xuk, 'ok pek-tok yāy yōgtat hep xo'opmāhā'. ²⁰ Topa tu' xax, xayīy hām 'āxi hok 'Ihā 'ānūmān, nūy nit xap 'Ihā 'ānūpa hok. ²¹ Yā' xūy xexka nām putup nit xap 'Ihā', xix hām 'āxi 'Ihā'. Hōmā Topa te hām xexka mīy, xix hōnhā, 'ūxūy kutōgnāg, pāyā nōm xūy xexkanām. ²² Yīy Topa te' xūy'ax yōg 'āmniy xohix kuxyāhā', pu tikmū'ūn nōā'tot. Pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux, pu tu kuxa hi xe'ēgnāg, yīy 'āmniy xohix hā kuxyāhā'.

²³ —Tikmū'ūn 'ūm te xa: “'Ūpēnā! Topa yōg hāmyāyikutnā'ax xip!” kaxīy, xix: “Nāy, yā 'ōnte' xip!” kaxīy, 'āpu 'āyīpkox hok. ²⁴ Yā tik te mō'āmā'ax xop punethok nūn putup, tu Topa pupi hām'āktux 'ohnāg, xix yā hāmyāyikutnā'ax 'ohnāg. Pāyā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, tu' mīy pu tikmū'ūn pēnā', puyīy nō tikmū'ūn mōgā kummuk. Yā' xak, nūy Topa yōg tikmū'ūn mōgā kummuk kamah, mō'āmā'ax hā', puyīy Topa yōg putat xax. ²⁵ 'Ūg'āpax, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg tap.

²⁶ —Tikmū'ūn te: “'Ūpēnā! Hām panip tu' xip!” kaxīy, 'Ihā 'āmōg hok. Yā' koit. Xix: “'Ūpēnā! Tute yāy xaptop 'ōnte!” kaxīy, 'Ihā 'āyīpkox hok. 'Āmōg hok. Yā' koit. ²⁷ Tex yānām te pexkox xexka tupmā mō'ka'ok, ha kaxīy 'ūgnūn putup, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup.

²⁸ —Kuptap xop te yāy tu nū'nāhā', nūy xok yīn xakot. Kaxīy.

Tikmū'ūn Kutok nūn putup

²⁹ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūxūy'ax yōg 'āmniy xohix nōg putup, 'Ihā māyōn xok putup, xix māyōnhex. Māyōnnāg xop te hām tu nū'nāp-tup, ha hāmniōgnōy yōg xexka xop yāynuhuknām putup, ³⁰ 'Ihā tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnāp-tup pexkox tu', hak nūn'ax 'āktux. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn. Ha Topa hā' gāy xop tek pēnāp-tup, hu 'ātu potap-tup, ha hāmōy xexka kopak

yīxop-tup, 'ūkxexka xe'ēgnāg tu', ³¹ ha mīxuxxop tut kāyāp-tup, ha yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy Topa yōg tikmū'ūn yīmōgatux'ax nūnnā', ha hām xexka tu' xexka xop xohix mōxap-tup, nūy yāy tu nūnnāy. Kaxīy.

Yeyox te piget kup 'āktux

³² Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Mīnta kup piget te xa hāmyūmmūgāhā', 'Ūmīxux xokax, yā mīxux puk 'Īhā 'āxop te hāmyūmmūg. Yā hāmpukpex mō'nāp-tup. ³³ Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax xexka pēnāhā', 'Īhā hāmyūmmūg kamah. Yā xūy'ax yōg 'āmnīy mō'nāp-tup. ³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Tikmū'ūn 'ūm pip nōmhā, 'ap xakix putup'ah, 'Īhā nōm 'āmnīy mō'nāhā'. ³⁵ Pexkox te yāyxaxogā'ax, xix hām xexka te yāyxaxogā'ax, pāyā yōgnū hām'āktux xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Kaxīy.

Hām 'ūm hā Tikmū'ūn Kutok nūn putup

³⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmnīy 'ūm 'Īhāk nūn putup, yā 'Ātak Topa puxet te' yūmmūg. Pexkox yōg nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, xix mūn yā Topak-tok, pāyā 'ātep yūmmūg'ah kamah. ³⁷ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup, 'Īhā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'Īhā mōnāyxop hittap Nōe xip, ³⁸ 'Īhā tikmū'ūn hittap xit pax, xix yā' xo'op pax, xix yāyta pax, tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm te kōnāg yīmū' mōg, ³⁹ ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' yīpkox 'ohnāg, ha tex xexka nāhā', ha kōnāgkox xet xexkah, tu hāmnak hā' xupep, tu tikmū'ūn xohix kopugnām, ha' xakix. Hā kaxīy putpuk nūn putup, yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn 'Īhā ⁴⁰ tik 2 te hāpxa xexka tu' hām, hap-xet mōgāp-tup, ha ta yā' nōy te nox xip. ⁴¹ 'Ūn 2 te xuxnāg xetox xap kōnōnnāhā', hap-xet mōgāp-tup, ha ta' nōy te' nox xip. ⁴² 'Ōg pa mōxip! Yāy 'ūm pupi hāmpēnā max. 'A 'āxop te 'āmnīy 'ūm yūmmūg'ah 'Īhā 'āxuyā nūn. ⁴³ 'Ūxaxok hok. Pax pu tikmū'ūn te hāpxop hā' xupxet'ax nūn yūmmūg, puxix tu pēnānā' pi' kamah, puyīy tu' xupxet hok. ⁴⁴ Yīy 'āxop pēnānā' pi' kamah. 'A' yūmmūg'ah 'āmnīy 'ūm 'Īhāk nūn. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup, 'Īhā yā 'āxop tek hip 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat max xix kāmānat kummuk 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tep te kāmānat max? Kāmānat max yā tik te hāmyūmmūg, tu yā hāmyōk mīy pax. Ha' xat, pu kāmānat xop tu pēnānā' pi', nūy tu xīnnā max. ⁴⁶ Ha' xuyā nūn, 'Īhā hām max, yī' kuxa hittup. ⁴⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuyā te kāmānat max xexkānāp-tup, pu tu hāpxa xexka yōg hāpxop xohix pēnā'. ⁴⁸ Pa kāmānat kummuk te hāmpē'paxex, hu: "Ak xuyā nūn putup'ah," kaxīy, ⁴⁹ tu yā hāpkute'ex kummuk, tu kāmānat nōy kix, tu yā' xit xexkah, tu yā' xo'op xexkah, tu mōktu yā' paptux, tikmū'ūn paptux xop mūtik. ⁵⁰ Ha' xuyā nūn, ha ta kāmānat te' hip 'ohnāg, tu yā' nūn yūmmūg 'ohnāg, ⁵¹ puxi' xuyā gāy nām, tu kāmānat xūygā'ax 'ūyānān tu', tu' mōgā'ax, nūy tu kummugā tikmū'ūn kummuk mūtik, nōm pa max, pāyā' kuxa kummuk. Ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

1 Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpɔpɔmā'ax yūmmūgā', tu 'ūn tuk tup xop te yāyta hok 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā', puyīy tu' xuxyā nūn'ax hip, ha:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup hā kaxīy. 'Ūn te yāyta hok te 10 te 'āmuk xexka ha' mōg, 'āmnīy 'īhā' mōg, tu kuyānām tat'ax pop, nūy tik te yāyta'ax hip putat kopah, puyīy tik yāyta'ax mōgā 'āmuk xexka hah, 2 ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg, 3 ha 'ūn xop pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te kuyānām tat'ax pop, pāyā' hep tox xaxok, 4 pa' nōy xop te kānēy tat kamah, ha yā' hep tox kopa' xup, nūy tat'ax hā' pux.

5—'A tik te yāyta'ax 'ūm nūn'ah, yīy kūmīm tetet' kix, ha mō'yōn putat pukah.

6—'Āmnīy kote 'īhā tikmū'ūn yīy ka'ok, hu: "Tik te yāyta'ax nūn! Mā', yūmū nū mūtik mōg!" Kaxīy.

7—Ha 'ūn xop yāyɔxak mō'ka'ok, tu kuyānām mō'xup. 8 Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te' nōy xop pu hām'āktux, hu: "Ā' hōm 'ōg hep tox, 'ū mōy yāy yōg ta'ax hā' pux. Yāk mū yōg kuyānām xakix." Kaxīy.

9—Ha:

—"Ak mū'āte xa popmāp-tup'ah. Yāk-tōgnāg 'ūm hep tox. 'Āxop putup, mōy mōg kōmēn hah, nūy 'ūm pa'." Kaxīy.

10—Ha' mōg, tu' paha', 'īhā tik te yāyta'ax xupep. Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg te nū mūtik mōg 'āmuk xexka hah, tu mōktu' mōxaha', tu' mōxakux, ha ta mō'yāy yīnnīn.

11—Hāpɔpɔ kutōgnāg 'īhā 'ūn xop nōy mōxaha' ūyānān tu', tu hāptopa' pip, tu' xānāhā', hu: "Yāyā', Yāyā', hāpɔn! Yāk mūg nūn!" Kaxīy.

12—Ha tik te yāyta'ax te: "'A 'āte 'āxop 'ūm yūmmūg'ah. Mōy, nūy 'āpep! Kaxīy. 'Ūkux.

13 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yīy 'āpa mōxip! Yā hām 'ūm hāk nūn 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat tikoxyuk 'āktux

14 Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpɔpɔmā'ax yūmmūgā', nūy yūmūg hām max 'āktux, nūy Topa pu yūmūg hām max 'āktux, hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat kaxīy: Tik te hāpkumep putup, ha kāmānat xop xānāhā', pu hāpɔx xexka pēnānā 'āti', 15 tu tu tayūmak popmāhā', tu tik te hāmyūmmūg xexka pu' hōm tayūmak te 5.000, tu' nōy te hāmyūmmūg miāx pu tayūmak te 2.000 hōm, tu tik te hāmyūmmūg kutōgnāg pu tayūmak te 1.000 puxet hōm, tu ta' mōg. 16 Ha kāmānat te 5.000 paha', tu' mōg, tu hāpɔpɔ hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 5.000 paha'. 17 Ha kāmānat nōy te 2.000 paha', tu' mōg, tu hāpɔpɔ hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 2.000 paha'. 18 Pa tik te 1.000 paha', tu' mōg, tu hāpkot, tu' xuxyā yōg tayūmak xapɔp hām kopah.

19—Hāpɔpɔ punethok tap 'īhā' xuxyā nūn, nūy ta yāy yōg tayūmak pop, 20 ha kāmānat te 5.000 paha', tu' nūn hāmāxap, tu tayūmak te 10.000 hōm 'ūxuxyā pu', tu: "'Ūpēnā! Xate 'ā' hōm tayūmak te 5.000. 'Āte hāpɔpɔ nōy yānān hā tayūmak te 5.000 nōy paha'." Kaxīy.

21—Ha: "Yā' max! 'Āhām max. Xate hāmyok mīy tayūmak kutōgnāg hā, yīy 'āte 'āxexkānāhā', xayīy hāpɔpɔ punethok pēnā max. 'Āpu yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!" Kaxīy.

22 —Ha kāmānat te 2.000 paha', tuk-nāy tu' nūn, tu: “Xate 'ā' hōm tayūmak te 2.000. Yā 'āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 2.000 nōy paha'. 'Ūpēnā'!” Kaxīy.

23 —Ha' xuxyā te: “Yā' max! 'Āhām max! Tayūmak kutōgnāg hā xate hāmyok mīy, yīy 'āxekānāhā', xayīy hāpxop 'ūm xexka pēnā max. 'Āpu yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

24 —Ha kāmānat te 1.000 puxet paha', tu' nūn, tu: “'Āte 'āyūmmūg. Xate 'ūm kuxa ka 'ohnāg. 'Ūnōy te hāpxop xap xok, ha xate' nūnnāhā',²⁵ yīy 'ūgkuxānōg, tu 'ōg tayūmak xaptop hāpkox hā mō'tat. 'Ūpēnā 'ōgnū tayūmak, nūy pa.” Kaxīy.

26 —Ha' xuxyā te: “'Āhām kummuk, 'āteknōg tu'. Xatek yūmmūg, ha 'āte hāpxop xap xok 'okpa hāpxop ta nūnnāhā'.²⁷ Teptu xate tayūmak xex hok tayūmak xut'ax pet kopah? 'Ūyīy putpu nū', tu yōgnū tayūmak paha', 'ūnōg nōy nā' mōg, tu mōktu yā' kux.” Kaxīy. Tu yōkāmā' tu kāmānat nōy pu' xat, hu:

28 —“Kāmānat kummuk yōg tayūmak xut, nūy kāmānat nōy pu' hōm, nōm te tayūmak te 10.000 pop.²⁹ Yā tikmū'ūn te punethok pop, puxix tu xe' pop, tu mōktu yā' xohix pop, pa tikmū'ūn te' pa hok, puxi' yōg hāpxop kutōgnāg xut kamah, pu tu' hok xip.³⁰ Yā kāmānat kummuk, tu' hitop hā' hām. 'Āpu, nōm mō'yōn hāptopa', puyīy hāpkox tap kopa tu xip ka'ok. 'Ōnte potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Kaxīy. 'Ūkux.

31 Yeyox te hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā kux, tu:

—Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu yā putpuk nūn putup, tu' xat xe'ēgnāg putup, 'lhāk nūn, ha pexkox yōg nū'pok xop te nū mūtik nūn putup, hāk yūm putup, nūy tu hep xop xohix xat.³² Ha' hep xop xohix te yāy tu nū'hāp-tup 'ūgkeppah, ha 'āte tikmū'ūn yāg mō'pot putup. Yā kaxīy tik pēnā'ax te kahnēn mō'pot xix mot,³³ tu kahnēn mō'pot, pu tu yīm xe'e hā mō'xip, xix mot mō'pot, pu tu yīm xax hā mō'xip, ha 'āte' yīpkox pip xop mō'xip putup 'ūgyīm xe'e hā, tu' yīpkox hok xop mō'xip putup 'ūgyīm xax hā,³⁴ ha 'āte hām'āktux putup, tikmū'ūn tek yīm xe'e hā' pip pu hām'āktux putup, hu: “Mā'! 'Ōgnū 'Ātak te 'āxop ha hāmmānāhā'. Mā', nūy pexkox yōg hāpxop xohix pop. Yā Topa te xa' xex tap 'lhā hām xexka xip 'ohnāg.³⁵ Yā 'āxop tek xīnnāhā 'lhā putup tek putex, tu 'ā' xo'opmāhā', 'lhā 'āte kōnāg tat xak, tuk xānāhā', 'ūxihip 'āpet kopa, 'lhā 'āte xa hak puknōg.³⁶ 'Ak xax 'ūm xip'ah, ha 'ā' āxax 'ūm hōm, 'ūyīy mōktat, tuk pakut, hak pēnā max. Kanet kopak xip, ha 'āxop 'ūg ha mōg, nūy mōy mōgnīynām.” Kaxīy.

37 —Ha tikmū'ūn max te: —Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', 'lhā putup te 'āp-tex, ha 'āxīnnāhā'?³⁸ Hām 'ūm hā 'āmūn 'ūgmū'ā hā puknōg, ha 'āxānāhā', xa 'ūgmūg pet kopa xihip? Hām 'ūm hāk mū'āte xa topixxax 'ūm nīm, xa mō'tat?³⁹ Hām 'ūm hā 'āpakut, hak mū'āte 'āpēnā max? Hām 'ūm hā kanet kopa 'āxip, hak mūg mōg, nūy mō'ānīynām?” Kaxīy.

40 —Ha 'āte hām'āktux'ax hā' nōy yānān putup, tu: “'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape' 'ūm kutīgnāg hā 'ā tehet, huk mūn yā 'ātehet kamah. Kaxīy.

41 —Tu tikmū'ūn kummuk pu hām'āktux putup, nōm tek yīm xax hā' pip, hu: “Mōy, nūy 'āpep! Yā Topa te xa hāpkummugāhā'. Mōg, pu kuxap xe'e mō'āhap mō kuma mōg. Topa te kuxap mīy tap nūy Hāmgāyāgnāg xūygā', nūy 'ūyōg nū'pok xop kummuk xūygā'.⁴² Ya putup tek putex, pak xīnnā'ohnāg, ha 'āte kōnāg tat xak, pa 'ām xo'opmā'ohnāg.⁴³ 'Ūgmūn xa hāk puknōg, pa 'āxop te

'ūkxānā 'ohnāg, 'ūxihip 'āpet kopah. 'Ak xax 'ūm xip'ah, 'a 'āxax 'ūm nīm'ah, 'ū mōktat. 'Ūkpakut, xix kanet kopak xip, pāyā 'āxop tek pēnā 'ohnāg." Kaxīy.

44—Yīy tikmū'ūn te: "Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', ha putup te 'āp-tex, ha xate kōnāg tat xak, xikmū'ā hā 'āpuknōg, xix 'āxax hok, xix 'āpakut, xix kanet kopa 'āxip, hak mū'āte xa hā te 'ohnāg?" Kaxīy.

45—Ha 'āte: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape kutīgnāg hā 'ā te 'ohnāg, hu tu 'ā te 'ohnāg kamah." Kaxīy. Tu ta tu' kux.

46 Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Tikmū'ūn kummuk xūy putup mō'kuma' mōg, ha' kuxyā 'ohnāg, pāyā tikmū'ūn max hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

26

Ūxexka xop te hāpxopmā kummuk 'āktux

1 Yeyox te hāmyūmmūgā kux, tu ta yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

2—Āxop te hāmyūmmūg, yā 'āmniy 2 nōg, puxix tikmū'ūn 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, ha tikmū'ūn tek mōgāp-tup, nūy mīpkupnix tu Tikmū'ūn Kutok putex, yāk putex putup. Kaxīy.

3 Tu hām'āktux, 'īhā 'āmānex xexka xop yāy tu nū'nāhā', xi' xexka xop yāy tu nū'nāhā', tu ta 'āmānex xat'ax Kaxpax pet xexka kopa yāy tu nū'nāhā', 4 nūy hāmpē tu paxex, nūy putep te xīy Yeyox putex'ax yūmmūg, nūy xaptop hā' mūy, 5 tu:

—Āmuk xexka mīy 'īhā 'ap putex putup'ah. Nāy, pu 'āmuk xexka tu kux, kopxi' xat, nūy 'ūp-tex, nūy ta tu tikmū'ūn gāyā hok. Kaxīy.

Yeyox te' pip'ax Metān tu' xip

6 Hāpxip 'īhā Yeyox te xip tu xexka Metān kopa' xip, tu Ximām pet kopa' xip, ha' xuxet'ax nōy te: 'Ūyāy xax kunut nām. Kaxīy. 7 Ha 'ūn te nōm mō'nāhā', tu Yeyox yīka' mōg. Ha naxnāg 'anamax tat, ha' hep haxyā max xup, takat xexkah. Ha Yeyox xit 'īhā 'ūn te' hep pux, yā Yeyox putox yīmū' pux. 8 Ha' yōg tik xop te' pēnāhā', tu' gāy, tu' mānōg, hu:

—Teptu 'ūn te' hep haxnāg xaxogāhā'? Yā takat xexkah! 9 'Ūyōg naxnāg hāmenax, puxix tayūmak xexka pa', nūy tu tikmū'ūn hok xop pu' nīm. Kaxīy.

10 Pa Yeyox te hāmyūmmūg, tu:

—Teptu xate 'ūn hā 'āgāy? Yā tute hāpxopmā māynāg! 11 Hāmyāxatamuk xohix hā' hok xop te 'āmūtik pip, pāyāk mūn'ah, 12 yīy 'ūn te' pux, nūy 'ūgyīn haxyā max, puyīy nō hāpkot. 13 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu hām xexka xohix tu' xuktux putup, yā kama 'ūn yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup, nūy 'ūn xaxogā hok. Kaxīy.

Yot te hāpkummugāhā

14 Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox yōg tik 'āxet'ax Yot 'Ixkanot mōg, nūy 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, 15 tu:

—Tayūmak xohix te xīy 'ā' hōm putup, 'ūyīy 'āxop mōgā', xayīy Yeyox mūy? Kaxīy.

Ha' xexka xop te' yōg tayūmak mō'kupix, tu tayūmak te 30 xut, tu tu' hōm. 16 Yīy Yot mōg, tu hāmpē'paxex, tu' xak, nūy gāy xop mōgā', pu ta Yeyox mō'tat kanet hah.

Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy

17 'Āmnīy nōg 'Ihā Yoneo yōg tikmū'ūn te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', ha 'āmnīy te māxap Yeyox yōg tik xop te Yeyox ha' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Xatep-tep putup? Piyā' mīy'ax 'āmuk xexkah, nūy tu pām tokatok hok mā 'āmnīy hā? Kaxīy.

18 Ha:

—Kōmēn ha mōg, tu tik 'ūm xax, nūy tu' xax, hu: “'Ūgmūg xuxyā te' xat, 'ū xa hām'āktux, hu: Yā hōnhā yōgnū tik xop xik mūn te 'āmuk xexka mīy putup, tu 'āpet kopa 'āte' mīy putup.” Kaxīy.

19 Ha' yōg tik xop te hām'āpak, tu' mīy, tu 'āmuk xexka mīy tik pet kopah.

20 Ha 'āmnīy hā Yeyox xix tik xop mām, 'āmuk tu' xakot, nūy tu xit, 21 tu' xit, 'Ihā Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āp-xet 'ūm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūghah. Kaxīy.

22 Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg, yā' xohix te yāy yīkopit, tik puxet hāmāxap te' yīkopit, hak-nāy tu' nōy, xi' nōy te' yīkopit, tu mōktu xohix, tu:

—'Ū 'ūm? Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok 'ūgmūn tik kummuk? Kaxīy.

23 Ha Yeyox te:

—Tik te' gāy xop mōgā'ax, tu pām xup kānēy pet xax kopah, 'ūgmūtik tu pām xup nōmhā. 24 'Ūkxok putup, yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, pāyā tik kummuk xūy putup, nōm tek kummugāp-tup! 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak kummugāp-tup, yā hāpxomā'ax kummuk. Pax pu' tut te nōm put hok, puxix hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

25 Ha Yot te' yīkopit kamah, tik te' mōgā'ax kummuk te hāmyīkopit, hu:

—Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate' xuktux. Kaxīy.

Yūmūg xuxyā xit'ax

26 Ha' xit, 'Ihā Yeyox te pām paha', tu Topa tu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā hāpxop xit'ax hōm. Puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tik xop pu' popmāhā', tu:

—'Ūpa', nūy mā'. Yāk yīn. Kaxīy.

27 Tuk-nāy tu kānēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā' hep max hōm, 'ū xo'op. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg tik xop pu' hōm, tu:

—'Ūpa', nūy 'āxop xohix xo'op. 28 Yāk hep 'āta', ha yā' xohix pupi nū'nāhā', pu Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. 'Ūghep 'āta hā Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik. 29 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte mīnta hep xupyāg xe' xo'op hok, pāyā yōgnū 'Ātak mūtik 'ūkti', kopxi' xo'op, 'Ihā 'Ātak te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'e'. Kaxīy.

30 Ha Topa puk-tex, tuk-tex kux, tu ta' mōg 'Onimet yōg yīktix hah.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

31 Tu ta' mōg, 'Ihā Yeyox te tik mūnōm xop pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āmnīy 'Ihā', 'āxop xohix nū'pap-tup, tuk nīm putup. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, tu: “'Āte kahnen yōg pēnā'ax putex, yīy kahnen nū'paha'.” Kaxīy. Yīy hām'āktux hittap hā 'āxop tek nīm putup nōmhā, 32 pāyā putpuk hi', kopxix 'ākeppak mōg hāpxexka Ganinet hah. Kaxīy.

33 Yīy Pet te:

—'Ak mūn'ah! 'Āte 'ānīm 'ohnāg. 'Ūnōy xohix te 'ānīm, kopxix 'ānīm hok. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax, nūy tu xaxok hok! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā hōnhā, 'āmnīy 'īhā, xate koit putup, tuk yūmmūg hok 'āktux, tu' xuktux putup tikoxyuk, 'īhā xokakkak tak xatap-xet. Kaxīy.

³⁵ Ha Pet te:

—'Āmhok! 'Āte koit 'okpa 'āmūtik 'ūkxok! Pāyā 'āyūmmūg hok 'āte hām'āktux 'ohnāg! Kaxīy.

Ha tik xop xohix te:

—Ya hamūn! Kaxīy.

Yeyox te Topa pu hām'āktux Yetxēm tu'

³⁶ Ha ta' mōg tu mōktu Yetxēm tu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Nāy, māhām, 'īhāk mōg 'ākeppah, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

³⁷ Tu Pet mōgāhā nū mūtik, xix Yemeneo kutok 2, tu' kuxa teknōg, 'ūxūy xexka tu', ³⁸ tu:

—'Ūgkuxa xūy xexka tu mōktuk kuxa teknōg, tuk xok putūmnāg. Nūnte' tihī', nūy pēnānā 'āti 'ūgmūtik. Kaxīy.

³⁹ Tu ta' keppa' mōg kutōgnāg, tu nū'xup hām tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'ūkxūy xexkah, 'ap hā' tot'ah. 'Ūktux hok 'ūkxūy hok, kopxik hittup. Pāyāk tux hok 'ūkxūy, kopxik xūy. 'Āpuk xat, yāk yīpkox xip 'āmūn pu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu put pu' nūn, tu tik tikoxyuk pēnāhā', ha mō'yōn, kūmīm te' kix hah, yīy Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop te pēnānā 'āti hok, nūy yāk mūtik pēnā kutōgnāg? ⁴¹ Mō'ōn hok, pāyā Topa pu hām'āktux pax, xayīy hāpkummuk mīy hok. 'Ākuxa te hāpxopmā maxp-tup, pāyā 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

⁴² Tu xe' mōg, tu:

—'Ātak, xatek putup 'ūkxūy, kopxik xūy. Yāk yīpkox xip. Kaxīy.

⁴³ Tu xe putpu' nūn, ha tik xop mō'yōn 'ūxeheh, yā kūmīm xūy xexkah, tu' pa xax mōm. ⁴⁴ Yīy Yeyox xe' mōg, tu Topa pu hām'āktux.

⁴⁵ Tu putpu' nūn tik xop hah, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ok 'ūm yāykoxak hok, 'āteknōg tu'? Hāmpēnā! Yā hōnhā' gāy xop nūn, nūy 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok mūy, nūy tikmū'ūn kummuk mōgā 'ūghah. ⁴⁶ 'Āyok, 'āpu yūmū mōg. Yā tik kummuk nūn nōmhā. Kaxīy.

'Ūgāy xop te Yeyox mūg

⁴⁷ 'Ap hām'āktux kux'ah, 'īhā Yot nūn, yā Yeyox yōg tihik, tu tikmū'ūn punethok nūnnāhā', ha mīkax xexka taha', xix mīm kix'ax taha'. 'Āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te mō'pok. ⁴⁸ Yā Yot te' xexka xop pu hām'āktux tap, tu: "Āte tik puxet yāy kep ha' mūg putup, nūy tu 'āneo, xayī' mūy. 'Āte Yeyox mūn kep ha' mūg putup, xayī' pēnā', nūy mūy. Kaxīy. ⁴⁹ Tu' xupep, tu Yeyox ha' nūn, tu:

—Yāyā', pūyā Topa 'ākuxa yūmmā! Kaxīy.

Tu yāykep ha' mūg. ⁵⁰ Ha Yeyox te:

—'Ūkxape', xate hāpxopmā'ax. Pūyā hāpxopmā mō'ka'ok, nūy ta tu kuxyā'. Kaxīy.

Ha' gāy xop te' mūg, tu' yīm kīy. ⁵¹ Pa tik puxet te Yeyox mūtik hāpkumep, tu mīkax xexka xut, tu 'āmanex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak, ⁵² ha Yeyox te:

—Ōg mīkax mō'xix 'ūxax kopah. Yā tik te mīkax xexka hāp-tex, puxi' nōy putex mīkax xexka hā 'ūyānān tu'. ⁵³ Āte yāy yōg 'Ātak tu' xax, puxix nū'pok pexkox yōg xonat xop xohix, pu tu 'āhā tu tehet. ⁵⁴ Pa Topa yōg tappet te hām'āktux tap, yī' tux hok pu tu hāpoxpmā nōmhā, nūy hām'āktux hittap hā hāpoxpmā'. Kaxīy.

⁵⁵ Tut xexka xop yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Āxop nūn, tu mīkax xexka taha', xix mīm topnāg paha', nūy tuk mūy. 'Āxop tep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk, tik te hāpoxp hā' xupxet putuk? Yā 'āmnyī xohix 'īhā Topa pet xexka kopak xip, nūy hāmyūmmūgā', ha 'āxop te 'ūgmūg 'ohnāg. ⁵⁶ Pāyā hōnhā Topa te' tux hok pu hāpoxpmā kummuk, yā Topa pupi hām'āktux xop te tappet tu kax'āmi tap, yīy Topa yōg hām'āktux hittap hāk mūg nōmhā. Kaxīy.

Ha yāy yōg tik xop te hām'āpak, tu nū'paha'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

⁵⁷ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūg, tu Kaxpax pet ha' mōgāhā', ha Kaxpax yā 'āmānex xop xat'ax, ha tik xop te hāmyūmmūg pip, xix Yoneo xexka xop nūn, tu yāy tu nū'nāhā Kaxpax pet kopah. ⁵⁸ Ha Pet te Yeyox pe' mōg, hāptox tu' pe' mōg, tu' pet yōg hāmnuknōg tu mōktu' xupep, tu mō'nāhā', tu mōktu' yūm xonat xop mūtik, nūy 'ūyōg hāpoxpmā'ax pēnā', ⁵⁹ ha' xexka xop xak nūy Yeyox kupeh, nūy tup-tex, tu' koit'ax hā' kupeh, ⁶⁰ pāyā tep tup-tex'ax 'ūm yūmmūg 'okpa tik punethok te koit, ha hām'āktux hā' nōy yānān punethok. Hāpxip 'īhā tik 2 te hām'āktux, ⁶¹ tu:

—Yeyox te yāy ka'ok'ax 'āktux, tu: “Āte Topa pet xexka koxyōy'ax, tu xe' pet'ax 'āmnyī tikoxyuk hā.” Kaxīy.

⁶² Ha Kaxpax yok, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yā tik te 'ākupeh. 'Ok xate yāy 'āktux hok, nūy yūmūg yūmmūgā'? 'Ok pe tik te hāpxe'e 'āktux, 'ok pe yā xa' koit? Kaxīy.

⁶³ Pa Yeyox yīy 'ohnāg, yīy 'āmānex xop xat'ax te hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—Topa te 'ā' hōm yāy 'axet'ax 'ūyīy 'āyīkopit, hu 'āxat. 'Āyīy. 'Ok Topa xe'ēgnāg te 'āyāyikutnāhā'? 'Ok yā 'āmūn Topak-tok xe'e'? Kaxīy.

⁶⁴ Ha Yeyox te:

—Ya hamūn. Xate' xuktux. Pāyā 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop te Tikmū'ūn Kutok pēnāp-tup, ha Topa xe'ēgnāg yīm xe'e hak yūm putup pexkox tu', tuk yīxop-tup, hāmgōy xexka hāk yīxop-tup. Kaxīy.

⁶⁵ Ha 'āmānex xop xat'ax te yāy xax pot, nūy yāy kuxa xūy'ax tu' mūg, tu:

—Puxi'! Yā Topa 'āktux kummuk pax 'ōhōm! 'Āxop te' xupak nōmhā. ⁶⁶ Hu putep 'āktux'ax? Kaxīy.

Ha:

—Yā hāpkummuk mīy xexka! Pūyā tu' xok! Kaxīy.

⁶⁷ Tu mō yīy hep yōn, xi' payīn kix, 'īhā' yīkopit, ⁶⁸ hu:

—Āmūn yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax. 'Āpu, Topa pupi hām'āktux, nūy 'āyīy: 'Ū 'ūm te 'ākix? Kaxīy.

Pet te Yeyox yūmmūg hok 'āktux

⁶⁹ Ha ta' xip Pet hāptopa', ha ta kāmānat hex te:

—Āxip kama Ganinet yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷⁰ Ha:

—Xatep-tep mūn 'āktux? 'A 'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷¹ Tu hāmyīkox tu' mōg, ha ta kāmānat hex nōy te' pēnāhā', tu xonat xop pu hām'āktux, hu:

—'Ōhōm xip Nāyane yōg Yeyox mūtik. Kaxīy.

⁷² Ha Pet te xe:

—'Ak mūn'ah. Topa tek yūmmūg. 'Ap 'ūkxip'ah. Yā 'āte 'a kāy yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁷³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tik xop te Pet yīka' nūn, tu:

—'Āyīy'ax te Ganinet xop yīy'ax putuk! Yā Yeyox mūtik xate hāpkumep. Kaxīy.

⁷⁴ Yīy Pet te:

—Topa tek yūmmūg. 'Āte nōm kāy yūmmūg 'ohnāg. Pax 'ū koit 'āte', puxix Topa 'ūkxūyḡā'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā xokakkak tak xataha', ⁷⁵ ha Pet te Yeyox yōg hām'āktux'ax xutigāhā', ha: “Xate yā koit putup 3, xate hām'āktux putup 'ūgyūmmūg hok te 3, 'ihā xokakkak tak xatap-xet.” Kaxīy.

Tu ta' mōg, tu pota punethok.

27

Xonat xop te Yeyox mōgāhā Pinat keppah

¹ Hāptup, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'ihā', 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox putex, ² tu' kīy, tu Gohenanok Pinat ha' mōgāhā'.

Yot te yāy putex

³ Hōmā Yeyox yōg tik Yot te' mōgā kummuk, nūy tu tayūmak pa', tu' xexka xop yōg hāmpē'paxex yūmmūg nōmhā, yā Yeyox putex putup, ha yāyhāhup xexkah, tu tayūmak te 30 paxmōg, nūy mōy putpu' hōm 'ūxexka xop pu', tu' xexka xop pu hām'āktux, ⁴ hu:

—'Āte hāpkummuk mīy 'ihā 'āxop mōgāhā tik max, xa tup-tex. Kaxīy.

Ha:

—Patīy! 'Āpu, yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

⁵ Ha Yot te tayūmak hā putnū Topa pet xexka kopah, tu ta' mōg, tu yāy māy hīy, tu' xok xe'e'.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te tayūmak paha', tu:

—'Ap max'ah, yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hōm hok Topa pu'. Yā nūhū tayūmak tu tik putex. Yūmū'ātep-tep mūn mīy'ax? Kaxīy.

⁷ Hu tayūmak paha', tu 'Onet yōg hām xexka paha', puyī' xukpot mīy, pu tu' puknōg xop nō hāpkot. ⁸ Yīy tikmū'ūn te' xukpot 'āxet'ax, hu: “'Ūhep 'āta'ax tu hahām.” Kaxīy. Yā hōmā 'ūxuxet'ax 'ūhep 'āta, xix hōnhā'. ⁹ Hōmā tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, yīy: “Tikmū'ūn te tayūmak te 30 paha', tu te tik hāmenax tayūmak te 30 hā, 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te yā pagop-tup, ¹⁰ tu tayūmak hā' nōy yānān, nūy 'Onet yōg hām paha'. Yā Topa tek xat tap, yīy 'āte' mīy.” Kaxīy. Ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' xexka xop te hām paha nōmhā.

Yeyox te Pinat keppa' xip

¹¹ Ha Yeyox te Gohenanok Pinat keppa' xip, ha' yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

12 Pāyā' yīy 'ohnāg 'īhā 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te' kupex, 13 yīy Pinat te:

—'Ok xate hām'āpak hok? Yā 'āxat'ax xop te 'ākupex! Kaxīy.

14 Pāyā 'ap yīy'ah, ha Gohenanok kuxa te' yēy.

Pinat te' xat, pu Yeyox putex

15 Hāmāxatamuk xohix 'īhā', 'āmūk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy 'īhā', Pinat te tik kummuk xut kanet kopah, tikmū'ūn te ta tu' xak, ha' xut. 16 Ha tikmū'ūn xohix te tik kummuk Mahamax yūmmūg, 17 tu yāy tu nū'nāhā Gohenanok pet tu', ha Pinat te tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Āxop tep-tep putup? Piyā' mūn 'āte' xut'ax? 'Ok pe Mahamax xut'ax, 'ok pe Yeyox xut'ax? Yā' xuxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

18 Ha' xexka xop te Yeyox yīpkumīy, tup-tex putup, ha Pinat te' yūmmūg.

19 Tu yāy yōg yūm'ax xexka yīmū' yūm, nūy tu' xat, nūy tu' yīkopit, ha yāy xetut te hām'āktux nū'kutnāhā', tu:

—Tik max koa pu mōg. Yā 'āmnīy kote 'īhāk yōnkup, tuk xūy xexkah nōm tik max hah. Yī' xut, pu mōg. Kaxīy.

20 Ha 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te tikmū'ūn hām'āktux hā' gāyāhā', puyīy tikmū'ūn Pinat tu' xax pu Mahamax xut, nūy tu' xax, pu Yeyox putex. 21 Ha Gohenanok te:

—Tik 'ūm 'āte' xut'ax pu mōg? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu, Mahamax xut. Kaxīy.

22 Ha xe' yīkopit, hu:

—'Ātep-tep mūn mīy'ax Yeyox hā? Yā yāy 'āxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

Ha:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

23 Ha Pinat te xe' yīkopit, hu:

—'Ūyōg hāpkummuk mīy'ax 'ūm texīy? Kaxīy.

Pāyā tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

24 Yīy Pinat kuxa teknōg tikmū'ūn gāy hah, tu' xat, pu kōnāg tat, pu tu' yīm pix tikmū'ūn keppah, tu:

—'Āxop te tik max putex putup. 'Ak mūn'ah! 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. 'Āpu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

25 Ha' yānān, tu:

—Pūyā Topa 'ūgmūg kummugā 'ūyānān tu', xik mūk kutok xupep tup xop kummugā kamah! Kaxīy.

26 Yīy Pinat te Mahamax xut tikmū'ūn pu', tu' xat, pu tu Yeyox kix xikot hā, ha' mōgāhā', nūy mīkupnix tup-tex.

Xonat xop te Yeyox kute'ex kummuk

27 Hāpxip kutōgnāg 'īhā Pinat yōg xonat xop te Yeyox mōgāhā Gohenanok Pinat pet xexka hah, ha xonat xop te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox yīmmap hā' pip, 28 tu Yeyox xax xut, tu kap 'āta hā mō'tat, 29 tu mīmyām xox hā' kux xax mīy, tup-tox yīmū' yūm, tu mīm xahix Yeyox yīm xe'e kopa' hōm, tu nūktu nūktettex Yeyox keppah, nūy tuk-tex'ex kummuk, tu:

—Pūyā Yoneo xop tu xat mō'kuma' mōg' Kaxīy.

³⁰ Tu yāy yīy hep mō'yōn, nūy tu hupmā', tu mīm xahix paha', tu nōmp-tox hā' tak, ³¹ tuk-te'ex kummuk kux, tu kap xut, tu xe yāy xax hā mō'tat, tu mōgāhā', nūy mīpkupnix tup-tex.

Yeyox te mīpkupnix tu' xup

³² Tu ta' mōg, 'Ihā tik nūn, 'ūxuxet'ax Xīmām, yā Xīnēn yōg tihik, ha' xat, pu mīpkupnix tat, tu' taha'. ³³ Ha' mōg, tu mōktu' xip'ax tu' mōxaha', ha' xuxet'ax Gok, tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “'Ūp-tox kup.” Kaxīy. ³⁴ Tu xupyāg kanop peo mūtik, tu Yeyox pu' xo'opmāhā', ha yā xo'op kutōgnāg, tup-tup nōg. ³⁵ Ha xonat te Yeyox xup mīpkunix tu', tu' xax koxip, tu mō'xap yōn, nūy xonat puxet te' xax max pa', ³⁶ tu' mām, tu' pēnānā' pip, ³⁷ tu mīmpehnāg yīmū kax'āmi', tu mīpkupnix tu' xup, nūy Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūgā', ha: “Nūhū Yeyox, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy. ³⁸ Ha tik kummuk 2 xup kamah, nūy mīpkupnix tu' kix, ha hāpxop hā' xupxet pax. 'Ūp-xet te Yeyox yīm xe'e hā' xup, xi' nōy te' yīm xax hā' xup.

³⁹ Ha tikmū'ūn te putat hā' mōg, tu mōktu' pēnāhā', tuk-te'ex kummuk, tup-tox mahap, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

⁴⁰ —Kāy te yāy 'āktux ka'ok, nūy Topa pet xexka koxyōy, tuk-nāy tu' pet 'āmīy 2 hā'! Paxpu Topak-tok xe'e, puxix tu mīpkupnix tu' yīxox, nūy yāy hā tu' tehet, nūy tu xok hok! Kaxīy. ⁴¹ Ha 'āmānex xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xexka xop tek-te'ex kummuk kamah, tu:

⁴² —Hamūn te tikmū'ūn punethok mōy, pāyā yāy mūn xut yūmmūg'ah. 'Ok 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat xe'e? Paxpu mīpkupnix tu' yīxox, puxix 'ūgmū kuxa mām ka'ok 'ōm kopah! ⁴³ 'Ūkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu yā Topak-tok 'āktux. Nāy! 'Āpu yūmū' hip, puyīy Topa' xut nōmhā'! Kaxīy.

⁴⁴ Ha tik te hāpxupxet'ax 2 te hāpkute'ex kummuk kamah, tu hām'āktux kummuk.

⁴⁵ Māyōn te nūktu yāy kote' yūm, tu ta' xok, ha hām xexka xohix hāpkoxtap.

⁴⁶ Ha māyōn he tu ta' putpu' hi 'ūxeheh, ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—“'Enix, 'Enix, nēmā xamatān!” Kaxīy. Tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “Yā yōgnū Topah, tep texīy hā xatek nīm?” Kaxīy.

⁴⁷ Ha tikmū'ūn 'ūm te' xupak, tu:

—Yā 'Enit mūn xānāhā'! Kaxīy.

⁴⁸ Ha tik mōg mō'ka'ok, tu hāpxop patok, 'ūhep xupyāg kummuk hā' patok, nūy Yeyox pu' xo'opmā', ⁴⁹ pa tikmū'ūn nōy te:

—Nāy! Pa nū 'Enit, puyī' xut! Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox yīy ka'ok 'ūxeheh, tu' xok xe'e'.

⁵¹ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā Topa pet xexka yōg topixxax mō'yīnnīn'ax te yāy pot, 'ūxax pepi yāy pot hāmāxap, tu mōktu kakak yāy pot mōg. Ha hām yāynuhuk, ha mīkaxxap xexka yāy pot, ⁵² ha' xukpot te yāy xōn, ha Topa yōg tikmū'ūn xakix hittap xop punethok te putpu' hi', ⁵³ tu hāpkox kopa' mōxaha', tu hāpkumep, ha Yeyox te putpu' hi, 'Ihā' nōm xop te kōmēn Yenoyanēn hā' mōxakux, yā Topa yōg kōmēn, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā'.

⁵⁴ Hāpxexka Hōm yōg kapitām xip, yā' puknōg, xix xonat xop te pēnānā' pip, tu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg xohix pēnāhā', xix hām yāynuhuk pēnāhā', tu kuxānōg, tu:

—Yā hamūn yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

⁵⁵ Ha ta 'ūn xop te hāptox hā yā' pēnāhā', yā nōm te Yeyox mūtik hāpkumep tap, tu Ganinet tu' mōxaha', tu Yēyox hā' tehe'. ⁵⁶ 'Ūxohix te: Mānix Mānanēn,

xix Mānix yā Tiak xix Yoye hā' tut, xix Yemeneo xetut, yāk-tok pit 2 te Yeyox yōg tik xop kopa' tihi'.

⁵⁷ Hāpxip kutōgnāg yā 'āmāxak, 'ihā Yoye nūn, tuptexop xexkah. Yā kōmēn 'Ānimātex yōg tihix, tu kama' mōg Yeyox pehe', ⁵⁸ tu' mōg, tu Pinat tu' xak, puyī' tux hok pu Yeyox xokxax hā hāpkot, ha' tux hok, ⁵⁹ yīy Yoye te' xokxax kīy topixxax xexkap-nok hā', yā' xax tūmnāg. ⁶⁰ Ha Yoye te yāy yōg mīkaxxap kox xexka hā mō'tat, tu nō kopa hāpkot, ha mīkaxxap putux yīkūy, nūy nō kox mō'yīnnīn, tu ta' mōg, ⁶¹ 'ihā Mānix Mānanēn xix Mānix nōy mām, tu mīkaxxap kox xexka yīka' mām.

Xonat xop te' xukpot tu pēnānā' pip

⁶² Hāptup nōy yā nit xap, 'ihā 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te yāy tu nū'nāhā Pinat mūtik, tu:

⁶³ —Gohenanok: hōmā kāy te koit pax, tu: “'Āmnīy 3 nōg, 'ihā putpuk hip-tup.” Kaxīy. ⁶⁴ Yīy xa' xak, xa xonat xop mō'pok xukpot ha, 'āmnīy 3 hā', ka' yōg tik xop te' xokxax xut, nūy nō tu' xupxet, nūy tikmū'ūn pu: “Yā' hi putpu!” Kaxīy. Yā' koit'ax xexka nō'ōm. Kaxīy.

⁶⁵ Ha Pinat te:

—Xonat xop mōgā pu pēnānā' pi', pu hāpxopmā kummuk hok. Kaxīy.

⁶⁶ Ha ta' mōg, tu puk hi hā mīkaxxap hāmyīnnīn'ax muk, puyīy tikmū'ūn yīkūy hok, nūy tu' xōn hok, ha xonat xop te' pēnānā' pip.

28

Yeyox te putpu' hi'

¹ Hāptup nōy yā ye nomīn, ha māyōn xupep 'ihā Mānix Mānanēn xix Mānix nōy mōg, mīkaxxap kox xexka ha' mōg, nūy pēnā'. ² Hāpxip 'ohnāg 'ihā hahām yāynuhuk, ha pekkox yōg nū'kutnā'ax nūn, tu mīkaxxap xexka xut, nōm te mīkaxxap kox mō'yīnnīn, ha' xut, tu mīkaxxap yīmū' yūm. ³ Tu tex yānām putuk, yā topixxax tūmnāg ponnok, yā hām 'āxi yōg hāpxop xapxūy'ax putuk. ⁴ Ha xonat xop te yā yīpkutuk xexkah, tu' yāy pu xu'uxnām, tu' xakix kōmnāg, ⁵ ha nū'kutnā'ax te 'ūn xop pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok! 'Āxop te Yeyox xak, nōm te mīpkupnix tu' xok. 'Āte' yūmmūg. ⁶ 'Ap xip'ah. Yā' hi putpu', tu xa hām'āktux tap. Mā', nūy pēnā'! Yā hōmā' xip mīkaxxap xexka kox kopah, pāyā 'ap xip'ah nōmhā. ⁷ Yīy mōg mō'ka'ok, nūy tik xop pu hām'āktux, hu: “Yā putpu' hi', tu 'ākeppa' mōg hāpxexka Ganinet hah. 'Ōnte 'āxop te' pēnā'ax.” Kaxīy. 'Āxutigā max, xayī' xaxok hok! Kaxīy.

⁸ Ha ta' mōg 'ūn xop, tu' mōg mō'ka'ok, tu kuxānōg, pāyā' kuxa hittup xexkah, tu tik xop ha' mōg, nūy tu' xuktux. ⁹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox te 'ūn mūtik yā' tihi', tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā'! Kaxīy.

Ha' yīkahnāg ha' mōg, tu tu nūktettex, tu' nōy pata mūg, tu' kuxa te' yēy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok. Mōg, nūy mōy 'ūkxape xop pu hām'āktux, pu Ganinet ha mōg, nūy 'ūgmūn pēnā'. Kaxīy.

Xonat xop te xupmāhīy hā mō'āmā'

¹¹ Ha 'ūn xop mōg, ha xonat xop te kōmēn ha' mōg, nūy 'āmānex xexka xop pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux. ¹² Yīy yāy tu nū'nāhā Yoneo xexka

xop mūtik, nūy hāp̄xopmā'ax 'ūm te xīy 'āktux, tute tayūmak xexka popmāhā xonat xop pu', ¹³ tu' xat, hu:

—Mōg, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy yā tu te mō'āmā', hu: “Yeyox yōg tik xop te' xokxax hā' xupxet 'āmnīy koxtap hā, hak mūg mōkyōn.” Kaxīy. ¹⁴ Gohenanok te 'ōg hām'āktux 'āpax, kopxik mūg hām'āktux, puyīy 'āxop kummugā hok. Yā 'āxutigā hok! Kaxīy.

¹⁵ Ha xonat xop te tayūmak pop, tu' mōg, tu nōm hām'āktux'ax 'āktux 'ūxohix pu', yīy hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' xuktux pax.

Tik xop te Yeyox pēnāhā'

¹⁶ Ha ta tik xop te Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu' mōxaha', yā Yeyox te' xat tap, puyīy yīktix ha mōg, yī' mōg, ¹⁷ tu Yeyox pēnāhā', tu nūktettex, ha' kuxa te' yēy, pa tik 'ūm kuxa te yāy yīkopit. 'Ap mām'ah, ¹⁸ yīy Yeyox te:

—Topa tek ka'ogāhā 'ū xat pexkox tu', xix hām xexka xohix tu xat. ¹⁹ 'Āmōg, nūy hep xop xohix ha 'āmōy, nūy hāmyūmmūgā', puyī' yōgnū tikmū'ūn. 'Āpup-tox pix kamah. Yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy 'āxet'ax, xa yōgnū tikmū'ūn putox pix, ²⁰ tu hāmyūmmūgā', puyīy tu yīpkox pi' yōgnū xat'ax pu'. 'Ūxaxok hok. Yā 'āxop mūtik 'ūkxip mō'kumak mōg putup. Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā 'āmūtik 'ūkpi' putup, nūy 'ānīm hok. Kaxīy. Tu ta tu' kux.

MĀ'AK TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX 'ĀKTUX

Yoām tep-tox pix, tu hām'āktux

¹ Nūhū, yā Yeyox Kunnix yōg hām'āpak max'ax, yā Topak-tok yōg. ² Hōmā 'ūhittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, hu Yeyox Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux, hu nō kax'āmīx tappet tu, hu:

“Topa te: 'Āte tik mōkutnāp-tup, puyīy 'ūg pupi hām'āktux, puyīy 'ākeppa mōg, puyīy xa hāmmāxnā'. ³ Tute hām'āktux ka'ok putup hām panip xexka tu', hu hām'āktux, hu: Yūmūg xuxyā nūn putup. 'Āpu yā tu hāmmāxnā'. 'Āpu yā hāmmāx mīy.” Kaxīy.

⁴ Hāpxip 'Ihā' nūn Yoām, nōm tep-tox pix. 'Ūnūn, tu nūktu' xupep hām panip xexka tu', tu tikmū'ūn putox pix, tu hām'āktux, hu:

—'Āpu yā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux, ha 'āte 'āp-tox pix putup, puyīy Topa 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. Kaxīy.

⁵ Ha ta' nūn hāpexka Yonex yōg tikmū'ūn xohix xix kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix, nūy Yoām yōg hām'āktux 'āpax. 'Ūnūn xohix, nūktu' mōxaha', tu Yoām yōg hām'āktux 'āpak, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, ha Yoām tep-tox pix kōnāg kox Yohnām kopah. ⁶ Yoām te' tat topixax, yā kāmēn xe hā' mīy, tu xokxax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā', tu puk hep xup. ⁷ Yoām te:

—Hāpxip 'Ihā' nōy tek pe' nūn putup. Yā' ka'ok nō'ōm, ha tak pu'uk. 'Ūxexka xop te' yōg pataxax ko'a, pu' max, pak pu'uk, hu yōg pataxax ko'a, pu' kummuk. ⁸ 'Āte 'āp-tox pix kōnāg hā, pa tute 'āxop ha Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, nūy 'āxop ka'ogā'. Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

⁹ Ha ta' xip Yeyox kōmēn Nāyane tu' hāpexka Ganinet kopah, tu ta' nūn, tu nūktu' xupep Yoām tu', ha Yoām te Yeyox putox pix kōnāg kox Yohnām kopah, ¹⁰ tup-tox pix kux, ha kōnāg kopa' xupep Yeyox, tu' pēnāhā', ha ta pexkox xōn, ha ta' yīxohoh Topa Koxuk, yā kuxxuxtut putuk. 'Ūnūn, tu nūktu Yeyox yīmū' xupep. ¹¹ Ha ta pexkox kopa Topa te:

—Xōnnē', 'āte mō'āyāy xe'ēgnāg. Xatek kuxa hittupmāhā'. Kaxīy.

Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit

¹² Hāpxip 'Ihā Topa Koxuk te Yeyox mōkutnāhā hām panip xexka tu', ¹³ ha ta' mōg, tu' xip, ha Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit, puyīy hāpkummuk mūn mīy, pa' mīy 'ohnāg, ha ta' pip xokxop gāy, pa pexkox yōg nū'pok xop te Yeyox pēnā max. Yā' xip Yeyox 'āmnīy xohix te' 40 hā.

Yeyox te hāpxopmā kōnāmāhā hāpexka Ganinet tu'

¹⁴ Hāpxip ha ta xonat te Yoām mūg, tu kanet ka'ok kopa' xix, 'Ihā putpu' nūn Yeyox, tu nūktu' xupep hāpexka Ganinet tu', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ¹⁵ tu:

—Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pip putup. 'Āpu yā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. 'Āpu yā 'ākuxa mān Topa yōg hām'āktux kopah, puyīy Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

¹⁶ Ta' mōg Yeyox kōnāg xexka Ganinet kux tu', pa' pip tik tix, yā Xīmām Pet xix taknōy 'ūxuxet'ax 'Ānene', ha kōnāg xexka tu mō tutpanip yōn. Yā māp̄xexex putuk, hu mām xukpax. ¹⁷ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'ūg pe mōg. 'Āxop te mām xuk, pa 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup, xayīy 'ūg ha tikmū'ūn nūnnā'. Kaxīy.

¹⁸ Ha tik te tutpanip nīm, tu ta' mōg Yeyox peheh,

¹⁹ tu' mōg, pa' pip tik tix nōy, yā Tiak xi' taknōy Yoām, yā Yemeneo kutok, tu mīpkox kopa' mām, tu tutpanip māynāg mīy, ²⁰ ha Yeyox te tik xānāhā', ha' tak nīm xix kāmānat xop nīm mīpkox kopah, tu Yeyox pe' mōg.

Tik kopa' xip yāmīy kummuk

²¹ Tu' mōg Yeyox xix yōg tihik, tu mōktu' mōxaha kōmēn Kapānām tu', tu' nox pip. Nit xap ha ta' mōg Yeyox, tu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', ²² ha tikmū'ūn te' xupak, tu hāmyūmmūg'ax putuppax. Yā Yeyox 'ūka'ok, tu hāmyūmmūg, tu hāmyūmmūgā max, 'ap tik te hāmyūmmūg xop putuk'ah.

²³ Ha ta' nūn tihik, ha' kopa' xip yāmīy kummuk, ha tik te hām'āktux ka'ok, hu:

²⁴ —Kōmēn Nāyane yōg Yeyox, putep mūn mīy putup? 'Ok 'ānūn, nūy 'ūkputex? 'Āte 'āyūmmūg. Topa te 'āyāyutnāhā'! Kaxīy.

²⁵ Pa Yexox te yāmīy kummuk xat, hu:

—Hām'āktux hok, nūy ta 'āpep! Kaxīy.

²⁶ Yāmīy kummuk te tik yāy nuhugāhā', tu hām'āktux ka'ok, tu ta hāptopa' xupep, ²⁷ ha tikmū'ūn kuxa te' yēy, tu' yīkopit, hu:

—Pute 'ūm? 'Ok tute hāp̄xop tup yūmmūgāhā'? Tute yāmīy kummuk xat, ha' yīpkox pip, nūy xupep. Kaxīy.

²⁸ Hāp̄xip kutōgnāg 'īhā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg hāp̄xexka Ganinet xexka tu', Yeyox te hāp̄xopmā max xe'ēgnāg.

Yeyox te Xīmām Pet xetut mūktut hittupmāhā'

²⁹ Tu ta' mōg Jesus xix Tiak xix Yoām, tu mōktu' mōxaha Xīmām Pet pet hā, yā 'Ānene pet kamah. ³⁰ 'Ūxip Xīmām Pet xetut mūktut, tu' pip, tu' xax pukpex, ha tikmū'ūn te nōm 'āktux mō'ka'ok, ³¹ ha ta' mōg Yeyox 'ūn yīkāgnāg, tu' nōy yīm mūg, tu' yīm xīnnāhā', ha' yūm, tu' xuxi', tu' nōy pu' hām mīptut kopah.

Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā'

³² 'Āmāxāgnāg, ha ta tikmū'ūn te' nūnnāhā tikmū'ūn pakut xohix xix yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' pip xop nūnnāhā Yeyox tu' ³³ ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xexka', tu nūktu mīptut yīkāgnāg tu' pip, nūy pēnā', ³⁴ ha Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā', tu hāmpakut xohix mōy, tu yāmīy kummuk xohix mōy, ha yāmīy kummuk xohix te Yeyox yūmmūg, yīy Yeyoy te nōm xat, pu hām'āktux hok.

Yeyox xip hāp̄xexka Ganinet tu'

³⁵ Hāptup nūn, ha ta Yeyox yāy koxak, tu ta' mōg, tu mōktu hām panip xexka tu' xupep, tu Topa pu hām'āktux, ³⁶ pa Xīmām Pet te Yeyox xak xi' xape xop te' xak punethok, ³⁷ tu' nūn, tu nūktu' xipihī', tu:

—Tikmū'ūn xohix te 'āxak. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Āpu yūmū mōg xiptuxexka xohix mōyāykoxip, tu' tikmū'ūn nōy hah, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux hato'a kamah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn xohix pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Kaxīy.

³⁹ Tu ta' mōg, tu hāpkumep punethok hāpexka Ganinet xexka tu', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux punethok Yoneo xop yōg Topa pet xohix kopah, tu yāmīy kummuk mōy.

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

⁴⁰ Ha ta' nūn tihik, tu' xax kunutnām, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox yīkāgnāg 'ūkopaxux hā' xip, tu ta tu' xax, hu:

—'Āte' yūmmūg. Xatep-tup, nūy ta 'ūkxax tapmā yūmmūg. Kaxīy.

⁴¹ Ha' kuxa ka' punethok, tu' nōy yīmū yāy yīm xix, hu:

—Hamūn, 'ātep-tup. 'Āxax tap. Kaxīy.

⁴² Hāpaxip 'ohnāg 'īhā' xax kunutnām tap. Yā' hittup.

⁴³⁻⁴⁴ Ha Yeyox te' xat ka'ok, hu:

—'Ūxupax. Tikmū'ūn pu nū hāpaxopmā'ax 'āktux hok. Mōg 'āmānex hah, puyīy 'āxax pēnā'. 'Āpu 'āmānex pu hāpaxop hōm, puyīy Topa pu nōm hōm, xayīy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg, 'āxax tap. Kaxīy.

Tu tik xat, pu mōg. ⁴⁵ Ha ta' mōg tihik, tu' xohix pu hām'āktux kōnāmāhā', hu:

—Pēnā', Yeyox tek xax tapmāhā'. Kaxīy.

Hā kaxīy Yeyox te kōmēn xohix hā' mō'nā xaptop 'ohnāg. Yā tikmū'ūn te Yeyox yūmmūg, yīy ta' nox xip hām panip xexka tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox xax.

2

Yeyox te tik hāpkumep hok hittupmāhā'

¹ 'Āmnīy xohix nōg, 'īhā putpu' mōg Yeyox kōmēn Kapānām tu', tu nūktu mīptut hā mō'nāhā'. Pa hāpaxip 'īhā tikmū'ūn te hām'āktux, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, 'ūxip Yeyox, ² tu ta' nūn tikmū'ūn, yā yāytunū'nāhā 'ūxohix, ha mōktu mīptut hā nū'xīmāg xix hāmyīkox yīka nū'xip kama hāptopah, ha Yeyox te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ³ ha ta' nūn tik te' ⁴, tu tik hāpkumep hok nūnnāhā', yā tutpe hā mō'tat. ⁴ 'Ūnūn pa' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta Yeyox ha' mōg 'ohnāg mīptut kopah, hu ta pepi' mōg, tu mōktu mīptut yīmū' mām, tu hāpax mōy Yeyox xuka', tu ta hām tu tutpe hā tik pakut xix Yeyox keppa', ⁵ ha Yeyox te' yūmmūg tik kuxa mām ka'ok. Yeyox te tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxīy.

⁶ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu' kuxa kopa' yīkopit, hu: ⁷ "Texīy hām'āktux? Tute Topa 'āktux kummuk! Tep te hāpkummuk mīy'ax xaxogā yūmmūg? Yā Topap-xehnāg te'!" Kaxīy.

⁸ Pa Yeyox te tik yōg hāpe'paxex'ax yūmmūg, tu:

—Texīy 'ākuxa kopa 'āyīkopit? ⁹ Hām'āktux 'ūm yāyaxat 'ohnāg? 'Ok pe tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu: "Āte 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux," kaxīy, 'ok pe hām'āktux, hu: "Āpu 'āyīpxit, nūy pepix xhip, nūy 'ōg tutpe pepix xup, nūy ta mōg"? Kaxīy. ¹⁰ Āte hāpaxopmā putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, hu' yūmmūg, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Tu tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

¹¹—'Āpu 'āyīpxit, nūy pepi xihp, nūy 'ōg tutpe pepi' xup, nūy ta mōg yāy pet hah. Kaxīy.

¹²Hāpxip 'ohnāg 'hā tik te hāpkumep hok yīpxit, nūy pepi' xip, nūy yāy yōg tutpe pepi' xup, tu ta' mōg, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu Topa 'āktux max, hu:

—Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax nōy hā kaxīy pēnā 'ohnāg! Kaxīy.

Yeyox xix Nemi'

¹³Ta xe' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōnāg xexka Ganinet tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix Yeyox hah, ha' xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

¹⁴Tu ta' mōg, pa' xip Nemi', yā 'Āpeo kutok, tu' yūm gohet pupi tayūmak pop'ax pet kopah, ha Yeyox te Nemi pu hām'āktux, hu:

—Mā, nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Nemi pepi' xip, tu ta' pe' mōg, tu mōktu Nemi pet hā' mōxaha', ¹⁵ha hāpxip 'hā' xit Yeyox xix yāy yōg tik xop xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop xix hāpkummuk mīy'ax xop nōy, ¹⁶ha ta' nūn tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop nūn, tu nūku' pēnāhā', Yeyox xit tik mūtik xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop mūtik, tu Yeyox yōg tik xop pu' yīkopit, hu:

—Teptu Yeyox xit 'ūkummuk xop mūtik? Kaxīy.

¹⁷Ha Yeyox te' xupak, tu tik te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, hu:

—Nonot xop te' hūttup xop hā te 'ohnāg, pa pakut xop hā tehet. Hā kaxīy 'ūgnūn, nūy hāpkūmmuk mīy'ax xop xānā', pa' max xop xānā' 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

¹⁸Ha ta' pip Yoām mūtik mōg xop xix Paniye xop, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux.

Ha ta' xip Yeyox, ha ta' nūn tikmū'ūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—Yoām mūtik mōg xop xit hok, nūy Topa pu hām'āktux xix Paniye xop te' kamah. Texīy 'ōg tik te' 12 xop xit hok 'ohnāg, nūy Topa pu hām'āktux? Kaxīy.

¹⁹Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te yāyta pēnāhā', ha' xip tik te yāyap-tup. 'Ok tikmū'ūn xit hok nōmhā'? 'Āmhok, yā' xit. ²⁰Nāy, pu tik te yāyta mōg, ha tikmū'ūn xit hok nōmhā'. Hā kaxīy 'ūkxip, 'hā yāy yōg tik te' 12 xit hok 'ohnāg. Nāy, 'ūgmōg putup, 'hā' xit hok putup. Kaxīy.

²¹Tu Yeyox te xe:

—Tikmū'ūn te' xap 'ohnāg topixxax yāg tup, yā' pix 'ohnāg, xix topixxax kunox. Ka' xap, ha' pix, puxix yāg yāy nū'nā', ha topixxax yāy pot. ²²Ha ta' pux 'ohnāg tikmū'ūn te xupyāg tup xokxax kox kutut kopah. Ka' pux, puxix xupyāg xokxax kox koxyōy, ha' xaxok xupyāg, ha' kummuk xokxax kox. Pa' pux xupyāg tup xokxax kox tup kopah, pu' max. Hā kaxīy tikmū'ūn te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat, xix kama yōgnū hāpxopmā'ax tat, pu' kummuk. Kaxīy.

Yeyox te 'āmnīy hām hok 'āktux

²³Nit xap, yā 'āmnīy hām hok, ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu xuxnāg ta xe tox yōg hām mep, tu xuxnāg ta xe tox mep, nūy mā', ²⁴ha ta' nūn Paniye xop tu' yīkopit, hu:

—Teptu 'ōg tik xop te' mep 'āmnīy hām hok 'hā'? Yā' kummuk. Yūmū yōg xat'ax kax'āmi tappet tu', tu' xat, pu hām hok 'āmnīy hām hok 'hā'. Kaxīy.

²⁵Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' mōkupix tappet tu'? Putep mūn mīy Namix? Yā putup tep-tex Namix xix yāy yōg tihik. ²⁶ Namix mōg, tu mōktu Topa pet hā mō'nāhā', pa' mām pām, yā Topa keppa' mām, ha Namix te' pām pop tu' māhā', tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy mā', 'ihā 'āmānex yā 'Amīt, tu 'āmānex xop xohix xat 'ūkax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu'. 'Ūxat, pu 'āmānex te nōm pām mā', pa' nōy mā hok, pa Namix te' māhā'. Kaxīy.

²⁷ Ha Yeyox te xe:

—Topa te tikmū'ūn pu 'āmnīy hām hok mīy, pa 'ap 'āmnīy hām hok pu tikmū'ūn mīy'ah. Yā 'āmnīy hām hok te tikmū'ūn yōg kāmānat putuk, pa tikmū'ūn te 'āmnīy hām hok yōg kāmānat putuk 'ohnāg, ²⁸ ha tak mūn Tikmū'ūn Kutok te' xat 'āmnīy hām hok yōg hāpɣopmā'ax. Kaxīy.

3

Yeyox xix tik yīm te nū' yāy nūnnāhā'

¹ Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā xe mō'nāhā', pa' xip tihik, tu' yīm te nū' yāy nūnnāhā', ² ha ta' pip tikmū'ūn, tup-tup, nūy Yeyox hāpkummuk mīy pēnā' nit xap 'ihā', nūy hām'āktux, hu:

—Yeyox te' xat'ax mīy 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te tik pu hām'āktux, hu:

—Mā'. Kaxīy.

⁴ Tu ta tikmū'ūn pu hām'āktux hu:

—Putep xat Topa yōg xat'ax yōg tappet? Putep xat, puyīy tikmū'ūn hāpɣopmā nit xap 'ihā', yā 'āmnīy hām hok 'ihā': 'ok pe hāpɣopmā max, 'ok pe hāpɣopmā kummuk? 'Ok pe tikmū'ūn hīnnāhā, 'ok pe tikmū'ūn nīm, puyīy xaxix? Kaxīy.

Pa tikmū'ūn te hāmaāktux 'ohnāg. ⁵ Ha' gāy Yeyox, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tikmū'ūn te hāmyūmmūg putup 'ohnāg hah.

Ta Yeyox te tik pu:

—'Āpu yā 'ūyoa 'āyīm. Kaxīy.

Ha' yoa', ha' yīm hittup.

⁶ Hāpɣip ha ta' mōg Paniye xop, tu mōktu xat'ax xexka 'Enot yōg xop mūtik hām'āktux, tu hām'āktux texīy Yeyox putex putup.

Yeyox te pakut xop nōy hittupmāhā'

⁷ Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka Ganinet kux tu'. Ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, yā hāpɣexka Ganinet yōg xop, xix hāpɣexka Yonex yōg, ⁸ xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix hāpɣexka 'Inumēn yōg, xix kōnāg kox Yohnām kūnāpa yōg xop, xix kōmēn Tinok yōg, xix Tinok yīmap pip xop, xix kōmēn Xinōm yōg, xix Xinōm yīmap pip xop. Yā' xohix te Yeyox yōg hāpɣopmā'ax 'āpak, hu' nūn, nūy Yeyox pēnā', ⁹ ha ta yāy yōg tik xop mō'pok Yeyox te, puyīy mīpkox nūnnā', puyīy tikmū'ūn xohix Yeyox mō'yōn hok. ¹⁰ Yā tikmū'ūn xohix hittupmāhā Yeyox te', yīy ta tikmū'ūn pakut xohix nūn, nūy yāy mō'yōn, nūy Yeyox 'āpit, puyīy hittupmā'. ¹¹ Ha ta' pip tikmū'ūn, tu' kopa' pip yāmīy kummuk, tu' nūn, tu nūktu kup tomāhā Yeyox keppah, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmūn yā Topak-tok! Kaxīy.

¹² Pa Yeyox te yāmīy kummuk xat ka'ok, hu:

—Hām'āktux hok, yāg-mūn yā Topak-tok 'āktux hok. Kaxīy.

Yeyox te yāy yōg tik te 12 yīymōgātux

¹³ Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu yīktix tu' pūnānep, tu' nōy xānāhā', ha ta' nūn, ¹⁴ ha Yeyox te tik te 12 yīmōgātux, puyīy Yeyox mūtik mōg, puyīy Yeyox tik mō'pok, puyīy tik Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, yā' xuxet'ax Yeyox yōg mō'pok xop. ¹⁵ Yeyox te nōm ka'ogāhā, pu yāmīy kummuk mōy. ¹⁶ Tik te 12 xop kopa' pip yā Xīmām, kama' xuxet'ax Pet, ¹⁷ xix Tiak xi' taknōy Yoām, yā Yemeneo kutok, yā Tiak xix Yoām 'āxet'ax nōy Motnēy, yā tikmū'ūn yīy'ax kopa yā' yāy nō'ok kutok, ¹⁸ xix 'Ānene', xix Pinip, xix Matōmēo, xix Māteo, xix Tōmē', xix 'Appeo kutok Tiak, xix Tanep, xix Xīmām, yā tutep-tup, puyīy 'Tyaet xop yāyhā xexkah, ¹⁹ xix Yot 'Ixkanot, yā tute' gāy xop mōgāhā Yeyox hah, puyīy xūygā'.

Yeyox xix Hāmḡāyāgnāg

²⁰ Ha ta' nūn Yeyox, tu nūktu mīptut hā mō'nāhā', ha tikmū'ūn xohix nūn, ha Yeyox xit putup, pa yā' xit 'ohnāg, yā tikmū'ūn xohix pip. ²¹ Ha ta' nūn Yeyox xape xop, nūy Yeyox mōgā', yā' xupak tikmū'ūn te' xuktux Yeyox putox kummuk, ²² ha kōmēn Yenoyanēn yōg tik te hām yūmmūg xop te:

—Yeyox kopa' xip Meyemo, yā yāmīy kummuk xop yōg xat'ax, ha Meyemo te Yeyox ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te tikmū'ūn xohix xānāhā', nūy hāmyūmmūgā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'. Tute:

—Texīy Hāmḡāyāgnāg te tikmū'ūn kopa yāy xut? ²⁴ Hāpxexka yōg tikmū'ūn te yāy pot, nūy yāy kix, tu hāpxip 'ihā' xakix 'ūxohix. ²⁵ Ūxape xop te yāy pot, nūy yāy kix, tu hāpxip 'ihā' nōg 'ūxape xop. ²⁶ Hā kaxīy Hāmḡāyāgnāg xop te yāy pot, nūy yāy kix, puxix xakix 'ūxohix.

²⁷ —Ūxupxet te hāpxop hā' xupxet putup mīptut kopah, pa' xip tik ka'ok mīptut kopah. Texīy hāpxop xupxet putup? Yā tik ka'ok poxix hā' hīy hāmāxap, tu nōmhā' xupxet. Hā kaxīy 'āte Hāmḡāyāgnāg hīy, nūy tikmū'ūn kopa yāmīy kummuk mōy.

²⁸ —Āpu 'ūxaxogā hok. Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogā yūmmūg, pu tu' kux. Tikmū'ūn te Topa 'āktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg, pu tu' kux. ²⁹ Pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg 'ohnāg. Yā' xip 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax mōkuma' mōg, tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Hā kaxīy hām'āktux Yeyox. Hamūn, tikmū'ūn te hām'āktux, 'ūxip yāmīy kummuk Yeyox kopah. Pa 'āmhok, yā Topa Koxuk te' kopa' xip.

Yeyox mūktut xi' taknōy xop

³¹ Ha ta' nūn Yeyox mūktut xi' taknōy xop, tu nūktu hāptopa' pip, tu' nōy mō'kutnāhā', puyīy Yeyox xānā'. ³² Ha ta kopa' mām tikmū'ūn Yeyox mūtik, tu hām'āktux, hu:

—Hāptopa' pip 'ātut xix 'ātaknōy xop, tu 'āxānāhā'. Kaxīy.

³³ Ha:

—Tep-te 'ūktut putuk xix taknōy xop putuk? Kaxīy.

³⁴ Tu' yāy yīmap xop pēnāhā', tu:

—Pēnā nūhū', yāg tut xix taknōy xop.

³⁵ Nōm te' mīy Topa te nōm putup, yāg taknōy xop xix hex xik tut yāg xape xop. Kaxīy.

¹ Ta xe tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā Yeyox te kōnāg xexka Ganinet kux tu', ha ta' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta' mō'nāhā mīpkox hā, tu' yūm, ha' pip tikmū'ūn hāmhūmnāg hām kux tu', ² ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāpxop xohix yūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', tu:

³ —'Ūgxupex, 'ūmōg tihik, nūy hāpxopxap mō'pok, ⁴ tu hāpxopxap mō'pok, ha yāg te nū'nāhā putat kopah, ha ta' nūn putuxnāg, tu' xohix māhā', ⁵ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām kutōgnāg kopa mīkaxxap yīmū' yūm, tu hāpxip kutōgnāg 'Īhā' xokax hām tūnēmnāg tu', ⁶ pa māyōn xip, ha mō'hap, tu' nak, yā' yīpxatit kutōgnāg, hu' nak, ⁷ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā mīmyām kup kakak, tu' xokax, tu' tuk, ha mīmyām kup tuk, tu' nōy mō'nīy, ha' ta' 'ohnāg, ⁸ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām max kopah, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup puxet te mīnta te' ³⁰ popmāhā', ha ta kup nōy ta' tu 60, ha ta kup nōy ta tu 100. Kaxīy.

⁹ Tu xe:

—'Āyīpkox pip, nūy ta 'āpu yā xupax. Kaxīy.

Yeyox te hāpxopxap 'āktux

¹⁰ Ha ta' mōg tikmū'ūn punethok, ha ta' yāg xip Yeyox mūtik xix Yeyox yōg tik te 12 xop mūtik, tu yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu:

—Hāmyūmmūg'ax 'ūm yūmmūgāhā xate? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Topa te xa' mūg. Pa Topa te 'āxop kūnāpa pip xop pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, ¹² puyīy hāmpēnā', pa hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy hām'āpak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax nīm hok, puyīy Topap-tuppax hok, puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, pu tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

¹³ Tu xe:

—'Āxop te hām'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg. Texīy 'āxop kūnāpa pip xop te nōm yūmmūg? Kaxīy.

¹⁴ Tu xe:

—Tik te hāpxopxap mō'pok. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha hāpxopxap te Topa yōg hām'āktux putuk, ¹⁵ ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā putat kopah, ha ta' nūn putuxnāg, tu' māhā'. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, pa Hāmgyāyāgnāg nūn, tu Topa yōg hām'āktux'ax xut. ¹⁶ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā hām kutōgnāg kopa mīkaxxap yīmū' yūm, tu' xokax, tu' nak mō'ka'ok 'ūyīpxatit kutōgnāg hah. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' kuxa hittup, ¹⁷ pa hāpxip 'Īhā tikmū'ūn te' kuxa mām xop kute'ex kummuk, ha' kuxa mām kux. ¹⁸ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā mīmyām kup kakak, tu' xokax, ha mīmyām te' nōy mō'nīy, ha' ta 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, ¹⁹ pa hām xexka yōg hāpxopmā'ax pe'paxex punethok, tu 'ūp-texop xexkap-tup, tu hāpxop xohix putup, hu Topa yōg hām'āktux xaxok, tu hāpxopmā max mīy'ah. ²⁰ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā hām max kopah, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup puxet te mīnta te' ³⁰ popmāhā', ha ta kup nōy ta' tu 60, ha ta kup nōy ta tu 100. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa mām nōm kopah, tu hāpxopmā max punethok. Kaxīy.

Kuyānām

²¹ Tu Yeyox te xe:

—'Ok tikmū'ūn te kuyānām tat'ax xex manax kopah? 'Āmhok. 'Ok tikmū'ūn te kuyānām tat'ax xex mīmpe mō'yōn'ax kakak? 'Āmhok. Pa tikmū'ūn te

kuyānām tat'ax yōg yūm'ax yīmū' xex, ha nōmhā kuyānām max, ha tikmū'ūn te hāpɔop pēnāhā'. ²² Hā kaxīy tikmū'ūn te hāpɔopmā xaptop hōnhā', ha tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg, pa hāpɔip 'Ihā tikmū'ūn xohix te' pēnāp-tup.

²³ Āyīpkox pip, nūy ta 'āpu yā xupax. Kaxīy.

²⁴ Ta Yeyox te xe:

—'Āpu 'ākuxa hā' xupax. Xate 'ānōy yōg hāpɔopmā'ax kopit, puxix Topa te 'ōg hāpɔopmā'ax kopit, yā' yāy putuk, yā Topa te 'ōg hāpɔopmā'ax kopit xe'ēgnāg putup. ²⁵ Tikmū'ūn yōg hāpɔop pip, puxix hāpɔop nōy pop putup. Tikmū'ūn yōg hāpɔop kutōgnāg pip, puxix nōm xaxok putup.

Hāpɔopɔap

²⁶ Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Yā' putuk, tik te hāpɔopɔap mō'pok, ha' xokax, tu' tuk. ²⁷ Texīy 'ūxokax? Texīy 'ūtuk? Tik te' yūmmūg 'ohnāg. 'Āmnīy hā mō'yōn, tu hāptup hā hāpkumep, 'Ihā' tuk. ²⁸ Hāpɔopɔap te hām hā' mōxaha', tu' xokax, tu' tuk, ha' tut pip, ha' xap ta punethok. ²⁹ Yā' ta, ha tik te' mep kupukhe hā, tu' nūnnāhā'. Hā kaxīy Topa yōg tikmū'ūn xohix nōy nā' mōg, Topa te nōm xat. Kaxīy.

Mōyɔat xap

³⁰ Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Texīy 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup? ³¹ Yā hāpɔopɔap putuk, yā mōyɔat xap putuk. Yā' kutōgnāg mōyɔat xap, pa hāpɔopɔap nōy xohix 'ūxekah. ³² Tikmū'ūn te mōyɔat xap xok, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup tox, ha ta' kup nōy kutōgnāg, ha mōyɔat kup māg xexkah, ha ta' nūn putuxnāg, tu yāy pet mīy mīm māg tu'. Hā kaxīy Topa yōg tikmū'ūn xop kutōgnāg hāmāxap, pa' xohix nōy nā'mōg tu mōktu' xohix. Kaxīy.

³³ Hā kaxīy Yeyox te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā punethok hām'āktux'ax hā, yīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg. ³⁴ Yā tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pa yāy yōg tik te 12 xop mūtik hām'āktux nōy, nūy hāmyūmmūgā'.

Yeyox te 'āmuuh xat xix kōnāg tot

³⁵ 'Āmnīy ha ta yāy yōg tik xop pu Yeyox te:

—'Āpu yūmū kōnāg xexka xak, nūy kūnāpa mōg. Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te tikmū'ūn mō'pok hato'ah, ha' mōg, ha ta' mōg tihik Yeyox hah, tu yōg mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg Yeyox mūtik, ha ta mīpkox xape mōg kama nūmūtik, ³⁷ pa hāpɔip 'Ihā 'āmuuh xexka nūn, ha ta' nūn kōnāg tot xexka', tu nūktu mīpkox hā' mōxaha', ha mīpkox te kōnāg hā nū'xip, ³⁸ ha Yeyox mō'yōn mīpkox xahixpa tu', tup-tox tep-tox yūm'ax yīmū' yūm, ha Yeyox yōg tik xop te' nuhuk, ha' koxak, ha hām'āktux, hu:

—Yāyā, yūmūg xakix putup. 'Ok 'ūgmūg kuxa ka'? Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox yok, tu 'āmuuh xat xix kōnāg tot, puyīy tu xuxix, ha' xuxix, tu nū'yēy. ⁴⁰ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu yīkopit, hu:

—Texīy 'ākuxa nōg? 'Ok 'ākuxa mām 'ohnāg? Kaxīy.

⁴¹ Ha tik kuxanōg, tu:

—'Ū'ūm tihik? Yā tute 'āmuuh xat xix kōnāg tot, ha' xuxix, tu nū'yēy! Kaxīy.

¹ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop mīpkox hā, tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka Ganinet kux tu' hāp xexka Yenax tu', ² tu mīpkox nīm, tu ta' mōg, pa' xip tihik, ha tik kopa' pip yāmīy kummuk. ³ Yā tik pet yūm xukpot tu', ha' nūn. Yā' gāy, ha tikmū'ūn te' hīy yūmmūg 'ohnāg mākxap hā. ⁴ Yā tikmū'ūn te' mūg punethok, nūy mākxap hā' hīy 'ūyīm xi' pata', pa tik te' koxyōy 'ūxohix, tu' mōg. Yā tikmū'ūn te' hīy yūmmūg 'ohnāg. ⁵ Hāptup 'īhā' xip tihik yīktix tu' xix xukpot tu' xix 'āmnīy 'īhā kamah, tu' xahok ka'ok, tu yāy po'oxnām mīkaxxap hā. ⁶ Ta Yeyox pēnāhā hāptox tu, tu ta' nōy ha' nūn mō'ka'ok, nūktu Yeyox pu nū'xup, ⁷ tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Topa xexka xe'ēgnāg kutok, 'āte xa tatu' xak: 'Āpu yā 'ūgkummugā hok! Kaxīy.

⁸ Yā hamūn, Yeyox te: “Yāmīy kummuk, tik kopa 'āpep!” Kaxīy.

⁹ Tu Yeyox te:

—'Āxuxet'ax texīy? Kaxīy.

Ha:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop, yā 'ūgmūgmūn punethok. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe:

—'Āpu 'ūgmūg mō'pok hato'a hāptox tu'. Kaxīy.

¹¹ Ha ta' pip xapup xohix, tu' xit yīktix tu' hām'ūmnāg.

¹² Ha yāmīy kummuk te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūgmūg xat, 'ūyīy xapup hā mōxān' Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te' xat, ha tik nīm, tu ta' mōg, tu mōktu xapup hā' mōxaha'. Yā' xohix xapup, yā' xohix te' 2000 kōmnāg, tu ta' mōg mō'ka'ok, tu mō'yīyxoho', tu mōktu kōnāg xexka hā' mōxaha', tu' xakix xit hā.

¹⁴ Ha ta' nū'paha xapup pēnā'ax xop, tu nōm 'āktux kōmēn yōg tikmū'ūn pu xix hām panip yōg tikmū'ūn pu', ¹⁵ ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy hām pēnā', tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu tik pēnāhā', pa' pip'ah yāmīy kummuk tik kopah, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Yā tik yūm, tu' xax taha', tup-tox max.

¹⁶ Ha ta' tikmū'ūn pu hāp xopmā'ax xohix 'āktux nōm te tik pēnāhā xix xapup, ¹⁷ tu Yeyox pu tatu' xak, puyīy mōg hato'ah, ¹⁸ ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāp-tup, ha tik nūn, tu:

—'Ūgmōg putup 'āmūtik. 'Ok max? Kaxīy.

¹⁹ Pa Yeyox te:

—'Āmhok. 'Āpu mōg yāy pet hah, nūy 'āxape xop pu' xuktux yūmūg xuxyā Topa te xa' mīy. Kaxīy.

²⁰ Ha ta' mōg tihik, tu mōktu hām'āktux Kōmēn te' 10 tu', xix kōmēn yīkak, yā' xuktux Yeyox te' mīy, ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax.

Yax te Yeyox xānāhā'

²¹ Ha ta' mōg Yeyox mīpkox hā, tu kōnāg xexka xak putpu', tu mōktu' xupep, ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox pēnā', ²² ha ta' nūn tihik 'ūxuxet'ax Yax, yā Yoneo xop yōg Topa pet yōg tik xat'ax, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox pata yīka' mōhāmīy, ²³ tu:

—'Ūk-tok hex xok putūmnāg. 'Āpu mōg, nūy 'ūyīmū 'āyīm nōm, puyīy xuxix, puyīy hi'! Kaxīy.

²⁴ Ha ta' mōg Yeyox tik mūtik xix tikmū'ūn xohix mūtik. Yā tikmū'ūn xohīynāg, hu yāy mō'yōn.

Yeyox te 'ūn pakut hīttupmāhā'

²⁵ Ha ta' nūn 'ūhūn, yā' pakut, yā 'ūn hep kux 'ohnāg hāmyāxatamuk xohix te' 12 hā. ²⁶ Yā nonot punethok te tu' popmāhā hehmēn, yīy tayūmak noa'. Yā' hittup 'ohnāg, pa' pakut xexka nōy nā' mōg. ²⁷ Tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'ūn te' xupak, tu ta' mōg, tu tikmū'ūn xohix kopa' mōg, tu Yeyox pe' mōg, tu' topixxax 'āpit. ²⁸ Yā 'ūn te hāmpē'paxex, hu: "Āte 'ūyōg topixxax 'āpit, kopxix hittup." Kaxīy. ²⁹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā' hep kux, ha 'ūn te' yūmmūg 'ūhittup xe'e', ³⁰ ha Yeyox te' yūmmūg yāy kopa' xupep hāpka'ok. Yeyox yōkānām, tu tikmū'ūn pu' yīkopit, hu:

—'Ū'ūm te yōg topixxax 'āpit? Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox yōg tik te 12 xop te:

—Tikmū'ūn xohix te yāy mō'yōn 'āyīmap. Texīy xate' yīkopit? Kaxīy.

³² Pa Yeyox yōkānām, nūy pēnā nōm te' xupit,

³³ ha 'ūn te' yūmmūg, hu' nūn, tu nūktu Yeyox pata yīka mōhāmñy, tu' yīpkutuk, hu yāy puxu'ux, tu hāpxopmā xohix 'āktux. ³⁴ Ha Yeyox te:

—Tukūm, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, hu 'āhittup. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. Mōg! 'Āhittup! Kaxīy.

Yeyox xix Yax kutok

³⁵ Yeyox te 'ūn mūtik hām'āktux, ha ta' nūn Yax yōg kāmānat, yā Yax pet tu' nūn, nūktu:

—Yax, 'āk-tok hex xok. 'Āpu notot Yeyox xānā hok. Kaxīy.

³⁶ Pa Yeyox te nūmūtik hām'āktux 'ohnāg, pa Yax pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa yūm ka'ok! Kaxīy.

³⁷ Yeyox te tikmū'ūn xohix xat, pu mōg hok yāy mūtik, pa' xat, pu mōg Pet xix Tiak xix Yoām, ³⁸ tu ta' mōg, tu mōktu Yax pet hā' mōxaha', pa' pip tikmū'ūn, tu' potaha', tu' xaho ka'ok, ³⁹ ha Yeyox te:

—Texīy 'āxop potaha', nūy xaho ka'ok? 'Ūk-tok hex xok tāmnāg 'ohnāg. Yā mō'yōn. Kaxīy.

⁴⁰ Ha tikmū'ūn yīxix, pa Yexox te xohix xat, pu hāptopa mōg. Yā' mōg 'ūxohix. Ha ta' mōxaha Yeyox xix yāy yōg tik te' 3 xik-tok hex mūktak xi' tut 'ūk-tok hex yōg mīptut kox hā, ⁴¹ ha Yeyox tek-tok yīm mūg, tu:

—“Tanita kōmīy!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Nixix, 'āpu 'āk-nīhāxip!” Kaxīy.

⁴² Yā hāpxip 'ohnāg 'īhāk-tok hex yīpxit, nūy pepi' xip, nūy hāpkumep, ha tikmū'ūn te' yēy. Yāk-tok hex yōg hāmyāxatamuk xohix te 12, ⁴³ ha Yeyox te tikmū'ūn xat, puyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux hok, tu' xat, puk-tok hex pu xit'ax hōm.

6

Yeyox xip Nāyane tu'

¹ Tu ta' nūn putpuk Yeyox xix yāy yōg tik xop kōmēn Nāyane tu', tu nūktu kōmēn hā' mōxaha'. ² Nīf xap 'īhā' mōg, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu:

—Texīy tik te hāpxop xohix yūmmūg? Tep te tik pu hāmyūmmūgāhā'? Texīy tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? ³ Yūmū'āte tik yūmmūg. Yā mīmpe mīy, yā Mānix kutok, yā taknōy 'ūxuxet'ax Tiak, xix Yoye', xix Yot, xix Xīmām. Yā' hex tihi nūnteh kamah. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup'ah, Yeyox yā Topak-tok. ⁴ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn te yāy xape 'āpak 'ohnāg nōm te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.
⁵ Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pa' mīy kutōgnāg. Yā' pakut xop yīmū'
 yīm xex, nūy hittupmā' yā 'a' xohix'ah hittupmāhā' kōmēn Nāyane tu'. ⁶ Yā
 tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, ha Yeyox kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox yōg tik te 12 xop mōg

Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn pu
 hāmyūmmūgāhā kōmēn Nāyane yīkak. ⁷ Tu ta' xānāhā yāy yōg tik te 12
 xop, ha' nūn, ha Yeyox te nōm ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mōy. Tute tik
 mō'pok, pu mōg 'ūtix tu pe' tix hā kaxīy, puyīy yāmīy kummuk mōy. ⁸ Yeyox
 te:

—Hāpxop tat hok, yā xit'ax tat hok, xix tayūmak tat hok, pa mīm hām
 tonnognā 'āmōg. ⁹ Āpu pataxax tat. Āpu kāmīn puxehnāg mō'tat. Kaxīy. ¹⁰ Tu
 xe:

—Āxop mōg putup, tu kōmēn hā 'āmōxap-tup, tu mīptut hā' 'āmōxap-tup. Āpu
 nox pi' mīptut puxet kopah, tu mōktu 'āmōg, tu kōmēn nīm. ¹¹ Pa kōmēn yōg
 tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu hām'āktux'ax putup nōg, nūy ta mōg. Āpu nox pi'
 hok. Āxop te yāy pataxax tu hāpxut nuhuk putup, xayīy hām'āktux 'ūkummuk
 tikmū'ūn. Kaxīy.

¹² Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Āpu 'āyāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

¹³ Tik te yāmīy kummuk mōy, tu tikmū'ūn punethok pakut putox pix heptox
 hā, tu nōm hittupmāhā'.

Yoām xok

¹⁴ Ha ta' xip 'Enot, yā tikmū'ūn yōg xat'ax xexkah, tu nōm hāpxopmā'ax 'āpak,
 yā tikmū'ūn xohix te Yeyox yūmmūg, tu hām'āktux punethok. Tikmū'ūn yāg
 te:

—Yā' putpu' hi Yoām nōm tep-tox pix, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹⁵ Ha ta yāg te:

—Yā 'Enit. Kaxīy.

Ha ta yāg nōy te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux, yā Topa pupi hām'āktux xop hittap putuk.
 Kaxīy.

¹⁶ Ha 'Enot te' xupak, tu:

—Yā Yoām nōm tep-tox pix. Hōmā 'āte' xat, pup-tox xax, ha' kuyut, pa hōnhā
 putpu' hi! Kaxīy.

¹⁷ Hamūn, hōmā 'Enot te' xat, puyīy xonat Yoām mūy, puyīy 'ūyīm hīy, puyīy
 kanet ka'ok kopa' xix. Texīy? Yā hōmā 'Enot xix 'Enonit te yāy taha', pa 'Enonit
 yā 'Enot taknōy Pinip xetut, ¹⁸ yīy ta Yoām te 'Enot pu hām'āktux, hu: “Yā'
 max'ah. Topa yōg xat'ax kax'āmix tappet tu, tu' xat, xayīy yāyta hok 'ātaknōy
 xetut mütik!” Kaxīy.

¹⁹ Yīy ta' gāy 'Enonit, tu Yoām putup nōg, hup-tup, puyīy Yoām putex. Pa
 'āmhok, ²⁰ yā 'Enot te Yoām yīpkutuk, yā tute' yūmmūg yā' max xe'ēgnāg Yoām,
 ha Yoām putex putup'ah. Yoām te 'Enot pu hām'āktux punethok, ha 'Enot kuxa
 hittup 'ohnāg, pa 'Enot te' nōy yōg hām'āktux'ax putuppax.

²¹ Pa hāpxip 'Ihā 'Enot te yāy yōg hāmyāxatamuk yōg 'āmuK xexka mīy, ha
 ta' nūn gohet yōg xexka xop, yā' xat'ax xexka xop, xix xonat yōg xat'ax xop,
 xix hāpxexka Ganinet yōg xat'ax xop. ²² Ha ta' nūn 'Enonit kutok hex, nūktu'
 hāmyā max, ha 'Enot tep-tuppax xexka', yā hāmyā max. 'Enot tek-tok hex pu
 hām'āktux, hu:

—Xate putep-tup? 'Āte xa' hōm putup. Kaxīy.

²³ Tu xe hām'āktux xex, hu:

—Xate putep-tup? Yā 'āte xa popmāp-tup hāpxop xohix, tu mōktu yōg hāpxop xahix, yā' xahix yōgnū hāhām, xi' xahix yōgnū tikmū'ūn! Kaxīy.

²⁴ Ha ta' mōg 'ūk-tok hex, nūy tut mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, ha' tut te:

—'Āpu tatu' xax Yoām putox nōm tep-tox pix. Kaxīy.

²⁵ Ha putpu' nūn 'ūxat'ax tu', tu:

—'Ā' hōm mō'ka'ok Yoām putox kănēyepxax yīmū' yūm! Kaxīy.

²⁶ Ha ta' kuxa hittup 'ohnāg 'Enot, pa yā hām'āktux xex tu Topa 'āxet'ax 'āktux ha tikmū'ūn xohix te' xupak, yīy ta' hōm putup, ²⁷ hu hāpxip 'ohnāg 'Thā xonat mō'kutnāhā', puyīy Yoām putox nūnnā', ha ta' mōg xonat kanet ka'ok tu', tu Yoām putox xak, ²⁸ tu kănēyepxax yīmū' nūnnāhā', tuk-tok hex pu' hōm, ha ta' mōg, tu' tut pu' hōm. ²⁹ Ha ta' yūmmūg Yoām mūtik mōg xop, tu ta' nūn, tu nūktu Yoām xokxax paha', tu ta' mōg, tu mōktu mīkaxxap kox kopa' xix xukpot tu'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'

³⁰ Ha ta' nūn Yeyox yōg tik te 12 xop Yeyox hah, tu nūktu yāy yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux xix yōg hāmyūmmūg'ax xohix, ³¹ pa' pip tikmū'ūn xohix, tu xohix te hāpkumep, yīy ta' xit 'ohnāg Yeyox yōg tik xop, yā tikmū'ūn xohix pip. Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu yūmū mōg hām panip xexka tu', nūy hām hok. Kaxīy.

³² Tu ta' mōg, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xak. ³³ Pa tikmū'ūn punethok te mōg'ax pēnāhā', yā' Yeyox pēnāhā xix tik xop. Ha ta' nūn xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn, tu pata hā' nūpaha hām kux tu', tu nūktu' mōxaha', tu' nōy hip. ³⁴ Ha ta' xupep mīpkox kōnāg xexka kux tu', ha Yeyox te' pēnāhā tikmū'ūn xohix, tu' kuxa ka'. Kahnēn yōg pēnā'ax xip'ah. Hā kaxīy tikmū'ūn putuk. Yā' hittup 'ohnāg, yīy' kuxa ka', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā hāpxop punethok.

³⁵ Māyōn mō'nāp-tup 'lhā' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Māyōn mō'nāp-tup, yā hām panip xexka nūnteh, yā xit'ax pip 'ohnāg.

³⁶ 'Āpu yā tikmū'ūn xat, pu mōg hāpxa'ax tu' xix xiptuxexka tu', puyīy xit'ax pop. Kaxīy.

³⁷ Pa Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pu xit'ax popmā'. Kaxīy.

Ha tik xop te:

—Texīy pām popmā tikmū'ūn xohix pu'. 'Ūyōg tayūmak xohix, yā tayūmak 'ānuk xohix te' 200, yā tayumak yānām ponnok. Kaxīy.

³⁸ Ha:

—Pām xohix texīy pip 'ōhnū'? Mōy pēnā' Kaxīy.

Tik mōg, tu putpu' nūn, tu:

—Yā pām te' 5 xix mām tix. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat, puyīy xux yīmū' mām, puyīy yānōm xohix hā' mām, ⁴⁰ ha' yānōm hā' mām, yā' yānōm kopa' mām xohix te' 100 xi' nōy kopa' mām xohix te' 50 hā kaxīy. ⁴¹ Ha Yeyox te' pām te' 5 pop xix mām tix, tu pexkox pēnāhā', tu:

—Topa, xate nū' popmāhā'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu popmā'. Tik te' popmāhā'. Ha ta mām tix koxip, tu' popmāhā kamah, ⁴² ha tikmū'ūn xohix te' māhā', tu mōktu xe xit putup'ah. Puxix. ⁴³ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu pām yāg pop xix mām yāg. Yā pām yāg hā nū'xip manax xohix te' 12 xix mām hā, ha' nūnnāhā'. ⁴⁴ Hamūn, yā' xohix te pām māhā', yā' tik xohix te' 5000.

Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā

⁴⁵ Hāpxip 'Ihā Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux hu:

—'Āpu mīpkox hā mōxakux, nūy mōg kūnāpa hāpkux nōy tu' xiptuxexka Metxax tu', ha 'āte tikmū'ūn mō'pok putup. Kaxīy.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, ha ta' mōg Yeyox, tu yīktix yokoma', nūy Topa pu hām'āktux. ⁴⁷ 'Āmnīy 'Ihā' pip Yeyox yōg tik xop mīpkox kopa kōnāg xexka kote', ha ta yāp-xehnāg xip Yeyox hāpkux tu', ⁴⁸ tu yāy yōg tik xop pēnāhā'. Tik te mīpkox hā mōgāhā', pa yā mōg putux, yā 'āmuuh te ha' nūn. Hāmyāykuhmōy ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka yīmū' mōg pata hā, tu nōā' yēn putup.

⁴⁹ Ha tik te' pēnāhā yā Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā, ha hāmpē'paxex yā yāmīy putuk, tu' xahok. ⁵⁰ Yā' xohix te' pēnāhā', tu' yīpkutuk. Pa hāpxip 'Ihā Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok! Yāg mūn. 'Ūgyīpkutuk hok! Kaxīy.

⁵¹ Tu ta mīpkox hā mō'nāhā Yeyox, tu' xip yāy yōg tik xop mūtik, 'Ihā' kux 'āmuuh. Ha tik xop kuxa te' yēy, ⁵² yā tik te' yūmmūg 'ohnāg texīy Yeyox te tikmū'ūn te' 5000 xitnāhā', yā tik putox ka'ok.

Yeyox te tikmū'ūn hittupmāhā Yēnēyane tu'

⁵³ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu kōnāg kox kux tu' mōxaha' hāpxexka Yēnēyane tu', tu mīpkox tutxīt hā hīy kōnāg kux tu', ⁵⁴ tu ta' mōg, pa tikmū'ūn pip, tu Yeyox pēnāhā', ⁵⁵ tu ta' mōg, tu' pet xohix ha' xupaha', tu tikmū'ūn pakut tutpe hā' put nūn, tu nūktu Yeyox ha' nūnnāhā', ha Yeyox te nōm hittupmāhā'. ⁵⁶ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep xiptuxexka xohix tu' xix kōmēn xohix tu' xix yānōm xohix tu', pa' pip tikmū'ūn xohix, tu' nūnnāhā tikmū'ūn pakut, tu nūktu nāpet hām tu' xex, tu Yeyox tu' xak, pu tux, puyīy pakut xop Yeyox yōg topixxax kuyāg 'āpit, ha pakut xohix te' xupit, tu' hittup.

7

Yoneo xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat

¹ Ha ta' nūn Paniye xop xix tik te hāmyūmmūg xop, yā kōmēn Yenoyanēn tu' nūn, tu nūktu Yeyox ha yāy tu nū'nāhā'. ² Yā hōmā nōm te' pēnāhā Yeyox yōg tik xop xit 'ūyīm xut putūynāg hā, yā 'ap yīm pix'ah. Yā Paniye xop te tikmū'ūn xat, pu yāy yīm pix. ³ Yā Yoneo xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat, ha Paniye xop te Yoneo xop kopa' xip, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat punethok, tu yāy yīm pix max, tu nōmhā' xit, ⁴ tu nāpet tu' nūnnāhā hāpxop, tu nōm pix 'ūxohix, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax nōy tat. Yā kōnāg xo'op'ax pix xix nax xix kanenām.

⁵ Tu ta' yīkopit Paniye xop te xix tik te hāmyūmmūg xop te', hu:

—Texīy 'ōg tik xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ohnāg, hu yāy yīm xut putūynāg hā' xit? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—Āpa max, pa yā 'ākuxa kummuk. Hōmā 'Iyait te 'āxop 'āktux! Tute kax'āmi, hu: "Topa te: 'Tikmū'ūn tek mūn 'āktux max, pa yā' kuxa tek mūn xak 'ohnāg. ⁷ Tikmū'ūn tek mūn pu nūktetex, pa yā' kummuk. Yā tikmū'ūn te yāy yōg hām'āktux'ax 'āktux, tu: Yā Topa yōg xat'ax nūhū.' " Kaxīy.

⁸ Tu Yeyox te xe:

—Āxop te Topa yōg xat'ax mīy 'ohnāg, nūy mōnāyoxop yōg hāpxopmā'ax tat. Kaxīy.

⁹ Tu Yeyox te xe:

—Āxop te Topa yōg xat'ax nīm pax, nūy yāy yōg xat'ax mīy. ¹⁰ Yā hōmā Mōyyex te' xat, hu: "Āpu 'ātak mō'yāy xe'ēgnāg, nūy nōm pu hāpxopmā max. 'Āpu 'ātut mō'yāy xe'ēgnāg, nūy nōm pu hāpxopmā max." Kaxīy. ¹¹ Pa 'āxop te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', hu: "'Ūxip tikmū'ūn yōg hāpxop, tu Topa pu' hōm, tu yāy 'ātak pu' hōm 'ohnāg xi' tut pu' hōm 'ohnāg. Nōmhā' max. ¹² Nōmhā' hōm hok." Kaxīy. ¹³ Pa 'āmhok, hām'āktux kummuk. Hā kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux 'āpak'ohnāg, pa yāy yōg ham'āktux 'āpak, tu 'āk-tok pu nōm yūmmūgāhā', tu 'āxop te hāpxopmā kummuk nōy punethok hā kaxīy. Kaxīy.

Tep te hām kummugāhā'?

¹⁴ Yeyox te xe tikmū'ūn xānāhā', ha' nūn, ha hām'āktux, hu:

—Āpu yōg hām'āktux'ax 'āpax max, nūy hāmyūmmūg: ¹⁵⁻¹⁶ Tikmū'ūn hāptopa' pip hāpxop, tu tikmū'ūn hā' mōxaha', tu' kopa' pip nōmhā. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugā 'ohnāg. Pa hāpxop pip tikmū'ūn kopah tu' mōxaha', tu mōktu hāptopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugāhā'. Kaxīy.

¹⁷ Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu mīptut hā mō'nāhā', ha ta' nūn Yeyox yōg tik xop, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax yīkopit, ¹⁸ ha Yeyox te:

—Āxop te tikmū'ūn xohix putuk, yā hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāpxop te hāptopa' pip, tu tikmū'ūn yīkox hā' mōxaha', tu kopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugā 'ohnāg. ¹⁹ Yā' kuxa hā' mōxa 'ohnāg, pa yā' tex hā' mōxaha', tu hāpxip 'Ihā' mōg hāptopah. Kaxīy. Yā Yeyox te' xuktux, yā' max xit'ax xohix.

²⁰ Yeyox te xe:

—Hāpxop 'ūm te tikmū'ūn kummugāhā'? Hāpxop 'ūm te tikmū'ūn kopa' pip, tu' mōxaha', tu' mōg hāptopah? ²¹ Yā' pip hāpxop kummuk tikmū'ūn kuxa kopah, yā tikmū'ūn te hāmp'e'paxex kummuk, nūy hāpxop kummuk mīy, yā' xupxet, tu tikmū'ūn putex, ²² tu' nōy hā' xupxet, tu' xupkūmīy, tu hāpkummugā pax, yā' koit, tu hām kute'ex pax, tu' yīpkumīy, tu' mānōg kummuk, tu yāy xexka pe'paxex, tup-tox kummuk. ²³ Yā nōm xohix hāpxop kummuk te tikmū'ūn kopa' pip, tu' mōxaha', tu mōktu hāptopa' pip. Yā hāpxop te kaxīy te tikmū'ūn kummugāhā'. Kaxīy.

Ūn puknōg

²⁴ Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu hāpxexka tu' mō'nāhā' kōmēn Tinok yīkak, tu mīptut hā mō'nāhā', tu yāy xapto'p putup, pa 'ām hok, yā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg. ²⁵ Ha ta' nūn 'ūhūn, hak-tok hex kopa' xip yāmīy kummuk. Yā tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'ūn te' xupak, hu' nūn, tu nūktu' kopaxux hā' xip Yeyox yīkak. ²⁶ Yā 'ūn puknōg, yā hāpxexka Xitpenīy yōg, tu Yeyox tu' xak, puyīy yāmīy kummuk xut 'ūk-tok hex kopah. ²⁷ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn tek-tok pu xit'ax hōm hāmāxap. 'Āp max'ah kakxop yōg xit'ax paha', tu kokex pu' hōm. Hā kaxīy Yoneo yōg hāpxop hōm hok puknōg xop pu'. Kaxīy.

²⁸ Pa 'ūn te:

—Yāyā, hamūn, pa kokex kutok te mīmpe xit'ax kaka' pip, ha kakxop yōg pām yāgnāg haha', ha' māhā'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Xate hām'āktux max. 'Āpu mōg yāy pet hah. Xip'ah yāmīy kummuk 'āk-tok kopah. Yā' mōg. Kaxīy.

³⁰ Tu ta' mōg 'ūhūn yāy pet hah, tu nūktu' xupep, pa' xip 'ūk-tok hex, tu mīmpe mō'yōn'ax yīmū' pip, ha yāmīy kummuk xip'ah 'ūkopah.

Tik yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg

³¹ Ha ta' xip Yeyox kōmēn Tinok yīkak, tu ta' mōg, tu kōmēn Xinōm hā' tep, tu Kōmēn te' 10 yōg hāpxexka tep, tu mōktu kōnāg xexka Ganinet tu' xupep.

³² Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu' nūnāhā tihik, yā' yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te Yeyox pu' xak, puyīy tik yīmū' yīm xex, puyīy hittupmā'.

³³ Ha ta' mōg Yeyox xix tihik tikmū'ūn xohix kūnāpah. Yeyox te yāy yīpkutok hā' nōy yīpkox 'āpit, tu' yīynīn, tu' yīkox hep hā' nōy yōyxōg 'āpit yāy yīpkutok yā, ³⁴ tu pexkox pēnāhā pepix, tu xit xut xexkah, tu:

—“Epatah!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Pu yā 'āyīpkox xōn, nūy hām'āpax!” Kaxīy. ³⁵ Ha' yīpkox max, tu hām'āpak, ha' yōyxōg max, tu hām'āktux max.

³⁶ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat puyīy nōm 'āktux hok. Yeyox te' xat punethok hā kaxīy, pa tikmū'ūn te nōm 'āktux punethok, ³⁷ ha tikmū'ūn te' xupak, tu' kuxa te' yēy, tu:

—Tik te hāpxopmā max xe'ēgnāg' Tute tik yīpkox hok xupakgāhā', tu tik te hām'āktux yūmmūg 'ohnāg xat, puyīy hām'āktux! Kaxīy.

8

Yeyox te tikmū'ūn te' 4,000 pu xit'ax popmāhā'

¹ Hāpxip ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix, tu yōg xit'ax pip'ah. Ha' xip Yeyox, tu yāy yōg tik te 12 xop xānāhā', tu:

² —'Āte tikmū'ūn kuxa ka', yā 'āmñīy tikoyuk hā' pip tikmū'ūn 'ūgmūtik, ta hōnhā 'ūyōg xit'ax 'ūm pip'ah. ³ 'Ūmā hok, ha 'āte tikmū'ūn mō'pok 'ūpet hah, puxix xakux putat kopah, 'ūpu'uk tu'. Yā hāptox tu' nūn tikmū'ūn. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tep-te tikmū'ūn pu xit'ax hāmenex nūnte hām panip xexka tu'? Yā' pip'ah xit'ax. Yā tikmū'ūn xohix. Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—Pām xohix texīy 'ōgnū? Kaxīy.

Ha:

—'Ūxohix te' 7. Kaxīy.

⁶ Ha tikmū'ūn xat, pu hām tu' mām, tu pām te' 7 pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xate 'ūgmū'ā pām popmāhā'. 'Āmax. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu popmā'. ⁷ Ha ta' pip māhām kamah, yā' xohix'ah, ha Yeyox te Topa pu mām 'āktux, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ūn pu' popmā', ⁸ ha tikmū'ūn te' māhā', tu mōktu xe xit putup'ah, yā puxix, ha Yeyox yōg tik xop

te' xit'ax yāgnāg yāy tu nū'xok manax te' 7 hā nū'xip. ⁹ Yā tikmū'ūn xohix te' 4.000 te' māhā pām xix māhām.

Ha ta tikmū'ūn mō'pok hato'a Yeyox te', ¹⁰ tu ta' mōg yāy yōg tik xop mūtik, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg tu mōktu' mōxaha hāpxexka Namānot tu'.

Peniye xop te Yeyox tu' xak, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg

¹¹ Ha ta' nūn Paniye xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, tup-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, hu ta tu' xak, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa te Yeyox ka'ogāhā', ¹² ha Yeyox te xit xut xexka, tu:

—Teptu tikmū'ūn te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, puyīy tikmū'ūn pēnā'.
 'Āte xa hām'āktux, 'āte xa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup'ah, xayīy pēnā'.
 Kaxīy.

¹³ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xexka xak.

Paniye xop yōg pām tokatokgā'ax xix 'Enot yōg

¹⁴ Ha Yeyox yōg tik xop yōg pām 'ūm xip'ah, yā' xaxok. Yā pām puxet xip mīpkox kopah, ¹⁵ ha Yeyox te:

—Pa 'ātit. 'Ūkummuk Paniye xop yōg pām yōg tokatokgā'ax xix 'Enot yōg.
 Kaxīy.

Yā 'ap tokatokgā'ax 'āktux'ah, pa yā 'ūyōg hāmyūmmūgā'ax.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux punethok, tu:

—Hamūn. Yūmū yōg pām 'ūm xip'ah, yīy ta nōm 'āktux. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te' xupak, tu:

—Teptu yāy mūtik hām'āktux pām 'ūm xip'ah? 'Ok 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux? Texīy 'āp-tox ka'ok? ¹⁸ 'Āpa te hāmpēnā 'ohnāg, xix 'āyīpkox te hām'āpak 'ohnāg. 'Ok 'ūxutigāhā ¹⁹ 'āte pām te' 5 koxip, nūy tikmū'ūn te' 5.000 pu' popmā'? 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—12. Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox te xe:

—'Āte pām te' 7 koxip, nūy tikmū'ūn te' 4.000 pu' popmā'. 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—7. Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te hāmyūmmūg nōmhā'? Kaxīy.

Yeyox xix tik pa hok Metxax tu'

²² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu' mōxaha xiptuxexka Metxax tu', ha ta' nūn tikmū'ūn, tu tik pa hok nūnāhā', tu Yeyox tu' xak, puyīy 'ūyīm xex tik yīmū', nūy hittupmā'. ²³ Ha Yeyox te' nōy yīm mūg, tu ta' mōg tik mūtik tikmū'ūn xohix kūnāpa', tu yīpu'īn tik pa kopah, tu nōy yīmū yāy yīm xex, tu:

—'Ok hāpxop pēnāhā'? Kaxīy.

²⁴ Ha tik te hāmpēnāhā', tu:

—'Āte' pēnāhā' thik, pa yā mīm te hāpkumep putuk. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te xe yāy yīm xex tik pa yīmū', ha tik te hāmpēnā mō'ka'ok, tu hāmpēnā max xe'ēgnāg. Yā' hittup. ²⁶ Ha Yeyox te tik xat, pu' pet ha mōg, puyīy xiptuxexka tu mōg hok.

Pet te hām'āktux max

²⁷ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop tu xiptuxexka Pinip yōg Xeyanet tu'. Yeyox te tik pu hām'āktux, hu:

—Putep xuktux tikmū'ūn? 'Ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

²⁸ Ha tik te:

—Yā' yāg te: “Yā Yoām, nōm tep-tox pix.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā 'Enit.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā nōm te Topa pupi hām'āktux.” Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Xix 'āxop, putep xuktux 'āxop, 'ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yā Topa te 'āyāy kutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te tik xat, puyīy nōm 'āktux hok.

Yeyox te' xuktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³¹ Tu ta hām'āktux Yeyox te yāy yōg tik xop pu, tu:

—Ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xūy xexkap-tup, yā Yoneo xop yōg xexka xop tek putup nōg putup, xix 'āmānex xexka xop te', xix tik te hāmyūmmūg xop te', tu' nōy xat putup, puyīy 'ūkputex. 'Ūxok xe'e putup, pa 'āmnīy tikoyuk nōg, 'hā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³² Yā hām'āktux xe'e Yeyox te', ha Pet te:

—'Āmhok. Kaxīy hok! Kaxīy.

³³ Ha Yeyox yōkānām, nūy yāy yōg tik xop pēnā', nūy Pet pu hām'āktux, hu:

—Ōg hām'āktux'ax yā Hāmgāyāgnāg yōg. 'Āpu 'ūkxāmpa mōg! Xate hāmpē'āpaxex, yā tikmū'ūn te hāmpē'paxex putuk, yā 'ap Topa te hāmpē'paxex putuk'ah. Kaxīy.

³⁴ Tu ta tikmū'ūn xānāhā Yeyox te, xix yāy yōg tik xop xānāhā', ha' nūn, ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy kutōgnāg pe'paxex, puxix yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, nūy 'āmnīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, nūy 'ūkxūy putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep putup nōmhā'. ³⁵ Ha tikmū'ūn te' yāy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnāg, pa tikmū'ūn xok 'ūgmūn hah, puxix tu hip-tup mōkuma' mōg, tu hi kux 'ohnāg. ³⁶ Teptu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, pāyā' xok? 'Ūp-texop, tu' xok, tu hāpxop xohix xaxok, 'ūxok tu', puxix' hok xe'ēgnāg. ³⁷ 'Ok max, pu tikmū'ūn putexop xexkah, tu hām xexka yōg tayūmak xohix xexka pop, pa' xok? 'A' max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu' hīnnā hok. ³⁸ Tikmū'ūn tek mūn hā yāyhāhup, xix yōgnū hām'āktux ha yāyhāhup, yā 'ūnōy xop pu yāyhāhup, hu: “Agmūn Yeyox yōg'ah.” Kaxīy. Kopxix 'āte nōm hā yāyhāhup, 'ūyānān tu'. 'Ātak Topa pu 'āte nōm xop hā yāyhāhup, 'hāg nūn, tu: “Ōhōm 'a' yōg'ah.” Kaxīy. 'Īhāg xexka xe'ēgnāg nūn 'ātak Topa putuk, xix pekkox yōg nū'pok xop putuk.

9

¹ Tu ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa hām'āktux, yā' pip tikmū'ūn nūnteh, tu xakix hāmāxap'ah, pa' pēnāp-tup hāmāxap Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'e putup, ha' yīpkox pip putup. Kaxīy.

Yeyox, xix Mōyyex, xix 'Enit

² Ta 'āmnīy xohix te' 6 nōg, 'īhā' mōg Yeyox, tu Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, tu' nōy mōgā' ohnāg, tu' mōg yīktix tox tu', tu' mōxaha', ha' xip Yeyox tik keppah, tu yāyhā kuyānām putuk, ³ ha' topixxax yāyhā' ūmnok tūmnāg, tu yōg kuyānām pip. Yā tikmū'ūn te topixxax pīx hā kaxīy yūmmūg 'ohnāg. ⁴ Ha tik tikoyuk te' pēnāhā 'Enit te Yeyox mūtik hām'āktux, xix Mōyyex te', ⁵ ha Pet te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, yā' max yūmmūg pip nūnteh. 'Ūgmū'āte xa' mīy putup 'āpetnāg, yā 'ōgnū', xix Mōyyex yōg, xix 'Enit yōg. Kaxīy.

⁶ Yā' kuxa nōg tihik, yīy hām'āktux hitop Pet te'. ⁷ Hāpxip 'īhā' nūn hāmgyōy xexkah, nūktu kūyānām mō'nīy, ha Topa te hām'āktux hāmgyōy xexka kopah, hu:

—Yā 'ūgkutok pit nō'ōm. 'Āte mō'yāy xe'ēgnāg. 'Āpu 'ūyōg hām'āktux 'āpax! Kaxīy.

⁸ Ha tik te yāy yīmap pēnāhā mō'ka'ok, pa Yeyox puxet pēnāhā'. Yā' nōy pip'ah.

⁹ Tu ta yīktix hā kukpa yīxohoh Yeyox xix tihik, ha Yeyox te:

—'Āpu hāmpēnā'ax 'āktux hok. Nāy. 'Ūgmūn Tikmū'ūn Kutok te putpuk hip-tup, ha nōmhā nōm 'āktux putup. Kaxīy.

¹⁰ Ha tik te nōm 'āktux 'ohnāg, pa yāy yīkopit, hu:

—Putep xuktux 'ūputpu' hip-tup? Kaxīy.

¹¹ Tu Yeyox pu yīkopit, hu:

—Teptu tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux 'Enit nūn putup hāmāxap? Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'Enit nūn hāmāxap, nūy hāmmaxnā'. Pa Topa tappet tu hām'āktux 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok xūy putup, ha tikmū'ūn tek putup nōg putup, ¹³ pa 'āte xa hām'āktux, hōmā yā' nūn 'Enit nūnteh, ha tikmū'ūn te' kute'ex kummuk pax. Yā hōmā Topa tappet tu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'Enit kute'ex kummuk putup. Kaxīy.

Yeyox te kaxxop hittupmāhā'

¹⁴ 'Ūpip Yeyox yōg tik xop, tu tik te hāmyūmmūg xop mūtik hām'āktux, ¹⁵ ha tikmū'ūn xohix pip 'ūyīmap, tu Yeyox pēnāhā', hu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux. ¹⁶ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Putep 'āktux 'āxop yāy mūtik? Kaxīy.

¹⁷ Ha ta' xip tihik tikmū'ūn kopah, tu:

—Notot, 'āte yāy kutok pit nūnnāhā', yā' kopa' xip yāmīy kummuk, ha 'ūgkutok te hām'āktux yūmmūg 'ohnāg. ¹⁸ Yāmīy kummuk te' mūkpax, tu hām tu mō'yōnpax, ha' yīkox hā' konnoppax, tu' xox hā' nōy nahatpax, hu' pu'uk 'ūgkutok. Ha 'āte yāy kutok nūnnāhā, puyīy 'ōgnū tik xop yāmīy kummuk xut, pa' xut yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—Yā tik kuxa mām kutōgnāg 'ūgkopah! 'Āmnīy xohix texīy hāg nox xip'ax 'āxop mūtik, xayīy 'ākuxa mām? 'Āmnīy xohix texīy hā 'āte 'ōg hāpkummuk hā tot putup? 'Āpu' nūnnā 'āk-tok. Kaxīy.

²⁰ Yā' nūnnāhā', ha yāmīy kummuk te Yeyox pēnāhā', tu kaxxop yāy nuhugā ka'ok, ha' nāhā', tu' yōkanām nā' mōg, tu' yīkox hā konnop. ²¹ Ha Yeyox te 'ātak pu hām'āktux, hu:

—Hāmyāxatamuk xohix texīy hā' kummuk hā kaxīy? Kaxīy.

Ha 'ātak te:

—Yā hōmā yā' pu'ūgnāg xix hōnhā'. ²² Yā yāmīy kummuk te mō nōy yōn punethok kuxap kopah, xix kōnāg kopah, nūy putex. Xate hāpxopmā yūmmūg, hu tak mū'ā teh. 'Āpu 'ūgmūg kuxa ka'. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hāpxopmā yūmmūg? 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok? Yā 'āte' kuxa mām ka'ok xop pu hāpxopmā xohix yūmmūg. Kaxīy.

²⁴ Ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Yā 'ūgkuxa yūm 'ākopah. 'Āpu 'ūgka'ogā', 'ūyīy 'ūgkuxa yūm ka'ok punethok. Kaxīy.

²⁵ Ha tikmū'ūn xohix yīnnāhā' tu' nūn, ha Yeyox te yāmīy kummuk xat, hu: Yāmīy kummuk, xate' nōy yīpkox hogāhā'. Yāmīy kummuk, 'āpep, nūy putpu mōnā hok. Kaxīy.

²⁶ Ha yāmīy kummuk te hām'āktux ka'ok, tu kaxxop yāy nuhugā xexkah, tu ta' mōg, ha ta' pip kaxxop, ha tikmū'ūn te:

—Yā' xok. Kaxīy.

²⁷ Pa Yeyox te' nōy yīm hā' mūg, tu' yīm xīnnāhā', hak-nīhā' xip.

²⁸ Ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu mīptut hā mō'nāhā', ha Yeyox yōg tik xop te:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut yūmmūg 'ohnāg?

²⁹ Ha:

—Tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux. Hā kaxīy nōm yāmīy kummuk xut. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³⁰ Tu ta' mōg Yeyox yāy yōg tik xop mūtik, tu mōktu hāpxexka Ganinet tu hāpkumep. Yeyox te yāy xaptop putup, puyīy tikmū'ūn pēnā hok, ³¹ yā yāy yōg tik xop pu hāmyūmmūgāhā', tu:

—Tik te' gāy xop mōgāp-tup, puyīy 'ūgmūy, nūy 'ūkputex, yā Tikmū'ūn Kutok putex, hak xok putup, pa 'āmnīy tikoyuk nōg 'īhā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³² Pa tik te Yeyox yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, pa' kuxa nōg, hu xe yīkopit 'ohnāg.

Tik 'ūm xexkanām

³³ Ta' mōg Yeyox yāy yōg tik xop mūtik, tu mōktu kōmēn Kapānām tu' mōxaha', tu mīptut hā' mōxaha'. Yeyox te tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te putep yāy mūtik hām'āktux putat kopah? Kaxīy.

³⁴ Pa yā' yēy. Yā tik te hām'āktux, hu:

—Tik 'ūm xexkanām Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

³⁵ Yeyox yūm, tu' xānāhā' yāy yōg tik xop, ha' nūn, ha:

—'Ok xatep-tup, xayīy xexkah? 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy pu 'āhām, yā' xohix yōg kāmānat. Kaxīy.

³⁶ Yeyox te kaxxop paha', tu tik xop kopa' xix, tu' nōy yīmū' yīm xex, tu:

³⁷ —Tikmū'ūn 'ūm te kaxxop te kaxīy putup, nūy kaxxop pēnā', 'ūkputuppax tu'. Yā nōm tek putup kamah. Tikmū'ūn 'ūm tek putup, yā Topap-tup kamah, yā nōm te nūgkutnāhā'. Kaxīy.

Tikmū'ūn te yūmmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmmūg hā xape'

³⁸ Ha Yoām te:

—Yāyā', Ūgmū'āte' pēnāhā tihik, ha yāmīy kummuk mōy. Tute:

“Yeyox te 'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk mōy. Yāmīy kummuk, 'āpep!” Kaxīy.

Hak mū'āte:

“Āmhok! Ūmōy hok!” Kaxīy.

Yā tik xip'ah 'ūgmūg xop kopah. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te:

—Kaxīy hok. Yā' max. 'Āte yāy 'āxet'ax hōm, puyīy yāmīy kummuk mōy, puxix tik 'ūgmūn 'āktux kummuk putup'ah. ⁴⁰ Yā yūmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmūg hā xape tikmū'ūn. ⁴¹ Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te xa kōnāg tat, 'ūkuxa mām 'ūgkopah tu', puxix Topa nōm hā maxnā'. Kaxīy.

Pa 'ātix. Hāpkummuk mīy hok

⁴² Tu xe:

—Tikmū'ūn 'ūm te' kuxyāhā kaxxop kutōgnāg kuxa yūm'ax 'ūgkopah. Yā' max, pu nōm kummuk xop xuknīkup tu mīkaxxap xexka hīy poxīt hā, nūy kōnāg xexka kopa mō'yōn. ⁴³ Paxpu 'āyīm te 'ākummugā', xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āyīm puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm tix pip. Yā kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁴ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁵ Paxpu 'āpata te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āpata puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpata tix pip. ⁴⁶ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁷ Paxpu 'āpa te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu 'ūxut, nūy putyōn. Yā' max, Topa yōg xop hā mōnāy 'āpa puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpa tix pip. ⁴⁸ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg.

⁴⁹ Kuxap te pipkup kopit, pe' max pe' kummuk. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. ⁵⁰ Tikmū'ūn te' putyōn 'āmotxuxpex kummuk. Hā kaxīy Topa te hāpkummuk mīy xop putyōn putup. Pa' 'āpu hāmmax mīy, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

10

'Ok 'īpxox te' xetut nīm, pu' kummuk

¹ Tu ta' mōg Yeyox hāpxexka Yonex tu', tu kōnāg kox Yohnām xak. Ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix Yeyox yīmāp 'ūxehet, ha xe tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. Yā Yeyox te hāmyūmmūgā pax. ² Ha ta' nūn Paniye xop, tup-tup, puyīy Yeyox koit, tu:

—Putep kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu? Topa te putep xat? 'Ok xat, pu tik xetut nīm? Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—Mōyyex te putep xat? Kaxīy.

⁴ Ha:

—Mōyyex te' xat, pu tik tappet kax'āmi, nūy xetut nīm, puyīy xetut mōg. Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—Hamūn. Hōmā tikmū'ūn yīpxox 'ohnāg, yīy' xat'ax te kaxīy kax'āmi'. ⁶ Pa 'āmhok. Hōmā Topa te' mīy hāhām xix hāpxop xohix, 'īhā Topa yōg tappet te: “Topa te' mīy tihik xix 'ūhūn, ⁷ yīy ta tik te' tak nīm xī' tut, nūy xetut

mūtik yāytax, ⁸ ha nōmhāp-xet. Yā' tix'ah 'īpkoḥ xix xetut, yāp-xet. ⁹ Yā Topa te yāytagāhā', ha tikmū'ūn te nōm nīmāhā', pu' kummuk. Kaxīy.

¹⁰ Ta' mōg Yeyox xix yāy yōg xop, tu nūktu mīptut hā' mōxaha', ha Yeyox yōg tik xop te:

—Putep xuktux hatō'ah? Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te:

—'īpkoḥ te' xetut nīm, nūy nōy mūy, yā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet.

¹² Ha ta' xetut te 'īpkoḥ nīm, nūy nōy mūy, hā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

Yeyox xix kaxkop

¹³ Hāpxip 'hā tikmū'ūn te kaxkop nūnnāhā Yeyox tu', puyīy Yeyox kakop pu hāmaxnā', pa Yeyox yōg tik xop te:

—'Āmhok, 'ūnūnnā hok. Kaxīy.

¹⁴ Pa Yeyox te' xupak, tup-tup nōg, tu:

—'Ūtux, puk ha nū' kaxkop. Hām'āktux hok, hu: “'Ūnūnnā hok.” Kaxīy. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkoḥ pip. Yā nōm xop te kaxkop putuk.

¹⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Kaxkop yīpkoḥ pip Topa xat'ax pu', ha Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yīpkoḥ pip kamah, kaxkop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pi'. Kaxīy.

¹⁶ Yeyox te kaxkop yīmū' yīm xex, tu kaxkop pu hāmaxnāhā'.

Tik 'ūp-texop xexka'

¹⁷ Tu ta xe' mōg Yeyox, tu' mōg kutōgnāg, ha ta nū'xupaha tihik, tu nūktu Yeyox keppa' kopaxux hā' xip, tu:

—Notot max, 'āte putep mūn mīy putup, nūy hi xe'ēgnāg mōkumakmōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

¹⁸ Ha Yeyox te

—Teptu xate: “Notot max”? Kaxīy. Yā Topa 'ūmax, yāp-xet 'ūmax, ha ta' nōy max 'ohnāg. ¹⁹ Xate' yūmmūg Topa te' xat, hu: “Tikmū'ūn putex hok, 'ānōy hā xupxet hok, hām xupxet hok, 'ānōy hā kupex kummuk hok, koit hok, 'ōg 'ātak tu 'āyīpkoḥ pi' xix 'ātut tu'.” Kaxīy.

²⁰ Ha tik te:

—Notot, 'āte' mīy xohix. Yā hōmā 'ūgmūn yā kaxkop xix hōnhā hā' mīy xohix. Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te tik pēnāhā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, tu:

—Xate hāpxopmā'ax puxet xip'ax hok. Mōg, nūy 'ōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, nūy pi' 'ōg hāpxop max xe'ēgnāg pekkox kopah, nūy nū', nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

²² Yā tik te hām'āktux 'āpak, tu' yēy, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu ta' mōg nūpehēh. Yā 'ūp-texop xexkānām.

²³ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop te' yīmap pēnāhā', tu:

—Yā 'ūp-texop xexka kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, Topa yōg xat'ax pu' yīpkoḥ pip hok tu'. Kaxīy.

²⁴ Ha Yeyox yōg tik xop te' yēy, ha Yeyox te:

—'Ūgnix mūnōm xop, yā tikmū'ūn kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, nūy Topa yōg xat'ax pu' yīpkoḥ pi'. Yā hāpxopmā ka'ok. ²⁵ Xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat hok, ha tap-texop xexka xop te Topa yōg putat hā mōg 'ohnāg, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkoḥ pip 'ohnāg.

²⁶ Ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit 'ohnāg? Kaxīy.

²⁷ Ha Yeyox te' nōy pēnāhā, tu:

—Hamūn, Topa tep-texop xexka xop kuxa kummuk xit yūmmūg, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu', pa yā tikmū'ūn te kuxa kummuk xit yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

²⁸ Ha Pet te:

—Xate' yūmmūg, 'ūgmū'āte yāy yōg hāpxop xohix nīm, nūy 'āpek mūg mōg. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn te' yāy pet nīm, nūy 'ūkpe mōg, pe' taknōy nīm, pe' pit, pe' tutnōy, pe' hex, pe' tut, pe' tak, pek-tok, nūy 'ūkpe mōg, nūy 'ūkpupī hāpxopmā', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ³⁰ Ha Topa te nōm pu popmāp-tup nūnte hām xexka tu', yā' popmāp-tup 'ūpet xohix te' 100, xi' taknōy 100, xi' pit 100, xi' tutnōy 100, xi' hex 100, xi' tut 100, xik-tok 100, xix hām te' 100, ha tikmū'ūn te nōm kute'ex kummuk xexkap-tup. Hāpxip 'īhā Topa te nōm hīnnāp-tup, puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ³¹ Yā tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu putat hā' mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha Yeyox yōg tik xop te Yeyox pe' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg kamah, ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, ha tikmū'ūn kuxa nōg, ha Yeyox te yāy yōg tik xop mōgāhā', tu tikmū'ūn nīm, tu:

³³—'Ūyūmmūg? Yūmmūg mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha ta 'ōnte tik te 'āmānex xexka xop mōgāp-tup xix tik te hāmyūmmūg xop mōgāp-tup, puyīy 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok mūy, tu hām'āktux putup, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

Tu puknōg xop puk hōm putup, ³⁴ hak mūn 'āktux kummuk putup, tu' yīypu'ūn putup, tuk kix putup, tuk putex putup, hak xok putup. Pa 'āmnīy tikoyuk nōg putup, 'īhā putpuk hip-tup. Kaxīy.

Tiak tep-tup hāpxop xix Yoām te'

³⁵ Hāpxip 'īhā' nūn Yemeneo kutok Tiak xix Yoām, nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, xayīy hāpxopmā'. Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—Putep putup? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Hāpxip 'īhā' āyūm putup 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū', nūy yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpuk mūg xat, 'ū mām yāpxet 'āyīm xe'e ha xi' nōy 'āyīm xax ha 'ōnteh. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg 'āxop te nōm putup. Hāpxip 'īhā tikmū'ūn tek xūyāp-tup, tuk kute'ex kūmmuk putup, tup-tex putup. 'Ok 'āxop te' xūy hā kaxīy tot kamah? Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Yā hamūn. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. Tikmū'ūn te 'āxop xūygāp-tup, tu 'āxop kute'ex kummuk putup, tu 'āxop kix putup, ⁴⁰ pa 'a 'āte' xat'ah, pa Topa te' xat, pu tikmū'ūn mām 'ūgyīm xe'e ha xix 'ūgyīm xax hah, yā 'ūnōy yōg xip'ax. Kaxīy.

⁴¹ Ha ta' xupak Yeyox yōg tik te 10 te', hu' gāy.

⁴² Ha Yeyox te yāy yōg tik xohix xānāhā', yīy ta' nūn. Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg, 'ūxat'ax xop te' xat pax 'ūkuxa mām kūnāpa pip xop.

⁴³ Pa 'āxop kopa hā kaxīy yā' kummuk. 'Āpu Topa kopa kuxa mām xop xat pax hok. 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat max putuk. ⁴⁴ 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn xohix yōg kāmānat putuk. ⁴⁵ Yā 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok nūn nūnte hām xexka tu', nūy tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat putuk. 'Ūgnūn, nūy tikmū'ūn pupik xok, nūy tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox xix Matimēo yā pa hok

⁴⁶ Tu ta' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenikot tu'. 'Ūpip kōmēn tu', tu ta' mōg kōmēn kūnāpa', ha ta' mōg tikmū'ūn xohix kamah, pa' xip tihik, yā pa hok, yā' xuxet'ax Matimēo, yā Timeo kutok. Tik yūm putat pukah, tu tayūmak xak, puyīy tikmū'ūn tayūmak nīm. ⁴⁷ Ha tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox te kōmēn Nāyane tu' nūn, ha Matimēo te' xupak, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁸ Ha tikmū'ūn te:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Pa tik yīy ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox hup, tu:

—'Āpu tik pa hok nūnnā'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te tik pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'āyok. Tute 'āxānāhā', xa nū'! Kaxīy.

⁵⁰ Ha Matimēo te yāy kayak putxok, tu pepi' xip, tu ta' mōg Yeyox hah, tu mōktu' xupep.

⁵¹ Ha Yeyox te:

—Putep putup, 'ū mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'ātep-tup, 'ūyīy hāmpēnā 'ūxeheh. Kaxīy.

⁵² Ha Yeyox te:

—Mōg! 'Āpa hittup, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopa hah. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā Matimēo te xe hāmpēnāhā', tu ta' mōg Yeyox peheh.

11

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' nūn

¹ Ta xe' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip yīktix 'Onimet Kup tu' xiptuxexka Metpaye yīka' xix xiptuxexka Metān yīka'. Ha Yeyox te yāy yōg xop xat, ² hu:

—Mōg xiptuxexka tu'. Xiptuxexka tu 'āmōxap-tup, pa' xip putup yomēnnāg, yā' hīy, yā tikmū'ūn te nōm yīmū' yūm 'ohnāg. 'Āpu 'ūko'a', nūy nūnnā'. ³ Ka tikmū'ūn te: "Teptu 'ūmōgāhā?" Kaxīy. Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: "Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'īhā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'." Kaxīy.

⁴ Ha ta' mōg, pa' xip yomēnnāg, 'ūhīy hāmyīkox yīka'. Tik te' ko'a', ⁵ ha ta' nūn tikmū'ūn, tu:

—Teptu yomēn ko'a'? Kaxīy.

⁶ Ha tik te:

—Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'īhā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu yomēnnāg mōgā'. Kaxīy.

⁷ Ha ta' mōg tihik, tu yomēnnāg nūnnāhā Yeyox tu', tu yāy yōg kayak xex yomēnnāg yīmū', ha Yeyox te nōm yīmū' yūm. ⁸ Ha ta' tikmū'ūn xohix te putat yīmū' yāy yōg kayak xatat ha' mōg, ha ta' tikmū'ūn xohix nōy te mīm tu' mep mīmmāg, tu nōm putat yīmū' xatat ha' mōg. ⁹ Ha ta' mōg tikmū'ūn Yeyox keppah, ha ta' mōg tikmū'ūn nōy Yeyox peheh. 'Ūxohix te hām'āktux ka'ok, hu:

—Yā' max xe'ēgnāg Topah! Topa te nū'ākutnāhā', tu 'āka'ogāhā'! ¹⁰ Yā' max xe'ēgnāg, xate yāy yōg tikmū'ūn xat kōnāmāhā', hā yīpkox pip. Xate mōnāyxop Namix putuk, yā tikmū'ūn xat putup. Yā' max xe'ēgnāg Topah! Kaxīy.

¹¹ 'Ūnūn Yeyox, tu nūktu' xupep kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg, tu mōktu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu hāpxop xohix yīmap pēnāhā'. 'Āmāxak'ax ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu nūktu xiptuxexka Metān hā' moxaha'.

Piget kup

¹² Hāptup ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha Yeyox putup xūy, ¹³ pa hāptox tu' pēnāhā piget kup, ha yōg mīxux punethok, ha ta' mōg, nūy piget ta pēnā', tu' mōg, pa piget ta pēnā 'ohnāg, yā mīxux pēnāhā', yā piget ta yōg mō'āgmūg'ah, ¹⁴ ha Yeyox te piget kup pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'ōg mīnta xe māp-tup'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox yōg tik xop te' xupak.

Yeyox xip Topa pet xexka tu'

¹⁵ 'Ūnūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg Topa pet xexka tu', ha' nūn Yeyox, pa' pip tikmū'ūn, tu' nōmenex, tu' pop tayūmak Topa pet xexka kopah, ha Yeyox te' xohix papuk, ha ta' mōg hāptopah, ha ta' mām tikmū'ūn, tu tāyūmak nōy yānān, ha Yeyox te yōg mīmpe xit'ax putxok, ha ta' mām tikmū'ūn, tu kuxxuxtut hāmenex, ha Yeyox te yōg mīmpe yūm'ax putxok, ¹⁶ tu' xat, pu Topa pet xexka kopa hāpxop tat hok, ¹⁷ tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Topa yōg tappet tu' kax'āmi Topa yōg hām'āktux. Yā Topa te: “'Ūkpet 'āxet'ax putup 'ūhep xop xohix yōg Topa pu hām'āktux'ax pet.” Kaxīy. Pa 'āxop te' mīy xupxet'ax pet, nūy yāy xaptop! Kaxīy.

¹⁸ Yā 'āmānex xexka xop te' xupak xix tik te hāmyūmmūg te', tu hāmp'e'paxex texīy Yeyox putex, pa' yīpkutuk, yā tikmū'ūn tep-tup pax Yeyox yōg hāmyūmmūg'ax.

¹⁹ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop kōmēn kūnāpa'.

'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah

²⁰ Hāptup ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu piget kup yīka' mōg, tu' pēnāhā', yā' nak piget kup, yā' xexka 'ūnak, ²¹ ha Pet te' xutigāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, pēnā'. Hōmā xate piget kup mānōg, ha ta' hōnhā' nak. Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

'Ākuxa mām Topa kopah, ²³ hu ta yīktix pu hām'āktux, hu: "Āpep, nūy mōg kōnāg xexka tu'", kaxīy, puxix' mōg putup kōnāg xexka tu'. 'Ākuxa mām ka'ok Topa kopah, puxix mōg kōnāg xexka tu'. ²⁴ Yā 'āte xa hām'āktux: 'Āxop te Topa pu hām'āktux, nūy tatu hāpxop 'ūm xak. 'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah, nūy yūmmūg xe'e Topa te xa' popmāp-tup, ha Topa te xa' popmāp-tup 'ūxohix. ²⁵ 'Āxop te Topa pu hām'āktux. 'Āpu 'ūxaxogā', 'ūnōy te 'ākute'ex kummuk. 'Āpu 'ūxaxogā', putu' kux, ha ta pexkox tu Topa te' xaxogap-tup 'ōg hāpkummuk mīy'ax, putu' kux. ²⁶ Xate tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'ohnāg, puxix 'Ātak pexkox yōg te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'ohnāg. Kaxīy.

Tep-te Yeyox pu yāy 'āxet'ax hōm

²⁷ Ta' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', tu ta' mōg tu mōktu Topa pet xexka hā' mōxaha', ha ta' nūn 'āmānex xexka xop xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

²⁸ —Tep-te xa yāy 'āxet'ax hōm, xayīy hāpxopmā nūhū'? Tep-te' xat, xayīy mīy? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa yīkopit kamah. 'Āxop te hām'āktux xe'e', kopxix xa nōm 'āktux.

³⁰ 'Āpu hām'āktux: Tep-te Yoām pu yāy 'āxet'ax hōm, puyīy tikmū'ūn putox pix? 'Ok pe Topa te 'ok pe tikmū'ūn te'? Tep-te' xat? Kaxīy.

³¹ Ha yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Yūmū'āte hām'āktux yā Topah, puxix yīkopit putup, hu: "Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?" ³² Pa yūmū'ate hām'āktux yā tikmū'ūn, puxix xok 'ūm? Kaxīy.

Yā nōm te tikmū'ūn yīpkutuk. Yā tikmū'ūn te hāmp'e'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux. ³³ Ha:

—'Īntu', 'ap yūmmūg'ah 'ūgmū'āte'. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Tep-te 'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ūyīy hāpxopmā nūhū'? 'Āte xa nōm 'āktux putup'ah kamah. Kaxīy.

12

Kāmānat kummuk

¹ Hāpxip 'Īhā Yeyox te tikmū'ūn pu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik yōg mīnta 'op tox pip hām xa'ax xexka kopah, tu hām pak'ax mīy tu' yīmap, tu hep tat'ax xexka mīy, nūy nōm kopa xupyāg mīy, tu mīptut tox mīy, nūy nōm kopa tik xix, puyīy hāpxop xohix pēnā'. Tik te kāmānat pu' hōm hām xa'ax, puyīy pēnā', tu ta' mōg hato'a'. ² Hāpxip 'Īhā mīnta yāy koxuk, ha hām xa'ax yōg xuxyā te tik nū'kutnāhā', puyīy mīnta yōg tayūmak pop, ³ ha ta' mōg, pa kāmānat te tik mūg, tu' kix, tu nū'kutnāhā', 'ūhok tat. ⁴ Ha hām xa'ax yōg xuxyā te xe tik nōy nū'kutnāhā', pa kām'ānat xop te nōm hāpkute'ex kummuk kamah, tu tik putox kix. ⁵ Ha hām xa'ax yōg xuxyā te tik nōy nū'kutnāhā', pa kāmānat xop tep-tex. Ha xe' punethok mō'pok, pa kāmānat xop te yāg kute'ex kummuk, tu' yāg kix, ha' xakix. ⁶ Nōmhā' xip yāp-xet, puyīy mō'kutnā', yā hām xa'ax yōg xuxyā kutok pit, ha hām xa'ax yōg xuxyā te hāmp'e'paxex hu: "Kāmānat tek-tok 'āpak putup." Kaxīy, tuk-tok nū'kutnāhā', ⁷ pa kām'ānat xop

te yāy mūtik hām'āktux, hu: “Yā hām xa'ax yōg xuxyāk-tok. 'Āpu yūmūp-tex, nūy pa hām xa'ax, nūy yūmū yōg hām xa'ax.” Kaxīy.

⁸—Kāmānat tek-tok mūg, tuptex, tu xok-xax putyōn hām xa'ax nāpah. Kaxīy.

⁹Tu Yexox te xe:

—Putep mūn mīy putup hām xa'ax yōg xuxyā nōmhā? Yā' mōg putup, nūy kāmānat kix, ha' xakixp-tup, ha kāmānat nōy pu hām xa'ax hōm putup. ¹⁰'Ok 'āxop te mō'kupix Topa yōg tappet tu'. Yā' kax'āmi, hu: “Mīptut mīy'ax te mīkaxxap paha', tu hāmpē'paxex, yā' kūmmuk, tu' putyōn. Pa 'āmhook, yā' max xe'ēgnāg mīkaxxap, ¹¹Yā Topa te' mīy, yā' max xe'ēgnāg!” Kaxīy.

¹²Ha ta' yūmmūg nōmhā Yoneo xop yōg xexka xop te', yā Yeyox te nōm xop 'āktux. Yā nōm tep-tup, nūy Yeyox kute'ex kummuk, pa 'āmhook, 'ūmīy 'ohnāg, yā tikmū'ūn yīpkutuk. Yā hāpxop mīy 'ohnāg, tu ta' mōg hato'a'.

'Ok max gohet pu tayūmak pagok

¹³Hāpxip 'ihā tik te nū'pok Paniye xop xix 'Enot xop, puyīy Yeyox koit'ax xak. ¹⁴'Ūnūn tu nūktu:

—Notot, 'ūgmū'āte' yūmmūg xate hāpxe'e 'āktux, tu tikmū'ūn yīpkutuk 'ohnāg. Xate' xexka xop yīpkutuk 'ohnāg, pa xate tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā Topa te nōm putup. 'Āpu hām'āktux: putep xuktux yūmū yōg Topa yōg tappet tu'. 'Ok pe' max gohet pu tayūmak tanemēn'ax pagok, yā Hōm xop yōg xat'ax Xet pu pagok? 'Ok pe' kummuk? Kaxīy.

¹⁵Pa Yeyox te' yūmmūg, tik pa max, pa yā' kuxa kummuk. Yeyox te:

—Teptu 'āxop te' xak 'āte' koit. Paxnū tayūmak 'ānuk, 'ū pēnā'. Kaxīy.

¹⁶Ha ta' mōg, tu putpu' nūnnāhā, ha Yeyox te:

—'Ū'ūm yōg 'āxet'ax kax'āmi tayūmak 'ānuk tu'? Xix 'ū'ūm yōg xumix xip tayūmak 'ānuk tu'?

Ha:

—Yā gohet yōg xat'ax Xet yōg. Kaxīy.

¹⁷Ha Yeyox te:

—'Āpu gohet yōg xat'ax pu gohet yōg xat'ax yōg hāpxop pagok. 'Āpu Topa pu Topa yōg hāpxop pagok kamah. Kaxīy.

Ha' kuxa te' yēy.

Texīy tikmū'ūn te putpu' hix

¹⁸Ha ta' nūn Xanuxeo xop, yā Xanuxeo xop te hāmpē'paxex tikmū'ūn putpu' hip-tup'ah. 'Ūnūn, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux hu:

¹⁹—Notot, hōmā Mōyyex te yūmū'ā tappet kax'āmi, hu: “'Ūxok tihik, ha ta' xip xetut, pak-tok 'ūm xip'ah. Mōyyex te' xat, tik taknōy te xetut hokyūm mūtik yāytaha', pu' max, nūy nōy xok pu' pop kaxxop. ²⁰Hōmā' pip 'ūtaknōy xohix te' 7. Tik māxap te 'ūn mūtik yāytaha', pak-tok 'ohnāg, tu' xok. ²¹Ha' taknōy 'ūg-nāy tu te' yāytaha', tuk-tok put 'ohnāg, tu' xok, ha' taknōy yāykote hā kaxīy kama'. ²²Hā kaxīy 'ūxohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik, 'ūk-tok 'ūm pop 'ohnāg, tu' xakix 'ūxohix. Hāpxip 'ihā' xok kama 'ūhūn. ²³Hāpxip 'ihā Topa te tikmū'ūn xohix putpu' hīnnāp-tup, 'ū'ūm yōg xetut nōmhā'? Yā xohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik! Kaxīy.

²⁴Ha Yeyox te:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg! Texīy? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa yōg tappet. 'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa 'ūka'ok xexka'. ²⁵Yā xakix xop putpu' hip-tup. Topa yōg nū'pok xop te yāyta 'ohnāg pexxox tu'. Hā kaxīy tikmū'ūn

te yāyta 'ohnāg pexkox tu'. ²⁶ Hōmā Mōyyex te' kax'āmi tappet tu', tu putpu' hūnnā'ax kax'āmi'. 'Ok 'āxop te nōm mōkupix 'ohnāg? Yā 'ūkax'āmi Topa te mīm pahok kup puk kopa Mōyyex pu hām'āktux, hu: “Ūgmūn yā 'Amanām yōg Topah, xix 'Iyak yōg, xix Yako yōg.” Kaxīy. ²⁷ Hā kaxīy Topa te' xuktux 'ap xakix xop yōg Topa'ah, pa yā hi xop yōg. 'Āxop te hāmyūmmūg' ohnāg. Kaxīy.

Topa yōg xat'ax xexkanām

²⁸ Ha ta' xip tihik, tu' xip tik te hāmyūmmūg xop kopah, tu hām'āktux 'āpak, tu' yūmmūg Yeyox te hām'āktux max. Tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat. Xat'ax 'ūm xexkanām? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Yā Topa te tikmū'ūn xat, hu: “Iyaet xop, 'āpu 'ūxupax. Yūmūg xuxyā yā yūmū yōg Topa yāp-xet, yā' nōy xip'ah. ³⁰ 'Āpu 'āxuxyā Topap-tuppax 'ākuxa xexka hā xix 'ākokuk xexka hā xix 'āp-tox xexka hā xix 'ōg ka'ok'ax xexka hā.” Kaxīy. ³¹ Ha Topa te xe tikmū'ūn xat, yā xat'ax 'ūk-nāy tu'. Topa te: “'Āpu 'ānōy putup pax xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy. Yā' xat'ax tix 'ūxexkanām, ha ta xat'ax nōy 'ūxexka'. Kaxīy.

³² Ha tik te:

—Notot, yā hām'āktux max! 'A' koit'ah. Yā' xip Topap-xet, ha ta' nōy 'ūm 'ap xip'ah. ³³ Yā' max yūmū'āte Topap-tuppax yāy kuxa xexka hā xix yāy putox xexka hā xix yāy ka'ok'ax xexka hā. Yā' max kama yūmū'āte yāy nōy putup pax yūmū'āte yāy putup pax putuk. Yā' max xexka yūmū'āte xat'ax tix mīy nō'ōm, ha ta' max miāx yūmū'āte xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā'. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te' yūmmūg tik te hāmyūmmūg, yā hām'āktux max. Yeyox te:

—'Āxip Topa yōg xop yīka' Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip. Kaxīy. Ha tikmū'ūn kuxa nōg, hu xe hāpxop nōy yīkopit 'ohnāg.

Topa yōg yāy kutnā'ax

³⁵ 'Ūxip Yeyox Topa pet xexka tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Teptu tik te hāmyūmmūg xop te tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā Topa yōg yāy kutnā'ax yā Namix mōkputox? ³⁶ Pa Topa Koxuk te Namix kax'āmiyāhā', ha tute kax'āmi', hu: “Yūmūg xuxyā Topa te 'ūgxuxyā pu hām'āktux, hu: Yūhūm 'ūgyīm xe'e tu', ha 'āte puknōg gāy xop xix putup 'āpata yīkāgnāg.” Kaxīy.

³⁷ Yā Namix te: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. Yā Topa yōg yāy kutnā'ax xānāhā, hu: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. Texīy Topa yōg yāy kutnā'ax yā Namix mōkputox? Kaxīy.

Yeyox xix tik te hāmyūmmūg xop

Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox yōg hām'āktux putup pax. ³⁸ Ha Yeyox te:

—Pa 'ātit, tik te hāmyūmmūg xop tep-tup pax, nūy hāpkumep, nūy topixxax xe'ēgnāg tā', puyīy tikmū'ūn nōm 'āktux max, yā nōm 'āpak nāpet tu'. Tik te hāmyūmmūg xop te' pop 'ūxexka xop yōg pip'ax Yoneo xop yōg Topa pet kopa ³⁹ xix 'āmuk xexka tu', ⁴⁰ tu hokmām xop yōg hāpxop pop, tu' xupxet, tu Topa pu hām'āktux, puyīy tikmū'ūn hāmp'e'paxex yā' max. Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān xexkap-tup! Kaxīy.

'Ūn hok yūm te tayūmak nīm

⁴¹ 'Ūxip Yeyox Yoneo yōg Topa pet kopa tayūmak tat'ax mīpkox yīkak, tu' pēnāhā tikmū'ūn nūn, nūy tayūmak nīm tayūmak tat'ax kopah. Tikmū'ūn punethok 'ūp-texop xexka te tayūmak xohix nīm, ⁴² ha ta' nūn 'ūhūn, yā hok

yūm, yā hām hōgnāg. 'Ūnūn, tu nūktu tayūmak 'ānuk tix mō'tat mīpkox kopah, yā tayūmak kutōgnāg. ⁴³ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, nū 'ūn hok yūm, yā hām hōgnāg, pa yā hāpxop xohix mō'tat, pa nōm nōy xohix te hāpxop kutōgnāg mō'tat. ⁴⁴ Yā 'ūp-texop xexka xop yōg hāpxop punethok, tu tayūmak yāgnāg xut, nūy mō'tat, ha yōg hāpxop punethok pip, pa 'ūn hok yūm te yāy yōg hāpxop xohix mō'tat, ha' nōg. Kaxīy.

13

Topa pet xexka kōyyōy putup

¹ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha tik xop te:

—Yāyā, pēnā Topa pet xexka 'ūmax xe'ēgnāg, yā mīptut max!

² Ha Yeyox te:

—'Ok mīptut max xe'ēgnāg pēnāhā'? Hāpxip 'Thā yōg mīkaxxap te' nōy yīmū' mān putup'ah, yā' xohix xexka koxyōy putup! Kaxīy.

Tikmū'ūn te 'āxop xūygāp-tup

³ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu yīktix 'Onimet yīmū' mān, ha Pet te' yīkopit, xix Tiak te, xix Yoām te, xix 'Ānene te', hu:

⁴ —Hām'ūmhā nōm hāpxopmāp-tup? Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax 'ūm pēnāp-tup, 'Thā nōm hāpxopmāp-tup? Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā', hu:

—Pa 'ātix, nūy hāmyūmmūg, nūy 'ākuxa mān hok koi'tax kopah. ⁶ Yā' nūn putup 'ūxohix, tu hām'āktux putup, hu: “'Ūgmūn nō'ōm, Topa tek mūn yāy kutnāhā', yā Yeyox 'ūgmūn!” Kaxīy. Ha tikmū'ūn xohix kuxa mān putup koi'tax kopah. ⁷ 'Āxop te' xupak putup hāmnūhūn xexka hāmhūmnāg, yā tikmū'ūn te yāy kix kakīynāg. Ha tikmū'ūn nūn putup, tu: “Yā yāy kix kakīynāg tikmū'ūn hāptox tu.” Kaxīy. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. Yā tikmū'ūn te yāy kix putup te kaxīy, pa hāpkux 'ohnāg. ⁸ Hāpxexka yōg tikmū'ūn te hāpxexka nōy yōg tikmū'ūn mūtik yāy kix putup, ha ta' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāy kix putup, ha ta hām xexka yāy nuhuk nām panip putup, ha ta hām hōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup. 'Ūn tek-tok put putup, tu' xūy xexka'. Hā kaxīy tikmū'ūn xūy putup, ha mōktu hāpkux.

⁹ Pa 'ātix, tikmū'ūn te 'āxop mōgāp-tup 'ūpa te hāmyūmmūg xop tu', puyīy 'āxop kopit, yā 'āxop kummugāp-tup. Ha tikmū'ūn nūn putup kamah, nūy 'āxop kix xikot hā Yōneo xop yōg Topa pet kopah. Yā 'ākuxa mān 'ūgkopah, yīy ta' nūn putup tikmū'ūn, nūy 'āxop mōgā gohenanok tu' xix gohet yōg xat'ax xexka tu', puyīy 'āxop kopit, ha 'āxop te nōm pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ¹⁰ ha tikmū'ūn te' hep xop xohix xexka pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup hāmāxap, hak-nāy tu hāpkux. ¹¹ Tikmū'ūn te 'āxop mūg, nūy 'āxop mōgā' gohet yōg xexka xop tu'. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. 'Āpu hāmpe'āpaxe hok, hu: “'Āte putep xuktux putup?” Kaxīy. Pa 'ām hok, 'āmōg putup gohet yōg xexka tu', ha Topa te xa hām'āktux'ax hōm putup, xayīy hām'āktux, yā 'ōg hām'āktux 'ohnāg, pa yā Topa Koxuk mūn yōg. ¹² Tikmū'ūn punethok te yāy taknōy mōgāp-tup gohet yōg xexka xop tu', puyīy nōm kix, ha ta 'ātak te yāy kutok mōgāp-tup kamah xī' tut te', puyīy nōm kix. Ha tak-tok te 'ātak mōgāp-tup kama xī' tut, puyīy nōm kix, ha' xakix putup 'ūxohix. ¹³ 'Ākuxa mān 'ūgkopah, yīy tikmū'ūn te 'āp-tup nōg putup, pa 'āpu 'ākuxa mān ka'ok mōkuma'āmōg, ha Topa te 'āhīnāp-tup. Kaxīy.

Ūxūy xexka'

14 Yeyox te xe:

—'Āxop te' pēnāp-tup hāpxop yāy 'Īgā xexka 'ūnōy yōg xip'ax tu'—xate nū mōkupix, 'āpu hāmyūmmūg—'āxop pip hāpxexka Yonex tu', nūy ta mōg mō'ka'ok yīktix tu'. 15 'Āxop mām mīptut yīmū, nūy ta mōg mō'ka'ok. Mīptut hā mōxa hok, nūy hāpxop pa'. 16 'Āxop pip hāpxa tu', nūy ta mōg mō'ka'ok, yāy pet hā mōxa hok, nūy topixxax pa' 17 Yā' kummuk xexkap-tup 'ūn tek-tok xuk xop pu' xix 'ūn tek-tok put xop pu'. 18 'Āpu Topa pu hām'āktux, nūy ta tu' xak, puyīy tikmū'ūn 'āxop kummugā mō'āgmūg pukpex 'Īhā'. 19 Yā nōm 'āmnīy hā 'āxop xūy xexkap-tup, pa hōmā Topa te' nūy hām xexka xix hōnhā' xūy kutōgnāg. 20 Topa te' xat, xayīy 'āmnīy xohix'ah hā 'āxop xūy putup. Topa te' xat hok, puxix xakix xohix xexka'. Pa' pip Topa kopa kuxa mām ka'ok xop, yā Topa te nōm yīmōgātux, nūy nōm hīnnā', hu' xat putup, puyīy 'āmnīy xohix'ah hā' xūy.

21—Tikmū'ūn te hām'āktux putup, hu: "Mū, nūy pēnā', Topa yōg yāyuktūnā'ax xip nūnteh." Kaxīy. Ha ta' nōy te hām'āktux putup, hu: "Mōg, nūy pēnā'." Topa yōg yāyuktūnā'ax xip 'ōnteh, yā' xip Yeyox." Kaxīy. 'Āpu 'āyīpkox pip hok. Yā' koit. 22 Yā nōm koit xop te Topa pupi hām'āktux xop putuk putup, tu Topa yōg yāyuktūnā'ax putuk putup, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, nūy Topa putuk, puyīy tikmū'ūn kuxa' yēy. Nōm tep-tup, nūy Topa yōg yīmōgātux xop kuxa mām koit'ax kopah. 23 Pa 'ātix. 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā' hōnhā'. Hāpxip 'Īhā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup, tu' yūmmūg putup. Kaxīy.

Tikmū'ūn Kutok putpu' nūn

24 Yeyox te xe:

—Yā' xūy xexka nōg putup, ha ta māyōn yāyhāp-tup hāpkoxtap, ha ta māyōn hex yānām pip putup'ah, 25 ha ta māyōnnāg pip pexkox yo'oma', pa xakux putup, ha ta hāpxop xohix ka'ok nuhuk putup pexkox yo'oma' xix pexkox kopah, 26 ha ta pexkox tuk yīxop-tup, yā Tikmū'ūn Kutok, tu hāmgōy xexka kopak yīxop-tup, yā' max xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāp-tup, 27 ha 'āte yāy yōg pexkox yōg nū'pok xop mō'pok putup hāpxexka xohix tu'. 'Ūmōg putup, nūy Topa yōg yīmōgātux xop nūnnā', puyīy xohix yāy tu nū'nā'. Kaxīy.

Piget kup

28 Yeyox te xe:

—'Āpu hāmyūmmūg. 'Ūxip piget kup, tu yōg mīmmāg tup, tu yōg mīxux xupep. 'Āxop te' pēnāhā' tu' yūmmūg mō'āgmūg pukpex, yā tex tihix. 29 Hā kaxīy xate nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup 'āte xa nōm 'āktux, tu' yūmmūg putup 'ūgnūn putup putpu'. 30 'Āpu hāmyūmmūg, hōnhā' pip tikmū'ūn, ha ta' yāg te nōm hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup, pa yā' yāg te' pēnāp-tup 'ohnāg, pa xakix putup hāmāxap. 31 'ūnōg putup hāmōgnōy xix hām xexka', pa yōgnū hām'āktux pip mōkuma'mōg, tu' nōg putup 'ohnāg. Kaxīy.

Hām'ūmhā

32 Yeyox te xe:

—Hām'ūmhā tikmū'ūn te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Hāptup 'ūm, pe 'āmnīy 'ūm? Māyōn yūm 'ūm? Yā pexkox nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, ha Topak-tok te' yūmmūg 'ohnāg, pa 'ātak Topa puxehnāg te' yūmmūg. 33 Pa 'ātix. 'Āpu 'ūkhip, nūy hāmpēnā'. Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Hām'ūmhā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. 34 Yā hā kaxīy putuk. Tik mōg putup hāptox tu', tu kāmānat xex, puyīy hām, tu hāmyīkox pēnā'ax xat,

puyīy hāmpēnā', tu ta' mōg tihik. ³⁵ Hām'ūmhā putpu' nūn putup tihik, 'ok pe 'āmāxak, 'ok pe 'āmnīy kote hā, 'ok pe xokakkak tak xata hā, 'ok pe hām yāy kuhmōy hā? Yā kāmānat te' yūmmūg 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg, hām'ūmhā 'ūgnūn putup putpu'. ³⁶ 'Ūgnūn putup, pa tikmū'ūn mō'yōn, yā' kummuk. ³⁷ 'Āte xa hām'āktux, xix tikmū'ūn xohix pu nōm 'āktux, hu: "Pa 'ātix!" Kaxīy.

14

Ūp-tup, nūy Yeyox putex

¹ Hōnhā 'āmnīy tix 'īhā 'āmuk xexka xip'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xix Pām Tokatok Hok. Ha 'āmānex xexka xop tep-tup xix tik te hāmyūmmūg xop tep-tup, puyīy xonat xop Yeyox mūy, puyīy kīy, 'ūp-tex putup hah, ² tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pa 'āmhok hōnhā'ah. Yā 'āmuk xexka xip. Hōnhā yūmū'āte Yeyox putex, puxix tikmū'ūn gāy xexkah. Nāy, pu 'āmuk xexka mā kux. Kaxīy.

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

³ 'Ūxip Yeyox xiptuxexka Metān tu' Xīmām pet kopah, yā Xīmām xax kunutnām. Ha ta' nūn 'ūhūn, tu mīkaxxap koxnāg max nūnnāhā', yā mīkaxxap 'anamax hā' mīy, ha' kopa' xip hep haxnāg max 'ūxuxet'ax nān, yā takat xexkah. 'Ūn nūn, tu nūktu mīkaxxap koxnāg koxyōy, tu Yeyox putox yīmū hep pux. ⁴ Ha ta' pip tikmū'ūn, tu' gāy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Yā' kummuk. Teptu hā kaxīy hep haxnāg max putyōn? ⁵ Yā hep nōmenex, pu' max, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu nōm popmā'. Yā yōg tayūmak xexkah, yā yōg tayūmak 'ānuk, yā yānām ponnok hā mīy, yā xohix te' 300 'ūyōg tayūmak 'ānuk. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te 'ūn mānōg, ⁶ pa Yeyox te:

—'Ūmānōg hok' Teptu 'āxop gāy xexkah? 'Ūn te hāpxopmā max. ⁷ Yā' hok xop pip mōkuma'mōg 'āxop kopah. 'Āxop tep-tup, nūy ta nōm hā tehet, pak xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah. ⁸ 'Ūn te hāpxopmā max yūmmūg, hu' mīy. 'Ūkxok putup, hak hāpkot putup, yīy ta hōnhā 'ūn tek yīn muk, nūy haxyā max, xokxax putuk. ⁹ 'Āte xa' hāpxe'e 'āktux tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu nū 'ūn 'āktux putup kamah.

Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha

¹⁰ Ha ta' mōg Yot 'Īxkanot, yā' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, tu' mōg, tu mōktu 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, nūy gāy xop mōgā Yeyox ha, puyīy xūygā', ¹¹ ha 'āmānex xexka xop te' xupak, hu' kuxa hittup, tu:

—'Ūgmū'āte xa tayūmak popmāp-tup. Kaxīy.

Hā kaxīy Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha, puyīy xūygā'? Yā Yot te hāmpē'paxex.

Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn

¹² 'Āmuk xexka xip 'āxet'ax Pām Tokatok Hok, yā 'āmnīy māxap, 'īhā Yoneo xop te kahnēn kutok kix 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn pu'. Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā xatep-tup? Pi'yā 'ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te yāy yōg tik mō'pok, tu' xat, hu:

—Mōg kōmēn tu'. 'Āmōg putup, pa' mōg putup tihik, tu naxtox hā kōnāg tat putup. 'Āpu nōm pe mōg. ¹⁴ Tik te mīptut hā mō'nāp-tup. 'Āpu nōm hā mōxā

kamah, nūy xuxyā pu hām'āktux. 'Āpu hām'āktux, hu: “Yāyā te' yīkopit. Pi'yā' yūm hām'āta kox? 'Ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup 'ōnteh, 'ūgmūn xix yāy yōg tik xop.” Kaxīy. ¹⁵ Ha tik te xa' mūg hām'āta kox max, yā pepi' yūm, ha' pip mīmpe max. 'Ōnte 'āxop te' mīy putup 'āmuk xexkah. Kaxīy.

¹⁶ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik tix, tu mōktu hāpxop xohix pēnāhā Yeyox te nōm xuktux, tu 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn mīy.

¹⁷ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hām'āta kox hā' mōxaha', ¹⁸ tu mīmpe xit'ax tu' mām, tu' xit, ha Yeyox te:

—Hamūn, 'āte xa hām'āktux. 'Ūxip tihik 'āxop kopah, tuk mūtik xit. Tute' gāy xop nūnnāp-tup, puyīy 'ūgxūygā'. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox yōg tik xop kuxa hittup 'ohnāg, ha yāp-xet te:

—Yāyā, 'ū'ūm? 'Ok 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha ta' nōy te yīkopit, ha' nōy te, tu mōktu xohix te' yīkopit kamah.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Yā tik puxet 'āxop kopah, yā nōm te pām pix putup kānēy pet xax kopah.

²¹ Yā 'ūkxok putup, yā Tikmū'ūn Kutok xok putup. Yā hā kaxīy Topa yōg tappet te nōm 'āktux. Tik te gāy xop mōgāp-tup Tikmū'ūn Kutok ha, puyīy xūygā'. Yā' kummuk xexka nōm pu'. 'Ūtut te nōm put 'ohnāg, pu' max! Kaxīy.

Pām māhā, tu xupyāg xo'op, nūy Yeyox pe'paxeh

²² 'Ūxit Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha Yeyox te pām paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā pām popmāhā'. 'Āmax. Yā' max. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu nōm popmāhā', tu:

—'Āpu 'ūpop. Nūhū yā 'ūgyīn. Kaxīy.

²³ Tu kānēy xo'op'ax paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, yā' max, 'āmax. Kaxīy.

Tu ta yāy yōg tik xop pu' hōm, ha' xo'op. ²⁴ Ha Yeyox te:

—Nūhū yā 'ūkhep 'āta. 'Āte yāy hep 'āta tikmū'ūn xohix pupi nū'nāp-tup.

'Ūkhep 'āta yā pa'ax tup Topa yōg xix tikmū'ūn yōg. ²⁵ 'Āte xa hām'āktux xe'e', 'āte xe xupyāg xo'op putup'ah. Nāy, pu Topa yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pīp, 'Thā xe' xo'op. ²⁶ Ha' xohix te Topa puk-tex, tu ta' mōg yīktix 'Onimet tu'.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

²⁷ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop xohix tek nīm putup. Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn te kahnēn pēnā'ax putex putup, ha ta kahnēn xumāp-tup.” Kaxīy. ²⁸ Pa putpuk hip-tup 'ūgmūn, tu tak mōg putup 'āxop keppa hāpxexka Ganinet tu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Pet te:

—'Āmhok! 'Āte 'ānīm putup'ah. Nōm xohix te 'ānīm putup, kopxix 'ānīm putup'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux xe'e: 'āmnīy ha ta hām'āktux tikoyuk xate, hu: “'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg!” Kaxīy. Hāpxip 'Thā xokakkak tak xatap-tup tix. Kaxīy.

³¹ Pa Pet te xe hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmhok! 'Āte nōm 'āktux putup'ah, 'āyūmmūg 'ohnāg. 'Ūkxok 'āmūtik, kopxix nōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Ha ta nōm 'āktux kamah Yeyox yōg tik xohix xop.

Yeyox xip mīm mātiknāg Yetxēm tu'

³² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop mūtik mīm mātiknāg tu' 'ūxuxet'ax Yetxēm, tu' mōg, tu mōktu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Māhām nūnteh, 'Īhāg mōg, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

³³ Tu ta' mōg Yeyox, tu' mōgāhā Pet, xix Tiak xix Yoām, tu hāpxip 'Īhā Yeyox kuxa hittup 'ohnāg kōnāmāhā', tu' kuxanōg xexkah, ³⁴ tu:

—'Ūgkuxa hittup 'ohnāg, yāg xok putup putuk. 'Āpu nox 'āti nūnteh, nūy 'ūkhip. Pa 'ātix. Kaxīy.

³⁵ Tu ta' mōg kutōgnāg, tu mō hām nīy, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, xate' xat, koxpik xūy putup'ah. ³⁶ Tak yōgnū 'ātak, xate hāpxopmā xohix yūmmūg. 'Āpu xat, 'ūyīy xūy hok. Pa 'ātep-tup'ah 'āte nōm putup, pa 'ātep-tup xate nōm putup. Kaxīy.

³⁷ Tu ta' nūn putpu', tu nūktu yāy yōg tik tikoyuk pēnāhā', ha mō'yōn, ha Yeyox te Pet pu:

—Xīmām, 'ok mō'ōn? 'Ok māyōn mōg kutōgnāg hāg hip 'ohnāg? ³⁸ 'Āpu 'āpa ka'ok, nūy Topa pu hām'āktux, puyīy nōy 'āxapit hok, xayīy hāpkummuk mīy. 'Ākoxuk tep-tup, nūy mō'yōn hok, pa 'āyīn tep-tup, nūy mō'yōn, yā 'ākoxuk ka'ok, pa 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

³⁹ Tu ta xe' mōg Yeyox, nūy Topa pu hām'āktux, tu yōg hām'āktux 'āktux 'ūxehet, yā' yāy putuk, ⁴⁰ tu ta xe' nūn putpu', pa' pip yāy yōg tik xop, tu mō'yōn. Yā kūmīm tep-tex xexkah, tu' pa ka'ok yūmmūg 'ohnāg, tu yānān hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

⁴¹ Ha ta' xe' mōg Yeyox, tu xe' nūn putpu', yā' nūn tikoyuk, tu:

—'Ok mō'ōn kux'ah, 'ok kūmīm te 'āp-tex? Puxix! Yā nōmhā'! Yā nōmhā tik nūn, nūy hāpkummuk mīy xop nūnnā', puyīy 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok xūygā'.

⁴² Pepix 'āpip. 'Āpu yūmū mōg. Pēnā', 'ūnūn tihik, tu' gāy xop nūnnāhā, puyīy 'ūkxūygā'! Kaxīy.

Tikmū'ūn te Yeyox mūg

⁴³ Yeyox te hām'āktux, 'Īhā' xupep Yot, yā nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, ha nūmūti' mōxaha tikmū'ūn, ha' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok, xix tik te hām yūmmūg xop te', xix Yoneo xop yōg xexka xop te'. ⁴⁴ Yā Yot tep-tup, nūy gāy xop mōgā', puyīy Yeyox xūygā', hu nūmūtik hām'āktux, "‘Āte tik kep hā' mūg putup. 'Āpu nōm mūy, nūy mōgā'. Yā nō'ōm." Kaxīy.

⁴⁵ Hāpxip 'Īhā' nūn Yot, tu nūktu Yeyox yīkāgnāg xip, tu:

—Yāyā'! Kaxīy.

Tu' nōy kep hā' mūg, yā xape xop putuk. ⁴⁶ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūg, tu' hīy. ⁴⁷ Ha ta' xip tihik, tu mīkaxxexka xut, tu tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat yīpkox xak, ⁴⁸ ha Yeyox te tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop nūn, tu' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg, nūy xupxet hīy? Yā' putuk. ⁴⁹ Hōmāg xip ka'ok 'āxop kopah, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā' Topa pet xexka tu', pa 'āxop tek hīy 'ohnāg. Pa hōmā 'ūhittap nōm te kax'āmi Topa yōg tappet tu', ha ta hōnhā nōm putuk. Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox yōg tik xop te Yeyox nīm, tu hāpxūmānām.

⁵¹ Yā' xip tik tukkup, tu komenok ponnok hā' taha', ha tikmū'ūn te' hīy putup, ⁵² pa tik te' nīm komenok, tu' xaxtop, tu ta' mōxupaha'

Yoneo xop yōg xexka xop te Yeyox kopit

⁵³ Hāpxip 'Ihā tikmū'ūn te Yeyox mōgāhā tik te 'āmānex xop xat pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha' pip 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop.

⁵⁴ Ha ta' xip Pet, tu hāptox tu Yeyox pe' mōg, tu mōktu' xupep tik te 'āmānex xop xat pet yōg hāmnuhnōg tu', tu' yūm kuxap yīkak xonat xop mütik, nūy xapak. ⁵⁵ Ha ta' pip 'āmānex xexka xop, xix tik pa te hāmyūmmūg xop te hāmpē'paxex, texīy Yeyox 'āktux kummuk putup, puyīy putex. Pa 'āmhok, 'ap yūmmūg'ah. ⁵⁶ Tikmū'ūn xohix te' kupex, tu' koit, pa' yāy yōg hām'āktux te' nōy yōg putuk 'ohnāg.

⁵⁷ Yā tikmū'ūn tek-nīhā' pip, tu' koit, hu:

⁵⁸ —'Ūgmū'āte Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, yā tute: “Tikmū'ūn te Topa pet xexka mīy, ha ta 'āte' koxyōy putup, pa 'āte xe' mīy putup 'āmñy tikoyuk hā. Yā tikmū'ūn te nōm mīy putup 'ohnāg.” Kaxīy.

⁵⁹ Tikmū'ūn te hām'āktux, pa' yōg kupex'ax te yāy putuk 'ohnāg.

⁶⁰ Ha tak-nīhā' xip tik te 'āmānex xop xat tikmū'ūn kopah, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate hām'āktux yānān 'ohnāg? Kaxīy.

⁶¹ Pa' yēy. Yā hām'āktux yānān 'ohnāg, ha tik te 'āmānex xop xat te xe:

—'Ok Topa te 'āyāyikutnāhā'? 'Ok Topa xe'ēgnāg kutok? Kaxīy.

⁶² Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. 'Āxop xohix tek pēnāp-tup, yā Tikmū'ūn Kutok pēnāp-tup. 'Ūgyūm putup Topa ka'ok yīm xe'e tu'. 'Āxop te kamak pēnāp-tup, 'ūkxip putup pekkox kopah, tu ta yīxop-tup hāmgōy xexka kopah! Kaxīy.

⁶³ Ha tik te 'āmānex xop xat te yāy topixxax pot, yā' gāy, tu:

—Puxix. Yā hām'āktux kummuk! ⁶⁴ Tute Topa 'āktux kummuk. 'Āxop te' xupak. Putep hāmpē'āpaxex nōmhā'? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox putup nōg, tu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

⁶⁵ Ha tikmū'ūn te yīynīn xōn kōnāmāhā Yeyox tu', tu' nōy putox mō'nīy, tu' kix, tu:

—'Āpu hām'āktux. Tep-te 'ākix? Kaxīy.

Ha ta' pip xonat, tu Yeyox kix yāy yīm hā.

Pet te hām'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg

⁶⁶ Ha ta' xip Pet kukpa hāmnuhnōg tu', ha' nūn tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat hex, ⁶⁷ tu nūktu Pet pēnāhā', tu:

—Hōmā 'āxip kōmēn Nāyane yōg Yeyox mütik, yā yōg xop kopa 'āxip. Kaxīy.

⁶⁸ Pa Pet te:

—'Ap 'āte nōm yūmmūg'ah. Putep 'āktux? Kaxīy. Tu ta' mōg Pet hāmpak'ax mō'nīnyīn'ax tu', 'Ihā xokakkak tak xataha'. ⁶⁹ Ha kāmānat hex te Pet pēnāhā', ha yīka' nōy pip, ha kāmānat hex te:

—Hamūn, tihik 'ōhōm yā Yeyox yōg xop kopa' xip. Kaxīy.

⁷⁰ Pa Pet te:

—'Āk mūn'ah. Kaxīy.

Hāpxip 'Ihā tikmū'ūn te:

—Hamūn. 'Ūgmū'āte' yūmmūg xe'e. 'Āxip Yeyox yōg tik xop kopah. Hamūn, 'āmūn yā hāpxexka Ganinet yōg tihik kamah. Kaxīy.

⁷¹ Ha Pet te:

—'Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak, tu' yūmmūg, 'Āxop te tik 'āktux, pa 'āte nōm yūmmūg 'ohnāg! 'Āte' koit, puxix Topa 'ūgkix! Kaxīy.

⁷² Hāpxip 'ohnāg 'īhā xe' xataha xokakkak tak, ha Pet te' xutigāhā', yā hōmā Yeyox te: "Xate hām'āktux tikoyuk, hu: 'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg! Kaxīy. 'īhā xokakkak tak xatap-tup tix." Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, hu' potaha'.

15

Yeyox xip Pinat keppah

¹ Māyōn supep 'īhā yāytunū'nāhā 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, tu hām'āktux tik pa te hāmyūmmūg xop mūtik.

Ha ta xonat xop te Yeyox hīy, tu ta' mōgāhā Pinat hah, tu mōktu Pinat pu Yeyox hōm. ² Ha Pinat te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate hām'āktux. Kaxīy.

³ Ha 'āmānex xexka xop te Yeyox 'āktux kummuk punethok. ⁴ Ha Pinat te xe yīykopit, hu:

—'Ok xate hām'āktux hā yānān 'ohnāg? 'Āpu 'ūxupax, nōm xop te hām'āktux 'ākummuk! Kaxīy.

⁵ Pa Yeyox te xe hām'āktux yānān 'ohnāg, yīy Pinat kuxa kopa' yēy.

Tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox 'ūkummuk

⁶ 'Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xip, ha tikmū'ūn te ta tu' xak, yīy ta Pinat te tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg. Yā hāmyāxatamuk xohix hā kaxīy. ⁷ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Mahamax kanet ka'ok kopa yāy xape xop mūtik. Yā hōmā tikmū'ūn te gohet yōg xop mūtik yāy kix, ha Mahamax te tikmū'ūn kix, ha' xakix.

⁸ Ha ta' nūn nōmhā tikmū'ūn, nūy ta tu' xak, puyīy tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg, Yā hāmyāxatamuk nōy xohix putuk. ⁹ Ha Pinat te:

—'Ok 'āxop tep-tup, 'ūyīy xut, pu mōg Yoneo xop yōg xat'ax Yeyox? Kaxīy.

¹⁰ Yā Pinat te' yūmmūg 'āmānex xexka xop Yeyox hā yīpkumīy, hu Yeyox nūnāhā Pinat hah, ¹¹ tu hām'āktux hā tikmū'ūn gāyāhā', puyīy ta tu' xak, puyīy Pinat Mahamax xut pu mōg, 'ap Yeyox'ah, ¹² ha Pinat te:

—'Āxop te putep-tup, 'ū mīy tik mūtik? Yā 'āxop te nōm xānāhā nōm te Yoneo xop xat. Kaxīy.

¹³ Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu mīpkup nix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

¹⁴ Ha Pinat te:

—Tepu, putep kummuk mīy? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te hām'āktux ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex! 'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex! Kaxīy.

¹⁵ Ha Pinat tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa hittupmā', hu Mahamax xut, pu mōg, tu hāpxip 'īhā xat, puyīy xonat Yeyox kix xikot hā, tu xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex.

Xonat te Yeyox kute'ex kummuk

¹⁶ Ha ta' mōg xonat xop, tu Yeyox mōgāhā gohenanok pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha xonat xohix te yāy tu nū'nāhā'. ¹⁷ Hāpxip 'īhā xonat te Yeyox pu

mō xax tat, yā topixxax tox 'āta', puyīy xexka xop putuk, tu Yeyox putox yīmū' xix kuxxax, puyīy xexka xop putuk, yā mīmyāmtoxmāg hā' mīy. ¹⁸ Xonat te:

—'Āmax xe'ēgnāg! Xate Yoneo xop xat! Kaxīy.

¹⁹ Xonat te Yeyox putox kix mīm xahix hā, tu mōg yīyhep yōn, tu kopaxux tu' pip Yeyox keppah, yā' xexka xop keppa putuk, yā' xexka xop 'āpak putuk, ²⁰ tu Yeyox kute'ex kummuk kux, tu topixxax tox 'āta xut, tu mō xax tat, yā Yeyox yōg, tu Yeyox mōgāhā hāptopah, nūy mīpkupnix yīmūp-tex.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

²¹ Tu ta' mōg, tu putat hā' mōg, pa' xip tihik 'āxet'ax Xīmām, yā hām panip tu' nūn, tu kōmēn tu' mōg, yā kōmēn Xīnēn yōg tihik, yā 'Anexān mūktak xix Hop mūktak. Ha ta' xat xonat te, pu Xīmām mīpkupnix tat, ha' taha', ²² ha xonat xop te Yeyox mōgāhā hām tu 'āxet'ax Gok, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: "Hām tu' xip putox kup." Kaxīy. Tu' mōg tu mōktu' mōxaha', ²³ ha xonat te Yeyox pu' hōm xupyāg xix hehmēn, yā xupyāg hā' kanop hehmēn, pa yā' xo'op'ah, ²⁴ ha xonat te Yeyox xix mīpkupnix yīmū' pipkup hā, tu mō' xap yōn, nūy xonat puxet pu Yeyox xax hōm, ha ta' nōy pu' nōy hōm hā kaxīy. ²⁵ Yā māyōn te pexkox puka' yūm 'ihā mīpkupnix yīmū' xup Yeyox pipkup hā.

²⁶ Ha ta' 'ōm xip, tu' kax'āmi, hu: "Tik te Yoneo xop xat". Kaxīy. Tu nōm xix mīpkupnix yīmū'.

²⁷ Ha xonat xop te mīpkupnix yīmū xupxet tix kix pipkup hā, yāp-xet xup Yeyox yīm xe'e tu', ha ta' nōy xup 'ūyīm xax tu'. ²⁸ Hā kaxīy Topa yōg tappetxax te hām 'āktux xe'e'. Yā Topa yōg tappetxax te, "Yā' xip 'ūkummuk xop mūtik."

²⁹ Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox mānōg, tup-tox mahap, tu:

—'Ūgāynām! Tute hām'āktux Topa pet xexka koxyōy yūmmūg, tu xe' mīy yūmmūg 'āmnīy tikoyuk hā' ³⁰ Pu yā yīyox mīpkupnix tu', nūy xok hok. Kaxīy.

³¹ Ha ta' Yeyox mānōg kama 'āmānex xexka xop te' xix tik te hāmyūmmūg xop te', tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnā yūmmūg, pa yāy hīnnā yūmmūg 'ohnāg! ³² Topa te 'āyāyikutnāhā, ha xate Yoneo xop xat. 'Āpu mīpkupnix tu yīyox. 'Ūgmū'āte' pēnāp-tup, huk mūg kuxa mām putup 'ākopah! Kaxīy.

Ha ta xupxet te Yeyox kute'ex kummuk kamah.

Yeyox xok

³³ Māyōn te yāykote' yūm, pa hām xohix tu hāpkoxtap, tu mōktu māyōn he'.

³⁴ Ha māyōn he 'ihā Yeyox te hām'āktux ka'ok, hu:

—"Enix, 'Enix, nēmā xamatān?" Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: "Yōgnū Topa, yōgnū Topa, teptuk nīm?" Kaxīy.

³⁵ Ha tikmū'ūn te' xupak, tu:

—'Ūxupax! Tute 'Enit xānāhā! Kaxīy.

³⁶ Ha 'ōm xip, tu ta' mōg, tu tohok hā xupyāg kummuk xup, tu mīm hā' xuhmīy, tu' nūnnāhā', tu Yeyox pu' hōm, pu xo'op. Tute:

—'Āpu yūmū'āte pēnā'. 'Ok 'Enit nūn, nūy mīpkupnix tu' xut? Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te hām'āktux ka'ok, tu' xok xe'e'.

³⁸ Ha ta' Topa pet xexka yōg topixxax mōhāmñīy'ax pot 'ūpepīx mōktu' kakak. ³⁹ Ha ta' xip xonat yōg kapitām Yeyox keppah, tu Yeyox te hām'āktux ka'ok 'āpak, tu Yeyox xok pēnāhā', tu:

—Hamūn, tihik nūhū' yā Topak-tok! Kaxīy.

⁴⁰ Ha ta' pip 'ūhūn hāptox miāx tu', tu' pēnāhā', yā 'ūn xop kopa' pip Mānix Mānanēn, xix Xanomē', xix Manix, yā Yoye mūktut xix Tiak mūktut, yā Tiak

yā tuktu. ⁴¹ Yā hōmā 'ūn te Yeyox mütik mōg pax tu hāpxexka Ganinet tu', tu Yeyox pu hāpxop max mīy. Ha ta' pip kama 'ūn nōy xohix. Yā' nūn Yeyox mütik kōmēn Yenoyanēn tu'.

Yeyox yīn xix mīkaxxap kox kopah

⁴²⁻⁴³ 'Āmāxak 'īhā' nūn Yoye', yā kōmēn 'Animātex yōg tihik, yā' xexkah, tu tik pa te hāmyūmmūg xop kopa' xip. Yā tute' hip Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Yā xexta pet 'āmāxak 'īhā Yoneo xop te hāmmaxnāhā nit xap pu', yīy ta Yoye kuxanōg 'ohnāg, hu ta' mōg Pinat hah, nūy ta tu Yeyox xokxax xax. ⁴⁴ Pinat te' xupak Yeyox xok xe'e nōmhā, tu' yēy, yā' xok mō'ka'ok. Pinat te' xānāhā Hōm yōg xonat xop yōg xat'ax, yīy ta' nūn, tu nūktu' xupep. Ha Pinat te:

—'Ok xok tāmnāg Yeyox? Kaxīy.

⁴⁵ Ha:

—Hamūn. Kaxīy.

Ha Pinat te Yoye pu xokxax hōm.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yoye, tu topixxax paha', tu ta' mōg, tu mīpkupnix tu Yeyox yīn putxok, tu topixxax hā' kīy, tu' nūn, tu nūktu mīkaxxap kox kopa' xix, tu mīkaxxap xexka yōkānāmāhā hāmyīkox kopah, ⁴⁷ ha Mānix Mānanēn te' pēnāhā xix Mānix te', yā Yoye mūktut. Yā Yeyox yīn pēnāhā' xix mīkaxxap kox.

16

Yeyox te putpu' hix

¹ Nit xap 'āmnīy tuknōg nōg 'īhā' mōg Mānix Mānanēn, xix Xanomē', xix Mānix, yā Tiak mūktut, tu hep hāynāg max paha', nūy Yeyox yīn muk. ² Yenomīy māyōn xupep 'īhā' mōg mīkaxxap kox tu', ³ tu putat kopa yāy mütik hām'āktux, hu:

—'Ūm tek mū'ā mīkaxxap xexka yōkānāmāp-tup, nūy xut hāmyīkox tu?' Kaxīy.

⁴ Yā' xexkanām mīkaxxap, yīy nōm 'āktux. Pa' pēnāhā', pa' xip'ah hāmyīkox tu'. Tep-te' yōkānāmāhā? ⁵ 'Ūn te mīkaxxap kox hā' mōxaha', pa' yūm tihik, tu yōg topixxax tox ponnok, yā' yūm 'ūn yīm xe'e tu', yīy 'ūn te' yīpkutuk xexkah. ⁶ Pa tīk te:

—'Ākuxanōg hok! 'Āte' yūmmūg, 'āxop te' xak kōmēn Nāyane yōg Yeyox. 'Ap xip'ah nūnteh. Yā putpu' hi'. Pēnā 'ūyōg xip'ax nūnteh. ⁷ Mōg, nūy Pet pu hām'āktux xix Yeyox yōg tik nōy pu'. 'Āpu hām'āktux, hu: "Yeyox te 'ākeppa mōg hāpxexka Ganinet tu'. 'Āxop te' pēnāp-tup 'ōnteh. Yā Yeyox te xa nōm 'āktux hōmā." Kaxīy.

⁸ Ha ta' mōg 'ūhūn, tu' mōg mō'ka'ok, yā' yīpkutuk, yā' kuxanōg, hu' yēy, yā hām'āktux 'ohnāg.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu yāy mūg

⁹ Hāptup yenomīy 'īhā putpu' hix Yeyox, tu Mānix Mānanēn pu yāy mūg hāmāxap. Yā hōmā Yeyox te' mōy yāmīy kummuk te' ⁷ Mānix Mānanēn kopah, ¹⁰ ha ta' mōg, pa' pip Yeyox mütik mōg xop, tu' kuxa hīttup 'ohnāg, tu' potaha', ha Mānix Mānanēn te:

—'Ūputpu' hix Yeyox. Kaxīy.

¹¹ Ha' xupak, yā putpu' hi', tu tikmū'ūn pu yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah.

Yeyox te yāy yōg tik tix pu yāy mūg

¹² Hāpxip 'hā Yeyox te yāy yōg tik tix pu yāy mūg. Yā tik mōg hām panip tu', tu Yeyox pēnāhā', ¹³ tu putpu' nūn, tu nūktu Yeyox yōg tik nōy pu nōm 'āktux, pa' kuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah.

Yeyox te yāy yōg tik te 11 xop pu yāy mūg

¹⁴ Ha ta' mōg Yeyox, tu yāy yōg tik te 11 xop pu yāy mūg. Yā' xit tihik, ha' nūn Yeyox, tu tik pu yāy mūg, tu:

—Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg. Tikmū'ūn te: “Ūgmū'āte' pēnāhā Yeyox. Yā putpu' hi'”. Kaxīy. Pa 'ākuxa mām 'ohnāg hām'āktux kopah. Yā' kummuk. Kaxīy.

¹⁵ Tu xe:

—'Āpu mōg hāpxexka xohix xexka tu', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xohix xexka pu'. ¹⁶ Tikmū'ūn 'ūm kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, hap-tox pix, puxix Topa kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. ¹⁷ Topa te' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāp-tup, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā yāmīy kummuk mōy putup, tu' yīy'ax tup punethok hā' xuktux putup. ¹⁸ Kāyā gāy tep-top, puxix xūy 'ohnāg. Hep kummuk xo'op nōm te tikmū'ūn kix, puxix xūy 'ohnāg, tu pakut xop yīmū yāy yīm xex, puxix hittup.

Yeyox mōg pexkox tu'

¹⁹ Yūmūg xuxyā Yeyox te hām'āktux kux, ha' nōy te' mōgāhā pepix pexkox tu', ha' yūm Topa yīm xe'e tu'. ²⁰ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux hāpxexka xohix tu'. Ha yūmamūg xuxyā te yōg hām'āktux ka'ogāhā', yā nōm mō'nīgnām, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūxe'e yōg hām'āpak max'ax.

Tu ta tu' kux.

NOK TE YEYOX 'ĀKTUX

Nok te Teop pu kax'āmi'

¹ Teop: —Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok pēnāhā', tu' pēnā hāmāxap, tu nōm hāpxopmā'ax 'āktux, ² ha tik xop te nōm hām'āktux kax'āmi tappet tu', ³ yīy 'āte mō'kupix punethok, tu hām'āpak, tu' yīkopit, nūy nōmhā yūmmūg max, tu hāmpe'paxex, hu: Yā' 'āte hāpxopmā'ax xohix kax'āmi', tu tappet tu kax'āmi', nūy xa mō'kutnā', ⁴ xa 'ākuxa yūm ka'ok, nūy hāpxopmā'ax kopa' yūm ka'ok, tikmū'ūn te xa nōm yūmmūgāhā'.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yakanit pu hām'āktux

⁵ Hōmā 'Enot te hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xat, 'Īhā Yakanit xip, tu 'Amit xop yōg 'āmanex, 'ūxetut 'āxet'ax 'Iyamet, ha 'Iyamet pa 'āmānex kutok hex. ⁶ Yā' max Yakanit xi' xetut, tu hāpxopmā max, ha Topa te' pēnāhā', tu' xat, ha' yīpkox pip xi' xetut, 'ūmīnāg hu' mīy, ⁷ pa 'Iyamet ka'ok, tuk-tok 'ohnāg, 'ūk-tok pip 'okpa kutut 'Iyamet xi' yīpxox.

⁸ 'Āmnīy 'ūm 'Īhā Yakanit te 'āmānex yōg hām hā' hām, tu Topa pet kopa' hām, ha 'Amit yōg xop xohix hām, ha nōm xop te mō' xap yōn, tu' xap tu' yūmmūgāhā', ha' xut Yakanit, nūy hām, 'ūnōy yānān tu', ⁹ pu mīm xax 'ūm puk, nūy haxyā, xix mīm hep 'ūm puk, nūy Topa pu' haxyā', ha Yakanit te Topa pet xexka ha' mō'nāhā', ¹⁰ ha Yoneo yōg tikmū'ūn tek-nihā' pip hāptopa', tu Topa pu hām'āktux pax, 'Īhā 'āmānex xop te mīm hep puk, mīmpe yīmū' yūm ha' puk, nūy Topa pu' haxyā'. ¹¹ Hāpxip 'ohnāg 'Īhā Yakanit te pexkox yōg nū'kutnā'ax pēnāhā', ha mīmpe puk'ax yīka' xip, 'ūyīp xe'e hā' xip, ¹² ha' kuxānōg, tu' kuxa te' yēy, ¹³ pa nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxanōg hok, nūy 'āka'ok. Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āxetut te 'āk-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yoām. ¹⁴ 'Āk-tok put 'Īhā 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn hittup putup kamah, ¹⁵ yā Topa te 'āk-tok pit xexka mīy putup, 'ūtut tex kopa' xip 'Īhā Topa Koxuk te 'āk-tok ka'ogāp-tup, yīy xupyāg xat hok puyīy xo'op hok, ¹⁶ tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn punethok mōgāp-tup, tu 'Iyaet yōg Topa ha mōgāp-tup. ¹⁷ Yā Topa te 'āk-tok nū'kutnāp-tup tikmū'ūn hah, pu yāy pupi hām'āktux. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, tu' ka'ok, ha kaxiy 'āk-tok ka'ok putup, tu' tak xop pu: “'Āpu, yāyhāhup,” kaxiy, puk-tok tu gāy kuxyā', nūy nōm putup pax 'ūxeheh, ha 'āk-tok te' yīpkox 'ohnāg xop pu hupmāp-tup, pu hāmpe'paxex, nūy yāy hāmyoa', 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat'ax nūn ha hāmyoa'. Kaxiy.

¹⁸ Ha Yakanit te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkuxa yūm 'ohnāg hām'āktux kopah. 'Ūgkuxa te xa tu' pa yūm ka'ok, 'ūgkutut xik xetut hah. Kaxiy.

¹⁹ Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ūgmūn Gamineo. Topa keppak xip, tu Topa puk hām, ha xa nūgkutnāhā', 'ūyīy xa hāmyūmmūgā', tu xa hām'āpak max 'āktux, ²⁰ pāyā xate 'ātu 'āpa yūm ka'ok, tu kuxa yūm 'ohnāg. Xapi 'āyīy hok, tu mōktu 'āxetut te 'āk-tok put, yīy ta 'āyiy'ax 'ūxeheh, ta tu 'āte' koit 'ohnāg hah. Kaxiy. Tu' mōg pexkox ha' put pu'.

²¹ Ha tikmū'ūn te hāptopa' pip, tu Yakanit hip, tu' hip, tu xe' hip, pa' nūn 'ohnāg, ha' yēy. ²² Ha ta Yakanit te Topa pet xexka kopa' xip, tu hāptopa' mōg, tu' yōyxōg ka'ok, tu' yīy tapax 'ohnāg, ha tikmū'ūn te:

—'Ûpēnā', Yakanit te Topa pet kopa' xip, 'Īhā hām yāy koxuk pēnāhā'. Kaxīy. Ha' yīm xix, 'ūyīy hok tu'.

²³ Tu 'āmānex yōg hām'ax kux, tu ta' mōg, tu mōktu yāy pet tu' xupep.

²⁴ Hāpxip kutōgnāg 'Īhā' xetut te kopak-tok yūm, tu mēy te 5 hā' yāy pet kopa' xip, tu hāpkumep 'ohnāg, tu:

²⁵ —Hōmā 'āte yāyhāhup, 'ūgkutok 'ohnāg tu', pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', tu yōgnū yāyhāhup nōah, yā hōnhāk kutok yūm 'ūgkopah. Kaxīy.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Mānix pu hām'āktux

²⁶ Tuk-tok xuk mēy te 6 'Īhā Topa te nū Gamineo kutnāhā', tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu nū'kutnāhā', ha ta' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu nūktu Nāyane tu' xupep, ²⁷ tu 'ūn yāyta hok ha' mōg, ha' xuxet'ax Mānix, tu mōnāyxor Namix xop yōg Yoye mūtik yāy tap-tup, pāyā' hok yūm. ²⁸ Ha Gamineo te Mānix pet ha mō'nāhā', tu:

—'Āneo. Topa te xa hāmmaxnāhā', tu nū mūtik tihī'. Kaxīy.

²⁹ Pa Mānix kuxānōg, tu yāy pu hām'āktux, hu: Putep mūn 'āktux nō'ōm? Kaxīy. ³⁰ Ha nū'kutnā'ax te:

—Mānix, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy 'ākuxānōg hok. ³¹ Xate 'āk-tok pit put putup, tu' xuxet'ax mīy putup Yeyox. ³² Ha tikmū'ūn xohix xat putup, yā' xuxet'ax nōy te: Topa Xe'ēgnāg kutok pit. Kaxīy. Hōmā mōnāyxor Namix te tikmū'ūn xat, ha kaxīy 'āk-tok te tikmū'ūn xat putup, ³³ tu mōnāyxor hittap Yako mōkputox xat putup, tu hāmāyaxatamuk xohix hā tikmū'ūn xat putup mōg kuma' mōg, 'ap xat kux putup'ah Yeyox. Kaxīy.

³⁴ Pa Mānix te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkutok put te xīy? Yāk hok yūm. 'Āte tik 'ūm mūtik 'ūgnōm 'ohnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—Topa Koxuk ka'ok, tu 'āk-tok putnāp-tup, 'Īhā hok yūm, yīy 'āk-tok max xe'ēgnāg, yā Topak-tok xe'ēgnāg. ³⁶ Yūmmūg. 'Āxape Iyamet kutut, tuk-tok te' kopa' yūm, ha mēy te 6 'ūk-tok xuk, 'ūk-tok nōm hāmāxap xuk. ³⁷ Topa te hāpxopmā'ax xohix. Kaxīy.

³⁸ Ha Mānix te:

—Hamūn. 'Āte Topa puk kopaxux hāk xip, tu nūk xup, tu Topa tu hāpxopmāhā'. Xate hām'āktux max. Kaxīy.

Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax mōg.

Mānix mōg 'Iyamet pet hah

³⁹ 'Āmnīy kutōgnāg 'Īhā Mānix yok, tu ta' mōg mō'ka'ok, tu hāpxexka Yonex yōg kōmēn tu' mōg, tu hām xanep tu' mōg, ⁴⁰ tu mōktu Yakanit pet tu' xupep, tu mō'nāhā', tu 'Iyamet pu 'āneo, ⁴¹ ha' xupak, tuk-tok te' tut tex kopa' hittup, tu yāy xit, ⁴² ha 'Iyamet yīy ka'ok, hu:

—Topa te 'ūn xop pu hāmmaxnāhā', ha xa hāmmaxnā xexkah. Xate 'āk-tok put putup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāp-tup kamah. ⁴³ Tik tek xat mūk tut nūn. Putep tuk ha 'ānūn? 'Ap yūmmūg'ah 'āte pute 'ūm. 'Ūgkuxa te' yēy. ⁴⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte 'ōg 'āneo 'āpak, 'Īhāg kutok tek tex kopa' kuxa hittup, tu yāy xit. ⁴⁵ Topa te hām'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, hu' hip, pu Topa hāpxopmā', ha 'ākuxa hittup. Kaxīy.

Mānix tek-tex

⁴⁶ Ha Mānix te:

—'Ûgkuxa te 'ã Topa xexka 'ãktux,

⁴⁷ tuk koxuk te Topa tu' hittup kamah, hak hĩnnãhã',
tuk pẽnã max, ⁴⁸ 'Thãk mũn kutõgnãg,

yã Topa hã kãmãnat hex,

yĩy tikmũ'ũn xohix te hãm'ãktux putup mõ'kuma' mõg, hu:

“Topa te Mãnix pu hãmmaxnãhã.” Kaxĩy.

⁴⁹ Ha Mãnix te xe':

—Topa ka'ok xe'ẽgnãg, tu tek mũn pu hãpxopmãhã',

yã Topa max xe'ẽgnãg,

⁵⁰ tu yãy yõg tikmũ'ũn kuxa ka', nõm xop yĩpkox pip Topa pu',

ha tikmũ'ũn kuxa ka', xik-tok xop,

xik mõkputox kuxa ka' Topa te',

nõm xop yĩpkox pip Topa pu' kuxa ka',

⁵¹ ha hãpxopmã max xe'ẽgnãg, tu' gãy nãm xop hã hãpxummãhã',

nõm xop te hãmp'e'paxex, hu: “'Ûgmũn xexkah.” Kaxĩy.

⁵² Topa te' xexka xop xupepmãhã, puk-tõgnãg xop yãyhã tu xexkah,

⁵³ ha' hok xop pu hãpxop punethok popmãhã',

tup-texop xexka pu hãpxop popmã'ohnãg,

tu': “Mõg, mõg!” Kaxĩy. Tu' xupepmãhã'.

⁵⁴ Tu hãm'ãktux xex mõnãyxop pu', tu' xutigãhã',

tu' 'Iyaet yõg tikmũ'ũn mõ'nĩynãm,

tu' yõg kãmãnat xop xaxok 'ohnãg, tu mõ'nĩynãm.

⁵⁵ Hõmã, hãmyãxatamuk xohix 'Thã',

Topa te mõnãyxop 'Amanãm pu hãm'ãktux xex, tu' xaxok 'ohnãg.

Ta tu' kux. Kaxĩy.

⁵⁶ Mẽy 3 hã Mãnix te 'Iyamet mütik tihi', ha mẽy 3 kux, 'Thã yãy pet ha' mõg,
tu' mõg tu mõktu xupep 'üyãy pet tu'.

'Iyamet tek-tok 'ãxet'ax Yoãm put

⁵⁷ 'Ämniy xohix nõg 'Thã 'Iyamet tek-tok put, ha' pit, ⁵⁸ ha' xape xop xix
tikmũ'ũn te' yĩmap hã' pip te' xupak, tu Topa te nõmhã hãmmax mĩy yũmmũg,
ha 'Iyamet kuxa hittup xix tikmũ'ũn.

⁵⁹ Tikmũ'ũn nũn, 'ãmniy te 7 nõg 'Thã' nũn, 'Iyamet pet ha' nũn, nũy 'ük-tok pit
yãy xax xak kutõgnãg, tu' xuxet'ax mĩy putup Yakanit, 'ütak 'ãxet'ax hã xanãp-
tup, ⁶⁰ pãyã' tut tep-tup nõg, tu:

—'Ämhok, kaxĩy hok! 'Äte' xuxet'ax mĩy'ax yãy xe'e tu Yoãm. Kaxĩy.

⁶¹ Ha tikmũ'ũn te:

—Putep xuktux? Yoãm te xĩy? 'Äxape 'üm 'ãxet'ax Yoãm? 'Ap xip'ah. Teptu'
xuxet'ax mĩy putup Yoãm? 'Û 'üm te nõ Yoãm? Kaxĩy.

⁶² Tu' yĩm xix, pu Yakanit tek-tok 'ãxet'ax yũmmũgã',

⁶³ ha Yakanit kax'ãmi putup, yĩy tik 'üm te tappet tu' hõm, xix tappet kup, ha
Yakanit kax'ãmi', hu: “'Ûxuxet'ax pi' Yoãm.” Kaxĩy. Ha tikmũ'ũn kuxa te' yẽy.

⁶⁴ Hãpxip 'ohnãg 'Thã Yakanit yõyxõg pu'uk, tu hãm'ãktux, tu Topa max 'ãktux,
hu:

—'Ûmax Topah. Kaxĩy.

⁶⁵ Ha tikmũ'ũn te Yakanit pet tu' yĩmap hã' pip, tu kuxãnõg, tu tikmũ'ũn pu'
xuktux, tu Yonex yõg hãm xanep tu tikmũ'ũn pip xop pu' xuktux, ha' xohix te
nõmhã yũmmũg, ⁶⁶ hu' kuxa te' yẽy, tu hãmp'e'paxex, hu:

—Kaxop xe'e, tu' tuk kux, 'Thã tik xexka putup. Kaxĩy.

Yā Topa te nōm ka'ogāhā', tu nū mūtik tihi'.

Yakanit te Topa pupi hām'āktux

⁶⁷ Ha' tak Yakanit te Topa Koxuk hā nū' xip, tu Topa pupi hām'āktux, hu:

⁶⁸ —'Āpu yūmū'āte Topa max 'āktux, yā 'Iyaet yōg Topa max, tu' nūn, nūy yāy yōg tikmū'ūn mōy pu mōg,

⁶⁹ tu tik xe'ēgnāg yāykutnāhā', tu nū' kutnāhā', ha' ka'ok, hamūn yā mōnāxop Namix hā mōkputox, tu yūmūg yōg tikmū'ūn mōy gāy xop kopah, 'ūmōg.

⁷⁰ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā' Topa te tik max xop yīmōgātux, puyīy yāy pupi hām'āktux, pūyīy mōnāyxop pu hām'āktux, tu Topa te' mōy putup 'āktux,

⁷¹ tu Topa te hām'āktux xex 'āktux, hu:

Topa te 'āmōy putup gāy xop kopah, nōm xop te 'āxop putup nōg. Kaxīy.

⁷² Topa te mōnāyxop kuxa ka', tu yāy yōg hām'āktux xex, tu' pa'ax max xutīgāhā',

⁷³ tu mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik hām'āktux, tu nōm pu hām'āktux xex, yā yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex,

⁷⁴ nūy gāyxop kopa yūmūg mōy, pu Topa keppa yūmūk pip, nūy 'āktettex, nūy Topa pu hāpxopmā', tu' yīpikutuk 'ohnāg,

⁷⁵ 'ūyīy hāmyok mīy, 'ūyīy tu max xe'ēgnāg, Topa putuk, yūmūg hi'ax tox hā yūmūg max, mōg kuma' mōg.

⁷⁶ Ha 'āmūn, xōnnū', 'āxuxet'ax nōy mīy putup, hu: Topa xe'ēgnāg pupi hām'āktux'ax. Kaxīy.

Xate Topa keppa 'āmōg, nūy 'ūyōg putat max mīy,

⁷⁷ nūy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

“Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', tu 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux.”

⁷⁸ Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn kuxa ka', hu tik nū'kutnāhā', ha yūmūg ha' nūn, tu yūmūg yūmmūgāhā'.

⁷⁹ Tu' nūn putup, tu hāmyūmmūg hā tikmū'ūn kuxa hittupmāhā', tu tikmū'ūn te hāpkoxtap ta ka' mām xop pu hāptupmāhā', ha kaxīy Topa te yāy yōg putat yūmmūgāhā', tu yūmūg kuxa māmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

⁸⁰ Ha Yakanit kutok pit 'ūtuk, tu mōktu xiptap ka'ok, tu' tuk kux, tu hām panip xexka kopa' xip, tu mōktu' xupep, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā'.

2

Mānix tek-tok put

¹ Hāmyāxatamuk 'ūm 'ihā hāpxexka Hōm yōg xat'ax xexka 'āxet'ax 'Agōy, tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix xat, pu yāy yōg kōmēn tu mōg, puyīy gohet te tikmū'ūn mō'kupix, nūy tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg, ² ha Hōm yōg gohet te tikmū'ūn mō'kupix hāmāxap, 'ihā Kinīn te hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn xat. ³ Ha tikmū'ūn mōg, pu tu mō'kupix, ha yāy yōg kōmēn tu' mōg.

⁴ Yoye xip, tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu' xip, tu' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex yōg kōmēn Menēg tu' xupep. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā, mōnāyxop hittap Namix mūk tut te' put, tu Menēg kopa Namix put, ha Namix

mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap xat, yīy hōnhā Yoye mōg Menēg tu', Namix mōkputox 'ūm tu', tu' mōg, ⁵ tu' xetut mūtik mōg, ha Mānix tek-tok xuk xexka, ha' mōg. ⁶ Yoye mōg, xix Mānix, tu ta' mōg, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu tihi 'īhāk-tok nāhā'. ⁷ Kōmēn yōg 'āmuk nū'xip, yīy Mānix tek-tok pit māxap put, tu mūnūytut pet kopa' put, tu topixxax hā' kīy, tu mūnūytut yōg mīpkox xit'ax kopa' xex.

Tik xop te kahnēn pēnā max 'īhā pexkox yōg nū'pok xop nūn

⁸ Ha kōmēn kūnāpa' pip tik xop te kahnēn pēnāhā', 'āmnīy tox ka'ok hā' pēnāhā', ⁹ 'īhā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, ha Topa yōg kuyānām te' yīmap 'ūxakot, ha kuxānōg xexkah, ¹⁰ ha nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxānōg hok! 'Ūg 'āpax! 'Āte xa hām'āpak max 'āktux, nūy tikmū'ūn kuxa xohix hittupmā': ¹¹ Yā hōnhā, 'āmnīy 'īhā, Namix yōg kōmēn Menēg kopa' nāhā' Kunnix, nō'ōm 'axop hā 'āxuxyā'. Topa te nōm yāykutnāhā', tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā'. Hamūn te tikmū'ūn kuxa kummuk xit putup, nūy 'ūyānān tu' kuxa max mō'tat nō'ōm. ¹² 'Āmōg, nūy xax, nūy xipi'. Pēnā! Kaxkop te mūnūytut yōg mīpkox kopa' pip, ha topixxax hā' kīy, ha kaxīy xate nō kaxkop yūmmūg'ax. Kaxīy.

¹³ Hāpxip 'ohnāg 'īhā pexkox yōg nū'pok xohix pip, 'ūnōy mūtik pip, tu Topa 'āktux max, hu:

¹⁴ —Topa mūn xexka xe'ēgnāg pexkox kopah, tu tikmū'ūn kuxa māmmāhā hām tu', mō'yāy xe'ēgnāg tu' kuxa māmmāhā'. Kaxīy.

¹⁵ Ha pexkox yōg nū'pok xop mōg, tu pexkox ha' mōg putpu', ha kahnēn pēnā xop te yāy pu hām'āktux hu:

—Topa te yūmūg yūmmūgāhā'. 'Āpu mōg, yūmūg mōg kōmēn Menēg tu', nūy pēnā'. Kaxīy.

¹⁶ Tu ta' mōg mō'ka'ok, tu mōktu mōxaha kōmēn Menēg tu', tu Mānix pēnāhā', xix Yoye pēnāhā', xix kaxkop, ha kaxkop te mūnūytut yōg xit'ax kox kopa' pip.

¹⁷ Ha' pēnāhā', tu hāpxopmā'ax ka'ok 'āktux, tu kaxkop 'āktux, ¹⁸ ha tikmū'ūn te' xupak, tu kahnēn pēnā xop yīy'ax 'āpak, tu' kuxa te' yēy, ¹⁹ ha Mānix hāmpē'paxex nām, tu' xutīgāhā'. ²⁰ Ha kahnēn pēnā'ax xop put pu' mōg, tu Topa 'āktux, hu:

—Topa mūn 'ūxexkah. Kaxīy. Tu Topa 'āktux max, tu:

—Pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux hāmāxap, hāpxip 'īhāk mū'āte' pēnāhā'. Yā xexka xe'ēgnāg Topah! Kaxīy.

Yā' xuxet'ax mīy Yeyox

²¹ Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'īhā kaxkop pit yāy xax xak kutōgnāg, tu' xuxet'ax mīy Yeyox. Hōmā pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye pu' xat, 'īhā Mānix te yāy kutok xuk, ha' xat tap pu' xuxet'ax mīy Yeyox, yīy hōnhā' mīy.

Yoye xix Mānix te Yeyox tat Topa pet xexka tu'.

²² Ha 'āmnīy te 40 hā Mānix yīpkox pip, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox pip, 'ap Topa pet xexka kopa mō'nā'ah, ha 'āmnīy te 40 nōg, 'īhā' mōg, Yoye mūtik mōg, tu kaxkop tat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xupep, nūy xōnnū hōm Topa pu'.

²³ Yā Topa te' xat, hu: "Iyaet yōg tikmū'ūn kutok māxap 'ūpit, puxix 'ūktok yā Topa xe'ēgnāg yōg." Kaxīy. ²⁴ Yīy putuxnāg 2 popmāhā', 'ūk-tok tu' yānān popmāhā', yā Topa te' xat.

²⁵ Ha Xīmēām te Yenoyanēn tu tihi', 'ūkutut, tu' max, tu hāpxopmā max, tu Topa xak, tu hāmmāx hīp, pu Topa 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy puknōg xop kopah,

ha' hip, ha Topa Koxuk te Xīmēām ka'ogāhā', ²⁶ tu' kuxa pu hāmyūmmūgāhā', hu: "Ap 'āxok putup'ah tu mōktu Topa te yāy yōg tik nū'kutnāhā', hak-nāy tu 'āxok putup." Kaxīy. Hāmyāxatamuk xohix punethok hā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip, ha Topa te hām'āktux xex mōnāyoxop hittap pu', ²⁷ ha Topa Koxuk te Xīmēām mōgāhā', Topa pet xexka ha' mōgāhā', ha' mōg, tu mōktu Topa pet xexka tu' xupep, ha Yoye xix Mānix te kaxkop putmōg, tu Topa pet xexka tu' mōxakux kamah, Topa te' xat ha. ²⁸ Ha Xīmēām te kaxkop put, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Āmax Topah!

²⁹ Hōmā xate hām'āktux xex, tu hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā, hak kuxa hittup yīk mōg putup, yīk tux hok 'ū mōg, yāk kuxa yūm hāk mōg.

³⁰ Āte nō kaxkop pēnāhā', xate nōm nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' max tat,

³¹ ha tikmū'ūn xohix te Topa yōg tik pēnāp-tup, xix' hep xohix xop te' pēnāp-tup,

³² ha Xate nōm nū'kutnāhā' puknōg xop hah, nūy nōm kuxa kummuk tupmā', pu puknōg xop xohix 'ōg putat max hā mōg, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

³³ Ha Yeyox mūg tak te' xupak, xix' tut te' xupak, tuk-tok pit ha kuxānōg, tu' yēy. ³⁴ Ha Xīmēām te:

—Pūyā Topa 'āxop ka'ogā', yā' max xe'e Topah! Kaxīy.

Tu Yeyox mūg tut Mānix pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'āk-tok pit nū'kutnāhā' 'Iyaet yōg tikmū'ūn hah, ha' yāg tep-tup putup, ha' yāg tep-tup nōg putup, ³⁵ ha Topa te 'āk-tok hā tikmū'ūn yāy kuxa kummuk yūmmūgāp-tup, ha yāy yōg hāmpē'paxex yūmmūg putup. Tikmū'ūn te mīkax xexka hā' xuhmīy, ha' xūy, ha kaxīy tikmū'ūn te 'ākuxa xūyγāp-tup, yīy 'ākuxa teknōg putup. Kaxīy.

³⁶ Ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax Ān, tu Topa pupi hām'āktux. 'Ūkutut Ān, tu 'Axeh yōg Pānēo hāk-tok hex. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'Ihā Ān te yāytaha', tu' yīpxox mūtik tihi hāmyāxatamuk te 7 hā, ha' xok, ha' Ān hok yūm, ³⁷ tu hāmyāxatamuk te 84 hā āyā' hok yūm, xix hōnhā' hok yūm, tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xip, tu Topa pet xexka kopa' xip, tu 'āmnīy hā' xip, xix hāptup, tu hāpkumep 'ohnāg, tu Topa max 'āktux, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux. ³⁸ Tu hōnhā kaxkop 'āktux Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu', tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, nōm te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip pu' xuktux.

Yoyex xix Mānix te' putpu' mōg Nāyane tu'

³⁹ Ha Yoye te Topa yōg xat'ax mīy, xix Mānix te' mīy, tu' mīy kux, tu ta Ganinet tu putpu' mōg, tu mōktu yāy pet tu' mōxaha', ha' pet te kōmēn Nāyane kopa' yūm.

⁴⁰ Ha kaxkop tuk tu mōktu ka'ok, tu hāmyūmmūg, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāhā'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

⁴¹ Hāmyāxatamuk xohix nōg 'Ihā' mōg, nūy Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu' mōg, 'ūtak xix' tut te kōmēn Yenoyanēn tu mōg, ⁴² ha kaxkop yōg hāmyāxatamuk te 10 xix' 2 mīy, 'Ihā Yoneo xop yōg kaxkop pit tuk put mōg, tu Yenoyanēn tu' mōg, 'ūyāy tak mūtik mōg, nūy 'āmuk xexka mīy,

nũy yāy yōg tikmũ'ün mũtik mĩy, ha Yeyox mōg kamah, ⁴³ ha ta' mōg, tu' pip, ha 'āmuk xexka mĩy, tu 'āmnĩy xohix hā' mĩy, ha' kux, ha ta' mōg, tu yāy pet ha' mōg. 'Ap Yeyox mōg'ah, pāyā' tak xix' tut te' yũmmũg'ah, ⁴⁴ hu hāmp'e'paxex, hu: “Yeyox tek xape mũtik mōg.” Kaxĩy. Tu' mōg 'āmnĩy puxet hā', tuk-tok pit xak, tu' xape xop kopa' xak, xix' nōy xop kopa' xak, ⁴⁵ pāyā 'a' xip'ah, ha putpu' mōg Yenoyanēn tu', nũy xax, ⁴⁶ tu 'āmnĩy tikoyuk hā' xak, tu' xip'ih'i, ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' yũm, ha hāmyũmmũgā xop te' xakot, ha Yeyox te hām'āpak, tu' yĩkopit, ⁴⁷ ha nōm xop te hām'āpak hā' yānān, tu' yōg hām'āktux ka'ok 'āpak, yā hāmyũmmũg xexkah, yĩ' yēy. ⁴⁸ Ha Yeyox mũk tak te' pēnāhā', xix' tut, ha' yēy, ha Mānix te:

—Xōnnũ', teptu' mĩy xate'? Pēnā', 'ātak xik-mũn te 'āxak, yāk kuxa hittup 'ohnāg xa tu'. Kaxĩy.

⁴⁹ Ha Yeyox te:

—Teptu 'āxop tek xak? Topa yā yōgnũ 'Ātak xe'e', yĩy 'āte yōgnũ 'Ātak pet xexka kopak xip. 'Üyũmmũg hok xate'? Kaxĩy.

⁵⁰ 'A' tak tek-tok pit hām'āktux yũmmũg'ah, xix' tut te' yũmmũg'ah.

⁵¹ Ha Yeyox mōg, 'üyāy tak mũtik mōg, xix' tut mũtik mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nāyane tu' mōxaha', tu nōm pu' yĩpkox pip, ha' mũg tut te hāmp'e'paxex, tu' xutĩgāhā'.

⁵² Ha Yeyox tuk tu mōktu xexkah, tu hāmyũmmũg tu mōktu hāmyũmmũg xexkah, ha Topa tep-tup pax, xix tikmũ'ün xohix tep-tup pax.

3

Yoām te Topa pupi hām'āktux

¹ Ha Hōm yōg tik te tikmũ'ün xat'ax yā 'āxet'ax Timet Xex, tu' xat hāmyāxatamuk xohix te 15 hā, 'ihā Pōn Pinat mũn te hāpexka Yonex yōg tikmũ'ün xat, ha 'Enot te hāpexka Ganinet yōg tikmũ'ün xat, ha' taknōy Pinip te hāpexka 'Itonet xix Tanakōnit yōg tikmũ'ün xat, 'ihā Nixān te 'Aminēn yōg tikmũ'ün xat. ² Tu' xat 'ihā 'Anān yā Topa yōg 'āmānex xexkah, xix Kaxpax kamah, ha Topa te Yoām mō'kutnāhā', tu hām panip xexka tu mō'kutnāhā', puyiy Topa pupi hām'āktux, ha Yoām yā Yakanit kutok. ³ Tu' mōg, tu kōnāgkox xexka Yohnām yĩka' mōg, tu hām'āktux, tu Topa te hām'āktux 'āktux, tu tikmũ'ün pu' xuktux, tup-tox pix 'āktux, hu:

—'Āpu yāyhāhup, nũy kummuk mĩy kux, ha 'āp-tox pix, pu Topa 'ōg kummuk mĩy'ax xaxogā, pu tu kux. Kaxĩy.

⁴ Hōmā mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tikmũ'ün pu' xuktux, tu tappet tu' kax'āmi', hu:

“'Üg'āpax. Tik yiy ka'ok, tu hām panip xexka kopa' yiy ka'ok, hu: 'Āpu Topa yōg putat max mĩy, tu' yōg pūtat yoa',

⁵ yĩktix tu mōm yũm, ha' xut, nũy kox kotit kopa mōm tox yũm, 'ūkohe xit, nũy ta' yoa',

'hāpkummuk xit tap, nũy ta tupmā'.

⁶ Ha' hep xop xohix te nōm pēnāp-tup,

Topa te nōm tik nũ'kutnāp-tup,

pu tikmũ'ün kuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat 'üyānān tu'.” Kaxĩy.

⁷ Ha hāpexka yōg tikmũ'ün punethok nũn nũktu Yoām hah, puyiy Yoām putox pix, pāyā' mānōg, tu:

—'Ăxop yā kāyāk-tok xop putuk! 'Ăkummuk! Pīyā' xat, xa nū, nūy hāp kummuk mīy tu kux, xayīy xupmān, ka Topa xatu' gāy, hu 'ākummugā 'ūyānān tu'? ⁸ 'Āpu yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā kummuk kux, nūy hāpxopmā max, pu tikmū'ūn xohix' pēnā', nūy xate yāyhāhup yūmmūg, ha hāmpē'āpaxeh hok, hu: 'Amanām mūn yā 'ūgmū'ā hā mōnāyxop, yīy Topa tekūmūg kummugāp-tup'ah. Kaxīy. Yā' koit. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa mūn yā' ka'ok, nū mīkaxxap hā 'Amanām mōkputox xop mīy'ax! ⁹ Mīnta kup 'ūm te mīnta pip hok, puxix tikmū'ūn 'ūkup xax, tu kuxap kopa mō'pok, nūy mō'hap, ha kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn pu hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', yā hōnhā' kummugāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Āpu hōnhā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te Yoām pu hām'āktux, hu:

—Putep mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Tikmū'ūn xax 2 pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' xax nīm, 'ūnōy hok hōm. Ha tikmū'ūn xit'ax pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' hōm, 'ūnōy hok pu' xit'ax hōm. Kaxīy.

¹² Ha tik te Hōm yōg gohet pupi tayūmak pop, tu' nūn, pup-tox pix, ha Yoām pu hām'āktux, hu:

—Notot, putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹³ Ha:

—'Ōg kapitām te 'ăxop xat, 'āpu' mīy, tu nōm tayūmak pop puxehnāg, pāyā tayūmak te xexka nōy pop hok, ka tikmū'ūn yōg tayūmak hā xupxet. Kaxīy.

¹⁴ Ha xonat xop te kama' yīkopit, hu:

—Putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—'Ānōy xop yōg tayumak mōy hok 'āgāy tu', tu kupex hā' yōg tayūmak xut hok. 'Ōg yāy yōg tayūmak pa', ha puxi'. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' hip, 'Īhā Yoām pe'paxex, hu: "Ok nō'ōm Kunnix? 'Ok Topa te nōm yāykutnāhā xe'e'?" Kaxīy. ¹⁶ Ha Yoām te tikmū'ūn pu hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—'Āte 'āp-tox pix, pa' nōy nūn putup, tu' ka'ok, hak mūn pu'uk, tuk kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koah, pāyāk-tōgnāg, huk yāyhāhup. Nō'ōm te Topa Koxuk yīxōnnāp-tup, puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy 'ākuxa kummuk tupmā', tu' yīpkox 'ohnāg xop nōap-tup kuxap hā. ¹⁷ Tu pēnēn pa', nūy xap mō'po'ok, nūy xuxnāg xetox xap xeh mīptut kopah, tu' xux puk putup, tu kuxap hā' puk putuk, ha nōm kuxap xok 'ohnāg, yī' xūy xuxix tapax 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁸ Tu hām'āktux punethok, nūy tikmū'ūn ka'ogā', tu hām'āpak max 'āktux.

¹⁹ Pa Yoām te' xexka 'Enot mānōg, yī' gāy. Hōmā 'Enot te' taknōy xetut 'Ēnonit mūg, ha Yoām te' yūmmūg, tu:

—'Āmhok. Xate hāpxopmā kummuk! Topa tep-tup nōg, xix hāpxopmā kummuk xohix xate' mīy Topa tep-tup nōg. Kaxīy.

Ha 'Enot gāy, tu' xat pu' mūy, tu kanet kopa' xix. ²⁰ Ha 'Enot te hāpxopmā kummuk tu mōktu xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu Yoām xix kanet kopah.

Yoām te Yeyox putox pix

²¹ Yoām te tikmū'ūn xohip-tox pix, tu Yeyox putox pix kamah, ha Yeyox te Topa pu hām'āktux, 'Īhā pexkox xōn, ²² ha Topa Koxuk yīxohoh Yeyox hah, putuxnāg putuk tu' yīxohoh, ha Topa yīy, tu pexkox kopa' yīy, tu:

—'Āmūn 'ūgkutok, yā mō'āyāy xe'ēgnāg, yā xatek-kuxa hittupmāhā'. Kaxīy.

Yeyox yōg mōnāyxor xohix

²³ Ha Yeyox yōg hāmyāxatamuk te 30, ha 'Iyaet yōg tikmū'ün hāmpē'paxex, hu: Nō'ōm Yoye kutok, kaxīy. Ha Yoye te 'Enix kutok, ²⁴ ha Mātat kutok, ha Nemi' kutok, ha Mākix kutok, ha Yānāy kutok, ha Yoye kutok, ²⁵ ha Mātātīt kutok, ha 'Āmōy kutok, ha Nāōm kutok, ha 'Exnix kutok, ha Nāgax kutok, ²⁶ ha Māt kutok, ha Mātātīt kutok, ha Xēmēy kutok, ha Yoye kutok, ha Yot kutok, ²⁷ ha Yoānāg kutok, ha Hex kutok, ha Yonomameo kutok, ha Xanatīt kutok, ha Nenix kutok, ²⁸ ha Mēkix kutok, ha 'Anix kutok, ha Koxāg kutok, ha 'Enmānāo kutok, ha 'Eh kutok, ²⁹ ha Yoyoe' kutok, ha 'Eniex kutok, ha Yōy kutok, ha Mātat kutok, ha Nemi' kutok, ³⁰ ha Ximeām kutok, ha Yona kutok, ha Yoye kutok, ha Yonāg kutok, ha 'Enitkīy kutok, ³¹ ha Mēnea' kutok, ha Mēnā' kutok, ha Mātat kutok, ha Nātāg kutok, ha Namix kutok, ³² ha Yexe' kutok, ha 'Omet kutok, ha Moax kutok, ha Xat kutok, ha Nāxōg kutok, ³³ ha 'Āmīnanap kutok, ha 'Atmīy kutok, ha 'Ahnīy kutok, ha 'Exnōg kutok, ha Pet kutok, ha Yonah kutok, ³⁴ ha Yako' kutok, ha 'Iyak kutok, ha 'Amām kutok, ha Tet kutok, ha Nākoh kutok, ³⁵ ha Xenok kutok, ha Haga'ok kutok, ha Panek kutok, ha 'Ep kutok, ha Xat kutok, ³⁶ ha Kaxnāg kutok, 'Ahpaxat kutok, ha Xēy kutok, ha Nōe' kutok, ha Namēk kutok, ³⁷ ha Mētoyānēg kutok, ha 'Ēnōk kutok, ha Yanet kutok, ha Mānēneo kutok, ha Kaxnāg kutok, ³⁸ ha 'Enōy kutok, ha Xet kutok, ha 'Anāo kutok, ha Topak-tok.

4*Yeyox te hām panip xexka tu' xip*

¹ Ha Topa Koxuk te Yeyox kuxa ka'ogāhā', ha' xip kōnāg xexka Yohnām tu', ha Topa Koxuk te' mōgāhā', ha ta' mōg tu mōktu hām panip xexka tu' xupēp, ² ha Hāmgyāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpxorpā kummuk, 'āmnīy te 40 hā' xapit, ha Yeyox xit 'ohnāg, ha putup tep-tex, ³ yīy Hāmgyāyāgnāg te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'e'? Pax xa Topa hā 'āktok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām, xayī' mā, nūy 'āhi'. Kaxīy.

⁴ Pa Yeyox te:

—'Ap xat putup'ah 'āte'. Yā Topa tappet te: "A tikmū'ün kuxa te pām puxet hā' hi'ah, yā pām puxet hā' kuxa hi 'ohnāg." Kaxīy.

⁵ Ha Hāmgyāyāgnāg te Yeyox mōgāhā yīktix yīmū', tu hām xexka xohix tu' mūg, ⁶ tu:

—Hām xexka xohix 'āte xa' hōm'ax xix tayūmak xohix xa' hōm'ax, xa' xat tikmū'ün xohix, 'ūgmūn te hām xexka yōg xop xohix xat hah, yā hām xexka xohix yōgnū, hu 'āte xa' hōm'ax. ⁷ 'Ākopaxux hā' nū' 'āxup 'ūgmūn pu', xik mūn xexka 'āktux, hata hām xexka xohix 'ognū'! Kaxīy.

⁸ Pa Yeyox te:

—'A nūk xup putup'ah. Topa tappet te: "Topa tu nū 'āxup, tu nōm tu hāpxorpā'. Ūnōy tu nū 'āxup hok, nūy nōm pu 'āyīpkox pip hok." Kaxīy.

⁹ Ha Hāmgyāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā', tu Topa pet xexka tu' mōgāhā', tu' mōg tu mōktu Topa pet xexka yīmū' pip, tu:

—Pax xa yā Topa-tok xe'e', 'āpu, mō'āyōn, nūy hahām tutnāy. ¹⁰ Yā Topa yōg tappet te: "Topa te pexkox yōg xop nū' pok'ax 'āha, puyīy 'āpēna max, ka mīkaxxap hā 'āpata xūy." Kaxīy. ¹¹ Topa tappet te xe hām'āktux, hu: "Pexkox yōg nū'pok xop te 'ātat'ax yāy yīm hā, xayīy 'āpata xūy hok mīkaxxap tu'." Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te: “Ōgnū Topa hã hãpkute'ex hã gãyã hok.” Kaxīy.

¹³ Ha Hãmgãyãgnãg te' xapit kux, hu' mōg, tu Yeyox nīm nōmhã.

Yeyox mōg hãpxexka Ganinet tu', tu hãpxopmã kōnãmãhã'

¹⁴ Ha Yeyox mōg, tu ta putpu' mōg, Ganinet tu', tu mōktu xupep, ha Topa Koxuk te' ka'ogãhã', ha tikmũ'ün te Yeyox 'ãktux hãpxexka xohix tu', ¹⁵ ha Yoneo yōg Topa pet kopa hãmyũmmũgãhã', ha tikmũ'ün xohix te nōm 'ãktux max.

Yeyox xip kōmẽn Nãyane tu'

¹⁶ Ha Yeyox mōg, tu ta tu' mōg, tu mōktu kōmẽn Nãyane tu' xupep, tu yãy yōg hãm tu' xupep, tu nit xap xohix 'ihã' mōg, tu Topa pet ha' mōg, tu hōnhã' mōg, tu mōktu xupep, tu mō'nãhã', tuknĩhã' xip, nũy Topa tappet mō'kupix, ¹⁷ ha tik te mōnãyxop hittap 'Iyait yōg tappet paha', tu Yeyox pu' hōm, pu mō'kupix. Hōmã 'Iyait te Topa pupi hãm'ãktux, tu tappet tu' kax'ãmi, ha hōnhã Yeyox te tappet paha', tu hãm'ãktux xak tappet kopah, tu' xipihĩ', tu mō'kupix, hu:

¹⁸ “Topa Koxuk tek mũn ka'ogãhã', tuk yãy kutnãhã', 'ũ hãm'ãpak max 'ãktux, 'ũ 'hok xop pu hãm'ãktux, hak mũn tu' xat, 'ũ kanet kopa' pip xop pu hãm'ãktux, hu:

“Topa te kanet xōn xa 'ãmōg.” Kaxīy.

Hak mũn nũgkutnãhã 'ũpa hok xop pu',

'ũ hãm'ãktux, pu hãmpẽnã max. Kaxīy.

Ha nũgkutnãhã 'ũ kuxa hittup 'ohnãg xop pu hãm'ãktux, hu: 'Ūnīm, 'ükummuk xop nīm. Kaxīy.

¹⁹ Yã hōnhã Topa te tikmũ'ün mō'yãy xe'ẽgnãg, tu hãpxopmã max tikmũ'ün pu', tu 'kuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat ũyãnãn tu'.”

Ta tu' kux. Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox mō'kupix kux, tu tappet mō'xex, tu Topa pet yōg tik pu' hōm, tu' yũm, ha tikmũ'ün xohix te' pẽnã ka'ok, ²¹ ha Yeyox te:

—'Ãxop te Topa te hãm'ãktux 'ãpak, 'ãte xa mō'kupix nōmhã, yã hōmã Topa te' xuktux, tuk mũn 'ãktux, tu Topa tappet hã 'ũgmũn 'ãktux, yã hōnhãk nũn. Kaxīy.

²² Ha tikmũ'ün xohix te' xupak, tu' yëy, tu Yeyox 'ãktux max, hãm'ãktux max hah, tu:

—'Ok hamũn yã Yoye kutok pit? Yamũn. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Pe 'ãxop tek mũn pu hãm'ãktux'ax, tu tikmũ'ün yãy yōg hãm'ãktux hã' xuktux'ax, hu: Notot, 'ōg yãy yōg hehmẽn xo'op. Kaxīy. Tu xe': Xate hãpxopmã ka'ok xe'ẽgnãg kōmẽn Kapãnãn kopah. 'Àpu, 'ōg kōmẽn kopa' mĩy kamah. Kaxīy.

²⁴ Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: Tikmũ'ün xohix te Topa yōg tik xop putup pax, nōm te Topa pupi hãm'ãktux, pãyã yãy xape 'ũm putup nōg, xix nōm xop te kōmẽn kopa tihĩ tep-tup nōg, 'ihã nōm tik te Topa pupi hãm'ãktux. ²⁵ 'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: Hōmã 'ün hok mãm punethok hãpxexka 'Iyaet kopah, 'ihã mōnãyxop hittap 'Enit te Topa pupi hãm'ãktux, yã 'Iyaet yōg tihik, ha tehex 'ohnãg, yã hãmyãxatamuk tikoyuk hã hãmhōgnãg, ²⁶ pa Topa te nũ 'Enit kutnã 'ohnãg 'Iyaet yōg hãpxexka tu', tu 'Iyaet yōg 'ün hok mãm ha nũ'kutnã 'ohnãg. 'Ãmhok. Topa te' puknōg 'ün hok yũm hah mō'kutnãhã', tu kōmẽn Xanep yōg 'ün ha mō'kutnãhã', ha Xanep te hãpxexka puknōg Xinōm tu' yũm, ²⁷ ha

'Iyaet yōg tikmū'ūn yāy xax kunut punethok, 'Ihā mōnāyχop 'Eniyeo te Topa pupi hām'āktux, tu 'Iyaet yōg tihik kamah, pa Topa te nōm hittupmā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa hāpχexka Xit yōg tik puknōg 'āxet'ax Naamā, tu yāy xax kunut nām, ha Topa te' hittupmāhā'. Hamūn. Kaxīy.

²⁸ Ha tikmū'ūn te' xupak, hu' gāy, ²⁹ tuknīha' pip, tu Yeyox mūg, tu' yīkūy, tu kōmēn kūnāpa hā' yīkūy, tu yīktix pepi' mōgāhā', ha kōmēn te yīktix yīmū' yūm, ha tikmū'ūn te hām tu Yeyox putyōn putup. ³⁰ Pāyā Yeyox te tikmū'ūn xop kotit hā' mōg, tu' mōg, tu' xupaha',

Yāmīy kummuk te tik kummugāhā'

³¹ Tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep, ha Kapānān te hāpχexka Ganinet kopa' yūm, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', nit xap 'Ihā' yūmmūgāhā', ³² ha tikmū'ūn kuxānōg, Yeyox te hāmyūmmūgā hah. Tikmū'ūn xexka xop te hām'āktux ka'ok, ha kaxīy Yeyox te hām'āktux ka'ok kamah, 'ūxat'ax tu'. ³³ Ha tik xip, tu Topa pet kopa' xip, ha yāmīy kummuk te tik kopa' xip, yīy tik yīy ka'ok, tu:

³⁴ —Nāyane yōg Yeyox, 'ok xatek mūp-tex putup? 'Āte 'āyūmmūg. 'Āmūn yā Topa yōg nū'kutnā'ax xe'e'! Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te' mānōg, tu:

—'Āyīy hok, nūy tik nīm, nūy 'āpep! Kaxīy.

Ha yāmīy kummuk te mō tik yōn hām tu', tu' xupep, tu tik xūygā 'ohnāg,

³⁶ ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yēy, tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—Hām'āktux 'ūm nūhū'? Yeyox te yāmīy xat, tu' xupepmāhā', yāy yōg hām'āktux'ax hā' xupepmāhā', tik te tikmū'ūn xat'ax putuk. Kaxīy.

³⁷ Ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux punethok, tu kōmēn Kapānām yīka' xuktux,

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

³⁸ Ha Topa pet tu' xip, tu ta' mōg tu mōktu Xīmām pet tu' xupep, ha' xetut mūg tut pakut, tu' xax pukpex nām, ha Yeyox tu' xak pu tu hittupmā', ³⁹ yīy' mōg, tu mīmpe yīka' xip, tu' xat pu tu xax 'āxi', ha xuxi', ha 'ūn yok, tuknīhā' xip, tu hāpχop xit'ax puk.

⁴⁰ Ha māyōn mō'nāhā 'Ihā tikmū'ūn te pakut xop popnūn Yeyox hah, ha' xape xop te tikmū'ūn pakut popnūn, ha Yeyox te pakut xop yīmū' yīm nōm, tu' xohix hittupmāhā', ⁴¹ tu yāmīy kummuk xop xupepmānām, ha' yīy ka'ok, tu:

—'Āmūn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Ha Yeyox te' xat, hu:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Tu' tux hok pu hām'āktux hok, yāmīy kummuk te Yeyox yūmmūg hah, tu Yeyox yā Kunnix yūmmūg, yā Topa te' yāykutnāhā xe'e', ha' yūmmūg, yīy Yeyox te' tux hok pu yīy hok.

Yeyox te hām'āpak max'ax 'āktux

⁴² Hāptup 'Ihā Yeyox te kōmēn kopa' xip, tu ta' mōg tu mōktu hām panip tu' xupep, ha tikmū'ūn te' xak, tu' xipihī', tu:

—'Āmōg hok 'ūxeheh! Kaxīy.

⁴³ Pāyā Yeyox te:

—Topa te nūgkutnāhā pu hām'āpak max 'āktux, puyīy Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', yā Topa te tikmū'ūn xat xe'ēgnāg, ha kōmēn nōy yōg tikmū'ūn pu 'āte' xuktux putup, huk mōg. Kaxīy.

⁴⁴ Tu ta' mōg, tu 'Iyaet yōg hāpxexka Ganinet ha hāpkumep, tu Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, tu hām'āpak max 'āktux Topa pet kopah.

5

Yeyox te yāy yōg tik xop yīmōgatux

¹ 'Āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te kōnāg xexka Gēnēyane yōg hāpkux tu' xip, tu hām'āktux, ha tikmū'ūn punethok pip, tu' xupak xūy, hu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, nūy xupak max, ² ha Yeyox te' pēnāhā', tu kōnāg tu mīpkox hā' mōg pēnāhā', tu nōm mīpkox 2 pēnāhā', ha tikmū'ūn te mīpkox hā mōxakux, nūy kōnāg yīmū mōg, nūy māpxamut, tu' nīm nōmhā, nūy māpxamut'ax pix, ³ ha Yeyox mōg, tu mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām yōg mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām tu' xak, pu mīpkox te kōnāg xet hā' mōg kutōgnāg. Ha' mōg, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā'.

⁴ Tu hāmyūmmūgā kux, tu Xīmām pu':

—Mōg, kōnāg xexka tu' mōg, xayīy mām pop, pu 'āxape xop māpxamut. Kaxīy.

⁵ Ha:

—Yāyā', 'āmnīy tox hāk mūg mām xut 'ohnāg, pāyā xate' xat, yīk mū'āte māpxamut'ax putyōn kōnāg kopah. Kaxīy.

⁶ Tu' mīy, tu mām xohix punethok pop, māpxamut hu' pop, ha mām putux ha' koxyōy, ⁷ yīy' xape xop xānāhā', pu mō'nīynām, ha mō'nīynām, tu mām pop, tu mīpkox nōy te kōnāg yīmū' mōg kopa' xex, ha mīpkox putux nām, yīy mō'nāhā 'ūptux hah. ⁸ Ha Xīmām te' pēnāhā', 'īhā' kopaxux hā' nāhā', nūy Yeyox keppah 'ūxup, tu:

—Yāyā', 'āmōg, tuk nīm, 'ūgkummuk hah! Kaxīy.

⁹ Tu kuxānōg, xi' xape xop kuxānōg māpxamut xexka hah, ¹⁰ ha Yemeneo kutok Tiak xi' taknōy Yoām, tu kuxānōg kamah, tu Xīmām mūtik mām pop, ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok. Hōmā xate mām pop. Hōnhā xix hāptup 'īhā xate tikmū'ūn nūnnāp-tup pax 'ūgmūn hah. Kaxīy.

¹¹ Ha mīpkox yīkūy, tu hāpkux ha' yīkūy, tu' nīm, tu ta Yeyox mūtik mōg.

Yeyox te tik xax tapmāhā'

¹² Ha 'āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te kōmēn 'ūm tu' xip, ha tik xip, yā yāy xax kunut, tu Yeyox pēnāhā', tu' kopaxux ha' nāhā', tu:

—Notot, 'ok xatek putup 'ūghittupmā'? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te yāy yīm yok, tu' xupit, tu:

—'Āte 'āp-tup, 'āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā tik hittup, ha' xax tup. ¹⁴ Ha Yeyox te' xat, hu:

—Tik 'ūm pu 'īy hok, pa mōg 'āmānex hah, pu 'āxax pēnā', ha xokxop 'ūm Topa pu mō'hap. Hōmā Mōyyex te' xat, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg'ax, tu Topa te 'āhittupmā yūmmūg'ax. Kaxīy.

¹⁵ Pāyā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu' nūn, pu Yeyox yōg hām'āktux 'āpax, pu Yeyox hittupmā', ¹⁶ pāyā Yeyox mōg, tu hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux.

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

¹⁷ 'Āmnīy nōy 'īhā Yoneo yōg Paniye xop, xix hāmyūmmūg xop te hāpxexka Ganinet yōg kōmēn xohix tu' pip, xix hāpxexka Yonex yōg kōmēn xohix tu' pip, xix kōmēn Yenoyanēn tu' pip, tu' nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu' mām, nūy

Yeyox 'āpax, ha tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha Topa te Yeyox ka'ogāhā pu pakut xop hittupmā', ¹⁸ ha tik xop nōy nūn, tu tik pakut tat, tu tutpe hā tat, yā tik te hāpkumep hok, ha' nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu mōxakux putup, nūy tik pi Yeyox keppa', pāyā mīptut nū'xip, ¹⁹ tu' xak, pāyā' mōxa' ohnāg, hu mīptut tu pepi' mōg, tu hāpxax mōy, tu tik pakut te hām tu' nāhā', tu mīptut kopa' nāhā', ha Yeyox keppa' pip, ²⁰ ha' pēnāhā', ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, yīy tik pakut pu hām'āktux, hu:

—'Āmūn, 'āte xa hām'āktux, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux. Kaxīy.

²¹ Ha hāmyūmmūg xop xix Paniye xop tep-tup nōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu' yāy pu yīkopit, hu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux, pāyā Yeyox te yāy 'āktux, hu Topa 'āktux kummugāhā'. Tik 'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

²² Ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāmpē'paxex yūmmūg, hu:

—Putep mūn tu 'āpe'āpaxex 'ākuxa kopah? ²³ Pi'ya xatep-tup, pe 'āte mīy'ax kummuk xaxogā 'āktux, pe 'āte' kup yok, nūy hāpkumep 'āktux. Pi'ya xatep-tup? ²⁴ 'Āte xa hām'āktux, xa hāmyūmmūg. 'Ūgmūn yā tikmū'ūn kutok pit. 'Ūgka'ok, ha Topa te' yāy 'āxet'ax hōm 'ā', 'ūyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux. 'Ūy hok, nūy tak 'āpax. Kaxīy.

Tu tik te hāpkumep hok pu:

—'Āyok, nūy 'āgnīhāxip, tutpe tu pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy. Tu' xat'ax hā hittupmāhā'.

²⁵ Ha hāpxip 'ohnāg 'Thā' yok, tuknīha' xip, tu tutpe pepi' xup, tu yāy pet ha' mōg, tu Topa max 'āktux. ²⁶ Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu Topa max 'āktux, hu:

—Hōnhā yūmū'āte hāpxopmā max xe'ēgnāg pēnāhā'! Kaxīy.

Yeyox xix Nemix

²⁷ Ha ta' mōg, Yeyox mōg, tu tik nōy pēnāhā', ha tik te gohet pupi tikmū'ūn yōg tayūmak pop, tu' xuxet'ax Nemix, tu gohet yōg pet kopa' yūm, ha Yeyox te nōm pu:

—'Ūkpe mōg. Kaxīy.

²⁸ Ha' yok, tuknīhā'xip, tu hāpxop xohix nīm, nūy Yeyox mūtik mōg. ²⁹ Tu 'āmuk xexka mīy yāy pet tu', Yeyox tu' mīy, ha tik punethok pip, tu gohet pupi tayūmak pop, tu mīmpe xit'ax yīmap mām, ³⁰ ha Paniye xop tep-tup nōg, xix hāmyūmmūg xop tep-tup nōg kamah, tu tik xop yīkopit, nōm xop te Yeyox mūtik hāpkumep xop, hu:

—Tep tu 'āxit nōm tayūmak pop xop mūtik, xix tik kummuk xop mūtik xit? Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ūn hittup xop 'a' hehmēn putup'ah, 'ap notot xānā'ah, pāyā pakut xop mūn te hehmēn putup, hu notot xānāhā'. ³² Ha kaxīy 'ūgnūn nūy tikmū'ūn kummuk xop xānā', pu nū', nūy yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax nīm, pāyā tikmū'ūn 'ūm te yāy pe'paxex, hu: "'Ūgmax." Kaxīy. 'A 'āte xop xānā'ah pu nū'. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

³³ Ha tikmū'ūn te:

—Tik xop te Yoām mūtik hāpkumep, Yoām nōm tep-tox pix, ha 'āmnīy punethok hā' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, ha Paniye xop yōg mūtik hāpkumep xop xit hok kamah, pāyā 'ōg tik xop xit hok'ah, xi' xo'op. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik te yāytaha', ha' xape xop hittup, tu 'āmuk xexka mīy, ha' xape xop xit punethok, 'Ihā' xip, 'Ihā tik te yāyta' xip, ³⁵ pāyā hāpxip 'Ihā tik nōy te nōm mōgāhā', ha' mōg, 'Ihā' xape xop kuxa teknōg, tu' xit 'ohnāg. 'Ūgmōg, puxix yōg tik xop xit hok kamah. Kaxīy. ³⁶ Tu xe hāmyūmmūgāhā, tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax 'āktux, tu hām'āpak'ax tup 'āktux, hu:

—Tikmū'ūn xax kunox. 'Ok 'ūn te ta tu mō'yāg nōm, tu 'ūn 'ūm tu' yāg tup paha', pu tu xax kunox tu mō'xeh? 'Ap pa'ah. Topixxax tup ka'ok, ha' xax kunox pu'uk, tu yāy pot'ax. Kaxīy Yoām yōg tik xop te mōnāy xop yōg hāp̄xopmā'ax hittap tat, ha yōg tik xop te yōgnū hāp̄xopmā'ax tat, yā hāp̄xopmā'ax tup tat. ³⁷ Ha tikmū'ūn te' hep xupyāg mīy, tu xokxax tup hā' xuk, pāyā 'ū' ūm te xupyāg tup xuk, tu xokxax kutut hā' xuk? Yām hok. Xokxax tup ka'ok, ha' xax kutut pu'uk, tu' yāy pot'ax, ha xupyāg nū'nā'ax, tu mōktu nōg, ³⁸ yīy tik te' hep xupyāg tup mīy, mūy xokxax tup hā' xuk. ³⁹ Ha tik te xupyāg kutut putup, tu ta' hep tup putup nōg, tu: “Nōm kutut nōm 'ūmax. 'A' tup max'ah.” Kaxīy Yoām yōg tik xop te hāp̄xopmā'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Ta tu' kux. Kaxīy.

6

Yeyox te nit xap 'āktux

¹ 'Nit xap te Yoneo yōg tikmū'ūn hā hāptup xe'e', ha nit xap 'ūm 'Ihā Yeyox hāpkumep, tu hāp̄xop yāy koxuk mep, ha xuxnāg xetox ta', xi' xap te' kopa' xip, ha tik xop te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' xap mōy, tu' xap yōg xax nak mōy, tu' yīm hā kuyōnnāhā', tu' xap xut, tu' māhā'. ² Ha Paniye xop pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep tu xate xuxnāg ta xetox xap mōy nit xap 'Ihā'? Mōnāy xop hittap Mōyyex te' xat hok pu yūmūg xut hok nit xap 'Ihā'. Nō'ōm yā Topa yōg hāptup xe'e'. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmā putup te mōnāy xop hittap Namix putex, xix tik xop te Namix mūtik hāpkumep kix kamah, ⁴ tu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu pām pop, ha pām te Topa keppa' mām, ha Topa te' tux hok pu tikmū'ūn nōm mā hōk, 'āmānex xop yāp-xet te' māhā', pāyā mōnāy xop hittap Namix te' māhā', tu nōm xop te mūtik hāpkumep pu' popmāhā', ha' māhā'. 'Ūkux. Kaxīy.

⁵ Tu xe':

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hu nit xap xohix hāk xuxyā'. Kaxīy.

Tik yīm xe'e nīā'

⁶ Ha nit xap nōy 'Ihā Yeyox te Topa pet ha' mōg, tu' mōg, tu mōktu xupep Topa pet tu', tu mō'nāhā', tu hāmyūmmūgāhā', ha tik 'ūm xip, ha' yīm xe'e nīā', tu' pu'ūgnāg, ⁷ ha tik xop te hāmyūmmūg te' pēnāhā', xix Paniye xop te' pēnāhā', nūy Yeyox pēnā', nūy tik hittupmā pēnā', 'ok pe nit xap 'Ihā' hittupmā', pu Yeyox kupeh, ⁸ pāyā Yeyox te nōm pe'paxex yūmmūg, hu tik te yīm nīā' pu hām'āktux, hu:

—'Āyok, nūy 'ā'kihāxip, pu tikmū'ūn 'āxakot. Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā'xip, ⁹ ha Yeyox te:

—'Āte 'āyīkopit, putep xat Mōnāyxop Mōyyex? Mōyyex te putep tux hok pu mīy hok nit xap hā? 'Ok xat pu hāpxopmā max, 'ok pe hāpxop mā kummuk? 'Ok xat pu tik kōnāg kopa tu' xut pu tu xok hok, pe tik nīm pu tu xok? Kaxīy.

¹⁰ Tu' pēnā ka'ok, tu tikmū'ūn yīmmap xop pēnā ka'ok, tu tik yīm nīā pu hām'āktux, hu:

—'Īm yoah. Kaxīy.

Ha' yok, ha' hittupmāhā'. ¹¹ Ha tikmū'ūn xexka xop gāy, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu Yeyox kummugāp-tup 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 yīmōgatux

¹² Ha 'āmnīy 'ūm 'īhā Yeyox te yīktix tox tu' mōkānīn ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha 'āmnīy tox hā Topa pu hām'āktux. ¹³ Ha hāptup, tu tik te mūtik hāpkumep xop xānāhā', tu tik te 12 yīmōgātux nūy mō'pok, tu' xuxet'ax mīy yāy yōg mō'pok xop. Kaxīy. ¹⁴ Ha' xohix te: Xīmām, 'ūxuxet'ax nōy Pet xix' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xix Yoām, xix Pinip, xix Matōmēo, ¹⁵ xix Māteo xix Tōmē, xix 'Appēo kutok Tiak, xix Xīmām nōy, nōm te yāy yōg Yoneo xop xexkanāp-tup, ¹⁶ xix Tiak kutok Yot, xix Yot nōy, 'ūxuxet'ax nōy 'Ixkanot, nōm te' gāy xop mōgāhā Yeyox hah.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā' xix hittupmāhā'

¹⁷ Ha Yeyox te yīktix yīxohoh, xix' yōg tik xop yīxohoh, tu hām yok tu' mōg, ha tikmū'ūn punethok te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' pip, yā hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix kōmēn Tīro yōg, xix Xinōm yōg, nōm kōmēn 2 te kōnāg kox xexka hūmnāg tu' mām, ¹⁸ ha' nūn, tu Yeyox te hām'āktux 'Āpak, pūyī' pakut xop hittupmā', ha tikmū'ūn te yāmīy kummuk kopa' pip xop nūn, ha' hittupmāhā'. ¹⁹ Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox 'āpit putup, Yeyox mūn ka'ok hah, yīy tikmū'ūn kuxa hittup.

Tikmū'ūn kuxa hittup xi' teknoğ

²⁰ Yeyox te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu:

—'Ākuxa hittup 'āhok xop nōmhā. Yā Topa te 'āxop xat, ha Topa yōg tikmū'ūn xe'e'.

²¹—'Ākuxa hittup 'āp-tup xūy xop nōmhā. Topa te 'ātēx hi ka'ok putup.

—'Ākuxa hittup 'āpota xop nōmhā. Topa te 'āxop kuxa hittupmāp-tup.

²²—'Ākuxa hittup 'īhā tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu 'āxop mānōg, 'ūkpe 'āmōg hah, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu 'ākeppak mōg. ²³ 'Ākuxa hittup 'īhā 'āp-tup nōg. Yā pūn, pūn 'ākuxa hittup tu', yā Topa te xa' hōm putup pexkox yōg hāpxop xohix. Hamūn. Hōmā mōnāyxop kummuk tep-tup nōg Topa pupi hām'āktux xop kamah.

²⁴—Pa 'ākuxānōg 'āptēxop xexka tu'. Hōnhā xate hāpxop xohix pip, yā' puxi'.

²⁵—'Ākuxānōg 'āxop hi ka'ok nōmhā, putup te 'ākix putup hah.

—'Ākuxānōg 'āxop yīxix nōmhā, 'āpotap-tup tu'.

²⁶—'Ākuxānōg 'īhā tikmū'ūn xohix te xa 'āktux max. Hōmā mōnāyxop kummuk te' koit'ax xop 'āktux max kamah.

Xatu' gāyxop putup pax

²⁷—'Ūg 'āpax. 'Āte xa hapxe'e 'āktux. 'Āpu, tikmū'ūn gāy xop putup pax, tu hāpxopmā max 'āp-tup nōg xop pu', ²⁸ nōm xop te xa hāpkummugāhā', yīy 'āxop te nōm pu hāmmāxnā', tu Topa tu' xak pu nōm hā hāmmāxnā', nōm xop te 'āxūyā pu hāmmāxnāhā'. Nōm xop te xa: "Pūyā Topa xa hāpkummugā'." Kaxīy. Pāyā 'āxop te nōm pu: "Pūyā Topa xa hāmmāxnā'." Kaxīy. ²⁹ Tik 'ūm

te 'āpayīn kix, 'apu tux hok pu 'āpayīnnag nāg nōy kix kamah, ha tik 'ūm te 'ōg kāmīn xut, 'āpu' tux hok pu 'ōg kayak xut nūy paxmōg kamah. ³⁰ Tik 'ūm te 'āxak pu hāpxop 'ūm hok hōm, 'āpu, tu' hōm, ha tik te 'ōg hāpxop xut, 'āpu' tux hok pu' xut, yīy putpu' xak hok 'ōg hāpxop. ³¹ Xatep-tup, pu 'ānōy xa hāmmāxnā, yīy 'ānōy pu hāmmāxnā hāmāxap.

³² —Āxop te 'āxape xop putup pax, tu' puknōg xop putup nōg. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: Topa tek mūn pu hāmmāxnāp-tup, 'ūgmūn max hah? Kaxīy. 'Āmhok, yā' koiit. Tikmū'ūn kummuk te yāy xape xop putup pax kamah, pa Topa te nōm hā hāmmāxnā 'ohnāg. ³³ Tikmū'ūn te xa hāpxopmā max, ha xate nōm pu hāpxopmāhā 'ūyānān tu'. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: Topa te 'ā hāmmax nāp-tup, 'ūgmūn max hah. Kaxīy. 'Āmhok. Tikmū'ūn kummuk te' xapep-tup pax kamah, tu hāpxopmā max 'ūyānān tu', pa Topa te nōm xop pu hāmmāxnā 'ohnāg. ³⁴ Xate hāpxop 'ūm hōm, tu ta' putpu' paha', tu 'āmpē'āpaxex, hu: Tik te pagop-tup. Kaxīy. Teptu 'āmpē'āpaxex, hu: "Topa te 'ā hāmmax nāp-tup, yāk mūn te hāpxopmā max." Kaxīy. 'Āmhok. Tik te hāpkummuk mīy, tu hāpxop 'ūm hōm kamah, tu' nōy xop pu' hōm, nūy ta put pu pa'. ³⁵ 'A 'āmūn'ah. 'Ōg hāpxop xak hok, nūy put pu pa'. 'Āpu' puknōg xop putup pax, tu hāmmāxnā', tu hāpxop hōm, pāyā' xak hok 'ūyānān tu', ha Topa te xa hāmmāxnāp-tup, yīy 'āxop yā Topa xe'ēgnāg hā 'āktok xop, yā Topa mūn max, tu hāmmāxnāhā tik max xop pu', xix tik kummuk xop pu'. ³⁶ Topa yā 'Ātak, tu tikmū'ūn kuxa ka', 'āpu tikmū'ūn nōy kuxa ka kamah, 'Ātak Topa putuk 'ūkuxa ka', yā Topa max xe'ēgnāg.

Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup

³⁷ —'Ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy hām'āktux kummuk, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax kopit hok. 'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', ha Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu' kux. ³⁸ 'Ānōy pu' hōm, ha Topa te xa' hōm putup, ha xate hāpxop punethok pop putup, yā Topa te hāpxop punethok xa popmāhā', yīy 'āyīm 2 nū'xip putup. 'Ōg panat hā 'ānōy pu hāpxop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāpxop xap kama 'ūyānān tu'. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'ūk-tōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'ūyānān tu'. Kaxīy.

³⁹ Tu xe hām 'āktux, hu:

—Tik pa hok te' nōy pa hok mūg, puyīy mōgā', puxix tik 2 hāpkox ha' mōnāy. ⁴⁰ Tik te hāmyūmmūgā'ax, tu hāmyūmmūg xexkah, ha tik te tappet mīy yā hāmyūmmūg kutōgnāg, pāyā tappet mīy kux, tute hāmyūmmūg xexkap-tup, nūy hāmyūmmūgā kamah. ⁴¹ Xate 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk pēnāhā'. Teptu xate' pēnā hok yāy yōg hāmpxopmā'ax kummuk? ⁴² Hu hām'āktux hok 'ānōy pu', hu: "Nāy, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup." Kaxīy, 'Ihā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. Xate' yūmmūg hok? Yāy yōg hāpxopmā kummuk kux hāmāxap, xayīy kūnāy tu 'ānōy yōg hāpxopmā kummuk kuxyā'.

Mīm kup max xix mīm kup kummuk 'āktux

⁴³ —Mīm kup max te mīnta max taha', 'ap mīnta kummugā'ah, ha' kup kummuk te mīnta max ta 'ohnāg. ⁴⁴ Tikmū'ūn te mīnta pēnāha', nūy tu' kup kopit. Mīnta tu max, puxix' kup tu max, ha mīnta tu kummuk, puxix' kup tu kummuk. 'A tikmū'ūn te tepta xut'ah mīmyām kup tu', tu xupxak xak 'ohnāg mīmyām kup tu'. ⁴⁵ Tik max te hāpxopmā max, 'ūkuxa max tu' mīy, ha tik

kummuk kuxa kummuk, tu hãpxopmã kummuk. 'Ûyÿ'ax te yã kuxa kopa hãpxop yũmmũgãhã'.

Tikmũ'ũn pet max xix' kummuk 'ãktux

46 —'Ãxop te: "Ãmũn yãk xuxyã'," kaxÿ, pãyã 'ãyÿpkox 'ohnãg. 'Ãte 'ãxat, pãyã xate' mÿy 'ohnãg. 47-48 'Ãte xa hãmyũmmũgã'ax, nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nũy ta tikmũ'ũn yÿpkox pip 'ãktux. Tikmũ'ũn te yõg hãm'ãktux 'ãpak, pũyã' yÿpkox pi', puyÿy tu ta hãmyũmmũg, tu tik pet max putuk. Ha hãpkot, tu mÿkaxxap tu' xupep, pu tu kox tox tu nõm mõ'tat, tu nõ mãykup mõ'xix mÿhÿm, ha' ka'ok, ha tex mõ'yũm tu' xupep, tu nũ'xip, tu mÿptut kopa' xup, tu' xet xexkah, pãyã mÿptut kopa mõ'yũm hãm hã, tu' nak, tu' ka'ok, ha kaxÿ tik nũn, 'ũgha' nũn, nũy yõgnũ hãm'ãktux 'ãpax, tuk xupak, tu' yÿpkox pip, tu' ka'ok kamah, mÿptut max mõ'yũm hãm hã putuk. 49 Pãyã tik nõy pet, tu 'ap hãpkot'ah, tu mõ'tat mÿhÿm hãm pepi', tu mõ'xix hãm tu', ha' pu'uk, ha tex gãy te mÿptut xit, ha' topaha', tu hãpxop patõnnãhã', tu' koxyõy mÿptut. Ha kaxÿ tik te yõgnũ hãm'ãktux 'ãpak, tu' yÿpkox 'ohnãg, tu pu'uk kamah, mÿptut kummuk putuk. Ta tu' kux. Kaxÿy.

7

Yeyox te kãmãnat hittup mãhã'

1 Ha Yeyox te hãm'ãktux kux, tu tikmũ'ũn pu hãm'ãktux kux, tu ta' mõg tu mõktu xupep kõmẽn Kapãnãn tu', 2 ha tik puxet yã Hõm yõg gohet hã kãmãnat, ha' hãm max, yÿ' xat'ax tep-tup pax, ha' pakut, tu' xok putũmnãg, 3 ha tikmũ'ũn te Yeyox 'ãktux, yÿy gohet yõg tik te Yoneo xexka xop tu' xak, pu nũ', pu Yeyox tu' xax, pu mõg, nũy tik pakut hittupmã'. 4 Ha Yeyox ha' nũn, tu' mõxaha', tu tu' xak, hu:

—Gohet yõg tihik max, 'ãpu, nõm mõ'nÿynãm. 5 Tute yũmũ yõg tikmũ'ũn putup pax, tu Topa pet mÿy yũmũ yõg tikmũ'ũn pu'. Kaxÿy.

6 Ha ta' mõg, 'ũxexka xop mütik mõg, tu gohet yõg kãmãnat ha' mõg, ha' pet hũmnãg tu' yũm, ha gohet yõg tik te' xape nũ'pok, tu Yeyox ha nũ'pok, nũy yãy pupi hãm'ãktux, nũy Yeyox pu' hãm'ãktux, hu:

—'Ãnũn hok, 'ãxexka tu', hak-tõgnãg, hu 'ãte yãyhãhup 'ãkeppah. 7 'Ãte hãm'ãktux yũmmũg'ah. 'Ãka'ok, nũy hãmpakut'ax mãnõg, pu mõg. 'Ãpu, hãmpakut'ax xat, puyÿy kãmãnat hittup, nũy xat'ax hã' hittup. 8 Yũmmũg, gohet yõg xexka xop tek xat kamah, ha 'ãte yõgnũ xonat xop xat, ha' yÿpkox pip. 'Ãte xonat pu: "Mõg, mõg," kaxÿy, ha' mõg, ha xonat nõy pu: "Mã', 'ãnũ'!" kaxÿy, ha' nũn, ha 'ãte kãmãnat pu' xat, hu: "'Ûmÿy," kaxÿy, ha' mÿy. Puxi'. Kaxÿy.

9 Ha Yeyox hup, tu tik pakut ha' mõg'ah, tu gohet yõg tik te hãm'ãktux 'ãpak, tu' hittup, tu tikmũ'ũn te' pe' mõg xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: Tik kuxa yũm ka'ok yõgnũ hãm'ãktux'ax kopah. Yã' puknõg, pãyã Iyaet yõg tikmũ'ũn kuxa mãm pu'uk, yũmũ yõg tikmũ'ũn kuxa mãm pu'uk. Kaxÿy.

10 Ha gohet yõg tik xape xop putpu' mõg, kãmãnat pet ha' mõg, tu' mõg tu mõktu mõxaha', ha kãmãnat xip, tu' hittup nõmhã, 'ũxat'ax hã Yeyox te nõm hittupmãhã'.

Yeyox te' putpu hÿnnãhã 'ũn kutok pit

11 Hãpxip kutõgnãg 'hã Yeyox mõg, tu ta' mõg tu mõktu kõmẽn Nãÿy tu', ha' xop te Yeyox mütik hãpkumep xop pip, xix tikmũ'ũn punethok pip, 12 tu kõmẽn

yīka' pip, 'ihā tikmū'ün nūn, tu kōmēn yīka' nūn, nūy tik nō hāpkot. 'Ūn hok yūm, tuk-tok pit puxehnāg, ha' xok, ha tikmū'ün punethok te 'ün mütik nūn, nūy tuk-tok nō hāpkot, ¹³ ha Yeyox te' pēnāhā', tu 'ün kuxa ka', hu:

—'Āpota hok, 'ūxak hok. Kaxīy.

¹⁴ Tu' mōg, tu tik xok yōg mīpkox 'āpit, ha tikmū'ün hup, tu' mōg 'ohnāg, yīy Yeyox te:

—'Ūgnix! 'Ate 'āxat, hu: 'Āyok. Kaxīy.

¹⁵ Ha put pu hi', tu' yoah, tu' yūm, tu hām'āktux, ha Yeyox te' mūk tut pu' hōm, ha' hittup. ¹⁶ Ha' xohix kuxānōg, tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa te nū tik yāyikutnāhā', puyīy yāy pupi hām'āktux, tu' nūn, nūy tikmū'ün pu hām'āktux, ha' xexkah! Topa nūn, nūy yāy yōg tikmū'ün mō'nīynām. Kaxīy.

¹⁷ Ha kaxīy tikmū'ün te Yeyox 'āktux, tu hāpxexka xohix kopa hām'āktux, xix hāpxexka hāmhūmnāg tu hām'āktux.

Yoām te mō tik pok

¹⁸ Tik xop te Yoām mütik hāpkumep, tu nōm tep-tox pix mütik hāpkumep, ha tik xop te Yoām pu hām'āktux, tu Yeyox te tik xok putpu' hīnnā 'āktux, ha Yoām te' yōg tik 2 mōg yīmōgatux, ¹⁹ tu Yeyox ha mō'pok, nūy yīkopit, hu: "Ok 'āmūn tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnā'ax?" Kaxīy. ²⁰ Ha tik xop te Yeyox ha' mōg, tu hām'āktux, tu Yoām te hām'āktux 'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnāp-tup? 'Ūkux. Kaxīy.

²¹ 'Ihā Yeyox te tikmū'ün punethok hittupmāhā nōmhā, tu yāmīy kummuk kopa' pip xop hittupmāhā', xi' pa hok xop hittupmāhā', ²² tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoām yōg tik xop mütik, hu:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux, hu: 'Ūpa hok xop te hāmpēnāhā, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop yā' xax tup, xi' yīpkox hok xop te hām'āpak, ha' xok tihik, tu putpu hi', ha' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak. ²³ Ha tikmū'ün kuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, tu' kuxa hittup, tuk yīkopit 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

²⁴ Ha Yoām yōg tik xop mōg, ha Yeyox te Yoām 'āktux tikmū'ün pu', hu:

—'Āmōg hām panip tu', nūy Yoām pēnā'. Putep xate pēnāhā'? 'Ok mōg nūy mīxux tox pēnā'? 'Ok 'āmuuh te nōm mīxux nuhuknām? 'Ap pēnā'ah. ²⁵ Xatep-tep pēnāhā'? 'Ok mōg nūy tik pēnā', tik te topixxax maxnāg mō'tat? 'Āmhok. Yoām te xoktut xax mō'tat, 'ap xax max'ah. Yūmmūg. Tikmū'ün nōy te topixxax max xe'e mō'tat, tu mīptut max xe'e kopa tihī', tu 'āmuk xexka mīy pax, tu' xexka xop mütik tihī', pāyā panip xexka tu' ti'ah xexka xop, ha Yoām hok xip, tu panip xexka tu' pet. ²⁶ Pāyā xatep-tep pēnāhā'? 'Ok tik te Topa pupi hām'āktux pēnāhā'? Hamūn. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yoām mūn te Topa pupi hām'āktux xe'e'. ²⁷ Xate' yūmmūg. Hōmā tik hittap te Yoām 'āktux, tu Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu: "Topa te hām'āktux, ha tik te' nōm pupi hām'āktux. Topa te nōm tik 'ākeppa mō'kutnāp-tup, nūy 'ōg putat maxnā'." Kaxīy.

²⁸ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tik xop hittap xexkak-tōgnāg, ha Yoām xexka xe'e', pāyā tik kutōgnāg, tu' yīpkox xip, Topa te nōm xat hah, nō'ōm xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁹ Ha tik xop te gohet pupi tayūmak pop, tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak. Hōmā Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip, ha Yoām tep-tox pix.

³⁰ Pâyā Paniye xop xix yūmmūgā xop yīpkox 'ohnāg, yīy Yoām tep-tox pix 'ohnāg kamah.

³¹ Ha Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? ³² Tu kaxxop putuk, nōm te hāmnuhnōg tu' mām, ha hāmcut'e'x, tu' nōy pu' yīy ka'ok, hu: “'Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, payā 'āxop te hāmyā 'ohnāg, hakmū'āte kāyāhā, nō hāpkot kāyā'ax putuk, pâyā 'āxop tek mū mūtik pota 'ohnāg.” Kaxīy. ³³ Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, tu' hep xupyāg xo'op hok, ha 'āxop te: “Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip.” Kaxīy. Pâyā' koit. ³⁴ Ūgnūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha 'āxop tek mūn kummuk 'āktux, hu: “Pēnā', 'ūxit xexka nām, tu xo'op xexka nām kamah, tu tix kummuk hā' xape, xix tik xop te gohet pupi tayūmak pop xop hā' xape.” Kaxīy. ³⁵ Tukmūn 'āktux kummuk, pâyā Topa te hāmyūmmūg, ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg putup, tu nōm max 'āktux, tu' hāpxe'e 'āktux. Ta tu' kux. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te Paniye tik pet ha' mōg

³⁶ 'Āmāy 'Ūm 'Ihā Paniye xop yōg tik te Yeyox xānāhā, pu yāy pet tu' xit, ha' mōg, tu mō'nāhā', tu' yūm, tu' xit, ³⁷ ha kōmēn yōg xotit xip, ha tikmū'ūn te nōm pu hām'āktux, hu: 'Ok yūmmūg xate'? Yeyox te tik pet kopa' xit. Kaxīy. Yīy nax tōynāg paha', yā naxnāg max, takat xexkah, ha hāpxop hax max kopa' xuk, tu kamah takat, ³⁸ ha Yeyox yīkāgnāg hā' xip, tu potaha', ha' pa hep te Yeyox pata tu' nāhā', tu' pa hep hā' pata pix, hu Yeyox pata nakgāhā', tu yāy xetox hā 'ūktux tu' nakgāhā', tu Yeyox pata hax, tu hāpxop hax max pux, tu Yeyox pata tu' pux. ³⁹ Ha Paniye yōg tik te' pēnāhā', tu hāmp'e'paxex, hu: “'Ok yūmmūg hok Yeyox te'? Paxpu tu Topa pupi hām'āktux xe'e', puxix 'ūn xotit yūmmūg, hu' tux hox pu tu' xupit hok.” Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox te Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu:

—Xīmām, 'āte xa hām'āktux putup. Kaxīy.

Ha:

—'Āyīy. Kaxīy.

⁴¹ Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hōmā tik 2 ta nemēn tik nōy pu', tu' nōy pu ta nemen tayūmak hā, ha tik 'ūm ta nemēn tayūmak te 500, ha' nōy ta nemēn tayūmak te 50. ⁴² Pâyā' nōm tik te tayūmak 'ūm xip'ah, 'ap pagok yūmmūg'ah, ha tik max te' homip tu' kax 'ohnāg, ha' kux. 'Āte xa yīkopit, hu: Tik 'ūm kuxa hittup xe'e', nūy tik max tup-tup pax xexkah, pe tik ta nemēn tayūmak te 50, pe tik ta nemēn tayūmak te 500? Putep pe'āpaxex? Kaxīy.

⁴³ Ha Xīmām te:

—Nōm tik ta nemēn kutōgnāg 'ūkuxa hittup kutōgnāg, ha tik ta nemēn xexka kama' kuxa hittup xexkah, hu tik max tup-tup pax xexkah. Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. ⁴⁴ Nū 'ūn pēnā'. 'Āpet tu mōknāhā', ha kōnāg 'ūm xate tat'ah, puk pata pix, ha 'ūn tek pata pix, yāy pa hep hā' pix, tu xetox hā' nakgāhā', ⁴⁵ hax mūtig 'ohnāg yāy kep ha, nūy 'aneo, pâyā 'ūn tek pata hax punethok.

⁴⁶ Xate 'ā' hōm'ah mīxux hep tox, puk xe 'ānnut, pâyā 'ūn te hāpxop hax max hep pux 'ūkpa tu', ⁴⁷ yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te 'ūn kuxa kummuk xit nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', yīy ha Topap-tup pax xexkah. Topa te tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', yīy ha Topap-tup pax xexka 'ūyānān tu', ha

Topa te tikmũ'ũn yõg kummuk mĩy'ax kutõgnãg xaxogãhã', yĩy ha Topap-tup pax kutõgnãg. Kaxĩy.

⁴⁸ Tu 'ũn pu hã'm'ãktux, hu:

—Topa te 'õg kummuk mĩy'ax xaxogãhã', ha' kux. Kaxĩy.

⁴⁹ Ha tikmũ'ũn te Yeyox mũtik mãm te:

—'Û 'ũm nũhũ'? Topap-xehnãg te hãpkummuk mĩy'ax xaxogã 'ãktux. Yeyox te' xaxogã 'ãktux hok! Kaxĩy.

⁵⁰ Ha Yeyox te 'ũn pu hã'm'ãktux, hu:

—'Ãkuxa yũm ka'ok 'ũgmũn kopah, yã' puxi'. Mõg. Pũyã 'ãkuxa yũm. Kaxĩy. Ha' mõg.

8

'Ûn xop te Yeyox mũtik hãpkumep

¹ Hãpxip kutõgnãg 'hã Yeyox hãpkumep, tu kõmẽn xohix kotit hã' mõg, xi' xip tu xexka xohix kotit hã' mõg, tu hã'm'ãpak max'ax 'ãktux, tu Topa te yãy yõg tikmũ'ũn xat 'ãktux, tu nõm xop yĩpkox pip 'ãktux, ha tik te 12 nũ mũtik mõg, ² ha 'ũn xop mõg kamah. Hõmã Yeyox te nõm xop hittupmãhã', tu yãmĩy kummuk mõy 'ũkopah, ha 'ũn xohix te: Mãnix 'ãxet'ax Mãnãnẽn, ha Yeyox te yãmĩy kummuk te 7 mõy 'ũkopah, ³ ha 'ũn nõy Yoãn, tu Koy xetut, ha' xat'ax 'Enot yõg kãmãnat te mãxap, tu nõm yõg hãpxop pẽnãhã', ha 'ũn nõy Xoyãn, xix 'ũn punethok te Yeyox mõ'nĩynãm, tu tik te 12 mõ'nĩynãm kamah, tu yãy yõg hãpxop tu' popmãhã'.

Tik te hãpxop xap xok

⁴ Ha tikmũ'ũn punethok nũn, yã kõmẽn xohix yõg tikmũ'ũn, tu Yeyox ha' nũn, tu yãy tu nũ'nãhã', ha Yeyox te' yũmmũgãhã', tu hã'm'ãktux hã' hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', puyĩy tikmũ'ũn Topa yõg hã'm'ãktux pu' yĩpkox pi', hu:

⁵ —Tik 'ũm mõg nũy hãpxop xap xok, tu' xap nãhã hã'm kopah, nũy tu' xok, ha' yãg te putat yĩka tu' xok, yĩy tikmũ'ũn te pata hã' totnok, tu' koxyõy, ha putuxnãg te' pãp, ⁶ ha' xap yãg te mĩkax xap tu' nãhã', tu' xokax, pãyã hãmnak, ha' tap, tu yãy xaxogãhã'. ⁷ Ha' xap yãg te mĩmyãm xop kopa' nãhã', tu' xokax, tu' tuk, tu mĩmyãm mũtik tuk, tu mõktu xexkah, pãyã' xut 'ohnãg, mĩmyãm kopa' xip tu'. ⁸ Ha' xap yãg te hã'm max tu' nãhã', tu' xokax, tu' tuk, tu mõktu xohix xexkah, tu' xap max xohix punethok hõm. Yã' xap puxet te' xap te 100 popmãhã'. Ta tu' kux. Kaxĩy. Tu xe hã'm'ãktux, hu:

—'Ûg'ãpax, xa 'ãyĩpkox pi'. Kaxĩy.

Yeyox te hãmyũmmũgãhã'

⁹ Ha tikmũ'ũn te Yeyox mũtik hãpkumep, tu' yĩkopit, hu:

—'Ok hã'm'ãktux 'ũm nũhũ'? Teptu xate hã'm'ãktux'ax hã hãmyũmmũgãhã'? Kaxĩy. ¹⁰ Ha Yeyox te:

—Topa te xa hãmyũmmũgãhã', tu yãy yõg tikmũ'ũn xat, hu' yũmmũgãhã', puyĩy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũg, pãyã 'a' tikmũ'ũn nõy pu hãmyũmmũgã'ah, yĩy Topa te nõm pu hãmyũmmũgãhã hã'm'ãktux'ax hã, pu tu pa pip, pãyã 'a hãmpẽnã'ah, xix hã'm'ãpak, pãyã 'a yũmmũgãhã hã'm'ãktux'ax hã, pu tu pa pip, pãyã 'a hãmpẽnã'ah, xix hã'm'ãpak, pãyã 'a' yũmmũg'ah.

¹¹ —Nõm hã'm'ãktux te 'ãyũmmũgãhã kaxĩy: Mĩxux xap te Topa yõg hã'm'ãktux 'ãktux. ¹² Hãpxop xap te putat yĩka tu' nãhã', hã kaxĩy tik 'ũm te Topa yõg hã'm'ãktux 'ãktux, ha tikmũ'ũn te' xupak, pãyã Hãmgãyãgnãg te hã'm'ãktux

putup nõg, tu' kuxa kopa' xut, yīy' kuxa yūm 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, ha Topa te' kuxa kummuk xit 'ohnāg. ¹³ Ha hāpxop xap te mīkaxxap tu' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, tu' kuxa hittup, pāyā' kuxa yūm kutōgnāg, tu mōktu' xūy, hu' xaxok, tu Topap-tat xak. ¹⁴ Ha' xap te mīmyām xop kopa' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te nōm hām'āktux'ax 'āpak, pāyā yāy yōg hāpxop xak punethok, tu hāpkute'ex punethok, tu' kuxa yūm 'ohnāg, hu Topap-tat hā' mōg pu'ūgnāg. ¹⁵ Ha hāpxop xap te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip hām'āktux xe'e pu', tu' kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu' xaxok 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg, yā' mōg kumak mōg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kūyānām 'āktux

¹⁶ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tikmū'ūn te kuyānām tat'ax yūm mīpe yīmū', pu tikmū'ūn xohix pu tupmā', 'ap mīmpe kaka' yūm'ah, xix mana kopa' yūm 'ohnāg. ¹⁷ Ha kaxīy Topa te hāpxopmā'ax xaptop'ax yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn xohix yūmmūgāp-tup.

¹⁸ —Paxip, 'ūg'āpax max. Tikmū'ūn te hāmyūmmūg, Topa te nōm pu hāmyūmmūgāp-tup, pu tu hāmyūmmūg xohix, pāyā tikmū'ūn nōy te hāmyūmmūg 'ohnāg, Topa te nōm pu hāpxaxogāp-tup. Kaxīy.

Yeyox mūg tut nūn xi' taknōy xop

¹⁹ Yeyox mūg tut nūn, xi' taknōy xop nūn tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', pāyā 'ā' pēnā'ah, tikmū'ūn punethok hah, ²⁰ ha tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Ātut nūn xix 'ātaknōy xop nūn, tu nūktu hāptopa' tihī', tu 'āhip, nūy 'ā mūtik hām'āktux. Kaxīy.

²¹ Pa Yeyox te:

—Yā tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, yāk tut, xik taknōy, xik hex, tuk mūn hā' xape'. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh xat, pu tu' xuxi'

²² Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōnāg xexka ha' mōg, tu ta mīpkox xup hā nōm mō'nāhā', xix yāy mūtik hāpkumep xop te' mōxakux, nūy kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox te:

—Āpu, yūmū mōg nūpehe, kōnāg xexka xatapax hāpkux nōy tu'. Kaxīy.

Tu' mōg, ²³ 'ihā Yeyox pip mīpkox kopah, tu mō'yōn, ha 'āmuuh ka'ok mō'ko'uk kōnāg xexka tu', ha kōnāg te mīpkox mahap, tu' mōm tu mīpkox kopa mō'nāha', ha mīpkox putux, tu kōnāg kopa mō'nāp-tup, yīy tik xohix xok'ax, tu kuxānōg, ²⁴ tu Yeyox yīka ha' mōg, tu' tuhuk, ha' yāy koxak, yīy:

Yāyā', Yāyā', yūmūg xakix putup! Kaxīy.

Ha yāy koxak, tu 'āmuuh xat, xix kōnāg gāy xat, pu tu xuxi', ha' xuxi', ²⁵ ha Yeyox te tik xop pu hām'āktux, hu:

—Piya' kuxa mām 'ūgkopah? Kaxīy.

Ha Yeyox yīpkutuk, tu yāy pu hām'āktux, hu:

—'Ū 'ūm nō'ōm? Tu 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk xupepmāhā'

²⁶ Yeyox mōg, xix' yōg tik xop te nōm mūtik mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Yenax tu, ha Ganinet yōg kōnāg xexka kux tu' yūm, ²⁷ ha Yeyox te mīpkox kopa' xupep, tu' mōg hām nak ha', ha kōmēn yōg tihik nūn tu nūktu Yeyox hah, tu 'āmnīy xohix hā xax top, tu' pet xīp 'ohnāg, pāyā' xukpot tu' xīp,

yāmīy kummuk xop te' kuxa kopa' pip hah. ²⁸⁻²⁹ Hāpxip punethok 'Ihā yāmīy kummuk xop te' kummukgāhā', ha' gāy, yīy tikmū'ūn te tik yīm hīy, xī' kup hīy, pip kup mūg xap hā' hīy, pāyā tik te' koxyōy, ha yāmīy kummuk te panip xexka tu' mōgāhā', yīy Yeyox te yāmīy xat pu mōg, ha tik te Yeyox pēnāhā' tu' yīy ka'ok, tu kopaxux ha' nāhā', tu nū'xup, tu:

—Yeyox, 'āmūn yā Topa xe'ēgnāg kutok. Xatep-tep tup? 'Āte xa tu' xak 'ūgkummugā hok. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxuxet'ax te xīy? Kaxīy.

Yā yāmīy punethok te tik kopa tihi', hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop. Kaxīy. ³¹ Tu Yeyox tu' xak pu Hāmγāyāgnāg Pet ha mō'pok hok.

³² Ha xapup punethok te yīktix tu' pip, tu hāmhūmnāg, yīy yāmīy te tu' xak, pu' tux hok pu tu xapup xop kopa' mōg, ha' tux hok pu mōg, ³³ tu tik nīm, tu mōktu xapup xop hā mōxakux, ha xapup xop te yīktix tu' yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg kopa nām, tu' xakix.

³⁴ Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu xapup xakix pēnāhā', tu nū'paha', tu' mōg, tu kōmēn ha' mōg, nūy 'ūkopa hām'āktux, xix hāpxexka tu' hām'āktux, ³⁵ ha tikmū'ūn nūn nūy tu pēnā', tu Yeyox ha' nūn, tu tik pēnāhā', yāmīy kummuk te' nīm, ha' nūn, ha topixxax mō'tat, tu' Yeyox yīkagnāg hā' yūm, ³⁶ ha tik xop te xapup xop pēnā'ax mōg, tu tikmū'ūn nōy pu hām'āktux, tute tik hittup 'āktux, ³⁷ ha Yenax yōg tikmū'ūn te xapup tu Yeyox yīpkutuk, hu nōm xat pu mōg, pu hāpxexka nīm, ha Yeyox 'ūpapuk ha' mōg, tu kōnāg xexka ha' mōg, tu mīpkox tu mō'nāhā', nūy mōg, ³⁸ ha tik hittup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Ūktux hok 'ū mōg 'āxop mūtik. Kaxīy.

Pāyā Yeyox te:

³⁹ —Yāy pet ha mōg, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy tikmū'ūn pu hām'āktux, Kaxīy.

Ha ta' mōg, tu tikmū'ūn xohix pu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox te nōm hāpxopmāhā.

Yeyox te 'ūn hittupmāhā' xix kaxop hex

⁴⁰ Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpkux nōy ha' mōg put pu', tu mīpkox hā' mōg, tu kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu xupep hāpkux tu', xix yāy mūtik hāpkumep xop mōxa kamah, ha tikmū'ūn xohix te' hip, hu' hittup, ⁴¹ ha tik nūn, 'ūxuxet'ax Yax, 'ūxexkah, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xat, tu kōmēn yōg Topa pet kopa' xat'ax, tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox tu' xak, pu' pet ha mōg, ⁴² hak-tok hex puxehnāg, 'ūyōg hāmγaxatamuk xohix te 12, 'ūtuk tup, tu' pakut, tu' xok putūmnāg, yīy Yeyox mōg.

Ha tikmū'ūn xohix te nū mūtik mōg, yā' xohix punethok, tu yāy tu nū'nāhā', tu' mūg ka'ok, ⁴³ 'Ihā 'ūn nūn, tu' pakut, yā 'ūn yōg hāmpakut'ax, ha yāy hep 'āta xupep, ha hāmγaxatamuk xohix te 12 hā' pakut, 'Ihā 'ūn te notot xop xohix tu' kax, pu tu hittupmā', ha 'ūn te tayūmak xohix hā pago, tu' hitop popmāhā notot xop pu', pāyā hittup 'ohnāg, ⁴⁴ hu Yeyox pe' mōg, tu' yōg topixxax 'āpit, tu' hittup, ⁴⁵ ha Yeyox te:

—'Ū 'ūm tek 'āpit? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn xohix te:

—'Īntu. 'Ākmūn'ah. Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā', tikmū'ūn xohix te 'āyīmap pip, tu 'āmūg ka'ok. Kaxīy.

46 Pa Yeyox te:

—Tikmũ'ün 'üm nôm tek 'âpit, 'a' yümmüg. Topa tek ka'ogâhâ' 'ü hittupmâ', ha tikmũ'ün 'üm nôm tek 'âpit xe'e', 'üyiy hittupmâ'. Kaxiy.

47 'Ap 'ün te yây xaptop yümmüg'ah, hu' nün, tu kuxânög, tu yây nuhuk, tu kopaxux ha' nâhâ' Yeyox keppah, tu hâh'âktux, tu Yeyox xax 'âpit 'âktux, ha tikmũ'ün xohix te' xupak. **48** Ha Yeyox te:

—Nixix, 'âkuxa yüm ka'ok 'ügkopah, yiy Topa te 'âhittupmâhâ', Mög 'âpet hah, 'îhâ 'âkuxa yüm. Kaxiy.

49 Tu hâh'âktux 'îhâ tik nün, yâ Yax yög kâmânat, tu nôm pu hâh'âktux, hu:

—Yax, 'âk-tok hex yâ' xok. 'Ûtux hok pu Notot put pu mөг, mө'kutnâ' pu yây xip'ax tu xihip. Kaxiy.

50 Ha Yeyox te' xupak, tu Yax pu hâh'âktux, hu:

—'Âkuxânög hok, 'âkuxa yüm ka'ok, ha Topa te 'âk-tok hittupmâp-tup hok'ah. Kaxiy.

51 Tu' mөг tu möktu Yax pet tu' xupep, ha tikmũ'ün mөxaha kamah, ha Yeyox te' tux hok pu tikmũ'ün mөxakux hok, tu Pet yimögatux, xix Tiak, xix Yoâm, pu yây mütik mөг, ha' mөxakux Yeyox mütik, xix kaxxop hex müg tak xi' müg tut mөxakux.

52 Pa tikmũ'ün nөy 'ap mөxakux'ah, tu hâptopa' pip, tu kaxxop hex hâ' potaha', ha Yeyox te:

—'Âpota hok. Kaxxop hex 'ap xok xe'e'ah, yâ mө'yön. Kaxiy.

53 Ha tikmũ'ün yixix kummuk, tu Yeyox 'âktux kummuk, tu:

—Yâ' xok xe'e'! 'Ûgmũ'âte' yümmüg! Kaxiy.

54 Pa Yeyox mөг, tu kaxxop yim müg, tu' yiy ka'ok, tu:

—Nixix, 'âyok nüy 'âknîhâ xihip! Kaxiy.

55 Ha' put pu hi', tu' yok, tuknîhâ' xip, ha' xat, pu xit'ax hөm kaxxop pu', puyiy mâ'. **56** Ha' tak xi' tut kuxânög, tu tu' kuxa hittup, pa Yeyox te:

—Tikmũ'ün 'üm pu' xuktux hok! Kaxiy.

9

Yeyox te tik te 12 mө'pok

1 Yeyox te yây yög tik xop te 12 xânâhâ', tu yây 'âxet'ax hөm pu yâmiy kummuk xohix xit tikmũ'ün kopah, nüy tu tikmũ'ün pakut xop hittupmâ', **2** Ha' xat, pu Topa yây yög tikmũ'ün xat 'âktux, xi' xat, pu 'yïpkox pip 'âktux, xi' xat pu tikmũ'ün pakut xop hittupmâ', **3** tu:

—'Âhok mөг, tu hâpxop 'üm ta hok, xi' kup hâ tu 'âmög hok, xi' tut ta hok, xix topixxax nөy ta hok. **4** Ha tikmũ'ün te: "Ûkpet kopa 'âxip'ax," kaxiy, 'âpu xihip ka'ok, tu' nïm hok, 'îhâ kömên kopa 'âti'. **5** Pa tikmũ'ün te: "Mөг, mөг," kaxiy, 'âpu mөг mө'ka'ok, tu nôm tikmũ'ün nïm, tu hâpkönön 'âpata ha' xit, nüy tikmũ'ün kummuk 'âktux. Ta tu' kux. Kaxiy.

6 Tu mө'pok, ha' mөг, tu hâpkumep, tu' xip tu xexka xohix kotit kopa' mөг, tu hâh'âpak max 'âktux, hu Topa te tikmũ'ün xat 'âtux, ha yïpkox pip 'âktux, tu kömên yög pakut xop hittupmâhâ', **7** tu hâpxopmâ ka'ok.

'Îhâ tikmũ'ün nөy te Ganinet yög gohenanak pu Yeyox 'âktux, tu' yög hâpxopmâ'ax 'âktux, ha gohenenaok 'âxet'ax 'Enot, tu:

—Pî'ya nө'öm? Kaxiy.

Ha tikmũ'ün yäg te Yөam putpu hi 'âktux, nөm tep-tox pix, **8** ha' yäg te:

—Mõnāy xop hittap 'Enit te put pu hi 'āktux. Yā' xohix te hāmpe'paxex, hu: “Ū' ūm nōm Yeyox?” Kaxīy. ⁹ Yīy 'Enot te:

—Āte' xat pu mõy Yoām putox xak, pu tu xok, hap-tex, pa 'ū' ūm nō'ōm, tu hāpxopmā ka'ok? Kaxīy.

Tu' xak, nūy Yeyox pēnā'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka xīnnāhā'

¹⁰ Ha Yeyox yāy yōg mō'pok xop nūn, tu putpu' nūn, tu nūktu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxopmā ka'ok 'āktux, ha Yeyox te tik xop te 12 mōgāhā', 'ap nōy mōgā'ah, tu' mōg tu mōktu kōmēn kutōgnāg Metxax tu' mōxaha', ¹¹ pa tikmū'ūn te' yūmmūg, nū' pe' mōg, ha Yeyox kuxa hittup, tu:

—'Ok 'āxop nūn? Kaxīy.

Tu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. Kaxīy.

Tu' pakut xop hittupmāhā'.

¹² Ha 'āmniy, yīy mō'pok xop te 12 te:

—Putup te' kix tikmū'ūn, 'āpu mō'pok pu mōg putpu', nūy xip tu xexka kopa hāpxop pop, nūy mīptut 'ūm kopa nū'xok, nūnte hām panip hah. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te:

—Āpu, 'ūxīnnā', puyīy tu hi ka'ok. Kaxīy. Ha:

—Ūxit'ax 'ūm? 'Ap xip'ah. 'Ūgmū'āte pām xohix te 5 pip, xix mām tix mām, ha tikmū'ūn xohix xexka punethok. Pi'yā' mōg putup, nūy pām xohix pop, nūy tikmū'ūn pu popmā', nūy tu' xīnnā'? 'Ap kōmēn xexka yūm'ah. Kaxīy.

¹⁴ Ha tikmū'ūn yōg tik xop xohix te 5.000, ha Yeyox te yāy yōg mō'pok xop xat, pu tikmū'ūn hām tu mō'xip, ha' yāg puxet te 50 mō'xip, xi' nōy te 50 mō'xip, tu mōktu xohix.

¹⁵ Ha mō'pok xop yīpkox pip, ha tikmū'ūn xohix te hām tu' mām, ¹⁶ ha Yeyox te pām xohix te 5 pop, xix mām 2, tu pexkox ha' pēnāhā', tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa 'āmax. Xatek mūg hāpxop max xohix popmāhā'. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg mō'pok xop pu pām koxip, tu xe' koxip, tu nōg nōy nā' mōg tu mōktu xohix, nūy tikmū'ūn xohix xīnnā', ¹⁷ ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok, pāyā pām pip punethok, ha tikmū'ūn xit tap 'ihā tik xop te pām pop, tu manax kopa' xex, ha manax te 12 nū'xip pām hah, xix mām hah.

Pet te' Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹⁸ Āmnīy nōy 'ihā Yeyox puxehnāg xip, tu Topa pu hām'āktux, ha yāy yōg mō'pok xop nūn, tu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te putep 'āktux 'ā'? Kaxīy.

¹⁹ Ha tik xop te:

—Ūyāg te 'āmūn yā Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix, ha' yāg nōy te 'āmūn yā 'Enit 'āktux, hōmā nō'ōm 'Enit te Topa pupi hām'āktux, ha' yāg nōy te: “Yeyox yā tik hittap nōy, tu Topa pupi hām'āktux, yā putpu hi nōmhā.” Kaxīy.

²⁰ Ha:

—Xix 'āxop? Putep 'āmpē'āpanōm? 'Ok pek mūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Āmūn yā Kunnix, Topa te xa yāy kutnāhā'. Kaxīy.

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Ha Yeyox te:

—Nāy, hām'āktux hok tikmū'ūn nōy pu'. Kaxīy.

²² Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xūy xexkap-tup, ha Yoneo xexka xop tek mūn putup nōg, xix 'āmānex xexka xop, xix hāmyūmmūg xop tek mūn putup nōg, tuk putex putup, ha 'āmnīy tikoyuk nōg, 'Thā put puk hip-tup. Kaxīy.

²³ Tu hāpxip kutōgnāg 'Thā xe hām'āktux, tu' xohix pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe'paxexk-tōgnāg, tu mōktu yāy putup'ax xaxok, nūy 'āmnīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, nūy 'ūgmūn putuk xūy, tuk mūn mūtik hāpkumep xe'ēgnāg. ²⁴ Ha tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnāg, pa tikmū'ūn xok 'ūgmūn hah, puxix tu hip-tup mō kuma' mōg, tu' hi kux 'ohnāg. ²⁵ Teptu hāpxexka yōg hāpxop xohix pop, pāyā' xok? 'Ūp-texop xexkah, tu' xok, tu hāpxop xohix xaxok, 'ūxok tu', puxix yā' hok xe'ēgnāg. ²⁶ Tikmū'ūn tek mūn hā yāyhāhup, xix yōgnū hām'āktux hā yāyhāhup, 'ūnōy xop pu yāyhāhup, hu: "Akūmūn Yeyox yōg'ah", kaxīy, kopxix 'āte nōm tikmū'ūn hā yāyhāhup 'ūyānān tu'. 'Ātak Topa pu 'āte nōm xop hā yāyhāhup, 'Thāk nūn, hu: "ōhōm 'ā' yōg'ah," kaxīy, 'Thāk xexka xe'ēgnāg nūn, 'Ātak Topa putuk, xix pexkox yōg nū'pok xop putuk. ²⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop 'āyāg xok putup hok, tu mōktu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

²⁸ Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'Thā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, ha yīktix tu mō'kānīn ha' mōg tu pūnānep, nūy Topa pu hām'āktux. ²⁹ Yeyox te hām'āktux 'Thā' pa yānām putuk, ha topixxax tūmnāg, tu kuyānān putuk. ³⁰ Hāpxip 'ohnāg 'Thā tik 2 tihī', tu Yeyox pu hām'āktux hā' nōy yānān, tik puxet 'āxet'ax Mōyyex, ha' nōy 'āxet'ax 'Enit, yā Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāy xop hittap, hōmā Topa te' mōgāhā' pexkox tu', nūy tihī' hāmyāxatamuk xohix hā, ³¹ ha Topa yōg yānām xe'ēgnāg te pexkox tu' xakot, ha tik 2 te Yeyox xok'ax 'āktux, tu' xok putup kōmēn Yenoyanēn kopa 'āktux, tu Topa tep-tup kaxīy 'āktux, ³² 'Thā Pet xi' nōy xop mō'yōn ka'ok, tu yāy koxak, tu Yeyox xexka xe'ēgnāg pēnāhā', tu tik 2 xexka xe'ēgnāg pēnāhā', ³³ ha tik hittap 2 mōg putup, 'Thā Pet te:

—Yāyā', yā' max nūntek mūg pip. 'Āpu, yūmū mīptut kumex tikoyuk mīy, yāpxet 'ā pu', xix nōy Mōyyex pu', xix' nōy 'Enit pu'. Kaxīy.

Pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg. ³⁴ Tu hām'āktux, 'Thā hāmgōy xexka nūn, tu tik 2 xaxogāhā', tu mō'nīy, ha tik xop kuxānōg, 'Thā hāmgōy kopa' xip, hāmpēnā 'ohnāg hah, ³⁵ ha Topa yīy, tute hāmgōy xexka kopa hām'āktux, hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit xe'ēgnāg. 'Āte nōm yāy kutnāhā'. 'Ūxupax!. Kaxīy.

³⁶ Tu hām'āktux kux, ha Yeyox puxehnāg xip, ha yāy yōg mūtik hāpkumep xop yīy 'ohnāg, 'ap hām'āktux'ah, tu hāpxopmā 'ūm pēnā'ax 'āktux 'ohnāg 'ūnōy xop pu nōmhā.

Yeyox te kaxxop pit hittupmāhā'

³⁷ Hāptup 'Thā yīktix tu 'ūyīxohoh, ha tikmū'ūn xohix punethok pip, tu Yeyox hip, ³⁸ ha tik xip, tu' yīy ka'ok tu:

—Notot, mā! 'Ūgkutok pit puxehnāg pakut. ³⁹ Yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha' yīy ka'ok, tu hām tu' nāhā', tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop te yīkox tu' xupep, 'ūyīy xax tu' xupep. Yā yāmīy te' xūyghāhā', tu' nīm 'ohnāg. ⁴⁰ 'Āte 'ōg tik te 'āmutik hāpkumep xop tu' xak, tu nōm xop tu' xak, pu yāmīy xit pu mōg, pāyā 'ap xit yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—Tikmũ'ün kuxa mām 'ohnāg, tu' kummuk 'āmnīy xohix hā, 'āte 'āxop nōā'tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? Kaxīy.

Tu' tak pu hām'āktux, hu:

—Āk-tok putnū'. Kaxīy.

⁴² Ha' putnūn, 'hā yāmīy kummuk 'ūkopa nuhukgāhā', tu hām tu' putxok, ha Yeyox te yāmīy xat pu mōg, yī' mōg, ha kaxxop hittup, ha Yeyox te' tak ha' mōgāhā'. ⁴³ Ha tikmũ'ün xohix kuxānōg, Topa mūn xe'ēgnēg ka'ok hah, tu' yēy,

Yeyox te' xok'ax 'āktux 'ūxeheh

Tikmũ'ün kuxa te' yēy, 'hā Yeyox te yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

⁴⁴—'Ūg'āpax, 'ūxaxok hok! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmũ'ün Kutok, ha tik puxet te gāy xop mōgāp-tup 'ūghah, 'ūkoit'ax hāk mōgāp-tup, pu tuk putex. Kaxīy.

⁴⁵ Ha' xupak, pāyā nōm hām'āktux ka'ok, yīy tik xop kuxa yūm 'ohnāg, hu' yūmmūg'ah, 'ap yīkopit putup'ah.

'Ū 'ūm xexkah?

⁴⁶ Tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, nūy pi'yā tik yāy xexka yūmmūg, nūy pi'yāk-tōgnāg yūmmūg, hu: —'Ūgmūn yāk xexkah, kaxiy, ha' nōy te: —'Ap 'ūxexka'ah, yāk-tōgnāg, pāyā' nōy yā' xexkah. Kaxīy. ⁴⁷ Ha Yeyox te' yūmmūg, ha kaxxop te' yīka' xip, yī' put, ⁴⁸ tu:

—Tikmũ'ün tek putup, ha 'āte kaxxop putup, nōm yīpkox pip, puxix nōm tikmũ'ün yā kaxxop putup kamah. Tikmũ'ün tek putup, puxix 'Ātak Topa putup kamah, nōm te nūgkutnāhā'. 'Ūk-tōgnāg xop yīpkox pip, nōm xop te yāyhāp-tup xexkah xop, 'āxop mūtik. Kaxīy.

Tikmũ'ün te 'āxop tukmīy hok, puxix 'āxop mūtik tu hāpxopmā'

⁴⁹ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'ūgmū'āte tik pēnāhā', tu yāmīy kummuk xit, tu xa' xuktux, tu 'āxuxet'ax 'āktux hā' xut, hak mū'āte' tux hok pu mīy hok, hamūn tek mūk mūtik hāpxopmā 'ohnāg hah. Kaxīy. ⁵⁰ Ha Yeyox te hām'āktux Yoām pu', xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūtux hok pu mīy. Tik te 'āxop mūtik yāy tu yānān hok, puxix tu 'āmūtik hāpxopmā'. Kaxīy.

Xāmānit yōg tikmũ'ün te Yeyox putup nōg

⁵¹ Hāpxip kutōgnāg 'hā 'ūxexka xop te Yeyox putex putup, yā' xok'ax hūmnāg, ha' yūmmūg, hu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg putup, ⁵² tu tik xop mō'pok hāmāxap, ha' mōg, tu mōktu hāpxexka Xāmānit tu' mōxaha', nūy pip'ax xax, tu' mōg, nūy 'āmuk xax, ⁵³ pāyā hāpxexka yōg tikmũ'ün tep-tup nōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg pēnāhā', hup-tup nōg. ⁵⁴ Ha Tiak xix Yoām gāy, tu:

—'Ok xatep-tup 'ūgmū'āte' xat, pu kuxap pexkox tu nū'yōn, nūy tikmũ'ün kummuk kix? Kaxīy.

⁵⁵ Pa Yeyox te' māmōg, tu' yokānām, ⁵⁶ tu' kep ha' mōg, tu xip tu xexka, nōy ha' mōg, ha yāy mūtik hāpkumep xop mōg kamah.

Tikmũ'ün te Yeyox pe' mōg putup

⁵⁷ Tu' mōg, 'hā tik te Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Áte 'ámütik hâpkumep putup, yâ' hãm 'üm tu 'ãmõg'ax 'ügmõg kamah. Kaxîy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

Kokexmax hex pet, xix putuxnãg xohix pet, pak mün yâ Tikmũ'ün Kutok, 'ak pet 'üm pip'ah 'ü kopak pihi'. Kaxîy.

⁵⁹ Tu tik nõy xânãhã', hu:

—'Ügmütik hâpkumep, kaxîy.

Pa' nõy te:

—Nãy. Yãy pet hak mõg tap nõy 'atak nõ hâpkot, nõy 'ámütik hâpkumep künãy tu'. Kaxîy.

⁶⁰ Ha:

—Püyã xakix xop 'ünõy xop nõ hâpkot, pa nũ', nõy 'ügmütik hâpkumep, nõy Topa yãy yõg tikmũ'ün xat 'ãktux. Kaxîy.

⁶¹ Ha tik nõy te:

—'Ügmõg 'ãpehe, pak tux hok 'ü xape xop pu 'ãneo, nõy hâpkumep'ax 'ãktux. Kaxîy.

⁶² Ha:

—Tik hãm, tu ta' taxutnak nãm, nõy hãm kumãgnãg mõg, puxix Topa nõm xe homip xat putup 'ohnãg. Kaxîy.

10

Yeyox te tik te 72 mõ'pok

¹ Hãpxip kutõgnãg 'Ihã Yeyox te tikmũ'ün pãnãhã', tu tik nõy yĩmõgãtux, ha tik xohix te 72 yĩmõgãtux, tu tik 2 mõ'pok, xix tik 2 nõy mõ'pok, xix tik 2 nõy gã hu mõ'pok, tu mõktu xohix, nõy 'ükeppa' mõg kõmẽn xohix hah, xix xip'ax xohix hah, ² 'Ihã' xat, hu:

—Hãpxop xohix ta', xix yĩmpa', pa kãmãnat pip'ah pu hãpxop nũnnã'. 'Ápu, Topa tu' xax, pu tikmũ'ün nũ'pok, pu hãpxop nũnnã'. 'Ápu, Topa tu' xax, pu tikmũ'ün nũ'pok, pu hãm'ãpak max 'ãktux. ³ Mõg. 'Áxop yã' gãy hok xop, kahnẽn putuk, ha 'ãte mõ'ãpok hãmgãy xop kopah, nõm gãy xop te kokex gãy putuk. ⁴ Tayũmak paxmõg hok, xix tuhut, xix pataxax tat hok. Putat kopa' hip hok, nõy hãm'ãktux hã' nõy yãnãn. ⁵ Mĩptut 'üm tu 'ãmõxap-tup, hu ta hãm'ãktux hãmãxap, hu: "Püyã' kuxa mãm nũ mĩptut kopah," kaxîy, tuknãy tu' mõxa'ax. ⁶ Tikmũ'ün max te mĩptut kopa tihi', puxi' kuxa mãm, pa tikmũ'ün kummuk tihi', puxi' kuxa mãm 'ohnãg, pa 'ãkuxa mãm pax putup.

⁷—Mĩptut kopa' nox pihi', hu ta' mõg hok mĩptut nõy tu', pãyã pi', nõy' xit, nõy xo'op. Mĩptut yõg tikmũ'ün te 'ãp-tup, pu pihi', hu ta pi'. Yã' max tikmũ'ün hãm punethok, tu' xit max kamah. ⁸ Tikmũ'ün te 'ãp-tup, tu xa' hõm xit'ax, 'ãpu, 'üpa', nõy mã', 'Ihã kõmẽn tu' pip. ⁹ Kõmẽn yõg pakut xop hittupmã', tu hãm'ãktux, hu: "Hõnhã Topa te 'ãxop xat nũnte'. 'Ápu 'ãyĩpkox pi'," kaxîy.

¹⁰—Pa kõmẽn tu mõxaha, ha nõm tikmũ'ün te 'ãp-tup nõg, 'ãpu kõmẽn kotit hã mõg, nõy hãm'ãktux, hu: ¹¹ "Ap max'ah kõmẽn, tu Topa yõg hãm'ãktux putup nõg, yĩy kõmẽn yõg hãpkõnõn tek mük pata tu' mõy, nõy Topa gãy 'ãktux. Pãyã' xaxok hok. Hõnhã Topa te 'ãxop xat nũnte, ha 'ãxop tep-tup nõg, tu yĩpkox 'ohnãg." Kaxîy.

Tu xe hãm'ãktux, hu:

¹²—'Áte xa hãpxe'e 'ãktux: Hãptup xe'e mõ'nãp-tup, 'Ihã Topa te kõmẽn kummuk yõg tikmũ'ün kopit putup, tu' kummukgãp-tup 'üyãnãn tu', tu

kōmēn kummuk yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, ha kōmēn hittap Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa ka xexka putup. Kaxīy.

Kōmēn xexka yōg tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg

¹³ Tu xe:

—Kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn xūy kamah. Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn kopah, pāyā hāpkummuk hā yāyhāhup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy pax. Paxpu Topa hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn keppah, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn keppah, puxix yāyhāhup xexkah, nūy tu kummuk mīy kux, tu xagok hā mō'tat'ax, tu putok hā yāy mō'nīy, pu tikmū'ūn xohix yā yāyhāhup pēnā'.

¹⁴ Hāptup mō'nāp-tup 'Ihā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, xix kōmēn Konay yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, pāyā kōmēn Tinok yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah, xix kōmēn Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah. ¹⁵ Ha kōmēn Kapānān yōg tikmū'ūn kummuk te pekkox ha' mōg putup, pāyā yāyhāhup 'ohnāg, nūy tu kummuk mīy kux, yīy Topa te mō'pok putup Hāmgāyāgnāg pet hah. Kaxīy.

¹⁶ Tu yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxik mūn pu yīpkox pip kamah, yāy putuk yīnmūn. Tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, puxik mūn putup nōg kamah. Tikmū'ūn tek mūn putup nōg, puxix Topap-tup nōg kamah, nōm tek mūn nūgkutnāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tik te 72 nūn putpu'

¹⁷ 'Āmnīy 'ūm 'Ihā tik xop put pu' nūn nām, tik xop te 72 nūn, tu' kuxa hittup xexkah, tu:

—Yāyā! Xate 'āxuxet'ax 'ā' hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk xop xit, hak mūk'āte' xit, pu mōg xupaha! Kaxīy.

¹⁸ Ha Yeyox te:

—Hamūn. 'Āte Hāmgāyāgnāg pēnāhā'. Tex yānām te hām tu' xakot mō'ka'ok, hā kaxīy Hāmgāyāgnāg te pekkox tu' nāhā', tex yānām putuk. ¹⁹ 'Ūg'āpax, 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa nō kāyā gāy tonnok, nūy tup-tex, xi' xok pata kuhmīy tonnok nūy tup-tex, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax kuxyā', pu 'āxūyā hok, ²⁰ pa 'ākuxa hittup hok, 'āxop ka'ok tu'. 'Āmhok. Topa te 'āxuxet'ax mō'kupix pekkox kopah, yā' xip'ax max xa' popmāhā' pekkox tu', pu 'āhittup. Kaxīy.

Yeyox kuxa hittup xexkah

²¹ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā Topa Koxuk te Yeyox kuxa hittupmāhā', ha Topa pu hām'āktux, hu:

—Ātak, 'āmūn yā pekkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā'. 'Āmax, xate tikmū'ūn 'ūk-tōgnāg xop pu hāmyūmmūgāhā', tu tikmū'ūn xexka xop pu' xaptop, puyīy tu yūmmūg hok. Hamūn. Kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

²² Tu xe:

—Yōg 'Ātak te 'ā' popmāhā hāpxop xohix, 'ū puxehnāg 'ātak yūmmūg, xix tik xop 'āte hāmyūmmūgā xop te 'Ātak Topa yūmmūg. Kaxīy.

²³ Tu yāy yōg xop xānāhā', nūy tup-xehnāg pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa hittup, hāpxopmā pēnā nūy, ha tikmū'ūn kuxa hittup te nōm pēnāhā kamah. ²⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'Ihā tik te Topa pupi hām'āktux, nūy tikmū'ūn pu' suktux, tu nōm hāpxopmā'ax xe'ēgnāg

xak, nŷy pēnā', ha' xat'ax xop hittap te' pēnāp-tup kamah, pāyā' pēnā'ah, tu hām'āktux 'āpak putup, pāyā' xupak'ah, ha' āxop te' xupak nōmhā. Kaxīy.

Xāmānit yōg tik max

²⁵ Tik te hāmyūmmūg xip, tu Yeyox yīkopit putup, tu ta' nŷn, nŷy Yeyox yīkopit, tu:

—Notot, 'ātep-tep mŷn mŷy'ax nŷy Topa mŷtik 'ūghi xe'ēgnāg mōg kumak mōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

²⁶ Ha:

—Tep-te 'ūmāgāhā Topa yōg tappet hā? Topa tep-tep xat xa'? 'Ok xate' yūmmūg? Kaxīy.

²⁷ Ha tik te:

—Yamŷn. Topa tappet te Topap-tup pax xat hāmāxap, tu tikmŷ'ūn te Topap-tup pax xat, tu' kuxa hāp-tup pax xat, tup-tup pax ka'ok xat, tup-tox hāp-tup pax xat, tu yā' nōy putup pax xat, yāy putup pax putuk. Kaxīy.

²⁸ Ha:

—Yamŷn. 'Āpu mŷy, tu hip-tup 'ap nōg'ah Topa mŷtik. Kaxīy.

²⁹ Ha' nōy te yāy pe'paxex max, hu:

—'Ū 'ūm tek mŷn hāk nōy? Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', nŷy Topa yōg hāp-xopmā'ax yūmmūgā', nŷy 'ūnōy pu hāmmaxnā'ax 'āktux, hu:

—Kōmēn Yenoyanēn te yīktix yīmŷ' yŷm, ha ta Yoneo yōg tik te kōmēn tu kekpa' mōg, tu kōmēn Yenikot ha' mōg putup, 'ihā tik kummuk xop te' mŷg, tu' yōg topixxax hā' xupxet, tu' kix kakixnāg, tu' nīm, ha' xok putūmnāg. ³¹ Ha 'āmānex puxet tep-tat hā' nŷn, tu Yenikot ha' mōg, tu tik pēnāhā', pāyā nōā'yēn, tu' mōg, ³² ha Nemix xop yōg tik kama' nŷn, tu tu' pēnāhā', tu nōā'yēn, tu' mōg. ³³ Pa hāp-xexka Xāmānit yōg puknōg te putat hā' nŷn, tu nŷktu xupep, tu tik pēnāhā', tu tik kayax punethok ha' kuxa ka', ³⁴ tu hŷmnāg tu' xip, tu heptox hā kayax ku'uk, tu topixxax ponnok hā' kīy, tu kāmānok yīmŷ tu yāy keppa' yŷm, tu' mōg, tu mōktu pip'ax tu' xupep, tu 'āmuk ha' mōg, nŷy ti ka'ok, tu tik pakut pēnāmax. ³⁵ Hāptup nōy 'ihā' puknōg te' pip'ax tu tu pagok, tu tayūmak hōm, tu: "Ūpēnā max, xa tik hāp-xop xex, nŷy ta' xīnnā'. Putpuk nŷn putup, tu xa' hōm'ax tayūmak nōy." Ta tu' kux. Kaxīy.

³⁶ Tu tik te hāmyūmmūg pu' yīkopit, hu:

—Putep 'āmpē'āpaxex? 'Ū 'ūm te tik hā' xape', nōm hāp-xupxet xop te' kix kakixnāg? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Tik puknōg te nōm tik kuxa ka', hu' nōy hā' xape'. Kaxīy.

Ha:

—Hamŷn. Mōg, nŷy kaxīy 'ānōy pu hāp-xopmā'. Kaxīy.

Yeyox te Mā'at xix Mānix pet ha' mōg

³⁸ Yeyox mōg, tu ta' mōg, xix yāy yōg mŷtik hāpkumep xop, tu ta' mōg, tu mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha' ŷn xip, 'ūxuxet'ax Mā'at, tu' xānāhā', pu nŷ', ha' nŷn, tu ta tu' pip, ³⁹ ha' ŷn tutnōy 'āxet'ax Mānix, tu Yeyox nŷktu keppa' yŷm, nŷy yōg hām'āktux 'āpak, ⁴⁰ 'ihā Mā'at te 'āmuk xexka, tup-xehnāg te 'āmuk, tu hāp-xop kutet, hu Yeyox yīkāgnāg ha' nŷn, tu:

—Yāyā', putep 'āpe'āpaxex: 'ok max yāk puxet te 'āmuk? 'Āpu, 'ūktutnōy xat, pu nŷ', nŷy hāk tehet. Kaxīy. ⁴¹ Ha Yeyox te:

—Mā'at, Mā'at 'āyāy'kuxop punethok, ⁴² pa hāpxop puxet 'ūmax, ha 'ātutnōy te nōm hāpxop max xe'ēgnāg yāykutnāhā', tu Topa yōg hām'āktux 'āpak hāmāxap, ha tik 'ūm te' kuxa kopa' xut 'ohnāg. Kaxīy.

11

Yeyox te Topa pu hām'āktux'ax yūmmūgāhā'

¹ 'Āmnīy puxet 'īhā Yeyox xip, tu yāy yōg xop mūtik 'āti', tu Topa pu hām'āktux, ha' yōg tik puxet te:

—Yāyā', 'ūgmūk yūmmūgā kamah, 'ūyīy Topa pu hām'āktux. Hōmā Yoām te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'. Kaxīy.

² Ha Yeyox te:

—'Āpu Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“'Ātak, pūyā tikmū'ūn xohix kuxa' yēy 'ākeppa, nūy 'āmax xe'ēgnāg 'āktux. Pūyā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi'.

³ 'Āmnīy xohix 'īhāk mūk 'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā, pu'yīy' mā',

⁴ hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Tikmū'ūn nōy tek mū'ā kummugāhā', hak mū 'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah,

tu xa tu' xak, xak mūg kopitnā hok. 'Ūkux.” Kaxīy.

⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn kuxa teknōg hok 'āktux, hu:

—'Āmnīy kote 'īhā 'āmōg'ax 'āxape pet hah, tu mōktu xupep, nūy ta tu' xak, hu: “Hāpxop hak nūn, 'ōgnū 'īhā tu' hōm, ⁶ 'ūkxape nūn, tu' xit pip 'ohnāg.” Kaxīy.

⁷ —'Ok 'āxape te xa hām'āktux'ax kummuk? Hu: “Mōg, 'āpep, 'āmnīy koxtap hah, hak kutok tek mūn mūtik nōm, xa' xōn putup'ah 'āte', tu hāpxop xit'ax xa' hōm putup'ah.” Kaxīy. 'Ok 'āxape te xa' xuktux'ax kaxīy? 'Āmhok.

⁸ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxape yok putup hok, pāyā xate tu' xak, tu xe' xak, tu xe' xak, puxix 'āxape tu' yok'ax, tuknīha' xip, tu' pa'ax hāpxop nūy xa' hōm, 'āmōg xak tu'. Ta tu' kux. ⁹ Yā 'āte xa hāpxe'e 'āktux, hu: 'Āpu Topa tu' xax, ha xa' hōm putup, 'ūxa' mōg, tu' xipihī'. Hāptopa tu xip, tu' xānā', puxix xa hāpxōn. ¹⁰ Tikmū'ūn xohix te tu' xak, tu' xipihī', ha mō'yīnnīn'ax xōn putup, 'īhā tikmū'ūn 'ūm te hāptopa' xip tu' xānāhā', ¹¹ 'Āk-tok 'ūm te xa tu' xak hu: 'Ām mām 'ūm hōm. Kaxīy. Xate nōm pu kāyā gāy hōm 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok. ¹² 'Āk-tok te xa tu' xak'ax pu'yīy xok xu'uk tu' hōm. Xate nōm pu' hōm xok pata kuhmīy 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok. ¹³ 'Āxop kummuk, tu hāpxopmā kummuk, pāyā 'āk-tok pu hāpxop max popmāhā', ha 'Ātak Topa te pexkox kopa' xip, tu' max xe'ēgnāg, tu xa yāy Koxuk nū'kutnāp-tup, nōm xop te ta tu' xak ha nū'kutnāp-tup, tikmū'ūn xop te 'Ātak Topa ta tu' kax, pu'yīy nū'kutnā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox te yāmīy kummuk xit, tu yāmīy yīy hok xit pu mōg, tu' mōg, 'īhā tik te hām'āktux max, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. ¹⁵ Pa' yāg te: —Meyemo te yāmīy xit, hu' yōg xat'ax, tu Yeyox xat pu yāmīy xit tikmū'ūn kopah, pu tu hittupmā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha' yāg te' yīkopit putup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Āpu, yī' mā' hāp̄xopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ūgmū'ā' pēnā, nūy 'ūgmū'ā yūmmūg, 'ūyīy Topa te 'āp-tup pax yūmmūg. Kaxīy. ¹⁷ Pa Yeyox te tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex yūmmūg, tu:

—Hāp̄xexka yōg tikmū'ūn yāȳkix, puxi' nōg. 'Ūxape xop yāȳkix yāȳ mūtik, puxix hāp̄xummānām. ¹⁸ Pax pu Hāmgāyāgnāg yōg yāmīy yāȳkix, puxix 'ūnōg kamah. 'Āxop tek mūn 'āktux, tu Meyemo tek xat 'āktux, 'ū xit yāmīy kummuk. ¹⁹ Xate yā koit. 'Ōgnē tik xop te yāmīy kummuk xit kamah. 'Ū 'ūm te 'āxop ka'ōgāhā, xa mōy? 'Ap Hāmgāyāgnāg'ah. Topa te 'āka'ogā hok'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te 'āxop te koit'ax yūmmūg. ²⁰ Topa tek mūn ka'ōgāhā 'ū yāmīy xupepmā', ha kaxīy 'ūxohix te' yūmmūg, tu Topa ka'ok yūmmūg, tu yāȳ yōg tikmū'ūn xat kamah yūmmūg, nūnte 'āxop te' pēnāhā'.

²¹ —Tik ka'ok xup mīkax xexkah, tu yāyhā pēnānā' xip, ha' nūn 'ohnāg kummuk xop, nūy xupxet, ²² pa tik ka'ok xexka nūn, nōm ta tut, tu' nōy yāyhā toph, tu yāȳ mūg, tu mīkax xexka xut, 'ūxexka tu', tu' nōy yōg hāp̄xop xohix hā' xupxet, tu' pop, tu yāȳ yōg tik xop pu' koxip.

²³ —Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāp̄xopmā hok, puxik mūtik yāȳ tukmīy. Tikmū'ūn tek mūn mō'nīynām hok pu hāp̄xop nūnnā', puxix hāp̄xummāhā'. Kaxīy.

Yāmīy kummuk te put pu' nūn

²⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—Yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, nūy 'ūnīm, tu hāmnak tu hāp̄kumep, tu' xip'ax nōy xak, nūy xihip. 'Ūxipihok, puxix yāȳ pu hām'āktux, hu: Put puk mōg putup nōm tikmū'ūn hah, nūy xihip. Kaxīy. ²⁵ Tu' nūn tu nūktu xupep, pa tik te yāȳ kopa' xit, ha' max nōmhā, ²⁶ yīy yāmīy mōg, tu yāȳ nōy xop te 7 xānāhā' pu nū mūtik nūn, ha yāmīy kummuk xe'e, tu tikmū'ūn ha' mōxaha', tu kopa' pip, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Hōmā 'ūkopa' xūy kutōgnāg, pāyā hōnhā' xūy xexkah. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa hittup xe'e'

²⁷ Hāp̄xip kutōgnāg 'Ihā tikmū'ūn xohix xexka pip, ha 'ūn xip kamah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ūn kuxa te 'āput hittup, xix xa pu yāȳ xo'opmāhā', tu' kuxa hittup. Kaxīy.

²⁸ Ha Yeyox te:

—Hamūn, pāyā hittup'ax xexka tikmū'ūn kuxa te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

Tikmū'ūn te hāp̄xopmā ka'ok xe'ēgnāg xak

²⁹ Ha tikmū'ūn te yāȳ tu nū'nāhā', tu Yeyox 'ūxakat ha' pip, tu' xak pu tikmū'ūn pu hāp̄xopmā ka'ok, puyīy' pēnā', nūy Topa tep-tup yūmmūg, yīy Yeyox te:

—Hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk, tu Topa tu' xak pu nōm pu hāp̄xopmā ka'ok xe'ēgnāg, pāyā 'ap hāp̄xopmāp-tup'ah, ha mōnāȳxop hittap Yōn yōg hāp̄xopmā ka'ok puxehnāg pēnāp-tup. ³⁰ Hōmā Yōn te kōmēn xexka Nīn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa ta tu' gāy 'āktux. Yā hōnhā' 'ūgmūn, Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn pu hām'āktux nōmhā, tu Topa te ta tu' gāy 'āktux kamah. ³¹ 'Āmnīy mō'nāp-tup 'Ihā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāp̄xopmā'ax kopit, tu' xūyḡāp-tup, ha 'ūn hittap te hāp̄xexka Xamah yōg tikmū'ūn xat, tu hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax. Hōmā, yā hittap, tu' nūn, nūy Xanomām yōg hām'āktux 'āpak, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah. Pāyā nūntek xip,

tuk mûn hâmyûmmûg yîn koxuk xe'ëgnâg. ³² 'Ămnîy mō'nâp-tup 'Īhâ Topa te hōnhâ' pip tikmû'ûn yōg hâpxopmâ'ax kopit, tu' xûygâp-tup, ha Nîn yōg tikmû'ûn te hōnhâ' pip tikmû'ûn kummuk 'ăktux'ax, yâyhâhup 'ohnâg hah. Hōmâ Yōn te Topa pupi hām'ăktux, nûy ta tikmû'ûn pu' xuktux, tu Topa te Nîn yōg tikmû'ûn tu' gây 'ăktux, ha nōm tikmû'ûn te yâyhâhup, tu hâpkummugâ'ax kux, pa hōnhâ' pip tikmû'ûn te yâyhâhup 'ohnâg, tu hâpkummuk mîy pax, ha Yōn xexka kutōgnâg, yâk mûn xexka xe'ëgnâg. Ta tu' kux. Kaxîy.

Yeyox te Topa yōg kûyânâm 'ăktux

³³ Tu xe hām'ăktux, nûy Topa yōg hâpxopmâ'ax yûmmûgâ', hu:

—Tikmû'ûn te kûyânâm tat'ax paha', tu mîmpe yîmû' xix, nûy hâptupmâ max, yîy tikmû'ûn te mîptut ha mōxakux, tu hâmpênâm max, pa nax kopa' xuk 'ohnâg kûyânâm tat'ax, ka mō'nîy. Yâ kûyânâm max te hâptupmâhâ', ha tikmû'ûn xohix tep-tup pax. ³⁴ 'Ūpa te kûyânâm putuk. 'Ūpa tup te' kuxa hittupmâhâ', pâyâ' pa ku'uk te' kuxa hittupmâ 'ohnâg, tu yâyhâ hâpkoxtap. ³⁵ 'Ōg pa 'ăti', 'ōg kûyânâm tat'ax xaxok hok, ka yâyhâ hâpkoxtap, kaxîy Topa yōg hâmyûmmûg xaxok hok kamah, xayîy Topa yōg putat hâ mōg kuma mōg. ³⁶ Kûyânâm te mîptut kopa' xakot, tu hâptupmâhâ', ha kaxîy 'ăte hām'ăktux'ax hâ xa hâmyûmmûgâhâ', pûyîy hâmyûmmûg, nûy yōgnû hām'ăktux pu' yîpkox pi', nûy 'ăkuxa tu hittup. 'Ūkux. Kaxîy.

Yeyox te' xexka xop pu hām'ăktux

³⁷ Tu hām'ăktux kux, 'Īhâ Paniye xop yōg tik te' xânâhâ', pu' xit, ha ta' mōg tik pet hah, tu' xit. ³⁸ ha Paniye yōg tik te:

—Pute 'ûm? Teptu 'ăxit, pâyâ 'ap yây yîm 'ûm pix'ah? Kaxîy.

³⁹ Ha:

—'Ăte xa hâmyûmmûgâhâ'. 'Ăxop te kânëy xâm pix, xix kânëy xo'op'ax xâm pix, pa 'ăxop kuxa kopa tupmâ 'ohnâg, ha yây 'îgâ, yâ 'ăkopa kummuk xix yâykix yây tukmîy pax. ⁴⁰ 'Ăp-tox kummuk xop, tu hâmyûmmûg 'ohnâg. Topa te 'ăkuxa mîy xix 'âyîn xax mîy, pûyîy 'ăkuxa tup, xix 'ăxax, pu tu' max. ⁴¹ 'Ăpu, 'ōg hâpxop hōm 'ûhok xop pu', nōm hâpxop xate kânëy kopa' xex, tu tu' hok hōm, nûy 'ăkuxa tupmâ'.

⁴² —'Ăkuxânōg, 'ăxop Paniye xop! Xate mîxux xuxpex te 100 pop, 'ûmâ yîmû putup, tu Topa pu popmâhâ te 10, pa xate hâmyok mîy'ax xaxok, xix Topap-tup pax xate' xaxok. Yâ' max hâmmax xohix mîy, tu' xaxok 'ohnâg.

⁴³ —'Ăkuxânōg 'ăxop Paniye xop! 'Ăxop te mîmpe yûm'ax max xak, Topa pet kopa tu' xup, tu' yûm, tup-tup pu tikmû'ûn 'ăxânâ', hu: Notot. Kaxîy. Nûy 'ăxexka 'ăktux kōmên tu'.

⁴⁴ —'Ăkuxânōg, 'ăxop te xukpot putuk, ha tikmû'ûn te 'âyîmû hâpkumep, tu' xukpot pēnâ'ah. 'Ūkux. Kaxîy.

⁴⁵ Ha hâmyûmmûg xop yōg tik te:

—Nây, xatek mûg mânōg kamah! Kaxîy.

⁴⁶ Ha:

—'Ăkuxânōg, 'ăxop hâmyûmmûg xop! 'Ăxop te tikmû'ûn xat, tu hâpxop putux tatnâhâ', ha 'îm hâ' tot 'ohnâg, pa 'ăxop te nōm mō'nîynâm 'ohnâg. ⁴⁷ 'Ăkuxânōg! Hōmâ tikmû'ûn hittap te Topa pupi hām'ăktux, nûy tikmû'ûn pu' xuktux, ha 'ōg mōnâyxop hittap te' kix, ha 'ăxop te nōm hām'ăktux xop pu xukpot maxnâhâ', ⁴⁸ pu tikmû'ûn xohix yûmmûg, yâ 'ăxop te 'ōg mōnâyxop kummuk putuk. Mōnâyxop te' kix, ha 'ăxop te' yōg xukpot maxnâhâ', ⁴⁹ yîy Topa te

hãmyũmmũg, tu hã'm'ãktux, hu: “Áte yã pupi hã'm'ãktux'ax xop mō'pok putup, pu tikmũ'ũn pu hã'm'ãktux, ha tikmũ'ũn te' yãg kix putup, xi' yãg xũygãp-tup.” Kaxĩy. ⁵⁰ Yiy Topa te hõnhã' pip tikmũ'ũn xũygãp-tup, 'ũyãnãn tu' xũygãp-tup, yã hãmyãxatamuk xohix xexka hã tikmũ'ũn kummuk te Topa yõg tik xop kix. ⁵¹ Tikmũ'ũn hittap te 'Ameo putex hã'm'ãxap, yã 'Anão kutok 'Ameo putex, tu Topa yõg xop xohix kix, tu mõktu Yakanif putex, nõm Topa pet kopa' xip, nõy nõm pu xokxop mō'hap nõy haxyã', pãyã tik kummuk te Topa pet kopap-tex. 'Áte xa hãpxe'e 'ãktux, yã hõnhã Topa te tikmũ'ũn xũygãp-tup, hãpkummuk xohix mĩy ha' xũygãp-tup, nõy hãpkummugã'ax hã pago.

⁵² —'Ákuxãnõg, 'ãxop hãmyũmmũg xop! Topa te xa' hõm pipkup mō'hãmyĩnnĩn'ax, nõy hãmyũmmũg'ax xõn, pãyã 'ãxop te hãmyũmmũg 'ohnãg, tu' xat hok pu tikmũ'ũn yũmmũgã hok kamah. 'Ūkux. Kaxĩy.

⁵³ Tu' mõg, ha hãmyũmmũg xop xix Paniye xop gãy, tu Yeyox 'ãktux kummuk, tu' xupmãhĩy, tu' yĩkopit, ⁵⁴ tu Yeyox yõg hã'm'ãktux'ax hã' kopit, tu' xupak, pũyiy hã'm'ãktux kummuk.

12

Yeyox te Mõ'ãmã'ax 'Áktux

¹—Ōg pa 'ãti!' Paniye xop mō'ãmã', yã' pa mũn max, pãyã' kuxa kummuk, tu' koit pax, tu pãm yõg tokatogã'ax putuk, ha pãm kopa' xip, tu' mõmmãhã tu mõktu xexkah, ha kaxĩy Paniye xop mō'ãmã tikmũ'ũn kopah, tu mō'ãmã mũn mĩy. ² Tikmũ'ũn kummuk te yãy yõg hãpkummuk mĩy'ax xaptop, tu mō'nĩy, pa Topa te tikmũ'ũn xohix tu' mũg putup, pu tikmũ'ũn xohix' pẽnã'. ³ Tikmũ'ũn yĩy pu'ũgnãg 'ãmniy koxtap hã, pa Topa te tikmũ'ũn xohix pu' xupakgãp-tup, ha hã'm'ãktux'ax pu'uk mĩptut kopah, pa tikmũ'ũn xohix te' xuktux'ax ka'ok, tu hã'm'ãktux'ax ka'ok hã' xupak putup. Kaxĩy.

Tep-te' yĩpkutuk'

⁴ Tu xe hã'm'ãktux, hu:

—'Áxop tek mũn hã 'ãxape'. Tik xop kummuk yĩpkutuk hok. Nõm te 'ãyĩn xe'ep-tex, pa 'ãkokuk putex 'ohnãg, ⁵ pa Topa mũn ka'ok xe'ẽgnãg, yiy nõm yĩpkutuk, nõ'õm te 'ãp-tex'ax, tu mō'ãkutnã'ax Hãmgãyãgnãg Pet ha, pu' xihip. Hamũn. Topa mũn yĩpkutuk.

⁶ —Putuxnãg xop 'a' takat'ah, tu tayũmak kutõgnãg hã' nõy yãnãn, pãyã Topa te nõm xop xaxok 'ohnãg, ⁷ tu 'ãxe mō'kupix, tu' xohix te xiy yũmmũg. 'Ákuxãnõg hok. Topa te putuxnãg xop xohip-tup kutõgnãg, tu 'ãxop mũn putup xexkah. Kaxĩy.

Yã' max Kunnix 'ãktux 'ãnõy pu'

⁸ Tu xe hã'm'ãktux, hu:

—'Ūgmũn ya Tikmũ'ũn Kutok, tu xa hã'm'ãktux nãm. Tikmũ'ũn te' xohix pu hã'm'ãktux, hu: 'Ūgmũn yã Yeyox yõg, kaxĩy, kopix 'ãte hã'm'ãktux putup, tu pexkox yõg nõ'pok xop pu' xuktux putup, hu: Hamũn yã yõgnũ'. Kaxĩy.

⁹ Pa tikmũ'ũn te' xohix pu hã'm'ãktux, hu: 'Ak mũn yã Yeyox yõg'ah, kaxĩy, tuk mũn hã yãyhãhup tu' xuktux, kopix 'ãte hã'm'ãktux putup, tu pexkox yõg nõ'pok xop pu hã'm'ãktux putup, hu: "Hãmũn 'ap yõgnũ'ah." Kaxĩy.

¹⁰ —Tikmũ'ũn tek mũn 'ãktux kummuk, puxix Topa xaxogãp-tup, pa tikmũ'ũn te Topa Koxuk 'ãktux kummuk, puxix Topa xaxogãp-tup 'ohnãg.

11 —Yūmū yōg tik te tikmū'ūn xat'ax te 'āxop mōgāp-tup Topa pet hah, nūy 'āyīkopit, tu gohenanok keppa 'āyīkopit, xix 'ūxexka xop keppa 'āyīkopit, pa kuxānōg hok, tu xutigāhok, hu: “Pute 'ūm 'āte 'āktux putup, 'āte 'ūggā'?” Kaxīy.
 12 Yā Topa Koxuk te xa hāmyūmmūgāp-tup, tu hām'āktux'ax xa hāmyūmmūgāp-tup. Kaxīy.

Ūptexop xexka pa te hāmyūmmūg 'ohnāg

13 Ha tik te tikmū'ūn mūtik tihi', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu, 'ūktaknōy mānōg, nūy hāmyūmmūgā'. Hōmāk mūg tak xok, hak taknōy te 'ātak yōg hāpxop xohix pop, tu' yāgnāg 'a' hōm putup'ah. 'Āpu, tu' xat, pu hāpxop koxip. Kaxīy.

14 Ha Yeyox te:

—'Ak pa te hāmyūmmūg'ah, nūy hāpxop koxip. Kaxīy.

15 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax max. 'Āxupkūmīy hok. 'Ānōy yōg hāpxop putup hok. Tikmū'ūn hi xe'e', puxix 'ūptexop xi' hok xop te yāy putuk, yīy 'āxupkūmīy hok, xa' hi xe'e'. Kaxīy.

16 Tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy xupkūmīy hok 'āktux, hu:

—'Ūptexop yōg hahām xexkah, ha hāpxop ta xohix xexkah, tu ta hāpxop nūnāhā', tu mīptut kutōgnāg kopa nū'xok hā' xohix, ha nū'xip, 17 yīy hāmp'e'paxex, hu: “Yōgnū hāpxop punethok 'āte nūnnāhā', pi'yā' xex putup 'āte'? 'Īntu'. 18 Nāy. 'Āte mīptut kutōgnāg koxyōy'ax, nūy 'nōy xexka mīy, nūy yōgnū hāpxop xohix nū'xok, 19 tu yāy pu hām'āktux'ax, hu: 'Ūghittup xexkah, tuk mūn 'ūptexop xexkah, yā hōnhā puxi', 'ak hām putup'ah 'ūxeheh. 'Ūkux. 'Ūkteknōg, huk xit'ax punethok, xix' xo'op'ax punethok, tuk kuxa hittup.” Kaxīy. 20 Pa Topa te: “'Āp-tox kummuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hōnhā, 'āmnīy hā, 'āxok putup, ha' ū' ūm te' pop'ax 'ōgnū hāpxop, 'ōg hāpxop xate nōm nū'xok?” Ta tu' kux. Kaxīy.

21 Tu xe:

—Kaxīy 'ūptexop xohix xakix, nōm xop te Topa keppa 'ūhok xop. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topa kopah

22 Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxutigāhok, yīy: “Putep mūn 'āte' mā'ax?” Kaxīy, xix: 'Āte pi'ya' mūn tat'ax topixxax?” Kaxīy. 23 'Āhi'ax mūn max xexkah, ha 'āxit'ax max kutōgnāg, xix 'āyīn max xexkah, ha topixxax max kutōgnāg. 24 Putuxnāg katāmnāg pēnā'. Yā hāpxop xap xok 'ohnāg, tu hāpxop ta'ax nūnnā 'ohnāg, nūy pet kopa nū'xok, pa Topa te nōm pu hāpxop hōm, pūyī' mā'. 'Ūyūmmūg hok, xate'? Topa te putuxnāg xop putup pax kutōgnāg, pa 'āxop putup pax xexkah. 25 Tik te: “'Ūkxok putup, pāyā 'ūghi'ax tox xak, nūy hāmyāxatamuk kutōgnāg nōy hi'.” Kaxīy. Pa' xutigā'ax hā tik hi tox 'ohnāg. 26 Tikmū'ūn te hāxopmā kutōgnāg 'a' yūmmūg'ah, nūy tu hi tox, hu hāpxomā xexka yūmmūg 'ohnāg, hu xutigā hok. 27 'Āpu mīnnut pēnā'. 'Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', ha' xax max. Hōmā mōnāy'xop hittap Xanomām yāp-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat mōg kuma', pa Xanomām xax 'ānuk kutōgnāg, ha mīnnut xax 'ānuk xe'e'. 28 Topa mūn te xax max hōm mīnnut xop pu', pu mō'tat, tu hōnhā' xip, pa hāptup 'ihā' tu tap, ha kuxap kopa mō'yōn. Yūmmūg hok xate'? Topa te xa' hōm putup topixxax max

kamah, xa mō'tat. 'Ākuxa yūm pu'uk Topa kopah. ²⁹ 'Ākuxānōg hok, tu yāy yōg hāp̄xop xak hok, nūy xit, nūy xo'op. ³⁰ 'Āmhok. Tikmū'ūn te Topa yūmūg'ah, hu ta' xak, pāyā Topa yā 'Ātak xe'e', tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnā max, tu 'āxix ka'ok, ³¹ tu yāy yōg tikmū'ūn xat, yīy 'īpkox pi' Topa pu hāmāxap, ha ta xa' popmāp-tup hāp̄xop xohix. Kaxīy.

Pexkox yōg hāp̄xop xohix

³² Tu xe:

—'Ākuxānōg hok. 'Āxop yā 'Ātak Topak-tok xop, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, hu 'āxat xe'ēgnāg kamah. ³³ 'Ōg hāp̄xop xohix hāmenax, nūy tayūmak pop, nūy hok xop pu' nīm. 'Āpu 'āxap tuhut nūy tayūmak tat, nūy mō'xuk ponnok, ha hāmyāxatamuk nōg putup, 'īhā' tut ponnok tup, yīy 'ōg tayūmak xeh, nūy mō'xuk pexkox kopah, ha tik kummuk te nō' xupxet 'ohnāg, ha' kut te' mā 'ohnāg. ³⁴ 'Ākuxa te yāy yōg hāp̄xop xak, yīy xeh pexkox kopah, nūy yāy mūn mōg putup pexkox ha kamah, 'Ūkux. Kaxīy.

Kāmānat xop te' pēnānā' pip

³⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn mō'ōn hok 'āktux, hu:

—'Āyok, mōg 'āxax tat, nūy hām, tu 'ōg kūyānām mō'tat. ³⁶ Kāmānat hām 'īhā yāy xuxyā' hīp, yā' xuxyā xape yāytaha', yīy 'āmuk xexka ha' mōg, tu putpu' nūn tu nūktu yāy pet ha' nūn, tu hāptopa ha' xānāhā', ha kāmānat xop te hāp̄xōn, tu hāp̄xōn mō'ka'ok. ³⁷ Kāmānet xop hām max yāy xuxyā pu', puxix yāy kuxa hittup, ha nōm xuxyā kuxa hittup pax, hu kāmānat xop pu hāp̄xop popmāp-tup, tu' xat pu' xit'ax puk, ha kāmānat xop pu' hōm, ³⁸ yīy kuxa hittup, 'ūyōg hāp̄xop pēnā max hah, tu mō'yōn 'okpa 'āmnīy koxtap, 'ihā' xuxyā xupep. ³⁹ 'Ūxaxok hok. Paxpu mīptut xuxyā hāmyūmmūg, tu hām 'ūm hā tik te hāp̄xupxet nūn yūmmūg, puxi' xuxyā yāy pet pēnā max, puyīy tik tu nō hāp̄xop hā xupxet hok. ⁴⁰ 'Āxop kamah mō'ōn hok, nūy 'āmnīy xohix hā pēnāmax. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', ha hām 'ūm hāk nūn putup, 'ap 'āxop tek yūmmūg'ah 'ūgnūn'ax, hu 'ōg pa 'āti'! Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kāmānat max

⁴¹ Ha Pet te:

—Yāyā', 'ok xatek mūg puxehnāg pu' hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', pe tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

⁴² Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāmyūmmūg, tu hām max yāy xuxyā pu', ha' xuxyā kuxa yūm ka'ok nō'ōm kopah, tu' xat, puyīy kāmānat xop hā māxap, nūy hāp̄xop xohix pēnā max, tu 'āmnīy xohix 'īhā tikmū'ūn kāmānat xop xīnnā max. ⁴³ Ha' xuxyā nūn putpu', tu kāmānat pēnāhā', ha' hām max, hu' kuxa hittup xexkah. ⁴⁴ 'Āte xa hāp̄xe'e' āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat pu hām'āktux putup, hu: "Hōmā xate yōgnū hāp̄xop pēnā max. Hōnhā yōg hāp̄xop xohix pēnā'ax, nūy xeh max, tu yōgnū kāmānat xop xohix xat'ax kamah." Kaxīy. ⁴⁵ Paxpu kāmānat hāmp'e'paxex, hu: "Yāx xuxyā mōg, tu putpu' nūn 'ohnāg," kaxīy, tu' pit xop kute'ex kummuk, xi' hex xop kute'ex kummuk, xix kenmuk xo'op xexka tu mōktu' paptux, tu' xit xexkah, tu' hām 'ohnāg, ⁴⁶ puxi' xuxyā nūn mō'ka'ok, 'ap kāmānat te' yūmmūg'ah, ha' gāy, tu: Mōg, mōg, nūy 'āpep! Kaxīy. Tu' kix hā' yānān putup, 'ūyīpkox 'ohnāg hah.

⁴⁷ —Kāmānat te yāy xuxyā pu' hām, tu hāmyūmmūg, tu' xuxyāp-tup'ax yūmmūg, ha' yīpkox 'ohnāg, puxi' xuxyā te' kix kakixnāg, 'ūp-tox ka'ōgnāg hā' kix putup. ⁴⁸ Pa kāmānat nōy te yāy xuxyā pu' hām, tu' nōm tep-tup'ax yūmmūg 'ohnāg, hu 'ūhām kummuk, puxi' xuxyā te' kix kutōgnāg putup. Topa te tikmū'ūn hōm punethok, puxi' xat pu tu' hām punethok 'ūyānān tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox hā yāy tukmīy

⁴⁹ Tu xe:

—'Ūgnūn nūy Topa gāy 'āktux, ha Topa gāy tikmū'ūn kummuk tu'. Kuxap te hāmpuk, hā kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn xūyāp-tup. Paxpu hāmpuk nōmhā, kopxik hittup. ⁵⁰ Tikmū'ūn te kōnāg kox hā' mōxakux pup-tox pix, ha kaxīy tikmū'ūn tek xūyāp-tup, tu mōktu' xūy xexkah, yīk kuxa teknōg. ⁵¹ 'Ok 'āmpē'āpaxex, hu: “Yeyox nūn pu hāpxexka xohix yōg kuxa māmā,” kaxīy? 'Āmhok. 'Ap hamūn'ah. 'Ūgnūn pu tikmū'ūn te yāytuk-mīy, ⁵² 'Ūxape xop te 5 te yāytuk-mīy putup, ha 3 yāytuk-mīy putup 2 nōy mūtik, ha 2 yāytuk-mīy putup 3 mūtik. ⁵³ Yā 'ātak xop tek-tok pit xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok pit xop te' tak xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', 'ūtut xop tek-tok hex xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok hex xop te' tut xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', ha' yīpcox mūk tut xop te' xetut xop mūtik yāytuk-mīy putup, ha' xetut xop te' yīpcox mūk tut xop mūtik kūmīy putup. Kaxīy.

⁵⁴ Tu tikmū'ūn pu hām'āktux kamah, hu:

—'Āxop te texgōy pēnāhā', tu: “Tex tip-tup.” Kaxīy. Yā tehax xe'ēgnāg, Yamūn. ⁵⁵ Ha 'āmuuh xexka mō'ko'uk, ha: “Hāmpukpex mīy putup.” Kaxīy. Yā' pukpex. Yamūn. ⁵⁶ 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? Yā 'āpa hitop tu max, pāyā 'ākuxa kummuk! Tu hām yōg hāpxop yūmmūg, xix hāmnoḡnōy yōg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā ka'ok, ha xate' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūgāy kuxyāhā'

⁵⁷ Tu hām'āktux kux putup, hu:

—Teptu 'āxop te yāy yīkopit hok, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg hāmāxap, pe' kummuk, pe' max? ⁵⁸ Tik te 'ākupex, tu pa te hāmyūmmūg xop ha 'āmōgāp-tup, 'āpu, nūmūtik mōg, 'hā yāykix kuxyāhā', ka hāmyūmmūg xop xa' hōm xonat xop pu, pu mōg 'ātat hah, nūy xip ka'ok. ⁵⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Xate 'ā xupap-tup hok, 'hā xate pago hok tayūmak xexka hā. Kaxīy.

13

'Āpu, hāpkummuk mīy kux, ka 'āxok

¹ Ha' nūn tikmū'ūn, tu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xat'ax Pinat 'āktux, ha hōmā' xat pu xonat xop tik xop kix, ha hāpxexka Ganinet yōg tik xop xakix, 'hā hāpxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'. ² Ha Yeyox te:

—Ganinet yōg tik xop xakix. Putep hāmpē'āpaxex? 'Ok tik xop kummuk xe'e 'ōhōm? 'Ok Ganinet yōg tikmū'ūn nōy max? ³ 'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg hāpkummukgā kux hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop putuk. ⁴ 'Ok xate xip'ax Xino'e yōg tik te 18 yūmmūg? Mīptut tox te yāy koxyōy, tu tik yīmū' koxyōy tu tu' nāhā', tu' kix. 'Ok tik kummuk xe'e nō'ōm? 'Ok kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn nōy max? ⁵ 'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg hāpkummukgā hup hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop te 18 putuk. Kaxīy.

⁶ Tu hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, nūy tikmū'ūn yāyhāhup 'āktux, pu tu hāpkummuk mīy kux, hu:

—Tik te hāpxa'ax tu' xip, ha nanūy kup xip, pa mīnta 'ūm xip 'ohnāg, ⁷ ha kāmānat te hāpxop pēnāhā', ha' xuxyā te: “Pēnā'! Hāmyāxatamuk tikoyuk hā 'āte mīnta ta xak, pa' xip 'ohnāg. Mōg, tu' kup xak, 'ūkummuk hah, pu mīnta kup nōy xok hām kopah.” Kaxīy. ⁸ Pa kāmānat te: “Nāy, 'ūxup nōg, tu hāmyāxatamuk nōy hip. 'Āte' kup yīmap kot putup, tu 'anop hāpkox kopa' xuk putup, ⁹ ha hāmyāxatamuk nōy nōg, kopxix tu ta' pēnā', pe tut max, tu mīnta punethok 'ūta xupep. 'Ūkup kummuk, tu mīnta 'ohnāg tu ta panipnāg, kopxi' xak.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te 'ūn hittupmāhā 'īhā nit xap

¹⁰ Hāpxip kutōgnāg 'īhā, nit xap 'īhā, Yeyox te Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ¹¹ ha 'ūn xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā xām xok, ha yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha' xām yok 'ohnāg, ¹² ha Yeyox te' pēnāhā', tu' xānāhā', hu:

—Mā', yā hāg, Kaxīy.

Tu xe':

—Topa te 'āhittupmāhā'! Kaxīy.

¹³ Tu 'ūn yīmū' yīm xex, ha' yok, tu Topa max 'āktux. ¹⁴ Pa tik te Topa pet kopa' xat, tu' gāy, Yeyox te nit xap hā' tikmū'ūn hittupmā', ha' gāy, tup-tup nōg, hu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy te 6 hā tikmū'ūn hām, tu' nūn, pūyīy hittupmā', pa 'ap nit xap'ah. Kaxīy. Nō'ōm Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha Yoneo yōg tikmū'ūn hām 'ohnāg nit xap 'īhā'.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Xate mō'āmā'. 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Tikmū'ūn te mūnūytut tak xip, 'ok pe yohmēn xip, tu' hīy tu' xix hāmpak'ax kopah, tu nit xap 'īhā koah, nūy mōgā kōnāg hah, pu' xo'op, yā' max, ¹⁶ pa 'ūn xip, tu mōnāyxop hittap 'Amanām hā' mōkputox, ha Hāmgāyāgnāg te' xām hīy ka'ok, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā' hīy. Teptu 'āxop tek tux hok pu' xut hok pu mōg? Kaxīy.

¹⁷ Ha' gāy xop te yāyhāhup, tu' yīy 'ohnāg, 'īhā tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix putup pax, tu' kuxa hittup.

Mōydat xap

¹⁸ Ha Yeyox te hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā',

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Ok xate' yūmmūg? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, hu: ¹⁹ Tik te mīpkup mōydat xap paha', tu hāpkot, ha' kopa' xok, ha xokax, tu' tuk, tu mōktu mōydat kup xupax, ha putuxnāg te yāy pet mīy mīmāg kopah. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg te Topa pu' yīpkox pip hāmāxap, hak-nāy tu tikmū'ūn nōy yīpkox pip, ha tikmū'ūn nōy xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tokatogā'ax

²⁰ Tu xe' yīkopit, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa hāmyūmmūgā' hu: ²¹ 'Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', tu' xap xoxtix tinik kōnōn kopa' kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha pām mōmmāhā'. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg yīpkox pip hāmāxap, ha' nāg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Hāmyīkox kutōgnāg

²² Yeyox te hāpkumep xix yāy yōg tik xop, tu ta kōmēn tu' mōg, xix xip tu xexka tu' mōg, tu hāmyūmmūgāhā', tu kōmēn xexka Yenoyanēn ha' mōg, ²³ ha tikmū'ūn 'ūm te' yīkopit, hu:

—Yāyā', 'ok tikmū'ūn kutōgnāg te' kuxa kummuk xit, nūy tu kuxa max 'ūyānān tu' tat? Kaxīy.

²⁴ Yīy Yeyox te:

—'Āpu, hāpxopmā punethok, nūy hāmyīkok kutōgnāg hā' mōxakux. Tikmū'ūn punethok mōxakux putup, pa' mōxakux 'ohnāg, tu ta yā 'ātihi'.

²⁵ —Ha mīptut xuxyā yok putup, tu mō'yīnnīn'ax hā mō'yīnnīn, 'Ihā 'āxop tihi' hāptopa, tu' xānā-tup, hu: “Hāpxōn, hāpxōn,” kaxīy, pa' xuxyā te: “Kōmēn 'ūm yōg 'āxop? 'Āte 'āyūmmūg'ah, 'apxōn putup'ah, xayīy pexkok ha mōxakux hok.” ²⁶ Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: “'Ūgmū'āte hāpxop māhā 'āmūtik, nūy ta xo'op. Xate yōg kōmēn kopak hāmyūmmūgāhā'.” Kaxīy. ²⁷ Ha' yānān tu hām'āktux putup, hu: “'A 'āte 'āxop yūmmūg'ah. Mōg, mōy, nūy 'āpep, yā 'āxop te hāpkummuk mīy pax!” Kaxīy. ²⁸ Ha Topa te' xat yāy yōg tikmū'ūn pexkok tu', ha 'āxop te pēnāp-tup hāptox tu', tu mōnāyxop pēnāp-tup, ha pexkok kopa' pip, ha mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāp-tup, xix mōnāyxop 'Iyak, xix mōnāyxop Yako pēnāp-tup pax xix Topa pupi hām'āktux xop pēnāp-tup, 'Ihā hāptopa 'ātihi', ha mō'āxakux putup, pa mō'āxakux 'ohnāg, tu potap-tup, hu 'āxox kāyāhā', 'āxūy xexka tu'. ²⁹ Ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn nūn putup, hāptox tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mīy, tu' mām putup, nūy tu' xit, tu Topa pu' yīpkox pip. ³⁰ Pa nōm xop mōxa tap xop hā' ka'ax putup, ha nōm ka'ax hā nōm nūn, tu' māxap putup. Ta tu' kux. Kaxīy.

³¹ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā Paniye yōg tikmū'ūn nūn, tu:

—Mōy, mōg. 'Ūxat'ax 'Enot te' āp-tex putup! Kaxīy.

³² Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āte mō'āpok, xa nōm mō'āmā'ax pu hām'āktux, hu: 'Āte' xupepmāhā yāmīy kummuk, tu tikmū'ūn hittupmāhā', 'āte' hōnhā' mīy, xix hāptup hā, nūy hāptup nōy, kopxix hāpxopmā'ax kux. ³³ 'Ūgmōg putup kōmēn Yenoyanēn hah, yā hōnhā 'āte hāpkumep putup, xix hāptup, xix hāptup nōy hāpkumep putup, nūy Yenoyanēn tuk xupep, pu tikmū'ūn tek putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, yā hōmā nōm xop xohix kix Yenoyanēn kopah.

³⁴ —'Ūg'āpax, kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn! 'Āxop te Topa pupi hām'āktux xop punethok kix, Topa te kōmēn ha nū' pok tik xop, ha xate mīkaxxap xexka tux hā' kix. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka, hā kaxīy 'āte kōmēn yōg tikmū'ūn xānāhā', pāyā 'ūgha 'ānūn putup 'ohnāg. ³⁵ Yīy 'āpet 'ūhok yūm putup, ha xatek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'Ihā 'ā'āktux, hu: “Topa te yāy 'āxet'ax hōm xa', pu nū'. Pūyā xa hāmmax nā'.” Tu ta tu' kux. Kaxīy.

14

Yeyox te tik hittupmāhā'

¹ Ha nīt xap nōy 'Ihā Yeyox te Paniye yōg tik ha' mōg, tu' pet ha' mōg, ha yā' xexkah, ha tikmū'ūn te' pēnā ka'ok Yeyox, ² ha tik nūn, 'ūyīpkup mōm, xix patakup, tu Yeyox ha' nūn, ³ ha Yeyox te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, xix Paniye xop pu hām'āktux, hu:

—Mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi'. 'Ok xat hok pu tikmū'ūn hittupmā hok nīt xap hā? Kaxīy.

4 Ha' yīy 'ohnāg, yīy Yeyox te tik pakut mūg, tu' hittupmāhā', tu' pet ha mō'kutnāhā', 5 tu' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—Pe 'āk-tok te hāpkox kopa mō'nāhā', pe 'ōg mūnūytut tak te hāpkox kopa mō'nāhā' nit xap hā, 'ok hāpxip 'ohnāg 'Īhā xate' xut'ax pu mōg? Yā' xut'ax mō'ka'ok. Yā kaxīy 'āte tikmū'ūn hittupmāhā nit xap 'Īhā. Kaxīy.

6 Ha' xutigāhā', tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

Yeyox te 'āmuk xexka hā' mōg'ax 'āktux

7 'Ūyūm Yeyox, tu' xexka xop pēnāhā', ha' yūm'ax max yāy'kutnāhā yāy pu', ha tikmū'ūn te' mūtik mām yūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, hu:

8—Tikmū'ūn yāytaha', ha' nōy te 'āxānāhā pu 'āmuk xexka ha mōg, 'āpu mōg, pa' yūm'ax max xak hok yāy pu'. 'Āmhok. Peyā tik xexka mōg kamah, ha 'āk-tōgnāg, 9 puxix mīptut xuxyā xa hām'āktux, hu: “'Āpu, yūm'ax nōy xax nūy tu yūm. Tik xexka te nū yūm'ax max putup, nūy tu yūm.” Kaxīy. Ha xate yāyhāhup, tu' yūm'ax nōy xak. 10 Kaxīy mīy hok. Pa tik te 'āxānāhā pu mōg 'ūpet hah, 'āpu, mōg, pa' yūm'ax kummuk yāy'kutnā', nūy yūm, ha tikmū'ūn te xa hām'āktux'ax hu: “'Āmūn tek mūn hā 'āxape', mā', nūy 'ūyūm'ax max yīmū' yūm.” Kaxīy. Ha 'āhittup xexkah, yā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu 'āxape te 'āp-tup pax pēnāhā, ha 'āhittup. 11 Kaxīy Topa te' hupmāp-tup tikmū'ūn te yāy xexka pe' paxex, ha tikmū'ūn te yāy pe'paxexk-tōgnāg te yāyhāp-tup xexkah. Ūkux. Kaxīy.

12 Tu Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu tik te' xānāhā pu hām'āktux hu:

—Xate 'āmuk xexka mīy, 'āpu 'āxape xop xānā hok pu tu' xit, xix 'ānōy xop xānā hok, xip-texop xexka te 'āyīmap pip xānā hok, yā' xohix xāna hok, ka nōm xop te' yānān tu' 'āxānā', nūy pago. 13 Pa 'āmuk xexka xate' mīy, 'āpu hāpxop hok xop xānā', xix hāpkumep hok xop xānā', xi' pa hok xop xānā'. 14 Hamūn. Ha Topa te xa hāmmāxāp-tup, 'ūhok xop te xa pago 'ohnāg hah, yā Topa mūn te xa pago putup, 'Īhā tikmū'ūn te hāmyok mīy xop hi' putpu'. Ūkux. Kaxīy.

'Āmuk xexkah

15 Tik te mīmpe xit'ax tu' yūm, tu' xupak, tu hām'āktux Yeyox pu', hu:

—Tikmū'ūn kuxa hittup, nōm te Topa yōg 'āmuk xexka māp-tup. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn xānā 'āktux, hu:

—Tik te 'āmuk xexka mīy, tu tikmū'ūn punethok xānāhā', pu' pet ha' nū, nūy xit, 17 tu 'āmuk xexka mīy, ha' puk, ha kāmānat xat, pu tikmū'ūn yūmmūgā', hu: “Yā' puk, mā', nūy xit.” Kaxīy.

18—Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, yīy tik puxet te: “'Āte hām max nōmenax, tu tayūmak 'ūyānān tu' hōm, nūy pop. 'Ūgmōg putup, nūy pēnā', 'a' māp-tup'ah.” Kaxīy.

19—Ha' nōy te: “'Āte mox te 10 pop. 'Ūgmōg putup nūy pēnā', 'ak xit putup'ah.” Kaxīy.

20—Ha nōy te: “'Āte yāytaha, huk mōg putup'ah.” Kaxīy.

21—Ha kāmānat nūn put pu', tu yāy xuxyā pu' xuktux, ha' gāy, tu: “Mōg, 'āmō'ka'ok, kōmēn kotit ha mōg, nūy kōmēn yōg tikmū'ūn hok xop nūmnā', 'ūk pet tu nūnnā'.” Kaxīy.

22—Ha' mīy, tu hāpxip kutōgnāg 'Īhā putpu' nūn, tu: “Xate' xat, ha 'āte' mīy, pa 'āmuk xexka punethok.” Kaxīy.

23 —Ha' nōy xe mō'kutnāhā', hu: “Mōg, putat xexka hā mōg, xix putat kutōgnāg hā mōg, nūy tikmū'ūn xapit, tu nūnnā', pu 'āmuk xexka xohix mā'.
24 'Āte hāpxe'e 'āktux xa', hu: 'Ūxexka xop 'āte' xānāhā', hap-tup nōg, hu' yōg 'āmuk xexka māp-tup 'ohnāg.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep'ax

25 'Āmnīy nōy tu ta hāpkumep, ha tikmū'ūn punethok te' mūtik hāpkumep, ha' yōkānām, tu hām'āktux, hu:

26 —Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, pūyāk putup pax xexkah, tu yāy yōg xape xop putup kutōgnāg. Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep, pūyā yāy tak putup kutōgnāg, xi' mūg tut, xi' xetut, xik-tok, xi' tutnōy xop, xi' pit xop, xi' hex xop putup kutōgnāg, xix yāy pe'paxex kutōgnāg, nūy 'ūkputup xexkah. 27 Tikmū'ūn te yāy yōg mīpkupnix tat hok, tu' xūy hok 'ūgmūn putuk, puxix yōgnū tikmū'ūn mūtik hāpkumep hok. 28 Xate mīptut tox mīy'ax, hu 'āyūm hāmāxap, nūy yāy yīkopit, hu: Tayūmak xohix te xīy yōgnū'? Kaxīy. Tu 'ōg tayūmak mō'kupix. Paxpu 'ōg tayūmak punethok, 'āpu, mīptut mīy. 29 Paxpu mīptut hām tu' xup, pa 'ōg tayūmak kutōgnāg, puxix mīptut kuxyā hok, ha' nōy te xa 'āktux'ax kummuk, hu: 30 “'Ūpa te hāmyūmmūg 'ohnāg 'ōhōm. 'Ūyōg tayūmak xohik-tōgnāg, pāyā mō'kupix yūmmūg 'ohnāg kamah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

31 Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hāpxexka yōg tik te' 'xat'ax, tu xonat xop xohix te 10,000 mō'pok, nūy hāpxexka nōy yōg xonat xop mūtik yāykix, pa xonat xop nōy xohix te 20,000, yīy tik te tikmū'ūn 'xat'ax yūm, nūy yāy yīkopit hāmāxap, hu: “Ok yōgnū xonat xop ka'ok, pe xonat nōy xop ka'ok?” Kaxīy. 32 Xonat xop nōy ka'ok, puxix tik xop mō'pok hāpxexka nōy hah, pu ta' xexka xop tu' xax, pu yāykix kuxyā', ha hāptox tu mō'pok'ax, nūy gāy kuxyā'.

33 —Kaxīy 'āxop te yāy yōg hāpxop xohix nīm hok, hu 'ūgmūn mūtik xate hāpkumep hok kamah. Kaxīy.

'Āmot Xuxpex

34 Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmot xuxpex mūn max, pa yāy xuxpex nōg, puxix max'ah 'ehe', 35 ha tikmū'ūn tep-tup nōg, hu hāptopa mō'yōn. 'Ūg'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

15

Kahnēn te yāy xaxok

1 Hāpxip kutōgnāg 'lhā tik xop nūn, nūy Yeyox yīy 'āpax, tu gohet pupi tikmū'ūn yōg tayūmak pop, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te nōm tik xop putup nōg,
2 ha Paniye xop xix hāmyūmmūg xop te Yeyox 'āktux kummuk, hu:

Nū tik te tik kummuk hā' xape, tu nōm mūtik xit. Yā kummuk Yeyox. Kaxīy.

3 Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu kahnēn 'āktux hā hāmyūmmūgāhā', nūy tu Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, hu:

4—Tikmū'ūn yōg kahnēn te 100, tu kahnēn puxet xaxok, hu' mōg, tu' xip'ax kox, tu kahnēn xop te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xak, tu' xak, tu mōktu xipihī',
5 tu xipihī', tu ta' kuxa hittup xexkah, tu' nūn putpu', tu kahnēn te' yīpak hā' tat,
6 tu' nūn tu nūktu xupep yāy pet tu', tu' xape xop xānāhā', xix hām yīmap ha'

pip xop xānāhā', tu: "Ākuxa hittup 'ūgmūtik! Yā 'āte yāy yōg kahnēn xipihī!" Kaxīy. Ta tu' kux.

7—Kaxīy pexkox kopa' pip xop kuxa hittup xexkah, tik kummuk yāyhāhup ha' hittup xexkah, pa' kuxa hittup kutōgnāg 'ihā tik xop te yāy pe'paxex, hu: "Ūgmax." Kaxīy.

8 Ha Yeyox te tayūmak hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, hu:

—Ūn puxet te tayūmak 'ānuk te 10 pip, tup-xet xaxok, tu' xak, tu kuyānām hā' xak, tu' pet kunut xit max, tu' xak,⁹ tu' xipihī', tu' paha', tu' kuxa hittup, tu' xape xop xānāhā', xix hāmhūmnāg ha' pip xop, tu: 'Ākuxa hittup 'ūgmūtik, 'āxop. 'Āte yāy yōg tayūmak 'ānuk xipihī'!" Kaxīy. Ta tu' kux.

10—Kaxīy pexkox yōg mō'pok xop kuxa hittup, tik kummuk ta yāyhāhup ha' kuxa hittup. Kaxīy.

Tik kutok xupaha'

11 Tu xe hām'āktux nūy hāmyūmmūgā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn kummuk putup 'āktux, pu tu yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux. Tu hām'āktux, hu:

—Tik tek-tok pit 2, yā' xip tap,¹² hak-tok te' nōy hā' kuhmōy te yāy tak pu hām'āktux, hu: "Ātak, 'āxok, kopxix 'āte 'ōg hāpxop putup, 'ūyāg pop'ax, pa hōnhā 'āte' yāg hupup, yā tayūmak putup tek putex. 'Āte' hip putup'ah, xa 'āxok. 'Ā' hōm nōmhā, 'ūyīy nōmenax, nūy tayūmak pop, nūy k mōg hāptox tu'." Kaxīy.

—Ha' tak te hāpxop xohix koxip, tuk-tok te kuhmōy tu tu' yāg popmāhā'.

13 Hāpxip kutōgnāg 'ihāk-tok te 'ūyāg tayūmak pop, tu' mōg hāptox tu', tu mōktu hāpxekka puknōg tu' xupep, tu hāpkummuk mīy pax, tu tayūmak xexka xaxogānāg, ha' nōg.

14—Ha' hok, 'ūyōg tayūmak hoknāg, ha hāmhōgnāg hāpxekka xohix tu', yīy putup tep-tex, xix hāpxekka yōg tikmū'ūn xohix kix,¹⁵ ha hāpxop 'ūm xak, nūy mā', tu: 'Ūm hōm. 'Ūgmā', kaxīy, ha' nōy te yāy yōg hām tu mō'kutnāhā', pu xapup pēnā',¹⁶ ha putup tep-tex, hu xapup xit'ax xak, pa' hōm 'ohnāg tik te',¹⁷ yīy yāy koxak, tu yāy mūtik hām'āktux, hu: "Ātak yōg kāmānat xop xit punethok, tu tu' hix ka'ok, ha putup tek putex. ¹⁸ Put puk mōg 'ātak hah, yāy 'Ātak pet hak mōg'ax, tu hām'āktux'ax, hu: "Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu yāyhāhup Topa tu', xix xa tu',¹⁹ 'Āmax, hak mūn kummuk, tu xa' hupmāhā', puk mūn yā 'āk-tok 'āktux. 'Ūktux hok puk hām 'ōg kāmānat xop mūtik." Kaxīy.

²⁰ Tu putpu' mōg yāy tak pet hah.

—Tu mōktu' pet tu' xupep, hak-tok te hāptox tu' xip, 'ihā' tak te' pēnāhā', tuk-tok te' nōy hā kuhmōy kuxa ka', tu' mōg mō'ka'ok, tuk-tok mūg yāy kep hah, nūy te 'āneo, ta tu' kuxa hittup tu' āneo,²¹ hak-tok te: "Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu Topa pu hāpkummūgāhā', xix 'āmūn pu', tu xa hupmāhā' puk mūn yā 'āk-tok 'āktux." Kaxīy.

22—Pāyā' tak te kāmānat xat, tu: "Mō'ka'ok, mōg, tu topixxax max popnū', pu xōnnū tat, ha hāpxop 'ūm yānām paxnū pu xōnnū tu yīpkutok ha mō'tat, ha pata xax max popnū', pu' tat,²³ ha mūnūytut kutok tuktup max nūnnā', tup-tex. 'Āpu yūmū nō 'āmuk xexka mīy 'ūghittup tu'. ²⁴ Xōnnē nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Hōmā' xok putuk, tu' hittup nōmhā, hōmā' xupaha, tu' putpu' nūn nōmhā." Kaxīy.

—Tu 'āmuk xexka mīy!

25—Hak-tok te mǎxap xip, hǎpxa xexka tu' xip, tu putpu' nūn yāy pet hah, tu kāyā 'āpak, xix hāmyā 'āpak, 26 yīy: “Pute 'ūm nūhū’? Tep tu tikmū'ūn kāyāhā yīy hāmyā’?” Kaxīy.

27—Ha: “Ātaknōy nūn, ha 'ātak xat pu mūnūytut kutok putex, 'ūkuxa hittup tu', 'ūk-tok putpu' nūn ha' kuxa hittup.” Kaxīy.

28—Pak-tok te mǎxap gāy, tu' mō'nāp-tup'ah mīptut hā', ha' tak nūn, tu ta tu' xapit, pu mōnāy, 29 pak-tok te: “Hāmyāxatamuk xohix hā xatek-xat, hak yīpkox xip, tu' mīy, pāyā xate hǎpxop 'ūm 'a' hōm'ah, xate mot kutok kutōgnāg 'a' hōm 'ohnāg, puk xape xop mūtik 'āmuk xexka mīy, 30 pa 'āk-tok nōy nūn, tu' xotit xop punethok pēnāhā', tu 'ōg tayūmak hā' pagok, ha tayūmak nōg, ha 'āha' nūn putpu', ha xate 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

31 Ha' tak te: “Xōnnū! Hāmyāxatamuk xohix hā 'ūgmūtik 'āxip, ha 'āte yāy yōg hǎpxop xohix popmāp-tup xa'. 32 Yā' max yūmūg kuxa hittup, nūy 'āmuk xexka mīy, 'ātaknōy put pu' nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Yā' xok putuk, pāyā' hi', tu' xupaha', pāyā' putpu' nūn.” Kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', tu Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, pu yīy yāyhāhup, xix hǎpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

16

Kāmānat te mǎxap te hǎpkohe' mīy

1 Yeyox te xe hām'āktux yāy yōg tik xop pu', nūy Topa yōg hǎpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Ūptexop xexka xip, ha tik te nō pēnānā' xip, yā kāmānat te mǎxap, ha tik nōy nūn, tup-texop xexka pu hām'āktux, hu: “Nōm kāmānat te mǎxap te 'ōg hǎpxop xohix pēnāhā, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' kmū'ūn kummuk xak 'āktux, pu yīy yāyhāhup, xix hǎpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

Kāmānat te xaxogānāg 'ōg hǎpxop.” Kaxīy.

2 Hap-texop te yāy yōg kāmānat ha' xānāhā', tu: “Xatep-te' mūn mīy? Tikmū'ūn te 'ākummuk 'āktux. Hōnhā xate nō pēnā kux. Puxi'.” Kaxīy.

3—Ha kāmānat te yāy pu hām'āktux, hu: “Ātep-te mūn mīy'ax? 'Ūkxuxyā tek mūn putup nōg. 'Ak mūn ka'ok'ah, 'ūyīy mū' hǎpxa'. Hǎpxop 'ūhok tu' kax' ātep-tup'ah, 'āte yāyhāhup tu'. 4 Nāy. 'Āte' yūmmūg. 'Ūkxape xe'e xop max, ha 'āte nōm xop pu hām'āktux hā hāmmaxnā'ax, puk mūn pu hāmmax hā yānān, 'ū pet kopak xihīp, 'thāk xuxyā tek xat pu mōg.” Kaxīy.

5—Hu' xuxyā yōg kāmānat nōy ha' xānāhā', xix kāmānat nōy ha' xānāhā', tu mōtku xohix, tu 'ōm te mǎxap pu hām'āktux, hu: “Hǎpxop xohix te xīy xate ta nemēn yūmūg xuxyā pu?” Kaxīy.

6—Ha' nōy te: “Hep tox yōg kǎnēy te 100 'āte ta nemēn.” Kaxīy.

—Ha: “Ta nemēn yōg pa' tappet, tu mō'kupix, hu: 50 'ūyānān tu', nūy 'ōg hǎpxop yāggā xate ta nemēn.” Kaxīy.

7—Tu tik tek-nāy tu' xānāhā', tu: “Xate ta nemēn hā xīy hǎpxop?” Kaxīy.

—Ha: “Āte ta nemēn xuxnāg yōg panat xohix te 1.000.” Kaxīy.

—Ha xe': “Ōgnū ta nemēn yōg pa' tappet, nūy mō'kupix ha' yūm, hu: 800 nūy 'ōg 'ūyānān tu'.” Kaxīy.

8—Ha' xuxyā te hāmyūmmūg, tu' yōg kāmānat te hǎpkohe mīy yūmmūg, tu hāmyūmmūg 'āktux kamah. Ta tu' kux.

—Kaxīy Topa hā' puknōg xop te hāmyūmmūg xexkah, pāyā Topa yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu hāmyūmmūg kutōgnāg, 9 yīy 'āte xa hām'āktux: Yā'

max tikmũ'ün te tayũmak hã hãmmaxnã', nũy' xape xop pu hãpxopmã max, puyĩy nõm xop mō'āniñnãm 'üyānãn tu', 'Īhã 'õg tayũmak nõg, puxix 'ãmõgã pexkox hah, xa xihip ka'ok. ¹⁰ Tik te hãmyok mĩy, tu hãpxop kutõgnãg pẽnã max, puxix hãpxop xexka pẽnã max kamah. Kaxĩy tik kummuk te hãpxop kutõgnãg pẽnã kummuk, puxix hãpxop xexka pẽnã kummuk kamah. ¹¹ Tik te hãpkohe' mĩy, tu tayũmak hã' pẽnã kummuk, puxix kamah Topa yõg hãpxopmã max pẽnã kummuk. ¹² Xate 'ānõy yõg hãpxop pẽnã kummuk, puxix tikmũ'ün kuxa 'ākopa yũm 'ohnãg, tu hãpxop max xa' hõm putup 'ohnãg kamah. 'Āmhok.

¹³—Tikmũ'ün te yãy xuxyã 2 pu' hãm hok, ka xuxyãp-xet putup pax, 'Īhã' nõy putup nõg. Ha tikmũ'ün xupkũmĩy, puxix tayũmak tu' hãm, pa tikmũ'ün te Topa xak, puxix Topa tu' hãm. 'Ūkux. Kaxĩy.

Yeyox te hãm'ãktux

¹⁴ Ha Paniye yõg xop te' xupak, tu Yeyox hah yĩxix kummuk, hu' xox yĩxix, tu tayũmak hã kũmĩy, hu' gãy, tu' yĩxix kummuk. ¹⁵ Pa Yeyox te:

—Tikmũ'ün te 'ãpẽnãhã', tu: 'Ūmax, kaxĩy, 'ãhã, pãyã Topa te 'ākuxa kopa pẽnãhã', tup-tup nõg, 'ākuxa kummuk hah.

¹⁶—Hõmã mõnãyxop hittap Mõyyex te Topa yõg xat'ax kax'ãmi, ha' nõy xop te Topa pupi hãm'ãktux, nũy tikmũ'ün pu' xuktux, tu hãmyãxatamuk xohix hã hãmyũmmũgãhã', tu mõktu Yoãm xip, nõm tep-tox pix, ha hõnhã Topa te yãy yõg tikmũ'ün xat, ha hãm'ãpak max 'ãktux, ha' xohix yĩpkox pip, puyĩy Topa yõg putat ha' mõg.

¹⁷—Ha pexkox te yãy xagogãp-tup, xix hahãm, pãyã Topa yõg hãmãktux xip ka'ok, ha' xaxogã 'ohnãg.

¹⁸—Tikmũ'ün te' xetut nĩm, tu 'ün nõy mũg, yã hãpxopmã kummuk, ha tik nõy te' nõy xetut mũg, nũy yãytax, yã hãpxopmã kumuk kamah, tu' nõy hã' xupxet. Kaxĩy.

Ūptexop xexka xix Nay

¹⁹ Tu xe hãm'ãktux, nũy hãmyũmmũgã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', puyĩy Topa yõg hãm'ãktux pu' yĩpkox pip, hu:

—Ūptexop xip, tu topixxax max tat, tu ta' mĩy pax 'ãmuk xexkah, ²⁰ ha tik hok xip, tu' pakut, tu' pip 'ũptexop yõg hãmyĩkox tu', 'ũxuxet'ax Nay, 'ũkayax punethok tu' pip, ²¹ tu' xit'ax 'ũm xak, putup tep-tex hah, ha kokex xop te tik kayax xup, tu' yõyxõg hã' xup. ²² Hãpxip kutõgnãg tik hok 'axet'ax Nay xok, ha pexkox yõg nũ 'pok xop te' put, tu' tat, tu pexkox ha mō'tat, ha mõnãyxop hittap 'Amanãm mũtik tihĩ pexkox kopah, tu' hittup, 'Īhã 'ũp-texop xok kamah, ha nõ hãpkot, ²³ ha' xakix xop yõg pip'ax tu' mõg, tu' xũy xexkah, tu mõnãyxop hittap 'Amanãm pẽnãhã', ha hãptox tu' xip pepi', pa Nay te 'Amanãm mutik pepi' tihĩ', ²⁴ yĩp-texop te' xãnã ka'ok, hu: "Yã 'ãmãxap 'Amanãm!" kaxĩy, ha: "Putep mũn putup xate?" Kaxĩy. Ha' nõy te: "'Ūg 'ũm kuxa ka', 'ũkxũy hah. 'Āpu, Nay nũ'kutnã', nũy yĩpkutok hã 'ũgyõyxõg 'ũm pix, kõnãg hã' pix. Yãk xũy xexka kuxap kopah." Kaxĩy.

²⁵—Pa 'Amanãm te: "Xõnnũ', Topa te xa hãmmaxnãhã hãm tu', 'Īhã Nay ha hãpkummũgãhã', yã hõnhã' hittup pax 'Īhã 'ãxũy, ²⁶ ha hãpkanet xexka xip, ka mõnãy 'ũghah, ha kamak mõg 'ohnãg 'ãha ku'u mõnãy." Kaxĩy.

²⁷—Hãp-texop te: "Nay nũ'kutnã 'ũktak pet hah. ²⁸ Ūktaknõy xohix te 5 tihĩ', yĩy mō'kutnã hãm tu', ka nũ pip'ax ha' nũn, hu' xũy." Kaxĩy.

29 —Pa 'Amanām te: “'Āmhok. 'A mō'kutnāp-tup'ah 'ātaknōy xop hah. Yā' xip Topa tappet, nūy mō'kupix, nūy yīpkox pi'. Yā' puxi'.” Kaxīy.

30 —Ha' nōy te: Yāk-tōgnāg, 'ap punet'ah. 'Ūktaknōy xop kuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah. 'Āpu, mō Nay kutnā', nūy taknōy xop ha' mōg. Pax pu tik xok xe'e', tu put pu hi', tuk taknōy xop pu hām'āktux, puxi' kuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux.” Kaxīy.

31 —Pa 'Amanām te: “'Ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah, hu' mām hok tikmū'ūn hām'āktux'ax kopa kamah, tu tik xop tu putpu hi 'āpak'ax, 'Thā' kuxa mām 'ohnāg.” Ta tu' kux.

17

Hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux

1 Yeyox te yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy xohix 'Thā hāpxopmā'ax kummuk te' kummukgā'ax, pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, nūy nōy kummukgā', puxix Topa nōm xūygā xexka. 2 Yā' max nōm tik te' kummukgā' mūg, nūy mīkax xexka hīy 'ūmāykok tu', tu kōnāg xexka kopa tu' xok, ha' kummuk nōm te tikmū'ūn kutōgnāg pu hāpkummuk mīy'ax yūmmūgāhā'. 3 Ōg pa 'āti! 'Ānōy te hāpkummukgāhā'. 'Āpu' mānōg, pu yāyhāhup, ha ta xaxogā'. 4 'Ānōy te xa hāpkummukgā' pax, tu xe' mīy pu tu 7, 'Thā xa tu' xak pu kummukgā'ax xaxogā'. 'Āpu 'ānōy kuxa ka', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Kaxīy.

'Ūkuxa yūm ka'ok

5 Ha yāy yōg xop te:

—'Ūgmū kuxa mām kutōgnāg. 'Āpuk mū kuxa mām māmmā', pu tu mām ka'ok. Kaxīy.

6 Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām kutōgnāg? Pēnā mīm xexka kup 'āxet'ax mōydat, ha mīm xap kutōgnāg. Pax xa kuxa mām kutōgnāg kaxīy, hu ta mīm xexka kup nōy piget pu' xat, hu: “Hām tu yāy xut, nūy kōnāg xexka kopa 'āxip, nūy kōnāg kaka yōg hām kopa 'āxok,” kaxīy, puxix mīm xexka kup yīpkox pi', nūy' mīy. Kaxīy.

Kāmānat hām'ax

Tu xe:

7 —'Ōg kāmānat te hāpxa', pe mūnūytut pēnā', tu 'āmnīy hā putpu' nūn 'āpet tu', pāyā xate' xapit hok pu yūhūm, nūy xit. 8 'Āmhok, pāyā' xat, hu: “Hāpxop 'ūm puk, tu mōktu max, tu hāpxop ke'et, tu kānēy yīmū' xak-nāy 'ūkxit. 'Ūkxit kux yīy ta 'āxit 'ūk-nāy tu xix xo'op.” Kaxīy. 9 Tu 'ōg kāmānat pu hām'āktux hok, nūy: “Puxi', 'āhām max,” kaxīy. 'Āmhok. 10 Kaxīy 'āxop yā Topa hā kāmānat xop. Topa xat'ax xohix pu 'āyīpkox pip, xapix tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūg hām kummuk Topa pu', 'ūxat'ax mīy puxehnāg tu.” Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xax kunut xop hittupmāhā'

11 Tu ta hāpkumep, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha hāpxexka Xamānit te' keppa' yūm, xix hāpxexka nōy Ganinet te' xām pa' yūm. 12 Tu' mōg tu mōktu' xupep xip tu xexka tu', ha tik te 10 pip, tu pakut, tu yāy xax kunutnām, kayax punethok tu', hāptox tu' pip xip'ax tu', 13 tu' xānāhā', hu:

—Yeyox, Notot! 'Ūgmū kuxa ka'! Kaxīy.

¹⁴ Ha' pēnāhā', tu:

—Mōg, 'āmānex xop ha mōg pu 'āpēnā'. Kaxīy.

Ha' mōg. 'Ūmōg, 'Thā' hittup, ha' xax tap tup xupep tu max, ¹⁵ Ha tik puxet yā hāp xexka Xāmānit yōg, yā' puknōg, tu yāy xax tap max pēnāhā', yī' putpu' nūn, tu' yīy ka'ok, tu Topa max 'āktux, 'ūhittup tu', ¹⁶ tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu: 'Āmax xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—Tik xohix te 10 hittup. Pi'yā' pip nōm tix xohix te 9? ¹⁸ Tu putpu' nūn 'ohnāg, tu Topa max 'āktux 'ohnāg, pāyā' puknōg puxehnāg te Topa max 'āktux. Kaxīy.

¹⁹ Tu' puknōg pu:

—Āyok, nūy mōg, 'ākuxa yūm ka'ok, yīy Topa te 'āhittupmāhā'. Kaxīy.

Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup

²⁰ Hāpxip kutōgnāg 'thā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yīy Paniye yōg xop te' yīkopit, hu:

—Hām 'ūm 'Thā Topa te hām xexka xohix yōg tikmū'ūn xat putup hām tu'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' xak, tu' pēnāp-tup, ²¹ 'A hām'āktux putup'ah, hu: "Hēnā', 'ūxip nūnte'," kaxīy. 'Āmhok. Xix 'ap hām'āktux putup'ah, hu: "Pēnā', 'ōnte' xip," kaxīy. 'Āmhok. Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg 'Thā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āmhok. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kopa' xat. Kaxīy.

²² Tu yāy yōg mūtik mōg xop pu hām'āktux, hu:

—Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy punethok nōg putup, 'Thā xe 'āxop tek mūn pēnāp-tup, pāyā 'ak pēnā'ah, ²³ ha tikmū'ūn te xa hām'āktux putup, hu: "Hēnā', Yeyox xip," kaxīy. Ha' nōy te: "Pēnā', 'ōnte' xip," kaxīy. Pak xip putup'ah. 'Āmōg hok nūy pēnā'. 'Ak xip putup'ah. ²⁴ Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, huk nūn putup mō'ka'ok, 'ūgnūn putup tex yānām xexka putuk, ha hāp xexka xohix yōg tikmū'ūn tek pēnāp-tup, ²⁵ pa hōnhāk xūy nām putup hāmāxap, ha tikmū'ūn tek putup nōg. ²⁶ Hōmā tikmū'ūn hittap te mōnāyxop Nōe putup nōg kamah, ²⁷ tu' xit, tu' xo'op, tu yāyaha', tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm mīptut te kōnāg hā' mōg ha mō'nāhā', ha tex xexkah, ha kōnāg kox xohix nū'xip, tu' hāmnaak hā' xupep nām, ha mōktu tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. ²⁸ Ha tikmū'ūn hittap te mōnāyxop No putup nōg kamah, tu' xit, tu' xo'op, tu hāpxop hāmenax, tu' hām, tu' pet punethok, tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', ²⁹ tu mōktu No te kōmēn Xonōm nīm, ha hāpxip 'ohnāg 'Thā kuxap te pexkox tu' xakot, xix mīkax xap pukpex te pexkox tu' nāhā', tu tikmū'ūn koxyōy, 'ūpuk ha' nōa'. ³⁰ Kaxīy tikmū'ūn te hāpxopmāp-tup 'Thāk nūn, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, ³¹ tuk nūn 'Thā xupmān mō'ka'ok, pe yā mīptut kopa' pip, pe yā hām tu tihī'. 'Ūhip hok, 'ōg hāpxop nīm, pūyā' pī', pāyā 'āxupmān mō'ka'ok, ka 'āxok. ³² Mōnāyxop te xa No xetut 'āktux, tu' yōkānām hu' xok, 'ūxaxok hok nō'ōm! ³³ Tikmū'ūn xak, pūyīy hi, puxix tu' xok, pa tikmū'ūn xok puxix hi xe'ēgnāg. ³⁴ Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūgnūn putup, 'Thā tikmū'ūn 2 mō'yōn, ha yā mōgāp-tup 'ūpxet, tu' nōy nīm putup, ³⁵ ha 'ūn 2 te xuxnāg xetox xap koxyōy putup, nūy nō pām mīy, hā mōgāp-tup 'ūn puxet, tu' nōy nīm putup, ³⁶ ha tik 2 hām putup, hā mōgāp-tup tik puxet, tu' nōy nīm putup. Kaxīy.

³⁷ Ha' yōg xop te Yeyox yīy'ax 'āpak, hu' yīkopit, hu:

—Yāyā', pi'ya' xip nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Kuptap xop te yāy tu nū' nāhā' nūy xokxax tu hām̄hūmnāg pip. Kaxīy.

18

Tik pa te hāmyūmmūg xix 'ūn hokyūm

¹ Yeyox te hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', pūyīy tikmū'ūn Topa pu hām'āktux pax, nūy kuxa teknōg hok, tu:

²—Tik pa te hāmyūmmūg, tu' xip kōmēn kopah, tu' kuxānōg 'ohnāg, hu Topa yīp̄kutuk hok, xix tikmū'ūn yīp̄kutuk 'ohnāg. ³ Ha kōmēn kopa' xip 'ūhūn, tu' hok yūm, tu 'āmnīy xohix hā tik pa te hāmyūmmūg ha' mōg, nūy ta tu' xak, hu: “Āpu, mōknīynām. Tikmū'ūn kummuk hupmā, pu tu 'ā hāpkummugā kux,” kaxīy. Pa tik te hāp̄kohe' mīy, tu' kuxyā 'ohnāg.

⁴—Ha 'āmnīy xohix hā tik te' kuxyā 'ohnāg, pa 'āmnīy xohix hā 'ūn nūn, nūy ta tu' xax, pu hāpkummuk mīy kuxyā', hu 'āmnīy xohix hā' mīy, tu mōktu tik te yāy pu hām'āktux, hu: “Āte Topa yīp̄kutuk 'ohnāg, tu tikmū'ūn puk yīpkox 'ohnāg kamah, ⁵ pa 'ūn te 'a' xak pu' kummuk mīy xop kuxyā', tuk kuxa teknōg, 'ūn nūn kux 'ohnāg hah. Puxi'. 'Āte 'ūn mō'nīynām putup, puk putox kummugā hok.” Kaxīy. Ta tu' kux.

⁶ Tu xe:

—Tik pa te hāmyūmmūg, pāyā hāp̄kohe' mīy, ha 'ūn te ta tu' xak, tu xe tu' xak, tu' hup 'ohnāg, tu mōktu tik te mō'nīynām. ⁷ 'Ok Topa te yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām hok, mō nōm yāy xe'ēgnāg tu'? Hamūn. Yā' yīmōgatux, tu mō'nīynām xe'ēgnāg, nōm xop te 'āmnīy xohix hā ta tu' xak, xix hāptup xohix hā, pu tu mō'nīynām. ⁸ Āte xa hāp̄xe'e 'āktux: Topa te hāpkummuk mīy xop kuxyāhā', nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām mō'ka'ok. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu'. 'Ok tikmū'ūn kuxa mām putup 'ūgkopa 'ihāk nūn? 'Īntu! Kaxīy.

Paniye yōg tihik, xix tik te gohet pupi tāyūmak pop

⁹ Tu hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāp̄xopmā'ax yūmmūgā', pu tikmū'ūn yāy pe'paxex max hok, nūy nōy pe'paxexk-tōgnāg hok kamah, tu:

¹⁰—Tik 2 mōg, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha tik puxet Paniye xop yōg, xi' nōy te gohet pupi tayūmak pop, ¹¹ ha Paniye yōg tik te yāy pe'paxex max, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy pu' xuktux, hu: “Topah, 'ūgmūn max. Tikmū'ūn xohix kummuk pax, tu hāp̄xop hā' xupxet, xi' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy, nū tik kummuk putuk, tik te gohet pupi tāyūmak pop putuk, yā' kummuk, ha tak mūn max. ¹² 'Ūkxit hok xegōn pet xohix 'ihā', xix kīn pet xohix 'ihāk xit hok, nūy ta Topa pu hām'āktux, tu yōg tayūmak yāg 'āte Topa pu' hōm, yā tayūmak xohix te 10 yōgnū', hu Topa pup-xet hōm. Puxi. 'Ūkux.” Kaxīy. Pa Topa te nōm pe'paxex kummuk.

¹³—Ha tik te gohet pupi tayūmak pop, tu yāyhāhup, tu hāptopa tu' xip 'ūgnīha', tu Topa yīp̄kutuk, hu pexkox pēnāp-tup 'ohnāg, tu nū' xup, tu yāy kep to'ok, tu: “Topa, 'ūg 'ūm kuxa ka', 'āte hāpkummugā pax hah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁴ Tu xe:

—'Áte xa hãpxe'e 'áktux: Tik te gohet pupi tayũmak pop, tu te yãy pet ha' mōg putpu', ha Topa te' kuxa yũmmãhã', pa Paniye yōg tik kuxa yũm 'ohnãg, Topa te' kuxa yũmmã 'ohnãg hah. Tik te yãy xexka pe'paxex, puxix Topa' hupmã', ha tik te yãk-tōgnãg pe'paxex, puxix tu yãyhã' xexkah. Kaxĩy.

Yeyox xix kakxop

¹⁵ Ha 'ũn xop tek-tok tat Yeyox hah, pu' xupit, pũyĩy kakxop pu hãm 'ũm maxnã', ha yãy yōg mũtik hãpkumep xop te' pẽnãhã', tu 'ũn xop mãnōg, ¹⁶ pa Yeyox te' xãnãhã', hu:

—Mã'. Pũyã kakxop nũ 'ũghah, tu' tux hok pũyĩy nũ', yã Topa te' xat putup kakxop kuxa tu'. ¹⁷ 'Áte xa hãpxe'e 'áktux, 'ũxaxok hok: Kakxop yĩpkox pip Topa yōg xat'ax pu', ha Topa tep-tup pu tikmũ'ũn yĩpkox pip kamah, kakxop putuk, nũy Topa yōg tikmũ'ũn kopa' pi'. Kaxĩy.

Ūp-texop xexka

¹⁸ Ha Yoneo yōg tik te' xat'ax, tu' nũn, tu Yeyox yĩkopit, hu:

—Notot, xate yũmmũgã'ax, yã 'ãmax. 'Áte-tep mũn mĩy'ax nũy 'ũghi xe'ẽgnãg mō'kumak mōg? Kaxĩy.

¹⁹ Ha:

—Tep tu xatek mũn 'ãxet'ax max? 'Ap xip'ah tikmũ'ũn kuxa max. Topa mũn puxehnãg max. ²⁰ Xate Topa yōg xat'ax xohix yũmmũg, hu: "Ánōy' hã' xupxet hok, xip-tex hok, xix 'ãnōy yōg hãpxop hã' xupxet hok, xi' koit hok, xix 'ōg 'atak pu 'ãyĩpkox pi', xix 'átut pu 'ãyĩpkox pi'." Kaxĩy.

²¹ Ha tik te:

—'A' yũmmũg. Hãmyãxatamuk xohix hã 'ãte' xat'ax yũmmũg, tuk yĩpkox xip. Kaxĩy.

²² Ha' xupak, tu:

—Pãyã hãpxopmã'ax puxet xate' xaxok, 'ap mĩy'ah. Mōy, nōmenax 'ōg hãpxop xohix, nũy tayũmak pop, tu' nĩm 'ũhok xop pu', ha Topa te pexkox yōg hãpxop xa' xex putup pexkox kopa, ha nũn tu nũktu 'Ūkpe mōg. Kaxĩy.

²³ Ha tik te hãm'ãpak, tu' kuxa hittup 'ohnãg, 'ũp-texop xexka tu', tu Yeyox nĩm. ²⁴ Ha Yeyox te' pẽnãhã', tu:

—'Ūp-texop te yōg hãpxop nĩm putup hok, puxix Topa yōg xat'ax pu' yĩpkox hok kamah. ²⁵ Ha xoktut kãmẽn te 'ãmuxnãg ta kup kox hã mō'tat 'ohnãg, yã hãpxopmã ka'ok miax, pãyã 'ũp-texop te Topa pu' yĩpkox xip, yã hãpxopmã hok xe'ẽgnãg. Kaxĩy.

²⁶ Ha yãy yōg xop te' xupak, tu:

—'Ū 'ũm mũn te Topa pu' yĩpkox xip'ax? Yã hãpxopmã ka'ok xexkah. Kaxĩy.

²⁷ Pa Yeyox te:

—Tikmũ'ũn 'a' ka'ok'ah, pa Topa mũn ka'ok xexkah, nũy tu hãpxopmã ka'ok xe'ẽgnãg. Kaxĩy.

²⁸ Ha Pet te:

—Pẽnã', 'ũgmũg yãy pet nĩm, nũy 'ãpek mōg. Kaxĩy.

²⁹ Ha:

—'Áte xa hãpxe'e 'áktux: Tikmũ'ũn te yãy pet nĩm, tu' xetut nĩm, tu' tak yĩmot nĩm, tu' tut nĩm, tuk-tok nĩm, tu' nĩm nũy yãyhã Topa yōg tikmũ'ũn, puyĩy Topa nōm xat, ³⁰ puxix Topa nōm pu hãmmax hã' yãnãn putup hãm tu', ha' hi xe'ẽgnãg putup pexkox tu', ha' kux 'ohnãg. Kaxĩy

Yeyox te' xok'ax 'áktux, xi' putpu hi'ax

³¹ Ha' mōg, ha Yeyox te yãy yōg tik xop xapit, tu:

—Pēnā', pūm, yūmū mōg kōmēn Yenoyanēn tu', pu tik kummuk 'ūkputex. Hōmā tik xop te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi tappet tu', tuk mūn Tikmū'ūn Kutok 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hāk kummugāp-tup, ³² ha puknōg xop hak mōgāp-tup, pu 'ā tu yāyhāhupmā', tu' yīy hep nū'xok putup, ³³ tu 'ā' kix kakixnāg putup, tuk putex putup, 'ūtik xok xe'e', ha 'āmnīy tikoyuk nōg 'īhā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³⁴ Pa yāy yōg tik xop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Hām'āpak, tup-tox ka'ok.

Yeyox te tik pa hok pu' pa nāhā'

³⁵ Ha ta' mōg, tu mōktu mōxa kōmēn Yenikot hāmhūmnāg tu', ha tik pa hok yūm, tu putat yīka te tu' yūm, nūy hāpxop hok xak, ³⁶ tu hām'āpak nīm 'īhā tikmū'ūn xohix xexka nūn, tu' yīkopit, hu:

—Tep ha' mōg tikmū'ūn xohix? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te putat ha' nūn. Kaxīy.

³⁸ Ha tik pa hok te' xānāhā', hu:

—Yeyox, 'āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

³⁹ Ha tikmū'ūn nōy te' keppa' pip, tu:

—Puxi', 'āyīy hok. Kaxīy.

Pa' yīy nōy ka'ok, hu:

—'Āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox. 'Ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox tu tu' hup, tu' xat, pu nūnnā', hu nūnnāhā', ha' yīka' xip, ha Yeyox te:

⁴¹ —Xatep-tek putup 'āte xa' mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'Āte hām 'ūm pēnāp-tup. Kaxīy.

⁴² Ha Yeyox te:

—'Āpu, hāmpēnā'. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āpa maxnāhā'. Kaxīy.

⁴³ Hāpxip 'ohnāg 'īhā hāmpēnā max, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Topa max 'āktux kamah.

19

Yeyox xix Yakeo

¹ Yeyox te kōmēn Yenikot tu' xupep, tu' kotit ha' mōg, ² ha tik 'āxet'ax Yakeo xip. Hamūn te puknōg yōg gohet pupi tayūmak pop, tu tikmū'ūn yōg tayūmak pop, tup-texop xexkah, ³ tu Yeyox pēnāp-tup, nūy tu' yūmmūg, pāyāk-tōgnāg, 'a' tox'ah, ha tikmū'ūn xexka punethok, yīy' pēnā 'ohnāg. ⁴ Tikmū'ūn xop mōg 'īhā tik yokoma' mōg, tu mōktu' nōy hip, tu' kup xexka piget pepi' mōg, tu' xip ha mōkahmāg, nūy Yeyox pēnā', putat ha' nūn hah, ⁵ tu' xupep, tu mōkahmāg tu' penāhā', tu Yakeo pu hām'āktux, hu:

—Yakeo, hām tu' 'ānū mō'ka'ok, Hōnhā 'ūkxip'ax 'āpet kopah. Kaxīy.

⁶ Ha' kuxa hittup, tu hām tu' nāhā', tu hām tonnok, tu yāy pet ha' mōgāhā', 'ūkuxa hittup tu'. ⁷ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tup-tup nōg, hu:

—Yeyox te tik kummuk hā' xape', tu tik te hāpxop hā' xupxet mūtik mōg, nūy xhip, nūy tu xit. Kaxīy.

⁸ Ha' xit kux 'īhā Yakeo yok, tu hām'āktux Yeyox pu, nūy tikmū'ūn xupax, tu:

—Yõgnũ hãpxop xohix 'äte' koxip putup, nũy xahix nĩm 'ũhok xop pu'. Hõmã 'äte' nõy yõg tayũmak puxet hã' xupxet, kopxix hõnhã nõm pu tayũmak tehomi te 4 popmãp-tup, 'ũnõy yãnãn tu'. Kaxĩy.

⁹ Ha Yeyox te:

—Hõnhã Topa te 'ãkuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat 'ũyãnãn tu', xix 'ãxape kuxa kummuk xit kamah, 'ãxape te 'ãpet kopa tihi'. 'Ãmũn yã mõnãyxop hĩttap 'Amanãm hã 'ãmõkputox kamah. ¹⁰ 'Ûgmũn yã Tikmũ'ũn Kutok, tuk nũn, nũy tikmũ'ũn xax, nũy xaxnãm, nõm tikmũ'ũn te Topa yõg putat xak, 'ũ mõgã, puyĩy Topa yõg putat ha' mõg 'ũxeheh. Kaxĩy.

Tayũmak 'ãruk te

¹¹ Ha hãm'ãpak tikmũ'ũn te', 'Thã Yeyox te hãm'ãktux'ax hã hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', pũyĩy Topa pu hãpxopmã max, ha kõmẽn Yenoyanẽn hãmhũmnãg tu Yeyox xip, tu yãy yõg xop yũmmũgãhã', ka' pe'paxex, hu: "Topa te tikmũ'ũn xop xohix xat putup nõmhã," pãyã 'ap xohix xat'ah nõmhã, ¹² yĩy Yeyox te:

—Tik te' xat'ax yãy kutok mõg hãpxexka nõy tu', hãptox tu' mõg, nũy yãyhã hãpxexka yõg tik te tikmũ'ũn xohix xat, nũy hãmyãxatamuk kutõgnãg nõg, puxix putpu nũ'. ¹³ Tu kãmãnat te 10 xãnãhã', tup-xet pu tayũmak puxet hõm, xix kãmãnat tuk-nãy tu' hõm tayũmak puxet, tu mõktu xohix pu tayũmak puxet hõm, tu: "Hãpxop hãmenax nũy tayũmak punethok pop, tu mõktu 'ũkxupeq put pu.'" Kaxĩy.

¹⁴—Tu' mõg, pãyã 'ũyõg tikmũ'ũn tep-tup nõg, tu tik xop mõ'pok hãptox tu', 'õm xat'ax ha mõ'pok, nũy nõ: "'Ûgmũ'äte 'ãp-tup nõg. 'Ãpu, xihip hãptox tu'. Putpu 'ãnũn hok, nũy mũ'ã xat.'" Kaxĩy.

¹⁵—Pa hãmyãxatamuk kutõgnãg nõg 'thã' xupep putpu', tu kãmãnat te 10 xãnãhã', nõm xop te' yõg tayũmak pop, tu hãpxop hãmenax xi' nõ' nõy yãnãn nũy tayũmak xexka pop, ha' xat'ax te tik xop te 10 xãnãhã nũy' yĩkopit, nũy tayũmak xohix te xĩy tik xop te' pop yũmmũg. ¹⁶ Ha kãmãnat hãmãxap nũn, tu: "'Äte 'õg tayũmak hã tayũmak nõy te 10 pop," kaxĩy.

¹⁷ Ha' xat'ax te:

—Yã' max, 'ãhãm max. 'Äte mõ'ãkutnãp-tup kõmẽn xohix te 10 hah, xa pẽnãnã' xip. Kaxĩy.

¹⁸—Ha kãmãnat tuk-nãy tu' nũn, tu: "'Õg tayũmak hã 'äte tayũmak nõy te 5 pop." Kaxĩy.

¹⁹—Ha: "'Äte mõ'ãkutnãp-tup kõmẽn xohix te 5 hah, xa pẽnãhã' xip." Kaxĩy.

²⁰—Ha kãmãnat te ka'ax tu' xip, tu' nũn, tu: "Nõ pa 'õg tayũmak. 'Äte topixxax hã' kĩy, tu' xaptop, ²¹ 'ũgkuxãnõg tu'. 'Äte 'ãyĩpkutuk, 'ãmũn xupkũmĩy hah. Xate 'ãnõy yõg tayũmak paha', ha tik nõy te hãpxop xap xok, ha 'ãmũn te nõ nũnnãhã'." Kaxĩy.

²²—Ha' xat'ax te: "'Ähãm kummuk. 'Äte 'ãkopit'ax, 'õg hãm'ãktux'ax hã 'äte 'ãhãm kummuk yũmmũg. Xatek xupkũmĩy 'ãktux, tu 'ãtu hãpxop nũnnã 'ãktux. ²³ Pax xa yõgnũ tayũmak ma'ãg kopa' xex, pu tikmũ'ũn nõy hãpxop hãmenax, puxix tayũmak tu xohix punethok nõmhã." Kaxĩy.

²⁴—Tu tikmũ'ũn te' yĩmmap tu 'õm pip pu hãm'ãktux, hu: "Tayũmak xut tik tu', tu tik nõy pu' hõm, tik te tayũmak te 10 pop pu' hõm." Kaxĩy.

²⁵—Ha tikmũ'ũn te: "'Yã' pip tayũmak punethok, yã' pip tayũmak te 10." Kaxĩy.

26 —Ha: “Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hāpxop punethok pip ha hāpxop nōy nā' mōg'ax tu mōktu yā' xohix, ha hāpxop xohix xut'ax, tu' hok tu'. 27 Tik xop nūnnā nōmhā, tik xop tek putup nōg, tuk mūn te' xat putup nōg. 'Āpu, 'ūnūnnā', nūy 'ūgkeppa' kix.” Ta tu' kux.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

28 Tu hām'āktux kux, 'īhā' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha' yōg mūtik hāpkumep xop te' pe' mōg, 29 tu' mōg, tu' xip'ax Metpaye te hāmhūmnāg tu' pip, xī' xip'ax Metān te hāmhūmnāg tu' pip, tu yīktix 'Onimet yīka' pip, ha yāy yōg tik 2 mō'pok, pu mōg nū peheh, tu:

30 —'Āmōg xip tu xexka tu', tu yohmēnnāg tuk tup pēnāp-tup, ha tikmū'ūn 'ūm te' yīmū' yūm hok. 'Ūxut, nūy nūnnā'. 31 Tik te 'āyīkopit, 'āpu, tu hām'āktux, hu: “Ūgmūg xuxyā tep-tup, puyīy nō yīmu' yūm.” Kaxīy.

32 Ha' mōg, tu Yeyox te' xat'ax hā' mīy. 33 Tu yohmēnnāg xut, 'īhā yohmēn xuxyā nūn, tu:

—Tep tu' xut 'āxop te nū yohmēn? Kaxīy. 34 Ha:

—'Ūgmūg xuxyā tep-tup, 'ūg mūg xut, yīk tux hok 'ū xut. Kaxīy. Ha' tux hok, ha' hīy'ax koah.

35 Tu Yeyox ha' nūnnāhā', tu topixxax te yohmēn yīmū' yūm, tu' yūm, 36 tu' mōg, ha tikmū'ūn te nū yāy xex topixxax putat kopah, ha Yeyox te nūktu yīmū' mōg, 37 tu yīktux 'Onimet tu' hāmhūmnāg tu' xip, ha tikmū'ūn xohix xexka te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, tu' yīy ka'ok hāpxopmā max xe'ēgnāg pēnāhā tu', 38 tu hām'āktux, hu:

—Pūyā Topa tik te' xat'ax pu hāmmax nā'. Yā yāy 'āxet'ax tu hōm pu nū', ha pexkox kopa' pip xop kuxa mām, yā Topa xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

39 Ha Paniye yōg xop te tikmū'ūn mūtik pip, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu 'ōg tik xop mānōg, pu yīy hok. Kaxīy.

40 Ha:

—'Āte xa hām'āktux: Pax pu tik xop yīy hok, puxix mīkaxxap yīy ka'ok, 'ūhittup tu'. Kaxīy.

Yeyox te Kōmēn Yenoyanēn ha' potaha'

41 Tu' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn te hāmhūmnāg tu' xip, tu kōmēn pēnāhā', hu' potaha', 42 tu kōmēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Pax xa hāmyūmmūg, tu hāmmax xak, nūy tu kuxa mām, puxix Topa xa hāmmaxnā', pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg xate', 43 ha hāmyāxatamuk 'ūm nōg 'īhā' puknōg gāy xop te kōmēn yīmmap tu' pip putup, ha 'ānū'pap-tup, pāyā 'ānū'pa 'ohnāg, 44 ha kōmēn koxyōy putup, xix tikmū'ūn te kōmēn kopa' pip kix putup, xix kakxop, tu mīptut yōg tūyot xohix koxyōy putup, 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg hah. Topa te 'āha' nūn, pāyā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xip Topa pet xexka kopah

45 Hāpxip 'ohnāg 'īhā Yeyox te Topa pet xexka ha' mō'nāhā', tu tikmū'ūn te' kopa' pip xop papuk, nōm xop te hāpxop hāmenax Topa pet xexka kopa' papuk, 46 tu:

—Hōmā tik te Topa tappet hā' kax'āmi, hu: “Tikmū'ūn te Topa pet xexka hā' mōxakux nūy Topa pu hām'āktux,” kaxīy, pāyā 'āxop tep-tūynāg, ha yāyhā hāpxupxet pet. Kaxīy.

⁴⁷ 'Āmnīy xohix hā Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā' Topa pet kopah, ha Yoneo yōg 'āmānex xop, xix hāmyūmmūg xop, xix tikmū'ūn xexka xop te Yeyox putup nōg, tup-tex putup, ⁴⁸ 'Īhā tikmū'ūn xohix kuxa mām ka'ok Yeyox yōg hām'āktux'ax kopah, yī' xexka xop te' xaptop, tu' gāy.

20

Topa te Yeyox tu' hōm yāy 'āxet'ax

¹ 'Āmnīy puxet 'Īhā Yeyox xip Topa pet xexka kopah, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', xix hām'āktux max 'āktūx, ha Yoneo xexka xop nūn, xix 'āmānex xexka xop nūn, xix hāmyūmmūg xop nūn, xix tikmū'ūn xat'ax xop nūn, ² tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa hāmyūmmūgā tikmū'ūn? Kaxīy.

³ Ha' nōy yānān tu' yīkopit, hu:

—'Āpu 'ā' hām'āktux: ⁴ 'Ū 'ūm te Yoām nū'kutnāhā', pup-tox pix tikmū'ūn? 'Ok Topa te nū'kutnāhā', pe tikmū'ūn te nū'kutnāhā'? 'Āyīy. Kaxīy.

⁵ Ha' xexka xop te yāy pu hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Yūmū'ātep-putep mūn 'āktux'ax? Pe yūmū'āte Topa te' xat'āktux, puxix tu hām'āktux, hu: "Putep-te xīy 'ākuxa yūm 'ohnāg 'ūp-tox pix'ax kopah?" Kaxīy.

⁶ Pe yūmū'āte tikmū'ūn te' xat'ax 'āktux, puxix tikmū'ūn mīkaxxap pop, nūy nō' yūmūg kix. Yoām putup pax tu', yā' xohix te hāmpē'paxex, hu: "Yoām te Topa pupi hām'āktux." Kaxīy.

⁷ Hu' xexka xop te hāmyūmmūg, pa hām'āktux 'ūm putup'ah, hu:

—'Īntu', 'ap yūmmūg'ah. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux putup'ah kamah, tu 'ū 'ūm te 'ā' xat 'āktux putup 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat xop Kummuk

⁹ Tu hām'āktux hā tikmū'ūn yūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy yāy xok'ax 'āktux, 'Īhā' xuxyāk-tok 'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm te mīnta 'op xap xok punethok, tu yāy yōg hāpxa'ax hōm tikmū'ūn nōy pu', ha tik te pupi pagok, ha' nōy yōg hahām, ha ta hāpxexka nōy ha' mōg, tu mōktu mōxaha', tu hāmyāxatamuk xohix hā' nox xip, ¹⁰ ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'Īhā hāpxa'ax xuxyā te mīnta 'op yōg tayūmak xak, hu yāy yōg hām tu kāmānat nū'kutnāhā', tu nū'kutnāhā', pūyīy mīnta 'op yōg tayūmak pop, ha' nūn tu nūktu xupep, pāyā tikmū'ūn xop te' kix kakixnāg, tu yā' hok mō'kutnāhā yāy pet hah. ¹¹ Ha nōm xuxyā te xe nū'kutnāhā', tu kāmānat nōy nū'kutnāhā' nūy tayūmak pop, ha' nūn tu nūktu xupep, pāyā tikmū'ūn xop te' kix kakixnāg kamah, tu' hupmāhā', tu yā' hok mō'kutnāhā yāy pet hah. ¹² Ha hāpxa'ax xuxyā te xe nū'kutnāhā, ha tikmū'ūn te' kix kamah, xix mō'kutnāhā'. ¹³ Yī' xuxyā te: "Āte putep mūn mīy'ax? Tikmū'ūn te kāmānat xop putup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg. Nāy, 'āte 'ūgkutok pit mō'kutnā'ax, nōm te māxap mō'kutnā'ax, pūyīy tikmū'ūn nōm tu' yīpkox pi'. 'Ūxexka pe'paxex tu'." Kaxīy. Tu nū'kutnāhā', ha' nūn, tu nūktu xupep 'ūtak yōg hahām tu'.

¹⁴ —Ha tikmū'ūn te hām pupi pagok, tu' kummuk, tu hāpxa'ax xuxyāk-tok xe'e pēnāhā', tu yāy pu hām'āktux, hu: "Ōhōm 'ūxuxyāk-tok te māxap. 'Āpu, yūmūp-tex, pūyīy yūmū yōg yāyhā hāpxa'ax." Kaxīy.

15 —Tu hãpxa'ax tu hãptopa mōgãhã', tup-tex, ha' xok. Putep mün pe'ãpaxex, putep mün mÿ putup mĩnta xuxyã te'? 16 'Ûnün putup tikmũ'ün kummuk hah, tu' kix'ax, pu tu xakix xe'ëgnãg, tu mĩnta yōg hãpxa'ax hōm putup tikmũ'ün nōy pu'. Ta tu' kux. Kaxÿ.

Ha tikmũ'ün te' xupak, tu:

—'Ămhok! Pÿyã Topa tux hok pu' hōm hok! Kaxÿ.

17 Pa Yeyox te' pēnã ka'ok, tu:

—Hōmã tik te Topa pupi hãm'ãktux, tu tappet hã kax'ãmi', hu: "Tikmũ'ün te mĩptut xexka mÿ'ax, tu mĩm xexkap-tup nōg, pa Topa te' mÿ mĩptut mãykup xix mĩptut koxuk, yÿ mĩm xexka xe'ëgnãg." Kaxÿ. 18 Tikmũ'ün te nōm mĩm xexka tu' nãhã', tu yãy putex, pa mĩm xexka te tikmũ'ün yĩmũ' nãhã', tu' koxyōy'ax tu mōktu' xok xe'e'. Kaxÿ.

Gohet puknōg pu tayũmak hōm

19 Ha tik te hãmyũmmũg xop gãy, xix 'ãmãnex xexka xop gãy, tu Yeyox te' xuktux kummuk yũmmũg, tu' mũg putup nōmhã, nÿy 'ũp-tex, pãyã tikmũ'ün yĩpkutuk, 20 yÿ' xexka xop te' hip, tu Yeyox pēnãnã' pip, tu tik xop mō'pok, pu tu' pēnã max, yã' pa max, pãyã' kuxa kummuk, tu Yeyox yōg hãm'ãktux 'ãpak, nÿy yãy xexka xop pu' xuktux, xaptop hã hãm'ãktux'ax, pũyÿ' xexka xop Yeyox kupex, nÿy mũg, nÿy gohet yōg xonat pupi' mũg, 21 ha' pēnã'ax xop te Yeyox ha' mōg, tu:

—Notot, xate tikmũ'ün yũmmũgã'ax, tu' yũmmũgã max, hak mũ'ãte' yũmmũg, ha xatep-tup tikmũ'ün xohix, tu hãpxe'e 'ãktux pax, hu tikmũ'ün xohix mōgãhã, hãmyok mÿ hã nō mōgãhã'. 22 'Ăyÿ. 'Ok Topa yōg xat'ax te' xat hok, 'ũ puknōg yōg gohet pu tayũmak hōm hok, 'ok pe' xat 'ũ tu' hōm? Kaxÿ.

23 Pa Yeyox te nōm tik xop yã mō'ãmã'ax yũmmũg, tu nōm pēnã'ax yōg hãmp'e'paxex yũmmũg, 'ap max'ah, yÿ hãm'ãktux, hu:

24 —'Ă' mũg tayũmak 'ãnuk. Putep koxuk nũhũ'? Kaxÿ.

Ha:

—Gohet yōg tik te' xat'ax koxuk. Kaxÿ.

25 Yÿ:

—Gohet pu' hōm gohet yōg hãpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hãpxop. Kaxÿ.

26 Ha tik pēnã'ax xop te' yëy, tu' yÿ 'ohnãg, Yeyox te hãmyũmmũg, yÿ' yÿ 'ohnãg.

Yeyox te putpu hi'ax 'ãktux

27 Ha Xanoxeo yōg tik xop nũn, ha nōm xop te putpu tikmũ'ün hi 'ohnãg 'ãktux, tu Yeyox yĩkopit, hu:

28 —Notot, xate tikmũ'ün yũmmũgã'ax. Hōmã mōnãyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'ãmi', tu: "Tik te yãytaha', tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, pÿyã yãy taknōy 'ũxetut mÿy, nÿy yãy taknōy nōm xok pupik-tok put." 'Ûkux. Kaxÿ. 29 Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Ûtaknōy xop xohix te 7 tihÿ 'ãxa', ha 'ōm te mãxap te yãytaha', tu' xok, pãyãk-tok xip 'ohnãg, 30 ha' taknōy tek-nãy tu' yãytaha', tu' taknōy nōm xok xetut mũg, tu' xok kamah, tuk-tok xip 'ohnãg. 31 Ha' taknōy tek-nãy tu', tu' taknōy nōm xok yōg xetut mũg, tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, tu mōktu taknōy xop xohix te 7 te 'ün mũg, tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, 32 ha' taknōy xop xetut puxet xok, 'ũka'ax hã' xok 'ãxa'. 33 Hãptup mō'nãp-tup, 'Thã Topa te putpu' hĩnãp-tup

tikmū'ün xakix xop. Tep te' xetut mūg'ax? Yā' taknōy xop xohix te 7 te 'ün puxet hā' yīpxox. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—Hōnhā tikmū'ün te yāytaha', ³⁵ pa Topa te yāy yōg tikmū'ün xexkānāp-tup, pu tu hi 'ap kux'ah, hu yāyap-tup 'ohnāg, ³⁶ tu pexkox yōg nū 'pok xop putuk, yā Topa hāk-tok xop xe'e', 'ūhi putpu hah, tu xakip-tup 'ohnāg, ³⁷ ha mōnāyxop hittap Mōyyex te putpu hi'ax 'āktux, 'ihā Topa yā mōnāyxop yōg Topa 'āktux, tu 'Amanām yōg Topa 'āktux, xix 'Iyak yōg Topa 'āktux, xix Yako yōg Topa 'āktux, ³⁸ yīy Topa te tikmū'ün hi'ax xop yōg Topa, 'ap xakix xop yōg Topa'ah, yā 'ūxohix te Topa tu' hi xe'e". Kaxīy.

³⁹ Ha hāmyūmmūg xop te:

—Xate hām'āktux max, xate yā hāmyūmmūgā max. Kaxīy.

⁴⁰ Ha' yēy, hu xe' yīkopit 'ohnāg.

Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux

⁴¹ Yīy Yeyox te' yānān tu' yīkopit, hu:

—Tep te xīy Topa tappet te: “Topa yōg hāmyāyikutnā'ax te mōnāyxop hittap Namix hā' mōkputox?” ⁴² Namix mūn tek-tex'ax yōg tappet tu kax'āmi, hu: “Topa xe'ēgnāg tek xuxyā pu hām'āktux, hu: “Ügyīp xe'e ha 'āyūm, ⁴³ tu mōktu 'āte tik xop te 'āha gāy nōa', ” kaxīy. ⁴⁴ Yūmmūg. Namix te yāy xuxyā 'āktux, tu kama yāy mōkputox 'āktux. Tep tu Namix te' mōkputox'ax yā' xuxyā 'āktux? Kaxīy.

Yeyox te tik te hāmyūmmūg xop 'āktux

⁴⁵ Ha tikmū'ün xip, 'ihā Yexox te yāy yōg xop pu hām'āktux, tu:

⁴⁶ —'Ōg pa mōxip! Hāmyūmmūg xop te topixxax tox mō'tat, tup-tup, pu tikmū'ün 'āneo kōmēn kopah, ha' yūm'ax max xak, tu Yoneo xop yōg Topa pet kopa mīmpe max xak, nūy māhām, tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, ha tikmū'ün te: “'Ūxexka 'ōhōm.” Kaxīy. ⁴⁷ Ha Topa pu hām'āktux kumaknāg, pu tikmū'ün pēnā', tu 'ün hok mām xop tu' mōy tayūmak xexkah, tu mō'āmā hā Topa pu hām'āktux. Pa Topa te hāmyūmmūg, tup-tup nōg, hu' xūygāp-tup, Topa te mō'āmā'ax xop xūygāp-tup xexka. Kaxīy.

21

Ūn hok yūm te Topa pu tayūmak hōm

¹ Ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' xip, tu tikmū'ün pēnāhā', ha 'üp-texop xexka nūn, tu tayūmak punethok mō'tat Topa pet yōg mīpkox kopah, ² ha Yeyox te 'ün pēnāhā kamah, 'ün hok yūm ha' pēnāhā', ha tayūmak ka'ok 2 hōm. ³ Yīy:

—'Āte xa hāpxe'e 'aktux: Nūhū 'ün te tayūmak kutōgnāg hōm, pāyā' xexkah, 'ūxohix tu', ⁴ ha 'üp-texop xexka xop te tayūmak xexka hōm, pāyāk-tōgnāg, 'ūyāg tu', ha 'ün 'ūhok te yāy yōg tayūmak xohix hōm. Kaxīy.

⁵ Ha tikmū'ün te Topa pet xexka 'āktux, tu mīkaxxap max hā' pet 'āktux, hōmā tikmū'ün hittap te' xap popmāhā, ha nō' pet, ha Yeyox te:

⁶ —Hāmyāxatamuk mō'nāp-tup, 'ihā' puknōg gāy xop te Topa pet koxyōy putup, ha' yōg mīkaxxap max xohix putyōn putup. Kaxīy.

Hāpkummugā'ax 'āktux

⁷ Ha tikmū'ün te' yīkopit, hu:

—Yāyā', hām 'üm hä' mīy'ax? 'Ok hāpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy tu hām 'üm hä' yūmmūg? Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—'Ög pa 'āti', ka tikmū'ün kummuk xop putat kummuk hä 'āmögā', yā mō'āmā'ax hä 'āmögā'ax, tu: “Ügmün yā Topa yög hāmyāyikutnā'ax 'āxet'ax Kunnix” kaxīy, xix: “Hōnhāk nūn,” kaxīy. 'Ög pa'āti!' Nōm tikmū'ün pe 'āmög hok! ⁹ Ha xa hām'āktux'ax, tu tikmū'ün xop xohix yāyix'ax 'āktux, pa 'ākuxānög hok. Yā yāyix punethok putup, pāyā 'ap 'āmnīy mōg putōynāg'ah. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe:

—Hāpxexka yög tikmū'ün te yāy nōy yög tikmū'ün gāyā'ax, xix gohet te yāy nōy gāyā'ax. ¹¹ Ha hāmyāynuhuk xexka putup, xix hāmhögnāg, ha tikmū'ün te' xit'ax xak putup, pāyā hāmhögnāg, xix hāmpakut xexka pip putup, ha tikmū'ün te hāpxopmā'ax pēnāp-tup, ha pexkox tu yīmū nāp-tup, ha tikmū'ün xohix kuxānög putup.

¹²—Ha' gāy xop te 'āmūg putup hāmāxap, tu 'āxūygāp-tup, xix yāy tu nū'nā'ax pet ha 'āmögāp-tup, nūy 'āyīkopit, tu' xat'ax xop ha 'āmögāp-tup, 'ügmün hāh, ¹³ yīy 'āxop te hām'āpak max 'āktux'ax, ¹⁴ hu xutigāhok, 'ākuxānög hok, nūy: “Putep mūn 'āktux'ax 'āte'?” Kaxīy. 'Āmhok. ¹⁵ Hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte 'āyūmmūgāp-tup, ha hām'āktux max'ax, pu tu 'ākupep xop yēy. ¹⁶ Ha yāy 'atak te 'āmūg putup, xix 'ātaknōy xop, xix 'āxape xop, tu 'āmūg putup, tu kanet ha mōgāp-tup, pūyīy 'āp-tex, tu 'āxop yāg putex putup, ¹⁷ ha tikmū'ün xohix te 'āp-tup nōg, 'āxop yā yōgnū tikmū'ün hah, ¹⁸ pa Topa te 'āpēnā max, tu 'āpēnānā' xip, yīy 'āxe te 'āp-tox tu 'ap nāp-tup'ah, nūy tu yāyaxok hok, ¹⁹ yīy Topa yōy putat xak hok, nūy 'āhi xe'ēgnāg. Kaxīy.

Gāy xop te Yenoyanēn koxyōy putup

²⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āxop te kōmēn Yenoyanēn pēnāp-tup, ha' puknōg yög xonat xop te kōmēn Yenoyanēn xakot putup, nūy kōmēn koxyōy, tu' koxyōy putup, hōnhā xate' yūmmūg. ²¹ Pūyā hāpxexka Yonex kopa' pip tikmū'ün nū'mān, tu yīktix tu' mōg nū'paha', pūyā kōmēn kopa' pip tikmū'ün yāy papuk, pūyā kōmēn tu hāptopa' pip tikmū'ün kōmēn tu mō'xakux hok. ²² Ha Topa gāy Yoneo yög tikmū'ün mūtik, tu' xūygāp-tup. Hōmā tik te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu' kax'āmi', yā Topa yög hām'āktux hittap hä' pēnāp-tup nōmhā. ²³ Pa 'ün tek-tok xuk yāy kopah, tu' xūy xexkap-tup, xix 'ün tek-tok pu yāy xo'opmāhā', tu' xūy xexkap-tup. Nū tikmū'ün xohix potap-tup, ha hāpxexka xohix yög tikmū'ün xūy putup, yā Topa te' xūygāp-tup xexka, ²⁴ ha' kix'ax mīkax xexka hä, yī' yāg'ax tikmū'ün 'ūyāg, tu' yāg nōy mūg putup, tu hāpxexka puknōg ha' mōgāp-tup. Hāmpuknōg xop te kōmēn Yenoyanēn tonnok putup, nōm xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu mōktu Topa te puknōg xop pu hām'āktux, hu: “Puxī'.” Kaxīy.

²⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tikmū'ün te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāp-tup, māyōn tu hāpxopmā'ax pēnāp-tup, xix māyōn hex tu', xix māyōnnāg tu', ha hāpxexka yög tikmū'ün xohix kuxa teknōg, tu kōnāg xexka yo'ok xexka 'āpak'ax, hu' kuxānōg. ²⁶ Tik xop kuxa teknōg putup, 'ūkuxānōg tu', ha hāpxop te hāmhnōgnōy tu' pip xop te yāy nuhuk putup, ²⁷ hak mūn yā Tikmū'ün Kutok, tuk nūn putup put pu', 'ihā tikmū'ün tek pēnāhā', hāmgōy xexka kopak nūn putup, 'ūgka'ok xe'ēgnāg tu', tuk xexka

xe'ëgnāg nūn putup. ²⁸ 'Āxop te nōm hāpxopmā'ax ka'ok pēnā', 'āpu pexkox yokomak pēnā'. Yā 'āxuxyā' nūn, pu 'āmōy, nūy 'āxūy kuxyā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tute piget kup 'āktux

²⁹ Yeyox te hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Mīm kup piget pēnā', xix mīm kup xohix pēnā', ³⁰ 'ūmīxux xupep, 'ūxokax puk tup, 'hā xate' yūmmūg, yā hām pukpex xupep. ³¹ Kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāhā', 'hā hāmyūmmūg, tu Topa nūn yūmmūg, ha' nūn, pu yāy yōg tikmū'ūn xat, yā' hāmhūmnāg.

³² —'Āte xa hāp xe' 'āktux: Hōnhā' pip tikmū'ūn yāg te hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup. ³³ Pax pu yōgnū hām'āktux'ax nōg, puxix pexkox xix hahām nōg hāmāxap, hām'āktux'ax ka'ok xe'ëgnāg hah. Kaxīy.

Pu tikmū'ūn yā' pēnānā' pip

³⁴ Tu hām'āktux kux, tu:

—'Ōg pa mōxip! Yāy pupi' pēnā max, pu yāy yōg hāpxop xak'ax 'āhīy hok, pu 'āmuk xexka xix kenmuk xo'op xexka 'āhīy hok, ka 'āxop hāmyūmmūg 'ohnāg, 'hā Topa yōg hāptup xe'e mō'nāhā'. ³⁵ Yā mō'nāp-tup hāpxexka xohix tu', xix tikmū'ūn xop xohix tu', ha pāmāg te xokxop mūg, 'ūxaptop ha' mūg, kaxīy Topa yōg 'āmnīy mō'nāp-tup, 'hā tikmū'ūn pa pip 'ohnāg. ³⁶ 'Ōg pa mōxip, xix yāy pupi' pēnā max. Topa pu hām'āktux, pūyīy 'āka'ogā', pu hāpxopmā kummuk tu hāpxupmā', nūy 'ūgmūn keppa' pi', 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok hah. Ta tu' kux. Kaxīy.

³⁷ 'Āmnīy xohix hā Yeyox te Topa pet xexka kopa hāmyūmmūgāhā', tu 'āmāxak xohix 'hā' mōg, tu yīktix 'Onīmet yīmū' mōg, nūy yīmū' pi', ³⁸ ha māyōn kūynāg xut xohix, 'hā' putpu' nūn, tu Topa pet xexka ha' nūn, nūy hāmyūmmūgā', ha tikmū'ūn xohix xexka nūn, māyōn xupep 'hā' nūn, nūy Yeyox te hām'āktux 'āpax.

22

Yoneo xexka xop te Yeyox putex putup

¹ Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te 'āmuk xexka mīy putup, 'ūxuxet'ax pām tokatok hok, ha' xuxet'ax nōy te Nōa'yēn, ² ha 'āmānex xexka xop xix hāmyūmmūg xop te Yeyox putex putup, tu' xaptop hāp-tex putup, tikmū'ūn yīpkutuk tu'. Yā tikmū'ūn te Yeyox putup pax.

Yot pa mūn max, pāyā' kuxa kummuk

³ Ha Hāmgāyāgnāg te Yot kuxa kummugāhā, ha Yeyox yōg tik xop mūtik hāpkumep. ⁴ Pāyā' mōg, tu 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, ha yāy yānān, ha Yot te:

—'Āte 'āxop mō'nīynām'ax, xayīy Yeyox mūy. Kaxīy.

⁵ Ha' hittup, tu tu' hōm'ax tayūmak, ⁶ ha Yot te tayūmak putup, hu hāmp'e'paxex punethok, nūy xexka xop mō'nīynām, pu' xaptop hah Yeyox mūy, pūyīy tikmū'ūn yūmmūg hok.

'Āmuk xexka Nōa'yēn mīy

⁷ Ha 'āmnīy punethok nōg, 'hā Yoneo xop te 'āmuk xexka Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', tu kahnēn kutok putex, tu mō'hap, pu tikmū'ūn xohix' mā', ⁸ ha Yeyox te Pet xix Yoām mō'pok, tu:

—Mōg, nūy yūmū'ā 'āmuk xexka mīy, nūy yūmūg mā'. Kaxīy.

⁹ Ha:

—Pi'yā' mīy'ax? Kaxīy.

¹⁰ Ha:

—'Ūg'āpax. Kōmēn xexka tu mōnāy, tu tikmū'ūn 'ūm pēnāp-tup, ha nax tox hā kōnāg tat, tu 'āha' nūn putup. 'Ūpe mōg, tu mōktu mōxaha mīptut tu', tu' mōxakux, ¹¹ tu mīptut xuxyā pu hām'āktux, hu: "Ūgmūg xuxyā tek mūg xat, pu 'āyīkopit, hu: Pi'a' xip mīptut 'ūm kox, pu 'āte 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy yāy yōg tik xop mūtik?" Kaxīy. ¹² Ha xa' mūg putup hāpkox xexkah, yā mīmpe yūm'ax punethok, xix mīmpe xit'ax punethok mām, ha mīptut mōkānīn yīmū' yūm. 'Ōnte 'āmuk xexka mīy, 'ūxuxet'ax Nōa'yēn. Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te' xat kux, 'Ihā Pet mōg, xix Yoām, tu' xat'ax xohi' mīy, yā Yeyox yōg hām'āktux'ax hā hāpxopmāhā', tu' 'āmuk xexka mīy nōm mīptut kopah.

Yūmūg xuxyā yōg xit'ax

¹⁴ Tu' mīy kux, ha Yeyox yūm, tu mīmpe xit'ax yīmū' yūm, ha yāy yōg mō'pok xop te nū mūtik mām, ¹⁵ ha:

—'Āte' xak, 'ūxit 'āxop mūtik, nūy 'āxop mūtik 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy hāmāxap, tuk-nāy tuk xūy putup, ¹⁶ tu xa hām'āktux, hu: 'Ak 'ūm xit' 'āmuk xexka 'ūxeheh nūnte, pāyā tikmū'ūn te Nōa'yēn xe'e yūmmūg, kopxik xit putup, 'Ihā Topa yōg tikmū'ūn xohix yīpkox pip. Kaxīy.

¹⁷ Tu kānēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax! Kaxīy.

Tu xe:

—'Ūpa kānēy, xayīy 'āxop xohi xo'op. ¹⁸ 'Āte xa hām'āktux: 'A 'āte mīnta hep xupyāg xe xo'op putup'ah, pa Topa yōg tikmū'ūn xohix yīpkox pip, kopxi' xo'op putup 'ūxeheh. Kaxīy.

¹⁹ Tu pām paha', tu' koxip, tu Topa pu: 'Āmax! Kaxīy. Tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', tu:

—Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi', 'ūkoxip, nūy tak xaxok hok. Kaxīy.

²⁰ Ha' xit kux, 'Ihā Yeyox te:

—Nū kānēy pa kamaḥ, yā' hep te' kopa' xup. Topa te pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, hak hep 'āta nū'nāhā 'āxop pu', pu pa'ax tup mīy. ²¹ Pa tik mō'āmā'ax te yūmūk mūtik xit, tu gāyxop mōgāp-tup 'ūghah. ²² 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xok putup, pa Topa gāynām, tu tik mō'āmā'ax hā' gāy. Kaxīy.

²³ Yeyox yōg tik xop te yāy yīkopit, hu:

—Pi'yā' nōm te' kummugā'? Kaxīy.

Pi'yā' tik te' xohix xat'ax

²⁴ Tu kamaḥ hām'āktux hā' nōy yānān, nūy tik 'ūm 'ūxohix xat'ax yūmmūg, ²⁵ yīy Yeyox te:

—Hāmpuknōg xop yōg tik te' xat, ha' yōg tikmū'ūn yīpkox pip, tu' yōg gohenanok 'āxet'ax mīy, hu: Tik te tikmū'ūn hā' xape'. Kaxīy. ²⁶ Pa 'āxop kopa 'ānōy xat hok. Pūyā' xat'ax hāpxopmā 'ūnōy xop pu', 'ātaknōy tu' ka'ax putuk, yā yāyhā'ax kutōgnāg, nūy tikmū'ūn xohix pu yīpkox pi'. ²⁷ Pi'yā mūn xexka? 'Ok tik te mīmpe tu' yūm, nūy tu xit, pe tik te hāpxop tat nūy nōy xīnnā'? Nōm te' yūm yā' xexkah, pāyā 'āxop xohix pu 'āte hāpxopmāhā'.

²⁸ 'Āxop tek mūtik hāpkumep, tuk mūtik hāpxopmāhā' xix 'āxūy. ²⁹ Yōg 'ātak te 'ā yāy 'āxet'ax hōm 'ū tikmū'ūn xat, yā kaxīy 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa tikmū'ūn xat, ³⁰ nūy 'ūgmūtik 'āxit xi' xo'op, yōgnū hāpxexka tu' āxit'ax, xa' yūm'ax max yīmū' yūm, nūy 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

³¹ Tu xe:

—Ximām, 'ūg'āpax max. Hāmḡāyāḡnāḡ te 'āp-tup, nūy 'ānuhuk. Tikmū'ūn te xuxnāḡ nuhuk, pēnēn hā nuhut, hā kaxīy Hāmḡāyāḡnāḡ te 'āxut putup, ³² pa 'āte Topa pu hām'āktux, ta tu 'ā xak, pu 'āka'ogā', nūy 'ākuxa yūmmā ka'ok. 'Ūḡ ha 'ānūn'ax putpu', 'āpu 'ānōy xop ka'ogā'. Kaxīy.

³³ Ha Ximām Pet te:

—'Āte 'āmūtik 'ūḡmōḡ, tu kanet hak mōḡ'ax 'āmūtik nōmhā, nūy xok 'āmūtik. Kaxīy.

³⁴ Yīy:

—'Āte xa hāp xe'e 'āktux, Pet: Xate tikmū'ūn yīpkutuk, huk nīm putup, tu hām'āktux putup, tu: "Yeyox 'ātep yūmmūḡ'ah." Kaxīy. Tu xe' xuktux putup, tu xe' xuktux putup. Xate koit kux, 'īhā xokakkak te xatap-xehnāḡ putup. Kaxīy.

Yeyox te yāy yōḡ tik xop yūmmūḡāhā'

³⁵ Tu yāy yōḡ xop pu hām'āktux hu:

—Hōmā 'āte mō'āpok, 'ūhok mō'āpok, 'ap pata xax 'āptat'ah, xix tayūmak 'ap tat'ah, xix xagok 'āxop tep tat'ah. 'Ok putup te 'āp-tex 'īhā 'āmōḡ? Kaxīy.

Ha:

—'Āmhok, yā puxi'. Kaxīy.

³⁶ Ha:

—Pa hōnhā 'ōḡ tayūmak tat, xix xagok mō'tat. 'Ūḡ kayak hāmēnax, nūy tayūmak pa', nūy mīkax xexka 'ūm pa', tu' mō'tat. ³⁷ Hōmā tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yōḡ hām'āktux yā tappet tu kax'āmi', hu: "Tik te' kummuk xop mūtik mōḡ." Kaxīy. Huk mūn 'āktux, ha Topa yōḡ hām'āktux hittap hā tikmū'ūn kummuk te hāp xop māp-tup nōmhā, 'ūkxok hāh hāp xop māp-tup. Kaxīy.

³⁸ Ha' yōḡ tik xop te:

—Hēnā', mīkax xexka 2 tihī'. Kaxīy.

Ha: —Puxi'. Kaxīy.

Yeyox te yīktix 'Onimet tu' xip

³⁹ Tu' mōḡ, tu 'āmñīy hā yīktix 'Onimet ha' mōḡ, tu 'āmāxak xohix 'īhā' mōḡ, ha' yōḡ tik xop te' mūtik mōḡ, ⁴⁰ tu yīktix yīmū' mōxaha', ha Yeyox te:

—Topa tu' xax, pu 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy

⁴¹ Tup-xehnāḡ ha' mōḡ kutōḡnāḡ, tu' kopaxux hā' xip, tu Topa mūtik hām'āktux, hu:

⁴² —'Ātak, 'āte xa tu' xak 'ūyīk xūy hok. Ka 'āte yāy yōḡ putup'ax mīy, 'ūyā 'ōḡ putup'ax mīy hāmāxap. Kaxīy.

⁴³ Ha pexkox yōḡ nū'kutnā'ax xupep, tu Yeyox ka'ogāhā', ⁴⁴ ha' xūy xexka, hu hāmpukpex hep te' xax tu' nāhā', yā' hep punethok, 'ūhep 'āta putuk, tu hām tu nū' nāhā'.

⁴⁵ Ha Topa pu hām'āktux nām, tu' kux, tuknīhā' xip, tu yāy yōḡ tik xop xak, tu' pipihī', ha mō'yōn ka'ok, 'ūkuxa teknōḡ tu mō'yōn, ⁴⁶ ha:

—Te xīy hu mō'ōn? 'Āyok, 'āknīhā 'ati', nūy Topa tu' xax, pūyīy 'āka'ogā', xa hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Xonat xop te Yeyox mūḡ, tu' kīy

⁴⁷ Yeyox te hām'āktux, 'īhā tik xop nūn, ha Yot te' nūnnāhā', 'āmñīy xohix hā tu Yeyox mūtik mōḡ, hu yāy kep ha' mūḡ, nūy tu 'āneo. ⁴⁸ Pa Yeyox te:

—Xatep-tep mün mīy putup, Yot? 'Ūgmün yā Tikmū'ün Kutok. 'Ok xatek mūg yāy kep hah, mō'āmā'ax hak mūg, nūy gāy xōp tuk mūg? Kaxīy.

⁴⁹ Ha tik xop te' pēnāhā', nōm tik te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, hu:

—Yāyā, 'ok xatek putup 'ūkix mīkax xexka hā? Kaxīy.

⁵⁰ Hu tik te mīkax xexka paha', tu 'āmānex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak, tu' yīpkox xaxit, 'ūyīp'xe'e hā nōm xip, ⁵¹ ha:

—Hup! Kaxīy.

Tu' yīpkox 'āpit, tu' tapmāhā', ⁵² tu 'āmānex xop pu hām'āktux, xix Topa pet yōg kapitām pu' xuktux, xi' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'ānūn, nūy tik te hāpxop hā' xupxet'ax mūy? Tep tu 'āxop te mīkax xexka tat, xix mīhīm? ⁵³ 'Āmnīy xohix hā 'āte tikmū'ün yūmmūgāhā', Topa pet xexka kopa hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop tek mūg 'ohnāg. 'Āka'ok nōmhā, xix Hāmgāyāgnāg ka'ok nōmhā, nōm te hāpkoxtap kopa' xip. Kaxīy.

Pet te Yeyox yūmmūg hok 'āktux

⁵⁴ Ha' mūg, tu' mōgāhā' 'āmānex xat'ax pet hah, ha Pet te hāptox tu' pe' mōg, ⁵⁵ ha 'āmānex yōg kāmānat xop te kuxap xexka mīy hāptopa', tu kuh xexka yīmmap ha' mām, ha Pet te kāmānat xop mūtik mām, ⁵⁶ ha kāmānat hex te Pet pēnāhā', kuxap yōg kuyānām hā' pēnāhā', tu:

—Nū kāy te Yeyox mūtik hāpkumep! Kaxīy.

⁵⁷ Pa Pet te:

—'Āmhok! 'Āte nō'ōm 'ap yūmmūg'ah! Kaxīy.

⁵⁸ Hāpxip kutōgnāg 'īhā tik te' pēnāhā', tu:

—Xate Yeyox yōg tik xop mūtik ti kamah. Kaxīy.

Pa Pet te:

—'Ak mūn'ah. Kaxīy.

⁵⁹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā yā 'ūnōy te:

—Hamūn, tute Yeyox mūtik hāpkumep! 'Ūyīy'ax yā hāpxexka Ganinet yōg kamah! Kaxīy.

⁶⁰ Pa Pet te xe hām'āktux, hu:

—Pute 'ūm? Xate putep mūn xuktux? 'A 'āte' yūmmūg'ah! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'īhā xokakkak tak xataha', ⁶¹ ha Yeyox te ha' yokānām, tu Pet pēnā ka'ok, ha Pet te Yeyox yōg hām'āktux pe'paxex. Yā hōmā Yeyox te hām'āktux, hu: "Xate koit tikoyuk putup, tuk mūn yūmmūg hok 'āktux, 'īhā xokakkak tak xatap-xehnāg." Kaxīy. ⁶² Ha Pet te yāyhāhup xexkah, tu hāptopa' mōg, tu' pota punethok.

Xonat xop te Yeyox kix

⁶³ Ha tik xop te Yeyox mūg, tuk-tex'ex kummuk, tu' kix, ⁶⁴ tu topixxax hā Yeyox pa mō'nīy, tu' yīkopit, hu:

—'Āpu, 'ūgmū'ā Topa pupi hām'āktux. 'Ū 'ūm nōm te 'ākix? Kaxīy.

⁶⁵ Tu hām'āktux hā Yeyox kuxa xūyghāhā', 'āmñīy tox hā' xūyghāhā'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yīkopit

⁶⁶ Ha māyōn xupep, 'īhā' Yoneo xexka xop te yāy tu nū' nāhā ta tu 'āmānex xexka xop mūtik, xix hāmyūmmūg xop mūtik yāy tu nū' nāhā', ha Yeyox mōgāhā', 'āmānex xat'ax pet ha' mōgāhā', puyī' yīkopit. ⁶⁷ Tu:

—'Ok 'āmūn yā Kunnix? 'Ok Topa te xa yāyknūnāhā'? 'Āpu, 'ūgmū'ā' xuktux. Kaxīy.

Pa Yeyox te:

—'Ākuxa mām 'ohnāg yōgnū hām'āktux tu'. ⁶⁸ 'Āte 'āyīkopit, puxix 'āxop 'ap hām 'ūm 'āktux putup'ah, ⁶⁹ pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, yā hōnhāk yūm'ax Topa yīpxe'e hah, Topa ka'ok xe'ēgnāg yīpxe'e hak yūm'ax. Kaxīy.

⁷⁰ Ha' xexka xop te:

—'Ok 'āmūn yā Topak-tok xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

⁷¹ Ha' xexka xop te:

—Puxi'! Kāy yāy yīy'ax hā 'ūgmū'āte' xupak! Kaxīy.

23

Pinat te Yeyox yīkopit

¹ Ha' xexka xop xohix 'ūknīha' tihi', tu Yeyox mōgāhā gohenanok ha', 'ūxuxet'ax Pinat, ² ha' kupex nām, hu:

—Kāy te tikmū'ūn yūmmūgā kummuk, tu' xat hok pu tayūmak hōm hok gohet pu', tu yāy mūn yā tik te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu Topa te' yāykutnā 'āktux. Kaxīy.

³ Ha Pinat te Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—'Ā xate' xuktux. Kaxīy.

⁴ Yīy Pinat te 'āmānex xop pu hām'āktux, xix tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Yeyox te hāpkummugā 'ohnāg. Yā' max. Kaxīy.

⁵ Pāyā' xexka xop te:

—Yā' kummuk ta pax! Tute tikmū'ūn gāyāhā', tu hāmyūmmūgā'ax hā' gāyāhā hāpxexka xohix tu', yā Yonex tu', xix Ganinet tu', xix nūnte kamah. Kaxīy.

⁶ Ha Pinat te' xupak, tu' yīkopit, hu:

—'Ok kāy mūn yā Ganinet yōg? Kaxīy.

⁷ Ha' kupex'ax xop te:

—Hamūn. Kaxīy.

Yīy Pinat te' xat, pu 'Enot ha' mōgā', ha 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xip. ⁸ Ha xonat xop te' mōgāhā', tu mōktu mōxaha 'Enot pet hah, ha' pēnāhā', hu' kuxa hittup, tu' āmnīy xohix hā' pēnāp-tup, pāyā pēnā 'ohnāg, yā hōnhā pēnā'ax, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux 'Enot pu', ha 'Enot xak, puyīy Yeyox hāpxorpā ka'ok xe'ēgnāg, ⁹ hu' yīkopit, tu xe yā' yīkopit, pāyā Yeyox te' yēy. ¹⁰ Ha 'āmānex xexka xop xix hāmyūmmūg xop tihi', tu Yeyox kupex nām. ¹¹ Ha 'Enot tup-tup nōg, xix yōg xonat xop, tu' kute'ex kummuk, tu' xexka xop yōg topixxax mūn mō'tat nūy Yeyox kummukgā', tu put pu' mōgāhā Pinat hah. ¹² Hōmā 'Enot gāy Pinat hā', xix Pinat gāy 'Enot hā', pa hōnhā yāy tu' gāy xit, tu yāyhā' xape.

Pinat te' xat pu Yeyox putex

¹³ Ha Pinat te 'āmānex xop xānāhā', xi' xexka xop xānāhā', hay yāy tu nū'nāhā', ¹⁴ ha:

—'Āxop te nūktu tik nūnnāhā', tu' kupex, tu tikmū'ūn gāyā 'āktux, pa 'āte' yīkopit, ha yā' max, 'ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah, ¹⁵ ha 'Enot te yīkopit kamah, tu' put pu nū'kutnāhā'. Hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg, puyīy tu xok, ¹⁶ Yīy 'āte' xat putup pu' kix xikot hā, nūy xut pu mōg. Kaxīy.

17 Hām̄yāxatamuk xohix ʾhā Pinat te tik kummuk xut, ʾāmuk xexka Nōa'yēn ʾhā' xut, tu kanet kopa' xip tik xut, pu mōg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te yāyuktā tik puxet, pu mōg, ha Pinat te Yeyox xut putup pu mōg, 18 pa Yoneo yōg tikmū'ūn xohix yīy ka'ok, hu:

—'Ūmōgā Yeyox, nū' putex. 'Ūgmū'ātep-tup nōg, pa Mahamax xut pu mōg. Kaxīy.

19 Ha Mahamax te' nōy putex, tu kanet kopa' xip, tu tikmū'ūn gāyāhā', pu tu' kix gohet yōg xonat xop.

20 Pa Pinat te:

—Nāy. Hāmpe'āpaxex max, 'ūyā xa' xut tik max, tu Yeyox xa' xut'ax. Kaxīy.

21 Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex, 'ūp-tex, mīpkupnix hāp-tex! Kaxīy.

22 Ha Pinat te xe hām'āktux tikmū'ūn pu', hu:

—Putep mūn mīy Yeyox te', xap-tex? Yā' max, hāpkummuk mīy 'ohnāg tute', yīy 'āte' xut'ax pu mōg. Kaxīy.

23 Ha xe tikmū'ūn yīy ka'ok, tu Yeyox putup nōg 'āktux, 24 yīy Pinat te' xat, pu Yeyox putex, xix Mahamax xut pu mōg, 25 ha' xut tik kummuk Mahamax, pu tikmū'ūn gāy Yeyox mōgā'.

Mīpkupnix tu Yeyox putex

26 Ha' mōgāhā', ʾhā xonat xop te Xinēn yōg tik Ximām xat, pu mīpkupnix tax, tu Yeyox pe' mōg, tu' taha'. 27 Ha tikmū'ūn xohix xexka te' pe' mōg, xix kōmēn yōg 'ūn xop, tu' potahā' mōg, 28 ha Yeyox te' hā yokānām, tu:

—'Ūgmūn hā 'āpota hok, pāyā yāymūn hā 'āpotaha', xix 'āk-tok hā potaha'.

29 'Āmnīy mō'nāp-tup, ʾhā tikmū'ūn te hām'āktux, hu: “'Ūhūn kuxa hittup, nōm tek-tok 'ohnāg, ha kama' kuxa hittup nōm 'ūn tek-tok yāy xo'opmā hok.” Kaxīy. 30 Ha tikmū'ūn kuxa teknōg'ax, tu: “Pūyā yīktix 'ūgmūk tu' nāy, nūy mōknīy.” Kaxīy. 31 Yā hōnhā mīm yīxux, ha' puk putup. Putep mūn mīy'ax mīm nak hā? Yā' puk putūmnāg. Kaxīy hōnhā tik max xok. Putep mūn mīy'ax tik kummuk hā? Kaxīy.

32 Ha xonat xop te tik kummuk 2 mōgāhā', nūy tu' kix Yeyox mūtik, 33 ha' mōg tu mōktu yīktix hām̄hūmnāg tu' mōxaha, ha yīktix 'āxet'ax Gok, 'ūkuxoh tox putuk tu', ha xonat xop te Yeyox yīm xuhmīy, xix pata xuhmīy, pu Mīpkupnix tu' xup, ha Yeyox te yāy kote' xip: yā tik puxet te 'ūyīpxe'e hā' xup, xix tik nōy te 'ūyīpxax hā' xup.

34 Ha Yeyox te:

—'Ātak, 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu ta tu' kux, hām̄yūmmūg 'ohnāg hah. Kaxīy.

Ha xonat xop te Yeyox xax koxip, pāyā' max, 'ūkoxyōy putup'ah, hu mō'xap yōn, nūy tik yāyuktā', pu pa'. 35 Ha tikmū'ūn xohix mō'xip, tu' pēnāhā', ha' xexka xop kute'ex kummuk, tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnāhā putpu'. Pūyā yāy xit hōnhā', nūy mōg, puyīy tu' xok hok! Pax pu yā Kunnix, nōm Topa te yāyuktāhā', puxix yāy xit hōnhā nūy mōg! Kaxīy.

36 Ha xonat xop kama xox yīxix kummuk, tuk-tex'ex kummuk, tu' xupyāg kummuk xo'opmāp-tup, 37 tu:

—'Ok xate Yoneo tikmū'ūn xat xe'e'? 'Āpu, mīpkupnix tu yāy xit. Kaxīy.

38 Ha tappet tu kax'āmi', tup-tox yīmū' hīy, mīpkup nix tu' hīy, tu kax'āmi', hu: “Nūhū tik te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy.

³⁹ Ha tik nõy te mĩpkupnix tu' xup, tuk-te'ex kummuk kamah, tu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—'Ok 'ãmũn yã Kunnix? 'Ok Topa te xa yãyikutnahã'? 'Äpu yãy xit, xikmũg mõy kamah. Kaxĩy.

⁴⁰ Pa tik nõy te' mãnõg, hu:

—'Ok xate Topa yĩpkutuk hok? Hõnhã 'ãxok, xate hãpkummugãhã' tu xok.

⁴¹ 'Ũgmũ'ãte hãpkummuk mĩy punethok, yĩk mũg kix, pa nõ tik te hãmyok mĩy, tu hãpkummugã 'ohnãg. Kaxĩy.

⁴² Tu Yeyox tu' xak, hu:

—Yeyox, 'ũkxaxok hok, 'hã xate yãy yõg tikmũ'ũn xohix xat. Kaxĩy.

⁴³ Ha:

—'Äte xa hãpxe'e 'ãktux: Hõnhã xatek mũn mũtik 'ãxip putup pexkox kopah. Kaxĩy.

Yeyox xok

⁴⁴ Ha mãyõn te pexkox kote' yũm, 'hã hãpkoxtap te hãpxexka xohix tu' xip, tu 'ot 3 hã' xip mãyõn he', ⁴⁵ 'hã mãyõn kuyãnãm xok, ha Topa pet xexka yõg topixxax yãy koxip, nõm te hãmyĩkox mõ'yĩnnĩn. ⁴⁶ Ha Yeyox yĩy ka'ok, tu:

—'Ätak, 'äte xa' hõm yãy koxuk!. Kaxĩy.

Tu hãm'ãktux kux, tu' xok xe'e'. ⁴⁷ Ha xonat xop yõg kapitãm te Topa max 'ãktux, tu:

—Yamũn! Nũ tik te hãpkummugã 'ohnãg! Kaxĩy.

⁴⁸ Ha tikmũ'ũn xohix xexka nũn, tu yãy tu nõ'nãhã', tu' pẽnãhã', tu' kuxãnõg, tu yãy kep to'ok, tu' yëy, 'ũkuxa teknõg tu'. ⁴⁹ Ha tikmũ'ũn te Yeyox hã' xape pip, xix 'ũn pip, nõm xop te' pe' mõg, tu Ganinet tu' pip kõnãmãha', tu Yeyox mũtik hãpkumep tap, tu hãpxopmã'ax xohix pẽnãhã nõmhã'.

Yoye te Yeyox nõ hãpkot

⁵⁰ Ha tik max xip, 'ũxuxet'ax Yoye, tu hãpxexka Yonex tu' nãhã', tu kõmẽn 'Animãtex yõg tihik, tu Yoneo xexka xop mũtik mõg, yã' max, tu hãmyok mĩy, ⁵¹ tu' xexka xop yõg hãpxopmã'ax putup nõg, tu' kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, tu' xak, pu Topa pu' yĩpkox pi', ⁵² tu' mõg Pinat hah, tu ta tu' xak, pu Yeyox xokxax tu' hõm, puyĩy nõ hãpkot, ha' hõm. ⁵³ Ha mĩpkupnix tu' xup Yeyox, ha Yoye te' xokxax xut, tu topixxax max hã' kĩy, tu mĩkax xap kox kopa nõ hãpkot, ha' hok xip, mĩkax xap 'ũkok, 'ũxokxax nõy te' kopa' xip 'ohnãg. ⁵⁴ Yã xexta pet, 'hã Yoneo yõg tikmũ'ũn te nit xap yõg hãpxop mĩy, yã 'ãmãxak, 'hã nit xap mõ'nãhã'.

⁵⁵ 'Ũhũn xop te Ganinet tu' pip tap, tu Yeyox pe' nũn pax, tu xukpot pẽnãhã', ha Yoye te Yeyox xokxax xex mĩkax xap kox kopa ha' pẽnãhã', ⁵⁶ tu putpu' mõg, tu hãpxop hax max'ax mĩy, nõy xokxax xutxok.

Tu nit xap hã' hip. Yã hõmã, hãmyãxatãmuk hittap 'hã', Topa te Yoneo xop xat hok, pu tu nit xap 'hã hãm hok.

24

Yeyox te putpu' hi'

¹ Ha yenomĩn 'hã, mãyõn te hãpkanet tu' xupep 'hã, 'ũn xop te xokpot ha' mõg, tu hãpxop hax max'ax tat, ² tu' mõg tu mõktu mõxaha mĩkax xap kox tu'. Hõmã mĩkax xap te mõ kox nõy, pãyã hõnhã' yĩkũy tap, tu mĩkax kox xõn, ha 'ũn xop te' kox kopa pẽnãhã'. ³ 'Ap Yeyox xokxax 'ũm xip'ah, tu mĩkax xap kox kopa' xip 'ohnãg, ⁴ yĩy 'ũn te: "Pute 'ũm?" Tu hãpe'paxex, 'hã tik 2 te' yĩka' tihi',

'ūpata hā' tihi', yā' yōg topixxax tūmnāg, kuyānām putuk,⁵ ha 'ūn xop kuxānōg, tu nūktettex, tu yāy pa mō'nīy, tu' yēy, ha pexkox yōg xop te:

—Tep tu 'āxop te yāy hi'ax xop xak hāmxukpot tu'? ⁶ Ap xip'ah Yeyox, yā' putpu' hi'! 'Ok 'āxop te' xaxok? Tute xa hām'āktux 'hā hāp-xexka Ganinet tu' tihi', ⁷ ha tik kummuk te' mō'āmā', nūy gāyxop mōgā Yeyox hah. Yeyox yā' Tikmū'ūn Kutok, tu xa hām'āktux, tu yāy yōg xok'ax 'āktux, tu mīpkunix hā' xok'ax xa' xuktux, tu putpu hi'ax 'āmnīy tikoyuk 'hā xa hām'āktux. Kaxīy.

⁸ Ha 'ūn xop te hāmpē'paxex, tu: “Hamūn! Hōmā Yeyox tek mū'ā hām'āktux.” Kaxīy. ⁹ Tu putpu' mōg, tu Yeyox yōg tik xop te 11 pu hām'āktux, xix tikmū'ūn te nōm mūtik hāpkumep pu' xuktux. ¹⁰ Nōm 'ūhūn 'āxet'ax Manix Mānanēn, xi' nōy 'āxet'ax Yoān, xi' nōy 'āxet'ax Mānix, ha Mānix yā' Tiak mūk tut, ha 'ūn xop te Yeyox yōg mō'pok xop pu hām'āktux, ¹¹ pa tik xop kuxa mām 'ohnāg 'ūn yōg hām'āktux tu', tu: “Yā' xupmāhīy!” Kaxīy. ¹² Pāyā Pet yok, tu' mōg mō'ka'ok 'ūxukpot tu', tu' xupep, 'hā pēnā tu' mōg, nūy mīkax kox kutōgnāg hā' mōnāy, tu topixxax te xokxax kīy'ax pēnāhā', yāp-xehnāg yūm, tu putpu' nūn mīptut tu', tu' kuxa te' yēy.

'Ēmā'ox yōg putahat

¹³ 'hā tik 2 hāpkumep, tu xip tu xexka 'Ēmā'ox ha' mōg, ha mō'āgmūg 2 kōmēn Yenyoyanēn tu', ¹⁴ ha yāy pu hām'āktux, tu hāp-xopmā'ax xohix 'āktux, ¹⁵ tu hām'āktux, 'hā Yeyox xip, hāp-xip 'ohnāg 'hā' xip, tu tik mūtik mōg, ¹⁶ ha tik xop te' pēnāhā', pāyā' yūmmūg'ah. ¹⁷ Ha Yeyox te:

—Tep-tep 'āktux 'āxop te', 'hā hāpkumep? Kaxīy.

Ha tik xop hāpkumep kux, 'ūhittup 'ohnāg tu', ¹⁸ ha tik puxet 'āxet'ax Kene'op, tu:

—Tikmū'ūn xohix te kōmēn kopa' pip, tu hāp-xopmā kummuk yūmmūg. 'Ok 'āp-xehnāg te' yūmmūg hok? Kaxīy.

¹⁹ Ha:

—Hāp-xopmā'ax tute xīy? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te Topa pupi hām'āktux, tu hāp-xopmā ka'ok, Topa keppa' mīy, xix tikmū'ūn keppa' mīy, tu hāmyūmmūgā ka'ok kamah, ²⁰ ha 'āmānex xop xik mū yōg xexka xop te xonat xop pu' hōm, pu tup-tex, tu mīpkupnix hāp-tex, ha' xok xe'ēgnāg, ²¹ pak mū'āte hāmpē'paxex tap, hu: “Pe Yeyox yā' Topa yōg mō'kutnā'ax, ha' yāy kutnāhā', pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā'!” Hamūn, pāyā' xok, ha hōnhā 'āmnīy tikoyuk nōg. ²² Yā hōnhā 'ūn te hām'āktux, hak mū kuxānōg. Māyōn xupep 'hā 'ūn mōg, 'ūxukpot ha' mōg, ²³ pāyā Yeyox xokxax xip 'ohnāg, mīkax xap kox kopa' xip 'ohnāg, ha putpu' nūn, tu pexkox yōg mō'pok xop 'āktux, tu' pēnāhā nō'ōm, ha Yeyox putpu' hi'ax 'āktux, ²⁴ ha tik te xukpot ha' mōg kamah, ha' kox xip, pāyā 'ap pēnā'ah Yeyox. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āp-tox kummuk, 'ākuxa yūm pu'uk hām'āktux'ax kopah! Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet hā kax'āmi', pāyā 'ākuxa yūm 'ohnāg hām'āktux'ax kopah. ²⁶ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Topa te yāy kutnāhā', pu tu' xūy, nūy yāyhā tu xexkah. Kaxīy.

²⁷ Tu Topa tappet hā tik 2 yūmmūgāhā', tu mōnāyxop Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu tik xohix te Topa pupi hām'āktux xop 'āktux, tu

kama yāy mūn 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā, nūy yāy mūn 'āktux.

²⁸ Ha mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha Yeyox mōg'ax nō pehe', ²⁹ pa tik 2 te:

—Nāy, 'āmōg hok! 'Ūgmū 'ātu' xip, nūy mōhōn nūnte', yā hōnhā 'āmāxak. Kaxīy.

Yīy Yeyox te tik mūtik mōg, ³⁰ tu nōm mūtik xit, tu pām paha', tu Topa pu: "Āmax," kaxīy, tu pām koxip, tu yāy xape pu' popmāhā', ³¹ ha Topa te tik pa maxnāhā', ha Yeyox yūmmūg, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox xip 'ohnāg, yā yāy xaxogāhā', ³² ha yāy pu hām'āktux, hu:

—Yāk kuxa hittap xexka 'ihā hām'āktux putat kopah, tu Topa tappet hittap hā hāmyūmmūgāhā! Kaxīy. Ha' nōy te: Yamūn! Kaxīy.

³³ Tu' yok mō'ka'ok, tu Yenoyanēn tu' mōg, tu mōktu mōxaha', ha tik te 11 te yāy tu nū'nāhā', xi' mūtik pip xop, ³⁴ tu:

—Hamūn! yā Yeyox te putpu' hi xe'ēgnāg! Yā Ximām te' pēnāhā! Kaxīy.

³⁵ Ha tik 2 te Yeyox 'āktux, tu Yeyox te putat kopa hāmyūmmūgā 'āktux, tu pām koxip tu ta 'ōm xip hok 'āktux.

Yeyox xip tik xop mūtik

³⁶ Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā', hām'āktux 'ihā', Yeyox te nōm xop kopa' xip, tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā! Kaxīy.

³⁷ Pāyā tik xop kuxānōg, tu' koxuk yīpkutuk, pāyā 'a' koxuk'ah, ³⁸ ha Yeyox te:

—Teptu 'ākuxānōg? Putep mūn hāpkīy hā xate'? ³⁹ Mā', 'ūgyīm pēnā', xik pata pēnā', yā 'ūgmūn yīnmūn. Mā', nūy 'ūg 'āpit. 'Ūkoxuk te' yīn xip 'ohnāg, xi' kup tox xip 'ohnāg, pak yīm pip, xik pata pip, xik yīn xe'e xip! Kaxīy.

⁴⁰ Tu hām'āktux kux, 'ihā yāy yīm tu' mūg, xix yāy pata tu' mūg, tikmū'ūn te mūtik hāpkumep tu' mūg, ⁴¹ ha tikmū'ūn kuxa hittap xexka nām, tu' yēy, hu yāy kuxa yīkopit, yīy Yeyox te:

—'Ūpuk? Kaxīy.

⁴² Ha tu' hōm māhām, ha mō'hap kuxap xox yā' tu', ⁴³ ha' māhā', 'ihā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā'. ⁴⁴ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āmūtik 'ūkxip, tu 'āxop hāmyūmmūgāhā', tu Topa tappet hā 'āyūmmūgāhā', xayīy 'āyūmmūg, ha mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi', xix tik xop te Topa pupi hām'āktux te kax'āmi', ha kaxīy 'ūkxū'ax xik xok'ax kax'āmi', yak mūn Kunnix. Kaxīy.

⁴⁵ Tu yāy yōg xop putox maxnāhā', pu tu hāmyūmmūg, nūy Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūg, ⁴⁶ tu xe hām'āktux, hu:

—Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, 'ūxuxet'ax nōy yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax, ha tappet te' xok'ax 'āktux, tu nō hāpkot'ax 'āktux, tu 'āmnīy tikoyuk nōg 'ihā putpu' hi'ax 'āktux, yāk mūn 'āktux, ⁴⁷ tu' xat, pu hām'āktux, pūyīy hām'āpak max'ax 'āktux hām xexka xohix tu', 'ūhep xohix pu', tu kōmēn Yenoyanēn kopa hām'āktux'ax hāmāxap, pu tikmū'ūn yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pūyīy Topa xaxogā', pu tu' kux. ⁴⁸ 'Āxop te nōmhā hāpxopmā'ax xohix pēnāhā xi' xupak, ⁴⁹ Nāy, 'ūhip, yā Topa te 'āxop pu hām'āktux xex, ha 'āte xa nū'kutnāp-tup, pa kōmēn Yenoyanēn kopa 'āti', 'ūhip tu', tu mōktu Topa te 'āxop ka'ogāhā', tu Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, pu 'āka'okgā', ha 'āxop te hāpkā'ok'ax mō'tat putup, topixxax putuk. Kaxīy.

Yeyox mōg pepi pekkox tu'

⁵⁰ Tu' xip tu xexka Metān tu' mōgāhā', tu' yīm kute tex pepi', tu:

—Pūyā Topa xa hāmmaxnā! Kaḫīy.

⁵¹ Tu hām'āktux 'ihā pepi' mōg, tu pexkox ha' mōg, ⁵² ha nōm tikmū'ūn te' kopaxux ha' mōxip, tu nūktettex, tu' yēy, tu Yenoyanēn tu' putpu' mōg, tu' kuxa hittup xexkah, ⁵³ tu 'āmnīy xohix hā' pīp Topa pet xexka kopah, nūy Topa max 'āktux pax.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX'AX KAX'ĀMI'

Topa yōg hām'āktux te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹ Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha ta' xip Yeyox, tu Yeyox 'āxet'ax nōy hā: Topa yōg Hām'āktux. Kaxīy. Yā tikmū'ūn pu Topa mūg, Topa yōg Hām'āktux te Topa mūti' tihī', tu Topa putuk, yā Topa xe'e'. ² Topa te hām xexka mīy, ha Topa mūti' tihī Topa yōg Hām'āktux. ³ Topa te Yeyox ka'ogāhā', puyīy hāpxop xohix xexka mīy. 'Ok Topa te yāpxehnāg hā' mīy hāpxop? 'Āmhok. 'Ok Topak-tok mūti' mīy hāpxop xohix xexka'? Hamūn, 'ūmīy hāpxop xohix xexka nūmūtik. ⁴ Topa yōg Hām'āktux te yōnnā'ī xohix hīnnāhā', ha' hi'ax te kuyānām putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn pu hāptupmāhā', puyīy hāmyūmmūg, ⁵ ha mō yānām yōn hāpkoxtap kopah, ha hāpkoxtap te kuyānām putex 'ohnāg. Hā kaxīy Yeyox nūn, tu nūktu tikmū'ūn kuxa kopa hāptupmāhā', pa' kummuk xop te Yeyox hupmā yūmmūg 'ohnāg.

⁶ Ha ta' xip tihik 'ūxuxet'ax Yoām, ha Topa te' yāykutnāhā', tu' xut tikmū'ūn kopah, tu nū'kutnāhā tikmū'ūn hah.

⁷ Ha ta' nūn Yoām, nūy tikmū'ūn pu Topak-tok 'āktux, yā nōm te kuyānām putuk 'āktux, puyīy tikmū'ūn xohix hām'āktux 'āpax, nūy tu' kuxa mām ka'ok. ⁸ Yoām te kuyānām putuk'ah, pa' nūn, nūy nōm te kuyānām putuk 'āktux. ⁹ Nōm te kuyānām xe'e putuk, tu ta' nūn, tu nūktu tikmū'ūn xohix tu' xupep, yā' nūn Yeyox.

¹⁰ Kuyānām, yā Topa yōg Hām'āktux, yā Topak-tok, tu' xip nūnte hām xexka tu'. Hōmā Topa te yāy kutok ka'ogāhā', puyīy hām xexka mīy, pa tikmū'ūn te Topak-tok yūmmūg 'ohnāg nōmhā'. ¹¹ Yā' nūn Topa yōg Hām'āktux, tu nūktu yāy yōg hām xexka tu' xupep pa' xape xop tep-tup nōg, ¹² pa tikmū'ūn yāg te Yeyox putup, tu' kopa' kuxa mām, ha Topa te nōm xop ka'ogāhā', puyīy yāyhā xape xop Topa yōg, yā Topak-tok xop. ¹³ Yā Topa hā xape xop. 'Ok 'ūtut te' put xi' tak te nō' tehe', yīy yāyhā xape xop Topa hā? 'Āmhok. 'Ok tut tep-tup xi' tak, hu' put? 'Āmhok. Pa yā Topa mūn hā xape xop. Yā Topa tep-tup, ha yāyhā Topa xape xop.

¹⁴ Ha ta' nūn Topa yōg Hām'āktux hām xexka tu' nūnteh, ha' tut te' put, yā tikmū'ūn Yeyox, tu tikmū'ūn mūti' tihī'. Yā' max xe'ēgnāg, yā' max tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxe'e 'āktux, yā Topa te yāy kutok pit puxet 'ūmax xe'ēgnāgāhā', yā Topa te' maxnāhā tikmū'ūn xohix pu', ha hāmyok xohix 'āktux.

¹⁵ Ha ta' nūn Yoām, tu nūktu hām'āktux ka'ok, hu:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux hu: “'Ūg pe' nūn putup tihik. Hamūn xexka', ha tak mūn kutōgnāg, yā 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg pa yōgnū xohix mīax.” Kaxīy.

¹⁶ 'Ūkuxa max xe'ēgnāg, hu yūmmūg xohix pu hāmmaxnāhā', tu xe hāmmaxnā mōkuma'mōg

¹⁷ Hōmā Topa te Mōyex pu yāy yōg xat'ax popmāhā', puyīy Mōyex Yoneo xop xat, pa Topa te Yeyox Kunnix pu hāmmaxnāhā', yīy ta Yeyox te tikmū'ūn pu hāmmaxnāhā', tu hāpxe'e 'āktux. ¹⁸ Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, pa Topak-tok puxehnāg te Topa putuk, tu Topa mūti' tihī', ha tikmū'ūn te Topak-tok pēnāhā', hu ta tu' yūmmūg Topah. Yā tute yūmū'ā Topa mūg.

Yoām te tikmū'ūn putox pix, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux

¹⁹ Ha ta' pip Yoneo xexka xop kōmēn Yenoyanēn tu', tu mō'pok 'āmānex xop xix Nemī yōg xop, puyīy Yoām yīkopit. Ha ta' nūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

²⁰ Ha Yoām te hām'āktux xe'e, hu:

—'Ak mūn Kunnix'ah, yā Topa te Kunnix yāykutnāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa kummuk xit. Kaxīy.

²¹ Ha xe' yīkopit hu: 'Ū'ūm 'āmūn? 'Ok 'Enit? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—'Āmhok. Kaxīy.

Ha xe:

—'Ok 'āmūn nō'ōm, tu Topa pupi hām'āktux? 'Ok putpu 'ānūn? Kaxīy.

Ha:

'Āmhok. Kaxīy.

²² Ha:

—'Āpu hām'āktux, 'ū'ūm 'āmūn? 'Ūgmū'āte 'āyūmmūg putup, hu mōg, hu nōm te nūg mūg pok xop pu hām'āktux. Putep 'āktux? Kaxīy.

²³ Ha Yoām te:

—Yā yānmūn xupep'ax 'ūgmūn, tu hām'āktux ka'ok hām panip xexka tu', hu: 'Āpu 'āxop putat yoa'. Yūmūg xuxyā nūn. Yā 'ōg hāpxopmā'ax yoa'. Kaxīy.

Yā hām'āktux te' putuk 'Iyait yōg, nōm te Topa pupi hām'āktux.

²⁴ Yā Paniye xop te Yoām yīkopit, ²⁵ hu:

—'A 'āmūn yā Kunnix'ah Topa te nōm yāy kutnāhā', xix 'ap 'Enit'ah, xix 'ap nōy'ah nōm te Topa pupix hām'āktux. Tepte 'āxat xate tikmū'ūn putox pix? Kaxīy.

²⁶ Ha Yoām te:

—'Ātep-tox pix kōnāg hā, pa 'āxop kopa' xip nō'ōm, pa yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg, ²⁷ hak pe' nūn putup nō'ōm. Hamūn xexka', hak-mūn kutōgnāg, hu yōg pataxax ko'ap-tup 'ohnāg. Yāk-tōgnāg 'ūgmūn. ²⁸ Yā nōm hāpxopmāhā xiptuxexka Metān tu' kōnāg kox Yohnām xatapah. Yā Yoām te tikmū'ūn putox pix 'ōnteh.

Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup kahnēn xok putuk

²⁹ Hāptup 'Īhā' nūn Yeyox Yoām hah, ha Yoām te' pēnāhā', tu:

—'Ūpēnā' nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup Topa yōg tihik kahnēn xok putuk. Tute tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit putup. ³⁰ Hōmā 'āte nōm 'āktux, hu: "Tik tek pe' nūn putup, tu' xexkah, ha tak mūn kutōgnāg. Yā 'ūyōg hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg, pa yōgnū xohix miāx." Kaxīy. ³¹ Hōmā 'a' yūmmūg'ah nōm tihik, pak nūn, nūy tikmū'ūn putox pix, puyīy tikmū'ūn nōm yūmmūg. Kaxīy.

³² Tu xe: 'Āte' pēnāhā Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, yā kuxxuxtut putuk, tu nūktu tik tu' xupep, tu nōm yīmū' xip ka'ok. ³³ Yā 'āte' yūmmūg'ah tihik, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ūyīy tikmū'ūn putox pix. Topa te: "Xate pēnāp-tup Topa Koxuk yīxop-tup, tu nūktu tik yīmū' xip ka'ok putup, ha nōm te tikmū'ūn pu' hōm putup Topa Koxuk." Kaxīy. ³⁴ 'Āte nōm pēnāhā', tu xa' xuktux, tihik yā Topak-tok. Kaxīy.

Yeyox yōg tik xop te māxap

³⁵ Hāptup 'Īhā xe' xip Yoām tik tix mūtik, yā Yoām mūtik mōg xop kopa' pip, ³⁶ ha' nūn Yeyox, tu nōā'yēn, ha Yoām te Yeyox pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup, kahnēn xok putuk, yā' yīy 'ohnāg, yā Topak-tok. Kaxīy.

³⁷ Ha tik tix te' xupak, tu ta' mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe' mōg, tu' mōg,

³⁸ Ha Yeyox yōkânām, tu tik tix pēnāhā', tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha:

—Notot, pi'yā 'āpet yūm?

³⁹ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

Ta' mōg Yeyox xix tik tix, tu' pet pēnāhā' māyōn he 'īhā' tihi', 'īhā mōktu yā 'āmāxak.

⁴⁰ Yā tik tix, ha yāp-xet 'āxet'ax 'Ānene', yā Xīmām Pet taknōy. Yā hōmā tute Yoām yōg hām'āktux 'āpak, hu Yeyox pe' mōg.

⁴¹ Tu ta' mōg 'Ānene', nūy yāy taknōy xax, tu' xipihī', tu:

—'Ūgmū'āte Kunnix xipihī', yā Topa te nōm yāy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴² Tu ta' nūn 'Ānene', tu' taknōy Xīmām nūn nā nā' nūn, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', ha Yeyox te Xīmām pēnāhā', tu:

—'Āmūn yā Xīmām, yā Yoām kutok. 'Āte xa 'āxet'ax nōy hōm, yā Xep. Kaxīy.

Yā Xep, yā 'āxet'ax nōy hā: Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: mīkaxxap. Kaxīy.

Yeyox te' xānāhā Pinip xix Nātānāyet

⁴³ Hāptup 'īhā Yeyox mōg putup hāpaxekka Ganinet tu', tu Pinip xak, tu' xipihī', tu:

—Mā, 'ūg pe mōg! Kaxīy.

⁴⁴ Yā Pinip yōg kōmēn Betxax. Yā 'Ānene yōg kōmēn kamah, xix Pet yōg kamah.

⁴⁵ Ha ta' mōg Pinip, tu Nātānāyet xak, tu mōktu' xipihī', tu:

—'Ūgmū'āte' xipihī nō'ōm. Hōmā 'ūhittap Mōyex te nōm kax'āmi Topa yōg xat'ax yōg tappet tu', xix Topa pupix hām'āktux xop te nōm kax'āmi kamah. Yā Yeyox, yā Yoye kutok, yā kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

⁴⁶ Ha Nātānāyet te:

—'Ok 'ūm max tikmū'ūn 'ōnte Nāyane kopah? 'Āmhok. Kaxīy.

Ha Pinip te:

—Pu yūmū mōy, pēnā'. Kaxīy.

⁴⁷ Tu ta' mōg, pa' xip Yeyox, tu' nōy nūn pēnāhā', tu:

—Pēnā' 'Iyaet xop yōg tik xe'e, yā tik te' koit 'ohnāg. Tik te hāpaxopmā yok. Kaxīy.

⁴⁸ Ha Nātānāyet te:

—Teptu xatek yūmmūg? Texīy? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āte 'āpēnāhā', yā 'āxip piget kup kakak, ha Pinip te 'āxānāhā'

⁴⁹ Ha Nātānāyet te:

—Notot, 'āmūn Topak-tok. Xate 'Iyaet xop xat.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—'Āte xa' xuktux 'āte 'āpēnāhā piget kup kakak, yīy 'ākuxa yūm 'ūgkopah. 'Ok kaxīy 'ākuxa yūm? Yā' max nūhū', pa xate xe' pēnāp-tup hāpaxopmā max xohix xe'ēgnāg. ⁵¹ 'Āte xa hām'āktux xe'e xate pexkox xōn pēnāp-tup, ha ta pexkox yōg nū'pok xop pepi' mōg putup, tu putpu' yīxop-tup, tu nūktuk mūn xuka' xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok xuka' xup putup.

2

Yeyox te yāyta pēnāhā'

¹ Āmnīy tix nōg, 'Ihā tikmū'ūn yāyap-tup kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah, tu 'āmuk xexka mīy, ha Yeyox mūktut xip. ² Ha tikmū'ūn te' xānāhā Yeyox xix yōg tik te 12 xop, pu tu xit. Yīy ta' mōg, tu mōktu' mōxaha'. ³ Ha tikmū'ūn xohix te xupyāg xo'op, ha mōktu' kox, ha ta' xip Yeyox mūktut, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ūkox xupyāg. 'Ūnōg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Māy, hōnhā 'ūkxat hok, 'ūyīy hāpxopmā xate nōm putup. 'A hōnhā'ah. Pa hāpxip, 'Ihā Topa tek xat putup. Kaxīy.

⁵ Ha' tut te kāmānat pu:

—'Āpu hāpxopmā tute 'āxop xat. Kaxīy.

⁶ Ha ta' pip naxtox xexkanām mīkaxxap hā nō'ōm 'ūxohix te' 6, ha Yoneo xop te nōm hā yāy pix, xix nax pix, xix kānēy pix, nūy yāy yōg xat'ax mīy. Yā' xexkanām naxtox. Naxtox puxet te' tat nit xohix te' 80, xi' nōy 100.

⁷ Ha Yeyox te kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu kōnāg pux, pu naxtox hā nū'xih. Kaxīy.

Ha' pux ha nū'xīmnāg.

⁸ Ha Yeyox te:

—'Āpu' hep kutōgnāg xut, nūy pax mōg, nūy 'āmuk xexka yōg xat'ax pu' hōm. Kaxīy.

Ha' xut, tu' pax mōg, ⁹ ha xat'ax te' hep xo'op, pa 'ap kōnāg'ah, yā yāyhā xupyāg. Hām 'ūm tu' nūn 'ūhep? Yā' yūmmūg 'ohnāg, pa kāmānat te' yūmmūg nōm te' hep xut, ha 'āmuk xexka yōg xat'ax te tik te yāyta xānāhā', ¹⁰ tu:

—Tikmū'ūn xohix te' popmāhā xupyāg max hāmāxap, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu mōktu hix ka'ok, hak-nāy tu' popmāhā xupyāg kummuk, pa nōmhā' pip xupyāg max 'ohnū'. Kaxīy.

¹¹ Yā hā kaxīy Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāmāxap, yā kōmēn Kānā tu' mīy hāpxexka Ganinet tu' Yeyox max xe'ēgnāg, ha Yeyox yōg tik xop kuxa mām Yeyox kopah.

¹² Hāpxip 'Ihā' mōg Yeyox, xi' tut, xi' taknōy xop, xix Yeyox yōg tik xop, tu' nox tihi kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

¹³ Hāpxip 'Ihā Yoneo xop te' mīy putup 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. Ha ta' mōg Yeyox kōmēn Yenyōnēn tu', tu' mōg, tu mōktu' xupep. ¹⁴ Tu ta' mōg Topa pet xexka tu', pa' kopa' pip tikmū'ūn, tu nōmenex mūnūytut pit, xix kahnēn, xix kuxxuxtut, tu tayūmak hā' nōy yānān, ha mīmpe xit'ax 'Ihā' mām, ¹⁵ ha Yeyox te xikot mīy poxit hā, tu hāptopa papuk kahnēn xix mūnūytut pit, tu tayūmak nū'xok, yā tayūmak hā' nōy yānān xop yōg, tu' yōg mīmpe xit'ax nū'xok kamah.

¹⁶ Tikmū'ūn te kuxxuxtut nōnenex, ha Yeyox te nōm pu:

—'Āpu kuxxuxtut mōgā nūpeheh. 'Ūmīy hok nāpet nūnte 'ātak pet kopah. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox mūtik mōg xop te' xutigāhā', yā Topa yōg tappet tu' kax'āmi hu: "Yā kuxap putuk 'ūgkuxa kopah, yā 'āte Topa pet putuppax, tu Topa pet hā yīpkumīy." Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ūyīy yūmmūg Topa te nū'ākutnāhā', xayīy xohix papuk Topa pet kūnāpah. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te nū' pet putxok, kopxix xe' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā. Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ok xate' mīy'ax 'āmnīy tikoyuk hā? Tikmū'ūn te Topa pet xexka mīy hāmāxatamuk xohix te' 46 hā. Kaxīy.

²¹ Pa 'āmhok, Yeyox te yāy yīn 'āktux, yā Topa xip Yeyox kopah, Topa pet putuk. ²² Hāpxip ha ta Yeyox putpu' hi', 'lhā Yeyox yōg tik xop te' xutigāhā Yeyox yōg hām'āktux, hu' kuxa mām ka'ok Topa yōg hām'āktux kopa xix Yeyox yōg hām'āktux kopah.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yūmmūg

²³ 'Ūxip Yeyox kōmēn Yenoyanēn tu', 'lhā tikmū'ūn te' mīy 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn, ha Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok. Yā tikmū'ūn te' mīy yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te' pēnāhā', hu' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ²⁴ Pa Yeyox kuxa yūm 'ohnāg tikmū'ūn kopah xix yōg hāmūmmūg kopah, tute tikmū'ūn xohix yūmmūg tu'. ²⁵ 'Ok Yeyox pu tikmū'ūn yūmmūgāhā'? 'Āmhok. Yā tute tikmū'ūn xohix kuxa yūmmūg.

3

Yeyox xix Nīkonēm

¹ 'Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Nīkonēm, yā Yoneo xop yōg xat'ax xop yōg tihik, yā Paniye xop kopa' xip. ² 'Āmnīy 'lhā' nūn Yeyox hah, nūy hām'āktux, hu:

—'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te nū'ākutnāhā'. Yā xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Paxpu Topa 'āyōkāmū mōg hok, ha ta hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux hāpxop xe'e. Tep-te Topa pēnāp-tup xix yāy yōg tikmū'ūn, 'lhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pip? Yā nōm nāhā 'ūxeheh. 'Ap nōy te' pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

⁴ Ha Nīkonēm te:

—Tep texīy tik xiptap 'ūm nāhā 'ūxeheh? 'Ok 'ūtut hā mō'nāhā 'ūxeheh, ha xe' put? Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yūmūg xakux. Yūmūg tut te yūmūg pop, ha ta Topa Koxuk te yūmūg mīy Topa yōg tikmū'ūn. Hā kaxīy yūmūg xakux 'ūxeheh, yā yūmūg xakux tix. Yūmūg xe xakux 'ohnāg, kopxix yūmūg mōxakux 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn xop kopah. ⁶ 'Ūn tek-tok pop, ha' hi' 'ūk-tok. Ha ta Topa Koxuk te' hīnnāhā Topa yōg tikmū'ūn. ⁷ 'Āte xa hām'āktux, hu: "Āpu nāhāy 'ūxeheh. Hām'āktux hok hu: Xok 'ūm?" Kaxīy. ⁸ 'Āmuuh mōg hām 'ūm tup-tup, ha xate 'āmuuh 'āpak. Pi'a nū'? Xate' yūmmūg'ah. Pi'a mōg? Xate' yūmmūg'ah. Yā xate' pēnā 'ohnāg. Hā kaxīy xate' yūmmūg 'ohnāg, Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn, tu' hīnnāhā nōm xakux 'ūxeheh.

⁹ Ha Nīkonēm te:

—Texīy? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Xate 'Iyaet yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', pa' yūmmūg 'ohnāg Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn. ¹¹ Hamūn, 'āte xa hām'āktux xe'e'. 'Ūgmū'āte hāmyūmmūg, hu nōm 'āktux, tu hāmpēnāhā, hu nōm 'āktux, pa 'āxop te yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg. ¹² 'Āte xa hām xexka yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux, pa 'ākuxa yūm 'ohnāg. 'Āte xa pexkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux. Texīy 'ākuxa yūm putup? 'Ap yūm putup'ah. ¹³ Tikmū'ūn te pexkox tu' mōg 'ohnāg, tu yīxo 'ohnāg hām xexka tu', tu pexkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux 'ohnāg. 'Ūkpuxet yā Tikmū'ūn Kutok te nōm 'āktux, pexkox tuk yīxohoh tu'.

¹⁴ —Hōmā 'ūhittap Mōyyex te kāyā komut mīy hām panip xexka tu', tu mīm yīpaka' xup. Hā kaxīy tikmū'ūn tek mūn yīpaka xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok yīpaka xup putup, ¹⁵ puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām 'ūgkopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ¹⁶ Yā Topa te mō'yāyxe'ēgnāg hām xexka yōg xohix xop, hu yāy kutok pit puxešnāg nū'kutnāhā' hām xexka tu', puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, hu' xakix ka'ok putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup, ha' kux 'ohnāg. ¹⁷ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā hām xexka tu', nūy nōm hā hām xexka yōg xohix xop kuxa kummuk xit, nūy kuxa maxnā', nūy nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

¹⁸ —Topa te' kuxa mām xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān 'ohnāg, pa' yānān 'ūkuxa mām 'ohnāg xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā, yā' kuxa mām 'ohnāg Topak-tok puxet kopa hah. ¹⁹ Teptu Topa te hāpkummuk mīy'ax hā yānān? Yā Yeyox nūn, yā kūyānām nūn putuk, tu nūktu' xupep nūnte hām xexka tu', pa tikmū'ūn tep-tup hāpkoxtap, 'ap putup'ah kūyānām, yā Yeyox putup'ah, hāpkummuk mīy tu'. ²⁰ Yā hāpkummuk mīy'ax xop tep-tup nōg kūyānām, tu' mōg 'ohnāg kūyānām hah, nūy hāpkummuk mīy'ax pēnā hok. ²¹ Pa hāmyoa'ax xop mōg Yeyox hah, yā kuyānām putuk hah, puyīy xohix pēnā', yā Topa 'āpak, hu hāmyok mīy. Kaxīy.

Yeyox xix Yoām, yā nōm tep-tox pix

²² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' mōxaha', tu' nox tihī', tu tikmū'ūn putox pix. ²³ Ha ta' xip Yoām, yā 'Ēnōm tu' xip, yā Xanīn yīkak, tu tikmū'ūn putox pix, kōnāg punethok hah, ha ta' nūn 'ūxohix, hap-tox pix. ²⁴ Yā xonat te Yoām mō'tat putup kanet ka'ok hā, pa hōnhā' xip'ah kanet kopah.

²⁵ Ha ta' pip Yoām mūtik mōg yāg xop, tu yāy mānōg kōnāmāhā Yoneo puxet mūtik. Yā Yoneo xop yōg 'āmuk xexka tu yāy mānōg, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Yāy Pix. Kaxīy.

²⁶ Ta' nūn Yoām mūtik mōg xop Yoām hah, tu:

—Yāyā, hōmā' xip tihik 'āmūtik kōnāg kox xatapa', yā hōmā xate nōm 'āktux. Hōnhā tik tep-tox pix, ha tikmū'ūn xohix te ha nū' yāy xix. Kaxīy.

²⁷ Ha Yoām te:

—Pexkox yōg Topa te tikmū'ūn xexka mīy, ha tikmū'ūn xohix te nōm pe' mōg, pa' xexka mīy hok, puxix tikmū'ūn nōm pe' mōg 'ohnāg. ²⁸ Hōmā 'āte xa yāy 'āktux, hu: "Ūgmūn 'ap Kunnix'ah, yā 'āte tikmū'ūn kuxa kummuk xit 'ohnāg, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ū mōg hāmāxap, hak-nāy tu nōm nūn." Kaxīy. Ha xate' xupak, tu' yūmmūg. ²⁹ Yā hā kaxīy putuk: Tikmū'ūn te yāy tap-tup, ha 'ūn te yāytaha yā tik te yāytaha yōg. Ha ta' xip tik te yāytaha xape', tu hām'āktux 'ohnāg, pa hām'āpak, tu tik te yāytaha yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa hittup xexka', tu' yāykūmīy 'ohnāg. Yāg mūn putuk. 'Āte tik te yāytaha xape putuk, tuk kuxa hittup xexka nōmhā, yā tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg. ³⁰ Yā' max,

nōm xexka nōy nā' mōg, pu tikmū'ūn xohix nōm pēnā', ha ta' max, 'ūgmūn kutōgnāg nōy nāg mōg, pu tikmū'ūn 'ūgmūn pēnāk-tōgnāg.

Nōm te pexkox tu' yīxohoh

³¹ Hōmā nōm xip pepi', tu' yīxohoh. Hamūn 'ūxexkanām, ha ta' xohix nōy 'ap xexka'ah. Hām xexka yōg tikmū'ūn yā hām xexka yōg xop xe'e', tu hām xexka yōg tikmū'ūn yōg hāpxop 'āktux. Ha ta nōm te pexkox tu' yīxohoh yā' xexkanām. ³² Tute hāpxop pēnāhā pexkox tu', tu' pēnā'ax 'āktux, tu' xupak'ax 'āktux, pa tikmū'ūn te yōg hām'āktux kopa' kuxa mām 'ohnāg. ³³ Pa tikmū'ūn 'ūm te 'ūyōg hām'āktux kopa' kuxa mām, puxix hām'āktux hu: "Topa 'ūmax xe'e'." Kaxīy. ³⁴ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', ha tute Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Topa te nōm pu' hōm Topa Koxuk, ha nōm hā nū'xīmnāg Topa Koxuk hā, tu Topa Koxuk 'āpaknām. ³⁵ Yā' tak Topa te yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, tu' nōy pu hāpxop xohix popmāhā', puyīy 'ūxohix xop xat. ³⁶ Tikmū'ūn 'ūm kuxa yūm Topak-tok kopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Ha ta' nōy 'ūm te Topak-tok pit 'āpak 'ohnāg, tu' a' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup'ah, pa Topa te nōm tu' gāy mōkunā'mōg, ha' kux 'ohnāg.

4

Yeyox xix hāpxexka Xāmānit yōg 'ūhūn

¹ Ta tikmū'ūn xohix te hām'āktux, ha Paniye xop te' xupak. Yā hām'āktux Yeyox mūtik hāpkumep xop xohix nōy nā' mōg xexka', ha ta Yoām mūtik hāpkumep xop xohix tapax 'ohnāg. Tikmū'ūn te kama' hām'āktux, Yeyox te tikmū'ūn xohip-tox pix, ha ta Yoām te tikmū'ūn tīgnāg putox pix. ² Pa 'āmhok. Yeyox te 'ap-tox pix'ah, pa Yeyox yōg tik xop tep-tox pix.

³ Ha Yeyox te nōm 'āpak, tu ta' mōg hāpxexka Yonex kūnāpah, tu putpu' mōg hāpxexka Ganinet tu'. ⁴ Pa' xip hāpxexka Xāmānit, ha nōm hā yāyikutut, yā Topa tep-tup.

⁵ Tu ta' nūn, tu nūktu kōmēn Xik tu' xupep hāpxexka Xāmānit kopah, yā Yako yōg hām yīkah. Yā hōmā Yako te yāy kutok Yoye pu hām hōm. ⁶ Yā' xip Yako yōg kōnāg xupup kox, ha ta' tuknōg Yeyox, hu kōnāg xupup kox kux tu' yūm, 'hā māyōn te yāy kote' yūm.

⁷ Ha ta' nūn 'ūhūn hāpxexka Xāmānit yōg, nūy kōnāg tat xut. Ha Yeyox te:

—'Ā kōnāg 'ūm tat, 'ū xo'op. Kaxīy.

⁸ Yā Yeyox yōg tik xop 'ap xip'ah. 'Ūmōg kōmēn tu', nūy yāy xit'ax pop.

⁹ Ha 'ūn te:

—'Āmūn yā Yoneo xop kopa 'āxip, pak mūn yā Xāmānit xop kopak xip. Teptu 'ātu 'ākax, hu: "'Ā kōnāg 'ūm tat'?" Kaxīy.

Yā Xāmānit xop te hāpxopmā 'ohnāg Yoneo xop mūtik.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok xate' yūmmūg Topa te tikmū'ūn pu nōm hok hōm, tu nū' nōm kutnāhā'? 'Ok xate' yūmmūg 'ūgmūn 'ū'ūm? Xate' yūmmūg, nūy ta 'ātu 'ākax, yīy 'āte xa' hōm kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹¹ Ha 'ūn te:

—Notot, naxtox 'ūm yūm hok, ha kōnāg xupup kox tox. Tep hā' xut xate kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg? ¹² Yūmū yōg mōnāyxop Yako te yūmū'ā hōm nūhū' kōnāg xupup kox. Yako te' xo'op nūhū' kōnā'āg, xik-tok te', xix yōg xokxop tut xop te'. 'Ōk 'āmūn xexka', ha ta Yakok-tōgnāg? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te:

Tikmū'ūn te' xo'op kōnā'āg nūhū', pa hāpxip 'Īhā kōnāg tup-tup xūy 'ūxeheh.
 14 Pa 'āte tikmū'ūn pu kōnāg nōy hōm, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu xe kōnāg putup xūy pip putup'ah. 'Āte tikmū'ūn pu' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha nōm te nāgyīkox putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīmnā xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

15 Ha 'ūn te:

—'Ā' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha xe kōnāg putup xūy 'ūm pip putup'ah, ha 'āte putpuk nūn putup'ah nūnteh, nūy kōnāg tat xut. Kaxīy.

16 Ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āyīpxox xānā', pu nū'. Kaxīy.

17 Ha 'ūn te:

—'Ap xip'ah 'ūgyīpxox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

18 —Hamūn, xate hām'āktux xe'e', 'a' xip'ah 'āyīpxox. Pa hōmā xate 'āyīpxox mūtik yāyaha', tu' nīm, nūy nōy mūtik yāyta', tu mōktu 'āyīpxox xohix te' 5 te kaxīy, ha ta hōnhā 'ātihi tik mūtik, pa yā 'a 'īpxox'ah. Xate hām'āktux xe'e', 'ap koiit'ah. Kaxīy.

19 Ha 'ūn te:

—'Āte' yūmmūg nōmhā, xate Topa pupi hām'āktux, yā 'ūgyūmmūg xexkah.

20 'Ūgmū yōg mōnāyxop te Topa pu nūktettex yīktix tu' nūhū', pa 'āxop te' xuktux, 'ūmax, pu Topa pu nūktettex kōmēn Yenoyanēn tu'. Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—Nīxix, 'ūxupax. Hāpxip puxix tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, pa yīktix tu nūktettex hok, xix Yenoyanēn tu' nūktettex hok. 22 'Āxop te Topa pu nūktettex, pa nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgmū'āte Topa pu nūktettex, tu nōm yūmmūg. 'Ūgmūg xop yā Yoneo xop, ha ta' xip tik puxet Yoneo xop kopah, tu nōm te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa maxnāhā'. 23 Pa hāpxip 'Īhā, yā hōnhā 'Īhā tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, tu Topa 'āktux max xe'ep-tup yāy kuxa kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e' yūmmūg putup. Topa tep-tup, pu yīy tikmū'ūn Topa pu nūktettex hā kaxīy. 24 Topa yā' koxuk, 'ap yīn xip'ah. Yā' max, pu tikmū'ūn Topa pu nūktettex yāy kuxa hā, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e' yūmmūg. Kaxīy.

25 Ha 'ūn te:

—'Ūnūn putup nō'ōm. Topa te nōm nū'kutnāp-tup, yā' xuxet'ax Kunnix, yā Topa te nōm yāy'kutnāhā'. 'Āte' yūmmūg 'ūnūn putup, tu yūmū'ā hāpxop xohix xexka yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

26 Ha Yeyox te:

—Yā hamūn, yāg mūn, nōm te 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

27 Ha ta' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu' pēnāhā' Yeyox te hām'āktux 'ūn mūtik, tu' yēy, tu 'ūn pu' yīkopit 'ohnāg, hu: "Putep putup?" Kaxīy. Tu Yeyox pu' yīkopit 'ohnāg, hu: "Tep mūn 'āktux?" Kaxīy.

28 Ha 'ūn te yāy yōg naxtox nīm, tu ta' mōg kōmēn tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

29 —Mā, nūy pēnā tihik, tute' xuktux 'āte hāpxopmā xohix xexka'. 'Ok nō'ōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāy'kutnāhā'? Kaxīy.

30 Ha ta' mōg tikmū'ūn, nūy Yeyox pēnā'.

31 Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'āpu 'āxit'ax mā'. Kaxīy.

32 Ha:

—'Ūxip xit'ax yōgnū' xate' yūmmūg'ah. *Kaxīy.*

³³ Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok tikmū'ūn te tu' hōm 'ūxit'ax? *Kaxīy.*

³⁴ Ha Yeyox te:

—Pute 'ūm 'ūgxit'ax? Yā 'āte hāpxopmā Topa te nōm putup. Yā 'ūgxit'ax putuk. Topa te nūgkutnāhā', hak hām kuxyāp-tup. Yā 'āte Topa puk hām, yā' xit'ax putuk. Yā 'āxop tep-tuppax 'āxit'ax, ha 'ātep-tuppax 'ūghām Topa te nōm putup. ³⁵ Xate hām'āktux, hu: "Māyōnhex 'ānuk xohix te' 4 nōg putup, 'Thā' ta' mīnta'." *Kaxīy.* Pa 'āte xa hām'āktux, hāmpēnā! Hōnhā 'ūta'. 'Ūnūnnā', pu' max hōnhā'. Pēnā tikmū'ūn nūn hōnhā, nūy kuxa mām 'ūgkopah, yā mīnta ta nūnnā putuk hōnhā. ³⁶ Tikmū'ūn te mīnta ta nūnnāhā', ha kuxyā te tu' pago. Hā *kaxīy* nōm te 'ātu tikmū'ūn nūnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yīy ta' kuxa hittup nōm te hāpxop xap xok xix nōm te mīnta ta nūnnāhā', yā' hittup 'ūtix. Hā *kaxīy* tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn māmāhā 'ūgkopah, yā' kuxa hittup 'ūtix. ³⁷ Yā hām'āktux xe'e': "Tik te hāpxop xap xok, ha ta' nōy te mīnta ta nūnnāhā'". *Kaxīy.* Hā *kaxīy* tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. ³⁸ 'Āte mō 'āxop pok, xa mīnta ta nūnnā'. Xate hāmxa 'ohnāg. 'Ūnoy te hām xaha', ha xate mīnta nūnnāhā'. Yā xate tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. *Kaxīy.*

³⁹ Ha ta' kuxa mām ka'ok Yeyox kopa kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn xohix. Yā 'ūn te hām'āktux, hu: "Mā, nūy pēnā tihik, tute hām'āktux 'āte hāpxopmā xohix xexka'". *Kaxīy.* ⁴⁰ Ta' nūn kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox tu' kax, pu nox xip. Ha' nox tihī' nūmūtik 'āmniy tix hā.

⁴¹ Ha xe xape xohix te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ⁴² tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Hōmā 'ūgmū'āte 'ōg hām'āktux 'āpak, pa hōnhā Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' yūmmūg Yeyox te hām xexka yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. *Kaxīy.*

Yeyox te tik xexkak-tok hittupmāhā'

⁴³ 'Āmniy tix nōg, ha ta' mōg Yeyox hāpxexka Ganinet tu'. ⁴⁴ Yā, hōmā Yeyox te' xuktux hu: "Ūxape xop te Topa pupi hām'āktux xop 'āpak 'ohnāg yāy yōg hām tu', pa hām nōy yōg tikmū'ūn te nōm 'āpak. *Kaxīy.*

⁴⁵ Ta' nūn Yeyox, tu nūktu' xupep hāpxexka Ganinet tu', ha Ganinet yōg tikmū'ūn tep-tup Yeyox. Yā hōmā Ganinet yōg tikmū'ūn te' pēnāhā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok kōmēn Yenoyanēn tu', 'ihā' xip 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah. Yā hōmā Yeyox te kōnāg hā xupyāg mīy Kānā tu', yā yāyhā xupyāg.

Ha ta' xip Kānā tu kōmēn Kapānām yōg tik xexka' hak-tok pakut. ⁴⁷ Tik te Yeyox nūn 'āpak, tu ta' mōg, tu mōktu Yeyox tu' kax, pu nū', nūyk-tok pit hittupmā', yā 'ūxok putūmnāg. ⁴⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, ha ta' ākuxa yūm 'ohnāg. *Kaxīy.*

⁴⁹ Ha tik te:

—Yāyā, mā hōnhā mō'ka'ok. 'Ūxok putūmnāg 'ūgkutok! *Kaxīy.*

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āk-tok hip-tup. *Kaxīy.*

Ha tik kuxa yūm Yeyox yōg hām'āktux kopah, tu ta' mōg, ⁵¹ pa yōg kāmānat xip putat kopah, tu hām'āktux, hu:

—'Ūhi 'āk-tok. Kaxīy.

⁵² Ha tik te:

—Pi'yā' yūm māyōn, 'ihā' hittup kōnāmāhā'? Kaxīy.

Ha:

—Yā māyōn te yāy kote' yūm, 'ihā xuxi'. Kaxīy.

⁵³ Ha tik te' yūmmūg yā māyōn te yāy kote' yūm 'ihā Yeyox te: “Āk-tok hip-tup”. Kaxīy.

Ha tik kuxa mām Yeyox kopah, xix' xape xop kuxa mām kamah.

⁵⁴ Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tix hāpxexka Ganinet tu'. Yā hōmā Yeyox xip hāpxexka Yonex tu', tu ta' nūn hāpxexka Ganinet tu'.

5

Yeyox te' hittupmāhā tik yīn mōg hok

¹ Hāpxip 'ihā' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka kōmēn Yenoyanēn kopah, ha ta' mōg Yeyox Yenoyanēn tu', tu mōktu' xupep. ² 'Ūxup puxhep max kōmēn yōg hāmpak'ax yīkox yīkah. Yā hāmyīkox 'ūxuxet'ax kahnēn yōg hāmyīkox, ha puxhep max 'ūxuxet'ax Metex, yā Yoneo xop yīy'ax kopah. Yā' pip kuxkaxax xohix te' 5 puxhep max yīmap. ³ Ha kuxkaxax kopa' pip pakut xop, yā' pa hok xop xix hāpkumep hok xop xix yīn mōg hok xop. 'Ūxohix te kōnāg yo'ok hip. ⁴ Hāpxip ha ta' xupep pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu kōnāg kanop, ha ta' pakut xop mōg kōnāg hah, ha nōm mō'nāhā hāmāxap, puxix tu' hittup.

⁵ Ha ta' xip tihik, tu' pakutpax hāmyāxatamuk xohix te' 38 hā. ⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā, tu' yūmmūg tik pakut mōkuma'mōg, ha Yexox te:

—'Ok xatep-tup 'āhittup? Kaxīy.

⁷ Ha tik pakut te:

—Yāyā, 'ap xip'ah 'ūnōy, nōm tek mōgāhā puxhep max tu', 'ihā kōnāg yo'ok. 'Āte mīkaxxap ku'īn hāg yīxohoh, pa' nōy xupep hāmāxap. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—Pu 'āg-nīhā xip! 'Ōg 'ixtet pa', nūy ta mōg! Kaxīy.

⁹ Ha tik hittup mō'ka'ok, tu 'ixtet paha', tu ta' mōg. ¹⁰ Pa' pip Yoneo xop, tu tik pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā nit xap. Yā' kax'āmi tikmū'ūn yōg xat'ax yōg tappet tu', tu hām'āktux, hu: “Nit xap hā 'ixtet tat hok”. Kaxīy.

¹¹ Ha tik te:

—Tik tek hittupmāhā, tu 'ā hām'āktux, hu: “Pu 'ōg 'ixtet pa', nūy ta mōg. Kaxīy.

¹² Ha:

—'Ū'ūm tihik nō'ōm, nōm te hām'āktux hu: “Pu 'ōg 'ixtet pa'”? Kaxīy.

¹³ Pa tik te' yūmmūg 'ohnāg, yā' mōg Yeyox. Yā' pip tikmū'ūn xohix 'ōnteh, yīy ta' mōg.

¹⁴ Hāpxip 'ihā' mōg Yeyox Topa pet xexka ha', tu mōktu tik xipihī, tu:

—'Āpu yāy pēnā', yā 'āhittup. Pu 'ūxe hāpkummuk mīy hok. Hāpkummuk mīy, nūy ta putpu 'āpakut xexkanām. Kaxīy.

¹⁵ Ta' mōg tihik, tu Yoneo xop pu hām'āktux hu:

—Yeyox tek hittupmāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Yīy ta' gāy Yoneo xop, hu Yeyox kute'ex kummuk. Yā nit xap 'ihā tik hittupmāhā'.

17 Pa Yeyox te tu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'ātak hām mōkuma'mōg, tu' hup 'ohnāg, ha tak hām kamah. Kaxīy.

18 Yīy ta' gāy xexka Yoneo xop, hu Yeyox putex putup. Yā Yeyox te nit xap yōg xat'ax koxyōy, tu Topa 'āktux hu: “Yognū 'ātak”. Kaxīy. Yā Topa putuk Yeyox. Yīy ta' gāy Yoneo xop.

Topak-tok te' xat

19 Ha Yeyox te:

—'Āte hām'āktux xe'e, 'ap koit'ah. 'Ūgmūn, yā 'ātak kutok pit, tu yāp-xehnāg hā hāp-xopmā 'ohnāg, pa yōg 'ātak te hāp-xopmā', ha 'āte' pēnāhā', tu kama' mīy, hā' putuk. 20 'Ātak te mōgyāy xe'ēgnāg, yā mō yāy kutok yāy xe'ēgnāg, tuk-tok pu yāy yōg hāp-xopmā'ax xohix mūg, puyīy pēnā'. Hōnhā tute tikmū'ūn pu hāp-xopmā'ax mūg, ta hāpxip 'īhā hāp-xopmā'ax max xe'ēgnāg mūg putup, xayīy 'ākuxa yēy. 21 Yōgnū 'ātak te xakix xop putpu' hīnnāhā', yā tute' hīnnāhā', xixk mūn Topak-tok te tikmū'ūn hīnnāhā kamah, tu tikmū'ūn 'ūm putup tu nōm hīnnāhā'. 22 Yōgnū 'ātak te tikmū'ūn yōg hāp-xopmā'ax kopit 'ohnāg, nūy yōg hāpkummuk mī'ax hā yānān 'ohnāg. Tute yāy kutok xat, pu kopit, 23 puyīy 'ūgmūn pe tu paxeh xexkah, yā tikmū'ūn te 'ātak pe'paxex xexka putuk. Tikmū'ūn 'ūm tek-tok pe'paxex xexka 'ohnāg, tu 'ātak pe'paxex xexka 'ohnāg kamah. Yā 'ātak te yāy kutok nū'kutnāhā'.

24 —Nūhū yā hām'āktux xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu Topa kopa' kuxa mām ka'ok, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te nūgkutnāhā'. 'Āte nōm yōg hāpkummuk mī'ax hā yānān putup'ah, ha' xakix xe'e putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 25 Nūhū hām'āktux xe'e. Hāpxip 'īhā, yā hōnhā 'īhā kamah, xakix xop te Topak-tok yōg hām'āktux 'āpak putup, tu' xupak xop hip-tup. 26 'Ātak kopa' xip 'ūhi'ax, yā tute hi'ax hōm. Tute yāy kutok pu' hōm, ha' xip 'ūhi'ax Topak-tok pit kopah. 'Ūgmūn, yā Topak-tok, tu hi'ax hōm kamah, 27 ha 'ātak te yāy kutok xat, pu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mī'ax kopit. Hamūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok.

28 —Texīy 'ākuxa te' yēy? Hāpxip 'īhā xukpot tu xakix xohix xop te yōgnū hām'āktux 'āpak putup, 29 tu xukpot nīm putup, tu ta' mōg. Nōm te hāp-xopmā max te putpu' hip-tup, tu hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta nōm te hāpkummuk mīy te putpu' hip-tup, ha' kopit putup 'ūyōg hāpkummuk mī'ax, nūy hāpkummuk mī'ax hā' yānān.

Yeyox te' xat

30 Yeyox te xe:

—'Āte yāp-xehnāg hā hāp-xopmā 'ohnāg, pa Topa te hām'āktux, ha 'āte' xupak 'ūxohix xexkah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn yōg hāp-xopmā'ax kopit, tu' kopit xe'e'. 'Āte' mīy 'ohnāg 'āte nōm putup, pa 'āte' mīy Topa te nōm putup. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

31 —'Āte yāy 'āktux, ha ta 'āxop hām'āktux, Yeyox max'ah, yā hām'āktux 'ap xe'e'ah. 32 Pa' nōy tek mūn 'āktux kamah. Yā 'ātak tek mūn 'āktux kamah. 'Āte' yūmmūg tutek mūn 'āktux xe'e'. 33 Hōmā 'āxop te mō' nōy pok Yoām hah, ha Yoām tek mūn 'āktux xe'e'. 34 'Ap 'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn tek mūn 'āktux. Pa 'āte xa Yoām 'āktux, xayīy 'āxop Yoām yōg hām'āktux 'āpax, puyīy Topa 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

35 —Yoām te kuyānām tat'ax putuk, ha xatep-tup, tu 'ākuxa hittup Yoām yōg kuyānām kopah. Yā kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu Topa

yōg putat max pēnāhā'. Yā' xip Yoām, ha tikmū'ūn tek mūn yūmmūg xix hāmmax yūmmūg. ³⁶ Yoām tek mūn 'āktux, yā' max. Pa 'āte hāpxopmā max. Yā' max xe'ēgnāg. Yōg 'ātak te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Nōm te xak mūn mūg, ha xate' yūmmūg yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. ³⁷ 'Ātak tek mūn 'āktux max kamah. Tute nūgkutnāhā nūnteh. 'A xate Topa te hām'āktux 'āpak'ah, tu Topa pēnā' ohnāg, ³⁸ ha 'ap xip ka'ok'ah Topa yōg hām'āpak max'ax 'ākuxa kopah, 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āpak max'ax kopah hah. Topa te nūgkutnāhā', pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. ³⁹ 'Āxop te Topa yōg tappet mōkupix punethok, tu hāmpē'āpaxex Topa yōg tappet mōkupix, xayīy hī xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Pa 'āmhok. Yā Topa yōg tappet tek mūn 'āktux, ⁴⁰ pa 'a 'āxop tep-tup'ah, nūy 'ūg ha nū', nūy hī xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

⁴¹ —'A 'āte' xak'ah, pu tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. ⁴² Yā 'āte' āxop yūmmūg, yā 'āxop te Topap-tuppax 'ohnāg 'ākuxa hā. ⁴³ Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm yāy yōg xuxet'ax, ha 'āte yāy 'ātak pupik xip, pa 'a 'āxop tek mūn pa 'ohnāg 'ākuxa hā. Yā 'āxop tek putup nōg. Ha ta' nōy nūn, yā 'ūyāy yōg xuxet'ax hā' nūn, ha ta' āxop nōy pap-tup 'ākuxa hā, tu' nōy putup pax putup. ⁴⁴ 'Āxop tep-tup, pu tikmū'ūn 'āxop 'āktux max, pa 'āxop tep-tup'ah, pu Topa mūn 'āxop 'āktux max. Texīy 'ākuxa mām putup? ⁴⁵ Hāmpē'āpaxex hok 'āte yōgnū 'ātak pu 'āxop 'āktux kummuk putup. 'Āmhok. 'Ākuxa mām Mōyyex kopah, ha Mōyyex te Topa pu 'āxop 'āktux kummuk putup. ⁴⁶ 'Ākuxa mām xe'e Mōyyex kopah, nūy ta 'āxop kuxa mām 'ūgkopah, tuk mūn 'āpak. Hamūn Mōyyex tek mūn kax'āmi'. ⁴⁷ Pa 'ākuxa mām xe'e 'ohnāg Mōyyex yōg tappet kopah. Texīy 'āxop kuxa mām putup yōgnū hām'āktux kopah, tu nōm 'āpak? Kaxīy.

6

Yeyox te tikmū'ūn pu xit'ax nīm

¹ Hāpxip 'Ihā' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka xak, yā kōnāg xexka 'āxet'ax Ganinet yōg xix' āxet'ax nōy yā Timenit. ² Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg. Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu pakut xop hittupmāhā', ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu' pe' mōg.

³ Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop yīktix tu', tu' mām. ⁴ Ha' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. ⁵ Ha Yeyox te' pēnāhā', pa' nūn tikmū'ūn xohix, ha Yeyox te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā yūmū'āte' pop'ax xit'ax tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

⁶ Yā Yeyox te nōm 'āktux, nūy Pinip yōg hāpxopmā'ax kopit. Yā Yeyox te' yūmmūg tute hāpxopmāp-tup.

⁷ Ha Pinip te:

—Pām yōg tayūmak xohix. Yā tik hām mey te' 4, nūy tayūmak pop, nūy nōm hā' pop pām, ha ta tikmū'ūn te pām kutōgnāg māp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha 'Ānene te hām'āktux, yā 'Ānene te Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Pet taknōy. 'Ānene te:

⁹ —'Ūxip nūnte kaxxop pit, tu yōg pām te xemat hā' mīy, tu' xohix te' 5, xix yōg mām tix pip kamah. Tu texīy tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxat, pu tikmū'ūn māmām. Kaxīy. Yā' xux xohix pip. Ha' xat, ha' mām tikmū'ūn, yā' xohix te' 5.000 tihik, ha 'ūn pip kamah xix kaxxop. ¹¹ Ha Yeyox te pām pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ūmax pām xix mähām. Puxi'. 'Āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tikmū'ün pu' nīm, tu mām koxip kamah, tu tikmū'ün pu' nīm, ha tikmū'ün te xohix pop, hu ta' kux, 'ap nōy putup'ah. Puxix. ¹² Tu' mā kux, tu' hix ka'ok, ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu:

—'Āpu yā 'āxit'ax yāg xohix mām tikmū'ün te nōm putup'ah. Nōm putyōn hok. Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox yōg tik xop te' xit'ax yāg mām, tu manax hā' tat, yā manax xohix te' ¹², tikmū'ün te nōm mā 'ohnāg. Yā Yeyox te pām xemat te' 5 hā' mīy xohix.

¹⁴ Ha tikmū'ün te' pēnāhā', yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmū'ün te:

—Topa yōg tappet tu' xuktux, 'ünün putup tik te Topa pupi hām'āktux hām xexka tu'. Hamūn, Yeyox yā nō'ōm. Kaxīy.

¹⁵ Tikmū'ün tep-tup, nūy Yeyox mōgā mō'ka'ok, nūy Yeyox mīy tikmū'ün yōg xat'ax, pa Yeyox te' yūmmūg, hu ta' mōg yīktix tu', tu yāp-xehnāg xip.

Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā

¹⁶ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu yīktix tu' yīxoho' tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka tu', ¹⁷ tu mīpkox tu' mōxaha', tu nōm mōxakux, tu kōnāg tu' mōg kōmēn Kapānām tu'. 'Āmnīy, ha ta' xupep 'ohnāg Yeyox yāy yōg tik xop tu'.

¹⁸ Pa 'āmuuh xexka te mō'kouk, ha kōnāg tot xexkah, ¹⁹ ha Yeyox yōg tik xop te mīpkox mōgāhā', tu mōktu 5 kīnōm ha' mōg pe' 6 ha' mōg, tu' pēnāhā', pa' xip Yeyox, ha kōnāg yīmū' hāpkumep, yā' kōnāg yīmū' mōg pata hā, tu mīpkox yīka' nūn, ha ta' yīpkutuk Yeyox yōg tik xop, ²⁰ ha Yeyox te:

—'Ūgyīpkutuk hok, yāg mūn. Kaxīy.

²¹ Tu ta' mīpkox hā mō'nāhā Yeyox, yīy ta' hittup Yeyox yōg tik xop, yā mō'nāhā', ta hāpxip 'ohnāg ha ta' xupep mīpkox hāpkux nōy tu'.

Tikmū'ün te Yeyox xak

²² Hāptup ha ta' tikmū'ün te kōnāg xexka xatapa' pip hāpkux nōy tu', tu' pēnāhā mīpkox kutōgnāg yāp-xehnāg mōg nōm te Yeyox yōg tik xop tat, pa Yeyox mō'tat 'ohnāg.

²³ Ha ta' nūn kōmēn Timenit tu' mīpkox xape xohix, tu nūktu' mōxaha hāpkux tu'. Yā hōmā tikmū'ün te pām mähā 'ōnteh. Yā Yeyox te Topa pu pām 'āktux 'ōnteh. ²⁴ Ha tikmū'ün te' pēnāhā 'ap xip'ah Yeyox, ha Yeyox yōg tik xop 'ap pip'ah kamah. Tikmū'ün te mīpkox tu' mōxaha', tu ta' mōg kōmēn Kapānām tu', nūy Yeyox xax.

Yeyox te pām putuk, tu tikmū'ün hīmnāhā'

²⁵ Tu ta' mōg tikmū'ün, tu kōnāg xexka xak, tu mōktu' mōxaha hāpkux nōy tu', tu Yeyox xak, tu' xipihī', tu Yeyox pu:

—Notot, hām'ūmhā 'āxupep nūnteh? Kaxīy.

²⁶ Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āxop tek xak, xayīy pām mā', tu mōktu 'āhix ka'ok. 'Āte hāpxopmā', pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgka'ok, pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. ²⁷ 'Āpu pām xax hok, yā hāpxip kutōgnāg 'ihāg-nox pām. 'Āpu pām nōy xax, yā' nōy xip ka'ok hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ūgmūn, yā Tikmū'ün Kutok, tu xa' popmāp-tup pām nō'ōm. Hamūn, Topa tek xat, 'ū' hōm nō'ōm. Kaxīy.

²⁸ Ha tikmū'ün te:

—Topa te putep putup, pu tikmū'ün mīy? Kaxīy.

29 Ha Yeyox te:

—Topa tep-tup nūhū'. Tutep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām nōm kopah Topa te nōm nū'kutnāhā'. Kaxīy.

30 Ha tikmū'ūn te:

—Āpu hāpoxpōmā ka'ok xe'ēgnāg, puyīy tikmū'ūn kuxa mām 'ākopah. Putep mūn mīy putup? 31 Hōmā 'ūhittap yūmū yōg mōnāyxor te' māhā nōm te pām putuk 'ūxuxet'ax mānā', yā hām panip xexka tu' māhā'. Hāmūn, Topa yōg tappet te: “Topa te pekkox tu' putxok pām, puyīy tikmū'ūn mā'. Kaxīy.

32 Ha Yeyox te:

—Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'A Mōyyex te xa' pōpmā 'ohnāg pekkox yōg pām, pa yōgnū 'ātak te xa' popmāhā pekkox yōg pām xe'e'. 33 Topa te pām 'ūm popmāhā'? Yā nōm te pekkox tu' nūn, ha nōm te tikmū'ūn xohix hīnnā mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

34 Ha tikmū'ūn te:

—Notot, 'āpu 'ūgmū'ā popmā' nō'ōm pām. 'Āpu nōm popmā mōkumamōg. Kaxīy.

35 Ha Yeyox te:

—Āte pām putuk nō'ōm pekkox yōg. Pām te tikmū'ūn hīnnāhā', ha 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg. Tikmū'ūn tek ha' nūn, puxix putup xūy nōāp-tup 'ūkuxa kopah. Tikmū'ūn tek mūn kopa' kuxa mām, puxix kōnāg putup xūy putuk nōāp-tup 'ūkuxa kopah, yā 'a xe kōnāg putup xūy putuk xip putup'ah 'ūkuxa kopah. 36 Pa 'āte xa' xuktux, 'āxor tek pēnāhā', pa 'ākuxa mām ka'ok 'ohnāg. 37 Yōgnū 'ātak te 'ā' popmāhā tikmū'ūn, puyīy' kuxa mām 'ūgkopah, ha nōm tek ha' nūn putup, ha 'āte xohix pop putup, tu 'ātep-tup nōg 'ohnāg putup, yā yōg xop, 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg. 38 Hamūn, 'āte pekkox tuk nūn tuk yīxoho', nūy mīy Topa te nōm putup. Yā tute nūgkutnāhā'. 'Ak nūn'ah, nūy mīy 'āte nōm putup. 39 Topa te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpoxpōmā', yā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xaxok 'ohnāg. Yā nōm te' kuxa mām'ax xaxok putup'ah, ha Hāmgāyāgnāg te nōm pop putup'ah. 'Ātak te 'ā nōm popmāhā', ha 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'. 40 Hamūn, yōgnū 'ātak tep-tup hā kaxīy. 'Ūp-tup, puyīy nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, yā nōm xohix te Topak-tok pēnāhā', hu' kuxa mām Topak-tok kopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā putpu' hīnnāp-tup 'āte'. Kaxīy.

41 Ha Yoneo xop te Yeyox 'āktux kummuk kōnāmāhā'. Yā Yeyox te: “'Ūgmūn yā pām putuk, nōm te pekkox tu' yīxoho'”. Kaxīy.

42 Ha Yoneo xop te:

—Yā tihik nūhū', yā Yeyox. 'Ok Yoyek-tok? Yūmū'āte' yūmmūg 'ūyōg 'ātak xi' tut. Teptu hām'āktux pekkox tu' yīxoho'? Kaxīy.

43 Ha Yeyox te:

—Āhup. Yāy mūtik hām'āktux kummuk hok! 44 Yōgnū 'ātak tek ha tikmū'ūn nūnnāhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. Ha Topa te tikmū'ūn nūnnāp-tup'ah, yā' kuxa mām putup'ah 'ūgkopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte yāy yōg xop putpu' hīnnāp-tup. 45 Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux xop te' kax'āmi, hu: “Topa te tikmū'ūn xohix xexka pu hāmyūmmūgāhā'. 'Ūxohix te 'ātak 'āpak, hu hāmyūmmūg, yā nōm xohix 'ūg ha' nūn putup. 46 'Ap 'āte hām'āktux'ah tik 'ūm te Topa pēnāhā'. Nōm te Topa ha' nūn, yā nōm puxehnāg te Topa pēnāhā'.

47 —Āte xa hāp xe'e 'āktux. Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 48 'Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'. 49 Hōmā 'ūhittap mōnāyxop te pām mānā māhā hām panip xexka tu', pa' xakix pax. 50 Pa tikmū'ūn 'ūm te pām nōy māhā', puxix xakix ka'ok putup 'ohnāg. 51 'Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā', ha' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Āte pexkox tuk yīxohoh. Tikmū'ūn 'ūm te māhā', puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Pute 'ūm pām nō'ōm 'āte tikmū'ūn pu nōm hōm? Yā yāy yōg yīn. Āte yāy yīn hōm, puyīy tikmū'ūn xohix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

52 Ha ta' gāy Yoneo xop, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Texīy tik te yūmū'ā yāy yīn hōm, 'ū mā'? Kaxīy.

Yā tikmū'ūn kuxa mām'ax te' putuk tikmū'ūn te Yeyox yīn māhā'.

53 Ha Yeyox te:

—Āte xa hāp xe'e 'āktux. Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok yīn mā 'ohnāg, yāg yīn mā 'ohnāg, pixix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok hep 'āta xo'op 'ohnāg, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. 54 'Ūxohix tek yīn māhā', tuk hep 'āta xo'op, puxix hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta hām yāxatamuk xohix xox putox 'īhā 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup. 55 Hamūn, 'ūgyīn yā xit'ax xe'e, xik hep 'āta yā hep xe'e'. 56 Tikmū'ūn 'ūm tek yīn māhā' xik hep 'āta xo'op, yā nōm kuxa mām 'ūgkopah, hak xip ka'ok nūmūtik. 57 Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tuk hīnnāhā'. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', nōm tek yīn māhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. 58 Āte pām putuk, tu pexkox tuk yīxohoh, yā' putuk'ah pām nōy. Mōnāyxop te nōm māhā', pa' xakixpax. 'Ūxohix 'ūm tek yīn māhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

59 Hā kaxīy hām'āktux Yeyox Yoneo yōg Topa pet kopah kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn hīnnāhā'

60 Yā hām'āktux 'āpak tikmū'ūn xohix, nōm te Yeyox pe' mōg, tu:

—Yā tute yūmū'ā hām yūmmūg ka'ok yūmmūgāhā'. 'Ū'ūm te nōm 'āpak, nūy yīpkox pi'? Yā tik 'ohnāg. Kaxīy.

61 Hā kaxīy hām'āktux kummuk Yeyox pe' mōg xop. Tikmū'ūn te Yeyox pu hām'āktux 'ohnāg, pa Yeyox te tikmū'ūn yōg hām'āktux'ax yūmmūg, tu:

—Ok yōgnū hām'āktux te 'āxop kuxa nōā'? 62 Paxpu 'āxop te' pēnāhā 'ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok pēnāhā', 'īhāg mōg pepix putpu' yāy yōg xip'ax tu', nūy ta putep pe' 'āxop paxex putup? 63 Tikmū'ūn koxuk pip, puxix hi tikmū'ūn. Yōgnū hām'āktux te' koxuk putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'. 64 Pa' pip 'āxop kopah tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Kaxīy.

Yā hōmā 'ūhittap Yeyox te' yūmmūg mōkuma'mōg yāg xop kuxa mām 'ohnāg, tu kama' yūmmūg tik te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūyāgā'.

65 Ha Yeyox te:

—Hamūn 'āte xa hām'āktux, Topa tek ha tikmū'ūn nūnnāhā, puxix 'ūg ha nū'. Pa Topa tek ha tikmū'ūn nūnnā 'ohnāg, puxix nūn 'ohnāg, yā 'ūgkopa' kuxa mām putup'ah. Kaxīy.

66 Yīy ta Yeyox nīm tikmū'ūn xohix te', tu xe Yeyox pe' mōg 'ohnāg, 67 ha Yeyox te yāy yōg tik te 12 xop pu:

—Ok 'āxop tek nīm putup kamah, nūy ta mōg? Kaxīy.

68 Ha Xīmām Pet te:

—Tep pek mûg mōg putup? 'Ōg hām'āktux'ax tek mûg hīnnāhā', hak mûg hi hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ⁶⁹ Ūgmū'āte' yūmmûg 'āmūn yā Kunnux, ha Topa te 'āmūn yāyikutnāhā'. Yā Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

⁷⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte 'āxop yīmōgātux tikmū'ūn kopah? Pa 'āxop kopa' xip yāp-xet, yā Hāmāyāgnāg xop yōg tik te 'āxop kopa' xip. Kaxīy.

⁷¹ Hamūn, Yeyox te Yot 'āktux, yā Xīmām kutok Yot, yā' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, pa hāpxip 'Thā Yot te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūyā'.

7

Yeyox xix' taknōy xop

¹ Ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep hāpxexka Ganinet tu'. 'A' putup'ah, nūy hāpkumep hāpxexka Yonex tu', yā Yoneo xexka xop tep-tup, nūy Yeyox putex Yonex tu'. ² Hāpxip kutōgnāg 'lhā' xip'ax 'āmuk xexka 'āxet'ax Mīptutnāg Yōg 'Āmuk Xexka'. ³ Ha ta' pip Yeyox taknōy xop, tu:

—'Āpu mōg Yonex tu', puyīy 'āmūtik hāpkumep xop pēnā' xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. ⁴ Xatep-tup, pu tikmū'ūn 'āyūmmûg, ha ta yāy yōg hāpxopmā'ax xaptop putup'ah. Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. 'Āpu 'ūmīy, puyīy tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyūmmûg. Kaxīy.

⁵ Yā 'a' taknōy xop mūn te Yeyox kopa kuxa mām 'ohnāg

⁶ Ha Yeyox te:

—Hōnhā 'ūmīy hok pu' max. 'Ap xe'e'ah hōnhā, pa 'āmnīy xohix 'ūxe'e 'āxop yōg. ⁷ Tikmū'ūn xohix te 'āxop putup nōg yūmmûg 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix tek putup nōg, yā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. ⁸ 'Āpu mōg 'āmuk xexka hah. 'Ap 'ūgmōg putup'ah nōmhā. 'A 'āmnīy xe'e'ah yōgnū'. Kaxīy.

⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux, tu' nox xip hāpxexka Ganinet tu'.

Yeyox mōg 'āmuk xexka hah

¹⁰ Ha ta' mōg 'ūtaknōy xop 'āmuk xexka hah, ha hāpxip 'lhā' mōg kama Yeyox, pa yāy xaptop, yā tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg. ¹¹ Ha Yoneo xexka xop te Yeyox xak 'āmuk xexka tu', tu tikmū'ūn yīykopit, hu:

—Pi'yā' xip Yeyox? Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te hām'āktux pū'ūgnāg punethok, ha' yāg te:

—Yā tik max nō'ōm. Kaxīy.

Pa' yāg nōy te:

—Tute mō'āmā'. Kaxīy.

¹³ Pa' xohix te hām'āktux pū'ūgnāg, yā hām'āktux xaptop, Yoneo xexka xop yīpkutuk tu'

¹⁴ Hāpxip 'āmuk xexka kote 'lhā' mōg Yeyox, tu mōktu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmāyūmmûgāhā kōnāmāhā', ¹⁵ ha Yoneo xexka xop te' yēy, tu:

—Texīy kāy te hāmāyūmmûg xexka', pa tappet mīy 'ohnāg? Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—'A 'āte yāy yōg hāmāyūmmûg yūmmûgā'ah, pa Topa yōg, yā tute nūg mūn kutnāhā'. ¹⁷ Tikmū'ūn 'ūm tep-tup, nūy mīy Topa te nōm putup, puxix yūmmûg putup 'āte Topa yōg hāmāyūmmûg 'āktux, 'a yōg'ah.

18 Tikmū'ūn 'ūm te yāy yōg hāmyūmmūg 'āktux, puxip-tup, pu tikmū'ūn hāmp'e'paxex yā' xexka nō'ōm. Ha ta' nōy tep-tup, pu tikmū'ūn hāmp'e'paxex yā' xexka Topah. Yā Topa te nū nōm kutnāhā', yā tik yok, yā' koit 'ohnāg. 19 Hōmā Mōyyex te xa' popmāhā Topa te nōm xat. Hamūn, pa 'āxop xohix te' mīy 'ohnāg Topa yōg xat'ax. Teptu 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex? Kaxīy.

20 Ha tikmū'ūn te:

—Yāmīy kummuk xip 'ākopah. Tep-te 'āp-tex putup? Kaxīy.

21 Ha Yeyox te:

—Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg puxet, yīy 'āxop kuxa te' yēy. 22 Hōmā 'ūhittap mōnāyxop tek-tok pit xop xax mep 'ūyīmap hāmāxap, ha ta hāmyāxatamuk punethok nōg, 'īhā Mōyyex te' xat, pu' mīy nō'ōm, yīy ta hōnhā 'āxop te' mīy 'āmnīy hām hok 'īhā'. 23 'Āxop tek-tok pit xax mep 'ūyīmap 'āmnīy hām hok 'īhā', nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Texīy 'āxop gāy, yā 'āte tik hittupmāhā 'āmnīy hām hok 'īhā'? 24 'Āxop te hāmpēnāhā mō'ka'ok, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok, tu hām'āktux mō'ka'ok 'ūgkummuk. Kaxīy hok! 'Āpu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok hok! Kaxīy.

'Ok Topa te Yeyox yāykutnāhā'?

25 Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg yāg xop te:

—'Ok nō'ōm tihik? 'Ok tikmū'ūn te' kāy putex putup? 26 Pēnā! Tute tikmū'ūn xohix mūtik hām'āktux, pa tikmū'ūn te Yeyox pa 'ohnāg, yā' mūg 'ohnāg. 'Ok xexka xop te' yūmmūg 'ohnāg yā Yeyox, Topa te nōm yāykutnāhā'?

27 'Ūnūn nō'ōm, Topa te nōm yāykutnāhā', puxix tikmū'ūn yūmmūg putup'ah 'ūyōg xip'ax, xix hām tu' nūn yūmmūg putup'ah, pa yūmūg xohix te' yūmmūg Yeyox yōg xip'ax, xix yōg hām tu' nūn, xix yōg 'ātak, xi' tut. Kaxīy.

28 Ha ta' xip Yeyox Topa pet xexka kopah, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ok 'āxop tek mūn yūmmūg xe'e'? 'Ok 'āxop te' yūmmūg hām tuk nūn? 'Ak puxet nūn'ah, yā Topa xe'e te nūgkutnāhā', pa 'āxop te Topa yūmmūg 'ohnāg. 29 Pa 'āte nōm yūmmūg. Yā 'āte nōm tuk nūn, ha tute nūgkutnāhā'. Kaxīy.

30 Ha tikmū'ūn te' kax, pu xonat xop Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg, yā Yeyox mūg yōg 'āmnīy xe'e xupep 'ohnāg. 31 Pa tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu:

—Kunnix nūn, yā Topa te nōm yāykutnāhā', ha' nūn, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā Yeyox te' mīy punethok te kaxīy. Kaxīy.

Xonat xat, pu Yeyox mūy

32 Yā tikmū'ūn xohix te hām'āktux pū'ūgnāg te kaxīy, ha Paniye xop te' xupak, hu xonat xat xix 'āmānex xexka xop te xonat xat, pu Yeyox mūy.

33 Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutōgnāg hāg xip'ax 'āxop kopah, tu tak mōg putup nōm hah, yā nōm te nūgkutnāhā', yā nōm hak mōg putup. 34 'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Yā 'ūgmōg putup nōm hām tu', pa 'āmōg yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

35 Ha Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pi'yā' mōg putup? Texīy yūmū'āte nōm xipi tapax 'ohnāg? 'Ok mōg putup kōmēn tu' hāpxexka Genex tu'? Yā Yoneo xop pīp 'ōnteh. 'Ok Genex yōg xop pu hāmyūmmūgāp-tup? 36 Putep 'āktux? Tute: "Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Āmōg yūmmūg 'ohnāg." Kaxīy. Putep xuktux Yeyox? Kaxīy.

Kōnāg kox putuk tikmū'ūn kuxa kopah

³⁷ Ta 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xox putox, yā 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xexka', 'Īhā xip Yeyox, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ū'ūm te kōnāg putup xūynāg putuk 'ākuxa kopah. Mā 'ūg ha, nūy xo'op putuk. ³⁸ Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn 'ūm 'ūgkopa' kuxa mām, tu' kuxa kopa' mōg putup kōnāg kox xexka punethok putuk, yā kōnāg xet putuk, tu hāptopa' mōg putup”. Kaxīy.

³⁹ Yā Yeyox te Topa Koxuk 'āktux, yā kōnāg kox putuk Topa Koxuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīnnāhā'. 'Ūkuxa mām xop te Topa Koxuk pap-tup. Pa nōm 'āmnīy 'Īhā Yeyox te hām'āktux, 'Īhā' hōm 'ohnāg Topa Koxuk. Nāy, pu Yeyox xok, tu putpu' hi', tu yōg hām xe'ēgnāg tu' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu Topa Koxuk hōm putup.

Tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot

⁴⁰ Tikmū'ūn te' xupak, ha punethok te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

⁴¹ Ha ta' yāg te:

—Nōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāy kutnāhā'. Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix nūn putup. Kaxīy.

Pa tikmū'ūn nōy te:

—'A' Ganinet tu' nūn putup'ah Kunnix. ⁴² Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix te Namix yōg xupepmā xop kopa' xip putup, tu nāp-tup kōmēn Menēg tu', yā Namix yōg xip'ax Menēg. Kaxīy.

⁴³ Ha tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot. ⁴⁴ Yā yāg xop tep-tup, pu xonat Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg.

Yoneo xexka xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

⁴⁵ Ha ta' mōg putpu' xonat xop 'āmānex xexka xop hah, tu paniye xop ha' mōg, ha' yīy kopit, hu:

—Tepu Yeyox nūnnā 'ohnāg? Kaxīy.

⁴⁶ Ha xonat xop te:

—Yā hām'āktux max Yeyox te'. Tep-te hām'āktux nōm tik yōg hām'āktux putuk? Yā tik 'ohnāg. Hām'ūmhā hām'āktux nōm tik yōg hām'āktux putuk? Yā hām'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

⁴⁷ Ha Panixet xop te:

—'Ok 'ākuxa mām 'ūyōg mō'āmā'ax kopa kamah? ⁴⁸ Tik xexka 'ūm kuxa yūm kāy kopah, xix Paniye 'ūm? Hām'ūmhā'? Yā tik xexka 'ohnāg xix Paniye 'ohnāg kuxa mām kāy kopah. 'Āmhok. ⁴⁹ Tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Mōyyex yōg xat'ax, yīy Topa te nōm xūygāp-tup. Kaxīy.

⁵⁰ Pa' xip Nīkonēm, yā hōmā Yeyox ha' mōg Nīkonēm, yā Paniye xop kopa' xip. Tute:

⁵¹ —Yūmū yōg xat'ax te hām'āktux, hu: “Āpu tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, tuk-nāy tu' xuktux 'ūkummuk tihik.” Kaxīy.

⁵² Ha' nōy te:

—'Ok hāpxexka Ganinet tu' ānūn kamah Yeyox putuk? 'Āpu mōkupix max Topa yōg tappet, ha xate' yūmmūg putup Topa pupi hām'āktux xop te hāpxexka Ganinet tu' nūn 'ohnāg. Kaxīy. ⁵³ Ha ta' nūn tikmū'ūn yāy pet hah.

¹ Ha ta' mōg tikmū'ūn xohix xexka yāy pet hah, ha ta' mōg Yeyox yīktix 'Onimet Kup tu' ²Hāptup māyōn xupep 'Thā' mōg Yeyox tu mōktu putpu' xupep Topa pet xexka tu', pa tikmū'ūn xop xexka te Yeyox xakot, ha Yeyox yūm, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā'. ³ Ha ta' pip kama tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop, tu' nūnnāhā 'ūhūn. Hōmā 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Nōm te 'ūn xix tikmū'ūn keppah, hak-nīhā' xip. ⁴ Ha nōm xop te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, nū 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Yā' xonnix.

⁵ Ha ta hōmā Mōyyex te' kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu', tu kax'āmi, pu tikmū'ūn 'ūn te kaxīy tu' mīkaxxap hā tux, tu nōp-tex. Putep xuktux 'āmūn nōmhā'. Putep mūn mīy putup yūmū 'āte'? Kaxīy.

⁶ Yā Paniye xop yōg hām'āktux te pamāg putuk. Yā 'ūp-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, puyīy tikmū'ūn xuktux Yeyox 'ūkummuk. Pa Yeyox nū'xup, tu' yīm kutok hā' kax'āmi hām tu'. ⁷ Ha tik te xe' yīykopit punethok, ha' yok Yeyox, tu:

—'Ok xip nūnte tik te hāpkummuk mīy 'ohnāg? 'Ūxip, puxix mō xap yōn hāmāxap putup. Kaxīy.

⁸ Yeyox nū'xup 'ūxeheh, tu xe kax'āmi hām tu', ⁹ ha' xupak xop 'ūp-xet hu' mōg, yā kutut mōg hāmāxap, tu mōktu tik xip 'ohnāg Yeyox mūtik xix 'ūn mūtik. Yā' xip Yeyox xix 'ūhūn, ¹⁰ ha Yeyox yok, tu:

—Nixxix, pi'yā' mōg tihik? Pi'ā' pip tik te hām'āktux 'ākummuk? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Yāyā, 'ūmōg ka'mām, yā' pip'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'a 'āte hām'āktux'ah 'ākummuk, 'a yā 'ākummuk'ah. Mōg, nūy xe hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yōg kūyānām putuk

¹² Ta xe' xip Yeyox xix tikmū'ūn, ha Yeyox te:

—'Āte kuyānām putuk tikmū'ūn xohix pu'. Nōm te 'ūg pe' mōg, yā' xip kuyānām putuk 'ūkuxa kopah, yā hi'ax kux 'ohnāg yōg kuyānām, ha nōm xop 'a' pip'ah hāpkoxtap kopah. Kaxīy.

¹³ Ha Paniye xop te:

—Nōmhā 'āp-xehnāg te yāy 'āktux, yīy 'ōg hām'āktux 'ūxe'e 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpuk puxehnāg te yāy 'āktux, puxix 'ūxe'e yōg hām'āktux. Hamūn, 'āte' yūmmūg hām tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama' yūmmūg. Pa xate' yūmmūg 'ohnāg hām tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama xate' yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ 'Āxop te hām'āktux mō'ka'ok 'ūnōy kummuk, yā 'āxop te tikmū'ūn xohix putuk. Pa 'āte hām'āktux 'ohnāg 'ūnōy kummuk. ¹⁶ Paxpu 'āte hām'āktux 'ūnōy kummuk, kopxix 'ūnōy yōg hāpxopmā'ax kopit xe'e'. 'Ūgpuxehnāg xip 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik. Tute nūgkutnāhā'. ¹⁷ Yā 'ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', 'ūtix te pēnā xop 'āktux, ha hām'āktux tix te yāy putuk, puxi' xe'e 'ūyōg hām'āktux. ¹⁸ 'Āte yāy 'āktux, ha yōgnū 'ātak tek mūn 'āktux kamah, yā hām'āktux tix te yāy putuk. Tute nūgkutnāhā' Kaxīy.

¹⁹ Ha nōm te:

—Pi'yā' xip 'ōg 'ātak? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Ap 'āxop tek yūmmūg'ah xix yōgnū 'ātak 'ap yūmmūg'ah kamah. Paxpu 'āxop 'ūgyūmmūg, hu ta yōgnū 'ātak yūmmūg kamah. 'A 'āxop tek 'ūgyūmmūg'ah. Kaxīy.

²⁰ Hā kaxīy Yeyox te xohix pu hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah. 'Ōnte tikmū'ūn te mīpkox kopa tayūmak nīm. 'A' xonat te Yeyox mūg'ah, yā yōg 'āmñīy xe'e'ah, yī' mūg 'ohnāg.

'Ū'ūm Yeyox

²¹ Ta xe hām'āktux Yeyox tikmū'ūn mūtik, hu:

—'Ūgmōg putup nūpeheh, ha xatek xak putup, pa' pip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'Īhā 'āxakix putup, hu 'āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax, tu 'a' nōm tu 'āmōg putup'ah. Kaxīy.

²² Ha Yoneo xexka xop te:

—Tute hām'āktux: “'Āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax. Putep xuktux? 'Ok yāy putex putup? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ōg pip'ax pip nūnte hām xexka tu', pa 'ūkxip'ax pip pepix pexkox tu'. 'Ōgnū pip'ax yā hām xexka', pa 'ūkxip'ax xip'ah hām xexka tu'. ²⁴ Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux, 'ūpip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'Īhā 'āxakix putup. 'Āxop kuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, 'Īhā 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip ka'ok 'āxop mūtik. Hamūn, 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, yā 'ūkxuxet'ax nōy yā 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm te:

—'Āmūn 'ū'ūm? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux punethok ²⁶ 'Āte xe xa hām'āktux punethok, tu xe 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup punethok, nūy hām'āktux 'āxop te hāpkummuk mīy punethok. Topa te nūgkutnāhā, yā' xe'e', ha 'āte nōm yōg hām'āktux 'āpak, tu nōm 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

²⁷ Ha tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Yeyox yōg hām'āktux, yā Yeyox yōg 'ātak 'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg. ²⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop tek mūn Tikmū'ūn Kutok xup putup pepix mīpkupnix tu', hak xup putup, tuk xok putup, 'Īhā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūn yāg mūn, tu 'āxop te' yūmmūg putup 'āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak yōg hāmyūmmūg 'āktux 'āte', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg, ²⁹ ha Topa te nūgkutnāhā', yā' xip 'ūgmūtik, tuk nīm putup'ah. Yā hamūn, 'āte hāpxopmā', hā Topa tep-tuppax, ha hāpxop nōy mīy 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, ha' punethok kuxa mām Yeyox kopah.

Nōm te hok hā hām putuk

³¹ Ha Yeyox te Yoneo xop yōg kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg tu 'īpkox pip, tu' mīy, nūy ta 'āxop yā yōgnū xop. ³² 'Āxop te nōm te hok hā hām putuk, ha' nōy te 'āxop xatpax. Pa 'āxop te' yūmmūg putup hāmyūmmūg'ax xe'e', ha hāmyūmmūg xe'e'ax te 'āxop mōy putup, xayīy mōg, tu xe nōm te hok hā hām xop putuk'ah. Kaxīy.

³³ Pa tikmū'ūn te:

'Amanām yōg xupepmā xop kopak mūg pip, tu nōm te hok hā hām putuk 'ohnāg. Yā' nōy tek mūg xatpax 'ohnāg. Teptu xate hām'āktux, 'ūgmūg mōy, nūy ta mōg? Kaxīy.

34 Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux hāmyūmmūg xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te hāpkummuk mīy, ha hāpkummuk mīy'ax putup xūy'ax te tikmū'ūn xatpax, ha tikmū'ūn te nōm te hok hā hām putuk. ³⁵ 'A' nōm te hok hā hām xip ka'ok'ah xuxyā xop kopah, pa' mōg putup. 'A' xip ka'ok'ah. Ha tak-tok xip ka'ok xuxyā xop kopah, tu' mōg putup'ah, yā' xip ka'ok. ³⁶ Pak mūn Topak-tok te 'āxop mōy, xa mōg, yā 'āmōg putup xe'e', tu nōm te hok hā hām putuk putup 'ohnāg, ha hāpkummuk mīy'ax te 'āxop xat putup 'ohnāg. ³⁷ 'Āte' yūmmūg 'āxop yā mōnāyxop 'Amanām yōg xupepmā xop. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex. 'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg pa 'ohnāg, hup-tup, nūy 'ūkputex. ³⁸ Yōgnu 'ātak te 'ā' mūg hāpxop punethok, ha 'āte xa nōm 'āktux, pa 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak yōg xat'ax. Kaxīy.

39 Ha tikmū'ūn te:

—Yōgnū 'ātak yā 'Amanām. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

Paxpu 'āxop yā 'Amanām yōg xop, nūy ta hāpxopmā yā 'Amanām putuk.

⁴⁰ Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa nōm 'āktux, yā hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex, yā 'a 'Amanām putuk'ah. ⁴¹ 'Āxop te hāpxopmā 'ōgnū 'ātak putuk. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—Topa mūn yā 'ūgmū yōg 'ātak, yā Topap-xehnāg, yāg mūg yā Topak-tok xe'e, yā 'ap 'āmūn putuk'ah. Kaxīy.

42 Ha Yeyox te:

—Paxpu Topa yā 'ōgnū 'ātak, nūy ta 'āxop putuppax 'ūgmūn. Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnteh. 'A 'āte nū yāy kutnā'ah, pa yā Topa te'.

⁴³ Teptu 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux. 'Ok' 'āxop te nōā' tot' 'ohnāg yōgnū hām'āktux? ⁴⁴ 'Āxop yā Hāmgāyāgnāg kutok, tu 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak te nōm putup. Yā hām xexka yōg hāmyāxatamuk tox hā Hāmgāyāgnāg te' kixpax. Tutep-tup nōg hok'ah hāmyūmmūg'ax xe'e, yā Hāmgāyāgnāg 'ūyok 'ohnāg, tu' koitpax, yā Hāmgāyāgnāg te kaxīy, tu' koitpax, yā koit'ax xohix xexka mīy. Koit'ax yā Hāmgāyāgnāg kutok. ⁴⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' koit' 'ohnāg, pa 'āxop kuxa mām 'ohnāg yōgnū hāmyūmmūg'ax kopah. ⁴⁶ Pi'yā 'āxop kopa te' xuktux'ax 'āte hāpkummuk mīy? Yā tik te nōm 'āktux 'ohnāg. 'Āte hāpxe'e 'āktux. Teptu 'āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg? ⁴⁷ Topa yōg tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip. Pa 'āxop 'a' Topa yōg'ah, hu 'āyīpkox pip 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xix 'Amanām

48 Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok' 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux 'āmūn te Xāmānit xop kopa 'āxip, ha' xip yāmīy kummuk 'ākopah? Yā hamūn. Kaxīy.

49 Ha Yeyox te:

—'Ap xip'ah yāmīy kummuk 'ūgkopah. 'Āte yōgnū 'ātak max 'āktux, ha ta 'āxop tek mūn 'āktux kummuk. ⁵⁰ 'A 'āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. 'Āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn xexka mīy. Yā' nōy puxet tek mūn 'āktux max, tuk xexka mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xuktux 'āxop kohe', pak mūn yox. ⁵¹ 'Āte hāpxe'e 'āktux. Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg yā xakix xe'e putup 'ohnāg. Kaxīy.

52 Ha Yoneo xop te:

—'Ûgmũ'áte' yũmmũg nõmhã' 'ûxip yãmĩy kummuk 'ãkopah. 'Amanãm xok, xix tik te Topa pupi hãm'ãktux xop xakix kamah, pa xate' xuktux, hu: "Nõm 'ũm te yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu' yĩpkox pip, puxix xakix xe'e putup 'ohnãg. ⁵³ Yũmũ yõg 'ãtak 'Amanãm xok. Xate putep mũn 'ãktux? 'Ok 'ãmũn xexka', pa 'Amanãm kutõgnãg? Yã Topa pupi hãm'ãktux xop xakix kamah. 'Ok xate hãmp'e'ãpaxex 'ãxexkanãm? Kaxĩy.

⁵⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpu 'äte yã max 'ãktux, tu yã xexka mĩy, puxix tu' kummuk, yã hãm'ãktux kummuk. Pa yõgnũ 'ãtak tek mũn max 'ãktux, tuk xexka mĩy. Yã yõgnũ 'ãtak te' mĩy. Yõgnũ 'ãtak yã 'ãxop te' xãnãhã', hu: "Topa yũmũ yõg".

⁵⁵ Pa 'ãxop te nõm yũmmũg 'ohnãg hok'ah, pa 'äte nõm yũmmũg. Paxpu 'äte hãm'ãktux nõm yũmmũg 'ohnãg, kopxix koit, yã 'ãxop putuk. Pa 'äte nõm yũmmũg, tu yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tuk yĩpkox pip. ⁵⁶ Hõmã 'ũhittap 'õg 'ãtak 'Amanãm kuxa hittup yã tute' yũmmũg 'äte hãpxopmã'ax, tu' yũmmũg, hu' kuxa hittup. Kaxĩy.

⁵⁷ Ha Yoneo xop te:

—'A 'õg hãmyãxatumuk te 50'ah. 'Ok xate 'Amanãm pẽnãhã'? Kaxĩy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

—'Äte xa hãpxe'e 'ãktux. Hõmãg xip ha kunãy tu' xip 'Amanãm. 'Ûgxip mõkumakmõg. Kaxĩy.

⁵⁹ Ha tikmũ'ũn te mĩkaxxap pop, nũy nõ Yeyox tux, nũy putex, pa Yeyox te yã xaptop, tu ta' mõg Topa pet xexka kũnãpah.

9

Yeyox xix tik pa hok

¹ Ta xe hãpkumep Yeyox, pa' xip tihik, tu' pa hok. 'Ûtut te' put, 'ĩhã' pa hok, tu yõg hãmyãxatumuk tox hã' pa hok. ² Ha ta' pip Yeyox yõg tik xop, tu Yeyox pu' yĩkopit, hu:

—Yãyã', tep-te hãpkummuk mĩy, yĩy tik pa hok, 'ĩhã' tut te' put? 'Ok pe tik te hãpkummuk mĩy, 'ok pe' tak xi' tut? Kaxĩy.

³ Ha Yeyox te:

—'A' tik te yãy pa hokgã'ah, xi' tak te' pa hokgã'ah, xi' tut te' pa hokgã'ah. Yã tik pa hok, puyĩy tikmũ'ũn yũmmũg Topa ka'ok xexka te tik pu' mĩy putup hãpxop max xe'ëgnãg. ⁴ 'Äpu yũmũ hãm mõkumakmõg. Yã Topa te nũgkutnãhã', 'ũ hãm. 'Äpu yũmũ hãm. Hãpxip 'ĩhã yũmũg hãm putup 'ohnãg, yã 'ãmnyĩy putuk 'ĩhã tikmũ'ũn hãm 'ohnãg. ⁵ 'Ûkxip nũnte hãm xexka tu', tu 'äte tikmũ'ũn pu Topa mũg xix hãmmax mũg. Yã 'äte kuyãnãm putuk, yã tikmũ'ũn pu hãpxop xohix tupmãhã'. Kaxĩy.

⁶ Ta Yeyox te mõ' yĩyhep yõn hãm tu', tu hãm kotĩnnãhã', tu putõy mĩy, tu putõy hã tik pa mõ'nĩy, ⁷ tu tik pu hãm'ãktux, hu:

—Mõg, nũy yãy pa pix puxhep Xino'e tu'. Yã kõnãg kox te puxhep xetnãhã'. Kaxĩy.

Yã Xino'e te tikmũ'ũn yĩy'ax hã: "Mõkutnãhã'" Kaxĩy.

Ha ta' mõg tihik, tu yãy pa pix, tu hãmpẽnãhã', tu putpu' nũn, tu nũktu' xupep. ⁸ Ha ta' pip tik xape xop xix tikmũ'ũn nõy. Hõmã nõm te tik pẽnãhã', 'ĩhã tik te ta tu hãpxop kax xix tayũmak xak. Ha' xohix te:

—'Ok nõ'õm tihik. 'Ok hõmã' yũm, tu ta tu' kax, nũy tayũmak pop? Kaxĩy.

⁹ Ha' yãg te:

—Hamũn nõ'õm. Kaxĩy.

Ha ta' yāg nōy te:

—'Āmhok, yā nōm putuk. Kaxīy.

Pa tik te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te:

—Texīy xate hāmpēnāhā nōmhā'? Tep-te 'āpa mīy? Kaxīy.

¹¹ Ha tik te

—'Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Yeyox, tu putōy mīy, tu nōm mōg pa nīy, tuk xat hu: "Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xīno'e tu". Kaxīy. Ha tak mōg, tu yāy pa pix, tu hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te:

—Pi'yā' xip nōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te:

—'Intu', 'a 'ātep yūmmūg'ah. Kaxīy.

Paniye xop te' yīkopit

¹³ Ha ta tik mōgāhā tikmū'ūn te Paniye xop hah. ¹⁴ Yā nit xap, yā Yoneo xop yōg 'āmnīy hām hok 'ihā Yeyox te putōy mīy, tu tik pa mīy. ¹⁵ Ha Paniye xop te xe tik hā' yīkopit, texīy hāmpēnāhā nōmhā'. Ha tik te:

—Yā tute putōy hā mō 'ūgpa nīy, ha 'āte yāy pa pix, hu nōmhā hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paniye yāg xop te:

—Nōm te' nōy pa mīy, 'ap Topa yōg tik'ah. Yā tute 'āmnīy hām hok yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg. Kaxīy.

Pa yāg nōy te:

—'Ok tik kummuk te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg texīy mīy? 'Āmhok. Kaxīy.

Yā yāg tep-tup nōg Yeyox, ha ta yāg tep-tup, yā nōm putox puxet 'ohnāg.

¹⁷ Ha Paniye xop te xe:

—Tep-te xa 'āpa mīy? Xate putep mūn 'āktux? Texīy nō'ōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te xe:

—Yā nōm te Topa pupi hām'āktux xop kopa' xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xop yōg xexka xop kuxa mām 'ohnāg. Hōmā tik pa hok, pa hōnhā hāmpēnāhā', pa nōm kuxa mām 'ohnāg, hu' xānāhā tik yōg 'ātak xi' tut,

¹⁹ yīy ta' nūn, tu nūktu' mōxaha'. Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok nūhū 'āk-tok pit? Xate hām'āktux, xate' put, tu ta pa hok. Texīy hōnhā hāmpēnāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha' tak xi' tut te:

—Hamūn, 'ūgmūg kutok, hak mū'āte' yūmmūg 'ūnāhā', tu ta' pa hok, ²¹ pak mū'āte' yūmmūg'ah tu texīy tu hōnhā hāmpēnāhā', tuk mū'āte' yūmmūg'ah, tep-te tu pa mīy. 'Āpu 'ūgmūk-tok yīkopit. Yā' xiptap, tu hāmyūmmūg. Tute xa hām'āktux putup. Kaxīy.

²² Yā 'ātak te Yoneo xexka xop yīpkutuk xi' tut te', hu kaxīy hām'āktux. Yā Yoneo yōg xexka xop te' xat, pu tikmū'ūn Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxa hok nōm te hām'āktux Yeyox yā Kunnix, yā Topa nū nōm kutnāhā'. ²³ Yīy ta hām'āktux hā kaxīy 'ātak xi' tut, yā hām'āktux hu: "Yā' xiptap. 'Āpu' yīkopit". Kaxīy.

²⁴ Ha Yoneo xexka xop te xe' xānāhā tihik, yā' tut te nōm put, tu ta pa hok. Ha ta tik nūn, ha' nōy te:

—'Āpu hām'āktux xeh Topa keppah. 'Āpu koit hok. 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ūkummuk Yeyox, yā hāpkummuk mīy. Kaxīy.

²⁵ Ha tik te:

—'Āte' yūmmūg'ah 'ok pe tu' max, 'ok pe tu' kummuk nō'ōm, pa 'āte' yūmmūg hōmā 'ūkpa hok, pa hōnhā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha: Texīy? Putep mūn mīy? Tep texīy 'āpa mīy? Kaxīy.

²⁷ Ha tik te:

—'Āte xa hām'āktux, pa 'āyīpkox 'ohnāg. Tep texīy 'āxop te xe yīkopit? Kaxīy. Ha' nōy te:

—'Ok xatep-tup, nūy Yeyox mūtik mōg? Kaxīy.

²⁸ Tuk-te'ex kummuk, tu:

—Yeyox mūtik 'āmōg, pak mūg mōg Mōyyex mūtik. ²⁹ 'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te Mōyyex mūtik hām'āktux, pa nō'ōm, yā hām 'ūm tu' nūn? Yā' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha tik te:

—Texīy 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg? 'Āxop te' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' nūn, pa tutek pa mīy. ³¹ Yūmū'āte' yūmmūg Topa te hāpkummuk mīy'ax xop 'āpak 'ohnāg, pa Topa te' nōy xop 'āpak, yā nōm te Topa 'āpak, tu' yīpkox pip, tu' mīy Topa te nōm putup. ³² Hām xexka yōg hām'yāxatamuk xohix xexka 'hā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, yā nōm putuk 'ohnāg. 'Ok xate' xupak tikmū'ūn te' pa mīy, nōm nāhā, hu ta pa hok? 'Āmhok. ³³ Paxpu Topa yōg tik 'ohnāg 'ōhōm, puxix hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Āmūn, 'ānāhā hāpkummuk mīy'ax mūtik, tu hāpkummuk mīypax. 'Ok xatek mū'ā hām'yūmmūgā'? 'Āmhok. Kaxīy.

Tu' ta tik putyōn Yoneo xop yōg Topa pet kūnāpah, tu' xat, pu xe mō'nā hok.

Pa hok xop putuk

³⁵ Yā' putyōn, ha Yeyox te' xupak, tu ta' mōg, nūy tik xax, tu' xipihī', tu:

—'Ok 'ākuxa yūm ka'ok Tikmū'ūn Kutok kopah? Kaxīy.

³⁶ Ha tik te:

—Yāyā, 'āpu hām'āktux, 'ū'ūm nō'ōm? 'Ūgkuxa yūm putup nōm kopah. Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

Yāk mūn, 'āte 'āmūtik hām'āktux nōmhā. Kaxīy.

³⁸ Ha tik te:

—Yāyā, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ākopah. Kaxīy.

Tu' kopaxux hā' xip Yeyox keppah.

³⁹ Ha Yeyox te:

—'Ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy tikmū'ūn xatat. Tikmū'ūn yāg te hām'āktux, hu: "Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pak mū'ātep-tup, 'ū hām'yūmmūg". Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk, pa hāpxip 'hā hāmpēnāhā'. Ha ta tikmū'ūn yāg nōy te hām'āktux hitop, hu: "Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg". Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Paniye xop te' xupak, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Texīy, 'ok 'ūgmūg pa hok xop putuk? Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te hām'āktux Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pap-tup, nūy hām'yūmmūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tuk-nāy tu hāmpēnāhā', yā 'āmax Topa keppah. Pa 'āxop te kaxīy 'ohnāg. Yā 'āxop te hitop 'āktux Topa yōg hām'āktux

yūmmūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tu 'ākummuk Topa keppa mōkuma 'āmōg. Kaxīy.

10

Kahnēn

¹ Ta xe tikmū'ūn pu hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāp xop, tu hāp xe'e 'āktux putup. 'Ūxip kahnēn yōg hāmpak'ax, ha' xupxet te hāmpak'ax 'ātex, pa hāmpak'ax yīkox hā' xupep 'ohnāg, ² pa kahnēn yōg pēnā'ax te hāmpak'ax yīkox hā' xupep, ³ ha hāmyīkox pēnā'ax te hāp xōn, ha' xupep kahnēn yōg pēnā'ax, tu kahnēn xānāhā', yā xuxet'ax xohix hā' xānāhā kahnēn, ha kahnēn te' xupak, hu' pe' mōg, ha kahnēn yōg pēnā'ax te kahnēn mōgāhā hāptopah, ⁴ tu hāptopah' pip, tu' pēnā'ax te māxap tu' mōg, ha kahnēn te' pe' mōg, kahnēn te' yūmmūg pēnā'ax yōg hām'āktux tu', ⁵ ha kahnēn te' nōy pe' mōg 'ohnāg. 'Ūnōy te kahnēn xānāhā', pa kahnēn nūpanām, kahnēn te' yūmmūg 'ohnāg 'ūnōy yōg hām'āktux tu'. Kaxīy.

⁶ Yeyox te nōm 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāp xop nōy yūmmūgāhā', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te hāmp'e'paxex texīy hām'āktux.

Yeyox te kahnēn yōg pēnā'ax max putuk

⁷ Ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa hāp xe'e 'āktux. Kahnēn te hāmpak'ax yīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah. Yā' pip 'ūkopah, ha' nōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ⁸ Kahnēn te xupxet 'āpak 'ohnāg. Hā kaxīy yōg kuxa mām ka'ok xop te nōm te koit hā' yūmmūgā xop 'āpak 'ohnāg. ⁹ Kahnēn te hāmpak'ax yōg hāmyīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah, tu ta' mōg nōmhā hatō'ah kamah, nūy tu xit. 'Ūnōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ¹⁰ Ha ta xupxet nūn, nūy tu xupxet, nūy kahnēn kix, nūy xohix koxyōy. Hā kaxīy 'ūnōy tep-tup, nūy yōg kuxa mām ka'ok xop kix, nūy koxyōy. Pa 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnā max, ha' kuxa mām, tu' hittup, yā' kuxa hittup xexkah.

¹¹ —Ta 'āte kahnēn pēnā'ax max putuk kamah. Kahnēn pēnā'ax max te kahnēn pupi tu xok, yā 'āte tikmū'ūn pupik xok putup. ¹² Ha ta' xip kāmānat. Xuxyā te nōm pu pago, pu tu kahnēn pēnā', pa 'ap kahnēn yōg pēnā'ax xe'e'ah, yā kāmānat, yā 'ūyōg'ah kahnēn. Ta kokexkata nūn, ha ta mōxupaha kāmānat, yīy ta kokexkata te kahnēn pop, ha kahnēn xohix nūpanām. ¹³ Kāmānat mōxupaha'. Hamūn, tayūmak tu' hām, tu kahnēn putuppax 'ohnāg. ¹⁴⁻¹⁵ Pa 'āte kahnēn yōg pēnā'ax max putuk. Yōgnū 'ātak tek yūmmūg, ha 'āte yāy yōg 'ātak yūmmūg. 'Āte yāy yōg kuxa mām xop yūmmūg, ha yōg kuxa mām ka'ok xop tek yūmmūg, ha 'āte mō nōm yāyxe'ēgnāg, hu nōm pupik xok putup.

¹⁶ —Ha ta kahnēn nōy xohix pip hāmpak'ax kūnāpah. Hā kaxīy tikmū'ūn panip xop kuxa mām ka'ok putup 'ūgkopah. Nōm tek mūn 'āpak putup, ha' kuxa mām ka'ok xop nōy mōxakux putup, ha xohix kuxap-xet, tup-tox puxet, ha 'āte xohix xexka pēnāp-tup.

¹⁷ —'Āte' tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex, puxix tikmū'ūn 'ūkputex, ha putpuk hip-tup. Hā kaxīy 'ātak Topa tek mōyāy xe'ēgnāg. ¹⁸ 'Āte tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex hok, puxix tikmū'ūn 'ūkputex hok. 'Ātep-tup, puxix tikmū'ūn 'ūkputex. Topa te' xat, ha 'ātep-tup, kopxik xok putup, tu putpuk hip-tup. Kaxīy.

¹⁹ Tikmū'ün te' xupak Yeyox yög hām'äktux, tu yäy yög hāmp'e'paxex'ax te yäy putuk 'ohnäg. ²⁰ Tikmū'ün punethok te:

—Yä' xip yāmīy kummuk Yeyox kopah! 'Ûp-tox kummuk! Teptu 'äxop te nôm 'äpak? Kaxīy.

²¹ Ha ta tikmū'ün nōy te:

—Tik te hām'äktux max hā kaxīy 'ohnäg nôm kopa' xip yāmīy kummuk. Texīy tute tik pa hok pu' pa mīy? Kaxīy.

Yoneo xop te Yeyox putup nōg

²² Ha ta' xip 'āmuk xexkah kōmēn Yenoyanēn tu', yā Topa pet xexka yög 'āmuk xexkah. Yā hōmā 'ühittap tikmū'ün te xe' mīy Topa pet xexka', tu nō 'āmuk xexka mīy. Yā hām'äxīynäg. ²³ Ha ta' hāpkumep Yeyox te Topa pet xexka kux kaxax kaka', yā kux kaxax 'äxet'ax Xanomām Yög Kux Kaxax. ²⁴ Ha ta' nūn Yoneo xop, tu nūktu Yeyox xakot, tu:

—'Ämnīy xohix texīy hāg mü'äte' hip'ax, nūy hāmyümmüg? 'Äpu hāpxe'e 'äktux. 'Ok 'ämün yā Kunnix, Topa te nôm yäyikutnähä'? Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'äte xa hām'äktux, pa 'äkuxa mām 'ohnäg 'ügkopah. 'Äte hāpxopmā max yögnū 'ätak te nôm putup, ha 'äxop te' pēnähä', tu nôm hāg yümmüg'ax.

²⁶ Pa 'äxop tep-tup 'ohnäg, nūy 'äkuxa mām, 'a 'äxop te yögnū kahnēn putuk'ah tu', yā yögnū kuxa mām ka'ok xop putuk'ah. ²⁷ 'Äte yäy yög kuxa mām ka'ok xop xānähä', ha nôm tek 'äpak, tu' yīpkox pip. 'Äte nôm yümmüg, ha nôm tek pe' mōg, yā kahnēn putuk, yā kahnēn te kahnēn pēnähä'ax pe' mōg putuk. ²⁸ Yā yög kuxa mām ka'ok xop, ha' nōy te nôm pop putup'ah. 'Äte yäy yög xop hūnähä', ha' pip hāmyäxatamuk xohix kux 'ohnäg hā Topa yīka', yā' xaxix xexkap-tup'ah. ²⁹ Yögnū 'ätak 'ä kuxa mām xop popmähä'. Ha yögnū 'ätak 'üxexkanām. 'Ükuxa mām xop yā yögnū 'ätak yög, ha' nōy te nôm pop putup'ah.

³⁰ Yögnū 'ätak 'üxexka xik mūn yā yäy putuk. Kaxīy.

³¹ Ha Yoneo xop te mīkaxxap pop, nūy Yeyox tux, nūy putex. ³² Ha Yeyox te:

—'Äte hāpxopmā max punethok 'äxop kopah. Yā yögnū 'ätak te' xat, 'ü mīy. Hāpxopmā'ax 'üm 'ükummuk, yīy 'äxop tek tux putup mīkaxxap hā? Kaxīy.

³³ Ha Yoneo xop te:

—'Ügmū'ätep-tup, nūy 'ätux mīkaxxap hā. Yā xate hāpxop kummuk mīy, yā Topa 'äktux kummuk, yā xate' xuktux 'ämün yā Topah, pa 'ämhok, yā thihk 'ämün. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ükax'āmi 'ög xat'ax yög tappet tu', hu: "Äxop te Topa putuk". Kaxīy. ³⁵ Tu xe:

—Topa te nôm pu' hōm yäy yög hām'äktux, tu nôm xānähä', hu: "Topa putuk xop". Kaxīy. Yā' kax'āmi Topa yög tappet tu nō'ōm, ha Topa yög tappet te' koit 'ohnäg. ³⁶ Ha Topa tek mūn yäyikutnähä', tu nūgkutnähä nūnte hām xexka tu', ha 'äte' hām'äktux 'ügmūn yā Topak-tok. Texīy 'äxop tek mūn 'äktux kummuk?

³⁷ Paxpu 'äte yögnū 'ätak pu hāpxopmā 'ohnäg, ha ta 'äpu 'äkuxa mām hok. ³⁸ Pa 'äte yögnū 'ätak pu hāpxopmähä'. 'Äxop tek kopa 'äkuxa mām 'ohnäg, pa 'äpu 'äkuxa mām yög hāpxopmā'ax kopah, yā yög hāpxopmā'ax ka'ok xe'egnäg kopah, nūy yümmüg xe'e yögnū 'ätak xip 'ügmütik, xik xip yögnū 'ätak mütik. Kaxīy.

³⁹ Ha Yoneo xop te xonat xat, pu Yeyox mŭy, pa Yeyox te tikmŭ'ŭn kopa' xip, tu' mŏg, ⁴⁰ tu mŏktu kŏnāg kox Yohnām xak putpuk, tu mŏktu' xupep Yoām yŏg xip'ax tu', yā hŏmā Yoām te tikmŭ'ŭn putox pix nŏnteh, ha Yeyox te' nox xip. ⁴¹ Ha ta' nŭn tikmŭ'ŭn punethok, tu nŭktu Yeyox tu' mŏxaha', tu hām'āktux, hu:

—Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, pa Yoām te Yeyox 'āktux, ha hām'āktux xohix 'ŭxe'e', yā' koit 'ohnāg. Kaxīy.

⁴² Ha ta tikmŭ'ŭn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

11

Nay xok

¹ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Nay, yā' xip xiptuxexka Metān tu', tu' pakut. Ha ta kama' tihī' Metān tu' Mānix xi' tutnŏy, yā Mā'at. ² Yā hŏmā Mānix te hep haxnāg max pux, yā' takat, tu Yeyox pata yīmŭ' pux, tu' xe hā' pata nagāhā', yā Mānix te Yeyox putuppax. Manix taknŏy yā Nay pakut. ³ Mānix te' nŏy mŏ'kutnāhā' xix Mā'at te', puyīy Yeyox xānā', hu:

—Yāyā, yā 'āxape' ŭpakut. Xate nŏm mŏ'yāy xe'ēgnāg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Yā' pakut, pa' pakut, puyīy tikmŭ'ŭn pēnā' Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmŭ'ŭn te' pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg Topa xix Topak-tok. Kaxīy.

⁵ Yeyox te mŏ'yāy xe'ēgnāg Mā'at xi' tutnŏy xix Nay. ⁶ Nay pakut, ha Yeyox te' xupak, tuk-nāy tu' nox xip 'āmnīy tix hā, yā' mŏg'ah Nay hah. ⁷ Ūnŏg 'āmnīy tix, ha Yeyox te yāy yŏg tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—Āpu yŭmŭ mŏg hāpxexka Yonex tu'. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox yŏg tik xop te:

—Yāyā, hŏmā hāpxip kutŏgnāg Ṭhā Yoneo xop tep-tup, nŭy mīkaxxap hā 'āp-tex 'ŏnteh. 'Ok xatep-tup, nŭy putpu mŏg. 'Āmŏg hok! ⁹ Ha Yeyox te:

—Māyŏn mŏg puxet yŏg 'ot xohix te' 12. Tik 'ŭm te hāpkumep hāptup hah, hu nāp-tup'ah, yā hāmpēnāhā Ṭhā' xip kuyānām. Kuyānām xip Ṭhā 'āte hāpxopmāhā'. ¹⁰ Pa tik 'ŭm te hāpkumep 'āmnīy Ṭhā, hu' nāp-tup, yā hāpkoxtap. Hāpxip Ṭhā hāpkoxtap'ax, Ṭhā 'āte hāpxopmā 'ohnāg. Kaxīy.

¹¹ Tu xe:

—Yŭmŭg xape Nay te mŏ'yŏn, pak mŏg putup, nŭy tuhuk. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox yŏg tik xop te:

—Yāyā, mŏ'yŏn, puyā xip, 'ŭhittup putup. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te xok'ax 'āktux, yā' xok, pa Yeyox yŏg tik xop te hāmpē'paxex, Yeyox te mŏ'yŏn'ax 'āktux. ¹⁴ Yīy Yeyox te hām'āktux ka'ok, hu:

—Nay 'ŭxok. ¹⁵ Ak xip'ah Nay mŭtik, Ṭhā' xok, pak kuxa hittup, yā 'āte 'āxop kuxa māmāp-tup. Āpu yŭmŭ mŏg Nay hah. Kaxīy.

¹⁶ Ha Tŏmē', yā' xuxet'ax nŏy te 'Ūktonnix, yā Tŏmē' te:

—Āpu yŭmŭ mŏg yāyā mŭtik, nŭy xakix nŭmŭtik. Kaxīy.

Yeyox te tikmŭ'ŭn hīnāhā'

¹⁷ Ha ta' mŏg Yeyox, tu' xupak tikmŭ'ŭn te hām'āktux hŏmā 'āmnīy te' 4 Ṭhā Nay hāpkot. ¹⁸ Xiptuxexka Metān xix kŏmēn Yenoyanēn yŏg kinŏm te' 3 kŏmāg. ¹⁹ Yīy ta' mŏg Yoneo xohix, nŭy Mā'at kuxa hittupmā' xix Manix kuxa hittupmā', yā' taknŏy xok, ha' potaha'. ²⁰ Ūnŭn Yeyox, ha Mā'at te' xupak, tu ta' mŏg, nŭy yāy tu xakux, pa Mānix nox xip yāy pet tu'. ²¹ Ha ta' mŏg Mā'at Yeyox hah, tu mŏktu' xupep, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnteh, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. ²² Pa 'āte' yūmmūg, xate Topa tu' xak hāpɔop 'ūm nōmhā, puxix xa hāpɔopmā'. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Ātaknōy te putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁴ Ha Mā'at te:

—'Āte' yūmmūg, hāmyāxatamuk xohix xox putox 'hā putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—Āte tikmū'ūn putpu' hīnnāhā', tu hi'ax hōm, yā hāmhīnnā'ax xip 'ūgkopah. Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, hu' hip-tup. Tikmū'ūn xakix, puxix tu hip-tup. ²⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm pip, tu' kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix tu xok xexka putup 'ohnāg. 'Ok 'ākuxa mām nū' hām'āktux kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Mā'at te:

—Yāyā, hamūn, 'ūgkuxa yūm. Āte' yūmmūg, 'āmūn yā Kunnix, yā Topak-tok, tu 'ānūn nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Yeyox potaha'

²⁸ Tu ta' nūn Mā'at, tu nūktu' xupep, tu' tutnōy Mānix mūtik hām'āktux, yā' tix te yāy mūtik hām'āktux, 'ap nōy xip'ah. Mā'at te:

—Yāyā xip, tu 'āxak. Kaxīy.

²⁹ Ha Mānix te' xupak, tu ta' mōg mō'ka'ok, nūy Yeyox ha mōg. ³⁰ Yā Yeyox xupep 'ohnāg xiptuxexka tu', pa' xip nōm xip'ax tu', yā hōmā hām'āktux Mā'at mūtik 'ōnteh.

³¹ Ha ta' pip Yoneo xop mīptut kopah, nūy Mānix kuxa hittupmā', tu Mānix pēnāhā'. Yā' yok Mānix, tu ta' mōg mō'ka'ok hāptopah, ha Yoneo xop te hāmpē'paxex Mānix mōg xukpot tu', nūy pohoh.

³² Ta' mōg Mānix, tu mōktu Yeyox ha' xupep, tu Yeyox pēnāhā', tu hām tu' xip Yeyox pata yīkak, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnte, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. Kaxīy.

³³ Mānix potaha', ha Yeyox te pota pēnāhā' xix Yoneo xop pota pēnāhā' nōm nūn Mānix mūtik, tu' kuxa ka' xexkañ,

³⁴ tu:

—Pi'yā 'āxop te nō hāpkot? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yāyā, mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox potaha'

³⁶ Yīy Yoneo xop te:

—'Ūpēnā', Yeyox te Nay mō'yāy xe'ēgnāg xexka'. Kaxīy.

³⁷ Pa' yāg te:

—'Ok tute tik pa hok pu' pa mīy? Hamūn. Paxpu Nay hittupmā, puxix tu xok 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūputpu' hi Nay

³⁸ Ha' kuxa ka' xexka 'ūxehet Yeyox, tu ta' mōg xukpot tu', ha' xip Nay yōg mīkaxɔap kox, ha mīkaxɔap te mōhāmñnyñ mīkaxɔap kox. ³⁹ Ha Yeyox te xat, hu:

—Āpu' xut mīkaxɔap. Kaxīy.

Ha Mā'at, yā tik mūktutnōy te:

—Yāyā, 'ūhax kummuk xexka'ax. Yā' xok hōmā 'āmñy te' 4. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hām'āktux, 'ākuxa yūm, hu ta' pēnāp-tup Topa te hāpɔopmā max xe'ēgnāg mīy putup? Kaxīy.

41 Ha tikmū'ūn te mīkaxxap yōkânāmāhā', ha Yeyox te pepi pēnāhā', tu:

—Yōgnū 'ātak, 'āmax, xate yōg hām'āktux 'āpak. 42 'Āte' yūmmūg, xate yōg hām'āktux 'āpak mōkuma'āmōg. Pa 'āte nū 'āktux, puyīy tikmū'ūn hām'āktux 'āpax, hu' kuxa mām 'ūgmūn kopah, yā xate nūgkutnāhā'. Kaxīy.

43 Ta hāpxip 'īhā Yeyox te' xānā ka'ok, hu:

—Ney, 'āpep, nūy nū'! Kaxīy.

44 Ha ta nōm xok xupep, yā' yīm kīy xix pata', yā xakix xop yōg topixxax kīy'ax hā, xix pa yīn kīy kamah. Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūko'a', nūy xut, pu mōg. Kaxīy.

Tikmū'ūn tep-tup puyīy xonat Yeyox putex

45 Yā' pip Yoneo punethok, tu' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā' nūn, nūy Manix mūtik pip, tu' pēnāhā' Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

46 Ha ta' yāg mōg putpu', nūy Paniye xop pu Yeyox yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux, 47 yīy ta' yāy tu nū'nāhā' Paniye xop xix 'āmānex xexka xop xix tik pa te hāmyūmmūg xop, tu:

—Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok. 48 Yūmū'āte' tux hok, pu mīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hā kaxīy, puxix tikmū'ūn xohix xexka kuxa mām ka'ok putup Yeyox kopah, ha ta' nūn putup Hōm yōg xop, tu yūmū yōg Topa pet koxyo y putup, xix yūmūg xop xohix xexka kix putup. Kaxīy.

49 Pa' xip yāp-xet 'ūxuxet'ax Kaxpax, yā nōm hāmyāxatamuk 'īhā 'āmānex xop xat Kaxpax te', tu:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. 50 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'ohnāg? Yā' max, pu tik puxet tikmū'ūn pupi' xok, pa yā' kummuk, pu yūmūg xohix xexka xakix. Kaxīy.

51 Yā Kaxpax te yāy yōg hāmpē'paxex'ax 'āktux 'ohnāg, pa yā nōm hāmyāgxadatamuk 'īhā 'āmānex xop xat Kaxpax te', tu Topa pupi' hām'āktux, tu Yeyox xok'ax 'āktux. Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup. 52 Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup, tu' xok putup, nūy yāytunū'xoh nōm nōy kamah, yā hām panip tu' pip hāpxexka xohix tu', yā Topak-tok xop, tu Yoneo xop hā' mīy putup xī' nōy hā', pu tu' pip puxet, yā xop puxet.

53 Ha ta Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux kōnāmāhā nōmhā texīy Yeyox putex putup, 54 yīy ta Yeyox te yāy xaptop hā hāpkumep hāpxexka Yonex tu', tu hāpxip 'īhā' mōg, tu mōktu' xupep hām nak yīka', tu' nox xip kōmēn 'Epayīy tu' yāy yōg tik xop mūtik.

55 Ha ta hāmhūmnāg Yoneo xop yōg 'āmuk xexka xuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg tikmū'ūn punethok kōmēn Yenoyanēn tu', nūy yāy pix, nūy Yoneo yōg xat'ax mīy.

56 Ha ta tikmū'ūn te Yeyox xak kōmēn tu', tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Putep hāmpē'āpaxax, 'ok nūn putup Yeyox 'āmuk xexka hah? Kaxīy.

57 Ha ta' xat 'āmānex xexka xop te' xix Paniye xop te', pu tikmū'ūn 'ūm Yeyox pēnā', mā', nūy nōm 'āktux, puyīy xonat xat, pu Yeyox mūy.

12

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

1 Ta xe 'āmnīy te' 6 'īhā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep xiptuxexka Metān tu', yā Nay pet yūm Metān tu', yā hōmā Yeyox te nōm putpu' hīnnāhā'. 2 Ha ta' puk 'āmuk, tu Mā'at te xit'ax

nūnnāhā', nūy tikmū'ūn pu' nīm, ha ta' yūm Nay mīmpe xit'ax tu' Yeyox mūtik, ³ ha Manix te' paha hep haxnāg max takat xexkah, yā' kit xahix, yā mīnnt nān hā' mīy. Manix te' nōm pux Yeyox pata yīmū', tu yāy xe hā' pata nagāhā'. 'Ūhax māynāg 'ūhep yōg, tu hāp xip 'īhā mīptut hā nū' xip 'ūhax max. ⁴ Ha ta' xip Yot 'Ixkanot, yā Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā' gāy xop mōgāp-tup, puyīy Yeyox xūygā'. ⁵ Yot te:

—Teptu hep haxnāg nōmenex 'ohnāg, nūy 2 xēmān yōg hām hā' pop tayūmak, nūy hok xop pu tayūmak nīm? Kaxīy.

⁶ Yā Yot te hām'āktux te kaxīy, pa hok xop putuppax 'ohnāg, pa' xupxet putup, yā tute' tat tayūmak Yeyox yōg xix Yeyox yōg tik xop yōg, tu nōm hā tat'ax kopa yāy pu tayūmak mōypax.

⁷ Ha Yeyox te:

—Pu yā xip 'ūhūn. Hām'āktux kummuk hok. Tute hep tat, nūy 'ūgyīn muk, yā 'ūkxok putup. ⁸ 'Ūhok xop pip ka'ok mōkuma'mōg 'āxop kopah, pa noxk xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah. Kaxīy.

'Ūxexka xop tep-tup, nūy Nay putex

⁹ Ha ta tikmū'ūn xohix xexka te' xupak hatō'a Yeyox xip xiptuxexka Metān tu', tu ta' mōg, nūy Yeyox pēnā' xix Nay pēnā', yā putpu' hi'. ¹⁰ Yīy ta 'āmānex xexka xop te yāy mūtik hām'āktux texīy yīp-tex Nay kamah. ¹¹ Yā Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', ha Yoneo punethok te' pēnāhā', tu' xupak, hu yāy yōg xexka xop nīm, nūy kuxa mām Yeyox kopah, yīy ta' xexka xop tep-tup nūy Nay putex.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn ha mō'nāhā'

¹² Hāptup ha ta' pip tikmū'ūn 'āmuk xexka tu' 'āxet'ax Nōā'yēn, tu' xupak Yeyox nūn kōmēn Yenoyanēn tu'. ¹³ Ha tikmū'ūn xohix te' pop patxap kup mág, tu ta' mōg Yeyox hah, tu' mōg, tu hām'āktux ka'ok hu:

—'Ūmax xe'ēgnāg Topah. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā' xate nū nōm kutnāhā', yā tute 'Iyaet xop xat. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te' paha yomēn kutok, tu nōm yīmū' yūm. Yā Topa yōg tappet te: ¹⁵ "Kōmēn Xiām yōg tikmū'ūn, 'āpu 'ākuxa nōg hok. 'Ūnūn 'ōg tik xexkah, yā yomēn kutok yīmū' yūm". Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te nōm kax'āmi xutigā 'ohnāg, pa Yeyox mōg putup pepi pexkox tu', 'īhā' yūmmūg putup Topa yōg tappet yōg hām'āktux xix tikmū'ūn te hāp xop mā yūmmūg putup kamah.

¹⁷ Yā tikmū'ūn te' pēnāhā Yeyox te Nay xānāhā mīkaxxap kox kopah, tu putpu' hīnnāhā', ha tikmū'ūn te' xape xohix pu nōm 'āktux. ¹⁸ Ha' nōy te' xupak Yeyox te hāp xop mā ka'ok xe'ēgnāg, hu ta' mōg Yeyox hah. ¹⁹ Yīy ta yāy mūtuk hām'āktux Paniye xop te', hu:

—Pēnā'. Tikmū'ūn tek mūg 'āpak 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix xexka te Yeyox pe' mōg. Kaxīy.

Genex yōg xop mōg, nūy Yeyox pēnā'

²⁰ Yā' pip tikmū'ūn xohix Yenoyanēn tu 'āmuk xexka tu', tu Topa pu nūktetex, ha nōm xop kopa' xip hāp xexka Genex yōg xop, ²¹ tu' nūn, tu nūktu Pinip ha' mōxaha', tu:

—Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, nūy Yeyox pēnā'. Kaxīy.

Yā Pinip yōg kōmēn yā Metxax, yā hāp xexka Ganinet kopa' xip.

²² Tu ta' mōg Pinip, tu mōktu 'Ānene pu' xuktux nō'ōm, ha ta' mōg tik tix, tu mōktu Yeyox pu' xuktux nō'ōm, ²³ ha Yeyox te:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok. Hāpxip kutōgnāg 'Īhāg xok putup, hak-nāy tu Topa te 'ūkxexka mīy putup, ha tikmū'ūn xohix tek mūn 'āktux max putup. ²⁴ Tikmū'ūn te hāpxop xap xok. Yāk-tōgnāg hāpxopxap, pa hāpxip 'Īhā yāyhā kup, tu mīnta ta xohix popmāhā', yā' max xe'ēgnāg. Hā kaxīy putuk 'ūgmūn. 'Ūkxok putup, pa putpuk hip-tup, ha nōmhā' max xe'ēgnāg. ²⁵ Hā kaxīy kama tikmū'ūn. Tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, puxi' pop putup hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Ha ta' nōy te yāy yōg putup'ax mīy, puxi' pop putup'ah hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup'ah hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ²⁶ Yōgnū kāmānat te yāy putup'ax mīy'ah, pa' mīy 'āte nōm putup, tuk pe' mōg putup, nūy 'ūgmūtik pip, ha Topa te nōm xexka mīy putup. Kaxīy.

Yeyox te hām'āktux 'ūxok putup

²⁷ Tu Yeyox te xe:

—Hōnhā 'Īhāg kuxa hittup 'ohnāg. 'Āte putep 'āktux putup? 'Ok 'āte hām'āktux putup, hu: “Yōgnū 'ātak, 'āpu 'ūkxūy xut”. Kaxīy. 'Āmhok, 'āte nōm 'āktux putup'ah. Pak nūn, nūy tu xok. ²⁸ 'Ātak, 'āpu 'āxexka nōy nā mōg tikmū'ūn xop kopah! Kaxīy.

Ha ta' hām'āktux Topa pexkox tu', hu:

—'Āte yāy xexka mīy nōy nāg mōg tikmū'ūn xop kopah, tu xe' mīy putup. Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux, hu:

—Yā tex tīnnāhā'. Kaxīy.

Pa' nōy te:

—Yā pexkox yōg nū'pok xop te hām'āktux. Kaxīy.

³⁰ Pa Yeyox te:

—Topa te hām'āktux, xayīy 'āxop xupax. Kaxīy.

³¹ Hāpxip kutōgnāg, 'Īhā Topa te hep yāy koxuk xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Hāpxip kutōgnāg 'Īhā Topa te' pu'ugāp-tup nōm te Topap-tup 'ohnāg xop xat. ³² 'Āte mīpkupnix yīmūg xup putup, tu yāy pu' pop putup tikmū'ūn xohix hāpxexka xohix tu'. Kaxīy.

³³ Yā Yeyox te hām'āktux hā kaxīy, hu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā te kaxīy xok putup.

³⁴ Ha tikmū'ūn te:

—Pak mū'āte' mōkupix xat'ax yōg tappet tu Kunnix xip'ax hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, pa xate hām'āktux Tikmū'ūn Kutok xup putup mīpkupnix yīmū', tu' xok putup. 'Ū'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutōgnāg hāg xip'ax nūnteh. 'Āpu 'ūg 'āpax, nūy hāmyūmmūg, 'Īhāg xip nūnteh. Yā 'āte kuyānām putuk. 'Ūkxip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg. Kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmpēnāhā'. ³⁶ 'Āpu 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, 'Īhāg xip, nūy hāmyūmmūg. Kaxīy.

Yoneo xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

Yeyox te hām'āktux kux, tu ta' mōg, tu yāy xaptop, ³⁷ tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', pa' kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah. ³⁸ Yā hōmā 'ūhittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, yā hōnhā putuk

hāpɔxopmā'ax. 'Iyait te: “Topah, 'ū'ūm kuxa mām yūmū yōg hām'āktux kopah? Yā' kuxa mām 'ohnāg. Tep-te' yūmmūg, yā Topa te hāpɔxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā' yūmmūg 'ohnāg”. Kaxīy.

³⁹ Hā kaxīy 'ūkuxa mām yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, 'Iyait te:

⁴⁰ “Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg mīy, tu tikmū'ūn putox ka'ok mīy, puyīy tikmū'ūn pa hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn hāmyūmmūg hok, puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy kux hok, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk xit hok.” Kaxīy.

⁴¹ 'Iyait te hām'āktux, tute' yūmmūg Yeyox 'ūmax xe'ēgnāg tu', hu Yeyox 'āktux.

⁴² Pa Yoneo xexka xohix xop kuxa mām Yeyox kopah, pa nōm te Paniye xop yīpkutuk, hu hām'āktux xaptop, puyīy Paniye xop xat hok, pu Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxakux hok. ⁴³ Yā' xexka xop tep-tup punethok, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max, pap-tup kutōgnāg, pu Topa nōm 'āktux max.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn yōg hāpɔxopmā'ax kopit

⁴⁴ Ha ta xe hām'āktux Yeyox, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā' kuxa mām kama nōm kopah, nōm te nūgkutnāhā'. ⁴⁵ Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', yā nōm pēnāhā kamah, nōm te nūgkutnāhā'. ⁴⁶ 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk mūn, yā hām xexka yōg tikmū'ūn yōg kuyānām putuk, yā' kuxa mām 'ūgkopa xop kuxa te hāpkoxtap kopa' pip 'ohnāg. ⁴⁷ Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, pa' yīpkox 'ohnāg, kopxix yōg hāpɔxopmā'ax kopit putup'ah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. ⁴⁸ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, xix yōg hām'āktux putup nōg, puxix Topa hām'āktux putup, hu: “Yā' kummuk nō'ōm. Nōm te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak 'ohnāg. Kaxīy Topa te hām'āktux putup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'.

⁴⁹ Hamūn 'āte yāp-xehnāg hā hām'āktux 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tu 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux. ⁵⁰ Ha 'āte' yūmmūg Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn mōgāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux.

13

Yeyox te yāy yōg tik xop pata pix

¹ Hāmhūmnāg, yā 'āmnīy puxet 'ihā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn 'ihā Yeyox te' yūmmūg, hāpxip 'ihā hām xexka nūm putup, nūy yāy 'ātak ha mōg. Tute mō'yāy xe'ēgnāg yāy yōg kuxa mām xop, tu mō'yāy xe'ēgnāg kux 'ohnāg.

² Ta' xit Yeyox yāy yōg tik te 12 xop mūtik. Hōmā Hāmğāyāgnāg te Yot 'Ixkanot mōgāhā', pu hāmpe'paxex texīy gāy xōp mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy' xūyğā'. ³ Ha Yeyox te' yūmmūg yāy yōg 'ātak te tu' popmāhā 'ūxohix xexkah, puyīy nōm xat. Yeyox te' yūmmūg Topa tu' nūn, tu Topa ha' mōg putup putpu'.

⁴ Yeyox yūm mīmpe xit'ax tu', tu tak-nihā' xip, tu topixxax xut 'ūyīmū nō'ōm, tu topixxax yāy nagā'ax paha', tu nō yāy kunāy hīy, ⁵ tu' pux kōnā'āg pa pix'ax kopah, tu yāy yōg tik xop pata pix kōnāmāhā', tu topixxax yāy nagā'ax hā nagāhā' nōm tek-nāy hīy hā, ⁶ tu' xupep Xīmām Pet yīkak, pa Pet te:

—Yāyā, 'ām̄hok. 'Ok 'ūk̄pata pix putup? Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—Hōnhā xate' yūmmūg'ah 'āte hāp̄xopmāhā', pa hāp̄xip 'Ihā' yūmmūg putup xate'. Kaxīy.

⁸ Ha Pet te:

—Xatek pata pix putup 'ohnāg. 'Ām̄hok!

Pa Yeyox te:

Paxpu 'āpata pix 'ohnāg, ha ta 'ām̄ūn yā yōg'ah. Yā 'āxip'ah yōg tik xop kopah. Kaxīy.

⁹ Ha Xīmām Pet te:

—Yāyā, 'āpu 'ūk̄pata pix, xik yīm xik putox! Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te tatxok, hu' xexka tup. 'A xe tatxok putup'ah, pa' pata pix putup 'ūxeheh. 'Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet 'ām̄hok, yā' xutputux.

¹¹ Hamūn, Yeyox te' yūmmūg nōm te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūygā'. Hā kaxīy hām'āktux hu: "Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet, 'ām̄hok, yā' xutputux". Kaxīy.

¹² Yeyox te' pata pix kux, tu topixxax mō'tat putpu', tu ta' mōg yāy yōg xip'ax tu' mīmpe tu' xit'ax tu', tu:

—'Ok 'āxop te' yūmmūg teptu 'āte 'āpata pix? ¹³ 'Āxop tek xānāhā, hu: "Notot", Kaxīy, xix: "Yāyā". Kaxīy. Hamūn, yāg mūn. ¹⁴ 'Āte 'āxop xat, tu 'āte 'āxop pu hām̄yūmmūgāhā', tu 'āpata pix kamah. Yā 'ūk̄xexka', pa 'āpata pix, yīy ta 'āxop te' nōy pata pix, pu' max. Yā 'āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁵ 'Āte hāp̄xopmā', xayīy 'āxop pēnā', nūy mīy kamah. ¹⁶ 'Āte xa hāp̄xe'e 'āktux nōm te' xat yā' xexka', pa kāmānat yāk-tōgnāg. Nōm te mō nōy kutnāhā' yā' xexka', pa nōm mōg yāk-tōgnāg. 'Ūk̄xexka', pa yā kāmānat putuk. Yā 'āte 'āpata pix, yā kāmānat putuk. 'Āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu kāmānat putuk kamah, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁷ 'Āxop te' yūmmūg nōm hāp̄xop xe'e nōmhā. 'Āxop te' mīy, nūy ta 'ākuxa hittup.

¹⁸ —'Āte 'āxop xohix xexka 'āktux 'ohnāg, tu tap-xet 'āktux. 'Āte yāy yōg yīmōgātux xop yūmmūg. Pa Topa yōg tappet te: "Tik xit 'ūgmūtik, tu 'ā tu' gāy". Kaxīy. Ta hōnhā' gāy. ¹⁹ 'Āte nōm 'āktux hōnhā. Hāp̄xip 'Ihā' 'āxop te nōm hāp̄xopmā'ax pēnāp-tup. 'Āte nōm 'āktux hōnhā, xayīy 'ākuxa mām putup, tu' yūmmūg putup 'ūg'āxet'ax 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy. ²⁰ 'Āte xa hāp̄xe'e 'āktux. 'Āte mō'pok tihik, ha ta xohix 'ūm te nōm putuppax yāg putuppax putuk. Ha nōm tek putuppax te Topap-tuppax kamah, yā Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn.

Yot te' gāy xop mōgāp-tup

²¹ Yeyox te hām'āktux kux, tu' kuxa hittup 'ohnāg tu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāp̄xe'e 'āktux, yā' xip 'ūp-xet 'āxop kopah, tu nōm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūg hah, puyīy 'ūgxūygā'. Kaxīy.

²² Ha Yeyox yōg tik xop te yāy pēnāhā', tu' kuxa te' yēy. Putep 'āktux? ²³ Ha ta' xip tihik Yeyox yōg tik xop kopah. Yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg, ha' yūm Yeyox yīkak, ²⁴ ha Xīmām Pet te nōm pu' yīm mahap, tu:

—'Āpu 'ūyīykopit, putep xuktux. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm mōg Yeyox yīkāgnāg, tu:

—Yāyā, 'ū'ūm nō'ōm? Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—'Āte pām mō'tat putup hep kopah, tu pām hōm putup nōm tik pu'. Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Tu pām paha', tu mō'tat hep kopah, tu Yot pu' hōm, yā Ximām 'Ixkanot kutok. ²⁷ Ha Yot te pām paha', tu hāpxip 'ohnāg 'ihā Hāmgāyāgnāg te Yot hā mō'nāhā', ha Yot te Hāmgāyāgnāg 'āpak. Ha Yeyox te:

—Xatep-tup, nūy hāpxopmā'. 'Āpu 'ūmīy mō'ka'ok. Kaxīy.

²⁸ Pa xohix te mīmpe xit'ax tu' mām, tu' yūmmūg 'ohnāg, putep xuktux Yeyox Yot pu'. ²⁹ Yā Yot te Yeyox yōg tik xop yōg tāyūmak tat'ax pēnāhā', ha yāg te hāmpē'paxex Yeyox te Yot xat, pu mōg, nūy pām pop 'āmuk xexka pu', ha ta yāg te hāmpē'paxex Yeyox te' xat, pu mōg, nūy tayūmak popmā 'ūhok xop pu'.

³⁰ Yot te pām paha', tu ta' mōg hāptopah. Yā 'āmniy.

'Ūxat'ax tup

³¹ Ha Yeyox te:

—Hōmā tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūmax xe'ēgnāg Tikmū'ūn Kutok. Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg. ³² Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg, yīy ta Topa te tikmū'ūn puk mūn mūg 'ūgmax xe'ēgnāg. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm mīy putup. ³³ Ūkxape xop, hāpxip kutōgnāg hak xip kux'ax 'āxop kopah. 'Āxop tek xak'ax, pa 'āxop tek mōg'ax yūmmūg 'ohnāg. Yā hōmā 'āte Yoneo xop pu nōm 'āktux. ³⁴ 'Āte xa' hōm xat'ax tup, hu:

—'Āpu 'ānōy putuppax, 'āte 'āxop putuppax putuk. ³⁵ 'Āxop te 'ānōy putuppax, puxix tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āxop pip yōg tik xop kopah. Kaxīy.

Yeyox te Pet mūtik hām'āktux

³⁶ Ha Ximām Pet te:

—Yāyā, piyā 'āmōg? Kaxīy.

Ha Yeyox te

—'Ūkpe 'āmog yūmmūg 'ohnāg, pa hāpxip 'ihāg pe 'āmōg putup. Kaxīy.

³⁷ Ha Pet te

—Texīy 'āpek mōg yūmmūg 'ohnāg hōnhā? 'Āte xa tuk xok putup. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Ok xate 'ā tu 'āxok putup? 'Āmhok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, xate hām'āktux tikoyuk putup, hu: "Ākxip'ah 'ūgmūn Yeyox yōg tik xop kopah". Kaxīy. Haknāy tu xokakkak pit xatap-tup. Kaxīy.

14

Yeyox te tikmū'ūn mōgāhā yā tak hah

¹ Ta Yeyox te:

'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa māhām Topa kopah. 'Āpu 'ākuxa māhām 'ūgkopah kamah. ² Yōgnū 'ātak pet kopa' pip pip'ax punethok. 'Ūgmōg putup, nūy 'āpip'ax max mīy. Paxpu te kaxīy 'ohnāg, kopxix xa' xuktux 'ohnāg nūhū'.

³ 'Ūgmōg putup, tu' max mīy putup 'āpip'ax, tu putpuk nūn putup, tu 'āxop mōgāp-tup, xayīy pip 'āpip'ax tu 'ūgmūtik. ⁴ 'Āxop te' yūmmūg putahat nō' mōg 'ūkxip'ax tu'. Kaxīy.

⁵ Ha Tōmē te:

—Yāyā, 'ūgmū'āte' yūmmūg'ah. Piyā' yūm 'āxip'ax? Texīy 'ūgmū'āte' yūmmūg putahat? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

'Āte putat putuk, tu putat mōg yōgnū 'ātak hah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah. 'Ap xip'ah putat nōy. 'Āte tikmū'ūn pu hāpxe'e yūmmūgāhā, tu tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi max, ha' kux 'ohnāg. ⁷ 'Āxop te' yūmmūg, tu yōgnū 'ātak yūmmūg putup kamah. Hamūn, 'āxop te' yūmmūg yōgnū 'ātak. Kaxīy.

⁸ Ha Pinip te:

—Yāyā, 'āpu 'ūgmū'ā 'ōg 'ātak mūg. 'Ūgmū'āte xa tuk kax putup'ah hāpxop nōy. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox te:

—'Āmnīy xohix hāg xip 'āxop mūtik. Pinip, 'ok xatek yūmmūg 'ohnāg? Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', hu yōg 'ātak pēnāhā kamah. Teptu xate' xuktux, hu: "Āpu 'ūgmū'ā 'ōg 'ātak mūg"? Kaxīy. ¹⁰ Pinip, 'ok 'ākuxa yūm 'ohnāg, 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. 'Āte xa hām'āktux, 'a yōg'ah hām'āktux. Pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg. ¹¹ 'Āpu 'ākuxa mām nū hām'āktux kopah. Yā 'ūkxip yōg 'ātak mūtik, ha yōg 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. Pa yōg hām'āktux kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah. ¹² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy putup, 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy, pa nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok mīy putup, yōgnū 'ātak hak mōg putup hah. ¹³ 'Āxop te Topa tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, koxix xa' popmāp-tup nōm hāpxop xohix. Topa te 'ā' popmāp-tup, ha 'āte xa nōm popmāp-tup. Hā kaxīy 'āxop te Topa max xe'ēgnāg yūmmūg putup. ¹⁴ 'Āxop te 'ā tu' xak hāpxop 'ūm, koxix nōm mīy putup. Kaxīy.

Topa te Topa Koxuk hōm putup

¹⁵ Tu Yeyox te xe:

—'Āxop tek putuppax, nūy ta mīy putup 'āte nōm xat. ¹⁶ 'Āte Topa tu' xak, ha tute xa Topa Koxuk hōm putup nōm te 'āxop hā' tep-tup, tute xa nōm hōm putup. Yāg mūn putuk, yā Topa Koxuk, yā hāpxe'e yōg, ha tute 'āxop mūtik nox xip'ax mōkuma'mōg hāmyāxatumuk xohix kux 'ohnāg hā. ¹⁷ Ha ta' kuxa mām 'ohnāg xop te Topa Koxuk pa yūmmūg 'ohnāg. Topa Koxuk pēnā 'ohnāg tu'. Pa 'āxop te Topa Koxuk yūmmūg, yā' xip 'āxop mūtik hah. Kaxīy.

¹⁸ Tu xe:

—'Āte 'āxop nīm tāmnāg putup'ah, yā 'āxop te' hok pip xop putuk putup'ah. 'Āte 'āxop nīm putup, tuk mōg putup, pak nūn putup putuk 'ā hah. ¹⁹ Hāpxip 'īhā' kuxa mām 'ohnāg xop tek pēnāp-tup'ah, pa 'āxop tek pēnāp-tup, tu 'āxop pip putup, 'ūkxip putup hah. ²⁰ Nōm 'āmnīy 'īhā' 'āxop te' yūmmūg putup 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āxop pip 'ūgmūtik, yā kuxap-xet, hak xip 'āxop mūtik.

²¹ —Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū xat'ax pop, tu nōm mīy, yā tutek putuppax, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax putup, nōm tek putuppax, ha 'āte nōm putuppax putup kamah, tu yāy mūg putup 'ōm pu'.

²² Yot xip, yā 'a' Yot 'Ixkanot'ah, pa' nōy, yā Yot te:

—Yāyā, texīy xate 'ūgmū'ā yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg xop pu yāy mūg 'ohnāg? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm tek putuppax, yā nōm te yōgnū hām'āktux pap-tup, tu' mīy putup, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax, tu' nūn putup, tu nūktu nōm ha'

xupep, tu' xip putup nūmūtik. ²⁴ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, puxix yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg, yā' yīpkox 'ohnāg. 'Āxop te hām'āktux 'āpak. 'A' yōg'ah hām'āktux, pa yōg 'atak yōg. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

²⁵ —Āte xa nōm hāpxop 'āktux nōmhā, tuk xip 'āxop mūtik nōmhā. ²⁶ Yōgnū 'ātak te Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, ha tute 'āxop hā' tep-tup, yā 'āte 'āxop hāg teheh putuk, 'īhā 'ākuxa mām 'ūgkopah. Topa Koxuk tek mūn pupi' xip putup. Tute xa hāpxop xohix yūmmūgāp-tup, tu 'āxop pu xutīgāhā yōgnū hām'āktux xohix:

²⁷ —Āte 'ākuxa māmāhā'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok, ha 'āte 'ākuxa māmāhā', 'ūkputuk. 'Āte hām xexka yōg kummuk xop kuxa māmā 'ohnāg. 'Āpu 'ūyīpkutuk hok. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. ²⁸ 'Āxop te' xupak, yā 'āte xa' xuktux hu: "Ūgmōg putup, pa 'āhak nūn putup putpu'. 'Āxop tek putuppax, nūy ta 'ākuxa hittup, yāg mōg putup yāy yōg 'atak hah. 'Ūkxexka, pa nōm xexka nām. ²⁹ Hōnhā 'āte xa hām'āktux hāptup yōg hāpxopmā'ax. Hāpxip 'īhā 'āxop te nōm pēnāp-tup, tu 'ākuxa mām putup 'ūgkopah. ³⁰ 'Āte xe hām'āktux kutīgāg, yā Topa hā puknōg xop yōg xat'ax nūn hōnhā. Nōm tek xat 'ohnāg, ³¹ pa' max, pu tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āte yōgnū 'atak putuppax, nūy mīy tute nōm xohix xat. 'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

15

Yeyox te tox kup kūnīy putuk

¹ Ta Yeyox te:

—Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. 'Āte tox kup kūnīy xe'e putuk, yā mīnta 'op yōg, ha ta yōgnū 'atak te tox pēnā'ax putuk. ² Ūgkopa kuxa mām xop te tox māg max putuk xix tox yīpkup max. Ūgkopa kuxa mām xop te hāpxopmā max, ha nōm te mīnta ta pōpmā putuk. Ha tak kopa kuxa mām hok xop te tox māg kummuk putuk xix tox yīpkup kummuk. Ūgkopa kuxa mām hok xop te hāpxopmā max'ah, tu mīnta ta popmā 'ohnāg putuk. 'Ūkuxa mām xop kuxa mām 'ūgkopah. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip xix tox yīpkup te'. Yōgnū 'atak tep-tup'ah kuxa mām hok xop. Hā kaxīy tox pēnā'ax te mīm māg kummuk mep, tu' putyōn xix yīpkup kummuk. 'Ūkuxa mām hok xop te' kuxa mām xop nīm, ha' max nōmhā. Hā kaxīy tox māg kummuk pip'ah xix tox yīpkup kummuk pip'ah, ha ta tox yīpkup max te mīnta ta punethok popmāhā nōmhā. ³ Hōmā 'ākuxa mām yōgnū hām'āktux kopah, ha yōgnū 'atak te 'ākuxa kummuk xit. ⁴ 'Āpu 'ā tu pip ka'ok, ha 'āte 'āxop tuk xip ka'ok putup. 'Āxop 'ā tu 'āpip ka'ok 'ohnāg, nūy ta hāpxopmā max 'ohnāg, tu 'āxop te' mīy 'ohnāg putup Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip'ah xix tox yīpkup, puxix mīnta ta popmā hok.

⁵ —Āte tox kup xahix putuk, ha 'āxop te tox māg putuk xix tox yīpkup. 'Āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok, nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, tu 'āxop tuk xip ka'ok, nūy hāpxopmā max xohix 'āxop mūtik, ha ta 'āxop hāpxopmā max punethok, nūy mīy Topa te nōm putup. Pa 'āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok'ah, nūy ta hāpxopmā max hok, tu' mīy 'ohnāg Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox kup xahix xix tox māg xix tox yīpkup. ⁶ Tox pēnā'ax te' putyōn tox māg kummuk xohix xix tox yīpkup kummuk xohix, ha' nak, ha tikmū'ūn te nōm yāy tu nū'xok, tu kuxap kopa mō'pok, ha' puk. Hā kaxīy putuk 'ūkuxa mām hok xop, yā 'ātu' pip ka'ok 'ohnāg. ⁷ 'Āxop nox pip'ā tu', ha yōgnū hām'āktux te' nox xip 'āxop tu', 'īhā 'ā tu' xak xate

nōm putup, ha 'āte xa' popmāp-tup 'ūxohix. ⁸ 'Āxop te hāpxopmā max punethok, yīy tikmū'ūn te' pēnāp-tup, yā' māx xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy kama tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop mōg Yeyox mūtik, yā mīnta max punethok putuk. ⁹ 'Āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, yā yōgnū 'ātak te mōg mūn yāy xe'ēgnāg putuk. 'Āpu nox pi 'ūgmūtik, 'ūyīy mō 'āxop yāy xe'ēgnāg. ¹⁰ 'Āxop te' mīy 'āte nōm xat, nūy ta nox 'āpip putup 'ūgmūtik, ha 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg putup. Yā 'āte' mīy yōg 'ātak te nōm xat. Hā kaxīy putuk 'āxop xik mūn.

¹¹ —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux, nūy 'ākuxa hittupmā', ha 'ākuxa hittup xexka'. ¹² 'Āte 'āxop xat, hu: 'Āpu 'ānōy putuppax 'āte 'āxop putuppax putuk. ¹³ Tikmū'ūn te yāy xape pupi' xok, puxix yāy xapep-tuppax xexkanām. Yā tikmū'ūn xohix te yāy xape pupi' xakix 'ohnāg. ¹⁴ 'Āxop te yōgnū xat'ax mīy, 'īhā 'ūkxape 'āxop. ¹⁵ 'Āte 'āxānā kux, hu: "Yōgnū kāmānat xop". Kaxīy. Yā kāmānat xop te' yūmmūg 'ohnāg 'ūxat'ax xop yōg hāpxopmā'ax. Pa 'āte 'āxop xānāhā, hu: "Ūkxape xop". Kaxīy. 'Āte 'āxop pu' xuktux yōg 'ātak te nōm 'āktux. ¹⁶ 'Āxop tek mūn yāykutnā 'ohnāg, pa 'āte 'āxop mūn yīmōgātux, tu mō 'āxop pok, xayīy hāpxopmā max punethok, yā mīnta ta punethok putuk. 'Āxop te hāpxopmā max putup, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu' kuxa mām ka'ok putup, tu 'ā tu nox pip ka'ok putup. Ha 'āxop te yōg 'ātak tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ¹⁷ 'Āte 'āxop xat, 'āpu 'ānōy putuppax. Kaxīy.

Tikmū'ūn te' kute'ex kummuk putup Yeyox yōg xop

¹⁸ Tu Yeyox te xe:

—'Ūkuxa mām hok xop te 'āxop putup nōg. 'Āpu hāmyūmmūg, nōm tek putup nōg hāmāxap.

¹⁹ Paxpu 'āxop kuxa mām hok xop kopa pip, nūy nūmūtik mōg, puxix 'āxop putuppax, yā yāy yōg xop putuppax. Pa 'āxop pip'ah nōm xop kopah. Pa 'āte 'āxop yāykutnāhā kuxa mām hok xop kopah. 'Āmūn 'ap kuxa mām hok xop'ah. Hā kaxīy nōm te 'āxop putup nōg. ²⁰ Hōmā 'āte xa hām'āktux. 'Āpu hām'āktux'ax xaxok hok. 'Ūxat'ax xop yā' xexka', pa kāmānat xop yāg-tōgnāg. Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, puxix 'āxop kute'ex kummuk putup kamah. Tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix 'ōg hām'āktux 'āpak putup kamah, tu' yīpkox pip. ²¹ Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk te kaxīy, 'āxop yōgnū hah. Yā nōm te' yūmmūg 'ohnāg Topah. Tute nūgkutnāhā'. ²² Paxpuk nūn 'ohnāg, puxix tikmū'ūn yāy hāpkummuk mīy'ax yūmmūg 'ohnāg. Pak nūn, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. Nōmhā tikmū'ūn te' yūmmūg yāy yōg hāpkummuk mīy'ax. ²³ Tikmū'ūn tek putup nōg, xix yōg 'ātak putup nōg kamah. ²⁴ 'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, yīy tikmū'ūn te' pēnāhā', tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg, hu' yāyhāhup. Tik nōy te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, 'ak putuk'ah. Pa tikmū'ūn te' pēnāhā 'āte hāpxopmā max, tuk putupnōg xix yōg 'ātak putup nōg kamah. ²⁵ Hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn tek putup nōg, pa 'āte hāpkummuk mīy 'ohnāg". Kaxīy. Hamūn, hōnhā tikmū'ūn te kaxīy putuk, yā Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg.

²⁶ —Ta Topa Koxuk te xa hā' tep-tup, yā' xe'e Topa Koxuk. Hōnhā' xip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āte xa nōm nū'kutnāp-tup, ha tutek mūn 'āktux putup. ²⁷ Ha 'āxop tek mūn 'āktux putup kamah, yā 'āxop pip 'ūgmūtik hāmyāxatamuk xohix hā nūnte hām xexka tu'.

16

¹ Ta Yeyox te xe:

—'Āte xa' xuktux hāpxop xohix, xayīy putat max xak hok. ² Tikmū'ūn te 'āxop xat putup, xa mōxa hok Yoneo yōg Topa pet hā. Hāpxip 'Īhā tikmū'ūn te 'āxop kix putup, hā 'āxop xakix putup, ha tikmū'ūn te hāmpē'paxex putup Topa pu' hām. ³ Yā tikmū'ūn te' mīy putup yōgnū 'ātak kopa' kuxa mām 'ohnāg tu', xik mūn kopa' kuxa mām 'ohnāg tu'. ⁴ Pa 'āte xa hām'āktux tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup. Hāpxip ha ta tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup, ha 'āxop te' xuktux putup, hu: "Yā hamūn Yeyox te nōm 'āktux hōmā. Yā hōnhā te kaxīy". Kaxīy.

Topa Koxuk te hāpxopmāp-tup

Ta Yeyox te xe:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux 'ohnāg, yāk xip 'āxop kopah. ⁵ Pa hāpxip 'Īhāg mōg putup, yā nōm hak mōg putup, nōm te nūgkutnāhā', pa 'āxop te' yīkopit 'ohnāg, hu: "Tep hah?" Kaxīy. ⁶ Pa hōnhā 'āte xa nōm 'āktux, ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. ⁷ Pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' max noxk xip nūnteh, pa' max xe'ēgnāg 'ūgmōg. Paxpuk mōg 'ohnāg, puxix Topa Koxuk nūn putup'ah, nūy 'āxop hā tu tehet. Pak mōg, kopix nū nōm kutnāp-tup 'āxop hah. ⁸ Ha ta' nūn putup Topa Koxuk, tu nūktu tikmū'ūn pu hām yūmmūgā', hu: "Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu tikmū'ūn te hām yok yūmmūg 'ohnāg, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup." Kaxīy. ⁹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, hu: "Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā Yeyox kopa' kuxa mām 'ohnāg." Kaxīy. ¹⁰ Yāy yōg 'ātak hak mōg putup, ha ta Topa Koxuk nūn putup, tu nūktu tikmū'ūn pu hām yok yūmmūgāp-tup, tu' xuktux putup, hu: "Yā' yok Yeyox". Kaxīy. ¹¹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup. Hamūn, Topa te' kuxa mām hok xop yōg xat'ax yānān, pu tu' kux, tu nōm xūygāhā', pu tu' kux.

¹² —'Ūpip yōgnū hām'āktux nōy punethok. 'Āxop pu nōm yūmmūgāhā', pu' max, pa hōnhā 'āxop te hamyūmmūgā'ax xohix hā tot 'ohnāg. ¹³ Pa hāpxip 'Īhā' nūn putup Topa Koxuk, tu xa hām yok yūmmūgāp-tup. Tute 'āxop mōgāp-tup putat max hā, yā xa' yūmmūgāp-tup hām yok xohix xexkah. Tute yāy yōg hām'āktux 'āktux putup'ah, pa hām 'āpak 'āktux putup, tu xa nōm 'āktux putup, tu hāptup yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. ¹⁴ 'Āte tu' popmāp-tup hām'āktux, ha tute xa nōm 'āktux putup. Hā kaxīy xate' yūmmūg putup 'ūgmāx xe'ēgnāg. ¹⁵ Yōgnū 'ātak yōg hāpxopmā'ax xohix xexka yā yōgnū kamah. Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux Topa Koxuk te' pop putup yōg hāpxop, tu xa nōm yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

'Ūkuxa hittup 'ohnāg, tu' kuxa hittup

¹⁶ Ta Yeyox te xe:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox yōg tik yāg xop te:

—Teptu hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup". Kaxīy. Texīy hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hamūn, yōgnū 'ātak hak mōg putup". Kaxīy. ¹⁸ Teptu 'ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg"? Kaxīy. 'Īntu', putep mūn 'āktux? Yūmū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy. ¹⁹ Nōm tep-tup, nūy Yeyox yīkopit, ha Yeyox te' yūmmūg, tu:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. 'Ok kaxīy 'āxop te yāy yīkopit? ²⁰ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte 'āxop mūtik tip-tup'ah, ha 'āxop potap-tup, tu 'ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa' kuxa mām hok xop kuxa hittup'ax. 'Ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa hāpxip 'īhā 'ākuxa hittup putup. ²¹ 'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. Yā 'ūn tek-tok put putuk, yāk-tok put putup, ha' xūy. Pak-tok xip, ha ta' xūy xaxok, tu' hittup, 'ūk-tok pit xip hah, yā' xip 'ūk-tok pit nōy hām xexka tu'. ²² Yā 'āxop putuk. Hōnhā 'ākuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip 'īhā 'āxop hak nūn putup putup, ha 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn te 'ākuxa hittup'ax nōā' yūmmūg putup'ah.

²³ —Hāpxip 'īhā 'āxop tek mūn tu' xak putup hāpxop 'ohnāg, pa 'āte xa' xuktux 'āxop te yōgnū 'ātak mūn tu' xak putup hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ²⁴ Hōmā tu yā hōnhā 'āxop te Topa tu' xak 'ohnāg hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah. 'Āpu ta tu' xax, xayīy 'ākuxa hittup xexkanām.

Yeyox te' kuxa mām hok xop pop

²⁵ 'Āte xa hāmyūmmūgāhā, tu' xuktux tikmū'ūn te tox māg putuk xix kahnēn putuk. Hōnhā 'āte hām'āktux hā kaxīy. Pa hāpxip 'īhā kaxīy'ah, pa xa yāy 'ātak yūmmūgāp-tup mō'ka'ok. ²⁶ 'Āmnīy xupep 'īhā yōgnū 'ātak tu' xak putup hāpxop 'āxop te', tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha 'āte xa hām'āktux'ah 'āte yāy yōg 'ātak tu' xak, pu xa' hōm hāpxop. ²⁷ Hamūn, yōgnū 'ātak te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, 'āxop tek putuppax hah, xix 'ākuxa mām hah. Yā 'ākuxa mām, tu' yūmmūg 'āte Topa tuk nūn. ²⁸ Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnte hām xexka tu', pa hōmāg mōg putup, yā hām xexka nīm putup, nūy yāy yōg 'ātak ha mōg putpu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Nōmhā xate hām'āktux mō'ka'ok, 'ap xate hām'āktux nōy hā yūmmūgā 'ohnāg. ³⁰ 'Ūgmū'āte' yūmmūg xate' yūmmūg hāpxop xohix xexka'. 'A xatep-tup'ah tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā'. Yā xate' yūmmūg tikmū'ūn yōg hāmp'e'paxex'ax xohix xexkah. Nōmhāg mū'āte' yūmmūg Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām hōnhā. ³² Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āxop te hāpxumā'ax yāy pet tu', koxix puxet hā xip putup. Pa 'a' 'ūkpuxet xip'ah, pa yāy yōg 'ātak xip putup 'ūgmūtik. ³³ 'Āte xa nōm 'āktux, xayīy 'ākuxa mām, yā 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āxūyāp-tup, pa 'ākuxa nōg hok, yā 'āte' kuxa mām hok xop pop, yā 'āte' xut. Kaxīy.

17

Yeyox te Topa pu hām'āktux

¹ Ta hām'āktux kux Yeyox, tu pepi' pēnāhā pexkox tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Tak, 'āmnīy nō'ōm xupep xate nōm 'āktux. 'Āpu 'ūgxexka xe'ēgnāg mīy, puyīy tikmū'ūn pēnā 'ūgmax xe'ēgnāg. Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup kama 'āxexka xe'ēgnāg xix 'āmax xe'ēgnāg. ² Xatek mūn mīy 'ūkxexka', yā tikmū'ūn xohix yōg xexka, tu tikmū'ūn xohix hīnnāhā', hā hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Xate 'ā' popmāhā 'ūxohix, ha' kuxa mām 'ūgkopah. Yā 'āte nōm hīnnāhā', ha' kux 'ohnāg. ³ Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn te 'āyūmmūg, yā Topa yūmmūg. 'Ap xip'ah Topa xe'e nōy. Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn tek mūn

yümmüg. Xate nügkutnâhâ'. ⁴ 'Āte tikmū'ün pu 'āmax xe'ēgnāg yümmügāhâ'. 'Āte hāpxopmā kux xate 'ā nôm xax. ⁵ Tak, 'ükxip putup nōnteh 'āmütik. 'Āpu 'ā' hōm hāpxop max xe'ēgnāg nōnteh, yā 'ükxexka mīy. Hōmā 'ūhittap 'a hām xexka xip'ah, hak max xe'ēgnāg xik xexka'. 'Āpu 'ām popmā 'ūxeheh nō'ōm.

⁶—Xate tikmū'ün yīmōgātux hām xexka yōg tikmū'ün kopah, tu 'ā tikmū'ün popmāhâ', pu 'ügkopa kuxa mām, ha 'āte tu 'āyümmügāhâ', yā yōgnū tikmū'ün, ha xate 'ā' popmāhâ nō'ōm, ha nōm te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, ⁷ tu nōm te' yümmüg xate 'ā' popmāhâ hām'ākux xohix, tuk ka'ogā punethok. ⁸ Xate 'ā' popmāhâ hām'āktux, ha 'āte tikmū'ün pu nōm 'āktux, tu' yümmüg xe'e', 'ātuk nūn, tu' kuxa mām xate nügkutnâhâ'.

⁹—'Āte yāy yōg kuxa mām xop 'āktux. 'A 'āte puknōg xop 'āktux'ah. Pa 'āte yāy yōg xop 'āktux xate 'ā nōm popmāhâ', yā 'ōg kuxa mām ka'ok xop kamah.

¹⁰ 'Ūxohix xexka yōgnū tikmū'ün xix 'ōgnū kamah, ha tikmū'ün xohix xexka 'ōgnū xix yōgnū kamah, ha tikmū'ün te' pēnāhâ', tu' yümmüg 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg. ¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'ā hak mōg putup, tu' ap 'ükxip putup'ah hām xexka tu'. Pa yōgnū xop te' kuxa mām hok xop mütik yāy kofīnāp-tup. 'Āpu yōg xop hā 'ātehet. 'Āpu nōm pēnā max, 'āka'ok hāh. Yā 'āka'ok, ha xatek ka'ogāhâ hā kaxīy. 'Āpu nōm pēnā max, pu' xohix tu' kuxap-xet, yā yūmüg putuk. ¹² 'Ūkxip yōg xop mütik, tu nōm hāg teheh, tu' pēnā max. Xatek ka'ogāhâ', hā kaxīy 'āte nōm hāk teheh, tu nōm xaxok 'ohnāg, yā' kuxa mām kux putup'ah, pa yā tik puxet xaxok. Yā hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: "Ūxaxogāp-tup yāp-xet". Kaxīy. Hā kaxīy 'āte' xaxok tik puxet. ¹³ Hōnhâ 'ā hak mōg putup. Tak, 'āte 'āmütik hām'āktux hōnhâ, puyīy' kuxa mām xop kuxa hittup xexka' 'ügkuxa hittup putuk. ¹⁴ 'Āte yāy yōg xop pu 'ōg hām'hok xohix hōm, ha' kuxa mām hok xop te' kuxa mām hok xop putup nōg. 'A' kuxa mām hok xop'ah nō'ōm, yāg mūn putuk. 'A' kuxa mām hok xop yōg'ah 'ügmūn. ¹⁵ 'A 'āte xa tuk kax'ah, xayīy yāy yōg xop mōy 'ükuxa mām hok xop kopah. 'Āmhok, 'ümōy hok. Pa 'āte xa tuk kax, xayīy nōm pēnā max, puyīy Hāmğāyāgnāg nōm pop hok. ¹⁶ 'Ūgmūn 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah. Hā kaxīy nōm xop 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah kamah. ¹⁷ 'Āte hāpxe'e' āktux, ha tikmū'ün te' xupak, tu' yīpkox pip, tu' mīy, tu' āputuk. 'Ātep-tup nō'ōm. ¹⁸ 'Āte yāy yōg xop mō'pok hāpxexka xohix tu. Xate nügkutnâhâ hām xexka tu', yā yāy putuk. ¹⁹ 'Āte xa yāy mūn hōm, nūy mīy xate nōm putup, puyīy nōm xa yāy mūn popmā', nūy mīy xate nōm putup.

²⁰—'Āte yāy yōg xop 'āktux 'āmütik. Nōm te hām'āpak max'ax 'āktux putup, ha ta' nōy xop kuxa mām putup 'ügkopah, ha 'āte nōy xop 'āktux 'āmütik kamah. ²¹ Tak, 'āte xa tuk kax, puyīy nōm xop xohix tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yā yūmüg putuk. 'Āxip 'ügmütik, hak xip 'āmütik. 'Ātep-tup, puyīy nōm xop tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax, puyīy hām xexka yōg tikmū'ün yümmüg xate nügkutnâhâ'. ²² Xatek mīy 'ükxexka', tuk max xe'ēgnāg mīy. Hā kaxīy 'āte yāy yōg xop max xe'ēgnāg mīy, puyīy tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yūmüg putuk. ²³ 'Ūkxip nūmütik, ha 'āxip 'ügmütik, puyīy nōm xop tu kuxap-xehnāg, puyīy hām xexka yōg tikmū'ün yümmüg xate nügkutnâhâ puyīy hām xexka yōg tikmū'ün yümmüg xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg. ²⁴ Tak, xate 'ā nōm tikmū'ün popmāhâ', ha 'ātep-tup, puyīy nōm nox pi' 'āmütik 'ükxip'ax tu', puyīy' pēnā 'ükxexkah, tuk max xe'ēgnāg. Yā xatek mīy 'ükxexkah, tuk max xe'ēgnāg mīy. Hamūn, hōmā 'ūhittap hām xexka 'ap xip'ah, ha xate mōg mūn

yāy xe'ēgnāg. ²⁵ Tak, xate hāpχopmā yok. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'āte 'āyūmmūg, ha yāy yōg xop te' yūmmūg xate nūgkutnāhā'. ²⁶ 'Āte nōm pu 'āmūn yūmmūgāhā', tu xe nōm xop pu xe 'āmūn yūmmūgāp-tup punethok, puyīy' nōy putuppax xatek putuppax putuk. 'Āte xe tu 'āmūn yūmmūgāp-tup punenthok, nūy noxk xip nūmūtik. Kaxīy.

18

'Ūgāy xop te Yeyox mūg

¹ Yeyox te Topa pu hām'āktux kux, tu ta' mōg yāy yōg tik te 12 xop mūtik, tu mōktu kōnāg kox Xet xak, ha ta' xip mīm mātiknāg max, ha Yeyox te nō' mōxakux yāy yōg tik xop mūtik. ² Pa Yot te mīm mūtiknāg yūmmūg. Tute' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūygā'. Yā mīm mūtiknāg yūmmūg. Yā Yeyox xix yāy yōg tik xop te yāy tu nū'nā punethok 'ōnteh. ³ Ha ta' nūn Yot xonat xop mūtik xix Topa pet xexka yōg xonat xop mūtik. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok Topa pet xexka yōg xonat xop xix Paniye xop te, ha mīkaxxaxka taha' xix mīm topnāg pop xix kuyānām tat'ax tat. ⁴ Ha Yeyox te hāmyūmmūg hāpχopmā'ax xohix, hu ta' nōy ha' mōg, tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

⁵ Ha nōm te:

—Yā Yeyox mūn xak kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Yā' xip Yot 'ūgāy xop mūtik.

⁶ Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Ha nōm xop te' xām hā' mōg, tu hām tu' xakux.

⁷ Ha Yeyox te xe:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha nōm te:

⁸ —Yā Yeyox xak kōmēn Nāyane yōg. Kaxīy.

⁹ Yā hōmā Yeyox te Topa pu hām'āktux hu: “Tak, xate 'ā' popmāhā nōm xop, ha 'āte' xaxok 'ohnāg”. Kaxīy. Yā nōmhā putuk hāpχopmā'ax.

¹⁰ Ha' xip Xīmām Pet, tu' xut yāy yōg mīkaxxexka', tu' xak 'āmānex xexka yōg kāmānat yīpkox. Yā kāmānat 'ūxuxet'ax Mā'ok. ¹¹ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Āpu mō'tat 'ōg mīkaxxexka 'ūxax hā. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āte xūy hā tot putup'ah? Yā yōgnū 'ātak te 'ā xūy hōm putup. Kaxīy.

Yeyox te 'Ānān ha' mōg

¹² Hāpχip 'īhā xonat xop te Yeyox mūg xix xonat xop yōg kapitām te' xix Topa pet xexka yōg xonat xop te', tu Yeyox kīy, ¹³ tu ta' mōgāhā 'Ānān hah. 'Ānān yā Kaxpax xuxyā, ha Kaxpax te 'āmānex xop xat nōm hāmyāxatamuk hā. ¹⁴ Hōmā Kaxpax te Yoneo xop pu' xuktux 'ūmax, pu tik puxet te tikmū'ūn xohix xexka pupi' xok.

Pet te hām'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg

¹⁵ Ha Xīmām Pet te Yeyox pe' mōg, ha ta' nōy te' pe' mōg, yā' nōy xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā tik te 'āmānex xop xat hā xape' hu mō'nāhā tik te 'āmānex xop xat pet yōg hāmnuhnōg hā, yā Yeyox mūti' mōxaha', ¹⁶ ha ta' nox xip Pet

hāptopa hāmpak'ax yīykox tu', tu 'ūn mūtik hām'āktux nōm te' yīykox pēnāhā', tu Pet nūnnāhā 'ūkopah, ¹⁷ ha 'ūn te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok, 'Ak mūn'ah. Kaxīy.

¹⁸ Ūxapxūy, yī' kuhu' xonat te', xix mīptut pēnā'ax xop te' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnā'ax xop te', tu kuxap xakot, tu nō xapuk. Ha Pet te kama nūmūtik xip, tu' xapuk.

Yeyox mōg tik te 'āmānex xop xat hah

¹⁹ Ha ta tik te 'āmānex xop xat te Yeyox yīkopit, hu:

—Texīy 'ōg tik xop. Xate putep mūn yūmmūgāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn xop kopah, ha' xohix te' xupak. 'Āte Yoneo yōg Topa pet kopa hām'āktux Yoneo xohix pu', ha' xohix te' xupak. 'Āte hām'āktux xaptop 'ohnāg, ²¹ Hamūn, teptu xatek yīkopit? 'Āpu' xupak xop yīkopit. Nōm te yōg hām'āktux 'āpak, hu hāmyūmmūg. Kaxīy.

²² Yeyox te hām'āktux, ha xonat xip, yā nōm te mīptut pēnāhā' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnāhā', tu' yīm hā Yeyox kix, tu:

—Texīy xate hām'āktux kummuk tik te 'āmānex xop xat pu'? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Paxpu hām'āktux kummuk, puxix' max, xa xuktux yā hām'āktux kummuk. Pa 'āte hām'āktux max. Teptu xatek kix? Kaxīy.

²⁴ Yīy ta mō Yeyox kutnāhā 'Ānān te', yīy ta' mōg Yeyox, tu pipkup māxap hā' kīy, ha' mōg, tu mōktu Kaxpax ha' xupep. Yā Kaxpax te 'āmānex xop xat.

Pet te xe' xuktux Yeyox yōg tik'ah

²⁵ Ha ta' nox xip tu kuxap hā xapuk, ha nōm te:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok, 'ak mūn'ah. Kaxīy.

²⁶ Ha ta' xip tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat, yā hōmā Pet te' nōm yōg xape yīpkox xak. Kāmānat te:

—'Ōk 'āte 'āpēnāhā Yeyox mūtik mīptut yōg hāmnuhnōg kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Pet te:

—'Āmhok! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'Thā xokakkak pit xataha'.

Yeyox mōg Pinat hah

²⁸ Māyōn kutōgnāg ha ta' mōg Yeyox gohenanok pet tu'. Pa Yoneo xop mōxa 'ohnāg. Yā Yoneo xop yōg xat'ax te' tux hok, pu tu mōxa hok Hōm xop pet kopah, 'Thā 'āmuk xexka mīy, yā 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. ²⁹ Ha ta' mōg Pinat mīptut kūnāpah, nūy Yoneo xop mūtik hām'āktux, tu:

—Texīy hu' nūnnā'? Putep kummuk mīy? Kaxīy.

³⁰ Ha Yoneo xop te:

—Hāpkummuk mīy 'ohnāg, kopxi' nūnnā 'ohnāg 'ā hah. Kaxīy.

³¹ Ha Pinat te:

—'Ūpip 'āxop yōg xat'ax, yā nōm kax'āmi tappet tu'. 'Āpu 'üyōg hāpxopmā'ax kopit. Kaxīy.

Ha Yoneo xop te:

—'Āmhok, 'āpu 'ūkopit. 'Ūgmū yōg xat'ax te' xat 'ohnāg tikmū'ūn putex. Kaxīy.

³² Hamūn. Hōmā Yeyox te hām'āktux mīpkupnix yīmū' xok putup. Yā Hōm xop te tikmū'ūn kix mīpkupnix yīmū', pa Yoneo xop te tikmū'ūn kix 'ohnāg mīpkupnix yīmū'. Yā Yeyox te hām'āktux xe'e'.

³³ Ha Pinat te putpu xop mō'nāhā mīptut hā, tu Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Ōk xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ok yā 'āp-xet te hāmp'e'āpaxex, huk yīkopit, pe' nōy te xa' xak, yīy xatek yīkopit? Kaxīy.

³⁵ Ha Pinat te:

—'Ok hāmp'e'āpaxex Yoneo xop kopak xip? 'Āmhok. 'Āxape xop te 'ānūnnāhā nūnteh. Putep kummuk mīy xate'? Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—'Ūkxexkah, tu yāy yōg xop xat. Pa 'āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Hā kaxīy 'āte xat'ah. Paxpu hām xexka yōg xexka xop putuk, puxix yōg xop yāy kix 'ūgāy xop mūtik, puyī' nōy 'ūgmōgā hok Yoneo xop hah. Pa 'āmhok. 'Āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Kaxīy.

³⁷ Ha Pinat te:

—'Ok 'āmūn xexka'? Kāxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, xate nōm 'āktux 'ūkxexka'. 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk nāhā', nūy hāpxe'e' āktux, yā hāpxe'ēgnāg. Hāmyoa'ax yōg tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

³⁸ Ha Pinat te:

—Pute 'ūm hāmyok? Yā' xip'ah hāmyok. Pute 'ūm hāpxe'e'? Yā' xip'ah hāpxe'e'. Kaxīy.

Yoneo xop tep-tup nōg Yeyox

Tu ta' mōg hāptopa Pinat, nūy Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ap kummuk'ah tihik. ³⁹ Pa 'ōg hāpxopmā'ax te kaxīy. Yā hāmyāxatamuk xohix 'īhā' mīy 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, 'īhā' āte kanet ka'ok kopa' xut tik puxet, pu mōg. Pi'yā 'āxop tep-tup? 'Ok mōg putup nōm te Yoneo xop xat? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmnok, 'a' mōg putup'ah. 'Āpu Mahamax xut, pu mōg. Kaxīy.

Yā' xupxet Mahamax.

19

¹ Ha Pinat te' xat ha xonat te Yeyox kix xikot hā. ² Ha xonat xop te' mīy 'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg hā' mīy, tu mōktu Yeyox putox yīmū' xix, puyīy xexka xop putuk, tu Yeyox pu mō' xax tat topixxax 'āta', puyīy xexka xop putuk. ³ Tu' nūn xonat, tu hāpkute'ex, hu:

—'Āmax. Xate Yoneo xop xat. Kaxīy.

Tu' yīm hā Yeyox kix. ⁴ Ha ta' mōg hāptopa 'ūxehet Pinat, tu Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxupax. 'Āte tik yōg hāpkummuk mīy'ax xak, pa' pipi 'ohnāg. 'A' kummuk'ah tihik. 'Āte nōm hā' nūnnāp-tup, xayīy yūmmūg 'āte yōg hāpkummuk mīy'ax pipi 'ohnāg, ti xūyāp-tup'ah. Kaxīy.

⁵ Ha ta' mōg Yeyox hāptopah, hap-tox yīmū' yūm 'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg hā' mīy, ha mō'tat topixxax 'āta'. Ha Pinat te:

—'Ūpēnā' tihik! Kaxīy.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te hām'āktux ka'ok xix Yoneo xexka xop te', hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā, 'āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

Ha Pinat te' xat, hu:

—'Āpu 'ūmōgā, nūy mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. 'Āte Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax pipi 'ohnāg, hu' xūyāp-tup'ah. Kaxīy.

⁷ Pa Yoneo xop te hām'āktux yānān, hu:

—'Ūkax'āmi 'ūgmū yōg xat'ax, tu nōm te' xat, pup-tex. Hamūn, tute hām'āktux, "Ūgmūn yā Topak-tok". Kaxīy.

⁸ Ha Pinat te' xupak, tu' kuxa nōg nōy nā' mōg. ⁹ Tu xe mīptut hā mō'nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Hām 'ūm tu 'ānūn? Kaxīy.

Pa Yeyox te hām'āktux 'ohnāg.

¹⁰ Ha Pinat te:

—'Ok hām'āktux 'ohnāg? 'Ok xate' yūmmūg, 'āte' xat, xa mōg, pa' xat hok, xa mōg hok. 'Āte' xat, puxix xonat 'āp-tex mīpkupnix yīmū'. Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te:

—Topa te' xat, xa' xat, pa' xat hok, xa' xat 'ohnāg. Xate hāpkummuk mīy, pa' nōy te hāpkummuk xexka mīy, nōm te 'āhak mōgāhā'. Kaxīy.

¹² Ha Pinat te' xupak, hup-tup, nūy Yeyox xat pu mōg. Pa Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—Paxpu Yeyox xat, pu mōg, hu ta Hōm xop xape 'ohnāg 'āmūn. Hōm xop tep-tup nōg nōm te yāy xexka mīy. Kaxīy.

¹³ Ha Pinat te' xupak, tu ta xe mō'nāhā mīptut hā, tu ta Yeyox mōgāhā hāptopah, tu pa te hāmyūmmūg xop yōg mīmpe yīmū' yūm hām tu 'ūxuxet'ax Mīkax Pet Xax. Yā 'āxet'ax nōy yā Gabatah, yā Yoneo xop yīy'ax kopah.

¹⁴ Māyōn te yāykote' yūm'ax. Hāpxip 'īhā 'āmuk xexka mīy'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. Ha Pinat te Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxip nūnte 'ohnū xexka'. Kaxīy.

¹⁵ Pa Yoneo xop te:

—'Āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex mīpkupnix yīmū'! Kaxīy.

Ha Pinet te:

—'Ok 'ātep-tex'ax mīpkupnix yīmū tik te 'āxop xat? Kaxīy.

Ha 'āmānex xexka xop te:

—Yā Hōm xop yōg xexkap-xehnāg tek mūg xat. Puxix. Kaxīy.

¹⁶ Ha Pinat te xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex mīpkupnix yīmū pipkup hā. Ha xonat xop te Yeyox pēnāhā'.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

¹⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkupnix taha', tu' mōg, tu mōktu' xupep hām tu, yā hāhām 'ūxuxet'ax putox kup, yā Yonet xop yāy yīy'ax tu Gok.

¹⁸ Ha xonat te pipkup hā' xuhnīy kama tik tix nōy mīpkupnix nōy tu', hak-tetex tik tix, yāp-xet xup Yeyox yīpxax tu' xi' nōy xup Yeyox yīpxe'e tu', ha Yeyox xup yāykote'.

¹⁹ Ha Pinat te' kax'āmi', tu' xat, pu nōm xix Yeyox yōg mīpkupnix xox putox tu'. 'Ūkax'āmi, hu: "Kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Tute Yoneo xop xat". Kaxīy. ²⁰ Ha

Yoneo punethok te nō mōkupix. Hāmhūmnāg yūm kōmēn, tu yōg tikmū'ūn te' yīy'ax tikoyuk hā hām'āktux, yīy ta Pinat te nōm kax'āmi 'ūyīy'ax tikoyuk hā, yā Yoneo xop yōg yīy'ax hā xix Hōm xop yōg yīy'ax hā xix Genex xop yōg yīy'ax hā. ²¹ Pa 'āmānex xexka xop te Pinat pu hām'āktux, hu:

—'Ūkax'āmi hok, hu: “Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy. 'Āpu 'ūkax'āmi, hu: “Tik te hām'āktux hu: “Āte Yoneo xop xat””. Kaxīy.

²² Ha Pinat te:

—Puxix. 'Āte xe kax'ānip-tup'ah. Kaxīy.

²³ Yā xonat te pipkup hā' xuhmīy Yeyox, tu Yeyox yōg topixxax mōy, tu mō topixxax koxip, tu mōktu topixxax xop te' 4 mīy xonat te' 4 pu'. Nōm te' paha Yeyox yōg kayak, yā 'ūyōg xap'ax xip'ah. ²⁴ Ha xonat xop te yāy mūtik hām'āktux, hu: 'Āpu yūmū kayak koxip hok. 'Āpu yūmū mō xap yōn, puyīy xonat puxet pa'. Yā hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg tappet tu', hu: “Nōm te mō'koxip yōgnū topixxax, tu mō xap yōn, nūy yōg kayak pa’”. Kaxīy. Hamūn, 'ūkax'āmi xe'e'. Hā kaxīy, yīy ta xonat te' mīy.

²⁵ Ha ta' xip Yeyox yōg mīpkupnix yīkāgnāg hā Yeyox mūktut xix Yeyox mūktut tutnōy, yā Mānix, yā Konop xetut, ha Mānix Mānanēn xip kamah. ²⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā yāy tut xix tik te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg.

Yeyox te:

—Māy, nō'ōm 'āk-tok pit. Kaxīy.

²⁷ Tu xe hām'āktux 'ūnōy pu', nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, hu:

—Nō'ōm 'ātut. Kaxīy.

Ha tik te 'ūn mōgāhā yāy pet hah.

Yeyox xok

²⁸ Ha Yeyox te' yūmmūg 'ūhām kux, tu hām'āktux, hu:

—Kōnāg putup tek putex. Kaxīy.

Yā Topa yōg tappet yōg hām'āktux putuk. Hōmā 'ūhittap nōm te' kax'āmi Topa yōg tappet tu'.

²⁹ Ha ta' xip naxtox, ha kopa' xup xupyāg kummuk, ha 'ōm te tok hā hep tit, tu nōm mīm hā' xuhmīy, tu' xix Yeyox yīkox xax tu'. ³⁰ Ha Yeyox te xo'op, tu:

—'Ūkhām kux. Kaxīy.

Tup-tox put xok, tu' xok, ha ta' mōg 'ūkoxuk.

Xonat te Yeyox xuhmīy

³¹ Ta Yoneo xop te Pinat pu' xak. 'Ūp-tup, puyīy xonat xop xakix xop kup kūnākohoh. 'Ūp-tup kamah, puyīy mīpkupnix tu' mōy 'ūxakix xop. Yā xexta pet, ha nōm tep-tup nōg 'ūxakix xop kutetex pepix mīpkupnix yīmū nit xap hā. Nit xap yā Yoneo xop yōg 'āmnīy tuknōg, yā hām hok, ha nōm nit xap xexkah.

³² Ha ta' mōg xonat xop, tu tik puxet kup xa'ah, tu tik nōy kup xa'ah nōm xakix Yeyox mūtik. ³³ Xonat nūn Yeyox hah, tu' pēnāhā' 'ūxok tāmnāg, yīy' kup xa'a 'ohnāg. ³⁴ Xonat puxet te Yeyox puka xuhmīy pox xexka hā, tu hāpxip 'ohnāg 'īhā' xupep hep 'āta xix kōnā'āg.

³⁵ Tak mūn Yoām. 'Āte hāpxop xohix pēnāhā', tu nōm kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām Yeyox kopah. 'Āte' yūmmūg, yā hām'āktux xe'e'. 'Ap koi'tah. ³⁶ Yā xonat te Yeyox kup xa'a 'ohnāg. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux putuk. Yā Topa yōg tappet te: “'Ūkup xa'ap-tup hok”. Kaxīy. ³⁷ Yā Topa yōg tappet hām'āktux nōy putuk. Yā Topa yōg tappet te: “Nōm te' pēnāp-tup, yā 'ūxuhmīy pox xexka hā”. Kaxīy.

Yeyox hāpkot

³⁸ Hōmā kōmēn 'Animātex yōg Yoye te Yeyox pe' mōg. Pa Yeyox pe' mōg yā xaptop, yā Yoneo xexka xop yīpkutuk. Ta' mōg Yoye', tu mōktu Pinat tu' kax Yeyox yīn, ha Pinat te:

—Mōy pa'. Kaxīy.

Yīy ta' mōg Yoye', tu' paha Yeyox yīn, tu' mōgāhā'.

³⁹ Hōmā ha ta' mōg Nīkonēm 'āmniy 'ihā', tu Yeyox mūtik hām'āktux. Tu ta' mōg Nīkonēm, yā Yoye mūtik mōg. Nīkonēm te' mōgāhā mīm kōnyōn hax max, yā' xohix te' ⁴⁵ kit, yā' xuxet'ax 'anoex xix mīha'. ⁴⁰ Ta nōm tik tix te Yeyox yīn kīy topixxax tox hā, tu kopa' mām mīm kōnyōn hax max. Hā kaxīy Yoneo xop te' mīy, nūy yīn hāpkot. ⁴¹ Ha ta' yūm xukpot max hām tu Yeyox putex yīkāgnāg, ha xukpot tu' yūm mīkaxxap kox, yā mīkaxxap kox tūmnāg. ⁴² Hāptup yā Yoneo xop yōg 'āmniy hām hok, yā nit xap, ha Yeyox yīn yūm mīkaxxap kox kopah. Yā hām hūmnāg mīkaxxap kox.

20*Mīkaxxap kox kox*

¹ Ye nomīy hāptup'ax, yā hāpkoxtap ha ta' mōg Mānix Mānanēn, tu mōktu' xupep mīkaxxap kox tu', tu' pēnāhā', pap xip hok mīkaxxap xexka hām mō'yīnnīn mīkaxxap yīkox tu'. Putep-te' xut? ² Ta' mōg mō'ka'ok, tu Xīmām Pet mūtik hām'āktux, xix' nōy mūtik hām'āktux, yā nōm xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Manix Mānanēn te:

—Tikmū'ūn te' xut Yeyox yīn mīkaxxap kox kopah, hak mū'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm 'ūyīn. Kaxīy.

³ Ha ta' mōg Pet xi' nōy mīkaxxap kox hah. ⁴ Ūmōg mō'ka'ok 'ūtix, pa' nōy mōg mō'ka'ok xe'e', tu mōktu' xupep hāmāxap, ⁵ tu' mō' pa yūm, hu mīkaxxap kox hā mō' pa yūm, tu' pēnāhā topixxax tox, pa mō'nā 'ohnāg. ⁶ Hāpxip kutōgnāg 'ihā' xupep Xīmām Pet, tu mō'nāhā mīkaxxap kox hā, tu' pēnāhā topixxax yūm. ⁷ Ha' xip topixxax tox nōy nōm te Yeyox putox kīy, yā' kīy, tu yāp-xehnāg tu' xip, yā topixxax nōy mūtik xip'ah. ⁸ Ha nōm te mīkaxxap kox hā' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', tu' pēnāhā', tu' kuxa yūm. ⁹ Pa nōm xop te' yūmmūg xe'e' ohnāg. Yā Topa yōg tappet te: “Ūputpu' hi'ax”. Kaxīy.

¹⁰ Tu ta' mōg putpu' Yeyox yōg tik xop yāy pet hah.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu' yāy mūg

¹¹ Ha ta' xip Mānix mīkaxxap kox yīkak hāptopah, tu potaha', tu mō' pa yūm, tu kopa' pēnāhā'. ¹² Pa' pip pexkox yōg nū'pok xop yōg tik tix, tu topixxax ponnok mō'tat, tu' mām Yeyox yīn xip'ax tu', yā yāp-xet xip Yeyox pata xip'ax tu', ha' nōy xip Yeyox putox xip'ax tu', ¹³ tu:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' mōgāhā 'ūkxuyā'. 'A 'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm. Kaxīy.

¹⁴ Tute hām'āktux, tu yōkānām, tu Yeyox pēnāhā, pa Yeyox yūmmūg 'ohnāg.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Tep mūn xak? Kaxīy.

Yā 'ūn te hāmp'e'paxex yā tihik nōm te xukpot pēnāhā', tu:

—'Ok xate nōm mōgāhā'? 'Āpu 'ā' xuktux. Pi'yā yūm, hak mōg putup, nūy pa'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Mānix! Kaxīy.

Ha Mānix te hā' yōkanām, tu hām'āktux Yoneo xop yāy yī'y'ax hā, hu:

—Hamōn! Kaxīy.

Yā tikmū'ūn yī'y'ax hā, “Yāyā”. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūgmūg hok. Yāg mōg putup putpu' yōgnū 'ātak hah. 'Āpu mōg 'ūkxape xop hah, nūy hām'āktux 'ūgmōg yāy yōg 'ātak hah, yā 'ōgnū, yā yōgnū Topa, yā 'ōgnū. Kaxīy.

¹⁸ Ha ta' mōg Mānix Mānanēn Yeyox yōg tik xop hah, tu mōktu hām'āktux, yā yāyā Yeyox pēnāhā', tu Yeyox yōg hām'āktux 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg

¹⁹ Ye nomīy yōg 'āmāxak, ha ta' yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop, tu mōhāmyīnnīn pipkup hā, yā Yoneo xexka yīpkutuk. Ha ta' nūn Yeyox, tu nūktu' xip yāy yōg xop kopah, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

²⁰ Yā tute hām'āktux, tu nōm pu yāy yīm mūg xix yāy puka mūg, yā kayax mūg, ha nōm te yāy xuxyā pēnāhā', hu' hittup xexka'. ²¹ Ha Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok. Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. Hā kaxīy 'āte 'āxop mō'pok kamah. Kaxīy.

²² Tute hām'āktux, tu' nōy yīmū' xitxok, tu:

—'Āpu 'ūpa Topa Koxuk. ²³ 'Āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mī'y'ax xaxok, ha' kux, puxix Topa hāpkummuk mī'y'ax xaxok, ha' kux kamah. Pa 'āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mī'y'ax xaxok 'ohnāg, ha' kux 'ohnāg, puxix Topa hāpkummuk mī'y'ax xaxok putup'ah, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

Yeyox xix Tōmē'

²⁴ Ha ta' xip Tōmē Yeyox yōg tik xop kopah, yā kama 'ūxuxet'ax kutonnix. 'Ap xip'ah 'lhā' xupep Yeyox. ²⁵ Ha Yeyox yōg tik xop te Tōmē pu hām'āktux hu:

—'Ūgmū'āte yāy xuxyā pēnāhā'. Kaxīy.

Ha Tōmē te:

—'Āte' pēnā 'ohnāg 'ūyōg kayax 'ūyīm tu', pipkup te nōm xuhmīy, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Tuk yīpkutok hā kayax 'āpit 'ohnāg, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah, tuk yīm hā 'āpit 'ohnāg 'ūpuka', kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Kaxīy.

²⁶ Xēmān puxet nōg, 'lhā yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop mīptut kopah, ha' xip Tōmē nūmūtik. Nōm te mōhāmīnyīn pipkup hā, pa Yeyox nūn, tu nūktu nōm xop kopa' xip, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

²⁷ Tu Tōmē pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm xix nūnte. 'Āpu 'ūgyīm pēnā'. 'Āpu 'āyīm hāg 'āpit 'ūkpuka'. 'Āpu 'ākuxa yūm 'ohnāg kuxyā'. 'Āpu 'ākuxa yūm. Kaxīy.

²⁸ Ha Tōmē te: Yāyā, yōgnū Topah. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa yūm, xate hāmpēnāhā tu'? 'Ūhittup tikmū'ūn kuxa mām, pa' pēnā 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ta Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōy punethok, pa nōm kax'āmi 'ohnāg nū tappet tu'. ³¹ Pa hāpxopmā'ax kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Kunnix, yā Topa te nū'kutnāhā'. Yā' kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox

yā Topak-tok. 'Ākuxa mām Yeyox kopah, nūy ta hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

21

Yeyox te yāy yōg tik te 7 pu yāy mūg

¹ Ta Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg 'ūxeheh konāg xexka Timenit yōg hāpkux tu'. Yā' yāy mūg hā kaxīy. ² Ūpip Xīmām Pet, xix Tōmē 'ūxuxet'ax Kutonnix kamah, xix Nātānāyet, yā xiptuxexka Kānā yōg tihik hāpxexka Ganinet tu', xix Yemeneo kutok xop, xix tik tix nōy, yā Yeyox yōg tik xop kopa' pip. ³ Ha Xīmām Pet te' nōy pu hām'āktux, hu:

—Ūgmōg, nūy mām xuk. Kaxīy.

Ha xape xop te:

—Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg ka'mām, tu mōktu mīpkox tu' mōxaha', tu' mōxakux, tu ta' mōg kōnāg xexka tu', tu mām xuk 'āmniy tox hā, pap xuk 'ohnāg. ⁴ Māyōn xupep, 'Thā' xip Yeyox hām kux tu', pa Yeyox yōg tik xop te' yūmmūg 'ohnāg, yā' xip Yeyox. ⁵ Ha Yeyox te:

—Ūkxape xop, 'ok mām 'ūm xuk hok? Kaxīy.

Ha nōm te:

—Āp xuk'ah. Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—Āpu mō māpxuk'ax yōn mīpkox yōg yīpxe'e hā' yūm, tu 'āxop te' pipip-tup. Kaxīy.

Ha nōm te' mīy, ha mām nū'xīmnāg 'ūxuk'ax hā, ha tik te mām xuk'ax mōy yūmmūg 'ohnāg. ⁷ Ha' xip tihik, yā Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Tute Pet pu hām'āktux, hu:

—Yā yūmūg xuxyā nō'ōm. Kaxīy.

Ha Xīmām Pet xaxtop, hu mō toppixxax tat, tu' pūn kōnāg kopah. ⁸ Ha ta xape te yā' pip mīpkox kopah. Ha ta mīpkox xix hāpkux yōg mēn xohix te' 100. Ha ta' mōg, tu māpxuk'ax nūnnāhā kōnāg kopah, yā mām nū'xīmnāg. ⁹ Tu' mōg, tu mōktu' mōxaha hāpkux tu', tu hāpkux tu' mōg, tu mōktu kuxap pēnāhā', tu mām pugā pēnāhā xix pām. ¹⁰ Ha Yeyox te:

—Putnū' māhām 'āxop te' xuk. Kaxīy.

¹¹ Ha ta mō'nāhā Xīmām Pet mīpkox hā, tu māpxuk'ax yīkūy, tu' nūnnāhā', yā mām nū'xīmnāg mām xohix te' 153. 'Ūxohix māhām, pa māpxuk'ax yāy pot 'ohnāg. ¹² Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'āxit. Kaxīy.

Ha tik te' yīkopit 'ohnāg, hu:

—Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Yā hā kaxīy yīkopit 'ohnāg, pa' yūmmūg, yā' xuxyā'. ¹³ Yeyox te pām pop, tu tik pu' popmāhā', tu mām pop, tu tik pu' popmāhā'.

¹⁴ Hāmūn, Yeyox te putpu' hi', tu yāy yōg tik xop pu yāy mūg tikoyuk.

Yeyox xix Pet

¹⁵ Ta' xit kux, ha Yeyox te Xīmām Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok xatek putuppax xexka, pa 'ōm putuppax kutōgnāg? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pu yōg hām'āktux yūmmūgā', nūy nōm pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Xīmām, yā Yoām Kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pēnā' kahnēn pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te xe hām'āktux, hu:

Xīmām, yā Yoām kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, Yeyox te' yīkopit tikoyuk hah tu:

—Yāyā, xate' yūmmūg hāpɔop xohix xexkah. Xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax.

Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pēnā', kahnēn pēnā'ax putuk. ¹⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmā 'ātuktup, tu yāy kūnāy hīy, nūy ta mōg, tu hāpkumep hām xohix tu' xatep-tup. Pa hāpxip 'lāh 'ākutut'ax, tu 'āyīm yoap-tup, ha' nōy te 'āyīm kīy putup, tu 'āmōgāp-tup hām tu xatep-tup'ah. Kaxīy.

¹⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux hā kaxīy Pet putex putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūxexka Topah. Yeyox te Pet pu hām'āktux hu:

—'Āpu 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Yeyox te tik nōy 'āktux

²⁰ Pa Pet te yōkānām, tu tik nōy pēnāhā', yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Yā hōmā nōm xip Yeyox yīkāgnāg, tu' yīkopit, hu: "Yāyā, tep-te' gāy xop mōgāp-tup 'ā ha, puyīy 'āxūygā'?" Hā kaxīy nōm te hām'āktux hōmā. ²¹ Ha Pet te nōm pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, xix 'ōhōm tihik. Tikmū'ūn te nōm pu putep mūn mīy putup? Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—Paxpu 'ātep-tup tik nox xhip nūnte, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah. 'Āpu 'ūkpe mōg! Kaxīy.

²³ Yīy ta Yeyox mūtik mōg xop kopa hām'āktux punethok, yā hām'āktux tik xok putup'ah. Pa 'āmhok. Yeyox 'ap xuktux'ah 'ūxok putup'ah. Pa Yeyox te: "Paxpu 'ātep-tup tik nox xhip nūnteh, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah". Kaxīy.

²⁴ Nō'ōm tihik yāg mūn. 'Āte hāpɔop xohix xe'e 'āktux, tu nōm kax'āmi nūnteh. Yūmū'āte' yūmmūg 'ūxe'e nū hām'āktux.

'Ūkux

²⁵ Yeyox te hāpɔopmā nōy punethok kamah. 'Ūkax'āmi Yeyox yōg hāpɔopmā'ax xohix xexka', puxix pip'ax tappet xohix xexkah. 'Āte hāmpekpaxex hām xexka putuk'ah tappet xohix. Yā hām xexka kutōgnāg, pa nōm tappet xexkah.

Tu ta tu' kux.

YEYOX YŌG MŌ'POK XOP TE HĀPXOPMĀHĀ'

¹ Teop:

Hōmā 'āte xa kax'āmi hāmāxap tappet tu', nūy Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux xa', xī' yōg hāmūmmūg'ax xohix 'āktux, ² ha Yeyox te yāy yōg tik xop yīmōgatux, tu mō'pok, pu hām'āpak max 'āktux, ha Topa Koxuk te Yeyox ka'ogāhā', ha Topa te Yeyox mōgāhā pepi pexkox tu', ³ nōm xok, tu putpu' hi', ha tikmū'ūn punethok te' pēnāhā', tu 'āmnīy te 40 hā' pēnāhā', yīy tā' xohix te hāmūmmūg, yā' hi putpu' Yeyox. Tute Topa te tikmū'ūn xat xe'ēgnāg 'āktux, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, ⁴ tu yāy yōg mō'pok xop mūtik tihi', tu:

—Nāy, Yenoyanēn kopā nox pi'. Hōmā 'Ātak Topa te hām'āktux xex, hu: "Āte yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnāp-tup tikmū'ūn xohix hah," kaxīy. 'Āte xa hām'āktux, ha' xupak, hu' hip kōmēn Yenoyanēn kopah. ⁵ Yoām te kōnāg hāp-tox pix, pa hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āte Topa Koxuk xa nū'kutnāp-tup, 'āp-tox pix'ax putuk nū'kutnāp-tup, puīy 'āka'ogā'. Kaxīy.

Yeyox te pexkox ha' mōg

⁶ Ha mō'pok xop te nū mūtik pip, tu:

—Hām 'ūm hā xate' puknōg xop mōy putup, nōm puknōg xop te yūmū yōg hām tu' pip? 'Ok hōnhā nō' nōy yānān putup, nūy yūmū yōg tikmū'ūn 'Iyaet xexkānā'? Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'Āmnīy 'ūm hā' xexkānāp-tup, 'Ātak puxet te' yūmmūg. 'Ap nōy 'ūm te' yūmmūg'ah. 'A 'Ātak Topa te 'āyūmmūgāp-tup'ah. ⁸ Pa Topa Koxuk yīxop-tup, yā kaxīy Topa te 'āka'ogāp-tup, xak mūn 'āktux tikmū'ūn pu', kōmēn Yenoyanēn kopah hām'āktux putup, xix hāpxexka Yonex tu', xix hāpxexka Xāmānit tu', xix hāpxexka xohix tu hām'āktux putup. Kaxīy.

⁹ Tu hām'āktux kux, ha Topa te' mōgāhā pepi', pexkox ha' mōg, ha yāy yōg mō'pok xop te' pēnāhā', ha hāmgōy xexka te' xaxogāhā', pāyā' kopa' mōg, tu mōktu' xupep. ¹⁰ Ha Yeyox yōg mō'pok xop te' pēnā ka'ok, Yeyox pēnāp-tup tu', tu pepi pēnā', 'ihā pexkox yōg mō'pok xop 2 mōxa mō'ka'ok, tu topixxax ponnōhng mō'tat, ¹¹ tu:

—Ganinet yōg tihik, tep mūn xak xate pexkox kopah? Topa te Yeyox mōgāhā pexkox hah, ha xate' pēnāhā', ha hāmgōy xexka kopa' putpu' nūn putup. Kaxīy.

Tik xop te Mātit yāy kutnāhā'

¹² Ha yīktix 'Onimet tu' pip tik xop, tu ta' mōg, tu mōktu Yenoyanēn tu' mōxaha'. Putahat 'ap tox'ah, yā' hūmnāg, kinōm puxet. ¹³ Tu mōktu' mōxaha mīptut tox tu', tu mīpku'īn tu mō'kānīn, tu mīptut kox tu' mōgāhā', tu' mōxakux. Tik xohix te: Pet, xix Yoām, xix Tiak, xix 'Anene', xix Pinip, xix Tōmē', xix Matēmēo, xix Māteo, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xīmām, nōm te Yoneo xop xexkānāp-tup, xix Tiak nōy kutok Yot. ¹⁴ Tu' kuxap-xet, xip-tox puxet, ha 'ūn xop nū mūtik yāy tu nū'nāhā', xix Mānix, Yeyox mūg tut, xix Yeyox taknōy xop. 'Ūxohix te Topa xak, tu nōm pu hām'āktux pax.

¹⁵ Hāpxip 'ihā yāy tu nū'nāhā', 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix te 120, ha Pet tek-nīhā' xip, tu hām'āktux, hu:

16-20 —'Ūnōy mūnōp xop, hōmā, hāmyāxatamuk xohix punethok 'īhā, Topa Koxuk te hām'āktux, tu mōnāyxop Namix hā hām'āktux, ha kax'āmi' 'ūkte'ex yōg tappet tu', hu:

“Pūyā yāy hām'ax tu' xut, puyīy kāmānat nōy hām,” kaxīy. Tu kax'āmi', ha hāmyāxatamuk xohix nōg, ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā. Yeyox te Yot xānāhā', pu yūmūg mūtik 'āti', tu hāpxopmāhā', yā yūmūg hā' xape'.

—Pāyā Yot te' gāyxop mōgāhā Yeyox hah, nūy tayūmak pop, tu hām hā' nōy yānān, tu yōkānām tu' nāhā', ha' yōn yāy koxyōy. Ha Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, tu nōm hām 'āxet'ax mīy 'Axenām, yāy yīy'ax hā: “'Ūhep 'āta'ax tu hahām,” kaxīy.

21 —'Āpu, tik nōy yāykutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', tik te yūmūg mūtik hāpkumep hāmyāxatamuk 3 hā, 'īhā Yeyox te yūmūg mūtik hāpkumep. 22 Tik te Yoām putox pix'ax pēnāhā', tu Yeyox te pexkox tu' mōg pepi' pēnāhā', yā' xohix pēnāhā', pu Yeyox yā putpu' hi 'āktux, yūmūg mūtik tu hām'āktux. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

23 Ha tik xop te tik 2 yīmōgatux, 'ūxuxet'ax Yoye Maxamax, yā 'āxet'ax nōy Hāmyok, xix Mātīt, 24 tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa 'āxexkah, yūmū'āte xa tu' xak, xate tikmū'ūn kuxa xohix yūmmūg hah, hukmū'ā yūmmūgā': Pi'ā' mūn putup xate'? 'Ok pe Maxamax, 'ok pe Mātīt? 25 Yot te Hāmgāyāgnāg pet ha' mōg, 'āpu yūmū'ā' nōy yāykutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', nūy Yeyox yōg mō'pok xop kopa' xihip, nūy Yot hā' yānān hāpxopmā', Kaxīy.

26 Tu mō'xap yōn, puyī' xap hāmyūmmūgā', ha' xut Mātīt, ha Mātīt te nōm tik te 11 mūtik hāpxopmāhā'.

2

Topa Koxuk te tikmū'ūn ha yīxohoh

1 Hāpxip 'īhā Yoneo xop te 'āmuk xexka mīy, 'ūxuxet'ax Pēteket, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy kotūnnāhā mīptut puxet kopah, 2 tu' mām, tu mō'ka'ok tūnā ka'ok 'āpak, yā 'āmuuh gāy putuk, tu' xupex mīptut kopah, tu mīptut kopa nū'xip, 3 ha' yōyxōg punethok pēnāhā', yā kuxap putuk, tu hāpxummāhā', tu mōktu 'ūp-tox xohix xuka' mām, 4 ha Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, tu' xohix ka'ogāhā', pu tu hām'āktux. Yā Topa Koxuk te' yīgāhā'.

5 Ha hāpxexka xohix yōg Yoneo xop te Yenoyanēn kopa' tihi', nōm te Topa xak, 6 tu' xupak, tu yāy tu nū'nāhā', tu' nūn, tu nūktu mōxaha', tu yāy yīy'ax xohix 'āpak, tu' yēy, 7 tu kuxānōg, tu:

—Pēnā', 'ōhōm Ganinet yōg thīk, tu' yīy, pāyā' yīy'ax puknōg xohix hā hām'āktux. 8 Pute 'ūm? Yūmūg nūn, tu hām'āpak, tu yāy yīy'ax hā hām'āpak.

9 Yā' yīy'ax xohix te: Pat yōg, xix Met yōg, xix 'Enamīt yōg, xix Mēyopatām yōg, xix Yonex yōg, xix Kapanox yōg, xix Po'ōn yōg, xix 'Ax yōg yīy'ax, 10 xix Pinik yōg, xix Pānpit yōg, xix 'Eyit yōg, xix Nip yōg, xix Xinēn yōg, xix nōm te Hōm tu' pip xop yāy yīy'ax nōm xop nūn, tu nūktu Yenoyanēn tu' mōxaha', tu' pip. 11 Yā' yāy Yoneo, xi' yāg yā' puknōg xop, nōm te Topa xak, xix Yoneo mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. Yā Kenet yōg, xix 'Anap yōg, yūmū'āte Topa yōg hāpxopmā max xe'ēgnāg 'āpak, tu yāy yīy'ax hā' xupak. Kaxīy.

12 Hu kuxānōg, tu yāy pu yīkopit, hu:

—'Īntu', pute 'ūm nūhū'? Kaxīy.

13 Ha tik yāg kute'ex kummuk, tu:

—Yā mīnta hep xupyāg xo'op, hu nō paptux! Kaxīy.
Pāyā 'ap paptux'ah.

Pet te hām'āktux

¹⁴ Ha Pet yok, tuk-nīhā' xip tik te 11 kopah, tu' yīy ka'ok tu:

—Yonex yōg tihik, xix kōmēn Yenoyanēn kopa ti xop kamah: 'Ūg'āpax, 'āte 'ūm mūgā 'āpax. ¹⁵ A tik xop paptux'ah. 'Āmhok. Yā hōnhā māyōn te pexkox puka' yūm. ¹⁶ Pa hōmā tik hittap Yoeo te Topa pupi hām'āktux, hu:

¹⁷ “Hōmā, hāmyāxatamuk xohix nōg putup,

Thā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup 'ūhep xop xohix hah,

ha 'āk-tok pit xix 'āk-tok hex te Topa pupi hām'āktux putup,

ha' xiptap xop te yāy koxuk hā' pēnāp-tup, ha kutut xop te nō yōnkup putup.

¹⁸ Ha 'āmniy 'ūm Thā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup yāy yōg kāmānat xohix hah, tik xop xix 'ūn xop,

ha Topa pupi hām'āktux putup.

¹⁹ Ha Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg xa' mūg putup pexkox tu' xix hām tu',

hā' hep 'āta pēnāp-tup, xix kuxap, xix kugōy.

²⁰ Māyōn yānām xok putup hāpkoxtap hah,

ha māyōn hex yāyhā' hep 'ātap-tup,

ha 'āmniy 'ūm puxet Thā Topa nūn putup,

tu hām tu' nūn putup, pu hāpxopmā'ax xohix kopit.

²¹ Tikmū'ūn 'ūm te Topa 'āxet'ax hā' xānā', pu' xut, puxix Topa nōm xut putup, pe tihik, pe 'ūhūn.” Kaxīy.

²² Pet te xe:

—'Iyaet yōg tikmū'ūn, 'āyīpkox pi', tu hām'āpax. Topa mūn te Nāyane yōg Yeyox yāykutnāhā', tu 'āxop ha nū'kutnāhā', nūy xa' mūg. Tu Yeyox hā hāpxopmā max xe'ēgnāg 'āxop keppah, ha hāmyūmmūg xate'. ²³ Topa te hāmyūmmūg, tu Yeyox hōm 'āxop xohix pu', ha 'āxop tep-tup nōg, tu tik kummuk xop pu' hōm Yeyox, pu mīpkupnix tup-tex. ²⁴ Pa Topa te putpu' hīnnāhā'. 'Ūxok xe'e', pāyā Topa mūn ka'ok, tu putpu' hīnnāhā'. Yā Yeyox te Topa hāk-tok xe'e'. ²⁵ Hōmā mōnāyoxop Namix te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux kamah, 'a yāy 'āktux'ah, hu:

“Āmniy xohix hā 'ātek xuxyā pēnāhā',

'ūgyīp xe'e hā' xip, nūy mōknīynām, huk kuxānōg 'ohnāg.

²⁶ Huk kuxa hittup, xix yīy'ax hittup.

Hōmāk xok putup, pāyāk kuxa yūm ka'ok, tu hāmmax hip, tuk hittup.

²⁷ Xatek koxuk nīm putup'ah. 'Ap xukpot tuk nīm putup'ah.

Xatek hep kutox 'āta tux hok, puk-tox 'ohnāg,

yāk mūn tik max xe'ēgnāg.

²⁸ 'Ōgnū putat xe'ēgnāg hāk mōg. Xate 'a' mūg putahat. 'Ūgyīkāgnāg hā 'āxip, yīk kuxa hittup,” kaxīy.

²⁹ Tu xe:

—'Ūnōy mūnōm xop, 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyox hittap Namix xok, ha nō hāpkot, ha' yōg hāpkox xip 'ūxukpot tu', tu yā' xip hōnhā. ³⁰ Namix te Topa pupi hām'āktux, tu Topa te hām'āktux xex yūmmūg, tu Topa yā' koit 'ohnāg yūmmūg, yā yāy 'āxet hā Topa te hām'āktux xex, hu: “Āte 'āmōkputox xekanāp-tup, pu tikmū'ūn xohix tu xat,” kaxīy. ³¹ Hōmā kumak Namix te hōnhā yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', tu' koxuk hā' pēnāhā', tu Topa yōg hāmyāykutnā'ax pēnāhā', tu' yōg putpu hi'ax pēnāhā', ha Topa te Yeyox nīm 'ohnāg xukpot

kopah, ha Namix te' pēnāhā', tu Yeyox yāy hep 'āta kutox 'ohnāg pēnāhā'.
³² Hamūn, Topa te Yeyox hīnnhā putpu', hak mūg xohix te' pēnāhā'. ³³ Yīy Topa te' xexkānāhā 'ūyīpxe'e hah, tu hām'āktux xex, tu hām'āktux, hu: "Āte Topa Koxuk yīxōnnāp-tup tikmū'ūn hah," kaxīy. Ha hōnhā 'āxohix te' pēnāhā', tu' xupak. ³⁴ Namix mūn te pexkox ha 'a' mōg'ah. 'Ap pepi' mōg'ah, pāyā hām'āktux, hu: "Topa te hām'āktux 'ūkxuxyā pu', hu: —"Ūgyīpxe'e hā yūhūm.
³⁵ Āte xa tu' gāy xop hupmāp-tup, xayī' xat, ha 'āmūn pu' yīpkox pi'," kaxīy.
³⁶ Iyaet yōg tikmū'ūn, 'āxop te Yeyox putex mīpkupnix tu'. 'Āte xa hām'āktux xe'e', 'ap koi't'ah: Topa te Yeyox yāykutnāhā', puyīy 'āxop hā 'āxuxyā xe'ēgnāg. Tu yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax xe'e'. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

³⁷ Ha' xohix te' xupak, tu yāyhāhup, tu' kuxa te' xak, tu hām'āktux Pet pu', xix mō'pok xop xohix pu', hu:

—Ūnōy mōnōm xop, putep mūn mīy'ax? Kaxīy.

³⁸ Ha Pet te:

—Āpu yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux, hap-tox pix, xa Yeyox yā 'āxuxyā 'āktux, ha Topa te 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu' kux, ha xa nū'kutnāp-tup yāy Koxuk Xe'ēgnāg. ³⁹ Topa te xa hām'āktux xex, hu: "Āte yāy Koxuk mō'kutnāp-tup xa', xix 'āk-tok hah, yā' xohix hah, nōm te hāptox tu' pip, Topa te nōm xop xānāhā'." Kaxīy.

⁴⁰ Ha Pet te hām'āktux punethok, nūy tu ka'ōgā', tu' xānāhā', hu:

—Ānūn, tu tikmū'ūn kummuk nīm, Topa te tikmū'ūn kummuk xūyγāp-tup hah. Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmū'ūn xohix xexkah te hām'āpak, tu' yīpkox pip, hap-tox pix, yā yāy koxuk xop xohix te 3.000. ⁴² Ha Yeyox yōg mō'pok xop te hāmyūmmūgāhā mōkuma' mōg. Tu 'āmniy xohix hā Topa pu hām'āktux, tu nū mūtik hām'āktux xi' xit, nūy Yeyox nōm te' pupi' xok pe'paxeh.

Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah

⁴³ Ha tikmū'ūn kuxānōg, 'ihā Yeyox yōg mō'pok xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok, ⁴⁴ ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopa', tu yāy mūtik pip, tu hāpxop xohix koxip yāy pu', ⁴⁵ ha tik xop te yāy yōg hāpxop xohix hāmenex, nūy 'ūhok xop xohix pu' nīm, tu' xupkumīy 'ohnāg. ⁴⁶ 'Āmniy xohix hā yāy tu nū'nāhā' Topa pet xexka kopā', tu yāy mūtik xit yāy pet kopā', nūy Yeyox xok'ax pe'paxeh, tu' kuxa hittup, yā kuxap-xet, ⁴⁷ tu Topa 'āktux max, ha tikmū'ūn xohix tep-tup, ha 'āmniy xohix hā Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' kuxa max tat, tu' xohix nāg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix.

3

Topa te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

¹ Māyōn he 'ihā Pet mōg xix Yoām, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux Yoneo xop mūtik. ² Tik 'ūm te hāpkumep hok, tu' xip. 'Ūtut te' put tu hāpkumep hok, yāy hi'ax tox hā. 'Āmniy xohix hā tikmū'ūn te Topa pet xexka mō'yīnnīn'ax tu' tat, nō'ōm mō'yīnnīn'ax 'āxet'ax "Ūmax", ha tikmū'ūn nūn, ha tik te tu' kax, pu tu hāpxop 'ūm hok popmā', ³ ha Pet mōg nōmhā, xix Yoām, tu Topa pet xexka hā' mōxaha', ha tik te hāpkumep hok te' pēnāhā', tu:

—Ām hok hōm hāpxop 'ūm! Kaxīy.

⁴ Ha tik 2 te' pēnāhā', tu' pēnā ka'ok, tu:

—Hēnā'! Kaxīy.

⁵ Ha tik te hāpkumep hok te' pēnā ka'ok, nūy hāpxop 'ūm pa'. ⁶ Ha Pet te hām'āktux, hu:

—'Ap pip'ah tayūmak, 'üyā xa hāpxop 'ūm nōy hōm. Yā Nāyane yōg Yeyox Kunnix tekmu'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ū 'āxat, hu: 'Āpu, 'āk-nīhā xihip, nūy hāpkumep! Kaxīy.

Tu' yīy'ax hā' hittupmāhā'.

⁷ Tu' yīpxe'e mūg, tuk-nīhā' xip, ha' nōy yok mō'ka'ok, tu' kup ka'ok xi' pata ka'ok, ⁸ tu' hittup xexka', hu: Pūn, pūn, pūn, kaxīy, tu Topa 'āktux max. ⁹ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu hāpkumep pēnāhā', tu Topa 'āktux max 'āpak, ¹⁰ tu tik tupmāhā yūmmūg, hu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy xohix hā' yūm, tu ta tu' xak Topa pet xexka mō'yīnnīn'ax 'Ūmax tu'! Kaxīy.

Tu' yēy.

Pet te hām'āktux Topa pet xexka kopa'

¹¹ Ha tik te Pet yāy kep hā' mūg, xix Yoām, ha tikmū'ūn kuxānōg, tu' nūn, tu yāy tu nū'nāhā', Xanomām yōg hāptopa hāmyīkox tu yāy tu nū'nāhā', ¹² ha Pet te tikmū'ūn pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tihik: Teptu 'ākuxānōg, tuk pēnā ka'ok? Putep pe'āpaxex? 'Ak mūg ka'ok'ah, 'ak mūg max xe'e'ah, nūy tik hittupmā'. ¹³ Mōnāyxop hittap 'Amanām yōg Topah, xix Mōnāyxop 'Iyak yōg, xix Mōnāyxop Yako yōg Topah, xix mōnāyxop xohix yōg Topah, yā Topa te' yōg Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox xexkanā xe'ēgnāg, pa' āxop tep-tup nōg, tu' puknōg xop ha' mōgāhā'. Pinat pa te hāmyūmmūg, tu' xut putup, pu mōg, pāyā xatep-tup'ah. ¹⁴ Ūmax xe'ēgnāg Yeyox, pāyā xatep-tup nōg, hu Pinat tu' xak, pu tik kummuk xut 'üyānān tu', pu mōg, nōm te' nōy putex. ¹⁵ Yeyox te' xohix hīnnāhā', ha xatep-tex Yeyox, pa Topa te' putpu' hīnnāhā', hak mū'āte' pēnāhā'. ¹⁶ Yā Yeyox mūn ka'ok, tu tik hittupmāhā'. Tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopa', ha tik pata kup ka'ogā xe'e'. 'Āxop te' pēnāhā', tu' yūmmūg.

¹⁷ —'Ūnōy mūnōm xop, hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, xix 'āxexka xop te hāmyūmmūg 'ohnāg. ¹⁸ Hōmā tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn hittap pu hām'āktux, hu: "Topa te Kunnix yāykutnāhā', pu nū'kutnā 'āxop hah," kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xok mīpkupnix tu' nōmhā. ¹⁹ Āpu yāyhāhup, nūy 'ōg hāpkummuk mīy kux, tu Topa ha mōg, puyīy Topa 'ōg mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu' kux, ²⁰ puyīy Topa 'ākuxa ka'ogā', tu Yeyox yāykutnā tap, nūy xa nū'kutnā', tu nū'kutnāp-tup putpu', ²¹ pa hōnhā pekkox tu' xip, tu Topa yōg hāptup xe'e hip. Yā Topa pupi hām'āktux xop te' xuktux tap. ²² Mōnāyxop hittap Mōyyex te Yeyox 'āktux kamah, tu: "Hōmā Topa te tik te yāy pupi hām'āktux yāykutnāp-tup, 'āxop kopa' yāykutnāp-tup, tu tik puxet xānāp-tup, puyī' pupi hām'āktux, 'ūkputuk. 'Ūxupax, nūy xat'ax xohix mīy. ²³ Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux 'ax 'āpax, tu 'āyīpkox hok, puxix nōm xop yīpkox pip hok xop kix putup," kaxīy. ²⁴ Ha tik xop xohix te hām'āktux, yā' xohix te' xuktux, yā' Xāmō'eo, yā' xohix te' xuktux. ²⁵ 'Āxop xik mū'ūg yā nōm tik xop hāk mōkputox, ha hōmā Topa te pa'ax mīy yūmmūg mōnāyxop mūtik, tu mōnāyxop 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āmōkputox te' hep xop xohix hā hāmmaxnāp-tup," kaxīy.

²⁶ —Tu nū Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox kutnāhā 'āxop ha hāmāxap, puyīy 'āhittupmā' xa hāpxopmā kummuk kux. Kaxīy.

4

Pet xix Yoām te Yoneo xexka xop keppa' tihī'

¹ Hāpxip 'ohnāg 'Īhā Yoneo yōg 'āmānex xop nūn, xix Topa pet xexka yōg xonat xop kapitām, xix Xanoxeo xop nūn, ² ha Pet xix Yoām te hām'āktux tikmū'ūn pu', tu hāmyūmmūgāhā, tu Yeyox yōg putpu' hi'ax 'āktux, ha' xexka xop gāy, ³ tu Pet mūg xix Yoām, tu 'āmnīy hā kanet ha' mō'tat, ha' tihī', ha' 'āmnīy, yā hāptup hip. ⁴ Pa nōm te hām'āpak kuxa mām ka'ok Pet yōg hām'āktux kopa', ha' kuxa mām tik xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu 5.000, yā' xohix xexka punethok.

⁵ Hāptup 'Īhā Yoneo xexka xop xix tik xop te hāmyūmmūg xop te yāy tu nū'nāhā Yenoyanēn kopa', ⁶ tu Yoneo 'āmānex xexka xop mūtik pip, 'ūxohix te: 'Anān, yā 'āmānex xop xohix xat'ax, xix Kaxpax mūtik pip, xix Yoām, xix 'Anexān, xi' xape xop, ⁷ tu Pet xix Yoām xānāhā', tu' yīkopit, hu:

—Putep te 'āxop xat, xa tik pakut hittupmā'? Putep hā 'āxop te nōm tik hittupmāhā'? Kaxīy.

⁸ Ha Topa Koxuk te Pet ka'ogāhā', ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Tikmū'ūn xexka xop, xix tik xop te hāmyūmmūg xop: 'Ūg'āpax! ⁹ 'Āxop tek mūn yīkopit, hu: "Putep te 'āxop xat, xa nōm tik hittupmāhā'? Putep hā 'āxop te' hittupmāhā'?" Kaxīy. ¹⁰ 'Ūg'āpax, 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, xa hāmyūmmūg, puyīy 'Iyaet yōg tikmū'ūn hāmyūmmūg. 'Āxop te Nāyane yōg Yeyox Kunnix putex mīpkupnix tu', ha Topa te' hīnnāhā putpu', hamūn te nōm tik hittupmāhā', Yeyox 'āxet'ax 'āktux hā' hittupmāhā'. Pēnā'. Nōmhā' xip, tu hāpkumep. ¹¹ Yeyox yā mīptut hā' māykup putuk, xix koxuk. 'A 'āxop te Yeyox putup nōg, pa Topa te' xexkanāhā xe'ēgnāg. ¹² 'Ok xip tik nōy te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' kuxa max tat? 'Ok xip hāpxexka xohix tu'? 'Ap xip'ah. Yeyox yāp-xet xip. Topa te Yeyox 'āxet'ax hōm tikmū'ūn pu', pu Yeyox yūmūg kuxa kummuk tū xit, nūy nō max tat 'ūyānān tu'. Kaxīy.

¹³ Ha' xexka xop te Pet pēnāhā xix Yoām, ha' yīpkutuk 'ohnāg, yīy hāmpē'paxex, hu:

—Tappet xax yūmmūg kutōgnāg, pāyā tute Yeyox mūtik hāpkumep, yā' yōg tik xop, kaxīy.

¹⁴ Ha tik tupmāhā' xip, ha' xexka xop te' pēnāhā', hu yāyhāhup, tu' yīy 'ohnāg, ¹⁵ tu:

—'Āpep, nūy hāptopa mōg. Kaxīy.

Ha' mōg, ha' xexka xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ¹⁶ hu:

—Putep mūn mīy'ax? Pet xix Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tep tu yā' koit? Yā Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu' yūmmūg. ¹⁷ 'Āpu, nōm tik 2 xat hok, pu Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok tikmū'ūn pu', pu tikmū'ūn Yeyox xaxok. Kaxīy.

¹⁸ Tu Pet xānāhā xix Yoām, tu' xat hok, hu:

—Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok, xix tikmū'ūn pu Yeyox yūmmūgā hok. Kaxīy.

¹⁹ Pa Pet xix Yoām te:

—'Āxop pa te hāmyūmmūg: Pi'yā' max, 'ok pe 'āxop puk yīpkox pip, 'ok pe Topa puk yīpkox pip? 'Āxop te hāmyūmmūg. ²⁰ 'Ūgmū'āte Yeyox 'āxet'ax 'āktux putup mō'kuma' mōg, Topa te' xat, hak mūg yīpkox pip Topa pu hāmāxap, hu hāpxopmā'ax pēnāhā 'āktux putup, xix hāpxopmā'ax 'āpak 'āktux putup kamah. Kaxīy.

12-22 Ha tik hittup yōg hāmyāxatumuk te 40, yīy tikhmū'ūn xohix te Topa 'āktux max, hāpxopmā ka'ok xe'e'ēgnāg hah, ha' xexka xop te Pet xūyġāp-tup, xix Yoām, pāyā tikhmū'ūn yīpkutuk, hu' mīy 'ok pa' gāy, tu Pet xupepmāhā xix Yoām.

Yeyox yōg tik xop te Topa pu hām'āktux

23 Ha' mōg, tu mōktu mōxaha' xape pet tu', tu' xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux 'ūxape xop pu', tu 'āmānex xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux, xix tik xop te hāmyūmmūg yōg hām'āktux'ax 'āktux. 24 Ha' xupak, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy yīy puxet hā hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka xe'e'ēgnāg, xate pexkox mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix te kopa' pip mīy. 25 Hōmā 'Ākoxuk Xe'e'ēgnāg te hām'āktux, tu' xat, pu 'ōg kāmānat Namix hām'āktux, hu: “Tep tu' puknōg xop gāy? Ha' hep xop xohix te hāmpē'panōm, hu: “Ūkxexka”, kaxīy, pak-tōgnāg, tu xe: “Ūgka'ok', kaxīy, pāyā' pu'ūgnāg. 26 Hāpxexka xohix yōg xexka xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Topa hā kumīy, nūy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax mūtik yāy tuk-mīy,” kaxīy.

27 —'Ap koit'ah. Yā Yenoyanēn yōg xexka xop, yā Yoneo yōg tikhmū'ūn xi' puknōg xop, xix Pinat, xix 'Enot, tu yāy tu nū'nāhā', nūy 'ōg Kāmānat Xe'e'ēgnāg hā kumīy, pāyā xate Yeyox yāyikutnāhā', tu nōm xexkanā xe'e'ēgnāg. 28 Hōmā xate hāmpē'āpaxex, tu hām'āktux tap, yīy 'ōgnū hām'āktux hittap hā Yoneo yōg tikhmū'ūn kummuk te Yeyox kummugāhā nōmhā, xi' puknōg kummuk xop te' kummugāhā nōmhā. 29 Tu' gāy, tu' yīy gāynām, yīg mū'āte xa tu' xak, xak mūg ka'ogā', 'ūyīy hāpxopmā max, nūy nōm xexka xop yīpkutuk hok, nūy 'ōgnū hām'āktux 'āktux pax. 30 Yā 'āka'ok, hu tikhmū'ūn hittupmāhā', tu hāpxopmāhā', xix hāpxopmā ka'ok xe'e'ēgnāg, pu tikhmū'ūn pēnā', tu 'ōg Kāmānat Xe'e'ēgnāg Yeyox hā hāpxopmāhā'. Kaxīy.

31 Tu Topa pu hām'āktux kux, ha mīptut yāy nuhuk, ha Topa Koxuk te' xohix ka'ogāhā', hu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu' yīpkutuk 'ohnāg.

Ūkuxa mām ka'ok xop te hāpxop xohix koxip

32 Yā' kuxa mām ka'ok, tu' kuxap-xet, xip-tox puxet. 'Ap hām'āktux'ah, hu: “Yōgnū”, kaxīy. 'Āmhok. Pāyā hāpxop xohix yā yāy yōg, tu' xupkumīy 'ohnāg.

33 Ha Yeyox yōg mō'pok xop te hām'āktux ka'ok, tu yūmūg xuxyā Yeyox putpu hi'ax 'āktux, ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', ha tikhmū'ūn tep-tup pax. 34 'Ap hok xop pip'ah, pap-te xop te mīptut hāmenex xix hahām, tu tayūmak pop, tu' xape xop pu' popmāhā', 35 Ha' mō'pok xop te' pop, tu' hok xop pu' popmāhā'.

36 Ha Xip yōg tik yā Nemi hā' mōkputox, tu' xuxet'ax Yoye Maname', ha' xuxet'ax te tikhmū'ūn yīy'ax hā: “Nōm te' nōy ka'ogāhā”, 37 tu yāy yōg hām hāmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pok xop pu' hōm.

5

Ānānīn xix Xapit

1 Tik 'āxet'ax 'Ānānīn, xi' xetut 'āxet'ax Xapit, tu yāy yōg hām hāmenex, 2 ha' nōmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pot, tu' yāg xaptop, tu' yāg nōy paxnūn mō'pok xop hah, Yā mō'āmā', hu:

—Yā tayūmak xohix, yā' kux, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

Ha' xetut te yā' koit yūmmūg, tu mō'āmā kamah. 3 Pa Pet te:

—Ānānīn, tep tu xate Hāmġāyāgnāg yōg hām'āktux 'āpak, tu 'āyīpkox xip nōm hām'āktux kummuk pu'? Yā Topa Koxuk pu yā' koit, tu tayūmak yāgnāg

xaptop, tu' yīy 'ohnāg! ⁴ Hahām 'ōgnū, xix tayūmak xohix 'ōgnū'. Putep mūn pe'āpaxex 'ākuxa kopah? Xate tikmū'ūn pu' koit'ah, pa Topa mūn pu' koit. Kaxīy.

⁵ Ha' xupak, tu hām tu' nāhā', tu' xok xe'e', ha nōm te' xupak kuxānōg xexka'.

⁶ Tik xiptap te 'Ānānīn kīy topixxax hā, tu mō'tat, tu nō hāpkot.

⁷ Ha 'ot 3 nōg, 'īhā' xetut mō'nāhā', 'ap te yīpxox xok'ax yūmmūg'ah, ⁸ ha Pet te:

—Pu, 'āyīy. 'Ōgnū hahām yōg tayūmak xohix te xīy? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. Yā tayūmak xohix, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

⁹ Pa Pet te:

—Tep tu 'āyīpxox te koit, xix 'āmūn? 'Ok Topa Koxuk pu' koit, nūy nō gāyā'?

'Ūxupax: Tik te 'āyīpxox nō hāpkot, tu ta' nūn, tu nū', tu mō'ātat putup kama hāptopa'. Kaxīy.

¹⁰ Pet te hām'āktux kux, 'īhā' xetut te hām tu' nāhā', Pet pata yīka' nāhā', tu' xok, ha tik xiptap nūn, tu' pēnāhā', tu hāptopa mō'tat, tu' yīpxox yōkāmā' xe nō hāpkot. ¹¹ Ha' kuxa mām ka'ok xop kuxānōg xexka', ha tikmū'ūn xohix te' xupak, tu kuxānōg kamah.

Ha hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg

¹² Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā' Topa pet kux kaxax kaka hah, ha' kux kaxax 'āxet'ax Xanomām yōg, ha Yeyox yōg mō'pok xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, puyī' pēnā', ¹³ yīy tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg xop kuxānōg, tu' kuxa mām xop yīpkutuk, 'ap te yāy tu nū'nā'ah nōm xop mūtik, pāyā' xohix te nōm hāp-tup pax. ¹⁴ Ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah, tu' nūn, tu' nōy tu' mōxaha', tu yāy tu nū' kuxa mām ka'ok xop xok, tik xop xix 'ūn xop, ¹⁵ ha tikmū'ūn te' pakut xop tat putat kopah, tu mīm xix 'extet tu' xex, pu Pet koxuk kopa nāy, nūy hīttupmā'. ¹⁶ Ha kōmēn punethok te Yenoyanēn yīka' pip, ha kōmēn nōy yōg tikmū'ūn nūn Yenoyanēn tu', tu' pakut xop tat, xix yāmīy kummuk kopa' pip xop tat, ha' hīttupmāhā'.

'Ūxexka xop te tik xop kummugāhā'

¹⁷ Pa tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīpkumīy, xix Xanoxeo xop te' yīpkumīy, ¹⁸ tu' xat, pu Yeyox yōg mō'pok xop mūy, tu kōmēn yōg kanet ha mō'tat, tu' xex. ¹⁹ Pa 'āmīy koxtap 'īhā' pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, tu hāmyīnnīn'ax xōn, tu tik xop mōy kanet kopah, tu hāptopa' mōgāhā', tu' xat, hu:

²⁰ —Mōg, mōg, Topa pet xexka ha mōg, nūy Yeyox 'āktux, nōm te tikmū'ūn xop xohix hīnnā'ax. Kaxīy.

²¹ Ha hām'āpak, tu' mōg, tu māyōn xupep 'īhā' tikmū'ūn yūmmūgāhā' Topa pet xexka kopah.

Ha ta tik te 'āmānex xop xat'ax nūn, xi' yōg xop xohix, tu Yoneo xexka xop xohix xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, ha' xat, hu:

—'Āpu, kanet tu nūnnāy Yeyox yōg mō'pok xop. Kaxīy.

²² Ha xonat xop mōg kanet hah, tu' xak, pāyā' 'ap ti'ah, yīy putpu' nūn, tu' xexka xop pu' xuktux, ²³ hu:

—Pīpkup ka'ok hā mō'yīnnīn, ha' xōn ha' xīy 'ohnāg, ha xonat xop te hāmyīnnīn'ax yīka' pip, nūy pēnā', hak mū'āte kanet yōg hāmyīnnīn'ax xōn, pāyā' 'ap tik 'ūm xip'ah kanet kopah. Kaxīy.

²⁴ Ha Topa pet xonat xop yōg kapitām te' xupak, xix 'āmānex xexka xop te' xupak kamah, tu:

—'Īhok, pute 'ūm? Kaxīy.

²⁵ Ha tik 'ūm nūn, tu:

—Hōmā 'āxop te tik tigāhā kanet kopah, yā hōnhā Topa pet xexka tu' pip, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha xonat xop te tikmū'ūn yīpkutuk, tu hāmp'e'paxex, hu “Pe yā 'ā mīkaxxap tuxi!” kaxīy. Hu mō'pok xop xūyāgā 'ohnāg, pāyā' mūg, tu' nūnnāhā', ²⁷ tu' xexka xop keppa' xex, ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīkopit, hu:

²⁸ —'Ok 'āyīpkox hok? Hōmāg mū'āte xa' xat, hu: “'Āyīy hok, Yeyox 'āxet'ax hā yūmmūgā hok!” kaxīy. Pa 'āxop te tikmū'ūn xohix yūmmūgāhā Yenoyanēn kopah, nūy 'ūgmūg kupex Yeyox xok'ax hah, pu tikmū'ūn 'ūgmūg 'āktux kummuk. Kaxīy.

²⁹ Pa Pet xix mō'pok xop te hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—'Ūgmū'āte Topa yīy'ax 'āpak, tu Topa puk yīpkox pip hāmāxap, tuk-nāy tu tikmū'ūn puk mūg yīpkox pip. ³⁰ 'Āxop te Yeyox putex mīpkupnix tu', pipkup hā' xup mīpkupnix tu', nūy tup-tex, ha mōnāyxop yōg Topa te' putpu' hīnnāhā', ³¹ tu' xexkanāhā yāy yīpxe'e hā', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. ³² 'Ūgmū'āte' pēnāhā', xix Topa Koxuk te' pēnāhā', tu hām'āpak, tu xe hām'āktux, ha Topa te yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nōm xop kuxa mām ka'ok xop ha nū'kutnāhā'. Kaxīy.

³³ Ha' xupak, tu' gāynām, tu' kix putup, ³⁴ pa Paniye xop yōg tik xip, 'ūxuxet'ax Gāmāniet. 'Ōhōm tik te hāmyūmmūg xexka', tu Topa yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax. Hak-nīhā' xip, tu' xat, hu:

—'Āpu, tik xop hāptopa mōgā'. Kaxīy.

Ha' mōgāhā Yeyox yōg mō'pok xop. ³⁵ Ha Gāmāniet te' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tik xop, 'ōg pa mōxip, xayīy 'āmp'e'āpaxeh, nūy hāpkummuk 'ūm mīy hok. ³⁶ Hōmā Teot te tikmū'ūn xat putup, tu tik xop te 400 mōgāhā', hap-tex, ha nōm xop te' pe' mōg te' xaxok, ha' kux. ³⁷ Ha hāpxip 'Īhā gohet te tikmū'ūn mō'kupix, tu tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg putup, hu mō'kupix, 'Īhā Ganinet yōg Yot xip, ha tikmū'ūn punethok te Yot pe' mōg, ha' xok, ha tikmū'ūn te yīkām xupmāhā'. ³⁸⁻³⁹ Yīy hōnhā 'āte xa hām'āktux, hu: Tik xop nīm, tu' kummugā hok. Pi'yā'? 'Ok pe Topa te nōm nū'pok, 'ok pe tik 'ūm te nū'pok? 'Āte' yūmmūg'ah. Yī' hip, ka Topa mūtik yūmūg yāy tuk-mīy. Kaxīy.

Ha' xexka xop te Gāmāniet yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, ⁴⁰ tu Yeyox yōg mō'pok xop xānāhā', tu' kix xokxax hā', tu' xat, hu:

—Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok! Kaxīy.

Tu' tux hok, pu mōg.

⁴¹ Ha' mōg, tu' kuxa hittup. Yā' xexka xop te' xūyāgāhā', Yeyox xūy putuk tu' xūyāgāhā', yī' hittup. ⁴² Tu 'āmnīy xohix hā hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah, xix mīptut xohix kopah, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux. Topa te nōm yāy kutnāhā xe'ēgnāg.

6

Tik te 7 te mō'pok xop hā' tehe'.

¹ Hāpxip 'Īhā' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. Ha Genex yīy'ax yōg tikmū'ūn te:

—'Āmnīy xohix hā 'āxop tek xit'ax popmāhā yūmū yōg hok mām xop pu', pāyā 'ūgmūg yīy'ax xop xate' xaxok, tuk xit'ax 'ohnāg hōm, 'Ihā Yoneo yīy'ax hok mām xop pu' popmāhā'. Kaxīy.

²Ha mō'pok xop te 12 te' kuxa mām ka'ok xop xohix xānāhā', tu:

—Topa tek-mūg xat, 'ūyōg hām'āktux yūmmūgā', hak mū'āte Yeyox tu hāpxopmāhā'. 'Ap hāmyūmmūgā kux putup'ah, nūy kuxa mām ka'ok xop tu' xit'ax popmā'. ³Āpu, tik max te 7 yīmōgatux 'āxop kopah, pu hāpxop popmā', puyīy 'ūn xop xaxogā hok, ⁴pak mū'āte Topa pu hām'āktux pax putup, tu Topa yōg hām'āktux yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

⁵Ha' xohix te nōm hām'āktux putup, hu' kuxa hittup, tu tik xop yīmōgatux, tu 'Extep yāykutnāhā hāmāxap. Yā' kuxa yūm ka'ok, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā'. Ha tik nōy yīmōgatux 'Extep mūtik, tik xohix te: Pinip, xix Ponok, xix Nīkānōg, xix Tīmām, xix Pām, xix kōmēn 'Ātikit yōg Nīkonao, yā Nīkonao te Yoneo xop hā' puknōg tap, pāyā hōmā nōm xop kopa mō'nāhā', tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. ⁶Ha tik te 7 mōgāhā mō'pok xop hah, tu' keppa tigāhā', ha Topa pu hām'āktux, tup-tox yīmū' yīm nōm, pu Topa Koxuk ka'ogā'. ⁷Ha tikmū'ūn punethok te Topa yōg hām'āktux 'āpak, ha Yenoyanēn yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. 'Āmānex xop kama te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pip.

'Ūgāy xop te 'Extep mūg ka'ok

⁸Ha 'Extep te hāpxopmā xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', ha Topa te' ka'ogāhā', tup-tup pax, ⁹ha Topa pet 'āxet'ax Nīmet yōg, ha' yōg xop nūn, tu hām'āktux hā' nōy yānān 'Extep mūtik, ha tik xohix te: Xīnēn yōg, xix 'Anexanit yōg, xix Xīnix yōg, xix 'Ax yōg. 'Ūxohix te hām'āktux hā' nōy yānān nām 'Extep mūtik. ¹⁰Pa 'Extep te hāmyūmmūg xexka', yā Topa Koxuk te nōm pu hāmyūmmūgāhā', ha' nōy xop te' yēy, tu' gāy. ¹¹Tu' nōy xop pu tayūmak xaptop hā' hōm, tu' xat, hu:

—'Āmōg, nūy yā' koit. Kaxīy.

Ha' mōg, tu' koit, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu Topa 'āktux kummuk xix Mōnāyxop Mōyyex 'āktux kummuk. Kaxīy.

¹²Tu' yīy hā tikmū'ūn gāyāhā', xi' xexka xop, xix hāmyūmmūg xop, tu' koit hā' xohix gāyāhā', tu 'Extep mō'tat, tu' xexka xop keppa' xix, ¹³ha tik xop te koit hā hām'āktux, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu' xuktux pax, ha' kux 'ohnāg, tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, xix Mōyyex yōg xat'ax 'āktux kummuk. ¹⁴Kāy te hām'āktux, hak mū'āte hām'āpak, ha: Nāyane yōg Yeyox te Topa pet xexka koxyōy putup, tu Mōyyex yōg hāpxopmā'ax hittap nōāp-tup, nūy yā' xat'ax puknōg hā' nōy yānān. Kaxīy.

Pāyā' koit.

¹⁵Ha tikmū'ūn xexka xop te 'Extep pēnā ka'ok, ha' pa hittup xe'ēgnāg, tu pekkox yōg mō'kutnā'ax putuk.

7

'Extep te yāy pupi hām'āktux

¹Ha tik te 'āmānex xop xat'ax te 'Extep yīkopit, hu:

—'Ok tik te hāpxe'e 'āktux? Kaxīy.

²Ha 'Extep te:

—'Ūkxape xop xi' tak mūnōm xop, 'ūg'āpax: Topa xexka xe'ēgnāg te pexkox kopa' xip, tu hām'āktux mōnāyxop 'Amanām pu', ha hāpxexka Mēyopotām tu' xip hāmāxap. ³ Ha hām'āktux, hu: "Ōg hām nīm, xix' āxape xop nīm, nūy mōg hām ūm tu 'āte xa' mūg putup," kaxīy. ⁴ Ha' xip hāpxexka Kānet tu', tu' mōg, tu mōktu xupep kōmēn 'Anāg tu', tu' tihī', ha yāy tak xok, ha Topa te mō'kutnāhā 'ōg hām hah, nūnte! ⁵ Pa Topa te 'Amanām pu hām 'ohnāg hōm, hām 'ūm kutōgnāg tu' hōm 'ohnāg, ha 'Amanām te' puknōg yōg hām tu' xip, pa Topa te hām'āktux xex, hu: "Hōmā 'āte xa nū hām hōm putup, tu 'āxok tehomip, 'āmōkputox pu' hōm putup," kaxīy. Pāyā 'Amanām kutok hok. ⁶ Ha Topa te xe hām'āktux 'Amanām pu', hu: "Āk-tok xupep-tup xop te' puknōg yōg hām tu' pip putup, ha hāmyāxatamuk xohix te 400 hā' puknōg xop te' xūyḡāp-tup, ha' hok hā' hām putup. ⁷ Ūkpa te hāmyūmmūg, ha hāmyāxatamuk te 400 nōg, 'īhā 'āte' gāy xop 'ūyānān tu' xūyḡāp-tup, ha 'āmōkputox xupepmāp-tup, puk xax nūnte, nūy tu nūk tetex," kaxīy. ⁸ Ha Topa te pa'ax mīy 'Amanām mūtik, pu tuktok xupep-tup xop xohix hāmyūmmūg, yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e', ha Topa te' xat, hu: "Āxop yāy nāg xax xak kutōgnāg 'ūyīmap. Puyā 'āk-tok pit xupep-tup xop xohix yāy xax mep, ha 'a' kux'ah," kaxīy. Ha 'Amanām tek-tok 'iyak put, ha 'āmnīy te 8 nōg, 'īhāk-tok pit yāy xax yīmap tu' xak, ha 'iyak tek-tok pit Yako put, ha Yako tek-tok put te 12, tuk-tok pit xohix yāy xax 'ūyīmap tu' mep kutōgnāg.

⁹—Ha mōnāyxop Yako kutok pit xop te' taknōy yīpkumīy, tu' taknōy Yoye putup nōg, hu' nōmenex hāpxexka 'Eyit yōg puknōg xop pu', tu tayūmak pop, ha' mōgāhā', tu ta tu' mōg, tu mōktu xupep 'Eyit tu', ha Yoye kuxa teknōg, pāyā Topa te Yoye mūtik tihī', ¹⁰ tu hāpkummuk tu' xut, tu mō'nīynām, puyīy hāmyūmmūg xexka', ha 'Eyit yōg tik te tikmū'ūn xat'ax te Yoye putup pax, tu' xexkanāhā yāy pet kopah, xix hāpxexka 'Eyit kopah. ¹¹ Ha hāmyāxatamuk 'ūm hā hāmhōgnāg, 'ap xit'ax pip'ah, ha putup te' kix 'Eyit yōg tikmū'ūn, xix Kānā'āg yōg tikmū'ūn, ha mōnāyxop te yāy xit'ax xak, pāyā xipi'ah. ¹² Pa tik 'ūm te hām'āktux Yako pu', hu: "Yā' pip xit'ax 'Eyit kopah." Kaxīy. Ha Yako tek-tok pit te 10 mō'pok 'Eyit tu', ha' taknōy te 10 mōg hāmāxap, tu ta tu' xit'ax xak. ¹³ Tuk-nāy tu' mōg 'ūxeheh, ha Yoye te hām'āktux yāy taknōy xop pu', hu: "Ūgmūn yā 'ātaknōy Yoye!" kaxīy. Ha tik te' xat'ax 'āxet'ax Pana'o', tu Yoye xape xop yūmmūg. ¹⁴ Ha Yoye te yāy tak xānāhā', xi' xape xop xohix, pu nū', 'ūxohix te 75. ¹⁵ Hu' nūn, tu ta tu' nūn tu nūktu mōxaha 'Eyit tu', ha hāpxip 'īhā Yako xok xix Yoye', xi' taknōy xop. ¹⁶ Ha' yīnxax tat Xikēg tu putpu', tu nō hāpkot. Hōmā 'Amanām te nōm xukpot pop, tu tayūmak hā' yānān 'Emōg kutok mūtik.

¹⁷—Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu xohix xexka', ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'īhā Topa te yāy yōg hām'āktux xutigāhā', tu hām xexka hōm 'Amanām mōkputox pu'. ¹⁸ Ha tik puknōg nōy xip 'Eyit tu', nōm te Yoye yūmmūg 'ohnāg, ¹⁹ tu kokexmax putuk, tu' gāynām, tu yūmūg mōnāyxop xūyḡāhā', tu' xat 'ūḡāy tu', hu: "Ūtut tek-tok pit put, puyā' nīm hāptopa', puyī' xok!" kaxīy. ²⁰ Ha Mōyyex mūg tut te' put, ha' māynāg, Topa te nōm putup pax, ha māyōn hex 'ānuk te 3 hā yāy tak pet kopa' xip, ²¹ ha hāptopa' xupep, tu' xex, ha nōm xat'ax kutok hex te' xipihi', tup-tup, 'ūmax hah, tu' nōy yāy. ²² Ha' puknōg xop te Mōyyex pu hāmyūmmūg'ax hāmyūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg xexka', ha hām'āktux ka'ok, xix hāpxopmā ka'ok kamah. Kaxīy.

²³ Extep te xe:

—Hāmyāxatamuk te 40 nōg, 'Īhā Mōyyex mōg, nūy xape xop pēnā', ²⁴ tu' pēnāhā', ha tik puknōg te 'Iyaet yōg tik kummugāhā', ha Mōyyex te' xape mō'nīynām, tu 'Eyit yōg puknōg 'ūyānān tu' kix, ha' xok. ²⁵ Ha Mōyyex te hāmp'e'paxex, hu: "Topa tek putup, 'ūxape xop mō'nīynām," kaxīy. Pāyā tik 'ūm te Mōyyex yōg hāmp'e'paxex yūmmūg 'ohnāg. ²⁶ Ha hāptup nōy 'Īhā tikmū'ūn yāy'kix, ha Mōyyex te' pēnāhā', tu' nōy nīmāp-tup, hu: "Āxop yā xape'. Putep tu yāy'kix?" kaxīy.

²⁷ —Pa' nōy tep-tup nōg, tu: "Ū 'ūm 'āmūn? Ū 'ūm te 'āxexkanāhā', xayīy hāpxopmā'ax tu kopit? 'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. ²⁸ Hōmā xate 'Eyit yōg tik putex. 'Ok hōnhā xatek mūn putex'ax?" kaxīy. ²⁹ Ha Mōyyex kuxānōg, tu' xupaha hāptox hah, tu' nōy yōg hāpxexka Mīni'ān tu' xip, tu hāpkumep, tuk-tok pit 2 pop.

³⁰ —Ha hāmyāxatamuk te 40 nōg, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, ha Mōyyex te' pēnāhā', tu hām panip xexka yōg yīktix Xīnāy yīmū' pēnāhā', ha mīxux te kuxap xakot, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' kopa' xip, ³¹ ha' pēnāhā', tu kuxānōg, tu hūmnāg tu' mōg, tu Topa yīy'ax 'āpak, ha: ³² "Ūgmūn yā Mōnāy'xop hā Topah, xix Mōnāy'xop 'Amanām hā Topah, xix Mōnāy'xop 'Iyak hā, xix Mōnāy'xop Yako hā Topa kamah," kaxīy. Ha Mōyyex kuxānōg xexka', tu yāy puxu'ux nām, 'ap pēnāp-tup'ah, ³³ ha Topa te: "Hām te 'āk-nīhā 'āxip hām tu', mō'ānā hok, Topa xip tu'. ³⁴ Āte yāy yōg tikmū'ūn xūy pēnāhā 'Eyit kopah, hu' kokōn 'āpak, tuk nūn, 'āhak nūn, nūy mō'ākutnā 'Eyit tu'." kaxīy.

³⁵ 'Extēp te xe:

—Hōmā tikmū'ūn te Mōyyex putup nōg, tu: "Ū 'ūm te 'āxexkanāhā', xayīy kopit?" kaxīy. Pa hōnhā Topa te Mōyyex nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nūy Mōyyex xexkānā', nūy tikmū'ūn mōy hām puknōg kopah, ha Topa te pexkox yōg nū'kutnā'ax nū'kutnāhā', nōm te mīxux kopa' xip, pu Mōyyex mūtik tu tī', tu mō'nīynām. ³⁶ Ha Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap mōy hāpxexka 'Eyit kopah, tu hāmyāxatamuk te 40 hā' mōgahā', tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāpxexka 'Eyit tu', xix kōnāg xexka Āta tu', xix hām panip xexka tu', puyīy nōm tikmū'ūn pēnā'. ³⁷ Hamūn, Mōyyex te tikmū'ūn hittap pu hām'āktux, hu: "Topa te tik yāy'kutnāp-tup puyīy tu pupi hām'āktux, 'āxape xop kopa yāy'kutnāp-tup, 'ānōy, 'ūkputuk," kaxīy. ³⁸ Mōyyex xix tikmū'ūn te hām panip xexka tu' pip, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux yīktix Xīnāy yīmū', tu Mōyyex pu hām'āktux, xix yūmmūg mōnāy'xop pu', ha Mōyyex te Topa yōg xat'ax pop, nūy yūmmūg xohix pu' popmā'.

³⁹ —Mōnāy'xop te Mōyyex yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yīpkox 'ohnāg, tu' nīm, tu hāpxexka 'Eyit xak, tu 'Eyit tu' mōg putup putpu', ⁴⁰ tu hām'āktux 'Anām pu', ha 'Anām te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hā 'āmānex xat'ax hāmāxap, ha hām'āktux, hu: "Āpu, Topa komut 'ūm pipkup hā mīy, 'ūyiy heyah, puyīy yūmmūg xohix tu mōgā'. Pi'yā' mōg Mōyyex, nōm tek mūg mōgāhā'? 'Ap yūmmūg'ah," kaxīy. ⁴¹ Ha mūnūytut kutok komut mīy, pipkup yānām'nāg 'āta hā' mīy, hu nō heyah, ha xokxop mō'hap nōm mūnūytut kutok komut keppah, tu' haxyāhā', tu' kuxa hittup. ⁴² Pa Topa te nōm topa komut xop putup nōg, hu tikmū'ūn nīm, 'ūgāy tu', ha' kuxa mām ka'ok māyōn kopah, xix māyōn hex kopah, xix māyōnnāg kopah, ha Topa pupi hām'āktux xop hittap te tappet tu kax'āmi', Topa pupi kax'āmi', hu:

"Hāmyāxatamuk te 40 hā 'āxop te 'a' mō'hap 'ohnāg xokxop, 'ūhax, hām panip xexka kopah 'a mō'hap'ah. Āmhok.

43 'Ăxop tep-tup puknõg xop yõg topahnãg komut xop, 'ũxuxet'ax Mõnok, yã topahnãg komut Hẽnpãg yõg mãyõnnãg 'ăxop tep-tup pax, tu hãpxop 'ũm 'ăyĩm hã' mĩy putup, hu nõ heyah.

'Ăte mõ'ăkutnãp-tup Maminõn kũnãpa', hãptox tu.'" Kaxĩy.

44 —Mõnãyxop te Topa pet mĩy hãm panip xexka kopah, ha Topa te Mõyyex yũmmũgãhã', ha' mĩy, topixxax ka'ok xexka hã' mĩy. 45 Ha mõnãyxop te Topa pet tat, ha Yoyoe te mõnãyxop mõgãhã', ha yã yõg hãm tu nõ'tat, 'Ihã Topa te' puknõg xop xohix hãm kopa' mõy, nũy mõnãyxop pu' hõm. Ha mõnãyxop pip, ha hãmyãxatamuk xohix mõg, ha Namix te 'Iyaet yõg tikmũ'ũn xat. 46 Ha Topa te Namix putup pax, ha Topa pet max xexka mĩy putup, mõnãyxop Yako yõg Topa pu' mĩy putup, 47 pãyãk-tok Xanomãm te' mĩy.

48 —Pa Topa xexka xe'ẽgnãg te mĩptut 'ũm kopa' ti'ah, nõm mĩptut yĩm hã' mĩy, ha tik te Topa pupi hãm'ăktux, tu:

49 "Pexkox xexka yãk xip'ax xe'ẽgnãg, ha hahãm yãk mũn hã hãptonnok'ax. Xate 'a mĩptut 'ũm mĩy putup, puk pip'ax? 'Ak pip putup'ah.

50 'Ūgyĩm te hãpxop xohix mĩy.'" Kaxĩy.

51 Yã 'Extep te hãm'ăktux kux, tu:

—'Ăyĩpkox 'ohnãg! 'Ăkuxa mãm 'ohnãg Topa kopah! Yã 'ămnĩy xohix hã Topa Koxuk pu'ăyĩpkox 'ohnãg, mõnãyxop yĩpkox hok, xix 'ăxop. 52 Mõnãyxop te Topa pupi hãm'ăktux xop kix, nõm te Yeyox nũn'ax 'ăktux, ha 'ăxop te Topak-tok hõm hãm puknõg yõg xop pu', puyĩp-tex. 53 Pexkox yõg nõ'pok xop te xa Topa yõg xat'ax hõm, pa 'ăxop tep-tup nõg. 'Ūkux. Kaxĩy.

54 Ha' xexka xop te hãm'ăpak, tu' gãynãm, tu' xox kãyãnãm, 'ũgãy tu'. 55 Pa Topa Koxuk te 'Extep ka'ogãhã', tu mõ pexkox kãgmãg, tu Topa yõg yãnãm xe'ẽgnãg pẽnãhã', tu Yeyox pẽnãhã kamah, ha Topa yĩpxe'e hãk-nĩhã' xip, 56 tu:

—'Ăte pexkox kopa' pẽnãhã', tu Yeyox pẽnãhã', yã Tikmũ'ũn Kutok, tu Topa yĩpxe'e hãk-nĩhã' xip. Kaxĩy.

57 Pa Yoneo xexka xop gãynãm, tu' yĩy ka'ok, tu mõ yĩpkox yĩnnĩn, nũy hãm'ăpak hok, tu mõ' nũ'paha', 58 tu kõmẽn Yenoyanẽn kopa' xut, hak-nãpa' mõg, ha mĩkax xexka tux, nũy putex, ha tik xop te' pẽnãhã', tu' xax mõy, tu tik xiptap 'ăxet'ax Xaot pata yĩka mõ'yõn. 59 Ha mĩkaxxap xexka tux nãm, 'Ihã 'Extep te Yeyox xãnãhã', hu:

—Yãyã Yeyox, 'ăte xa 'ũgkoxuk hõm, pa! Kaxĩy.

60 Tu' kopaxux hã' xip, tu' yĩy ka'ok, hu:

—Yãyã', 'ăpu 'ũyõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu kux! Kaxĩy.

Tu hãm'ăktux kux, tu' xok.

Ha Xaot te' pẽnãhã', tu 'Extep xok'ax putup, yĩ' kuxa hittup.

8

Ha Xaot te' kuxa mãm ka'ok xop kummugãhã'

1 Ha Yoneo xop te' kuxa mãm ka'ok xop kummugãhã' kõmẽn Yenoyanẽn kopah, ha nũ'paha', tu mõ tika' mõg hãpxupmãhã tu', hãpxexka Yonex tu' mõg, xix hãpxexka Xãmãnit tu' mõg, ha mõ'pok xop te 12 nox pip Yenoyanẽn kopah.

2 Tik xop max te Topap-tup pax, tu 'Extep nõ hãpkot, tu mõ'nĩy, tu ta pota ka'ok.

3 Pa Xaot te hãpkummugãhã', tu' kuxa mãm ka'ok xop xũyãhã', tu' pet kopa' mõy, tu' yĩm kĩy ka'ok, tu kanet kopa' xex, tik xop xix 'ũn xop.

Tik xop te hãm'ăpak max 'ăktux kõmẽn Xãmãnit kopah

4 Ha nôm nũ'paha te Topa yôg hãm'ăktux 'ăktux putat tox hă, xix kômên xohix kopah. 5 Ha ta' môg Pinip, tu môktu Xămănit tu' xupep, tu Yeyox yă Kunnix 'ăktux. Yă 'ôhôm Yoneo yôg tikmũ'ûn xat'ax xe'êgnăg. 6 Ha Xămănit yôg tikmũ'ûn kuxap-xet, xip-tox puxet, tu Pinip yôg hãm'ăktux 'ăpak, tu hăpxopmă xe'êgnăg pênăhă'. 7 Ha Pinip te yămîy kummuk môy Xămănit yôg tikmũ'ûn kopah, ha yămîy kummuk yîy ka'ok, tu' môg, ha hăpkumep hok xop hittup, tu hăpkumep, yăy hi ha' môg. 8 Yîy Xămănit yôg tikmũ'ûn kuxa hittup xexkah.

9-11 Pa tik 'ăxet'ax Xīmăm te' xut mîhîm, tu hămyăxatumuk xohix hă kugôy hăp-tex, tu yăy 'ăktux xexka', ha Xămănit yôg tikmũ'ûn kuxănôg Xīmăm hă, 'ûxut mîhîm hah, tu' yîpkox pip Xīmăm pu', tu: "Yă Topa mûn te Xīmăm ka'ogăhă xexka!" kaxîy.

12 Pa Pinip nûn, tu Yeyox yôg hãm'ăpak max 'ăktux, tu Topa te yăy yôg tikmũ'ûn xat 'ăktux, tu Yeyox yă Kunnix 'ăktux, ha tikmũ'ûn kuxa măm ka'ok Yeyox kopah, hap-tox pix, tik xop xix 'ûn xop. 13 Ha Xīmăm kuxa yûm ka'ok kamah, hap-tox pix, ha Pinip pe' môg, tu hăpxopmă xe'êgnăg pênăhă', tu tikmũ'ûn hittupmă'ax pênăhă', tu kuxănôg.

14 Ha Yeyox yôg mō'pok xop pip Yenoyanên kopah, tu Xămănit yôg tikmũ'ûn yăyhă Yeyox yôg xop yûmmûg, tu Pet xix Yoăm mō'pok. 15 Ha' môg, tu môktu mōxaha Xămănit tu', tu Topa tu' xak, puyîy yăy Koxuk nũ'kutnă nôm tikmũ'ûn hah. 16 Hōmă xix hōnhă Topa te yăy Koxuk Xe'êgnăg nũ'kutnă hok Xămănit yôg tikmũ'ûn hah, pa kônăg hăp-tox pix puxehnăg, 'thă Yeyox yă yăy xuxyă 'ăktux. 17 Ha Pet xix Yoăm tep-tox yîmũ' yîm xex, ha Topa te tikmũ'ûn ha nũ'kutnăhă yăy Koxuk Xe'êgnăg.

18-19 Ha Xīmăm te' pênăhă', tu mō'pok xop tep-tox yîmũ' yîm xex pênăhă', yă Topa te yăy Koxuk nũ'kutnăhă tikmũ'ûn hah, ha Xīmăm te' pênăhă', hu hãm'ăktux, hu:

—'A' nōmenex nôm hăpka'ok'ax, yîy xa tayûmak hă' nōy yănăn 'ûyîy tikmũ'ûn putox yîmûg yîm xeh, puyîy Topa Koxuk 'ûka'ogă'. Kaxîy.

20-21 Pa Pet te' mănôg, tu:

—Topa te 'ôg tayûmak nōăp-tup, xix 'ămûn nōăp-tup kamah! Xate hămp'e'ăpaxex tayûmak hă' nōy yănăn, nûy Topa Koxuk pa'. Topa te' hok tu nũ'kutnăhă', pâyă xa nũ'kutnă hok, 'ăkuxa kummuk hah. Topa te 'ăka'ogăp-tup 'ohnăg. 22 'Ăpu, yăyhăhup, tu hăpkummuk mîy kux, tu Topa tu' xax, pu 'ôgnũ hăpkummuk mîy'ax xaxogă', pu tu' kux. 23 'Ăte 'ăyûmmûg. 'Ôgnũ hăpkummuk mîy'ax te 'ăhîy yăy pu'. 'Ămûn yîpkumîy xexka năm. Kaxîy.

24 Ha Xīmăm te tu' xak, hu:

—'Ăpu, Topa tu' xax, 'ûgmûn pupi tu' xax, pu tu nũ hok hăpxopmă'ax kummuk, nôm hăpxopmă'ax kummuk xate hãm'ăktux. Kaxîy.

25 Ha Pet xix Yoăm te Topa yôg hãm'ăktux 'ăktux, tu ta' môg putpu Yenoyanên tu', hu putat tox hă Yeyox yôg hãm'ăpak max'ax 'ăktux, nûy xip tu xexka xohix kopah xuktux.

Pinip te hăpkumep

26 Ha pexkox yôg nũ'kutnă'ax te Pinip pu hãm'ăktux, hu:

—'Ăyok, nûy môg Yenoyanên yôg putat hă, nûy môy kômên Gayat tu 'ăpep. Kaxîy.

Ha putat te hãm panip xexka kopa' xip.

27 Ha ta' yok, tu' môg, tu hăpxexka yôg 'Etxop yôg tapâyôg pênăhă', ha tapâyôg yă 'Ennôk, tu 'Etxop yôg xat'ax hex Kăanax hă kămănat, tu hăpxexka

yōg tayūmak xex, tu' pēnā max, tu' mōg Yenoyanēn tu', nūy Topa xax, nūy Topa pu nū' xup. ²⁸ Tu putpu' nūn, tu te hāpxop yīkūy'ax yīmū' yūm, tu' nūn, tu mō'kupix, tu Topa pupi hām'āktux'ax 'Iyait yōg tappet mō'kupix, ²⁹ ha Topa Koxuk te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy nū mūtik mōg hāpxop yīkūy'ax yīmū'. Kaxīy.

³⁰ Ha' mōg mō'ka'ok, tu tapāyōg mō'kupix 'āpak, tu:

—'Ok yūmmūg xate hāpxop mō'kupix'ax? Kaxīy.

³¹ Ha' nōy yānān, tu:

—'Ap yūmmūg'ah. 'A tik 'ūm tek yūmmūgā'ah. Kaxīy.

Tu' xānāhā', pu mōg, pu yāy mūtik mōg. Ha hāpxop tat'ax yīmū' mām, tu' nōy mūtik mōg. ³² Ha mō'kupix hā kaxīy:

“Tikmū'ūn te kahnēn mōgāhā', nūy putex, hā kaxīy tikmū'ūn te nōm tik mōgāhā', nūy putex.

Tikmū'ūn te kahnēn kutok xax xaxit, ha' yīy hok, yā kaxīy nōm tik yīy 'ohnāg.

³³ Tu' hok tu yāyhāhup, hāpkummuk mīy 'ohnāg tu', yīy tik xop te hāpkohe' mīy, 'ihā tik max pu hāpkummugāhā'.

'Ū 'ūm te tik mōkputox 'ūm pēnāhā'? 'Ap xip'ah, tik xok hah.” Kaxīy.

³⁴ Ha tapāyōg te:

—'Āyīy, tik 'ūm 'ōhōm? 'Ok pe 'Iyait te yāy kax'āmi', 'ok pe' nōy pupi kax'āmi'? Kaxīy.

³⁵ Ha Pinip te hām'āktux, tu hāmyūmmūgāhā', tu nōm tappet hittap hā Yeyox 'āktux, tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā'.

³⁶ Ha' mōg putat hā, tu kōnāgkox pēnāhā', ha tapāyōg te:

—Pēnā!' Kōnāgkox! 'Āpu, kōnāg hāk putox pix! Kaxīy.

³⁷ Ha Pinip te:

—'Āte 'āp-tox pix'ax. 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok xe'e'? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Hamūn! 'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'Ōhōm yā Topak-tok xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁸ Ha hāpxop yīkūy'ax tu' xakux, ha Pinip te tapāyōg putox pix kōnāg hā.

³⁹ Ha kōnāgkox tu' xupep, tu putpu' nūn, ha Topa Koxuk te Pinip putmōg, yīy tapāyōg te' pēnā hok, tu' kuxa hittup hā' mōg yāy pet hah. ⁴⁰ Ha tik 'ūm te Pinip pēnāhā' kōmēn 'Ayot tu', ha kōmēn xohix tu hām'āktux hā' mōg, tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu' mōg, tu mōktu xupep Xeyanet tu'.

9

Xaot te hāpkummuk mīy'ax hā yāyhāhup

¹ Pa Xaot gāy, tu' yīy gāynām, tu:

—'Āte Yeyox mūtik mōg xop xohix kix putup! Kaxīy.

Tu' mōg tik te 'āmānex xop xat'ax hah, ² tu tappet pop, pu kōmēn Namān yōg xexka xop tu' mūg, nūy Yeyox yōg putat hā' mōg xop mūy, nūy tik xop xix 'ūn xop mūy, nūy kīy, tu nūktu Yenoyanēn ha' mōgā'.

³ Tu ta' mōg Namān yōg putat hā' mōg, ha kōmēn hāmhūmnāg tu' xip, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā kuyānām xexka xakot Xaot yīmap. ⁴ Ha Xaot te hām tu' nāhā', tu yānmūn xupep'ax 'āpak, ha:

—Xaot, Xaot, tep tu xatek xūyghāhā'? Kaxīy.

⁵ Ha Xaot kuxānōg, tu:

—'Ū 'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—'Ūgmūn yā Yeyox. Xatek mūn xūygāhā', ⁶ pa 'āyok, nūy 'āk-nīhā xihīp, tu mōg tu mōktu kōmēn Namān tu xupep. 'Ōnte tik 'ūm te xa hāmyūmmūgāp-tup. Kaxīy.

⁷ Ha tikmū'ūn te Xaot mūtik hāpkumep, tu' hip, tu' yēy. Tu' yīy'ax 'āpak, pāyā 'a tik 'ūm pēnā'ah. ⁸ Ha Xaot yok, tuk-nīhā' xip, pāyā hāmpēnā hok, ha tik te Xaot yīm mūg, tu' mōgāhā', tu mōktu mōxaha Namān tu'. ⁹ Ha 'āmnīy 3 hā Xaot te hāmpēnā hok, tu' xit hok, xi' xo'op hok kamah.

¹⁰ Ha kōmēn Namān kopa' xip tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, 'ūxuxet'ax 'Ānānīn, ha yāy koxuk hā hām'āpak, ha yūmūg xuxyā te' xānāhā', hu:

—'Ānānīn! Kaxīy.

Ha:

—Te 'ūm? Kaxīy.

¹¹ Ha yūmūg xuxyā te' xat, hu:

—'Āyok, nūy mōg putat yok hā Yot pet hah, nūy Tax yog tik 'āxet'ax Xaot xax. 'Ūpēnā'! Tute Topa mūtik hām'āktux! ¹² Tu' yōtkup hā tik 'āxet'ax 'Ānānīn pēnāhā', ha' nūn, tu' xupep, tup-tox yīmū' yīm xex, pu xe hāmpēnā'. Kaxīy.

¹³ Pa 'Ānānīn te' yānān, hu:

—Yāyā', tikmū'ūn te Xaot 'āktux kummuk. Tute 'ōg tikmū'ūn xūygāhā Yenoyanēn kopah, ¹⁴ tu Yenoyanēn tu' xip, tu tappet pop Yoneo yōg 'āmānex xexka xop tu', tu' nūn, nūy mūy, nūy kīy, nōm xop te 'āxānāhā'. Kaxīy.

¹⁵ Pa yūmūg xuxyā te:

—'Āmōg. 'Āte Xaot yāyikutnāhā, puk mūn 'āktux hāmpuknōg xop pu', xi' xexka xop pu', xix Yoneo yōg tikmū'ūn pu', ¹⁶ tu' xūy putup 'ūgmūn hā, ha 'āte tu nōm 'āktux putup. Kaxīy.

¹⁷ Ha 'Ānānīn mōg, tu mīptut tu' xupep, tu mō'nāhā', tu Xaot putox yīmū' yīm xex, tu:

—'Ūgnōy Xaot, xate yūmūg xuxyā Yeyox pēnāhā putat kopah, hak xat xa', pu xe pēnā', pu Topa Koxuk 'ākuxa ka'ogā'. Kaxīy.

¹⁸ Hāpxip 'ohnāg 'īhā 'ūxax 'ūm te Xaot pa tu' nāhā', ha' xax yā māpxax putuk, ha Xaot te hāmpēnā max, tu' yok, tuk-nīhā' xip, hāp-tox pix, ¹⁹ ha' xit, xi' xo'op, tu mōktu ka'ok.

Xaot te kōmēn Namān tu' xip

'Āmnīy kutōgnāg 'īhā Xaot te nōm xop kuxa mām ka'ok xop mūtik tihi Namān kopah. ²⁰ Tu' mōg Topa pet hah, nūy Yeyox 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Yeyox yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

²¹ Ha' xohix kuxānōg, hu yāy pu hām'āktux, hu:

—'Ok yā Xaot xe'e'? Hōmā Xaot kuxa yūm 'ohnāg Yeyox kopah, tu' gāynām nōm xop tu', nōm xop te Yeyox 'āxet'ax hā Topa xānāhā', ha' nūn, nūy mūy, nūy kīy, nūy Yenoyanēn yōg 'āmānex xop ha' mōgā'. Pāyā hōnhā Xaot kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu Yeyox 'āktux! Kaxīy.

Tu' kuxa te' yēy.

²² Ha Xaot ka'ok, tu hām'āktux max, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux, tu yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux, ha tikmū'ūn te Namān kopa' pip te' yēy.

²³ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yoneo gāy xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Xaot putex.

²⁴ Tu' xaptop hā' pip Namān yōg mō'yīnnīn'ax tu', tu' Xaot hip, tu 'āmnīy xohix hā' hip, xix hāptup xohix hā mō'yīnnīn'ax hā pēnānā' pip, nūy Xaot mūy, nūy

putex, pa tik 'üm te Xaot pu' xuktux. ²⁵ Ha 'ämnÿ koxtap 'Thã tik xop te Xaot mütik häpkumep te Xaot xix manax kopah, pu' gäy xop 'üp-tex hok, 'üxaptop tu' xix, tu häpxux 'Thã' yüm, pu tu xupmãn, ha' xut, ha' xupaha'.

Xaot te kômên Yenoyanên tu' xip

²⁶ Tu ta' mōg, tu mōktu xupep Yenoyanên tu', tu nōm xape xop pēnāp-tup, pāyā nōm xop kuxānōg, tu hāmp'e'paxex, hu: "Xaot te yā mō'āmā'. Tute' koit. 'A Yeyox yōg'ah." Kaxīy. Tu' yīpkutuk. ²⁷ Pa Maname nūn, nūy Xaot mō'nīynām, tu' mōgāhā mō'pok xop hah, ha mō'pok xop te' pēnāhā, ha Maname te nōm xop pu hāmyūmmūgāhā'. Yā hōnhā Xaot te Yeyox 'āktux, tu yūmūg xuxyā yōg hām'āktux'ax 'āktux Namān kopah, tu' yīpkutuk 'ohnāg.

²⁸ Ha Xaot te nōm xop mütik nox tihī', tu yūmūg xuxyā 'āktux Yenoyanên xohix kopah, ²⁹ tu' yīpkutuk 'ohnāg, tu hām'āktux hā' nōy yānān Genex yīy'ax xop mütik, ha nōm gāy xop te Xaot putex putup. ³⁰ Pāyā' xape xop te' yūmmūg, tu Xaot mōgāhā Xeyanet tu', tu yāy yōg hām ha' kutnāhā kômên Tax tu'.

³¹ Ha häpxexka Yonex yōg kuxa mām ka'ok xop hittup, tu' kuxa mām, xix häpxexka Ganinet yōg xop kuxa mām, xix häpxexka Xāmānit yōg xop, tu' hittup, 'ūgāy nōg hah, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, tu yūmūg xuxyā Yeyox yōg putat hā' mōg, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha tikmū'ün nūn, tu nōm xop xohix nōy nā' mōg.

Pet te kômên Nit tu' mōg, xix kômên Yop tu'

³² Ha Pet te häpkumep punethok, tu kômên xohix tu' mōg, tu 'ämnÿ ha ta' mōg, tu mōktu xupep kômên Nit tu', tu' kuxa mām xop xape xop mütik pip. ³³ Ha tik 'üm 'āxet'ax 'Ēnēy xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 8 hā häpkumep hok, tu mīmpe mō'yōn'ax yīmū' pip. ³⁴ Ha Pet te:

—'Ēnēy, Yeyox Kunnix te 'āhittupmāhā'. 'Āyok, nūy 'āk-nīhā xip, xa 'ōg komenok yūm. Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā' xip. ³⁵ Ha Nit yōg tixmū'ün xohix te' pēnāhā', xix Xanōn yōg xop te' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah, tu yāyhā Yeyox yōg tikmū'ün.

³⁶ Ha 'ün 'üm xip, Yop kopa' xip, tu' xuxet'ax Tamit, yā' xuxet'ax nōy Nok, nōm tikmū'ün yīy'ax hā: "Mūnūy." Kaxīy. Ha Nok kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah. Nōm 'ün max, tu häpxopmā max, ha tikmū'ün te' yūmmūg, ha häpxop hok popmāhā', 'ūhok xop pu' nīm. ³⁷ Tu 'ämnÿ 'üm 'Thã' pakut, tu' xok, ha' pix, tu mīpku'īn yīmū' put mōg, tu' mōg, tu mō'tat pepi mīptut nōy yīmū' mōg'ax kopah, tu' xex. ³⁸ Ha Pet te Yop tu' yīkā' xip, ha' kuxa mām ka'ok xop te tik 2 mō'pok, ha Pet xānāhā', tu ta' mōg, tu mōktu Pet ha mōxaha', tu:

—Mā! 'Ānūn mō'ka'ok! Kaxīy.

³⁹ Ha' yok, tu yōkāmū' nūn, tu nūktu mōxaha mīptut tu', ha 'ün hok mām xop te Pet yīmap hā' potaha'. Hōmā Nok te topixxax xap, 'ūhok mām xop pupi' xap, yā hōnhā Pet tu nōm xax mūg, nūy Pet tu Nok mūn max mūgā'. ⁴⁰ Ha Pet te' xohix xat, hu:

—Hāptopa 'āmōxān. Kaxīy.

Ha' mōg, yīy Pet te' kopaxux hā' xip, tu Topa pu hām'āktux, tu hām'āktux kux, tu pepi' mōg, tu Nok yīnxax xat, hu:

—Tamit, 'āyok, nūy pepi xip. Kaxīy.

Ha' pa ko'a', tu' yūm. ⁴¹ Ha Pet te' yīm hā' mūg, tu' yoa', tu 'ün xop xānāhā', xi' kuxa mām ka'ok xop, tu:

—'Ūpēnā! Yā' hi! Kaxīy.

⁴² Ha Yop yōg tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, hu' kuxa mām ka'ok yūmmūg xuxyā Yeyox kopah, ⁴³ ha 'āmnīy xohix hā Pet te Yop kopa' nox xip, Xīmām mūti ti', ha xokxax hā hām Xīmām, tu xokxax xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak.

10

Pet xix Kohnēn

¹ Ha tik puknōg 'ūm 'āxet'ax Kohnēn, tu kōmēn xexka Xeyanet kopa' pet, tu 'Itat yōg xonat xop hā kapitām. ² Tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, xik-tok te', xi' xetut te', xi' xape xop xohix te Topa xak, nōm te Kohnēn pet kopa' tihi'. Tu Yoneo hok pip xop pu hāpxop hok nīm, tu' xupkumīy 'ohnāg, tu 'āmnīy xohix hā Topa pu hām'āktux. ³ Ha māyōn he 'ihā Kohnēn te pexkox yōg nū'kutnā'ax pēnāhā', yāykokuk hā' pēnāhā', tu' pēnā max, ha' nūn Kohnēn hah, tu hām'āktux, hu:

—Kohnēn. Kaxīy.

⁴ Ha' nōy te' yēy, tu kuxānōg xexka', tu' pēnā ka'ok, tu:

—Pute 'ūm nūhū'? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, tu 'ōg hāpxopmā max pēnāhā', tu 'āxaxok 'ohnāg. ⁵ 'Āpu, tik 'ūm mō'pok kōmēn Yop tu', pu Xīmām Pet xānā', ⁶ ha Xīmām nōy pet tu' xip, nōm Xīmām nōy te xokxax hā' hām, tu' xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak, ha Xīmām pet te kōnāg xexka kux tu' yūm. Kaxīy.

⁷ Tu' mōg, pexkox yōg nū'kutnā'ax mōg, ha Kohnēn te' yōg kāmānat 2 mō'pok, xix xonat xe'ep-xet mō'kutnāhā', ha xonat te Topa xak kamah. ⁸ Ha Kohnēn te mō'pok xop pu hām'yūmmūgāhā', tu tu pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux 'āktux, tu Yop tu mō'pok.

⁹ Ha hāptup ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Yop tu', 'ihā Pet te māyōn te yāy kote' yūm 'ihā pepi' mōg, tu mīptut xanep yīmū' yūm, nūy Topa pu hām'āktux. ¹⁰ 'Ūp-tup tep-tex, ha' xit putup, pa' xit'ax puk'ohnāg, yī' hip, tu yāy kokuk hā' pēnāhā', ha pexkox xōn, ¹¹ ha Pet te' pēnāhā', ha pexkox tu topixxax xexka yīxohoh, tu' kuxyā hā' hīy, ¹² tu xokxop kopa' xex, xix putuxnāg, xi' kep hā' mōg xop. ¹³ Ha yānmūn xupep'ax te:

—Pet, 'āyok, nūy kix, nūy mā'! Kaxīy.

¹⁴ Pa Pet te:

—'Ak mūn'ah. 'Āte' mā xet'ah xokxop mā hok xop. Kaxīy.

¹⁵ Ha' yānmūn xupep'ax te xe':

—Topa te nōm putup, yī' max. Kaxīy.

¹⁶ Ha' yīxohoh, tu' nūn tehomip tikoxyuk, ha pexkox tu' mōg, tu yāy xaxogāhā'.

¹⁷ Pa Pet te' yēy, tu:

—Topa tep-tep 'ūgyūmmūgāp-tup? Kaxīy.

Tu hāmp'e'paxex, 'ihā Kohnēn yōg kāmānat nūn, tu nūktu mōxaha', tu Xīmām pet xak, tu yā' xipi', tu mīptut yōg mō'yīnnīn'ax tu' tihi', ¹⁸ tu' xānāhā', hu:

—'Ok xip Xīmām Pet? Kaxīy.

¹⁹ Ha Pet te hāpxopmā'ax pe'paxex, 'ihā Topa Koxok te:

—'Ūpēnā! Yā tik 3 te 'āxak. ²⁰ 'Āpu, nāhāy, nūy nōm xop mūtik mōg. 'Ākuxānōg hok, 'āte nōm tik nū'pok 'āhā. Kaxīy.

²¹ Ha Pet yīxohoh, tu:

—Yāk mūn Xīmām Pet. Tep ha 'ānūn? Kaxīy.

²² Ha' nōy te:

—'Āhak nūn. Kapitām Kohnēn tek mūg nū'pok, yā' mǎx, tu hāmyok mīy, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te nōm putup pax, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' xat, hāk mūg nū'pok, ha 'āxānāhā', pu Kohnēn pet ha mōg, 'ūyīy 'ognū hām'āktux'ax 'ūm'āpax. Kaxīy.

²³ Ha Pet te tik 3 tu' kax, pu' xit, nūy mōhōn yāy pet kopah.

Hāptup ha ta' mōg Kohnēn yōg tik mūtik, ha' xape xop mōg kamah, ²⁴ tu mōktu hāptup nōy 'Īhā' mōxaha Xeyanet tu', ha Kohnēn te' hip, tu' xape xop xohix mūtik hip, ²⁵ ha Pet nūn tu nūktu mō'nāhā', ha Kohnēn te' kopaxux hā' nāhā', tu nū'xup, nūy heyak, ²⁶ pa Pet te:

—Xihip 'āk-nīhā'. Yāk mūn tihik kamah. Kaxīy.

²⁷ Tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu mō'nāhā', tu tikmū'ūn punethok pēnāhā', ²⁸ tu hām'āktux, hu:

—Yoneo yōg xat'ax xate' yūmmūg, ha' xat hok, hu: “Mōnā hok tik puknōg pet kopah,” kaxīy. Pa Topa tek mūn yūmmūgāhā', hu: “Hāmpē'āpaxeh hok, hu: —Topa te' puknōg xop putup nōg, kaxīy. 'Āmhok. Topa te nōm putup, puyīy yāyhā yāy yōg tikmū'ūn,” kaxīy. ²⁹ Xatek xānāhā', 'āhak nūn. Putep hā xatek xānāhā'? Kaxīy.

³⁰ Ha Kohnēn te:

—Hōmā, 'āmnīy te 4 'Īhā, māyōn he 'Īhā, 'āte Topa pu hām'āktux, tu tik 'ūm pēnāhā', ha' yōg topixxax te yānām putuk, ³¹ ha: “Kohnēn, Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, tu 'ōg hāpxop popmā'ax pēnāhā'. ³² 'Āpu, Yop tu mō'pok, pu Xīmām Pet xānā', ha kōnāg xexka kux tu' xip Xīmām nōy pet kopah, ha Xīmām te xokxax hā' hām, tu' xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak,” kaxīy. ³³ Hāpxip 'ohnāg 'Īhā 'āte 'āxānāhā', ha 'ānūn, hak mūg hittup. Hōnhāk mūg pip, ha Topa tek mūg pēnāhā', hak mū'āte 'ōgnū hām'āktux'ax 'āpak putup, Topa te nōm 'āxat, xa' xuktux. Kaxīy.

Pet te puknōg xop pu hāmyūmmūgāhā'

³⁴ Ha Pet te hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āte hāmyūmmūg. Yā Topa te' xohip-tup, 'ok pe Yoneo yōg tikmū'ūn, 'ok pe' puknōg, ha Topa pu' nōy putuk. ³⁵ Topa te hāmyok mīy'ax xop xohip-tup pax, ha tikmū'ūn 'ūm xohix te Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, puxix Topa nōm putup, ³⁶ tu yāy pupi hām'āktux'ax nū'kutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn hah, tu Yeyox Kunnix nū'kutnāhā', ha Yeyox te' kuxa mām yūmmūgāhā', xix yāy kep hā' mūg'ax kama yūmmūgāhā', 'ūyīy yūmmūg hittup. Yā Yeyox yūmmūg xohix hāg xuxyā'. ³⁷ Yoām te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, tup-tox pix, tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux hāpxexka Ganinet kopah, xix hāpxexka Yonex xohix kopah. ³⁸ Hak-nāy tu Topa te Nāyane yōg Yeyox ha yāy Koxuk nū'kutnāhā', nūy nō ka'ogā', ha yāyhā ka'ok xe'ēgnāg, tu hāpkumep hāpxexka xohix tu', tu hāpxopmā max, tu tikmū'ūn xohix hit-tupmāhā', Hāmgāyāgnāg te nōm xop kummugāhā', yā Topa te Yeyox mūtik xip. ³⁹ Hak mū'āte' pēnāhā Yoneo yōg hāpxexka tu', xix Yēnoyānēn kopah, pa Yoneo yōg tikmū'ūn te Yeyox putex mīpkupnix tu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu xe:

—Pa 'āmnīy 3 nōg, 'Īhā Topa te' hīnnāhā putpu', hak mū'āte' pēnāhā'. ⁴¹ Yāk mūg xit xi' xo'op Yeyox mūtik. 'Ap tikmū'ūn xohix te' pēnā'ah. ⁴² Ha Topa tek mūg xat, 'ū hām'āpak max'ax 'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix yūmmūga', ha Topa te Yeyox putpu nū'kutnāp-tup, pu tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, xi' puknōg yōg, 'ūxakix xop, xi' hī xop yōg

hãpxopmã'ax kopit putup. ⁴³ Hõmã Topa pupi hãm'ãktux xop te Yeyox 'ãktux, hu: “Topa te tikmũ'ũn yõg hãpkummuk miy'ax xaxogã'ax, pu tu' kux, nõm xop kuxa mãm ka'ok Kunnix kopah, 'ũka'ok hah,” kaxĩy.

Topa Koxuk te Yoneo hã' puknõg xop ka'ogãhã'

⁴⁴ 'Ap Pet te hãm'ãktux kux'ah, 'ĩhã Topa Koxuk te' puknõg xop ha yĩxohoh, nõm te hãm'ãpak ha' yĩxohoh, ⁴⁵ ha Yoneo yõg kuxa mam ka'ok xop te' yëy, tu: —Topa te kama' puknõg xop ha yãy Koxuk nũ'kutnãhã'! Kaxĩy.

⁴⁶ Ha' puknõg xop te yãy pu' puknõg yĩy'ax hã hãm'ãktux, Topa te' ka'ogãhã, puyi' xuktux, nũy Topa 'ãktux max nõmhã'. ⁴⁷ Ha Pet te:

—'Û 'ũm te' puknõg xop pup-tox pix'ax xat hok? 'Ak mũn'ah. Yã Topa te yãy Koxuk nũ'kutnãhã' puknõg xop hah, 'ũgmũg putuk! Kaxĩy.

⁴⁸ Hu' xat, hu:

—Kõnãg hãp-tox pix, puyiy Yeyox yã yãy xuxyã 'ãktux. Kaxĩy.

Ha Kohnën te' xak, pu tu 'ãmnĩy kutõgnãg hã' nox xihip yãy pet kopah, ha' nox xip.

11

Pet te hãpxopmã'ax 'ãktux

¹ Ha hãpxexka Yonex kopa' pip Yeyox yõg mõ'pok xop, xi' xape xop, tu' puknõg xop kuxa mãm ka'ok'ax 'ãpak, ² ha Pet nũn, tu nũktu xupep Yenyoyanën tu', ha' xape xop te' puknõg xop te yãyhã Yoneo hãmãxap putup, hu' mãnõg, ³ tu:

—Tep miy xate'? Tep tu 'ãxit hãmpuknõg xop mũtik, nõm te yãy xax yĩmap tu' mep 'ohnãg? Kaxĩy.

⁴ Pa Pet te tik xop yũmmũgãhã', hu:

⁵ —'Ate Topa pu hãm'ãktux Yop kopah, tu yãy koxuk hã' pẽnãhã', ha pexkox tu topixax xexka yĩxohoh, tu' kuxyã hã' hĩy, tu' nũn tu nũktu 'ũgha' nũn. ⁶ 'Ate' pẽnã ka'ok, ha xokxop gãy xop kopa' xuk, xi' kep hã' mõg xop, xix putuxnãg, ⁷ ha' yãnmũn xupep'ax te: “Pet, 'ayok, nũy kix, nũy mã'!” kaxĩy. ⁸ Pa 'ãte: “'Ak mũn'ah. 'Ate' mã xet xokxop nõm mã hok xop,” kaxĩy. ⁹ Ha' yãnã, hu: “Topa te nõm putup, yĩ' max,” kaxĩy. ¹⁰ Ha' xe yĩxohoh te 3, ha pexkox tu' mõg putpu', tu yãy xaxogãhã'. ¹¹ Ha Xeyanet yõg tik 3 nũn, tu nũktu mõxahã', tik puknõg te nõm mõ'pok 'ã', ¹² 'ĩhã Topa Koxuk te: “Mõy, 'ãmõg, tu' yĩkopit hok.” Kaxĩy. Ha tak mĩg mõg, nũ' xape te 6 mũtik mõg, tu mõktu mõxaha tik puknõg pet tu'.

¹³ Ha tik puknõg te hãm'ãktux, hu: “Hõmã 'ãte pexkox yõg nũ'kutnã'ax pẽnãhã mĩptut kopah, ha' xat, hu: “'Apu, tik 'ũm Yop tu mõ'pok, pu Ximãm Pet xãnã'.

¹⁴ Pet te xa Topa yõg hãm'ãpak'ax yũmmũgãp-tup, xix 'ãxape, pu 'ãkuxa mãm ka'ok nõm hãm'ãktux'ax kopah, pu Topa 'ãkuxa kummuk xit, nũy nõ max tat 'yũyãnãn tu', kaxĩy.” ¹⁵ Yiy 'ãte hãm'ãktux, 'ĩhã Topa Koxuk te' puknõg xop tu' yĩxohoh, 'ũgmũg putuk. Hõmã Topa Koxuk te yũmũ'ã tu' yĩxohoh, tu yũmũ'ã tu' xip hãm tu kamah. ¹⁶ 'Ate hãmp'e'paxex. Yũmũg xuxyã te hãm'ãktux, hu: “Yoãm tep-tox pix kõnãg hã, pa 'ãte xa nũ'kutnãp-tup Topa Koxuk, puyiy 'ãka'ogã',” kaxĩy. ¹⁷ Hõmã yũmũg kuxa mãm ka'ok yũmũg xuxyã Yeyox kopah, ha Topa te yũmũ'ã nũ'kutnãhã yãy Koxuk. Yã hõnhã' puknõg xop kuxa mãm ka'ok yũmũg xuxyã kopa kamah, ha Topa te yãy Koxuk nũ'kutnãhã kamah, yã' nõy putuk.

'Ate Topa mutik yãy tuk-miy putup'ah. Kaxĩy.

¹⁸ Ha' mõ'pok xop te' xupak, tu' mãnõg kux, tu' yëy. Tu Topa 'ãktux max, hu:

—Yā Topa te' puknōg xop pu hūpmāhā', pu hāpkummuk mīy kux, nūy hi xe'ēgnāg! Kaxīy.

Ātikit yōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah

¹⁹ Tikmū'ūn te 'Extep putex Yenoyanēn tu', ha' gāy xop te' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā', tu' xūygāhā', ha' xupmāhā hāptox tu', hāp-xexka Penix tu', xix hāmyīn yūm Xip tu', xix kōmēn 'Ātikit tu', tu hām'āpak max'ax 'āktux hā' mōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, 'ap puknōg xop pu hām'āktux'ah.

²⁰ Pāyā Xip yōg tihik, xix kōmēn Xinēn yōg tik mōg, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu hām'āktux hā' mōg, tu yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Genex yōg puknōg xop pu' kamah, ²¹ ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop mō'nīnām, tu' ka'ogāhā', ha' puknōg xop punethok kuxa mām ka'ok yūmūg xūxyā Yeyox kopah, tu hāpkummuk mīy kux.

²² Ha' kuxa mām ka'ok xop te' xupak Yenoyanēn kopah, tu mō Maname kutnāhā 'Ātikit tu'. ²³ Ha ta' mōg, tu mōktu xupep 'Ātikit tu', tu Topa te nōm xop ha hāmmaxnā pēnāhā', ha' kuxa hittup xexka', tu hāmyūmmūgāhā', nūy ka'ogā', puyī' kuxa mām xe'e yūmūg xuxyā kopah, mō kuma' mōg. ²⁴ 'Ūmax Maname', yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha' kuxa yūm ka'ok xe'e, ha' puknōg xop xohix nūktu Yeyox tu yāy kotīnnāhā'.

²⁵ Ha ta' mōg Maname', tu mōktu xupep Tax tu', nūy Xaot xax, ²⁶ tu' xipihī', tu' nūnnāhā 'Ātikit tu', ha hāmyāxatamuk puxet hā Xaot xix Maname te' kuxa mām ka'ok xop mūtik nūn tu nū'nāhā', tu nōm xop xohix pu hāmyūmmūgāhā', ha nū mūtik yāy kotīnnāhā', ha 'Ātikit yōg tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy kōnāmāhā', tu: “Kunnix yōg xop.” Kaxīy.

²⁷ Ha Topa pupi hām'āktux xop te Yenoyanēn tu' pip, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha 'Ātikit tu', ²⁸ ha tik te Topa pupi hām'āktux 'āxet'ax 'Āg, tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu hām'āktux, Topa Koxuk te' yūmmūgāhā', ha 'Āg te:

—'Ūxit'ax nōg putup, yā hāmhōgnāg, ha putup te' kix putup tikmū'ūn xop xohix te hām xexka xohix kopa' pip. Kaxīy.

Ha hāmhōgnāg, 'Īhā Kanao te Hōm yōg tikmū'ūn xat.

²⁹ Ha 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop te:

—'Āpu, yūmūg tayūmak 'ūm mōgā', pu Yenoyanēn yōg xape xop pu' popmā'. Kaxīy.

³⁰ Ha' mōgāhā', ha Maname xix Xaot mōg Yonex tu', nūy tayūmak mōgā tik pēnā max'ax xop pu'.

12

'Ūgāy xop te xe hāpkummugāhā'

¹ Yā 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xat, tu hāpkummugāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xūygāhā', ² tu Yoām taknōy Tiak putex mīkax xexka hā. ³ Ha Yoneo xop hittup, yīy 'Enot te' pēnāhā', tu xe' nōy putex putup, hu Pet mūg kamah, ha kanet ha mō'tat, 'Īhā Yoneo yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Pām Tokatok Hok māhā'.

⁴⁻⁶ Ha 'Enot te Pet xix kanet kopah, ha xonat xop yāg te 4 te' pēnānā' pip, ha 'Enot te Pet putex putup hāptup 'Īhā', 'āmuk xexka kux, 'Īhāp-tex putup, yī' kuxa mām ka'ok xop te Topa pu hām'āktux, tu 'āmniy tox hā Topa tu' xak, Pet pupi' xak, 'Īhā Pet mō'ōn kanet kopah, ha pipkup māg xap 2 hā' hīy, ha xonat 2 te hāmyīnnīn'ax yīka' tihī', nūy pēnānā' ti'. ⁷ Hāpxip 'ohnāg 'Īhā pexkox yōg

nū'kutnā'ax xip, ha kuyānām xexka', ha pexkox yōg mō'kutnā'ax te Pet nuhuk, tu:

—Ūpitnāy, nūy mōg mō'ka'ok! 'Āyok, nūy 'āk-nīhā xihip! Kaxīy.

Ha pipkup māg xap 2 te' yīy yāy ko'a'.

⁸Ha nū'kutnā'ax te:

—'Āxax mō'tat, tu 'āpata xax tat. Kaxīy.

Ha' tat, ha nū'kutnā'ax te:

—Kap mō'tat tu mōyāy nīy, tuk pe mōg. Kaxīy.

⁹Ha' pe' mōg, pa Pet te hāmpē'paxex, tu yāy koxuk hā' pēnā'ax pe'paxex.

¹⁰Ha tik te xonat hā' yēn, tu' mōg, tu xonat nōy hā' yēn, ha pipkup mō'yīnnīn'ax yāy xōn, ha kōmēn kotit hā' mōg, ha nū'kutnā'ax te yāy xaxogāhā'. ¹¹Ha Pet te hāmyūmmūg, 'ap yōtkup'ah, tu:

—Topa te pexkox yōg nū'kutnā'ax nū'kutnāhā 'ūghah, pu 'Enot yōg kanet kopak xut, ha 'Enot tek xūygāp-tup hok! 'Ap Yoneo yōg tikmū'ūn tek xok'ax pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

¹²Tu ta' mōg, tu hāmpē'paxex, tu mōktu xupep Mānix pet tu', yā Yoām Mā'ak mūg tut, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy tu nū'nāhā', tu Topa pu hām'āktux pax, tu Pet pupi hām'āktux. ¹³Ha Pet te hāptopa tu' xānāhā', hu:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha kaxxop hex 'āxet'ax Hone nūn, ¹⁴tu Pet yīy'ax yūmmūg, tu' kuxa hittup xexka', hu' mōg mō'ka'ok 'ūxape xop tu', tu:

Ya' xip Pet! Kaxīy.

¹⁵Ha' kuxa mām ka'ok xop te:

—'Āp-tox kummuk! 'Ap hamūn'ah! Kaxīy.

Pa Hone te:

—Hamūn! 'Āte' yīy'ax 'āpak! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, ha' xape xop te:

—'Ōhōm yā pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te Pet pēnā max. Kaxīy.

¹⁶Pāyā Pet te:

—Hāpxōn, hāpxōn! Kaxīy.

Tu xe:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha hāpxōn, tu' pēnāhā', tu' yēy. ¹⁷Ha Pet te' yīm nuhuk, tu:

—'Āyīy hok, pu xonat xop nūn hok. Kaxīy.

Tu hām'āktux pu'uk, hu:

—Topa te hāpxopmā max, puk mūn xut. Mōg, Tiak pu hām'āktux, nūy kanet kopak xut 'āktux 'ūxape xop pu'. Kaxīy.

Tu' mōg, tu mōktu xupaha'.

¹⁸Ha hāptup ha ta xonat xop te Pet xak kanet kopah, pāyā 'ap xip'ah, ha xonat xop kuxānōg, tu:

—Pi'yā' xip Pet? Kaxīy.

¹⁹Ha 'Enot te' xat, pu tu Pet xax, ha' xak, pāyā 'a' pēnā'ah, yīy 'Enot gāy xexka', tu xonat xop mūg, tu' yīkopit, tu' kix kakixnāg, ha' xakix.

Ha 'Enot mōg, tu ta' mōg tu mōktu Xeyanet tu', tu 'āmniy xohix hā' nox xip.

'Enot xok

²⁰Tu ta tu' gāy Tinok yōg tikmū'ūn tu', xix Xinōm yōg tikmū'ūn tu', hu 'ap hāpxop mōgāp-tup'ah. Ha nōm tikmū'ūn kuxānōg, tu' gāy kux xak, pu 'Enot te hāpxop xe mōgā'. Ha yāy tu nū'nāhā' 'Enot pet xexka kopah, tu 'Enot yōg kāmānat Manax yūmmūgāhā', pu 'Enot pu nōm tikmū'ūn pupi hām'āktux.

21 Hāptup nōy 'Ihā 'Enot te tik te' xat'ax yōg topixxax max mō'tat, tu' xat'ax yōg mīmpe' yūm'ax yīmū' yūm, nūy tu tikmū'ūn xat, tu hām'āktux tox, tu hām'āktux kux, 22 ha tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Topahnāg 'ūm yīy'ax putuk, 'ap tik yīy'ah. Kaxīy.

23 Ha hāpxip 'ohnāg 'Ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Enot kix, tu' pakutnāhā', ha puxō'ōy te' māhā', ha' xok, Topa 'āktux max 'ohnāg tu'.

24 Ha 'kuxa mām ka'ok xop mōg hāptox tu', tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

25 Ha Maname xip Yenoyanēn tu', xix Xaot, tu' yōg hām'ax kux, tu' mōg, tu ta' mōg tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu Yoām Mā'ak mōgāhā'.

13

Maname xix Xaot te hāpkumep kōnāmāhā'

1 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop kopa' xip Topa pupi hām'āktux'ax xop, xix hāmyūmmūgā'ax xop. 'Ūxohix te: Maname', xix Xīmām Tapāyōg, xix Xinēn yōg Noxīt, xix Xaot, xix Mānā'ēm. Hōmā 'Enot mūg tut te Mānā'ēm paha', ha 'Enot mūtik yāy tu tittap, tu' taknōy putuk, pāyā 'a' taknōy'ah. 2 Hāptup 'ūm 'Ihā nōm tik xop te Topa pu nūktettex, tu' kuxa te' yēy, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, ha Topa Koxuk te:

—'Āte Maname yāykutnāhā, xix Xaot yāykutnāhā', tu nōm xānāhā', pu tu hāpxopmā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux hāptox tu'. Kaxīy.

3 Ha' xohix te Topa pu hām'āktux, hu' xit hok, tu Maname putox yīmū' yīm xex, xix Xaot, tu hāptox tu mō'pok.

Tu Xip tu' tihī'

4 Topa Koxuk te mō Maname kutnāhā', xix Xaot, ha' mōg tu mōktu mōxaha kōmēn Xeneo tu', tu mīpkox hā' mōg, nōm mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm Xip tu', 5 tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xanamīn tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux Yoneo yōg Topa pet kopah, ha Yoām Mā'ak te mō'nīynām. 6 Tu ta' mōg hāmyīn yūm tu', tu mōktu mōxaha kōmēn Pap tu'.

Ha Yoneo yōg tik yā' xut mīhīm, 'ūxuxet'ax Mayeyox, tu Topa pupi hām'āktux'ax putuk, pāyā mō'āmā'. 'A' max'ah Mayeyox. 7 Tu tik nōy mutik xip, 'āxet'ax Xet Paot, tu Xip yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah, tu Maname tu' xānāhā xix Xaot, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āpax max. 8 Ha Mayeyox 'āxet'ax nōy 'Enip, ha tikmū'ūn yīy'ax hā: “'Ūxut mīhīm,” kaxīy. Tutep-tup nōg, tu Xet Paot xut putup, puyīy Topa yōg hām'āktux 'āpax hok.

9 Ha Xaot 'āxet'ax nōy yā Paot kamah, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', yīy mīm pēnā ka'ok, 10 tu:

—'Āmūn yā Hāmgāyāgnāg yōg. 'Ākuxa kummuk, yā hāmmax hā 'āpuknōg, Xate koit pax. Topa te' yōg putat yok mīy, pāyā xate' kohe' mīy. Paxīp! 'Āhup! 11 Hōnhā Topa te' ākix, ha hāpxip kutōgnāg 'Ihā xate hāmpēnā hok putup, tu 'āmnyī xohix hā māyōn 'ūm pēnāp-tup 'ohnāg. Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'Ihā hāmpēnāmnok, tu' pa hok, tu tikmū'ūn xak, puyi' yīm hā' mōgā', 12 Ha Xet Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', hu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūgā'ax 'āpak, tu' yēy.

Tu hāpxexka Pixit yōg kōmēn 'Ātikit tu' tihī'

13 Ha kōmēn Pap tu' tihī', ha ta' mōg Paot xi' xape xop, tu mīpkox hā' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pānpit yōg kōmēn Pehek tu', tu mīpkox hā' mōg

'ūxeheh, pa Yoām Mā'ak te' nīm, tu putpu' mōg, tu mōktu' xupep Yenoyanēn tu'. ¹⁴ Ha ta' mōg Maname xix Paot, Pehek tu' pip, tu' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pixit yōg kōmēn 'Ātikit tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux, nit xap 'Īhā', ha Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha' mām, ¹⁵ ha Yoneo yōg tik te Mōyyex yōg xat'ax mō'kupix, xix Topa pupi hām'āktux xop yōg tappet mō'kupix, tu mō'kupix kux, ha Topa pet yōg tik te' nōy xat, te:

—'Ūgnōy xop, 'āyīy, nūy 'ōgnū hām'āktux hā tikmū'ūn ka'ogā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paot tek-nīhā' xip, tu' yīm xix, pu' nōy tu: “'Īy hok!” kaxīy. Tu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tihik, xik nōy xop, nōm te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah, 'ūg 'ūm 'āpax: ¹⁷ Hōmā hāmyāxatamuk punethok hā, 'Īyaet yōg Topa te mōnāyxop hittap yīmōgatux, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanāhā hāpxexka 'Eyit kopah, tu' puknōg yōg hāpxexka tu' mōy, tu yāy yōg ka'ok'ax hā' mōy. ¹⁸ Ha tikmū'ūn max 'ohnāg, pāyā hāmyāxatamuk te 40 hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xop hā' tot, hām panip xexka tu nō'ātot, tu mō'nīynām, tu' nīm 'ohnāg, ¹⁹ tu' puknōg hep xop te 7 kix hāpxexka Kānā'āg kopah, tu' yōg hām pop, tu tikmū'ūn pu' hōm, pu tikmū'ūn mōkputox xohix pi' ²⁰ hāmyāxatamuk te 450 hā.

Ha hāmyāxatamuk te 450 nōg, ha Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg ka'ok xop yīmōgatux, puyīy tikmū'ūn xat, xix Topa pupi hām'āktux'ax Xāmō'eo yāykutnāhā, puyī' xat. ²¹ Pa tikmū'ūn te tik te' xat xexka xak, ha Topa te Xao yāykutnāhā', yā Meyamīy yōg Kix kutok pit, ha' xexkanāhā', tu tikmū'ūn pu' hōm, ha hāmyāxatamuk te 40 hā Xao mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat. ²² Ha Xao xok, ha Topa te Namix yāykutnāhā', puyīy tikmū'ūn xat, tu hām'āktux, hu: “'Āte Namix putup pax, tuk kuxa hittup Yexe kutok pit hā. Yā' max. 'Āte' xat, ha' mīy.” kaxīy. ²³ Ha Namix mōkputox yā Yeyox, ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. ²⁴ Yoām nūn hāmāxap, tup-tox pix, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, hu: “'Āpu, yāyhāhup, nūy hāpxop kummuk mīy kux,” kaxīy. ²⁵ Pāyā Yoām te hāpxopmā kux, tu: “Tep kunāy tu hāmpē'āpaxex? 'Ak mūn yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax'ah, pa' nōy tek pe' nūn putup, nōm 'ūm xexka xe'ēgnāg. 'Āte yāy kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koa', pāyāk kutōgnāg, hu yāyhāhup.” Kaxīy.

²⁶ Yā Paot te xe:

—'Ūgnōy mūnōm xop, 'Amanām mōkputox, xix nōm nōy xop te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah: Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāhā 'āhah. ²⁷ Pāyā Yenoyanēn kopa tihī tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg, xi' yōg xexka xop, ha nit xap xohix 'Īhā Topa pet ha' mōg, Yoneo xop yōg hāptup xe'e 'Īhā' mōg, tu Topa yōg tappet mō'kupix'ax 'āpak, pāyā' yīpxox 'ohnāg, hu Yeyox putup nōg. Hōmā Topa pupi hām'āktux xop hittap te Yeyox xok'ax 'āktux, ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn gāy xop tep-tex, Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex. ²⁸ Yā' gāy nām Yeyox tu', tu Pinat tu' xak, pu Yeyox putex, pāyā Yeyox te hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg. ²⁹ Ha hōmā, Yeyox mūg tut te nōm put 'ohnāg, 'Īhā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox xūy'ax kax'āmi', tu tappet tu' kax'āmi', ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te Yeyox putex mīpkupnix tu', Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex, ha mīpkupnix tu' xut, tu nō hāpkot. ³⁰ Pa Topa te' putpu' hīnnāhā', ³¹ ha 'āmnīy xohix hā' mōg, ha' xape xop te' pēnāhā', nōm te hāmyāxatamuk 3 hā hāpkumep Yeyox mūtik, tu Ganinet tu' pip hāmāxap, tu'

nũn, tu nũktu Yenoyanẽn tu', tu Yeyox putpu hi yã' pẽnãhã', nũy tikmũ'ũn nõy pu hãm'ãktux.

32 —Hak mũ'ãte hãm'ãpak max. 'ax xa nũnnãhã'. Hõmã Topa te yũmũg mõnãyxop pu hãm'ãktux xex, 33 tu hõnhã' miy Yeyox hĩmã'ax hã, ha hõmã Topa te hãm'ãktux xex, ha Topa yõg hãm'ãktux'ax kax'ãmi 'ũktex yõg tappet 2 kopah, hu:

“Ãmũn yã 'ũgkutok.

Hõnhã 'ãte 'ãmũn yãg kutok 'ãktux.” Kaxĩy.

34 —Tu Yeyox kutox 'ohnãg 'ãktux, tu putpu' hi 'ãktux, hu:

“Hõmã 'ãte Namix pu hãm'ãktux xex, nũy tu hãmmãxnã xe'ẽgnãg.” Kaxĩy.

35 Tu xe hãm'ãktux, hu:

“Xatek hep kutox putup'ah, tu' tux hok puk hep kutox hok, 'ũgmũn yã 'õg kãmãnat max xe'ẽgnãg hah.” Kaxĩy.

36 Tu xe:

—Ha Namix te Topa pu hãpxopmãhã', tu hãpxopmã kux, tu' xok, ha mõnãyxop mũtik nõ hãpkot, hak-tox, 37 pãyã Topa te Yeyox hĩmãhã putpu', 'ak-tox'ah. 38 'ũnõy mũnõm xop, 'ãte xa hãmyũmmũgãp-tup: Topa te 'õg hãpkummuk miy'ax xaxogãp-tup, tu Yeyox puxet hã' xaxogãp-tup, pu tu' kux. 39 Tikmũ'ũn kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa nõm hãpkummuk miy'ax xaxogã', pu tu' kux. Mõyex yõg xat'ax hittap pu'uk, tu hãpkummuk miy'ax 'ũm xaxogã hok, pãyã Yeyox ka'ok. 40 'Õg pa mõxip! 'Ãyĩpkox pip, nũy Topa gãy'ax pẽnã hok, ha Topa tappet te:

41 “Nãy, xa hip, 'ãxop yĩxix kummuk xop, 'ãxop kuxa mãm 'ohnãg xop.

'Ãpu 'ãkuxa yẽy, nũy yãy xaxogã', ha' kux.

Hõnhã 'ãte hãpxopmãp-tup,

ha tik 'ũm te xa hãm'ãktux'ax,

pãyã 'ãkuxa mãm 'ohnãg. 'ũkux. Kaxĩy.”

42 Tu hãm'ãktux kux, ha tikmũ'ũn te Paot tu' xak, pu nit xap nõy 'ihã hãm'ãktux 'ũxeheh. Tu' mõg. 43 Ha Yoneo yõg tikmũ'ũn punethok yĩpkox pip, xi' puknõg te Topa xak xop, nõm te Yoneo xop hã' mõxakux, tu Paot pe' mõg, xix Maname', nũy hãm'ãktux'ax 'ãpax, ha tikmũ'ũn yũmmũgãhã', puyĩ' kuxa mãm ka'ok xe'ẽgnãg Yeyox kopah.

44 Ha nit xap nõy 'ihã kõmẽn 'Ãtikit yõg tikmũ'ũn xohix te yãy tu nũ'nãhã', nũy Topa te hãm'ãktux 'ãpax, 45 ha Yoneo xop te' xohix pẽnãhã', tu' yĩpkumiy, tu Paot mãnõg, hu:

—Paot te mõ'ãmã', yã' kummuk. 'ũxupax hok. Kaxĩy.

46 Pa Paot te hãm'ãktux ka'ok xix Maname', tu' yĩpkutuk 'ohnãg, tu:

—Hõmã Topa tek xat, hu: “'Ãpu, yõgnũ hãm'ãktux'ax 'ãktux Yoneo xop pu hãmãxap,” kaxĩy. Pãyã 'ãyĩpkox 'ohnãg, tu 'ãkuxa hi xe'ẽgnãg putup nõg, yĩk mũg mõg hãmpuknõg xop hah, 'ũyiy hãm'ãpak max'ax 'ãpax, nũy yĩpkox pi', nũy kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah. 47 'ũgmũg xuxyã tek xat, hu: “'ãte mõ'ãpok pu' puknõg xop pu hãmyũmmũgã', xa' hittupmã', nũy nõm xop pu Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, xix hãpxexka xohix yõg xop pu hãm'ãktux, 'ũyiy tikmũ'ũn kuxa kummuk xit, nũy kuxa max tat 'ũyãnãn tu',” kaxĩy. 'ũkux.

48 Ha' puknõg xop te hãm'ãpak, tu' kuxa hittup, tu Topa yõg hãm'ãktux 'ãktux max. Hõmã Topa te nõm yĩmõgatux, pu' kuxa tu mãm ka'ok Yeyox kopah, nũy hi xe'ẽgnãg mõ'kuma' mõg.

⁴⁹ Ha Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux hāpxexka xohix tu', ⁵⁰ pāyā Yoneo xop te Yoneo xexka xop xix 'ūn xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu, tik kummuk xat, pu mōg hāptox tu'. Kaxīy.

Ha 'ūn xop te Paot putup nōg, xix Maname', tu' xat, pu mōg hāptox tu'.

⁵¹ Ūmōg, tu hāmnak ha pataxax mōy, tuk-to'ok, pu hāpkōnōn nūnnāy, nūy Yoneo xop yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux. Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn 'Ikōn tu', ⁵² ha' kuxa mām ka'ok xop kuxa hittup xe'ēgnāg, yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā'.

14

Tu 'Ikōn tu' tihī'

¹ Tu kōmēn 'Ikōn tu' tihī', tu Topa pet hā' mō'nāhā', tu hām'āktux max, yīy Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xexka', xix Genex yōg puknōg xop xohix xexka kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ² Pa Yoneo yōg tik 'ūm kuxa mām 'ohnāg, tu' kuxa mām xop putup nōg, hu' kummuk 'āktux 'ūpuknōg xop pu', nūy gāyā'.

³ Ha 'āmnīy punethok hā' tihī', tu yūmūg xuxyā 'āktux, tu' xuxyā te hāmmaxnā 'āktux, yā hāpxe'e 'āktux, ha Yeyox te mō'pok xop yōg hām'āktux putup, hu' ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn xohix pēnā'. ⁴ Ha tikmū'ūn te hāmpē'panōm, ha' yāg te: “Yoneo xop mūn max,” kaxīy. Ha' yāg nōy te: “Hamūn'ah. Pāyā Yeyox yōg tik xop mūn max,” kaxīy.

⁵ Ha' puknōg xop xix Yoneo xop xi' yōg xexka xop te mō'pok xop kum-mugāp-tup, tu mīkaxxap xexka hā' tux putup, nūy kix, ⁶ ha' xupak, tu nū'paha', tu mōktu mōxaha hāpxexka Nikōn yōg kōmēn Nixtat tu', xix kōmēn Nep tu', xix hām yīmap tu', ⁷ tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

Tu kōmēn Nixtat xix kōmēn Nep tu' tihī'

⁸ Ha Nixtat kopa' xip tik 'ūm te hāpkumep 'ohnāg, ha hāmyāxatamuk xohix hā' mōg 'ohnāg, 'ūhi'ax tox hā, yā' yūm ka'ok, ⁹ tu Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa yūm ka'ok 'ūhittupmā'ax kopah, ha Paot te' pēnā ka'ok, tu' nōy kuxa yūm ka'ok pēnāhā', ¹⁰ tu' yīy ka'ok, tu:

—'Āk-nīhā xihip! Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā' xip mō'ka'ok, tu' mōg kōnāmāhā nōmhā, tu hāpkumep.

¹¹ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yīy ka'ok, tu hām'āktux Nikōn yīy'ax hā, hu:

—Yā topahnāg te mōxaha', tu tikmū'ūn mūtik yāy putuk! Kaxīy.

¹² Tu Maname pu' mīy 'ūxuxet'ax nōy, hu: “Yop”, xix Paot pu', hu: “Mēkot”, hām'āktux punethok hah. ¹³ Ha topahnāg Yop yōg 'āmānex nūn, ha topahnāg pet te kōmēn kunāpa' yūm, ha mūnūytut pit nūnnāhā', xix mīnnut max, tu hāmpē'paxex, hu: “Nōm tik 2 yā topahnāg, ha 'āte mūnūytut pit kix putup, nūy nōm topahnāg 2 pu mō'hap, nūy haxyā', nūy heyah Nixtat yōg tikmū'ūn mūtik,” kaxīy. ¹⁴ Pa tik nōy te mō'pok xop pu' xuktux, ha' xupak, hu yāy tu topixxax pot, nūy kuxa hittup 'ohnāg 'āktux, tu tikmū'ūn ha' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

¹⁵ —'Āhup! Putep mūn mīy putup? 'Ak mūn yā Topa'ah, yāk mūn tihik, 'āxop putuk, tu hām'āpak max'ax ha xa' nūnnāhā', xa 'ānīm hāpxop 'ūm 'āyīm hā' mīy, nūy heyah, xa Topa xe'ēgnāg xax, yā' hi xe'ēgnāg, nōm te hāmnoḡnōy mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix kopa' pip. ¹⁶ Hōmā tikmū'ūn xop xohix te hāpxopmā xohix, 'ap Topa te' kuxyā'ah, pa' tux hok pu mīy, nūy yāy putat hā' mōg, ¹⁷ ha xa' nū'kutnāhā tehex, xayīy hāpxop ta nūnnāy 'āpet hah, nūy 'āxit, nūy 'ākuxa hittup. Kaxīy.

¹⁸ Ha Paot te Nixtat yōg tik xat hok, pu mō'hap hok yāy pu', xix Maname pu', nūy heyah. ¹⁹ Ha 'Ātikit yōg Yoneo xop nūn, xix 'Ikōn yōg xop, tu Nixtat yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu' gāyāhā Yeyox yōg mō'pok xop hā', ha tikmū'ūn te mīkaxxap xexka tux punethok, nūy Paot putex, ha hām tu' nāhā', tu' xok putūmnāg, ha tikmū'ūn te Paot hām manit ha' mōg, tu kōmēn kotit hā' xut, tuk-nāpa' mōg, tu hāmpē'paxex, hu: "Nōmhā' xok xe'e'," kaxīy. ²⁰ Pa' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', tu Paot yīmap hā' pip, ha Paot yūm, tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu' xupep putpu kōmēn tu', tu hāptup 'īhā Maname mūtik mōg, tu mōktu mōxaha Nep tu'.

Tu Xit xix 'Ātikit ha putpu' mōg

²¹ Tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Nep yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha hām'āktux kux, ha putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Nixtat tu', tu' mōg tu mōktu mōxaha 'Ikōn tu', tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu'. ²² Tu hām'āktux xe'e', tu hāmyūmmūgāhā', puyī' ka'ogā', nūy kuxa mām mā ka'ok Yeyox kopah, ha hām'āktux, hu:

—Nōm xop te Yeyox pu yīpkox pip, puxi' xūy'ax hā' tot, 'īhā pexkox ha' mōg. Kaxīy.

²³ Ha Paot te tik pēnā max xop yīmōgatux, 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix kopa' yīmōgatux, tu' xat, pu' nōy xop pēnā max, nūy tu xeh, ha Topa pu hām'āktux, hu' xit hok hā hām'āktux, tu' pēnā max xop pu:

—'Ākuxa mām ka'ok Topa kopah. Pūyā hōnhā Topa 'āmōgā', xix 'āpēnā', xix 'ānīm hok! Kaxīy.

²⁴ Tu ta' mōg, Pixit kotit hā' mōg, tu mōktu mōxaha Pānpit tu'. ²⁵ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha Pehek tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Atat tu', tu hāpxopmāhā', tu yā' kux, ²⁶ tu mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mōxaha hāpxexka Xit yōg kōmēn 'Ātikit tu putpu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, nūy kuxa mām ka'ok xop pu' xuktux. Hōmā 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop te Topa tu' xak, pu Paot pēnā max, xix Maname pēnā max, ha mō'pok, pu hām'āpak max'ax 'āktux kōmēn xohix tu', tu' mōg tap, tu hāpxopmāhā', tu ta putpu' nūn 'ūxeheh. ²⁷ Ha 'Ātikit tu' mōxaha', tu' kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha' nūn tu nūktu nū'nāhā', ha tik te hām'āktux, tu Topa yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux, tu Topa te' puknōg xop pu yāy yōg putat yok mīy 'āktux, tu' puknōg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux.

²⁸ Tu 'āmnīy xohix hā' nox ti kuxa mām ka'ok xop mūtik 'Ātikit kopah.

15

Tu Kōmēn Yenoyanēn xop mūtik yāykotīmnāhā'

¹ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yonex yōg tikmū'ūn nūn, tu nūktu mōxaha 'Ātikit tu', tu' nōy xop yūmmūgāhā', hu:

—'Āxop yā puknōg. 'Āpu, tik xop nāg xax mep 'ūyīmap, puyīy Topa 'āxop kuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat 'ūyānān tu'. Mōyyex yōg xat'ax hittap te 'āxat, yīy hōmā xix hōnhā, hāmyāxatamuk xohix punethok hā, Yoneo tik xop xohix te' mīy, yā kaxxop pit 'īhā' mīy. Kaxīy.

² Pa Paot xix Maname te:

—Kaxīy hok! 'Āmhok! Topa te' puknōg xop xat 'ohnāg, pu yāy xax xak. Kaxīy.

Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām punethok, ha' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Maname yīmōgatux, tu mō'pok, xix 'Ātikit yōg nōy xop mō'pok, pu' mōg Yenoyanēn tu', nūy Yeyox yōg tik xop yīkopit, xix tik pēnā max xop yīkopit. ³ Tu ta' mōg, Penix kotit hā' mōg, xix Xāmānit kotit hā' mōg, tu' puknōg xop te Topa ha' mōg 'āktux, ha' kuxa mām xop xohix hittup xexka'. ⁴ Ha mōktu mōxaha Yeyoyanēn tu', ha' kuxa mām ka'ok xop hittup xexka kamah, xix Yeyox yōg mō'pok xop, xix tik pēnā max xop, ha Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, Topa te hāpxopmā Paot hā, xix Maname hā, yī' xuktux. ⁵ Pa Paniye yōg kuxa mām ka'ok xop tek-nīhā' pip, tu:

—Topa te' xat, pu tik xop nāg xax yīmap mep. 'Āpu, hāmpuknōg yōg tik xop xax mep kutōgnāg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, puyīy Mōyyex yōg xat'ax hittap xohix pu' yīpkox pi'. Kaxīy.

⁶ Ha mō'pok xop, xix tik pēnā max xop nūn, tu nūktu nū'nāhā', nūy hāmpu te pānōm. ⁷ Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām, ha Pet tek-nīhā' xip, tu:

—'Ūkxape xop: Hōmā Topa tek yāyuktunāhā' 'āxop kopah, 'āxop te' yūmmūg, ha mōgkutnāhā', 'ū hām'āpak max'ax 'āktux hāmpuknōg xop pu', ha' puknōg xop te hām'āpak, tu' yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ⁸ Topa te tikmū'ūn xop kuxa yūmmūg, tu Topa Koxuk nū'kutnāhā' puknōg xop hah, 'ūgmūg putuk, ⁹ ha' puknōg xop te Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik yāy putuk Topa pu', tu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux. ¹⁰ Tep tu 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hāpxopmā'ax kopah? Mōyyex yōg xat'ax xohix tox xexka', yūmmūg'āte yāy yūmmūgā hok, 'ap mīy yūmmūg'ah, xix mōnāyxop te' mīy hok kamah. Tep tu 'āxop te' puknōg xop xat, 'ihāg mū'āte Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy hok? 'Ap max'ah nūhu'. ¹¹ Pāyā yūmmūg xuxyā Yeyox te' hok hā hāmmaxnāhā', tu yūmmūg kuxa kummuk xit, xi' puknōg xop kuxa kummuk xit kamah, nūy yānān tu' kuxa max tat, yā yāy putuk. Yūmmūg xuxyā Yeyox te' hok hā' yānān, nōm xop kuxa mām ka'ok nōm kopah. Kaxīy.

¹² Ha tik xop yīy 'ohnāg, yīy Maname yōg hām'āktux'ax 'āpak, xix Paot yōg, ha Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg, puyī' puknōg xop pēnā', ha tik mō'pok'ax te' xuktux, ¹³ tu hām'āktux kux, ha Tiak te:

—'Ūkxape xop, 'ūg'āpax: ¹⁴ Xīnām te xa hām'āktux, hu: "Topa te' puknōg xop mō'yāy xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūgāhā hāmāxap, tu nōm xop yīmōgatux hāmpuknōg xop kopah, ha yāyhā Topa yōg tikmū'ūn," kaxīy. ¹⁵ Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux kamah, hu:

¹⁶⁻¹⁸ "Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'Thā, Topa te hām'āktux, hu:

'Hōmā 'āte mōnāyxop Namix xexkanāhā',

ha' yōg tikmū'ūn tek xak,

ha hōnhāk nūn putup,

tu Namix mōkputox puxet xexkanāp-tup, puyī' hep xohix xop 'ūk xax,

ha 'āte nōm puknōg xop mō'yāy xe'ēgnāg,

tu' nōy yāy, nūy yāy 'āxet'ax mīy yōgnū tikmū'ūn,' " kaxīy. 'Ūkux.

¹⁹ Ha Tiak te xe hām'āktux, hu:

—'Āte 'āpekpaex. Yā' mōx hāmpuknōg xop kuxa mām ka'ok xop te Yoneo yōg xat'ax mīy hok, xix mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok kamah, nūy kuxa mām puxehnāg Yeyox kopah. ²⁰ 'Āpu, yūmmū'āte tappet kax'āmi' kuxa mām ka'ok xop pu', nūy tu' xat hok, pu' mā hok topa komut xop xit'ax, xix xok xop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, xi' nōy hā' xupxet

hok. ²¹ Yā nit xap xohix 'Thā Yoneo xop te Mōyyex yōg xat'ax mō'kupix Topa pet kopah, tu Mōyyex te hām'āktux 'āktux kōmēn xohix kopah. Yā' puxi'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tu tappet tu kax'āmi'

²² Ha mō'pok xop, xix tik pēnā max xop, xi' kuxa mām ka'ok xop xohix te Tiak yōg hām'āktux'ax 'āpak, tup-tox puxet, hu tik 2 yīmōgatux, pu Paot xix Maname mūtik mōg, tu 'Ātikit tu mō'pok, ha tik 2 'āxet'ax Yot Maxamax, xix Xinax, ha' xape xop tep-tup pax, tu nōm pe'paxex max. ²³ Ha kax'āmi' kuxa mām ka'ok xop pu', tu tik hā mō tappet kutnāhā', ha tappet tu kax'āmi', hu:

“Yeyox yōg mō'pok xop xix tik pēnā max xop te 'āneo, 'ūkxape xop pu 'āneo, 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xinix yōg kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo.

²⁴ 'Ūgmū'āte' nōy xop yōg hām'āktux'ax 'āpak, nōm te nūnte' tihī', tu 'āhā' mōg, tu 'āxat, hu: “Āpu, tik xop xohix yāy xax mep kutōgnāg, pu Topa 'ākummuk mīy'ax xaxogā 'ūyānān tu,' kaxīy. Ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Ak mū'āte nōm Yoneo tik xop mō'pok'ah, 'ak mūn te 'āxat'ah. ²⁵ Hu hōnhāk mū'āte xohix te tik 2 yīmōgatux, pu xa mō'pok, ha Paot, xix Maname mūtik mōg. 'Āxohix te Paot putup pax, xix Maname', tu nōm pe'paxex max. ²⁶ Yā' hi Yeyox tu', yā yāy xuxyā', yīy xe yāy yōg'ah. Yeyox te' xat, pu mōg, ha' mōg, 'ok pe' hi', 'ok pe' xok. ²⁷ Hak mū'āte Xinax mō'pok, xix Yot, ha xa' xohix hāmyūmmūgāp-tup. ²⁸ Ha Topa Koxuk te 'āxat hāmāxap, hak-nāy tuk mū'āte, hu: ²⁹ 'Ūmā hok topa komut xop xit'ax, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, tu 'ānōy hā xupxet hok. Puxi', yā' max. Ha' kux.” Kaxīy.

³⁰ Ha ta' mōg tik xop, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', ha' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', nūy mō'pok yōg tappet mō'kupix, ³¹ tu mō'kupix kux, ha' kuxa hittup xexka'. ³² Ha Yot xix Xinax yā Topa pupi hām'āktux xe'e', tu' xape xop ka'ogāhā'. ³³ 'Āmnīy kutōgnāg 'Thā' tihī', tu' putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Yenoyanēn tu'. ³⁴ Pa Xinax mōg'ah, tu' nox xip 'Ātikit tu'.

³⁵ Ha Paot xip 'Ātikit tu', xix Maname', tu' nox tihī', tu hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, 'ūnōy xop mūtik.

Paot xix Maname te yāy xatat

³⁶ Ha 'āmnīy punethok nōg, ha Paot te Maname pu hām'āktux, hu:

—Āpu, yūmū mōg putpu', nūy xape xop xohix pēnā', nūy kōmēn xohix kopā' pēnā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax xe 'āktux. Kaxīy.

³⁷ Ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāp-tup, ³⁸ pa Paot tep-tup nōg. Hōmā Yoām Mā'ak te' nīm Pānit tu', tu hāpxopmā 'ohnāg. ³⁹ Ha Paot te hām'āktux hā' nōy yānān Maname mūtik, tu' gāy, ha Maname gāy, tu yāy xatat, ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāhā', tu' mōg, tu mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm 'āxet'ax Xip tu'. ⁴⁰ Pa Paot te Xinax yāykutnāhā pu mōg, ha' nōy xop te:

—Pūyā Topa 'āmūtik mōg. Kaxīy.

⁴¹ Ha' mōg, tu Xit kotit hā' mōg, xix Xinit kotit hā' mōg, tu' kuxa mām xop ka'ogāhā'.

¹ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nep tu', xix kōmēn Nixtat tu', ha tik 'ūm xip, 'ūxuxet'ax Tīmōn, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu' mūg tut Yoneo hex, pāyā' tak Genex yōg, tu Yoneo xop hā' puknōg. ² Ha Nixtat tu' pip xape xop te Tīmōn putup pax, xix 'Ikōn yōg xop te', ³ ha Paot te' mōgāp-tup yāy mūtik, hu' nōy yāy xax yīmap xak kutōgnāg, nūy Yoneo xop gāyā hok, yā' xohix te Tīmōn mūg tak yā' puknōg yūmmūg. ⁴ Ha ta' mōg kōmēn tu', tu' Yeyox yōg mō'pok xop, xix Yeyoxanēn yōg tik pēnā max xop pupi hāmyūmmūgāhā', tu' xape xop pu hāmyūmmūgāhā', ⁵ Ha' xape xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, 'Ihā' xohix nōy nā' mōg.

Tik xop te kōmēn Tonot ha' mōg

⁶ Ha ta' mōg, tu mōktu hāpexka Pinik kotit hā' mōg, xix hāpexka Ganax kotit hā' mōg, ha Topa Koxuk te hām'āktux xat hok, hu:

—'Ax yōg kōmēn kopa hām'āktux hok! Kaxīy.

⁷ Ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha Mīy tu', tu' mōg putup Mitīn tu', pa Yeyox Koxuk te' xat hok, pu mōg hok. ⁸ 'Ap mōg'ah, tu Mīy hā' yēn hā' mōg, tu mōktu Tonot tu' mōxaha'. ⁹ Ha 'āmnīy hā Paot te yāy koxuk hā hāpexka Māxenōn yōg tik pēnāhā', hak-nīhā' xip, tu Paot tu' xak, hu:

—Mā'! Māxenōn tu 'ānū', nūy mōy 'ūgmūg nīynām. Kaxīy.

¹⁰ Hāpxip 'ohnāg 'Ihā Paot koxuk te' pēnā kux, hak mūg mōg putup Māxenōn tu', tu hāmpē'paxex, hu: “Topa tek mūg xānāhā', 'ū Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Māxenōn yōg tikmū'ūn pu,” kaxīy. (Hak mūn Nok te kax'āmi')

Tu kōmēn Pinio tu' tihi'

¹¹ Tuk mūg pip Tonot kopah, tuk mūg mōg mīpkox hā, kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu hāmyīn yūm 'āxet'ax Xāmōtanax tu' mōxaha'. Hāptup 'Ihāg mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nēyap tu'. ¹² Tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha hāpexka Māxenōn yōg kōmēn te māxap Pinio tu', ha' yōg gohet yā hāpexka Hōm yōg, ha 'āmnīy punethok hak mūg tihi Pinio kopah. ¹³ Tu nit xap 'Ihāk mūg mōg kōmēn kunāpa', tu Topa yōg hām'āktux'ax pet xak, nūy Topa pu hām'āktux, 'Ihā kōnāgkox tu' mōxaha', hu kōnāg kux tuk mūg mām, ha 'ūn pip, hak mū'āte 'ūn mūtik hām'āktux. ¹⁴ Ha kōmēn Tittit yōg 'ūn xip, tu topixxax max hāmenex, 'ūxuxet'ax Nit, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, tu Yeyox hām'āpak max'ax 'āpak, ha Topa te' kuxa tupmāhā', yīy Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, ¹⁵ hap-tox pix, xi' xape xop 'ūpet kopa tihi' xop putox pix, ha' xak, hu:

—'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, yīy 'ūkpet ha mōg, nūy nox pi'. Kaxīy.

Hak mūg mōg Nit pet hah.

Tu kanet kopa' tihi kōmēn Pinio tu'

¹⁶ 'Āmnīy kutōgnāg nōg, 'Ihāk mūg mōg Topa pet hah, ha' mīm hex te putat hā' nūn, tu yāmīy pupi hām'āktux, tu hāpxopmā'ax pēnā hok 'āktux, tu hām'āktux hā tayūmak xexka pop, tu tik xop 'ūm pu' popmāhā', tu nōm tik xop pu' hok hā' hām. ¹⁷ Tu Paot pe' mōg, xik mūg pe' mōg, tu' yīy ka'ok, hu:

—Nū tik xop te Topa xe'ēgnāg hā kāmānat, hu xa hāmyūmmūgāp-tup, nūy Topa yōg putat hā 'āmōgā'. Kaxīy.

¹⁸ Tu xe hām'āktux hā kaxīy, 'āmnīy xohix hā' xuktux, ha hām'āktux kux 'ohnāg, yīy Paot gāy, tu' yōkānām, tu yāmīy kummuk mānōg, hu:

—Hõmã Yeyox te yãmiy kummuk mõy tikmũ'ün kopah, tu' mõg pexkox tu', tuk mü'ã yã 'ãxet'ax hõm, pu yãmiy kummuk mõy, hu 'ãte 'ãxat, hu: 'Äpep, nũy mĩm hex 'ãpe' nĩm. Kaxĩy.

Ha' nĩm, tu' mõg xupaha'. ¹⁹ Pa tik xop nõy te mĩm yõg tayũmak xak, hu' gãy xexkah, tu Paot mũg, xix Xinax, tu' xexka xop keppa' mõgãhã', ha' xexka xop te kõmẽn yõg hãmnukõg tu' pip, ²⁰ ha tik xop gãy, tu' kupex, hu:

—Hõm tik yã Yõneo yõg xop, tu kõmẽn Pinio yõg tikmũ'ün gãyãhã', tu hãpxopmã kummuk yũmmũgãhã', ²¹ ha Hõm yõg gohet te nõm hãpxopmã'ax putup nõg, tu' xat hok, 'ũ miy hok, hak mü'ãte Hõm yõg tikmũ'ün. Kaxĩy.

²² Ha tikmũ'ün te yãy tu nũ'nãhã', tup-tox puxet, nũy Paot kix, xix Xinax kix, ha kõmẽn yõg xexka xop te tik yõg topixxax koxip, tu' mõy, tu' xat, pu kix mĩm mũnãg hã. ²³ Tu' kix kakixnãg, tu kanet ha' mõgãhã', tu kanet yõg xonat xat, hu:

—Pẽnã ka'ok, pu tu xupa hok! Kaxĩy.

²⁴ Ha hãm'ãpak, tu kanet hã mõ'tat, tu' kopa tigãhã', tu' xex, tu tik kup hỹ mĩm ka'ax tu', ha' mõg 'ohnãg, tu' pip.

²⁵ Ha 'ãmnĩy kote 'ĩhã Paot xix Xinax te Topa pu hãm'ãktux, tuk-tex, nũy Topa 'ãktux max, ha kanet kopa' pip tikmũ'ün te' xupak. ²⁶ Hãpxip kutõgnãg 'ĩhã hãm yãy nuhuk nãm, ha mĩptut yõg hãpkopa mĩkaxxap nuhut, ha mõ'yĩnnĩn'ax te yãy xõn, ha tikmũ'ün te kanet kopa' pip, ha' hỹ'ax koa', nõm te kanet kopa' xup, ha' mõxaha'. ²⁷ Ha kanet yõg xonat te yãy koxak, tu kanet mõ'yĩnnã'ax pẽnãhã', pa yãy xõn, ha xonat te hãmp'e'paxex, hu: “Yã' xohix nũ'paha!” Kaxĩy. Hu yãy putex putup mĩkax xexka hã, ²⁸ pa Paot yỹ ka'ok, tu:

—Yãy xuhmiy hok! Yãg mũg xohi' pip! Kaxĩy.

²⁹ Ha' nõy te:

—Kuyãnãm paxnũ'. Kaxĩy.

Tu mõ'nãhã', tu kuxãnõg, tu yãy puxu'uxnãm, tu' kopaxux hã' nãhã Paot keppah, xix Xinax keppah, ³⁰ tu' yok, tuk-nĩhã' xip, tu hãpkopa' mõy, tu:

—Ügnõy, 'ãte putep miy'ax, puyỹ Topa 'ũgkuxa kummuk xit, nũy 'ãtu' gãy hok? Kaxĩy.

³¹ Ha Paot xix Xinax te:

—'Äkuxa yũm ka'ok 'ũgmũg xuxyã Yeyox kopah, puxix Topa 'ãkuxa kummuk xit, nũy yãnãn tu' 'ãkuxa max tat, 'ãmũn, xix 'ãxape te 'ãpet kopa' pip. Kaxĩy.

³² Ha tik xop te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux kanet yõg xonat pu', xix' xape xop pu'. ³³ 'Ämnĩy kote 'ĩhã' xonat te' nõy yõg kayax pix, ha Paot xix Xinax te xonat putox pix, xi' xape xop, nõm xop kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah. ³⁴ Ha xonat te yãy pet ha' mõgãhã', tu hãpxop pop nũn, ha' mãhã', ha xonat kuxa yũm ka'ok Topa kopah, xi' xape xop kamah, hu' kuxa hittup.

³⁵ Hãptup ha ta Hõm yõg xexka xop te' xat, hu:

—Kanet kopa' mõy tik 2, pu mõg, tu nũmãn. Kaxĩy.

³⁶ Ha xonat te Paot pu hãm'ãktux, hu:

—Tik xexka xop te 'ãmõy putup, ha 'ãnũpap-tup, hu mõy, xa 'ãkuxa mãm. Kaxĩy.

³⁷ Pa Paot te:

—'Ämhok! Kaxĩy hok! Hõmã tik tek mũg kix kakixnãg, ha kõmẽn Pinio yõg tikmũ'ün te' pẽnãhã'. Hak mũg yĩkopit 'ohnãg, tuk mü yõg hãpxopmã'ax kopit, 'okpak mũg hãpxexka Hõm yõg tihik, ha kanet kopak mũg tigãhã', yã hõnhã nũmãn yãy xaptop tu'! 'Ämhok! 'Ak mũg mõg putup'ah. 'Äpu, tik xãnã', pu nũ', pu nũy 'ũgmũg mõy kanet kopah, nũy hãptopak mũg mõgã'. Kaxĩy.

³⁸ Ha xonat xop te Hōm yōg xexka xop pu hām'āktux, ha 'xexka xop kuxānōg, Paot xix Xinax yā hāp̄xexka Hōm yōg tik hah. ³⁹ Ha' nūn, tu tik 2 pu hām'āktux, hu:

—'Āgāy hok 'ātu'. 'Āte nūktu yāyhāhup hok'ah. Kaxīy.

Tu kanet kopa' mōy, tu ta' mōg, tu kōmēn kunāpa' mōgāhā', tu:

—'Āmōg. Kaxīy.

⁴⁰ Ha' mōg, tu Nit pet ha' mōg, tu' xape xop mō'nīynām, tu' mōg.

17

Tu kōmēn Texanōn tu' tihi'

¹ Tu ta' mōg, kōmēn 'Āppip kotit hā' mōg, xix kōmēn 'Aponōn kotit hā' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Texanōn tu', ha Yoneo yōg Topa pet yūm, ² ha nit xap yā Yoneo yōg hāptup xe'e, yīy nit xap xohix 'Ihā Paot te Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, hu hōnhā' mōg, tu nit xap ³ 'Ihā hām'āktux hā' nōy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴ Ha tik 'ūm te:

—Hamūn! Kaxīy.

Hu Paot xix Xinax mūtik yāy kotīnnāhā', ha Genex yōg puknōg xop te Topa xak, xix 'ūn xexka xop, tu nōm tik mūtik yāy kotīnnāhā'.

⁵ Pa Yoneo xop te' yīpkumīy, tu tik kummuk yīmōgatux, nōm hām hok xop, tu hāpkute'ex kummuk pax, 'ap max'ah, tu kōmēn xohix kopa hāpkummugāhā', tu kōmēn xohix gāyāhā', tu Paot xak xix Xinax, hu Yaxām pet hā' mōxakux. ⁶ Pāyā 'ap ti'ah, yīy Yaxām mūg, tu' xut yāy pet kopah, tu' xape xop mōy kamah, tu kōmēn yōg xexka xop keppa' mōgāhā', tu:

—Nū tik te hām xexka xohix tu hāpkummugāhā', tu nūktu nūn kamah, ⁷ tu Yaxām pet kopa' tihi', ha' xohix te hāp̄xexka Hōm yōg Xex putup pax, pa tik xop kummuk te hāpkummuk yūmmūgāhā', hu: "Hōm yōg Xex tek mūg xat 'ohnāg. Yā Yeyox tek mūg xat xe'ēgnāg! Kaxīy."

⁸ Ha Texanōn yōg tikmū'ūn te hām'āpak, xix kōmēn yōg xexka xop, hu' gāy, ⁹ tu tayūmak xak Yaxām tu hāmāxap, xi' nōy xop tu', puyīy Paot xix Xinax mōy, puyīy kōmēn Texanōn nīm. Ha pago, tu nū'paha'.

Tu kōmēn Menet tu' tihi'

¹⁰ Ha 'āmnīy hā' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Xinax mōgāhā', tu' mōg tu moktu mōxaha kōmēn Menet tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux. ¹¹ Ha Menet yōg Yoneo xop te hāmyok mīy, pa Texanōn yōg xop te hāp̄kohe' mīy. Yā Menet yōg tikmū'ūn te Topa yōg tappet mō'kupix nām, puyīy Paot yōg hām'āktux kopit, nūy hāmyūmmūg, nūy hāp̄xe'e yūmmūg. ¹² Hū Menet yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, xix Genex yōg 'ūn xexka xop, xix tik xop. ¹³ Ha Paot te hām'āpak max'ax 'āktux, ha Texanōn yōg Yoneo xop te hām'āpak, hu' gāy, tu' nūn, tu nūktu tikmū'ūn gāyāhā'. ¹⁴ Ha' xape xop te Paot xut, tu:

—Mōg, mōg, pu 'āp-tex hok! Kaxīy.

Ha' mōg, kōnāg xexka ha' mōg, pāyā Xinax nox xip, xix Tīmōn, tu Menet kopa' tihi'. ¹⁵ Ha nōm xape xop te Paot mōgāhā' kōmēn xexka 'Atēn tu', tu putpu' mōg Menet tu', tu Paot pupi hām'āktux, nūy Xinax xānā', xix Tīmōn, pu kōmēn 'Atēn tu' mōg mō'ka'ok.

Tu kōmēn 'Atēn tu' xip

¹⁶ Ha Paot te 'Atēn tu tik 2 hip, tu kōmēn xexka pēnāhā', tu topahnāg komut pēnāhā', ha nōm komut yīm hā' mīy, nūy heyah, ha kōmēn nū'xip nōm hāp̄xop

hã, yîy Paot kuxa hittup 'ohnãg. ¹⁷ Tu' mөг Yoneo yөг Topa pet hah, nÿy Yoneo xop mütik hãm'ãktux hã' nöy yãnãn nãm, xix nõm xop te Topa xak xop mütik hãm'ãktux hã' nöy yãnãn. Tu nãpet ha' mөг kamah, ha' ãmniy xohix hã hãm'ãktux hã' nöy yãnãn 'Atãn yөг tikmũ'ũn mütik. ¹⁸ Tu hãm'ãktux, tu hãmyũmmũg'ax xop 'ãxet'ax 'Epikoneo xop mütik hãm'ãktux, xix 'Extox xop mütik hãm'ãktux hã' nöy yãnãn, ha' yãg te' yïkopit, hu:

—Kãy te hãm'ãktux punethok. Putep mũn 'ãktux putup? Kaxïy.

Ha' yãg nöy te' yãnãn, hu:

—Tute topahnãg puknөг 'ãktux. Kaxïy.

Ha Paot te Yeyox 'ãktux, tu Yeyox putpu' hi 'ãktux. ¹⁹ Ha tik xop te hãmyũmmũg te Paot yïm müg, tu 'Axenop yөг hãmyũmmũg xop ha' mөгãhã', pu hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu' yïkopit, hu: koneo xop mütik hãm'ãktux, xix 'Extox xop mütik hãm'ãktux hã' nöy yãnãn, ha' yãg te' yïkopit, hu:

—Kãy te hãm'ãktux punethok. Putep mũn 'ãktux putup? Kaxïy.

Ha' yãg nöy te'

—'Ok hãmyũmmũg'ax tup nũhũ xate hãmyũmmũgãhã'? ²⁰ 'Ãpu, 'ãyïy, tu hãmyũmmũg'ax puknөг 'ãktux, nÿy 'ũgmũ yũmmũgã'. Kaxïy. ²¹ Yã 'Atãn yөг tikmũ'ũn hãm hok, xix puknөг xop te kômãn kopa' tihi' hãm 'ohnãg, pa hãm'ãpak pax, nÿy tu xe' xuktux, tu 'ãmniy xohix hã hãm'ãpak tup 'ãpak, xi' xe' xuktux. ²² Ha Paot te hãm'ãktux, ha 'Anenop xop te Paot xakot, ha Paot te:

—'Atãn yөг tikmũ'ũn: 'Ãxop te 'өг topahnãg komut xop xohix xak. ²³ 'Áte hãpkumep, tu topahnãg komut punethok pãnãhã', nõm mÿy nÿy heyah, ha 'áte topahnãg yөг mïmpe pãnãhã', ha tikmũ'ũn te topahnãg pu hãpxop 'ũm hõm, tu mïmpe yïmũ' xix, ha tik 'ũm te mïmpe yïmũ' kax'ãmi', hu: "Nũhũ topa puknөг pu'," kaxïy. 'Áte xa nõm puknөг 'ãktux putup.

²⁴ —Topa xe'ẽgnãg te hãm xexka mÿy, xix hãpxop xohix mÿy, hu pexkox xix hahãm xat. 'A' pet mÿy xak'ah tikmũ'ũn yïm hã. Yã mïptut kopa ti 'ohnãg. 'Ûxexka xe'ẽgnãg Topah. ²⁵ Tu hãpxop 'ũm xak 'ohnãg, yã hãpxop xohix yã' hok popmãhã'.

²⁶ Tu tik puxet mÿy hãmãxap, tu nõm hã' mÿy tikmũ'ũn xohix, xi' hep xohix, pu yөг hãm tu 'ãti', ha Topa te tikmũ'ũn pu hãm 'ũm hã' xakux'ax xat, xix hãm 'ũm hã' xakix'ax xat, tu' pip'ax 'ũm xat, pu mөг hãpxexka pu kopa 'ãti'. ²⁷ Puyïy tikmũ'ũn Topa xax, nÿy xipi', pãyã tikmũ'ũn yïka hã Topa xip. ²⁸ Hõmã 'õgnũ tik te hãmyũmmũg te kax'ãmi', hu: "Topa hã yũmũ'áte' xit xut, xix yũmũg mөг, xix yũmũg tihi'," kaxïy. Ha' nöy te: "Yũmũ'ã Topa hã kutok xe'e'," kaxïy. ²⁹ Hamũn, yũmũ'ã Topa hã kutok, hu hãmpe'ãpaxex hok, hu: "Topa te pipkup yãnãm putuk," kaxïy. Xix hãmpe'ãpaxex hok, hu: "Topa te mïkaxxap putuk," kaxïy. 'Ãmhok. Tik 'ũm te Topa xe'e mÿy 'ohnãg. ³⁰ Hõmã tikmũ'ũn te hãmyũmmũg'ah, ha Topa te nõã'tot, pa nõmhã Topa te' xat, xa yãyhãhup, tu hãpkummuk mÿy kux, pu Topa 'ãxop yөг hãpkummuk mÿy'ax xaxogã', pu tu kux.

³¹ Yã Topa pa te hãmyũmmũg, tu hãptup puxet yãyikutnãhã', 'Thã' tute hep xop xohix yөг hãpxopmã'ax kopit putup, tu tik te hãmyok mÿy hã' kopit putup, tu Yeyox yãyikutnãhã, pu tu kopit, ha' putpu nõm hïnnãhã', nÿy tikmũ'ũn xohix pu hãmyũmmũgã'. Kaxïy.

³² Ha tikmũ'ũn te' xupak, ha' yãg te:

—Putep te hãm'ãktux? 'Ûxok, tu putpu' hi'?" Kaxïy.

Tu' yïxix kummuk. Ha' yãg nöy te:

—Yã' max. Hãptup 'ũm nöy 'Thã xe xa 'ãpak putup. Kaxïy.

³³ Ha Paot mōg, ³⁴ pāyā tik 'ūm kuxa mām ka'ok, 'ūxohix te: 'Axenop yōg Nionīy, xix 'ūn Nām, xi' nōy xop kuxa mām ka'ok.

18

Tu kōmēn Konīn tu' tihī'

¹ Ha Paot te 'Atēn tu' xip, tu ta' mōg, tu mōktu xupep kōmēn Konīn tu'. ² Ha Pō'ōn yōg Yoneo xip, 'āxet'ax 'Ak, xi' xetut Pinixit, tu hāpaxexka 'Itat tu' tihī', tu hāpxip kutōgnāg nūn. Hōmā hāpaxexka Hōm yōg tik te tikmū'ūn xat'ax Kanao Xex te Yoneo xop nūmāhā', ha hōnhā Paot mōg 'Ak hah, xi' xetut hah. ³ Ha Paot xix 'Ak te yīmāgkox xexka mīy hā' hām, tu topixxax ka'ok hā' mīy, tu' nōmēnex, tu tayūmak pop, ha Paot te 'Ak mūtik tihī'. ⁴ Ha nit xap xohix 'Īhā Paot mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān nām Yoneo xop mūtik, xix Genex yōg xop mūtik hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā'.

⁵ Ha Xinax xix Tīmōn te Māxenōn tu' tihī', tu' nūn, tu nūktu mōxaha Konīn tu', 'Īhā Paot te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Yeyox yā Kunnix, yā Topa te' yāykutnāhā'. Kaxīy.

⁶ Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg, tu' mānōg, tu Yeyox 'āktux kummuk, yīy Paot te yāy yōg topixxax kuto'ok, tu:

—Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

—Xate Topa yōg putat yok max putup nōg. 'Ak yāy kuxop'ah, huk mōg Yoneo xop hā' puknōg xop hah. Kaxīy.

⁷ Tu' mōg Tix Yox pet hah, ha Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, yā yāy pet te Yoneo yōg Topa pet yīka' yūm. ⁸ Ha Kinix te Topa pet yōg xop xat, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, xi' xape xop kamah, ha Konīn yōg tikmū'ūn punethok te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa mām ka'ok, hap-tox pix.

⁹ Ha 'āmnīy koxtap 'Īhā Yeyox te Paot pu hām'āktux, ha Paot te yāy koxuk hā' xupak, yīy:

—'Ākuxānōg hok, xix yāy xaptop hok. ¹⁰ Yā 'āmūtik 'ūktihi', tu' 'āpēnānāg xip, pu tik 'ūm 'āmūy hok. Yā yōgnū tikmū'ūn punethok pip nū kōmēn tu'. Kaxīy.

¹¹ Ha' xip hāmyāxatamuk puxet xi' xahi', tu' Topa yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā Konīn yōg tikmū'ūn pu'.

¹² Ha Gat te hāpaxexka Genex yōg tikmū'ūn xat, ha Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Paot kupeh, tu' mūg, tu' mōgāhā kōmēn yōg xexka xop keppah, nōm xop pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yīkopit. ¹³ Ha' kupeh, hu:

—Kāy te Topa xak'ax yūmmūgāhā tikmū'ūn pu', pāyā tik te yūmūg xat te' xat hok, kāy te hāmyūmmūgā kummuk hah. Kaxīy.

¹⁴ Ha Paot te' yīkox xix, 'ūyīy putup tu', pāyā Gat te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Nāy. 'Ok pe kāy tep-tex, 'ok pe nō xupxet, kopxi' kopit, ¹⁵ pāyā 'āxop yīy'ax 'āte yūmmūg'ah, xix 'ōg xat'ax puknōg 'āte kama yūmmūg'ah, xi' xuxet'ax 'ūm 'āte' yūmmūg'ah. 'Ak kopit putup'ah 'āte'. Kaxīy.

¹⁶ Tu papuk hāpxupmāhā', ha' mōg, tu' gāy. ¹⁷ Ha' xohix te Topa pet xop xat'ax Xox mūg, tu' kix Gat keppah, pāyā Gat te' pēnā hok, tu nūpe mō'kep, tu nūpe mō'kut.

Tu kōmēn 'Ātikit tu putpu' mōg

¹⁸ Ha 'āmnīy xohix nōg, 'Īhā Paot te mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu xupep hāpaxexka Xit tu', ha Pinixit xix 'Ak te nūmūtik mōg, tu

mōktu mōxaha kōmēn Xēnkenex tu', ha Paot te' xe mep, tu' xut xok nām, Topa pu hām'āktux xex tu'. ¹⁹ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn 'Ep tu', tu Pinixit xix 'Ak nīm, tu' mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoneo xop mütik. ²⁰ Tu' mōg putup, pa Yoneo xop te:

—Nāy! 'Āmōg hok! Kaxīy.

²¹ Pāyā' mōg putup, hu:

—Topa tek putup, kopxix putpu 'āhāk nū'. Kaxīy.

Tu mīpkox hā' mōg. ²² tu mōktu xupep kōmēn Xeyanet tu', ha' mōg kuxa mām ka'ok xop hah, tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', ²³ tu 'āmnīy punethok hā' tihi', tu' mōg, tu hāp-xexka Ganax kotit hā' mōg, xix Pinik kotit hā' mōg, tu' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā'.

'Apot te kōmēn 'Ep tu' xip

²⁴ Ha kōmēn xexka 'Anexānit yōg Yoneo pit nūn kōmēn 'Ep tu', 'ūxuxet'ax 'Apot, tute Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux max, tu Topa yōg tappet hittap yūmmūg xe'e'. ²⁵ Tu Topa yōg putat yūmmūg, tu' hittup, tu Yeyox 'āktux, tu Topa yōg hāmyūmmūg'ax yūmmūgāhā', pa Yoām puxet yōg putox pix'ax yūmmūg, tup-tox pix'ax nōy yūmmūg'ah, 'ūp-tox pix nūy Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux yūmmūg'ah. ²⁶ Tu hām'āktux, tu' yīpkutuk 'ohnāg Yoneo yōg Topa pet kopah, ha Pinixit xix 'Ak te' xupak, tu yāy pet ha' mōgāhā', nūy Topa yōg putat yūmmūgā xe'e'. ²⁷ Ha 'Apot te hāp-xexka Genex tu' mōg putup, ha 'Ep yōg kuxa mām ka'ok xop te mō'nīynām, tu tappet kaxāmi Genex yōg kuxa mām ka'ok xop pu', puyī' nū' nūnānām yāy nōy putuk. Ha' mōg, tu mōktu xupep Genex tu', tu nōm xop mō'nīynām punethok 'ūyānān tu', tu hāmyūmmūgāhā', tu' ka'ok, tu' nōy xop ka'ogāhā', ha Topa te hāmmaxnāhā'. ²⁸ Ha Yoneo xop mütik hām'āktux hā' nōy yānān nām, tu Topa yōg tappet hā Yeyox yā Kunnix 'āktux, tu Topa te nōm yāy-kutnāhā 'āktux, ha Yoneo xop te' yēy, tu' yīy 'ohnāg.

19

Paot te 'Ep tu' xip

¹ 'Apot te Konīn tu' xip, 'Īhā Paot yīnāpa' nūn kōmēn xohix yīktix yīmū' pip tu', tu nūktu xupep 'Ep tu', tu' kuxa mām xop pipihī', ² tu' yīkopit, hu:

—'Ok Topa Koxuk te 'ākuxa ka'ogāhā', 'Īhā 'ākuxa mām ka'ok tap Yeyox kopah? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Topa Koxuk 'ūm? 'Ak mū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³ Ha Paot te:

—'Āp-tox pix'ax te xīy? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yoām yōg putox pi'ax. Kaxīy.

⁴ Ha Paot te:

—Yoām tep-tox pix, xa yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux, xa kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, nōm te Yoām pe' nūn. Kaxīy.

⁵ Ha' xupak, hap-tox pix, 'Īhā Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux. ⁶ Ha Paot tep-tox yīmū' yīm xex, ha Topa Koxuk te nōm xop ha yīxohoh, ha' yīy'ax puknōg xohix hā hām'āktux, tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. ⁷ Ha tik xohix ya'omi' mōg te 12.

⁸ Ha Paot mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu māyōn 'ānuk 3 hā hām'āktux hā' nōy yānān tikmū'ūn mütik, nūy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux.

⁹ Pa tikmū'ūn yīpkox pip 'ohnāg, tu' kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah, tu Topa

yōg putat 'āktux kummuk tikmū'ūn nōy pu', yīy Paot mōg, tu' kuxa mām ka'ok xop mōgāhā', tu 'āmnīy xohix hā Tinān yōg tappet mīy'ax pet kopa hāmyūmmūgāhā'. ¹⁰ Hāmyāxatamuk 2 hā hāmyūmmūgāhā', ha hāpexka 'Ax yōg tikmū'ūn xohix te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, Yoneo xop te' xupak, xī' puknōg xop.

Xep kutok put te 7

¹¹ Ha Topa te hāpoxpōmā ka'ok xe'ēgnāg, tu Paot ka'ogāhā, pu hāpoxpōmā'. ¹² Ha nōm tikmū'ūn te Paot yōg topixxax yāg pop, tu' pakut xop pu' popmāhā', ha hāmpakut'ax te' pakut xop tu' xupepmāhā', ha' hittup, xix yāmīy kummuk xop tu' xupepmāhā' kamah. ¹³⁻¹⁴ Ha Yoneo yōg taknōy xop te 7 pip, tu Yoneo yōg 'āmānex xop xat'ax Xep kutok, tu hāpkumep pax, nūy yāmīy kummuk xupepmā', tu Yeyox 'āxet'ax yūmmūg, 'hā hāmpē'paxex, hu: "Yeyox 'āxet'ax yā' ka'ok. 'Apu, yāmīy kummuk tikmū'ūn kopa' xut Yeyox 'āxet'ax 'āktux hā', " kaxīy. Hu yāmīy tu' xat, hu:

—'Āte 'āxat, Yeyox 'āxet'ax hā, yā Paot te nōm 'āktux. Pu 'āpep xa mōg. Kaxīy.

¹⁵ Pāyā yāmīy kummuk te:

—Yeyox 'āte' yūmmūg, xix Paot yūmmūg, pa 'ū 'ūm 'āxop? 'Āte 'āyūmmūg'ah. Yeyox te 'āxop pu yāy 'āxet'ax hōm 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁶ Ha tik nōm yāmīy kummuk kopa' xip te' yok mō'ka'ok, tu nōm taknōy xop te 7 kix kakixnāg, yīy kayax taħa', tu' xax top hā mīptut tu nū'paha'. ¹⁷ Ha 'Ep yōg tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, Yoneo xop xix Genex yōg xop te' yūmmūg, tu' kuxānōg, tu Yeyox 'āxet'ax ka'ok 'āktux, tu' kuxa te' yēy. ¹⁸ Ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu' nūn, ha nōm te hōmā mīhīm, tu hōnhā yāyhāhup, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, nūy tu mīy kux. ¹⁹ Tu' mīm xop yōg tappet xax xohix popnūn, tu kuxap kopa mō'pok, ha' mō'xut, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', ha tappet xax xohix yōg tayūmak te 50.000. ²⁰ Yā kaxīy hā tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu xe hām'āktux hāptox tu', ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok, tu' yīpkox pip.

Nemēn te 'Ep yōg tikmū'ūn gāyāhā'

²¹ Ha hāpaxip kutōgnāg 'hā Paot mōg putup Yenoyanēn tu', Māxenōn kotit hā' mōg putup, xix hāpexka 'Akax kotit hā' mōg putup, tu hām'āktux, hu:

—Yenoyanēn tuk mōg, nūy mōy tu 'āpep, tuk-nāy tu 'āte Hōm pēnāp-tup kamah. Kaxīy.

²² Tu Timōn xix 'Enax mō'pok hāpexka Māxenōn tu', tu hāpaxip kutōgnāg 'hā Hōm yōg hāpexka 'Ax tu' tihī.

²³ Ha 'Ep yōg tikmū'ūn te Topa yōg putat tu' gāy, ²⁴ ha tik 'ūm 'āxet'ax Nemēn, tu topahnāg hex Niām komut mīy, xī' pet komut mīy, pu heyeh, tu pipkup yānāp ponnok hā' mīy, tu tayūmak xexka pop. ²⁵ Tu tik te topahnāg komut mīy xop xānāhā', ha yāy tu nū'nāhā', ha Nemēn te:

—Tik xop: Yūmūg hām, nūy tayūmak xexka pop, 'āxop te' yūmmūg. ²⁶ Pa Paot te hām'āktux, ha tikmū'ūn xohix te hām'āpak, ha hām'āktux, hu: "Tik te' yīm hā' mīy nōm topahnāg komut. 'Ap Topa xe'e'ah, yā hāpoxpōmō'āmā'ax, yīy hāpoxpōmō'āmā'ax nīm," kaxīy. Ha tikmū'ūn punethok yīpkox pip, hu topahnāg komut xop hāmenex putup'ah. ²⁷ Hak kuxānōg, pu tikmū'ūn topahnāg 'a pop putup hok, xix Niān pet 'a' putup hok, xix topahnāg hex Niān mūn putup hok, 'hā hāpexka 'Ax xohix te nōm pu heyah, xix hāpexka nōy xohix te'. Yīy yūmū'āte tayūmak xak. Kaxīy.

²⁸ Ha' xupak, tu' gāy xexkah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ep yōg Niān xexka xe'ēgnāg! Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn xohix te hām'āktux punethok kōmēn xohix kopah, hu hām'āpak 'ohnāg, tu yāy tu nū'nāhā mīptut xexka kopah, tixmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet kopah, ha Māxenōn yōg tik 2 tihi'. Yā Paot mūtik hāpkumep, ha tikmū'ūn gāy, tu nōm tik 2 mōgāhā tikmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet hah, ³⁰ ha Paot mōg putup, nūy tikmū'ūn pu hām'āktux, pa' kuxa mām ka'ok xop te' tux hok, pu mōg hok. ³¹ Ha 'Ax yōg xexka xop te Paot hā' xape, tu' xak, hu:

Tikmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet ha 'āmōg hok pu gāyxop 'āpenā hok! Kaxīy.

³² Ha tikmū'ūn yīy ka'ok, tu hām'āktux punethok, hu hām'āpak 'ohnāg, tu tep tu yāy tu nū'nāhā' yūmmūg 'ohnāg. ³³ Ha Yoneo xop te Topa pet xop xat'ax 'Anexān xut, tu' kopa' mōgāhā', pu hām'āktux tikmū'ūn pu', ha 'Anexān yīm xix, hām'āktux putup tu', pu 'Ep yōg tikmū'ūn gāy hok Yoneo xop tu'. ³⁴ Pa tikmū'ūn te 'Anexān yā Yoneo yūmmūg, tu' yīy ka'ok, tu xe' yīy xexka', tu xe' yīy, tu yānmūn xupep'ax puxet putuk, tu 'ot 2 hā te:

—'Ep yōg Niān yā' xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha kōmēn yōg kaxāmi'ax te:

—'Āhup, 'āhup! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, hu:

—'Ep yōg tikmū'ūn: 'Ū 'ūm te kōmēn 'Ep yūmmūg hok? Yā' xohix te' yūmmūg, ha 'Ep te topahnāg hex Niān pet xexka xix, tu topa xap xix, nōm te pekkox tu' nāhā', yā' xohix te' yūmmūg, ³⁶ yā' yūmmūg tap, yīy 'āhup, nūy hāpkummuk mīy hok. ³⁷ Xate tik 2 nūnnāhā', ha 'ap kummuk'ah, tu topa hex Niān 'āktux kummuk 'ohnāg, tu topa hex Niān yōg hāpxop 'ūm hā' xupxet 'ohnāg. ³⁸ Nemēn te hām'āktux 'ūm putup, xix yāy xop te', puxix tik pa te hāmyūmmūg tu' xax, puyī' kopit, yīy mōg, nūy tik 'ūm kupeh. ³⁹ Pe hāpxopmā'ax nōy kopit putup, puxix tikmū'ūn xohix kopit. ⁴⁰ 'Āte koit'ah, pa 'āte gohet yōg hāmpē'paxex yīpkutuk, pax pu: "Ep yōg tikmū'ūn yāykix kakixnāg," kaxīy, puxix xonat xop nū'pok 'Ep tu, puyīk yīkopit, tep tu 'āgāy nām. Pāyā 'ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

⁴¹ Tu hām'āktux, tu:

—Mōg. Kaxīy.

Ha' mōg.

20

Paot te Māxenōn tu' xip, xix Genex tu' xip

¹ Ha Paot te' kuxa mām ka'ok xop xānāhā', tu hām'āktux hā' kā'ogāhā', tu:

—'Ūgmōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg hāpxexka Māxenōn tu'. ² Tu hām xohix kotit hā hāpkumep, tu hām'āktux hā' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', tu' mōg tu mōktu hāpxexka Genex tu' xupep. ³ Tu' xip māyōn 'ānuk 3 hā, ha' mōg, ha Yoneo xop tep-tex putup, ha mīpkox te kōnāg yīmū' mōg hā' mō'nāhā', nūy hāpxexka Xit kotit hā' mōg, tu Māxenōn tu putpu' nūn putup. ⁴ Ha Paot mūtik nūn kōmēn Menet yōg Pihok-tok Xopat, xix kōmēn Texanōn yōg 'Ānixtah, xi' yōg Xegōn, xix kōmēn Nep yōg Gax, xi' yōg Timōn, xix hāpxexka 'Ax yōg Tikik, xi' yōg Tonop, ⁵ tu Paot keppa' mōg, hak mūn Nok te kax'āmi', hak mū'āte Paot hip kōmēn Tonot tu'. ⁶ Ha Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax "pām tokatok hok" kux, hak mūg pip Pinio tu', tu mīpkox hāk mūg mōg, tu kōnāg yīmū' mōg, ha 'āmnīy te 5 nōg, 'ihāk

mũg mōg tu mōktu mōxaha Tonot tu', ha' nōy xop mūtik yāy tu nū'nāhā', tu' pip 'āmnīy te 7 hā.

Paot te Tonot tu' xip

⁷ Tu yenomīy 'īhāk mōg yāy tu nū'nāhā', tu pām koxip, nūy mā', nūy Yeyox yā yūmũg pupi' xok pekpaxeh, ha Paot mōg putup hāptup 'īhā', hu hām'āktux tox, tu 'āmnīy kote 'īhā hām'āktux, tu' kux 'ohnāg. ⁸ Ha kuyānām tat'ax punethok te mīptut nōy yīmū' mōg'ax kopa' pip, hak mūg yāy tu nū'nāhā', ⁹ ha tik xiptap 'Ettik xip, tu mīptut tox yāy yīmū' mōg'ax 3 kopa' xip, tu yanēn kox yīmū' yūm, ha kūmīm tep-tex, ha mō'yōn, Paot yōg hām'āktux tox hah, ha hām tu' nāhā', tu' xok. ¹⁰ Ha Paot te mīptut yīmū tu' yixohoh, tu 'Ettik mūg, tu' nōy xop pu hām'āktux, hu:

—Kuxānōg hok! Yā' koxuk te' kopa' xip, yā' hi'! Kaxīy.

¹¹ Tu xe pepi' mōg, tu pām koxip, tu' māhā', nūy Yeyox pe'paxeh, tu hām'āktux yūmũg xape xop mūtik, ha xokakkak xataha', 'īhā hām'āktux kux, tu' mōg. ¹² Ha 'Ettik hi', yīy tikmū'ūn kuxa hittup xexka', tu' yāy pet ha' mōg.

Tu Mīnet ha' mōg

¹³ Hak mūn Nok te xe kaxāmi', tuk mūg mōg mīpkox hā, tu' mōg, tu mōxaha hāmyīn yūm 'Axox tu', tu Paot hip, 'īhā Paot te hām tu yā' mōg. ¹⁴ Tu' xupep, 'ūgmū'āte ta tu yāy tu nū'nāhā', hak mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Mītinēn tu'. ¹⁵ Tuk mūg mōg mīpkox hā, tu Kiox hā' yēn, tu hāptup nōy kōmēn Xāmōy tu' mōxaha', tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Mīnet tu'. ¹⁶ Ha Paot mōg putup nōg kōmēn 'Ep tu', nūy mōg mō'ka'ok, nūy kōmēn Yenoyanēn tu 'āmōxān, nūy Yoneo yōg 'āmuk xexka Pēteket mīy.

Paot te hām'āktux

¹⁷ Tu kōmēn Mīnet tu' xip, tu 'Ep yōg tik pēnā max xop xānāhā', ¹⁸ ha' nūn, ha Paot te:

—Hōmāg nūn 'Ax tu hāmāxap, ha xatek yūmmūg, tu yōgnū hāpxopmā'ax yūmmūg kamah, 'īhā hāmyaxatamuk xohix hāk xip 'āxop mūtik. ¹⁹ Tu hāpxopmāhā Topa tu', tuk tōgnāg, tuk kuxa hittup 'ohnāg, yā Yoneo xop tek kummugāhā'. ²⁰ Ha xa hām'āktux xe'e, tu Topa yōg hām'āktux'ax xohix 'āktux, tu' xaxok 'ohnāg, tu xa hāmyūmmūgāhā', nūy 'āka'ogā', nūy mō'ānīynām, ha tikmū'ūn tek xupak, 'īhā 'āte kōmēn kotit hā xa hāmyūmmūgāhā', xix mīptut xohix kopa hāmyūmmūgāhā kamah. ²¹ Tu xa hām'āktux xe'e, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, xix Genex yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa pu yāyhāhup 'āktux, tu 'ōg hāpkummuk mīy kux 'āktux, tu 'ākuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. ²² Yā hōnhā 'ūg'āpax: 'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha Topa Koxuk tek xat, ha nōm puk yīpkox xip, tu 'a' hāmyūmmūg'ah, 'ok pek hip-tup, 'ok pek xok putup, ²³ pāyā Topa Koxuk te 'ā hām'āktux kōmēn xohix tu', hu: "Kanet kopa 'āxix putup, xix 'āxūy putup," kaxīy. ²⁴ Pa 'ak kuxānōg'ah, 'a yāy mūn tuk hi'ah, pāyā Topa tuk hi'. 'Ok pek hi', yā' māx, pek xok, yā' max, 'ūyīy yāy yōg hāpxopmā'ax kux. Yeyox tek yāykutnāhā', 'ūyīy Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha'āte hāpxōpmāhā', yā Topa te' hep xop xohix pu hāmmaxnāhā'.

²⁵ —Hōmā 'āte Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, tu nūktu 'āxop pu hām'āktux, tu hōnhā hāmyūmmūg: Yā 'āxop tek 'ūm pēnāp-tup'ah 'ūxeheh. ²⁶⁻²⁷ Ūg'āpax: 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'āte 'āxop pu hām'āktux, tu Topa yōg hām'āktux'ax xohix 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux 'ūm xaxok 'ohnāg. Tik 'ūm yīpkox hok, puxix yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat. ²⁸ Pēnā ka'ok! Topa Koxuk

te 'ăxat, pu' kuxa măm ka'ok xop pēnā max, nŭy ka'ogā'; Yā Topak-tok xok nōm pupi', tu yāy hep 'āta nŭ'nāhā', nŭy nōm xop kuxa tupmā'. ²⁹ Ūgmōg, ha nōm 'ākopa' pip putup, kokex gāy nām putuk, tu' nŭn putup, nŭy kuxa măm ka'ok xop kix 'ăxop kopah. Kokex gāy te kahnēn kix, hā kaxīy nōm gāy xop te' kuxa măm ka'ok xop kix putup. ³⁰ Ha tik kummuk te 'ăxop kopa' pip putup, tu hām'ăktux hā mō'āmāp-tup, hā' kuxa măm ka'ok xop mōgāp-tup, pu Topa yōg putat xax. ³¹ Ōg pa mōxip! Pēnā max! Ūxaxok hok! Hāmyăxatamuk tikoyuk hā 'āte xa hāmyŭmmŭgāhā', 'ok pe 'ămnīy tox hā, 'ok pe hāptup tox hā, 'āte' xohix yŭmmŭgāhā', tuk potaha', 'ăp-tup pax tu'.

³² —Yā hōnhā 'āte: 'Ăxop yā Yeyox yōg tikmŭ'ŭn. Pŭyă Topa 'ăpēnā max, xix nŭ mŭtik ti', xix xa hāmyŭmmŭgā', xix 'ăxex, xix xa hāmaxnā', xix xa pexkox yōg hăpxop popmā' yāy yōg tikmŭ'ŭn mŭtik. ³³ 'Ak xupkumīy'ah, tuk nōy yōg hăpxop putup 'ohnāg, tuk nōy yōg tayŭmak yīpkumīy 'ohnāg, tuk nōy yōg topixxax yīpkumīy 'ohnāg. ³⁴ 'Ămhok. 'Ūghām punethok, nŭy tayŭmak pop, nŭy hăpxop 'ŭm pop, nŭy mǎ', tu' nōy xop pu' popmāhā', ³⁵ nŭy xa hāmyŭmmŭgā 'ŭghām'ax hā, xayīy nōm hăpxop 'ŭm pip hok xop pu' hōm, xi' pakut xop pu' hōm, nŭy Yeyox yōg hām'ăktux'ax xutigā', hu: "Tikmŭ'ŭn te hăpxop 'ŭm pa', puxi' kuxa hittup kutōgnāg, pa tikmŭ'ŭn te hăpxop 'ŭm hōm, puxi' kuxa hittup xexka'," kaxīy. 'Ūkux.

³⁶ Tu hām'ăktux kux, tu' kopaxux hā' xip, tu Topa pu hām'ăktux 'ŭnōy xop mŭtik. ³⁷ Ha' potaha', tu yāy kep hā' mŭg. ³⁸ Yā' kuxa te Paot xak, hām'ăktux'ax hah. Yā' xuktux, hu: "A xe xatek 'ŭm pēnăp-tup'ah," kaxīy. Ha' mōgāhā mīpkox hah.

21

Paot te Yenoyanēn ha' mōg

¹ Hak mŭg mōg mīpkox hā, tu kōnāg xexka xak, mīpkox te kōnāg yīmŭ' mōg hā' xak, tuk mŭg mōg tu mōktu hāmyŭn yŭm Kox tu' mōxaha', tu hāptup nōy ha tak mōg tu mōktu mōxaha hāmyŭn yŭm Honex tu', tu xek mŭg mōg, tu mōktu kōmēn Pa'at tuk mŭg mōxaha'. ² Ha mīpkox nōy mōg Penix tu', hak mŭ'āte' xipihī', tu nōm mīpkox hāk mŭg mōg, ³ tu hāmyŭn yŭm Xip pēnāhā', tu 'īpxax ha' mōg, tu mōktu mōxaha hăpxexka Xit tu', tu kōnāg hā' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Tinok tu', pu mīpkox hăpxop pop'ax xupepmāhā kōmēn Tinok tu', ⁴ ha' kuxa măm ka'ok xop pipihī', tu 'ămnīy xohix te 7 hā' nox pip kuxa măm ka'ok xop mŭtik, ha Topa Koxuk te Paot xŭy'ax yŭmmŭgāhā' kuxa măm ka'ok xop pu', yīy: "Yenoyanēn tu 'ămōg hok!" kaxīy. ⁵ Pa xemān nōg, 'ihāk mŭg mōg, hā' nōy xop tek mŭg mōgāhā kōmēn kunāpa', xi' xetut xop te', xix kakxop te', hak mŭg kopaxux hā' pip, tu Topa pu hām'ăktux hăpkux tu', ⁶ tu yāy kep mŭg, xix yāy hax, tu 'ăneo, nŭy mōg, hak mŭg mōg mīpkox hā, pa' nōy xop te putpu' mōg yāy pet hah.

⁷ Ūgmŭg pip kōmēn Tinok tu', tu mōktu mōxaha kōmēn Tonēmāy tu', tu' kuxa măm xop yōg xape xop pēnāhā', tu' nox pip 'ămnīy tox hā. ⁸ Hāptup 'ihāk mŭg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xeyanet tu', tu Pinip pet tu' nox pip. Pinip te hām'ăpak max 'ăktux pax. Hōmā 'ŭkuxa măm ka'ok xop te tik te 7 yīmōgatux, pu hăpxop xit'ax popmā', nŭy hok xop pu' popmā', tu Pinip yāy kutnāhā kamah. ⁹ Ha Pinip kutok hex te 4, 'ap yāyta'ah, 'ŭxohix yā Topa pupi hām'ăktux. ¹⁰ Hak mŭg nox pip Pinip pet kopah, 'ihā tik te Topa pupi hām'ăktux nŭn, 'ŭxuxet'ax

'Ag, tu Yonex tu' xip, ¹¹ tu' nūn, tu nūktu xupep Xeyanet tu', tu Paot yōg nāy hīy'ax paha', tu nō yāy yīm kīy, xi' kup kīy, tu:

—Topa Koxuk te hām'āktux, hu: “Hā kaxīy Yenoyanēn yōg Yoneo gāy xop te Paot kīy putup, nūy puknōg xop ha mōgā’,” kaxīy.

¹² Ha' xupak, ha tikmū'ūn xik mū'āte Paot tu' xak, hu:

—Yenoyanēn tu 'āmōg hok! Kaxīy.

¹³ Ha Paot te:

—'Axop tep-tep mūn mīy? Tep tu 'āpotaha', tuk kuxa xūyghāhā? 'Ak kuxānōg'ah. 'Ok pe kanet kopak xip, 'ok pek xok Yenoyanēn tu', 'āte Yeyox tu hāpxopmāhā', nūy Yeyox 'āxet'ax 'āktux max. Kaxīy.

¹⁴ Tu hām'āktux kux, hak mū'āte' hup, tu:

—Pūyā Topa yāy putup'ax mīy. Kaxīy.

¹⁵ Tuk mūg mōg, tu yāy yōg hāpxop pop, tu' xuk, nūy Yenoyanēn tu' mōg.

¹⁶ Ha kōmēn Xeyanet yōg kuxa mām ka'ok xop 'ūm 'ūgmūg mūtik mōg, tuk mūg mōgāhā hāmyīn yūm Xip yōg Mēnān hah, ha' kuxa yūm ka'ok tap, hāmyāxatamuk xohix hā' yūm, ha' pet kopak nox pip.

Paot te Tiak pēnāhā'

¹⁷ Tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', ha' nōy xop tek mūg pēnāhā', tu' kuxa hittup. ¹⁸ Hāptup 'hāk mūg mōg Tiak pet hah, ha Paot tek mūg mūtik mōg, ha tik pēnāmax xop xohi' pip. ¹⁹ Ha Paot te 'āneo, tu Topa te hāpxopmā max xohix 'āktux, tu Paot ka'ogāhā pu hāpxopmā'ax hāmpuknōg xop kopa 'āktux. ²⁰ Ha' xupak, tu' kuxa hittup xexka', tu Topa 'āktux max, tu Paot pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnōy: Yoneo xop punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha xate' yūmmūg, ha Mōyyex yōg xat'ax xohix pu' yīpkox pip kamah, nūy māynāg mīy.

²¹ Ha tikmū'ūn te 'āmūn 'āktux, tu 'ākupex, hu: “Paot te Yoneo xop yūmmūgā kummuk, tu nōm xop te hāmpuknōg kopa' pip pu hāmyūmmūgāhā', hu: “'Āpu, Mōyyex yōg xat'ax nīm, tuk-tok pit nāg xax yīmap mep hok, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat hok kamah,” kaxīy. Pāyā tikmū'ūn te koit. ²² Putep mūn mīy? 'Ānūn, ha' xohix te hāmyūmmūg putup. ²³ Nāy, 'ūg'āpax, nūy mīy: Nūnte' pip tik te 4, nōm tik te Topa pu hām'āktux xex. ²⁴ 'Āmōg, tu nōm tik mōgāhā', tu tik xemep'ax hā' pago, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax pu' yūmmūg. ²⁵ Yāk mū'āte' puknōg xop pu tappet kax'āmi', tu' xat, pu topa komut xop xit'ax mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xi' nōy hā' xupxpet hok. Kaxīy.

²⁶ Yīy Paot mōg, tu tik te 4 mōgāhā', tu hāptup nōy 'hā yāy pix tik te 4 mūtik, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox xip, tu' mīy, tu tik te Topa pet xexka xop xat'ax pu' xuktux, tu 'āmnīy 'ūm pix'ax kux putup yūmmūgāhā', ha 'āmnīy te 7 mō'nāp-tup, 'hā yāy pix kux putup. Ha Paot te xokxop 'ūm putex putup, nūy Topa pu mō'hap, nūy tu' hāxyā'.

Yoneo gāy xop te Paot mūg

²⁷ Ha xemān puxet hā' nōg putup, ha Paot te Yoneo yōg Topa pet xexka kopa' xip, 'hā 'Ax yōg Yoneo xop te' pēnāhā', tu Yoneo yōg tikmū'ūn gāyāhā', tu hām'āktux hā nūktu' xohix gāyāhā', tu Paot mūg, ²⁸ tu:

—'Iyaet yōg tihik, mā! Nū tik te hāmyūmmūgā kummuk hāpxexka xohix tu', pu Mōyyex yōg xat'ax xaxogā', tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, tu Genex yōg puknōg xop nūnāhā', pu Topa xip'ax yāyhāp-tup-tūynāg. Kaxīy.

²⁹ Hōmā Yoneo yōg tikmū'ūn te Paot pēnāhā kōmēn kopah, ha 'Ep yōg tik puknōg 'āxet'ax Tonop mōgāhā, ha hāmpē'paxex, hu: “Paot te' mōgāhā Topa pet xexka kopa kamah,” kaxīy. Pāyā' mōgā'ah. ³⁰ Ha nōm tikmū'ūn xohix gāy, tu yāy tu nū'nāhā mō'ka'ok, tu Paot mūg, tu Topa pet xexka kopa' xut, tu yāykumīy hāptopah, ha hāpxip 'ohnāg Topa pet xexka mō'yīnnīn. ³¹ Ha tikmū'ūn te Paot putex putup, ha tik 'ūm te xonat yōg Kononeo pu hām'āktux, hu:

—Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix gāy nām! Kaxīy.

³² Ha xonat xop yōg Kononeo te xonat xop xat, xix kapitām xop, ha' nūn mō'ak'ok, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te' pēnāhā, hu Paot kix kux. ³³ Ha Kononeo te Paot mūg, tu' xut gāy xop kopah, tu pipkup māg xap hā' hīy, tu' yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm nūhū'? Kaxīy.

Tu xe:

—Putep mūn mīy? Kaxīy.

³⁴ Ha nōm tikmū'ūn gāy te hām'āktux hā' yānān, yīy Kononeo te hām'āpak 'ohnāg, hu' xat, hu:

—Kāy mōgā xonat pet ka'ok hah. Kaxīy.

³⁵ Ha' mōgāhā mīptut mīpku'īn tu', pa nōm tikmū'ūn tep-tex putūmnāg, yīy xonat xop te Paot pupi tu pepi' xup, tu mīptut hā mōxakux. ³⁶ Ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex! 'Ūp-tex! Kaxīy.

Paot te yāy pupi hām'āktux

³⁷ Ha xonat pet ha' mōgāhā, 'īhā Paot te:

—'Ok xatek tux hok 'ū hām'āktux? Kaxīy.

³⁸ Ha Kononeo te:

—Xate Genex yīy'ax yūmmūg. 'Ok 'āmūn yā 'Eyit yōg tihik, nōm te tik te 4.000 mōgāhā hām panip tu', nūy gohet mūtik yāykix? Kaxīy.

³⁹ Ha Paot te:

—'Ak mūn'ah. Yāk mūn Tax yōg Yoneo, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā, ha Tax mūn kōmēn xexka hok'ah. 'Ok xatek tux hok, 'āte hām'āktux tikmū'ūn pu'? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Kononeo te:

—'Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te mīpku'īn yīmū' xip, 'īhā' yīm xix, pu tikmū'ūn yīy hok, ha Paot te hām'āktux tikmū'ūn pu', Yoneo xop yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu:

22

1—'Ūnōy mūnōm xop, xī' tak mūnom xop, 'ūg'āpax 'āte hām'āktux. Kaxīy.

² Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te yāy yīy'ax 'āpak, tu:

—Nāy, hup, nūy 'īy hok. Kaxīy.

Tu' yīy 'ohnāg, ha Paot te:

³ —'Ūgmūn Yoneo, tu kōmēn Tax yōg tihik, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā, pa kōmēn Yenoyanēn kopak tittap, ha hāmyūmmūgā'ax Gāmāniet te 'ā hāmyūmmūgāhā, tu mōnāyxop hittap yōg hāpxopmā'ax xohix 'ā hāmyūmmūgāhā, ha 'āte Topa xak 'āxop xohix putuk, tu' xat'ax mīy māynāg.

⁴ Hōmāg gāy, tu' kuxa mān ka'ok xop kix putup, Yeyox yōg putat putup nōg tu'. 'Ate' mūg, tu kanet kopa' xex nōm xop, 'ok pe tihik, 'ok pe 'ūhūn. ⁵ Ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yūmmūg, xix tik te hāmyūmmūg xop te' yūmmūg. 'A 'āte mō'āmā'ah, pāyā hāpxe'e 'āktux. Nōm xop te 'a' popmāhā tappet, tu kōmēn

Namān yōg Yoneo xop pu kax'āmi', 'ūyīy kuxa mām ka'ok xop mūy, tu' kīy, nūy kix. Kaxīy.

⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tu tak mōg, tu kōmēn Namān tu hāmhūmnāg tuk xip, māyōn yāy kote' yūm 'īhā xip, ha hāpxip 'ohnāg 'īhā kuyānām xexka te pexkox tu' xakot. ⁷ Hak nāhā hām tu', tu yānmūn xupep'ax 'āpak, ha: “Xaot, Xaot, teptu xatek xūygāhā?” Kaxīy.

⁸ —Ha 'āte: “'Ū'ūm 'āmūn?” kaxīy.

—Ha tute: “'Ūgmūn Nāyane yōg Yeyox. Xatek xūygāhā,” kaxīy.

⁹ —Ha tikmū'ūn te 'ūgmūtik mōg te kuyānām pēnāhā', pāyā 'a' yīy'ax 'ūm 'āpak'ah. ¹⁰ Ha 'āte' yīkopit, hu: Yāyā', putep xatek putup 'ū mīy xa?" kaxīy.

—Ha: “'Āyok, nūy mōg, tu mōktu xupep Namān tu', ha tik 'ūm te xa hām'āktux putup, tu Topa yōg xat'ax xa hāmyūmmūgāp-tup,” kaxīy.

¹¹ —Yā 'āte hāmpēnā hok nōm kuyānām xexka hah, yīy tikmū'ūn tek mōgāhā', yīm hā Namān tu'. ¹² Ha tik te Topa xak, 'ūxuxet'ax 'Ānānīn, ha Namān yōg Yoneo xop xohix te nōm 'āktux max. ¹³ Hak ha' nūn, tuk yīkāgnāg xip, tu hām'āktux, hu: “'Ūgnōy Xaot, Topa te 'āpa maxnāhā', xa xe hāmpēnā,” kaxīy.

—Hak pa max, ha 'āte 'Ānānīn pēnāhā', ¹⁴ ha: “Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'īhā mōnāyxop yōg Topa te xa yāy kutnāhā', xa Topa yōg putup'ax mīy, nūy tik te hāmyok mīy 'āxet'ax Yeyox pēnā', nūy nōm yīy'ax 'āpax, ha hōnhā xate' xupak, xi' pēnāhā', xix hāmyūmmūg, ¹⁵ tu Yeyox yōg hām'āpak māx'ax 'āktux putup tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux putup. ¹⁶ Putep hip xate'? 'Āpu, 'āte 'āp-tox pix putup, pu Topa 'ākuxa maxnā', nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'īhā Yeyox yā 'āxuxyā 'āktux,” kaxīy.

¹⁷ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tuk nūn putpu', tu nūktu xupep kōmēn Yenoyanēn tu', tu Topa pu hām'āktux Topa pet xexka kopah, tu yāy koxuk hā Yeyox pēnāhā', ¹⁸ ha hām'āktux, hu: “Mōg, Yenoyanēn kunāpa 'āmōg, yā tikmū'ūn tek mūn 'āktux'ax putup nōg,” kaxīy.

¹⁹ —Ha 'āte: “Yāyā', tikmū'ūn te 'āte hāpkummugāhā yūmmūg, ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop mūg Topa pet kopah, ha' yūmmūg kamah, yā 'āte kanet ha' mō'tat, tu' kix nōm xop kuxa mām ka'ok 'ākopah, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg. ²⁰ Tikmū'ūn te 'ōg nū'kutnā'ax 'Extep putex, 'īhā xip, tu pekpaex max, tup-tup, tu tikmū'ūn yōg topixxax pēnāhā' nōm te 'Extep putex,” kaxīy.

²¹ —Ha Yeyox te: “'Āmōg, 'āte 'āmōgāp-tup hāptox tu', hāmpuknōg xop hah,” kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

²²⁻²³ Ha tikmū'ūn te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīy 'ohnāg, pa Paot te' puknōg xop 'āktux, yīy ta tikmū'ūn gāy, tup-tup nōg, tu' yīy ka'ok tu:

—'Ūp-tex! 'Ūp-tex! Kaxīy.

—Tik kummuk putex! Kaxīy.

—Pūyā tu xok! Kaxīy.

Tu topixxax tox mahap, tu hāpkōnōn mō'pok pepi', 'ūgāy tu'. ²⁴ Ha xonat xop yōg Mononeo te' pēnāhā', hu Paot xut mō'ka'ok, tu' xat, pu xonat pet xexka ka'ok ha' mōgā', ha xe' xat, pu' kix xokxax hā, ha:

—'Ūxūy hā hām'āktux putup, tu 'ōg hāpxopmā'ax kummuk 'āktux putup. Kaxīy.

²⁵ Ha xokxax xit hā' hīy, nūy nō' kix 'īhā' Paot te Kapitām yīkopit, hu:

—'Ok Hōm yōg gohet te' xat, pu Hōm yōg tik 'ūm kix, 'Īhā hāpkummuk mīy 'ohnāg? Kaxīy.

²⁶ Ha xonat xop yōg Kapitām te' xupak, tu Kononeo pu hām'āktux, hu:

—Nāy, paxip. Putep mūn mīy putup? Kāy yā Hōm yōg tihik! Kaxīy.

²⁷ Ha nōm Kononeo nūn, tu Paot yīpkopit, hu:

—'Āyīy. 'Ok 'āmūn yā Hōm yōg tihik? Kaxīy.

Ha:

—Ya hamūn. Kaxīy.

²⁸ Ha Kononeo te:

—'Āte tayūmak xexka hā pago, nūy yāyhā Hōm yōg tihik. Kaxīy.

Pa Paot te:

—Yā Hōm yōg 'ūgnāhā', xik mūg tak, xik mūg tut. Yāk mūn Hōm yōg tik xe'e'. Kaxīy.

²⁹ Ha xonat xop nōm te' kix putup nū'paha', 'ūkuxānōg tu', ha Kononeo kuxānōg kamah, Paot kīy huh, 'Īhā Hōm yōg gohet te' xat hok puyīy Hōm yōg tik kix hok.

Paot te' xexka xop keppa' xip

³⁰ Hāptup 'Īhā Kononeo te Paot xut, tu Yoneo xop yōg tik xop pa te hāmyūmmūg ha' mōgāhā', xix 'āmānex xexka xop keppah, pu' yīkopit, nūy Paot yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg. Ha Paot te Yoneo xexka xop keppa' xip.

23

¹ Tu tik xop pa te hāmyūmmūg pēnā ka'ok, tu:

—'Ūnōy mūnōm xop, Topa tek kuxa yūmmūg, ha hāmyok mīy 'ūghi'ax tox hā. Kaxīy.

² Ha tik te 'āmānex xop xat'ax 'Ānānīn, tu' xat, pu Paot yīkox kix, ³ ha Paot te:

—Pūyā Topa 'ākix! 'Āpa max, pāyā 'ākuxa kummuk! Xate' nōy mōgāhā mō'āmā'ax hā. 'Āyūm, nūy hāpxopmā'ax kopit, nūy Mōyyex yōg xat'ax hā' kopit, pa Mōyyex te' kix'ax xat hok. Kaxīy.

⁴ Ha tik nōy te:

—Teptu xate 'āmānex xop xat'ax mānōg? Kaxīy.

⁵ Ha Paot te:

—'Ūgnōy, 'āte' yūmmūg'ah. 'Ok tik te 'āmānex xop xat'ax nō'ōm? Topa yōg tappet tek xat, hu: "Tik te 'āxop xat'ax 'ūm 'āktux kummuk hok," kaxīy.

⁶⁻⁸ Tu' xexka xop pēnāhā', ha' yāg Paniye xop, ha' yāg Xanoxeo xop. Paniye xop xohix kuxa mām ka'ok putpu' hi'ax kopah, hu: "Tikmū'ūn xohix xakix, tu' putpu' hip-tup," tu xe: "Yā' pip koxuk, xix pexkox yōg nū'pok xop," kaxīy. Pa Xanoxeo xop xohix kuxa mām 'ohnāg, tu: "Āmhok. 'A' koxuk 'ūm xip'ah. Yā' xakix xe'e', tu putpu' hip-tup 'ohnāg," kaxīy. Yiy Paot yiy ka'ok, tu:

—'Ūnōy mūnōm xop: 'Ūgmūn Paniye yōg, huk kuxa yūm ka'ok putpu' hīnnā'ax kopah. Xatek yīkopit, 'ok pe' xakix xop putpu' hip-tup, 'ok pe' hip-tup hok. Kaxīy.

Ha Paniye xop te hām'āktux hā' nōy yānān Xanoxeo xop mūtik, tu' gāy nām.

⁹ Tu' yiy ka'ok, tu yāy kix putup Paot hā, ha tik te hāmyūmmūg yok, yā kama Paniye yōg, tu:

—Yā' max Paot! 'Ok pe koxuk 'ūm, 'ok pe pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūm te kāy pu hām'āktux, koxix Topa mūtik yūmmūg kumīy putup hok. Kaxīy.

¹⁰ Ha' gāy xexkah, yiy xonat yōg Kononeo te Paot hā' yīpkutuk, tu' xat, pu' xut, tu xonat pet ka'ok ha' mōgāhā'.

¹¹ 'Ămnîy koxtap 'Ihã Yeyox xip Paot yîka', tu:

—'Ăkuxănôg hok! 'Ămûn tek mûn pupi hãm'ăktux, tu 'Ûgmûn 'ăktux putup kômên Yenoyanên tu', xix hâpxexka Hôm tu kamah. Kaxîy.

Ha' xaptop hã Paot putex putup

¹² Hăptup 'Ihã Yoneo xop te yây tu nû'năhã', tu hãm'ăktux xex, tu Topa 'ăxet'ax 'ăktux hã hãm'ăktux xex, tu:

—Paot putex hok, kopxik xit hok! Kaxîy.

¹³ Yã tik te 40 tep-tex putup, ¹⁴ tu' mōg 'ămănex xexka xop hah, xix tik xop te hămyümmüg hah, tu:

—'Ûgmû'ăte hãm'ăktux xex Topa pu', hu: "Paot putex hok, kopxik xit hok," kaxîy. ¹⁵ 'Ămōg, Hôm yōg xonat xop yōg Kononeo hah, nÿy tu' xax, pu Paot nûnnăy, 'ÿyîkopit nÿy, pâyă mō'ămă'. 'Ûgmû'ătepx-tex putup putat hã, 'Ûxaptop huh 'ÿp-tex putup. Kaxîy.

¹⁶ Pa Paot 'ÿptix te' xupak, tu' mōg tu mōktu xupep xonat pet ka'ok xexka tu', tu Paot pu' xuktux, ¹⁷ ha Paot te xonat yōg Kapitâm xănăhã', hu:

—Nû tik tuktup mōgă 'ăxop yōg Kononeo hah, puyîy hãm'ăpak'ax 'ăpax. Kaxîy.

¹⁸ Ha' mōgăhã' nôm Kononeo hah, tu:

—Paot te kanet kopa' xup, tuk xănăhã' pu tik tuktup mōgă 'ăhah. Kaxîy.

¹⁹ Ha Kononeo te tik tuktup yîm hã' mÿg, tu' xut, tu' yîkopit, hu:

—Xate putep 'ăktux putup? Kaxîy.

²⁰ Ha tik tuktup te:

—Yoneo xop te yây tu nû'năhã', nÿy 'ămûn tu' xax, xa hăptup 'Ihã Paot mōgă', pu xe' yîkopit. Pâyă mō'ămă'. 'A' yîkopit putup'ah, pâyăp-tex putup. ²¹ Yã tik te 40 te hãm'ăktux xex Topa pu', tu' xit hok xî' xo'op hok, nÿy Paot putex. Yã hõnhăp-tex putup. Kaxîy.

²² Ha Kononeo te tik tuktup pu hãm'ăktux, hu:

—Hãm'ăktux hok, 'a' xaptop hok'ah. Kaxîy.

Ha Paot mōgăhã Gohenanok Penik hah

²³ Tu Kapitâm 2 xănăhã', tu' xat, hu:

—'Ămnîy koxtap 'Ihã mōg kômên Xeyanet tu', yã hõnhã kămănok te 200 pop, xix xonat xop te 200 pop kamah, pu kămănok yîmû' măm, ha xonat nōy te 200, te yã' pata hã' mōg, tu pox tox tat pop. ²⁴ Ha Paot pu kămănok nûnnăy, tu Gohenanok Penik ha' mōgă'. Kaxîy.

²⁵ Tu Gohenanok Penik pu tappet kax'ămi', hu:

²⁶ "Ûgmûn Kononeo Kanao Nîx, 'ăte Gohenanok xe'e Penik pu kax'ămi', nÿy hămyümmügă', tu 'ăneo.

²⁷ Yoneo xop te nû tik mÿg, nÿy putex, hak xut Yoneo găy xop kopah. Yã hâpxexka Hôm yōg tik 'ăxa. ²⁸ Tu' mōgăhã Yoneo yōg pa te hămyümmüg xop hah, nÿy Paot yōg hâpkummuk mÿ'ax yümmüg. ²⁹ Ha Yoneo xop te yây yōg xat'ax hã' yîkopit, tu' kupex, tu Paot yōg hămyümmüg'ax puknōg 'ăktux, pâyă kăy te tik 'ÿm putex 'ohnăg, tu yã' xupxet 'ohnăg, 'a' kummuk'ah, 'ap putex putup'ah 'ăte', yã kanet kopa' xix 'ap putup'ah 'ăte kamah. ³⁰ Ha Yoneo xop tep-tex putup 'Ûxaptop huh, yîy hâpxip 'ohnăg 'ăte xa mōgăp-tup, pu Yoneo xop kupeh, ha xate' kopit. Tu ta tu' kux." Kaxîy.

³¹ Ha ta 'ămnîy koxtap 'Ihã xonat xop te kămănok yîmû' măm xop mōg, ha xonat xop te pox tox tat mōg, tu' pata hã' mōg, tu putpu' mōg Yenoyanên tu',

³² ha kămănok yümmû' măm xop te Paot mütik mōg. Tu' mōg, ³³ tu mōktu mōxaha

kōmēn Xeyanet tu', tu Gohenanok Penik pu tappet hōm, tu Paot mōgāhā Penik keppah. ³⁴ Ha tappet mō'kupix hāmāxap, tuk-nāy tu' yīkopit, hu:

—Pi'yā 'ōgnū hahām? Kaxīy.

Ha Paot te:

—Yā Xinit. Kaxīy.

³⁵ Ha Penik te:

—Nāy, 'āte 'ōg hām'āktux'ax 'āpak putup, 'ṭhā kupex'ax xop nū'. Kaxīy.

Tu' xat, pu Paot xix 'ūxat'ax 'Enot yōg kopit'ax pet kopah, ha' mōgāhā', tu' xix.

24

Yoneo xop te Paot kupex

¹ 'Āmnīy te 5 nōg, 'ṭhā tik te 'āmānex xop xat'ax 'Ānānīn nūn, tu nūktu xupep kōmēn Xeyanet tu', xix Yoneo xexka xop nūn, xix tik gāy xop yōg hām'āktux'ax Tet nūn, nūy Paot kupeh. ² Ha' xānāhā', ha Tet te nōm Gohenanok pu hāmyūmmūgāhā' hu:

—Gohenanok Penik: Tikmū'ūn xohix te 'āp-tup pax, 'ōg hāpxopmā'ax max hah, ha Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa xohix mām, tu' hittup, xate hāmyūmmūg hah, ³ yīy tikmū'ūn xohix te 'āmūn 'āktux max. Yā' puxi'. ⁴ 'Āte hām'āktux kutōgnāg putup. 'Ūg'āpax, kopxix hāpxip kutōgnāg hām'āktux kux. ⁵ Paot te hām'āktux kummuk, tu' yīy hā nūktu tikmū'ūn xohix gāyāhā', tu hāpxexka xohix tu' mōg, yā Nāyane yōg xop xohix xat. ⁶ Hōmā tute Yoneo yōg Topa pet xexka yāyhāp-tūynāg putup, tu tik puknōg mōgāhā Topa pet xexka kopah, pak mū'āte' mūg, nūy hāpxopmā'ax kummuk kopit 'ūgmū yōg xat'ax hā. ⁷ Pa 'āxop yōg Kononeo gāy, tu Paot xut, tu' mōgāhā', tu' xat, pu nū nōm xop kāy kupeh, nūy Paot kupeh 'ākeppah. ⁸ 'Āpu, 'ūyīkopit, nūy hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg. Kaxīy.

⁹ Ha Yoneo xop te:

—Ya hamūn! 'Ap koit'ah! Kaxīy. Pāyā' koit.

Paot te yāy 'āktux Penik keppah

¹⁰ Ha Gohenanok Penik te tu' yīm xix, nūy Paot pu':

—'Āyīy, kaxīy.

Ha Paot te:

—Gohenanok Penik, hāmyāxatamuk xohix hā xatek mū yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit max, yāk hittup, nūy xa hām'āktux. ¹¹ 'Āmnīy xohix te ¹² 'ṭhā 'āte Yenoyanēn tu' xupep nūy nūk xup Topa pu', 'ūxohix te' yūmmūg. ¹² 'Āte hām'āktux hā' nōy yānān 'ohnāg tikmū'ūn mūtik, tuk yīy hā gāyā 'ohnāg Topa pet xexka kopah, 'a kōmēn kopa hāk 'ūm gāyā'ah. ¹³ Yoneo xexka xop te koit. ¹⁴ Pa Yeyox yōg putat hāk xip, tu Topa xak, tu nōm pu nūk xup, tuk yīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax xohix pu', xix Topa pupi hām'āktux xop xohix pu'. ¹⁵ Tuk kuxa yūm ka'ok: yā tikmū'ūn te hāmyok mīy te putpu' hip-tup, xix tikmū'ūn te hāpkohe mīy te putpu' hip-tup kamah, ha nōm Yoneo xop te yāy putpu' hī'ax hip kamah, tu hāmmax hip. ¹⁶ Yāk hāmyok mīy, ha Topa tek yūmmūg, xix tikmū'ūn. Kaxīy.

¹⁷ Tu xe hām'āktux, hu:

—Ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'ṭhāk nūn, tu nūktu xupep yōgnū hāpxexka tu', nūy hāpxop hok popmā Topa pu', xix yōgnū tikmū'ūn pu', ¹⁸ 'ṭhā 'Ak yōg Yoneo xop nūn, tuk pēnāhā Topa pet xexka kopah, ha 'āte yāy pix, Topa yōg

xat'ax tek xat hah, hak yīy 'ohnāg, yāk puxehnāg xip. ¹⁹ Pi'yā' pip 'Ax yōg Yoneo xop hōnhā? 'Ap nūn'ah, nūy 'ūgkupeh. ²⁰ Hōmā Yoneo xexka xop tek yīkopit. 'Āpu, nōm xexka xop 'ūyānān tu' yīkopit, 'ok pe 'āte hāpxe'e 'āktux, 'ok pe 'āte koit. ²¹ Pāyā hōmā nōm xop te yōgnū hām'āktux'ax putup nōg, 'Thā 'āte hām'āktux, hu: "Hōnhā xatek yīkopit, 'ok pe xakix xop putpu' hip-tup, 'ok pe putpu' hip-tup hok," kaxīy. Tu ta tu' kux.

²² Ha Penik te hāmyūmmūg, tu Topa yōg putat yūmmūg max, pāyā 'ap Paot yīkopit putup'ah, hu:

—Nāy, 'ūhip, pu xonat xop yōg Kononeo Nix nū'. 'Ūnūn, yīy ta 'āte 'ākopit. Kaxīy.

²³ Tu' xat, ha Paot xix mīptut kopah, pu xonat pēnā', pāyā hāpkumep mīptut xexka kopah, tu hāpxopmāp-tup, puxi' mīy, ha' tux hok kamah pu' xape xop pēnā', nūy hāpxop 'ūm popmā Paot pu'.

Paot te yāy pupi hām'āktux Penik keppah, xix Nonoxit keppah

²⁴ Āmnīy kutōgnāg 'Thā' nōg, ha Penik nūn, xi' xetut Nonoxit nūn kamah, nōm Yoneo hex, ha Paot xānāhā', ha Paot te tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopa 'āktux, ha' xupak. ²⁵ Ha Paot te:

—Topa te' xak, pu tikmū'ūn xohix hāmyok mīy, ha' yōg hāpxopmā'ax xohix kopit putup, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. Kaxīy.

Ha Penik kuxānōg, tu Topa te' kopit'ax yīpkutuk, hu:

—Mōg, mōg! Kaxīy.

Tu xe:

—Hāptup nōy kopxix 'āxānā'. Kaxīy.

²⁶ Pāyā tayūmak 'ūm hip, pu Paot tu tayūmak 'ūm xax, yīy xānā punethok, hām'āktux hā' nōy yānān nām huh, pa yā Paot te tu' hōm 'ohnāg.

²⁷ Ha hāmyāxatamuk 2 nōg, ha Penik mōg kuma' mōg, ha Pox Pex nūn 'ūyānān tu', ha Penik te Paot xix mīptut kopah, nūy Yoneo xop kuxa hittupmā'.

25

Paot te Hōm yōg tik te' xohix xat'ax tu' xak, puyī' xut pu mōg

¹ Ha Pex nūn tu nūktu kōmēn Xeyanet tu' xupep, ha 'āmnīy 3 nōg, 'Thā' mōg tu mōktu Yenoyanēn tu' xupep. ² Ha 'āmānex xexka xop te hāmyūmmūgāhā', xix Yoneo xexka xop te hāmyūmmūgāhā', tu Paot 'āktux, tu' kupex, tu' xak. ³ pu Paot nūnnāy Yenoyanēn tu', 'ūxaptop putex putup ha putat kopah. ⁴ Pa Pex te:

—'Āmhok. Yā' xip Xeyanet tu', hak mōg putup putpu Xeyanet tu'. ⁵ Nāy, pax xa Paot kupex, hu ta mōg 'ūgmūtik, nūy kupeh. Kaxīy.

⁶ Ha 'āmnīy te 10 nōg, 'Thā Pex te Xeyanet tu' putpu' nūn, tu hāptup nōy 'Thā' xat pu Paot nūnnāy. ⁷ Ha' nūn, ha Yenoyanēn yōg Yoneo xop te' kupex nām, tu yīkopit, pāyā hām'āktux hā koit, ha Pex te' gāy xop yōg hām'āktux 'āpak, tu:

—'Īntu'. 'Āte hāmyūmmūg'ah, 'ok pe Paot te hāpkummuk mīy, 'ok pe' mīy hok? Kaxīy.

⁸ Ha Paot te:

—'Āte hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg, 'ok pe Yoneo yōg Topa pet xexka tu', 'ok pe Hōm yōg gohet puknōg tu'. Kaxīy.

⁹ Pa Pex te Yoneo xop kuxa hittupmāp-tup, hu:

—'Ok mōg putup Yenoyanēn tu', 'āte 'āyīkopit? Kaxīy.

¹⁰ Pa Paot te:

—'Ak mōg putup'ah. 'Āte Xex putup, pu yōgnū hāp̄xopmā'ax kopit. Yā' max. 'Āte hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg, ha xate' yūmmūg. ¹¹ Pax pu Yoneo xop koit hok, kopxix xupap-tup hok. Yā 'āte' xok'ax yīpkutuk 'ohnāg. Pax pu Yoneo xop koit, ha 'āte hāpkummuk 'ūm mīy hok, 'āpu' xat puk putex hok. 'Āte Hōm yōg tik te' xohix xat'ax putup, yā 'āte Xex putup, puk yīkopit. Kaxīy.

¹² Ha Pex te' xexka xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ha hām'āktux kux, tu Paot pu hām'āktux, hu:

—Xate Xex mūn putup, hu Xex ha 'āmōg. Kaxīy.

Paot te 'Aginip keppa' xip

¹³ Hāpxip kutōgnāg 'īhā' 'Aginip nūn, tu tikmū'ūn xat, tu' nūn tu nūktu kōmēn Xeyanet tu' xupep, xix Menenīn, tu Pex ha' nūn, nūy 'āneo. ¹⁴ Tu' tihī, 'āmnīy xohix hā' tihī, ha Pex te Paot 'āktux 'Aginip tu', tu hām'āktux, hu:

—Tik 'ūm xip, ha Penik te mīptut kopa' xix, tu' xut pu mōg 'ohnāg. ¹⁵ Hōmā 'ūkxip Yenoyanēn tu', ha Yoneo yōg 'āmānex xexka xop te' kupex, tup-tex putup, ¹⁶ pa 'āte: “Hōm yōg gohet te' xat hok pu tik 'ūm 'ūhok tup-tex hok. 'Āmhok. Hōm yōg gohet te' xat, pu' kupeh xop kāy ha' nūn, nūy kupeh, pu kāy yā yāy 'āktux, nūy kupex xop yōg hām'āktux hā' yānān,” kaxīy. ¹⁷ Ha' nūn yāy tu nū'nāhā, ha 'āte' hip putup'ah, tu hāptup nōy hā' xat, pu Paot nūnnāy, 'ūyī' yīkopit. ¹⁸ Ha' kupex xop te' kupex, pa kāy te hāpkummuk mīy 'ohnāg, tup-tex 'ohnāg, tu' xupxet 'ohnāg, ¹⁹ pāyā Yeyox 'āktux, nōm xok, ha Yoneo xop te hām'āktux hā' nōy yānān nām Paot mūtik, ha Paot te: “Yeyox hi putpu'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox putpu' hi'ax kopah,” kaxīy. ²⁰ 'Āte hāmpe'paxex, hu: “Pute 'ūm nūhū'? Kaxīy. Tuk yīkopit, pāyā' yīkopit yūmmūg'ah, hu Paot pu': “Ok mōg putup Yenoyanēn tu', 'āte 'āyīkopit?” kaxīy. ²¹ Pa Paot te: “Āmhok. 'Ak mōg putup'ah. 'Āte Xex putup, puk yīkopit,” kaxīy. 'Āte' xat, pu nūnte' xix, pu Xex ha mō'kutnā'. Kaxīy.

²² Ha 'Aginip te:

—'Āte kāy yōg hām'āktux 'āpak putup. Kaxīy.

Ha Pex te:

—Hāptup 'īhā hām'āpak putup. Kaxīy.

²³ Hāptup 'īhā 'Aginip nūn, tu tik te' xat'ax yōg topixxap max mō'tat, tu Pex yōg mīptut hām'āta kox xexka hā' mō'nāhā, tu kōmēn yōg xexka xop xix xonat yōg Kononeo xop mūtik mōxakux, ha Pex te' xat, pu Paot nūnnāy, ha' nūn. ²⁴ Ha Pex te:

—'Āxexka 'Aginip, xix 'āxexka xop xohix: 'Āxop te kāy pēnāhā, yā Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, nūy tup-tex. ²⁵ Ha 'āte' yīkopit, ha hāpkummuk xexka 'ūm mīy 'ohnāg, pup-tex, ha yūmmūg xat'ax xexka Xex mūn putup, pu' yīkopit, yīy Xex ha 'āte mō'kutnāp-tup. ²⁶ Tu tappet tu kax'āmi putup Xex pu kamah. Pute 'ūm 'āte kax'āmi'? 'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Hu 'āte Paot xat, pu hām'āktux, xayīy yīkopit. Tu' yīkopit kux, kopxix kax'āmi', ²⁷ nūy tappet hā Paot yōg hāpkummuk mīy'ax Xex pu hāmyūmmūgā'. Kaxīy.

26

Paot te yāy pupi hām'āktux 'Aginip keppah

¹ Ha 'Aginip te Paot pu hām'āktux, hu:

—'Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te' yīm pepi' xix, tu hām'āktux, hu:

2-3 —Āxexka 'Aginip, xate Yoneo xop xat, tu Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg, yīk kuxa hittup, tu kupex xop pu hām'āktux hā' yānān putup. 'Ūghip, nūy 'ūg'āpax.

4 —Yoneo xop xohix tek yūmmūg, yā yōgnū hām tuk xip hāmāxap, tuk nūn Yenoyanēn tu', 'ihāk mūn kaxxop tuktap, xi' xiptap. 5 Yoneo xop tek yūmmūg, hak mūn Paniye xop yōg, nōm xop te Topa xak xe'ēgnāg. 6 Yā hōnhā xatek yīkopit Topa te hām'āktux xex hā, ha Topa te mōnāyxop pu hām'āktux xex, hu: "Tikmū'ūn xohix te putpu' hip-tup," kaxīy. 7 Hōmā Topa te hām'āktux xex, ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, tu 'āmnīy xohix hā Topa pu nūk tetex, pa Yoneo xop tek kupex, 'ihāk kux yūm ka'ok putpu' hi'ax kopah, xix hāmmāx hip. 8 Teptu hāmpē'āpanōm? 'Ok Topa te hāpxopmā'ax ka'ok mīy hok? Yā' mīy. 'Ok Topa te putpu' āhīn'āp-tup hok? Yāp-tup. Kaxīy.

9-10 Tu xe hām'āktux, hu:

—Hōma 'āte hāmpē'paxex, hu: "Yeyox mūn kummuk," kaxīy. Tu Yeyox 'āktux kummuk, tu' kuxa mām ka'ok xop xex kanet kopah, ha Yoneo yōg 'āmānex xop tek xat, tu 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy tu xeh, tu' kix, tuk hittup. 11 Tu' kix kakixnāg Yoneo yōg Topa pet kopah, tu Yeyox 'āktux kummuk yīgāhā', tu' gāyānām, tu' pek mōg hāptox tu', nūy mūy, nūy xūygā'.

Paot te yāy kuxa yūm 'āktux

12 —Yā 'āmānex xexka xop te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, tu kax'āmi tappet tu', ha 'āte nōm tappet mōgāhā', tuk mōg'ax Namān tu', 13 tu putat hāk mōg, māyōn te yāy kote' yūm 'ihā', 'āte kuyānām ka'ok pēnāhā', ha pexkox tu' xakot, ha māyōn yānām kutōgnāg, pa Topa yōg yānām xexka', hak nōy xop te' pēnāhā kamah. 14 Hak mūg xohix hām tu' xakux, ha 'āte yānmūn xupep'ax 'āpak, ha Yōneo xop yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu: "Xaot, Xaot: Teptuk xūygāhā'? Yā tu nō yāy mūn xūygāhā'," kaxīy.

15 —Ha 'āte: "Ū 'ūm 'āmūn?" kaxīy.

—Ha:

"Ūgmūn yā Yeyox, ha xatek xūygāhā' kuxa mām ka'ok xop hā. 16 Pa 'āyok, tuk-nīhā xip. 'Āhak nūn, nūy xā yāykutnā', xak mūn pu hāpxopmā', xak mūg pēnāhā hāmāxap, ha xa' mūg putup 'ūxeheh, xak mūn 'āktux tikmū'ūn pu'. 17 Yā 'āte mō'ākutnāp-tup Yoneo yōg tikmū'ūn hah, xix hāmpuknōg xop hah, tu 'āpēnānā' xip, nūy 'āxut nōm gāy xop kopah. 18 'Āte nōm tikmū'ūn kuxa hittupmāp-tup, 'ōg hām'āktux'ax hā' hittupmāp-tup, pu hāpkoxtap 'ūkuxa nīm, ha Topa yōg yānām xe'e te' kuxa hittupmāp-tup, pu yōgnū putat hā' mōg, ha xate hām'āktux hā, 'āte nōm tikmū'ūn mōy putup Hāmgāyāgnāg tu', puyīy Topa' kummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux, puyīy yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, nōm xop kuxa mām ka'ok 'ūgmūn kopah." Ūkux. Kaxīy.

19 Tu xe:

—'Ok yūmmūg, 'āxexka 'Aginip? Ūgmūg xuxyā tek xat pexkox tu', hak yīpkox xip. 20 Tu hām'āktux Namān tu hāmāxap, tuk-nāy tu Yenoyanēn tu hām'āktux, xix hāpxexka Yonex tu', xi' puknōg xop punethok pu', tu yāyhāhup yūmmūgāhā', pu hāpkummuk mīy kux, nūy Topa ha mōg, puyīy hāmyok mīy, pu' xohix te yāyhāhup pēnā'. 21 Pāyā Yoneo xop tek putup nōg, tuk mūg, 'ihā Topa pet xexka kopak xip, hak putex putup. 22 Pa Topa tek ka'ogāhā', yīy 'āte hām'āktux kux 'ohnāg, tu' xohix pu hāmyūmmūgāhā', tu Topa tappet hittap puxehnāg hā hāmyūmmūgāhā'. Hōmā Mōyyex te hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux kamah, yīy 'āte tikmū'ūn xohix pu hām'āktux hāmāxap, 23 nūy Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, xi' puknōg xop kuxa

kummuk xit, yā hōnhā' hep xop xohix kuxa max yānān'ax. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

²⁴ Tu hām'āktux kux, ha Pex yīy ka'ok, tu:

—Paot, 'āp-tox kummuk! Xate tappet punethok mō'kupix, ha tappet te 'āp-tox kummugāhā'! Kaxīy.

²⁵ Pa Paot te:

—'Ap 'ūkputox kummuk'ah. Yā hāpxe'e 'āktux. Kaxīy.

²⁶ Tu 'Aginip pu hām'āktux, hu:

—'Āte yāyhāhup 'ohnāg, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg. 'Aginip, xate hāmyūmmūg kamah. Topa te' xaptop hā' mīy 'ohnāg. ²⁷ Hōmā Topa pupi hām'āktux xop te Topa te hām'āktux 'āktux. 'Aginip, 'ok 'ākuxa yūm ka'ok Topa pup hām'āktux xop kopah? Yā' yūm. 'A' yūmmūg. Kaxīy.

²⁸ Ha 'Aginip te:

—Nāy, 'ok 'āpe'āpaxex, hu: “Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'Aginip te yāhāp-tup Kunnix yōg?” 'Āmhok! 'A yāyhāp-tup'ah 'āte'. Kaxīy.

²⁹ Ha Paot te:

—Yā' max 'āmūn yāyhā Kunnix yōg. 'Ok pe hāpxip kutōgnāg 'ihā', 'ok pe hāpxip tap 'ihā', 'ātep-tup 'āxohix yāyhā Kunnix yōg, 'ūkputuk, pa kupuk māg xap hā' hīy'ax 'a' putup'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha 'Aginip tek-nīhā' xip, xix Pex, xix Menenīn, xi' xexka xop xohix te nū mūtik mām xop, ³¹ tu' mōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Nūhū tik max, ha' max'ah tik xix kanet kopah, tup-tex mūn kummuk. Yā tik te hāpxopmā max. Kaxīy.

³² Ha 'Aginip te Pex pu hām'āktux, hu:

—Kāy xupa'ax, pāyā Xex mūn ha' mōg putup, pu hāpxopmā'ax tu' kopit. Pūyā' mōg! Kaxīy.

27

Paot te kōmēn Hōm ha' mōg

¹ Ha Paot mōgāp-tup hāpxexka 'Itat tu' (hak mūn Nok te xe kax'āmi', tuk mōg Paot mūtik), mīpkox hāk mūg mōg, nōm mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha xonat xop te 100 yōg kapitām te Paot pēnānā' xip, tu' kāy nōy xop pēnāhā kamah, yā Kapitām Yot te xonat xop 'Īpet yōg. ² Hak mūg mōg kōmēn 'Anamātīn yōg mīpkox hā, tu hāpkux te hāpkūyāgnāg hāk mūg mōg, ha hāpxexka Māxenōn yōg 'Anixtah te kōmēn Texanōn, tu' xip, tu' nūn, tuk mūg mūtik mōg. ³ Ha hāptup 'ihā kōmēn Xinōm tu' mōxaha', ha Yot max Paot tu', tu hām tu' mōg tux hok, pu mōg, nūy xape xop pēnā', pu nōm Paot mō'nīynām, nūy nō hāpxop tu' popmā', ha 'āmñīy hā' xape pet tu' nox xip, tu mō'yōn. ⁴ Tu hāptup 'ihāk mūg mōg mīpkox hā, tu hāmyīn yūm Xip tu' yīpxe'e hāk mūg mōg, 'āmuuh ka'ok tu' keppa mō'kouk hah. ⁵ Hak mūg mōg kōnāg xexka xak tu', ha hāpxexka Xinix yīkāgnāg, xix hāpxexka Pēnpit, tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Nix yōg kōmēn Mīha tu'. ⁶ Ha xonat yōg Kapitām te kōmēn 'Anexānit yōg mīpkox xipihī', ha' nūn, tu hāpxexka 'Itat ha' mōg putup, hak mūg mōg nōm mīpkox hā.

⁷ Tuk mūg mōgnāg, pak mūg mōg pu'ūgnāg, 'āmuuh ka'ok hah, ha 'āmñīy punethok 'ihā mōxaha hāmyok tu, kōmēn Xinit keppah, pu 'āmuuh gāy, ha mīpkox mōg 'ohnāg, hak mūg mōg yīpxax hah, hāmyīn yūm Kenet tu', ha kōmēn Xanmōn yīkāgnāg. ⁸ Ha mīpkox te hām tu' xupep, tu hāpkux yīkāgnāg hā' xip, tu' mōgnāg mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīkox Kōnāg Xexka Yīkox Max tu', ha kōmēn Nayet te hāmhūmnāg.

⁹ Tuk mūg pip 'āmnīy xohix hā, ha hāmyāxatamuk ka'ax, yā Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax “yāy kuxa māxnā'ax” mīy tap, ha hōnhā 'āmuuh gāy 'āxi mō'kouk, ha tex gāy, hu kōnāg xexka gāyāhā', ha Paot te tik te mīpkox mōgāhā pu hām'āktux, hu:

¹⁰ —Tihik, hōnhā mīpkox hāk mōg max'ah, 'āmuuh ka'ok hah, Tu' gāy, hak mūg kix putup kōnāg gāy hā, ha kōnāg te mīpkox kopa' pip hāpxop koxyōy putup, xix mīpkox, xix tikmū'ūn kix putup kamah. Kaxīy.

¹¹ Pāyā Kapitām Yot te hāmp'e'paxex, hu:

—Paot te mīpkox mōg'ax yūmmūg kutōgnāg, pa mīpkox xuxyā te' yūmmūg xexka', xix mīpkox yōg tik mōgā'ax. Kaxīy.

Hu' yīpkox pip 'ohnāg Paot pu'. Ha mīpkox xuxyā xi' mōgā'ax mōg putup.

¹² Hāmyīkox Kōnāg Xexka Yīkox Max mūn max'ah, pu māyōn 'ānuk mēy 3 hāk nox pi', nūy 'āmuuh gāy kux'ax hip, nūy hām'āxi hāk pip, hu kōmēn Penix tu' mōg putup, nūy hāmyīn yūm Kenet yōg hāmyīkox tuk nox pi'. Penix te mō'kouk yok ha' yūm, hu' max, pu māyōn 'ānuk nūn 3 hāk pip.

'Amuuh gāy te mō'kouk

¹³ Ha 'āmuuh te mō'kouk ha' xuxi', ha hāmp'e'panōm, hu: “Yā hōnhā' max 'āmuuh,” kaxīy. Ha pipkup putux te mīpkox hām tu' xup kōnāg kopah, ha' xut, tu' mōg, tu Kenet yōg hāpkux hām hūmnāg hā' mōg. ¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'āmuuh gāy te hām tu' xupep, 'āmuuh 'āxet'ax Nōnet, tu' gāy xe'ēgnāg, ¹⁵ ha tik te mīpkox 'ūm mōgā hok, yā 'āmuuh te nuhuknām, yīy mīpkox yāy tu' mōgāhā'. ¹⁶ Ha hāmyīn yūm Kanap tuk mūg mōg, pu 'āmuuh hēnāhā', ha' mōg, 'īhā 'āmuuh te xuxik-tōgnāg, mīpkox kutōgnāg te kōnāg kopa' xip, ha' xut, kōnāg hā nōm nūnnāhā', tu mīpkox xexka kopa pepi' xex, tu' hīy. ¹⁷ Ha' hīy kux, hak mūg mīpkox xexka hīy ka'ok poxit xexka ka'ok hā, nōm kup tu' hīy ka'ok, pu 'āmuuh koxyōy hok, hak mūg kuxānōg, Nip yōg hāpkux kummuk yīpkutuk tu', tu mīpkox yōg topixxax xexka keppa nūnnāhā', 'āmuuh te nōm mō'kouk, tu' mōgāhā', pu Nip tu mōg hok. ¹⁸ Ha 'āmuuh gāy te mīpkox mō'yōn, tu mahamnām kōnāg yīmū', ha mīpkox te hāpxop punethok tat, tup-tux, hak mūg kuxānōg, tuk mū'āte nōm hāpxop mō'pok kōnāg tu', pu mīpkox te tutnap. ¹⁹ Tu 'āmnīy 3 hāk mū'āte yāy yōg yīm hā mīpkox yōg hāpxop xupepmāhā'.

²⁰ 'Āmnīy xohix hāk mū'āte māyōn pēnā 'ohnāg xix māyōnnāg, ha ta 'āmuuh ka'ok, hak mū'āte hāmp'ekpaxex xaxix putup.

²¹ 'Āmnīy punethok hāk mūg xit 'ohnāg, yīy Paot yok, tuk-nīhā' xip nōm tik xop kopah, tu:

—'Āxop, teptu 'āyīpkox 'ohnāg 'ūgmūn pu'? Teptu Kenet tu' nox 'āpip hok? 'Āte 'āyummūgāp-tup, pāyā xatep-tup nōg, yā hōnhā hāpxop punethok xaxogāhā' kōnāg xexka kopah. ²² Pa 'ākuxānōg hok! 'Ap tik 'ūm xok putup'ah, pa mīpkox mūn yāy koxyōy putup. ²³ 'Āte Topa pu hāpxopmāhā', yīy 'āmnīy koxtap hā pexkox yōg nū'kutnā'ax tek ha' nūn, tuk yīka' xip, ²⁴ tu 'ā hām'āktux, hu: “Paot, 'ākuxānōg hok. Xate Xex keppa xip putup, ha Topa te mīpkox kopa tikmū'ūn pēnānā' xip, xayīy 'āxakix hok, yā' hip-tup,” kaxīy. ²⁵ Yīy 'ākuxa hittup, Topa te hām'āktux xex hah, 'īhāk kuxa yūm ka'ok Topa kopah. ²⁶ Pa mīpkox te hāmyīn yūm yōg hāpkux ha' mōg putup. Kaxīy.

²⁷ Ha 'āmnīy te 14 nōg, 'īhāk mū'āte kōnāg xexka Mēnītehān tuk mōxaha', ha 'āmuuh ka'ok te mīpkox yāy mōgāhā', ha 'āmnīy kote 'īhā mīpkox yōg tik xop te hāmp'e'paxex, hu:

—Hām 'ūm xip tu hām hūmnāg. Kaxīy.

²⁸ Tu kōnāg yōg mēt mō'kupix, ha kōnāg xet yōg mēt xohix te 36, ha xe' mōg, tu kōnāg yōg mēt xe mō'kupix, ha mēt te 27. ²⁹ Ha hāpkux yōg mīkaxxap xexka yīpkutuk, tu mīpkox te mīkax tu yāy koxyōy yīpkutuk, yīy mīpkox yōg pipkup putux te 4 kōnāg kopa mō'pok, nōm poxīt hīy'ax mīpkox nā'kup tu nō'hāp, pu mīpkox tu mōg hok. Ha Topa tu' xak, pu hāptup mōnāy. ³⁰ Pa mīpkox yōg tik xop te nū'pap-tup, tu mīpkox kutōgnāg te kōnāg yīmū mōg hā' mōxakux, tu tu' xaptop hā' mōgāp-tup, tu hām'āktux, nūy mō'āmā', hu:

—'Ūgmūg mōg, nūy pipkup nōy mō'yōn kōnāg xexka kopah, pu mīpkox tu mōg kux. Kaxīy.

Pāyā' koit. ³¹ Ha Paot te xonat yōg Kapitām pu hām'āktux, xix xonat xop pu', hu:

—'Ūxat, pu' xohix mīpkox kopa' pi', ka 'āxop xakix. Kaxīy.

³² Ha Kapitām te' xat, pu mīpkox kopa' pi', ha xonat xop te mīpkox kutōgnāg xit xak, ha yāy xe'e tu' mōg, ha kōnāg gāy te' xupepmāhā'.

³³ Ha hāptup 'Ihā Paot te:

—'Āpu, 'āxit. 'Āmnīy te 14 hā 'āxop xit 'ohnāg, 'ākuxānōg tu'. ³⁴ Yīy xa hām'āktux, xa 'āxit, nūy yāy ka'ogā'. Topa te hām'āktux xex, 'ap 'āxaxok putup'ah, 'ap xakix putup'ah, xix 'ap xūy putup'ah. Kaxīy.

³⁵ Tu hām'āktux kux, tu pām paha', tu Topa 'āktux max, tu' koxip, tu' māhā', ha' xohix te' pēnāhā'. ³⁶ Tu' kuxa hittup, tu' xit. ³⁷ Yā nōm xop te mīpkox kopa' pip xop xohix te 276. ³⁸ Tu' xit, tu' hi ka'ok, tu pām xap xuxnāg te xetox pop, tu kōnāg xexka tu mō'pok, pu mīpkox tu tutnep.

Tikmū'ūn xohix te hāmnak tu' mōxaha'

³⁹ Tu hāptup ha ta hām pēnāhā', hām 'ūm 'ap yūmmūg'ah, pa hāpkux pēnāhā', ha' max, ha hāpkux tu mīpkox mōgāp-tup. ⁴⁰ Ha pipkup te nīpkox putux yāhā', ha' mōg 'ohnāg, ha kōnāg xexka kopa mō'pok, tu mīmpe nōm mīpkox mōgā'ax ko'a', ha topixxax xexka hīy 'āmuuh te nōm tōmāhā', tu hāpkux ha' mōg. ⁴¹ Pa mīpkox xupup te 'āmot yīmū' pip, tu' mōg 'ohnāg, ha mīpkox ta kup te kōnāg yīmū' xup, tu yāy mahap, ha kōnāg xexka gāy te' koxyōy.

⁴² Ha xonat xop te tikmū'ūn nōm kanet kopa' pip xop kix putup, pu tu nū'pa hok, ⁴³ pāyā xonat yōg Kapitām te Paot putup pax, tup-tex putup'ah, hu' xat hok, pu nōm xop kix hok, tu xe' xat, pu kōnāg tu tuk-nīhām mōg. ⁴⁴ Ha nōm mōg yūmmūg hok xop te mīmpe hā' mōg, ha' xohix te nū'paha', tu hāpkux tu' mōxaha'.

28

Paot te Māot tu' xip

¹ Hak mūg nū'paha', tu hām 'ūm yūmmūg, ha hāmyīn yūm 'āxet'ax Māot. ² Ha Māot yōg tikmū'ūn tek mūg kuxa ka', tu kuxap xexka mīy, hām 'āxi hah, ha tex tihix, ha' xap tep-tex. ³ Ha Paot te kuh pop, tu kuxap yīmū mō'pok, ha kāyā gāy kuh tu' xupep, pukpex tu' xupep hah, tu Paot yīm'putop, tu ta tu' xup. ⁴ Ha Māot yōg tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—'Ōhōm tik kummuk putuk. 'Āte nōm tik te' nōy putex pekpaxex. Kōnāg xexka gāy tu' xupaha', pa Topa tep-tup nōg, tu kāyā pup-tōmāhā'. Kaxīy.

Ha kaxīy nōm tikmū'ūn te Paot pe'paxex kummuk.

⁵ Pāyā Paot te' yīm puhmīy, tu nō kāyā mō'yōn kuxap kopah, tu' pakut 'ohnāg, tu' xūy 'ohnāg. ⁶ Ha tikmū'ūn te Paot yīm mōm hip, tu' xok tu' nā'

pēnāp-tup, tu xe' hip, pāyā Paot hittup pax, tu' pakut 'ohnāg, yīy tikmū'ūn te' yēy, hu:

—Hamūn yā topahnāg 'ūm! Kaxīy.

⁷ Ha Māot yōg xexka Pup, tup-texop xexkah, yā' yōg hām punethok pip, tu yāy pet ha tuk mūg xānāhā', 'ū non pix, ha 'āmnīy 3 hāk mūg pip. ⁸ Ha Pup mūg tak pakut, ha' xax pukpex, tu' xakuk xi' ta hep, ha Paot mōg, tup-tox yīmū' yīm xex, tu Topa pu hām'āktux hā' hittupmāhā', hā xax xuxi'. ⁹ Ha Māot yōg tikmū'ūn pakut xop te' xupak, tu' nūn, ha' hittupmāhā'. ¹⁰ Ha' kuxa hittup xexka', tuk mūg hāpɔpɔp hok pōpɔmāhā', ha mīpɔkox kopak mūg mōg, ha nōm xop te hāpɔpɔp punethok 'ūgmū'ā' nīm.

Tu Māot nīm, nūy Hōm ha' mōg

¹¹ Ha mīpɔkox nōy te hāmyīn yūm Māot tu' xip, hām 'āxi' yōg mēy 3 hā' xip, tu kōmēn xexka 'Anexānit tu' nūn, ha mīpɔkox 'āxet'ax “topak-tonnix”, kaxīy. Ha mēy 3 nōg, hak mūg mōg mīpɔkox hā. ¹² Tu ta kōmēn Xinakox tuk-mūg mōg, tuk pip 'āmnīy 3 hā. ¹³ Tu hām hūmnāg tu' mōg, tu 'Itat yōg kōmēn Hey pēnāhā', ha hāptup nōy 'Thā 'āmuuh max te mō'kouk, tuk mūg mōgā mō'ka'ok, tu mōktu 'āmnīy 2 hā kōmēn Potep tuk mūg mōxaha'. ¹⁴ Tuk mūg kuxa mām ka'ok xop xape pipihī', hak mū'āte' pet tu' pip 'āmnīy te 7 hā, tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn xexka Hōm tu'. ¹⁵ Hak xape xop te' xupak, tu' nūn, tu nūktu 'Ap yōg hām nākok tu' mōxaha', xix Mēn tikoyuk tu' mōxaha', ha Paot ka'ogāhā', ha Paot te Topa 'āktux max, tu yāy kuxa hittup xexkah.

Tu Hōm tu' xip

¹⁶ Tu Hōm kopak mūg mōxaha', ha Paot te xonat puxehnāg mūtik tihi mīptut kopah, pu pēnānā' xip. Ha Paot te mīptut xuxyā pu tayūmak hōm nūy mīptut kopa 'āti'.

¹⁷ Ha 'āmnīy 3 nōg, 'Thā Paot te Hōm yōg Yoneo xop xānāhā', ha yāy tu nū'nāhā', ha Paot te:

—'Ūnōy mūnom xop, Yoneo xop tek mūg, pāyā 'āte hāpɔpɔmā 'ūm kummuk 'ohnāg tikmū'ūn tu', xix mōnāyɔp yōg hāpɔpɔmā'ax 'āte kummugā 'ohnāg, ha kanet kopak xix, tu' puknōg xop hak mōgāhā'. ¹⁸ Hak yīkopit, tuk xupagāp-tup, 'āte hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg hah, 'ūyīk xok. ¹⁹ Pa Yoneo xop tek putup nōg, yāk putex putup, yīy 'āte tu' xak, pu Xex 'ūgyīkopit, yāg gāy 'ohnāg Yoneo yōg tikmū'ūn tu'. ²⁰ Tu 'āpēnāp-tup, nūy xa hām'āktux, hak hīy kupuk māg xap ha Yeyox hā, yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te nōm hip, hāmmax hip tu'. Kaxīy.

²¹ Ha' nōy te:

—'Ak mū'āte tappet 'ūm mō'kupix'ah, ha Yonex yōg xop te nū tappet kutnā 'ohnāg, ha Hōm yōg nōy xop te 'ākummuk 'āktux 'ohnāg. ²² Hak mū'āte 'ōg hām'āktux'ax 'āpak putup, nūy hāmyūmmūg. Teptu Yoneo xop xohix te Yeyox xop putup nōg? Kaxīy.

²³ Ha Yoneo xop te hāptup 'ūm nūn, Yoneo xop punthok nūn, nūy hām'āpax, tu yāy tu nū'nāhā Paot pet tu', ha Paot te Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat yūmmūgāhā', tu hāptup tox hā hām'āktux, tu 'āmnīy 'Thā hām'āktux kux, tu Yeyox 'āktux, tu Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', xix Topa pupi hām'āktux xop hā hāmyūmmūgāhā kamah, nūy Yeyox yā Topa yōg hāmyāyuktūnā'ax 'āktux. ²⁴ Ha' yāg kuxa mām ka'ok, pa' yāg kuxa mām 'ohnāg, ²⁵ tu yāy pu hām'āktux, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu hām'āktux 'Thā' mōg, Ha Paot te:

—Hōmā Topa Koxuk te hāmyūmmūg, yīy 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu mōnāyxop pu hām'āktux, hu:

²⁶ “Āmōg, tikmū'ūn hah, tu hām'āktux, hu:

'Āxop te hām'āpak, pāyā hām 'ūm 'āpak 'ohnāg, tu hāmpenāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

²⁷ Yā tikmū'ūn putox ka'ok,

tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, xi' pa kīy kamah, nūy hāmpēnā hok,

ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup,

ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh, 'āte nōm hittupmā'ax,

pāyāp-tup nōg. Yā Topa te' xuktux tap.” Kaxīy.

²⁸ Ha Paot xe hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāp-tup hāmpuknōg xop hah, ha' yīpkox pip, pu'yīy Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānan tu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yoneo xop mōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān nām hā' mōg.

³⁰ Hāmyāxatamuk 2 hā Paot te' yōg mīptut kopa' xip, ha' xape xop nūn, nūy Paot pēnā', ha' kuxa hittup, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux pax. ³¹ Tu Topa te Yeyox yāyikutnāhā 'āktux tikmū'ūn pu', ha' puknōg xop te' tux hok, pu mīy, 'ihā' xohix te' yūmmūg.

Ha Nok te Yeyox yōg mō'pok xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux kux.

PAOT TE HŌM YŌG KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn yā Paot, Yeyox Kunnix tu hāpxopmāhā', ha Topa tek yāykutnāhā', tuk xānāhā', nūy mōgkutnā', 'āte hām'apak max'ax 'āktux, hu xa kax'āmi nūhū tappet.

² Hōmā, hāmyāxatumuk xohix 'hā Topa te mōnāy xop hittap pu hām'āktux xex, ha Topa yōg pupi hām'āktux xop hittap te' xuktux, tu tappet tu kax'āmi', hu: "Topa te tik xop mō' pok putup, pu xa hām'apak max'ax 'āktux," kaxīy. ³ Yīy Topa tappet te Topak-tok 'āktux, tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āktux, hak mū yōg tikmū'ūn kutok pit, yā mōnāy xop hittap Namix mōkputox Yeyox. ⁴ Tu' max xe'ēgnāg, Topa putuk tu', yā Topak-tok xe'e', tu' xok xe'e', yīy Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu' hīnnāhā putpu', pu' xohix yūmmūg, yā Yeyox mūn Topa hāk-tok. ⁵ Yā Topa tek yāykutnāhā', nūy nūgkutnā', tu 'ā yāy 'āxet'ax hōm 'ū puknōg xop xohix kuxa mām māmah, pu tu' yīpkox pi hām'apak max'ax pu', ⁶ ha 'āxop kuxa mām ka'ok kamah, kōmēn Hōm tu 'āpip, ha Topa te 'āxānāhā', xa Yeyox Kunnix hā 'āxape'.

⁷ Kaxīy 'āte kax'āmi tappet, tu kōmēn Hōm yōg kuxa mām ka'ok xop pu ka'āmi', yā Topa te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, tu 'āxop xānāhā', xayīy yāyhā' yōg tikmū'ūn.

Pūyā Topa yūmūg Tak xik-tok Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'.

Paot te Topa pu hām'āktux, tu' max 'āktux

⁸ 'Āte Topa pu hām'āktux pax hāmāxap, hu: 'Āmax, Topah! kaxīy. Tu Yeyox Kunnix hā' xuktux, tu xa hāk hittup kamah. Yā hām xexka xohix yōg tikmū'ūn xa hām'āktux max, 'ākuxa mām ka'ok hah. ⁹ Topa tu 'āte hāpxopmāhā, nūy mūy māynāg, tu hām'apak max'ax 'āktux, tu Topak-tok 'āktux, ha' yūmmūg Topa te', tu 'āte hāpxe'e 'āktux yūmmūg. 'Ap 'āte koit'ah, yā 'āxaxok 'ohnāg. ¹⁰ Tu Topa tu' xak pax, puyīy ka'ogā', tu' xak kamah, pu tu mōgkutnā 'āhah, yā Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg. ¹¹ 'Āhak mōg putup pax. 'Āte' xak, 'ūyīy 'āhak mōg, nūy xa hāmmax nā', nūy 'āka'ogā' ¹² pu yūmūg xohix mō' yāy nīynām: 'Āxop te mōgnīynām, xik mūn te mō'ānīynām, hu Topa yōg putat hā yūmūg mōg kumak mōg.

¹³ Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux xe'e': 'Ūgmōg putup 'āhah, yā 'āmnīy xohix hāk mōg putup, pak mōg 'ohnāg. 'Āhak mōg, 'okpa 'āte' xak, nūy kama 'āmōgā'. Hōmā 'āte' puknōg xop mōgāhā', nōm xop te Yoneo yōg tikmū'ūn hā' puknōg, Topa yōg putat hā' mōgāhā', yā kaxīy 'āte' xak, nūy 'āmōgā kamah. ¹⁴ Topa te mōgkutnāhā, 'āte hām'apak max'ax 'āktux, huk yīy hok'ah. Yā hām'āktux putup Yoneo yōg tikmū'ūn pu', xix puknōg xop xohix pu'. 'Āte ta nemēn, nūy hām'apak max'ax 'āktux 'ūxohix pu'. 'Ap tayūmak ta nemēn'ah. Yā' nōy, yīy hāmyūmmūg xop pu 'āte hām'āktux, xix hāmyūmmūg 'ohnāg xop pu 'āte hām'āktux kamah, tu hām'apak max'ax 'āktux putup 'ūxohix pu', ¹⁵ xix 'āxop pu' xuktux'ax kamah, ha kōmēn xexka Hōm tu 'āpip, yīk mōg putup 'ōgnū kōmēn Hōm tu', nūy xa hām'āktux hām'apak max.

Hām'apak max'ax mūn ka'ok

¹⁶ Topa tek xat 'āte hām'āpak max 'āktux, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu tu' kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. Yā hām'āpak'ax ka'ok, ha 'āte yāyhāhup 'ohnāg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux. Ha Yoneo xop te hām'āpak hāmāxap, yā hām'āpak'ax ka'ok, tu Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, xix yā' puknōg xop kuxa xit kamah, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', yā' nōy putuk. ¹⁷ Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Puxi', ha nōm tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg. Yā hām'āpak max xe'e! Hōmā tik te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', nūy tikmū'ūn pu' xuktux, hu: "Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topa kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā', pu tu max, puyīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg," kaxīy.

Yā' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk

¹⁸ Topa gāy tikmū'ūn kuxa kummuk hah, yūmū'āte' yūmmūg, yā Topa tep-tup hok, pu tikmū'ūn hāpxopmā kummuk hok. Yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, tu Topa hā' puknōg, puxi' nōy Topa yūmmūg hok kamah. ¹⁹ Ha Topa gāy, tu' yānān tu' kummugāhā, tu' xūyghāhā, tu' nōm tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā tap, 'ūkuxa kopa' yūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yūmmūg max, ²⁰ 'hā' pēnā hok, ha hāmōgnōy mīy, xix hahām, ha tikmū'ūn xop xohix te hāmōgnōy pēnāhā', xix hahām, tu Topa te' mīy yūmmūg, hu Topa xexka xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa xok hok yūmmūg. Tep te xīy tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok? Yā Topa hi xe'ēgnāg. ²¹ Yā hāmyūmmūg, pāyā tikmū'ūn te Topa xaxok, tu nōm pu hām'āktux 'ohnāg, hu: "Āxexka Topah, xix 'āmax, xatek mū'ā hāpxop xohix popmāhā'," kaxīy. 'Āmhok, 'ap xuktux'ah, pap-tox kummuk, tu hāmp'e'paxex 'ohnāg, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ūkummuk tu'. ²² Tu yāy hāmyūmmūg pe'paxex, 'ūhitop tu hāmp'e'paxex, 'ūpa te hāmyūmmūg 'ohnāg tu', tup-tox kummuk. ²³ Yā Topa hi xe'ēgnāg, pa tikmū'ūn te nīm, nūy topa komut xop pu nūktetex 'ūyānān tu', hā' komut xop te tikmū'ūn putuk, xix putuxnāg putuk, xix xokxop putuk, xī' kep hā' mōg xop putuk.

²⁴ Yīy Topa te tikmū'ūn putox kummuk xop nīm, pu yāy putup'ax mīy, hu hāpxopmā kummuk, tu yāy kummugāhā', ²⁵ tu Topa nīm, tu hāpxop pu nūktetex 'ūyānān tu', nōm hāpxop Topa te' mīy, ha Topa xe'ēgnāg nīm, tu' xaxok, nūy 'ūkoit'āx putup 'ūyānān tu', pa Topa mūn max, tu' hi xe'ēgnāg, ha' nōg 'ohnāg. Hamūn!

²⁶ Yīy Topa te' nīm, ha hāpxopmā kummuk, tu' nōy pu' hupmāhā', ha 'ūn xop te' 'ūn nōy pēnāhā', nūy nū mūtik tu yāyhā' xupxet, ²⁷ ha tik xop te tik nōy pēnāhā', nō mō'āmā, nūy nū mūtik tu nōm kummuk, tu 'ūn putup nōg, pu nū mūtik tu nōm, pa tik xop putup, yā' kummuk, hu yāy pu hāpkummugāhā', yīy Topa te' kummugāhā', ha' pago.

²⁸ Tikmū'ūn kummuk te Topa xaxok, tu hāmyūmmūg putup 'ohnāg, yīy Topa te' nīm, pu hāmp'e'panōm kummuk, nūy hāpxopmā kummuk. ²⁹ Yā' kummuk xe'ēgnāg, 'ūxonnix, tu' xupkumīy nām, tu' nōy pe'paxex kummuk, tu' nōy pu hāpkummugāhā', tu' yīpkumīy, tu' yāykix, tu' nōy putex, tu' yāy tuk-mīy, tu' koit, tu' xupmāhīy kummuk pax, ³⁰ tu' nōy 'āktux kummuk, tu Topap-tup nōg, tu' yāy mūn pe'paxex xexka', 'hā' nōy pe'paxex kutōgnāg, tu hāpkummuk mī'ax xak, tu yāy tak xī' tut pu' yīpkox 'ohnāg, ³¹ tu hāpkummuk mīy pax, tu hām'āktux xex, pāyā' xaxok, hu' hitop tu' xex, yā' mīy 'ohnāg, tu' nōy kuxa ka 'ohnāg. ³² Tu Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha' xat hok pu' mīy hok, ka Topa te: "Pūyā tu'

xok 'üyānān tu',” kaxīy, pa' yīpkox 'ohnāg, tu häpkummuk mīy pax, tu' nōy xop pu häpkummuk yūmmūgāhā', yā' nōy xapit, puyīy häpxopmā kummuk kamah.

2

Topa te häpkummuk mīy ha' pago

¹ 'Ok 'āxop te 'ānōy yōg häpxopmā'ax kopit? Yā' kummuk 'āktux, pa' 'āxop te häpkummuk mīy 'ānōy putuk, hu yāy yōg häpxopmā'ax kopit'ax kamah. Yā 'ātix kummuk. Tep te xīy 'āxop kama häpkummuk mīy? ² Topa mūn max, ha yūmū'āte' yūmmūg, ha' kopit max, tu' xat hok puyī' xohix häpkummuk mīy hok, ha' kummugāp-tup 'üyānān tu'. ³ Pa 'āxop te häpxopmā kummuk, 'hā 'ānōy tu: “'Ūmīy hok' Yā Topa tep-tup nōg häpxopmā'ax kummuk, hu 'āxūyāp-tup,” kaxīy. 'Ok xate hāmpē'āpaxex, hu: “Topa tekūn pēnā'ah?” Kaxīy. Yā' koit! Yā' pēnāhā! 'Ūxohix te Topa pu yāy putuk, yīy Topa te yā 'ōg häpxopmā'ax kopit putup kamah, tu 'ōg häpkummuk mīy'ax hā 'āxūyāp-tup. ⁴ Topa pe'āpaxek-tōgnāg hok! Yā' max xe'ēgnāg Topa, tu' hip, xayī pēnā', nūy yāyhāhup, nūy häpkummuk mīy'ax nīm. Yā 'āxop te hāmyūmmūg. ⁵ 'Āyīpkox hok, puxix Topa 'āxūyā, 'āxūy kutōgnāg nā' mōg, tu mōktu 'āxūy xexka, 'hā Topa te' hep xop xohix yōg häpxopmā'ax kopit, pu' xohix hāmyūmmūg: Yā Topa te hāmyok mīy, ⁶ tu' xohix yōg häpxopmā'ax yūmmūg, tu pagop-tup 'üyānān tu', yā tikmū'ūn te häpxopmā kummuk, puxix Topa' kummugā', ha tikmū'ūn te häpxopmā max, puxix Topa hāmmāxnā'. ⁷ Tikmū'ūn yāg te' xak, nūy häpxopmā max, xi' xak, nūy tu max xe'ēgnāg, Topa putuk, xi' xak, pu Topa te: “'Āxop yā yōghū!” kaxīy. Tu hāmmax hip, yīy nōm xop hīnnāp-tup xe'ēgnāg nūy Topa mūtik tu tihī'. ⁸ Pa tikmū'ūn nōy te yāy pe'paxex puxet, nūy yāy putup'ax mīy, xix häpxe'ep-tup nōg, nūy häpxopmā kummuk pax, ha Topa gāyāhā', ha häpkummugāp-tup 'üyānān tu', nūy pago. ⁹ Tikmū'ūn xohix te häpxopmā kummuk, puxix Topa' yānān tu' xūyā', yōgnū Yoneo yōg tikmū'ūn hāmāxap, hak-nāy tu' puknōg xop xūyā'. ¹⁰ Tu tikmū'ūn max pu hāmmaxnāp-tup 'üyānān tu', pu tu yāyhā max xe'ēgnāg, Topa putuk, ha' xekānāp-tup, xi' kuxa māp-tup. Yā hāmmaxnāp-tup 'üyānān tu', tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hāmmax nāp-tup hāmāxap, xik-nāy tu' puknōg xop pu hāmmaxnāp-tup. ¹¹ Yā Topa pu 'ūhep xohix te yāy putuk, tu häpxopmā'ax xohix kopit nūy yūmmūg, 'ok pe häpxopmā max, pe tu kummuk, nūy tu pago.

¹² Hām puknōg xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg hok, tu häpxopmā kummuk, ha Topa te' yōg häpxopmā'ax kopit, tu tikmū'ūn yāy xat'ax hā' kopit, 'hā' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, ha: “'Ūkummuk!” kaxīy. Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg, tu häpxopmā kummuk, puxix Topa' yōg häpxopmā'ax kopit, tu yāy yōg xat'ax hā' kopit, hu: “'Ūkummuk!” kaxīy. ¹³ Tikmū'ūn te häpxopmā max, puxix Topa tep-tup pax, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok, ha tikmū'ūn te häpxopmā kummuk, puxix Topa tep-tup nōg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok. ¹⁴ Hām puknōg xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg'ah, pa' puknōg te häpxopmā max, puxix tu' mīy, Topa yōg xat'ax mīy, 'hā' yūmmūg hok. ¹⁵ 'Ūyūmmūg. Topa te yāy yōg xat'ax yūmmūgāhā', nōm xop kuxa kopa' yūmmūgāhā', yī' kuxa kopa' yūmmūg, 'ok pe häpxopmā max, 'ok pe' kummuk. ¹⁶ Hāptup puxet mō'nā'ax, 'hā Topa te Yeyox xat, pu tikmū'ūn xop xohix yōg häpxopmā'ax kopit, nūy hāmpē tu pānōm yūmmūg, nūy hāmpē tu pānōm xaptop'ax xohix yūmmūg,

ha 'āte hām'āpak, max'ax hā hām'āktux, yā Topa te hāmp'e'pānōm xohix kopit putup, tu hām'āpak max'ax hā' kopit putup.

Yoneo xop xix Mōyyex yōg xat'ax

¹⁷ Ha 'āxop te: “'Ūgmū'ūg Yoneo xop yōg,” kaxīy. 'Ākuxa mām ka'ok Mōyyex yōg xat'ax kopah, mōnāyxop hittap Mōyyex te kax'āmi', ha 'ākuxa mām ka'ok nō'ōm kopah, tu: “'Ūgmū'ūg yā Yoneo xop yōg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn yā Topa hā tikmū'ūn xe'e',” kaxīy. Yā' hitop tu yāy mūn xexka pe' āpaxex. ¹⁸ Tu Topa yōg putup'ax yūmmūg, xayī' mīy māynāg. Tu hāmmax'ax yūmmūg, xayīy hāpxopmā max. Pāyā hitop tu hāmyūmmūg, ¹⁹ hu yāy pe'āpaxex hitop, hu: “'Āte hāmyūmmūg, hu hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax,” kaxīy. ²⁰ 'Ākuxa mām ka'ok 'ūxat'ax kopah, yā hāmmax xohix yūmmūgāhā', xix hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy 'āxop te' tuktup xop pu hāmyūmmūgā'ax, xix hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax. ²¹ Pāyā yāy pu hāmyūmmūgā'ax xate' xaxok, tu Topa yōg hām'āktux 'āktux, pāyā' mīy 'ohnāg. 'Āxop te: “'Āxupxet hok!” kaxīy, tu 'ānōy pu' xat, pu tu' xupxet hok, 'ihā xate' xupxet. ²² Tu' xat hok, pu' nōy hā' xupxet hok, pa' āxop te' ānōy hā' xupxet kamah. Tu topa komut xop putup nōg, pāyā topa komut pet tu xate' xupxet, nūy puknōg xop gāyā'. Yā 'ākummuk! ²³ 'Āxop te yāymūn xexka pe'āpaxex, Topa te xa' hōm yāy xat'ax hah, pāyā 'a' mīy'ah, 'āyīpkox 'ohnāg tu', yī' puknōg xop te Topa 'āktux kummuk, yā 'āxop te Topa pu' hupmāhā', ha' yāyhāhup. ²⁴ Topa yōg tappet te: “'Ūpuknōg xop te Topa 'āktux kummuk, 'āxop Yoneo xop te hāpxopmā kummuk hah,” kaxīy.

²⁵ Yoneo yōg yūmūg tikmū'ūn te kaxxop pit xop yāy nāg xax yīmap tu' mep, puyīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg. Yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Yoneo xop te' xat'ax pu' yīpkox pip, puxix tu max, pa' yīpkox hok, puxix yāy xax mep 'ūhitop tu'. ²⁶ 'Ūpuknōg xop te' xat'ax pu' yīpkox pi', puxix tu Topa hā tikmū'ūn xe'e', 'ihā yāy xax yīmap mep 'ohnāg. ²⁷ Ha kaxīy puknōg xop te yūmūg yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg, tu yāy xax yīmap tu' mep 'ohnāg, pāyā Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pip, nūy hāpxopmā max, pa yūmū'āte Topa yōg xat'ax yūmmūg max, tu' pit xop yāy xax mep, pāyā' yīpkox hok, tu hāpxopma kummuk, puxi' puknōg xop te yūmū yōg hāpxopmā'ax kopit putup. ²⁸ Yoneo yōg tikmū'ūn yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Piyā' Yoneo xop yōg? Tikmū'ūn te xīy yā Topa yōg xe'e'? Tikmū'ūn te' xax xak puxet, tu yāyhā 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn. 'Āmhok. ²⁹ Pa tikmū'ūn kuxa te Topa xak, nō'ōm te Yoneo xop yōg xe'e', ha Topa Koxuk te' kuxa tupmāhā, pu tu Topa hā tikmū'ūn, 'ūxat'ax te' mīy hok hah. Yā Topa tep-tup, tu' max 'āktux. 'Ap tikmū'ūn nōy te hām'āktux'ah.

3

¹ Tikmū'ūn 'ūm te' yīkopit, hu: “'Ok max 'ūgmūn yā Yoneo xop yōg?” kaxīy. Xix: “'Ok max Yoneo xop pit yāy nāg xax yīmap nūy xak?” kaxīy. ² Yā' max xe'e'. Topa tek mū yōg Yoneo xop pu yāy yōg hām'āktux 'āktux, 'ūyīy tu xeh max. ³ Tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux, hu: “'Pa Yoneo yōg tikmū'ūn punethok yīpkox pip 'ohnāg, tu Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg,” kaxīy. 'A' yūmmūg, pa Topa mūn max, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg. ⁴ Hamūn! Topa te hāpxe'e 'āktux, tu hāmyok mīy, tu' koit 'okpa tikmū'ūn xohix te mō'āmā', yīy Topa tappet te: “'Yā Topa te hāmyok mīy, tu hāpxe'e 'āktux, tu' koit 'ohnāg,

pu' pa te hämyümmüg xe'e' yïkopit, tu: 'Ûmax,"
Kaxïy.

⁵ Yümü'äte häpxopmä kummuk, kopxix tikmü'ün nõy pu Topa müy, yä hämyok mïy Topa te', ha yümü yög häxopmä'ax kummuk hä yümü'äte hämyümmügähä'. Yä tikmü'un punethok te hitop tu häm'äktux, hu: "Püyä Topa 'ügkummugä hok, nõy yümü yög häpkummuk mïy hä' pago', 'Ap max'ah Topa 'ügkummugä'! Kaxïy. ⁶ Näy, Topap-xehnäg te hämyok mïy' Yä Topa mün pa te hämyümmüg xe'ëgnäg, nõy tikmü'ün xop xohix yög häpxopmä'ax kopit, xi' hep xop xohix yög häpxopmä'ax kopit. Paxpu Topa häpxopmä kummuk, puxix tu tikmü'ün xohix yög häpxopmä'ax kopit hok.

⁷ Äte xe häm'äktux, hu: Yäk mün te koit, päyä Topap-xehnäg te koit 'ohnäg. Tikmü'ün xohix te yä koit pax, hu hämyümmüg. Yä Topap-xehnäg mün max xe'ëgnäg. Ha tikmü'ün 'üm te hitop tu yïkopit, hu: "Teptu Topa te' yänän tuk kummugähä', 'äte koit hah?" Kaxïy. ⁸ Tikmü'ün nõy te hitop tu häm'äktux, hu: Yä' max yümü'äte häpkummuk mïy, puyïy Topa hämmaxnä', yä' yänän tu hämmaxnä'," kaxïy. Ha tikmü'ün nõy tekün kummuk 'äktux, hu: "Paot te nõm 'äktux." Kaxïy. Tu' koit. Topa te häm'äktux kummuk xop häpkummugäp-tup 'üyänän tu'.

Ûxohix te häpxopmä kummuk

⁹ 'Ok Topa tekün yög Yoneo xop pe'paxex max, xi' puknög xop pe'paxex kummuk? 'Ämhok! Yä' xohix te yäy putuk Topa pu', 'üxohix te häpxopmä kummuk putup pax, ha' kuxa hïy ka'ok, ¹⁰ yïy Topa yög tappet te:
"Tikmü'ün yok 'üm 'ap xip'ah.

¹¹ tu yä hämyümmüg 'ohnäg, xix Topa xak 'ohnäg.

¹² 'Üxohix te Topa nïm, tu Topa yög putat xak.

'Û 'üm te häpxopmä max? 'Ap xip'ah, 'ap puxehnäg xip'ah.

¹³ 'Üyïy'ax te xukpot hax xïy, yä' kummuk, tu yä mõ'amä pax,

'Üyïkox te käyänox yïkox putuk, nõy tu yïy'ax häp-tex.

¹⁴ Tu' mänög, hu: 'Püyä Topa 'äxat hä 'äp-tex!' kaxïy.

¹⁵ Yä' xak, nõy tikmü'ün xüygä', nõy putex,

¹⁶ tu häpkut'ex kummuk pax nä' xip, tu häpkoxyoõy pax,

¹⁷ tu' nõy kuxa yümmä 'ohnäg,

¹⁸ tu Topa yïpkutuk 'ohnäg, nõy tu nüktettex,

yä' kuxa te' yëy 'okpa Topa xip." Kaxïy.

¹⁹ Yümü'äte hämyümmüg, tu Topa te' xat'ax hõm yümmüg, ha Yoneo yög tikmü'ün pu' hõm, tu' hõm puyï' xohix yäy yög häpxopmä'ax yümmüg, nõy yäyhähup Topa tu', ha Topa te tikmü'ün xohix, xi' hep xop xohix yög häpxopmä'ax kopit putup, nõy yög häpxopmä kummuk yümmüg, nõy yänän tu' kummugä'. ²⁰ Paxpu tikmü'ün Topa xat'ax pu' yïpkox pi', puxi' kuxa tupmä hok. 'Ämhok. 'Ûxat'ax te tikmü'ün pu hämyümmügähä', päyä' kuxa kummuk tupmä 'ohnäg.

Tikmü'ün kuxa yüm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmä'

²¹ Pa Topa te tikmü'ün kuxa kummuk tupmä nõmhä', tu' xat'ax hok hä' tupmähä', ha Mõyex yög xat'ax te yümü'ä hämyümmügähä', xix tik hittap xop te Topa pupi häm'äktux, tu yümü'ä hämyümmügähä kamah, yïy Topa yög tappet te: Ya hamün! Kaxïy. ²² Topa te' kuxa kummuk tupmähä', pu tu kuxa max. 'Ûkuxa yüm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yïy Topa te' tupmähä'.

Yā' hep xohix te yāy putuk, yā Yoneo yōg tikmū'ūn, xix nōm xop te Yoneo xop hā' puknōg, yā yāy putuk. Ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop xohix tupmāhā', pu tu kuxa max. ²³ Ūhep xop xohix te Topa yōg putat xak, tu' nīm, tu hāp xop mā kummuk pax, hu Topa putuk 'ohnāg. ²⁴ Pa Topa te hāmmaxnāhā', tu nōm kuxa kummuk tupmāhā', 'ūhok hā' tupmāhā', yā Yeyox Kunnix xok hā' tupmāhā', pu tu kuxa max. Yeyox Kunnix xok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ²⁵ Topa te tu' mūg Kunnix tu: "Ūpēnā'," kaxīy, tu nōm yāy kutnāhā', pu mīpkupnix tu tu' xok, puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummugā'ax xaxogā', pu tu kux, Yeyox Kunnix xok'ax hā Topa te' xaxogāhā', tu hām yok mīy xe'ēgnāg tu' xaxogāhā', tikmū'ūn kuxa mām ka'ok hā' xaxogāhā'. Hōmā Topa te nōā'tot tikmū'ūn yōg hāp xop mā'ax kummuk, tu 'ap koit'ah, ²⁶ pa hōnhā Kunnix mūg, ha' xok tikmū'ūn pupi', pu tikmū'ūn xohi' yūmmūg, nūy: "Yā Topa te hām yok mīy, hamūn, Topa max xe'ēgnāg," kaxīy. Ha hām yūmmūgāhā', puyīy yūmmūg. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop tupmāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

²⁷ Putep te xīy yā yāy pe'āpaxex? Putep te xīy 'āyōgkānām nām hā 'āxip? 'Ok yūmū'āte hām yok mīy, pu Topa yūmūg putup? 'Ok yūmūg yīpkox pip Topa yōg xat'ax pu', nūy yūmūg kuxa tupmā'? 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah. Pāyā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, hu Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ²⁸ Hu' yūmmūg, Topa te' kuxa yūm'ax puxehnāg hā tikmū'ūn kuxa tupmāhā', tu' xat'ax hā' tupmā' ohnāg, tu' yīpkox pip'ax hā' tupmā' ohnāg. ²⁹ 'Ok Topa te Yoneo xop puxet hā yā Topah? 'Ok pe Topa te' puknōg xop hā yā kamah? Hamūn! Yā' hep xohix xop hā Topah. ³⁰ Topap-xet, tu Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa tupmāhā', 'ūkuxa mām ka'ok hā' tupmāhā', tu' puknōg xop kuxa mām xop kuxa tupmāhā'. ³¹ 'Ok Topa te' xat'ax nōā', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox kopah? 'Āmhok. Topa te' nōā' ohnāg, hak mū'āte' xat, puyī' yīpkox pi', nūy māynāg mīy.

4

Paot te mōnāy xop 'Amanām' āktux

¹ 'Āpu yūmū'āte 'Amanām' āktux, nōm te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix hā mōnāy xop hāmāxap. Putep 'āktux'ax yūmū'āte'? ² Yā Topa te 'Amanām' max 'āktux. Teptu Topa te' xuktux? 'Ok hāp xop mā'ax hā' xuktux? 'Āmhok. Yā' hok tu Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, yīy 'Amanām' te yāy mūn kutōgnāg pe'paxex. ³ Yā Topa yōg tappet te: "Amanām' kuxa yūm'ax ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max." Kaxīy. ⁴ Tikmū'ūn hām, hu tayūmak paha', 'ūhok hā' pa 'ohnāg, pāyā hām'ax tu' paha'. ⁵ Ha tikmū'ūn kuxa kummuk, 'ap hāp xop mā'ax yūmmūg'ah, pa' kuxa yūm'ax ka'ok Topa kopah, puxix Topa pēnā', nūy kuxa yūm'ax pēnā', tu' hok hā' kuxa kummuk tupmāhā'. 'Ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xohix tupmāhā'? 'Āmhok. Pa nōm xop te hāp xop mā'ax max hok, tu' kuxa mām ka'ok, yā Topa te nōm kuxa tupmāhā'. ⁶ Hōmā mōnāy xop hittap Namix te hām'āktux, tu tikmū'ūn hittup'ax 'āktux, Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', yā hāp xop mā'ax hok hā' tupmāhā', ha' hittup tikmū'ūn, yīy Namix te:

⁷ "Tikmū'ūn kuxa hittup, Topa te' ūyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā' hah, pu tu kux.

⁸ Tikmū'ūn kuxa hittup, Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax

mō'kupix 'ohnāg, ha' hittup," kaxīy.

⁹ Pi'yā' tikmū'ūn hittup? 'Ok Yoneo yōg tikmū'ūn puxet hittup? 'Ok pe' puknōg xop hittup kamah? Namix te putep 'āktux? Yā Namix te' hep xop xohix 'āktux, nōm kuxa mām ka'ok xop 'āktux, yīy Topa yōg tappet te xe: "Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max," kaxīy. ¹⁰ Hām 'ūm hā Topa te' tupmāhā'? Pi'yā'? 'Ok pe 'Amanām te yāy nāg xex xak 'ūyīmap tu hāmāxap, hak-nāy tu' tupmāhā'? 'Ok pe Topa te' Amanām kuxa tupmā hāmāxap, hak-nāy tu yāy xax xak 'ūyīmap tu'? Yā Topa te' tupmā hāmāxap, ¹¹ hak-nāy tu 'Amanām te yāy xax yīmap tu' xak, puyīy tu yāy kuxa yūm'ax yūmmūgā', yā' kuxa yūm 'ax ha Topa te' Amanām putup, tu' kuxa tupmā hāmāxap, pu tu max, yīy 'Amanām te yūmū' hā mōnāyxop, ha yūmūg kuxa mām ka'ok hā yūmūg kuxa tupmāhā yāy pu', pa yūmūg yāg te yāy xax 'ūyīmap tu' mep hok. ¹² Ha 'Amanām te Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāyxop yā kamah, nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu' Amanām putuk, Topa yōg putat hā' mōg 'Amanām putuk tu', ha kaxīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok hāmāxap, tuk-nāy tu yāy nāg xex yīmāp tu' xak.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix 'Amanām mōkputox pu hām'āktux xex kamah, nūy tu hām xexka hōm'ax 'ōm pu', xī' mōkputox pu', puyīy yāy yōg nū hām xexkah, ha hām'āktux xex, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah. Teptu hām'āktux xex 'Amanām pu'? 'Ok xex 'ūxat'ax mīy hah? 'Āmhok. Topa mūn te hām'āktux xex hāmāxap, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah, hak-nāy tu 'Amanām te' xat'ax pu' yīpkox xip. ¹⁴ Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkox pip Mōyeyx yōg xat'ax pu'. Paxpu Topa te hām'āktux xex 'ūyīpkox pip xop pu', puxix-tōgnāg, pu' kuxa mām ka'ok, puxix Topa hām'āktux hitop tu' xex. ¹⁵ 'Ūxat'ax te Topa te hām'yok mīy 'āktux. Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', nūy tu hāpxopmā kummuk, puxix yāy tu Topa gāyāhā', ha Topa te' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Paxpu' xat'ax tu xip hok, puxix tikmū'ūn hām'yūmmūg 'ohnāg, nūy xat'ax pu' yīpkox pi', puxix Topa tu gāy hok kamah.

¹⁶ 'Ūyūmmūg. 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te hām'āktux xex xe'e', tu' hok hōm'ax 'Amanām mōkputox pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu' hok hōm, nōm te Topa yōg putat hā' mōg, 'Amanām putuk, ha yūmū'ā hā 'ātak, yā yūmūg kuxa kama mām ka'ok.

¹⁷ Ha Topa yōg tappet te: "Ūhēp xop xohix te 'Amanām 'āktux putup, hu: "Amanām yā yūmū'ā hā mōnāyxop, yā yūmūg kuxa mām ka'ok kamah, 'Amanām putuk," kaxīy. Yīy Topa te hām'āktux xex ka'ok, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yā Topa xexkah, tu tikmū'ūn xakix'ax hūnnāhā', tu hām xexka xohix yōg hāpxop mīy, tu hāpxop hok hā' mīy, 'ūxat'ax hā' mīy. ¹⁸ 'Amanām kutut, xī' xetut kutut, 'ūka'ok, tuk-tok 'okpa Topa te ta tu hām'āktux xex, hu: "Āmōkputox xohix xexka pip punethok," kaxīy. Yīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok, tu hāmmax hip, pa' kutut xe'e 'Amanām, ¹⁹ 'ūyōg hām'yāxatamuk xohix te 100, ha' yīn pu'uk, pa' kuxa yūm ka'ok, tu' yīkopit 'ohnāg, 'Thā' xetut ka'ok yūmmūg, ²⁰ tu' hittup, tu' kuxa yūm ka'ok, Topa te hām'āktux xex tu', tu nōm pu: "Āmax. Xate 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit. Ya hāmūn. Puxi'," kaxīy. ²¹ Tu hām'yūmmūg, hu: "Topa te 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit, tu' ka'ok xe'ēgnāg, nūy tu 'ā' hōm," kaxīy. ²² Hu' kuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ²³⁻²⁴ Topa yōg tappet te 'Amanām 'āktux, tu yūmū'ā 'āktux kamah, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop xohix kuxa tupmāhā', ū tu kuxa

max, ha yūmūg kuxa mān ka'ok Topa kopah, nōm te yūmūg xuxyā hīnnāhā' putpu', yā Yeyox Kunnix mūn hīnnāhā', ²⁵ ha te Topa tux hok, pu tikmū'ūn putex, ha yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg yōg hāpχopmā'ax kummuk tu' xok hā' pago, ha Topa te putpu' hīnnāhā', nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā Topa tu'.

5

Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'

¹ Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', yūmūg kuxa mān ka'ok hah. Yā Topa gāy kux, ha yūmūg kuxa mān, nūy tu hittup. Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa māmāhā', ² tu yūmūg mōgāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā. Yā yūmūg kuxa mān ka'ok Kunnix kopah, yīy Topa te yūmū'ā hāmmāxnhā', ha Topa yōg putat hā yūmūg mōg kumak mōg. Yā yūmūg kuxa hittup, 'īhā' mān ka'ok, tu hāmmāx hip, nūy yāyhā tu max xe'ēgnāg, Topa putuk. ³ Yūmū'āte' hip kamah, 'īhā yūmūg xūy, pāyāk kuxa hittup, 'īhāk xūy kamah. Yā kaxīy yūmūg xūy hā' tot. ⁴ Yūmū'āte nōā' tot, ha Topa te' pēnāhā', tu yūmūg putup, yīy yūmū'āte hāmmāx hip, nūy yāyhā Topa putuk. ⁵ Yūmūg kuxa teknōg 'ohnāg, yā Topa te hām'āktux, tute mō yūmūg yāy xe'ēgnāg 'āktux, ha Topa Koxuk te yūmūg kuxa yūmmūgāhā', tu Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg yūmmūgāhā', ha Topa te yāy Koxuk nū'kutnāhā yūmū'ā', yīy hāmmāx hip.

⁶ Hōmā yūmū'āte Topa hāk puknōg, tu hāpχopmā max hok, ha Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, yūmūg kuxa kummuk, yī' xok, ha Topa te 'āmniy puxet yāy kutnāhā', ha Kunnix xok nō'ōm 'āmniy 'īhā', nūy yūmūg kuxa ka'ogā', 'ūyīy yūmūg hāpχopmā max. ⁷ Tikmū'ūn 'ūm te' nōy pupi' xok'ax? 'Ok tik te hāmyok mīy pupi' xok'ax? Yā' ka'ok, nūy nōy yānān tu' xok, pa tikmū'ūn kutōgnāg te tik max 'ūyānān tu' xok'ax. ⁸ Pa Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg yūmmūgāhā', yā Kunnix te yūmūg pupi' xok tap, 'īhā yūmūg kummuk nām! ⁹ Ha' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', pu tu kuxa max, pu yīy Topa gāy kuxyā yūmūg pupi'. ¹⁰ Hōmā Topa te yūmū'ā tu' gāy, pa Topak-tok xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', ha hōnhā Topa te yūmū'ā hāk xape', ha Kunnix hi putpu', tu yūmūg kopa' xip. ¹¹ Yūmūg kuxa hittup xe'e', yā Topa yūmū'ā hāk xape, xix Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa hittupmāhā', yā yūmūg xuxyā', tu Topa gāy kuxyāhā', yīy Topa hā yūmūg xape'.

'Anāo xix Kunnix

¹² Tik te māxap puxet te hāpχopmā kummuk hām xexka tu', hu' xok, hāpχopmā kummuk tu' xok, yī' hep xop xohix xakix'ax, 'ūxohix te hāpχopmā kummuk tu'. ¹³ Hōmā, hāmāxatamuk xohixnāg hā, 'ap xip'ah Topa yōg xat'ax, ha' hep xop xohix te hāpχopmā kummuk, pāyā Topa te hāpχopmā'ax kummuk mō'kupix 'ohnāg, yā tikmū'ūn te' yōg xat'ax yūmmūg hok. ¹⁴ Mōnāyχop hāmāxap 'Anāo 'a' yīpkox pip'ah 'ūxat'ax pu', tu hāpkummuk mīy, ha' hep xop xohix te hāpχopmā kummuk, hu' xakix nām, 'īhā 'Anāo xip hāpχexka tu', ha' xohix xakix, tu mōktu mōnāyχop hittap Mōyyex xīp, nōm te Topa yōg xat'ax kax'āmi', yā' xohix xakix.

'Anāo yā tikmū'ūn kummuk hā mōnāyχop hāmāxap, ha Yeyox Kunnix 'ūk-nāy tu' nūn, nūy yāyhā tikmū'ūn kuxa tup xop hā mōnāyχop. ¹⁵ 'Ūyūmmūg. Topa te hāmmāx nāhā', pāyāp-xet'ah. Topa te hām hok hā' hāmmāxnhā', pa 'Anāo te hāpkummugāhā'. Ya hamūn. 'Ūhep xop xohix xakix, 'Anāo te hāpkummuk mīy, ha' xakix, pa Topa mūn max xe'ēgnāg, tu hāmmāxnhā

hāmhook hā', tu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, Yeyox xok hā' xit, nūy kuxa max 'ūyānān tu' tat, Yeyox Kunnix te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg hah. ¹⁶ Ūyūmmūg. Tik puxet te hāpkummuk mīy, ha Topa gāy, tu: "Yā' kummuk 'ōhōm!" kaxīy. Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax xop pu hāmmaxnāhā', 'ūhok hā hāmmaxnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', tu' kuxa kummuk xit, 'ūhok hā' xit, nūy kuxa max tat tu' yānān. ¹⁷ Hamūn. Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax. Yā hāpxopmā xexkah, tu' xohix pu hāpkummugāhā'. Pa tik nōy te hāpxopmā xexka xe'ēgnāg, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix, tu hāmmaxnāhā' 'ūxohix pu', nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopa' xop pu hāmmaxnāhā', ha Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max, ha Kunnix te yūmū'ā xexkānāp-tup, 'ūyīy nū mūtik yūmūg hi xe'ēgnāg, nūy hi mōkumak mōg.

¹⁸ Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax, ha hāpxopmā'ax max puxet nōy te' xohix kuxa tupmāhā', tu' hīnnāhā'. ¹⁹ Tik puxet te' hep xop xohix pu hāpkummugāhā', tu Topa pu' yīpkox xip 'ohnāg, hu yāy putox xop xohix pu hāpkummugāhā', yā' hep xop xohix te hāpkummuk mīy kamah. Pāyā tik puxet nōy te' xohix pu hāmmaxnāhā', tu' yīpkox xip Topa pu', hu hāmmaxnāhā', tu' kuxa kummuk tupmāhā'.

²⁰ Topa te' xat'ax hōm, nūy hāpkummuk yūmmūgā', ha hāpxopmā'ax kummuk te' nōy nā' mōg tu mōktu yā' xohix, pa Topa te hāpxopmā hok hā hāmmaxnāhā', tu nōy nā' mōg tu mōktu xohix xexkah. ²¹ Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, ha' kuxa hīy ka'ok, pa hōnhā Topa te hāmmaxnāhā', tu' hok hā tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', pu tu max, puyīy hāmyok mīy, nūy tu hi xe'ēgnāg mō kuma' yūmūg xuxyā mūtik, nūy Yeyox Kunnix mūtik hāpxopmā'ax xohix xat.

6

Kunnix tek mūg kuxa tupmāhā'

¹ Yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? 'Ok max, yūmūg hāpxopmā kummuk pax, puyīy Topa hāmmaxnā xexka'? ² Āmhok! Kaxīy hok! Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa tup, nūy hāpxopmā kummuk putup hok, nūy kuxyā'. Tikmū'ūn xok, tu hāpxopmā kux, ha kaxīy yūmū'āte hāpxopmā kummuk tu kux kamah, ³ Yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik nūy. Yā yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā kummuk tu kux, ha tikmū'ūn te yūmūg putox pix, puyī' xohix hāmyūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', pu yūmūg kuxap-xet yāy kuxa mūtik. ⁴ Yeyox Kunnix xok, ha nō hāpkot yūmūg pupi kamah, pu yūmū yōg hāpxopmā'ax kummuk xaxogā'. Ha yūmūg putox pix, nūy yūmū'ā hāmyūmmūgā', 'ūyīy hāpkummuk mīy kux. Ha Topa yūmūg Tak te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg ka'ogāhā kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e Yeyox mūtik, nūy tu hāpxopmā max.

⁵ Yā Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmū'ā hāpxopmā kummuk tu kux, ha' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e'. ⁶ Tu hāmyūmmūg. Hōmā yūmū'āte hāpxopmā kummuk, tu' mīy pax, pa Kunnix te mīpkupnix yīmū tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa tupmā', pu hāpkummuk yūmūg kuxa hīy hok, pu yūmū'ā hāpxopmā kummuk tu kux, nūy yānān tu hāpxopmā max. ⁷ Tikmū'ūn xok, tu hāpkummuk mīy kux. ⁸ Kunnix xok yūmūg pupi', 'ūyīy hāpkummuk mīy tu kux, tu' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy hi mō'kumak mōg yāy mūtik. ⁹ Ūyūmmūg. Topa te Kunnix hīnnāhā' putpu', yīy xe xok putup 'ohnāg. Yā Topa te' hīnnāhā', pu tu hi mō'kuma' mōg. ¹⁰ Yā' xok, ha hāpkummuk mī'ax xop te xe Kunnix putex 'ohnāg, 'ap xep xok putup'ah, pa

Topa tu' hi xe'ēgnāg. ¹¹ Yā Kunnix xok 'āxop pupi', nūy 'ōg kummuk mīy'ax kuxyā'. 'Ūxaxok hok! Hōnhā Kunnix hi xe'e Topa tu', ha 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, nūy Topa tu 'āhi xe'e kamah.

¹² Hāpkummuk mīy hok, xix yāy putup'ax mīy hok, xayīy yāy kummugā hok. ¹³ Topap-xehnāg pu 'īpkox pi', pu tu 'āxat. Yā xa hāmmaxnā xexka! Tu 'āhinnāhā', ha Topa tu 'āhi', nūy hāmyok mīy, yīy 'ānōy pu 'āyīpkox hok, xayīy hāpkummuk mīy hok. ¹⁴ Tikmū'ūn kummuk pu 'āyīpkox hok. Yā yūmūg xat hok. Pa Topa te yūmūg hīnnāhā', 'ap xat'ax te yūmūg hīnnā'ah, pa Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu' hok hā' nāhā', ha yūmūg hi xe'ēgnāg.

Yūmū'ā Topa hā kāmānat xop

¹⁵ Mōyyex yōg xat'ax tap, ha Topap-xehnāg te nōmhā yūmūg xat, tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. 'Āxop te-putep pe'āpaxex? 'Ok Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', 'ūyīy yūmūg hāpkummuk mīy? 'Ap hamūn'ah! Yāmhok! ¹⁶ 'Āxop te hāmyūmmūg. Tik te' nōy pu' hām, puxix yā' nōy yōg kāmānat, tu' yīpkox pip, tu hām'āpak, nūy tu hām max. Ha kaxīy tikmū'ūn te Topa pu' yīpkox pip, tu Topa hā 'ūyōg kāmānat, ha nōm pu hāmmaxnāhā', tu' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max. Pāyā tikmū'ūn yīpkox hok, puxix tu hāpxopmā kummuk, tu yāy kuxa tupmā hok. Yīy Topa te nōm putup nōg, 'ūkuxa kummuk hah. Yā yāy kummugāhā'. ¹⁷ Nū mōy Topa pu hām'āktux, nūy: "Āmax Topah!" kaxīy. Yā hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk, pāyā hōnhā Topa pu 'āyīpkox pip, hām'āpak max 'āpak'ax tu', ha tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā', tu xa hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy 'ākuxa tep-tup, tu' hittup xexka'. ¹⁸ Hōmā 'ākuxa hittup 'ohnāg, hāpxopmā kummuk tu', pāyā nōmhā Topa yōg putat hā 'āmōg, nūy hāpxopmā max, nūy Topa yōg putup'ax māynāg mīy, hu 'ākuxa hittup xexka'. ¹⁹ 'A 'āxop te hāmyūmmūg'ah, yīy 'āte hām'āktux'ax hā xa hāmyūmmūgāp-tup. Hōmā 'āxop te' xak, nūy hāpkummuk mīy, tu' mīy pax, tu 'ānōy hā'xupxet, tu 'ānōy kummugā pax, Hu mōy, hōnhā xax, nūy Topap-xehnāg pu hāpxopmā max, xayīy 'āhi xe'e', xayīy 'ānōy pu hāmmaxnā'.

²⁰ Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, tu Topa pu 'āyīpkox 'ohnāg. ²¹ Nāy 'ūxutigā', nūy 'ōg hāpxopmā'ax kummuk pe'āpaxeh. 'Ok 'āhittup, 'lhā hāmpē'āpaxex? 'Ok pe xate yāyhāhup? Yā xate yāyhāhup, hāpxopmā kummuk tu'. Hōmā 'ākuxa hittup 'ohnāg, yā Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg'ax. ²² Pa Topa te 'ākuxa ka', tu 'ākuxa kummuk tupmāhā', xa kuxa max, nūy Topap-xehnāg pu 'āxop hāpxopmā max, nūy 'āhi xe'ēgnāg mō kuma 'āmōg. ²³ Tikmū'ūn te hāpxop kummuk hā yāy kummugāhā 'ūyānān tu', nūy pago, hu ta xakix. Pa Topa te hāmmaxnāhā', 'ūhok hā hāmmaxnāhā', nūy tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Yeyox Kunnix xok hā' hīnnāhā', nō'ōm yūmūg xuxyā xe'e', ha yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

7

Paot te yāyta'ax xop hā hāmyūmmūgāhā'

¹ Ūkxape xop, 'āxop xohix te' xat'ax yūmmūg, hu hām'āktux yūmmūg kamah yōgnū'. 'Ūxat'ax yā' xat tikmū'ūn xohix, ha ta' xakix xop 'ap xat'ah. ² 'Ūyūmmūg. 'Ūn yāytaha', ha' xat'ax te 'ūgmīy ka'ok, tu' yīpxox mūggā ka'ok, pa' yīpxox xok, puxix 'ūhīy'ax koa', ha ta' nīm, tu' hok yūm. ³ Kaxīy, 'ūn te tik nōy mūtik nōm 'lhā' yīpxox xip, puxix tikmū'ūn te: "Yā 'ūn kummuk, tu' nōy hā' xupxet," kaxīy. Pa 'ūn yīpxox xok, puxix tup-xehnāg, nūy hok yūm, tu nōm

pu' yīpkox xip kux, yā' max, 'ūn te tik nōy mūy, nūy nū mūtik yāytax. ⁴ Ūkxape xop, yā kaxīy 'āxop te 'āhok pip xop putuk. Yā Kunnix xok 'īhā Mōyyex yōg xat'ax pu 'āyīpkox kux, nūy hōnhā Kunnixp-xet pu 'āyīpkox pi'. Yā 'āxop te Kunnix hā' yīn xexka', tu yā hōnhā 'ūyōg, ha putpu' hi', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max Topa pu'. ⁵ Hōmā yūmū'āte hāpxopmāhā', tu yā yāy yōg putup'ax xohix mīy, tikmū'ūn xop xohix putuk, yūmū'āte' mīy, ha' xat'ax te hāpkummuk mīy xat hok, 'ūmīy hok, hu hāpkummuk mīy putup xūy, tu mōktu yūmūg xakix. ⁶ Pa hōnhā yūmūg hok pip, ha yūmūg hīy'ax koa', yūmūg hok pip, nūy Topap-xehnāg pu hāpxopmā max. Topa Koxuk te yūmūg hīnnāhā xe'e', tu yūmūg putox kummuk tupmāhā, ha' xat'ax hittap te yūmūg xat kux. ⁷ Yūmū'āteptep 'āktux'ax? 'Ok xat'ax kummuk? 'Āmhok! Yā' max, pāyā' xat'ax tek mūn pu hāmyūmmūgāhā', 'ū yūmmūg, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. 'Ūxat'ax tek xat hok, 'ūyīy hāpxop putup xūy hok. Paxpuk xat hok, kopxix hāpxop putup xūy hok, pa hōnhā 'āte hāmyūmmūg, hu hāpxop putup xūy xe'e'. ⁸ Yī' xat'ax tek xat, 'ūyīy tuk nōy yōg hāpxop putup xūy hok, hu 'āte hāpxop putup xūy. Pax puk xat hok, kopxix Topa yōg hāmp'e'paxex yūmmūg hok, xix yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg hok. Yā Topa pa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg, hu' xat, 'ūyīy hāpxopmā max. ⁹ Hōmā 'āte' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, tu hāmp'ekpaxex, hu: "Yā 'āte hāpxopmā max," kaxīy. Pa Topa tek xat, 'ūyīy hāpkummuk mīy hok, ha 'āte' xupak, tu hāmyūmmūg, tu yāy kuxa kummuk yūmmūg, ¹⁰ hu yāy kuxa tu tek nōg. Yā Topa te' xat'ax hōm, puyīy tikmū'ūn hīnnā', pak yūmmūgāhā', 'ū yūmū yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk. ¹¹ 'Āte hāpkummuk mīy, hu yāy pu mō'āmā', tu yāy mūn max pek'paxex, pāyā' koit. Hu 'āte yāy kuxa putex, tu: "Āte Topa yōg xat'ax mīy hok." Kaxīy.

¹² Yā Topa yōg xat'ax max xe'ēgnāg, tu hāpxe'e'. ¹³ Tepete xīy? 'Ok hāpxop max tek kummugāhā'? 'Āmhok! Pāyā 'āte hāpkummuk mīy, ha Topa yōg xat'ax max, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit, nūy 'ūgmūn yūmmūgā', yā 'āte hāpkummuk mīy xe'e'.

Tikmū'ūn kuxa te yāy tuk-mīy

¹⁴ Yūmū'āte hāmyūmmūg. 'Ūxat'ax yā Topa yōg, hak mūn pu'uk, hu hāpxopmā kummuk pax, tu hāpxopmā kummuk mō kumak mōg. ¹⁵ 'Īntu'. 'Āte hāpxopmā maxp-tup, pāyā 'ap mīy'ah, tu hāpxopmā kummuk putup nōg, pāyā 'ūmīy. ¹⁶ Tu hāpxopmā kummuk, 'īhā nōm putup nōg, kopxix: Yā hamūn. Topa yōg xat'ax max xe'e'. Kaxīy. ¹⁷ 'Ak mūn te' mīy'ah, pāyā hāpkummuk tek kuxa kopa' xip mūn te' mīy. ¹⁸ 'Āte' xak, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a' mīy yūmmūg'ah 'āte', 'ūgkuxa kummuk tu'. ¹⁹ Tu' xak, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a' mīy'ah, tu' yānān tu hāpxopmā kummuk. ²⁰ 'A' āte hāpkummuk mīy putup'ah, pāyā' mīy, yīy hāpkummuk tek kuxa kopa' xip tek kummugāhā', ²¹ yīy 'āte hāmyūmmūg. 'Āte hāpxopmā max putup, 'īhā hāpxopmā kummuk 'ūp-xehnāg. ²² 'Ūgkuxa te Topa yōg xat'ax hā' hittup, ²³ pāyā 'āte hāpkummuk mīy pax, 'ūgkuxa kummuk tu'. Tu hāpxopmā max xak, pāyāg kuxa kummuk tuk hīy, 'ū hāpxopmā max hok. ²⁴ Huk hittup 'ohnāg. 'Ū 'ūm mūn tek ka'ogā'ax, 'āte hāpxopmā max? ²⁵ Topa tek ka'ogāp-tup, yīy 'āte: "Topa 'āmax," kaxīy. Yā Yeyox Kunnix te 'ū 'ūm hā 'ātehet.

Kaxīy 'ūgkuxa kopa 'āte' xak, nūy Topa yōg xat'ax 'ūgyīpkox xhip, nūy 'ūgmāynāg mīy, pāyā 'āte' mīy yūmmūg'ah, hu hāpkummuk mīy pax.

8

Topa Koxuk tek mūg ka'ogāhā'

¹ Topa te yūmūg kummuk 'ūm 'āktux'ah nōmhā, yā yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, ha Topa te yūmūg 'ūm 'āktux kummuk 'ohnāg Yeyox Kunnix hah. ² Topa Koxuk te yūmūg hīnnā xe'e Yeyox Kunnix mūtik, tu yūmūg mōy, pu' xat'ax yūmūg kuxa hīy hok, 'ūyīy yūmūg hāpkummuk mīy hok, nūy yūmūg xakix hok kamah. ³ 'Ūxat'ax te yūmūg 'ūm kuxa tupmā'ah. Yūmū'āte yāy putup'ax mīy, yīy hāpxopmā kummuk pax, pa Topa ka'ok, tu yūmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, tu hāpxopmā'ax kummuk 'āktux kummuk kamah, huk-tok pit nū'kutnāhā', ha yāyhā tikmū'ūn kutok nūy hāpkummuk kuxyā', ⁴ 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max, nūy tu' xat'ax xohix pu yūmūg yīpkox pi', yā' xat'ax max xe'e'. Ha Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', 'ūyīy yāy putup'ax mīy hok. ⁵ Tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix tute hāpkummuk mīy, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, puxix tu hāpxopmā max, Topa Koxuk pekpaex tu'. ⁶ Tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix tu xakix, hāmp'e'paxex kummuk tu', pa tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, nūy hāpxopmā max, puxix tu hi xe'e', tu' kuxa mām max, Topa Koxuk pe'paxex tu'. ⁷ Yīy tikmū'ūn gāy, tu Topap-tup nōg, nūy yāy putup'ax mīy, tu yā hāmp'e'paxex kummuk, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu' mīy 'ap yūmmūg'ah, ⁸ yīy Topa te nōm xop putup hok, nōm te yāy putup'ax mīy pax.

⁹ Pa 'āxop te yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Āmhok. 'Āxop te Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip. 'Āxop te nōm pu 'āyīpkox pi', puxix Topa Koxuk 'ākopa xip. Tikmū'ūn te Kunnix Koxuk xip hok, puxix Kunnix yōg hok. ¹⁰ Kunnix te 'ākopa' xip, puxix Topa Koxuk 'āhīnnā', Topa te 'ākuxa tupmāhā' hah, pa 'āyīn xok putup, xate hāpkummuk mīy pax hah. ¹¹ Topa Koxuk te Yeyox Kunnix hīnnāhā' putpu', tu 'ākopa' xip, yīy kamah hīnnāp-tup putpu 'āxop yīn, yā hōnhā' xip 'ākopah.

¹² Ūkxape xop: Yā Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', yīy yūmū'āte tu ta nemēn. 'Āpu yūmū'ā yāy yōg putup'ax mīy hok. ¹³ 'Āxop te' mīy, hu ta xok, pa Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip, hu ta yā hi xe'ēgnāg. ¹⁴ Tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, yā 'ōhōm Topak-tok xe'ēgnāg. ¹⁵ Yā Topa Koxuk te 'ākuxa kummugā 'ohnāg, pa' hittupmāhā', nūy tu kuxānōg hok. 'Ūyūmmūg. Yūmū'āte yāyhā Topak-tok xop, pu yūmūg ka'ogā', 'ūyīy Topa pu hām'āktux, hu: "Tak, yōgnū 'Ātakī" kaxīy. ¹⁶ Ha Topa Koxuk te yūmūg koxuk pu hām'āktux, nūy yūmū'ā Topak-tok xop 'āktux. ¹⁷ Yūmūg yā Topak-tok xop, hu pexkox yōg hāpxop max xohix pop putup, Topa te nōm xex yāy yōg tikmū'ūn pu', ha yūmū'āte' pop putup Kunnix mūtik. Yā Topa te nōm hāpxop max xex Kunnix pu', tu pexkox kopa' xex, ha yūmū'āte hāpxop mō'koxip putup Kunnix mūtik. Nōm mūtik yūmūg xūy, kopxix yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg Kunnix putuk.

Yūmū'āte yāyhāp-tup max xe'ēgnāg

¹⁸ 'Āte hāmp'e'paxex, hu: Yūmūg xūy kutōgnāg nōmhā, tuk kuxa hittup xe'ēgnāg putup hōmā, 'īhā hāptup xe'e nōy punethok mō'nāhā', 'īhā yūmūg yāyhāp-tup max xe'ēgnāg. ¹⁹ Topa te yōnnā'ī xohix mīy, ha' hip, tu' xak, pu Topa nōm tu yāy yōg kutok xop mūg. ²⁰ Hōmā hāpxopmā'ax xohix yāyhā hitop, Topa tep-tup hah, ha hāmmax hip, ²¹ puyīy Topa tux hok, pu tik-tox hok, 'ū yāyhā max xe'ēgnāg, Topak-tok xop xohix mūtik. ²² Yūmū'āte hāmyūmmūg, nōm yōnnā'ī xop tu' kokōn, tu' xūy, 'ūn tek-tok put putup, tu' xūy, tu' kokōn,

ha kaxīy yōnnā'ī xohix xūy pu Topa' hittupmā'. ²³ Pāyā' hok pip'ah. 'Āmhok. Yā yūmū'āte kopa yā' kokōn kamah, ha Topa te yūmū'ā yāy Koxuk hok hōm hāmāxap, ha' hip, nūy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, yā yūmūg tupmāhā, 'ūyīy yūmūg tup mō'kumak mōg. ²⁴ Yā yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa mām ka'ok ha' tupmāhā', ha yūmū'āte hāmmax hip. 'A hōnhā yūmū'āte' pēnā'ah, tuk kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā yūmū'āte' pēnāp-tup. Pax pu tikmū'ūn hāmpēnā', puxi' hip 'ohnāg. ²⁵ Pa tikmū'ūn te' pēnā hok, puxix tu kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip, puyīy Topa 'ā' mīy.

²⁶ Ha Topa Koxuk te mō yūmūg nīynām, yūmūg kuxa pu'uk hah. Ha yūmū'āte Topa mūtik hām'āktux yūmmūg'ah, yīy Topa Koxuk te Topa tu ta tu' xak, yūmūg pupi tu' xak, 'ūkokōn 'īhā yūmūg pupi' xak, nūy 'ūyīy hok hā hām'āktux, nūy Topa pu hām'āktux. ²⁷ Ha Topa te tikmū'ūn kuxa kopa pēnāhā', tu yāy Koxuk pe'paxex tu' yūmmūg, ha yāy Koxuk xe'ēgnāg te Topa tu' xak, yāy yōg tikmū'ūn pupi' xak, tu Topa yōg putup'ax yūmmūg. ²⁸ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu hāmmaxnāp-tup mō'kuma' mōg, tu hāpxopmā'ax xohix hā yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā yūmū'āte Topap-tup pax xexka', yūmūg yīmōgatux hah, tu yūmūg xānāhā', mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha yūmū'āte' yūmmūg, hu yūmūg kuxa mām. ²⁹ Topa te yūmūg yīmōgatux tap, tu yāy pu yūmūg pop, 'ū yūmūg yāyhā 'āhā tuk-tok putuk, pu Kunnix yā māxap, ha yūmūg xohix yā nōm mō nū kuhmōy. ³⁰ Ha Topa te yāy pu yūmūg pop tap, xix yūmūg xānāhā', xix yūmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, 'ūyīy yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg, Kunnix putuk.

Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg Yeyox Kunnix hā

³¹ Hamūn, yīy yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? Topa te yūmū mūtik tihi', yīy tikmū'ūn kummuk te hitop tu yūmū'ā hāpkummugāhā'. ³² Topa te yāy kutok pit puxet kumīy 'ohnāg, pa yūmū'ā' hōm. 'Ūk-tok hōm yūmū'ā', puxix tu hāpxop xohix yūmū'ā' hok popmāp-tup kamah. ³³ Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux. 'Ok tik 'ūm xip, nūy 'ūkummuk 'āktux? 'Ap tik 'ūm xip'ah, yā Topa mūn te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ³⁴ Yīy tikmū'ūn 'ūm 'a' kummuk 'āktux'ah. Kunnix xok, yā putpu' hi', tu Topa yīpxe'e hā' xip, tu yūmūg pupi Topa tu ta tu' xak, ³⁵ tu mō yūmūg yāy xe'ēgnāg. 'Ap tikmū'ūn 'ūm xip'ah, xix hāpxopmā'ax 'ūm xip'ah, nūy Topa pu' hupmā hok, puyīy Topa yūmūg putup hok. Yūmūg xūy xix hāpxop xak'ax tat punethok, xix tikmū'ūn te yūmūg xūyghāhā', ha putup te yūmūg kix, ha topixxax 'ūm yūmūg xip hok, xix tikmū'ūn kummuk te' xak, nūy yūmūg kix, puxix Kunnix mūn mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg nīm 'ohnāg. ³⁶ Topa yōg tappet te: "Āmnīy xohix hā tikmū'ūn te yūmūg putup nōg, tu yūmūg kix putup, yūmū'ā yā Topa hā tikmū'ūn hah. Tikmū'ūn te kahnēn mōgāhā', nūy putex, ha taxīy yūmūg mōgāhā', nūy yūmūg kix," kaxīy.

³⁷ Pāyā tute yūmūg nōā hok, Yeyox Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg hah, yīy yūmūg kuxa hittup xexka', 'īhā pexkox ha yūmūg mōg kumak mōg. ³⁸ Yīy 'āte hāmyūmmūg. Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg nīm 'ohnāg. Pe yūmūg hi', pe yūmūg xakix, puxix Kunnix yūmūg nīm hok. Pexkox yōg xop xix yāmīy xop te yūmūg nīmā hok, ha hōnhā Kunnix te yūmūg mūtik tihi', tu hāptup hā yūmūg mūtik hi putup, xix hāptup nōy xohix hā Kunnix te yūmūg 'ūm nīm putup'ah, mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu'. ³⁹ Yā pexkox yōg xop te Kunnix nīmāp-tup hok yūmū'ā', xix hām xexka xix hām kaka' pip xop te yūmū'ā nīmāp-tup hok kamah. 'Ap xip'ah hāpxopmā'ax te Topa pu hupmāhā', puyīy

yūmūg nīm, ha mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg.

9

Topa xix yāy yōg tikmū'ūn

¹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Kunnix yōg, hu 'ap koi't'ah. Topa Koxuk tek kopa' xip, tuk kuxa pu hāmyūmmūgāhā', tu: "A xatep koi't'ah," kaxīy. ² 'Ūgkuxa hittup 'ohnāg, yāk kuxa xūy, 'īhā 'āte yāy yōg tikmū'ūn pe'paxex. Yāk xape xe'e Yoneo yōg tikmū'ūn, 'ūgmūg hep puxet tu'. ³ 'Āte hām'āktux'ax hu: Pūyā Topa 'ūgkummugā', nūy 'ūkxape hā hāmmaxnā! Tu xe hām'āktux'ax, hu: Pūyā Kunnix 'ūgnīm, nūy tuk xape mō'nīynām 'ūyānān tu'. ⁴ Nō'ōm yā Topa yōg tikmū'ūn, ha' yīmōgatux, pu Topa hāk-tok xop, ha Topa te' xexkanāhā', yāy mūtik, tu' pa'ax mīy nōm xop mūtik, tu tu' xat'ax hōm. Yā 'ōm te Topa xak, tu' yēy Topa keppah, ha Topa te nō'ōm mūtik hām'āktux xex. ⁵ Ha mōnāyxop hittap mōkputox, ha Kunnix mūn kama mōnāyxop hā mōkputox. Pūyā' xohix Topa xexka 'āktux mō kuma' mōg, 'ūxexka xe'ēgnāg hah. Hamūn.

⁶ Pa 'a Topa te hām'āktux hitop tu' xex'ah. 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah, pāyā 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix 'a Topa yōg'ah. 'Āmhok. Topa te 'a xohix yīmōgatux'ah. ⁷ Yā Mōnāyxop hittap nām 'Amanām mōkputox, pāyā' yāg Topa hā yāy kutok xop. 'Ap xohix'ah. Yīy hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āk-tok 'Iyak mōkputox yā 'āmōkputox xe'e', 'ap nōy xop 'ūm 'āmōkputox'ah. Yā' puknōg," kaxīy. ⁸ Yīy Topa te 'Amanām mōkputox xohix 'ap putup'ah, pa hām'āktux xex 'Amanām mūtik hu: "Āk-tok 'Iyak mōkputox, nō'ōm 'āmōkputox xe'e', 'āte xa hām'āktux xex hah," kaxīy. ⁹ Tu hām'āktux xex, hu: "Hāpxip 'īhā' putpuk nūn'ax, ha 'āxetut Xat tek-tok put putup," kaxīy.

¹⁰ Ha 'Iyak xetut Hemek, tuk-tok pit 2 pop, ha' tak 'Iyak 'ūp-xet, ¹¹⁻¹² pa Topa tek-tok puxet yāy kutnā tap, hak-tok 2 te' tut tex kopa tihī', 'īhā Topa te' tut pu hām'āktux, hu: "Āk-tok hāmāxap te' taknōy pu' hām putup, tu' taknōy 'ūk-nāy tu' nāhā pu' hām putup," kaxīy. Pa Topa te hām'āktux, 'īhāk-tok 2 te' tut tex kopa' tihī', tu hāpxopmā 'ohnāg, pe' māx, pe' kummuk, pa Topa te' yāy kutnā tap, ¹³ yīy Topa yōg tappet te: "Āte Yako putup pax, tu 'Eyao putup nōg," kaxīy.

¹⁴ Yūmū'āte putep 'āktux'ax? 'Ok Topa te hāpxopmā kohe'? 'Āmhok. ¹⁵ Tu Mōnāyxop Mōyex pu hām'āktux, hu: "Ātep-tup, nūy tikmū'ūn 'ūm kuxa ka', kopxi' kuxa ka'. Yā puxi'," kaxīy. ¹⁶ 'Ūyūmmūg. Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka', 'ok pe tikmū'ūn tep-tup, 'ok pep-tup hok, 'ok pe tikmū'ūn te hāpxopmāhā', pe hāpxopmā hok, pāyā Topa te' kuxa ka'. ¹⁷ Topa yōg tappet te Pana'o hittap 'āktux, ha Topa te nōm pu hām'āktux, hu: "Āte 'āxexkanāhā', nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'ūgmūn ka'ok yūmmūg, puyīy hām xexka xohix yōg tikmū'ūn tek xuxet'ax yūmmūg," kaxīy. ¹⁸ Yīy Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa ka', puxi' kuxa ka', tup-tup, nūy tikmū'ūn nōy kuxa māmā hok, puxi' mām 'ohnāg.

Topa te tikmū'ūn kuxa ka', tu hāpkummuk hā' yānān kamah

¹⁹ Pa tikmū'ūn te: "Ok Topa te hāpkohe mīy, 'īhā tikmū'ūn kummuk 'āktux? Topa te tikmū'ūn kuxa māmā hok, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, Topa mūn tep-tup hah," kaxīy. ²⁰ Nāy. Yāy pe'āpaxex xexka hok. 'Āk-tōgnāg, ha Topa mūn xexka xe'ēgnāg. Xate putōy putuk, nōm hā tikmū'ūn te nax mīy. Pax pu putōy te: "Tep tu xāhā nax?" kaxīy. ²¹ Nāy. Tikmū'ūn te putōy hā nax mīy, yā

hāmyok miy, tu' nax hu' mīy, tu naxtox nūnnāp-tup, hu' mīy. 'Ūp-tup, hu' mīy, ha' yāg māynāg, xix 'ūnōy max miax.

²² Ha kaxīy Topa te hāmyok mīy. Tute' xohix pu' gāy yūmmūgāp-tup, pu' xohix Topa yā 'ūka'ok yūmmūg, yīy tikmū'ūn kummuk hā' tot, tu nōm koxyōy'ax. ²³ Tu' max xe'ēgnāg, tu yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ū yūmmūg. Yīy Topa te yūmūg kuxa ka', 'ū yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg kamaḥ, hamūn mūtik, ²⁴ tu yūmūg xānāhā', Yoneo yōg tikmū'ūn kopa 'ūyāg xānāhā', xi' puknōg xop kopa 'ūyāg xānāhā'. ²⁵ Hōmā 'Oyex te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', hu:

“Āte' puknōg xop putup, yā yōgnū tikmū'ūn, hōmā 'āte tu nōm xop putup nōg, pāyā hōnhā nōm mō'yāy xe'ēgnāg.

²⁶ Ōnte Topa xe'ēgnāg te nōm xop pu hām'āktux tap, tu:

'Yā 'āxop puknōg, 'ap yōg'ah tikmū'ūn, kaxīy.

Yā 'ōnte Topa xe'ēgnāg te yāy yōg tikmū'ūn 'āktux putup, yā Topa hi xe'ēgnāg,” kaxīy.

²⁷ Ha 'Iyait kama te Topa pupi ham'āktux, tu: “Yoneo yōg tikmū'ūn xohix punethok yā 'āmot xap xohix punethok putuk, pa 'ātek-tīgnāg yīmōgatux, nūy kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. ²⁸ Ūgnūn mō'ka'ok, tu' hep xop xohix tu pagop-tup, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu',” kaxīy. ²⁹ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu: “Pax pu Topa xe'ēgnāg yūmūg mōkputox xohix kix, puxix yūmū yōg kōmēn te Xonōm putuk, xix Gōmōg putuk, yā' hok yūm,” kaxīy.

'Iyaet yōg tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āpak

³⁰ Yūmū'ātep tep 'āktux'ax? Nūhū': Yā' puknōg te Topa xak ohnāg, tu hāpxopmā max hok Topa pu', pa Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, 'ūkuxa mām ka'ok tu', ³¹ 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax xak, nūy Topa pu' xat'ax hā yāy kuxa tupmā', tu' tupmā hok. ³² Tep tu' tupmā hok? 'Ūkuxa mām 'ohnāg, tu hāpxopmā punethok, nūy yāyhā 'ūmax, hu' kuxa mām 'ohnāg Topa kopah. Tu tikmū'ūn putuk, nōm tikmū'ūn te mīkaxxap xexka yīmū hām tu' nāhā', ha mīkaxxap yīmū' nāhā'. ³³ Yā Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, 'ihā mīkaxxap xexka 'āktux, tu: “Pēnā'! Yīktix Xiām tu 'āte mīkaxxap xexka mō'yūm, pu tikmū'ūn hām tu nā', mīkaxxap te' kup hā' tak, ha' nāhā', ha tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok mīkaxxap kopah, puxix tu yāy pu' hūpmā hok,” kaxīy. Yā tappet te Kunnix 'āktux, nūy tikmū'ūn kuxa mām'ax yūmmūgā'.

10

¹ Ūkxape xop, 'āte' xak, puyīy yōgnū tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'āte Topa tu' xak pax tikmū'ūn pupi', ² tu hāmyūmmūg, ha Topap-xehnāg xak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. ³ 'Ap kuxa tupmā yūmmūg'ah, tu yāy pe'paxex hā yāy kuxa kummuk tupmāp-tup, pa Topap-xehnāg te tikmū'ūn kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ⁴ Ha Kunnix nūn, nūy mīpkupnix tu' xok yūmūg pupi', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok 'ōm kopah, puxix Topa' kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yīy Yoneo xop hitop tu' xat'ax mīy. Yā' kuxa tupmā hok.

Topa te tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit'ax

⁵ Mõnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax 'āktux, hu: “Tikmū'ün yīpkox pip 'ūxat'ax pu', puxi' xat'ax nōm hīnnāp-tup,” kaxīy. Ha kaxīy 'ūxat'ax te tikmū'ün kuxa tupmāhā Topa pu', 'hā tikmū'ün te nōm pu' yīpkox pip, ha Mōyyex te tu' xuktux. ⁶ Pa Topa yōg tappet te hām'āktux nōy yā kamah, tu Topa te tikmū'ün kuxa tupmā 'āktux, tu Topa te' kuxa mām ka'ok xop kuxa tupmā 'āktux, hu: “'Ūyīpkopit hok, hu: “'Ū 'üm te pexkox tu' mōg putup, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā'?” ” kaxīy. Tu Kunnix nū'kutnā'ax 'āktux, yā' nūn tap, nūy yūmūg kuxa tupmā'. ⁷ Tu xe' yīkopit, hu: “'Ū 'üm te xakix xop pet ha' mōg putup, nūy yūmūg kuxa tupmā'?” kaxīy. Yā Topa te Kunnix putpu' hīnnā tap 'āktux. ⁸ Tu xe hām'āktux, hu: “Topa te hām'āktux, tu hām'āktux 'üm mō'kutnāhā xa', ha 'āxop te hām'āpak, tu xe' xuktux, yā 'ākuxa kopa' xip,” kaxīy. Hak mū'āte Topa yōg hām'āktux'ax xa' xuktux, xayīy 'ākuxa yūm ka'ok Topa kopah. ⁹ 'Ok xatep-tup, pu Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'? Xatep-tup, 'āpu 'ānōy pu hām'āktux, hu: Yeyox mūn yāk xuxyā'! Kaxīy. Tu 'ākuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, Topa te' putpu hīnnāhā hah. Xate hāpxopmā kaxīy, puxix Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ¹⁰ Yūmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa te yūmūg kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yūmū'āte' yīpkox hā xuktux, puxix Topa yūmūg kuxa kummuk xit. ¹¹ Topa yōg tappet te: “Tikmū'ün kuxa yūm ka'ok nōm kopah, puxix tu yāy pu hupmā hok,” kaxīy. ¹² Ha' hep xop xohix pu hāmmaxnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa pu yāy putuk, Yoneo yōg tikmū'ün xi' puknōg xop. Topa yā yūmūg xuxyā', tu hāmmaxnāhā 'ūhep xop xohix pu', nōm xop te Topa tu' xak, pu hāmmaxnā'. ¹³ Topa yōg tappet te xe: “Topa te' hep xop xohix kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max yānān tu' tat, nōm xop te Topa tu' xak, pu' xit,” kaxīy.

¹⁴ Pa' hep xop punethok te ta tu' xak hok, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu', hu hām'āpak 'ohnāg. Tu hām'āpak hok, tikmū'ün te hām'āktux 'ohnāg hah. ¹⁵ Tu hām'āktux hok, tikmū'ün te mō'kutnā 'ohnāg hah. Topa yōg tappet te: “Yā' max tikmū'ün nū', nūy hām'āpak'ax max 'āktux,” kaxīy.

¹⁶ 'A' xohix tep-tup'ah. Hōmā mõnāyxop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi', tu: “Topah, pi'yā' yīpkox 'üm pip 'ūgmū'āte hām'āktux?” kaxīy. ¹⁷ Yīy tikmū'ün te Kunnix 'āktux'ax 'āpak hāmāxap, tuk-nāy tu' kuxa yūm ka'ok nōm hām'āktux'ax kopah.

¹⁸ Pa 'āte xe' yīkopit, hu: 'Ok tikmū'ün te hām'āpak hok? Ham'Ūn. Yā' xupak. Topa yōg tappet te: “Tikmū'ün xohix te' yīy'ax 'āpak, yā hām xexka xohix yōg tikmū'ün te nōm hām'āktux'ax 'āpak.” Kaxīy.

¹⁹ Hak yīkopit, hu: “'Ok Yoneo yōg tikmū'ün te hām 'üm yūmmūg hok?” kaxīy. Yā' yūmmūg. Pa hōmā mõnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg hām'āktux kax'āmi', tu:

“'Āte 'āyīpkumīygāp-tup, 'ūpuknōg xop hā 'āyīpkumīygāp-tup, 'ūpuknōg xop yā' hep puxet 'ohnāg, pāyā 'āte 'āyīpkumīygāp-tup, 'hā puknōg xop yāyhā yōgnū tikmū'ün. 'Āte 'āgāyāp-tup nōm puknōg xop hah, nōm puknōg xop pa te hām'yūmmūg 'ohnāg hā 'āte 'āgāyāp-tup,” kaxīy.

²⁰ Ha mõnāyxop hittap 'Iyait kuxānōg 'ohnāg, tu Topa pupi hām'āktux tikmū'ün pu', tu:

“Nōm xop tek 'ūm xak hok, pak xipihī,” kaxīy.

²¹ Tu Yoneo xop 'āktux, hu:

“Āte tikmū'ūn xānāhā', mō'yāy xe'ēgnāg tu',
pāyā' yīpkox 'ohnāg, xix hām'āpak 'ohnāg,” kaxīy.

11

Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa ka'

¹ Āte xe' yīkopit, hu: 'Ok Topa tep-tup hok yāy yōg tikmū'ūn? 'Ūp-tup! 'Ūgmūn kama nōm Yoneo tikmū'ūn yōg. 'Ūgmūn 'Iyaet yōg tihik, yāk mūn mōnāyxop 'Amanām mōkputox, xix Meyamīy yōg xop kopak xip. ² Topa te Yoneo tikmū'ūn putup hok'ah, tu nōm yīmōgatux tap. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te 'Iyaet yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk Topa pu', ³ tu: “Topah, tikmū'ūn te 'ōg tik xop kix, nōm xop te 'āmūn pupi hām'āktux, ha 'ōg mīmpe koxyōy, tu mīmpe hāpxop mō'hap'ax Topa pu' koxyōy, hak mūn puxeñnāg xip, hak putex putup kama nōmhā,” kaxīy. ⁴ Ha Topa te' yānān tu hām'āktux, hu: “Āte tik max xop xohix te 700 yīmōgatux, ha topa komut Mat pu nūktettex 'ohnāg,” kaxīy. ⁵ Yā hōnhā kaxīy kama. Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xop yīmōgatux, tu nōm xop ha hāmmāxnāhā', tu' kuxa ka', ⁶ tu' yīmōgatux 'ūkuxa ka tu'. Pax pu Topa hāpxopmā max hā' yīmōgātux, puxix tu tikmū'ūn kuxa ka hitop tu', pāyā Topa te' hok hā hāmmāxnāhā'.

⁷ Yīy Yoneo xop te' xak, puyīy 'ūxat'ax hā' kuxa tupmā Topa pu', pāyā hitop tu' xak. Ha tikmū'ūn kutōgnag Topa te yīmōgatux, nūy 'ūkuxa tupmā yāymūn pu', ha Yoneo nōy xop xexka te Topa pu' yīpkox 'ohnāg. ⁸ Topa yōg tappet te: “Topa te nōm xop putox ka'ogāhā', yā hōnhā hāmyūmmūg 'ohnāg,” kaxīy. ⁹ Ha Mōnāyxop Namix te:

“Pūyā Topa 'ūyōg hāpxopmā'ax kummuk hā' pago.

Pūyā yāy yōg kummūk'ax hā' kummuk xop mūg ka'ok.

¹⁰ Pūyā' pēnā hok, xix hāpxop xak'ax tu' hittupmā hok,” kaxīy.

¹¹ Āte xe' yīkopit. Yoneo yōg tikmū'ūn te Kunnix putup nōg, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā'. 'Ok Topa tep-tup hok? Yāp-tup! Pāyā Topa te' hip, pu tu' puknōg xop yīpkox pi', puyīy Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkumīy puknōg xop hā, nūy tu' yīpkox pi kama Topa pu'. ¹² Yoneo yōg tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, yīy Topa te' hep xop xohix ha hāmmāxnāhā', tu' hāmmāxnāp-tup xexka', 'Ihā Yoneo yōg tikmū'ūn kama' yīpkox pip, 'Ihā Yoneo yōg tikmū'ūn punethok yīpkox pip hām'āpak max ta tu'. Yā Topa te' xohix te xīy mō'kupix, pu yīpkox pi'.

Topa te Yoneo xop hā' puknōg xop kuxa kummuk xit'ax

¹³ Āte' puknōg xop pu hām'āktux nōmhā. Topa te mōgkutnāhā' puknōg xop hah, pu hām'āpak max'ax 'āktux, hak kuxa hittup. ¹⁴ Pūyā Yoneo yōg tikmū'ūn 'ūpuknōg xop pēnā', nūy kuxa mām ka'ok yūmmūg, hu' yīpkumīy, yā 'āte' xak, pu' yīpkumīy, pu Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy kuxa max yānān tu mō'tat.

¹⁵ 'Ūpuknōg xop yāyhā Topa hā' xape', 'Ihā Topa te Yoneo xop putup nōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix putup 'ūxeheh, puxix Topa' xakix xop putpu' hīmnā'.

¹⁶ Tikmū'ūn te pām koxip, nūy Topa pu' 'ōm yāg hōm, puxix pām xohix Topa yōg. Tikmū'ūn te yīpxatit hōm Topa pu', puxix mīm xexka kup kama Topa yōg, xix mīmmāg kama. Yā mōnāyxop hittap te mīm yīpxatit putuk, ha mīmmāg te hōnhā yōg Yoneo xop putuk. ¹⁷ Mīm xexka kup 'Onimet, tu hāmpak'ax xuka'

yüm, ha' mīmmāg 'um xak, ha 'Onimet kup puknōg tu mīmmāg xut, 'ūkup te hāhipak tu' yüm ha' xut, ha' mīmmāg xut, nūy kup nōy putox tu' hīy, pu tu tox, mīmmāg nōy putuk. 'Āxop puknōg xop te 'Onimet puknōg putuk, Topa te xa hāmaxnāhā, tu xa hāmaxnāhā Yoneo xop putuk. ¹⁸ Yīy Yoneo xop yāk-tōgnāg pe'āpaxeh hok: 'A 'āxop te yīpxatit putuk'ah. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te mīmmāg putuk, yā mīmmāg te' yīpxatit tu' tup.

¹⁹ Pa 'āxop te: "Tikmū'ün te mīmmāg xe'e' xut, nūy nō puknōg hīy 'üp-tox tu', pu tu tox. Ha kaxīy Topa te yāy yōg Yoneo xop mōy, nūy 'ūgmūg nōy hā' yānān, puk mūg yā yāy yōg tikmū'ün, mō 'ūgmūg yāy xe'ēgnāg tu'," kaxīy. ²⁰ Hamūn. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa tep-tup nōg, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha 'ākuxa mām ka'ok, yīy Topa te 'āp-tup pax, pa yāy pe'āpaxeh xexka hok. 'Ākuxānōg, ka 'ākuxa mām kux. ²¹ Hōnhā Topa te yāy yōg Yoneo xop putup nōg. 'Ākuxa te Topa nīm, puxix Topa kamah 'āp-tup nōg. ²² Topa te hāmyok mīy, tu tikmū'ün kuxa ka kamah. Tu hāmyok mīy 'ihā tikmū'ün kummuk xūyghāhā, tu' yānān tu' kummugāhā, tu 'ākuxa ka', 'āyīpkox pip hah. 'Āyīpkox hok, puxix Topa 'āmōy kamah. ²³ Yoneo yōg tikmū'ün te yāy putat kummuk nīm, nūy kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, puxix Topa' putpu' kuxa māmā, yāy yōg xip'ax tu'. Ha tikmū'ün te mīmmāg xe'e' hīy putpu', puyīy xip ka'ok. Kaxīy Topa te Yoneo xop māmā'ax 'ūxeheh. ²⁴ 'Āxop puknōg, tu 'Onimet mīmmāg putuk. Tikmū'ün te mīmmāg xut, nūy kup xe'e' tu' hīy, pu tu' kup xe'e' hā' mīmmāg. Yoneo yōg tikmū'ün te 'Onimet kup xe'e' putuk, ha Topa te yā yāg putup nōg, tu' xep-tup'ax kamah, puyīy yāy mūn hā tikmū'ün xe'e' 'ūxeheh.

Yā Topa mūn max xe'ēgnāg

²⁵ 'Ūkxape xop, 'ūg'āpax: Hōnhā Yoneo yōg tikmū'ün yīpkox 'ohnāg, pa hāptup nōy xohix 'ihā' yīpkox pip putup, 'ihā' puknōg xop xohix punethok te Topa yōg putat hā' mōg, ha Topa te' xohix te xīy mō' kupix, pu mōg. 'Āte xa hām'āktux'ax 'āktux, xayīy yāy yōg hāmyūmmūg pe'āpaxeh hok. Ha Topa te hām'āktux xe'e', nūy yāy yōg tikmū'ün pu hāmyūmmūgā'. ²⁶ Tu Yoneo yōg tikmū'ün xohix mōy putup, hāpkummugā'ax tu' mōy putup, yīy Topa yōg tappet te:

"Tik te yīktix Xiām tu' xip,
tu' nūn putup, nūy tikmū'ün kuxa kummuk xit,
nūy Mōnāyxop Yako mōkputox
kuxa kummuk xit.

²⁷ 'Āte hāmpa'ax mīy putup tikmū'ün mūtik,
'ihā 'āte' kuxa kummuk xit,
tu' kuxa max yānān tu' tat," kaxīy.

²⁸ Yoneo xop te Topa hā' puknōg, hām'āpak maxp-tup nōg tu', ha kaxīy 'āxop yā Yoneo xop'ah, nūy Topa hā 'āxape', pa Topa te Yoneo xop yīmōgatux tap, mōnāyxop hittap ha' yīmōgatux, tu hām'āktux xex, hu: "Āte 'āmōkputox hāk xape mōg kumak mōg, tuk kux 'ohnāg," kaxīy. ²⁹ Topa te Yoneo yōg tikmū'ün yīmōgatux, tu mō'yāy xe'ēgnāg, ha' hupmā 'ohnāg, yā Topa te' kuxyā 'ohnāg, tu nōm hā hāmaxnāp-tup. ³⁰ Hōmā 'āxop puknōg, 'ap Yoneo xop'ah, 'āyīpkox 'ohnāg Topa pu', ha Topa te 'ākuxa ka', Yoneo xop yīpkox 'ohnāg ha 'ākuxa ka'. ³¹ Yā Topa te 'ākuxa ka', ha Yoneo xop yīpkox 'ohnāg nōmhā, pu Topa kama nōm xop kuxa ka'. ³² Yā' hep xop xohix yīpkox 'ohnāg Topa pu', yīy Topa te' hīy, yāy yōg hāpxopmā'ax ha' hīy, hā Topa te' xohix kuxa ka', pu' xohix tu' mūg.

Pūyā Topa max xe'ēgnāg 'āktux

³³ Topa te yā xohix ha hāmmaxnā xe'ēgnāg, pexkox yōg hāp̄xop xexka xe'ēgnāg hā, ha hāmyūmmūg xe'ēgnāg. 'A tikmū'ūn te Topa yōg hāp̄xopmā'ax xohix yūmmūg'ah, nūy tu nōy pu' yūmmūgā'. 'Āmhok. ³⁴ Yīy Topa yōg tappet te:

"Tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg'ah, tu Topa pu hāmyūmmūgā 'ohnāg,

³⁵ tu Topa pu hāp̄xop hōm 'ohnāg kamah, pu tu ta nemēn, nūy yānān tu' pago. 'Āmhok." Kaxīy.

³⁶ Yā Topa-xet te hāp̄xop xohix mīy, tu hāp̄xop xohix hinnāhā', tu yāymūn pu' mīy, xix yāy pu hinnāhā'. Yā Topa mūn xexka xe'ēgnāg. Pūyā tikmū'ūn te nōm xexka 'āktux mō kuma' mōg! Hamūn!

12

'Āpu yūmū'āte Topa tu hāp̄xopmā'

¹ Yīy 'āte xak xape xop xapit, xayīy Topap-xehnāg pu yāymūn hōm, tikmū'ūn te hāp̄xop hok hōm putuk. Yā 'āxop te ta nemēn, Topa te 'ākuxa ka hah, xayīy nōm puxehnāg pu 'āyīpkox pi'. Yā Topa tep-tup pax. Hamūn. Yā kaxīy 'āxop te Topa pu nū'āktetex xe'e'. ² Hām xexka tu' pip tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg, yīy nōm pu 'īpkox hok, nūy yōg hāp̄xopmā'ax tat hok. Pa Topa te 'āp̄tox maxnā'ax, xayīy Topa yōg putup'ax yūmmūg, nūy hāp̄xopmā max. Topa te nōm putup, yīy 'ā māynāg mīy Topa tu'.

³ Topa tek mūn ha hāmmaxnāhā', tuk ka'ogāhā', yīy xa hām'āktux, hu: 'Āmpē'āpaxeh max, nūy yāy yōg hāp̄xopmā'ax kopit max. Topa te 'ākuxa māmmā ka'ok, xayīy 'āxop xohix hāp̄xopmā max, Topa te yā 'āxat hah. ⁴ Tikmū'ūn yīn puxet, tu' kup punethok, xix hāp̄xop te yīn kopa' pip punethok, xi' mīy'ax punethok. ⁵ Kaxīy yūmūg xohix punethok, pāyā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yāk puxet, yā 'āyīn putuk. ⁶ Topa te yūmūg xohix ka'ogāhā', tu' hok hā ka'ogāhā', nūy hāp̄xopmā', tu' hok hā yāy yūmūg ka'ogāhā'. Tu tikmū'ūn puxet ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux. Pūyā nōm tikmū'ūn hām'āktux, Topa te' kuxa māmmā ka'ok hah. ⁷ Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu' nōy hā tu tehet. Pūyā nōm tikmū'ūn hā tu' tehet. Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu hāmyūmmūgā'. Pūyā hāmyūmmūgā'. ⁸ Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu tu' xape xop mō'nīynām, nūy ka'ogā'. Pūyā mō'nīynām. Xi' nōy ka'ogāhā', pu hāp̄xop hok popmā'. Pūyā' popmā', nūy tu' xupkumīy hok. Xi' nōy ka'ogāhā' pu tu' xat. Pūyā tu' xat max. Xi' nōy ka'ogāhā', pu tu' nōy kuxa ka', nūy tu hittupmā'. Pūyā tu hittup, 'ūnōy kuxa ka 'īhā'.

⁹ 'Āxape hā mō'āmā hok, pa nōm putup pax xe'e'. Hāp̄kummuk'ax putup hok, nūy tu hāmma xax, nūy hāp̄xopmā max mō kuma' mōg. ¹⁰ 'Āxop xohix Kunnix hā 'āxape', yīy 'āxop xohix hā yāy xape'. 'Āpu, yāy putup pax, nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexkanā xip. ¹¹ Hāp̄xopmā max, tu tuknōg hok, nūy Topa pu hāp̄xopmā, 'ākuxa hittup tu'. ¹² 'Ākuxa hittup 'īhā Yeyox Kunnix nūn'ax hā' hip, tu hāp̄xopmā ka'ok hā' tot, nūy hāmma hip, xix Topa pu hām'āktux mō kuma' mōg, yā' kux hok. ¹³ 'Āxupkumīy hok, tu 'āxape hok xop pu hāp̄xop hōm, xi' puknōg xop xānā', pu 'āpet kopa' mōy mō'xip.

¹⁴ Topa tu' xax, pu hāmmaxnā tikmū'ūn kummuk hah, nūy nōm xop te 'ākummugā xop ha hāmmaxnā', ha Topa tu' xax hok, pu yīy nōm pu hāp̄kummugā 'ūyānān tu'. 'Āmhok. ¹⁵ Tikmū'ūn potaha', 'āpu nū yōkāmū poho kamah. Tikmū'ūn hittup, 'āpu nū mūtik 'āhittup kamah. ¹⁶ 'Ānōy mūtik 'āti

max, ha yā tukmīy hok. Yāy pe'āpaxeh xexka hok, pa' nōy te 'āxat'ax pu 'āyīpkox pi', nūy nōm pu 'āhām max. Yāy pe 'āpaxeh hok, hu: Yā puxehnāg 'āte hāmyūmmūg. Kaxīy.

¹⁷ Tikmū'ūn te xa hāpkummugā', 'āpu, 'āyānān tu hāpkummugā hok. 'Āpu, hāpxopmā max, puyī' xohix yūmmūg, tu: "Hāpxopmā max 'ōhōm," kaxīy, nūy xa hām'āktux max. ¹⁸ Ūxax, nūy tikmū'ūn xohix mūtik yāy kix ta tu yāytukmīy 'ohnāg, nūy 'āxohix kuxa māmā'. ¹⁹ Tikmū'ūn te xa hāpkummugā', 'āpu 'ūyānān tu' kummugā hok. 'Āmhok. Pūyā Topa' kummugā', ha Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu: "Ūgmūn yā Topah, tu hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu pago," kaxīy. ²⁰ Ha Topa yōg tappet te xa hāmyūmmūgāhā', hu: "Tikmū'ūn te xa tu' gāy, tup-tup xūy, 'āpu, tu' hōm hāpxop, puyī' mā'. 'Ūgāy xop te kōnāg tat xak, 'āpu, kōnāg tat, nūy hōm, puyī' xo'op. Kaxīy xate' gāy xop kuxyāhā', pu yāy hāhup xexka', yā' payīn pukpex," kaxīy. ²¹ Tux hok, xa hāpkummuk mīy hok, pa hāpxopmā max, xayīy hāmmax mīy.

13

Gohet yōg tik xop pu 'āyīpkox pi'

¹ Pūyā' xohix gohet pu yīpkox pi', nūy tik xop te tikmū'un xat'ax pu yīpkox pi'. Yā Topa te' tux hok pu tu tikmū'ūn xat. ² Tikmū'ūn te gohet xop pu' yīpkox hok, puxix Topa pu' yīpkox hok kamah, ha Topa te nōm tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kummuk kopit, tu' xūyāp-tup, pu tu pago. ³ Tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix gohet yīpkutuk hok, ha tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, puxi' yīpkutuk. Xatep-tup nūy 'ākuxānōg hok, 'āpu hāpxopmā max, puyīy tik te 'āxat'ax 'āmax 'āktux. ⁴ Ōhōm te Topa pu' hām, nūy xa hāmmaxnā'. Xate hāpkummuk mīy, 'āpu 'āxat'ax yīpkutuk, tute 'āxūyā'ax, xa tu pago. Topa te' xat'ax xop xat, pu' yānān tu tikmū'ūn kummuk pu hāpkummugā'. ⁵ Yīy 'āxat'ax xop pu 'āyīpkox pi', Topa te 'āxat hah, 'ākuxa te 'āxat hāmāxap, ha 'āxūyā hok kamah.

⁶ Ōg tayūmak hā pago kama gohet pu', gohet te nōm tayūmak xak hah. Yā' xat'ax xop te Topa pu hāpxopmāhā', 'īhā 'āxat. ⁷ Hu pago tayūmak hā xate ta nemen, xix' xat'ax xop pe'āpaxeh xexka kama xate tā nemēn.

'Ānōy ha hāmmaxnā'

⁸ Tikmū'ūn pu ta nemēn hok, pap-tup pax xexka'. Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax māynāg mīy, 'īhā' nōy putup pax. ⁹ Ūxat'ax te: "Ānōy hā xupxet hok," kaxīy, xix: "Ūp-tex hok," kaxīy, xix: "Hāpxop hā xupxet hok," kaxīy, xix: "Ānōy yīpkumīy hok," kaxīy. Yā' xat'ax xohix te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', ha hāmyūmmūg'ax puxet, hu: 'Ānōy putup pax, yā yāy mūn putup pax putuk. Kaxīy. ¹⁰ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxi' nōy pu hāpkummugā'ohnāg, yīy tikmū'ūn te' xat'ax pu' yīpkox pip, 'īhā' nōy putup pax xe'e'. ¹¹ 'Āpu, 'ānōy putup pax. Yā hāptup xe'e mō'nā'ax, puxix Kunnix nū', nūy yāy yōg tikmū'ūn yāy tu nū'xok, 'ākuxa tuknōg hok, nūy tikmū'ūn mō'yōn putuk hok. Yā hōmā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ¹² pa yā hāptūmnāg, ha hāptup te hāpkamet hā mō'nā'ax, ha kaxīy yūmūg xuxyā xupep putup. 'Āpu, yūmū'āte hāpkummuk mīy kux, nūy 'āmnīy xoptax kopa yōg hāpxopmā'ax kuxyā', nūy hāpkummuk mūtik yāy tuk-mīy māyōn xupep 'īhā'. ¹³ Yīy hāmyok mīy nōmhā, yāy xaptop hok. Hāpkute'ex kummuk hok, xix kenmuk xo'op hok, nūy 'āpaptux hok, xix 'ūpēnā pax hok, xayīy hāpkummuk mīy hok, xix 'ānōy hā xupxet hok, xix hāmpē'āpaxeh kummuk hok, xix yāy kix hok, xix 'āyīpkumīy hok. ¹⁴ Yā yūmūg

xuxyā Yeyox Kunnix te 'āpupi' xip, nūy 'āxeh, yī' tux hok pu xeh, ha yāy pu 'īpkox pip hok, nūy yāy yōg putup'ax mīy hok, ka hāpkummuk mīy.

14

'Ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok

¹ 'Āxop kopa' pip tikmū'ūn kuxa mām pu'uk, 'āpu nōm putup pax, pa hām'āktux hā' nōy yānān hok, 'ūyōg hāmpē'paxex hā yāy tuk-mīy hok. ² Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok, puxi' xit'ax xohix māhā', pa tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk te xogyīn mā 'ohnāg. ³ Tikmū'ūn yāg te hāpxop xohix māhā'. Pūyā' nōy mūn putup, nōm te xogyīn ma hok, nūy nōm pe'paxeh kutōgnāg hok. Tikmū'ūn yāg te xogyīn mā 'ohnāg. Puyā' nōy putup, nōm te hāpxop xohix māhā', pu nōm pe'paxex kutōgnāg hok. Topa te nōm putup pax, yā' puxi'. ⁴ 'Ok yāy pe'āpaxex xexka', nūy 'ānōy yōg kāmānat yōg hāpxopmā'ax kopit? Yūmūg xuxyā te' kopit putup, nūy hāmyūmmūg, 'ok pe kāmānat hām max, pe' hām kummuk. Yā' hām maxp-tup. Topa te' ka'ogā'ax, puyīy hāpxopmā max.

⁵ Tikmū'ūn yāg te hāptup tuknōg putup, 'īhā' nōy te 'āmniy xohip-tup, ha 'āmniy xohix te yāy putuk hamūn pu'. Pūyā tikmū'ūn kuxa xohix mām ka'ok, nūy hāmyūmmūg, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. ⁶ Tikmū'ūn te hāptup tuknōg putup, puxix mōy Topa xexka 'āktux, 'īhā nōm hāptup putup, ha tikmū'ūn te hāpxop xohix mā', puxix Topa xexka 'āktux, 'īhā hāpxopmāhā', hu: "Āmax Topah, tu hāpxop xohix 'ā' hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy. Ha tikmū'ūn te xogyīn mā hok, puxix tu Topa xexka 'āktux 'īhā' mā hok, tu: 'Āmax Topah, xa hām yōg hāpxop punethok 'ā' hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy. ⁷ Tikmū'ūn puxehnāg hā 'ap hī'ah, tup-xehnāg hā 'ap xok'ah, pāyā Topa te yūmūg xat, 'ok pe yūmūg hī', pe yūmūg xakix. ⁸ Yūmūg hī, kopxix Topa tu yūmūg hī'. Yūmūg xakix, kopxix Topa tu yūmūg xakix. Yā kaxīy, pe yūmūg hī', pe yūmūg xakix, kopxix Topa yōg yūmū'ā'. ⁹ Kunnix xok, tu putpu' hī', nūy tu yāyhā nōm hī xop yāy xuxyā', xī' xakix xop yāy xuxyā kamah. ¹⁰ Xix 'āmūn, tep tu xate 'āxape yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy hāpxopmā'ax 'āktux kummuk? 'Ānōy 'āktux kummuk hok. Yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, pu yūmūg yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, nūy hāmyūmmūg, 'ok pe yūmū'āte hāpxopmā max, pe hāpxopmā kummuk. ¹¹ Yīy Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux 'āktux. Ha Topa te:

"Āte xa hāpxe'e 'āktux, tu xa hām'āktux xex:

Yāk hī mōkumak mōg,

yīy 'ūhep xohix xop tek keppa nūktettex putup, nūy tu kuxa' yēy,

tutek mūn ha Topa xe'ēgnāg 'āktux putup," kaxīy.

¹² Yīy yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux.

'Ānōy kummugā hok

¹³ 'Āxape kummuk 'āktux hok. 'Āmhok, hāpxopmā hok, nūy 'ānōy pu hāpkummugā hok, puyīy hāpkummuk mīy hok. ¹⁴ 'Ūgkuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtī, hu 'āte hāmyūmmūg, ha hāpxop xit'ax xohix max, 'ūyī' mā', pa tikmū'ūn yāg te: "Nōm te xokxop mā hok xop. Yā' kummuk tikmū'ūn te' mā'," kaxīy, puxix nōm xit'ax yā nōm tikmū'ūn hā 'ūmā hok. ¹⁵ Xate nōm hāpxop mā', hu ta 'āxape kuxa hittupmā hok, tu' kummugāhā', hu nōm putup nōg. 'Āxit'ax hā 'āxape pu hāpkummugā hok, ka tute Topa yōg putat xak. 'Ok yūmmūg xate'?

Yä Kunnix te 'äxape pupi' xok, nŷy nō hāmmaxnā', pa xate' kummugāhā 'äxit'ax hā. 'Äpu 'änöy kuxa putex hok! ¹⁶ Xate hāpxopmāhā', tu hāmpe'äpaxex, hu: "Yä 'äte hāpxopmā max," kaxīy. Yä' max, pa 'äxape mütik hām'äktux hok, nŷy nōy yānān hok. Yä 'äxape te hāmpe'paxex nōy. 'Äyīy hok, xayīy 'äxape gāyā hok, ka 'äxape 'ög hāpxopmā'ax kopit kummuk. ¹⁷ Topa te yāy yög tikmū'ün xat, tu tikmū'ün kuxa tu' xat, tu putep mün mā'ax 'ap xat'ah, xix putep xo'op'ax 'ap xat'ah. 'Ämhok. Topa te tikmū'ün xat, pu max, tu' xat, pu tu kuxa yüm ka'ok, tu' xat, pu tu kuxa hittup xexka', ha Topa Koxuk te' kuxa hittupmā'ax, tu hāpxopmā'ax max hā' kuxa yümmā'ax. ¹⁸ Ha tikmū'ün te Kunnix pu hāpxopmā kaxīy, puxix Topa nōm 'ūmax 'äktux, ha tikmū'ün xohix te nōm 'ūmax 'äktux kamah.

¹⁹ Äpu yümū'äte hāxopmā maxnā', nŷy kuxa yümmā', nŷy yümüg xape ka'ogā'. ²⁰ Pa nŷy ta nōy kummugā hok. 'Äxit'ax hā 'änöy kummugā hok. 'Ämhok. 'Ög pa 'āti!' 'Änōy yā Topa yög, ha Topa te nōm putup pax, 'üyög hah, ha' kummugā hok, nŷy 'äxit max. ²¹ Topa tep-tup tikmū'ün te xogyīn mā hok, xix ta hep xupyäg xo'op hok, ka' nōy hā hāpkummugāhā'. ²² Xate hāpxopmāhā', tu' max pe'äpaxex, 'äkuxa yüm ka'ok, hu 'äxit, xi' xo'op, ha xate' yümmüg, xix Topa te' yümmüg. Puxi'. Tikmū'ün kuxa yüm ka'ok yāy yög hāpxopmā'ax kopah, puxix tu kuxa hittup xexka', ha' kuxa te yāy mün tu: Yä' max. 'Äte hāpxopmā max hōnhā," kaxīy. ²³ Pa tikmū'ün kuxa yüm pu'uk, tu yāy mün yīkopit, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk, 'ü hāpxop 'üm mā', puxix Topa' tux hok pu' mā hok, 'ükuxa yüm 'ohnāg hah. Tikmū'ün kuxa yüm pu'uk, 'ihā hāpxopmā', puxix hāpkummuk mīy, 'ükuxa yüm pu'uk tu'.

15

'Äpu, 'änöy yög putup'ax mīy

¹ Topa tek xat, 'üyīy yümüg xape xop mō'nīynām, nōm xop kuxa mām pu'uk mō'nīynām, nŷy nō ka'ogā', nŷy yümüg yāy yög putup'ax mīy hok. ² 'Änōy yög putup'ax mīy, nŷy nōm ha hāmmaxnā', pu tu kuxa yüm ka'ok Yeyox kopah. ³ Kunnix te yāy yög putup'ax mīy 'ohnāg, yīy Topa yög tappet te Kunnix 'äktux, tu hām'äktux, hu: "Tikmū'ün te 'äkummuk 'äktux, puxik mün kummuk 'äktux kamah," kaxīy. ⁴ Hōmā tik xop hittap te Topa pupi hām'äktux, tu tappet tu kax'āmi', ha mō'yümüg nīynām, 'üyīy nōā'tot, ha Topa yög tappet te yümüg ka'ogāhā', 'ü Kunnix putpu nün'ax hip. ⁵ Topa te 'äka'ogāhā', xix xa hā' totnāhā'. Püyā Topa 'äxop kuxa puxetnā', xix 'äp-tox puxetnā kamah, xayīy Yeyox Kunnix yög hāpxopmā'ax tat, ⁶ nŷy Topa yümüg Tak max 'äktux, nŷy 'äyīy'ax puxet hā Topa max 'äktux, yā 'ōhōm yümüg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'Ätak.

Yä hām'äpak max 'äktux Yoneo xop hā' puknög xop pu'

⁷ Äpu, 'äxape putup, yā kaxīy Kunnix te 'äp-tup, tu mō'äyāy xe'ēgnāg. 'Äxape putup pax, pu tikmū'ün te: "Topa mün max xe'ēgnāg!" kaxīy. ⁸ Äte xa hāpxe'e 'äktux: Kunnix te Yoneo xop tu hāpxopmāhā', tu nōm xop ha hāmmaxnāhā', pu nōm xop yümmüg, tu Topa te hāmyok mīy yümmüg. Yä Topa te' yög hām'äktux xex, tu mōnāyxop hittap pu' xex, tu' xaxok 'ohnāg, tu māynāg mīy. ⁹ Ha Kunnix te hāxopmāhā', pu' puknög xop yümmüg kamah, yā Topa te puknög xop kuxa ka', puyīy Topa max 'äktux, yīy Topa yög tappet te: "Yä 'āmax Topah, yīy 'äte' puknög xop pu hām'äktux putup, tuk-tex putup, nŷy 'āmax 'äktux," kaxīy.

10 Tu xe hām'āktux, hu:

“Pūyā' puknōg xop kuxa hittup Yoneo xop mütik.
Yā Topa te Yoneo yōg tikmū'ün yīmōgatux,” kaxīy.

11 Tu xe:

“Pūyā' puknōg xop xohix Topa xexka 'āktux,
pūyā' hep xop xohix Topa pu hām'āktux punethok,
nūy tu: “Āmax xe'ēgnāg,' kaxīy, Topa pu,” kaxīy.

12 Ha mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu:
“Yexe mōkputox 'üm nūn putup, nūy puknōg xop xat,
ha' hittup, tu' hip, pu mōkputox nū’,” kaxīy.

13 Yā Topa te yūmūg kuxa hittupmāhā', pūyā 'ākuxa māmā, xayī' hip, Yā yūmū'ā' hōm putup pekkox yōg hāpxop xohix, ha yūmū'āte' hip, nūy pop. Yā Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xa hāmmax hip kamah, nūy pekkox yōg hāpxop tu pop.

Paot te hāpxe'e 'aktux

14 Ūkxape xop, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ākopah, yā 'ākuxa max, tu hāmyūmmūg, ha 'āte 'āyūmmūg, ha hāmyūmmūg max, nūy 'ānōy pu hāmyūmmūgā'. 15 Pa 'āte xa kax'āmi tappet, tu xa hāpxe'e 'āktux, tuk kuxānōg 'ohnāg, nūy xa xaxogā hok. Yā Topa tek yāyuktāhā', 'ū hāpxopmā nōm pupi', tuk hittup xexka'. 16 Yā hāpxopmāhā Yeyox Kunnix tu, nūy hāmpuknōg yōg xop mō'nīynām, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, 'āmānex putuk tu', puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Topa kopah. Yā mō'yāy xe'ēgnāg, ha Topa Koxuk te nōm xop yīmōgatux, nūy Topa kuxa hittupmā'. 17 Ūghittup xexka', Topa tu 'āte hāpxopmāhā', tuk kuxa hittup. Yāk kuxap-xet Kunnix kuxa mütik. 18 Ap 'ūgkuxānōg'ah, tu hām'āktux xe'e', nūy Kunnix te hāpxopmā'ax 'āktux, 'a 'āte hām'āktux nōy 'āktux 'üm putup'ah, pa Kunnix 'ūgmūg 'üm hā hāpxopmā ka'ok, puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, 'āte hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', puyī' puknōg xop yīpkox pi Topa pu'. 19 Topa Koxuk te mōgkutnāhā', tuk ka'ogāhā', 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg, puyī' puknōg xop pēnā', hak ka'ogāhā', 'ū hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā kaxīy tikmū'ün 'üm te' mīy hok, yīk xip Yenoyanēn tu', tuk mōg, tuk xupep hāpxexka 'Init tu', nūy hām'āpak max'ax xohix 'āktux, nūy Kunnix 'āktux. 20 'Āte hāpxopmā punethok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, nūy Kunnix 'āktux puknōg xop pu', nōm xop te Kunnix 'āxet'ax 'āpak hok pu' suktux, nūy nōy yōg hāpxopmā'ax mīy hok. 'Āte putup'ah, 'ünōy te hāpxopmā hāmāxap, 'ūgnāy tu hāpxopmā'.

21 Ha Topa yōg tappet te:

“Tikmū'ün 'üm te nōm 'āktux 'ohnāg, pāyā' puknōg te' pēnāp-tup,
ha hām'āpak 'ohnāg xop te hāmyūmmūg putup,” kaxīy.

Paot te kōmēn xexka Hōm tu' mōg putup

22 Āmnīy xohix hā 'āte' xak, nūy 'āhak mōg, pāyāk mōg'ah. 23 'Āte hāpxopmā kux nūnte, kopxix 'āhak mōg. Yā 'āte' hip hāmyāxatamuk xohix hā, 'ūg 'āha mōg. 24 Huk mōg putup nōmhā. 'Ūgmōg putup hāpxexka 'Expān hah, tu 'āp-tup, xa mōgnīynām, 'ūyīy 'Expān tuk mōg, tu 'āxop mütik 'ūkxip putup hāmāxap. 25 Hōnhāk mōg Yenoyanēn tu', nūy Topa yōg tikmū'ün tu hāpxopmā'. 26 Yā hāpxexka Māxenōn yōg kuxa mām ka'ok xop, xix hāpxexka Genex yōg kuxa mām ka'ok xop te tayūmak pop, nūy Topa yōg tikmū'ün pu' popmā Yenoyanēn tu', nūy hok xop pu' popmā'. 27 Nōm kuxa mām xop te' popmāp-tup, nūy hok xop pu' popmā'. Yā' max 'ū popmā', Yoneo xop pu' yānān tu' popmāhā'. Yā

Yoneo xop te' puknōg xop ha hāmaxnāhā', yī' puknōg xop te tu ta nemēn, nūy yānān tu' hok xop pu hāpxop popmā'. ²⁸ 'Āte hāpxopmā kux, kopxi' hok xop pu hāpxop popmōg, tu 'Expān hak mōg putup, tuk mōg putat hā, kopxix 'āhak mōg kamah. ²⁹ 'Ūgmōg, nūy 'āha hāmaxnā', pu Kunnix 'āha hāmaxnā xexka'.

³⁰ 'Ūkxape xop, 'āte 'āxapit, yūmūg xuxyā te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg hah, xix Topa Koxuk te mōgyāy hah, xa mōgnīnām, nūy Topa puk 'āktux nām, puk mūn ka'ogā', ³¹ tuk pēnā max, tuk mōgnīy, puyīy Yoneo yōg kuxa mām hok xop tek kummugā hok. 'Āpu, Topa tu' xax kamah, puyīy Yenoyanēn yōg kuxa mām ka'ok xop 'ūgputup, 'āte hāpxopmā max hah. ³² Topa tek putup, kopxik mōg 'ūm 'āhah, tuk hittup xexka', nūy 'āmūtik 'ūktihi', nūy 'āmūtik 'ūghittup. ³³ Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix 'āmūtik tihi'. Hamūn!

16

Paot te' xape xop pu 'āneo

¹ Pep yā yūmūg xape hex, tu' max, tu kōmēn Xēnkenex yōg kuxa mām ka'ok xop pu hāpxopmāhā', tu' hok xop pu hāpxop popmāhā', ² yīy nōm putup, nūy nō tu 'ātehet, yā yūmūg xuxyā 'ūyōg kamah. Pūyā' xohix hā tu' tehet, yā tikmū'ūn punethok hā' xape, xix mūn hā' xape'. ³ 'Āte Pinixit xix 'Ak pu 'āneo hōm, yāk mūn mūtik Topa tu hāpxopmāhā', tu yāk mūn hā 'ūkxape xe'e'. ⁴ Tu 'ā' xok'ax, yīy 'āte nōm pu: 'Āmax xe'e', kaxīy. 'Āte' puknōg xop yōg kuxa mām ka'ok xop xohix mūtik hām'āktux, hu: 'Āmax xe'e! Kaxīy. ⁵ 'Āte' kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo hōm kamah, nōm xop te 'Ak pet tu yāy tu nū'nāhā'.

'Āte 'Ēpēn pu 'āneo hōm kamah, hak mūn hā 'ūkxape', tu 'Ax yōg tik te māxap, nūy kuxa yūm Yeyox kopah. ⁶ 'Āte Mānix pu 'āneo hōm, ha 'āxop pu hāpxopmāhā punethok. ⁷ Xix 'Ānenōn xix Yōn pu 'āneo hōm, ha kama Yoneo yōg tihik, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik pip kanet kopah. Yeyox yōg mō'pok xop te' yūmmūg max, ha' kuxa mām ka'ok hāmāxap, hak-nāy tuk kuxa yūm ka'ok kamah.

⁸ 'Āte 'Āpit pu 'āneo hōm, hak mūn hā yā 'ūkxape' xe'e, yāg mūg kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik. ⁹ Xix 'Ohmān pu 'āneo hōm, hak mū mūtik hāpxopmāhā', tu Kunnix tu hāxopmāhā', xix 'Extak pu 'āneo hōm, hak mūn hā 'ūkxape xe'e'. ¹⁰ Xix 'Apet pu 'āneo hōm, yā Kunnix tu hāpxopmā xexka', ha tikmū'ūn te' yūmmūg. Xix 'Anixtop pet kopa' pip xop pu 'āneo hōm. ¹¹ Xix 'Enoniām pu 'āneo hōm kamah, ha Yoneo yōg tik kamah, xix Nāxix pet kopa' pip xape xop pu 'āneo hōm kamah.

¹² Xix Tinipēn xix Tinipox pu 'āneo hōm, yā Topa tu hāpxopmāhā', xix Pex, hak mūn hā 'ūkxape', tu yūmūg xuxyā tu hāpxopmāhā xexka'. ¹³ Xix Hop pu 'āneo hōm, yā hāpxopmāhā xexka Topa tu', xi' tut pu 'āneo, yāk mūn hā yā' tut.

¹⁴ 'Āte 'Axīn pu 'āneo hōm, xix Penegōn pu' hōm, xix 'Ehēm pu' hōm, xix Pa'ot pu' hōm, xix 'Ehām pu' hōm, xix yūmūg xape xop te' pet kopa' pip pu 'āneo hōm. ¹⁵ Xix Pinot pu 'āneo hōm, xix Yonit pu' hōm, xix Neneo pu' hōm, xi' hex pu' hōm, xix 'Onīm pu' hōm, xix Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo hōm, nōm te' mūtik pip xop pu 'āneo hōm kamah.

¹⁶ Yāy kep ha yāy mūg, nūy tu 'āneo. Yā Kunnix yōg tikmū'ūn xohix te 'āxop pu 'āneo hōm.

Paot te hāmyūmmūgāhā'

17 'Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux: 'Og pa mōxip! Tikmū'ūn kummuk te xa hām'āktux hā' nōy yānān, puyīy 'āgāyā', puyīy yāy xakot, ha Topa yōg hām'āktux yūmmūgā kummuk. 'Āpu, 'ūnīm nōm kummuk xop. 18 Tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk ha xīy, puxix Kunnix yūmūg xuxyā tu hāpxopmā 'ohnāg, pāyā hāpxop xak, nūy xit. Tu hām'āktux māynāg, nūy yā tikmū'ūn pu mō'āmā', nūy tikmū'ūn hāmyūmmūg hok xop pu mō'āmā'. 19 Tikmū'ūn xohix te 'āyīpkox pip'ax yūmmūg, ha hām'āpak max'ax pu 'āyīpkox pip, 'āyīy xa tuk hittup, tup-tup, xa hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a 'āte putup'ah, xa hāpxopmā kummuk yūmmūg. 'Āmhok. 20 Topa te yūmūg kuxa māmāhā', tu hāpxip kutōgnāg 'ihā Hāmgāyāgnāg koxyōy putup, pu 'āxop totnok nām, tu' nōā'.

Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmāxā'!

21 Tīmōn tek mūtik hāpxopmāhā', tu xa 'āneo hōm, xix Noxix, xix Yaxām, xix Xoxit, te 'āneo hōm kamāh. Nū tik xop xohix Yoneo xop, 'ūgmūn putuk.

22 'Ūgmūn Tex, tu Paot pupi tappet kax'āmi', tu 'āxop pu 'āneo hōm, yāk mūn Kunnix yōg, 'āxop putuk.

23 Xix Gax te 'āneo, hak mūg pip Gax pet tu', ha' kuxa mām xop te nū pet tu ta tu yāy tu nū'nāhā', tu nū'āktettex. Xix 'Enax te 'āneo, ha kōmēn yōg tayūmak xex, xix Koat te 'āneo, ha yūmū'ā hā' xape'.

24 Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop xohix ha hāmmāxā'! Hamūn!

Paot te Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux

25 'Āpu yūmūg Topa xexka 'ūm 'āktux! Tu 'ākuxa māmā'ax ka'ok, xayīy 'ākuxa mām ka'ok mō' kuma' mōg. Yā hām'āpak'ax te' xuktux, 'āte nōm te xa' xuktux, tu Yeyox Kunnix xa' xuktux. Hōmā Topa te hāpxaptop, 26 pa hōnhā hāmyūmmūgāhā', tu tik xop hittap hā' yūmmūgāhā', nōm xop te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu Topa yōg tikmū'ūn hāmyūmmūg, ha Topa hi xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu' xat, pu' hep xop xohix pu' xuktux, pu hām xexka xohix yōg tikmū'ūn pu' xuktux, puyī' xohix yīpkox pi', xi' kuxa mām ka'ok hām'āpak max'ax kopah.

27 Topap-xehnāg, 'ūnōy 'a' ti'ah, ha hāmyūmmūg xe'ēgnāg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox Kunnix ha hām'āktux.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' I

¹ Ūgmūn Paot, ha Topa tek mūn yāyuktūnāhā, tu nūguktūnāhā 'āte hāp-xopmā Yeyox Kunnix pu', tu xa kax'āmi', yūmūg xape Xox mūtik 'āte xa ka'āmi', ² nūy tappet xa mō'kutnā', nūy kōmēn Konīn yōg kuxa mām ka'ok xop xohix hah mō'kutnā', 'ākuxa xohip-xet Kunnix kuxa mūtik hah. Yā 'āxop Kunnix yōg xop, nūy Topa hā tikmū'ūn xe'e'. Hak mū'āte tappet mō'kutnā'ax kamah 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix hah, nōm xop te yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tu' xak, pu tu' kox ka'ogā'. Yā Yeyox Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xohix hā' xuxyā'.

³ Pūyā Topa yūmūg Tak 'ākuxa māmā', nūy tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik xa hāmmxnā'.

Topa te Kunnix hā yūmū'ā hāmmxnāhā'

⁴ Topa te xa hāmmxnāhā', hak hittup, tu: 'Āmax, Topah! Kaxīy. Yā Topa te xa hāmmxnāhā', Yeyox te 'āxop pupi' xok ha hāmmxnāhā'. ⁵ Yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, pu hām'āktux ka'ok ha 'āyummūgāhā, xa hāmyūmmūg xohix. ⁶ 'Ākuxa mām ka'ok hām'āpak'ax kopah, ha Kunnix 'āktux, ⁷ yīy Topa te xa hāmmxnā xexkah, 'Thā 'āxop te Topa yōg hāptup mō'nā'ax xexka hip, 'Thā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putup putpu'. ⁸ Ha 'āka'ogāp-tup, 'Thā' nūn'ax hip, xayīy 'ākuxa tu max, 'Thā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xupep, nūy 'ūhep xop xohix yōg hāp-xopmā'ax kopit. ⁹ Topa xip ka'ok, tu mō'āgmūg xohix hā' xip ka'ok, tu yūmūg mūtik tihi', tu yūmūg xānāhā, 'ū nū', nūy yūmūg kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, nūy Topak-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet.

Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tuk-mīy

¹⁰ Ūxape xop, 'āte 'āxop tu' xak, xap-tox puxet xix kuxap-xet, nūy yāy mūtik ta tuk-mīy hok. Yā yūmūg xuxyā te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'āte xa' xak, xayīy 'āgāy hok. ¹¹ Kono xape te xa 'āktux, tu 'āxop te yāy tuk-mīy'ax 'āktux, ¹² ha kaxīy tikmū'ūn 'ūm te: "Ūgmūn yā Paot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā 'Apot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā Pet yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Pak mūn yā Kunnix yōg," kaxīy. ¹³ 'Ok 'āxop te Kunnix yōg tikmū'ūn koxip putup yāy pu?' 'Ok 'ūgmūn te mīpkupnix tuk xok 'āxop pupi'? 'Āmhok! 'Ok 'āte yāy 'āxet'ax hōm, pu tikmū'ūn 'ūm 'āp-tox pix? 'Ap hōm'ah. Kunnix puxet te yāy 'āxet'ax hōm, pup-tox pix. 'Ak mūn'ah.

¹⁴ 'Āte Kinix xix Gax putox pix, pāyā tikmū'ūn nōy putox pix 'ohnāg, yīy 'āte: 'Āmax Topah! Kaxīy. Tuk hittup. ¹⁵ Yā tikmū'ūn te hām'āktux hok, hu: "Paot te yāy 'āxet'ax hōm puyīp-tox pix," kaxīy. Yā' koit. ¹⁶ Nāy. 'Āte 'Exteo putox pix kamah, xi' xape xop, pap-tox nōy 'ap pix'ah 'āte'. ¹⁷ Kunnix te nū 'ūm kutnā'ah 'ūp-tox pix. 'Āmhok. Pa nūguktūnāhā', 'ūyīy 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, 'āte hām'āktux max pu kaxop tuk-tup yūmmūg max, nūy Kunnix xexkanā'. Yā yūmūg pupi' xok mīkupunix tu', yā hām'āpak max'ax 'ōhōm.

Topa te Kunnix hā tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'

¹⁸ Tikmū'ūn kuxa yūm 'ohnāg hām'āpak'ax max kopah, puxi' yīxix, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu: "Āp-tox kummuk!" kaxīy, tu' yīpkox 'ohnāg. Pa yūmū'āte' xupak, tu: Hamūn! Yā hāmyūmmūg xe'e!' kaxīy, tuk yīpkox pip hām'āktux'ax ka'ok pu', ha Kunnix yūmūg pupi' xok 'āktux, ha Topa ka'ok, hu

yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Yā hām'āktux'ax ka'ok, tu yūmū'ā hā hām'āpak max xe'e'. ¹⁹ Yā Topa yōg tappet te: "Āte hām'āktux tox xop yōg hām'āktux kuxyāp-tup," kaxīy.

²⁰ Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg," kaxīy. Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte hām'āktux max," kaxīy. Yā' mōg, tu' yīpkox 'ohnāg. Topa te hām'āktux hitop'ax tu' mūg, hap-tox kummuk xop yōg hām'āktux.

²¹ Topa te hāmyūmmūg, tu' tux hok, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg hok, nūy hāmp'e'paxex'ax hā Topa mūn yūmmūg hok, 'lhāk mū'āte hām'āpak max'ax 'āktux, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, ha Topa te tikmū'un hā tu tehet, nōm xop kuxa mām ka'ok hām'āpak max kopah, hā tu tehet, 'lhā' kuxa kummuk xit, nūy nō kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. ²² Yoneo xop te Topa yōg hāp'xopmā xe'ēgnāg xak, nūy pēnā', nūy hām'āpak max'ax yūmmūg, ha Genex yōg puknōg xop te hāmyūmmūg xak, ²³ pak mū'āte Kunnix 'āktux, ha mīpkupnix tu' xok yūmūg pupi', yā hām'āpak max. Pa Yoneo xop tep-tup nōg, xi' puknōg xop te hām'āpak'ax 'āktux kummuk, ²⁴ pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn xānāhā', pe Yoneo yōg tikmū'ūn, pe' puknōg, ha' yīmōgatux, pu hām'āpak max'ax 'āpax, ha Topa te Kunnix nū'kutnāhā', pu yāy yōg tikmū'ūn ka'ogā', nūy yāy yōg tikmū'ūn yūmmūgā'. ²⁵ Ha tikmū'ūn 'ūm te hitop tu hām'āktux, hu: "Yā hām'āpak'ax kummuk, tu hāmyūmmūgā hok," kaxīy. Nāy, tikmū'ūn te hām'āktux kohe'. Nōm hām'āpak'ax yā Topa yōg hāmyūmmūg'ax xe'e'. Ha' nōy 'ūm te: "Yā hām'āpak max'ax pu'uk, tu' ka'ogā hok," kaxīy. Pa Topa te' xuktux, yīy hām'āpak'ax ka'ok.

²⁶ Ūkxape xop, hāmp'e'āpaxeh nōmhā. Hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tikmū'ūn nōy xat 'ohnāg, ha Topa te 'āxānāhā', yā tikmū'ūn te xa 'āktux 'ūnōy pu', hu: "Hāmyūmmūg kutōgnāg 'ōhōm," kaxīy. Tu xa pe'paxex 'ohnāg. ²⁷ Pa Topa te nōm tikmū'ūn pu' hupmāhā', 'lhā 'āyīmōgatux, 'āk-tōgnāg hah 'āyīmōgatux, xix 'āpuk'uk hah 'āyīmōgatux. ²⁸ Hōmā 'āxop yā hāmhok xop, yā Topa hā' puknōg 'āxop, yīy Topa te 'āyīmōgatux, nūy nōm tikmū'ūn xop yōg hāmp'e'paxex kuxyā', ²⁹ pu tikmū'ūn 'ūm te yāy mūn xexka pe'paxeh hok Topa keppah. ³⁰ Pa Topa te 'āxop hā yāykotīnnāhā', tu yāy tu nū' xok Kunnix hā', ha Kunnix te hāmyūmmūg xohix, tu yūmūg hīnnāhā', 'ū tu hi xe'e', yā Topa te mō yūmūg yāy, tu yūmūg kuxa tupmāhā', pu Topa hā yūmū'ā tikmū'ūn. Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nūy yūmūg yōg hāp'xopmā'ax kummuk hā' pago. ³¹ Yīy Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn te hāmp'e'paxex xexka putup, pūyā Topa yōg hāp'xopmā'ax pe tu paxeh xexkah, nūy yāy yōg hāp'xopmā max pe tu paxeh 'ohnāg," kaxīy.

2

Paot te Kunnix xok'ax 'āktux

¹ Ūkxape xop, hōmā 'āte xa hām'āktux, tu xa Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. Hōmā, hāmyāxatumuk xohix hā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pāyā hōnhā Topa te hām'āktux, yīy 'āte xa' xuktux Topa pupi', tu hām'āktux max, puyīy kaxxop tuktup kama yūmmūg max. ² Yā 'āte hām'āktux'ax nōy putup 'ohnāg, nūy Yeyox Kunnix puxet 'āktux, nūy Yeyox xok'ax puxet 'āktux. Yā mīpkupnix tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ³ Hōmā 'āhak mōg, tu tak pu'uk, tuk kuxānōg, ⁴ tu Topa yōg hām'āktux xa' xuktux, xix xa hāmyūmmūgāhā', pāyā 'ap hām'āktux max'ah,

puyīy tikmū'ūn te: “Yā hāmyūmmūg 'ōhōm!” kaxīy. 'Āmhok, pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā', 'ūyīy Yeyox Kunnix 'āktux, hak ka'ogāhā kamah, 'āte hāp̄xopmā ka'ok, pu tikmū'ūn pēnā', nūy: “Yā Topa te Paot nū'kutnāhā', pu yāy pupi hām'āktux yūmū'ā', tu hāp̄xopmā ka'ok xe'e,” kaxīy. ⁵ Yīy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, hu 'ākuxa mām 'ohnāg tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax puknōg kopah, yā Topap-xet kopa 'ākuxa mām ka'ok, 'ūka'ok hah.

Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg

⁶ Ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa Koxuk pu yīpkox pip, ha 'āte Yeyox Kunnix 'āktux, 'ōhōm yūmūg pupi tu xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, pāyā hām xexka yōg tikmū'ūn te hām'āktux kohe', tu Yeyox Kunnix putup nōg, xi' xexka xop tep-tup nōg, ha tikmū'ūn te nōm xat'ax xop pu' yīpkox pip putup 'ohnāg. ⁷ Yā 'āte Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'Thā', 'ap hām 'ūm xip'ah, pāyā Topa te hāmpē'paxex, tu yūmū'ā ha hāmmāxnā xexkap-tup, hu: “Pūyā yāy kutok tikmū'ūn pupi tu xok, nūy nō kuxa kummuk xit,” kaxīy. Pāyā' xaptop, tu' xuktux 'ohnāg, tu' yūmmūgā 'ohnāg. ⁸ Pax pu Topa hā' puknōg xop yūmmūg, puxix yūmūg xuxyāp-tex hok, 'ūgāy tup-tex. Pāyā' kuxa mām 'ohnāg, hu yūmūg xuxyā max xe'ēgnāg putex. ⁹ Pa Topa yōg tappet te hāmmāxnā xexka 'āktux, tu yūmūg xuxyā xok yūmūg pupi'ax 'āktux, hu:

“Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg, tu' xupak 'ohnāg,
tu' pe'paxex 'ohnāg,

pa Topa te hāmpē'paxex, nūy yāy yōg tikmū'ūn pu hāmmāxnā xexkah,
nūy tup-tup pax xop pu hāmmāxnā xexkah,” kaxīy.

¹⁰ Yā hōmā Topa yīy 'ohnāg, pa hōnhā yāy Koxuk te yūmū'ā hām'āktux, nūy yūmūg yūmmūgā', puyīy xehomip xaptop 'ohnāg. Yā Topa Koxuk te tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, tu Topa yōg putup'ax xohix yūmmūg, xix Topa yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg. ¹¹ Tikmū'ūn yāp-xet te yāy yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, yāp-xehnāg te hāmyūmmūg, ha Topa Koxuk yāp-xehnāg te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg. ¹² Ha Topa te yāy Koxuk xe'ēgnāg yūmū'ā nū'kutnāhā', tu' koxuk puknōg yūmū'ā nū'kutnā 'ohnāg, yā Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux yūmūgā'.

¹³ Yik mū'āte Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax 'āktux putup, xa tikmū'ūn yōg hām'āktux'ax pu 'āyīpkox hok. Yā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', nōm xop te Topa Koxuk pu' yīpkox pip. ¹⁴ Pa Topa Koxuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xihip hok, puxix tu nōm ka'ogā hok. Nōm tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg, tu' yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg. Yā' Koxuk xe'ēgnāg te Topa yōg tikmū'ūn yāp-xet ka'ogāhā'. ¹⁵ Topa Koxuk te tikmū'ūn kopa xihip, puxix tikmū'ūn pa hāmyūmmūg, nūy hāp̄xopmā'ax xohix kopit, xix hāmyūmmūg, pe' max, pe' kummuk. Pa' puknōg xop te nōm tikmū'ūn yōg hāp̄xopmā'ax kopit hok. ¹⁶ Yīy Topa yōg tappet te:

“Ōk tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg?

'Ok tikmū'ūn 'ūm te Topa pu hāmyūmmūgāhā'? 'Āmhok.

Topa yāp-xehnāg te yāy yōg hāmpē'paxex yūmmūg,
xix yāy pu hāmyūmmūg xe'ēgnāg,” kaxīy.

Pa Kunnix te hāmyūmmūg, tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy putox puxet Kunnix putox mūtik.

3

Yūmū'ā Topa hā kāmānat

¹ 'Āte xa hāpʰe'e 'āktux. Yā 'āxop tek mūn hā 'āxape', pa 'āte xa hām'āktux yūmmūg, 'okpa Topa Koxuk te 'ākopa' xip. Yā 'āxop te hāmp'e'āpanōm kummuk, Topa hā' puknōg xop putuk 'āxop te hāmp'e'āpanōm, nōm te Topa pu' yīpkox 'ohnāg, xix kaxxop putuk hāmp'e'āpanōm, nōm xop te Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, yā kaxxop putuk, 'ākuxa mām pu'uk tu'. ² Kaxxop pu' ūgnāg te' yōtkat hep xo'op, tu' xit'ax ka'ok mā hok, ha kaxīy 'āxop pu'uk, tu Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, hōmā xix hōnhā 'ākuxa mām pu'uk. ³ 'Āxop te Topa hā' puknōg xop putuk, tu hāpʰxopmā kummuk, tu' yāyix pax, xix yīpkumīy pax, tu Topa hā' puknōg xop putuk, tu hāpʰxopmā kummuk. ⁴ Tikmū'ūn puxet te: "Ūgmūn yā Paot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Pak mūn yā 'Apot yōg," kaxīy. Yā Topa hā' puknōg xop putuk hāpʰxopmāhā'.

⁵ 'Apot yā 'a' xexka'ah, xix mūn 'ak xexka'ah. Yāk mū'āte Kunnix tu hāpʰxopmāhā', puxi'. Tu xa hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok yūmmūg xuxyā kopah. Yūmūg xuxyā tuk mū'āte hāpʰxopmāhā', yāk mōg xat, 'ūyōg kāmānat hah. ⁶ Tikmū'ūn te hāpʰxa xexka hā' hām, ha tik hāmāxap te hāpʰxop xap xok, ha' nōy kūnāy tu' hām, tu kōnāg hā hāpʰxop xokax pix, puyīy tu tuk mō'ka'ok. Ūtix hām, pāyā Topa te hāmmaxnāhā'. Ha kaxīy 'āte xa hām'āpak max 'āktux, ha 'Apot te xa hāmūmmūgāhā'. Tikmūg hām, pāyā Topa te xa hāmmaxnāhā', tu 'ākuxa māmāhā'. ⁷ Kāmānat xop 'a' xexka'ah, pāyā Topa mūn xexka xe'ēgnāg, tu hāmmaxnāhā'. ⁸ Ha kāmānat xop xohix yāy putuk, ha Topa te' hām'ax tu' pagop-tup, tu kāmānat hām xexka tu' pagop-tup punethok, ha kāmānat hām kutōgnāg tu' pagok-tōgnāg putup. ⁹ Yā 'Apot xix mūn hām Topa tu', 'āxop ha tikmūg hām, puyīy Topa 'āka'ogā', yīy 'āxop te hāpʰxa putuk, ha Topa te xa hāmmaxnāhā', ha 'āxop te mīptut putuk kamah, yā Topa yōg mīptut. ¹⁰ Ūxuxyā te' xat, pu mīptut max mīy, tu tik puxet xat hāmāxap, pu mīkaxxap mīm mōg hāpʰkox kopah, pu nō māykup mō'tat, ha' nōy kūnāy tu' xat, pu nōm mō'xix hāpʰkox kopah. Ha Kaxīy Topa tek ka'ogāhā', pu hām'āpak max 'āktux hāmāxap, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'Apot kūnāy tu' nūn, nūy kuxa mām ka'ok xop yūmmūgā max. ¹¹ Mīptut xuxyā te māykup ka'ok putup, yā māykup te mīptut ka'ogāhā', pu tu yūm ka'ok. Ha kaxīy Topa te Yeyox Kunnix yāy kutnāhā', pu yāp-xehnāg hā yūmūg pupi tu' xok, nūy yāp-xehnāg hā' kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. 'Ap nōy xip'ah. ¹² Ha tikmū'ūn yāg te pipkup yānām 'āta hā hām'āta max mīy, xī' nōy te pipkup yānām ponnok hā' mīy, xī' nōy te xap max hā hām'āta mīy. Ha' nōy te mīmpe hā hām'āta kummuk mīy, xī' nōy te xuxnak hā' mīy, xī' nōy te xuxnāg xux hā hām'āta' mīy. Hā kaxīy Topa yōg kāmānat hām kamah. Ūyāg hām max, tu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu Topa yōg tikmū'ūn ka'ogāhā' pu tu hāmūmmūg. Ha' yāg nōy hām kummuk, yīy Topa yōg tikmū'ūn pu'uk, tu hāmūmmūg 'ohnāg. ¹³ Ūxuxyā te mīptut kummuk mīy, puxix kuxap hā mō'xut mō'ka'ok, ha' nōg. Hā kaxīy Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāp-tup, ūhā Topa te yāy yōg kāmānat xop yōg hāpʰxopmā'ax xohix kopit. Kāmānat hām kummuk, puxi' yōg hāpʰxopmā'ax xaxogā'. ¹⁴ Ūxuxyā te mīptut max mīy, puxix kuxap hā mō'xut 'ohnāg, yā' yūm ka'ok. Kaxīy kāmānat hām max Topa tu', puxix Topa yōg hāpʰxopmā'ax kopit, nūy nō kāmānat ha hāmmaxnā xexka'. ¹⁵ Mīptut kummuk mō'xut kuxap hā, puxix kāmānat te hām hok xip, tu tayūmak pop 'ohnāg, pāyā' xok'ah. Kaxīy Topa yōg kāmānat hām kummuk, puxix yāy

kuxa tup, Topa te' tupmā hah, tu Topa yōg putat hāmhok hā' mōg, pāyā Topa te nōm kāmānat pu pexkox yōg hāpxop 'a' hōm putup'ah. ¹⁶ Yā 'āxop Topa pet xe'e', 'ākopa' xip tu', ha 'āxop te hāmyūmmūg, ha Topa Koxuk te 'ākopa' xip, ¹⁷ yīy Topa te 'āpēnā max, 'ākopa' pet tu'. Tikmū'ūn gāy te 'ākoxyōy putup, puxix Topa' yānān tu 'ūkoxyōy, 'āxop yā Topa pet xe'e'.

¹⁸ Pūyā 'āmūn yāy hā mō'āmā hok. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg xexka!" kaxīy, pāyā' hitop tu hāmpē'paxex, yā Topa te: "Ōhōm hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu'," kaxīy. ¹⁹⁻²⁰ Topa hā' puknōg xop te: "Yā hāmyūmmūg nō'ōm," kaxīy, puxix Topa te: "Pūyā yāy hā mō'āmā', hāmyūmmūg hok tu'!" kaxīy. Yīy Topa yōg tappet te: "Topa te yāy mūn hā' puknōg xop yūmmūg, tu' yōg hāmpē'pānōm yūmmūg, ha hāmyūmmūg 'ūhitop tu', tup-tox kummuk xop putuk," kaxīy. ²¹ Pūyā tikmū'ūn yāy mūn xexka 'āktux hok, tu yāy yōg hāpxopmā'ax tu' kuxa hittup hok. Yā hāpxop xohix 'ōgnū', pu Topa xa hāmmāxnā'. ²² Yīy Paot, xix 'Apot, xix Pet, 'ūxohix te 'āpēnā max, ha Topa te hām xexka mīy, nūy 'ākuxa hittupmā'. Tu 'ākuxa hīnnāhā', xayīy 'āxakix 'īhā, 'āmōg pexkox hah. Yā hōnhā Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, xix hōmā mō'āyāy xe'ēgnāg, xix hāptup 'īhā mō'āyāy xe'ēgnāg putup. Yā' xohix 'ōgnū', ²³ ha 'āxop yā Kunnix yōg tikmū'ūn, ha Kunnix yā Topa yōg hāmyāy kutnā'ax xe'ēgnāg.

4

Yeyox yōg mō'pok xop

¹ Ūgmū'āte xa hā Kunnix yōg kāmānat, tu hāpxopmāhā', nūy Kunnix pupi xa hāmyūmmūgā', nūy xa Topa yōg hām'āktux xe'e' 'āktux, ² Yīy Topa tek mūg xat 'ū hāpxopmā max, nūy xa hāmyūmmūgā' max, ha yūmūg xuxyā tek mū yōg hāpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy yūmmūg, 'ok pek mū'āte hāpxopmā max, 'ok pek mū'āte hāpxopmā kummuk. ³ Āxop tek mūg hām'ax pēnāp-tup. Pūyā tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg tuk mūg hām'ax pēnā'. Yā' hitop. 'Āte yāy yōg hām'ax pēnā hok yāy pu kamah. ⁴ Ūgkuxa te' mīy max 'āktux, pa yūmūg xuxyā puxet tek hām'ax pēnāhā', tu' yūmmūg, 'ok pek hām max, pek hām kummuk. ⁵ Yīy 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy nō 'āktux kummuk. Nāy, 'ūhip, pu Topa' kopit, 'īhā nū'. Tute hāpxop xaptop'ax mūg putup, xix tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex yūmmūg putup, 'īhā Topa te hāpxopmā'ax max pu pago.

⁶ Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux tap, tuk mūn 'āktux, xix 'Apot 'āktux. 'Ātek mūg 'āktux, xayīy 'āxop hāmyūmmūg, ha tappet te' xat, hu: "Tappet yōg hām'āktux pu 'īpkox pi'," kaxīy. Yā' kummuk, tik 'ūm 'āktux max, 'īhā' nōy 'āktux kummuk. ⁷ 'Ok 'āxop te yāy xexka pe'āpaxex? 'Ok 'āxop te 'ānōy kutōgnāg pe'āpaxex? Yā' kummuk. Topa mūn te xa hāmmāxnāhā', tu' hok hā hāmmāxnāhā', xayīy yāy hitop xexka 'āktux hok!

⁸ Āxop yā yāy pe'āpanōm 'ūptexop, tu yāy pe'āpanōm 'āxexka xop, tuk mūg pe'āpanōm kutōgnāg xop, Pāyā yāy mō'āmā'. 'Ūyā yūmūg xohix xexka xop! ⁹ Āte hāmpē'paxex. Yāk mū'ā mō'pok xop, pe Topa hā yūmūg ka'ax xop, nūy tikmū'ūn 'ūgmūg kix, 'īhā xohix te' pēnāhā', xix pexkox yōg nū'pok xop xohix te' pēnā kamah. ¹⁰ Ha Topa hā' puknōg xop te: "Ūp-tox kummuk," kaxīy, huk mūg 'āktux, tu 'āxop 'āktux max, pāyā yūmūg xohix Kunnix yōg tikmū'ūn. Hak mūg pu'uk, pa 'āka'ok, ha 'āp-tup pax, pak mūg putup nōg. ¹¹ Yā putup tek mūg kix, hak mū'āte kōnāg tat'ax xak. 'Ūgmūg xax kunox, ha' gāy xop tek mūg kix, tu mūg xūygāhā', 'ak pet 'ūm yūm'ah. ¹² Tuk mūg hām punethok nūy xit, 'īhā

tikmū'ūn te: “Pūyā Topa 'ākix!” kaxīy. Hak mū'āte hām'āktux hā' yānān, hu: “Pūyā Topa xa hāmmaxnā'!” kaxīy. Hak mūg kummugāhā', pāyāk mū'āte' gāy xop yōg hām'āktux kummuk hā' tot, tu hāmmax hip. ¹³ Ha' gāy xop tek mū'ā hāpkummugāhā', tuk mūg mānōg, 'hāh mūg yīy pu'uk, nūy nōy gāy kuxyā'. Yā Topa hā' puknōg xop tek mūg putup nōg, tu: “Mōg, nūy 'āpep!” kaxīy.

¹⁴ 'Āte xa kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā'. 'Āte 'āxop putup pax, 'ūgkutok putuk hah, 'a 'āte xa' hupmāp-tup'ah. ¹⁵ Yā tik punethok te xa hāmyūmmūgā'ax, pak mūn puxet hā 'ōg 'ātak. 'Āte xa hā 'ātak, xa hām'āpak max'ax 'āktux tu', ha 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah. ¹⁶ Hu 'āte xa' kax, pu hāpxopmā max, nūy 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā max, ¹⁷ hu 'āte Timōn mō'kutnāhā', tuk mūn hā 'ūgkutnā', pu hāpxopmā nū mūtik, hak mūg tix hām max yūmūg xuxyā pu'. 'Āxutigāp-tup, xayīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, yā 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha taxīy 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

¹⁸ 'Āxop yāy xexka pe'āpanōm, kopxix 'āhak mōg hok. ¹⁹ Topa 'ūgputup, 'ū mōg, yā hāpxip kutōgnāg kopxik mōg, nūy nōm xop te hāpxopmā'ax yūmmūg. Ha' yīy ka'ok, yāy xexka pe'āpanōm tu'. 'Āpu hāpxopmā ka'ok kamah! ²⁰ Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy yīpkox pi' xe'e', nūy hāpxopmā max. Tikmū'ūn te hitop tu hām'āktux, tu hāpxopmā max hok, puxix tu yīpkox 'ohnāg. ²¹ Pi'yā' mūn xatep-tup? 'Ok 'ūgmōg, nūy xikot hā 'ākix'ax? 'Ok pep-tup, 'ūyīy'ax pu'uk hā 'āhittupmāhā'? Piya' mūn xatep-tup? Yā xatep-tup 'ūg 'āhittupmā', yīy hāpxopmā max.

5

Tik te' nōy hā' xupxet

¹ Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux kummuk, yā 'āxop 'ūm yōg tik 'ūm te' nōy hā' xupxet kummuk, yā' xonnix kummuk, ha tikmū'ūn nōy te Topa hā' puknōg te' mīy 'ohnāg. Yā tik te yāy tak xetut mūg, nūy nū mūtik 'ānōm, tu hāpkummuk mīy pax. ² Tep te xīy 'āxop te yāy mūn max pe'āpanōm? Yā 'ākummuk! 'Āpu yāyhāhup, nūy tik kummuk xupmā. ³ 'Ūyāk xihip nōmhā 'āxop mūtik! 'Āte tik yōg hāpxopmā'ax kummuk kopit, 'hā hāptox tuk xip, ha yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'āte tik hāpxopmā'ax kummuk kopit. ⁴ 'Ūyāk xihip 'āxop mūtik, 'hā 'āxop te yāy kotīnnāhā', ha yūmūg xuxyā te 'āka'ogāp-tup, ⁵ xa tik kummuk hōm Hāmgāyāgnāg pu'. Pūyā tu xok, pāyā Topa te' kuxa kummuk xit, pu' koxuk tu xip ka'ok, 'hā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putpu'.

⁶ 'Āxop yāy mūn max pe'āpaxex. 'Ap max'ah. Xate hām hittap yōg hām'āktux yūmmūg, yīy: “Pām yōg tokatogā'ax kutīgnāg te pām xexkanāhā',” kaxīy. ⁷ Yā tokatogā'ax te hāpkummuk mīy'ax putuk, yīy hāpkummuk mīy kux, nūy tu max, tu pām putuk'ax, pām tokatok hok putuk, yā' tūmnāg. Hāpxip kutōgnāg 'hā 'ūgmū yōg Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn mīy putup, 'hā kahñēn putex, pu' xohix' mā'. Ha Kunnix te yūmū yōg kahñēn xe'e', tu mīpkupnix tu' xok tap yūmūg pupi', hu yūmūg hā kahñēn xe'e'. ⁸ 'Āpu yūmūg Kunnix pekpaxeh, nōm te yūmūg pupi' xok pekpaxeh, yā 'āmuk xexka Nōā'yēn putuk, yīy yūmū'āte hāpkummuk mīy kux, ha pām yōg tokatogā hok putuk. Yā pām te hāmyok mīy'ax 'āktux, xix hāmmaxnā'ax 'āktux.

⁹ 'Āte xa kax'āmi tap, pu tikmū'ūn kummuk mūtik 'ākotīnnā hok, nōm tikmū'ūn te' nōy hā' xupxet. ¹⁰ 'Āxop te hām xexka tu' pip, yīy hāpkummuk mīy xop te xa yāy kote' pip. Yī' xohix tu 'āxop 'āxatat hok. Ha nōm kummuk xop te' nōy hā' xupxet, xi' nōy yōg hāpxop putup pax, xix hāpxopmā kummuk xix topa komut pu nū' xup. ¹¹ Pa tikmū'ūn te yāy 'āktux, tu' kuxa yūm ka'ok'ax 'āktux, tu hām'āktux max, pāyā' nōy hā' xupxet kummuk, xi' xupkumīy, xix topa komut pu nū'xup, xix kenmuk xo'op tu mōktu paptux, xi' nōy kupex, xix hāpxop hā' xupxet, puxix nōm tu 'āxatat, nūy nū mūtik 'āxit hok.

¹²⁻¹³ 'Āte Topa hā' puknōg xop yōg hāpxopmā'ax kopit hok. Yā Topa mūn te' kopit putup. Pa 'āxop te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit'ax. Yā' max xa' kopit. Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn kummuk xupmā', puyīy 'āxop mūtik tu ti hok," kaxīy.

6

Tikmū'ūn te' nōy kumīy kummuk

¹ 'Āxape te xa hāpkummugā', 'āpu 'āxape nōy ha mōg, 'āxape pa te hāmyūmmūg ha 'āmōg, pu 'ātix kopit. 'Āmōg hok Topa hā' puknōg xop hah, pu tu' kopit, pāyā 'āxape ha 'āmōg, tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopa ha 'āmōg. ² 'Ok yūmmūg hok xate'? Topa yōg tikmū'ūn te Topa hā' puknōg xop hāpxopmā'ax kopit putup. 'Ok 'āpa te hāmyūmmūg hok? ³ Yā yūmū'āte pexkox yōg nū'pok xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah, hu yāy xape yōg hāpxopmā'ax kopit'ax nōmhā, puyī' nōy hā tu xape 'ūxeheh. ⁴ 'Āxape te 'ākte'ex kummuk, yā hāpxopmā'ax kutīgnāg, ha 'āxape kummugāp-tup 'ūyānān tu', puxix tik puknōg tu' xax hok, puyīy tu' kopit. Kaxīy hok. ⁵ 'Ok yāyhāhup hok xate'? 'Ok 'āxop mūtik xip hok tik pa te hāmyūmmūg, puyīy 'ātix hu' kopit max? ⁶ Yā' xip! 'Āte' yūmmūg! Pa 'āxop gāy, tu' kuxa mām hok xop ha 'āmōg, nūy tu' xax, pu 'ōg hāpxopmā kummuk'ax kopit.

⁷ 'Āxop yāytukmīy tik puknōg keppah, yā' kummuk. 'Ok xate hāmyūmmūg'ax xohix xaxok? 'Ūtux hok pu 'āxape 'ākummugā'. 'Ūtux hok pu 'āxape 'ōg hāpxop pa'. ⁸ Pa 'āxop te 'āxape pu kummugā pax, ha' nōy yānān tu 'ākummugā pax. 'Āhup! Puxi!' 'Āxop xape xop. ⁹⁻¹⁰ Tikmū'ūn kummuk te pexkox ha' mōg 'ohnāg, nōm xop Topa pu' yīpkox 'ohnāg, 'ap mōg putup'ah hāpkummuk mīy'ax xop xohix, nōm te' nōy hā' xupxet, xix nōm te topa komut pu nū'xup, xix nōm te' nōy xetut hā' xupxet, xi' nōy yīpxox hā' xupxet, xix nōm tik te tik nōy pēnā kummuk, xix 'ūn te 'ūn nōy pēnā kummuk xix nōm te hāpxop hā' xupxet, xix nōm xupkumīy, xix nōm te kenmuk xo'op tu mōktu paptux, xix nōm te' nōy kupex, xix nōm te hāpxopmā kummuk pax. ¹¹ Hōmā 'āxop 'ūm te hāpxopmāhā kaxīy, pa Topa te 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max, ha hōnhā 'āxop te Topa hā tikmū'ūn, yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn, xix Topa Koxuk hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn.

Topa tu hāpxopmā max

¹² Pa tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux'ax, hu: "Āte yāy putup'ax xohix mīy'ax," kaxīy. Hamūn. Pāyā yāy putup'ax mīy, puxix xa kummugā'ax. 'Āte hāpxopmā'ax xohix kamah, pa 'āte' tux hok, pu nō hāpxopmā'ax 'ūgkummugā hok. ¹³ Pa tikmū'ūn nōy te hām'āktux'ax, hu: "Topa te hāpxop xit'ax mīy pu tikmū'ūn mā', ha Topa te tikmū'ūn tex mīy, puyīy tikmū'ūn nō tu xit," kaxīy. Hamūn. Pa Topa te tikmū'ūn tex nōāp-tup, xi' xit'ax nōāp-tup kamah. Yā yūmūg yīn mīy, 'ūyīy yūmūg hāpxopmāhā yūmūg xuxyā tu', yūmūg yīn

'ūm mīy'ah, 'ūyīy yūmūg nōy hā' xupxet. 'Āmhok. Yā yūmūg yīn yā yūmūg xuxyā yōg. ¹⁴Topa te yūmūg xuxyā putpu' hīnnāhā, hu yūmūg hīnnā'ax putpu kamah, 'ūka'ok tu'.

¹⁵'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? 'Āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, Yā' kummuk xexka, xa Kunnix yōg tik te xotit mūtik 'ānōm. Yā' xotit hā' yāyhā yīn puxet. Pūyā Topa 'ātux hok, xayīy 'ānōm hok! ¹⁶'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā tik te xotit mūtik nōm, puxix 'ūn hā' yīn puxet, Topa yōg tappet te: "Yā' tix te yāyhā' yīn puxet," kaxīy. ¹⁷Pa tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix tu kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik.

¹⁸'ūg'āpax, xayīy 'ānōy hā 'āxupxet hok. Hāpkummuk mīy'ax nōy tikmū'ūn yāy yīn kummugā'ah, pa tikmū'ūn xonnix, puxix yāy yīn kummugā'. ¹⁹'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā Topa Koxuk xip 'ākopah, ha Topa te nū'kutnāhā', pu 'āmūtik tu xip ka'ok, 'āxop yā yāy mūn xat'ah, 'āmhok, yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. ²⁰Topa te 'āpop, tu hāpxopmā ka'ok, nūy 'ākuxa tupmā', yā yāy kutok xok 'āxop pupi', nūy 'ākuxa tupmā', yīy hāpkummuk mīy hok, puyī' puknōg xop pēnā', tu: "Āxop yōg Topa max, tu 'āka'ogāhā', xayīy hāpxopmā max!" kaxīy.

7

Tikmū'ūn te yāyta'ax

¹'Āxop te 'ā' kax'āmi tappet tu, tu tappet tu yāy 'āktux, tuk yīkopit, tu: "Ok max tikmū'ūn yāytax?" kaxīy. Yā' max pu yā tik yāytax hok, nūy yā' hok xip, ²pa tikmū'ūn punethok te' nōy hā' xupxet, yīy 'āte: Yā' max tik yāy yōg 'ūn mūy, pu 'ūn kamah yāy yōg tik mūy. ³'Āte xe' xat, pu' yīpxox yāy xetut mūtik tu nōm max, xi' xat, pu' xetut yāy yīpxox mūtik tu nōm max. ⁴'Ūxetut yīn yā' yīpxox yōg yīn, yī' yīpxox te' xat, ha' yīpxox yīn yā' xetut yōg yīn, yī' xetut te' xat. ⁵Xatix yāy mūn hōm, nūy 'ū nū mūtik 'ānōm, nūy 'āti ka'ok. Pa Topa pu hām'āktux pax, 'īhā 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet, hu ta hāpxip kutōgnāg 'īhā 'āhok 'ānom. Pa hām'āktux kux, 'īhā nū mūtik 'ānōm 'ūxeheh, pu Hāmgyāygnāg xatix kummugā hok, 'ānōm putup hah.

⁶'Āxep xat'ah 'āte nōmhā, pāyā xa hāmyūmmūgāhā'. ⁷'Ātep-tup, pu tikmū'ūn xohi' hok pi', 'ūgputuk nūy, pa Topa te tikmū'ūn xohix ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā max, tu tik puxet ka'ogāhā pu' hok xip, xi' nōy ka'ogāhā pu yāyta max.

⁸Yīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, puyī' hok pi', hu yāyta hok 'ūg putuk nūy. Ha' hok mām xop pu 'āte hām'āktux kamah, pu' hok mām. ⁹Yāytap-tup te 'āp-tex, 'āpu yāytax. Yāyta'ax 'ūmax, yāytap-tup xūy mūn yā' kummuk, yā kuxap putuk 'ākopah.

¹⁰Ha 'āte tikmū'ūn yāyta xop pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā te' xat, pu tu yāy xatat hok. ¹¹Yāy xatat, puxi' hok xip, tu' nōy mūg hok, tu mōktu xe yāy yīpxox mūg, xix yāy xetut mūg, nūy nū mūtik tu ti ka'ok 'ūxeheh.

¹²Tikmū'ūn nōy pu 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ap Topa te' xat'ah. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, ha 'ūn mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, tu' yīpxox mūtik tip-tup, puxix 'āti'. Pūyā' xetut nīm hok. ¹³Ha 'ūn nōy kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, tu tik mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, ha' yīpxox te nū mūtik nōm putup, puxix 'āti'. Pūyā' yīpxox nīm hok. ¹⁴Yā Topa te' yīpxox ha hāmmaxnā'ax, tu' xetut kuxa yūm'ax hā hāmmaxnā'ax, tu 'ūn nōy ha hāmmaxnā'ax, 'ūyīpxox kuxa yūm'ax hā' hāmmaxnā'ax, puyīy tuk-tok xohix hu Topa yōg, ka Topa hā'

puknōg xop putuk, nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ Pe' yīp_{xox} kuxa yūm hok te' xetut nīm putup, pe' xetut kuxa yūm hok te' yīp_{xox} nīm putup, pūyā 'ā' nīm, ha' kux. Pūyā' kuxa mām ka'ok xop pip. Yā Topa te yūmūg kuxa māmāhā', 'ūyīy nōy xop mūtik tu ti max. ¹⁶ 'A xate hāmyūmmūg'ah, 'a' ānōy kuxa yūmmūg'ah. 'Ok pe' kuxa yūm'ax Kunnix kopah, 'ok pe' kuxa yūm hok. Pūyā mōg, 'ūgmīy hok.

Topa pu' yīp_{xox} xihip

¹⁷ Pūyā tikmū'ūn xohix hāp_{xopmā} max. Topa te' xānāhā', pu tu hāp_{xopmā} max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu pip ka'ok, nūy yāy yōg hāp_{xopmā}'ax mīy. Yā 'āte tikmū'ūn kuxa mām xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'. ¹⁸ Tik te yāy nāg xax yīmap tu' xak tap, 'īhā Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy koex xut. Ha tik te yāy xax xak 'ōhnāg 'īhā Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy xax xak hok. ¹⁹ Yā' xax xak'ax, xi' xax xak hok, yā Topa pu yāy putuk, pa Topa yōg xat'ax pu 'īp_{kox} pi', nūy hāp_{xopmā} max. ²⁰ Pūyā' xohix hāp_{xopmā} max, Topa te' xānāhā', pu tu hāp_{xopmā} max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu' pip ka'ok, nūy yāy yōg hāp_{xopmā}'ax mīy. ²¹ 'Ok' āhām 'āxat'ax pu, 'īhā Topa te' 'āxānāhā'? 'Ok' āhok hā 'āhām, tu tayūmak 'ūm pa hok? 'Ūxutigā hok, pa mōg'ax nūy 'ānōy pu 'āhām, nūy tayūmak pop, puxi mōy, tu' hām. ²² Yā yūmūg xuxyā te 'ākuxa kummuk xut, 'īhā 'āxānāhā', tu' xut, xa mōg, xayīy yūmūg xuxyā hā 'āptix, nūy nōm pu 'āyīp_{kox} xihip. Kamah tik hām 'ūnōy pu', nūy tayūmak pop, yā kamah Kunnix hā 'ūptix, nūy yūmūg xuxyā pu' hām 'ūhok hā, nūy nōm pu' yīp_{kox} xip. ²³ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok. Yā yāy kutok yāp-xehnāg, ha Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, pāyā nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok, puyīy 'āxop hā 'āxuxyāp-xet. ²⁴ Topa te 'āxānāhā', tu 'āyīmōgatux. 'Āpu pi ka'ok, nūy Topa pu 'āhām mō kuma mōg.

²⁵ 'Ūkxape xop: Xatek yīkopit, hu: "Ok max tikmū'ūn yāytax?" kaḡy. Topa tek xat'ah, 'ūyīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, pāyā 'āte hāmpē'paxex max, ha Topa tek kuxa ka', yīy 'āte nōm xop pu hāmyūmmūgā'ax. ²⁶ Hōnhā' gāy_{xop} te yūmūg xūygā punethok, yī' max, pu tu tik yāy_{ta} hok. ²⁷ 'Ok xate 'ūn mūg'ax, nūy yāy_{tax}? 'Āpu, yāy_{ta}'. 'Ok yā' hok 'āxip? 'Āpu 'āhok xihip. ²⁸ Yā' max pu' xetut mūy, yā hāpkummuk 'ohnāg. 'Ūn hok yūm yāy_{tax}, hu ta hāmma_x mīy, pāyā' yāy_{kuxop}'ax punethok, ha 'āte 'āp-tup'ah, xa yāy_{kuxop}.

²⁹ 'Ūkxape: 'Āte xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā'. Yā hāmyāxatamuk xohix yōg 'āmnīy xox putox, ha hāp_{xip} kutōgnāg 'īhā tikmū'ūn xohix hok pip'ax putuk hāp_{xopmā}'ap-tup, 'ok pe' yāy_{taha}', 'ok pe' yāy_{tahok}. ³⁰ Ha' kuxa hittup 'ohnāg xop te' kuxa hittup xop putuk'ax, xi' kuxa hittup xop te' kuxa hittup 'ohnāg xop putuk'ax, xix hāp_{xop} pop xop te hāmhōgnāg pip xop putuk'ax, ³¹ ha nōm xop te hāp_{xop} hā' hām xop te' nōy xop putuk'ax, nōm xop te' yāy_{kuxop} 'ohnāg putuk'ax. Yā hāp_{xip} kutōgnāg 'īhā hām xexka nōg putup.

³² 'Āte 'āp-tup nōg, xa yāy kuxop, nūy hāp_{xop} xak'ax tat. 'Ūhok pip xop te yūmūg xuxyā xak, nūy tu hām max, puyīy tu xuxyā kuxa hittupmā'. ³³ Pa' yīp_{xox} xop te hāp_{xop} xak'ax tat, puyī' xetut kuxa hittupmā'. ³⁴ Tu yūmūg xuxyā pu hāp_{xopmā} kamah, yīp-tox tix, xi' kuxa tix. Ha' xetut xop te yūmūg xuxyā pu hāp_{xopmā}'ap-tup, yāp-tixix, pa' yīp_{xox} kuxa hittupmāp-tup kamah, hu yāy_{kuxop}, tup-tox tix, xi' kuxa tix.

³⁵ 'Āte 'āxop hāk putup, nūy mō'ānīynām, yīy xa hāmyūmmūgāhā'. 'A 'āte 'ākummugāp-tup'ah, pāyā 'āp-tup, xa 'āxop hāp_{xopmā} max, nūy tu māynāg mīy,

nūy 'ākuxa hittup, nūy 'ap-tox puxet hā, xix 'ākuxa 'ākuxap-xet hā Topa xa tu hām.

³⁶ Tik te yāyta 'ax, pa yāyta hok pe'paxex, tu' xetut 'ap nōm yūmmūg'ah, tu' mūg putup, pūyā' mūy. 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. ³⁷ Pa tik te' hok xip putup tu yāy hok, tu' max pe'paxex, pu' xetut nīm, nūy nū mūtik nōm 'ohnāg, puxix yāyta hok, pāyā' hok xihip. ³⁸ Tik te' xetut xip tap mūg, nūy nū mūtik yāytax, yā hāpxopmā max, pa tik te' mūg 'ohnāg, nūy yā' hok xip, yā hāpxopmā max xe'ēgnāg.

³⁹ 'Ūn te' yīpxox mūg, nūy nīm hok, pa' yīpxox xok, puxix tu kux. Yā' max. pu' nōy mūy, nūy xe yāytax, nūy nōy kuxa yūm ka'ok'ax mūtik yāytax. ⁴⁰ Pa 'āte hāmp'e'paxex, hu: Yā' max xe'e, pu' hok tu xip ka'ok. Yā kaxīy Topa Koxuk te 'ā hāmyūmmūgāhā'.

8

Tikmū'ūn te xogyīn hōm topa komut xop pu'

¹ 'Āxop tek yīkopit, hu: "Ok max, 'ūgmūg xit'ax xohix mā'?" kaxīy. Yīy 'āte hāpxop xit'ax 'āktux putup, tikmū'ūn te' xit'ax hōm topa komut xop pu'. Tikmū'ūn te hāpxe'e 'āktux, hu: "Yūmūg xohix te hāmyūmmūg," kaxīy. Pa hāmyūmmūg'ax kutōgnāg te hāpkummugāhā', 'īhā tikmū'ūn yāy mūn xexka pe'paxex, pāyā tikmū'ūn te' nōy putup pax, tu' nōy ka'ogāhā', tu hāmyūmmūg xe'e'. ² Tikmū'ūn te yāy pe'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg!" kaxīy, puxix hāmyūmmūg 'ohnāg, ³ pa tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxix yā Topa te nōm yūmmūg.

⁴ 'Āte xa topa komut 'āktux'ax. Yūmū'āte' yūmmūg. Topa komut xop 'ap xe'e'ah. Yā mō'āmā'ax xop, Topa yāp-xehnāg xip pexkox tu', ⁵ pa Topa hā' puknōg xop te komut xop 'āxet "topah", ha topa komut pip punethok, hāmndōngōy tu' pip, xix hām tu' pip, ha kamah tikmū'ūn xuxyā punethok pip. ⁶ Pa yūmū'āte Topap-xehnāg yūmmūg, yā Kunnix hā mūnūn tu yūmūg 'Ātak, tu hāpxop xohix mīy, ha Topa tu yūmūg hi'. Ha yūmūg xuxyā yāp-xet xip kamah, yā Yeyox Kunnix, tu hāpxop xohix mīy kamah, yāy Tak mūtik, xi' hep xohix xop mīy, hu yūmūg mīy kamah.

⁷ Pāyā' kuxa mām ka'ok xop yā xohix te' yūmmūg'ah, 'ūyāg te topa komut xop pe'paxex tap, xix hōnhā pe'paxex kamah, tu hāpxop xit'ax pe'paxex, hu: "Yā tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm topa komut pu'," kaxīy. Tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu' tux hok pu tu xit hok, 'ap xit'ax māp-tup'ah. ⁸ Pa hāpxop xit'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā 'ohnāg, pu Topa yūmmūg putup! 'Āmhok. 'Ok pe' xit'ax mā', 'ok pe' xit'ax mā hok, puxix yūmūg kuxa kummugā 'ohnāg.

⁹ 'Ōg pa 'āti', yāy putup'ax mīy hok, ka xate 'āxape pu'uk pu hāpkummugā', tu' mōgā kummuk, pu tu yāy pu hāpkummuk mīy. ¹⁰ 'Āxape kuxa yūm pu'uk, ha' kuxa te' tux hok pu' xit'ax 'ūm mā hok, tu 'āxit pēnāhā', xate komut xop yōg xit'ax māhā', puxix 'āxape' māp-tup, 'īhā' kuxa te' tux hok pu' mā hok. ¹¹ Ha Kunnix xok 'āxape pu'uk pupi', pāyā 'āxape te Topa yōg putat xak, nūy 'āpe mōng, nūy 'āmūn pu' yīpxox xip, yīy ta 'ānōy mōgā kummuk, ¹² tu 'āxape kummugāhā', hu Kunnix pu hāpkummugāhā kamah, Kunnix te 'āxape pupi' xok hah. ¹³ Yīy 'āte xogyīn mā hok, kak xape mōgā kummuk, pu tu yāy kuxa pu hāpkummuk mīy, 'ūkxit hah.

9

Yeyox te mō tik kutnāhā'

¹ 'Ok 'āte yāy xat hok? Yāk xat. 'Ok Yeyox Kunnix te nūgkutnā hok? Yā nūgkutnāhā'. 'Ok 'āte yūmūg xuxyā Yeyox pēnā hok? Yā' pēnāhā'. Yeyox pu 'āte hāpxopmāhā', 'Thā xa hām'āpak'ax max' āktux, yīy' ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. ² Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', pāyā' kuxa mām xop nōy tek mūn pu' yīpkox 'ohnāg, ha 'āxop tek mūn pu' āyīpkox pip, yā 'āmōg Topa yōg putat hā, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', hu hāmyūmmūg, yā yūmūg xuxyā te nūgkutnāhā', 'āte hām'āpak max'ax' āktux.

³ Tikmū'ūn tek kummuk' āktux, kopxix yāy 'āktux, ⁴ hu: 'Ok tux hok 'ā' hōm 'ūkxit'ax, xix xo'op'ax 'ūghām hah? ⁵ Pax 'ūkxetut mūy, ha' kuxa mām ka'ok, 'ok' āxop tek tux hok 'āte nōm mōgā', pu nū mūtik mōg, nūy hām'āpak max'ax' āktux? Yā mō'pok xop nōy te' xetut xop mōgāhā', yā yūmūg xuxyā Yeyox taknōy xop te' mōgāhā', xix Pet kama te' xetut mōgāhā'. ⁶ Yā Maname xik mūn puxet hām, 'ūgmūg yīm hāk mūg hām, nūy xit, nūy tu pip'ax tu' pago. Yeyox yōg mō'pok xop nōy te' hok hā hāpxop pop, hāmyūmmūgā'ax tu' pop. ⁷ 'Ok xonat 'ūm hām, 'ok yāy yīm hā' hām, nūy xit, nūy pip'ax tu' pago? 'Ap hām'ah! Yā gohet te' pago. Tikmū'ūn 'ūm te yāy yōg mīnta xut hok, nūy mā'? Yā' māhā'. 'Ūxohix te yāy yōg kup tu' xut mīnta, tu' māhā'. Maket 'ūm te' yōg mūnūytut hep xo'op hok? Yā' xo'op!

⁸ 'Ūxohix te' yūmmūg, yā hāpxopmā'ax max, pu yāy hām'ax hā tu xit, xix tu pet, yīy Mōyeyx yōg xat'ax kamah yā hām'āktux, ⁹ tu: "Mūnūytut tak yīkox hīy hok, puyī' xit hok, 'thā' xuxnāg xetox xap mōy tu' tonnok. Pūyā' xux mā'," kaxīy. 'Ok Topa te hām'āktux, tu mūnūytut tak putup pax'ax' aktux? 'Āmhok. ¹⁰ Pa yūmū'ā' xuktux, 'ūyīy yūmūg yāy hām'ax hā yūmūg xit, xix pet. Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax' āktux, puxix tik putuk, nōm te hāpxop xap xok, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā', puxix tik putuk, nōm te hāpxop ta'ax nūnnāhā', yā' xohix te yāy hām'ax hā' xit, xi' pet. Kaxīy Maname xik mūn hām, nūy Topa yōg hām'āktux' āktux. Yā' hām'ax xe'e'! ¹¹ 'Ūgmū'āte xa hām'āpak max'ax' āktux. 'Ok' āxop tek mū'ā ta nemēn hok, nūy hāpxop 'ūgmū'ā popmā 'ūyānān tu'? Yā 'āxop te ta nemēn. ¹² Yūmūg xuxyā yōg tik mō'pok xop te' hip, xa tu' popmā hāpxop. Yā' max, pa 'āxop tek mū'ā' ta nemēn hāmāxap.

Pāyāk mū'āte xa tu' xak hā hāmhōgnāg, nūy 'āxop pu hupmā hok, nūy Topa puk mūg hām max. ¹³ 'Āxop te hāmyūmmūg. 'Āmānex xop te Topa pet xexka kopa' hām, tu Topa pet tu' xit'ax pop, nūy mā', ha tikmū'ūn te xokxop mō'hap, nūy Topa pu hāxyā', ha 'āmānex xop te xogyīn yāg paha', tu' māhā'. ¹⁴ Ha kaxīy yūmūg xuxyā te' xat, pu' yōg kāmānat xop kama tu xit, tu yāy yōg hām'ax hā' xit, tu hām'āpak max'ax' āktux hu hā' xit'ax pop hām'āpak xop tu'.

¹⁵ Hāmyāxatamuk xohix hā 'āte hāmyūmmūgāhā', tu hāpxop 'ūm xak' ohnāg, xak mū'ā pago, xix hōnhā 'āte 'a' xak'ah kamah. 'Ūyāk xok, pāyā hāpxop 'ūm xak' āte putup'ah. 'A xak xet'ah' āte'. ¹⁶ 'Āte hām'āpak max'ax' āktux pax, tuk hittup, pa' kummuk' āte yāy xexka pekpaex, hām'āpak'ax' āktux tu'. Yā 'āte ta nemēn Topa pu', nūy hām'āktux. 'Āte hām'āktux hok, puxix Topa 'ūgkummugā'. ¹⁷ Yīy 'āte hām'āpak max'ax' āktux putup pax, tu hāmmax hip kamah, pu yūmūg xuxyā 'ā hāmmaxnā'. 'Āte hām'āktux, Topa tek xat hah, yā Topa te 'ā' hōm 'ūghām'ax. ¹⁸ 'Ok Topa te 'ā' pagop-tup? Tu te pago hā xīy? Yāk kuxa hittupmāhā', nūy hām'āpak max'ax' āktux, nūy hok hā' xuktux, kaxīy Topa te 'ā' pago, tuk kuxa hittupmāhā', ha 'āte' nōy yōg tayūmak xak' ohnāg.

19 'Āte yāy xat, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha tikmū'ūn tek xat 'ohnāg! Pa tikmū'ūn xohix puk hām, tuk hok hāk hām, puyīy tikmū'ūn kuxa punethok mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 20 'Ūkhām Yoneo xop mūtik, kopxix 'āte Yoneo xop yōg hāpxopmā'ax tat, puyī' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'A Mōyyex yōg xat'ax tek xat'ah, pa Yoneo xop mūtik xip, 'Īhā 'āte' xat'ax puk yīpkox xip, nūy Yoneo xop hāk xape'. 21 'Ūkxip puknōg xop mūtik, kopxix 'āte Mōyyex yōg xat'ax xaxogāhā', puyīy puknōg xop kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. Pa Topa yōg xat'ax puk yīpkox xip, ha Kunnix yōg xat'ax tek xat xe'e'. 22 'Ūxip kuxa mām pu'uk xop mūtik, kopxix 'āte' yōg hāpxopmā'ax tat, nūy tu ka'ogā', puyī' kuxa mām ka'ok. Ha kaxīy 'āte' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax tat, nūy hāpxopmā'ax xohix hā tikmū'ūn 'ūm mōgā Topa yōg putat hā.

23 'Āte hāpxopmā'ax xohix tat, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, pu Topa 'ā hāmmaxnā'. 24 Tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, ha' xohix mōg, pāyā yāp-xehnāg xupep tap, xi' yāg nōy xohix mōxa tu kunāy tu', pāyā' xohix mōg, puyī' mōxa tap. Ha kaxīy 'āxop mōg. 25 Ha tik xop mōg punethok, tu' xak, nūy tu xupep tap, tu' mōg mō'ka'ok, pa tik puxehnāg xupep tap, tu kānēy māynāg paha'. Pa hāmyāxatamuk xohix nōg 'Īhā' kānēy yāykoxyōy, pāyā yūmū'āte mōxap-tup, tu pexkox tu mōxap-tup, 'ūyīy pexkox yōg hāpxop xe'ēgnāg pop, ha yāykoxyōy 'ohnāg. 26 Kaxīy 'āte hāpxopmā max, tu Topa Koxuk puk yīpkox xip, nūy hāmyok mīy. 'A 'āte hitop tu hāpxopmā'ah, pāyā māynāg hāpxopmāhā', tu Topa pu hāpxopmā max. 27 'Āte yāy yōg putup'ax mīy'ah, nūy tu hāpxopmā max mōg kumak mōg, tuk kuxa teknōg 'ohnāg, 'ūyīy hām'āpak max'ax 'āktux kux, puyīy Topa te: "Xate hāpxopmā māynāg, mā', mōnāy, nūy 'ūgyīkāgnāg 'āxip ka'ok!" Kaxīy.

10

Topa komut pu nū'āxup hok

1 'Ūkxape xop, 'āte hām'āktux putup, xayīy xaxok hok. Hōmā 'ūgmūg mōnāyxop hittap te Mōyyex pe' mōg, 'Īhā hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'. Hāmgōy xexka te' xohix mō'nīy, tu kōnāg xexka 'Āta' xak. 2 Tu hāmgōy xexka kopa' pīp, xix kōnāg xexka hā mōxakux, 'Īhā Mōyyex pe' mōg, 3 'Ūxohix te pexkox yōg hāpxop puxet māhā', 4 tu pexkox yōg hep xo'op. Yā mīkaxxap xexka tu' xo'op, ha kaxīy Kunnix tu' xo'opmāhā', tu Kunnix mūtik mōg putat tox hā. 5 Pa tikmū'ūn punethok te Topa gāyāhā', hu' xakix hām panip xexka tu'.

6 Ha Topa te' xat, pu tik tappet mīy, nūy yūmū'ā hāpxopmā'ax xohix yūmmūgā', 'ūyīy yūmūg hāpxop hitop xak hok. 7 'Āpu topa komut xop pu nū'āktettex hok, nūy Topa xe'ēgnāg nīm hok. Yā Topa yōg tappet te tikmū'ūn hittap 'āktux, tu: "Tikmū'ūn mām, nūy xit, nūy xo'op, tu' yok, nūy hāmyā' topa komut xop pu," kaxīy. 8 'Āpu yūmūg xonnix hok, yā tikmū'ūn hittap xonnix punethok, yī' yāg xohix te 23.000 xakix, 'āmnīy puxet 'Īhā' xakix. 9 'Āpu yūmū'āte Topa gāyā hok, hāpkummuk mīy tu'. Yā tikmū'ūn hittap te' gāyāhā', tu hāpkummuk mīy pax, yīy kāyā gāy te' kix. 10 Yā tikmū'ūn hittap te Topa gāyāhā', yīy pexkox yōg mō'kutnā'ax te' kix, yā mō'kutnā'ax 'āxet'ax 'Ūxok'ax.

11 Ha tappet mīy, nūy yūmū'ā' yūmmūgā', 'ūyīy tikmū'ūn hittap putuk hok. Yā hōnhā hāmyāxatamuk xohix ka'ax, tu' xox putox.

12 'Ōg pa 'āti'. 'Ākuxānōg, Topa tu' xax, pu mō'ānīynām, xayīy hāpkummuk mīy hok. 13 'Āxop te hāpkummuk mīy putup, yāy yōg putup'ax kummuk tu' mīy, ha kaxīy tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy putup, pa Topa te xa hām'āktux xex, tu 'āka'ogā'ax, xayīy hāpkummuk mīy hok, yīy Topa tu' xax, hu: Topah, mōknīynām, 'ūyīy hāpkummuk mīy hok!' kaxīy, ha Topa te 'āka'ogāp-tup.

14 'Āxop tek mūn hā 'ūg 'āxape xop, hu 'ōg pa 'āti', pu topa komut pu nū'āk-tettex hok. 15 'Āte xa hām'āktux, 'āxop te hāmyūmmūg hah, hu yōgnū hām'āktux kopit max, 'ūyīy 'āxop yūmmūgā'. Yā Topa yōg hām'āktux xe'e'. 16 Hōmā Kunnix te tik xop pu' hōm kānēy, ha mīnta hep xupyāg 'ūkopa' xup, ha yūmūg xat, 'ū yūmūg xupyāg xo'op kamah, pu yūmū'ā ha hāmmāxnā', yīy yūmū'āte kamah kānēy hā' xo'op, tu Topa pu: "Āmax Topah. Xate yūmū'ā xupyāg xe'e' hōm, tu pekkox yōg xupyāg xe'e' hōm. Puxī'," kaxīy. 'Ok hāmyūmmūg hok, xate'? Xate xupyāg xo'op, hu ta 'āxape xop xohix mūtik xo'op, nūy yūmūg xohix pe'āpaxex, ha yūmūg xuxyā xok, mīpkupnix tu' xok, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmū'ā ha hāmmāxnā'. Ha yūmū'āte pām koxip, nūy yūmūg xape xop mūtik mā', nūy yūmūg xuxyā pekpaxex. Yā yūmūg xuxyā te mīpkupnix tu' xūy, nūy yūmū'ā hāmmāxnā'. 17 Yā pām puxet, ha' xohix te' māhā', yīy Kunnix hā yūmūg yīn puxet kamah, yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

18 Yoneo yōg tikmū'ūn pe'āpaxeh. Tu Topa pet kopa' xit'ax māhā', 'īhā' āmānex te mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'. 19 'Ātep-tep 'āktux putup? 'Ok topa komut ka'ok? 'Ap ka'ok'ah, yā' hitop. 'Ok hāpxop xit'ax ka'ok, tikmū'ūn te nōm topa komut xop pu' hōm? Yām hok! 20 'Ap ka'ok'ah. Pa tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm yāmīy kummuk pu', 'īhā komut xop pu' hōm, 'ap Topa pu' hōm'ah. 'Ātep-tup'ah, xa yāmīy kummuk yōg hāpxop pop. 21 'Āxop te Topa yōg kānēy hā' xo'op, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy kummuk yōg kānēy hā xo'op hok. 'Āxop te Topa yōg hāpxop māhā', nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy yōg hāpxop mā hok. 22 'Ok yūmū'āte Topa gāyāp-tup? 'Ākuxānōg! Paxīp! Topa ka'ok, ha ta yūmūg pu'uk.

'Ānōy yōg putup'ax mīy

23 Tikmū'ūn 'ūm te: "Yūmū'āte yāy putup mīy'ax," kaxīy. Mōy mīy, pāyā' mīy'ax 'ūm te xa hāpkummugā'ax. Ha xe: "Yūmū'āte yāy putup mīy'ax," kaxīy. Hamūn. Pa xate' mīy'ax 'ūm 'ūhitop tu' mīy. 24 Yāy putup'ax mīy hok, pa 'ānōy putup'ax mīy, nūy nōm kuxa hittupmā'.

25 'Ākuxa te yāy tux hok xa xogyīn mā', 'āpu, xogyīn xohix mā', tu' nōy yīkopit hok. 26 Yā Topa yōg tappet te: "Hām xexka yā Topa yōg, xix hāpxop xohix 'ūyōg kamah," kaxīy.

27 Tikmū'ūn kuxa mām hok te 'āxānāhā xa 'āxit, 'āmōg putup, nūy mōg, nūy hāpxop xohix mā', hu 'ānōy yīkopit hok, ka 'ākuxa 'ākupex, hu 'āhittup 'ohnāg. 28 Pa tikmū'ūn 'ūm te: "Nāy! 'Ūmā hok! Yā topa komut xop pu' hōm tap!" kaxīy, 'āpu' mā hok, ka 'ākuxa 'ākupex, hu' hittup 'ohnāg, 29 xayīy 'ānōy pu hāpkummugā hok.

Ha tikmū'ūn 'ūm te: 'Tep tu' ātek nōy pekpaxex, nūy xogyīn mā hok? Tep tuk yāy putup'ax mīy hok? 30 Nāy, 'āte Topa pu hām'āktux hāmāxap, hu: "Āmax Topah. Yā xate 'ā' hōm hāpxop," kaxīy, tuk-nāy tuk xit. Tep tu tikmū'ūn te 'ā xuktux kummuk? Yā Topa te 'ā' hōm xit'ax 'ūg 'ūmā'," kaxīy.

31 Hāpxopmā max, nūy Topa kuxa hittupmā', pe 'āxop xit, peyā' xo'op, pe' yā hāpxopmā', nūy ta Topa pu: "Āmax Topah. Xate 'ā' hōm hāpxop max punethok.

Puxi'," kaxīy. ³²Āpu hāpɔxopmā max, nūy Yoneo xop pu hāpkummugā hok, nūy puknōg xop pu hāpkummugā hok, nūy ta' kuxa mām ka'ok xop pu hāpkummugā hok. ³³Āpu hāpɔxopmā', nūy yōgnū hāpɔxopmā'ax tat. Āte' xak, nūy xohix kuxa hittupmā', 'ap yāy pekpaxex'ah, pak xape xop pekpaxex, 'ūyī' xohix mōgā Topa yōg putat hā.

11

¹Āpu yōgnū hāpɔxopmā'ax tat. Yā kaxīy 'āte Kunnix yōg hāpɔxopmā'ax tat.

'Ūn xop te 'āmūtik kotīnnāhā'

²Āte xa hām'āktux max, xate yōg hām'āktux xaxok 'ohnāg hah, tu 'ā yīpkox pip. ³Pa 'āte 'āp-tup, xa hāmyūmmūg. Yā Kunnix te' yīpɔxox xat, ha' yīpɔxox te yāy xetut xat, ha Topa te Kunnix xat. ⁴Ap max'ah, pu tik xop kuxxax tat, nūy nō yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah kaxīy. ⁵⁻⁶Pa 'ūn xop tep-tox mō'nīy, puxix tu max. Kunnix tep putup. 'Ūtux hok pu 'ūn tep-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah, 'Ṫhā 'ūn tep-tox mō'nīy hok, tu 'ūn nōy putuk, nōm te' xe mōy. Pūyāp-tox mō'nīy, nūy yāyhāhup hok. ⁷Tik xop tep-tox mō'nīy hok. Yā Topa te' nōy yāy putuk ha' mīy, pu Topa kuxa hittupmā', ha 'ūn te tik kuxa hittupmāhā'. ⁸Topa te tik mīy hāmāxap, tuk-nāy tu tik kup tu' xut, nūy 'ūxetut mīy. ⁹'Ap Topa te tik mīy'ah, puyī' xetut hā tu tehe'. 'Āmhok. pa 'ūn mīy, puyīy tik hā tu tehe'. ¹⁰Yī 'ūn xop tep-tox mō'nīy pekkox yōg nū'pok xop hah, nūy pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā' xetut te yāy yīpɔxox pu' yīpkox pip. ¹¹Topa yōg putat hā tihik xix 'ūhūn te mō'yāy nīynām. ¹²Topa te tik tu' kup xut, nūy 'ūn mīy, ha kama tik te 'ūn tu' nāhā'. Yā Topa te hāpɔxopmā xohix.

¹³Āpu 'āxop te' kopit: 'Ok max, 'ūn putox mō'nīy hok, nūy yāykotīnnāhā' pi', nūy Topa pu hām'āktux? ¹⁴Tik mūn xe tox pu kummuk, yā Topa yōg tikmū'ūn te' yūmmūg, ¹⁵pa 'ūn mūn xe tox pu max, tup-tox mō'nīy. ¹⁶Tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux putup yānān tu', tu xe tox 'āktux putup, kopxix 'āte tu xe hām'āktux, hu: 'Ūgmū'āte' xat, xi' kuxa mām xop xohix te' xat, pu 'ūn xop tup-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pi', nūy Topa pu hām'āktux.

Yūmūg xuxyā yōg xit'ax

¹⁷Hōnhā 'āte xa hāmyūmmūg'ax nōy 'āktux, 'āxop te hāpɔxopmā kummuk hah. 'Āxop te yāy tu nū'ānāhā', tu yāy kummugāhā'. ¹⁸Tikmū'ūn te 'ā hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, ha 'āxop yāy tuk-mīy pax, 'Ṫhā yāy tu nū'ānāhā', nūy Topa pu hām'āktux, hak kuxa yūm kutōgnāg nōm hām'āktux kopah. ¹⁹Yā' max 'āxop yāyxatat kutōgnāg, pu hāpɔxopmā'ax max xop tu mūg. ²⁰Āxop yāy tu nū'ānāhā', nūy xit, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex, pu, 'āxit hok. ²¹Yā 'ūyāg xit mō'ka'ok, nūy 'ūhi mō'ka'ok, ha' yāg putup xūy, ha' yāg nōy paptux. ²²'Ok yā 'āpet 'ūm yūm hok, hu ta xit xix xo'op, nūy 'āhi'? Kaxīy 'āxop te' kuxa mām ka'ok xop putup hok, xi' hok xop pu' hupmāhā'. Xatep tep pe'āpaxex? 'Ok hāpɔxopmā'ax max nō'ōm? 'Ap max'ah! Yā' kummuk!

²³Yūmūg xuxyā te 'ā hāmyūmmūgāhā', ha xa' yūmmūgā'ax, hu: Yūmūg xuxyā Yeyox te yāy yōg tik xop mūtik xit 'āmnīy hā, ha tikmū'ūn gāy te' mūg'ax, nūy tup-tex, yīy pām pa' tap, ²⁴tu Topa pu: "Āmax Topah. Tuk mū'ā' hōm 'āxit'ax max. Puxi'!" kaxīy. Tu pām koxip, tu: "Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi'. 'Ūg pa', nūy mā', huk xaxok hok," kaxīy. ²⁵Ūxit kux, 'Ṫhā yūmūg xuxyā

te kânēy pa', tu: "Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, tuk yīn hep 'āta hā' pa'ax mīy, 'ūkxok tu'. 'Āte yāy hep 'āta nū'nāp-tup, nūy pa'ax tup mīy. Kânēy pa', nūy tu' xo'op, 'Īhāk mūn pe'āpaxex, nūy huk xaxok hok," kaxīy. ²⁶ 'Āxop te pām māhā', xix kânēy tu' xo'op, puxix yūmūg xuxyā xok'ax 'āktux pax, ha mōktu putpu' nūn.

²⁷ Tikmū'ūn kuxa kummuk te nōm pām māhā', xix nōm xupyāg xo'op, puxix Topa gāy, yūmūg xuxyā pe'paxex 'ohnāg hah, yīy Topa te' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. ²⁸ Yāy kuxa yīkopit hāmāxap, nūy yāy yōg hāp xopmā'ax yūmmūg, nūy kunāy tu pām mā', xix kânēy hā' xo'op. ²⁹ Tikmū'ūn xit, xix xo'op, tu hāmpe'paxex 'ohnāg, tu yūmūg xuxyā pe'paxex hok, puxix Topa gāy, nūy tu' xūygā'. Yā yūmūg xuxyā xok yūmūg pupi', nūy yūmūg kuxa kummuk xit. ³⁰ Tikmū'ūn punethok te hāmpe'paxex 'ohnāg, hu' pakut, xi' pu'uk, ha tikmū'ūn 'ūm xakix tap. ³¹ Tikmū'ūn te yāy kuxa yīkopit hāmāxap, nūy yāy hāp xopmā'ax yūmmūg, puyīy Topa 'ūkuxa maxnā', puxix Topa' xūygā hok. ³² Pa Topa te yūmū yōg hāp xopmā'ax kopit, nūy tu' yūmmūg, tu yūmūg xūygāhā', 'ūyīy Topa yōg putat xak hok, nūy Hām gāy nāgnāg pet hā yūmūg mōg hok Topa hā' puknōg xop mūtik.

³³ 'Āxop yāytu nū'ānāhā', nūy Topa yōg xit'ax mā', nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex, 'āpu' āxape xop hip. ³⁴ Putup te' āp-tex, yīy ta yāy pet tu' āxit hāmāxap, tuk-nāy tu 'āxape xop mūtik yāy kotīnnāhā', pu Topa 'āxop xūygā hok, 'āxop te hāp kummuk mīy hah. Ha hāp xopmā'ax nōy 'āte' kopit putup, 'Īhā' āxop mūtik 'ūkxip.

12

Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogā'ax

¹ 'Ūkxape xop, 'āte 'āp-tup, xa 'āxop hāmyūmmūg max, nūy Topa Koxuk yā tikmū'ūn ka'ogā yūmmūg, ha' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', puyīy hāp xopmā max. ² 'Āxop te 'ōg hāp xopmā'ax hittap yūmmūg, 'Īhā Topa hā' āpuknōg, ha topa komut xop yīy hok te 'āxat, tu 'āmōgā kummuk. ³ Yīy 'āte xa hāmyūmmūgāhā. Tikmū'ūn 'ūm te: "Pūyā Topa Yeyox pu hāp kummugā'," kaxīy, yā Topa Koxuk te' ka'ogā 'ohnāg, pu tu hām'āktux kummuk. 'Āmhok. Ha tikmū'ūn 'ūm te: "Yeyox yā yūmūg xuxyā!" kaxīy, yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā', pu tu hāpxe'te 'āktux.

⁴ Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogāhā', pu hāp xopmā max punethok, tup-xehnāg te' ka'ogāhā', pu tu hāp xopmā'. ⁵ Ha yūmū'āte hāp xopmā punethok, nūy yūmūg xuxyā tu hāp xopmā', yā yūmūg xuxyāp-xet puk hām. ⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm ka'ogāhā', pu tu hāp xopmā', tu' nōy ka'ogāhā', pu tu hāp xopmā nōy, ha Topa xet te' xohix ka'ogāhā', pu tu hāp xopmā'. ⁷ Topa te' kuxa mām xop xohix hā hām maxnāhā', tu' xohix tu' mūg. Yā Topa Koxuk te' kuxa mām ka'ok xop xohix kopa' xip, ha Topa te' xip'ax tu' mūg, puyī' xohix pēnā'. ⁸ Topa Koxuk te tikmū'ūn 'ūm ka'ogāhā', puyīy' nōy mō'nīynām hām'āktux hā, xi' nōy ka'ogāhā', puyī' nōy hāmyūmmūgā', ⁹ xi' nōy ka'ogāhā', puyīy kuxa yūm ka'ok, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy nōy pakut hittupmā ¹⁰ xi' nōy ka'ogāhā', puyīy hāp xopmā ka'ok xe'ēgnāg, yā tikmū'ūn puxet te' mīy hok, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy Topa pupi hām'āktux, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy hāmyūmmūg, nūy Topa Koxuk yōg hāp xopmā'ax yūmmūg, nūy 'ūkoxuk puknōg yōg hāp xopmā'ax yūmmūg kamah, xi' nōy ka'ogāhā', puyī' yīy'ax puknōg hā hām'āktux, xi' nōy ka'ogāhā', puyīy

nō hām'āktux puknōg yūmmūgā'. ¹¹ Yā Topa Koxuk puxet, tu' kuxa mām xop xohix ka'ogāhā', tup-tup, hu tikmū'ūn ka'ogā'ax pu hāpxopmā punethok.

Kunnix hā 'āyīn puxet

¹² Tikmū'ūn yīn puxet, tu' kup punethok pip, ha' māg te' yīn kopa' pip punethok, xi' kuxa, xi' tex, yā' xohix, hā kaxīy yūmūg xohix, tu Kunnix hāk yīn puxet. ¹³ Yā yūmūg xohip-tox pix, Topa Koxuk te yūmūg putox pix, nūy Kunnix hā yūmūg yīn puxet. Yā yūmūg xohix, 'ok pe Yoneo xop, 'ok pe' puknōg xop, 'ok pe tayūmak pop tu yūmūg hām, 'ok pe' xuxyā xat'ax pu yūmūg hok hā' hām, yā yūmūg xohix te Kunnix hā' yīn puxet. Ha Topa Koxuk te yūmūg xohix kopa' xip, yīy yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mātik.

¹⁴ Ha' yīn kup puxet'ah. 'Āmhok. Yā' kup punethok. ¹⁵ Pax pu' pata yīy, tu hām'āktux, hu: "Akmūn te yāk yīm'ah, huk yīn yōg 'ohnāg," kaxīy. Puxi' yā' yīn yōg xe'e'. ¹⁶ Pax pu' yīpkox yīy, tu: "Ak pa'ah, huk mūn yīn yōg 'ohnāg," kaxīy. Pāyā yā' yīn yōg xe'e'. ¹⁷ Pax pu' pa puxet xip 'ūyīn kopah, puxix hām'āpak 'ohnāg. Pax pu' yīpkox puxet xip 'ūyīn kopah, puxix tu' hax 'ohnāg. ¹⁸ Yīy Topa te tikmū'ūn mīy, tu' yīn mīy, ha' kup punethok, xi' māg punethok, 'ūp-tup ha' mīy. ¹⁹ Pax pu' kuxap-xehnāg xip, puxix tu kuxap-xet, 'ap yīn'ah. 'Āmhok. ²⁰ Yā' kopa' pip xop xohix hā' yīn puxet.

²¹ Pax pu' tikmū'ūn pa yīy, nūy tu' yīm pu hām'āktux, hu: "Mōg, 'āte 'āp-tupnōg," kaxīy. Yā' kummuk, 'ūhitop tu' xuktux. Ha kaxīy 'āxop yā 'ākuxa mām ka'ok xop, tu Kunnix hā 'āyīn puxet, tu 'āxape xupmā hok. ²² 'Āmhok. 'Ūyīm xut, puxi' yīn tu pu'uk, ha kaxīy 'āxop yāy xape xut hok, ka 'āxop 'āpu'uk kamah. ²³ Tikmū'ūn te yāy yīn mō'nīy, 'ūyāg mō'nīy, nūy nō xex max, ²⁴ tu mō' yāg nōy nīy 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yīn xohix mīy, ha' xohix max, ²⁵ ha' yāy xat'at 'ohnāg, yīy yāy hā tu tehet. ²⁶ 'Ūyīn yāg xūy, puxix tu yīn xohix xūy kamah. 'Ūyīn yāg tap, puxix tu yīn xohix tap. 'Ūkuxa mām ka'ok xop te tikmū'ūn yīn putuk, 'ūyāg xūy, ha' nōy xop xohix hittup 'ohnāg.

²⁷ 'Āxop te Kunnix hā 'āyīn, yā 'āxohix te Kunnix hā 'āyīn yāg. ²⁸ Topa te hāpxopmā māynāg 'ūkuxa mām ka'ok xop kopah, tu tik xop mō'pok hāmāxap, hak-nāy tu tik xop nōy te Topa pupi hām'āktux, hak-nāy tu tik xop nōy te hāmūmmūgāhā', hak-nāy tu tik xop nōy te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn puxet te' mīy hok, hak-nāy tu tik xop nōy te' pakut xop hittupmāhā', xi' nōy xop te' nōy hā tu tehet, xi' nōy xop te' nōy xat, xi' nōy xop te' yīy'ax puknōg hā' yīy. ²⁹ 'A' xohix mō'pok'ah, 'a' xohix te Topa pupi hām'āktux'ah, 'a' xohix te hāmūmmūgā'ah, xix 'a hāpxopmā ka'ok'ah. ³⁰ 'A' xohix te' pakut'ax hittupmā'ah, xi' yīy'ax puknōg hā' yīy'ah, xi' nōy pu 'a' yīy'ax 'ūm yūmmūgā'ah. ³¹ Yīy Topa tu' xax, pu 'āka'ogā', xayīy 'ānōy ka'ogā 'ūyānān tu'.

Pāyā 'āte xa' mūg putup putat xe'ēgnāg.

13

'Ānōy putup pax

¹ Pax tikmū'ūn yīy'ax hāk yīy, xix pexkox yōg nū'pok xop yīy'ax hāk yīy, pāyā 'ātek nōy putup pax hok, kopxi' hitop tuk yīy, yāk yīy'ax te 'āmānex te xap kāyā'ax putuk, yā' kax ka'ok, pāyā hitop hā' kax, tu' nōy yūmmūgā 'ohnāg. ² Pax 'āte Topa pupi hām'āktux, xix hāmūmmūg xexka', xix hām'āktux xe'e yūmmūg, xix kuxa yūm 'ūm ka'ognāg, nūy yīktix xut hām tu', pap-tup pax hok, kopxi' hitop hā hāpxopmā'. ³ Pax 'āte yāy yōg hāpxop xohix popmā', xix yāy

yīn hōm pu mō'hap, nūy Topa pu haxyā', pa 'ātep-tup pax hok, kopxi' hitop hā hāpɔpɔmā'.

⁴ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxi' hip, tu nōā' tot, tu' nōy kuxa ka'. 'Ap yīpkumīy'ah, tu yāy mūn kutōgnāg pe'paxex, 'a yāy mūn xexka 'āktux'ah, ⁵ tu' yīy pu'uk, nūy tu' nōy gāyā' hok, 'ap yāy mūn te māxap pe'paxex'ah, 'ap gāy'ah, 'a' nōy yōg hāpɔkummuk mīy'ax xutigā'ah, pāyā' xaxogāhā'. ⁶ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxi' nōy hāpkohe' mīy hā tu hittup hok, pāyā hāmyok mīy'ax hā' hittup. ⁷ 'Ap kuxa teknōg'ah, pāyā nōā'tot, 'ūkuxa yūm ka'ok tu', tu hāmmax hip, puyīy Topa hāpɔpɔmā'.

⁸ Tup-tup pax, tup-tup kux 'ohnāg. Hōnhā tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, tu' xuktux kux putup. Ha' yīy'ax puknōg hā tikmū'ūn yīy, pāyā' kux putup kamah. Ha hāmyūmmūg, pāyā' xaxogāp-tup kamah. ⁹ 'Ūgmū'āte hāmyūmmūg kutōgnāg, ha tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux kutōgnāg kamah, ¹⁰ pa 'āmnīy 'ūm mō'nā'ax, 'lhā yūmūg xuxyā' nūn, 'lhā' xexka xe'ēgnāg tu' nūn, ha Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogā'ax kux putup, yūmū'āte yāyhā ka'ok hah, ha hāpɔpɔmā'ax hittap yāyxaxogāp-tup.

¹¹ Hōmāk kutōgnāg, yāk mūn hā kakxop, tu hām'āktux, tu kakxop putuk, xix 'āte hāmpekpaxex tu kakxop putuk, pāyā hōnhāk xip tap, hu 'āte kakxop yōg hāpɔpɔmā' putuk 'a mīy'ah. ¹² Hōnhā yūmū'āte yāy pa pēnā'ax hā yāy pa pēnāhā', tu' pēnā kummuk, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, 'lhā yūmū'āte Topa pa pēnā max, 'ūyīkāgnāg hā' tihi tu'. Hōnhā yūmūg'āte Topa yūmmūg kutōgnāg, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, ha 'āte Topa yūmmūg maxp-tup, yā kaxīy hā Topa tek yūmmūg.

¹³ Hōnhā yūmūg kuxa mān ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Yā hāpɔpɔmā'ax max. Xix yūmū'āte hāmmax hip, tu Kunnix putpu' nūn'ax hip, nūy yūmūg mōg pexkox hah. Yā hāpɔpɔmā'ax max kamah. Xix yūmūg yāy putup pax, tu' kux 'ohnāg. Yā hāpɔpɔmā'ax xe'ēgnāg.

14

Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogāhā'

¹ 'Ūmax, ta' nōy putup pax. 'Āpu 'ānōy putup pax xexka'. Topa tu' xax pu pexkox yōg hāpɔpɔpɔmā xa'. Yā' max xe'e', pu Topa pupi hām'āktux.

² 'Ūyīy'ax puknōg hā tikmū'ūn yīy, puxix Topa tu hām'āktux, pāyā tikmū'ūn 'ūm pu hām'āktux'ah, 'ūyīy'ax yā' puknōg hah, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', pu Topa yōg hām'āktux xe'e' āktux. ³ Pa tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxix tikmū'ūn pu' xuktux, tu mō'nīynām, tu nō' teheh. ⁴ Tikmū'ūn yīy, 'ūyīy'ax puknōg hā' yīy, puxix mō yāy nīynām, pāyā tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxi' kuxa mān ka'ok xop xohix mō'nīynām.

⁵ 'Āte 'āp-tup, xa yīy'ax puknōg hā 'āyīy, pāyā 'āte 'āp-tup xexka', xa Topa pupi hām'āktux, nūy 'ānōy xop ka'ogā', ha' nōy te yāy mūn puxet ka'okgāhā'. Yā' yīy'ax puknōg hā hām'āktux. Pāyā tikmū'ūn xip, nūy nōy pu hāmyūmmūgā', puxi' yīy'ax puknōg yōg hām'āktux yūmmūgā', nūy hām'āktux'ax hā' nōy ka'ogā'. ⁶ 'Ūkxape, 'āhāk mōg, tu' yīy'ax puknōg hāk yīy, kopxix mō'ānīynām 'okpa Topa yōg hām'āktux xe'e' āktux. Pāyā 'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'lhā tikmū'ūn yāy yīy'ax hā 'āte Topa pupi hām'āktux, tu xa' xuktux, kopxix mō'ānīynām xe'ē'.

⁷ 'Ūg'āpax, xayīy hāmyūmmūg. Tikmū'ūn kutex, ha kama hāpɔpɔpɔpɔmā'ax pip punethok. Tik kāyā kummuk, puxix tikmū'ūn kutex yūmmūg 'ohnāg.

⁸ Tik 'ūm te kāyā'ax, mīxux xop tut hā kāyāhā, nūy xonat xop xānā', tu kāyā kummuk, puxix xonat te hām'āpak, pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ok yāyix'ax, 'ok pe' xit'ax. ⁹ Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmāhā'. Tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā' yīy, puxi' nōy te hām'āktux 'ūm yūmmūg'ah, 'ūpuknōg hah, ha hām'āktux yāyxaxogā'ax. ¹⁰ Hām xexka yōg yīy'ax xohix punethok, ha' yīy'ax xohix hā' hep nōy xop te hām'āktux, tu yāy yīy'ax hā hāmyūmmūg. ¹¹ 'Āte' yīy'ax yūmmūg hok, puxix tik puknōg hām'āktux, tu 'āhā' puknōg, ha hamūn hāk puknōg kamah. ¹² Yīy xax, pu Topa Koxuk 'āka'ogā', pa' xax hāmāxap, pu 'āka'ogā, xayīy 'ānōy xop ka'ogā kamah.

¹³ Yā' max tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā' yīy, pāyā max xexka', 'ūnōy xop pu hām'āktux yūmmūgā', nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāmyūmmūgā', puyīy hāmyūmmūg. ¹⁴ Topa pu 'āte hām'āktux, 'ūyīy'ax puknōg hāk yīy, kopxik kuxa te hām'āktux xe'e', pak putox te hāmyūmmūg 'ohnāg, 'āte' yīy'ax puknōg yūmmūg 'ohnāg tu'. ¹⁵ 'Āte putep mūn mīy'ax? 'Āte Topa pu hām'āktux yāy yīy'ax hā hām'āktux, pa yāy putox hā 'āte hām'āktux kamah, nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu hāmyūmmūg. ¹⁶ 'Ākuxa hā xate Topa pu hām'āktux, puxix 'āxape' xupax, pāyā' yīy'ax yūmmūg hok, puxix hām'āktux yūmmūg hok, nūy tu: Hamūn, kaxīy. Yā' hitop hā' xupak, 'ūyīy'ax puknōg yūmmūg 'ohnāg tu'. ¹⁷ Yīy xate hām'āktux māyānāg, 'hā Topa pu hām'āktux, pāyā 'āxape xop mō'nīynām 'ohnāg. ¹⁸ 'Āte Topa pu: 'Āmax Topah, xatek ka'ogāhā', 'ūg yīy'ax puknōg hāk yīy punethok, kaxīy. Yāk yīy punethok, ha ta 'āxop yīy kutōgnāg. ¹⁹ Pāyā yāy kotīnnā' xop mūtik tihī', kopxix tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hām'āktux, 'ātep-tup, pu tikmū'ūn yōg hām'āktux kutōgnāg 'āpax, puyīy Topa' ka'ogā, pu' nōy xop pu nō hām'āktux. Pa' yīy'ax puknōg hāk yōg tox 'āte putup'ah.

²⁰ 'Ūkxape: 'Āxop hā kaxxop'ah, pāyā hāpkummuk mīy hok, kaxxop putuk, 'ihā hāmpe'āpaxeh 'ūxip tap xop putuk. ²¹ Yā Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, hu:

“'Āte nūhū tikmū'ūn pu hām'āktux putup,
tu' yīy'ax puknōg hā hām'āktux putup,
xi' puknōg yīkox hā hām'āktux putup,
pa yōg tikmū'ūn te hām'ūm 'āpak 'ohnāg,” kaxīy.

²² Tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā Topa pupi hām'āktux, puxix tu' kuxa mām hok xop pu hām'āktux, yā hāpxopmā xe'ēgnāg, pāyā' kuxa mām ka'ok xop pu hām'ūm 'āktux'ah. ²³ 'Āxop yāykotīnnāhā', 'āxohix te' yīy'ax puknōg hā 'āyīy, puxix hāmyūmmūg hok xop te: “'Ūxohip-tox kummuhnāg!” kaxīy. ²⁴ Pa 'āxop xohix te Topa pupi hām'āktux, 'hā' kuxa mām hok xop mōxakux, puxix hām'āpax, tu yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk tu' yāyhāhup, ha Topa te' kopit putup, hamūn te hāmyūmmūg hah. ²⁵ Ha Topa te hāmpe'paxex yūmmūgāp-tup, yīy nū'xup putup, 'ūkuxa te' yēy tu', tu: “Ya hamūn! Topa te 'āxop mūtik pip!” kaxīy.

Hāpxopmā max 'hā yāy kotīnnā' pip

²⁶ 'Ūkxape xop, 'āte xe xa hām'āktux putup. 'Āxop yāykotīnnā' pip 'hā', yā' max 'āxape 'ūm kutex, nūy Topa 'āktux max, xi' nōy hāmyūmmūgā', xi' nōy te Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, Topa te' yūmmūgā tu' xuktux. Xi' max, 'ānōy yīy'ax puknōg hā tu yīy, xi' nōy te yīy'ax yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux, tu tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāmyūmmūgāhā', puyī' kuxa mām xop xohix mō'nīynām. ²⁷ 'Āxop

'ūm yīy'ax puknōg hā 'āyīy putup, 'ṭhā 'āyīy, 'āp-xet yīy hāmāxap, xik-nāy tu' nōy yīy, xik-nāy tu' noy, tu mōktu yā tikoyuk yīy, tu' hip, pu' nōy 'ūyīy'ax puknōg hā' yānān, nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā' xuktux, puyī' xohix hāmyūmmūgā'. 28 'Ūxip hok tik te' yūmmūgā', ha ta' kux, tu yāy pu hām'āktux, xix Topa pu hām'āktux yāy kuxa kopah. 29 Tikmū'ūn 2 tu yīy kux, pe 3 tu yīy kux, xa' hip, pu' nōy xop kopit, 'ok pe tik te Topa pupi hām'āktux, 'ok pe' koxuk puknōg pupi hām'āktux. 30 'Ūxape yok, tu hām'āktux putup, 'ṭhā' nōy te Topa pupi hām'āktux, puxix tikmū'ūn māxap hā hām'āktux kux, tu ta' yūm, pu' nōy Topa yōg hām'āktux 'ūyānān tu 'āktux. 31 'Āxop xohix te Topa pupi hām'āktux'ax, 'ūp-xet hāmāxap, hak-nāy tu' nōy te', xik-nāy tu' nōy, tu mōktu 'āxohix te hām'āktux kux, ha kaxīy 'āxop te hām'āktux xohix yūmmūg putup, nūy tu hittup. 32 Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxix yāy mūn xat, 'ok pe' max hām'āktux, 'ok pe' kummuk hām'āktux. 33 Yā Topa te yūmūg xānā hok, 'ūg hāpxopmā kummuk, pa yūmūg xānāhā 'ūg hāpxopmā max.

Ha kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix yāykotīnnānā' pip. 34 Ha 'ūn xop yīy hok. 'Ūxat hok, puyīy hām'āktux hok. Yoneo xop yōg xat'ax te' xat hok kamah, yīy tux hok, pu' 'ūn kuxa mām ka'ok xop xat hok kamah. 35 'Ūn te' yīkopit putup, puxi' hip, nūy yāy pet kopa yāy yīpxox yīkopit. 'Ūn te hām'āktux, 'ṭhā' xohix yāykotīnnāhā' pip, puxix tu hupmā'.

36 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux mīy? 'Ap mīy'ah. 'Ok pe Topa te mō'āp-xet kutnāhā'? 'Āmhok. 37 'Āxop 'ūm te yāy xexka pe' āpaxeh, nūy mō 'ākutnāp-xet pe' āpaxeh, xix Topa Koxuk te 'āka'ogā'ax pe' āpaxeh, kopxix xa hāmyūmmūgā'. Yūmūg xuxyā tek xat 'ūxa kax'āmi'. 38 Tikmū'ūn 'ūm te hām'āpak hok, 'āpu nōm pu 'āyipkox pip hok kamah.

39 'Ūxape xop: 'Āpu, Topa pupi hām'āktux pax, tu' tux hok, pu yīy'ax puknōg hā tu yīy kamah. Yā' max. 40 Pāyā hāpxopmā māynāg, 'ṭhā yāykotīnnāhā' 'āpip.

15

Kunnix te putpu' hi'

1 'Āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, ka' xaxok. 'Āxop te hām'āpak, yā 'ākuxa mām ka'ok hōmā xix hōnhā'. 2 Yā hām'āpak max'ax hā 'āxop kuxa tup, tu' mām ka'ok 'āmō kuma 'āmōg. 'Ok pe 'ākuxa te yā hitop hā' mām ka'ok.

3 Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa' xuktux, yā hām'āktux xe'e', hu: Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy pax ha' xok, ha Topa yōg tappet te' xuktux, 4 ha nō hāpkot, ha 'āmnīy 3 nōg, 'ṭhā' putpu' hi', ha Topa yōg tappet te' xuktux, 5 ha Pet te Kunnix pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop te 12 te' pēnāhā', 6 hak-nāy tu tikmū'ūn te 500 te' pēnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok te 500 te' pēnāhā'. Tikmū'ūn 'ūm yā' pip, pāyā' yāg xaxix hittap. 7 Hak-nāy tu Tiak te' pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop xohix te' pēnāhā'.

8 Ha ka'ax hā 'āte Kunnix pēnāhā', 'ūka'ax hāk kuxa te yūmūg xuxyā kopa' yūm ka'ok. 9 Yā 'āte mō'pok xop hāk ka'ax, tuk kutōgnāg, huk xax te kutuk, tu yāyhāhup, pāyā Yeyox te nūgkutnāhā 'ūka'ax hā. Hōmā 'āte kuxa mām ka'ok xop xuygāhā', huk xax te kutuk. 10 Pa Topa te 'ā hāmmaxnāhā', huk mōgkutnāhā, ha 'āte hāpxopmāhā punethok, ha mō'pok xop nōy hāpxopmā kutōgnāg, pak puxet'ah, yā Topa tek ka'ogāhā', 'ūyīy hāpxopmā ka'ok. 11 Yīy 'ātep yūmmūg putup'ah, 'ok pek hām, 'ok pe yāk nōy hām, pak mūg xohix te hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah.

Yūmū'āte putpuk hip-tup

¹² Hak mū'āte Kunnix te putpu hi'ax 'āktux. Tep te xīy 'āxop 'ūm te: “Yūmūg yog xakix xop te putpu hip-tup 'ohnāg,” kaxīy. ¹³ Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Kunnix 'a putpu hi'ah kamah. ¹⁴ Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mūg hitop hā hām'āpak max'ax 'āktux, ha yā 'ākuxa kamā 'ūhitop hā' mām. ¹⁵ Kamah: Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mūg yā' koit, 'ihā Kunnix putpu hi'ax 'āktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Topa yā Kunnix putpu hīnnā hok kamah. ¹⁶ Pax pu' xakix xop putpu tu' hi hok, puxix Kunnix putpu tu hi hok. ¹⁷ Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, puxix 'ākuxa hitop hā' mām ka'ok Kunnix kopah, ha 'ākuxa tup 'ohnāg. Yā' kummuhnāg. ¹⁸ Pax pu' xakix xop kuxa hitop tu' mām, tu Topa yōg putat hā' mōg hok, puxix tu Topa hāptox hā' pi nōmhā'. ¹⁹ Pax hām tup-xet hā yūmū'āte Kunnix hip, xix pexkox hā yūmūg mōg hok, puxix yūmūg kuxa xakix putūmnāg, yūmūg hittup 'ohnāg tu', ha' kuxa mām hok xop tu hittup.

²⁰ Pāyā Kunnix te putpu hi xe'ēgnāg, 'āte hāpxe'e 'āktux, yī' xakix xop te putpu' hip-tup kamah. ²¹ Tik puxet 'Anāo te hāpkummuk mīy, yīy yā' xohix xakix, hā kaxīy tik puxet nōy te' putpu' hīnnāhā'. ²² 'Ūxohix xakix mōnāyxop te māxap 'Anāo hah, hā kaxīy 'ūxohix te putpu' hip-tup, Kunnix hāh. Yā Kunnix te' putpu' hīnnāp-tup. ²³ Tu ta putpu' hi hāmāxap, hak-nāy tu Kunnix yōg tikmū'ūn hip-tup, 'Ihā Kunnix putpu' nūn. ²⁴ Yā hāmyāxatamuk ka'ax xohix yōg xox putox, ha Kunnix te hāpkummuk xop yōg xexka xop xohix nōāp-tup, xi' xat'ax kummuk xop xohix nōāp-tup, nūy Topa yūmūg Tak ha' nūnnā', puyīy Topa pu' yīpkox pi'. ²⁵ Ha Kunnix te' xat putup, tu mōktu Topa te' gāyxop kuxyā', tu mōktu hāmgāy xop xohix kuxyāhā', tuk-tok Kunnix ha' nūnnāp-tup, pu tu' nōā'. ²⁶ Ha' ka'ax hā Topa te' xat putup, puyīy tikmū'ūn xakix hok, ²⁷ yīy Topa yōg tappet te: “Topa te' xexka xop xohix nūnnāhā', pu tu' yīpkox pi',” kaxīy. Pāyā Topa mūn xexka', tu Kunnix ha' nūnnā'ax hāmgāy xop yōg xexka xop, ²⁸ tu' kuxyāhā', puxik-tok te yāy Tak pu' yīpkox xihip, pu tu' xat, tu' hep xop xohix xat'ax, 'ūxexka xe'ēgnāg tu'.

²⁹ Tikmū'ūn 'ūm te' nōy xok tup-tox pix, yīy 'āte 'āyīkopit, hu: Teptu xatep-tox pix 'āxape xok pupi', 'Ihā xate' putpu' hi'ax 'āktux hok? ³⁰ Xik mū'āg. Tep tuk mūg xūy, xik mūg xakix putūmnāg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux? ³¹ 'Ūxape xop, 'āte xa hām'āktux, tu hāpxe'e 'āktux. 'Āmnīy xohix 'Ihāk xok putūmnāg. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āxop te hāpxopmā max, yīk hittup, yā yūmūg kuxap-xet yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ³² Hōmāk xip nūnte kōmēn 'Epex tu', ha' gāy xop te hāmgāy putuk, tuk hām'āpak max 'āktux hah. Pax 'āte hām'āktux, puyīy tikmū'ūn 'ūgmax 'āktux, kopxi' hitop hā hām'āktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, kopxix max yūmūg hāpxopmā hāmpuknōg xop putuk, ha: “Āpu yūmūg xit, xix xo'op. Yā hāptup 'Ihā yūmūg xakix,” kaxīy. Yā' hitop hā hāpxopmāhā'.

³³ Yāy hā mō'āmā hok. Tik kummuk mūtik 'āmōg, hu ta 'ākummuk kamah.

³⁴ Āpu hāpxopmā kummuk kuxyā', tu Topa yōg putat hā 'āmōg putpu'. 'Āxop 'ūm te Topa yūmmūg 'ohnāg. 'Āte xa' xuktux nūy xa' hupmā'.

Yūmūg yīn te putpu' hip-tup

³⁵ Pa tikmū'ūn 'ūm xek yīkopit, hu: “Tep te xīy 'ūxakix xop putpu hip-tup?” kaxīy. “'Ūyīn te xīy?” kaxīy. ³⁶ 'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg! 'Āxop te hāpxop xap xok 'Ihā' xok, pu tu' xokax. ³⁷ Ha' xap, 'ok pe xuxnāg xetox xap, 'ok pe mīxux

xap nōy, 'ūxap mūn 'ap mīxux yīnmūn'ah. ³⁸ Ha Topa te hāpxop xap xohix yāyhā mīxux, yā Topa tep-tup.

³⁹ Ha 'hi'ax xop xohix punethok. Yā tikmū'ūn yīn puxet, xix xokxop yīn yā' nōy, xix putuxnāg xop yīn yā' nōy, xix mām xop yīn yā' nōy.

⁴⁰ Ha pekkox yōg xop yīn yā' nōy, xix hām xexka yōg xop yīn yā' nōy. Ha 'hohix max, pāyā hāmmax nōy. 'Ap nōy putuk'ah. ⁴¹ Māyōn max, tu hāptupmāhā', ha māyōnhex max, tu 'āmny tupmāhā', ha māyōmāg xop xohix max kamah, tu hāptupmā nōy. 'Ap nōy putuk'ah.

⁴²⁻⁴³ Ha kaxīy 'ūxakix xop te putpu hip-tup. 'Ūyīn yā hahām yōg, ha nō hāpkot, 'ūkummuk tu', yā' xok xe'e'. Pa putpu' hi, 'ihā' yīn tup, tu yīn ka'ok, tu yīn max, 'a xep xok putup'ah. ⁴⁴ Putpu' hi, 'ihā yā pekkox yōg yīn. 'Ūyīn hittap yā hām yōg, ha' yīn tup pekkox yōg. ⁴⁵ Yīy Topa yōg tappet te: "Tik te māxap 'āxet'ax 'Anāo, ha Topa te' hīnnāhā,'" kaxīy. Pa 'Anāo nōy 'āxet'ax Kunnix, tu hāpxohix hīnnāhā'. ⁴⁶ Tu hām yōg yīn mīy hāmāxap, nūy kunāy tu pekkox yōg yīn mīy. ⁴⁷ Ha 'Anāo te māxap mīy, 'ihā hāpkōnōn hā' mīy, pa 'Anāo nōy te pekkox tu' nūn. ⁴⁸ Hām xexka yōg xop te hām yōg 'Anāo putuk, ha pekkox yōg xop te 'Anāo nōy putuk, nōm te pekkox tu' nūn. ⁴⁹ Yūmū'āte hām yōg tik putuk nōmhā, pāyā tik nōy te pekkox tu' nūn, ha yūmū'āte Kunnix putuk putup.

⁵⁰ 'Ūkxape xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup, hu: Tikmū'ūn yīn yā hām yōg, ha' yīn xi' hep 'āta hā' mīy, yīy Topa pēnā hok pekkox kopah, tu pekkox yōg hāpxop pop hok kamah.

⁵¹ 'Ūg 'āpax, nūy hām'āktux xe'e 'āpax. 'Ap xohix xakip-tup'ah. pāyā yūmūg yāyhāp-tup pekkox yōg tikmū'ūn, ⁵² hāpxip 'ohnāg 'ihā', tikmū'ūn pa xax te kutāgnāg, 'ihā yūmūg yāyhā pekkox yōg tikmū'ūn, 'ihā mīxux xop tut kāyāp-tup. Ha 'xakix xop te putpu hip-tup, 'ūyīn yā pekkox yōg yīn, tu putpu' hip-tup, ha yūmū'āte yāyhāp-tup kamah. ⁵³ Yā Topa te hām yōg yīn xit putup, nūy pekkox yōg yīn hā yūmūg mō'tat 'ūyānān tu', pu tu xakix'ax xop yāyhā xakix hok xop, ⁵⁴ Ha pekkox yōg yīn hā mō yūmūg tat putup, 'ūyīy yūmūg xakix hok, yā Topa te' xat putup, nūy yūmūg xakix kuxyā', 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg mō kumak mog. Yā Topa yōg tappet te: "Topa te' xat hok pu tikmū'ūn xep xakix hok, yīy Topa te' xūy'ax kuxyā kamah, Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg tu'."

⁵⁵ "Tep tu tikmū'ūn xohix xūy?

Teptu tikmū'ūn xohix xakix?" kaxīy.

⁵⁶ Yā tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy, tu' xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, hu' xohix xūy, hu' xohix xakix. ⁵⁷ Pa yūmū'āte Topa pu hām'āktux, tu: "Āmax Topah. Xatek mū ka'ogāhā', 'ūyīg mūg xakix hok, yāk mūg xuxyā Yeyox Kunnix tek mūg hīnnā xe'ēgnāg," kaxīy.

⁵⁸ Yīy Topa yōg putat hā 'āmōy kuma 'āmōg. Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg xuxyā te xa pagop-tup, 'āxop te' yūmmūg.

16

Paot te tayūmak pop mōg putup hāpxexka Yonex tu'

¹ Hōmā 'āte hāpxexka Ganax yōg kuxa mām xop pu hāmyūmmūgāhā', pu tayūmak pop, nūy Yonex yōg 'ūhok xop pu mō'kutnā'. Yā' max 'āxop kaxīy pop kamah, nūy hok pu popmā', ² yīy: Yenomīn xohix 'ihā tayūmak 'ūm mōy, nūy xeh, nōm tayūmak 'āxop te' pop'ax, tu mōktu 'āhak xupep, pu tayūmak pop hok 'ihāk nūn. ³ Tuk xupep 'ihā, 'āte tappet mīy putup, nūy mō'kutnā', 'ihā 'āxop te

tik xop yīmōgatux, pu tayūmak mōgā kōmēn Yenoyanēn hah. ⁴ Pek mōg kamah tik xop mūtik.

Paot te hāmpē/paxex

⁵ Ūgmōg putup hāpxexka Māxenōn ha hāmāxap, nūy kunāy tu 'āhak mōg, ⁶ Pak xip ka'ok putup 'āxop mūtik hām'āxī hā, ha 'āxop 'hā 'āte'ax, pu 'āte hāpkumep kumaknāg. ⁷ 'A 'ātep-tup'ah 'āxop tuk xip pu'ūgnāg. Topa 'ūkputup, 'ūkxip ka'ok.

⁸ Nūn tek xip putup 'Epex tu', tu' hip, pu Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Pētekot mīy, ⁹ puk hām xexkah, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, tikmū'ūn xohix pu', pa tikmū'ūn yāg te hām'āpak max'ax putup nōg.

¹⁰ Timōn xupep 'Thā', mōy xānā' pu 'āpet kopa mō'xip, nūy nō hittupmā'. Yā hāpxopmāhā 'ūgmūn putuk, tu yūmūg xuxyā pu hāpxopmāhā'. ¹¹ Pūyā Timōn pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āmhok, pa hā tu' tehe', pu tu mōg, 'ūkuxa yūm 'Thā', nūy 'ūgha nū putpu'. 'Āte' hip, pu nūk xape xop mūtik.

¹² 'Āte 'Apot' āktux putup. Hōmā 'āte tu hām'āktux, tu xe' xuktux, pu 'āha mōg, yūmūg xape xop nōy mūtik, pa tute hāmpē/paxex, tu hōnhā' mōg putup'ah. Hāpxip kutōgnāg, puxi' mōg.

Tu ta hām'āktux kux

¹³ Ōg pa mōxip, 'ākuxa mām ka'ok. 'Ākuxānōg hok, nūy ta 'aka'ok. ¹⁴ Āpu 'āhām, 'Thā 'ānōy putup pax xexka'.

¹⁵ 'Āxop te 'Exteo yūmmūg, xi' xape xop. Nōm xop kuxa mām hāmāxap hāpxexka Genex tu', tu Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxopmā max. 'Āte xa tu' xak, yāk xape xop, ¹⁶ pu nōm xop xi' xape xop yōg hāpxopmā'ax tat, tu hām'āpak, nūy nū mūtik hāpxopmā, xa hā tu tehet.

¹⁷ Ūgkuxa hittup, 'ūkxape xop nūn, hak kuxa hittup. Yā 'Exteo nūn, xix Potōnān nūn, xix 'Ahkax nūn, ha mōgnīynām 'āxop pupi', 'āxop pip hok hah.

¹⁸ Ha mōgnīynām xexka', tu mō'ānīynām kamah. 'Āte' yūmmūg. Yā' max yūmū'āte nōm xop 'āktux max.

¹⁹ Hāpxexka 'Ax yōg kuxa mām xop te 'āneo. 'Ak xix Pinixit te 'āneo, xi' kuxa mām xop te nōm pet tu yāytu nū'nāhā', tu 'āxop pu 'āneo hōm. ²⁰ Hayūmmūg xape xop nūnte' pip, tu xa 'ūyīmā'ōy, tu 'āmūg putup yāy kep hā, 'āp-tup pax tu'.

Yūmūg xape xop xohix pu 'āneo hōm, 'ūgmūn pupi' āneo.

²¹ 'Āte tappet kup paha', nūy tappet mīy, hu: 'Ūgmūn Paot te xa 'āneo.

²² Nōm xop te yūmūg xuxyā putup nōg, pūyā Topa nōm hā hāpkummugā'. Yā yūmūg xuxyā nūn putpu', yīy mā', Yāyā'!

²³ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmāxnā'!

²⁴ Yā 'āte 'āxop xohix putup pax Yeyox Kunnix hah. Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' II

¹ Ūgmūn Paot. Topa tep-tup, huk xix Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopah. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet yāy taknōy Tīmōn mūtik. 'Ūgmū'āte 'āxop pu' kax'āmi, yā Topa kopa' kuxa mām ka'ok xop pu kōmēn Konīn tu' xix Topa yōg tikmū'ūn pu hāp̄xexka Genex xexka tu'. ² Ūgmū'ātep-tup, pu yūmū yōg tak Topa xa hāmmāxnā', puyīy 'ākuxa mām̄mā' xix yūmū xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmāxnā' xix 'ākuxa mām̄mā'.

Ūmax Topah

³ 'Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnux mūktak max pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā hā 'ātehe'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Hamūn, yūmū yōg tak Topa te yūmūg pēnāhā', tu yūmūg kuxa ka', tu tikmū'ūn xohix xexka hā' tehe'. ⁴ Ūgmū yōg hāpkummuk pip, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yīk mū'āte tikmū'ūn hāg tehe'. Yā' pip tikmū'ūn yōg hāpkummuk xohix kamah. Topa tek mū'ā hā' tehe', hak mū'āte' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn hāg tehe', yā Topa putuk. ⁵ Hōmā Kunnix xūy, ha ta hōnhā kamak mūg xūy, yā Kunnix putuk. Topa te Kunnix hā' tehe', ha ta Kunnix tek mū'ā hā' te xexka'. Yā yūmūg xūy, Kunnix putuk, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yā tute Kunnix hā' te putuk. ⁶ Ūgmūg xūy, tu 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy 'āxop hāg tehet, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'. Topa te yūmū'ā hā' tute', koxpik mūg 'āxop hāg tehet kamah, nūy 'āxop ka'ogā', xayīy 'āxop xūy hā tot, tu hāmmāx hip. Yāk mūg putuk, 'ūgmū'āte xūy hā tot kamah 'āxop putuk. ⁷ Ūgmū'āte xa hāmmāx hip punethok. Yāg mū'āte' yūmmūg 'āxop xūy 'ūgmūg putuk, ha Topa te 'āxop hā tep-tup, tutek mū'ā' tep-tup putuk.

⁸ Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa hām'āktux 'ūxeheh, hōmā 'ūgmūg xūy hāp̄xexka 'Ax tu'. Yā hāpkummuk xexka 'ūgmū yōg, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, huk mū'āte hāmp̄kaxex 'ūgmūg xakix kōmnāg. ⁹ Ūgmū'āte hāmp̄kaxex tikmū'ūn te' xat, puk mūg kix. Yā hāpkummuk pip, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, 'ūyīg kuxa mām ka'ok Topa kopah, 'ūyīy yāy yōg ka'ok'ax kopak kuxa mām hok. Yā Topa 'ūka'ok, tu tikmū'ūn putpu' hīnnā yūmmūg. Yā' ka'ok Topah. ¹⁰ Ūgmū yōg hāpkummuk xexka' pip, hak mūg xakix kōmnāg, pa Topa te' kummuk kopak mūg mōy, tuk mūg mōy putup kamah. Ūgmūg kuxa mām Topa kopah, tuk mū'āte' yūmmūg Topa te' kummuk kopak mūg mōy putup 'ūxeheh. ¹¹ 'Āxop tek mūg hā' ā tehe kamah, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux punethok, ha Topa te' xupak putup, tu' mīy putup punethok, tuk mū'ā maxnāp-tup, ha xohix te' pēnāp-tup, hu hām'āktux putup, hu:

—Yā' max Topah. Kaxīy.

Paot te hāp̄xopmā nōy

¹² Ūgmū'āte yāy xexka 'āktux putup. 'Ūgmū'āte hāp̄xopmā max punethok, huk yāyhāhup 'ohnāg, yāg mū'āte 'āxop pu hāp̄xopmā max xexka', tuk mū'āte hāmyūmmūg xaptop 'ohnāg, tuk mūg kuxa te' yūmmūg yā' max. Yā Topa tek mūg maxnāhā hā kaxīy, hak mū'āte tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux

'ohnāg, pa Topa yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux. ¹³ 'Ūgmū'āte xa' kax'āmi hāpxop, ha 'āxop te nōm mōkupix, tu hāmyūmmūg mō'ka'ok, yā 'āte' kax'āmi 'āhīynāg 'ohnāg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup. ¹⁴ Hōnhā 'āxop te xahix yūmmūg, pa 'āte' yūmmūg, hāpxip 'Thā 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux maxp-tup, 'Thā putpu' nūn Yeyox, hak mū'āte 'āxop 'āktux maxp-tup kamah.

¹⁵ Hōmā 'āte nōm yūmmūg xe'e, hu hāmpekpaxex 'āxop hak mōg, nūy xa maxnā 'ūxeheh. ¹⁶ Yā 'āte hāmpekpaxex 'ūgmōg hāpxexka Māxenōm tu', nūy 'āxop hak mōg kamah, nūy putpuk nūn, nūy 'āxop hak mōg 'ūxeheh, xayīy 'ā hā tehet, yā 'ā xit'ax hōm, ha ta putpuk nūn putup hāpxexka Yonex tu'. Yā 'āte hāmpekpaxex te kaxīy, pa 'āmhok, 'ak mōg'ah. ¹⁷ 'Ok 'āxop te hāmpe'āpaxex 'āte hāmpekpaxex hitop? 'Ok 'āte: "Ok pek mōg putup tikmū'ūn hah, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. 'Āmhok, hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg. Pa 'āte: "Ātep-tup. 'Ūgmōg putup." Kaxīy. ¹⁸ Topa te hām'āktux xe'e', ha 'āte hām'āktux xe'e kamah. 'Āte hām'āktux 'ohnāg, hu: "Ok pek mōg putup, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg. ¹⁹ Hōmā XineX te xa Topak-tok 'āktux, yā Yeyox Kunnix 'āktux xix Tīmōn te' xix 'āte'. 'Ok 'ūgmū'āte hām'āktux hitop? 'Āmhok. 'Ok 'ūgmū'āte: "Ok pe Yeyox te kaxīy pe' kaxīy? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux 'ohnāg. Pak mū'āte: "Yeyox te kaxīy." Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux xe'e'. ²⁰ Hamūn, hōmā Topa te tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nūy Yeyox nū'kutnā'. Hāpxip 'Thā' nūn Yeyox. Yā Topa te hāpxe'e 'āktux. Hak mū'āte Yeyox 'āktux, tu hāpxe'e 'āktux kamah. ²¹ Ha Topa te yūmū'ā Yeyox yūmmūgāhā', ha yūmū'āte Yeyox yūmmūg xe'e', tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā Topa te yūmūg yīmōgātux, kopxix yūmūg Yeyox yūmmūg. ²² Topa te yūmūg yīmū kax'āmi, hu: "Topa yōg". Kaxīy. Tute yūmū'ā' hōm Topa Koxuk. Hā kaxīy yūmū'āte' yūmmūg yūmūg yā Topa yōg xop, ha Topa te yūmū'ā popmāp-tup hāpxop xohix, yā yūmū'ā hāmaxnāp-tup punethok.

²³ 'Āte hām'āktux, ha Topa te' xupak, tuk kuxa yūmmūg. Hōmā 'āxop hak mōg 'ohnāg. 'Ātep-tup'ah 'āxop mānōg, huk mōg 'ohnāg 'āxop ha kōmēn Konīn tu'.

²⁴ 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ākuxa mām Yeyox kopah, yīy tak mū'āte xe 'āxop mōgāp-tup'ah, xayīy 'ākuxa mām ka'ok, pa yūmū'ātep-tup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā', xayīy 'ākuxa hittup.

2

¹ Yā 'āte hāmpekpaxex 'a 'āxop hak mōg putup'ah, nūy 'āxop mānōg hok. Yā 'ātep-tup'ah 'ākuxa hittup 'ohnāg. ² 'Āte 'āxop kuxa hittup 'ohnāg mīy, kopxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg kamah. Tep-te 'ūgkuxa hittupmāp-tup? Yā 'āxop te', pa 'ākuxa hittup 'ohnāg. ³ Hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, pa 'āxop hak mōg 'ohnāg, nūy 'āxop mānōg hok, pa 'āte 'āxop mānōg tappet tu'. Pax 'āxop hak mōg, kopxix 'ōg hāpkummuk mīy'ax pēnā', nūy 'ūgkuxa hittup 'ohnāg. Pa 'āxop tek kuxa hittupmāhā', pu' max. 'Āte' yūmmūg, 'ūgkuxa hittup, ha ta 'āxop kuxa hittup kamah. ⁴ Hōmā 'āte xa kax'āmi, nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, nūy 'āxop mānōg, tuk kuxa hittup 'ohnāg, tuk kuxa nōg, tuk pota punethok. 'A 'āte putup'ah, nūy 'ākuxa hittup 'ohnāg mīy, pa 'ātep-tup, xayīy 'āxop yūmmūg 'āte 'āxop putuppax.

Tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux

⁵ Yā hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, nūy 'āxop pu hām'āktux hu: “Āpu tik yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, nōm te' tut mūti' nōm, nōm te 'āxop kopa' xip”. Kaxīy. Yā xip 'āxop kopah, ha 'āxop kummugā miāx. Yā nōm tik xip'ah 'ūgmūtik, hu 'āte nōm kummugā 'ohnāg. ⁶ Pa 'āxop xohix te' yānān. Puxix. 'Ūkux. ⁷ Āpu 'ūxaxogā', pu tu kux. 'Āpu tik kuxa hittupmā', puyīy 'ūkuxa tuknōg xexka hok, nūy Topa yōg putat max xak hok. ⁸ Āpu tik pu hām'āktux 'āxop te' putuppax. ⁹ Texīy 'āte xa tappet kax'āmi'? Yā 'ātep-tup, nūy 'ōg hāxopmā'ax kopit. 'Ok 'āxop te' mīy 'āte nōm xat? 'Ok 'āxop te tik yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup? 'Ok 'āxop te' xaxok putup, pu tu' kux? ¹⁰ Yā 'āxop te tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, ha 'āte' xaxok kamah, ha' kux. Tik te 'ūgkummugā 'ohnāg, pa 'āte' xaxok, ha' kux. 'Āte Kunnix pu nōm 'āktux, 'āxop te' xaxok hah. Yā 'āxop te tik pu hām'āktux 'āxop te' xaxok. ¹¹ Yūmū'āte' xaxok, puyīy Hāmgāyāgnāg xut hok, pa yūmū'āte' xut. Hamūn yūmū'āte' yūmmūg Hāmgāyāgnāg tep-tup, nūy tik koxyōy.

Paot kuxanōg, hu ta' mōg

¹² Hōmāg mōg kōmēn Tonot tu', tu mōktu xupep, tu Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu' yūmmūg Topa tep-tup 'āte Topa pu hāpxopmā 'ōnteh, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ¹³ Pak kuxanōg, 'āte yūmmūg taknōy Tit xipix 'ohnāg tu', hu' kuxa mām ka'ok xop pu hām 'āktux hu: “Ūgmōg.” Kaxīy. Hu tak mōg hāpxexka Māxenōn tu'.

Topa yōg hām'āpakmax'ax 'āktux max

¹⁴ Yā' max Topah. Xonat xop mōg, tu mōktu xonat puknōg xop mūtik yāykix xix tikmū'ūn mūtik, tu' xut, tu' pop xonat puknōg xop xix tikmū'ūn, tu nōm nūnnāhā', tu nūktu' mōxaha'. Ha' xape xop te' pēnāhā', tu' yūmmūg xonat xop ka'ok. Hā kaxīy Topa te yūmmūg mīy yāy yōg xop, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūka'ok Topah. Ha ta' hax max te hāpxumāhā'. Hā kaxīy tikmū'ūn te xohix nōy nā' mōg nōm te' yūmmūg 'ūmax Topah. ¹⁵ Ha ta 'āmānex xop te' puk kōnnōn kuḡōy hax max yōg, ha hax max mōg pepix Topa tu' hāptox tu'. Hā kaxīy yūmū'āte tikmū'ūn pu Kunnix 'āktux, ha mōktu tikmū'ūn xohix te Kunnix yūmmūg hāptox tu'. Yā yūmū'āte xohix pu Kunnix 'āktux, yā' kuxa kummuk xit xop pu', xi' kuxa kummuk xit hok xop pu'. ¹⁶ Pa yā hax max 'ohnāg 'ūkuxa kummuk xit hok xop pu', yā hax kummuk, yā xok kutox hax putuk, pa yā hax max 'ūkuxa kummuk xit xop pu', tu nōm hīnnāhā'. Yūmū'āte hax max putuk. 'Ok yūmmūg max, nūy hax max putuk? ¹⁷ Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max 'āktux, yā' max Topa yōg hām'āpak, tu hāpxop takat putuk. Yūmū'āte tikmū'ūn putuk 'ohnāg, nōm te Topa yōg hām'āktux 'āktux kummuk, tu hāpxop tamanat hāmenex putuk. Pa Topa te yūmmūg mōkpok, kopix hām'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, hā Topa te' xupak kamah. Yūmū'āte hāpxe'e 'āktux. Yūmmūg yā Kunnix yōg kāmānat.

3

Topa yōg pa'ax tup

¹ 'Āxop te putep mūn pe'āpaxex? 'Ōk 'ūgmū'āte yāy xexka 'āktux? 'Āmhok. Ōk 'ūgmū'āte tik nōy putuk? 'Āmhok. Yā tik tep-tup, puyīy tikmū'ūn tappet kax'āmi'. Tappet te: “Ūmax tihik nūhū'. 'Āpu nōm 'āpax!” Kaxīy. 'Ok 'ūgmū'ātep-tup tappet te kaxīy, 'āxop te nōm kax'āmi' pe' nōy te' kax'āmi'? 'Āmhok. 'Ātep-tup'ah. ² Tikmū'ūn te nōm tappet mōkupix, tu' yūmmūg, 'ūmax

tihik. Hā kaxīy tikmū'ūn xohix te 'āxop pēnāhā', tu' yūmmūg, 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgā max, yā 'ūgkuxa max. ³ Ūnōy te tappet kax'āmi', hak mū'āte' mōgāhā tikmū'ūn tu'. Hā kaxīy Kunnix tek mūg pu hām yūmmūgāhā', hak mū'āte tikmū'ūn pu nōm yūmmūgāhā'. Hōmā tikmū'ūn te pipkup xox hā kax'āmi mīkaxxap pe yīmū'. Hā kaxīy Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa maxnāhā', puyīy hāpxopmā max.

⁴ Ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux nō'ōm, yā 'ūgmūg kuxa mām xe'e Topa kopah, yā 'ūgmūg kuxa mām Kunnix kopah. ⁵ Ūgmūg ka'ok 'ohnāg, tu' yūmmūg 'ohnāg Topa pu hāpxopmā', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Pa Topa tek mūg ka'ogāhā', 'ūyīy Topa pu hāpxopmā'. ⁶ Tutek mūg ka'ogāhā', 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg pa'ax tup yūmmūgā'. Topa yōg pa'ax tup te Topa yōg xat'ax putuk 'ohnāg. Topa yōg pa'ax tup kax'āmi 'ohnāg tappet tu'. Pa Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'. Topa yōg xat'ax te hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn, yīy ta' xakix tikmū'ūn. Pa Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa maxnāhā', tu tikmū'ūn mīy Topa yōg tikmū'ūn, yā tikmū'ūn hīnnāhā'.

⁷ Hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg xat'ax mīkaxxap pe yīmū' pipkup xox hā, ha tikmū'ūn te' pēnāhā yā' max xe'ēgnāg Topah. Ha ta' xip Mōyyex, ha tikmū'ūn te' pēnāhā Mōyyex pa yīn max xe'ēgnāg, pa hāpxip 'īhā Mōyyex pa yīn max xe'ēgnāg kutōgnāg nōy nā' mōg. Tikmū'ūn pa te māyōn yānām tot 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Mōyyex pa yīn pēnā tot 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te yāy yōg xat'ax popmāhā'. Topa yōg xat'ax te hām'āktux tikmū'ūn 'ūkummuk, tu' xakix putup. Topa te' xat'ax popmāhā', ha tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūmax xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy 'ūmax xe'ēgnāg Topa te yāy xat'ax popmāhā', ⁸ pa' max xe'ēgnāgnām Topa Koxuk te tikmū'ūn mīy Topa yōg tikmū'ūn. ⁹ Topa yōg xat'ax te hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn, pa' max xe'ēgnāg Topa yōg xat'ax, pa' max xe'ēgnāg Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy 'ūyānān tu' max tat. ¹⁰ Yā' max xe'ēgnāgnām hōnhā. Hōmā yā' max xe'ēgnāg, pa' nōg. ¹¹ Hāmyāxatamuk xohix hā' pip 'ūxat'ax, tu' max xe'ēgnāg, pa' nōg. Pa hāmyāxatamuk xohix hā' max xe'ēgnāgnām hōnhā!

¹² Ūgmūg kuxa mām Topa yōg pa'ax tup kopah, huk mūg nōm 'āktux ka'ok, tuk mūg kuxanōg 'ohnāg. ¹³ Ap Mōyyex putuk'ah 'ūgmū'āte'. Mōyyex te yāy pa yīn mō'nīy topixxax hā, puyīy 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā hok 'ūpa yīn te' max xe'ēgnāg kutōgnāg nōy nā' mōg, tu mōktu' nōg. ¹⁴ Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te nōm putuk. Hōmā xix hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' mōkupix Topa yōg pa'ax hittap yōg tappet, tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa yīn mō'nīy putuk, yīy ta hām yūmmūg 'ohnāg. Ha ta tik kuxa mām Kunnix kopah, tu' tihī Kunnix mūtik, hu' pa pip, tu hāmyūmmūg, ha 'ap xip'ah topixxax putuk, yā 'ūpa mō'nīy'ax xip 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg. ¹⁵ Hōnhā ha ta' pip Yoneo xop, tu' mōkupix Topa yōg xat'ax yōg tappet. Mōyyex te nōm kax'āmi', pa tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa mō'nīy putuk. ¹⁶ Pa Topa tappet te Mōyyex 'āktux, hu: "Tute yōkanām, nūy yūmūg xuxyā pēnā', ha' xut topixxax 'ūpa yīn tu'". Kaxīy. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mōy, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg. ¹⁷ Yā Topa yōg tappet te: "Yūmūg xuxyā'". Kaxīy. Yā Topa Koxuk. Topa Koxuk xip tikmū'ūn mūtik, puxix tikmū'ūn kuxa kummuk xit. ¹⁸ Topa 'ūmax xe'ēgnāg, ha hōmā Mōyyex te Topa mūtik hām'āktux, yīy ta' max xe'ēgnāg Mōyyex pa'. Hā kaxīy yūmūg xuxyā Topa Koxuk max xe'ēgnāg, tu' nūn tu nūktu yūmūg kuxa tupmā nōy nā' mōg.

4

Nax takat 'ohnāg te hāp̄xop max xe'ēgnāg tat

1 Topa tek mūg pēnāhā', tuk mūg kuxa ka', tuk mūg xat, 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg pa'ax yūmmūgā', yīy tak mūg kuxanōg 'ohnāg. 2 'Ūgmū'āte hāpkummuk mīy'ax xohix xaptop'ax kux, nūy yāyhāhup hok, hu' koit 'ohnāg, tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max, tu' koit 'ohnāg 'ūgmū'āte', pak mū'āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, ha Topa te' xupak kamah, ha tikmū'ūn te yāy kuxa kopa' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux, tu' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxopmā max. 3 'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ūkuxa mām hok xop pa te Topa yōg hām'āpak max'ax yūmmūg 'ohnāg, pa' nōy xop te' yūmmūg. 4 Teptu 'ūkuxa mām 'ohnāg? Yā Hām̄gāyāgnāg, yā nōm te hām xexka yōg tikmū'ūn xat, tu tikmū'ūn putox ka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak kummuk, xix Yeyox max xe'ēgnāg 'āpak kummuk xix Topa max xe'ēgnāg yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, Yeyox te Topa putuk xe'e. 5 'Ūgmū'āte yāy 'āktux 'ohnāg, pak mū'āte Yeyox Kunnix 'āktux nōm te tikmū'ūn xat, tuk mū'āte hām'āktux 'ūgmū'āte 'āxop pu hāpxopmāhā', yā Yeyox te nōm putup. 6 Hōmā Topa te: "Pu yā xip kūyānām, puyīy nōā' hāpkoxtap". Kaxīy. Topa te' mīy kama kūyānām putuk yūmūg kuxa kopah, yā yūmūg kuxa tupmāhā'. Yā yūmūg kuxa tup, kopxix yūmmūg 'ūmax xe'ēgnāg Topah, tu Kunnix pa max yūmmūg kamah.

7 Yā hāp̄xop xohix max xe'ēgnāg pīp yūmūg kopah, pa yūmūg max 'ohnāg, yā takat 'ohnāg putuk. Yā' nax putuk, yā nax te hāp̄xop max xe'ēgnāg tat, pa' pu'uk nax, tu' takat 'ohnāg. Tikmū'ūn te yūmūg pēnāhā', tu' yūmmūg Topa 'ūka'oknām, pa yūmūg pu'uk, yā nax putuk. 8 Tikmū'ūn kummuk te yūmūg kute'ex, pa yūmū'āte hāpxopmā max kux 'ohnāg. Hāpxip 'īhā yūmūg kuxa mām pu'uk, pa yūmūg kuxa mām kux 'ohnāg. 9 Tikmū'ūn punethok te yūmūg tu' gāy, pa yūmūg xape pīp. Yūmūg xūy, pa yūmūg kuxa mām kux 'ohnāg. 10 Yūmūg xakix kōmnāg punethok, yā Yeyox putuk, puyīy tikmū'ūn pēnā' Yeyox mōg yūmūg mūtik. 11 Hāpkummuk pīp, ha yūmū yōg hāmyāxatamuk tox hā yūmūg xakix kōmnāg, tu Yeyox pu hāpxopmā max, puyīy tikmū'ūn pēnā' Yeyox mōg yūmūg mūtik. Yūmūg xakix putup, pa Yeyox hi hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 12 'Ūgmūg xakix kōmnāg, xayīy tu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xayīy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

13 Topa yōg tappet te: "Ūgkuxa yūm, hu 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux". Kaxīy. Topa Koxuk te yūmūg kuxa mām̄hā kamah, ha yūmūg kuxa mām, hu yūmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 14 'Ūgmū'āte' yūmmūg, hōmā Topa te yūmūg xuxyā Yeyox putpu' hīnnāhā', tuk mūg putpuk hīnnāp-tup kamah, tuk mūg mōgāp-tup 'āxop mūtik Topa hah, tu mōktu yūmūg pīp putup Topa keppah. 15 Pa hōnhā 'ūgmūg xūy, xayīy 'āxop hāp̄xop max pop, ha Topa te tikmū'ūn pu hāmmaxnāp-tup, ha nōm xohix nōynāp-tup, tu Topa pu hām'āktux nōynāp-tup, tu Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax, xatek mū'ā hāmmaxnāhā'". Kaxīy. Ha Topa te yāy xexka mīy nōynā' mōg putup 'ūkuxa kopah.

Yūmū'ātep-tuppax pepix pīp xop Topa yōg

16 Yīy tak mūg hup 'ohnāg, tuk mūg kuxa nōg 'ohnāg. 'Ūgmūg yīn pu'uk nōynā' mōg 'ām̄nīy xohix 'īhā, pa Topa te yūmūg kuxa ka'ogāhā 'ām̄nīy xohix 'īhā'. 17 Yūmūg xūy kutōgnāg hōnhā nūnte hām xexka tu', pa' nōg putup,

ha hāpxip Ṭhā' max xe'ēgnāg, tu' kux putup 'ohnāg pexkox tu'. Yā hōnhā yūmūg xūy, yā hāpxop kutōgnāg, pa pexkox tu' max xe'ēgnāg, yā hāpxop xexka'.
 18 Yūmū'ātep-tup 'ohnāg hām xexka yōg hāpxop tikmū'ūn te nōm pēnāhā', pa yūmū'ātep-tuppax pepix pip xop Topa yōg tikmū'ūn te nōm pēnā 'ohnāg. Yā hāmpēnā xop 'ūnōg putup, pa hāmpēnā 'ohnāg xop pip mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

5

1 Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy pet kopah. Hā kaxīy yūmūg pip yāy yīn kopa kamah nūnte hām xexka tu'. 'Ūkpet nōg. Hā kaxīy 'ūkxok putup, yāg yīn xok putup, puxix Topa yūmū'ā 'ūgyīn nōy mīy pexkox tu', ha yūmūg pip putup 'ūgyīn tup kopah, yā 'ūkpet tup putuk. Topa mūn te nōm mīy, ha' xip putup mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 2 Pa hōnhā yūmū'ātep-tup xexka yāy pet pexkox tu', yā yūmūg yīn tup putup, nūy nōm kopa' pi'. 3 Yūmūg pip putup yāy pet tup kopah, yā yūmū'āte mō'tat putup yāy yīn tup, nūy yūmūg koxuk hok pip'ah. 4 Hōnhā yūmūg pip yāy pet kopah, yā yūmūg yīn kopah, tu yūmūg kokōn. 'Ap max'ah. 'A yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn putyōn, pa yā yūmū'ātep-tup pexkox yōg pet, yā yūmūg yīn tup putup. 'Ap yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn nōm xok putup, pa yā yūmū'ātep-tup yāy yīn tup nōm xok putup 'ohnāg. Yūmūg yīn hittap xok putup, ha ta' pip putup yūmūg yīn tup pexkox tu'. 5 Topa te yūmūg mīy, 'ūyīy yūmūg yāy pet hā' nōy yānān, yā yāy yīn hā' nōy yānān, hu Topa te yūmū'ā' hōm yāy Koxuk. 'Ūxip Topa Koxuk, kopxix yūmū' yūmmūg Topa te yūmū'ā yūmūg yīn tup popmāp-tup.

6 Hā kaxīy yūmūg kuxa hittup. Yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy yīn kopa nūnteh, pa yūmūg pip 'ohnāg Topa pet kopa pexkox tu'. 7 Hamūn, 'a yūmū'āte' pēnā'ah pexkox yōg hāpxop, pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg. 8 Yūmūg kuxa hittup xexka', tup-tup, nūy xok, yā yāy yīn nīm, nūy pet nōy pa', yā yāy yīn tup pa', nūy Topa mūtik pi'. 9 Pa yūmū'ātep-tup, nūy Topa kuxa hittupmā', pe yūmūg pip yāy yīn kopah, pe yūmūg pip yāy yīn tup kopa pexkox tu'. 10 Hāpxip Ṭhā yūmūg xohix mōg putup, nūy Kunnix keppak pi', ha tute yūmū yōg hāpxopmā'ax kopit putup yūmū'āte nōm mīy nūnte hām xexka tu', ha yūmūg xohix te' pop putup yāy yōg hāpxop. Yūmū'āte hāpxopmā kummuk nūnte hām xexka tu', kopxix hāpxop kummuk pop putup. Pa yūmū'āte hāpxopmā max nūnteh, kopxix hāpxop max pop putup.

Topa xape xop

11 Yūmū'āte Topa yīpikutuk yūmmūg, hu yūmū'āte tikmū'ūn xapit, puyīy Topa yōg putat hā mōg. Topa te yūmūg yūmmūg xe'e'. 'Ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg yūmmūg kama 'ākuxa kopah. 12 'Ak mū'ātep-tup'ah, nūy xa yāy 'āktux 'ūxehh, xayīy 'āxop 'ūgmūg putup. Pak mā'ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax max yūmmūg, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux max. 'Ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu hām'āktux max yūmmūg nōm te hāptopa pēnāhā', pa' kuxa yūmmūg 'ohnāg. 13 Pa 'āte yāy xexka 'āktux, kopxix putox kummuk putuk. Pa 'āte yāy xexka 'āktux, nūy Topa 'āktux max. Pa 'ūkputox max putuk, kopxix 'ūp-tup, xa hāmmaxnā'. 14 Kunnix te yūmūg putuppax, yīy yūmū'āte hāpxopmā max. Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg tik puxet te' hep xop xohix pupi' xok, yā tikmū'ūn xohix 'ūkummuk, hu' xakix. 15 Kunnix te' hep xop xohix pupi' xok, puyīy tikmū'ūn yāy pu hāpxopmā pax hok, pa Kunnix pu hāpxopmā'. Tute nōm pupi' xok, tu putpu' hi'.

¹⁶ Tikmū'ūn te Kunnix yōg hāpɣoxpmā'ax kopit mō'ka'ok, yā hāmp'e'paxex kutōgnāg, tu hām'āktux mō'ka'ok, hu: “Kunnix 'ūkummuk”. Kaxīy. Yā yūmūg putuk hōmā. Yā hōmā yūmū'āte Kunnix yōg hāpɣoxpmā'ax kopit mō'ka'ok kamah. Pa hōnhā 'ap kaxīy'ah. Yā 'āte Kunnix yūmmūg xe'e'. ¹⁷ Tikmū'ūn 'ūm kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yā tikmū'ūn kuxa tup. Hāpɣox kummuk xohix 'ūhittap nōg, pa hōnhā 'ūtup hāpɣox xohix, yā hi'ax tup, tu' max. ¹⁸ Yā Topa te hāpɣoxpmā xohix te kaxīy. Hōmā yūmūg 'ūgāy xop, tu Topap-tup nōg. Pa Topa te nū'kutnāhā Kunnix, tu nōmhā yūmūg mīy Topa xape xop, tu mō yūmūg pok, 'ūyīy hep xop xohix mīy Topa yōg xape xop. ¹⁹ Yūmū'āte tikmū'ūn pu hām'āktux Topa te Kunnix mūtik tikmū'ūn xohix mīy Topa xape xop, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, pu tu' kux.

²⁰ 'Ūgmū'āte Kunnix pu hāpɣoxpmā max, tuk mū'āte Kunnix 'āktux, yā Topa tek mū'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy hām'āktux max, tuk mū'āte 'āxop xānāhā'. 'Ūgmū'āte Kunnix mūtik 'āxop xānāhā'. 'Āpu 'ūtux hok, puyīy Topa 'āxop mīy Topa xape xop, yā 'āxop gāy tu' kux. ²¹ Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, yīy Kunnix te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax tat, tu yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg yāyhāk max xe'ēgnāg Topa keppah, tu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

6

¹ 'Ūgmū'āte hāpɣoxpmā max Topa mūtik, tu 'āxop pu hām'āktux, hu: Hōmā Topa te 'āxop pu hāmmaxnāhā'. 'Āpu hāpɣoxpmā hitop hok hōnhā. Kaxīy. ² Topa te hām'āktux. 'Āpu 'ūxupax. Topa te: “Nōmhā 'āmnīy max xupep. 'Āte 'āxop 'āpak nōmhā. 'Ātep-tup nōmhā, nūy 'ākuxa kummuk xit, nūy 'āxop hāg tehet”. Kaxīy. 'Ūxupax. Topa tep-tup, nūy 'āxop pu hāpɣoxpmā max. 'Āpu nōm pop, puyīy Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'.

³ 'Ūgmū'āte Topa pu hāpɣoxpmā max, tuk mū'āte'ap-tup'ah hāpkummuk mīy. Tikmū'ūn te' xak putup, pak mū yōg hāpkohe xipip-tup'ah. ⁴ Pak mū'āte'ap-tup, nūy hāmmax mīy xohix, puyīy tikmū'ūn pēnā', tu' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. 'Ūgmū'āte hāmmax mīy, tu hāpkummuk hā tot, xix hāpkute'ex kummuk hā tot, xix xūy hā tot. ⁵ Yā tikmū'ūn tek mūg kix xikot hā, tuk mūg xex kanet ka'ok kopah, tu tikmū'ūn xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy 'ūgmūg kute'ex kummuk, hak mū'āte Topa pu hāpɣoxpmā punethok, tu mōgyōn kutōgnāg, tuk mūg xit kutōgnāg. ⁶ 'Ūgmū'āte hāpɣox'e mīy, tu hāyūmmūg, tu tikmū'ūn pu hāmmax mīy, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. Topa Koxuk xip 'ūgmūtik, hak mū'āte Topap-tuppax xix tikmū'ūn putuppax, ha Topa 'ūka'ok, tu' xip 'ūgmūg mūtik, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. ⁷ 'Ūgmū'āte hāpɣoxpmā xe'e'. Hā kaxīy 'ūgmū'āte Hāmgāyāgnāg kummugāhā', ha Hāmgāyāgnāg tek mū'ā kummugā 'ohnāg. ⁸ Tikmū'ūn yāg tek mūg 'āpak, pa' yāg tek mūg 'āpak 'ohnāg. 'Ūyāg tek mūg 'āktux kummuk, pa yā yāg nōy tek mūg 'āktux max. 'Ūyāg te hāmp'e'paxex 'ūgmū'āte' koit, pa' yāg nōy te hāmp'e'paxex 'ūmū'āte' koit 'ohnāg. ⁹ Tikmū'ūn tek mūg yūmmūg 'ohnāg putuk, pa tikmū'ūn xohix tek mūg yūmmūg. Tikmū'ūn te hāmp'e'paxex 'ūgmūg xaxix putūmnāg, pa yāg mūg hi'. Tikmū'ūn tek mūg kix mīm topnāg hā, pak mūg xaxix 'ohnāg. ¹⁰ 'Ūgmūg xūy, pa yāg mūg kuxa hittuppax. 'Ūgmūg yā hok xop, pak mū'āte tikmū'ūn putexop xexkanāhā putuk. Yūmū yōg hāpɣox pip 'ohnāg putuk, pa yā hāpɣox xohix yūmū yōg, yā Topa yōg hāpɣox.

11 'Ūkxape xop kōmēn Konīn tu', 'ūgmū'āte 'āxop pu hām'āktux punethok, nūy xa' xuktux hāpxop xohix 'ūgmūg kuxa kopah. 12 'Ūgmū'āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. Yā xate yūmūg yūmmūg. Pa 'āxop tep-tup, nūy yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux hok, hak mū'āte' yūmmūg 'ohnāg 'āxop kuxa'. 13 'Āte 'āxop pu hām'āktux, yā yāy kutok pu hām'āktux putuk. 'Āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. 'Āpu xuktux kama 'ākuxa yōg hāpxop 'ūgmūg putuk.

Ūkummuk xop nīm

14 'Āpu kuxa mām hok xop mūtik 'āmōg hok. 'Ap max'ah. Texīy max xop mōg 'ūkummuk xop mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuyānām xip hāpkoxtap kopah? 'Āmhok. 'Ūxip kuyānām, puxix tu' nōg hāpkoxtap. 15 Texīy Kunnix mōg Hāmġāyāgnāg mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuxa mām xop te kuxa mām hok xop hā' xape'? Yā 'ap xape'ah. 16 'Ok max tikmū'ūn te Topa pet ha' mōg xix topa komut pet ha' mōg kamaḥ? 'A' max'ah. Yā Topa te:

“'Ūkxip putup yāy yōg tikmū'ūn mūtik, tu nōm xop kopak xip putup. 'Ūgmūn yā nōm yōg Topah, ha nōm yā yōgnū tikmū'ūn.” Kaxīy.

17 Topa te xe:

“'Āpu kummuk xop nīm, nūy mōg.

'Āpu xupxet xop nīm,
hā 'āte 'āxop pop putup,

18 nūy 'āxop hā 'ōg 'ātak 'ūgmūn,
hak-tok pit xik hex 'āxop.

Hā kaxīy hām'āktux Topa, nōm te hāpxop xohix mīy yūmmūg.”
Kaxīy.

7

1 'Ūkxape max xop, Topa te yūmū'ā hāpxop xohix 'āktux xex. 'Āpu yūmū hāpkummuk mīy'ax kux, puyīy Topa yūmūg kuxa pix, tu yūmūg putup'ax kummuk nōā'. 'Āpu yūmū hāmmāynāg mīy, nūy Topa 'āpax max.

Ūkuxa hittup Paot

2 Pu yā 'ākuxa 'ūkxax. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn kummugā 'ohnāg, tu tikmū'ūn koxyōy 'ohnāg, tu tikmū'ūn yōg hāpxop pop 'ohnāg. 3 'A 'āte hām'āktux'ah 'āxop kummuk. Pa hōmā 'āte hām'āktux, xix hōnhā hām'āktux 'āte 'āxop xak, yā hōnhā 'āxop xak, xix pexkox tu 'āxop xak putup kamaḥ. 4 'Ūgkuxa yūm 'āxop kopah, tu hāmpekaxex 'āxop max. Yōgnū hāpkummuk pip, pak kuxa yūm, tuk kuxa hittup xexka'.

5 Hōmāg mūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu mōktuk mūg mōxaha', hak mū yōg hāpkummuk punethok pip, yā tikmū'ūn tek mūg kute'ex kummuk, hak mūg kuxanōg. 6 Pa Topa te tikmū'ūn kuxa hittupmāhā', tuk mūg kuxa hittupmāhā kamaḥ. Yā Tit nūn, nūy 'ūgkuxa hittupmā'. 7 Yā Tit xupep, yīg mūg kuxa hittup. Yā 'āxop max, yīy Tit kuxa hittup, hu 'ā nōm 'āktux, yīg mūg kuxa hittup kamaḥ. Tit te hām'āktux 'āxop tek xak punethok, tu 'āxop te nōm tik kummuk tu yāyhāhup, tu 'āxop tep-tup punethok, nūy 'ā hā 'ātehet.

8 Hōmā 'āte 'āxop mānōg tappet hā, yīy 'āxop kuxa hittup 'ohnāg. Pa puxix, 'ūmax tappet. 'Ok pe' kummuk 'ākuxa hittup 'ohnāg? 'Āmhok. Yā' max. Yā' max tappet. 9 Hōnhā 'ūgkuxa hittup. 'Ok 'ākuxa hittup 'ohnāg, 'ūyīg kuxa hittup? 'Āmhok. Pa 'ākuxa hittup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy'ax kuxyāhā'. Topa teptup 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā'. 10 Yā Topa tep-tup

'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit'ax. Yā hāmma, 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, yā' max. Pax xa kuxa hittup 'ohnāg te' kuxa mām hok xop putuk, puxix tu' kummuk. Yā' kuxa hittup 'ohnāg te tikmū'ūn kix. ¹¹ Pēnā', Topa te hāpxop max mīy, Ṫhā 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Āxop te hāmma xak punethok, tup-tup punethok, pu tikmū'ūn yūmmūg 'āxop te hāpxe'e mīy. 'Āxop te hāpkummuk mīy'ax putup nōg xexka', tu nōm hāpkummuk mīy'ax yīpkutuk xexka', tu 'āxop tek xak punethok. 'Āxop te nōm hāpkummuk mīy'ax yānān mō'ka'ok, yā nōm tik kummuk yōg hāpkummuk mīy'ax yānān mō'ka'ok. Tikmū'ūn te' yūmmūg 'āxop te hāpxe'e xohix mīy.

¹² Yā hōmā 'āte xa tappet kax'āmi, xayīy 'āxop yūmmūg 'āxop tek mūg putuppax, tu Topap-tuppax kamah. Hā kaxīy 'āte xa tappet kax'āmi'. Nōm tik kummuk te' tut mūtik nōm, tu' tak pu hupmāhā'. Pa hā kaxīy 'āte xa' kax'āmi 'ohnāg. ¹³ Hōnhā 'ūgmūg kuxa hittup.

Yā 'āxop te Tito kuxa hittupmāhā', yīg mūg kuxa hittup punethok kamah. ¹⁴ Hōmā 'āte Tit pu hām'āktux 'āxop max. Hamūn, hōnhā 'āte hāmpepaxex 'āxop max. 'Ūgmū'āte 'āxop pu hāpxe'e 'āktux mōkumakmōg, tu Tit pu hām'āktux 'āxop max. ¹⁵ Ha Tit te 'āxop putuppax nōy nā' mōg, tu' yūmmūg 'āxop yīpkox pip, tu Tit yōg hām'āktux 'āpak, tu' mīy. ¹⁶ 'Ūgkuxa hittup, yā 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah.

8

Tayūmak nīm punethok

¹ 'Ūkxape xop, 'ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop yūmmūg Topa te hāmmaxnāhā Yeyox kopa kuxa mām xop pu hāpxexka Māxenōn tu'. ² 'Ūyōg hāpkummuk punethok pip, nūy yōg kuxa mām'ax kopit, pa' kuxa hittup xexkanām, tu tayūmak punethok popmāhā'. Yāp-te xop kutōgnāg, pa' popmāhā 'ūpunethok. ³ Nōm te' popmāhā tayūmak xohix yāy yōg, tu tehomī' popmāhā'. Yā 'ūp-tup, ⁴ tuk mū'ā hām'āktux, hu: "Ūgmū'ātep-tup xexka' nū tayūmak popmā' Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxexka Yonex tu'." Kaxīy. ⁵ 'Ūgmū'āte hāmpepaxex, yā' xohix popmāhā'. Yā' xohix, ha nōm te Topa pu yāy popmāhā hāmāxap, tuk-nāy tu 'ūgmū'ā yāy popmāhā kamah, ha Topa tep-tup. ⁶ Tit te 'āxop hā' tehe', xayīy tayūmak yāy tu nū'xoh, hak mū'āte Tit mūtik hām'āktux, puyīy xe 'āxop hā tu tehet, puyīy tayūmak yāy tu nū'xo kux. 'Āxop te' nōy putuppax, hu tayūmak popmāhā'. ⁷ 'Āxop yāp-te xop kutōgnāg, pap-te xop xexka putuk. Yā 'āxop kuxa mām xexka', tu hām'āktux max yūmmūg, tu hāmyūmmūg xexka', tu' nōy hā 'ātepax xexka', tuk mūg putuppax xexka'. 'Āpu tayūmak xohix popmā kamah.

⁸ 'Āte 'āxop xat 'ohnāg, pa 'ātep-tup, nūy 'ōg putuppax'ax kopit. Yā 'āxop te' nōy putuppax, yā Yeyox putuk. ⁹ 'Āxop te' yūmmūg yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' nōy hā' tehe'. Hōmā 'ūhittap Yeyox 'ūp-te xop xexka pexkox tu', pa' nūn hām xexka tu, tu yāyhāp-te xop kutōgnāg, nūy yūmū'ā hā tu tehet. Yeyox 'ūp-te xop 'ohnāg, pa yūmūp-te xop xexka mīy, yā yūmū'ā hāmmaxnāhā'.

¹⁰ 'Āte hāmpepaxex hā kaxīy. Hōmā hāmyāxatamuk nōy Ṫhā 'āxop te tayūmak yāy tu nū'xoh kōnāmāhā'. Hōnhā tayūmak yāy tu nū'xoh kux, pu' max. 'Āxop te tayūmak popmāhā', ha ta' nōy xohix te' popmā 'ohnāg. 'Āxop tep-tuppax, nūy tayūmak popmā'. ¹¹ 'Āpu tayūmak yāy tu nū'xoh kux hōnhā. 'Āxop te tayūmak nīm putuppax hāmāxap. 'Āpu tayūmak nīm putuppax hōnhā, nūy nīm kuxyā. ¹² 'Āxop te tayūmak nīm pax, puxix Topa tep-tuppax 'ōg nīm'ax. Pa' pip 'ohnāg

'ōg hāp̄xop, puxix Topa pu' max kamah. ¹³ A 'ātep-tup'ah, xayīy 'āxop tayūmak xohix nīm, pa' nōy te' nīm 'ohnāg. Yā' max 'ūnōy te tayūmak nīm kamah 'āxop putuk. ¹⁴ Pa hōnhā 'ōg hāp̄xop punethok pip. Yā' max, 'āxop te nōm hā 'ātehet. Hāp̄xip, puxix tu' pip 'ohnāg 'ōg hāp̄xop, puxi' nōy 'āxop hā' tep-tup, yā' nōy yōg hāp̄xop punethok pip. Yā hā kaxīy 'āxop te hāp̄xop hok nīm putup, ha' nōy te hāp̄xop hok nīm putup yāy putuk. ¹⁵ Yā Topa yōg tappet te nōm 'āktux, hu: "Tik te' pop hāp̄xop xohix, pap-te xop xexka 'ohnāg Ha ta tik nōy te' pop hāp̄xop tīgnāg, pap hok xop 'ohnāg." Kaxīy.

Tit xix yāy xape xop

¹⁶ 'Āte Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax. Xate Tit pu hām maxnāhā, ha tutep-tup tikmū'ūn hā' tehe 'ūgmūn putuk". Kaxīy. ¹⁷ Hamūn, hōmā 'āte Tit pu' xak, ha tutep-tup xexka, nūy 'āxop hā tu tehet. Tutep-tup, hu 'āxop ha' mōg. ¹⁸ 'Ūgmū'āte taknōy mōkutnāp-tup Tit mūtik. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te nōm putuppax, tu nōm 'āpak. Tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ¹⁹ Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm yāy kutnāhā, puyīg mūg mūtik mōg, nūy 'ōg nīm'ax xop mōgā, nūy yūmūg xuxyā Yeyox 'ūxexka mīy, xayīy 'āxop yūmmūg 'ūgmū'ātep-tup xexka, nūy 'āxop hāg tehet.

²⁰ 'Ūgmū'ātep-tup 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn hām'āktux, hu: "Paot te tayūmak yāg hā' xupxet". Kaxīy. Yā 'ātep-tup'ah. ²¹ Pak mū'ātep-tup, nūy hāp̄xe'e mīy. Yā Topa te' pēnāhā xix tikmū'ūn te' pēnāhā kamah.

²² 'Ūgmū'āte taknōy mōkutnāhā 'ūnōy mūtik. 'Ūgmū'āte taknōy yōg hāp̄xop mā'ax kopit punethok, huk mū'āte' yūmmūg 'ūmax, tup-tup xexka, nūy tikmū'ūn hā tu tehet. Nōm taknōy kuxa yūm 'āxop kopah, hu 'āxop hā tep-tup xexka'. ²³ Tit yā yōgnū kāmānat, tu hāp̄xop māhā 'ūgmūtik, nūy 'āxop hā tu tehet. 'Ūmōg putup 'ūtaknōy xop Tit mūtik. Yā' max 'ūtaknōy xop. Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm mō'pok, nūy Kunnix pu' mīy hāp̄xop max, nūy Kunnix 'āktux max. ²⁴ 'Āpu nōm putuppax, puyīy Yeyox kopa kuxa mām xop yūmmūg 'āxop te nōm putuppax, tu' yūmmūg 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux max, tu' koit 'ohnāg.

9

Tayūmak nīm hāp̄xexka Yonex xop pu'

¹ Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hāp̄xexka Yonex yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pu' nīm tayūmak, ha 'āte xe xa kax'āmi putup'ah. ² 'Āte' yūmmūg 'āxop tep-tup, nūy tayūmak nō 'ā tehet, ha 'āte 'āxop 'āktux max hāp̄xexka Māxanōn xop pu'. 'Āte: "Āxape xop hāp̄xexka Genex yōg xop tep-tup, nūy tayūmak nōm hā tu tehet. Yā hāmyāxatamuk puxet hā Genex xop tep-tup". Kaxīy. Ha Māxanōn xop te nōm mōkupix, tu hōnhā tutep-tup, nūy tayūmak nīm kamah. ³ Hōnhā 'āte 'ūtaknōy mō'pok 'āxop hah, nūy 'āxop 'āktux max hitop hok, pa' 'āxop te tayūmak nīm putup. Yā hā kaxīy 'āte hām'āktux hōmā. ⁴ Pa Māxanōn yōg xop mōg 'ūgmūtik 'āxop hah, tu' pēnāhā 'āxop yōg tayūmak nīm'ax pip 'ohnāg, kopxix 'ūgyāyhāhup putup, xix 'āxop yāyhāhup putup kamah. Hamūn 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah. ⁵ 'Āte hāmpekpaxex 'ūmax 'ūtaknōy xop mō'pok hāmāxap 'āxop hah, puyīy 'ōg tayūmak nīm'ax yāy tu nū'xoh, 'āxop te hām'āktux xex, hak-nāy tu 'āxop hak mōg putup, tuk xupep putup, ha' pip 'ōg tayūmak nīm'ax, ha tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop tep-tup, hu' nīm tayūmak, pa' nōy te 'āxop xat 'ohnāg, pu' nīm.

⁶ Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te hāp̄xop xap xok tīgnāg, puxix mīnta ta tīgnāg pop, pa tikmū'ūn te hāp̄xop xap punethok xok, puxix mīnta ta punethok pop putup. Hā kaxīy 'āxop te' nīm tayūmak tīgnāg, nūy ta hāmmaxnāk-tōgnāg, pa 'āxop te' nīm tayūmak xohix, nūy ta hāmmaxnā punethok. ⁷ Āxop te hāmpē'āpaxex 'ākuxa kopa tayūmak xohix nīm putup. Āpu 'ūnīm. Ūxupkūmīy xop kuxa hittup 'ohnāg. Āpu 'āxupkumīy hok. Tikmū'ūn te' nīm, 'ūnōy te' xat hah. Āmhok, yā' max'ah. Pa 'ākuxa tu hittup hā' nīm, yā' max, yā Topa tep-tuppax. ⁸ Ha Topa te 'āxop pu popmāhā 'ōg hāp̄xop xohix, ha mōktu 'ōg hāp̄xop xohix xexka' pip, tu 'āxop 'ūm hok'ah, yā mōkuma 'āmōg, tu 'ōg hāp̄xop pip, nūy 'āxop hāp̄xopmā max. ⁹ Hamūn, Topa yōg tappet te: "Topa te' popmāhā hāp̄xop xohix 'ūhok xop pu', tu hāmmaxnāhā mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg". Kaxīy.

¹⁰ Topa te hāp̄xop xap popmāhā', puyīy tikmū'ūn xoh hāp̄xopxap. Topa te xit'ax popmāhā', puyīy tikmū'ūn mā'. Topa te tikmū'ūn pu hāp̄xop xap xohix popmāp-tup, tu' tukgāp-tup, ha tikmū'ūn te mīnta ta xohix popmāp-tup. Hā kaxīy Topa te xa hāp̄xop xohix popmāhā', ha 'āxop te' nīm tayūmak xohix, ha Topa te tikmū'ūn pu' maxnāp-tup nōm te' pop. ¹¹ Topa te 'āxop mīy putup 'ūp-te xop xexka putuk, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu' nīm mōkuma'āmōg, ha tikmū'ūn xohix te hām'āktux putup, hu: "Topa, āmax. Xatek mū'ā popmāhā hāp̄xop xohix". Kaxīy. ¹² Āxop te tikmū'ūn pu' nīm hāp̄xop xohix, yīy yōg hāp̄xop pip, puxix tu Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, āmax, xate' popmāhā hāp̄xop xohix". Kaxīy. ¹³ Āxop te Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu' mīy mōkuma'āmōg, tu nōm 'āktux mōkuma'āmōg, tu tayūmak xohix nīm hāp̄xexka Yonex yōg xop pu' xix tikmū'ūn nōy pu'. Āxop te' nīm punethok, yīy tikmū'ūn xohix te Topa 'āktux maxp-tup. ¹⁴ Tikmū'ūn te Topa pu 'āxop 'āktux maxp-tup, tu 'āxop putuppax. Topa te 'āxop pu' hōm hāp̄xop max, yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy Koxuk. ¹⁵ Topa te yāy kutok xe'ēgnāg hōm. Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, āmax. Xate yāy Koxuk hōm". Kaxīy.

10

¹ Ūgmūn Paot, tu yāy kutōgnāg pek̄paxex, tuk gāy 'ohnāg, tu hām'āktux pu'uk, tu 'āxop puk max, yā Kunnix putuk. Pa tikmū'ūn te: "Paot te yāy kutōgnāg pe'paxex, tu hām'āktux pu'uk nūnte 'ūgmūg mūtik, pa hām'āktux ka'ok hato'ah". Kaxīy. ² Hāp̄xip 'īhāg mōg'ax, nūy xihip 'āxop mūtik. Āxop yāg te hāp̄kummuk mīy, kop̄xix hām'āktux ka'ok. Pa 'a 'ātep putup'ah. Āpu hāp̄kummuk mīy hok. Hamūn, 'āte hām'āktux ka'ok 'ūkummuk xop pu'. Nōm te hām'āktux 'āte hāp̄xopmā kummuk, nūy yāy yōg putup'ax mīy. Yā' koit. ³ Hamūn, 'ūk̄xip hām xexka tu', pa Topa pu hāp̄xopmā max, nūy tikmū'ūn kuxa mām̄mā Yeyox kopah, tu tikmū'ūn mūtik yāȳkix 'ohnāg, yā' kuxa mām hok xop putuk 'ohnāg 'āte'. ⁴ Ūkuxa mām hok xop te mīm topnāg hā yāy kix xix pox hā, xix mīkax hā. 'Ak mū'āte yāy kix hā kaxīy'ah. Pa Topa te 'ūgmūg ka'ogāhā', 'ūyīy Hām̄gāyāgnāg yōg yāmīy xop yōg hāp̄kummuk mīy'ax nōā', xix Hām̄gāyāgnāg yōg tikmū'ūn yōg hāp̄kummuk mīy'ax nōā', xix koit'ax nōā', xix hām̄yūmmūgā'ax te koit nōā'. ⁵ Hām te' tux hok, pu tikmū'ūn Topa yūmmūg hok, ha 'āte nōm hāp̄xop ka'ok xohix koxyōy. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn pu hām̄yūmmūgāhā', puyīy Kunnix pe tu paxeh punethok, nūy Kunnix 'āpax. ⁶ Āxop te Kunnix tu' pip ka'ok, tu 'āyīpkox pip. Yā' max. Pak mū'āte yīpkox 'ohnāg xop te hāp̄kummuk mīy'ax yānān putup. ⁷ Āxop te hām̄yūmmūg kutōgnāg. 'Ok xip tihik, tu hāmpē'paxex, yā Kunnix yōg tihik? 'Ūgmūg yā

Kunnix yōg tihik kamah. ⁸ Topa tek xexkanāhā, pa 'āte nōm 'āktux kutōgnāg, pak yāyhāhup 'ohnāg. Nōm 'āktux, pu' max. Topa tek ka'ogāhā, 'ūyīy 'ākuxa hittupmā'. 'Ātep-tup'ah 'āxop nōā'. ⁹ 'Ap 'ātep-tup'ah 'ākuxanōā' yōgnū tappet hā. ¹⁰ Tikmū'ūn te: "Paot te hām'āktux ka'ok yāy yōg tappet tu', pa' xip nūnte yūmūg kopah, puxix hām'āktux pu'uk, tu hām'āktux hitop mīy". Kaxīy. ¹¹ 'Ūmax, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, pek mū'āte tappet kax'āmi', pek mū'āte 'āxop pu hām'āktux, yā yāy putuk. Pek xip nūnte, pek mōg, nūy 'āxop kopak xihip, yā yōgnū hām'āktux te yāy putuk.

¹² 'Ūtihi 'āxop kopa Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop, tu yāy xexka 'āktux. 'Ātep-tup'ah yāy xexka 'āktux, nūy 'ōm xop putuk. Yā tik hitop. 'Ōm te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Topa yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg, tu yāy yōg xat'ax mīy. ¹³ Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy mūg tikmū'ūn kopa hāpxopmā max xix 'āxop kopa hāpxopmā max. 'Āte nōm 'āktux maxp-tup. Pa Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy hāpxopmā nōy 'ohnāg. ¹⁴ Hōmāg mūg mōg 'āxop hah, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux 'āxop pu'. Topa tek mūg xat, 'ūyīy hāpxopmā, ha 'āte hāpxopmā nōy mīy putup'ah. ¹⁵ Pa tik nōy te Topa pu' hām, nūy tikmū'ūn kuxa māmmā, ha 'āte nōm 'āktux putup'ah 'āte nōm kuxa māmmāhā'. 'Āmhok. Yā' nōy te nōm kuxa māmmāhā'. Pak mū'āte' hip 'āxop kuxa mān nōy nā' mōg putup, hak mū'āte' hip, 'ūyīy mūg hāpxopmā nōy nāg mōg 'āxop kopah. 'Ūgmū'āte hāpxopmā max, ha Topa te nōm putup, hak mū'āte hāpxop nōy mīy putup'ah 'āxop kopah. ¹⁶ tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux yūmmūg hāpxexka nōy tu', ha tik nōy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux kamah. 'Ap 'āte nōm 'āktux putup'ah 'ūkpušet te hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āmhok. Yā' nōy te' kamah. ¹⁷ Pa Topa yōg tappet te: "Ok 'āxop te yāy xexka 'āktux putup? 'Āpu Topa xexka 'āktux". Kaxīy. ¹⁸ Topa te tikmū'ūn 'āktux max, puyīy tikmū'ūn tu max. Pa tikmū'ūn te yāy xexka 'āktux, puyīy tikmū'ūn tu kummuk.

11

Paot xix Yeyox yōg mō'pok te' koit xop

¹ 'Āte hām'āktux hā hāpkute'ex kutōgnāg putup. 'Āpu 'ūg 'āpax. ² 'Āte 'āxop yīpkūmīy, ha Topa te 'āxop yīpkūmīy. 'Ātak te yāy kutok hex xat, pu yāy tax tik pušet mūtik. Yāk-tok hex yā tuk tup max. Hā kaxīy 'āte 'āxop popmāhā Kunnix pu', yā yāp-xet pu'. Hā kaxīy 'āxop te hex tuktušet max putuk. ³ Pa 'ūgkuxanōg. Hōmā 'āxop te Kunnix tu 'āpīp ka'ok, tu Kunnix putupax xe'e'. Pa 'āte hāmpēpaxex 'āxop te hāmpē'āpaxex kummuk putup, nūy Kunnix nīm, yā 'Ēma putuk. Tute hāmpē'paxex kummuk. Yā kāyā yōg koit'ax kopa' kuxa yūm. ⁴ Hamūn nōm Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop te 'āxop ha' mōg, nūy Kunnix nōy 'āktux, yā yōgnū Kunnix xe'e 'ohnāg, pa 'āxop te tik yōg hām'āktux 'āpak. 'Āxop te' koxuk nōy paha', 'a Topa Koxuk'ah. Hōmā 'āxop te Topa Koxuk paha', hak mūg pip 'āxop kopah. Pa 'āxop te hām'āpak nōy paha', 'a yōgnū putuk'ah 'ūgmū'āte 'āxop pu nōm 'āktux.

⁵ 'Āxop te hāmpē'āpaxex Yeyox te mō'pok nōm te' koit xop. 'Ok xexka 'ōhōm, ha tak mūn kutōgnāg? 'Āmhok. ⁶ 'Āte' yūmmūg 'āte hām'āktux max yūmmūg 'ohnāg, pa 'āte hāmyūmmūg, tu nō hāmyūmmūgā max. 'Āxop tek mūg 'āpak punethok, hu' yūmmūg.

⁷ Hōmā 'āte 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, pa 'ōg tayūmak pop 'ohnāg. 'Āte yāy kutōgnāg mīy, xayīy 'āxop 'āxexka'. 'Ok 'āte hāpkummuk mīy?

'Āmhok. ⁸ Hōmā 'āte hāpxopmā max 'āxop kopah, 'Ihā Yeyox kopa kuxa mām xop nōy te 'ā' popmāhā tayūmak. 'Āte 'ūyōg hāpxop pop, nūy 'āxop hāg tehet, yā' xupxet putuk. ⁹ Āte hāpxopmā max 'āxop kopah, pa 'āte 'āxop yōg hāpxop xak 'ohnāg xix 'ōgnū tayūmak xak 'ohnāg, pa hāpxexka Māxenōn yōg taknōy xop te 'ā' nūnāhā hāpxop xohix. Hōmā 'āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg, tu 'a 'āte 'ōg hāpxop pop putup'ah. 'Āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg putup. ¹⁰ Āte hām'āktux Kunnix mūtik. 'Āte hām'āktux 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup hāpxexka Genex yōg tikmū'ūn pu', pa 'āte 'ūyōg hāpxop pop putup'ah, ha tikmū'ūn tek hupmāp-tup'ah. ¹¹ Teptu 'āte nōm 'āktux? 'Ok 'āte 'āxop putuppax 'ohnāg? 'Āmhok. 'Āte 'āxop putuppax.

¹² Hōnhā 'āte Kunnix puk hām putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūkummuk Yeyox yōg mō'pok te' koit xop, puyīy yāy xexka 'āktux hok. Hamūn, nōm te hām'āktux hāpxopmā yāg mūn putuk. Pa' koit. ¹³ Āp Kunnix yōg mō'pok xop xe'e'ah nō'ōm, yā' koit xop. Nōm te hām'āktux hāpxopmā max, tu Kunnix yōg mō'pok xop putuk. ¹⁴ Hāmūn, Hāmgāyāgnāg te yāyhā pexkox yōg nū'pok xop putuk, yā' max xe'ēgnāg xop putuk. ¹⁵ Tikmū'ūn xohix te' yūmmūg Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn te hāpxe'e mīy xop putuk. Nōm te hāpkummuk mīy, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax xohix yānān putup.

Hāpxop kummuk Paot yōg

¹⁶ 'Āte xe hām'āktux, 'āpu hāmp'e'āpaxex hok, 'āte hāpxopmā hitop. Pa 'āxop te hāmp'e'āpaxex, 'āte hāpxopmā hitop, kopxix yāy xexka 'āktux, yā tik hitop putuk. ¹⁷ Āte hām'āktux putup, pa Topa te hām'āktux te kaxīy putup'ah. 'Āte yāy xexka 'āktux, kopix tik hitop putuk. ¹⁸ Pa' pip tikmū'ūn xohix, tu yāy xexka 'āktux, yā hām xexka yōg tikmū'ūn kummuk putuk, yīy 'āte yāy xexka 'āktux putup kamah. ¹⁹ 'Āxop te hāmp'e'āpaxex hāmyūmmūg xexka', xayīy 'āxop hitop 'āpakpax. ²⁰ Tik te 'āxop xatpax, ha ta 'āxop nōm 'āpax, tu' mīy. Tik te 'ōg hāpxop pop, ha ta 'āxop nōm popmā'. Tik te 'āxop tuxhok, xa hāpxopmā hok, ha ta 'āxop nōm mīy 'ohnāg. Tik te yāy xexka 'āktux, ha ta 'āxop hāmp'e'āpaxex 'ūxexka tihik. Tik te yāy yīm hā 'āpa yīn kix, ha ta 'āxop hāmp'e'āpaxex yā' max tihik. ²¹ 'Ūgyāyhāhup, pa 'āte hām'āktux putup, 'ūgmūg pu'uk hu nōm tik te hāpxopmā putuk 'ohnāg.

Pa tik te yāy xexka 'āktux, kopxix yāy xexka 'āktux putup kamah, tu hām'āktux hitop. ²² 'Ok tik te 'Emeneo xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok tik te 'Iyaet xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok 'Amanām yōg xupepmā xop kopa' pip tihik? Hamūn, yāg mūn kamah. ²³ 'Ok tik te Kunnix pu hāpxopmā max? Hamūn. 'Āte Kunnix pu hāpxopmā max punethok. Yā 'āte hām'āktux hitop, tup-tox kummuk putuk. 'Ūhām pu'uk tihik pak hām ka'ok. Tik pip kutōgnāg kanet ka'ok kopah, pak xip punethok kanet ka'ok kopah. Tikmū'ūn te nōm kix kutōgnāg xikot hā, pak kix punethok xikot hā. Tik xakix kutōgnāg kōmnāg, pak xok punethok kōmnāg. ²⁴ Yoneo xop tek kix xikot hā 'ūxohix te' 39. Hā kaxīy 'ūgkix xohix te' 5. ²⁵ Hōm xop tek kix punethok xikot hā. Hā kaxīy 'ūgkix 'ūxohix te' 3. Yoneo xop te mīkaxxap punethok hāg tux yāp-xet, nūy 'ūkputex. 'Ūgmū yōg mīpkox yāy koxyo'y tikoyuk kōnāg yīmū', tuk xip puxet kōnāg kopa māyōn mōg tox hā xix 'āmnīy tox hā. ²⁶ 'Āte hāpkumep punethok, tuk xok punethok kōmnāg kōnāg xexka kopah, tu xupxet tep-tex punethok kōmnāg, ha Yoneo xop tek kummugāhā' xix Yoneo kūnāpa pip xop te'. 'Ūxkok kōmnāg kōmēn kopah, xix mīmātik kopah, xix

kōnāg xexka kopah, ha' xape te' koit xop tek kummugāhā'. ²⁷ 'Ūghām ka'ok, hu 'āmnīy punethok 'īhā mōgyōn kutōgnāg, tu putup tek putex punethok, tu kōnāg putup tek putex punethok, tuk xi'ax pip kutōgnāg, xik pet pip kutōgnāg, xix yōg topixxax kutōgnāg, ²⁸ xix hāpxop xohik-tōgnāg, tu 'āmnīy xohix hā 'āte hāpxopmāhā Yeyox kopa kuxa mām xop xohix pu', yāg hām ka'ok. ²⁹ Hamūn, Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'uk, koxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg, tuk pu'uk kamah. Tikmū'ūn te Yeyox kopa kuxa mām xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, koxix 'ūggāy, tuk kuxa hittup 'ohnāg.

³⁰ Pax 'ū yāy xexka 'āktux, koxix yāy pu'uk 'āktux putup. ³¹ 'Ūxip Topa yā yūmūg xuxyā Yeyox mūktak. 'Ūmax xe'ēgnāg Topah, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. Tute' yūmmūg 'āte' koit 'ohnāg. ³² Hōmā 'ūkxip kōmēn Namān tu', ha ta' xip hāpxexka yōg xat'ax yōg gohenanok te mō'pok xonat, puyīy kōmēn pak'ax yōg hāmyīkox pēnā', puyīy xonat 'ūgmūy. Yā mīkaxxap hā nō'ōm hāmpak'ax, tu' tox. ³³ Pa' xip hāmkoxnāg hāmpak'ax tu', ha 'āte nōm hāg xupep, tu manex kopak yūm, hak xape tek yīyxohōnnāhā manex hā poxit hā, ha tak mōg.

12

Paot te hāpxop xe'ēgnāg pēnāhā pexkox tu'

¹ 'A' max'ah, yāy xexka 'āktux, yā' kummuk, yā 'āte xe yāy xexka 'āktux putup. 'Āte yāy yōnkup'ax 'āktux putup, yā Topa te 'ā' mūg hāpxop xohix 'ūgyōnkup hā. ² Hōmā hāmyāxatamuk te' 14 'īhā hām tek mūg, nūy 'ūgmōgā pepix pexkox tu'. 'Āte' yūmmūg'ah, 'ok pek mōg, 'ok pek yōnkup, 'āte' yūmmūg'ah. Yā Topap-xet te' yūmmūg. ³ 'Āte xe hām'āktux. 'Ok pe hām tek mūg, nūy mōgā pepix pexkox tu', 'ok pek yōnkup, 'āte' yūmmūg'ah, pa Topap-xet te' yūmmūg. ⁴ 'Ūkxip 'ōnte pexkox tu', tu hāpxop xe'ēgnāg 'āpak, pa nōm 'āktux yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te nōm xop 'āktux yūmmūg 'ohnāg. ⁵ 'Āte yāy xexka 'āktux putup'ah, pa yāy pu'uk'ax 'āktux putup. ⁶ Pax 'ū yāy xexka 'āktux, koxix hām'āktux hitop putup'ah, pa hāpxe'e 'āktux. Pa 'āte yāy xexka 'āktux putup'ah. 'Āte yāy xexka 'āktux, puxix tikmū'ūn hāmp'e'paxex 'ūgxexka'. Pa 'āmhok, tikmū'ūn te yōgnū hāpxopmā'ax pēnāhā', tu yōg hām'āktux 'āpak, puxix tikmū'ūn 'ūgyūmmūg.

⁷ Pa Topa tep-tup'ah, 'āte yāy xexka pekpaxex. 'Āte' pēnāhā' hāpxop max xe'ēgnāg pexkox tu', yīy ta' 'ā' hōm Topa te' hāpxūy, yā mīmyām putuk 'ūgyīn kopah, yā Hāmgāyāgnāg yōg mō'kutnā'ax putuk tuk xūyghāh', 'ūyīy yāy xexka pekpaxex hok. ⁸ 'Āte Topa pu yāy xūy 'āktux tikoyuk, tu Topa pu' kax, puyīy 'ūkxūy xut. ⁹ Pa Topa te: "Āmhok, puxix. 'Ūkxip 'āmūtik, tu xa hāmmaxnāhā'. Puxix. 'Ūgka'ok, 'īhā 'āpu'uk". Kaxīy. Topa tek hittupmā 'ohnāg. Puxix, 'ūgkuxa hittup. 'Āte yāy pu'uk'ax 'āktux maxp-tup, ha Kunnix xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max punethok putup. Yā' ka'ok Kunnix. ¹⁰ 'Ūggu'uk, ha tikmū'ūn tek mūn 'āktux kummuk, hak xūy, ha tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, ha' max'ah hāpxop, 'īhā 'āte Kunnix pu hāpxopmāhā'. Pa puxix. 'Ūgkuxa hittup. 'Ūkpu'uk, koxix 'ūgka'ok.

Putep mūn mīy putup Yeyox kopa kuxa mām xop

¹¹ Hamūn, 'āte hām'āktux hitop nōmhā, pa 'āxop tep-tup. 'Āxop te hāmp'e'āpaxex 'ohnāg 'ūgmax. Hamūn, 'ūkpu'uk, pak max kamah, yā Yeyox yōg

mō'pok te' koit xop putuk, nōm tihi 'āxop kopah. ¹² 'Ūkxip Yeyox yōg mō'pok xop kopah. 'Āxop te' yūmmūg, tu' pēnāhā hāpxopmā'ax 'āte nōm mīy punethok. 'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'āxop kopah, ha 'āxop te' yūmmūg Topa te' mīy, ha 'ākuxa te' yēy. Yā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. ¹³ 'Āte 'āxop kopa hāpxopmāhā', Yeyox kopa kuxa mām xop nōy xohix kopa putuk, pa 'āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg xix 'ōg tayūmak, pa Yeyox kopa kuxa mām xop nōy xohix te' ā hā' teheh, tu' ā' popmāhā hāpxop xix tayūmak. Yā hā kaxīy max'ah. 'Āte' kummuk mīy. 'Apu 'ūxaxogā', pu tu' kux.

¹⁴ Hōnhā putat tikoyuk 'ihāg mōg putup 'āxop hah, tu 'a 'āte xa tuk kax putup'ah. 'Āte 'āxop putup, pa 'ōg tayūmak putup'ah. Hamūn, 'ūmax'ah 'ūk-tok te yōg 'ātak pu popmāhā hāpxop xohix xi' tut pu', pa' max 'ātak tek-tok pu' popmāhā hāpxop xohix xi' tut te'. ¹⁵ Hak kuxa hittup, tu yōgnū hāpxop xohix pōpmāhā, tu xa hok hām ka'ok putup, nūy 'āxop hāg tehet. 'Āte 'āxop putuppax xexka'. 'Ok 'āxop tek putuppax putup kutōgnāg?

¹⁶ 'Āxop te' yūmmūg 'āte' pop 'ohnāg 'ōg hāpxop, pa tikmū'ūn te hām'āktux putup 'āte 'āxop pu' koit, tu 'āxop mōgāhā, pa' koit. ¹⁷ Texīy? 'Ok 'āte tik mō'pok, puyīy 'ōg hāpxop pop? 'Āmhok. ¹⁸ 'Āte Tit pu: "Āpu mōg tikmū'ūn hah". Kaxīy. Yīy ta' mōg Tit 'āxop hah. Ha 'āte taknōy nōy mō'kutnāhā Tit mūtik. 'Ok Tit te 'ōg hāpxop pop? Putep hāmpe'āpaxex? 'Āmhok. 'Ok Tit te hāpxopmā tek mūn putuk? 'Ok Tit tep-tup 'āte nōm putup? Hamūn. ¹⁹ 'Ok 'āxop te hāmpe'āpaxex 'ūgmū'ātep-tup, tu hām'āktux punethok, xayīy 'āxop 'ūgmūn putup? 'Āmhok. Pak mū'āte hām'āktux, ha Topa te nōm 'āpak, ha Kunnix tep-tup nōm hām'āktux. 'Ūgmū'āte hāpxopmā xohix, nūy 'āxop hāg tehet. ²⁰ 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpepaxex 'ūgmūg mōg putup 'āxop hah, pa 'āxop te yāyhā kummuk, tu' putuk 'ohnāg 'āte nōm putup. 'Āte hāmpepaxex 'āte' putuk 'ohnāg 'āxop te nōm putup. 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpepaxex 'āte 'āxop pēnāp-tup, 'ihā 'āxop te yāy māmōg, tu 'āxop te' yīpkumīy, tu 'āxop gāy, tu 'āxop te' xupkūmīy, tu hām'āktux kummuk, tu hāpxūmāhīy, tu yāy xexka pe'āpaxex, tu yāy kute'ex pax. ²¹ 'Ūgkuxa nōg. 'Āxop hak mōg putup. 'Āte hāmpepaxex Topa tek mūn yāyhāhupmāp-tup 'āxop kopah, hak kuxa hittup 'ohnāg putup. 'Āte' pēnāp-tup tikmū'ūn kummuk nōm te hāpkummuk mīy, pa' yāyhāhup 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy'ax kux 'ohnāg, yā' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy'ax xohix putuppax.

13

Hām'āktux kux'ax

¹ Yā putat tikoyuk nōmhā, ha tak mōg putup 'āxop hah. Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn tix 'ok pe tikoyuk te, 'Nōm te hāpkummuk mīy, hak mū'āte hāpkummuk mīy'ax pēnāhā". Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax. Pa yāp-xet te nōm 'āktux, 'āpu nōm 'āpax hok." Kaxīy. ² Hōmā putat tix 'ihā 'āte hāpkummuk mīy xop pu hām'āktux, hu, "Āxop te hāpkummuk mīy. 'Āpu 'ūhup!" Kaxīy. Hōmā 'āte xe nōm 'āktux. Hāpxip 'ihāg mōg putup 'āxop hah, tu 'āte hāpkummuk mīy xohix xop xūyāp-tup. ³ 'Āte hāpxop xe'e mīy putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, tu' yūmmūg Kunnix te' ā yāy 'āxet'ax hōm. Kunnix 'ūka'ok. 'Āxop te nōm pēnāhā'. ⁴ Pa hōmā Kunnix 'ūpu'uk, yā tikmū'ūn tep-tex mīpkupnix yīmū', pa hōnhā 'ūxip, ha Topa te' hūnnāhā', yīy hōnhā' ka'ok. Yūmū'āte Kunnix kopa kuxa mām, tu nūmūtik

mōg, tu yūmūg pu'uk, pak mūg tip-tup 'āxop kopah, ha Topa tek mūg ka'ogāp-tup.

⁵ Āpu yāy yōg hāpχopmā'ax kopit. Āpu yāy kopit, nūy yāy kuxa yūmmūg. 'Ok 'ākuxa mām Yeyox kopah? Hamūn, 'āxop te' yūmmūg Yeyox xip 'ākuxa kopah. Pa 'ākuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah, puxix Yeyox xip'ah 'ākuxa kopah. ⁶ 'Āte' hip 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūg xe'e', tuk mūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah. ⁷ 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, tu' xak, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. 'Ak mū'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn hām'āktux 'ūgmūg hām max 'āxop kopah, yā 'āxop te hāmmax mīy, pak mū'ātep-tup, xayīy 'āxop hāmmax mīy, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūgmūg pu'uk, pa Topa 'ūka'ok. ⁸ 'Ūgmū'āte hāpxe'e koxyōy 'ohnāg, pa hāpxe'e 'āktux yūmmūg. ⁹ 'Ūgmūg pu'uk, ha tikmū'ūn tek mūg putup nōg, kopxik mūg kuxa hittup. 'Āxop ka'ok, kopxik-mūg kuxa hittup, tuk mū'āte Topa pu hām'āktux, tu ta tuk kax, pu Topa 'āxop max xe'e mīy. ¹⁰ 'Ūkxip hāptox 'āxop tu', tu nū' tappet kax'āmi', nūy 'ūggāy 'ohnāg 'āxop kopah, yā Topa tek xexka mīy putup 'āxop kopah, 'ūyīy 'āxop hāg tehet, 'ūyīy 'āxop koxyōy hok.

¹¹ 'Ūkux'ax tappet. 'Ūkxape xop, 'āpu 'ūxax, nūy hāpχopmā max xohix. 'Āpu yōgnū hām'āktux 'āpax. 'Āpu 'āp-tox puxet 'āxop. Yāy kix hok, ha Topa te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, tu 'āxop kopa xip putup, nūy 'ākuxa māmā'.

¹² 'Āpu yāy mūy xape max xop putuk. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hām'āktux 'āxop pe'paxex.

¹³ Topa yōg tikmū'ūn xohix te 'āxop pe'paxex. ¹⁴ 'Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop pu hāmmaxnā', xayīy 'āxop mūtik mōg. Tu ta tu' kux.

PAOT TE HÄPXEXKA GANAX YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI'

Tute' kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa kax'āmi nūhū tappet. Yeyox Kunnix tek yāykutnāhā', xix Topa tek yāykutnāhā'. 'A tikmū'ūn tek nūnnā'ah. Pa Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', xix yūmūg 'Ātak Topa te'. Yā nōm te Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā'. ² Nūnte ti yūmūg xape xop. Yā' xohix te xa 'āneo hōm, xix hāpxexka Ganax yōg kuxa mām ka'ok xop xohix pu 'āneo hōm.

³ Pūyā yūmū yōg 'Ātak Topa xa hāmmāxnā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmāxnā', xix 'ākuxa māmā.

⁴ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yāy mūn hōm, nūy yūmūg pupi tu' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy hah. 'Ūxok, nūy yūmūg mōy hām xexka kummuk kopah. Yā yūmū yōg 'Ātak Topa tep-tup. ⁵ 'Āpu yūmūg xohix te Topa max xe'ēgnāg 'āktux mō'kumak mōg, tu' xuktux kux 'ohnāg. Hamūn.

Yā hām'āpak max puxehnāg Topa yōg

⁶ 'Āy! 'Āxop texīy tu Topa nīm mō'ka'ok. Tute 'āxop xānāhā', puyīy Kunnix xa hāmmāxnā'. Pa 'āxop te hām'āpak max nōy 'āpak nōmhā'. Yā hām'āpak'ax puknōg, 'ap Topa yōg'ah. ⁷ 'Ap xe'e'ah. Nōm xop te 'āxop kummugāhā', tu' xak, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax nōy yānān, pu tu' yāyhā hitop. ⁸ Pax 'ūgmūg xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūgkummugā', nūy pago. Pax pu pexkox yōg nū'pok xop nūn pexkox tu', tu xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūkummugā', nūy pago. Hamūn. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, ⁹ 'ūgmū'āte hām'āktux tap, tu hōnhā nōm 'āktux 'ūxeheh. Tik 'ūm te hām'āpak max'ax puknōg 'āktux, pūyā Topa nōm kummugā', nūy tu pago. Yā nōm hām'āpak max puknōg. ¹⁰ Piyā 'āte' xak nōmhā'? 'Ok pe tikmū'ūn te yōg hāpxopmā'ax putup? 'Ok pe Topa te yōg hāpxopmā'ax putup? Yā Topah, 'a tikmū'ūn'ah. Pax 'ūg xak, puyīy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax putup, kopxik mūn hām hok Topa tu'. Yā tikmū'ūn tuk hām'ax. Pa Topa mūn puk hām xe'ēgnāg.

Texīy Topa te Paot mō'kutnāhā'

¹¹ 'Ūxape xop, 'āte 'āp-tup, xayīy hāmyūmmūg. 'Āte hām'āpak max'ax 'āktux, 'a tikmū'ūn tek xat'ah, 'āte nōm hām'āpak max'ax 'āktux. ¹² 'A tikmū'ūn te 'ā hāmyūmmūgā'ah, tu 'ā' xuktux'ah, pa Yeyox Kunnix te'.

¹³ Ha ta 'āxop te yūmū yōg hāpxopmā'ax yūmmūg tap. Hōmā 'āte Yoneo xop yōg hāpxopmā'ax tat, tu Kunnix kopa' kuxa mām xop kute'ex kummuk pax, tu' xak, nūy nōm pu hāpkummugā', puyīy nōm xop yāyxatat, tu yāy nōā'.

¹⁴ Hak xexka nōynāg mōg Yoneo xop kopah, yā Yoneo xop mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax xohix tat 'āte'. Yā' xat'ax xohix 'āte' mīy māynāg, tu' xat'ax 'ūm xaxok'ohnāg.

¹⁵ Hōmā 'ūktut tek put xet'ah, 'īhā Topa 'ā yāykutnāhā', tuk xānāhā', nūy mōgkutnā'. Yā Topa te 'ā hāmmāxnāhā', ¹⁶ tu 'ā' mūg yāy kutok pit, 'ūyīy hām'āpak max'ax 'āktux Yoneo xop hā' puknōg xop pu'. 'Āte tikmū'ūn 'ūm yīkopit 'ohnāg. Nōm te tuk mūn yūmmūgā' 'ohnāg. ¹⁷ 'Ak mōg' ah kōmēn Yenoyanēn tu', tu hām'āktux 'ohnāg Yeyox yōg mō'pok xop mūtik. Yā Yeyox te nōm mō'pok hāmāxap, tuk-nāy tuk mūn mōgkutnāhā. Ha tak mōg 'Anap tu',

tu mōktuk xupep. Hāpxip 'Thāg nūn putpu kōmēn Namēn tu', tu nūktuk xupep. ¹⁸ Hāmyāxatamuk tikoyuk nōg, ha tak mōg Yenoyanēn tu', nūy nox xip Pet pet tu', nūy hām'āktux, tu noxk xip 'amnīy te 15 hā. ¹⁹ Hamūn, 'āte pēnāhā Pet xix Tiak, yā yūmūg xuxyā yāy taknōy, pa mō'pok xop nōy 'a' pēnā'hā.

²⁰ 'Āte kax'āmi nūhū tappet, tu hāpxe'e kax'āmi', tu' koit 'ohnāg. Topa keppa 'āte' xuktux.

²¹ Hāpxip 'Thā tak mōg hāpxexka Xit tu', xix hāpxexka Xinix tu', ²² ha hāpxexka Yonex yōg kuxa mām ka'ok xop tek yūmmūg 'ohnāg, ²³ pāyā hām'āpak, hu: "Hōmā Paot tek mūg kummugāhā', pa hōnhā Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Hōmā tutep-tup, nūy Topa yōg putat max koxyōy, pa hōnhā Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux," kaxīy. ²⁴ Tu' kuxa hittup 'ūgmūn hā, tu Topa 'āktux max.

2

Paot xix Yeyox yōg mō'pok xop

¹ Hāmyāxatamuk te 14 nōg, ha ta xek mōg kōmēn Yenoyanēn tu', Maname mūtik mōg, tu Tit mōgāhā'. ² Yā Topa te 'ā' pēhāhā', tu 'ā' xuktux, tuk xat, 'ūmōg Yenoyanēn tu', hu tak mōg, tu mōktuk xupep, tu' pēnā max'ax xexka xop mūtik hām'āktux, 'ap nōy xop mūtik hām'āktux'ah. 'Āte nōm hāmyūmmūgāhā hām'āpak max'ax, 'āte nōm 'āktux hāmpuknōg xop pu', nōm xop te Yoneo xop hā' puknōg, puyī xexka xop 'ūghām'ax 'āktux max. ³ Ha Tit mūn xip 'ūgmūtik, tu hāpxexka Genex yōg tihik, yā Yoneo xop hā' puknōg, pa tik xop tek xat 'ohnāg, pu Tit yāy xax xax 'ūyīmap. 'Āmhok. ⁴ Pa' nūn mō'āmā'ax xop, 'ap Kunnix kopa' kuxa mām'ah, yā xetxox hex putuk, tu' nūn, tu nūktu yūmū yōg xop kopa' mōxahā', nūy yūmū yōg hāpxopmā'ax max pēnā'. Yā yūmū yōg hāpxop xak'ax 'ap-tux'ah, yā yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. Pa nōm mō'āmā'ax xop tek putup, nūy yūmūg mōgā putat kummuk hā, nūy yūmūg kuxa hīy, 'ūyīy hittup hok. Yā nōm te' xat pax nām. Yā 'ūyōg hāpxop xak'ax putux. ⁵ Ha tak mū'āte nōm komut xop 'āpak 'ohnāg. Hamūn, nōm 'āpak 'ohnāg hok'ah, xayīy 'āxop pip ka'ok Topa yōg hām'āpak max tu'.

⁶ Ha ta' xexka xop, yā tikmū'ūn te nōm pe'paxex xexka'. ('Ok xexka' pektōgnāg? Yā' nōy putuk. Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' xax max hā' kopit 'ohnāg, pāyā' kuxa kopa' pēnāhā'.) Nōm xexka xop tehomī 'ā hāmyūmmūgāhā hām 'ohnāg, ⁷ pa nōm xop tek yūmmūg, Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, 'ūyīy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux Yoneo xop hā' puknōg xop pu', pa Topa te mō Pet kutnāhā Yoneo xop hah. Ha nōm xexka xop te' yūmmūg. ⁸ Topa tek ka'ogāhā', tu nūgkutnāhā', 'ūmōg Yoneo hā' puknōg xop hah, ha ta Topa te Pet ka'ogāhā', tu mō'kutnāhā', pu Yoneo xop ha mōg. ⁹ Topa te 'ā hāmmaxnāhā', ha Tiak te' yūmmūg, xix Pet te', xix Yoām te'. Yā' pēnā max'ax xexka xop tek yīm nuhuk, xix Maname yīm nuhuk, yāk mūg xohix xape xe'e'. 'Ūgmū'āte yāy mūtik hām'āktux, tu' xuktux, 'ūmax 'ūgmūg hām Yoneo hā' puknōg xop kopah, ha ta' nōm hām Yoneo xop kopah. ¹⁰ Pa nōm tek mū'ā' xak, pu hāpxop popmā pax 'ūhok xop pu'. Hamūn. 'ātep-tup xexka', nūy hāpxop popmā pax.

Pet xix Yoneo hā' puknōg xop

¹¹ Hōmā ha ta' nūn Pet, kōmēn 'Ātitik tu' nūn, ha 'āte tikmū'ūn keppa hām'āktux, hu: "Pet, xate hāpkummuk mīy." Kaxīy. ¹² Hamūn. Pet xit hāmpuknōg xop mūtik, yā' kuxa mām ka'ok xop, ha ta Tiak te nū'kutnāhā tihik, ha nōm nūn tu nūktu' mōxaha', ha Pet te' puknōg xop nīm mō'ka'ok. 'Ap

putup'ah, puyīy nūmūtik tu xit, Yoneo xop yīpkutuk tu'. ¹³ Ha ta' pip kama 'Ātikit yōg Yoneo xop, yā yūmūg xape xop, tu nōm te Pet yōg hāpxopmā'ax tat, tu' yīpkutuk kamah. Hamūn, Maname kama te Pet pe' mōg, tu Pet yōg hāpxopmā'ax tat kamah. ¹⁴ 'Āte' pēnāhā', 'ap hāmyok mīy'ah, 'ap hām'āpak max'ax xe'e'ah. 'Āte Pet pu hām'āktux, 'ūxohix keppa' suktux, hu: "Āmūn yā Yoneo, pa 'a xate mōnāy xop yōg hāpxopmā'ax tat'ah. Texīy xate' xat, pu Yoneo hā' puknōg xop nōm hāpxopmā'ax tat?" Kaxīy.

Ūxohix kuxa mām Yeyox kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā'

¹⁵ Ūgmūg mūn yā Yoneo xop kopak pip. Ūgmūg tak yā Yoneo, xik mūg tut, yā Yoneo xe'e', 'a' puknōg kummuk xop yōg'ah, ¹⁶ pak mū'āte hāmyūmmūg; Tikmū'ūn kuxa ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā', puyīy kuxa tu max. Pa tikmū'ūn nōy te Topa yōg xat'ax 'āpak, tu' mīy. 'Ok hā kaxīy yāy kuxa tupmā Topa keppa nō'ōm? 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah. Yūmūg mūn kama kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā. Yā hā kaxīy Kunnix kopa yūmūg kuxa mām ka'ok. Mōyyex xat'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā hok. Tep te Topa yōg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max? Yā tikmū'ūn 'ohnāg. ¹⁷ Pa yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, nūy yūmūg kuxa tu max, pa hāpkummuk mīy. 'Ok Kunnix te hāpkummuk mīy'ax nōynā' mōgahā'? 'Āmhok. ¹⁸ Hōmā 'āte hāpkummuk mīy kux. Pax xe' mīy, kopxix 'ūgkummuk, yā 'āte Topa yōg xat'ax koxyōy. ¹⁹ Ūgkummuk, ha Topa yōg xat'ax te' xat, puk putex, pa Kunnix tek pupi' xok, yīy Mōyyex yōg xat'ax tek xat hok. Hā kaxīy 'ūgmōg Topa peheh, tu Topa yōkāmūg mōg. ²⁰ Hōmā Kunnix tek pupi' xok mīpkupnix tu', ha Topa te' putpu' hīnnāhā'. Hōnhā 'ak puxet'ah, pa Kunnix xip 'ūgkopah. Hōnhā Kunnix mūtik 'ūgkuxa hi xe'ēgnāg. Yāg kuxa yūm ka'ok Topak-tok pit kopah. Tute mōg yāy xe'ēgnāg, tuk pupi' xok. ²¹ Topah, 'āmax, tu 'ā' hok hā hāmmaxnāhā', yīg kuxa hi xe'ēgnāg. Paxpu Mōyyex yōg xat'ax tikmū'ūn kuxa kummuk maxnā', puxix Kunnix tu' hok hā' xok. Pa Topa te' hok hā' hōm. Yā yūmūg pupi' xok Yeyox, tu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'.

3

Hā texīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā'

¹ Hāpxexka Ganax yōg tikmū'ūn, yā 'āxop putox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te 'āxop hitop mōgāhā hato'ah, hām'āktux kummuk hā 'āmōgāhā'. Hōmāg mū'āte 'āxop xohix pu hām'āktux xe'e', Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', ha xate' yūmmūg, tu 'ākuxa hā' pēnāhā'. Pa tikmū'ūn te 'āxop mōgāhā hato'ah. ² 'Āpu hām'āktux puxet. 'Ok 'āxop te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy, pu Topa yāy Koxuk nū'kutnā 'ā hah? 'Āmhok. 'A kaxīy'ah. 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, puyīy Topa Koxuk 'ākopa' xihip? Yā hamūn. ³ 'Āxop texīy 'āhitop xexka'? 'Āmōg kōnāmāhā Topa Koxuk mūtik, puyīy 'āka'ogā', pa hōnhā xatep-tup, nūy 'āp-xet hā mōg, nūy yāy ka'ogā', nūy 'āp-xet hā hāpxopmā'. Teptu 'āxop te' ka'ax hā yāp-xehnāg mōg Topa yōg putat hā? ⁴ 'Ok 'āxop te hitop hā xūy hā tot? Pūyā hitop hok! ⁵ 'Ok 'āxop te Mōyyex yōg xat'ax mīy, yīy ta Topa te xa nū'kutnā yāy Koxuk, tu 'āxop kopa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? 'Āmhok. Pa 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, yīy ta Topa te xa mō'kutnāhā yāy Koxuk, ha 'āxop kopa hāpxopmā max xe'ēgnāg. Hamūn. Yā kaxīy!

⁶ Āpu 'Amanām pe'āpaxeh. Topa yōg tappet te: "Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa tupmāhā', pu kuxa tu max. Yā Topa te 'Amanām yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux." Kaxīy. Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa te yāy Koxuk yūmū'ā nū'kutnāhā'. ⁷ Yā 'āxop te hām'yūmmūg: Yā 'Amanām hā' mōkputox xe'e', yā 'ākuxa mām ka'ok kamah. ⁸ Hōmā Topa yōg tappet te yūmū'ā hām'yūmmūgāhā', hu: "Hāpxip 'ihā Yoneo hā' puknōg xop kuxa mām ka'ok putup Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāp-tup, puyī' kuxa tu max." Kaxīy. Tu xe 'Amanām pu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Topa te 'āmūn hā hāmaxnāp-tup, yā' hep xop xohix hā hāmaxnāp-tup, xexka xohix tu' hāmaxnāp-tup," kaxīy. ⁹ Ha ta 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy ta Topa te 'Amanām hā hāmaxnāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xohix hā hāmaxnāhā', yā 'Amanām putuk.

¹⁰ Tikmū'ūn 'um kuxa yūm ka'ok Mōyyex yōg xat'ax kopah, pu tu' kuxa maxnā Topa pu'. Pa Topa yōg xat'ax te hāpkummuk mīy'ax 'āktux kummuk. Hamūn, Topa yōg tappet te: "Ūxohix 'ūm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok, puxix Topa' kummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy nō kummuk mīy'ax hā pago." Kaxīy. ¹¹ Yā tikmū'ūn 'ohnāg te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy, puyīy Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Pa Topa yōg tappet te: "Ūxohix' kuxa mām ka'ok, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Yā nōm xop kuxa hi xe'ēgnāg," kaxīy. ¹² Pa nōm nōy xop te Mōyyex yōg xat'ax mīy putup, nūy yāy kuxa kummuk tupmā Topa pu'. 'Ap putuk'ah nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, puyīy Topa' kuxa tupmā'. Yā yāy hāpxopmā'ax hā' kuxa maxnāp-tup. Yā Topa yōg tappet te Mōyyex yōg xat'ax mīy xop 'āktux, hu: "Nōm 'ūm te Topa yōg xat'ax xohix xexka mīy xe'ēgnāg, puxi' kuxa hi'." Kaxīy.

¹³ Topa te: "Yā' kummuk nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok. Yā 'āte nōm ha hāpkummu nō gāp-tup, nūyhāpkummuk mīy'ax hā pago." Kaxīy. Pa Kunnix te hāpkummugā'ax hā' tot yūmūg pupi', tu yūmūg pupi' xok, yā tute yūmūg mōy, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Yā Topa yōg tappet te: "Yā' kummuk nōm te mīpkupnix tu' xup." Kaxīy. ¹⁴ Ha mōktu Kunnix te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Topa te' hok hā hāmaxnāhā', puyīy Yoneo hā' puknōg xop ha hāmaxnā'. Yā hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu hāmaxnā'ax hep xop xohix hā 'āktux, tu hōnhā Yēyox Kunnix hā hāmaxnāhā', puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Hōmā Topa te hām'āktux xex, tu' xuktux, yā yūmū'ā ha yāy Koxuk nū'kutnāhā'. Ha yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy ta Topa Koxuk te yūmūg kopā' xip.

Ūxat'ax xix hām'āktux xex'ax

¹⁵ Ūkxape xop, 'āte xa hām'yūmmūgāp-tup tu tikmū'un mīy'ax hā 'āyūmmūgāp-tup. Tik te' nōy pu hām'āktux xex, tu nō kax'āmi tappet tu'. 'Ok tikmū'un te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Āmhok. 'Ok tikmū'ūn te hām'āktux nōy kax'āmi xehomi? 'Āmhok. ¹⁶ Hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix 'Amanām yāy mōkputox pu hām'āktux xex. Yā mōkputox puxehnāg 'āktux, 'ap xohix'ah. Yā Kunnix te 'Amanām hā' mōkputox xe'e'. Yā Topa te yāy nōm kutnāhā'. ¹⁷ Ūyūmmūg. Hōmā Topa te nōm pu hām'āktux xex, yā Topa te' pa'ax hittap mīy tikmū'ūn mūtik, ha ta' nōg hām'yāxatamuk xohix te' 430, 'ihā Topa te tikmū'ūn pu popmāhā Mōyyex yōg xat'ax. 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Ok pa'ax koxyōy? 'Āmhok. ¹⁸ 'Ok Topa te hāmaxnāhā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah? 'Ok pe hām'āktux xex 'ūkopa'

kuxa mām xop pu hāmmaxnāhā'? Yā hāmmaxnāhā! Pax pu Topa hāmmaxnā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah, puxix hām'āktux xex xop kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnā hok. Pa Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu nōm ha hāmmaxnāhā'.

¹⁹ Teptu Topa te' xat'ax xohix xat? 'Ūxat, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg, nūy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg. Mōyyex yōg xat'ax pip ka'ok, tu mōktu' xupep 'Amanām mōkputox, ha Topa te nōm pu hām'āktux xex, ha pexkox yōg nū'pok xop te tik pu Mōyyex yōg xat'ax xohix popmāhā', ha tik te tikmū'ūn pu nōm popmāhā'. Nōm tik te yāy kote' xip. ²⁰ Pa tik te yāy kote' xip, puxix tu punethok. Pa Topa yāp-xet, 'ap punethok'ah. Topap-xet te hām'āktux xex.

Texīy 'ūxat'ax popmāhā'

²¹ 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te Topa yōg hām'āktux xex'ax nōā'? 'Āmhok! Pax pu Mōyyex yōg xat'ax tikmū'ūn hīnnā', puxix tikmū'ūn nōm xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'. Pa 'āmhok, 'ūxat'ax te' kuxa tupmā hok. ²² Pa Topa yōg tappet te' kummuk 'āktux, tu tikmū'ūn xohix xexka kummuk 'āktux, xi' puknōg xop xohix xexka kummuk 'āktux, hāpkummuk mīy hah. Topa yōg tappet te nōm 'āktux, pu tu kuxa mām ka'ok, puyīy Topa hāmmaxnā'. Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux xex, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

²³ Hamūn, yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā, pa hōmā Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg kuxa hīy, kanet ka'ok kopa' hīy putuk, ha mōktu yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā. ²⁴ Hamūn, Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg hāmyūmmūgāhā', nūy yūmūg mōgā', ha mōktu' xupep Yeyox Kunnix, pu tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, puxix Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy kuxa tu max. ²⁵ Hu nōmhā yūmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa yōg xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', ha' kux.

²⁶ Āxop xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu ta 'āxop yā Topak-tok xop, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ²⁷ Yā 'āxohix mōxaha Kunnix yōg xop kopah, ha 'āp-tox pix, yā 'ākuxa mām Kunnix kopah, tu nōmhā Kunnix putuk, yā Kunnix xip 'āxohix kopah. ²⁸ Yā Topa te yūmūg xohix hā tehe', ha' yāy putuk 'ūkuxa mām ka'ok xop, yā Yoneo xop xi' puknōg xop te yāy putuk. Yā nōm te' hok hā' hām, xix nōm te tayūmak hā' hām, tu yāy putuk. Yā tik xix 'ūn te yāy putuk. Yā xohix te' nōy putuk, yā' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'Ap pip'ah 'ūxexka xop xik-tōgnāg xop. Yā yāp-xet, 'ūkuxap-xet, tu yāy putuk. ²⁹ Yā 'āxop mōxakux Kunnix yōg xop kopah, hu ta kama 'Amanām hā 'āmōkputox, ha Topa te xa hāmmaxnāp-tup kamah, yā tute hām'āktux xex 'Amanām mōkputox pu'.

4

¹ 'Ūyūmmūg. 'Ūtak 'ūm yōg hāpxop xohix, tu' xok putup, hak-hāy tuk-tok te' pop putup, 'ūyōg 'ātak yōg hāpxop pop putup. Pa' xip 'ātak, hak-tok 'ūhok, yā' hok hā' hām yāy tak pu'. 'Ūyōg 'ātak te' popmā'ax hāpxop, yāk-tok yōg hāpxop, tu' pop putup, pa hōnhā' pop'ah. Yā hōnhā hāmhōgnāg 'ūk-tok. ² Ha ta' xuxyā te nōm kutok xat, nūy tu pēnā max, ha ta' xuxyā nōy te hāpxop pēnānā' xip, nōm hāpxop 'ātak tek-tok pu' popmā'ax, yā nōm tek-tok pēnāhā', tu hāpxop pēnāhā', tu mōktu nōm 'āmnīy 'ūm mō'nāhā', yā tik yōg 'ātak te nōm 'āmnīy 'āktux tap. ³ Hā kaxīy yūmūg mūn hōmā kamah. Yā yūmū'āte nōm kutok putuk, ha yāmīy kummuk xop te yūmūg xat kummuk, ha nōm xop pu yūmū'āte' hok hā' hāpxopmāhā' yāmīy xop pu', xix Topa hā' puknōg xop pu

yũmũ'áte hãpxopmãhã'. ⁴ Pa hãpxip 'ĩhã nõm hãptup mõ'nãhã', 'ĩhã Topa te yãy kutok pit nõ'kutnãhã', ha' tut te' put, yã Yoneo xop kopa' xip Topak-tok, ha ta Mõyyex yõg xat'ax xohix xexka pu' yĩpkox xip Topak-tok, nõnte hãm xexka tu' xip 'ĩhã'. ⁵ Topak-tok nõn, nõy nõkõpanat yũmũg xohix, puyĩy Mõyyex yõg xat'ax yũmũg xat hok, tu' nõn, nõy yũmũg kuxa hĩnnã xe'ẽgnãg, 'ũyĩy yũmũg xohix yãyhã Topak-tok xop.

⁶ Yã 'ãxop yã Topak-tok xop, yĩy ta Topa te nõ'kutnãhã yãy Koxuk 'ãkuxa hah, ha Topa Koxuk te Topa pu: "Ãtak, yõgnũ 'ãtak!" Kaxĩy. ⁷ Hamũn, yã hõnhã' kux, 'ãxop te 'a hok hã 'ãhãm'ah, pa nõmhã 'ãxop yã Topak-tok, ha Topa te xa' popmãp-tup yãy yõg hãpxop, yã yãy kutok pu nõm popmãp-tup.

Paot kuxãnõg. 'Ok Ganax yõg xop kuxa mãm kux?'

⁸ Pãyã hõmã 'ãxop te Topa hã 'ãpuknõg, ha ta topa komut xop te 'ãxop xat pax, tu yã mõ'ãmã'. ⁹ Pa nõmhã 'ãxop te Topa yũmmũg, yã Topa te 'ãxop yũmmũg hãmãxap, hak-nãy tu 'ãxop te Topa yũmmũg. Texĩy tu putpu 'ãxop mõg, nõy Topa hã 'ãpuknõg xop yõg hãpxopmã'ax tat 'ũxeheh? Nõm hãpxopmã'ax te 'ãxop hã te 'ohnãg. Yã 'ãkummugã'ax 'ũxeheh. ¹⁰ Yã 'ãxat, xa nit xãn 'ĩhã 'ãhãm hok, tu 'ãmuk xexka mĩy'ax xat, xix mãyõnhex tup'ax yõg 'ãmuk xat, xix mõ'ãgmũ'ax yõg, xix hãmãyaxatamuk yõg. ¹¹ 'Ugkuxãnõg. 'Ok hitop hãg hãm 'ũgmũn 'ãxop kopah? 'Ok 'ãkuxa mãm kux, nõy nõ xat'ax hittap mĩy?

¹² 'Ukxape xop, 'ãpu yõg hãpxopmã'ax tat. Yã 'ãxop hãgxape, yãg kummugã 'ohnãg. ¹³ Xatek yũmmũg, hõmã 'ũkpakut, 'ihã noxk xip 'ãxop mütik, hu 'áte Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux hãmãxap 'ãxop pu'. ¹⁴ 'Ukpakut xexka', pa 'ãxop tek putup pax, tuk mũn tu yãyhãhup 'ohnãg, tuk kuxa ka', tu 'ãhãk tehe', tuk hã' tot, yã pexkox nõ'pok xop putuk, yã Yeyox Kunnix putuk, ¹⁵ ha 'ãxop tek mũn hã 'ãhittup xexka'. Hamũn, hõmã 'ãxop tek mũn hã 'ãhittup xexka', pa hõmhã 'ãmhõk. Texĩy? ¹⁶ 'Ok 'ãte xa hãpxe'e 'ãktux, hu yãyhã 'ãxop hãk puknõg? Pa tĩy! 'Ok 'ãhãg puknõg nõmhã?

¹⁷ Yã nõm xop te 'ãp-tup pax 'ãktux, nõy 'ãxop mõgã, pãyã yõg putat ka'ax kummuk, tu yũmũg yãy xatat putup, 'ãxop xik mũn, xayĩy nõm pe 'ãmõg. ¹⁸ Ta' max, pu nõm xop 'ãp-tup pax. Tikmũ'ũn te' nõy putup pax, tu hãpxopmã max, 'ĩhã 'ãxop mütik xip, 'ãxop mütik xip hok kamah. 'Áte xa hãpxe'e 'ãktux. ¹⁹ 'Ugkutok xop, 'ũgkuxa xũy, yã' tut tek-tok put xũy putuk. Hã kaxĩy 'áte 'ãxop hãg kuxa xũy, ha mõktu 'ãxop yãyhã Kunnix putuk. ²⁰ 'Átep-tup, nõy noxk xip 'ãxop mütik nõmhã, nõy 'õg hãmpe tu panõm hã' nõy yãnãn. 'Ugkuxãnõg. 'A 'ãxop yõg hãpxopmã'ax max'ah.

Tu 'Agah xix Xat 'ãktux

²¹ 'ãpu, 'ã hãm'ãktux! 'ãxop tep-tup, nõy Moyyex yõg xat'ax mĩy, nõy yãy kuxa tupmã Topa pu'. Mõyyex yõg xat'ax tep-tep 'ãktux? ²² 'Uxuktux kaxĩy: Yã mõnãyxop 'Amanãm kutok 2. 'Uk-tok puxet mũg tut yã' hok hã' hãm, yã' nõy te' xat, ha' hok hã' hãm, yã' puknõg. Pak-tok nõy mũg tut yã' 'ũn xe'ẽgnãg, 'ap hok hã' hãm'ah, pãyã kãmãnat xat. ²³ Ha 'ũn yã' hok hã' hãm, tuk-tok pit put, yã kaxĩy 'ũn xohix tek-tok put. Pa 'ũn nõy yã' nõy xat, tuk-tok pit put, ha hãmhũmãg 'ũnã'ax, ha Topa te hãm'ãktux xex, tu kaxop putnãhã'. ²⁴ Hamũn te yũmũ'ã hãmãyũmmũgãhã' hãpxopmã'ax nõy. 'ũn 2 te hãpxopmã'ax yũmmũgãhã', Topa te' pa'ax mĩy tikmũ'ũn mütik. 'ũn puxet yã' hok hãm. Yã' xuxet'ax 'Agah, ha 'ũn nõy te 'Agah xat. Hã kaxĩy Topa te tikmũ'ũn xat, tu'

xat'ax xohix popmāhā yīktix Xīnāy tu', hā kaxīy 'Āgah hā' mōkputox, yā' hok hā' hām, tu' yāy xat 'ohnāg. ²⁵ Yīktix Xīnāy xip 'Anap tu', tu' yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām, xix kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām. Nōm xop te 'Agah mōkputox putuk. ²⁶ Ha ta' xip kōmēn Yenoyanān nōy, tu pepi' xup pekkox tu'. Nōm yōg tikmū'ūn te yāy xat, 'ap hok hā' hām'ah, nōm kōmēn yūmū'hā hā' tut xe'e'. ²⁷ Yīy Topa yōg tappet te:

“Āhittup, xate 'āk-tok put xet'ah,

Āhittup 'āk-tok put tu 'āxūy 'ohnāg.

Yā tik te' xetut nīm, hak-tok xohix punethok.

Ha tik te' xetut mūtik nōm, hak-tok kutōgnāg.” Kaxīy.

²⁸ Hōmā Topa te hām'āktux xex 'Amanām pu', yī' xetut Xat tek-tok 'Iyak put. 'Ūkxape xop, hā kaxīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, Topa te hām'āktux xex hah. ²⁹ Yā hōmā 'Amanām kutok puxet, pa Topa te nōm hāmāxap hā hām'āktux xex 'ohnāg. Ha tak-nāy tu' nōy put, ha Topa Koxuk te nōm hā hām'āktux xex, hak-tok te māxap te' taknōy tek-te'ex kummuk. Yā hā kaxīy hōnhā kamah. ³⁰ Putep xuktux Topa yōg tappet? Yā hām'āktux, hu: “Āpu' xat pu mōg, 'ūn te' hok hā' hām, xik-tok. Hāmūn, yā 'ātak te yāy yōg hāpxop popmāp-tup'ah nōm 'ūn kutok pu', pāyāk-tok nōy pu' popmāp-tup, tu yāy xetut xe'ek-tok pu' popmāp-tup.” Kaxiy. ³¹ Yīy ta 'ūkxape xop, yūmūg mūn yā' xetut xe'e hāk kutok xop, nōm te' nōy xat. 'Ap 'ūn nōy hā yūmūg kutok 'ohnāg, nōm te' hok hā' hām. 'Āmhok.

5

Tute' xat'ax 'āktux, xi' hi xe'ēgnāg 'āktux

¹ Yā Kunnix te yūmūg kuxa hīnnā tap, 'ūyīy hi xe'ēgnāg. Hōmā Yoneo xop yōg xat'ax te yūmūg xat, ha yūmūg kuxa hīy, pa Kunnix te yūmūg mōy, ha yūmūg mōg. 'Āpu nox pi', puyīy' xat'ax 'ākuxa hīy hok 'ūxeheh, ka' hok hā 'āhām 'ūxeheh.

² 'Āpu 'ūg-āpax, 'ūgmūn Paot, tu 'āxop pu hām'āktux: 'Āxop te hitop yāy xax mep 'ūyīmap, nūy yāy kuxa kummuk tupmā Topa pu'. 'Ok Kunnix te hitop tu' xok 'āxop pupi'? ³ Āte xe hām'āktux, tik 'ūm te yāy xax mep 'ūyīmap, puxi' max, pu tu mīy Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka', 'ap xahix'ah. Topa te' xuktux.

⁴ Nōm 'ūm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max, puxix Topa nōm 'ūm hā hāmmaxnā 'ohnāg, ha' kuxa tupmā 'ohnāg. 'A Kunnix yōg'ah. ⁵ Pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'āte hāmmax hip, pu Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā' yā Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Yā yūmū'āte hāmmax hip, 'thā yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā'.

⁶ Yūmū'āte yāy xax mep 'ūyīmap, pe' yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā' yāy putuk Topa pu', pa Topa tep-tup, yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'ātek nōy putup pax nōmhā'.

⁷ Hōmā 'āxop mōg putat max hā, tu 'āyīpkox pip, hu hām'āpak max'ax xe'e 'āpak. Pa nōmhā 'āmhok. Putep te 'āxop mōgāhā', pu nōm putat xak? ⁸ 'A Topa'ah yā Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'. ⁹ 'Āpu hāmyūmmūg. Tikmū'ūn te: “Ūxip hāmāxap pām tokatogā'ax kutōgnāg, pa hāpxip 'thā nōm pām xexka',” kaxīy. Hā kaxīy hāpkummuk te' xexka nōy nā' mōg. ¹⁰ Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, 'a 'āxop te hāmpē'āpaxex nōy putup'ah, pak mūn putuk hāmpē'āpaxex. 'Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, Topa te nōm tik kummuk xūygāp-tup, nōm te' 'āxop mōgāhā hatō'a'.

11 'Ūkxape xop, putep hāmp'e'āpaxex? 'Ok 'āte hām'āktux, pu tikmū'ūn Topa yōg xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'? 'Āmhok. 'A 'āte' xuktux'ah. 'Ok tikmū'ūn tek kummugāhā'? Hamūn. 'Ok tikmū'ūn te Yeyox yōg xok'ax 'āpak, tu' xok mīpkupnix tu xupak, tu' gāy hok? 'Āmhok. Yā' gāy tikmū'ūn! 12 Nōm te 'āxop kummugāhā', yā 'ātep-tup, pu nōm yāy mep xexka'!

13 Hamūn. 'Ūkxape xop, Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'. Tutep-tup'ah pu' xat'ax 'āxop xat pax nām. Pa Topa te 'āxop mōy, xa mōg. Pa nōmhā yāy putup'ax mīy hok, 'ākuxa te nōm kummuk tep-tup, pa 'āpu 'ānōy putup pax, nūy ta 'ānōy ha hāmmāxāhā'. 14 Yā mōyyex yōg xat'ax xohix te hāpxopmā'ax puxet 'āktux, hu: "Āpu 'ānōy putup pax, yā yāy putup pax putuk," kaxīy. 15 Pa 'āxop yāy mānōg, xix yāy kix, puxix xokxop putuk, yā yāy māhā'.

Topa Koxuk xix tikmū'ūn yōg putup'ax

16 Pa 'āte xa hām'āktux, 'āpu Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip, nūy yāy yōg putup'ax mīy hok. 17 Yā tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy, puxix Topa Koxuk pu' yīpkox hok, ha Topa Koxuk pu' yīpkox pip, puxix yāy yōg putup'ax mīy hok. Yā Topa Koxuk te yūmūg yāy yōg putup'ax hā' puknōg, ha yūmūg yāy putup'ax te Topa Koxuk hā' puknōg. 'Ap yāy putuk 'ohnāg, yīy Topa Koxuk puxet pu 'āyīpkox pip. 18 Ha Topa Koxuk te 'āmōgā', puxix Mōyyex yōg xat'ax 'āxat pax hok.

19 Yūmū'āte yāy putup'ax mīy, puxix tikmū'ūn yūmū yōg hāpxopmā'ax pēnā'. Yā yūmū'ātek nōy hāk xupxet pax, tu 'ūn xop pēnā kummuk, tu tik xop pēnā kummuk, tu kokex putuk, tu yūmū'āte hā kaxīy putup pax hāpxopmā'ax xut putux, 20 tu topa komut xop pu nūktettex, tu mīm mīy, tu yūmūg yāy putup nōg, tu yāy kute'ex kummuk, tu yāy tup-tup hāpxop xohix, tu yūmūg gāy, tu yūmūg xupkūmīy, tu yūmūg yāy tuk-mīy, tu yūmū'āte tikmū'ūn xohix nīm, nūy yāgnāg mōgā', 21 tu yūmū'āte yīpkūmīy, tu yūmūg paptux, tu yūmūg yāy hi pax, nūy hāpkute'ex pax. Nōm te yāy putup'ax mīy xop texīy mīy. Hōmā 'āte xa hām'āktux, tu hōnhā xe' xuktux. Tikmū'ūn te' mīy nō'ōm, 'a' mō'nāp-tup'ah Topa yōg xop kopah, yā Topa te nōm xat xop kopa' xip, pāyā hāpkummuk mīy xop xat 'ohnāg.

22 Pa Topa Koxuk xip yūmūg kuxa kopah, puxi' pip hāpxopmā max xohix yūmūg kopah. Yā mīnta ta putuk yūmūg kopah. Yūmū'ātek nōy putup pax, tu yūmūg kuxa hittup pax, tu yūmūg kuxa mām, tu yūmū'āte hāmmāx hīp, tu yūmūg gāy 'ohnāg, tuk nōy ha hāmmāxāhā', tu' nōy tu yūmūg pip ka'ok, 23 tu hāpkummuk yānān 'ohnāg, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Ūmīy nōm hāpxopmā max, puxix Mōyyex yōg xat'ax hitop tu yūmūg xat. 24 Ha Yeyox Kunnix yōg xop xohix te yāy putup'ax mīy kux. Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', puyīy yūmū yōg putup'ax kummuk kux. 25 Topa Koxuk te yūmūg kuxa hīnnāhā', nūy yūmūg mōgā', 'ūyīy hāpxopmā max xohix. 'Āpu nōm pu 'āyīpkox pi'. 26 'Āpu yūmūg yāy xexka pek paxex hok, tuk nōy kute'ex kummuk hok, tuknōy tu yīpkumīy hok.

6

'Āpu 'ānōy pupi hāpxop putux tat

1 'Ūkxape xop: 'ūxip tikmū'ūn 'ūm, tu hāpkummuk mīy. Ha ta nōy 'ūm xip 'āxop kopah, nōm te Topa Koxuk pu' yīpkox xip pax. Yā' max, nōm te Topa Koxuk 'āpak pax te' nōy putpu' nūnnā putat max tu', tu' nōy te hāpkummuk mīy nūnnā

putpu'. Pūyā' gāy hok, Topa Koxuk te nōm xat hah. Pūyā tu yāy kutōgnāg pe'paxeh. Yā paxip, nūy hāpkummuk mīy hok kamah ² 'Apu 'ānōy yōg hāpxop putux tat, yā 'ānōy yōg hāpkummuk hā' tat. Hā kaxīy xate Kunnix yōg xat'ax mīy. ³ Tik 'ūm te yāy xexka pe'paxex, pāyāk-tōgnāg. Tute' yāy pu' koit. ⁴ 'Apu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok pa 'ōgnū 'ūp-xet. 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax 'āktux kummuk hok, pāyā' yōg max. Hā kaxīy tu xate yāy yōg kopit, tu yāy pēnāp-tup max, 'Īhā 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit 'onhāg. ⁵ Hamūn, 'ūxohix te yāy yōg hāpxop putux tat putup, yā yāy yōg hāpkummuk hā' tot putup.

⁶ Tik 'ūm te 'āyūmmūgāhā Topa yōg tappet. 'Āpu nū mūtik yāy pu' pot 'ōg hāpxop max xohix. ⁷ 'Apu hāmpē'āpaxeh hitop hok, yā Topa kuxa yūm 'ohnāg koit'ax kopah. Tik te hāpxopxap xok tu nōm hā' ta mōy putup, 'ap ta nōy'ah. ⁸ Tikmū'ūn te pēyōg xap xok hām tu', puxix pēyōg ta nūnnāp-tup yāy pet hah. Hā kaxīy tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix hāpkummuk hā' yānān, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox xip, tu hāpxopmā max, puxix tu' hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ⁹ 'Āpu yūmūg hāpxopmā max, yā tuknōg hok. Yūmūg hup hok, kopxix hāpxip 'Īhā hāmmaxnāp-tup, yāy ha hāmmaxnāp-tup. ¹⁰ Hu 'āpu yūmūg hāpxopmā max mō'kumak mōg tikmū'ūn xohix pu', tu' xape xop pu hāpxopmā max xe'ēgnāg, yā' kuxa mām xop xape xop pu'.

'Ūkux'ax

¹¹ Ta hēnā', 'āte xa kax'āmi xexka', yā 'ūgyīm hā kax'āmi xexka'. ¹² Nōm tik tep-tup, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max. Nōm tik tep-tup nūy 'āxop mōgā', nūy 'āxop xat, xayīy 'āxax mep 'ūyīmap. Texīy? 'Ap nōm xop te Kunnix xok'ax 'āktux putup'ah. Yā mīpkupnix tu' xok, pāyā nōm xop te' xaxok, puyīy tikmū'ūn nōm kute'ex kummuk hok. ¹³ Hamūn, nōm te yāy xax mep 'ūyīmap, pa nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy 'ohnāg, pa nōm te 'āp-tup, nūy 'āxat, xayīy 'āxop yāy xax mep 'ūyīmap. Texīy? Nōm tik tep-tup, nūy yāy 'āktux xexka', 'ūxohix te yāy xax mep 'ūyīmap hah. ¹⁴ Pak mūn 'a yāy xexka 'āktux putup'ah, pa 'āte yūmūg Yeyox Kunnix 'āktux putup ha' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok. Yā Kunnix tek pupi' xok, 'ūyīy hām xexka yōg hāpxop xohix xak hok, puyīy Kunnix puxet tuk kuxa hi nōmhā, 'āte nōm pu hāpxopmā'. ¹⁵ Pe yāy xax mep 'ūyīmap, pe yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā hāpxopmā'ax kutōgnāg. Pa Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa tu max, 'ūyīy hāpxopmā max xexka'. ¹⁶ 'Āpu 'āyīpkox pi', xayīy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix 'ākuxa ka', xayīy Topa hā yāy yōg tikmū'ūn xe'e'.

¹⁷ Nōmhā puxi'. 'Āpu tikmū'ūn 'ūxek kummugā hok. Yā hamūn. hōmā tikmū'ūn tek kummugāhā', yīy kayax pip yōgnū', yā Yeyos puk hok hāh hām.

¹⁸ 'Ūxape xop, pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā mō'kuma' mōg. Hamūn.

Tu ta kux.

PAOT TE KŌMĒN 'EP YŌG TIKMŪ'ŪN KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmŭn Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nŭ'kutnā', ha 'āte kŏmĕn 'Ep yŏg tikmŭ'ŭn kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi, nŏm xop te Yeyox Kunnix tu' pip ka'ok, tu' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mŭtik, ² yīy 'āte: Pŭyā 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'. Pŭyā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix kama xa hāmmaxnā xexka', yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mŭtik.

Topa te Kunnix hā hāmmaxnāhā'

³ Āpu yŭmŭg xuxyā yŏg 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax Topah," kaxīy. Yā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg 'ātak, tu yŭmŭ'ā ha hāmmaxnāhā', yā yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, yīy Topa te hāmmaxnāhā', tu yŭmŭ'ā popmāhā pexkox yŏg hāpxop xohix. ⁴ Topa te yŭmŭg yīmŏgātux hāmāxap, nŭy yŭmŭ'ā ha yāy yŏg tikmŭ'ŭn, 'ūyīy yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, hak-nāy tu hām xexka xohix mīy. Yā yŭmŭg yīmŏgatux, 'ū yŭmŭg yāyhā max xe'ēgnāg xop Topa pu', mŏ yŭmŭg yāy xe'ēgnāg hah, ⁵ hup-tup tap, 'ū yŭmŭg Topa hāg kutok xop, yŭmŭg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu hāmyŭmmŭg: Yā Topak-tok xop, kaxīy Topa tep-tup, ⁶ yīy 'āpu yŭmŭ'āte Topa xexka 'āktux, ha yŭmŭ'ā hā 'ūhok tu hāmmaxnāhā', 'īhāk-tok puxehnāg nŭ'kutnāhā yŭmŭ'ā', yā yāy kutok mŏ'yāy xe'ēgnāg.

⁷ Kunnix xok, mīpkupnix tu' xup, tu' xok, nŭy yŭmŭg mŏy pu mŏg, nŭy yŭmŭ yŏg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', tu yŭmŭ'ā hāmmaxnāhā'. Yā' max xe'ēgnāg Topah, ⁸ tu yŭmŭ'ā' hok hā hāmmaxnā xexka', ⁹⁻¹⁰ yīy hāmp'e'paxex, nŭy hāpxop xohix yāy tu nŭ'xok, nŭy pexkox yŏg hāpxop xohix, xix hām xexka yŏg hāpxop xohix yāy tu nŭ'xok, puxix tikmŭ'ŭn xohix yāy tu nŭ'nāhā', puxix Kunnix tu' xat, puyīy nŏm pu' yīpkox pi', yīy yŭmŭ'ā hāmyŭmmŭgāp-tup, hu' yŭmmŭgāhā'. Hŏmā Topa te nŏm hām'āktux xe'e yŭmmŭgā 'ohnāg, pāyā hŏnhā' yŭmmŭgāhā', 'ūp-tup tu'.

¹¹ Topa te hāmp'e'paxex, tup-tup hāmāxap, tu' mīy, tu yŭmŭg yīmŏgatux, 'ū yŭmŭg yāyhā 'ūyŏg tikmŭ'ŭn, nŭy yŭmŭg kuxap-xet Kunnix kuxa mŭtik, ha kaxīy Topa tep-tup. ¹² Hak mŭg kuxa mām ka'ok hāmāxap, tu Kunnix hīp, tu Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux.

¹³ Āxop kamah te hām'āpak max'ax 'āpak, yā' nŏy te xa' xuktux, yīy 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, ha Topa te xa mŏ'xut 'ākuxa pu', yāy Koxuk hā xa mŏ'xut, yā kaxīy tikmŭ'ŭn te mŭnŭytut mŏ'xut nŭy yāy yŏg mŭnŭytut yŭmmŭgā', yā 'āxop yā Topa yŏg tikmŭ'ŭn xe'e'. ¹⁴ Kaxīy Topa te hām'āktux xex, nŭy yŭmŭ'ā popmā pexkox yŏg hāpxop xohix, tu yŭmŭg mŏy putup, 'ū mŏg, ha Topa Koxuk te: "Ya hamŭn! Yā pexkox yŏg hāpxop pop putup!" kaxīy. 'Āpu, yŭmŭg Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux!

Paot te Topa pu hām'āktux

¹⁵ Ākuxa mām ka'ok yŭmŭg xuxyā Yeyox kopah, tu' xape xohix xop putup pax, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix hā 'āxape, ha tikmŭ'ŭn te 'ā' xuktux, ¹⁶ yīy 'āte Topa pu hām'āktux nām, tu' kuxyā 'ohnāg, 'ap 'āxop 'ūm xaxok'ah. ¹⁷ Tu Topa tu' xak, 'ŏhŏm yā yŭmŭg Tak, tu' max xe'ēgnāg, yā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg Topah, ha tu' xak, puyīy Topa Koxuk 'āha mŏ'kutnā', nŭy

xa hāmyūmmūgā', xa Topa tu yūmmūg xe'e'. ¹⁸ xix tu' xak, pu 'āp-tox maxnā', xa hāmyūmmūg xexka'. Kuyānām te hāptupmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kuxa yūmmūgāhā', pu tu hāmmax hip, ha Topa te 'āxop xānāhā', ha' nū', xayīy pop pexkox yōg hāpɔop xohix. Kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn mūtik hām'āktux xex, hu: "Āte 'āxop pu popmāp-tup pexkox yōg hāpɔop xohix," kaxīy. Ha 'āte Topa tu' xak, pu pexkox yōg hāpɔop xohihnāg xa' mūg, xayīy yūmmūg, ¹⁹⁻²⁰ ha hāmyūmmūgāhā', xa hāmyūmmūg, nūy Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, ha' ka'ok, nūy putpu Kunnix hīnnā', nūy pexkox kopa' yūmmā' Topa yīpɔe' hah, ha kaxīy Topa te yūmūg kuxa kopa hāpɔopmāhā', nūy yūmūg kuxa hīnnā kamah. ²¹ Yā Kunnix xexka xe'ēgnāg nōmhā pexkox tu', tu pexkox yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg xop xohix xat, xix Hāmġāyāgnāg yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg gohet xohix xat, xix hām xexka yōg gohet mō'nā'ax xat putup. ²² Topa te Kunnix xexkanā xe'ēgnāg, tu' kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', puyīy 'ūp-xehnāg xat, yā' xuxyāp-xet. ²³ 'Ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix yīn putuk hah, 'ūkuxa mām xohix xop yā Kunnix hā' yīn, ha Kunnix te nōm xop tu' xip, tu yūmūg yāy putox, tu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max. Yā Kunnix te hām xohix xop xix pexkox xohix xop hā' xuxyā'.

2

Tu yūmūg hīnnāhā xe'ēgnāg

¹ Hōmā 'āxop te hāpɔopmā kummuk pax, yā 'āyīpɔox 'ohnāg Topa pu', ² tup-tat kummuk hā 'āmōg, xix yāmīy kummuk pu' 'āyīpɔox pip, ha' kummuk xop te 'āxat pax, nōm xop yīpɔox 'ohnāg Topa pu' xop xat pax. ³ Yā yūmūg xohix te hāpɔopmā kummuk, tu yūmū yōg yāy putup'ax mīy, tu yāy mūn xat kummuk, tu hāmpekpaxex kummuk, hu hāpɔopmā kummuk kamah. Ha kaxīy hā Topa te yūmūg kummugā'ax 'ūyānān tu', tu yūmūg xūyġā'ax, ⁴ pāyā tute yūmūg kuxa ka xexka, tu yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg ⁵ hu yūmūg hīnnāhā', 'Thā yūmūg pu'uk, yūmūg yīpɔox 'ohnāg, huk hittup 'ohnāg, ha yūmūg kuxa hīnnāhā Kunnix mūtik, yā' hok hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ⁶ Topa te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg hīnnāhā kamah, 'ūyīy hī xe'ēgnāg, yā Kunnix mūtik yūmū'āte' xat, tu pexkox tu' xat Kunnix mūtik. Yā yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ⁷ Topa te yūmū'ā ha hāmmaxnāhā', pu tikmū'ūn mōkputox tu' mūg, ha Topa te yūmū'ā ha hāmmax xe'ēgnāg nāhā', pu' hep xop xohix mōkputox yūmmūg, ha Topa te nōm mō'yāy xe'ēgnāg, ha Yeyox Kunnix te yūmūg pupi' xok, nūy hep xohix xop pu mō'yāy'ax yūmmūgā'. ⁸ Ha Topa te ta nemēn 'ohnāg, tu xa hāmmaxnāhā', 'Thā' hok tu 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopa hah. 'Āxop te hāpɔopmā max 'ohnāg, pu Topa' yānān tu' xa hāmmaxnā'. Yāmhok. Topa te xa' hok hā' kuxa kummuk xit. ⁹ Hamūn. 'Āxop te hāpɔopmā 'ohnāg, puyīy Topa ta nemēn, nūy 'ākuxa kummuk xit. 'Āmhok. Yīy yāy mūn max pe'āpaxeh hok. Yāk-tīgnāg. Yā 'ākummuk. ¹⁰ Topa te yāp-xehnāg hā 'ākuxa kummuk xit, ha Kunnix xok, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy hāpɔopmā max, nūy Topa yōg putat hā yūmū mōy, nūy yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

Yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik

¹¹ Hōmā 'āxop puknōg, 'ap Yoneo yōg tikmū'ūn'ah, yīy Yoneo xop te 'āxuxet'ax mīy. "Yāy nāg xax mep 'ohnāg xop." kaxīy, nūy yāy yōg xax mep'ax 'āktux.

Yā' hittap hā xix hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' pit xop yāy xax mep 'üyīmap tu'. Pa 'āxop yōg mōnāyxop te' xax xak 'ohnāg, yā Topa hā 'āpuknōg. ¹² Hōmā 'āxop Kunnix hā 'āpuknōg kamah, 'ap Topa yōg tikmū'un kopa 'āpip'ah, ha Topa te' pa'ax mīy Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik, 'āxop mūtik 'ap mīy'ah, Topa yūmmōg 'ohnāg hah, tu hāpkutnā'ax Kunnix hip 'ohnāg, puyīy 'ākuxa tupmā'. Yā Topa hā 'āpuknōg, tu tu 'āpip 'ohnāg. ¹³ Pa hōnhā Yeyox Kunnix mūn te 'āxop nūnnāhā', tu Topa yīkāgnāg ha 'ānūnnāhā', ha Kunnix xok mīpkupnix tu', nūy 'ānūnnā', nūy tu kuxap-xet 'āxop kuxa mūtik. ¹⁴ Yā hōmā 'āxop xix Yoneo xop yāytuk-mīy punethok, ha Kunnix xok, xa 'āxop xix Yoneo xop yāyhā Kunnix yōg tikmū'ūn puxet, ha' xok, nūy yāytuk-mīy kuxyā', 'ū yūmūg kuxa xohix tu māmā', xayīy 'āxop yā Yoneo xop hā 'āxape', ¹⁵ ha Yoneo xop yōg xat'ax nōā', ha tikmū'ūn xop 2 yāyhā tikmū'ūn xop puxet, tu' yāyhā tikmū'ūn tup, ha Topa te' kuxa māmāhā', ¹⁶ Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nūy yāyix'ax kuxyā', puyīy Yoneo xop xi' puknōg xop yāy putup pax, yīy Topa ha putpu' nūnnāhā', puyīy Topa yīkāgnāg hā' pip. ¹⁷ Yā Kunnix nūn, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa gāy kux'ax 'āktux, pu tikmū'ūn kuxa tu' mām, 'āxop puknōg xop pu hām'āktux, Topa tu hāptox tu 'āpip, xix Yoneo xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa tu yīkāgnāg hā' pip. ¹⁸ Hamūn. Kunnix te yūmūg xohix nūnnāhā', pe Yoneo yōg tikmū'ūn, pe' puknōg yōg tikmū'ūn, ha yūmūg nūnnāhā Topa hah, ha Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', yūmūg Topa hā yīkāgnāg pi'.

¹⁹ Yīy 'āxop puknōg 'ohnāg nōmhā'. Yā Topa yōg tikmū'ūn kamah, tu Topa hā 'āxape'! ²⁰ Topa te tik xop nū'pok pu hām'āpak max'ax 'āktux, tu tik xop nōy nū'pok, pu Topa pupi hām'āktux, ha nōm tik xop 2 te Kunnix 'āktux, tu Kunnix xok'ax 'āktux, ha 'āxop yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ²¹ ha' xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix, yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. ²² Kaxīy 'ākuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, pu Topa 'āxop tu' xip ka'ok, nūy yāy Koxuk te 'āxop tu' xip ka'ok.

3

Paot te Yoneo xop hā' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux

¹ Yāk mūn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', yā kanet kopak xip, 'āxop pu hām'āpak max'ax 'āktux tu', tu Topa pu hām'āktux 'āxop pupi'. ² Yā Topa te nūgkutnāhā 'āhah, nūy xa hāmmaxnā', ha 'āxop te hām'āpak, tu hām'yūmmūg. ³ Hōmā, hāmhittap 'hā', Topa te hāmpe'paxex, pa tikmū'ūn 'ūm pu hām'āktux 'ohnāg, tu nōm pe'paxex'ax 'āktux 'ohnāg hām'yāxatamuk xohix hā, tu yāk mūn pu hām'āktux nōmhā. 'Āte xa kax'āmi kutōgnāg nūhū tappet tu'. Yā Topa te hāmpe'paxex tap, tu Yoneo xop xi' puknōg xop yāy kotīnnāp-tup, puyīy yāyhā' xape', puyīy Topa' xohix ha hāmmaxnā xexka'. ⁴ 'Āxop te tappet mō'kupix, 'a' yūmmūg, yā 'āte tappet mīy, nūy yōg hāmpe'paxex'ax 'āyūmmūgā', nūy xa Kunnix 'āktux, 'ōhōm xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok, nūy Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā'. ⁵ Hōmā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pa hōnhā Topa Koxuk te hām'yūmmūgāhā', tu tik xop pu' xuktux, tu tik max mō'pok, pu tu hām'āktux, xix tik max xop te Topa pupi hām'āktux tu' xuktux, ⁶ Yā hām'āktux xe'e', hu: Topa te' puknōg xop xix Yoneo xop ha hāmmaxnāhā', yā yāy putuk. 'Ūxohix te Kunnix hā 'ūyīn. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu' pēnā max, hā kaxīy Kunnix te yūmūg xat, nūy tuk pēnā max. Yā Topa te Kunnix hā hām'āktux xex, nūy hām'āpak max'ax hā hāmmaxnā', nūy Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', yā yāy putuk.

⁷ Topa tek xānāhā', tu mōgkutnāhā', 'ūyīy 'ā hām'āpak max'ax 'āktux, tuk yāy kutnāhā', xik ka'ogāhā'. ⁸ Yāk-tōgnāg, ha Topa yōg tikmū'ūn xohix xexka', pa Topa tek mūn yāykutnāhā', 'ūyī' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux, ha hām'āpak'ax te Kunnix 'āktux, ha Kunnix te' kuxa mām xop ha hāmmax xe'ēgnāg gāhā', yīy tikmū'ūn kuxa te' yēy. ⁹ Ha Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām'āktux xe'e', nūy te hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xop xohix pu', tuk hittup. Hōmā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yoneo xop, xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', ha hāmyāxatamuk xohix hā' yīy 'ohnāg, pāyā hōnhāk xat, 'āte tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'. Yā Topa max xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy, tu kama' hep xohix xop ha hāmmaxnāhā'. ¹⁰ Tu' kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnāhā', nūy pexkox yōg xexka xop tu' mūy, nūy xat'ax xop tu' mūy, puyīy hāmyūmmūg, yā Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg. ¹¹ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā', 'ap xip'ah hahām, xix pexkox 'ap xip'ah, 'īhā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yeyox Kunnix xok'ax hā' hep xohix xop yāy tu nūnnāy, pu nō yāyhā tikmū'ūn yāp-xehnāg. Yā hōnhā Topa te' mīy, yūmūg xuxyā Yeyox xok'ax hā 'ūmīy, ¹² 'ūyīy yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, hu' mām ka'ok 'ūkopah, hu yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy Topa yīkāgnāg hā yūmūg pi'. ¹³ 'Ūkxūy, pa 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg. Yā Topa tek xūy hā xa hāmmaxnāhā'.

Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg

¹⁴ Yīk kopaxux hāk xip yūmūg Tak Topa pu'. Yā yūmūg Tak xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy, ¹⁵ tu yūmūg pēnā max, yūmūg 'ātak putuk, mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha hāmmaxnāhā yāy kutok xop ha', tu pexkox yōg kutok xop, xix hām xexka yōg kutok xop ha hāmmaxnāhā'. ¹⁶ Yā' max xe'ēgnāg! 'Āte' xak, puyīy Topa Koxuk 'ākuxa ka'ogā', xa 'āka'ok, ¹⁷ ha tu' xak kamah, pu 'ākuxa mām mā ka'ok, pu Kunnix 'ākuxa kopa xihip, xayīy 'āxapep-tup pax, nūy kama Topap-tup pax xexka', ¹⁸ nūy Topa yōg tikmū'ūn xohix mūtik hāmyūmmūg. Yā Kunnix te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg, yīy nōm pe'āpaxeh mōktu 'ākuxa te' yēy Topa pu', yā yūmūg putox ka'ok 'īhā nōm mō'yāy'ax pekpaxex. Ha kaxīy 'ākuxa hittup xexka', yā Topa mūn te 'ākopa' xip ka'ok, ¹⁹ tu mōktu 'āxop te hāmyūmmūg xe'e', yā Kunnix te yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg mō kuma' mōg. 'Āpu' xak, nūy mō'yāy'ax yūmmūg, nūy 'ākuxa' yēy, ha kaxīy Topa xe'ēgnāg te 'ākopa' xip ka'ok.

²⁰ Pūyā' xohix Topa xexka 'āktux, ha yūmūg ka'ogāhā', tu yūmū'ā ha hāmmaxnā xexka', 'īhā yūmū'āte ta tu' xak, pu hāmmaxnāk-tōgnāg. Yā Topa te hāmpe'paxex xexka', ha yūmū'āte hāmpekpaxex kutōgnāg. ²¹ Pūyā' kuxa mām ka'ok xop xohix Topa max xe'ēgnāg 'āktux, pūyā' xuktux mō kuma' mōg. Yā Yeyox Kunnix te yūmūg ka'ogāhā' 'ūyīy Topa max xe'ēgnāg 'āktux. Pūyā hāmyāxatamuk xohix hā' xuktux, pu tu kux 'ohnāg. Hamūn.

4

Kunnix hā yūmūg yīn puxet

¹ Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, hu kanet kopax xip, ha xa tu' xak, xa hāpxopmā max. Topa te 'āxānāhā', xa hāpxopmā max. ² Yāy kutōgnāg pe'āpaxex, nūy 'āyīy pu'uk, nūy 'ānōy hip, nūy nōā'tot, 'āxop te 'āxapep-tup pax tu'. ³ 'Ānōy gāyā hok, nūy yā 'āxop putox puxet, xix 'ākuxap-xet, yā Topa Koxuk te 'āxop nūnnāhā', xa yāyhā tikmū'ūn, nūy yāp-xet. ⁴ Topa Koxuk puxet, xix 'āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, ha Topa te 'āxānāhā', xa Kunnix nūn'ax hip, xayīy pexkox tu nū mūtik 'āmōg, nūy 'āpip ka'ok. ⁵ Ha

yūmūg xuxyāp-xet kamah, ha yūmūg kuxa mām Yeyox Kunnix yāp-xehnāg kopah, ha yūmūg putox pix kamah, 'ūyīy yūmūg xuxyāp-xet 'āktux. ⁶ Ha Topa yūmūg Tak yāp-xehnāg, tu' xohix hā' xuxyā, tu tikmū'ūn kopa hāp-xopmāhā' tu' kopa' xip.

⁷ Kunnix te Topa Koxuk yūmū'ā ha nū'kutnāhā', pu yūmūg ka'ogā', 'ūyīy yūmūg hāp-xopmā ka'ok, nūy yāy xape ka'ogā kamah. ⁸ ha Topa yōg tappet te:

“Tik te pepi' mōg, tu' gāy xop kīy, nūy yāy mūtik mōgā',
xix kanet kopa' pip xop mōy, nūy mōgā kamah,
tu yā tu hāp-xop hok popmāhā',” kaxīy

⁹ Tep tu hām'āktux, hu: “Tik te pepi' mōg,” kaxīy? 'Ūxuktux, nūy tik kaka' mōg hāmāxap'ax 'āktux. Tu yā yūmūg xuxyā Kunnix 'āktux, 'īhā tik puxet 'āktux. ¹⁰ Yā tik puxet xok, ha nō hāpkot, tu putpu' hi, tu pepi' mōg pexkox ha, yā kaka' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu pepi' mōg, hām-nōgnōy kūnāpa' mōg, tu hām xexka tu' xip, xix pexkox tu' xip kamah, nūy pexkox xop yīkāgnāg hā' xip, nūy tikmū'ūn yīkāgnāg hā' xip kamah. ¹¹ Tu Topa Koxuk hōm tikmū'ūn pu', puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Tu' yāg ka'ogāhā', nūy mō'pok, xi' yāg ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', xi' yāg ka'ogāhā', pu hām'āpak max'ax 'āktux, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām xop pēnā max, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām ka'ok xop pu hāmyūmmūgā'. ¹² Yīy Kunnix pu tu hāp-xopmā max, puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Yā' kuxa mām ka'ok xop te Kunnix hā' yīn puxet. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max, ha Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat kamah, nūy tu pēnā max. ¹³ Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yā Kunnix hā yūmūg xohix yā tikmū'ūn puxet, nūy yūmūg Topak-tok xop xe'ēgnāg, tu mōktu Topa pu yūmūg xiptap xop putuk, tu mōktu Kunnix putuk. ¹⁴ Yā kaxxop putuk, 'īhā hāmpē'āpaxeh hok. 'Āpu hāmyūmmūg, xa tik kummuk xop pu 'āyīpkox 'ohnāg, tu hām'āktux'ax puknōg 'āpax hok, ka Topa yōg putat xax, tik kummuk te xa mō'āmā hah. ¹⁵ Hām'āpax hok. Pa hām'āktux xe'e', koit hok, 'ānōy putup pax tu hāpxe'e 'āktux, nūy Kunnix putuk. Yā Kunnix yāk xohix hā yūmūg putox, nūy yūmūg pēnā max. ¹⁶ Kunnix hā yūmūg xohix yīn, nūy nōm hā hām'āpak nām, pu yūmūg xohix xat. Ha' kup te' yīn tu yāy hi', nūy tu mōg max, ha kaxīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop xape xop te yāy tu hi kamah, nūy Kunnix hā' yīn, tu yāy hittupmāhā', tu yāy putup pax.

Yūmūg kuxa hi xe'ēgnāg nōmhā

¹⁷ Yīy 'āte xa hām'āktux nām, hu: Tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hitop tu hāmpē'paxex. Yā Kunnix te yāy 'āxet'ax 'ā' hōm, 'āte 'āxat, hu: Hāp-xopmā'ax hitop kuxyā', nūy nōm hāmhitop hāmpē'paxex xop mūtik mōg hok, nōm xop yā Topa hā' puknōg. ¹⁸ Hap-tox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tup-tup nōg, pu Topa 'ūhīnnā', tu' yīpkox 'ohnāg Topa pu', yīy nōm kummuk xop nīm, nūy kummuk mīy'ax xop pe 'āmōg hok. ¹⁹ Ha yāyhāhup 'ohnāg, tu' nōy hā' xupxet pax, tu' xak, nūy hāpkummuk xohix mīy.

²⁰ Pa 'āxop te Kunnix yūmmūg max, hu hāp-xopmā max, Kunnix te hāp-xopmā max hah. ²¹ Hōmā tikmū'ūn te xa Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok nōm kopah, hu nōm mūtik hāmyok mīy, nūy Topa yōg putat hā 'āmōg, ²² tu hāp-xopmā'ax hittap nīm, nūy tu yāy putup mīy'ax hok, yā 'ākummugā tap, ²³ ha Topa te 'ākuxa xix 'āp-tox tupmā'ax, ²⁴ xa 'āxop max xe'ēgnāg Topa putuk. Yā Topa mūn te hāmyok mīy, tu hāp-xopmā max, tu hāmmaxnā xe'ēgnāg.

²⁵ Yīy koit hok, hu ta 'ānōy pu hāpxe'e 'āktux, yā yūmūg xohix te Kunnix hā' yīn. ²⁶ Āgāy, 'īhā hāpkummuk mīy hok, pāyā 'āxuxi', nūy 'āmnīy tox hā 'āgāy hok. ²⁷ 'Ūtux hok pu Hāmgāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok. ²⁸ Tikmū'ūn te' xupxet tap, puxi tu' kuxyā' xupxet, nūy tu max, nūy xe tu xupxet hok, nūy tu hām max, tu hāmyok mīy, puyīy tikmū'ūn hok xop pu hāpxop popmā'. ²⁹ Hām'āktux kummuk hok, hu ta hām'āktux max, nūy mō'ānōy nīynām, nūy 'ānōy hittupmā'. ³⁰ Topa Koxuk pu' hupmā hok, ka tu' kuxa hittup 'ohnāg. Yā Topa te xa yāy Koxuk nū'kutnāhā', nūy tu hām'āktux xeh, nūy 'āpēnā max. 'Ap max'ah tikmū'ūn te Topa Koxuk kuxa pu hupmā'. Yā 'āpēnā max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa hittupmāhā', tu xa hām'āktux xex, xayīy Topa yōg tikmū'ūn. Yīy Kunnix te 'āmōgāp-tup pexkox tu', 'īhā hāptup xe'e mō'nā'ax, ha Kunnix nūn, nūy yāy xape xop mōgā'. ³¹ Yīpkūmīy hok, xix 'āgāy hok, 'ānōy mānōg hok, hāpkute'ex kummuk hok, ³² pa 'ānōy kuxa ka', nūy tu' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux, Kunnix xok'ax hā' xaxogāhā'.

5

Yūmū'ā Topa hā yāy kutok xop

¹ Topa hā 'āxop kutok xop, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max, nūy 'Ātak Topa putuk 'āxop, nūy hāpxopmā max. ² 'Āxape xop putup pax, yā kaxīy Kunnix te mōg yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg pupi' xok, ha Topa tep-tup, tu' hittup.

³ Topa hā 'āxop tikmū'ūn xe'e', hu hām'āktux max, nūy tu hāpkummuk 'āktux hok, nūy 'ānōy yōg hāpxop putup hok, nūy xonnix hok, nūy 'ānōy hā 'āxupxet hok, 'ūmīy hok. Yā Topa yōg tikmū'ūn hām'āktux kummuk pu kummuk, ⁴ pa hām'āktux max, nūy hām'āktux kummuk tu kux, nūy hām'āktux hitop tu kux, nūy tu Topa max 'āktux pax, hu: 'Āmax Topa! Kaxīy. ⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa xix Kunnix te tikmū'ūn xop putup nōg, nōm te' nōy hā' xupxet xop, tu nōm mūtik tikmū'ūn xat 'ohnāg, yā' kummuk xop te hāpkummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet, tu' nōy yōg hāpxop putup pax, yā hāpxop 'ūm te nōm xop hā topa komut, 'ūp-tup pax xexka hah, tu Topa xe'ep-tup kutōgnāg, yā hāpxop xohix mūn putup pax xe'e'.

⁶ 'Ūtux hok pu' nōy 'āmō'āmā hok hām'āktux hitop hā. Topa te hāpxopmā'ax kummuk putup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg xop kummugāp-tup 'ūyānān tu'. ⁷ 'Āpu, nōm kummuk xop nīm. ⁸ Yā hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy pax, ha hāpkoxtap te 'ākuxa kopa' xīp, pa Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa tupmāhā', hu hāpxopmā max nōmhā. ⁹ Topa te 'ākuxa tupmāhā', 'āpu hāpxopmā max, nūy 'ānōy kuxa ka', nūy hāmyok mīy, nūy hāpxe'e 'āktux. ¹⁰ Xi' xak, nūy xe hāpxopmā max'ax hā Topa kuxa hittupmā'. ¹¹ Hāpxopmā hitop hok, tikmū'ūn nōy xop mūtik, hāpxopmā hok, nūy xetxox putuk hāpxopmā hok. Yā xetxox te hāpkoxtap 'īhā' xupxet, tu' xaptop. 'Āpu, 'ōg hāpxopmā'ax mūg tikmū'ūn tu'. ¹² Yā hāpxopmā'ax xaptop te yāy pu' hūpmāhā', ¹³ 'īhā tikmū'ūn nōy te' yūmmūg, ha' kummuk, ¹⁴ ha tikmū'ūn te' yūmmūgāhā', nūy tu' mūg, yīy Topa yōg tappet te:

“'Āxop mō'āyōn xop, yāy koxak,
'āyok, nūy 'āxit, nūy 'āhi',
ha Kunnix te xa hāptupmāp-tup,” kaxīy.

Yā hāptupmāp-tup, ha kaxīy Kunnix te yūmūg hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg hāmyūmmūg max.

¹⁵ 'Ōg pa 'āti'. 'Āpu, Topa yōg putat hā 'āmōg kuma 'āmōg, tu hāmyūmmūg, nūy hāp-xopmā max. ¹⁶ Yā hāmyāxatumuk te' nōy hā yāyikutut, yīy 'āmniy xohix hā Topa pu hāp-xopmā max, tikmū'ūn nōy te hāp-xopmā kummuk hah. ¹⁷ 'Āp-tox ka'ok hok, hu hāmyūmmūg max, pa yūmūg xuxyā pu 'āyīpkox pi', nūy 'ūyōg hāmputup'ax mīy.

¹⁸ Ta hep xupyāg xo'op hok, xa paptux hok, ha 'ākummugā'. Pūyā Topa Koxuk 'ākopa xip, nūy 'ākuxa hittupmā'. ¹⁹ 'Āxape pu Topa yōg hām'āktux 'āktux, xix Topa yōg hām'āktux'ax kutex, nūy tu 'ānōy ka'ogā', tu yūmūg xuxyā Yeyox pu 'āxop kutex, nūy nōm pu: Yāyā', 'āmax! Kaxīy. ²⁰ 'Āpu Topa yūmūg Tak pu hām'āktux kamah, nūy 'ūmax 'āktux, ha yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tep-tup, 'ū yūmūg Topa max 'ūm 'āktux. ²¹ Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, yīy yūmūg yāy xape xohix puk yīpkox pip.

'Ūyīpkox xi' xetut 'āktux

²² Pūyā 'ūhūn yāy yīpkox pu' yīpkox xip, nūy yūmūg xuxyā Kunnix pu' yīpkox pi' kamah. ²³ 'Ūyīpkox te yāy xetut xat, ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat, tu nōm pupi' xok, pu tu yāyhā Kunnix hā tu yīn, nūy Kunnix pu 'āyīpkox pi'. Yā tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max. Ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat, nūy tu pēnā max. ²⁴ Pūyā 'ūn yāy yīpkox pu yā' yīpkox pi'. Kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix pu' yīpkox pip.

²⁵ Pūyā' yīpkox yāy xetut mō'yāy xe'ēgnāg, yā kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop mō'yāy xe'ēgnāg, tu nōm pupi' xok, ²⁶ puyīy Topa hā 'ūyōg tikmū'ūn, ha kōnāg hā' pi'x, xix yāy yōg hām'āktux'ax hā yūmūg yūmmūgāhā', ²⁷ 'ūyīy yūmūg māynāg hamūn pu', nūy hāpkummuk hok hā yūmmūg pip, nūy yāyhā max xe'ēgnāg. ²⁸ Tik te yāy mūn pēnā max. Pūyā yāy xetut kaxīy pēnā max kamah. Tik te' xetut pēnā max, puxix yāy mūn pēnā max kamah. ²⁹ 'Ok xip tikmū'ūn te yāy mūn putup hok? 'Āmhok, Yāp-tup. Yā' xohix te yāy mūn putup, hu yāy xīnnāhā', ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop putup, tu nōm pēnā max. ³⁰ Yā yūmū'āte Kunnix hāk yīn, pu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max, ³¹ yīy Topa yōg tappet te: "Pūyā tik yāy tak nīm, xi' tut nīm, nūy tu xetut mūy, nūy nū mūtik 'āti'. Yā yāyhā' yīn puxet. Kaxīy. ³² Ha kaxīy Topa yōg tappet te hām'āktux xe'e', tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu Kunnix xi' kuxa mām ka'ok xop 'āktux. Yā' kuxa mām xop te Kunnix hāp-tox puxet, ³³ tu 'āxop 'āktux kamah, nūy yīpkox yāy xetut pēnā max, yāy mūn pēnā max putuk, nūy xetut yāy yīpkox pu' yīpkox pi', 'ūyīpkox xexka pe'paxet tu'.

6

'Ātak mūnōm xop xik-tok xop 'āktux

¹ Kaxxop, Topa te 'āp-tup, xa 'ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu 'āyīpkox pi', yā hāmyok. ² Topa yōg tappet te: "Yā 'ātak mūn 'āktux max, xix māy 'āktux max," kaxīy. Yā Topa te 'āxat hāmāxap, xa 'ātak max 'āktux, hak-nāy tu hām'āktux xex, pu tikmū'ūn tu hittup tox, ³ hu: "nūy 'āhittup, pu Topa xa hāmmaxnā', xa 'āhittup tox hām xexka tu'," kaxīy.

⁴ 'Ātak mūnōm xop, xix māy mōnōm xop: 'Āpu 'āk-tok kute'ex kummuk hok, nūy tu gāyā hok, tu nōm yūmmūgā', puyīy hāp-xopmā max, yā Kunnix te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa 'āk-tok yūmmūgā max.

⁵ 'Āxop kāmānat xop, 'āxuxyā nōm te 'āxat'ax pu 'āyīpkox xip, 'ākuxānōg, nūy māynāg hāpxopmā, nūy Kunnix pu 'āhām. ⁶ 'Āxuxyā pu 'āyīpkox xip, nūy 'āhām max, 'āxuxyā te 'āpēnāhā 'Ihā, xix 'āpēnā hok 'Ihā' kama 'āhām max. 'Āmun yā Kunnix hā kāmānat, yīy Topa te 'āxat, xa 'āxuxyā yōg xat'ax mīy, 'āxop te Kunnix putup pax tu'. ⁷ 'Āhām max 'āhittup tu', Kunnix pu 'āhām, hu 'āhittup, 'āxuxyāp-xet pu 'āhām'ah, yā yūmūg xuxyā Kunnix pu 'āhām kamah. ⁸ Topa te yā 'āpēnāhā', tu tikmū'ūn xohix xop pu pagop-tup, tute tikmū'ūn te hāpxopmā max pu hāmmāxnāhā, xix tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pu hāpkummugāhā'.

⁹ 'Āxop 'āxuxyā xop: 'Āpu 'ōg kāmānat xop pu hāpxopmā max, xix nōm mānōg hok, tu: "Āte 'ākix'ax!" kaxīy. 'Ūxaxok hok: 'Āxuxyā xop xix kāmānat xop xohix te Topa pu' hām, ha pexkox tu' xip, ha yā xohix Topa yōg kāmānat, yā 'āxohix te Topa pu yā' nōy putuk.

Topa yōg xonat xop

¹⁰ Hōnhā 'ākuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, hu 'āka'ok, yā yūmūg xuxyā te 'āka'ogāhā', 'ūyīy hāpkummuk mīy hok. ¹¹ Xonat xop te pipkup hā' yāy mō'tat, puyī' gāy xop kummugā hok. Ha kaxīy Topa te 'āka'ogāhā', pu Hāmgāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok. ¹² Yā yūmū'āte tikmū'ūn gāy mūtik yāykix 'ohnāg. 'Āmhok. Pāyā pexkox yōg gāyxop mūtik yūmūg yāytuk-mīy. 'Ūxohix yā hāpkoxtap yōg gāy xop, tu yūmūg nōāp-tup, yīy Topa te yūmūg ka'ogā'ax, 'ūyī' gāy xop yōg kummuk mīy'ax kuxyā'. ¹³ 'Āpu, Topa yōg hāpka'ok pa', nūy 'āka'ok, xonat xop putuk, nūy gāy xop yōg hāpxopmā'ax kummuk kuxyā', nūy 'ānū pa hok, 'ākuxānōg 'ohnāg tu'. Yā 'ākuxa tu mām ka'ok 'āpi'. ¹⁴ Ha xonat te' xax ka'ok hā mō'tat, ha pipkup hā' xax mīy, pu xonat xop mō'yāy nīy, tu yāy kūnāy hīy pipkup hā'. Kaxīy Topa te 'āxat, xa hāmyok mīy, nūy yāyhāhup hok, yā yāy kūnāy hīy'ax putuk. Ha tikmū'ūn xohix te 'āxop 'āktux'ax, hu: "Yā' koit 'ohnāg," kaxīy. Kama xonat te pipkup xax mō'tat, nūy nō yāy kep mō'nīy, puyī' gāy xop xonat xuhmīy hok. Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā max, puyīy tikmū'ūn pēnā', hu: "Yā' max 'ōhōm. 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah," kaxīy. Tu yūmūg xuxyā 'āktux max. ¹⁵ Ha xonat xop te pataxax ka'ok tat, nūy hāpkumep mō'ka'ok, ha kaxīy 'āmōg mō'ka'ok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, 'ākuxa hittup tu', ha hām'āpak max'ax te tikmū'ūn kuxa māmāhā'. ¹⁶ Ha xonat xop te pipkup 'ānuk xexka tat, nūy mō'yāy nīy, nūy gāy xop yōg pox xox mō'hap'ax tu xok. Ha kaxīy 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, nūy Topa tu 'āpip ka'ok, pu Hāmgāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok. ¹⁷ Ha xonat xop te mō'yāy kux xax ka'ok tat, nūy nō yāyputox pak, puyī' gāy xop 'ūp-tox tak hok. Hā kaxīy 'āxop te Topa pe'āpaxex, tu 'ākuxa tuknōg 'ohnāg, hāmpē'āpaxex max tu'. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit tap, nūy mō 'ākuxa max tat 'ūyānān tu'. Ha xonat xop te mīkax xexka pop, nūy gāy xop kix. Ha kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, nūy yāmīy kummuk yōg hāpxopmā'ax kummuk nō'ā', ha Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xayīy hām'āktux ka'ok. ¹⁸ 'Āxop te Topa yōg hām'āktux 'āktux, ta Topa pu hām'āktux pax, ha Topa Koxuk te xa hāmyūmmūgā'ax xa Topa pu hām'āktux max. 'Ōg pa 'āti', 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu'. ¹⁹ Tu Topa ta tu' xax, puyīy 'ūgmūn pu hām'āktux, nūy ka'ogā', 'ūg hām'āktux tikmū'ūn pu', nūy Topa yōg hām'āktux'ax xe'e yūmmūgā'. ²⁰ Tu te nūgkutnāhā', 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, tu' xuxtux kamah, 'Ihā kanet kopak xip, yīy Topa ta tu' xax puk ka'ogā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux pax.

Paot te' xape xop 'ãneo

²¹ Yũmũg xape Tikik te 'ũgmũtik hãpxopmãhã, nũy 'ũgmũn tu nõ tu tehet, tu 'ãha' mõg putup, hak mũn 'ãktux'ax, nũy xa hãmyũmmũgã', ²² tu 'ãha' mõg, nũy xa hãm'ãktux, nũy 'ũgmũg hãm'ax 'ãktux, xayĩy 'ãxop hittup kamah.

²³ Pũyã Topa yũmũg Tak xix yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix 'ãkuxa mãmãmã', xix mõ'ãyãy xe'ëgnãg, xix 'ãkuxa mãmãmã ka'ok yãy mũn kopah. ²⁴ Pũyã Topa xa kãmmaxnã', 'lhã 'ãxop te yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix putup pax mõ'kuma 'ãmõg. Tu ta tu kux.

PAOT TE KÛMËN PINIO YÛG KUXA MÂM KA'OK XOP PU KAX'AMI'

¹ Ûgmû'ûg Paot xix Tîmôn, tu Yeyox Kunnix puk mû'âte hâpxopmâhâ', tu nûhû tappet kax'ami, tu kômên Pinio yôg tikmû'ûn pu kax'ami', nô m xop kuxa mâm ka'ok Yeyox Kunnix kopa' xop pu kax'ami', ha' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mûtik, xî' yôg tik pê nâ max'ax xop pu kax'ami', xix tik xop te' hok xop pu hâpxop popmâhâ pu kax'ami'.

² Pûyâ Topa yûmûg Tak xa hâmmxnâ'. Pûyâ yûmûg xuxyâ Yeyox Kunnix xa hâmmxnâ kamah, nûy 'âkuxa mâmmâ'.

Paot te Topa pu hâm'âktux

³ 'Âte Topa pu hâm'âktux, 'Îhâ 'âte 'âpekpaxex, tu: "Âmax Topa', yâ xate Pinio yôg kuxa mâm ka'ok xop ka'ogâhâ'," kaxîy. ⁴ Hu Topa pu hâm'âktux, 'ûgkuxa hittup tu', ⁵ 'Îhâ 'âte 'ôg hâpxopmâ'ax pekpaxex. Yâ 'âxop 'ûgmûn 'ahâ 'âtehet, nûy hâm'âpak max'ax 'âktux, tu hômâ xix hõnhâ 'ûgmûn mûtik hâpxopmâhâ', nûy hâm'âpak max'ax 'âktux. ⁶ Topa te 'âkuxa kopa hâpxopmâhâ', tu xa hâmmxnâhâ', tu' kuxyâ 'ohnâg, ha mõktu Yeyox Kunnix yôg hâptup xe'e mõ'nâhâ', ha tute kuxyâp-tup, 'Îhâ Kunnix putpu' nûn. Yâ 'âte' yûmmûg. ⁷ Tu 'âxop pekpaxex, 'âmnîy xohix hâ hâmpexax, tu 'âte 'âp-tup pax xexka', 'ûgmûn mûtik 'âxop te hâpxopmâhâ'. Topa te 'âxop xexkanâhâ 'ûgmûtik, tu yûmûg xexkanâhâ', nûy hâm'âpak max'ax 'âktux, yâ 'ôhôm Topa yôg hâm'âktux xe'e. 'Âte nômhâ' xuktux, 'Îhâ kanet kopak xip, tu hômâ' xuktux, 'Îhâ 'âte hâpkumep hâ, hâm'âktux ka'ok hâ tuk môg. ⁸ Yeyox Kunnix te mõ'âyây xe'êgnâg, ha kaxîy 'âte 'âp-tup pax kamah, 'ap koit'ah 'âte', Topa te' yûmmûg.

⁹ Ha 'âte Topa tu' xak, pu 'âxop 'âxape kuxa mâm xop xohix 'ûp-tup pax, tu mõktu yâp-tup xe'êgnâg, tu hâmyûmmûg, tu mõktu hâmyûmmûg xexka', ¹⁰ nûy hâmmx 'ûm yâykutnâ', nûy 'âkuxa tup tat, 'Îhâ Kunnix te putpu' nûn, xayîy yâ 'ôg hâpxopmâ'ax xa' hupmâ hok. Yâ Kunnix yôg hâptup xe'e mõ'nâp-tup. ¹¹ Ha Yeyox Kunnix yâp-xehnâg te 'âkuxa kopa hâpxopmâ max, puyîy tikmû'ûn xohix Topa max xe'êgnâg 'âktux.

'Âte Kunnix tu hâpxopmâhâ'

¹² Ûkxape xop: 'Âte xa hâmyûmmûgâp-tup. Gâyxop tek xûygâhâ', xik hîy kanet kopah, pâyâ Topa te hâmmxnâhâ nômhâ', hak xape punethok te 'âhâ' tehet, tu hâm'âpak max'ax 'âktux, ¹³ ha kaxîy gohet yôg xonat xop te hâm'âpak, tu 'âte hâpxopmâhâ Kunnix pu' yûmmûg, tuk hâm'âx ha kanet kopak xip yûmmûg. ¹⁴ Ha yûmûg xape xop te' yûmmûg kamah, hu' kuxa mâm ka'ok yûmûg xuxyâ Yeyox kopah, tu' hittup, nûy hâm'âpak max'ax 'âktux, 'ûkuxânôg 'ohnâg. ¹⁵ Yâ' yâg yîpkûmîy, tu' yây kix pax, hu Kunnix 'âktux, pa' yâg hittup, nûy xuktux, ¹⁶ 'ûkputup pax tu' âktux, Topa te mõgkutnâhâ', nûy hâm'âpak max'ax 'âktux, ha 'ôm te' yûmmûg, ¹⁷ Ha' yâg nôy te mõ'âmâ pax, tute 'ûgyîpkûmîy tu', 'ûyîy 'ûgkuxa hittup hok, yâ' gây tu hâm'âktux max 'âktux, 'ûyîy 'ûgmûn pu hupmâ'.

¹⁸ Yâ' xohix te Kunnix 'âktux, yâ' puxi'. Yîk kuxa hittup pax, ¹⁹ tuk kuxa yûm ka'ok 'âxop kopah. Yâ 'âxop te Topa tu' xak, puk xut kanet kopah, yîy Yeyox Kunnix Koxuk tek ka'ogâhâ', hak kuxa yûm ka'ok. ²⁰ 'Ûgkuxa yûm ka'ok, nûy Topa pu hâpxopmâ max, nûy 'âmnîy xohix hâ xix hõnhâ Topa pu

'āte hāpxopmāhā', nūy yā yāyhāhup 'ohnāg, xik kuxānōg 'ohnāg, pu tikmū'ūn Kunnix 'āktux max, 'ok pek hi'ax, 'ok pek xok'ax. ²¹ Tephak xip hām tu'? Hām tuk xip, nūy Kunnix xexka xe'ēgnāg 'āktux. 'Ūkxok, kopxix pexkox hāk mōg, nūy Kunnix mūtik xihip, nūy 'ūghittup xexka mō'kumak mōg. ²² Hām tuk xip, kopxix hā hāpxopmā max Kunnix tu'. 'Ap yūmmūg'ah 'āte', piyā' mūn max, 'ok pek hām tuk xip, 'ok pek mōg pexkox hah. ²³ Yā' max 'ūkxip hām tu, pāyā 'āte' xak, nūy mōy xip Kunnix mūtik pexkox tu'. Yā' max xe'ēgnāg! ²⁴ Pāyā 'āxop puk max, nūy xihip hām tu', ²⁵ tu hām yūmmūg, hu 'āxop tuk xip putup, nūy 'āka'ogā', nūy 'ākuxa hittupmā', xayīy 'ākuxa hittup, 'lhā' mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. ²⁶ 'Āte putpu 'āhak mōg'ax, xa 'ākuxa tu hittup 'ūgmūn hah, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ²⁷ 'Āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'āyīpkox pip, yīy hōnhā hāpxopmā max, nūy Kunnix putup hāpxopmā max. Kaxīy 'āte' āxop putox puxet yūmmūg'ax, 'ōg hāpxopmā'ax hā 'āte hām yūmmūg'ax, 'ok pe' āhak mōg, 'ok pe' ahak mōg hok. 'Āxop xohix hām max, kopxix 'āxop kuxap-xet yūmmūg, yā 'āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, hu 'ākuxa mām ka'ok. ²⁸ 'Ūgāyxop yīpkutuk hok, nūy ta tu 'āka'ok, ha kaxīy 'ūgāyxop te' pēnā'ax, tu hām yūmmūg'ax, hu: "Yā Topa te nōm xop mūtik ti xe'e', yīk mūg xūyāp-tup 'ūyānān tu', ha nōm kuxa mām ka'ok xop mōgāp-tup pexkox hah, pu tu pip ka'ok," kaxīy. ²⁹ Ha Topa te 'āxop xexkānāhā', xa hāpxopmā Kunnix pu', nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ōm kopah, nūy 'āxūy kamah nōm pu'. ³⁰ Hōnhā 'āxop tek mūtik hāpxopmā'ax, nūy hām'āpak max'ax 'ūm'āktux, xix 'ūghām'ax pēnāhā', ha' gāy xop tek mūn pu hupmāhā', tu hōnhā kamak xūyāhā', kaxīy.

2

¹ Yā Kunnix te 'āxop mūtik tihi', tu 'āka'ogāhā', tu mō'āyāy xe'ēgnāg, tu 'āhittupmāhā', ha Topa Koxuk te 'āmūtik yāy hi', ha 'āxape kuxa ka', ² xayīy 'āp-xet, nūy hāmpē'āpaxeh puxet. 'Āpu, 'āxop kuxap-xet kamah, nūy 'ānōy putup pax, xayīy 'ūgkuxa hittupmā xexka'. ³ Yā puxehnāg pe'āpaxeh hok, pāyā 'ānōy pe'āpaxeh kamah, nūy yāy pu hāpxopmā', tu' xak hok, pu tikmū'ūn xa hām'āktux max, pāyā yāy pe'āpaxek-tōgnāg, nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexka'. ⁴ Topa tu' xax, pu 'ānōy ha hāmmaxnā kamah, nūy yāy puxehnāg pu xax hok.

⁵ 'Āpu hāpxopmā, nūy Yeyox Kunnix putuk, hu:

⁶ Kunnix yā Topa yāy putuk, pa Kunnix xupkūmīy 'ohnāg,
⁷ tu pexkox nīm, xix hāpxop xohix nīm, nūy yāyhā kāmānāt,
 nūy yāyhā tikmū'ūn kutok.

⁸ Tu yāy pe'paxex 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg,
 nūy nōm pu' yīpkox xip, hu yūmūg pupi' xok mīpkupnix tu',

⁹ yīy Topa te' xexkanā xe'ēgnāg, tu' xuxet'ax mīy,
 pu tikmū'ūn xohix, xix pexkox yōg xop xohix Yeyox 'āxet'ax 'āpax, tu:
 "Yā 'ōhōm xexka xe'ēgnāg, tu yūmūg xohix xat!" kaxīy.

¹⁰ Yā pexkox yōg xop xohix nūktetex Yeyox keppah,
 xi' hep xop xohix, xi' xakix xop nūktetex,

¹¹ nūy Yeyox Kunnix 'āktux yāy xuxyāp-xet,
 nūy yūmūg 'Ātak Topa xexka 'āktux.

'Āxop te māyōnnāg xop putuk

¹² 'Āxop yāk mūn hā 'āxape xe'ēgnāg, tuk mūn pu 'ayīpkox pip, 'lhāk xip 'āmūtik, yīy 'āyīpkox pip max, 'lhāk xip hāptox tu', 'Āpi hāpxopmā max pax, tu

'ākuxānōg, nūy Topa yōg putat xak hok. ¹³Yā Topa te 'ākuxa kopa hāp̄xopmāhā', xa hāp̄xopmā max, nūy nōm pu 'āyīpkox pi', nūy hāmpē'āpaxeh max kamah.

¹⁴Āpu hāp̄xopmā max, nūy 'ānōy mānōg hok, nūy yāytuk-mīy hok. ¹⁵Āxop yā Topa hā 'āk-tok xop, hu hāp̄xopmā max tikmū'ūn kummuk kopah, xix Topa hā' puknōg xop kopah, ¹⁶ha kaxīy 'āxop te māyōnnāg putuk, yā 'āmnīy hā tikmū'ūn xohix te māyōnnāg pēnā'ax max, Ha kaxīy tikmū'ūn kummuk kopa 'āpi, ha Topa hā' puknōg xop te 'ōg hāp̄xopmā max pēnāhā', 'īhā nōm xop pu 'āxop te hām'āktux, 'īhā Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. 'Āxop te hāp̄xopmā max, kopxik hittup, 'īhā Kunnix putpu' hi nū hām tu', ha hāptup xe'e 'īhā' nūn putup, ha 'āpēnā', kopxik hittup, nūy hāmyūmmūg: yā 'āte hitop tu xa hām 'ūm yūmmūgā' ohnāg.

¹⁷Hōmā 'āmānex te xokxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā', pūyīy Topa kuxa hittupmā', ha kaxīy 'āxop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yāy mūn hōm, nūy Topa kuxa hittupmā', nūy nōm pu hām'āktux, nūy nōm pu hāp̄xopmā max. Hak mūn kuxa hittup kamah, nūy 'āxop mūtik Topa pu hāp̄xopmā max, pe yāk hi'ax, pe yā kamak xok'ax. ¹⁸Ha kaxīy 'āxop kuxa hittup kama 'ūgmūtik.

Tīmōn xix 'Epaponit

¹⁹Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tek putup, kopxix Tīmōn 'āha mō'kutnā', puyīy nōm tek yūmmūgā', 'īhā putpu' nū', 'āxop 'āktux tu', tu mōgnīynām.

²⁰Tu 'āxop putup pax, 'ūgmūn putuk, tu 'āpēnā max kamah. ²¹Ūxohix te yāy yōg hāp̄xop xak, tu Yeyox Kunnix xaxok, ²²pa Tīmōn te Yeyox Kunnix pu hāp̄xop xak, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, nūy 'āpēnā max, tuk mūtik hām, tuk mūn hāk-tok, hakmū'āte hāp̄xopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'āxop te' yūmmūg. ²³'Āte' hip, pu gohet 'ūgyīkopit kux, 'ūgyīkopit kux, kopxix mō'kutnā'ax, pu xa' xuktux. ²⁴Ūgkuxa yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, tu' hip, puk xut, 'ūmōg'āhah.

²⁵Tu mō'kutnā'ax 'Epaponit kamah, hak mūn hā yā' xape, ha 'āxop te nū'kutnāhā', puk mūn hā tu tehet, tuk mūn mūtik hāp̄xopmā max, ²⁶tu 'āxak, nūy 'āpēnā 'ūxeheh. Hōmā 'ūpakut, ha 'āxop te' yūmmūg, hu 'ākuxa tuknōg, ha 'Epaponit te hām'āpak, tu' kuxa hittup 'ohnāg. ²⁷Yā' pakut xexka', tu' xok putūmnāg, pāyā Topa te' kuxa ka', xix yāk kuxa ka kamah, tu' hittupmāhā', xix kuxa hittupmāhā kamah. ²⁸Yīy mō'kutnā'ax 'āha, xa' pēnā', nūy 'ūhittup tap yūmmūg, nūy 'ākuxa hittup, xix kamak kuxa hittup. ²⁹Āpu 'Epaponit mūg ka'ok yāy kep hā, 'īhā' xupep, 'ākuxa hittup xexka tu', yā 'āxop hā' xape xe'ēgnāg, hamūn xix 'āxop mūn, yā yūmūg xuxyā hā 'āxape', yī' xānā', pu mōy 'āpet tu' xihip, ha 'Epaponit xuktux max, xix tik nōy xop te Topa pu hāp̄xopmāhā 'āktux max. ³⁰Yā' xok putūmnāg Kunnix tu', hāp̄xopmā punethok tu', nūy mō'ānīynām, xik mūn mōgnīynām, 'āxop pupi mōgnīynām.

3

Hāmyok mīy xe'ēgnāg

¹Ūkxape xop, pūyā yūmūg xuxyā 'ākuxa hittupmā' punethok. 'Āte xa xe kax'āmi', tup-tup, nūy xa hāmyūmmūgā max. ²Ōg pa'āti'! Tikmū'ūn kummuk xop te' xat, pu' kuxa mām ka'ok pit xop yāy xax yīmap tu' mep, pu yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, ³pāyā mō'āmā', yūmūg yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Ha yūmūg kuxa kopa hāp̄xopmāhā', ha ta' kummuk xop kopa hāp̄xopmā 'ohnāg,

ha Topa Koxuk te yūmūg yūmmūgāhā', 'ū Topa pu nū'āktettex, ha yūmūg kuxa hittupmāhā'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet, pa yūmūg kuxa mām hok, nūy Yoneo xop mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok. Yā tikmū'ūn yāy yōg hāpxopmā'ax pu'uk, tu yūmūg kuxa kummuk tupmā 'ohnāg Topa pu'. ⁴ Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yoneo yōg mīy'ax kopah, kopxik kuxa yūm'ax ka'ok kamah. 'Ūgmūn yā Yōneo xop yōg, tu nōm mīy'ax xohix mīy tap, 'ūyīy yāy kuxa kummuk tupmā', pāyāk kuxa maxnā 'ohnāg. ⁵⁻⁶ Ūktut tek put, ha 'āmnīy te 7 nōg, 'ihā tikmū'ūn tek nāg xax yīmap tu' xak. Yāk mūn 'Iyaet yōg tihix, tu mōnāyxop Meyamīy mōkputox 'ūgmūn, 'ūkhep Yoneo yōg yā xe'e', tu Paniye xop yōg kamah, hu' xat'ax xohix mīy māynāg, tu' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā', ⁷ pāyā 'āte hāpxopmā 'Ūhitop tu', yīy 'āte' mīy kux, tu' xaxogāhā', nūy 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix yāp-xet kopah. ⁸ Hamūn. 'Āte hāpxop xohix xaxogāhā', xi' mīy'ax xohix xaxogāhā', yā' hitop. Yā hāmhōgnāg, yīy 'āte' mīy kux, nūy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yūmmūg max, ha' max xe'ēgnāg, hak kuxa te' yēy Kunnix keppah, hu hāpxop xohix nīm, nūy Kunnix tuk xip ka'ok. ⁹ Hu' xak, nūy 'ūgkuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yāk kuxa max 'ohnāg, ha Yoneo xop yōg xat'ax tek kuxa maxnā hok, yīy 'āte' xak, pu Topa tek kuxa maxnā', 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix kopa hah. ¹⁰ Yā 'āte' xak, nūy Kunnix yāp-xehnāg yūmmūg, nūy Topa yōg hāpka'ok yūmmūg. Ha' ka'ok, hu Kunnix putpu' hīnnāhā, yā 'āte' xak, nūy Kunnix 'ūgputuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn puk xok kamah, ¹¹ puyīy Topa xe putpuk hīnnāhā' kamah.

Ūmōg mō'ka'ok

¹² 'Āte hāpxe'e' āktux: Hōnhā 'āte Kunnix putuk xet'ah, pāyā 'āte' xak, nūy yāyhā Kunnix putuk. Ha tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, nūy tu xupep tap, nūy tayūmak xexka pop, nūy kānēy yānām 'āta māynāg pa'. Kaxīy 'ūgmōg kamah Topa yōg putat hā, tuk mōg kumag mōg, nūy hāpxopmā māynāg, nūy Kunnix putuk. ¹³ 'Āxop te hāmyūmmūg. 'A 'āte Kunnix 'ūm putuk xet'ah, pāyā 'āte hāpxopmā'ax tap xaxok, tu hōnhā hāpxopmā max, nūy hāptup 'ihā xe hāpxopmā max. ¹⁴ Tik mōg mō'ka'ok, nūy xupep tap, nūy kānēy māynāg pa'. Ha kaxīy 'āte Topa yīy'ax 'āpak, hak xānāhā', 'ūghām, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Yeyox Kunnix tek hīnnāhā', 'ūyīk hi xe'ēgnāg, ha kānēy māynāg putuk.

¹⁵ 'Ūyā yūmūg hāmpē'paxex max kaxīy, yā Topa yōg putat hā yūmūg mōg tap, tikmū'ūn xip tap putuk, nūy yūmūg putox puxet, nūy hāmpē tu paxeh puxet, nūy hāmpē tu paxeh max, 'ūyāg te hāmpē'paxex nōy, puxix Topa' yūmmūgā'. ¹⁶ 'Āpu yūmūg mōg Topa yōg putat hā, nūy mōg kumak mōg. Kaxīy yūmūg mōg hōmā xix hōnhā', tu Topa yōg hām'āktux pu yūmūg yīpkox pip, nūy hāpxopmā max. ¹⁷ 'Ūkxape xop: 'Ūkpe mōg kuma mōg, nūy hāpxopmā max, 'ūgputuk, xix kuxa mām xop nōy pēnā', xa 'āxop hāpxopmā max kamah. ¹⁸ 'Āte xa hām'āktux tap, tu xe' xuktux, hu: Tikmū'ūn punethok gāy, tu Kunnix putup nōg, ha yūmūg pupi' xok mīpkupnix tu', pap-tup nōg, tu Kunnix hā' puknōg, yīy 'āte xa' xuktux, tuk potahak yūm, 'ihā' xuktux. ¹⁹ Ha' gāy xop te yāy putup'ax pu' yīpkox pip, tu yāy pu hāpxop xak, topa komut xop xak'ax putuk, tu hāpkummuk mīy, tu yāyhāhup 'ohnāg, pa yāy mīy'ax 'āktux xexka', tu pekkox yōg hāpxop xak 'ohnāg, yīy yāy koxyōy putup Hāmgyāgnāg Pet kopah. ²⁰ Pa yūmūg yā pekkox yōg tikmū'ūn, tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip, ha' nūn putpu', nūy yūmūg mōy hām tu', nūy pekkox ha yūmūg mōgā', ²¹ tu yūmūg yīn pu'uk ka'ogāp-tup,

tu mōktu yāy yīn putuk, tu yūmūg xexkanāp-tup xe'ēgnāg. Yā Kunnix te hām xexka xop xohix xat'ax, xix pexkox yōg xop xohix xat'ax, ha' yīpkox pip putup.

4

¹ Ūkxape xop: 'Āte 'āp-tup pax xexka', tu 'āxak, hak kuxa hittupmāhā', ha 'āte xa hām'āktux, yāk xape xop max! Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg kuma mōg.

² Ūkxape hex 'Epot xix Xīn, 'āte xa tu' xak, xa yāytuk-mīy kux, xatix yā 'ānōy hā', 'ākuxa mām Kunnix kopah, hu 'ānōy hā tutnōy. ³ Ha 'āmūn, xatek mūtik hāp-xopmāhā', yāk xape xe'ēgnāg, yīy xa tu' xak, xa 'ūn 2 hā 'ātehet, ha 'ūn te Kenemēn mūtik hāp-xopmā max, xi' xape xop xohix mūtik hāp-xopmā punethok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xohix pu', ha Topa te' xuxet'ax kax'āmi', yā yāy yōg tappetxax kopa kax'āmi', pu tu hi xe'e', ha' kux 'ohnāg.

⁴ 'Āmnīy xohix hā 'āhittup, yūmūg xuxyā te 'āmūtik tihī' hah, yā xe xa hām'āktux, hu: 'Āpu 'ākuxa hittup!

⁵ 'Ānōy kuxa ka'. Hapxip kutōgnāg 'Thā yūmūg xuxyā nūn. ⁶ 'Āxutigā hok, pa Topa tu' xax, pu xa hāp-xop xohix popmā', 'Thā Topa 'ūmax 'āktux, hu: "Āmax Topah! Xate 'ā' hōm hāp-xop xohix. Puxi'," kaxīy. ⁷ Yā Topa te' 'ākuxa mām mā'ax, yīy tikmū'ūn kuxa yūm, yāy kuxa yūm hā xīy tute' yūmmūg'ah, Topa te' kuxa yūmmā hah, tu kaxīy te 'āpēnā max, xa 'ākuxap-xet Yeyox kuxa mūtik, xix 'āp-tox puxet Yeyox Kunnix putox mūtik.

⁸ 'Āpu, hāmpē'āpaxeh max, nūy hāp-xopmā max kamah. Kaxīy tikmū'ūn xohix te 'ākuxa tup yūmmūg. Hāmpē'āpaxeh max, nūy hāp-xe'e' 'āktux, nūy hāmmāxnā', nūy hāmyok mīy, nūy 'ānōy hā' xupxet hok, nūy 'ānōy putup pax, nūy yā' koit hok. Hāmpē'āpaxeh max, xayīy hāpkummuk mīy hok. ⁹ 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā'. 'Āpu hāmyūmmūg'ax hā hāp-xopmāhā', yā 'āte hāp-xopmā max, ha 'āxop te' pēnāhā', xayīy hāp-xopmā max kamah, ha Topa te' 'āmūtik tihī', tu yūmūg kuxa mām māp-tup.

Paot te' kuxa mām ka'ok max 'āktux

¹⁰ Yūmūg xuxyā tek mūtik tihī', yīk kuxa hittup xexka'. Hāp-xip punethok hā hāptox tuk xip, pak xaxok 'ohnāg 'āxop te', hu mōgnīynām, tu tayūmak nū'pok, pu 'āte ta tu hāp-xop 'ūm pop, nūy puk, nūy mā'. Hōmā tikmū'ūn 'ūm nūn 'ohnāg, hu tayūmak paxnūn 'ohnāg, pa hōnhā' nūn, tu' paxnūn tayūmak, hak hittup. ¹¹ Hōmā 'āte hām hōgnāg xip, pak hittup, xix hōnhā yōgnū hāp-xop punethok, tuk hittup nōmhā kamah. Hōmā xix hōnhā Topa te' 'ā' hōm hāp-xop, tuk hittup, yā puxi'. ¹² Hōmā hāp-xop putup xūy, ha hōnhā' yānān tuk xit max, hu 'āmnīy xohix hāk hittup, xix hāp-xexka xohix tuk hittup. 'Ūghok, kopxix yāk hittup, 'ūkputexok, kopxix kamak hittup. ¹³ Kunnix tek ka'ogāhā', yīy 'āte hāp-xopmā'ax 'ūm yīpkutuk 'ohnāg.

¹⁴ Ūkxūy, ha 'āxop te hāp-xopmā max, tuk mōgnīynām. ¹⁵ 'Āxop yā kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn, tu mōgnīynām hittap. Hōmā 'āte hām'āpak max'ax 'āktux hāp-xexka Maxenōn tu', tu' xuktux 'āmnīy kutōgnāg 'Thā', tu hāp-xexka nīm, ha 'āxop kuxa mām ka'ok xop puxehnāg yāy hā 'ātehet, 'ap nōy 'ūm te' āha te'ah, ha tayūmak 'ā' hōm 'āxop te'. ¹⁶ Hāp-xexka Texanōn tuk xip, 'Thā 'āxop hāk tehet, tuk ha tayūmak nū'pok. ¹⁷ 'A 'āte tayūmak 'ūm xak'ah. 'Āmhok. Pa 'ātep-tup, pu Topa xa hāmmāxnā xexka'. ¹⁸ Yā 'āte' pop 'ōgnū tayūmak xohix, xate 'ā nōm nū'pok, yā tayūmak xexka'. Hōnhā 'āte yōg tayūmak xohix punethok, 'Epaponit te' paxnūn hah. Ha Topa tep-tup pax, xa 'āxop hāp-xop popmā', xix tayūmak

tu' hok hōm, pu hām'āpak max'ax 'āktux 'ūhep xop xohix pu'. Topa pu hāpxop hōm'ax, yā' hax max putuk, tu Topa kuxa hittupmāhā'. ¹⁹ Yīy yōgnū Topa te xa' popmā'ax hāpxop xohix, 'ūp-texop xexka tu'. ²⁰ Pūyā tikmū'ūn xohix Topa yūmūg. Tak xexka xe'ēgnāg 'āktux, tu' xuktux mō'kuma' mōg. Hamūn!

Yā' ka'ax hā' xohix 'āneo

²¹ Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo, 'ōhōm Yeyox Kunnix yōg. Nūnte' pip xape xop te xa 'āneo, ²² xix Topa yōg tikmū'ūn xohix te xa 'āneo, xi' xop te Hōm yōg xat'ax pet xexka tu' hām, tu xa 'āneo. ²³ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxohix ha hāmmax nā'! Tu ta tu' kux.

PAOT TE KÛMËN KONOX YÛG KUXA MÂM KA'OK XOP PU KAX'ÂMI'

¹ Ûgmün Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nûgkutnâ', yĭk mün xik xape Tîmôn te nûhû tappet kax'âmi', ² kômên xexka Konox yôg tikmû'ün pu kax'âmi', Konox yôg kuxa mâm xop pu kax'âmi'. Yâ Kunnix te yûmû'â hâ' xape xe'e', yĭy yûmûg xape kamah. Pÿyâ Topa yûmûg Tak 'âmütik pip, nÿy 'âkuxa mâmmâ', nÿy xa hâmmaxnâ'.

Tu Topa pu hâ'm'âktux, nÿy kuxa mâm ka'ok xop max'ax 'âktux

³ Ûgmû'âte yûmûg Tak Topa max 'âktux, 'ĭhâ nôm pu hâ'm'âktux 'âxop 'âxape xop pupi', yâ Topa te yûmûg xuxyâ Yeyox Kunnix hâ' Tak. ⁴ 'Âkuxa mâm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu Topa yôg tikmû'ün xohix putup pax, hak mû'âte' yûmmûg. ⁵ Hô'mâ 'âxop te hâ'm'âpak max'ax 'âpak hâ'mâxap, hu hâmmax hip, nÿy 'âhi xe'e' mō kuma mōg, hu 'âkuxa mâm ka'ok, xi' nōy putup pax 'ĭhâ' hip, nÿy hâpxip punethok 'ĭhâ pexkox yôg hâpxop pop. ⁶ Yâ Topa te hâ'm'âpak max'ax hâ tikmû'ün xohix ha hâmmaxnâhâ', yĭ' hep xop xohix pu hâ'm'âktux, yâ kama 'âxop te hâ'm'âpak, tu Topa te' xohix ha hâmmaxnâ'ax 'âpak, ha kaxĭy Topa te xa hâmmaxnâhâ', 'ĭhâ' xupak, ha hōnhâ hâmmaxnâ kamah. ⁷ Ha yûmûg xape 'Epap te xa hâmyûmmûgâhâ', tuk mûg pupi hâpxopmâhâ', tu Kunnix pu hâpxopmâ punethok, ⁸ tuk mû'â Topa Koxuk 'âktux, ha xa ka'ogâhâ', nÿy kuxa mâm xop xohix putup pax, yĭy 'Epap tek mû'â' xuktux.

⁹ Hak mû'âte' xupak, tu Topa tu' xak, pu 'âxop pu hâmyûmmûgâ', xayĭy hâmyûmmûg xe'e', nÿy yâ Topa putup, xayĭy 'âxop yûmmûg, nÿy Topap-tup'ax yûmmûg, hu yây Koxuk te xa hâmyûmmûgâhâ', ¹⁰ xayĭy hâpxopmâ max, ha Topa te 'âptup, xa hâpxopmâ max mō kuma 'âmōg, tu mōktu yâ Topa yûmmûg xe'êgnâg. ¹¹ Topa ka'ok xe'êgnâg, tu 'âka'ogâp-tup, xayĭy nōâ'tot, 'ĭhâ' 'âkuxa hittup, ¹² hu yûmûg Tak Topa pu hâ'm'âktux, hu: "Âmax Topah, xatek mûg ka'ogâhâ', 'û pexkox yôg hâpxop pop, yĭy 'ôg tikmû'ün xohix mütik pop," kaxĭy. Yâ Topa te nôm hâpxop xex pexkox kopah, nÿy yây yôg xop pu' popmâ'. Yâ' popmâp-tup yây yôg tikmû'ün pu', nôm te Topa pu' yĭpkox pip. ¹³ Hô'mâ yûmûg kuxa kummuk, yâ hâpkoxtap putuk yûmûg kuxa kopah, pâyâ yûmûg Tak Topa te yûmûg kuxa maxnâhâ', tu yûmûg nûnnâhâ yây kutok hah. Yâ yây kutok mō'yây xe'êgnâg, 'ük-tok yâp-xehnâg tu', puyĭy 'ük-tok Yeyox Kunnix yûmûg xat, nÿy 'ûkpênâ max. ¹⁴ Tu yûmûg pupi' xok tap, nÿy yûmû yôg hâpkummuk mĭy'ax xaxogâ', pu tu kux.

Tute Kunnix 'âktux

¹⁵ Tikmû'ün 'ûm te Topa pênâ hok, ha Kunnix te yây Tak Topa pa putuk xe'êgnâg, tuk-tok te mâxap, hak-nây tu Topa te hâpxop xohix mĭy. ¹⁶ Yâk-tok mütik Topa te hâpxop xohix mĭy, tu tu hâpxop xohix xat'ax, tu hâpxop pênâ'ax mĭy, xix hâpxop pênâ hok mĭy kamah, xix pexkox yôg xexka xop mĭy, xi' yôg xat'ax xop xohix mĭy. Topa tek-tok mütik mĭy, xik-tok pu' mĭy hâpxop xohix. ¹⁷ Kunnix xip tap, 'ĭhâ Topa te pexkox mĭy, xix hahâm, xix hâpxop xohix mĭy, tu nôm mütik hâpxop xohix xex max, pu tu pip ka'ok. ¹⁸ Ha Kunnix te' kuxa mâm ka'ok xop hâp-tox. Yâ tikmû'ün putox te yây yĭn xat, nÿy tu pênâ max, ha kaxĭy Kunnix te' kuxa mâm xop xat, nÿy tu pênâ max, tu nôm xop hĭnnâhâ', yâ Topak-tok te mâxap, tu putpu' hi tap, nÿy hâpxop xohix hâ tu xexka xe'êgnâg.

19 Yā Topa tek-tok putup, yā Topa xe'ëgnāg kamah. 20 Yīy Topa te hāmpē'paxex, tu yāy kutok nū'kutnāhā' hām tu', pu tu xok mīpkupnix tu', nūy tu' gāy nām xop xohix nōā', puyīy Topa hā tu xape'. Tu pexkox yōg gāy xop nōāp-tup kamah, puyī' xohix yā Topa hā tu xape'.

21 Hōmā Topa tu 'āpip hāptox hah, tu 'āyīpkox 'ohnāg, tu Topa hā 'āpuknōg, 'ōg hāpxopmā'ax kummuk tu', xix hāpē'āpaxex kummuk tu' āpuknōg, 22 pa Topak-tok xok, ha hōnhā' Tak te xa hā' xape, nūy yāy keppa 'ānūmā', tu 'ākuxa tupmāhā', tu 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', nūy 'āmāx 'āktux. 23 Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, hu' xak hok. 'Āxop te hām'āpak'ax max 'āpak, ha xa' hipmāhā', xayīy pexkox yōg hāpxop pop, hu' xaxok hok. 'Ūgmūn Paot te hām'āpak'ax max 'āktux pax, tu hāpxexka yōg xop xohix pu' xuktux, hu hāpxopmāhā'.

Paot te' kuxa mām ka'ok xop pupi hāpxopmāhā'

24 Tuk xūy 'āxop pupi', nūy Kunnix pupik xūy, huk kuxa hittup, Kunnix xop pupik xūy tu'. Yā Kunnix hā yūmūg yīn puxet, ha yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max, yāy yīn pēnā max putuk. 25 Topa tek mūn yāy kutnāhā', nūy mōgkutnā' Kunnix yīn xop hah, nūy Topa pupi hām'āktux, nūy xa hām'āktux xohix 'āktux. 26 Hāmyāxatamuk xohix punethok hā Topa te hāmpē'paxex, tu' yīy 'ohnāg, pa hōnhā' kuxa mām ka'ok xop pu' hāmyūmmūgāhā', yā hām'āktux xe'e'. 27 Topa te' hep xohix xop pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax xe'e' yūmmūgāhā', ha hām'āktux nōhū', hu: Kunnix te 'ākuxa kopa' xip, nūy xa' popmā pexkox yōg hāpxop xohix, yīy 'āxop yāyhāp-tup max xe'ëgnāg, Kunnix putuk. 28 Ha kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Kunnix 'āktux tīkmū'ūn xohix pu', tu hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūgā max, nūy 'āmōgā Topa hah, xayīy 'ākuxap-xet Kunnix mūtik, nūy Topa hā 'ātix tap, 29 yīy 'āte hāpxopmā punethok, ha Kunnix tek ka'ogāhā', ha 'āte hāpxopmāhā' punethok.

2

1 'Āte xa hām'āktux, xayīy yūmmūg. 'Ūghām punethok 'āxop pupi', xix kōmēn Namnixet yōg kuxa mām xop pupi', yā' xohix pupi', nōm tek pēnā 'ohnāg pupik hām. 2 'Āte hāpxopmāhā', nūy 'ūgnōy ka'ogā', puyī' kuxap-xet yāy putup, nūy hāmyūmmūg xexka', nūy hām'āktux xe'e' yūmmūg. Kunnix yā Topa yōg hām'āktux xe'e', Topa te tīkmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. 3 Yāk-tok xe'e te Topa yōg hāmyūmmūg'ax xohix yūmmūgāhā'.

4 Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Koit'ax pu 'īpkox pip hok, yā' kummuk xop te mō'āmā pax. 'Ūpa max, ha ta' kuxa mūn kummuk. 5 Hāptox tuk xip, pak kuxa te 'ākuxa mūtik yāp-xet, 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hak kuxa hittup xexka'.

Kunnix te yūmūg hīnnāhā'

6 'Āxop te: "Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā'," kaxīy. Hu nū mūtik 'ākuxap-xet, nūy hāpxopmā max. 7 Mīm yīpxatit te hām hā mō'nāhā', tu hām kopa' xip ka'ok, kaxīy 'āpip ka'ok Kunnix tu', puyīy 'āka'ogā', xayīy 'ākuxa mām ka'ok xexka', hak mū'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'ūxaxok hok, nūy Topa pu hām'āktux, nūy: "Āmax Topah!" kaxīy.

8 'Ōg pa 'āti!' Tīkmū'un te 'ākuxa hā' xupxet putup, mō'āmā'ax hā 'ākuxa hā' xupxet putup, hām'āktux hitop hā nōm xupxet putup. Nōm hām'āktux yā Topa hā' puknōg xop yōg hām'āktux, 'ap Topa yōg'ah, ha pexkox yōg xexka xop te Topa tu' gāy, tu hām'āktux, pāyā Kunnix te' xuktux 'ohnāg. 9 Yā Kunnix te Topa

xe'ëgnäg putuk, tu tikmũ'ün kutok xe'e', tu yäy putuk xe'ëgnäg, ¹⁰ ha Topa te Kunnix mütik 'ähinnä xe'e', yä 'äkuxap-xet Kunnix kuxa mütik, ha Kunnix xexka xe'ëgnäg, tu pekkox yög xop xat, xix hãm tu' pip xop xat, nõm xop hã' xat'ax, tu' xat.

¹¹ Yoneo xop te' pit xop yäy nãg xax mep 'üyĩmap, päyã Kunnix te 'äkuxa kummuk xit, nũy ta' yãnãn tu kuxa max tat. ¹² 'Äp-tox pix 'ĩhã 'äxop te hãpxopmã kummuk kux, ha Kunnix nõ hãpkot, ha Topa te' putpu' hĩnnã xe'e'. Yä 'äkuxa mãm ka'ok Topa kopa', ha ka'ognäg xexka', tu Kunnix putpu' hĩnnãhã', tu kamah 'äxop kuxa hĩnnã xe'ëgnäg. ¹³ Hõmã 'äxop te hãpxopmã kummuk pax, yä Topa hã 'äxop puknög, tu kamah Yoneo yög tikmũ'ün hã 'äpuknög, pa Topa te 'äkuxa hĩnnãhã', Kunnix hĩnnã putuk 'ähĩnnãhã', tu hãpkummuk mĩy'ax xohix xaxogãhã', pu tu kux. ¹⁴ Yä Kunnix te yũmũg pupi' xok, tu yũmũg yãnãn tu' xok mĩpkupnix tu', 'üyĩy Topa hãk xape', pũyĩy yũmũg kummuk mĩy'ax hã' pago. Yä yũmũg kuxa kummuk tupmãhã', puyĩy yũmũg kuxa tu max Topa pu'. ¹⁵ Ha hãpkummuk yög xexka xop pu' kuxyãhã', tu mĩpkupnix tu' xup, nũy mõktuk-tõgnäg, tu pipkup mãkxap'ax hã' hĩy, tu' hupmãhã', ha' mõgãhã', pu' xohi' pãnã', tu' yũmmũg, tu Kunnix te' xat xe'ëgnäg yũmmũg, ha hãpxohix te nõm pu' yĩpkox pip.

¹⁶ 'Ütux hok pu tikmũ'ün 'ög hãpxopmã'ax kopit hok, nũy xo'op'ax hã 'äxat hok, xix 'äxit'ax hã 'äxat hok, xix nit xãn hã 'äxat hok, xayĩy 'ähãm hok. 'Ütux hok, pu 'äxat hok, xayĩy nit xap yĩy ta 'ähãm hok, xix 'ãmuk xexka mĩy'ax hã 'äxat hok, xix mãyõnhex tup 'ĩhã 'äxat hok. Yä' tux hok pu 'äxat hok. ¹⁷ Yä' xohix te nõ pekkox yög hãpxopmã'ax hã' komut, yä' koxuk putuk, 'ap xe'e'ah. Hõmã Topa te' xat pu Yoneo xop mĩy. Topa te tu xo'op'ax xat, xix nõm hãpxop xohix xat, nũy tikmũ'ün pu Kunnix 'äktux, pa hõnhã Kunnix xip xe'ëgnäg, yĩy hãpxopmã'ax komut yãyhã' hitop, ha' kux. ¹⁸ Tikmũ'ün te koit'ax hã 'ĩpkox hok, nõm xop te yäy 'äktux xexka hã 'ĩpkox hok. Tu hãpxopmã'ax xe'ëgnäg pãnã'ax 'äktux, tu mõ'ãmã', 'ĩhã' xat, xa pekkox yög nõ'pok xop pu nõktettex, nũy nõm 'üxexka' äktux, ha hitop hã yäy kutõgnäg 'äktux, 'ĩhã yäy xexka pe'paxex, tu yäy putup'ax kummuk mĩy. ¹⁹ Tu Kunnix nĩm, ha' kuxa mãm ka'ok xop hãp-tox, puyĩy nõm xop xohix yä kuxap-xet, yäy yĩn puxet putuk, ha' xohix nãg nõy nã' mõg, tu mõktu xexka', yä Topa tep-tup hah.

Kunnix mütik yũmũg hi, xix yũmũg xaxix

²⁰ Kunnix xok, nũy 'ög hãpkummuk mĩy'ax kuxyã', xayĩy yãmĩy kummuk yög xexka xop nĩm. Tep tu xate nõm 'äpak? ²¹ Ha 'äxat, hu: "Üxupit hok nõhũ'," kaxĩy, tu xe: "Ümã hok 'õhõm," kaxĩy, tu xe: "Üpa hok nõ'õm," kaxĩy. Pa nõm pu 'ĩpkox hok. ²² Hãpxop xohix nõg'ax, tu yäyxaxogã'ax, ha tikmũ'ün te' xat hok, pu mĩy hok, pa Topa te' xat 'ohnäg. ²³ Yä' xat'ax puknög te hãmyũmmũg putuk, päyã' hitop, ha' xat pu pekkox yög nõ'kutnã'ax pu nõ'xup, nũy yäy xax te kutuk, päyã' koit, yä' hitop, tu tikmũ'ün yög hãpe'paxex maxnã 'ohnäg, tup-tup'ax kummuk pu hupmã 'ohnäg kamah.

3

¹ Kunnix mütik 'ähi xe'e'. Hõmã 'äxop te hãpxopmã kummuk kux, hu pekkox yög hãpxop xax nõmhã, yä Kunnix yũm 'õnte', tu Topa yĩpxe'e hã' yũm. ² Pekkox yög hãpxopmã'ax pe'äpaxeh, nũy hãm yög hãpxopmã'ax xaxogã'. ³ Hõmã 'äxop te hãpkummuk mĩy pax, pa Topa te 'ähĩnnãhã', tu Kunnix hĩnnã putuk, tu 'äpãnã max, yä 'äxop kuxap-xet Kunnix mütik, xix Topa mütik. ⁴ Kunnix te 'ähĩnnã

xe'e, nŷy 'ākopa tu' xip ka'ok, tu putpu' nŷn putup, pu' hep xop xohi' pēnā', ha' nŷn, 1hā 'āxop xexkanāp-tup, ha mōktu yā 'āxexka', Kunnix mŷtik yā 'āxexka putup, pu' xohi' pēnā'.

Yŷmŷg hi xe'ēgnāg

⁵ Yāy yōg putup'ax kummuk mŷy hok, nŷy hāpkummuk mŷy kux, ha tikmŷ'ŷn te hāpkummuk mŷy, tu' nōy hā' xupxet, xi' xonnix, xi' gāy, xi' nōy yōg hāpxop putup. Tikmŷ'ŷn te hāpxop putup pax xexka', puxix tu Topap-tup hok, ha kaxīy hāpxop te topa komut xop putuk, tikmŷ'ŷn tep-tup xexka hah, tu mōktu Topa xe'ēgnāg xaxogāhā', ⁶ ha Topa gāy tikmŷ'ŷn te hāpkummuk mŷy tu', nōm xop te Topa pu' yīpkox 'ohnāg, yī' kummugāp-tup 'ŷyānān tu'. ⁷ Hōmā 'āxop te yāy putup'ax kummuk mŷy, hu' mŷy pax, Topa pu' āyīpkox 'ohnāg tu'

⁸ Pa' kuxyā nōmhā, xayīy mŷy hok 'ŷxeheh, yāy putup'ax kummuk mŷy hok, xix 'āgāy hok, xix 'ānōy pu hāpkummugā hok, xatep-tup nōg tu', xi' kupeh hok, xix 'āyīy kummuk hok, nŷy 'ānōy māmōg hok. ⁹ Koit hok 'ānōy pu'. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nŷy kuxa max tat 'ŷyānān tu'. ¹⁰ Yīy hāpkummuk mŷy'ax xohix kux, pu Topa 'ākuxa tupmā' āmnīy xohix hā, nŷy xa hā yāy putup, xayīy Topa yŷmmŷg xe'ēgnāg. ¹¹ Yī' kuxa mām ka'ok xop puxet, yā Kunnix hā' kuxap-xet, xip-tox puxet, 'ap' āxop Yōneo xop yōg'ah, xi' puknōg xop yōg'ah, xix tikmŷ'ŷn yōg'ah, xix 'āyuhuk yōg'ah, xix kamoka xop yōg'ah, xix kāmānat xop yōg'ah, xi' xat'ax xop yōg'ah, pāyā 'āxop yā Kunnix yōg, ha' xexka xe'ēgnāg, tu yāy yōg tikmŷ'ŷn xohix kuxa kopa' xip, ha' xohix te yā yāy putuk Kunnix pu'.

¹² 'Āxop yā Topa yōg tikmŷ'ŷn, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, tu 'āyīmōgatux yāy mŷn pu', yīy 'ānōy kuxa ka', tu nōā'tot, tu nōm pu hāmmaxnāhā', xix yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nŷy 'ānōy pe'āpaxex max, xix 'āyīy pu'uk, nŷy 'ānōy gāyā hok, ¹³ nŷy 'ŷyōg hāpkummuk mŷy'ax xaxogā', 1hā 'ānōy te xa hāpkummugā'. Yā kaxīy yŷmŷg xuxyā te 'āxop yōg hāpkummuk mŷy'ax xaxogāhā', pu tu kux. ¹⁴ Ha ta mōy 'ānōy putup pax xexka', nŷy nōm hā 'ākuxap-xet, xix 'āp-tox puxet. ¹⁵ Pŷyā Kunnix 'ākuxa māmā', nŷy 'ānōy mŷtik tu ti max, nŷy yāyut-mŷy hok. Yā Topa te 'āxānāhā', nŷy 'ākuxa māmā', nŷy nōm hā 'āp-xet, 'āyīn puxet putuk. 'ŷxaxok hok, nŷy Topa max 'āktux, hu: "Āmax Topa, tu yŷmŷ'ē hāpxop xohix popmāhā', yā' puxi'," kaxīy. ¹⁶ Pŷyā Kunnix yōg hām'āktux xe'e 'ākuxa kopa' xip, tu xa hām'yŷmmŷgāhā', xa' yŷmmŷg, nŷy 'ānōy pu' yŷmmŷgā', tuk-tex, nŷy Topa xexka' āktux, nŷy 'ākuxa yā Topa max 'āktux. ¹⁷ Ok pe 'āxop te hāpxopmāhā', pe hām'āktux, hu ta yŷmŷg xuxyā Yeyox 'āktux, nŷy Topa yŷmŷg Tak pu: 'Āmax Topah. Xate yŷmŷg xuxyā Yeyox yŷmŷ'ā nŷ'kutnāhā'. 'Āmax! kaxīy.

Te xīy hā hāpxopmāhā'

¹⁸ 'Āte 'ŷn xop xat, pu' yīpxox pu yīpkox pi', yā Kunnix te' xat.

¹⁹ Ha' yīpxox xop xat, pu' xetut putup pax, hu' kuxa ka'.

²⁰ Hak-tok xop xat, pu yāy tak pu yīpkox, xi' tut pu yīpkox. Yā Topa te' xat.

²¹ 'Āk-tok gāyā hok, ka 'āk-tok kuxa tuknōā'.

²² Kāmānat xop, 'āxuxyā' nōm tik te 'āxat pu 'īpkox pi', nŷy tu hām max, yā 'āmnīy xohix hā hām max, 'ok pe 'āpēnā', 'ok pe 'āpēnā hok, yīy Topa pu hām max, 'āxop tep-tup pax tu'. ²³ 'Āpu hāpxopmā max, pu Topa pēnā', nŷy 'ōg hāpxopmā'ax putup, ha Topa pu hāpxopmā', 'āhittup tu'. ²⁴ 'ŷxaxok hok: Yŷmŷg xuxyā te pagop-tup hok'ah xa', tu pexkox yōg hāpxop xex yāy yōg tikmŷ'ŷn pu', yā Kunnix te 'āxop hā 'āxat'ax xe'e', ²⁵ tu' yānān tu pago, tu hāpkummuk

mÿy xop kummugãhã 'üyãñãn tu'. Yã Topa te hãmyok mÿy, nÿy xohix pu pago, yã Topa pu 'üxohix te' nÿy putuk.

4

¹ 'Äxop 'äxuxyã xop, 'äpu hãmyok mÿy, nÿy 'ög kãmãnat pu pago max, Topa yã 'äxuxyã xe'e', tu 'äxat, tu pexkox tu' xip, yÿy 'ög kãmãnat xop pu pago max, nÿy nôm pu hãmmaxnã'.

Paot te hãmyümmügãhã'

² Topa pu hãm'äktux pax, tu 'ög pa möxip, mö'ön hok, nÿy Topa max 'äktux, xa' popmä häpxop xohix hah. ³ Ha kamak müg pupi tu' xax, pu Topa 'ügka'ogã', 'ügmü Topa yög hãm'äktux xe'e' äktux, nÿy Kunnix 'äktux. Yã kanet kopak xip, 'äte Kunnix 'äktux tu'. ⁴ Ha Topa tu' xax, puk ka'ogã', 'ü Kunnix hã hãmyümmügã max, yã Topa tep-tup pax.

⁵ Hãmyümmüg, nÿy 'ükuxa mãm hok xop pu häpxopmä max 'ãmnyï xohix hã, xayÿy hãmyümmüg'ax hã Kunnix 'äktux max tikmü'ün pu'. ⁶ Hãmyümmüg, nÿy hãm'äktux max, nÿy tu hãm'äktux hã' nÿy yãñãn max.

Tuk-nãy tu 'ãneo

⁷ Yümüg xape Tikik te Kunnix pu häpxopmãhã', tuk müg mütik häpxopmãhã', tu xa hãm'äpak'ax 'äktux putup, nÿy 'ügmün 'äktux. ⁸ 'Äte 'äxop hah mö'kutnãhã', pu 'äka'ogã', nÿy putpu' nÿy, nÿy xak müg 'äktux. ⁹ Tu yümüg xape 'Öñey mütik mög, ha 'ögnü kômên yög tihik, tu xa hãm'äpak'ax xohix 'äktux'ax, tuk müg 'äktux'ax.

¹⁰ 'Anixtah 'ügmütik kanet kopa' tihï', tu 'ãneo, xix Maname tiktak Mã'ak te 'ã 'ãneo kamah. 'Äte xa hãm'äktux tap, tu 'ãha Mã'ak mög'ax 'äktux, pu tu 'äpet kopa' xip, 'ihã putpu 'ãha' mög. ¹¹ Yoyoe 'äxet'ax nÿy yã Hãmyok, tu xa 'ãneo kamah. Nü tik 2 te Yoneo yög tihik, tuk mütik hãm, ha Yoneo xop nÿy hãm 'öhnãg 'ügmütik, puyÿy Topa yãy yög tikmü'ün xat, ha' yÿpkox pip, ha tik 3 te häpxopmãhã' punethok, nÿy tu yãy hãk tehet.

¹² 'Epap te 'ögnü kômên yög tihik kamah, tu Yeyox Kunnix pu häpxopmãhã', tu 'a 'ãneo, tu Topa tu' xak pax, 'äxop pupi' xak, puyÿy 'äka'ogã', nÿy Topa hã 'äxiptap, nÿy Topa pu 'äxop häpxopmä'. ¹³ Yã 'Epap hãm punethok, 'äte' yümmüg, ha 'äxop pupi' hãm punethok, xix kômên Namnixet yög tikmü'ün pu' hãm punethok, xix Yenap yög tikmü'ün pu' hãm punethok. ¹⁴ Notot Nok yümü'ã hã' xape, tu 'ã' 'ãneo, xix Nep te 'ã' 'ãneo kamah.

¹⁵ 'Ügmü'äte Namnixet yög xape xop pu 'ãneo, xix Nÿ'ip pu 'ãneo, xi' kuxa mãm ka'ok xop pu 'ãneo, nôm Nÿ'ip pet tu yãy tu'nãhã 'ãneo kamah. ¹⁶ 'Äpu nü tappet mö'kupix hãmãxap, nÿy kunãy tu Namnixet yög xop ha mö'kutnã', pu mö'kupix kamah. Mö'kupix Namnixet xop yög tappet 'üyãñãn tu'. ¹⁷ 'Äpu 'Äkip pu hãm'äktux, hu: "Yümüg xuxyã te 'äxat, xa häpxopmä', yÿy häpxopmä max, nÿy nõ kuxyã Kunnix pu'," kaxÿy.

¹⁸ 'Äte Kax'ãmi yãy yÿm hã, hu: 'Ügmün Paot te 'äxop pu 'ãneo. Kanet Kopak xip, yãk xaxok hok!

Pÿyã Topa xa hãmmaxnã'!

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI I

¹ Ūgmŭn Paot. 'Āte' kax'āmi nŭhŭ' tappet, yā 'āxop pu kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kax'āmi kōmēn Texanŏn tu', yā yŭmŭg 'Ātak Topa yŏg xop pu', yā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg xop pu' kax'āmi'. Xinax te 'āxop pe'paxex xix Tŭmŏn te' kamah. Pu yā Topa xa hāmmaxnā', xayŷy 'ākuxa mām.

'Āxop kuxa mām Topa kopah

² Ūgmŭ'āte Topa pu hām'āktux mōkumak mŏg, hu: "Kunnix kopa kuxa mām xop pu 'āmax." Kaxŷy. Yā 'āxop pu' max Topah. Ūgmŭ'āte Topa pu 'āxop 'āktux mōkumak mŏg. ³ Hamŭn, 'ŭgmŭ'āte yāy 'Ātak Topa pu hām'āktux, tu hāmpe'paxex, 'āxop kuxa mām ka'ok, hu hāpxopmā max xohix. 'Āxop te' nŏy putup pax, hu 'āxop te hāpxopmā max punethok. Xate yŭmŭg xuxyā Kunnix hip kumaknāg. Hā kaxŷy yŭmŭ'āte hāmpekpaxex, tu Topa pu hām'āktux. ⁴ Ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax, tu tikmŭ'ŭn xohix kopa 'āxop yŷmŏgātux, tu 'āxop mŷy Topa yŏg tikmŭ'ŭn xe'e'. Hā kaxŷy 'ŭgmŭ'āte pe'paxex, tu Topa pu hām'āktux. ⁵ Hŏmā 'ŭgmŭ'āte xa Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux. Ūgmŭ'āte nŏm 'āktux, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu Topa Koxuk mŭtik xa Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mŭg kuxa mām ka'ok Topa yŏg hām'āpak max'ax kopah. Hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, ha xatek mŭ yŏg hāpxopmā max'ax pēnāhā', yāg mŭn max xa'. ⁶ Xate 'ŭgmŭg max pēnāhā', xix yŭmŭg xuxyā Yeyox yŏg, tu nŏ' max putuk. Ūnŏy te 'āxop kute'ex kummuk, pa 'āxop te Topa yŏg hām'āpak max'ax paha', tu 'ākuxa hittup, yā Topa Koxuk te 'ākuxa hittupmāhā'. ⁷ 'Āxop max, ha 'āmax pēnāhā Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxexka Māxenŏn tu', xix hāpxexka Genex tu', tu nŏ' max kamah, yā 'āxop putuk. ⁸ Hamŭn, 'āxop te yŭmŭg xuxyā Yeyox 'āktux hāpxexka Māxenŏn tu', xix hāpxexka Genex tu', yā' xohix yŷmap te' yŷmmŭg, 'ākuxa mām ka'ok. Putep nŏy 'āktux putup 'ŭgmŭ'āte'? Puxi'. ⁹ Hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, ha 'āxop te topa komut xop nŷm, tu ta Topa xe'e pe 'āmŏg, ha tikmŭ'ŭn xohix te 'āyŷmap te' xupak, tu hām'āktux. ¹⁰ Xate Topak-tok hip, Yā pekkox tu yŷxop-tup Topak-tok. Hŏmā Topa te yāy kutok Yeyox putpu' hŷnnāhā'. Yeyox te yŭmŭg mŏy putup, ŷhā Topa gāy 'ŭkummuk xop mŭtik.

2

Paot te hāpxopmā max kōmēn Texanŏn tu'

¹ Ūkxape xop, hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, tu hāpxopmā max, 'ap kummuk mŷy'ah, 'a yāg mŭg hitop ti'ah 'āxop kopah. ² Hŏmā tikmŭ'ŭn tek mŭg kute'ex kummuk komēn Piniŏ tu', tuk mŭg māmŏg, pa hāpxip ŷhāg mŭg mŏg, tu mŏktu 'āxop tuk mŭg mŏxaha 'ŏnte kōmēn Texanŏn tu', ha kōmēn Piniŏ yŏg tikmŭ'ŭn tek kute'ex kummuk, 'āxop te' yŷmmŭg. Pa yŷmŭ yŏg Topa tek kuxa hittupmāhā', ha 'āte Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux. ³ Ūgmŭ'āte Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mŭ'āte pe'paxex kummuk 'ohnāg, tuk mŭ'āte 'ŏg hāpxop xak 'ohnāg, tuk mŭ'āte 'āxop kupex 'ohnāg. ⁴ Ūgmŭ'āte putep mŷn 'āktux? Topa te nŏ putup, 'ŭgmŭ'āte nŏm 'āktux mōkumak mŏg. Hamŭn. Topa tek mŭg putup, tuk mŭ'ā Topa yŏg hām'āpak max'ax hŏm, tuk mŭg mŏ'pok,

ha 'āte tikmū'ūn xohix pu nōm 'āktux. 'Ūgmū'āte putep mūn 'āktux? 'Ok pe tikmū'ūn te nōm putup pax hām'āktux? 'Ok pe Topa te nōm putup pax hām'āktux? Yā tikmū'ūn yōg'ah, pa Topa tek mū yōg putup'ax kopit. ⁵ 'Āxop te' yūmmūg. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah. 'Ak mū'āte xa hā xape komut'ah. 'Ūgmū'āte 'āxop kupex 'ohnāg. 'Ok 'ūgmū'āte hām'āktux max, pa 'ōg hāpxop putup? 'Āmhok. 'Ak mū'ātep-tup'ah 'ōg tayūmak. Topa te' yūmmūg. ⁶ 'Ak 'ūgmū'ātep-tup'ah, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūg 'āktux max. 'Agmū'āte 'ōg hām'āktux max xak 'ohnāg, xix tikmū'ūn nōy yōg kamah. ⁷ 'Ūmax, pu Kunnix yōg mō'pok xop tikmū'ūn yōg hāpxop xak, pak mū'āte nōm hā xak 'ohnāg, 'a' xat'ax xop putuk'ah, pak mū'āte xa' hāpxop popmāhā', yā 'ūn tek-tok pu' popmā'ax putuk. ⁸ 'Ūgmū'āte 'āxop putup pax, hu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix 'āxop pu yāy mūn popmāhā, yāg mū'āte 'āxop ka'ogāhā'. ⁹ Hamūn, 'ūkxape xop, xate' yūmmūg. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tuk mū'āte hāpxopmā max punethok. Māyōn mōg tox hāg mūg hām, xix 'āmnīy hā, nūy pop hok 'ōg hāpxop xix 'ōg tayūmak, tuk mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

¹⁰ 'Āxop te' pēnāhā', xix Topa te' pēnāhā', 'ūgmū'āte hāpxopmāhā max 'āxop pu', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yāg mū'āte hāpxopmā max xe'ēgnāg, xix hāpxopmā yok. 'A' hāpxopmā kummuk 'ūm mīy'ah. ¹¹ 'Ūgmū'āte 'āxop xohix hāg tehe', yā 'ātak te yāy kutok hā' tehe putuk. 'Āxop te' yūmmūg. ¹² 'Ūgmū'āte 'āxop xapit, tu 'āxop kuxa hittupmāhā', tu 'āxop xapit, xayīy hāpxopmā max. Topa te nōm putup pax. Topa te' 'āxop yīmōgatux, xayīy Topa yōg tikmū'ūn xop mōkukox, xayīy Topa max xe'ēgnāg pēnā'.

¹³ Hōmāg mū'āte xa' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'āxop te' xupak, tu 'āyīpkox pip. Xate' pe'paxex, yā Topa yōg hām'āktux, 'a' tikmū'ūn yōg'ah. Hamūn, Topa yōg. Topa te hāpxopmā max 'āxop kopah, yā' kuxa mām ka'ok xop kopah, ha mōktuk mūg hittup, tu Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. 'Āmax nōm tikmū'ūn pu'." Kaxīy. ¹⁴ 'Ūkxape xop, hōmā Yoneo xop te Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn xop xohik-te'ex kummuk hāpxexka Yonex tu', xix 'āxape xop te 'āxop kute'ex kummuk kamah, yā' nōy putuk. ¹⁵ Hōmā Yoneo xop te yūmmūg xuxyā Yeyox putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, ha' xakix, tu ta hōnhā yūmmūg kute'ex kummuk kamah. Topa te nōm xop putup'ah. Nōm te tikmū'ūn xohik-te'ex kummuk. ¹⁶ Hamūn, 'ūgmū'āte Yoneo xop kūnāpa pip xop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āpak max'ax te tikmū'ūn kuxa māmāhā Topa kopah, ha Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Ha ta Yoneo xop tep-tup, nūy nōm hā hām'āktux kuxyā'. Hā kaxīy Yoneo xop te hāpkummuk mīy xexka', ha' gāy Topah, tu nōm kopit, nūy yōg kummuk hā yānān.

'Ūgmū'āte 'āxop xak

¹⁷ 'Ūkxape xop, hōmā yūmmūg yāy xatat hāpxip kutōgnāg hā. Yūmmūg yāy xatat, pak mū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop xak nām, tu 'ā hak mūg mōg putup pax. ¹⁸ 'Ūgmū'āte 'ā hak mōg putup pax. 'Ūgmūn Paot, 'ā hak mōg putup punethok, pa Hāmāgāyāgnāg tek kummugā', hak mōg 'ohnāg. ¹⁹ Yā hamūn, yūmmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, 'Ihā 'āxop pip putup Yeyox keppah, tu ta 'āte hāpxop max hip putup, ha 'āxop tuk mūg kuxa hittup putup, tuk mū'āte 'āxop 'āktux xexkap-tup, yā xut'ax 'āktux putup. Yā mō'tat'ax 'āktux putup. ²⁰ Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop tuk mūg kuxa hittup.

3

¹ Hõmā yūmūg yāy xatat, hak mū'āte 'āxop xak. 'Āte yāy xatat hā tot 'ohnāg, huk nox xip kōmēn 'Atēn tu', ² nūy 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, yāg taknōy, yā Topa pu' hāpxopmā max 'ūgmūtik, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āte 'ā ha nō mō'kutnāhā', pu 'āxop mūtik tu hāpxopmā max, xayīy 'ākuxa mām ka'ok nōy nā mōg, ³ xayīy 'āxop xe hāpkummuk mīy hok, tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk hah. Yā hamūn, xate' yūmmūg, Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yūmūg kute'ex kummuk. ⁴ Hõmāg mūg tihi 'āxop kopah, tu 'āxop mūtik hām'āktux, hu: “Nōm tek mū'āk-te'ex kummuk putup.” Kaxīy. Yā hāpxip 'īhā tikmū'ūn tek mū'āk-te'ex kummuk. Hamūn. ⁵ 'Āte' hip'ax hā' tot 'ohnāg, hu 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, pu 'ākuxa mām yūmmūg. 'Ok Hāmāyāgnāg te 'āmōgāhā?' 'Ok 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax koxyōy? 'Āte' yūmmūg putup.

⁶ Ha ta' mōg, Tīmōn, tu putpu' nūn, tu hām'āktux, 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, tu 'āxop te yāy putup pax, xix Topap-tup pax. Tīmōn te hām'āktux, 'āxop tek mū'ā hām'āktux max, tu xatek mūg pēnāp-tup pax. Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pēnāp-tup pax kamah. ⁷ 'Ūgmūg xūy, yā nōm tek mūg kute'ex kummuk, pak mū'āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'āpak, huk kuxa hittup. 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte 'ākuxa mām ka'ok 'āpak, tuk mūg kuxa hittup. ⁸ Topa yōg putat max hā 'āxop mōg kuma mōg, kopxik kuxa hittup. ⁹ 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, hu: “Āmax, timū'ūn pu'. Tikmū'ūn max, kopxik mūg kuxa hittup. 'Āmax. Puxi'.” Kaxīy. ¹⁰ Hāptup kopxix Topa pu hām'āktux xexka xix 'āmnīy, tu hām'āktux, hu: “Āpu 'ūgmūg xat, 'ūgmūg mōg tikmū'ūn hah.” Kaxīy. Hamūn, 'āxop hak mūg mōg putup, nūy 'āxop pu hāmūmmūgā xate nōm yūmmūg 'ohnāg Topa yōg putat max yōg hāpxop.

¹¹ 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmūg 'Ātak Topa 'āxop tuk mūg mō'pok, xix yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop tuk mūg mō'pok. ¹² 'Ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop yāy putup pax nōy nā mōg, xix 'āxop tikmū'ūn xohix putup pax nōy nā mōg, ha mōktu 'āxop tek mūg putuk, yāg mū'āte 'āxop putup pax. ¹³ Ha mōktu Topa te 'āxop ka'ogāp-tup, ha 'āxop maxp-tup, tu 'āxop max xe'ēgnāg yūmūg 'Ātak Topa keppah, 'īhā yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup 'ūyāy yōg xop mūtik.

4

Hāpxopmā'ax max, Topa te nōm putup

¹ 'Ūgmū'āte xe hām'āktux. Hāg mū'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā max, Topa te nōm putup, ha 'āxop te hāpxopmā max. 'Āte xa hām'āktux xix yūmūg xuxyā Yeyox te xa hām'āktux, hu: “Āpu hāpxopmā max mīy nōy nā mōg.” Kaxīy. ² Yā hamūn, hõmā yūmūg xuxyā Yeyox tek mūg mō'pok, 'ūgmū'āxop pu hāmūmmūgā'. Xate' yūmmūg. ³ Topa tep-tup, xayīy 'āxop hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk. Topa tep-tup xayīy 'ānōy hā xupxet hok. ⁴ 'Ūmax, pu tik yāy pu xetut xax, nūy nōm mūy, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Tikmū'ūn max te nōm putup. ⁵ 'Ūkummuk, pu tik yāy putup'ax kummuk hā xetut xax, yā puknōg xop putuk, yā nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg xop putuk. ⁶ 'Ūkummuk, pu tik yāy taknōy kute'ex kummuk, nūy yāy pu' xetut xax. Hõmāg mū'āte xa' hām'āktux, hu: “Pa 'ātit, yūmūg xuxyā Yeyox te nōm kummuk yānān putup.” Kaxīy. ⁷ Topa te yūmūg xat, 'ūyīy yūmū nōy hā xupxet hok. Pa Topa te yūmūg xat, yūmūg hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk. ⁸ Tep te nū

hãmyũmmũg'ax 'ãpak 'ohnãg? 'Ok tikmũ'ũn yõg hãmyũmmũg'ax 'ãpak 'ohnãg? 'Ãmhok. Yã Topa yõg. Yã Topa te xa' hõm Topa Koxuk.

⁹ 'Ok 'ãte xa putup pax'ax kax'ãmip-tup, yã Kunnix kopa kuxa mãm xop yõg putup pax'ax? 'Ãmhok. 'A 'ãte xa kax'ãmip-tup'ah. Hõmã Topa te xa' yũmmũgãhã', xayiy xohix putup pax, ¹⁰ ha 'ãxop tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mãm xop xohix hãpxexka Mãxenõn tu'. 'Äpu tikmũ'ũn xohixp-tup pax nõy nã mõg. ¹¹ 'Äpu hãmyĩmtuk, nõy 'õg hãpxopmã mĩy, nõy ta 'ãnõy yõg hãpxopmã'ax kute'ex hok, nõy ta 'ãhãm, xayiy 'õg tayũmak pi'. Yã hõmã 'ũgmũ'ãte xa nõm 'ãktux. ¹² Hã kaxiy nõm xop kuxa mãm 'ohnãg Yeyox kopa te 'ãmax pe'paxex putup, ha ta' nõy te 'ãxop hã' te 'ohnãg putup.

Yũmũg xuxyã Yeyox te putpu' nũn putup

¹³ 'Ükxape xop, 'ũgmũ'ãte-tup, xayiy hãmyũmmũg xakix xop yõg hãpxopmã'ax, nõy xakix xop hã 'ãkuxa xũy hok, nõy 'ãpota xexka hok, nõy xate' putuk hok nõm te hãpxop max hip 'ohnãg. ¹⁴ Yũmũg kuxa kopa' yũmmũg, Yeyox xok xe'e', tu putpu' hi', tu putpu' nũn putup, ha Topa te Yeyox mütik xakix xop nũnnãp-tup, yã nõm kuxa mãm ka'ok Yeyox kopa xop nũnnãp-tup. ¹⁵ Topa Xexka te nõm 'ãktux, hak mũ'ãte nõm 'ãktux. Yũmũg xuxyã Kunnix te putpu' nũn putup, 'hã xakix xop putpu' hip-tup, tu' mõg hãmãxap putup Kunnix hah, hak-nãy tu hi xop mõg putup Kunnix hah. ¹⁶ Pexkox yõg nũ'pok xop yõg xat'ax te' xat ka'ok putup, ha' nõy te Topa yõg mĩxux xop tut kaxyãp-tup, 'hã yumũ xuxyã Kunnix mũn te pexkox tu' yĩxop-tup! Ha ta putpu' hip-tup xakix xop, nõm kuxa mãm ka'ok Kunnix kopah. ¹⁷ Hag-nãy tu nõmhã hi xop mõgãp-tup pepix kamah, tu mõktu' xohix yãy tu nũ' nãp-tup hãmgõy xexka kopah, nõy yũmũg xuxyã Kunnix mütik mõg. Hã kaxiy nõm te Yeyox mütik tip-tup, tu xe' yãy xatat putup'ah. ¹⁸ 'Äpu tikmũ'ũn kuxa hittupmã nũ hãm'ãktux hã.

5

'Äpu Yeyox te putpu' nũn'ax hip

¹ 'Ükxape xop, hãm 'ũm hã' xip'ax nõm hãpxop? Mõ'ãgmũ'ax 'ũm? 'Ãmnĩy 'ũm? Putep putuk putup hãpxop xohix, 'hã putpu' nũn putup Yeyox? Hãm 'ũm hã'? 'Äte yũmmũg'ah, hu' kax'ãmip-tup'ah. ² Yũmũg xuxyã Yeyox yõg hãptup xupep putup, ha Yeyox te putpu' nũn putup, yã xupxet'ax xupep putuk, 'hã tikmũ'ũn te nõm hip 'ohnãg. 'Äxop te' yũmmũg. ³ Tikmũ'ũn te hãm'ãktux putup, hu: "Yãmyĩptuk nũnte. 'A' hãm xũy 'ũm pip'ah. Yã' max hãpxop xohix." Kaxiy. Pa hãpxip 'ohnãg 'hã hãm xũy pip mõ'ka'ok, tu xohix koxoyõy, yã 'ũn tek-tok put xũy putuk, yã' xupep mõ'ka'ok. 'Ap nũpap-tup'ah tikmũ'ũn. ⁴ Pa 'ãkuxa kopa hãpkoxtap 'ohnãg, hu Yeyox yõg hãptup hip, yã Yeyox te putpu' nũn hip, yã 'ap xupxet'ax xupep'ax putuk'ah xa'. ⁵ 'Äxop xohix yã kuyãnãm yõg tikmũ'ũn, yã hãptup yõg yã 'ãkuxa tup. Yũmũg mũn 'a 'ãmnĩy yõg'ah, 'a hãpkoxtap yõg'ah, pa hãmyũmmũg. ⁶ 'Äpu mõ yũmũ yõn hok, yã 'ap nõy putuk'ah. 'Äpu yũmũ pa ka'ok, nõy hãmpeñã', nõy Yeyox hip. ⁷ 'Ãmnĩy 'hã mõ'yõn pax tikmũ'ũn, yã 'ãmnĩy 'hã paptux xop paptux. Yã' kuxa mãm 'ohnãg xop te kaxiy. ⁸ Pa 'ãxop yã hãptup yõg. Pu yũmũg pa ka'ok, nõy hãmpeñã', nõy Yeyox hip. 'Äpu yũmũ mõ'tat kuxa mãm ka'ok'ax xix putup pax'ax. Yã nõm te xonat yõg pipkup hã kep xax putuk. 'A hãpxop kummuk te mõ'nãp-tup'ah. 'Äpu yũmũ mõ'tat kama Topa yõg hãpxop max hip'ax. Hamũn, Topa te tikmũ'ũn kuxa kummuk xit, nõy kuxa max mõ'tat, 'üyãnãn tu'. Ta nõm

te xonat xop yōg pipkup hā kuxxax putuk. 'A hāpxop kummuk te mō'nāp-tup'ah. 'Āpu mō'tat. ⁹ Topa te yāy ha yūmūg xānāhā', nūy yūmū'ā tu' gāy hok, pa yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. ¹⁰ Yeyox te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy nū mūtik 'āti', pe yūmūg pip 'hā putpu' nūn Kunnix, pe yūmūg xakix, 'hā putpu' nūn Kunnix. ¹¹ 'Āpu yāy mūtik hām'āktux, pu yīpkutuk tu nōg. 'Āpu tikmū'ūn kuxa hittupmā'. Yā xate nōm mīy nōmhā. 'āpu 'āhup hok.

'Āpu hāpxopmā te kaxīy

¹² 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak, 'āpu hām'ax xupax, nōm te hāpxopmā max 'āxop kopah. Yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy 'āxop mōgā', puyīy 'āxop pu hāmyūmmūgā'. ¹³ 'Āpu nōm hām'ax xupax xexka'. 'Āpu nōm putup pax, tute hāpxopmā max hah. 'Āpu yāy kix hok.

¹⁴ 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak. 'Āpu tuknōgnāg xop pu hām'āktux, pu tu hām. 'Āpu 'ūyīpkutuk xop kuxa hittupmā'. 'Āpu pu'uk xop hā 'ātehet. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā max hip punethok. ¹⁵ 'Āpu hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. Pa 'āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max 'āxop. 'Āpu hāpxopmā max mōkuma mōg tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu yāy pu hāpxopmā max 'āxop.

¹⁶ 'Āpu yā māyōn mōg tox hā 'ākuxa hittup pax xix 'āmñy tox hā 'ākuxa hittup pax. ¹⁷ 'Āpu Topa pu hām'āktux mōkuma mōg. ¹⁸ 'Āpu hāpxop xohix 'āyīmap 'āktux Topa pu', hu: "Puxi'. 'Āmax xohix pu'. 'Āmax." Kaxīy. Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax 'hā 'āxop mōg Yeyox Kunnix mūtik.

¹⁹ Yā Topa Koxuk yōg hāpxopmā'ax kuxyā hok. ²⁰ Hāmpē'āpaxeh hok: "Yā' kummuk, Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux," kaxīy. Yā' max 'ūyōg hām'āktux. ²¹ Pa 'āpu hāpxopmā'ax xohix kopit. 'Āpu hāpxop max putyōn hok, xix hāpxopmā'ax max putyōn hok. ²² 'Āpu hāpxop kummuk mīy'ax xohix kux.

²³ Topa te yūmū'ā' hōm hāmyīptuk'ax. 'Ātep-tup, pu Topa yāy pu 'āxop xohix pop, yā 'ūyōg xop xe'ēgnāg 'āxop. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop pēnā max, yā 'ākokuk pēnā', xix 'ākuxa, xix 'āyīn, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip putup'ah, 'hā' putpu' nūn putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix. ²⁴ Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax. Tute 'āxop xānāhā', tu 'āxop tu' xip ka'ok. Topa tep-tup.

²⁵ 'Ūkxape xop, 'āpu Topa pu 'ūgmūn 'āktux.

²⁶ 'Āpu taknōy xohix pu hām'āktux, hu: "Ūgmū'āte 'āxop xaxok 'ohnāg." Kaxīy. 'Āpu xape xop yāy kep hā mūy, yā taknōy max putuk.

²⁷ 'Āte xa' xak, ha yūmūg xuxyā Yeyox te' xupak, 'āpu nū tappet mōkupix taknōy xohix pu', xix tukūm xohix pu', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

²⁸ Puyā yūmūg xuxya Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI II

¹ Ūgmŭn Paot. 'Āte' kax'āmi nŭhŭ' tappet, 'āxop pu' kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kŏmĕn Texanŏn tu', yā yŭmŭg 'Ātak Topa yŏg xop pu', xix yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg xop pu'. Xinxax te 'āxop pe'paxex xix Tŭmŏn te kamah.

² Pu yā Topa xix yŭmŭg xuxyā Yeyox xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa mām.

Yeyox nŭn putup, ha Topa te xohix yŏg hāp̄xopmā'ax kopit putup

³ Ākuxa mām nŏy nā 'āmŏg xexka', tu 'āxop te' xohix putup pax nŏy nā 'āmŏg, yīy ta' max, 'ūyīy ūgmŭ 'āxop 'āktux punethok Topa pu, hu: "Yā' max. Puxi'. 'Āmax 'ūkxape xop pu'." Kaxīy. ⁴ Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux max Kunnix kopa kuxa mām xop xohix pu'. Hamŭn, 'ākuxa mām ka'ok'ax xexka', 'Thā tikmŭ'ŭn te 'āxop kummugāhā', ha xate kummuk xohix hā tot.

⁵ Tikmŭ'ŭn te 'āxop kummugāhā', yīy ta Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāp̄xopmā'ax kopit putup, nŭy tu' kummugā 'ūyānān tu'. Yā' kopit'ax yok, 'ap kohe'ah. 'Ūxohix te 'āxŭy pēnāhā', hu' yŭmmŭg, Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāp̄xopmā'ax kopit putup. Yā' yok. 'Āxop te 'āxŭy hā tot, yā' kummuk hā tot, ha Topa te' yŭmmŭg. 'Āmax, yā Topa Xexka yŏg tikmŭ'ŭn xop pu' āmax. Hamŭn, 'āxŭy, Topa Xexka yŏg tikmŭ'ŭn xop pu' āxŭy. ⁶ Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāp̄xopmā'ax kopit putup. Yā' yok, yā' xe'e'. Tute kummugā yānān putup, yā nŏm te 'ākummugā hā yānān putup, ⁷ 'Thā yŭmŭg xuxyā Yeyox te pexkox tu' nŭn pexkox yŏg nŭ'pok xop mŭtik, yā kuxap kopa' nŭn putup, tu 'āxŭy nŏāp-tup. ⁸ Tu kummugā hā yānān putup Topa yŭmmŭg 'ohnāg xop pu', xix 'ūyīpkox 'ohnāg xop pu'. Yā nŏm te yŭmŭg xuxyā Yeyox yŏg hām'āpak max'ax 'āpak 'ohnāg. ⁹ Nŏm xop xŭy putup mŏkuma' mŏg, hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, tu Topa mŭtik pip putup'ah, xix yŭmŭg xuxyā Yeyox mŭtik pip putup'ah. Nŏm te yŭmŭg xuxyā Yeyox max xe'ēgnāg pēnāp-tup'ah, xix yŭmŭg xuxyā Yeyox yŏg ka'ok'ax yŭmmŭg putup'ah, ¹⁰ 'Thā nŏm hāptup mŏ'nāp-tup, 'Thā putpu' nŭn yŭmŭg xuxyā Yeyox, puyīy Kunnix kopa kuxa mām xop te Yeyox 'āktux max, tu Yeyox pe'paxex max, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix xexka te kaxīy. 'Āxop kama nŭ mŭtik pip putup. Hamŭn, 'ākuxa mām ka'ok Topa yŏg hām'āpak max'ax kopah, 'ūgmŭ'āte xa nŏm 'āktux.

¹¹ Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu, xayīy 'āxop 'āmax xe'e Topa pu'. Yā Topa te 'āxop yīmŏgatux, xayīy 'āmax xe'e'. 'Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayīy 'āxop hāp̄xopmā max xohix putup, 'āxop te nŏm putup. Topa ka'ok te 'āxop hā tute'ax. 'Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayīy 'āhām xohix kux, yā 'ākuxa mām, hu 'āhām ka'ok. ¹² Hā kaxīy yŭmŭg xuxyā Yeyox 'ūmax xe'e nŏy nā' mŏg putup 'ākuxa kopah, ha ta 'āxop max nŏy nā 'āmŏg putup Yeyox mŭtik, ha tikmŭ'ŭn te' pēnāp-tup, tu Topa 'āktux maxp-tup. 'Ūmax Topa xix yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix, tu xa hok hāp̄xopmāhā'.

2

Tik kummuk xexka'

¹ Āte yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nūn'ax kax'āmi xix yāy tu nū yūmūg nā'ax Kunnix mūtik kax'āmi'. ² Tik 'ūm te' koit, hu: “Yā' xip yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup. Yā putpu' nūn Kunnix tu nūktu' xip.” Kaxīy. Āpu 'ūyōg hām'aktux pa hok. Ākuxanōg hok. Tep te' nōm 'āktux, pe Topa pupi hām'aktux xop, pe' nōy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, pe' nōy te hām'āktux, 'āte nōm kax'āmi'. Āmhok. 'Ūyōg hām'āktux pa hok. Yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup xip'ah, pa' nūn putup, xix Yeyox xip'ah nōmhā, pa' nūn putup. ³ Āpu' koit'ax 'āpak hok. Yūmūg xuxyā Kunnix yōg hāptup nūn putup, yā Yeyox te putpu' nūn putup, pa' xohix te Topap-tup nōg hāmāxap putup, ha ta nōm tik kummuk xexka xip putup hāmāxap, tu tikmū'ūn pu yāy mūg putup, yā Hāmgāyāgnāg yōg tihik. ⁴ Nōm tik kummuk xexka te Topap-tup nōg putup, xix Topa yōg hāpxop xohix putup nōg putup. Tute yāy xexka mīy putup, tu Topak-tōgnāg 'āktux putup. Tu ta' mōg putup, tu' yūm putup Topa pet xexka kopah, tu hām'āktux putup, hu: “'Ūgmūn, yā Topah.” Kaxīy.

⁵ Xate' yūmmūg nō'om. Hōmā 'ūgxi'āxop kopah, tu nōm 'āktux. ⁶ Hōnhā hām te' tux hok, pu' mīy hok nōm hāpxop kummuk. Xate' yūmmūg. Hāpxip 'īhā nōm tik kummuk xexka xip'ax. ⁷ Hamūn, hōnhā 'īhā hāpxop kummuk mīy'ax xexka pip, tu' xaptop, pa hāpxip 'īhā xut putup hām te' tux hok, ha' nōm hāpxop kummuk mīy'ax pip putup. Āp xaptop putup'ah hāpxop kummuk mīy'ax. ⁸ Yā xip'ax nōm tik kummuk xexka', pa yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, tup-tex putup, yā xitxut hāp-tex putup, yā Yeyox yōg kuyānām hāp-tex putup. ⁹ Hamūn, Hāmgāyāgnāg te nōm tik kummuk xexka ka'ogāp-tup, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xohix. Tute' koit putup, ha tikmū'ūn te yōg mō'āmā'ax pap-tup. Yā tikmū'ūn kuxa mām tik kummuk yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah. ¹⁰ Nōm tik kummuk xexka te Topa yūmmūg 'ohnāg xop pu' koit xohix xekap-tup. Nōm te hāmyūmmūg xe'e yūmmūg 'ohnāg, tu hāmyūmmūg xe'ep-tup pax 'ohnāg, ha Topa te nōm mōy 'ohnāg hāpkummuk mīy'ax kopah. Nōm te Topa pēnāp-tup'ah, pa yāy koxyoy putup. ¹¹ Yīy ta Topa te' xat putup, pu nōm kuxa mām ka'ok koit'ax kopah. ¹² Yīy ta Topa tep-tup nōg putup nōm kuxa mām 'ohnāg hāmyūmmūg xe'e kopah. Yā nōm tep-tup pax koit'ax.

Topa te 'āxop yīmōgātux

¹³ Ūmax, 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu', hu: “Āmax tikmū'ūn pu'. Puxi'. Āmax.” Kaxīy. Hamūn, 'ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax. Topa te 'āxop yīmōgatux tikmū'ūn xohix kopah. Ā hōmā' xip'ah hām xexka', 'īhā Topa te 'āxop yīmōgatux, nūy 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yā Topa Koxuk ka'ok hā 'āxop kuxa kummuk xit, xayīy 'āxop yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, tu 'ākuxa mām hām'āktux xe'e kopah. ¹⁴ Hōmāg mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Topa te nōm hā 'āxānāhā', xayīy pēnā hāpxop xe'ēgnāg xohix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik. ¹⁵ Ūkxape xop, 'āpu Topa tu nox pi'. Āpu hāmyūmmūg max tu nox pi'. Yāg mū'āte xa' yūmmūgāhā nō'om. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux nō'om, tu xa' kax'āmi nō'om kamah.

¹⁶ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmūg putup pax xix yūmūg Ātak Topa te', tuk mū'ā hok hāpxopmāhā, tu yūmūg kuxa hittupmāhā mōkuma' mōg ha' kux 'ohnāg tu hāpxop max hipmāhā'. ¹⁷ Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'ākuxa hittupmā' xix yūmūg Ātak 'ākuxa hittupmā', nūy 'āxop ka'ogā', xayīy hāpxopmā max, xayīy hām'āktux max.

3

Āpu Topa puk mūg 'āktux

¹ 'Ūkxape xop, 'āpu Topa puk mūg 'āktux, 'ūyīy 'ūgmūg yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux hāp xexka xohix tu' mō'ka'ok, puyīy xohix nōm 'āpax, puyīy xohix putup pax xexka Yeyox yōg hām'āpak max'ax, yā 'āxop putuk kōmēn Texanōn tu'. Xate nōm 'āpak, tup-tup pax. ² Āpu Topa puk mūg 'āktux, puyīy Topa 'ūgmū'ā hā tu tehet, 'Īhā tikmū'ūn kummuk tek mūg kute'ex kummuk. Hamūn, tikmū'ūn xohix xexka'ah te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Yā' yīpkox 'ohnāg.

³ Pa Topa te yāy yōg xop tu' xip ka'ok. Tute 'āxop ka'ogāp-tup, tu 'āxop hā tu tep-tup, puyīy Hāmgāyāgnāg 'āxop kute'ex hok. ⁴ Yūmūg xuxyā Yeyox tek mūg kuxa mām māhā 'āxop kopah, yā 'āxop te' mīy nō'ōm. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux, tu' mīy putup. 'Ūgmū'āte' yūmmūg xe'e'.

⁵ 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop mōgā', xayīy 'āxop Topap-tup pax, xayīy 'āxop nox pi' Topa yōg putat max kopah, yā Yeyox putuk.

Tikmū'ūn hām 'ohnāg, puxi' xit hok

⁶ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tek xat, tuk mūg xex Yeyox xip'ax kopah, yīk mū'āte 'āxop xat, xayīy 'āxop taknōy tuknōgnāg xop tu nox pi' hok, nōm hām 'ohnāg xop, nōm tek mū yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg. ⁷ 'Ūmax, xayīy 'āxop hāp xopmā', 'ūgmūg putuk. Hōmāg mūg pip 'āxop kopah, 'Īhāg mūg tuknōg 'ohnāg. ⁸ 'Ūgmū'āte hok pop'ah tikmū'ūn yōg hāp xop, pa hāp xop xohix hā pago. Tuk mū'āte hāp xopmā max mōkumak mōg. Hāptup 'Īhāg mūg hām pax xix 'ām nīy 'Īhā, xayīy 'āxop pago 'ohnāg. ⁹ 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg xexka xop 'ōg hāp xop pop, pak mū'āte 'ōg hāp xop xak 'ohnāg, tu' pop 'ohnāg, xayīy 'āxop 'ūgmūg pēnā', nūy kama' mīy 'ūgmūg putuk. ¹⁰ Hōmāg mūg tihi' āxop kopah, tuk mū'āte hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn hām 'ohnāg, puxix xit hok, pu' max." Kaxīy.

¹¹ 'Ūgmū'āte kax'āmi nūhū', 'ūgmū'āte' xupak tu', yā tikmū'ūn tuknōgnāg pax pip 'ōnte, yā hāp xumāhīy gā pax. ¹² Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' xat, tuk mūg xex Yeyox xip'ax kopah, yīg mū'āte 'āxop xat, xayīy 'āxop tuknōgnāg pax xop pu hām'āktux: "Āmax'ah. 'Āpu 'ākuxa tuknōg hok, nūy hām hā' pop yāy yōg hāp xop." Kaxīy. ¹³ 'Ūkxape xop, 'āpu 'ākuxa tuknōg hok, 'Īhā hāp xopmā max. ¹⁴ Pa' pip 'ōnte, nōm te nū' tappet putup nōg putup, tu nōm 'āpak putup'ah. 'Āpu tik te kaxīy tu 'āti hok, puyīy yāy yōg hāp kummuk mīy'ax hā yāyhāhup. ¹⁵ Pa 'āpu nōm tik pu' mīy hāp xop, 'ap puknōg putuk'ah, pa yā 'ātaknōy putuk.

Pu yā Yeyox 'āxop tu xihip ka'ok

¹⁶ 'Ūgmū'ātep-tup, yūmūg xuxyā Yeyox 'ākuxa mām māhā', 'Īhā 'ākuxa mām Yeyox kopah, nūy 'ākuxa mām ka'ok mōkuma' mōg, 'Īhā 'āxop te hāp xopmā xohix. Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop tu xihip ka'ok.

¹⁷ 'Āte' kax'āmi nūhū', hu: "Ūgmūn Paot te 'āxop pu kax'āmi', hu 'āte 'āxop pe'paxex." Kaxīy. 'Āte yāy yōg 'āxet'ax kax'āmi hā kaxīy. Yā yōg tappet xohix te kaxīy.

¹⁸ Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop xohix pu hāmmaxnā punethok. Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI I

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū tappet. Topa te mōgkutnāhā xix Yeyox Kunnix te', tu Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopak xix. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yūmū'āte max hip, yā Yeyox Kunnix hip. ² 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu', yā 'āmūn yā 'ūgkutok pit putuk, yā Topa yōg putat max kopah yūmūg mōg. 'Ātep-tup, puyīy Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāpxopmā max, nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa yūm.

Tik te hāpkummuk yūmmūgāhā'

³ Hōmā yūmūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu 'āte 'āxak, xayīy hāpxopmā'. Ha ta hōnhā 'āte xe 'āxak nō'ōm. 'Āpu nox xihip kōmēn 'Ep tu'. 'Ōnte' pip nōm te hāpkummuk yūmmūgāhā'. 'Āpu' xat, pu hāpkummuk yūmmūgā kux, ⁴ nūy hām'āktux hitop hā mō'āmā kux, nūy mōnāyxop hittap 'āxet'ax xohix xexka kax'āmi hok. Nōm te hām'āktux hā kaxīy, tu' kax'āmi, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok nōynā' mōg Topa yōg putat max kopah. ⁵ Putep mūn putup Topa xik-mūn? Yā' kuxa tup te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa max te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa mām xe'e, nūy nōy putup pax. ⁶ Pa yāg xop te nō putat max xaxok, tu yāy xaxok hām'āktux hitop kopah. ⁷ Nōm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgā', pa yāy yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, xix Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg 'ohnāg, pa hām'āktux punethok.

⁸ Yūmū'āte' yūmmūg, yā' max Mōyyex yōg xat'ax, pa xat'ax yūmmūgā kummuk, tu xat'ax mīy kummuk, yā' kummuk. ⁹ Hamūn, tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yīy ta Topa te hāpkummuk mīy xop pu yāy yōg xat'ax popmāhā'. Hāpkummuk mīy xop te 'ūxat'ax mīy 'ohnāg, tu 'īpkox pip 'ohnāg, tu Topap-tup nōg pax, tu hāpkummuk mīy xohix pax, tu' kuxa kummuk te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu yāy tak kix pax, tu yāy tut kix pax, tu tikmū'ūn xohix kix pax. ¹⁰ Tu' nōy hā' xupxet pax, tu pit tix yāy mūtik nōm kummuk xix hex tix, tu' xupxet pax, tu' koit pax, tu hām'āktux xex koxyōy pax, tu hāpxop nōy kummuk xohix mīy, tu hāmyūmmūg xe'e 'āktux kummuk. ¹¹ Yā hāmyūmmūg xe'e', yā Topa yōg hām'āpak max. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūg hōm, 'ūyīy hām'āktux.

Topa max te yūmūg kuxa ka'

¹² Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max. Yeyox kuxa yūm 'ūgkopah, hu mōgkutnāhā, 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max, yā 'āte Yeyox pu hām'āktux, hu: "Āmax." Kaxīy. ¹³ Pa hōmā 'āte Yeyox 'āktux kummuk, tu Kunnix kopa kuxa mām xop kute'ex kummuk, yā Yeyox kute'ex kummuk, tu Yeyox tuk gāy. Pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', 'ūgkuxa yūm 'ohnāg tu', yā 'āte yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg 'ohnāg. ¹⁴ Tu yūmūg xuxyā Yeyox te 'ā hāpxopmā max, tu 'ā' popmāhā mō'yāy xe'ēgnāg'ax xik kuxa yūm'ax. Nōm hāpxop xohix popmāhā, hak kuxa yūm Yeyox Kunnix kopah. ¹⁵ Ta nū hām'āktux xe'e', ha tikmū'ūn te hām'āktux paha', tu' kuxa mām hām'āktux kopah. Hām'āktux te kaxīy: Yeyox Kunnix te hām xexka tu' nūn tu nūktu' xupep, nūy kummuk xop kuxa kummuk xit, nūy nō' nōy yānān, tu' kuxa max tat, ha tak mūn kummuk xexka nām. Kaxīy. ¹⁶ Ūgmūn kummuk xexka nām, ha Yeyox Kunnix te yōg kummuk mīy'ax hā'

tot mōkuma', pu tikmū'ūn pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā nōm te' kuxa mām putup Yeyox Kunnix kopah, yā nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yā nōm te hāmyūmmūg putup. Hā kaxīy Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka'. ¹⁷ Ūmax Topah, tu' xexka'. Ūyōg hāmyāxatamuk xohix xexkah. Ūyōg hāmyāxatamuk māxap 'ohnāg, 'ap nā'ah. Nōm te māxap tu' xip Topah. 'Ap tut xip'ah, xix' yōg hāmyāxatamuk nōg putup'ah, yā' xok putup'ah. Topa yāy xat 'ohnāg. Topap-xet, yā' nōy xip'ah, ha' nōy te nōm putuk'ah. Āpu Topa xexka mīy nōynā mōg, xix 'ākuxa kopa Topa xexka mīy nōynā mōg hāmyāxatamuk kux 'ohnāg mōkuma'. Hamūn.

¹⁸ Tīmōn xōnnē', hōmā Topa pupi hām'āktux xop te 'āmūn 'āktux, yīy ta 'āte 'āxat hā kaxīy kamah. Āpu Topa pupi hām'āktux xop yōg hām'āktux xaxok hok. Hā kaxīy xate' xut putup, tu Topa pu hāpxopmā max putup. ¹⁹ Āpu 'ākuxa yūm mōkuma', nūy 'ākuxa max. Tikmū'ūn 'ūm yīpkox 'ohnāg, tu mōktu yāy yōg kuxa mām'ax koxyōy. ²⁰ Ha yā kaxīy mīy Īmēnēm xix 'Anexān, ha 'āte Hāmgyāgnāg pu nōm popmāhā', pu nōm pu hāmyūmmūgā', puyīy Topa 'āktux kummuk hok.

2

Topa pu hām'āktux

¹ Āte xa hām'āktux putup. Āpu nū hāpxop mīy hāmāxap. Āpu Topa pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hāpxop xax, nūy hāpxop pop tikmū'ūn xohix pu'. Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn xohix pu 'āmax. Xate tikmū'ūn xohix pu hāpxop popmāhā'. Puxi'. Āmax." Kaxīy. ² Āpu Topa pu tikmū'ūn 'āktux hā kaxīy, xix Topa pu xat'ax xohix xop 'āktux, xix Topa pu xexkanāg xohix xop 'āktux, puyīy tikmū'ūn kuxa mām, puyīy tikmū'ūn yāy kix hok, puyīy ūyōg hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk, nūy hāpxop max mīy. ³ Ūmax, Topa pu tikmū'ūn 'āktux, ha Topa tep-tup pax. Tute yūmūg kuxa kummuk xit, nūy nō' nōy yānān, tu yūmūg kuxa max mō'tat. ⁴ Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn xohix xexka kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxe'e yūmmūg. ⁵ Ūxip Topap-xet. Ha Topa te tikmū'ūn mūtik yāy nīm. Ha ta' nōy puxet xip, yā Yeyox Kunnix, yā tihik, tu nōm te' nōy ta' yāy tu' mōxa ha' mām. ⁶ Yeyox te' yāy mūn hōm, tu' xok, nūy Topa pu tikmū'ūn xohix popmā', ha mōktu xohix te' yūmmūg, Topa tep-tup, nūy kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat. ⁷ Ha Topa te Yeyox yōg mō'pok xop kopak xix, tu mōgkutnāhā', ūyīy Yoneo kūnāpa pip xop pu hāmyūmmūgā', nūy kuxa mām 'āktux, xix hāpxe'e 'āktux. Āte' koit'ah, yā hāpxe'e 'āktux.

⁸ Ātepxop, pu hām xexka yōg tik max xohix te Topa pu hām'āktux, nūy pepi' yīm tigā, nūy gāy hok, nūy yāy mānōg hok.

⁹ Ātepxop kamah, puyīy 'ūn hāmpē'paxex max, nūy yāy pu topixxax max pop, yā' xax yā tikmū'ūn max tep-tup. Yāy xax mō'tat, pa' xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok, pu tu tikmū'ūn xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok. Ūmax, pu 'ūn yāy xe pahix xexka hok. Ūmax, pu 'ūn pipkup yānām xop xohix ta hok, xix xap max xohix ta hok, xix xax te takat xexka tat hok. ¹⁰ Pa' max, pu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxopmā max, yā Topa kopa kuxa mām xop yōg 'ūn max putuk. ¹¹ Ūmax, pu 'ūn hāmyūmmūg nōynā' mōg, pa hām'āktux kutōgnāg, xix yāy kutōgnāg pe'paxex. ¹² Āte' xat'ah, pu 'ūn tik pu hāmyūmmūgā', pu 'ūn tik xat, yā' max'ah. Ūmax, pu 'ūn hām'āktux kutōgnāg. ¹³ Hamūn, Topa te 'Anāo mīy hāmāxap, tuk-nāy tu 'Ema mīy. ¹⁴ Anāo te koit kopa kuxa yūm 'ohnāg,

pa 'Ema te koit kopa kuxa yūm, tu Topa yōg xat'ax koxyōy. ¹⁵ 'Ūmax, pu 'ūn kuxa mām ka'ok mōkuma', xix' nōy mō'yāy xe'ēgnāg mōkuma', xix hāmyok mīy mōkuma', xix yāy kutōgnāg pe'paxex, xik-tok pop. Topa te nōm hāpkummuk mīy'ax kopa xupepmāp-tup.

3

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka'

¹ Hām'āktux xe'e nūhū', tik 'ūm tep-tup, nūy yāyhā Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka', yā' max, yā hāpxopmā max. ² 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka xohix hā kaxīy, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu' xetut puxet, tu' gāy 'ohnāg, tup-tox max, ha tikmū'ūn te nōm pe'paxex max. Nōm te puknōg xop pu hāpxōn pax, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max, ³ tu 'ap paptux'ah, tu yāy kix pax 'ohnāg, pa' pax yīmūg tāmnāg, tu tikmū'ūn mānōg 'ohnāg, tu tayūmak putup pax 'ohnāg, ⁴ tu' yāy kutok xat max, xix xetut xat max, hak-tok yīpkox pip, tu' tak 'āpagnām. ⁵ Pa tik 'ūm tek-tok xat kummuk xix xetut xat kummuk. 'Ok nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnāp-tup max? 'Āmhok. ⁶ 'Ūmax, Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka te Topa yōg putat kopa' xip hāmyāxatamuk xohix hā, 'a' tup'ah Topa yōg putat kopah. 'Ūtup, tu yāyhā xexka', puxix yāy xexka pe'paxex putup, yā Hāmgāyāgnāg putuk, tu Topa tep-tup nōg putup. ⁷ 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop nōm tik 'āpagnām, puyīy Kunnix kopa kuxa mām xop nōm tik hāhup putup'ah, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm tik pa hok.

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā'

⁸ Ha ta' max kamah, pu hāpxopmā max Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā', tup-tox max, tu 'ap te kexmuk xo'op xet'ah, tu xupkumīy 'ohnāg, ⁹ tu Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg tu' pip ka'ok, tu' kuxa tup. ¹⁰ 'Ūmax, pu tikmū'ūn nōm tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap. 'Ūmax, puxix hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu', ¹¹ ha ta' max, pu' xetut kuxa max kamah, tu' nōy hā xūmāhīy 'ohnāg, tu' paptux 'ohnāg, tu' koit 'ohnāg. ¹² 'Ūmax pu' xetut puxet xip, tu' xat max 'ūxetut xik-tok, puyīy yīpkox pip. ¹³ 'Ūhām max, puxix tikmū'ūn nōm 'āpak, ha nōm te Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux max putup, tu' mōg Topa yōg putat kopa Yeyox Kunnix mūtik.

Topa yōg hāmyūmmūg

¹⁴ Ta 'āte xa nū' tappet kax'āmi', tup-tup, nūy mōg hāpxip kutōgnāg 'hā, nūy 'āxop pēnā'. ¹⁵ Kak xip ka'ok nūnte, puxix nū' tappet xa hāpxopmā'ax yūmmūgāp-tup Kunnix kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax. Topa hi xe'e, ha Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxe'e yūmmūg. ¹⁶ Hāmyūmmūg yok xe'ēgnāg yūmū yōg Topa yōg putat kopah, ha Topa te yūmūg pēnānā' xip hā kaxīy: "Yeyox nūn, tu nūktu' nāhā' tu tikmū'ūn putuk, ha Topa Coxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', Yeyox yā' xe'e', ha pexkox yōg nū'pok xop te' pēnāhā', ha tikmū'ūn te Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux hāpxexka xohix tu', ha hāpxexka xohix tu xohix te Yeyox kopa' kuxa mām, ha ta' Topa te Yeyox mōgāhā pexkox tu'."

Kaxīy.

4

Tik te tikmū'ūn pu hāpkohe yūmmūgāp-tup

¹Topa Koxuk tek mū'ā' yūmmūgāhā hak mū'āte' xupak max. 'Ūyūmmūgāhā hā kaxīy: Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā tikmū'ūn yāg te Topa yōg putat max kopa' mōg, tu' xak putup, nūy Hāmgāyāgnāg yōg xop te koit xupax, nūy yāmīy xop yōg hāxopmā'ax yūmmūg, nūy mīy. ²Ha nōm tik te nōm hāp xopmā'ax yūmmūg, tu' nōy pu nōm hāp xop yūmmūgāp-tup. Tik te' koit, tu' kuxa kummuk, tu tikmū'ūn pu hāpkohe yūmmūgāhā'. ³Nōm tik kummuk te' yūmmūgāhā hā kaxīy: "Ūmax'ah yāytaha', yā yāyta hok, xix xit'ax yāg mā hok," Kaxīy. Pa Topa te' xit'ax mīy, pu tikmū'ūn mā'. Topa tep-tup, pu kuxa mām hāmyok yūmmūg xop te Topa pu hām'āktux hāmāxap, nūy Topa pu: "Yā 'āmax. Ūxit'ax max. Puxi'." Kaxīy. Tuk-nāy tu' māhā'. ⁴Topa te hāp xop xohix mīy, ha hāp xop xohix yā' max. 'Āpu hāmpē'paxeh hok, yā hāp xop 'ūm kummuk. 'Āpu hāp xop xohix pop, nūy Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. Hāp xop max. Puxi'." Kaxīy. ⁵Topa yōg hām'āktux xip, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, puxix Topa pu hāp xop xohix 'ūmax.

Yeyox Kunnix yōg kāmānat max

⁶'Āpu Kunnix kopa kuxa mām xop pu' yūmmūgā nō'ōm. 'Ūyūmmūgā', nūy ta 'āmūn yā Yeyox Kunnix yōg kāmānat max. Pu yūmmūgā nūy Topa yōg hām'āktux 'ākokux hā pa', yā 'ākokux te Topa yōg hām'āktux māhā putuk, yā' xit'ax putuk. Topa yōg hām'āktux te' yūmmūgāhā 'ākuxa yūm xix hāp xopmā yok. 'Āmōg nōm putat max kopah. ⁷'Āpu nōm hām'āktux nōy pa hok, yā Topa yōg'ah, yā hām'āktux hitop. 'Āpu hāp xopmā', xayīy yāy koxuk ka'ogā', nūy Topa putuk. ⁸Hāp xopmā', nūy yāy yīn ka'ogā', yā' max, pa hāp xopmā', nūy yāy koxuk maxnā', yā' max xe'e'. Yā 'ākokux xip nūnte, xix hām nōy tu' xip putup kamah, pa 'āyīn xok putup. ⁹'Āpu 'ūpa nū hām'āktux xe'e'. 'Āpu 'ākuxa yūm nū hām'āktux tu'. ¹⁰Topa xip, tu tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', tu' kuxa mām ka'ok xop kuxa kummuk xit punethok. Topa xip, yīy ta yūmū'āte hāmmax hip, hu yūmū'āte hāp xopmā max punethok, tu yūmū'āte hāp kummuk hāg tot.

¹¹'Āpu 'ūxat nūhū', nūy nōm yūmmūgā'. ¹²'Āmūn tuktup, pa tux hok, pu tikmū'ūn hām'āktux hok, 'āxexka'ah. 'Āpu hāp xopmā max, ha' nōy te' pēnāhā', tu kama' mīy 'āmūn putuk, tu 'ōg hām'āktux 'āpak, tu kama' hām'āktux 'āmūn putuk. 'Āpu tikmū'ūn putup pax, ha' nōy te tikmū'ūn putup pax putup kamah, tu 'ākuxa yūm pēnāhā', tu' kuxa mām kamah, tu 'ōg hāp xopmā yok pēnāhā', tu kama' mīy. ¹³'Āpu hāp xopmā max punethok māyōn mōg tox hā, ha mōktu xa tuk xupep. 'Āpu Topa yōg tappet mō'kupix, puyīy tikmū'ūn xohix xexka' xupax. 'Āpu Topa 'āktux, nūy yūmmūgā'.

¹⁴Ta hōmā Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāp xopmā' max, yā Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux, 'īhā tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te 'āyīmūg yīm xex. 'Āpu nōm hāp xopmā mōkuma mōg. ¹⁵'Āpu nōm hāp xop xohix mīynām ha tikmū'ūn te 'ōg hāp xopmā max nōynā' mōg pēnāp-tup. ¹⁶'Āpu 'ōg hāp xopmā'ax kopit, xix 'ōg hāmyūmmūg kopit. 'Āpu nōm hāp xopmā mōkuma 'āmōg. Nōm hāp xopmā mōkuma 'āmōg, nūy ta hāp kummuk mīy'ax hā yāy xatat, ha ta' nōm te' xupak xop hāp kummuk mīy'ax nīm putup.

5

Tīmōn xix Kunnix kopa kuxa mām xop

¹ Āpu tik kutut xop mǎnōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tak tu' kax putuk. Āpu tik tuktup xop tu 'ākax 'ātaknōy putuk. ² Āpu 'ūn kutut xop mǎnōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tut tu' kax putuk. Āpu 'ūhex tuktup xop tu 'ākax 'āhex putuk. Āpu hāpxopmā yok.

³ Āpu 'ūn hok mām xop hā 'ātehet nōm xuxyā xop ti 'ohnāg. ⁴ Pa xuxyā xop 'āti 'ūn hok mām xop yōg, puxi' max, pu xuxyā xop hok mām xop pēnā'. Hā kaxīy kutok te yāy pix xinnāhā 'ūtut pu', xi' tak pu'. Topa tep-tup. ⁵ Ha ta 'ūn hok mām xop pip, ha xuxyā ti 'ohnāg, nōm kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa yōg hāpxop max hip, tu Topa pu hām'āktux mōkuma' mōg, tu Topa yōg hāpxop xohix xak 'āmniy 'ihā xix hāptup 'ihā'. ⁶ Pa 'ūn hok mām xop nōy te hāpkute'ex pax. 'Ūxip, pa xakix xop putuk.

⁷ Āpu nū' xat, puyīy tu nōy mǎnōg hok yā yāy kix hok. ⁸ Xuxyā 'ūm te' xape pēnā 'ohnāg, puxix Topa yōg putat max xak. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop 'ūkummuk, pa nōm kummuk xexka nām.

⁹ Ta hok yūm 'ūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yā' max, pu yōg hāmyāxatamuk 60 tuhomī' mōg, tu yāy tap-xet, tu yīpxox nīm 'ohnāg, ¹⁰ tu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn te' yūmmūg, tuk-tok hā' tep max, tu puknōg xop hā' tehe' yāy pet tu', tu Kunnix kopa kuxa mām xop pata pix, tu hāpkummuk pip xop hā tehe'. Yā nōm hok yūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

¹¹ Pa tux hok, pu hok mām xop kutut 'ohnāg xop Kunnix kopa kuxa mām xop pu' hām hok. Hāpxip 'ihā yāy tap-tup xūy, tu Kunnix nīm putup. ¹² Yā' kummuk Topa pu'. Yā Kunnix pu hām'āktux xex, pa' koxyōy. ¹³ Tu hāpkumep pax, tu' hām 'ohnāg yā tuknōgnāg, tu xūmāhīy gā pax, tu' nōy xop yōg hāpxop kute'ex pax, tu hāpxop xaptop 'āktux. ¹⁴ Yā' max, pu nōm yāy tax, nūy tuk-tok pop, nūy yīnmūn pēnā max, ha mōktu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop hām'āktux kummuk mīy hok. ¹⁵ Hamūn, hōmā 'ūn hok mām xop yāgnāg te Topa yōg putat max xak, nūy Hāmgāyāgnāg pe mōg. ¹⁶ Ha ta 'ūn 'ūm xip, tu Topa kopa kuxa yūm ka'ok, tu' yōg yīnmūn xop kopa' xip hok yūm. 'Ūmax, pu nōm hok yūm hā tu tehet, 'ap Kunnix kopa kuxa mām xop te'ah. Yā Kunnix kopa kuxa mām xop te 'ūn hok mām xop hā tutep-tup, nōm xuxyā pip 'ohnāg.

¹⁷ Ta tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max'ax xop kopa' pip, tu' hām max. Tute hāpxopmā max, tu' nōy mōgā max. Āpu nōm hā pago tix. Yā hamūn, nōm hām ka'ok, nūy nōy pu Topa 'āktux, nūy nōy pu hāmyūmmūgā'. Āpu nōm hā pago max xe'e'. ¹⁸ Yā hamūn, Topa tappet te hām'āktux, hu: "Mūnūytut tak xexka yīkox mō'yīnnīn hok, nōm te mītkup hepmāhā'." Kaxīy. Tu xe: "Āpu kāmānat max tu pago max." Kaxīy. ¹⁹ Nōm puxet 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: "Yā 'ōm te hāpkummuk mīy." Kaxīy. Āpu nōm 'āpax hok. Pa nōm tix pe tikoxyuk 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: "Yā 'ōm te hāpkummuk mīy." Kaxīy. Āpu nōm 'āpax. ²⁰ Āpu nōm te hāpkummuk mīy mǎnōg, puyīy tikmū'ūn xohix xupax, puyīy kuxānōg.

²¹ Topa te' xupak, xix Yeyox Kunnix te' xupak xix pexkox yōg nū'pok xop te' xupak. Yā Topa te nōm yīmōgātux pexkox yōg nū'pok xop. Āpu yōg hām'āktux 'āpax, nūy mīy. Āpu xohix yāy putuk, nūy yāy hā tu tehet. ²² Nāy, mōg pu'uk,

nŭy 'ūnōy putox yīmū 'āyīm xeh, nŭy nōm ka'ogā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Ta 'āpu' nōy hā 'āte hok, puyīy hāpkummuk mīy hok. 'Āpu hāmyok mīy.

²³ Āpakut 'āhīynāg. 'Āpu kōnāg xo'op, xix xupyāg kutōgnāg xo'op, nŭy 'ātex hā 'ātehet.

²⁴ Xate tik yāg yōg hāpkummuk mīy'ax pēnā mō'ka'ok, ha tikmū'ūn te kama' pēnāhā', Topa te' kummuk hā' nōy yānān putup. Pa tik yāg nōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaptop, pa hāpxip 'lhā' pēnāp-tup, hāpxip 'lhā' kummuk hā' nōy yānān putup. ²⁵ Hā kaxīy kama xate' nōy yōg hāpxopmā max pēnā mō'ka'ok, tu ta' nōy yōg hāpxopmā max pēnāk-tōgnāg, pa hāpxip 'lhā' pēnāp-tup. 'Ap xaptop'ah.

6

¹ 'Āte xa hām'āktux nūhū: 'ūhok hām'ax xop, 'āpu 'āxuxyā 'āpax, puyīy tikmū'ūn Topa 'āktux kummuk hok, xix yūmū yōg hāmyūmmūg 'āktux kummuk hok. ² 'Ūhok hām'ax 'ūm xix xuxyā te Kunnix kopa kuxa mām xop kopa' tihī'. 'Ūhok hām'ax, 'āpu 'āxuxyā 'āpax. 'Āpu hām'āktux hok hu: "Hamūn 'ūktaknōy putuk. 'Āte nōm 'āpak putup'ah." Kaxīy. 'Āpu nōm pu hām max, xayīy 'āxuxyā pu hāpxopmā max, yā' xip Kunnix kopa kuxa mām xop kopah. Yā nōm hok hām'ax tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mām xop. 'Āpu tikmū'ūn pu nū hāpxop yūmmūgā'.

'Ūptexop xexka'

³ Ta nōm 'ūm te tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax nōy yūmmūgāhā', yā yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax putuk'ah, xix yūmū yōg putuk'ah. ⁴ Hamūn te yāy nūn xexka pe'paxex, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Yā nōm te yāy māmōg putup xūy, tu hām'āktux hitop, tu yāy māmōg putup pax. Ha hāpxip 'lhā tikmū'ūn te' nōy yīpkumīy putup, tu tikmū'ūn xop tu mō'yāy pot putup, tu yāy māmōg putup, tu' nōy kopa kuxa mām putup'ah, ⁵ tup-tox kummuk xop te yāy māmōg putup, tu' kuxa kopa hāpxe'e 'ūm xip'ah, tup-tup, nŭy yāyhā 'ūp-texop xexka nōynā' mōg Topa yōg putat kopah. Yā' hāmpē'paxex kummuk. ⁶ Hamūn, Topa te tikmū'ūn putexopmā xexka Topa yōg putat kopah. Texīy 'ūp-texop xexka'? Yā nōm te hāmpē'paxex, hu: "Puxi'. 'Āte hāpxop nōy 'ūm putup'ah." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūp-texop xexka'. ⁷ Hamūn, yūmmūg xakux, 'lhā putep paxnūn hām xexka tu'? Yā hām 'ōhnāg. Ta yūmmūg xakix putup, tu hām xexka nīm putup, 'lhā putep paxmōg'ax? Yā hām 'ōhnāg. ⁸ 'Ūpip yūmū yōg xit'ax xix topixxax, puxi'. ⁹ Pa nōm 'ūm tep-tup, nŭy tup-texop xexka', yā nōm te hāpkummuk mīy'ax yūmmūg putup. Nōm te hāpxop xohix hitop putup, xix hāpxop kummuk tu hāpxop kummuk mīy'ax hā yāy koxyōy putup, tu mōktu mō'pip, pamāg kopa mō'pip putuk. ¹⁰ Tayūmak putup xūy'ax te tikmū'ūn mōgāhā hāpkummuk mīy'ax xohix tu'. 'Ūyāg xop te Topa yōg putat max xak, nŭy tayūmak pop, tu mōktu' kuxa hittup 'ohnāg.

'Āpu hā kaxīy mīy

¹¹ Tīmōn, 'āmūn yā Topa yōg tihik. 'Āpu nō kaxīy hok. 'Āpu hāpxopmā yok, nŭy Topa putuk, nŭy 'ākuxa yūm, nŭy nōy putup pax, nŭy hāpxop xohix hā tot, nŭy 'āgāy 'ohnāg. ¹² 'Āmōg Topa yōg putat max kopah, yā' kuxa mām'ax yōg putat kopah. 'Āpu mō'ka'ok, nŭy hi xe'ēgnāg mōkuma mōg ha' kux 'ohnāg. Hōmā Topa te 'āxānāhā', xa Topa yōg putat hā mōg, yīy xate tikmū'ūn xohix keppa 'ākuxa yūm'ax 'āktux, ¹³ tu Topa keppa nōm 'āktux kamah. Yā Topa te'

yōnnā'ī hīnnāhā'. Xate Yeyox Kunnix keppa nōm 'āktux kamah. Yā hōmā Yeyox te Pōn Pinat keppa hām'āktux max kamah. 'Āte 'āxat, ¹⁴ āpu 'āyīpkox pi', nūy mīy mōkuma mōg, ha mōktu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nū'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e 'īhā' nū'. ¹⁵ Nōm hāptup xe'e 'īhā Topa te Yeyox nū'kutnāp-tup. Topa 'ūmax, yā' xexkap-xet, 'ap nōy xip'ah, yā gohet yōg xat'ax xi' xuxyā xop yōg xuxyā'. ¹⁶ Topap-xet 'ap nā'ah. 'Ap tut xip'ah, 'ūtut te' put'ah. Hōmā xip'ah hāpxop xohix, pa Topa mūn xip. Topa xok putup'ah, tu' yōg hāmyāxatamuk xohix mō'kupix 'ohnāg. Yōnnā'ī xohix xexka hā kaxīy'ah. Kūyānām te Topa xakot, ha tikmū'ūn te Topa tu mōxap-tup'ah. Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, tu pēnāp-tup'ah. 'Āpu, Topa te xexka nōynā' mōg 'ākuxa kopah. 'Ūyōg hāpxop xohix xexka ka'ok, yā Topa yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn.

¹⁷ 'Āpu, 'ūp-texop xexka xop xat, pu yāy xexka pe tu paxeh hok, puyīy yōg hāpxop punethok kopa kuxa mām hok. Yā hāpxop punethok 'a' pip ka'ok'ah. 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu Topa kopa kuxa mām. Yā Topa mūn xip ka'ok. Yā Topa te yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā' 'ūyīy yūmū kuxa tu hittup. ¹⁸ 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu hāpxopmā max, yā hāpxopmā max hā tahix, nūy hok nīm pax, nūy popmā yāy yōg hāpxop. ¹⁹ Hā kaxīy nōm te yōg hāpxopmā max'ax xex putup pexkox kopa Topa yīka hāmyāxatamuk nōy pu', tu hāpxop nōy pop putup kamah, yā hi xe'egnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

²⁰ Tīmōn, 'āte 'āxat punethok. 'Āpu nōm hāpxopmā'. 'Āpu hām'āktux hitop 'āpax hok xix hāmyūmmūg kummuk 'āpax hok. Yā tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy, tu: "Hāmyūmmūg." Kaxīy. Pa yā' koit, yā hāmyūmmūg kummuk. ²¹ Ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg kummuk xak, tu Topa yōg putat max xak. 'Ātep-tup, pu Topa hāpxopmā'ax max 'āxop xohix pu'.
Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI II

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū' tappet. Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, tu Yeyox Kunnix yōg mōkpok xop kopak xix. Yā Topa tep-tup. Tute mōgkutnāhā, 'ūyiy hi'ax kux 'ohnāg' āktux, yā yūmū yōg hi'ax Yeyox Kunnix mūtik hi'ax kux 'ohnāg. Yā hōmā Topa te yūmū'ā hām'āktux xex, nūy yūmū'ā hi'ax kux 'ohnāg hōm, yā yūmūg hi xe'ēgnāg mōkumak mōg, ha' kux 'ohnāg. ² 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu'. 'Āmūn 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat kopah. Pu yā Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmāxnā, nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa mām.

Āpu nō hāpxop max pēnā max

³ 'Āte Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax, puxi'. 'Ūmax hāpxop xohix." Kaxīy. 'Āte Topa pu hāpxopmā max, tuk kuxa max, yāg xape xop hittap putuk. 'Āte 'āxutigāhā', yā Topa pu hām'āktux 'āmniy 'īhā xix hāptup 'īhā', yā Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. Puxi'." Kaxīy. Tu Topa pu 'āmūn' āktux. ⁴ Hōmā 'āpotaha', ha 'āte 'āpota xutigāhā', tup-tup xexka', nūy yāy tu 'āmōxān, nūy 'ūgkuxa hittupmā'. ⁵ 'Ākuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha 'āte 'ākuxa yūm ka'ok xe'e pekpaxex, yā 'āxukux Nox kuxa yūm ka'ok putuk, xix 'ātut 'Ēnniyy putuk. 'Āte' yūmmūg, 'ūkuxa mām, yā 'āmūn putuk. ⁶ 'Ākuxa yūm. 'Āpu hāpxopmā xe'ēgnāg. Hōmā Topa te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāpxopmā max, 'īhā 'āte 'āyīmūg yāy yīm xex. 'Āpu hāpxopmā punethok nō'ōm. ⁷ Hamūn. Topa te yūmū'ā Topa Koxuk hōm. 'Ok Topa Koxuk te yūmūg pu'ugāhā xix yīpkutugāhā'? 'Āmhok. Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', 'ūyiy xohix putup pax, tu yūmū'āte yāy yōg hāpkummuk mīy'ax mō'nīy.

⁸ 'Āpu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āktux, nūy Yeyox hā yāyhāhup hok xik-mūn hā yāyhāhup hok kamah, 'ūgmūn yā Topa yōg kāmānat. 'Āpu hāpkummuk hā tot, nūy tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux, ha Topa te 'āka'ogāp-tup. ⁹ Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ha yūmū'āte yāyhā Topa yōg tikmū'ūn. 'Ok yūmū'āte hāpxopmā max, yīy Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', puyīy kuxa tu' max? 'Āmhok. Pa Topa tep-tup, yā 'ūhok mīy putup, hu yūmūg kuxa kummuk xit. Hōmā' xip'ah hām xexka', 'īhā Topa te yūmū'ā nō hāpxop hok hōm, yā yūmū'ā Yeyox Kunnix hok hōm, ha' pip hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik. ¹⁰ Ha ta' nūn Yeyox Kunnix. Ha ta hōnhā' pip nōm hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Yeyox te xakix'ax nōā', tu tikmū'ūn pu hām'āpak max 'āktux, yā tikmū'ūn pu hi'ax kux 'ohnāg hōm putup.

¹¹ Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, 'ūyīy hām'āpak max 'āktux, 'ūyīy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'. ¹² 'Āte hām'āpak max 'āktux, yīy ta' nōy tek kutex kummuk, yīk xūy nūnteh. Pa yā 'āte yāyhāhup'ah. 'Āte Topa yūmmūg, tuk kuxa yūm Topa kopah. 'Āte Topa pu popmāhā hāpxop xohix, ha tute nō hāpxop pēnāp-tup nōm hāptup 'īhā. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, 'ok pe max, 'ok pe kummuk. 'Āte' yūmmūg.

¹³ Hōmā 'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā xohix xe'e'. 'Āpu, nō kopa 'ākuxa yūm mōkuma mōg. 'Āpu tikmū'ūn putup pax mōkuma mōg. Yā' pop nō hāpxop yūmū yōg Yeyox Kunnix mūtik. ¹⁴ Yā xa' popmāhā hāpxop max xohix. Topa Koxuk

xip yūmūg kopah. 'Āpu nō hāpxop max pēnā', 'Thā Topa Koxuk te xa hā tu tehe'. ¹⁵ Xate' yūmmūg, hāpxekka 'Ax yōg tikmū'ūn xohix tek nīm, xix Piy xix 'Ehmōg tek nīm kamah. ¹⁶ Puyā Topa 'Ōnēxip xuxyā xop kuxa ka', nūy nōm pu hāpxopmā max. Hamūn, 'Ōnēxip tek kuxa hittupmāhā punethok. 'Ūkxip kanet ka'ok kopah, pa 'Ōnēxip te 'ā tu yāyhāhup 'ohnāg. ¹⁷ 'Ūnūn tu nūktu kōmēn Hōm tu' xupep tuk xak, tuk xak, tu nūktuk xipihi'. ¹⁸ Pu yā Topa 'Ōnēxip kuxa ka' nō hāptup 'Thā Kunnix te putpu' nūn. Yā 'Ōnēxip te 'ūgmūg hā tu tehe' punethok kōmēn 'Ep tu'. Xate' yūmmūg.

2

Xonat max putuk Yeyox Kunnix yōg

¹ Xōnnē, 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah, tu nūmūtik 'āxip. Tute xa hok hāpxopmāhā'. 'Ūmax, pu Yeyox 'āka'ogā'. ² Xate yōg hām'āktux 'āpak tikmū'ūn xohix mūtik. 'Āpu tik max xop pu' yūmmūgā nōm hām'āktux, puyīy nōm hā tikmū'ūn xohix pu' yūmmūgā'.

³ 'Āpu kummuk hā tot, Yeyox Kunnix yōg xonat max putuk. ⁴ Xonat max te hāpxopmā' puyīy 'ūyōg kapitām tu hittup. Xonat max te hāpxopmā te xonat xop kūnāpa xop hāpxopmā putuk 'ohnāg. ⁵ Ha ta mō'motyōn yūmmūg xop te pēnā'ax 'āpak 'ohnāg, puxix mūn xut 'ohnāg. ⁶ Ha ta tik 'ūm te hām xa ka'ok, puxix hāpxop xohix yīkūy. ⁷ 'Āpu yōg hām'āktux pe'āpaxeh, ha ta yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te xa' yūmmūgāp-tup hāpxop xohix.

⁸ 'Āpu Yeyox Kunnix pe'āpaxeh, yā Namix hā mōkputox, yā' xok tāmnāg, pa yā putpu' hi'. 'Āte nōm hām'āpak max 'āktux. ⁹ Yā 'āte Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux, yīy ta tikmū'ūn te kanet ka'ok kopak xix, tuk yīm kīy xik kup kīy pipkup mākxap hā, yā xupxet putuk, pe' nōy kix xop putuk. Pa tikmū'ūn te Yeyox yōg hām'āpak max'ax hīy 'ohnāg pipkup mākxap hā. ¹⁰ 'Āte' kummuk xohix hā tot Kunnix kopa kuxa mām xop pu', yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy nō kuxa mām Yeyox Kunnix kopah, puyīy Topa nō kuxa kummuk it, puyīy pēnā hāpxop xohix max xe'ēnāg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

¹¹ Hām'āktux xe'e hu:

"Yūmūg xakix Kunnix mūtik, kopxix ti Yeyox mūtik.

¹² Yūmū'āte kummugā hā tot Kunnix mūtik, kopxix yūmūg tikmū'ūn xat putup Kunnix mūtik.

Paxpu yūmū'āte nōy pu' xuktux Kunnix yūmmūg 'ohnāg, ha ta Kunnix te' xuktux putup yūmūg yūmmūg 'ohnāg.

¹³ Paxpu yūmū'āte Kunnix tu pip ka'ok 'ohnāg, puxix Yeyox yūmūg tu' xip ka'ok. Yā Kunnix te kaxīy, tu hāpxop nōy mīy'ah."

Kaxīy.

Kāmānat max

¹⁴ 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā nūhū'. 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā Topa keppa hā kaxīy, hu: "Pa 'ātix. Yāy mānōg hok. Yāy kix hok." Kaxīy. Hamūn, 'ūyāy mānōg, puxix hāpxommūgā', yā' xupak xop koxyoōy. ¹⁵ 'Āpu hāpxopmā max, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax putup pax xayīy 'ōg hāpxopmā'ax hā yāyhāhup hok. 'Āpu Topa hām'āpak max yūmmūgā max. ¹⁶ 'Āpu hām'āktux hitop 'āpak hok, 'ap Topa yōg hām'āktux'ah. Nōm hām'āktux hitop te tikmū'ūn papuk, pu Topa nāpa mōg. ¹⁷ Kayax te yīn māhā'. Hā kaxīy nōm hām'āktux te hāpxommūgāhā', yā hām'āktux te 'Īmēnēm yōg hām'āktux putuk, xix Pinet yōg putuk. ¹⁸ Nōm te Topa

yōg putat max xak, nūy Kunnix kopa kuxa mām xop kuxa mām'ax koxyōy. Nōm te' yūmmūgāhā, hu: “Hōmā xakix xop yīn putpu' hi.” Kaxīy. Pa yā' koit. 'Ūputpu' hi'ah hōmā, pa' putpu' hip-tup. ¹⁹ Pa Topa 'ūka'ok, xix Topa yōg tikmū'ūn 'ūka'ok, yā mīptut mīm māykup ka'ok putuk, ha Topa te nō mīm māykup yīmū kax'āmi hu: “Topa te yāy yōg tikmū'ūn yūmmūg.” Kaxīy. Tu xe: “Kunnix kopa kuxa mām xop, 'āpu hāmkummuk mīy'ax nīm!” Kaxīy.

²⁰ Mīptut max xexka kopa' pip kânāypetxax max xix kanenām max. Yā' pipkup yānām 'ātā yīxux hā' mīy xix yānām ponnok hā' mīy. Yā 'āmuk xexka pu' max. Ha ta' pip kama nōm nōy kummuk, yā mīm hā' mīy xix putōy hā' mīy. Yā 'āmuk pu'. ²¹ Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy'ax xohix kux, puxix kânēypetxax max putuk xix kanenām max putuk. Topa te nōm hā hāpxopmā max, yā Topa xexka yōg tikmū'ūn, yā' max Topa pu', yā' max mōkuma' mōg hāpxopmā max xohix pu'. ²² 'Āpu tukup xop yōg hāpkummuk mīy'ax kux. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy 'ākuxa mām ka'ok, nūy xohix putup pax, nūy yāy kix hok. 'Āpu nōm mīy 'ūkuxa tup xop mūtik, yā Topa tu' kax xop mūtik. ²³ Tikmū'ūn te hām'āktux hitop, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāpxopmā hā kaxīy hok 'āmūn. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te yāy mānōg xexkap-tup, tu yāy kix-tup. ²⁴ Pa Topa yōg kāmānat te kaxīy'ah, yā yāy mānōg'ah, pa' xohix pu' max, tu' nōy pu hāmyūmmūgā max, tu' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' tot. ²⁵ tu' nōy yōg hāpkummuk kohe' mīy'ax yoa', 'ihā' gāy 'ohnāg, yīy ta Topa tep-tup nūy kuxa max popmā'. Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax kux, nūy hāmyok yūmmūg, ²⁶ tu Hāmgāyāgnāg yōg pamāg putuk kopa mōxaha'. Hamūn, hōmā Hāmgāyāgnāg te nōm mūg, tu nōm xat pax, yā pamāg putuk.

3

Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox

¹ Hāmyūmmūg nūhū'. Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā tikmū'ūn pu hāpkummugāp-tup. ² Hamūn. Tikmū'ūn te yāy putup pax putup, tu tayūmak putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu xuxet'ax kummuk 'āktux putup, 'ap' ātak 'āpak putup'ah, xix' tut 'āpak putup'ah, tu' xuktux putup'ah hu: “Puxi'. Topa, 'āmax.” Kaxīy. Tu Topa putuk 'ohnāg putup, ³ tu' nōy putup nōg putup, 'a' yāy kix kux putup'ah, tu' nōy kupex putup, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax putup xūy kuxyāp-tup'ah, tu' gāy putup, tu hāpxopmā max putup nōg putup, ⁴ tu' gāy xop mōgāp-tup, puyīy yāy xape xūygā', tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu' yāy pu hāpxop max xohix xak putup, pa Topa xak 'ohnāg, ⁵ tu Kunnix kopa kuxa mām xop putuk putup, pa yā 'ap-tup'ah, puyīy Topa hāpxopmā max nōm kopah, yā' kuxa kopah. 'Āpu nōm tikmū'ūn pe mōg hok. ⁶ Nōm tikmū'ūn kopa' pip nōm te' nōy yōg xuxyā xop hā mō'xaha', kokex putuk, tu 'ūn mōgāhā', ha 'ūn te' pe' mōg, yā 'ūn te hāmyok yūmmūg kutōgnāg, tu' koit 'āpak pax, tu hāpxop kummuk mīy pax, 'ūp-tup pax hāpxop kummuk, tu' pe' mōg. ⁷ Tu tikmū'ūn xohix yōg hāmyūmmūg 'āpak, pa hāmyūmmūg xe'e' ohnāg. ⁸ Hamūn, Yān xix Yām putuk. Hōmā nōm te Mōyyex putup nōg. Hā kaxīy kama hōnhā nōm te hāmyūmmūg xe'ep-tup nōg. Yā 'ūp-tox kummuk, tu' yōg putahat 'ap Topa yōg putat xe'e'ah. ⁹ Pa yā hāptox ha' mōg putup'ah. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup, nōm yōg hāmyūmmūg 'ap xe'e'ah. Hamūn, Yān xix Yām putuk.

Āpu hāmyūmmūg max

10 Pa xate yōg hāmyūmmūg 'āpak, tu yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', tu' yūmmūg yōg putahat, nōm 'ātep-tup, tu' kuxa yūm'ax yūmmūg. 'Āte nōm hāpxopmā kux'ah, ha xate' pēnāhā'. 'Āte xohix putup pax, ha xate' yūmmūg. 'Āte Topa yōg putat xak 'ohnāg, ha xate' yūmmūg. 11 Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk kōmēn 'Ātitik tu' xix kōmēn 'Ikōn tu' xix kōmēn Nixtat tu', yīk xūy, ha xate' yūmmūg. 'Āte' kummuk hā tot, pa Topa te' xūy nōā', ha tak mōg. 12 Tikmū'ūn max tep-tup, nūy hāpxopmā max Yeyox Kunnix mūtik, yā Topa putuk, tu nōm xohix xexka te' xūy hā tot putup, yā tikmū'ūn nōy te nōm xohix xexka kute'ex kummuk putup. 13 Yā kummuk xop kummuk nōynā' mōg putup, xix Kunnix kopa kuxa mām te' koit xop kummuk nōynā' mōg putup. Nōm te' koit, ha tikmū'ūn kuxa mām koit kopah, ha nōm kuxa mām yāy yōg koit kopa kamah. 14 Pa 'āmūn kaxīy'ah. 'Āpu nox xihip hāmyūmmūg kopah, yā xa nōm yūmmūgāhā'. Yā 'ākuxa yūm, nōm kopah. Xate' yūmmūg nōm te xa' yūmmūgāhā'. 15 Hōmā 'āmūn kakxop xix hōnhā 'īhā' yūmmūg Topa tappet xe'e'. Topa tappet te xa' yūmmūgāhā', Yeyox te 'ākuxa kummuk xit, nūy kaxa max mō'tat, 'ūyānān tu', īhā 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah. 16 Topa te kax'āmigāhā hāpxop xohix xexka Topa yōg tappet tu', yā Topa yōg hām'āktux xohix xexkah. Topa yōg tappet te' yūmmūgā max, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mānōg, tu hāpxopmā kohe yoa', tu hāpxopmā yok yūmmūgāhā', 17 puyīy Topa yōg tikmū'ūn yāyhā tu' ka'ok, tu hāpxopmā max xohix yūmmūg, nūy hāpxopmā max xohix.

4

1 'Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak xix Yeyox Kunnix te'. Yeyox Kunnix te' kopit putup tikmū'ūn xohix xexka yōg hāpxopmā'ax, yā hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup xix xakix xop yōg, tu' max mō'pot xix' kummuk, 'īhā putpu' nūn putup Kunnix, yā' xip yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix, tu' xat, yāy yōg tikmū'ūn. 2 'Āte xa hām'āktux, 'āpu Topa hām'āpak max 'āktux mōkuma mōg 'āmnīy hā' max 'īhā xix 'āmnīy hā' kummuk 'īhā kamah. 'Āpu hāpkummuk mīy'ax xop pu' yūmmūgā putat max. 'Āpu tikmū'ūn tu' kax, puyīy hāpxopmā max. 'Āpu tikmū'ūn yōg hāpxopmā max hip mōkuma' mōg. 'Āpu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā mōkuma mōg. 3 Hāpxip 'īhā tikmū'ūn te hāmyūmmūgā xe'e 'āpak putup'ah, pap-tup, nūy hāpxop nōy 'āpax, tu notot xop xak putup punethok, ha ta notot xop te' yūmmūgāp-tup hāpxop nōy nōm hāpxop xohix tikmū'ūn tep-tup, nūy xupax. 4 Tikmū'ūn te hāmyūmmūg xe'e kux putup, nūy hām'āktux hitop 'āpax. 5 Pa 'āmūn, 'āpu 'ōg hāpxopmā hitop mō'nīy mōkuma mōg. 'Āpu' kummuk hā tot. 'Āpu Topa hām'āpak max 'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg xop pu'. 'Āpu 'ōg hāpxopmā nōy xohix mīy, tu mōktu' kux. Yā Topa pu 'āhām.

6 Ha tak xok putūmnāg. Hāpxip 'īhāg mōg putup. 7 Topa puk hām max, ha' kux. Putat kux ha tak xupep. 'Ūgkuxa yūm kux 'ohnāg. 8 Topa te 'ā' hōm putup 'ūxut xop yōg hāpxop xe'ēgnāg pexkox tu', yā kuxa tupnāg hōm putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix keppah. Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Tute 'ā' hōm putup nōm hāptup, 'īhā' nūn, tu' nōy xohix pu' popmāp-tup 'ūkuxa tupnāg kamah, yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn putup pax xop pu' popmāp-tup.

⁹ Ta Tīmōn, 'āpu hāpxip 'ohnāg 'īhā nū'. ¹⁰ Hamūn, Nep te hāmexka yōg hāpxop max putup pax, huk nīm, tu ta' mōg kōmēn Texanōn tu'. Ha ta' mōg Kenexēn kama hāpxexka Ganax tu', ha ta' mōg Tit hāpxexka Namāy tu'. ¹¹ Ta Nok puxehnāg xip 'ūgmūtik. Mōy, Mā'ak xak, nūy nūnnā', pu tu hām 'ūgmūtik. 'Ūhām max. ¹² Ta 'āte Tikik mō'kutnāhā kōmēn 'Ep tu'. ¹³ 'Ānūn, nūy paxnū' yōg kayak. 'Āte nōm nīm hāpxexka Tonot tu' Kap pet tu'. 'Āpu tappetxax paxnū kama xix tappet nōy.

¹⁴ Ha ta 'Anexān tek kummukgā xexka', yā pipkup hā' hām 'Anexān. Yūmūg xuxyā Yeyox te 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup. ¹⁵ Paxip tik tu nō'ōm. Tute yūmū yōg hām'āktux mūtik yāy kix pax.

¹⁶ Ha ta hōmā gohet yōg tik pa te hāmyūmmūg te yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, 'īhā tikmū'ūn pip 'ohnāg 'ūgmūtik. 'Āte-tup'ah, puyīy Topa nōm tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax yānān. ¹⁷ Pa yūmūg xuxyā Yeyox xip 'ūgmūtik, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa yōg hām'āpak max xohix 'āktux, puyīy puknōg xop hām'āpak max 'āpax. Yā yūmūg xuxyā Yeyox tek xut hāmgyā yīkox kopa putuk. ¹⁸ Yūmūg xuxyā Yeyox tek xut putup hāpkummuk xohix kopah kamah, tuk mōgāp-tup pexkox tu'. Yā 'ōnte yūmūg xuxyā Yeyox te' xat putup yāy yōg tikmū'ūn. Yā' max xe'ēgnāg mōkuma' mōg. Hamūn.

'Ātep-tup, pu Topa nox xihip 'āxop mūtik

¹⁹ 'Āpu Pinixit pu hām'āktux xix 'Ak pu xix 'Ōnēxip xuxyā xop pu'. 'Āte nōm xaxok 'ohnāg. ²⁰ Ha ta 'Enax nox xip kōmēn Konīn tu'. Ha ta 'āte Tonop pi' kōmēn Mīnet tu'. Yā' pakut. ²¹ Ta 'āpu nū' mōg'āgmūg 'āxix hāmmūmū'. Ta 'Eop te xa' hām'āktux xix Pononēn te', xix Nīn te' xix Kanap te' xix Kunnix kopa kuxa mām xop xohix xexka te hām'āktux, 'āxop xaxok 'ohnāg.

²² 'Ātep-tup, pu Topa nox xihip 'ākokuk mūtik. 'Ātep-tup, pu Topa xa hāmmāxnā'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TIT PU TAPPET KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū' tappet. 'Āte hāpxorpā max Topa pu'. Yeyox Kunnix te mōgkutnāhā 'ūgmūn. Topa tek yāy kutnāhā 'ūgmūn tikmū'ūn kopah, tu mōgkutnāhā', 'ūyīy Topa yōg tikmū'ūn hāg tehe', puyīy tu' kuxa mām ka'ok nōy nā mōg. Topa yōg hāmyūmmūg xe'e'. ² Topa yōg putat max kopa tikmū'ūn te hi'ax kux 'ohnāg hip. Topa te' koit 'ohnāg. Hōmā tute hām'āktux xex, 'ihā hām xexka xip'ah. Tute hām'āktux, hi'ax kux 'ohnāg hōm putup, yā tikmū'ūn hīnnāp-tup, puyīy hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. ³ Hāpxip 'ihā Topa te' ā yāy yōg hām'āpak max'ax 'āktux nō 'āmnīy xe'e 'ihā. Tute 'ā' hōm yāy yōg hām'āpak max'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux. Topa te' xat. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

⁴ 'Āte xa' kax'āmi', yā Tit pu' 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat max kopah. Pu yā yūmūg 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa yūm.

Tit te hāpxorpā max hāpxexka Kenet tu'

⁵ 'Āte 'āxix hāpxexka Kenet tu', xayīy hāpxorpā max, yā 'āte nōm kuxyā 'ohnāg, xayīy yīmōgātux tihik, nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max kōmēn xohix tu'. 'Āte' xa nōm 'āktux. ⁶ 'Ūmax, pu tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te hāpkummuk mīy 'ohnāg, ha yāpxehnāg 'ūxetut, yā' xetut nīm 'ohnāg, hak-tok xohix kuxa mām Yeyox kopah, tuk-tok gāy 'ohnāg, tu' tak 'āpak, xi' tut 'āpak.

⁷ Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xop yōg xat'ax te Topa pu hāpxorpā max kamah. 'Ūmax, pu hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu yāy xexka pe'paxex 'ohnāg, tu' gāy mō'ka'ok 'ohnāg, tu paptux 'ohnāg, tu' gāy 'ohnāg, tu hāpxop putup xūy 'ohnāg. ⁸ 'Ūmax, pu nōm puknōg xop pu hāpxōn pax, tu hāpxorpā max putup pax, tup-tox max, tu hām yok mīy, tu' max Topa pu', tu' kuxa max. ⁹ 'Ūmax, pu' kuxa mām ka'ok hāmyūmmūg xe'e kopah, tute nōm yūmmūg hōmā. Hā kaxīy tute tikmū'ūn pu hāmyūmmūg xe'e yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn hā tu' tep-tup, tu hāmyūmmūg xe'e putup nōg xop mūtik hām'āktux max putup, puyīy kuxa mām.

¹⁰ Hamūn, tikmū'ūn punethok te Topap-tup nōg, tu' nōy mōgāhā koit'ax hā, yā hām'āktux hitop hā, yā Kunnix kopa kuxa mām xop mōgāhā koit'ax hā. Hōmā nōm te' koit pax xop te Yoneo xop nīm, tu hōnhā' pip Kunnix kopa kuxa mām xop kopah. Yā nōm punethok te tikmū'ūn mōgāhā koit'ax hā.

¹¹ 'Ūmax, xayīy nōm hām'āktux kummuk kuxyā'. Hamūn, nōm te tikmū'ūn pu hāpxop kummuk yūmmūgāhā', nūy tayūmak pop pax, tu xuxyā xop xohix koxyōy. ¹² Hamūn, hōmā hāpxexka Kenet yōg tik te hāmyūmmūg, tu hām'āktux, hu: "Hāpxexka Kenet yōg xop te' koit pax, tu xokxop gāy mūn putuk, tu' tuknōgnāg pax, tu' xit pax." Kaxīy. ¹³ Hamūn. 'Āp koit'ah. 'Āpu hām'āktux, hu: "Kaxīy hok!" kaxīy, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok, ¹⁴ puyīy tikmū'ūn Yoneo xop yōg hāmāktux hitop 'āpak hok, puyīy 'āpak hok tik yōg xat'ax, yā nōm tik kummuk te hāpxe'e yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ 'Ūmax xop pu' max hāpxop xohix, pa' kummuk xop pu' kummuk hāpxop xohix, yā' kuxa mām 'ohnāg xop pu' kummuk. Hamūn, 'ūp-tox kummuk, tu' kuxa kummuk. ¹⁶ Nōm te hām'āktux, Topa yūmmūg, pa hāpxorpā kummuk. Tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūyōg

hãpkummuk mÿ'ax, tu' yÿmmÿg nÿm te Topa yÿmmÿg 'ohnãg. Yã Topa pu' kummuk, tu' yÿpkox pip 'ohnãg, tu hãpxopmã max xohix pu' kummuk.

2

Hãmyÿmmÿg xe'e'

¹ Pa 'ãpu tikmÿ'ÿn pu' yÿmmÿgã hãpxopmã'ax max, yã hãmyÿmmÿg xe'e. ² 'ãpu yÿmmÿgã', puyÿ tik kutut xop tu paptux hok, nÿy putox max, nÿy gãynãm hok, nÿy kuxa mãm ka'ok pax, nÿy nÿy putup pax, nÿy Topa yÿg putat xak hok. ³ 'ãpu 'ÿn kutut xop pu hãm'ãktux, puyÿ hãpxopmã max Topa te nÿm putup, nÿy xÿmãhÿy hok, nÿy paptux hok, nÿy tikmÿ'ÿn pu hãmyÿmmÿgã max, ⁴ yã 'ÿhex tuk tup xop pu hãmyÿmmÿgãhã', puyÿ yã yÿpxox putup pax xik-tok putup pax, ⁵ nÿy putox max, nÿy hãpxopmã max Topa te nÿm putup pax, nÿy tu hãm max 'ÿxuxyã xop pu', nÿy yã yÿpxox 'ãpax. Hã kaxÿy tikmÿ'ÿn te Topa yÿg putat yÿg hãm'ãktux 'ãktux kummuk putup'ah.

⁶ Hã kaxÿy kamah, 'ãpu 'ÿpit tuk tup xop pu hãm'ãktux, puyÿ tup-tox max. ⁷ Xix 'ãmÿn, 'ãpu hãpxopmã max xohix, puyÿ tikmÿ'ÿn pãnã', tu kama' mÿy putup. 'ãpu tikmÿ'ÿn pu hãmyÿmmÿgã hitop hok, yã kutex hok. ⁸ 'ãpu hãm'ãktux yok, puyÿ tikmÿ'ÿn hãm'ãktux kummuk hã kutex 'ohnãg. Paxpu kute'ex, puxix yãyhãhup, tu' yÿy.

⁹ 'ÿhok hãm'ax xop, 'ãpu 'ãxuxyã 'ãpax, nÿy hãpxopmã max xohix, puyÿ 'ãxuxyã nÿm putup. 'ãpu hãm'ãktux hã' nÿy yãnãn hok. ¹⁰ 'ÿmax, pu hok hãm'ax xop xat'ax xop yÿg hãpxop hã tu xupxet hok, pa xat'ax xop pu' max mÿkuma' mÿg. Pu yã nÿm tu' pip ka'ok mÿkuma' mÿg. Hã kaxÿy tikmÿ'ÿn te Topa yÿg hãm'ãpak max'ax 'ãktux max putup. Topa te yÿmÿg kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mÿ'tat, 'ÿyãnãn tu'.

¹¹ Topa te hok hãpxopmã max tikmÿ'ÿn pu', nÿy tikmÿ'ÿn xohix kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mÿ'tat, 'ÿyãnãn tu'. Tutep-tup. ¹² Topa te hok hãpxopmã max yÿmÿ'ã'. 'ãpu yÿmÿ Kunnix kopa kuxa mãm xop kÿnãpa xop hãpxopmã putuk hok. 'ãpu yÿmÿ hãm xexka yÿg hãpxop xohix xak pax hok. Pa 'ãpu yÿmÿ yã yÿg putup'ax kummuk mÿ'nÿy, nÿy hãm yok mÿy, nÿy Topa putuk, 'ÿhã yÿmÿg pip nÿnte hãm xexka tu', ¹³ tu yÿmÿ'ãte' hip, yã Topa max xe'ãnãg hip, xix yÿmÿg xuxyã Yeyox Kunnix hip. Tute yÿmÿg kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mÿ'tat, 'ÿyãnãn tu'. ¹⁴ Yeyox xok, 'ÿyÿy yÿmÿ'ãti'. Yeyox xok, nÿy yÿmÿg kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mÿ'tat, 'ÿyãnãn tu', nÿy yÿmÿg kuxa pix, pÿy yÿmÿg pop, yã 'ÿyÿg tikmÿ'ÿn yã nÿm te' max mÿy.

¹⁵ Tit, 'ãpu tikmÿ'ÿn pu nÿ hãpxop yÿmmÿgã'. 'ãpu tikmÿ'ÿn tu' xax, pu nÿm mÿy. 'ãpu xat 'ÿyÿpkox pip hok xop. Yã Topa te 'ãxexka mÿy. 'ÿtux hok, pu tikmÿ'ÿn yÿpkox pip hok.

3

Hãpxopmã max Kunnix tep-tup

¹ 'ãpu tikmÿ'ÿn pu hãm'ãktux, pu gohet yÿg xat'ax 'ãpax, nÿy yÿg xat'ax mÿy, nÿy hãpxopmã max xohix. ² 'ãpu tikmÿ'ÿn pu hãm'ãktux, pu tikmÿ'ÿn 'ãktux kummuk hok, pu yã yÿg hok, pa tikmÿ'ÿn hã tu tehet, yã tikmÿ'ÿn xohix xexka pu' max. ³ Hamÿn, hÿmã yÿmÿg hitop, tu yÿmÿg yÿpkox 'ohnãg, tu putat max xak, tu yÿmÿ yÿg putup'ax kummuk te yÿmÿg papuk pax, tu yÿmÿp-tox kummuk, tu yÿmÿg yÿpkumÿy, ha tikmÿ'ÿn te yÿmÿg putup nÿg, ha yÿmÿ'ãte

tikmũ'ũn putup nõg. ⁴ Pa hãpxip 'ĩhã yũmũ'ãte' yũmmũg hãpxop max Topa yõg, yã Topa te yũmũg putup pax, tu yũmũg hã tu tehe', ⁵ tu yũmũg kuxa kummuk xit, nõy yũmũg kuxa max mõ'tat, 'ũyãnãn tu'. 'Ok yũmũ'ãte hãmyok mĩy, yĩy ta Topa te yũmũg kuxa kummuk tupmãhã? 'Ãmhok. Pa Topa te yũmũg pãnãhã', tu yũmũg kuxa ka'. Tute yũmũg kuxa tupmãhã', 'ũyĩy yũmũg kuxa tu max, yã hãpxop xohix 'ũtup, yã Topa Koxuk hã' mĩy. ⁶ Topa te Topa Koxuk hã yũmũg mõgkukoho', 'ĩhã yũmũg kuxa mãm Yeyox Kunnix kopah. Yeyox te yũmũg kuxa kummuk xit, nõy kuxa max mõ'tat, 'ũyãnãn tu', ⁷ 'ũyĩy yũmũg kuxa tu max. Topa te' hok mĩy, tu yũmũ'ã' hõm hi'ax kux 'ohnãg. Yã yũmũ'ãte nõm hip, yã yũmũg hi xe'ẽgnãg mõkumak mõg, ha' kux 'ohnãg.

⁸ Yã hamũn. 'Ãtep-tup, xayĩy 'ũ yũmmũgã' xe'e' nũ hãpxop xohix, puyĩy Topa kopa kuxa mãm xop hãpxopmã max xohix, yã' max xe'e tikmũ'ũn pu'. ⁹ Pa 'ãpu 'ãpak hok hãmyũmmũg hitop, xix mõnãyxop hittap 'ãxet'ax 'ãktux hitop, xix yãy mãnõg'ax, xix Mõyyex yõg xat'ax 'ãktux hitop. Yã' xohix te hãmmãxnã 'ohnãg. Yã' max'ah. ¹⁰ 'Ûtux hok, pu yãy kix hok yãy kix pax xop. 'Ûtux hok, tu xe' tux hok, pa' yĩpkox pip'ah. 'ãpu nõm tik nĩm. ¹¹ Yũmũ'ãte' yũmmũg, yã nõm tik kohe', yã' kuxa kummuk, tu yãy xũygãp-tup.

Puyã Topa xa hãmmãxnã'

¹² 'Ãte mõ'pok putup 'Ahat pe Tikik. 'Õnte xupep, 'ĩhã nũ' kõmẽn Nĩkop tu'. Noxk xip'ax 'õnte mõ'ãgmũg 'ãxix hã. ¹³ 'ãpu nõ 'ãtehet Yẽn, nõm te xat'ax yũmmũg, xix 'Apot nõ 'ãtehet, pu mõg, pu hãpkumep. ¹⁴ 'Ûmax, pu' xohix hãpxopmã max, pu nõ 'ãtehet 'ũhok xop, puyĩy xohix hãpxop popmã'.

¹⁵ Yã 'ũxohix nõnte te xa hãm'ãktux hu: "ãneo." Kaxĩy. 'ãpu, 'ãneo 'ãktux nõm te yũmũg putup pax Topa yõg putat max kopah. Pu yã Yeyox xa hãmmãxnã'. Tu ta tu' kux.

PAOT TE PINĚM PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot, 'ūkxip kanet kopah, Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu kanet kopak xip, ha yūmūg xape Tīmōn tek mūtik tihi', yīk mū'āte xa kax'āmi', Pinēm, yāk mūg mūtik hāpxopmāhā', ² ha 'kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi kamah, nōm te yāy tu nū'nāhā 'āpet tu', hak mū'āte kamah nū mīy tappet, yūmūg xape hex 'Apit pu' mīy, xix 'Akip pu' mīy, yā yūmūg mūtik hām kamah.

³ Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'.

Pinēm te' xape xohix putup pax

⁴ Pinēm, xatek mūn hāk xape xe'e', yīy 'āte Topa pu hām'āktux pax, tu 'āpekpaxex, tu Topa pu hām'āktux, hu: 'Āmax Topah! Kaxīy. ⁵ 'Āte hām'āktux tap, hu: Xate Topa yōg tikmū'ūn xohix putup pax, ha tikmū'ūn te' yūmmūg, tu' xuktux, ha 'āte' xupak, tu 'ākuxa yūm ka'ok'ax yūmmūg, ha 'yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah. ⁶ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu Kunnix hā hāmmaxnāhā', yīy 'āte Topa tu' xak, puyiy yūmū'ā yūmmūgā', 'ūyiy hām'yūmmūg, nūy yūmūg kuxa mām ka'ok yūmmūg, yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik hah. ⁷ Xatek mūn hā 'āxape', tuk mūn putup pax, tuk kuxa hittupmāhā', ha mōgnīynām. Yā xate Topa yōg tikmū'ūn kuxa xohix ka'ogāhā'.

Paot te Pinēm tu' xak, pu 'Onēy mō'nīynām

⁸ Yīy 'āte xa' xat'ax, 'āhā 'ātaknōy hah, xa hāpxopmā max. ⁹ Pa 'āte 'āp-tup pax xexka', hu xa tu' xak puxehnāg, yāk mūn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', huk xip kanet kopah Yeyox 'āktux tu', pa 'āte 'āxat 'ap putup'ah. ¹⁰ Hu xa tu' xak, 'Onēy pupi' xak, hak kutok putuk. 'Āte nō mōgāhā Topa yōg putat hā, yīy 'āhak-tok, ha kanet kopak xip 'īhāk mūn 'Onēy hā' tak, tu hām'yūmmūgāhā'. ¹¹ Hōmā 'Onēy hām kummuk 'āmūn pu', pa' hām max 'ūgmūn pu', xix 'āmūn pu hām maxp-tup nōmhā.

¹² Yīy mō'kutnāhā 'āha putpu', 'īhāk kuxa te' xak. ¹³ 'A 'āte mō'kutnāp-tup'ah, pāyā tu xip ka'ok nūnte, hu mōgnīynām, 'īhāk xip kanet kopah hām'āpak max'ax 'āktux tuk xip, pu 'Onēy 'ā miy pupi nō tuk tehet, ¹⁴ pāyā 'āte yāy pu' mīy putup'ah, tup-tup, xate 'ā hām'āktux, hu: "Yā' max, 'Onēy xihip 'āmūtik, nūy 'āhā 'ātehet," kaxīy. Yīy 'āte mō'kutnāhā 'āha, xayīy' tux hok pu putpu nū'.

¹⁵ Pe 'Onēy te xa hāptox ha' xip, nūy hōnhā tu' xip ka'ok 'āmūtik. ¹⁶ Hōmā' hām putup'ah, tu 'ōg kāmānat, tu' hōk hā' hām, pa hōnhā 'āmūn hā' xape, 'ātaknōy putuk, tu Kunnix hā 'āxape', ha yūmū'ātep-tup pax, 'āmūn xik mūn, yā yūmū'ā hā' xape xe'e'.

¹⁷ Xate 'āhā 'āxape, 'īhā 'Onēy xānā', pu 'āpet tu mō'xip, xatek mūn xānā'ax putuk. ¹⁸ Ha hāpxop 'ūm xa' xupxet, kopxix tu pago. ¹⁹ Nūnte 'āte kax'āmi tappet tu', hu: Ūgmūn yā Paot, tu 'Onēy pupi pagop-tup. Kaxīy. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, tu yā Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, ha Kunnix te 'ākuxa hīnnā xe'e', 'āte xa' xuktux hah, yīy xatek tu 'ā tu yāy xit'ax hā ta nemēn, pāyā 'a 'āte xa' xuktux putup'ah. ²⁰ Ūkxape: 'Āpu 'ūgmūn pupi 'Onēy putup pax, yūmūg xuxyā pupip-tup pax, nūy 'ūgkuxa 'ūm hittupmā', nūy 'āmūn te 'āhā' taknōy.

²¹ 'Āte xa kax'āmi', 'īhāk kuxa yūm ka'ok xa', tu hām'yūmmūg. Yā xate hāpxopmāp-tup māynāg, nūy 'Onēy hā 'āxape xe'e'. ²² 'Āxop te Topa pu

hām'āktux, tu tu' xak, pu 'āhak mōgā', ha 'āte' hip, pu Topa xe mōgkutnā', yīy 'āte 'āpet tu mō' xip putup.

Tuk-nāy tu 'āneo

²³ 'Epaṗ te 'āneo, yā kanet kopa' xip 'ūgmūtik. Yeyox Kunnix pu' hām, hu kanet kopa' xip. ²⁴ Xix Mā'ak, xix 'Anixtah, xix Nep, xix Nok te 'aneo. Yā' xohix tek mūtik hām.

²⁵ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'. Tu ta tu' kux.

'EMEO XOP YŌG TAPPET

Topak-tok

¹ Hōmā hāmyāxatamuk xohix hā Topa te hām'āktux pax, tu hām'āktux punethok Yoneo xop yōg mōnāy xop pu', ha tik xop te Topa pupi hām'āktux, nūy mōnāy xop pu' xuktux, ² pa Topak-tok te yāy Tak pupi hām'āktux nōmhā, tu yūmū'ā' xuktux. Nō'ōm te Topa yūmūg Tak mūtik hām xexka xop xohix mīy, ha Topa tek-tok yāy kutnāhā', pu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, xix pekkox yōg hāpxop xohix pop kamah, ³ yāk-tok max, tu Topa max xe'ēgnāg putuk, tu yā Topa xe'ēgnāg kamah. 'Ūyīy'ax ka'ok, hu hām xexka xop xohix xat, xix pekkox xop xohix xat, pu tu pip ka'ok, ha māyōn xop mām ka'ok, xix kōnāg xexka xup ka'ok kamah, ha tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', tu' tupmā kux, 'ihā pekkox ha' mōg, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīm xe'e hā' yūm.

Topak-tok xix pekkox yōg nū'pok xop

⁴ Pekkox yōg nū'pok xop xexkak-tōgnāg, ha Topak-tok xexka xe'ēgnāg, yīy Topa te nū'pok xop 'āxet'ax ka'ok mīy, tuk-tok 'āxet'ax mīy max xe'ēgnāg. ⁵ 'Ap ta nū'pok xop pu hām'āktux'ah, nūy yā nōm xop yāy kutok 'āktux hok, pa yāy kutok pu hām'āktux, hu:

“Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāk kutok 'āktux,” Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

“Ūgmūn yā 'ōg 'Ātak.

Yā 'āmūn yāk kutok,” kaxīy.

Tuk-tok pu' xuktux. ⁶ Tuk-tok puxet nū'kutnāhā hāhām tu', ha' xip ta tu', ha:

“Pūyā pekkox yōg nū'pok xop xohix kuxa' yēy 'ākeppah,

nūy tu nūktettex,” kaxīy.

⁷ Pa nū'pok xop 'āktux, hu:

“Pūyā tu hām mō'ka'ok, kuxap putuk,

pūyā nōm kāmānat xop yā ka'ok,

tu 'āmuuh putuk kamah,” kaxīy.

⁸ Tu yāy kutok pu hām'āktux, hu:

“Topah, xate' xat mō kuma 'āmōg, tu' xat kux 'ohnāg,

tu 'ōg tikmū'ūn xat max, nūy tu hāmyok mīy.

⁹ Xate hāmyok mīy'ax putup pax, xix hāpkohe mīy'ax putup nōg,

yīy 'ōgnū Topa te xa yāy kutnāhā', xa tikmū'ūn hā 'āxexka',

nūy 'ākuxa hittup xexka', ha 'āxapek-tōgnāg xop,” kaxīy.

¹⁰ Tu xe yāy kutok pu hām'āktux, hu:

“Hōmā 'āmūn te māxap, tu hām xexka xohix mīy,

yāy yīm hā pekkox mīy, tu hāpxop xohix mīy.

¹¹ Ha pekkox te yāy xaxogāp-tup, tu' nōg,

xix hāhām te yāyxaxogāp-tup, tu' nōg,

pa ta tu 'āxip ka'ok,

ha hāmyāxatamuk xohix punethok nōg, puxix pekkox xix hāhām kutut,

tu' nōg putup, tu topixxax kutut putuk nōg,

¹² ha tikmū'ūn te topixxax kutut xut,

nūy nō tup hā' yānān, nūy tu mō'tat,

ha kaxīy xate pekkox xut putup, xix hām xut putup,
 nūy nō nōy yānān tup mīy,
 pa 'āxip ka'ok, tu kutut 'ohnāg," kaxīy.

¹³ Ha Topa te pekkox yōg nū'pok xop xānā 'ōhnāg, pu yūhūm, pa yāy kutok xānāhā', hu:

“Yūhūm 'ūgyīp xe'e hā, 'āte nōm kummuk xop nōā',
 yīy hip, 'āte nōm kummuk xop nōā',
 tu nōm xop xa tu' gāy xop nōā', tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu',
 ha ta xate' hip, puyī' xohix yīpkox pi' 'āxat'ax tu'," kaxīy.

¹⁴ Tep te xīy pekkox yōg nū'pok xop? Yā' koxuk xe'e xop, tu Topa pu hāpxopmāhā', ha nū'pok, nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām, puyī' mōg, hu mōxakux pekkox tu'.

2

Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit

¹ Āpu yūmūg yīpkox pip, hām'āpak max'ax pu yūmūg yīpkox pip, 'ūyīy hāpxopmā kummuk hok. ² Pekkox yōg nū'pok xop te hām'āktux, tu hāpxe'e 'āktux, ha Topa te' yīpkox hok xop pu hāpkummugāhā', ³ Tu yūmūg kuxa kummuk xit'ax, tu yūmū'ā hāmmax xe'ēgnāg nā'ax, pa yūmūg yīpkox hok, puxix Topa yūmū'ā hāpkummugā xexka', yūmū'āte Yeyox yōg hām'āktux putup nōg hah. Ha' xuktux hāmāxap, ha hām'āpak xop te' yīkopit, tu hāpxe'e 'āktux, ⁴ ha Topa te hāpxe'e 'āktux kamah, hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, yā hāpxopmā xe'ēgnāg punethok, pu tikmū'ūn pēnā, nūy kuxa' yēy, yā tikmū'ūn te nōm mīy hok. Ha Topa Koxuk tep-tup pax, hu tikmū'ūn ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok.

Yeyox Kunnix te' kuxa kummuk xit

⁵ Ha Topa te pekkox yōg nū'pok xop yīmōgatus 'ohnāg, pu pekkox tu 'ūyōg tikmū'ūn xat. Āmhok. Pāyā yāy kutok Yeyox yāykutnāhā pu tu xat. ⁶ Ha Topa yōg tappet te:

“Tikmū'ūn yāk-tōgnāg, pāyā Topa te nōm hāmpe'paxex, nūy 'ūxutigā'.

⁷ Ha hōnhā tikmū'ūn kutōgnāg, ha pekkox yōg nū'pok xop xexka',

pa Topa te tikmū'ūn xexkānāhā', pu tu xat,

⁸ Tu' ka'ogāhā', pu tu hep xop xohix xat," kaxīy.

Hamūn. Tappet te' hep xop xohix xat'ax 'āktux, 'a yūmū'āte' pēnā'ah nōmhā, 'ap tikmū'ūn te' hep xop xohix xat pēnā'ah. ⁹ Pāyā yūmūg kuxa te Yeyox pēnāhā', yā hāpxip kutōgnāg 'hāk-tōgnāg, Topa tep-tup hak-tōgnāg, ha nū'pok xop xexka', pa Yeyox xok, tu' hep xop xohix pupi' xok, pu Topa yūmū'ā hāmmaxnā', hu' xexkānā xe'ēgnāg nōmhā, 'ūxok hah xexkānāhā'. ¹⁰ Topa te hāpxop xohix mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tuk-tok xop putup, puyīy tu max xe'ēgnāg, nūy Topa putuk tu max xe'ēgnāg. Yīy Yeyox xūy, pu Topa' xūy'ax hā Yeyox yōg hāpxopmā'ax kuxyā'. Yā Yeyox te Topa yōg putat hā yūmūg mōgāhā'.

¹¹ Tu tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', ha nōm xop te Topa hā' Tak, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop hā Ātak, yīy Yeyox yāy xape xop 'āktux, 'ap xape tu yāyhāhup'ah. ¹² Yīy tappet te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āktux, hu:

“Topah, 'ātek xape xop pu 'āmūn 'āktux putup,
 tu 'ōg hāpxopmā'ax ka'ok 'āktux putup,
 tu xa kutex putup, nūy Topa hām'āktux max,
 puyīy tikmū'ūn xohix yāykotīnnānā' pip," kaxīy.

¹³ Ha tappet te xe:

"Topah, 'ügkuxa yüm ka'ok 'ämün kopah," kaxiy.

Tu xe:

"Nüntek xip, 'ügkutok xop tek mütik pip,

Topa te 'ügkutok popmähä'," kaxiy.

¹⁴ Yeyox tek-tok 'äktux, ha tikmü'ün xe'e, 'ap koxuk'ah, yā yīn pip, xī yīn hep 'āta', yīy Yeyox te yümü'ā hä tikmü'ün kutok, nūy tu xok, nūy Hāmgyāgnāg nōā', nōm tep-tex. ¹⁵ Ha tikmü'ün kuxānōg, tu' xok'ax yīpkutuk, 'üyōg hāmāxatamuk xohix hä' yīpkutuk, ha Yeyox te nōm xop kuxa māmähä, nūy nō kuxānōg kuxyā', pu tu hittup. ¹⁶ Yeyox nūn. Tep ha' nūn? 'Ok nūn, nūy pexkox yōg nū'pok xop mō'nīynām? 'Ämhok. Yā Topa yōg tappet te: 'Ünūn, nūy mōnāyxor hittap 'Amanām mōkputox hä tu tehet," kaxiy. ¹⁷ Hamün. Yīy Yeyox yāyhä tikmü'ün kutok, nūy tu xape xop putuk, nūy xape hä 'ämānex xexka xe'ēgnāg. 'Ümax, tu tikmü'ün kuxa ka', tu Topa tu hāpxopmähä', tu tuknōg 'ohnāg, nūy tikmü'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ¹⁸ Yā Yeyox xūy, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg, hu hōnhä tikmü'ün hä tu' tehet, tu' ka'ogähä', puyiy tu yāy putup'ax mīy hok kamah, nūy hāpxopmā kummuk hok.

3

Yeyox xix Mōyyex

¹ 'Äkuxa mām ka'ok Yeyox kopah, huk mün hä 'āxape xop, ha Topa te 'āxānähä kamah. 'Äpu Yeyox 'üm pe'āpaxeh, yā Topa te nū'kutnähä', pu 'ämānex xat'ax yōg hām'ax hä tu' hām, ha yümüg kuxa mām ka'ok nō 'ämānex xat'ax kopah. ² Topa te Yeyox yāykutnähä', pu tu hāpxopmā', ha kaxiy mōnāyxor hittap Mōyyex te hāpxopmā max, yāy xape xop xohix kopa hāpxopmā max, tu' tuknōg 'ohnāg. ³ Tikmü'ün te mīptut max pe'paxex kutōgnāg, pa tikmü'ün te mīptut mīy, ha nōm tu pe'paxex xexka'. Kaxiy mōnāyxor hittap Mōyyex yā xexka 'Iyaet yōg tikmü'ün kopah, ha Yoneo xop te nōm 'äktux max, pāyā Yeyox mün xexka xe'ēgnāg, tu Topa yōg tikmü'ün xohix hä' xuxyā', yā Topak-tok xe'e'. ⁴ Kaxiy mīptut 'üm te yāy 'üm mīy 'ohnāg, ha Topa te hāpxop xohix mīy. Hōmā Topa te 'Iyaet yōg mōnāyxor xānähä', puyiy yāy hä tikmü'ün. ⁵ Mōyyex hām Topa pu', 'üyōg kāmānat tu', tu yāy xape xop kopa' hām, tu tuknōg 'ohnāg, tu Topa pupi tikmü'ün pu hām'äktux, tu: "Topa te hām'äktux putup," kaxiy. ⁶ Pa Kunnix te hāpxopmā xexka, tu' tuknōg 'ohnāg, yāy Tak pu' hām tu', tu yāy xape xop pēnā max, ha Kunnix hä yümüg xape, 'Ihä yümüg kuxānōg hok, 'Ihä yümüg kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip.

⁷ Yīy Topa Koxuk te:

"Hōnhä 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak,

⁸ 'Äpu, 'İpkox pi', ka 'ōg mōnāyxor yōg hāpxopmā'ax mō'tat,

ha mōnāyxor yīpkox 'ohnāg, tu Topa gāyähä',

'Ihä hām panip xexka tu' pip," kaxiy.

⁹ Tu xe:

"Önte 'ōg mōnāyxor tek yīkopit, tuk gāyähä',

pāyā yōgnū hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnā tap,

hāmāxatamuk xohix te 40 hä' pēnähä',

¹⁰ Yīk gāy nām nōm tikmü'ün tu', tu:

'Yā' kummuk pax, tu hāmpe'paxex kummuk,

tu yōgnū putat xak punethok, hāpkummuk mīy hu','

¹¹ huk gāy, tu yāy 'āxet'ax hä hām'äktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hä mō'āxakux hok,

nŷy 'ŷgmŷtik tu hāpxopmā kux hok,' kaxīy."

¹² Ūkxape xop, 'ōg pa 'āti', ka Topa yōg putat xak, 'ākuxa kummuk tu' xak, xix 'ākuxa mām hok tu' xak, ka Topa xe'ēgnāg nīm. ¹³ Āpu hōnhā mō 'ānōy mō'nīynām, 'āmnīy xohix hā mō'nīynām, 'Ihā Topa te tikmŷ'ūn xānāhā', puyīy Topa pu' yīpkox pi'. Yā hōmā Topa yōg tappet te hōnhā 'āktux, tu: "Hōnhā Topa te hām'āktux," kaxīy. Āpu, 'āxop yāy nōy ka'ogā', ka 'āyīpkox mo' yāy yīnnīn, yāy pu' koit tu', xayīy hāpxopmā kummuk hok. ¹⁴ Hōmā yŷmŷg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, yā yŷmŷg kuxa mām ka'ok mō kumak mōg, kopxix Kunnix hā yŷmŷg xape'.

¹⁵ Yīy Topa yōg tappet te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpax, 'āpu 'āyīpkox pi', ka mōnāyxor yōg hāpxopmā'ax tat, ha mōnāyxor yīpkox 'ohnāg, tu Topa mŷtik yāytuk-mīy," kaxīy.

¹⁶ Ū 'ūm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu nŷ mŷtik yāy tuk-mīy? Yā mōnāyxor te Mōyyex pe' mōg, tu hām'āpak, tu yāytuk-mīy, ha Mōyyex te nōm mōy tap hāpxexka 'Eyit kopah. ¹⁷ Ū 'ūm tu Topa gāy hāmyāxatamuk xohix te 40 hā ta tu' gāy? Yā tikmŷ'ūn te hāpxopmā kummuk, hu' xakix hām panip xexka tu'. ¹⁸ Ū 'ūm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, 'Ihā' yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu: "Ōm xop 'ūkxip'ax hā mōxakux hok, nŷy 'ŷgmŷtik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy? Yā tikmŷ'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu Topa mŷtik yāytuk-mīy. ¹⁹ Yīy yŷmŷ'āte hāmyŷmŷg, yā' mōxa 'ohnāg, nŷy Topa yōg xip'ax hā mōxakux, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu' mōxa 'ohnāg.

4

¹ Hōmā Topa te yŷmŷ'ā hām'āktux xex, tu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Ūkxip'ax hā mō'āxakux'ax, nŷy 'ŷgmŷtik 'āpi'," kaxīy. Āpu, yŷmŷg pa 'āti', nŷy Topa yōg xip'ax hā mōxakux xe'e'. ² Tikmŷ'ūn hittap te' xupak, ha yŷmŷ'āte' xupak kamah, tu hām'āpak max'ax 'āpak, kamah, pa tikmŷ'ūn hittap kuxa 'ūm mām 'ohnāg Topa kopah, yīy Topa te nōm pu hāmmaxnā 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ³ ha yŷmŷg kuxa mām ka'ok, tu Topa xip'ax hā mō yŷmŷ xakux, nŷy Topa mŷtik hāpxopmā kux, ha:

"Ūggāy, hu yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu: 'Nōm xop tek xip'ax hā mōxakux hok, nŷy 'ŷgmŷtik tu hāpxopmā kux hok.' Kaxīy."

Topa te' xuktux tap, 'Ihā tu hām xexka xohix mīy tu hāpxopmā kux. ⁴ Yā Topa yōg tappet te hāptup te 7 'āktux, yā hāptup xe'e', hu: "Topa te hāpxopmā kux, tu hāptup te 7 'Ihā hāpxopmā 'ohnāg, hāpxopmā kux tu'," kaxīy. ⁵ Tu xe: "Nōm xop te Topa xip'ax hā mōxakux hok, nŷy nŷ mŷtik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy. ⁶ Tikmŷ'ūn hittap te hām'āpak'ax max 'āpak hāmāxap, tu Topa xip'ax hā mōxakux hok, nŷy nōm mŷtik tu hāpxopmā kux hok, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu', pāyā' nōy xop mōxap-tup, nŷy Topa mŷtik tu hāpxopmā kux. ⁷ Hāmyāxatamuk xohix nōg 'Ihā Topa Koxuk te xe hām'āktux, ha mōnāyxor Namix te Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak. 'Āpu, 'ipkox pi'," kaxīy.

⁸ Pax pu mōnāyxor hittap Yoyoe te tikmŷ'ūn mōgā, pu Topa xip'ax hā mōxakux, nŷy tu hāpxopmā kux, puxix Topa xe' xuktux hok mōnāyxor Namix

pu'. Pāyā mōnāyxop mōxa 'ohnāg, 'ūyīpkox 'ohnāg tu', yīy Topa te' xuktux 'ūxeheh. ⁹ Pa hāptup xe'e mō'nāhā Topa yōg tikmū'ūn pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu mō'nāhā', tu Topa yōg hāptup te 7 putuk, 'thā Topa te hāpxopmā kux. ¹⁰ Tikmū'ūn te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy nōm mūtik tu hāpxopmā kux, puxix hāpxopmā'ax xohix tu kux, tu xe hāpxopmā 'ohnāg, Topa te hāpxopmā kux putuk. ¹¹ 'Āpu yūmū'ā Topa xip'ax hā mōxakux kamah, nūy Topa mūtik yūmūg hāpxopmā kux. 'Āpu yūmūg yīpkox pip Topa pu', ku'u yūmūg tikmū'ūn kummuk putuk, tu yūmū'āte mōxakux 'ohnāg.

¹² Yā Topa yōg hām'āktux xip ka'ok. Tikmū'ūn mīkax xexka 'ūxox tix hā' xuhmīy, tu' xuhmīy nūy 'ūyīn xit, nūy tu' kup mūggā'. Ha kaxīy Topa yōg hām'āktux ka'ok, tu yūmū'ā yāy kuxa yūmmūgāhā'. Yūmū'āte mō'kupix, xix hām'āpax, puxix nōm hām'āktux yāy pekpxax'ax yūmmūgā', tu yāy pekpxax xohix yūmmūgāhā' xix yāy putup'ax yūmmūgāhā', 'ūyīy yāy kuxa yūmmūg, ¹³ yīy tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xaptop hok Topa pu'. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn yōg hāmpe'paxex xohix yūmmūg, ha Topa pu yūmūg xohix te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup.

Yeyox te 'āmānex xop xohix xat'ax

¹⁴ 'Āpu yūmūg kuxa mām ka'ok, yā hōmā yūmū'āte hām'āktux, tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. Yūmū yōg 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg te Topa ha' mōg, tu' keppa' xip, yā' xuxet'ax Topak-tok Yeyox. ¹⁵ Tu yūmūg kuxa ka', yūmūg pu'uk ha yūmūg kuxa ka', ha' kummuk xop te yūmū'ā' kummugāhā', 'ūyīy hāpkummuk mīy, tu Yeyox kummugāhā kamah, puyīy hāpkummuk mīy, pāyā hāpkummuk mīy 'ohnāg. ¹⁶ 'Āpu yūmūg mōg, yūmūg kuxānōg hok. Yā Topa ha yūmūg mōg, nūy nōm pu hām'āktux, ha Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', xix yūmūg kuxa ka', xix mō yūmūg nīynām.

5

¹ Topa te 'āmānex xat'ax yāykutnāhā', tu tikmū'ūn kopa' yāykutnāhā', pu tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu', ha Topa te 'āmānex xohix yīmōgatux, pu xokxop mō'hap, xix hāpxop, nūy Topa pu haxyā', puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ² Ha 'āmānex xat'ax yā pu'uk kamah, nūy hāmyūmmūg hok xop hā' tot, nūy hāpkummuk mīy'ax xop kuxa ka'. ³ 'Ūpu'uk, hu yāy mūn pu hāpxop mō'hap hāmāxap, nūy Topa pu' haxyā', puyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux, hak-nāy tu 'āmānex te tikmū'ūn pu mō'hap kamah, puyīy Topa' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā kamah. ⁴ Tikmū'ūn te' xak 'ohnāg pu Topa yāykutnā', puyīy tu 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Topap-xehnāg te yāykutnāhā', tu mōnāyxop 'Anām yāykutnā hāmāxap.

⁵ Ha kaxīy Kunnix te' xak 'ohnāg, pu Topa' yāykutnā', puyīy yāyhā 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Pa Topa te:

“'Āmūn yāk kutok!

Hōnhā 'āte xa hā 'ūgkutok 'āktux,” kaxīy.

⁶ Ha Topa yōg tappet te xe hām'āktux, hu:

“Tik hittap Mēkiyenek yā 'āmānex mō kuma' mōg, hā kaxīy 'āmūn yā 'āmānex mō kuma mōg kamah, tu' kux 'ohnāg,” kaxīy.

⁷ Yeyox xip hām tu', 'thā Topa pu hām'āktux, tu ta tu' xak, tu' yīy ka'ok, tu' potaha', pu Topa' tux hok pu tikmū'ūn putex hok, ha Topa te' xupak. Yā yāykutōgnāg pe'paxex hah. ⁸⁻⁹ 'Ūk-tok, pāyā' xūy, nūy tu yīpkox pip yūmmūg,

tu hãmyũmmũg max, hu tikmũ'ũn kuxa kummuk xit'ax, tu tikmũ'ũn yĩpkox pip xop kuxa kummuk xit'ax, nũy tu mō kuxa max tat 'üyānān tu'. ¹⁰ Yā Topa te yāy kutok yāykutnāhā', puk-tok yāyhā' xat'ax, tuk-tok pu hām'ãktux, hu:

“Āmũn yā 'āmānex xat'ax, tu tik hittap Mēkiyenek putuk,” kaxīy.

Ōg pa mōxip, xayīy kuxa yũm kux

¹¹ Yā 'ũgmũ'āte 'āmānex 'ãktux pu' max, nũy xa Yeyox 'ãktux, yā yũmũ yōg 'āmānex xat'ax, ha xa hām'ãktux punethok, nũy xa hãmyũmmũgā', pāyā 'ãp-tox ka'ok. ¹² Hãpxip punethok hã 'ãxop te Topa yōg hām'ãktux'ax 'ãpak, pāyā 'ãxop te hãpxaxok, hu 'ãnōy pu hãmyũmmũgā hok. Kaxxop te hãmyũmmũg 'ohnāg, tu' yōktat puxehnāg xak, hu' xo'op, 'ap te xogyĩn mā'ah. Hã kaxīy 'ãxop te hām'ãpak kutōgnāg, tu hãmyũmmũg 'ohnāg, kaxxop putuk, 'ap hām'ãktux ka'ok 'ãpak'ah, 'ãp-tox tuknōg tu'. ¹³ Kaxxop pu'ũgnāg te' yōktat hep xo'op, tu hãmyũmmũg 'ohnāg, 'ok pe hãmyok, 'ok pe hãpkohe'. Hã kaxīy 'ãxop te hām'ãktux te mãxap yũmmũg, pāyā hām'ãktux ka'ok yũmmũg 'ohnāg, hu hãpxopmā'ax kopit kummuk. ¹⁴ Yā' xiptap xop te xogyĩn māhā', tu hãmyũmmũg, tu hām'ãktux ka'ok pe'paxex, nũy tu hãmmax yũmmũg, nũy tu hãpkummuk yũmmũg, puyīy hãpxopmā max.

6

¹ Āpu yũmũ hãmpē'paxex max, nũy hãmyũmmũg, nũy 'ũxiptap xop putuk yũmũ'āte hãmyũmmũg, nũy hãmyũmmũg'ax te mãxap yũmmũg max. Yā nōm hãmyũmmũg'ax te: Topa te tikmũ'ũn kuxa kummuk xit, hãpxopmā'ax hok hã' xit, nũy kuxa max mō'tat 'üyānān tu'. Tikmũ'ũn kuxa yũm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hok hã' kuxa xit. Kaxīy. Yā hãmyũmmũg'ax te mãxap 'ōhōm, ha yũmũ'āte hãmyũmmũg. ² Ha kama hãmyũmmũg'ax te mãxap, pu' kuxa mām ka'ok xop 'ũnōy putox pix, 'ũkuxa yũm ka'ok hah, ha' nōy putox yĩmũ' yĩm xix, puyīy Topa Koxuk ka'ogā', 'ãxop te hãmyũmmũg kamah. Yā kama hãmyũmmũg te mãxap, hu: Topa te' xakix xop putpu' hĩnnāp-tup, ha hãptup xe'e mō'nāp-tup, 'hã Topa te' hep xop xohix yōg hãpxopmā'ax kopit, tu' kummugāp-tup 'üyānān tu', tu hãpxaxok 'ohnāg. Yā hãmyũmmũg te mãxap 'ōhōm. ³ Āpu yũmũ'āte hām'ãktux kuxyā', 'üyīy hām'ãktux nōy 'ũm'ãktux, puyīy Topa yũmũ'ā hām'ãktux ka'ok yũmmũgā'.

⁴ Topa yōg putat xak hok. 'Āxop te putat xak, nũy hãpxopmā kummuk, ta putpu 'ãnũn hok. Tikmũ'ũn te Topa yōg putat hã' mōg tap, tu pexkox yōg hãpxop paha', Topa Koxuk te nōm ka'ogāhā', ⁵ ha Topa yōg hām'ãktux max xex 'ũkuxa kopah, tu pexkox ka'ok'ax yũmmũg, ⁶ tu Topa yōg putat xak, nũy putpu tu nũn hok, puxix Topa xe' hupmā hok, puyīy yāy yōg hãpxopmā'ax kummuk kux. Āmhok. Yā' nōy te Topak-tok 'ãktux kummuk, tu Yeyox mũn pu hãpkummugāhā'. Tu tep putep putuk? Tu' kummuk xop putuk, nōm xop te Yeyox putex, ha' kummuk xop putuk, hu ta Topa yōg putat xak. Yā Yeyox pu' hupmā xexka'.

⁷ Hām max te tex punethok pop, ha hãpxop punethok xokax, tu' tuk, ha hãpxa xuxyā hittup, ha Topa te nōm pu hãmmaxnāhā'. ⁸ Ha hām nōy te mĩmyām punethok pip, xix mĩxux kummuk pip, yīy Topa te nōm pu hãpkummugāhā', ha tikmũ'ũn te' gōy hax nām. Tikmũ'ũn te Topa yōg putat xak, tu hãpxa kummuk putuk, hãpxopmā kummuk tu'.

⁹ Ūkxape xop: 'Āte hām'ãktux hã xa hãmyũmmũgāhā', tu hãpxa 'ãktux, nũy xa tikmũ'ũn kuxa 'ãktux. Yā Topa te xa hãmmaxnāhā', 'a 'ãxop te hãpxa kummuk

putuk'ah, nôm Topa tep-tup nōg. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te hāp̄xa max putuk, yā 'āmōg kuma mōg Topa yōg putat hā. ¹⁰ Topa te hāmyok mīy, tu 'ōg hāp̄xopmā'ax xaxok 'ohnāg, ha 'āxop te Topap-tup pax, yīy 'āxape hā tu tehet, nūy nôm xop mō'nīynām. ¹¹ 'Ūgmū'āte 'āp-tup, xa 'ahittup hā Topa yōg putat hā 'āmōg, nūy tu mō kuma mōg, nūy pexkox yōg hāp̄xop hip, nūy pop. ¹² 'Ākuxa tuknōg hok, pa 'ākuxa mām ka'ok, nôm xop putuk, nôm xop te Topa yōg putat hā' mōg tap, xayīy pexkox yōg hāp̄xop pop kamah. Yā Topa te xa hām'āktux xex kamah, nôm xop putuk.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Hōmā Topa te hām'āktux xex mōnāy^{xop} 'Amanām pu', tu yā' hitop xex hok, tu' xexka xe'ēgnāg, ha' xohik-tōgnāg, yīy yāy 'āxet'ax hā hām'āktux, nūy hām'āktux xex, ¹⁴ hu 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āte xa hām'āktux xe'e', yā 'āte xa hāmmaxnāp-tup, xate yāy kutok pit put putup, pu 'āmōkputox xohix punethok," kaxīy. ¹⁵ Yīy 'Amanām te' hip, tu mōktu yāy kutok put, tu yāy mōkputox pēnāhā'. ¹⁶ Tikmū'ūn 'ūm te' nōy pu hām'āktux xex, hu: Hāptup, kopxix nū', nūy xa pago. Topa te hāmyūmmūg, 'Āte' koit'ah." Kaxīy. Tu Topa 'āxet'ax 'āktux 'īhā ta tu hām'āktux xex, puyī' nōy kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, nūy nōy kuxa' yēy. ¹⁷ Topa te hām'āktux xe'e', pu tikmū'ūn yīkopit hok, hu yāy 'āxet'ax 'āktux, 'īhā yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nôm xop te hāp̄xop pop'ax pu hām'āktux xex. ¹⁸ Topa 'ap te koit'ah, tu hām'āktux xex, xix hāp̄xopmāhā', tu yāy 'āxet'ax hā hāp̄xopmāhā', tup te koit 'ohnāg, pu yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy tu hip, pu Topa yūmū'ā hāmmaxnā', 'ū yūmūg kuxa hittup. ¹⁹ Hu yūmūg kuxa mām ka'ok, tu yāy pu yīkopit 'ohnāg, pāyā yūmū'āte' hip, 'ūyīy Topa keppa yūmūg pi'. Mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha pīpkup putux xexka te mīpkox tu' hīy, tu kōnāg kopa' yūm, puyīy mīpkox mōg hok kōnāg yīmū', ha kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, tu Yeyox puxehnāg kopa' mām ka'ok. Kamah 'āmānex xexka te Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā', tu topixxax max mō'yīnnīn'ax hā mō'nāhā', nūy Topa keppa' xihip. Ha yūmū'āte' hip kamah, nūy pexkox yōg xip'ax tu 'āmōxaha', nūy mōxakux, nūy Topa keppa yūmūg pi'. ²⁰ Yeyox te pexkox tu' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', nūy yūmū'ā hāmmaxnā', yā 'āmānex xop xat'ax xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu tik hittap Mēkiyenek putuk.

7

¹ Nôm tik Mēkiyenek te kōmēn Xanēm yōg tikmū'ūn xohix xat, tu Topa xe'ēgnāg hā 'āmānex, ha 'Amanām te' gāy xop mūtik yāy^{kix}, tu' xexka xop kix, tu yāy^{kix} kux, tu ta' mōg, yāy pet ha putpu' mōg, ha ta Mēkiyenek te' pēnāhā', tu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā'," kaxīy. ² Ha 'Amanām te' popmāhā hāp̄xop, 'ūyōg hāp̄xop yāg te 10, tu 'āmānex pu' yāg puxet hōm, ha 'Amanām te nôm hāp̄xop mōy tap 'ūgāy xop tu'. Yā Mēkiyenek 'āxet'ax nōy mīy, tu: Hāmyok xat'ax, kaxīy. Ha kōmēn Xanēm 'āxet'ax mīy, hu: 'Ūkuxa yūm'ax, kaxīy. Yīy 'āmānex 'āxet'ax nōy te: Tik te tikmū'ūn xat'ax, tu tikmū'ūn kuxa māmā'ax, kaxīy. ³ Ha tikmū'ūn te 'āmānex yā tak yūmmūg'ah, xi' tut yūmmūg'ah, xi' yōg mōnāy^{xop} yūmmūg'ah, xix hām 'ūm hā 'ūtut te' put'ax 'ūm yūmmūg'ah, xix 'āmñīy 'īhā' xok yūmmūg'ah, yā Topak-tok putuk, tu yā hāmyāxatamuk xohix hā 'āmānex, ha' kuxa 'ohnāg.

⁴ 'Ūyūmmūg. Mēkiyenek yā' xat'ax, yīy mōnāy^{xop} hittap 'Amanām te' hōm hāp̄xop yāg puxet, ha' gāy^{xop} tu nôm hāp̄xop mōy tap. ⁵ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox te tikmū'ūn tu' yāg puxet pa', 'ūnōy yāg te 10 yā tikmū'ūn

yōg, ha Nemi yōg xop te yāy yōg tikmū'ūn tu' paha', yā kama 'Amanām hā' mōkputox. ⁶ Pa Mēkiyenek mūn 'a Nemi hā' mōkputox'ah, pa 'Amanām tu hāpxop ta tu' yāg puxet paha', tu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā'," kaxīy. Yā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex tap. ⁷ Yā tik xexka xop te hām'āktux, ha tik kutōgnāg xop te hām'āpak. 'Āxop te hāmyūmmūg. Yīy Mēkiyenek te hām'āktux, ha 'Amanām te' xupak. ⁸ Ha 'āmānex xop te' yāg paha', tu hāpxip 'Thā' xakix, ha' nōy te' yānān tu' paha', tu mōktu xakix kamah, tikmū'ūn xohix putuk. Pa Topa te Mēkiyenek hi xe'e' āktux, ha mōnāyxop yōg hāpxop 'ūyāg paha'. ⁹ Yā Nemi te 'Amanām mūtik pago, ha' mōkputox te yāy yōg tikmū'ūn tu' pop. ¹⁰ Tikmū'ūn te hām'āktux hu: Nemi mūg tut te' put 'ohnāg, 'Thā' xuxyā 'Amanām te Mēkiyenek pu pago, yīy Nemi te 'Amanām mūtik pago kamah. Kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux. Yā mōnāyxop 'Amanām te yāy putix pupi pago.

¹¹ 'Īyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha' xat'ax te 'āmānex xop' āktux, 'ōhōm 'Anām mōkputox, yā 'Anām xop te Nemi hā' mōkputox, tu mōktu Topa pu' hām, 'ap puxi'ah, 'ūkuxa tupmā hok tu', yīy 'āmānex nōy nūn, yā Yeyox Kunnix nūn, tu Mēkiyenek putuk, tu 'Anām yōg 'āmānex xop putuk 'ohnāg. ¹² Yā 'āmānex nōy, yī' xat'ax nōy kamah. ¹³⁻¹⁴ Yā yūmūg xuxyā Yeyox nūn, nūy 'āmānex yōg hām'ax hā' hām, tu Yona xop yōg tihik, 'ap Nemi yōg tik'ah, ha Yot xop te 'āmānex yōg hām'ax hā' hām 'ohnāg, yā Mōyyex te Yona xop xat 'ohnāg, pu tu hām.

Āmānex xat'ax yā Mēkiyenek putuk

¹⁵ 'Āxop te hāmyūmmūg'ax. 'Ūnūn 'āmānex nōy, tu Mēkiyenek putuk, 'ap Nemi hā' mōkputox'ah. ¹⁶ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox puxet hām, nūy Yoneo yōg tikmū'ūn hā' 'āmānex, ha tikmū'ūn te yāy kutnāhā', pu tu hām, pāyā yūmūg xuxyā te yūmū'ā hā' 'āmānex xexka', 'ūhi kux 'ohnāg hā yūmū'ā hā' 'āmānex. ¹⁷ Yīy Topa yōg tappet te: "Tik hittap Mēkiyenek yā 'āmānex, tu' kux 'ohnāg, hā kaxīy 'āmūn yā 'āmānex kamah, 'akux putup 'ohnāg!" kaxīy. ¹⁸ Yīy Topa te' xat'ax nōā'. Yā tikmū'ūn pu'uk, 'a hāpxopmā max yūmmūg'ah, tu' yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu', Mōyyex te' xat, ¹⁹ pāyā yāy kuxa tupmā hok, pu tu max, tu hāmmax hip, pu Topa nūnnā', puyīy tu yāy mūtik ti mō'kuma' mōg. Pāyā Yeyox nūn, yīy yūmū'āte' hip, puyīy yūmūg mōgā Topa yīkāgnāg hah.

²⁰ Yā Topa te' xat, pu Nemi yōg 'āmānex xop tu hām, pāyā nōm xop pu hām'āktux 'ūm xex 'ohnāg, pu tu hāpxopmā kux. 'Āmhok. ²¹ Pāyā hām'āktux xex 'āmānex nōy pu', yā Yeyox mūn pu hām'āktux xex, hu:

"Topa te xa hām'āktux xex,
tu yāy pu' hupmāp-tup 'ohnāg, tu:

"Amūn yā 'āmānex xe'e', 'ap 'ākux 'ohnāg.'" Kaxīy.

²² Hu Yeyox mūn yā 'āmānex xe'e', tu' pa'ax tūmnāg yōg 'āmānex, yā' pa'ax tup mūn max xe'e', ha' pa'ax hittap mūn mīax.

²³ 'Ūyōg 'āmānex xop xohix punethok, 'ūxakix tu', yī' nōy mōxaha', nūy tu hām. ²⁴ Pa Yeyox hi mō kuma' mōg, 'ūxok putup 'ohnāg, yī' nōy nūn 'ohnāg, nūy yānān tu tu' hām, pāyā Yeyox yā 'āmānex yāp-xet, ²⁵ tu hōnhā tikmū'ūn kuxa kummuk xit'ax, xix hāptup 'Thā' xit'ax, 'ap kux'ah, tu nōm xop kuxa te Topa xak xop mō'nīynām, puyīy Topa yīkāgnāg hā nū'. Ha Yeyox te nōm pupi' xak, nūy mō'nīynām, yā' hi mō kuma' mōg, nūy Topa tu' xax, pu mō tu xape nīynām.

²⁶ Hu Yeyox yā 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg, ha yūmūg xohix tep-tup pax, ha hāpkummuk mīy 'ohnāg, yā' max xe'ēgnāg. Topa te Yeyox yāy kutnāhā', tu'

xut, tu' xexkanā xe'ēgnāg, pu pexkox yōg xop hā tu xexka'. ²⁷ Ha 'āmānex xat'ax nōy te mō'āpox hap, nūy Topa pu' haxyā', tu 'āmnīy tu xohix puxix mō'hap, puyīy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', xix tikmū'ūn xohix yōg mīy'ax xaxogāhā'. Pa Yeyox yāy pu mō'hap 'ohnāg, hāpkummuk mīy'ohnāg tu', tu tu yāy mūn hōm, tu' xok 'āmnīy puxet 'īhā', nūy tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ²⁸ Ha Mōyyex te' xat, pu tik xop yīmōgatux, pu tikmū'ūn nō 'āmānex xat'ax, ha' max mīax, pa Topa te hām'āktux xex 'ūk-nāy tu', tuk-tok yā hāmyāy kutnāhā', yā Topak-tok max xe'ēgnāg mō kuma' mōg.

8

Yeyox yā yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg

¹ Yeyox mūn yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg, yā pexkox tu' xip, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīpxe'e hā' yūm, nūy nōm mūtik tu xexka'. Yā hāmyūmmūg xe'e 'ōhōm. ² Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'īhā Yoneo yōg 'āmānex te Topa pet hā mō'nāhā', tikmū'ūn te nōm pet mīy topixxax ka'ok hā, pu tu xokxop hep 'ūm nūnnāy. Pāyā yūmū yōg 'āmānex xat'ax, tu' hām pexkox kopah, yā nō'ōm Topa xip'ax xe'e', tu pexkox tu' yūm.

³ Topa te 'āmānex xat'ax xop xohix yīmōgatux, pu hāpox xix xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā', nūy Topa pu' hōm, yīy yūmū yōg 'āmānex xat'ax hām kamah, nūy Topa pu yāy mūn hōm, nūy yūmūg xohix pupi tu xok. ⁴ Pax pu Yeyox hām tu' xhip, puxix yūmū'ā hā 'āmānex hok. Yā Mōyyex te' xat, pu mōnāyoxop Nemi mōkputox tu tu' hām, nūy mō xokxop hāp, nūy Topa pu' haxyā', ha Yeyox yā Nemi yōg xop hā' puknōg. ⁵ Ha Topa te Mōyyex xat, pu topixxax ka'ok xexka hā Topa pet mīy, tu' mīy'ax yūmmūgāhā', ha' mīy, ha' pet te pexkox yōg pet hā pet komut. ⁶ Pa Yeyox te 'āmānex yōg hāpoxpmā'ax mīy, tu' māynāg mīy, yā 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg, hu' pa'ax tup mīy Topa mūtik, xix tikmū'ūn mūtik, Topa te hām'āktux xex ha' pa'ax mīy. Yā pa'ax hittap yōg max mīax, ha pa'ax tup yōg max xe'ēgnāg.

⁷ Pax pu' pa'ax hittap tu ka'ok xe'ēgnāg, puxix pa'ax tup mīy hok, ⁸ pāyā Topa te tikmū'ūn yūmmūg, ha hāpoxpmā kummuk punethok, yīy Topa te:

“Āmnīy mō'nāp-tup, 'īhā 'āte pa'ax tup mīy'ax,
'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik mīy'ax,
xix Yona yōg tikmū'ūn mūtik mīy'ax.

⁹ Yā' pa'ax nōy, 'ūtup, ha 'āte nōm hittap mīy mōnāyoxop mūtik, nūy mōgā', nūy hāpoxexka 'Eyit tu 'ūxupmā', pa mōnāyoxop tek xaxok, tuk pa'ax xaxok kamah, yīy 'ātep-tup nōg,” kaxīy.

¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

“Āte pa'ax tup mīy putup,
tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik yōgnū hām'āktux xex putup,
'āte tikmū'ūn putox tu' xex putup, xī' kuxa kopa' xex,
'āte nōm tikmū'ūn hā Topah,
hak mūn hā yā tikmū'ūn xe'e, 'ūyānān tu'.

¹¹ Tute hāmyūmmūg putup, yā' xohix tek yūmmūg putup, hu' nōy yūmmūgā'ax hitop tu', 'a hām'ūm'āktux putup'ah, nūy: 'Topa yūmmūg,' Kaxīy. Yā' xohix tek yūmmūg putup, 'ūk-tōgnāg xop tek yūmmūg nām, ha mōktu xexka xop tek yūmmūg nām.

¹² Ha 'āte hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux,” kaxīy.

¹³ Hāpɔpɔp kutut te yāy xaxogā tāmñāg, Topa te' pa'ax hittap kux, ha yāy xaxogā'ax, yīy pa'ax tup mīy.

9

Tikmū'ün kuxa te' yēy Topa keppah

¹ Nōm pa'ax hāmāxap te Topa pu nū'xup yūmmūgāhā', ha tikmū'ün te Topa pet mīy, nūy Topa pu nū'āxup, 'ūpa'ax te' pet mīy yūmmūgāhā', ² Ha Topa pet kox hā mōxakux hāmāxap, ha topixxax ka'ok xexka hā' mīy, ha' xuxet'ax mīy, hu: Topa xip'ax. Kaxīy. Ha kuyānām kup yūm, xix mīmpe xup, ha mīmpe yīmū pām mām, tu Topa keppa' mām. ³ Ha topixxax max te hāmīkox nōy mō'yīnnīn, ha' pet kox 'āxet'ax Topa xip'ax xe'ēgnāg, ⁴ ha' kopa' xup mīmpe', tu pipkup yānām hā mō'nīy, pu mīm xax mō'hap, xix mō xokxop hap, nūy Topa pu haxyā', ha' pa'ax yōg mīpkox yūm, ha pipkup yānām hā' mīy, tu mīpkox kopa nax māyñāg yūm, ha' xit'ax 'āxet'ax mānāg xex nax kopah, yā pām putuk, xix mōnāyɔp 'Anām yōg kup tōy xex mīpkox kopah. Hōmā mīxux te nōm kup tōy nak tu' xokax, Topa te hām'āktux hah, ha' xat'ax yōg mīkaxxap yūm mīpkox kopah, ha' xat'ax kax'āmi' mīkaxxap tu'. ⁵ Ha mīpkox yīmū' pip 'ūyōnnā'ī' 2, yā pexkox yōg yōnnā'ī hā' komut xop, tu Topa xip'ax yūmmūgāhā', 'ūyīmāg kup te mō'kok nīy, 'ōnte Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux. Yā' puxi'. 'Āte hām'āktux nōy putup kamah.

⁶ 'Āmnīy xohix 'Thā 'āmānex xop te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy 'āmānex yōg hām'ax hā tu' hām, ⁷ pa Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mōxa 'ohnāg, yā 'āmānex xat'ax puxehnāg te' xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā', tu hāmīxatamuk yōg 'āmñīy puxet, 'Thā Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā', nūy xokxop hep 'āta nūnnāy 'ūxip'ax kopah, tu yāy mūn pu nū'nāhā', xix tikmū'ün xohix pu nū'nāhā', pu Topa tikmū'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', tikmū'ün te hāpkummuk mīy hāmīyūmmūg 'ohnāg tu', ha Topa te' xaxogāhā'. ⁸ Ha kaxīy Topa Koxuk te yūmū'ā hāmīyūmmūgāhā nōmhā, 'ūyīy yūmūg yūmmūg max, yā 'āmānex xat'ax te xokxop hep nū'nāhā', puyīy tu hām mōnāy, pāyā tikmū'ün nōy te Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mōxakux 'ohnāg, yā Topa te' xat hok, pu xip'ax xe'ēgnāg hā mō tu' xakux hok. ⁹ Ha 'āmānex te Topa pu mō'āpɔp hap, xix xokxop, pu tikmū'ün Topa pu nū'āktettex, pāyā 'ap te puxi'ah, yā tikmū'ün kuxa 'ūm tupmā 'ohnāg. ¹⁰ Yā Mōyyex te' xat hok, pu' xit'ax 'ūm mā hok, xi' xat hok, pu xo'op'ax 'ūm xo'op hok, xi' xat, pu yāy xax pix, xix kāmēy pix, nūy Topa pu maxnā', pāyā yāy kuxa tupmā 'ohnāg, hu' hip, puyīy Topa' kuxa kummuk tupmā'.

¹¹ Yīy Kunnix nūn, tu yāyhā 'āmānex xohix xat'ax, tu yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu Topa pet xe'e kopa' hām, ha tikmū'ün te nōm pet mīy 'ohnāg, 'ap hām xexka tu' yūm'ah, yā pexkox tu' yūm. ¹² Ha Kunnix nūn, tu' pet hā mō'nāhā yāp-xet, tu Topa xip'ax xe'ēgnāg kopa mō'nāhā', tu' hep 'āta nū'nāhā', pāyā 'a mūnūytut hep 'āta 'ūm nū'nā'ah, xix 'a mot hep 'āta 'ūm nū'nā'ah. 'Āmhok. Yā yūmūg pupi' xok, tu yāy hēp 'āta nū'nāhā', nūy yūmūg kuxa kummuk 'ūm xit, nūy tu mō kuxa max tat 'ūyānān tu', pu yūmūg hi xe'e, 'ap kux'ah. ¹³ 'Āmānex xop nōy te mot hep 'āta nū'nāhā', xix mūnūytut pit hep 'āte nū'nāhā', tu mūnūytut kutok pit mō'hap Topa pu', tu xogyīn putok nū'xok tikmū'ün tu', pu tu nō xax maxnā Topa pu', nūy tu hāpkummuk xit, pu tikmū'ün Topa keppa nū'āktettex, nūy kuxa' yēy. ¹⁴ Topa Koxuk hi xe'ēgnāg, tu Kunnix ka'ogāhā', pu tu xok mīpkupnux tu', tu yāy hep 'āta nū'nāhā', tu yāy mūn hōm Topa pu', nūy tikmū'ün pupi' tu' xok. Ha xokxop hep 'āta ka'ok kutōgnāg, tu tikmū'ün kuxa kummuk

tupmā hok, pa Yeyox yāy hep 'āta ka'ok xexka', tu yūmūg kuxa kummuk xit, tu yūmū yōg hāpxopmā'ax hitop kuxyā', nūy yūmūg ka'ogā', yūmū'āte hāpxopmā Topa xe'ēgnāg pu'.

¹⁵ Yīy Kunnix te tikmū'ūn xapit, pu Topa hā yāy xape xop, tu' pa'ax tup hā' xape, puyīy Topa nōm pu hāmmaxnā', tute nōm xop xānāhā', nūy tu hāmmaxnā mō'kuma' mōg, tu hām'āktux xex tap. Kunnix xok, hu tikmū'ūn mōy pu mōg Topa yīkāgnāg hā, nūy hāpxopmā kummuk kux, yā hōmā' mīy, 'ūpa'ax hittap xip, 'Ihā' mīy.

¹⁶ Tikmū'ūn xok putup, ha yāy xape te' yōg hāpxop xohix pop putup, yīy tappet tu kax'āmi', pu tikmū'ūn xexka xop mō'kupix, nūy yūmmūg, nūy tu' xape xop pu hāpxop popmā'. Ha' xok, puxi' xexka xop 'ūyōg hāpxop popmā', tik xape xop pu' popmā', tappet tu' kax'āmi tap hah, tu ta' xok xe'e'. ¹⁷ Nōm tikmū'ūn hī', ha ta' pop 'ohnāg, pa' xape xop hip, pu tu xok, ha tappet pu'uk. Pa tikmū'ūn xok, puxix tappet ka'ok, tu' yōg hāpxop popmā'ax yūmmūgāhā', pu tu xape xop pop. ¹⁸ Hā kaxīy 'ūpa'ax hāmāxap te' xat, pu xokxop kix Topa pu, nūy hep 'āta nūnnāy. ¹⁹ Mōyyex te' xat'ax 'āktux hāmāxap tikmū'ūn pu', tuk-nāy tu mūnūytut pit xix mot kix, tu' hep 'āta kanop kōnāg hā, tu nū' xok, pu topixxax nōm 'āta xup, nūy nū'xok, xix mīxux 'ixop hā nū'xok, tu' xat'ax yōg tappet yīmū nū'nāhā, xix tikmū'ūn xohix yīmū nū'nāhā', ²⁰ tu: "Topa yōg pa'ax ka'ok, yīy 'āte nūhū hep 'āta nū'xok, xa 'āxop xohix pēnā', nūy 'āyīpkox pi pa'ax tu'," kaxīy. ²¹ Kaxīy Mōyyex te' xat, pu' hep nū'nā Topa pet kopah, xix Topa xak'ax yōg kānēy tu nū'xok. ²² Yā' xat, pu' hep 'āta nū'xok, pu hāpxop tu max Topa pu'. 'Ūhep 'āta puxehnāg hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux.

Yā Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit, 'ūxok tu'

²³ Mōnāyxop Mōyyex te' xat, pu Yoneo 'āmānex hep 'āta nū'xok Topa pet yōg hāpxop tu', puyīy tu hāpxop maxnā Topa pu'. Tu xokxop hep nū'xok, nūy hāpxop maxnā', xix xogyīn putok nū'nāhā', nūy tikmū'ūn xax maxnā Topa pu', pāyā nōm hāmmaxnā'ax te tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā 'ohnāg, yīy Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa maxnā Topa pu', tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy pexkox yōg hāpxop maxnā Topa pu kamah. ²⁴ Yīy Kunnix xok hāmāxap, tuk-nāy tu pexkox yōg pet xe'e hā mōktu mō'nāhā', tikmū'ūn te nōm mīy 'ohnāg, ha Topa yīpxe'e ha' yūm nūy yūmūg pupi hām'āktux Topa pu'. ²⁵ Yoneo xop yōg 'āmānex xat'ax te Topa xip'ax hā mō'nāhā', tu hāmāxatamuk xohix 'Ihā mō'nāhā, tu hāmāxatamuk yōg 'āmñiy tup-xet 'Ihā mō'nāhā', tu Topa xip'ax kopa mō'nāhā', tu xokxop hep 'āta tat 'ūxeheh. Pa Kunnix xok puxehnāg, ²⁶ nūy tu' xūy puxet, tu' xok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk tu xit, 'ap xep xok'ah, yā' kux, yā' puxi'. ²⁷ 'Ūhep xop xohix xakix puxet, hak-nāy tu Topa te' yōg hāpxopmā'ax kopit putup, 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe' kummuk, tu' kummuk xop pu hāpkummugāp-tup, nūy tu yānān, tu' max xop pu hāmmaxnāp-tup 'ūyānān tu'. ²⁸ Ha kaxīy Kunnix xok 'āmñiy puxet 'Ihā', nūy hām xexka xohix yōg hep xop xohix pupi tu' xok, nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'ap xep xok putup'ah, pāyā putpu' nūn putup, nūy yāy yōg tikmū'ūn hām tu' mōy, puyīy nū mūtik tu pip ka'ok, tu' hip nōmhā, pu nū'.

10

¹ Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, pu mō xokxop hap, nūy haxyā', ha' xat, nūy tikmū'ūn pu hāmāyūmmūgā', puyīy 'āmānex xe'e hip, nōm te tikmū'ūn pupi' xok'ax. Yā Yeyox Kunnix mūn yūmū yōg 'āmānex xe'e, tu yūmū'ā

hãmmaxnãhã'. 'Ămãnex xop te mō xokxop hap pax, yã hãmyăxatamuk xohix 'ĩhã mō'hap, tu tikmũ'ũn kuxa kummuk tupmã 'ohnãg. Yã tikmũ'ũn xak, nũy yãy kuxa maxnã Topa pu', puyiy Topa yĩkãgnãg hã' mōg, pãyã yãy kuxa tupmã hok. ² Pax pu tikmũ'ũn hãpxop mō'hap'ax hã' yãy kuxa tupmã Topa pu', puxix hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', ha hãpxop mō'hap'ax kuxyãhã', ³ pa tikmũ'ũn te hãpxop mō'hap, nũy Topa pu haxyã', ha mō'hap'ax te yãy yōg hãpxopmã'ax kummuk xutigãhã', yĩ' xaxok 'ohnãg, tu hãmyăxatamuk xohix hã xe mō'hap, tu xe mō'hap, ⁴ Mũnũytut hep 'ãta, xix mot hep 'ãta te hãpkummuk mĩy'ax xaxogã' 'ohnãg.

⁵ Yiy Kunnix nũn, tu yiy hãm tu' nũn 'ĩhã, tu' Tak Topa pu hãm'ãktux, hu: "Ătak, xatep-tup'ah tikmũ'ũn te xokxop mō'hap, nũy tu haxyã', pak yĩn mĩy.

⁶ Ap'ãkuxa hittup'ah, 'ĩhã tikmũ'ũn te 'ãkeppa mō'hap, puyiy hãpkummuk mĩy'ax xaxogã'.

⁷ Yiy 'ãte hãm'ãktux, hu: 'Yãk xip, Topah, tuk nũn, nũy 'ōg putup'ax mĩy, ha kaxiy tik te' xat'ax yog tappet tu kax'ãmi', nũy 'ũgmũn 'ãktux," kaxiy.

⁸ Tu hãm'ãktux hãmãxap, hu: "Xatep-tup'ah tikmũ'ũn te xokxop mō'hap, nũy haxyã', Ap'ãkuxa hittup'ah, 'ĩhã tikmũ'ũn te 'ãkeppa mō'hap, nũy hãpkummuk mĩy'ax xaxogã'," kaxiy. Tup-tup 'okpa' xat'ax te' xat. ⁹ Tuk-nãy tu hãm'ãktux, hu: "Yãk xip, Topah, tuk nũn, nũy 'ōg 'ũm putup'ax mĩy," kaxiy. Yã kaxiy Topa te mō'hap'ax hitop kuxyãhã', nũy Kunnix 'ãktux 'ũyãnãn tu', ha yũmũg pupi' xok. ¹⁰ Yeyox Kunnix te Topa pu' yĩpkox pip, hu yũmũg kuxa kummuk tupmãhã', yã 'ãmnỹ puxet 'ĩhã' xok, tu yũmũg pupi' xok mĩpkupnix tu', 'a xep kok'ah.

¹¹ Yoneo yōg 'ãmãnex xop xohix hãm, tu 'ãmnỹ xohix 'ĩhã' hãm Topa pet kopah, tu mō hãpxop hap punethok, xix xokxop mō'hap punethok, nũy Topa pu' haxyã', pa mō'hap'ax te yũmũg kuxa tupmã hok. 'Ămhok. ¹² Yiy Yeyox xok yũmũg pupi', 'ãmnỹ puxehnãg 'ĩhã' xok, tu xehomip xok 'ohnãg, yã' puxi', 'ũkux, ha Topa yĩpxe'e hã' yũm, nũy nũ mũtik tu' xexka', ¹³ tu' hip, pu Topa tu ta tu gãyxop nōã', tu' kummugãhã 'ũyãnãn tu', puyi' xohix yĩpkox pi Yeyox xat'ax pu'. ¹⁴ Ha Yeyox xok puxet, nũy tikmũ'ũn kuxa tupmã, pu kuxa tu max Topa pu', yiy hõnhã Topa yĩkãgnãg hã' pip.

¹⁵⁻¹⁶ Ha Topa Koxuk te hãm'ãktux hãmãxap, tu tikmũ'ũn kuxa tupmã'ax 'ãktux, hu: "Hãmyăxatamuk xohix nōg, koxix pa'ax nōy mĩy, yã Topa te' xuktux, tu yã yōgnũ xat'ax xex putup, tikmũ'ũn putox tu' xex putup, xi' kuxa kopa' xex putup," kaxiy.

¹⁷ Tuk-nãy tu hãm'ãktux, hu: "Ăte' xaxogãp-tup 'ōg hãpkummuk mĩy'ax, xix 'ōg hãpkummugã'ax 'ãte' xutigã 'ohnãg," kaxiy. ¹⁸ Tu hãpkummuk mĩy'ax xaxogãhã', ha' kux, 'ap xe mō'hap'ah, 'ap xehomi xokxop mō'hap putup'ah. Yã' puxi'.

Topa yĩkãgnãg hã yũmũg pip

¹⁹ Yiy yũmũg mōg Topa keppah, nũy nũ mũtik hãm'ãktux. Yã Yeyox Kunnix xok yũmũg pupi', nũy yũmũg nũnnã', 'ũyiy yũmũg mōg, nũy Topa mũtik hãm'ãktux, tu kuxãnōg 'ohnãg.

²⁰ Hõmã topixxax max te nōm hãmyĩkox mō'yinnĩn, pu tikmũ'ũn mō tu xakux hok, ha Yoneo yōg 'ãmãnex xat'ax te' xut, nũy mōnãy, ha kaxiy Yeyox

xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg mōgā Topa yīkāgnāg hā', nūy yūmūg hi xe'ēgnāg. ²¹ Ha yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg te Topa pet xe'ēgnāg kopa' xat, tu pexkox tu' xat, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix. ²² Āpu yūmū mōg Topa yīkāgnāg hā, pāyā yā yūmūg kuxap-xet, tu yāy pu mō'āmā hok, 'ūmām ka'ok tu', Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hah, pu tu kux, ha yūmūg putox pix, 'ū yūmū hāpxopmā kummuk kux, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max 'ūyānān tu'. ²³ Topa te hām'āktux xex, 'āpu yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, Topa te yā koit 'ohnāg, yīy 'ūgmū'āte' hip, pu Topa yūmū'ā pexkox yōg hāpxop popmā', ha yūmūg nōy pu' xuktux. ²⁴ Āpu, yūmūg xape kuxa ka', nūy 'ūm hāk tehet, 'ūp-tup pax tu', nūy tu xape hā hāmmaxnā'. ²⁵ Ūkuxa mām ka'ok xop te yāykotīnnā' pip, ha ta mōy kamah, nūy nōm xop mūtik pi', nūy Topa pu hām'āktux. Ūxaxok hok. Tikmū'ūn nōy mōg'ax kuxyāhā', 'a' max'ah. Pāyā 'āmōg pax, nūy 'ānōy mūtik Topa tu' ākax, nūy mō yāy nīynām. Yā yūmūg xuxyā nūn putup, yīy yāy tu nū'nā' pax.

²⁶ Topa te xa hāmyūmmūgāhā', yīy 'āxop te' yōg hām'āktux xe'e yūmmūg, hu hāpkummuk mīy kux, nūy xehomīp hāpxopmā kummuk hok, 'ūp-tup hu' mīy hok, ka Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xe xaxogā hok. Pāyā' xax, xa Topa pu hāpxopmā max. Yā Kunnix xok tap, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy'ax kux. ²⁷ Hu 'ākuxānōg, yā Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu kuxap xe'e hā' gāy xop kix xexkap-tup, yā Topa te' yīpkox hok xop nōāp-tup kuxap xe'e hā. ²⁸ Yoneo yōg tikmū'ūn hittap te Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, tikmū'ūn nōy 2, pe 3 te' pēnā', puxi' xexka xop nōm putex, tu' kuxa ka 'ohnāg. ²⁹ Topa te putep-tep mīy putup, 'īhā tikmū'ūn te nōm kutok putup nōg? Yā nōm kummuk xop te Yeyox hep 'āta kutōgnāg pe'paxex, hu: "Yāk-tōgnāg, pu Yeyox Kunnix 'ūgkuxa tupmā'," kaxīy. 'Ūyīpkox hok, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy hā'. Yā Topa Koxuk te mō'yāy xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk kummuk'āktux, tu' mānōg, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy hah. ³⁰ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te hām'āktux yūmmūg, ha: "Āte hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu nōy yōg kummuk mīy'ax tu pago," kaxīy. Tu xe: "Topa te yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy nō hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe max, 'ok pe kummuk," kaxīy. ³¹ Topa gāy tikmū'ūn tu', tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk tu' gāy, yīy 'ākuxānōg, nūy Topa xe'ēgnāg gāyā hok.

³² Hōmā Topa te xa hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop xūy, ha' kummuk xop te 'ākummugāhā', pāyā 'ākuxa tuknōg 'ohnāg. Ūxaxok hok. ³³ Ha' gāy xop te' yāg mānōg, tu' xūyāhā', pu tikmū'ūn xohi' pēnā', ha' yāg nōy xūy 'ūnōy xop mūtik, yā 'ākuxap-xet 'ānōy kuxa mūtik. ³⁴ Tu kanet kopa' pip xop kuxa ka', tu 'ākuxa hittup 'īhā' kummuk xop te 'ōg hāpxop xohix hā' xupxet, hāmyūmmūg tu hā hittup, yā 'ōg hāpxop māynāg pip ka'ok pexkox tu', ha' nōg 'ohnāg. ³⁵ Yīy 'ākuxa tuknōg hok, ka Topa yōg putat xax, ha Topa te xa hāmmaxnā xexkap-tup 'ūyānān tu'. ³⁶ Hāpxopmā'ax ka'ok hā' tot, nūy Topa pu 'āyīpkox pi', nūy nōm putup'ax mīy, xayīy pexkox yōg hāpxop pop, yā Topa te xa hām'āktux xex. ³⁷ Yīy Topa yōg tappet te:

"Nāy. Hāpxip kutōgnāg kopxik nūn putup mō'ka'ok.

³⁸ Ha tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu' kuxa mām ka'ok, puxix tu hi xe'e', pa tikmū'ūn te yōgnū putat xak, nūy putpu' mōg, kopxik kuxa hittup 'ohnāg," kaxīy.

³⁹ Pa yūmū'āte Topa yōg putat xak putup'ah, hu yāy 'ūm nōāp-tup'ah. 'Āmhok. Yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy yūmūg hi xe'e, nūy Topa yōg putat hā yūmūg mō kumak mōg.

11

Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Topa kopah

¹ Yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, hu hāmmax hip, pu Topa pexkox yōg hāpɣox yūmū'ā' popmā', ha ta yūmū'āte nōm hāpɣox pēnā hok nōmhā. ² Yā mōnāyɣox hittap kuxa mām ka'ok kamah, yīy Topa tep-tup pax.

³ Yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā Topa te pexkox mīy xix hahām, yā hāpɣox xohix mīy, hām'āktux'ax hā' mīy, tu hāpɣox pēnā hok hā hāpɣox mīy, pu tikmū'ūn pēnā'.

⁴ Yā mōnāyɣox hittap 'Ameo kuxa yūm ka'ok, hu mō kahnēn hap, nūy Topa pu haxyā', ha Topa tep-tup pax, pāyā' taknōy Kāyīy yōg mō'hap'ax putup 'ohnāg. Ha 'Ameo te hāmyok mīy, 'ūkuxa yūm ka'ok tu', ha Topa tep-tup pax, ha yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

⁵ Xix mōnāyɣox hittap 'Ēnōg kuxa yūm ka'ok, hu' xok 'ohnāg. Yā Topa te hām tu' xut, nūy pexkox ha' mōgā', ha tikmū'ūn te 'Ēnōg xak, nūy tu pēnā', pa' pēnā'ah, ha' kux. Ha Topa yōg tappet te: "Topa te 'Ēnōg putup pax," kaxīy.

⁶ Tikmū'ūn kuxa yūm hok, puxix Topa nōm putup nōg. Pāyā tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok tu: "Yā Topa xip!" kaxīy, tu Topa xak, puxix Topa nōm tikmū'ūn ha hāmmaxnā'.

⁷ Xix mōnāyɣox hittap Nōe kuxa yūm ka'ok, hu Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āmnīy mō'nā'ax yōg hāpɣoxmā'ax yūmmūgāhā', ha' yīpkox xip, tu mīpkox xexka mīy, kōnāg xexka yīmū' mōgāhā', pu nōm mōnāy, nūy kopa' pi', xi' xape xop te' kopa' pi', nūy kōnāg hā mō' tutnā hok, puyīy tu xakix hok. Ha kaxīy Nōe te Topa hā' puknōg xop yā' kummuk 'āktux, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha Topa te Nōe kuxa tupmāhā', 'ūkuxa yūm ka'ok hah.

⁸ Xix mōnāyɣox hittap 'Amanām te Topa te' xānā'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, hu' mōg hāptox ha, Topa te hām'āktux xex hah. Ha' kuxa yūm ka'ok, tu yāy yōg hām nīm, tu piyā' mōg yūmmūg, 'okpa' mōg, ⁹ tu' kuxa yūm ka'ok, hu' puknōg xop mūtik tihī', ha Topa te 'Amanām pu nōm hām xexka hōm putup. Tu topixxax ka'ok hā' pet, 'ūk-tok 'Iyak mūtik, hak-tok Yako pet kama topixxax ka'ok hā, ha Topa te nōm mūtik hām'āktux xex kamah, nūy tu hāpɣexka hōm.

¹⁰ Yā 'Amanām te' hip, nūy Topa yōg kōmēn xe'e tu' xihip, ha pexkox tu' yūm kōmen, ha' koxyōy hok, Topa te' mīy hah.

¹¹ Xix mōnāyɣox hex Xat kuxa yūm ka'ok kamah, huk-tok put, tu ta kutut, tu Topa yōg hām'āktux xex yūmmūg, tu' kuxa yūm ka'ok, pu Topa 'ūk-tok putnā.

¹² Hā kaxīy 'Amanām kutut, tu' pu'uk, pāyā' mōkputox xohix xexka punethok, māyōnnāg putuk, xix hāpkux yōg 'āmot xohix putuk.

¹³ Ha nōm xop kuxa mām ka'ok, tu mōktu' xakix, tu Topa yōg hāpɣox 'a' pop'ah, pa hāptox tu' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu yāy mūn puknōg 'āktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāpkumep, tu' pet 'ohnāg hām xexka tu', ¹⁴ tu hām'āktux, tu yāy yōg hahām xak pexkox tu', ¹⁵ a putpu' mōg putup'ah. Pax pu yāy yōg hām hittap xax, nūy putpu' mōg, puxi' mōg, ¹⁶ pap-tup nōg, tu pexkox tu hām nōy xak, nūy ta tu' pi', ha Topa te nōm tikmū'ūn hā Topa xe'ēgnāg, tu nōm tu yāyhāhup 'ohnāg, hu kōmēn xe'ēgnāg mīy pexkox kopa, tu ta tu tu' pip ka'ok.

17 Xix 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy Topa te' yōg hāpxoxpā'ax kopit, tu' xat, puk-tok 'Iyak mō'hap, pu Topa 'Amanām kuxa kopit, nūy ta tu hāmyūmmūg, 'ok pe 'Amanām yīpkox xip, 'ok pe' yīpkox 'ohnāg. Hōmā Topa te hām'āktux xex tap, ha 'Amanām mōkputox punethok 'āktux, pa 'Amanām yīpkox xip, tu mōk-tok puxehnāg hap'ax, 18 'Ihā' kuxa yūm ka'ok hām'āktux xex'ax kopah, ha: “Āk-tok 'Iyak hā 'āmōkputox tu punethok,” kaxīy. 19 Pa 'Amanām te Topa yūmmūg, tu tikmū'ūn putpu hīnnā'ax yūmmūg, Pax puk-tok xok, puxi' tak putpu' put, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok.

20 Xix mōnāyxop 'Iyak kuxa yūm ka'ok, hu Topa te hāmmāxnā'ax 'āktux 'ūk-tok Yako pu', xik-tok 'Eyao pu' xuktux,

21 Xix mōnāyxop Yako kuxa yūm ka'ok, tu' xok putup, 'Ihāk-tok Yoye kutok pu hāmmāxnā'ax 'āktux, tu kup tōy tu' xup, 'Ihā' kuxa te' yēy Topa keppah.

22 Xix mōnāyxop Yoye kuxa yūm ka'ok kamah, tu' xok putup, 'Ihā 'āmnīy mō'nā'ax 'āktux, tu tikmū'ūn te hāpxexka 'Eyit tu nū'pa'ax 'āktux, tu' xat, pu' yōg xokxax mō'tat, nūy hāpxexka nōy tu nō hāpkot.

23 Ha tik te hāpxexka 'Eyit yōg tikmū'ūn xohix xat, tu xonat xop xat, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn kutok pit xop xohix kix, 'Ihā' tut te' put, ha mōnāyxop Mōyyex mūg tak, xi' mūg tut tek-tok pit put, tu' xaptop, tu mēy 3 hā' xaptop, puyīy xonat xop pēnā hok. Yā māynāg kaxxop, yī' tak xi' tut te' xat'ax pu yīpkox 'ohnāg, tu' xaptop, puyī' gāy xop 'ūk-tok putex hok.

24 Xix Mōyyex kuxa yūm ka'ok, tu' tuk, tu mōktu xiptap, tu' xat'ax kutok hex nīm, pu tikmū'ūn te yā' xat'ax kutok hex kutok 'āktux hok, 25 Yāp-tup, tu Topa yōg tikmū'ūn mūtik xūy putup, tu hāpkute'ex kummuk putup nōg, 26 tu hāmpē'paxex, hu: “Yā' max Topa yōg yīmōgatus xop hāk xūy, pāyā' kummuk, 'āte hāpxexka 'Eyit yōg tayūmak xohix pop,” kaxīy. Tu pexkox yōg hāpxop puxet xak, puyī' pa'.

27 Yā' kuxa yūm ka'ok 'Ihā hāpxexka 'Eyit nīm, tu tik te' xat'ax yīpkutuk 'ohnāg, xi' gāy'ax yīpkutuk 'ohnāg, tu mō'kuma' mōg, tu Topa 'ātigāhā', 'Ihā' pēnā hok, 28 tu' kuxa yūm ka'ok, tu 'āmuk xexka hāmāxap mīy 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, ha' xat, pu hāmyāxatamuk xohix 'Ihā' mīy, tu' xat, pu kahnēn hep 'āta hā mō'yīnnīn'ax muk, pu pexkox yōg nū'kutnā'ax mō tu nā hok, nūy tikmū'ūn kutok hāmāxap xohix kix hok.

29 Xix 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām ka'ok, hu kōnāg xexka 'Āta xak, ha hāmmak, tu' xup 'ohnāg, 'Ihā tikmū'ūn te' xak. Ha 'Eyit yōg xonat xop xak putup, ha ta kōnāg xexka te mō'nīy, ha kōnāg hāp nūm, tū kopap-nūm.

30 Xix 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām ka'ok, tu kōmēn xexka Yenikot yīmap hā' mōg, tu xe' mōg, tu mōktu xohix te 7, ha kōmēn hām'āta ka'ok, tu kōmēn xohix yīmap, tu yāy koxyōy, ha': No'! 31 Xi' xotit Ha'ap kuxa yūm ka'ok, ha ta 'Iyaet yōg tik 2 te kōmēn puknōg Yenikot ha' nūn, nūy puknōg yōg kōmēn pēnā', ha Ha'ap te tik pēnā'ax 2 xaptop, puyīy xonat xop kix hok, yīy Ha'ap 'a xok'ah, pāyā Yenikot yōg tikmū'ūn xohix xakix.

32 'Āte putep mūn 'āktux'ax? Yā hām'āktux tox 'ātep-tup'ah, nūy Yīne'ām 'āktux, xix Manak 'āktux, xix Xānxām 'āktux, xix Yepte 'āktux, xix Namix 'āktux, xix Xāmō'eo 'āktux, xix Topa pupi hām'āktux'ax xop 'āktux. 33 'Ūxohix kuxa mām ka'ok, hu hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix mūtik yāytuk-mīy, tu hām paha', ha' mōg, ha hāpxoxpā max, yīy Topa te tu' hāpxop popmāhā', hām'āktux xex tu tu' popmāhā', ha Topa te' ka'ogāhā', pu tu hāmgāy yīkox mō'yīnnīn, pu' kix hok, 34 ha kuxap xexka kuxyāhā', tu' xupaha', pu mīkax xexka hāp-tex hok, ha' pu'uk, ha Topa te' ka'ogāhā'. Yā' puknōg xop mūtik yāykix tu mōktu hām

paha'. ³⁵ Ha 'ün kuxa mām ka'ok, yī' xape te putpu hi', 'ūxakix ka'ok, tu putpu hi'.

Ha' gāyxop te' yāg xūygāhā', tuk-te'ex kummuk, tu mōktu' kix, ha' xupmāp-tup 'ohnāg, nūy tu hi xe'ēgnāg. ³⁶ Ha' gāyxop te' yāg pu' hupmāhā', tu' kix kakixnāg, tu' yāg nōy hīy, nūy kanet kopa nū'xok, ³⁷ tu' yāg nōy kix mīkax xexka hā. Ha hāpkumep hitop tu', tu kahnēn xokxax mō'tat, xix mot xokxax mō'tat, tu hām hok, ha' xūygāhā', tuk-te'ex kummuk, ³⁸ ha hām panip tu hāpkumep, tu yīktix pepi' mōg, tu hāpkox kopa' pet. Tu' max, ha hām xexka yōg Topa hā' puknōg xop kummuk.

³⁹ Ha' kuxa mām ka'ok, yīy Topa tep-tup pax, tu nōm pu hām'āktux xex, pa Topa yōg hāpxop 'ap pop'ah. ⁴⁰ Yā Topa te nōm xop hipmāhā', pup-xehnāg hā' pop hok, pāyā' hip, nūy yūmūg mūtik pexkox yōg hāpxop xohix pop.

12

Topa te yūmū'ā hā 'Ātak

¹ Yā nōm tikmū'ün xohix te' hip, 'ūyīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yūmūg xape hittap kuxa mām ka'ok putuk, 'ūyīy yūmūg xohix pexkox yōg hāpxop pop. Yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā, kopxix hāpxop putux nīm, nūy mōg xupmān. Yā kaxīy yūmū'āte hāpkummuk mīy hok, nūy Topa puk yīpkox pi'. Yā hāpkummuk mīy'ax te hāpxop putux putuk, yīy mīy hok, 'ūyīy yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā', tu kuxānōg 'ohnāg. ² Yeyox pe yūmūg paxeh, 'īhā yūmūg mōg. Yā Yeyox mūn te yūmūg kuxa māmāhā', 'ūyīy mām ka'ok nōm kopah, ha yūmūg ka'ogāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā yūmūg. Yeyox kuxa tuknōg 'ohnāg, tu' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok, tu' xūy xexka', pāyā yāy pe'paxex, hu: "Yāx xūy kutōgnāg," kaxīy, 'īhā' gāy xop nōm pu' hupmāha'. Pāyā Yeyox kuxa hittup xexka', tu Topa hip tu', pu Topa pexkox yōg hāpxop popmā', ha Topa yīpxe'e hā' yūm nōmhā, nūy yāy 'Ātak mūtik tu xexka pexkox kopah.

³ Yeyox yāy xūy'ax pe tu paxeh, xi' kummuk xop gāy'ax pe tu paxeh. Yā Yeyox xūy punethok hā' tot, 'ūyīy kamah yūmūg kuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat xak hok. ⁴ 'Āxop te yāy putup'ax mīy kutōgnāg. Topa pu 'āyīpkox pīp, pāyā kama yāy putup'ax mīy. Yā' max xa Topa putup'ax puxet mīy, xayīy hāpkummuk mīy'ax xohix tu kux.

⁵ 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux xaxok? 'Āxop yā Topa hā 'āk-tok xop, yīy xa hām'āktux, hu:

"Xonnē', ūg'āpax! 'Ākuxa tuknōg hok 'āte 'āmānōg hah.

⁶ Yā 'āmānōg, nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'āmax,

'āmūn yāk mūn hā 'āk-tok xop tu',

ha mō'āyāy xe'ēgnāg," kaxīy.

⁷ 'Āxūy, tu xa hā' tot, Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu xa hāmyūmmūgāhā', 'ōg 'ātak putuk. 'Ok xīp kakxop 'ūm, 'ūyōg 'ātak te nōm mānōg hok? 'Ap xīp'ah. ⁸ Pax pu Topa 'āmānōg hok, yīy ta 'āxop 'a Topak-tok'ah, hak-tok xohix mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu'. ⁹ Yūmūg tak xohix te yūmūg mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', ha yūmūg yīpkox pīp, tu' tak max pekpaxex. Yīy 'āpu yūmūg Tak Topa pu 'āyīpkox pi', xayīy 'āhi xe'ēgnāg. ¹⁰ Yūmūg tak te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'īhā yā yūmū'ā hā kakxop, hāmyok tu hāmp'e'paxex hah, pa Topa te hāmyūmmūgāhā' 'ū yūmūg tu max, nūy Topa putuk yūmūg

tu max xe'ëgnäg. ¹¹ Topa te yümüg mänög, ha yümüg kuxa hittup 'ohnäg, pa häpxip kutögnäg, 'Ihä yümüg kuxa mäm, ha yümü'äte häpxopmä max, tu hämyok mÿ 'üyänän tu'.

Topa te hämyümmügähä'

¹² Äyok, 'äknihä xihip, 'äkuxa tuknög hok, nüy Topa yög putat hä mög. ¹³ Tu hämyok hä mög, nüy tikmü'ün pu'uk mögä max, nüy nöm ka'ogä'.

¹⁴ Tikmü'ün te 'äyimap hä' pip, yÿy nöm mütik yäytuk-mÿy hok, päyā häpxopmä max, xayÿy Topa pēnā'. Yā häpxopmä'ax kummuk xop te Topa pēnā hok. ¹⁵ Topa te xa hāmmaxnāhā', 'ög pa 'āti', nüy Topa yög putat xax hok, xa tikmü'ün kummugā hok, xix xüygā hok, ka 'äxop mÿnta xüy putuk, nöm te tikmü'ün xüygāhā', yā 'änöy pu' xüygā hok. ¹⁶ 'Ög pa 'āti', nüy 'änöy hä xupxet hok, xix Topa yög häpxop 'äktux kummuk hok, 'Eyao putuk. Tik hittap 'Eyao yā mönāyxor 'Iyak kutok hāmāxap, tu yāy tak yög häpxop xohix pop'ax. Ha Topa te hām'äktux xex tap, tu 'Iyak kutok hāmāxap ha hāmmaxnā'ax. Päyā 'Eyao kummuk, tu' tak yög häpxop pe'paxex 'ohnäg, 'ap hāmmaxnā'ax 'üm putup'ah, yÿy 'üxohix nöy yänän, tu' taknöy kuhmöy Yako mütik nöy yänän, nüy 'ämuk kutignäg pa', 'üp-tup xüy tu'. ¹⁷ 'Äxop te mönāyxor yög hām'äktux yümmüg max. Häpxip 'Ihä 'Eyao te hāmpe'paxex, tu yāy tak yög häpxop xax, xix hāmmaxnā'ax xax, hu xe yā nō' nöy yänän putup, tu' potaha', tu' xax, päyā' kux. 'Ap xe' nöy yänän'ah.

¹⁸ 'Äxop te Topa yikāgnäg hä 'äpip. Yā 'Iyaet yög tikmü'ün hittap te yÿktix Xināy kaka' pip, tu häpxahignäg tu' pip, tu yÿktix mö'kāmäg pēnāhā', tu Topa yög kuxap xexka pēnāhā', tu häptup 'Ihä häpkoxtap pēnāhā', xix texgāy tu' yänām pēnāhā', tu kuxänög xexka'. Päyā 'äxop te nöm häpxopmä ka'ok pēnā 'ohnäg nömhā, yā 'äkuxänög 'ohnäg. ¹⁹ Ha nöm tikmü'ün te mÿxux xop tu kāyā'ax 'äpak, xix Topa yÿy 'äpak, tu hām'äpak, tu kuxänög xexka', hu' xax, puÿÿy tu yÿy hok, ²⁰ Topa yÿy hä' tot 'ohnäg hah, ha' xat, hu: "Yÿktix 'äpit hok, pe tikmü'ün, pe xokxop, ka mÿkaxxap hä tikmü'ün 'ätux, tu 'äp-tex!" kaxÿy. ²¹ Tikmü'ün te Topa yög häpxopmä ka'ok'ax pēnāhā', tu' kuxänög xexka', yÿy Möyyex te: "Äte yāy puxu'ux, 'ügkuxänög tu!" kaxÿy.

²² Pa 'äxop kuxänög 'ohnäg, yā yÿktix Xiām tu 'ämōxaha', Topa xe'ëgnäg yög kömēn tu 'ämōxaha', pexkox yög kömēn Yenoyanēn tu 'ämōxaha', tu pexkox yög nü'pok xop xohix punethok pēnāhā', ²³ xix Topak-tok xop te māxap pēnāhā', ha yāy tu nü'nāhā', tu' kuxa hittup xexka'. Yā Topa te nöm xop 'äxet'ax kax'āmi pexkox kopah, pu yāy mütik tu pip ka'ok pexkox tu', xix 'äxop te Topa pēnāhā', ha' pa te hämyümmüg, tu' hep xop xohix yög häpxopmä'ax kopit putup, tu tikmü'ün yög mÿy'ax xohix tu pago. Xix tikmü'ün xakix xop pēnāhā', ha hämyok mÿy, yā' kuxa tup, Topa te' tupmāhā', pu tu kuxa max xe'ëgnäg. ²⁴ Xix Yeyox pēnāhā', ha' pa'ax tup mÿy, tu' xok yümüg pupi', tu yāy hep 'āta nü'nāhā mÿpkupnix tu', yā tik hittap Kayÿy gāy, tu' taknöy 'Ameo putex, tu' yög hep 'āta nü'nāhā', päyā Yeyox hep 'āta nü'nāhā', pu häpkummuk mÿy'ax xaxogā'.

²⁵ 'Ög pa 'āti! Tikmü'ün yÿpkox 'ohnäg, puxix tu xakix, tu möxa hok, nüy Topa mütik tu pip ka'ok, yÿy 'äpu yümüg yÿpkox pip Topa yög hām'äktux pu', nüy yā yümüg hi xe'e'. ²⁶ Hōmā Topa yÿy'ax te hām nuhuk, pa hōnhā Topa te: "Häpxip 'Ihä 'äte xe hām nuhuk putup, ha möktu pexkox yāy nuhuk kamah," kaxÿy. ²⁷ Tu xe hām nuhuk 'äktux, ha ta hām xexka yög häpxop nōäp-tup, pu pexkox yög häpxop tu pip ka'ok.

²⁸ Yīy 'ūyā yūmūg kuxa te Topa max 'āktux. Yā Topa mūtik yūmū'āte' xat putup, tu' xat kux 'ohnāg. Yūmū'āte Topa max 'āktux, tu nōm pu yūmūg nūktettex, nūy yūmūg kuxa' yēy, yā Topa tep-tup kaxīy. ²⁹ Hamūn. Yūmū yōg Topa ka'ok, tu kuxap putuk. Yā kuxap te hāpxox xohix nōā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kummuk nōāp-tup, nūy 'ūmīy'ax kummuk tu pago.

13

¹ Āxape xop putup pax, nūy tu nōm putup kux hok. 'Ōhōm yā Kunnix yōg tikmū'ūn, yīy 'āxop hā 'āxape'. ² Āxape puknōg xapit, putnū, nūy 'āpet kopa xihip. Hōmā tikmū'ūn hittap te' puknōg xop xānāhā', nūy yāy pet tu' pi', nūy nūy mō'nīynām, tu hāmyūmmūg hok, 'īhā pexkox yōg nū'pok xop xānāhā', ha tikmū'ūn pet kopa mō'xip. ³ Kanet kopa' pip xop xaxok hok, pāyā mō'nīynām, xa tep-tup kamah, pu 'ānōy 'āhīy'ax xaxok hok. Xix 'āxape xop xūy'ax xaxok hok, nūy tu mō'nīynām. Xatep-tup kamah pu 'ānōy 'āxūy xaxok hok, nūy mō'ānīynām. ⁴ Yā' max pu yāytax, nūy tu xetut mūtik yāy kep mūg nōm, xi' yīpxox mūtik yāy kep mūg nōm. Topa te' nōy hā' xupxet xop kopit putup, xi' xonnix xop kopit putup, nūy nō hāpkummugā'.

⁵ 'Ok tayūmak putup te 'āp-tex? 'Ūxupkumīy hok, xix 'ānōy yōg hāpxox putup hok, xayīy 'ōg hāpxox tu 'āhittup, yā' puxi'. Topa te xa hām'āktux xex, hu: 'Āte yā 'ānīm 'ohnāg, nūy 'āmūtik 'āti'," kaxīy. ⁶ Yīy yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy tu hām'āktux, hu:

"Topa te mōgnīynām, yīy 'ūgkuxānōg 'ohnāg.

Yā tikmū'ūn 'ūm tek kuxa kummugā hok," kaxīy.

⁷ Āpēnā max'ax xop xaxok hok, Topa yōg hām'āktux xa' xuktux hah, ha' kuxa mān ka'ok Yeyox kopah 'īhā' xakix, yīy xax, xa 'ākuxa yūm ka'ok kamah, nūy yā 'ānōy yōg hāpxopmā'ax tat. ⁸ Yeyox Kunnix xip ka'ok. Yā hōmā hāmyāxatamuk xohix hā' xip ka'ok, xix hōnhā' xip ka'ok, xix hāptup xohix 'īhā' xip ka'ok putup mō'kuma' mōg. Yamūn yīnmūn, tu yāyhā' nōy 'ohnāg, tu yāy yānān 'ohnāg. ⁹ Tikmū'ūn te hāmyūmmūg kummuk hā xa hāmyūmmūgāp-tup, ha ta' āyīpkox hok, pu 'āmōgā kummuk hok. Yā Topa te yūmūg kuxa ka'ogāhā', 'ūtu max, pu yūmūg'ā hāmmaxnāhā'. Ha' puknōg xop te 'āxat, tu' xat hok, xa' xit hok, yīy 'āka'ogā 'ohnāg.

¹⁰ Mōyyex te Yoneo yōg 'āmānex xop xat hok, pu xogyīn mō'hap 'ax mā hok, tikmū'ūn te Topa pu nōm xogyīn mō'hap, nūy haxyā', ¹¹ ha' yōg 'āmānex xat'ax te xokxop hep 'āta tat Topa xip'ax xe'ēgnāg tu', pu Topa yā tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ha xokxop yīn tat, Yoneo yōg tikmū'ūn te' pip'ax kūnāpa' tat, nūy mōy mō'hap, ha' nōg. ¹² Yīy Yeyox xok kōmēn xexka kūnāpa kamah, nūy yāy hep 'āta nūnnāy, pu Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', pu tu kuxa max. ¹³ Āpu yūmū mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe mōg, nūy yūmūg xūy kamah. Hōmā Yeyox xūy, 'ūkummuk xop te nōm pu' hupmāhā', ha' xūy, ha kaxīy yūmūg xūy kamah, ha' kummuk xop te yūmū'ā' hūpmāhā'. ¹⁴ Hām xexka yōg kōmēn xohix nōāp-tup, 'āpu yūmū'āte pexkox yōg kōmēn xax, yā nōm kōmēn xip ka'ok, yīy yūmū'āte' xak, nūy pexkox ha yūmūg mōg. ¹⁵ Hu yūmū'āte yāy mūn popmāhā Topa pu', nūy nōm max tāmnāg 'āktux, tu Topa pu hām'āktux, puyī' xupax, hu: 'Āmax xe'ēgnāg, Topah! Kaxīy. ¹⁶ Hāpxopmā max, tu' xaxok hok, nūy 'ānōy hā 'ātehet. Yā Topa tep-tup.

¹⁷ Āpēnā max xop pu 'āyīpkox pi', nūy nō xat'ax mīy. Nōm xop hām Topa pu', tu 'āpēnānā' pip, tu Topa pupi 'āpēnā max, xa 'āxop mō kuma mōg Topa yōg

putat hã. 'Äyĩpkox pi', puxix 'ãpẽnã max, nũy yãy hãpxopmã'ax tu kux. 'Äyĩpkox pip hok, puxix yãy pu hãpkummugã', ha 'ãpẽnã'ax xop yãy hãpxopmã'ax tu' kuxa hittup 'ohnãg.

¹⁸ Topa pu hãm'ãktux pax, nũy ta tu tu' kax, puk mũg ka'ogã'. Hak mũg kuxa te yãy yĩkopit, tu yãy yõg hãpxopmã'ax 'ãktux. Yãk mũ 'ãte' xak nũy hãpxopmã max pax. ¹⁹ Tu xa tu' xak nãm, xa 'ãxop Topa tu xax, puyĩy mõgkutnã ka'ok 'ãhah.

Topa pu hãm'ãktux

²⁰ Topa te yũmũg xuxyã Yeyox putpu hĩnnãhã', ha Topa yõg tikmũ'ũn pẽnãnã' xip. Yã' pẽnã max'ax xexka'. Kaxĩy tik te yãy yõg kahnẽn xop pẽnã max, yĩy Topa te' pa'ax tup mĩy, ha Yeyox xok, tu' hep 'ãta nũ'nãhã', pu Topa pa'ax mĩy. Ha' pa'ax kuxyã 'ohnãg. ²¹ Pũyã Topa 'ãkuxa mãmãmã', xix xa hãmmaxnã', xa 'äyĩpkox pi'. Pũyã Topa 'ãka'ogã', xayĩy hãpxopmã max, nũy Topa yõg putup'ax mĩy. Pũyã Topa yũmũg kuxa tupmã, 'ũ kuxa tu max, tuk putup tu'. Pũyã tikmũ'ũn xohix Kunnix max xe'ẽgnãg 'ãktux, nũy tu' xuktux mõ'kuma' mõg.

Tute hãm'ãktux kux

²² Ükxape xop, 'ãte xa tu' xak, xa 'ãpax, nũy tuk 'ãhã' tot. 'Äte xa kax'ãmi', nũy 'ãk'ogã', xa 'ãkuxa tuknõg hok. 'Ap tox'ah nũhũ tappet. ²³ 'Äte xa hãm'ãpak'ax max 'ũm'ãktux, xayĩy hãm'yũmmũg. Yã yũmũg xape Timõn te kanet tu' xip tap, ha' xut pu mõg. 'ũg ha' nũn, kopxix mõ'kutnã 'ãxop hah, puyĩy 'ãpẽnã.

²⁴ 'Äpẽnã max'ax xop xohix pu 'ãneo, xix Topa yõg tikmũ'ũn xohix pu 'ãneo. Hãpxexka 'Itat yõg yũmũg xape xop te 'ãneo kamah.

²⁵ Puyã Topa' xohix ha hãmmaxnã'. Tu ta tu' kux.

TIAK TE KAX'ĂMI'

1 Ūgmūn Tiak. Topa pu 'āte hāpxopmāhā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' pip xop pu 'āneo.

Ākuxa yūm ka'ok, nūy tu hāmyūmmūg

2 Ūkxape xop, 'ākuxa hittup 'īhā 'āxūy xexka', 3 yā 'ākuxa mām ka'ok, hu' xūy'ax hā' tot, nūy Topa yōg putat xak hok, 4 nūy 'āmōg kuma 'āmōg, nūy Topa hā 'āxiptap xop, nūy tu hāpxopmā max xe'e'. 5 Tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, puxix Topa tu' xax, pu tu hāmyūmmūgā', ha Topa hittup, tu hāmyūmmūgā punethok, tu mōktu xohix, yā Topa mūn max, tu' hok hā tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā', 6 yīy ta tu' xax, 'īhā 'ākuxa yūm ka'ok 'ōm kopah, tu 'īkopit hok. Tikmū'ūn kuxa yūm hok te kōnāg xexka mahap'ax putuk, tu' kuxa kopa mahapnām, tu' yūm 'ohnāg. 7 Topa te nōm xop pu hāmyūmmūgā 'ohnāg, 8 'ūpu'uk hah, 'ap-tox puxet'ah Kunnix putox mūtik, 'ap hāpxopmā'ax yūmmūg'ah.

Ūp-texop xexka xi' hok xop

9 Pūyāk xape hok hittup, 'īhā Topa te nōm ha hāmmaxnāhā'. 10 Pūyāk xape tup-texop hittup kamah, 'ihā Topa te hāmhōgnāgāhā'. Yā' yōg tayūmak yāyxaogā'ax, tu mōktu' xok, tu mīnnut puxet putuk, 'ūhok tu'. 11 Māyōn ka'ok, tu mīxux mō'hap, ha' nak, tu tapmāhā', yīy mīnnut nāhā hām tu', tu' mām, tu' nōg, ha kaxīy 'ūp-texop xexka xok.

Hāpkummugā'ax

12 Tikmū'ūn xūy, puxix Topa yōg putat xax hok, pāyā' kuxa hittup. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' kopit kux, 'īhā 'ūhīnnā xe'ēgnāg, tu ta tu hām'āktux xex, nūy hīnnā', Topap-tup pax hah. 13 Pūyā tikmū'ūn Topa kupex hok, 'īhā hāpkummuk mīy putup, 'īhā' xūy'ax hā' tot putup'ah, hu: "Topa tek xapit, 'ū hāpkummuk mīy," kaxīy. Yā' koit. Topa te hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu tikmū'ūn xapit 'ohnāg, puyīy hāpkummuk mīy. 14 Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tu yā mō'āmā', nūy mīy. 15 Tu hāpkummuk pe'paxex, tu' mīy putup, hu hāpkummuk mīy, tu' mīy pax, tu mōktu' xok, tu Topa hā' puknōg xe'e'.

16 Ūkxape xop, yāy pu koit hok. 17 Topa te māyōn xop xohix mīy, tu' māynāg mīy pexkox tu', yā pexkox yōg hāpxop xohix māynāg. Yā hāmmax xohix Topa te' mīy, tu pexkox tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā Topa mūn max xe'ēgnāg, tu yā yīnmūn, tu yā yānān 'ohnāg, xix yāyhā' nōy 'ohnāg kamah. 18 tu yūmūg putup, hu' xat, pu yūmūg tup yūmūg put, tu hāpxe'e' āktux, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, ha yūmūg xe xanāhā', 'ūyīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop te māxap, pu hāpxop nōy xohix Topa hāk-nāy tu' xop.

Hām'āpax, nūy hāpxopmā max

19 Ūkxape xop, 'ūxaxok hok: 'Ānōy yōg hām'āktux 'āpax punethok, nūy hām'āktux kutōgnāg, yā 'āgāy hok. 20 Tikmū'ūn gāy, puxix hāpxopmā kummuk, ha Topa tep-tup nōg, hām'yok mīy'ax putup tu'. 21 Yīy hāpkummuk mīy hok, xix hāpxopmā kummuk hok, yāy mūn kutōgnāg pe'āpaxeh, yā Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, yīy 'īpkox pi', nūy 'ākuxa hī xe'e'.

²² Yāyhā 'āmō'āmā hok. Topa yōg hām'āktux 'āpax, xa 'ṛpkox pi', nūy hāp̄xopmā max. ²³ Tikmū'ūn te nōm hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox hok, puxix tikmū'ūn hāmyūmmūg 'ohnāg putuk, ha 'ṛpex hā tute yāy pēnāhā', tu yāy pa pēnāhā', tu hāmyūmmūg; Yā yāy pa xe'e', ²⁴ pa putpu' mōg, tu yāy pa xaxok, ha' kux. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok te Topa yōg hām'āktux xaxok. ²⁵ Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu' xat'ax max xe'ēgnāg 'āpak, nūy hāmyūmmūg max, puyi' māynāg mīy, puxi' xat'ax hāmyūmmūgā', puyīy tu' hi' xe'e. Topa te nōm tikmū'ūn ha hāmmxnāp-tup.

²⁶ Tikmū'ūn te: “‘Ūgkuxa te Topa xak,” kaxīy, pāyā' yīy kummuk pax, puxix tu Topa xak 'ohnāg, tu yā yāyhā mō'āmā', ²⁷ Pa tikmū'ūn te Topa yūmūg Tak xak xe'e', puxix 'ūn hok mām xop hā tu tehet, xix kaxxop yāy tak pip hok xop hā tu tehet, nūy nōm ha hāmmxnā', tu Topa hā' puknōg xop yōg putat kummuk xak, nūy Topa yōg putat hā' mōg kuma' mōg.

2

Ūxohix yā yāy putuk

¹ Ūkxape xop, 'ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, ha' max xe'ēgnāg, yī' hok xop xix 'ūp-texop xexka putup pax, yā' nōy putuk yūmūg xuxyā pu'. ² Pa tikmū'ūn yāg te' hok xop putup nōg, tup-texop xexka putup pax, hap-texop te 'āxop mūtik yāy tu nū'nāhā' tu' xax max mō'tat, tu pipkup kōnāmōg tat yīpkutok hā', ha tik hok nūn, kamah, tu' xax kummuk mō'tat. ³ Pe 'āxop tep-texop pu: “Yūhūm, nūy nū mīpe max yīmū yūm,” kaxīy. Tu' hok pu: Pe yīy 'āknihā xihip 'ōnte', pe yā hām tu yūhūm,” kaxīy. ⁴ Puxi', 'āp-tox 2 'ānōy hā, yā 'āxop hā yāy putuk 'ohnāg.

⁵ Ūkxape xop, 'ūg'āpax: Topa te' hok xop yīmōgātux, pu' kuxa mām ka'ok hamūn kopah, nūy yīpkox pi', 'ṛhā Topa te' xat, Topap-tup pax tu', yā Topa te hām'āktux xex nōm xop mūtik, ⁶ ha 'āxop te' hok xop putup nōg, pāyā putexop xexka te xa hāpkummugāhā', tu tik pa te hāmyūmmūg ha 'āmōgāhā', nūy 'ākupeh, ⁷ tu Yeyox Kunnix 'āktux kummuk, ha xa' hōm yāy'āxet'ax. Hap-texop te xa 'āktux kummuk, ha Topa te xa hāmmxnaha'.

⁸ 'Āxat'ax pu yīpkox pi', puxix hāp̄xopmā max, ha' xat, hu: “'Ānōy putup pax, xate yāy mūn putup pax putuk,” kaxīy. ⁹ 'Āxop te hām hok xop putup nōg, xip-texop putup pax, 'ūxax pēnā tu', puxix Topa yōg xat'ax pu 'āyīpkox pip hok, tu hāpkummuk mīy, ha Topa te' kummuk 'āktux. ¹⁰ Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax puxehnāg pu' yīpkox hok, puxix tu xat'ax xohix pu' yīpkox 'ohnāg. Yā Topa te' xat, pu' xat'ax xohix pu' yīpkox pi'. ¹¹ Ha' xat, hu: 'Āxonnix hok,” kaxīy. Tu xe: “'Ūp-tex hok,” kaxīy. 'Ap xatep-tex'ah, pāyā' xonnix, puxix 'āyīpkox hok, tu' xat'ax koxyōy. ¹² Topa te 'ōg hāp̄xopmā'ax kopit'ax, yī' xat'ax pu 'āyīpkox pi'. Yā' xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg hi xe'e', nūy hāp̄xopmā max. ¹³ Topa te tikmū'ūn yōg hāp̄xopmā'ax xohix kopit putup, ha tikmū'ūn te' nōy kuxa ka hok, puxix Topa' ka hok xop kuxa ka hok 'ūyānān tu', pa tikmū'ūn te' nōy kuxa ka', puxix Topa te nōm xop pu hāpkummugā hok.

Ākuxa yūm ka'ok nūy hāp̄xopmā max

¹⁴ Ūkxape xop, 'ā' max'ah, yāy kuxa yūm'ax 'āktux, 'ṛhā 'ānōy te 'ōg hāp̄xopmā max pēnā 'ohnāg. Yā 'ākuxa yūm pu'uk, 'ap 'ākuxa yūm xe'e'ah. ¹⁵ 'Āxape xax kummuk, ha putup tep-tex, ¹⁶ ha tu hāp̄xop hōm 'ohnāg, xix topixxax hōm 'ohnāg, pa: “Pūyā Topa xa hāmmxnā', xayīy 'āxit max, nūy 'āxax max tat

kamah,” kaxīy, ¹⁷ puxix 'ākuxa yūm pu'uk, 'ihā 'ānōy pu hāpɔxopmā 'ohnāg, 'ap 'ākuxa yūm xe'e'ah.

¹⁸ Tikmū'ūn te: “Ākuxa yūm ka'ok, ha 'āte hāpɔxopmā max,” kaxīy. Yīy 'āte: Tikmū'ūn te 'ākuxa yūm'ax pēnā hok, 'ihā xate hāpɔxopmā 'ohnāg. Pāyā 'āte hāpɔxopmā max'ax hā xa' mūg, xayīy pēnā', nūy tuk kuxa yūm ka'ok yūmmūg. Yā hāpɔxopmā'ax max hā tikmū'ūn te' pēnā'ax,” kaxīy. ¹⁹ 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok Topap-xehnāg kopah? Yā' max. Yāmīy kummuk xop kuxa mām ka'ok kamah, tu Topa yīpkutuk, tu yāy nuhuknām 'ūkuxānōg tu'. ²⁰ 'Āptox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg! 'Ākuxa yūm ka'ok, 'ihā hāpɔxopmā max 'ohnāg, tu' hitop hā 'ākuxa yūm, 'ap puxi'ah. ²¹ Tep te xīy Topa te mōnāyɔxop hittap 'Amanām max 'āktux? 'Amanām tek-tok 'Iyak hōm'ax, nūy kuxap hā mō'hap Topa pu', hu Topa te 'Amanām max 'āktux, 'ūyīpkox xip hah. ²² Yūmmūg. 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu' yīpkox xip, tu hāpɔxopmāhā kamah. ²³ Yīy Topa yōg tappet te: 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yī' kuxa tupmāhā', pu tu max,” kaxīy. Ha Topa te 'Amanām hā' xape'. ²⁴ Yī' yūmmūg. Yā Topa te tikmū'ūn putup pax, 'ūyōg hāxopmā'ax hāp-tup pax, 'ūkuxa yūm ka'ok ha hāpɔxopmāhā', ha' kuxa tupmāhā'.

²⁵ Xotit Ha'ap te 'Iyaet yōg tik xop hā tu tehet, nōm xop te' puknōg yōg hām pēnā'ax, ha putat nōy ha' mōgāhā', puyīy tu nūmān, yīy hāpɔxopmā max, ha Topa tep-tup pax.

²⁶ Tikmū'ūn koxuk te' yīn nīm, puxix tikmū'ūn tu xok, hā kaxīy tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok, tu hāpɔxopmā hok, puxi' hi xe'e hok.

3

Tikmū'un yōyxōg

¹ 'Ūkxape xop: 'Ap max'ah, tikmū'ūn punethok te' nōy xop pu hāmyūmmūgā', 'ihā yāy kotīnnāhā' pip. 'Ūyūmmūgā'ax, puxix Topa' yīkopit putup, nūy yūmmūg, pēyā hāmyūmmūgā max, pēyā hāmyūmmūgā kummuk. ² Yūmūg xohix te hāpkummuk mīy, ha tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāpkummuk 'āktux hok, puxix 'ūmax xe'ēgnāg, tu yāy mōgā max. ³ Tikmū'ūn te kāmānok mōgāhā', tu pipkup kohe te kāmānok yīkox kopa' xip hā mōgāhā', pu mōg, ha yūmū'āte yīmū' mām, nūy nō mōg. ⁴ Kamah mīpkox xexka te kōnāg yīmū mōg, ha 'āmuuh ka'ok te' mōgāhā', pa tikmū'ūn te mīm kutōgnāg hā' mōgāhā, nūy nō hāpkux xuhmīy yīmū 'āpep hāmnak hah. ⁵ Ha tikmū'ūn yōyxōg kaxīy, 'ūk-tōgnāg, pāyā 'ūyīy'ax te hāpɔxopmā xexka'. Kuxap kup kutīgnāg, pāyā hāmhipak xexka mō'xut xexka', ⁶ hā kaxīy 'ūyōyxōg kutīgnāg, pāyā' yīy'ax te hāpkummugā xexka', tu Hāmgāyāygnāg yōg kuxap gāy putuk, tu' nōy kuxa tuknōgāhā', tu mōktu kummugā xexka', 'ūxupmāhīy kummuk tu'. ⁷ Tikmū'ūn te xokxop xohix mūg'ax xix putuxnāg, xix xokxop yāy hi xip mūg'ax, xix xokxop yīkūy mūg'ax, xix mām xohix mūg'ax, ⁸ pa tikmū'ūn te' yōyxōg 'ūm mōg hok, puyīy tu yīy kux, 'ūkummuk hah, tu kāyā gāy yōyxōg putuk, tu' yīy'ax hā' mōy putex. ⁹ Yūmū'āte yāy yīy'ax hā yūmūg Tak Topa max 'āktux, xiknōy mānōg, hu: “Pūyā Topa xa hāpkummugā',” kaxīy, tu' mānōg, yā Topa te' hep xop xohix mīy yāymūn putuk, ha yūmū'āte' xaxok.

¹⁰ Tikmū'ūn yīy'ax 2, tu Topa pu hām'āktux max, 'ihā' nōy pu hām'āktux kummuk. 'Ūkxape xop, kaxīy 'āktux hok! ¹¹ Kōnāg xupup kox puxet te kōnāg

xut, ha kōnāg puxet, pēyā' xuxpex, 'ok pēyā' kohāgnāg, tu kōnāg 2 'ohnāg, pap-xet. ¹² Tikmū'ūn te xupxak xut hok tepta kup tu', tu gōyap xut hok nanūy kup tu'. 'Āmhok! Yā kaxīy kōnāg kox kummuk tu kōnāg xuxpex tat 'ohnāg.

Hāmyūmmūg xe'e'

¹³ Piyā' xip tikmū'ūn te hāmyūmmūg? 'Ok xip 'āxop kopa'? Pūyā hāp-xopmā max, tu yāy mūn kutōgnāg pe'paxeh, nūy hāmyūmmūg xexka'. ¹⁴ Pa 'āyīpkumīy hok, tu yāy mūn xexka pe'āpaxex hok, xi' koit hok, nūy mō'āmā hok, puyī' nōy 'āpe'paxex, hu: "Yā 'ōhōm te hāmyūmmūg!" kaxīy. ¹⁵ Yā hāp-xopmā'ax kummuk te yāmīy xop kummuk yōg hāmyūmmūg'ax putuk, xix xokxop yōg, xix Topa hā' puknōg xop yōg hāmyūmmūg'ax putuk. Yā' kummuk. ¹⁶ Tikmū'ūn kummuk te yāy mūn pe'paxex xexka', tu' yīpkūmīy, tu tikmū'ūn xohix kummugāhā', tu' mōgā kummuk, yīy hāp-xopmā kummuk punethok. ¹⁷ Topa te pexkox tu' xip, tu hāmyūmmūg xe'ēgnāg, tu yāy yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa tu tup, puyīy yāytuk-mīy kuxyā', puyī' kuxa yūm, ha Topa te hāmyūmmūgāhā', nūy hāmmāxnā', nūy tikmū'ūn hā' xape', tu' kuxa ka', puyīy hāp-xopmā max 'ūyānān tu', ¹⁸ ha' kuxa yūmmāhā', puyīy hāmyok mīy pax.

4

Topa hā' puknōg xop yā 'āxape hok

¹ Teptu yāy tuk-mīy 'ānōy mūtik? 'Āxop te yāy putup'ax kummuk mīy, tu yāy kix. ² Tu hāp-xop putup xūy, pāyā' pa hok, hup-tex putup, nūy nōm hāp-xop pa', tu 'ānōy yōg hāp-xop putup, 'ap pa yūmmūg'ah, hu yāy kix, tu Topa tu' xak 'ohnāg, pu xa' hōm. ³ Xate Topa tu' xak, tu' pa 'ohnāg, 'ūxak kummuk tu'. Tu' xak, nūy yāy putup'ax mīy. ⁴ 'Āxop te Topa nīm'ax. Topa hā' puknōg xop te Topap-tup nōg. 'Ok yūmmūg hok xate'? 'Āxop te nōm puknōg xop hā 'āxape', hu ta Topa hā 'āpuknōg kamah. ⁵ Topa yōg tappet te tikmū'ūn kuxa 'āktux, tu' hitop tu' xuktux 'ohnāg, hu: "Topa te tikmū'ūn kuxa mīy, ha' yīpkūmīy, tup-tex," kaxīy, ⁶ Pa Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu tikmū'ūn kuxa ka'ogāhā', yā Topa yōg tappet te xe: "Tikmū'ūn yāy mūn xexka pe'paxex, puxix Topa putup nōg, pak-tōgnāg xop pu hāmmāxnāhā', nōm xop yāymūn kutōgnāg pe'paxex ha hāmmāxnāhā'," kaxīy. ⁷ Yīy 'īpkox pi Topa pu', nūy Hāmgāyāgnāg yīpkutuk hok, nūy nōm mūtik kumīy, ha' xupap-tup. ⁸ 'Āxop yā hāp-xopmā kummuk xop, 'āpu Topa hā mōg, nūy yīka hā' pīp, ha 'āha' nūn putup, nūy 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Hāpkummuk mīy kux, 'āyīm pix putuk, nūy 'ākuxa tup, nūy 'āmax, nūy 'āp-xet Topa kuxa mūtik, ⁹ 'Ākuxa hittup hok, nūy pota punethok, nūy hāpkummuk mīy kux, ¹⁰ tu Topa tu' xax, pu mō'ānīnām, nūy 'āka'ogā', ha 'āxekānāp-tup.

Ānōy 'āktux kummuk hok

¹¹ 'Ūkxape xop, 'ānōy 'āktux kummuk hok, 'ūxuktux kummuk, puxix 'āxop 'ānōy yīkopit, tu Topa yōg xat'ax kopit kamah, yā 'ākummuk. Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax kopit, puxix Topa tu' yīpkox 'ohnāg. ¹² Topap-xet te 'āxat, 'ūpa te hāmyūmmūg, tup-xehnāg hā 'ūhep xop xohix yōg hāp-xopmā'ax kopit putup, tu tikmū'ūn kuxa kummuk xit'ax, nūy yānān tu' kuxa max tat, tu' kummuk mīy pax xop kix'ax. Yāy 'āpe'āpaxeh hok, nūy 'āxape yōg hāp-xopmā'ax kopit, nūy Kunnix yōg xop yīkopit. Kunnix yāp-xet te hāp-xopmā'ax xohix kopit, nūy tu hāmyūmmūg, pe yā' max, pe yā' kummuk.

Hāptup pe'āpaxek-tōgnāg

13 'Ăxop te: "Pe hõnhã, pa hãptup, koxpik mõg kõmën tu', nũy nox xihip, nũy hãpxop hãmenex, 'ũyĩy tayũmak xexka punethok pop," kaxĩy. Nãy. 'Ūg'ăpax: 14 'Ăxop te hãptup yõg hãpxopmã'ax yũmmũg 'ohnãg! Tu hãmgõy putuk, yã hõnhã' xip, tu hãpxip kutõgnãg 'ĩhã yãyxaxogãhã', ha hãpxip kutõgnãg 'ĩhã 'ăxop xakix putup, ha kama yãy xaxogãp-tup. 15 'Ăpu hãm'ăktux kaxĩy, hu: "Topa tek putup, koxpik mũg mĩy," kaxĩy. 16 Pa 'ăxop te yãy mũn xexka pe'ăpaxex, tu yãy mũn xexka 'ăktux. 'Ap max'ah. 17 Tikmũ'ũn te hãpxopmã'ax yũmmũg, tu' mĩy hok, puxix hãpxopmã kummuk.

5

Ūp-texop xexka pu hãm'ăktux

1 'Ăp-texop, 'ũg'ăpax nõmhã: 'Ăpota punethok putup, 'ăxũy tu'. 2 'Ōg tayũmak kunox, ha' kut te 'ăxax kunoxyãhã'. 3 'Ōg tayũmak kutut te yãy koxyõy, 'ăxupkũmĩy hah, ha tikmũ'ũn te' pënãhã', tu 'ăkummuk 'ăktux putup, 'ăxop te tayũmak punethok pop, tu yãy tu' xex. 4 'A 'ăxop te 'õg kãmãnat xop pu' pago'ah, 'ũhãm'ax yãnãn tu' pago 'ohnãg, yĩy 'ăxop kummuk 'ăktux, tu Topa xe'ëgnãg pu hãm'ăktux, ha' xupak. 'Ok 'ăxop te' xupak hok? 5 'Ăxop te hãpkute'ex, tu 'ãmuk xexka punethok mĩy hãm tu', tu yãy topmãhã', nũy xok, mũnũytut top putuk 'ăxok putup, ha Topa te xa hãpkummugãp-tup 'ũyãnãn tu'. 6 Yã 'ăxop te' hok xop kix, ha hãpkummuk mĩy 'ohnãg, pãyã' pu'uk, 'ũhok tu', hu' xakix.

Yũmũg xuxyã nũn'ax hip

7 'Ūkxape xop, yũmũg xuxyã pu yũmũg hip, put nũ', 'ũxuxyã xop te yãy yõg hãpxop hip, puyĩy hãpxop ta punethok nũnnã yãy pet hah, hu tex hip, xix tex ti hip. 8 'Ăpu 'ũhip kamah, nũy yũmũg xuxyã hip, ha' nũn putup mõ'ka'ok, yĩy 'ăkuxa tuknõg hok.

9 'Ūkxape xop, 'ăxupmãhĩy kummuk hok, ka Topa 'ăyĩy'ax kummuk 'ăktux, 'ũpa te hãmyũmmũg tu yũmũg yĩka' xip, yã hãpxip kutõgnãg 'ĩhã' nũn putup. 10 Topa yõg tik xop pe'ăpaxeh, nõm xop te Topa pupi hãm'ăktux, tu tikmũ'ũn pu' xuktux, ha Topa te tu yãy 'ăxet'ax hõm, ha' xũy'ax hã' tot. 11 Yũmũ'ãte nõm xop 'ăktux max, 'ũxũy'ax hã' tot hah, xix mõnãyxop hittap Yo 'ăktux, yã nõã'tot punethok, yĩy Topa te hamũn ha hãmmãxnãhã', yã Topa mũn max xe'ëgnãg, tu tikmũ'ũn kuxa ka', nũy nõm pu hãmmãxnã'.

12 'Ūkxape xop, 'ãte xa hãpxe'e 'ăktux. Topa 'ăxet'ax 'ăktux hok, 'ĩhã hãm'ăktux xex, xix pexkox 'ăktux hok, xix hãm'ăktux hok 'ĩhã hãm'ăktux xex. 'Ăpu hãm'ăktux kutõgnãg, hu: "Hamũn," kaxĩy, xix: "Ămhok," kaxĩy. Yã' puxi', ka Topa 'ăkummugã', xate hãm'ăktux kummuk hah.

13 'Ăxũy, 'ăpu mõg, nũy Topa pu hãm'ăktux. 'Ăhittup, 'ăpu 'ăkteh, nũy Topa max 'ăktux. 14 Tikmũ'ũn pakut, puxix tik te 'ăpënã max xop xãnã', pu Topa pu hãm'ăktux, nũy tu hep tox pux, 'ũpakut putox tu' pux, puyĩy Topa 'ũhittupmã', yã yũmũg xuxyã te' hõm yãy 'ăxet'ax, pu tikmũ'ũn hittupmã'. 15 Topa pu hãm'ăktux, 'ĩhã' kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hittupmã', tu hãpkummuk mĩy'ax xaxogã'ax, pu tu kux. 16 'Ăpu yãy pu 'õg hãpkummuk mĩ'ax 'ăktux, nũy tu yãy pupi hãm'ăktux, puyĩy Topa 'ăhittupmã'. Pũyã' kuxa mãm xop xohix yãy xape xop pupi hãm'ăktux Topa pu'. Ha Topa te tikmũ'ũn yõg hãm'ăktux 'ăpak, ha 'ăxape kuxa te Topa xak, puxix Topa hãm'ăktux 'ăpax. 17 Mõnãyxop hittap 'Enit te Topa pupi hãm'ăktux, tu yũmũg putuk, tu Topa xak, tu nõm mũtik hãm'ăktux ka'ok, tu tu' xak, pu tex hok, ha hãmyãxatamuk 3 hã

xi' xahix tex ti 'ohnãg, ha hãmnak mō'nãhã'. ¹⁸ Ha xe Topa tu' xak, ha tex xat, ha' tihi', ha hãpxop punethok nũnnãhã'.

¹⁹ 'ũkxape xop, 'ãxop te Topa yōg putat xak, ha ta 'ãnōy te putpu 'ãmōgãhã', xayīy Topa yōg putat hã mōg 'ũxexheh, puxix 'ãnōy xa ha hãmmxnã'. ²⁰ 'Ūxaxok hok: Tikmũ'ũn te' nōy mō'nīynãm, puyīy hãpkummuk mīy kux, ha ta hãpxopmã max, ha nōm mōgã max Topa yōg pũtat hã, puyīy hi xe'ëgnãg. Ha Topa te' yōg hãpkummuk mīy'ax xaxogãp-tup, pu tu kux. 'Ap Hãmgãyãgnãg Pet ha' mōg putup'ah 'õhõm. Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĀMI I

1 Ūgmūn Pet, ha Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā'. Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'āxop yīmōgātux, yā Topa yōg xop 'āxop. 'Āte xa' kax'āmi', tu xa nū tappet mō'kutnāhā hāp̄xexka Pō'ōn tu', xix hāp̄xexka Genex tu', xix hāp̄xexka Kapanox tu', xix hāp̄xexka 'Ax tu', xix hāp̄xexka Miṭīn tu', yā hāp̄xexka xohix tu 'āxop nūpaha'. 2 Hōmā ūhittap yūmūg 'ātak Topa tep-tup, hu 'āxop yīmōgātux, ha Topa Koxuk te 'āxop hā' mīy Topa yōg xe'e xop, xayīy 'āxop Yeyox Kunnix 'āpax, nūy 'āyīpkox pi', ha Yeyox Kunnix te 'āxop pupi' xok, hu 'ākuxa kummuk xit. Puyā Topa xa maxnā xexka'. Puyā Topa 'ākuxa māmā xexka'.

Hāmmax hīp

3 Āpu yūmū yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūktak pu hām'āktux, hu: "Xate yūmū'ā maxnāhā'. 'Āmax". Kaxīy. Topa te yūmūg kuxa ka xexka', tu Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā', nūy yūmū'ā kuxa tup popmā'. Yūmūg kuxa 'ūtup, hu' max hīp punethok. 4 Topa te yūmū'ā' popmāp-tup hāp̄xop max xohix pexkox tu', tu yūmū'ā hāp̄xopmā maxp-tup. Yūmū'āte nōm hīp, ha Topa te yūmū'ā nōm popmāp-tup pexkox tu'. Pa hōnhā Topa te nōm pēnāhā 'ōnteh pexkox tu'. 'Āk-nox putup'ah, tu 'a hāp̄xop kummuk hā kotīnnāp-tup'ah, tu 'ap kutut putup'ah. 5 Yā 'ōgnū hāp̄xop, ha Topa 'ūka'ok, tu 'āxop pēnā max, ha 'ākuxa mām Topa kopah, ha hāmāxatamuk xohix xox putox 'īhā Topa te' mōy putup 'ōg hāpkummuk xohix.

6 Yā' max. Āpu 'ākuxa hittup. Pa hōnhā 'a 'āhittup'ah. Yā 'āxop xūy punethok, ha' kuxa mām hok xop te 'āxop kute'ex kummuk. 7 Āxop te 'ūkummuk hā tot, ha Topa te' yūmmūg 'ākuxa mām ka'ok. Yā hāpkummuk pīp, pa 'ākuxa mām xe'e'. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit kuxap kopah. Hā kaxīy Topa te 'āxop yōg hāp̄xopmā'ax kopit, 'īhā' pīp 'ōg hāpkummuk. Pa yānām 'āta yīxux yāy koxyōy, pa tikmū'ūn te nōm kopit kuxap kopah. Takat 'ūyānām 'āta yīxux, pa takat xexka 'ākuxa mām'ax. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit, ha ta Topa te 'ākuxa mām'ax kopit kamah, pu tu xip ka'ok 'ākuxa mām'ax. 'Āxop te' kummuk hā tot, pu tu' kuḡ, ha ta' putpu' nūn putup Yeyox Kunnix, ha Topa te 'āxop'āktux max putup, tu xa max xe'ēgnāg mīy putup, tu hām'āktux putup 'āxop max. 8 Āxop te Yeyox Kunnix pēnā 'ohnāg, pa 'āxop te Yeyox putuppax. 'Āxop te nōm pēnā 'ohnāg, pa 'ākuxa mām nōm kopah, tu mōktu 'ākuxa hittup max xexka'. Tep-te nōm hāp̄xop max 'āktux yūmmūg? 'Ap yūmmūg'ah. Yā 'ākuxa hittup xexka'. 9 Ākuxa hittup xexka', yā Topa te 'āxop mōy xet putup hāpkummuk mīy'ax kopah. 'Ākuxa mām, puyīy 'ākuxa mōy hāpkummuk mīy'ax kopah.

10 Hōnhā Topa te Yeyox Kunnix nū'kutnāhā', puyīy 'ākuxa kummuk xit. Ha ta hōmā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox nūn yūmmūg xak, tu' yūmmūg xak punethok, tu hām'āktux Topa te yāy kutok nū'kutnāp-tup. 11 Hām'ūmhā nū'kutnāp-tup? Texīy hu' nūn putup? Yā nōm te' yūmmūg xak. Topa Koxuk, yā Kunnix Koxuk te Topa pupi hām'āktux xop pu Yeyox xok 'āktux, tu putpu' hī'āktux, tu pexkox tu' mōg'āktux. 12 Topa pupi hām'āktux xop te yīy kopit, hu: "Hām'ūm'hā' nūn? Hām'ūmhā' xok putup, nūy putpu' hī'?" Kaxīy. Ha ta Topa te: "Yā hōnhā'ah. Yā 'āxape mōgputox xop te' pēnāp-tup". Kaxīy. Ha ta hōnhā 'āxop te' xupak, tu' yūmmūg. Yā Topa te 'āxop pu tik nū'kutnāhā', pu xa Topa yōg hām'āpak max'ax'āktux. Ha ta' xip Topa Koxuk pexkox tu', ha Topa te nōm

nũ'kutnãhã', pu tikmũ'ün ka'ogã', puyiŷ xa Topa yõg hã'm'ãpak max'ax 'ãktux max. Ha ta pexkox yõg nũ'pok xop te' xak, nũy Topa yõg hã'm'ãpak max'ax yũmmũg.

Topa te 'ãxop xãnãhã', xayiy Topa putuk

¹³ 'Äpu hãmp'e'ãpaxeh xe'e', nũy hãpxopmã max. 'Äpu pa 'ãtix. 'Äpu hãpxop max hip punethok. Topa te xa nõm popmãp-tup, 'ihã putpu' nũn putup Yeyox Kunnix. ¹⁴ 'Äpu Topa 'ãpax, nũy 'ãyĩpkox pi'. Hõmã 'ãxop te hãmyũmmũg 'ohnãg, tu' mĩypax xate nõm putup. 'Äpu xe' mĩy hok xate nõm putup, yã hãpxopmã'ax kummuk. ¹⁵ Pa 'ãpu 'ãkuxa tup tat. 'Äpu hãm yok mĩypax, nũy Topa putuk. Yã Topa te 'ãxop xãnãhã', xayiy Topa putuk. ¹⁶ Yã Topa te yãy yõg tappet kopa hã'm'ãktux, hu: "Äpu 'ãkuxa tup tat, nũy hãmyok mĩypax, nũy 'ũgmũn putuk". Kaxiy.

¹⁷ 'Äxop te Topa pu hã'm'ãktux, hu: "Ätak". Kaxiy. Topa te tikmũ'ün xohix yõg hãpxopmã'ax kopit. Tikmũ'ün te hãpkummuk xexka mĩy, puxix yãnãn xexka'. Tikmũ'ün te hãpkummuk kutõgnãg mĩy, puxix yãnãn kutõgnãg. Tikmũ'ün te hãmmax xexka mĩy, puxix hãpxop max xohix popmã'. Tikmũ'ün te hãmmax kutõgnãg mĩy, puxix hãpxop max kutõgnãg popmã'. Yã tikmũ'ün yõg hãpxopmã'ax kopit xe'e', tu' kopit yãy putuk. Xate' yũmmũg. 'Äpu Topa yĩpkutuk 'õg hãmyãxatamuk tox hã. ¹⁸ Hamũn, 'ãxop te' yũmmũg hõmã 'ãxop te mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax hitop tat, pa Topa te pago takat, yã yãy kutok nũ'kutnãhã, xayiy 'ãxop mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax hitop tat kuxyã'. Yã tute pago takat xexkanãm, Topa te yãnãm ponnok pago'ah xix yãnãm 'ãta yĩxux pago'ah. Yã nõm takat miãx. Pa Topa te' pago xexkanãm. ¹⁹ Yã tute Kunnix nũ'kutnãhã', puyiy 'ãxop pupi tu' xok, nũy 'ãkuxa kummuk xit. Kunnix xok, yã kahnãn max putuk. Yã kahnãn max kup kohe 'ohnãg xi' kup yãy xa'a 'ohnãg. Hã kaxiy putuk Kunnix, yã hãpkummuk mĩy 'ohnãg. ²⁰ Hõmã 'ũhittap 'ap xip'ah hãm xexka', ha Topa te Kunnix yãy kutnãhã', puyiy yũmũg pupi tu xok. Hõnhã yã hãm xexka yõg hãmyãxatamuk xox putox 'ihã Topa te yũmũ'ã Yeyox mũg. ²¹ 'Äkuxa mãm Yeyox Kunnix kopah, tu mõktu 'ãkuxa mãm Topa kopa kamah. Yã Topa te yãy kutok putpu' hĩnnãhã', tu yãy kutok xexka mĩy, puyiy tikmũ'ün xohix Yeyox 'ãktux max. Yã 'ãkuxa mãm Topa kopah, tu hãpxop max hip Topa yõg. ²² 'Äxop te hã'm'ãktux xe'e' 'ãpak, tu 'ãyĩpkox pip, tu yãy kuxa kummuk xit, nũy hãpkummuk mĩy hok, nũy Yeyox kopa kuxa mãm xop putuppax xe'ẽgnãg. 'Äpu nõm putuppax xexkanãm. ²³ Topa yõg hã'm'ãktux pip ka'ok, tu yõg hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg. Topa te hã'm'ãktux, yiy ta 'ãxop yãyhã Topa yõg tikmũ'ün. Topa yã yũmũg 'ãtak, tu yõg hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg. ²⁴ Hamũn, Topa yõg tappet tu' kax'ãmi, hu:

"Hãpxip kutõgnãg 'ihã mĩxux nak,
ha hãpxip kutõgnãg 'ihã nũ'nãhã mĩnnut.

Hã kaxiy tikmũ'ün xohix xexka', yã hãpxip kutõgnãg 'ihã' xakix.

²⁵ Pa Topa xexka yõg hã'm'ãktux pip ka'ok mõkuma'mõg hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã." Kaxiy.

Topa yõg hã'm'ãktux, yã Topa yõg hã'm'ãpak max'ax, yã 'ũgmã'ãte xa nõm 'ãktux

2

1 'Āpu hāpkummuk xohix mīy kux. 'Āpu' koit kux, nūy mō'āmā kux. 'Āpu 'āyīpkūmīy kux. 'Āpu hām'āktux kux. 2 kakxop pu'ūgnāg te yōktat hep putup xexka', tu xo'op, tu' tuk. Hā kaxīy 'āxop. 'Āpu kakxop pu'ūgnāg putuk. Topa yōg hām'āktux te yōktat hep putuk. 'Āxop te Topa yōg hām'āktux pop, ha hāpxop max xohix nōy nā' mōg 'ākuxa kopah, tu 'āxop tuk putup. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā'. 3 Yā Topa yōg tappet te: “Ūxit'ax max yā' xuxpex. Hā kaxīy 'ūmax tikmū'ūn te Topa yūmmūg, yā' xuxpex putuk.” Kaxīy.

4 'Āxop kuxa mām yūmmūg xuxyā Yeyox kopah. Mīkaxxap hi 'ohnāg, pa Yeyox hi'. 'Ūkuxa mām hok xop te Yeyox putup nōg, pa Topa tep-tup, tu' yūmmūg 'ūmax. 5 Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' mīy mīptut. Hā kaxīy 'āxop te mīkaxxap putuk, ha Topa te 'āxop hā mīy yāy pet, ha Topa Koxuk xip 'ākuxa kopa xix 'āxop kopah. Mā, puyīy Topa 'āxop hā' mīy yāy pet. 'Āmānex te Topa pet kopa Topa pu' hāpxopmāhā'. Hā kaxīy Topa Koxuk te 'āxop ka'ogāhā', ha Yeyox Kunnix te 'āxop maxnāhā', xaxīy Topa pu hāpxopmā xe'ēgnāg. 'Āmānex xop te Topa pu mō'hap xokxop, nūy Topa pu' popmā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa pu hāpxopmā max. 6 Yā Topa yōg tappet te:

“Āte yāy nōm kutnāhā', yā' max nō'ōm, yā takat.

'Ūxip putup kōmēn Xiām tu'.

Hā kaxīy mīptut mīy xop te' yāy kutnāhā mīkaxxap takat, tu nōmhā' mīy 'ūkupkūnīy. Hā kaxīy nōm te yāy yōg xop ka'ogāhā'. Tikmū'ūn te nōm kopa' kuxa mām, tu yāyhāhup putup 'ohnāg, yā' kuxa hittup.” Kaxīy.

7 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu' yūmmūg 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox, yā takat xexka putuk. Pa' kuxa mām hok xop tep-tup nōg Yeyox. 'Ūp-tup nōg, pa Topa te' mīy 'ūxexka', yā Topap-tup xop yōg xexka'. Hā kaxīy Topa yōg tappet te:

“Mīptut mīy'ax te mīkaxxap putup'ah, pa' nōy te nōm hā' mīy 'ūkupkūnīy xexka', ha mīptut te nōm yīmū' yūm.” Kaxīy.

8 Topa yōg tappet te xe:

“Mīkaxxap te tikmū'ūn nū'xok.

Hā kaxīy tikmū'ūn te nōm kopa kuxa mām putup'ah,

tu nōm hā yāy koxyōy putup.” Kaxīy.

Hamūn, 'ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, yā Topa te nōm xat.

9 Pa Topa te 'āxop yīmōgātux, yā hep puxet yīmōgātux putuk. 'Āmānex xop te Topa pu hāpxopmāhā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa xexka pu hāpxopmāhā'. 'Āxop te hām xexka yōg tikmū'ūn putuk 'ohnāg, pa yā Topa yōg xop 'āxop. Topa te 'āxop yīmōgātux, xayīy tikmū'ūn pu Topa max xe'ēgnāg 'ākutux. Hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy, yā hāpkoxtap putuk. Pa Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā', yā kuyānām putuk Topa yōg. 10 Hōmā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn 'ohnāg, pa hōnhā 'āxop yā Topa yōg. Hōmā Topa te 'āxop kuxa ka', pa 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Pa hōnhā 'āxop te' yūmmūg.

Topa yōg kāmānat

11 'Ūkxape xop, 'āxop te hām xexka yōg puknōg xop putuk, yā' kuxa mām hok xop hā puknōg. 'Āpu hāpkummuk mīy hok, 'āxop te nōm putup. Pox te xonat putex. Hā kaxīy hāpkummuk mīy'ax te tikmū'ūn koxyōy. 12 Topa yūmmūg 'ohnāg xop pip, hu 'āxop xakot. 'Āpu hāpxopmā max xexka'. Nōm te 'ōg hāpxopmā max pēnāp-tup. Nōm te hām'āktux putup 'āxop kummuk, pa nōm te' yūmmūg putup 'āxop te hāpxopmā max punethok. Nōm te' yūmmūg putup

nõm hãptup 'Ihã putpu' nũn Yeyox Kunnix. Nõm te' yũmmũg putup 'ãxop max. Yã Topa 'ãkutux max putup.

¹³ 'Äpu hãm xexka yõg gohet yõg xat'ax xop 'ãpax, nũy 'ãyĩpkox pi', yã Topa xexka tep-tup. Yã Hõm yõg xat'ax 'ãpax, yã' xexkanãm. ¹⁴ 'Äpu gohet yõg gohenanok xop 'ãpax kamah, nũy 'ãyĩpkox pi', yã Topa xexka tep-tup. Yã Hõm yõg xat'ax te gohenanok xop yĩmõgãtux, puyĩy tikmũ'ũn hãpkummuk mĩy'ax hã yãnãn, puyĩy tikmũ'ũn hãmmax mĩy xop pu hãpxopmã max. ¹⁵ Tikmũ'ũn te hãm'ãktux hitop, yã tikmũ'ũn hitop. Topa tep-tup, puyĩy tikmũ'ũn 'õg hãpxopmã max pãnã', nũy tu' yẽy, yã hãm'ãktux hitop kux. ¹⁶ Kãmãnat xop te' xuxyã pu' hãm, ha' xuxyã te nõm xatpax. Topa yõg xat'ax te tikmũ'ũn xat kamah, tu hãm'ãktux 'ũkummuk tikmũ'ũn. Pa Topa yõg xat'ax te xa hãm'ãktux te kaxĩy 'ohnãg. Pa 'äpu xe hãpxopmã kummuk hok, pa 'äpu Topa 'ãpax, nũy Topa pu hãpxopmã'. ¹⁷ 'Äpu tikmũ'ũn xohix 'ãpax. 'Äpu' kuxa mãm xop putuppax. 'Äpu Topa yĩpkutuk. 'Äpu Hõm yõg xat'ax 'ãpax.

Kunnix te yũmũg pupi' xũy

¹⁸ Kãmãnat xop, 'äpu 'ũxat'ax xop 'ãpax max, nũy 'ãyĩpkox pi'. 'Äpu xuxyã 'ãpax, yã nõm max 'ãpax xix nõm gãy kamah. ¹⁹ 'Äxop te' mĩy, puxix Topa xa maxnã'. 'Äxop te' yũmmũg Topa tep-tup. 'Äxop te hãpkummuk hã tot, puxix Topa xa maxnãp-tup. Yã 'ãxop te hãpxopmã max, pa tikmũ'ũn te 'ãkummugãhã', ²⁰ pa 'ãxop te hãpkummuk mĩy, ha' nõy te 'ãxop kix, ha ta' kummuk hitop hã tot. Pa 'ãxop te hãpxopmã max, pa tikmũ'ũn te 'ãxuygãhã', ha 'ãxop te' xũy hã tot max, puxix Topa xa maxnã'. ²¹ Yã Topa te' xat, xayĩy 'ãxũy. Yã hõmã Kunnix te 'ãxop pupi' xũy, xayĩy 'ãxop nõm pãnã', tu kama' mĩy Kunnux putuk. ²² Kunnix te hãpkummuk mĩy 'ohnãg, hu' koit 'ohnãg. Tikmũ'ũn te Yeyox te' koit 'ãpak 'ohnãg. ²³ Tikmũ'ũn te Yeyox pu hãm'ãktux kummuk, pa Yeyox te' yãnãn 'ohnãg. Tute' xũy hã' tot, pa hãm'ãktux kummuk yãnãn 'ohnãg, pa Topa kopa' kuxa yũm, ha Topa te tikmũ'ũn yõg hãpxopmã'ax kopit putup, nũy kummuk hã yãnãn. ²⁴ Kunnix te yũmũg pupi' xok. Kunnix te hãpkummuk mĩy 'ohnãg, ha ta yũmũ'ãte hãpkummuk mĩy, ha Topa te yũmũg pupi' Kunnix xũygãhã mĩpkupnix yĩmũ', kopix yũmũg hãpkummuk mĩy kux, nũy hãpxe'e mĩypax. Kunnix kayax pip, puyĩy yũmũg hittupmã'. ²⁵ Kahnãn te yãy xaxok, tu putat yũmmũg 'ohnãg. Hã kaxĩy 'ãxop hõmã, tu Topa yõg putat max yũmmũg 'ohnãg. Kahnãn pãnã'ax te kahnãn xipihĩ', tu' nũnnãhã', ha kahnãn te' pe' mõg, ha pãnã'ax te kahnãn pãnãhã'. Hã kaxĩy Topa te 'ãxop nũnnãhã', Topa yõg putat tu' mõxaha', ha 'ãxop pip Topa mũtik, ha Topa te 'ãxop pãnãhã', tu 'ãkuxa maxnãhã'.

3

İpxox xi' xetut xop

¹ Kãmãnat xop, 'äpu xat'ax xop 'ãpax. Xetut xop, 'äpu 'ãyĩpxox xop 'ãpax kamah. 'Äyĩpxox kuxa mãm hok Topa yõg hãm'ãktux kopah, puxix 'õg hãpxopmã max pãnã', hu' kuxa mãm putup. Yã xate hãm'ãktux putup'ah, ² pa 'äyĩpxox te' pãnãp-tup xate hãpxe'e mĩy, tu 'äyĩpxox 'ãpak. ³ 'Ün te yãy xe panip xap, tu xapmax xohix tat, tu topixxax max mõ'tat, puyĩy tikmũ'ũn xohix 'ũn 'ãktux max. 'Äpu kaxĩy hok. ⁴ Pa 'äpu 'ãmax yãy putuk 'ãkuxa kopah, yã 'ãkuxa yũm, tu 'ãkuxa gãy 'ohnãg. Hã kaxĩy 'ãmax yãy putuk xexka Topa pu'. ⁵ Yã hõmã 'ũn xop hã kaxĩy, yã' kuxa max, tu Topa kopa kuxa mãm, nũy hãmmax hip, tu yãy kuxa max mĩy, yã İpxox 'ãpak, tu' yĩpkox pip. ⁶ Hõmã Xat te kaxĩy, tu İpxox

'Amanām 'āpak, tu' yīpkox pip. Xat te 'īpkox pu: “Āpu xat. Āte nō' mīy putup.”
Kaxīy. Xix hōnhā 'āxop te hāpxopmā max, tu 'ākuxa mām, nūy ta Xat putuk.

⁷ Hā kaxīy 'īpkox xop. 'īpkox xop, 'āpu yāy xetut pe'āpaxeh max, yā 'āxetut pu'uk, ha ta 'āmūn ka'ok. Āpu yā xetut 'āpax. Yā Topa te 'āxop hīnnāhā mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg, xix 'āxetut hīnnāhā kamah, ha' kux 'ohnāg. Xate yāy xetut pu 'āmax, nūy ta Topa pu hām'āktux maxp-tup. Pa xate yāy xetut pu 'ākummuk, nūy ta Topa pu hām'āktux kummuk putup.

Nōm te hāpxopmā max, yīy tikmū'ūn te nōm xūyghāhā'

⁸ Xix 'āxop kamah. Yā' max 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet. Āpu yāy putuppax, nūy 'ātaknōy xop max putuk. Āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max, nūy nōm 'āpax.

⁹ Tikmū'ūn te 'āxop kummugāhā'. Āpu 'ūyānān hok. Tikmū'ūn te 'āmānōg kummuk. Āpu 'ūyānān hok. Pa 'āpu nōm kummuk xop pu hāpxopmā max. Āpu nōm pu hām'āktux max. Hamūn, Topa te 'āxop xānāhā', tu xa hām'āktux xex, nūy xa hāpxopmā max. ¹⁰ Yā Topa yōg tappet te:

“Ok xatep-tup hāpxop max 'ōg hāmyāxatemak xohix tox hā, nūy 'ākuxa hittup? Āpu hām'āktux kummuk hok, nūy koit hok,

¹¹ nūy hāpkummuk mīy kux,

nūy yāy kix kuxyā pax,

nūy yāy kix kux.

¹² Hamūn, Topa te' pēnā max hāpxe'e mīy xop,

ha nōm te Topa pu hām'āktux,

ha Topa te' xupak, nūy mīy.

Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax xop 'āpak 'ohnāg.” Kaxīy.

¹³ Āxop te hāpxopmā max putuppax, puxix 'ākoxyōy ka'ok putup'ah. ¹⁴ Pa 'āxop te hāpxe'e mīy, pa tikmū'ūn te 'āk-te'ex kummuk, ha ta 'ākuxa hittup. Āpu tikmū'ūn yīpkutuk hok. Āpu 'ākuxanōg hok. ¹⁵ Pa 'āpu Kunnix 'āpax, nūy nōm xexka mīy 'ākuxa kopah, yā 'āxuyā xexka'. Texīy 'ākuxa mām Topa kopah, nūy hāmmax hip? Āpu nōm pe'āpaxeh. Hāpxip 'hā tikmū'ūn te xa yīkopit putup, hu: “Texīy 'ākuxa mām? Texīy xate hāmmax hip?” Kaxīy. Yā xate nōm 'āktux yūmmūg putup nōmhā. ¹⁶ Xate yāy kuxa mām'ax 'āktux putup, tu xate hām'āktux max putup, tu' nōy 'āpak max putup. ¹⁷ Āxop te hāpxopmā max, yīy tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, yā' max, yā Topa tep-tup. Pa 'āxop te hāpxopmā kummuk, yīy tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, puxix tu' kummuk. ¹⁸ Hamūn, Kunnix te tikmū'ūn pupi' xok. Kunnix 'ūmax, pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yā nōm max te nōm kummuk xop pupi' xok, nūy tikmū'ūn kuxa māmā Topa kopah. Kunnix yīn xok, pa' koxuk hi', ¹⁹ tu ta' mōg Kunnix koxuk, tu mōktu yāmīy pu hām'āktux kanet ka'ok kopah. ²⁰ Yā tikmū'ūn yōg yāmīy. Hōmā 'ūhittap nōm tikmū'ūn pip hām xexka tu', tu Topa kopa kuxa mām 'ohnāg, ha Topa te' hip punethok, ha Nōe te mīpkox xexka mīy, yā mīptut xexka', yā kōnāg yīmū' mōg nō'ōm. Hāpxip 'hā tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah, pa xohix te' 8 mōxakux mīpkox kopah, tu' xakix 'ohnāg, 'ap xakix'ah kōnāg kopah. ²¹ Yā mīpkox kopa' xakix 'ohnāg, yā' hi'. Hā kaxīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Tikmū'ūn kuxa tup, tu' kuxa mām Topa kopah, hap-tox pīx. Yā putox pīx'ax te tikmū'ūn xax pīx 'ohnāg. Yeyox Kunnix putpu' hi', nūy tikmū'ūn hīnnā'. ²² Tu ta' mōg Yeyox Kunnix pepix pexkox tu', tu mōktu' yūm Topa yīm xe'e tu', tu pexkox yōg

nũ'pok xop xohix xat, xix pexkox yōg xexka xop xat, xix pexkox yōg xexkanāg xop xat.

4

¹ Hōmā Kunnix yīn xūy. Hā kaxīy 'āxop xūy putup kamah. 'Āpu hāmpē'āpaxeh Kunnix te hāmpē'paxex putuk. Hamūn, tikmū'ūn xūy, puxix hāpkummuk mīy putuppax'ah. ² 'Āpu 'ūmīypax Topa te nōm putup, tu mōktu 'āxakix, ha Topa te 'axat putup. 'Āpu 'ūmīy hok xate nōm putup. ³ Hōmā 'āxop te nōm mīy punethok, tu Topap-tup nōg xop te' mīy putuk. Yā Topap-tup nōg xop te hāpkummuk mīy pax, tu' nōy hā xupxetpax, tu' paptuxpax, tu hāpkute'expax, tu' xitpax tikmū'ūn xohix mūtik, tu yāy kotūnnāhā', nūy kenmuk xo'oppax, tu topa komut xop pu hām'āktuxpax. ⁴ Pa hōnhā 'āxop te hā kaxīy mīy 'ohnāg Topap-tup nōg xop mūtik. Ha Topap-tup nōg xop te: "Teptu 'āxop te hāpxopmā hok 'ūgmūg mūtik?" Kaxīy. Yā 'āxop gāy 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg nūmūtik, yīy 'āxop mānōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk. ⁵ Pa hāpxip 'Thā nōm kummuk xop te Topa keppa' pip putup, ha Topa te nōm yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha nōm te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yā Topa te hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha ta' xakix xop putpu' hip-tup, ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah. ⁶ Hā kaxīy xakix xop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Hōmā nōm xakix xop yā tikmū'ūn, tu' pip hām xexka tu', ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit. Nōm xop yōg yāmīy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, nūy hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk.

⁷ Hāpxip 'Thā hāpxop xohix nōg putup. Yā' kux. 'Āpu 'āp-tox max. Pa 'ātix, nūy Topa pu hām'āktux max. ⁸ 'Āpu 'ānōy putuppaxnām. Xate 'ānōy putuppax, nūy ta' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg kutōgnāg. ⁹ 'Āpu 'āpet xōnpax, puyīy puknōg xop mōxakux. 'Āpu hām'āktux hok, hu: "Ātep-tup'ah puknōg xop nūnteh." Kaxīy. ¹⁰ Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Tute yāp-xet ka'ogāhā', pu hāpxopmā', tu' nōy ka'ogāhā', pu hāpxopmā' nōy mīy, yā 'ūxohix ka'ogāhā' te kaxīy. 'Āpu nōm xohix mīy, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet, ¹¹ Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop tikmū'ūn xohix pu hām'āktux. 'Āpu Topa yōg hām'āktux 'āktux tikmū'ūn pu'. Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop kuxa mām xop pu hāpxopmā max. 'Āpu hāpxopmā max, 'Thā Topa te 'āka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn te: "Yā' max xe'ēgnāg Yeyox Kunnix". Kaxīy. 'Āpu Topa pu nōm 'āktux kamah, hu: "Āmax xe'ēgnāg. 'Āka'oknām. 'Ūgmū'āte nōm 'āktux putup hāmīyaxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

Yeyox kopa' kuxa mām xop xūy

¹² 'Ūkxape xop, 'āte 'āp-tuppax. 'Āxop te' xūy xexka hā tot, yā tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk. 'Āpu hām'āktux hok, hu: "Teptu 'ūkxūy xexka'?" Kaxīy. Hā kaxīy hām'āktux hok. Yā Topa te' xat, pu' kuxa mām xohix xop xūy hā tot. ¹³ 'Āpu 'ākuxa hittup. Yā Kunnix te' xūy hā tot, ha ta' 'āxop te xūy hā tot kamah. 'Āxop te xūy hā tot, xayīy 'āxop kuxa hittup xexka putup, 'Thā putpu' nūn Yeyox, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox. ¹⁴ 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu Kunnix mūtik 'āmōg, yīy ta' tikmū'ūn te 'āxop mānōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk. 'Āpu 'ākuxa hittup. Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, Topa Koxuk mōg 'āxop mūtik hah, yā' Koxuk xe'ēgnāg. ¹⁵ Pa xate' nōy putex, pe' xupxet, pe hāpkummuk mīy, pe hāpxūmāhīy, ha' nōy te xa hā yānān, yīy 'āxūy. 'Āmhok! Kaxīy hok. Yā hitop 'āxūy. ¹⁶ Pa 'ākuxa mām Yeyox

Kunnix kopah, yīy ta' nōy te 'ākute'ex kummuk, ha 'āxūy. Hamūn. Yā' max nōmhā'. 'Āpu 'āyāyhāhup hok. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Kunnix, 'āmōg 'ūgmūtik. 'Āmax". Kaxīy.

¹⁷ Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup hāmāxap. Texīy Topa te tikmū'ūn yōg hāmoxopmā'ax kopit kux putup? Yā tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak hok xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk hā yānān.

¹⁸ Yā Topa yōg tappet te:

"Yā hāpxopmā'ax ka'ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, puyīy hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

Texīy Topap-tup nōg xop nōm te hāpkummuk mīy? Yā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup." Kaxīy.

¹⁹ 'Āxop te' xūy hā tot, Topa te' xat hah. 'Āpu Topa kopa 'ākuxa mām ka'ok. Topa te 'āxop mīy. 'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah, nūy hāpxopmā max. Topa te xa hām'āktux xex, tu nōm xohix mīy.

5

Yeyox kopa kuxa mām xop pēnā'ax xop

¹ 'Ūkuxa mām xop pēnā'ax max xop, 'āte xa' kax'āmi'. 'Ūgmūn yā' kuxa mām xop yōg pēnā'ax max kamah 'āxop putuk. Hōmā Yeyox xūy, tu' xok, ha 'āte' pēnāhā', tu tikmū'ūn pu nōm 'āktux, yīy tikmū'ūn tek kummugāhā'. Hāpxip 'īhā putpu' nūn putup Yeyox, ha 'āte Kunnix pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg, ha Kunnix te xa maxnāp-tup. ² 'Āpu 'ūkuxa mām xop pēnā max, yā kahnēn pēnā'ax te kahnēn pēnā max putuk. Topa te xa' popmāhā' ūkuxa mām xop, xayīy pēnā'. 'Āpu 'ūp-tuppax, nūy nōm pēnā'. Yā Topa tep-tup. 'Āpu 'ākokōn hok, pa nōm xop pēnā max. Xate' kuxa mām xop pēnāhā', nūy tayūmak pop, puxix tu' kummuk. Pa xate' kuxa mām xop pēnāp-tuppax, puxix tu' max. ³ 'Āpu' kuxa mām xop xatpax hok, xate nōm pēnāhā', pa 'āpu hāpxopmā max, puxix nōm 'āpēnā', nūy kama' mīy 'āputuk. ⁴ Hāpxip 'īhā putpu' nūn putup Yeyox. Kahnēn xuxyā te' pēnā'ax pēnā max. Hā kaxīy Yeyox te 'āxop pēnā max, tu xa' popmāp-tup 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax max xe'ēgnāg, nūy 'āxexka mīy.

⁵ Tik tup xop, 'āpu tik hitap xop 'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy hā 'ātehet. Yā Topa yōg tappet te: "Topa tep-tup'ah yāy xexka pe'paxex xop, pa Topa te yāy kutōgnāg pe'paxex xop pu hāmmaxnāhā'". Kaxīy. ⁶ 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh nōy nā mōg, ha Topa ka'ok te 'āxop hā tep-tup, tu hāpxip 'īhā tutep-tup putup, tu 'āxop xexka mīy putup. ⁷ 'Ok 'ākuxanōg? 'Āpu hām'āktux Topa mūtik, nūy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, nūy 'ākuxanōg kux.

⁸ Pa 'ātix! Hāmpēnā'. Yā Hāmgāyāgnāg 'ūgāy, tu hāpkumep. Hāmgāy te': mit, mit, mit. Yā xok xak, nūy putex. Hā kaxīy Hāmgāyāgnāg tep-tup, nūy 'ākuxa mām'ax kuxyā'. ⁹ 'Āpu 'ākuxa mām mōkumamōg. 'Āpu 'ūtuxhok, pu Hāmgāyāgnāg 'āxop mōgā hok, xayīy hāpkummuk mīy hok. Yā xate' yūmmūg 'āxape kuxa mām xop xohix pip hāpxexka xohix tu', ha' kuxa mām hok xop te nōm kummugāhā', yā 'āxop kummūgā putuk. ¹⁰ 'Āxop xūy putup 'ūxeheh, pa hāpxip 'īhā' kux, ha Topa max xe'e te xa maxnāp-tup, tu 'āxop xānāp-tup, xayīy pi' 'āxop Kunnix mūtik mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Yā' max xe'ēgnāg. Topa te 'ākuxa māmāp-tup, tu xa ka'ok hōm putup. 'Ākuxa mām putup Topa ka'ok

kopah. ¹¹ Yūmū'āte: "Topa 'ūka'ok xexka hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn." Kaxīy.

Tikmū'ūn te 'āxop pe'paxex

¹² Āte hām'āktux, ha Xinax te hām'āktux kax'āmi nū tappet tu'. 'Āte' yūmmūg Xit yā yūmūg taknōy putuk, tu 'ātu' xip ka'ok. 'Ātep-tup, nūy 'ākuxa hittupmā'. 'Āte xa hām'āktux 'ūxe'e nūhū hām'āktux Topa max yōg. 'Āpu 'ākuxa mām Topa yōg hām'āktux kopah.

¹³ Ūpip Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop hāpxexka Maminōn tu', yā 'āxape xop. Topa te nōm yīmōgātux. Nōm te 'āxop pu hām'āktux 'āxop pe'paxex. Ha tā' xip kama 'ūk-tok pit putuk Mā'ak, tu 'āxop pu hām'āktux kamah 'āxop pe'paxex.

¹⁴ Āxop yāy tu nū'nāhā'. 'Āpu yāy putuppax, yā xape xop max putuk. 'Ātep-tup, xayīy 'āxop kuxa mām max, yā 'āxop yā Kunnix yōg xop. Hamūn.
Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĀMI II

¹ Ūgmūn Xīmām Pet. Yeyox Kunnix tek xat, tu nūgkutnāhā'. Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'ākuxa tupmāhā xix Yeyox Kunnix te', xa tu 'ākuxa max. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Topa te 'ākuxa mām mā max xix Yeyox Kunnix te', 'ūgmūg putuk. Yā' max kuxa mām'ax, yā hāp xop takat putuk.

² Ātep-tup, puyīy Topa xa maxnā punethok, nūy 'ākuxa mām mā punethok, xayīy 'āxop Topa yūmmūg xix yūmūg xuxyā Yeyox yūmmūg.

Topa te tikmū'ūn xānāhā', tu nōm yīmōgātux

³ Topa 'ūka'ok, tu yūmū'ā hāp xop xohix popmāhā', 'ūyīy hāmmax mīy, nūy Topa max putuk, tu Topa yūmmūg. Topa te yūmūg xānāhā', 'ūyīy yūmū nūmūtik pi', nūy 'ūyōg max xe'ēgnāg pēnā'. Yā' xexka', tu' max Topah. ⁴ Ha kaxīy Topa te yūmū'ā hāp xop xe'ēgnāg 'āktux xex, 'ūyīy hāp xop mā kummuk putup xūy kux, tu hām xexka xohix yōg tikmū'ūn putuk hok nōm te yāy kummugāhā', pa yūmū'āte Topa putuk putup. ⁵ Āxop kuxa mām ka'ok Topa kopah. Āpu hāp xop mā max nōynā mōg. Āxop te hāp xop mā max. Āpu hāmyūmmūg nōynā mōg. ⁶ Āxop te hāmyūmmūg, Āpu hāp xop mā kummuk putup xūy kux nōynā mōg, Āxop te hāp xop mā kummuk putup xūy kux. Āpu hāp kummugā hā tot nōynā mōg. Āxop te hāp kummugā hā tot. Āpu Topa putuk nōynā mōg. ⁷ Āxop te Topa putuk. Āpu Yeyox kopa mām ka'ok xop putuppax nōynā mōg. Āxop te Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop putuppax. Āpu 'ānōy putuppax nōynā mōg. ⁸ Āxop te' mīy punethok te kaxīy, nūy ta Yeyox Kunnix yūmmūg xexka', tu tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux max putup. ⁹ Pa xate' mīy 'ohnāg te kaxīy, nūy ta 'āxop hāmyūmmūg kutōgnāg, nūy hāmpēnāg-tōgnāg putuk, nūy pa hok xop putuk. Yā Yeyox te 'ākuxa kummuk xit, pa xate' xaxok.

¹⁰ Ūkxape xop, Topa te 'āxop xānāhā', tu 'āxop yīmōgātux. Āpu Topa yōg putat hā mōg kuma mog. Hā kaxīy 'ākuxa mām kux putup'ah, ¹¹ tu pexkox hā mōxakux putup, pa' pip putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn, yā' kuxa tup xop, ha Topa te 'āxop xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

¹² Hōmā 'āxop te' xupak nōm hāp xop xe'e xohix, tu 'āyīpkox pip, tu' mīy punethok. Āxop te nōm yūmmūg xexka'. Pa xa nōm yūmmūgāhā 'ūxeheh, pu' max. Āte nōm xop 'āktux putup punethok 'ūxeheh. ¹³ Āte hāmpekpaxex 'ūkxip, kopxix xa nōm yūmmūgā' ūxeheh. ¹⁴ Āte' yūmmūg, hāpxip 'īhāg xip kux putup, yāg xok putup, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te 'ā nōm 'āktux. ¹⁵ Hōmā 'āte xa yūmmūgāp-tup punethok 'ūxeheh, xayīy 'āxop nōm xaxok hok. Hāpxip 'īhāg xok putup, ha 'a' āxop te nōm hāp xop xaxok putup'ah.

Kunnix xe'ēgnāg 'āktux

¹⁶ Ok 'ūgmū'āte xa yāy yōg hām'āktux hitop 'āktux, nūy xa hām'āktux yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix putpu' nūn'ax max xe'ēgnāg? Āmhok. Āp hitop'ah hām'āktux. Pak mū'āte' pēnāhā Yeyox 'ūxexka', tu' max. ¹⁷ Yā hōmāg mū'āte' pēnāhā'. Yūmūg 'ātak Topa xip pepix pexkox tu', ha ta' xip Yeyox nūnte 'ūgmūg mūtik, hak mū'āte' xupak, Topa te: "Nūhū yā 'ūgkutok pit. Āte mō'yāy xe'ēgnāg xexka'." Kaxīy. Hā kaxīy Topa te yāy kutok xexka xe'ēgnāg mīy. ¹⁸ Yā nōm

yānmūn xupep'ax te pexkox tu' nūn, ha tak mūg pip yīktix yīmū', tuk mū'āte nōm 'āpak, 'ihā' xip yūmūg xuxyā Yeyox xip. Yā' max xe'ēgnāg.

¹⁹ Hōmā 'ūhittap Topa pupi hām'āktux xop te Topak-tok 'āktux, ha ta hōnhāg mū'āte Yeyox pēnāhā'. Yā Topa pupi hām'āktux xop te kax'āmi hām'āktux xe'e', yā' koit'ah. Yā' xe'e'. 'Āpu nōm hām'āktux 'āpax, ha 'āxop te hāmyūmmūg putup. Kuyānām tat te putat tupmāhā'. Hā kaxīy Topa pupix hām'āktux xop yōg hām'āktux te Topa yōg putat max tupmāhā', yā Topa yōg putat tupmāp-tup, ha mōktu yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn nōm hāptup 'ihā'. Māyōnnāg xexka xupep. Hā kaxīy Yeyox xupep putup kamah. ²⁰ 'Āpu hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux, tu hām'āktux kax'āmi Topa yōg tappet tu'. Texīy hām'āktux? 'Ok hām yūmmūg xexka', hu hām'āktux? 'Āmhok. ²¹ 'Ok tikmū'ūn tep-tup, hu Topa pupi hām'āktux? 'Āmhok. Pa Topa te tu' popmāhā hām'āktux, ha Topa Koxuk te' yīyghāhā'.

2

¹ Hōmā Topa pupi hām'āktux koit xop te kuxa mām ka'ok xop mūtik yāy kotīnnāhā', tu hām'āktux Topa pupi' hām'āktux, pa yā' koit. Hā kaxīy tikmū'ūn te 'āxop mūtik yāy kotīnnāp-tup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā', pa yā' koit, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāp-tup, nūy tikmū'ūn kuxa mām kuxyā', tu hām'āktux Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux, pa yā' koit, tu yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux kummuk putup. Yeyox te tikmū'ūn pupi' xok, pa nōm te hām'āktux putup, hu: "Yeyox 'ap xe'e'ah." Kaxīy. Hā kaxīy mīy, ha Topa te yōg kummuk mīy'ax hā yānān putup mō'ka'ok. ² Topa te' yānān putup, pa nōm kummuk xop te yāy yōg putat kummuk kopa' mōg, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu Topa yōg putat max 'āktux kummuk putup. ³ Nōm tikmū'ūn kummuk te tayūmak putuppax, hu xa yāy yōg hām'āktux hitop yūmmūgāp-tup, xayīy 'āxop tu' pago. Pa Topa te' yūmmūg, hu' hip. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

⁴ Hōmā 'ūhittap pexkox yōg nū'pok xop te hāpkummuk mīy pexkox tu', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān, yā nōm putyōn pexkox kūnāpa', tu nōm xex Hāmgāyāgnāg pet kopah, yā kanet ka'ok putuk, tu nōm kīy. Yā hāpkoxtap xexka'. Nōm te' hip, yā hāpxip 'ihā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup. ⁵ Hōmā 'ūhittap, ha ta tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy kamah, tu Topap-tup nōg. Ha Nōe te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux xe'e' 'āktux. Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān. Yā Topa te' xat, ha kōnāg xexka te hām xexka mō'nīy, ha tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. Pa' xakix hok Nōe xix yā xape xohix te' 7. Yā' pip mīpkox kopah, yā mīptut xexka kopah, tu kōnāg yīmū' mōg. Pa tikmū'ūn nōy xohix xakix kōnāg kopah. ⁶ Hōmā 'ūhittap ha ta kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn xohix te Topap-tup nōg xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn xohix te', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, ha kuxap te nōm kōmēn tix puk xix yōg tikmū'ūn xohix, ha' xakix. Topa te nōm Topap-tup nōg xop tu' yānān. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup. ⁷⁻⁸ Yā No te' pēnāhā'. Yā No te yāykotīnnāhā kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kummuk mūtik. Yā tik max No, tu' pēnāhā tikmū'ūn te' nōy hā xupxetpax, tu' yīpkox 'ohnāg. No te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax pēnāhā', tu' xupak, hu' kuxa hittup 'ohnāg, yā 'āmnīy xohix hā' kuxa hittup 'ohnāg. Kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xakix, yā kuxap te' kix, pa Topa te No xut, ha' xok 'ohnāg.

⁹ Hã kaxîy yũmũ'ãte' yũmmũg Topa te Topap-tuppax xop mõi'ax hãpkummuk kopah, pa Topap-tup nõg xop kîy'ax, ha mõktu nõm 'ãmniy xupep. Yã tute Topap-tup nõg xop yõg hãpkummuk mîy'ax hã yãnãn putup. ¹⁰ Hamũn, Topa te tikmũ'ũn yõg hãpkummuk mîy'ax hã yãnãn xexkap-tup, yã nõm tep-tuppax hãpxopmã'ax kummuk, hu' mîy 'ũxohix, tu Topa yõg xat'ax mîy 'ohnãg.

Hã kaxîy nõm te' koit xop, nõm te Yeyox kopa kuxa mãm ka'ok xop pu hãmyũmmũgãhã', pa yã' koit, tu hãm'ãktux ka'ok, pa hãmyũmmũg 'ohnãg, tu yãy xexka pe'paxex, tu pexkox yõg max xop 'ãpak 'ohnãg, pa nõm 'ãktux kummuk. ¹¹ Nõm te' koit xop 'ũpu'uk, pa pexkox yõg nũ'pok xop 'ũka'ok xexka', pa pexkox yõg nũ'pok xop te pexkox yõg max xop 'ãktux kummuk 'ohnãg. ¹² Xokxop gãy xop te hãmp'e'paxex max 'ohnãg, pa' gãy. Ha tikmũ'ũn te nõm xak, nũy kix. Hã kaxîy nõm te' koit xop te hãmp'e'paxex max 'ohnãg, pa' gãy, ha Topa te' kuxyãp-tup. ¹³ Nõm te' koit xop te tikmũ'ũn kummugãhã', ha Topa te nõm tu' yãnãn putup. Tikmũ'ũn te hãpkummuk mîy'ax xaptop, puyîy tikmũ'ũn nõm pẽnã hok. Pa nõm te' koit xop tep-tuppax hãpkummuk mîy, puyîy tikmũ'ũn nõm pẽnã'. Nõm te pãm mãhã 'ãxop mũtik, yã 'ãxop te pãm mãhã', nũy Yeyox xok'ax pe'ãpaxeh. Yã 'ãxop te nõm te' koit xop mũtik yãyhãphup. Nõm te pãm mãhã 'ãxop mũtik, tu' koit putuppax, ¹⁴ tu 'ũn kummuk pẽnãpax, tu hãpkummuk mîy'ax putup xũy xop 'ohnãg, tu' kuxa mãm pu'uk xop pu hãmyũmmũgã kummuk, ha' kuxa mãm koit'ax kopah. Nõm koit xop te tayũmak putup xũy, ha Topa te hãm'ãktux, hu: "Yã' kummuk nõ'om". Kaxîy. Topa te nõm xũyãp-tup. ¹⁵ Nõm te' koit xop te Topa yõg putat max xak, tu yãy xaxogãhã', yã hãpxe'e yũmmũg 'ohnãg. Hõmã Mana'ãm, yã Meot kutok te tayũmak putuppax, tu hãpkummuk mîy, nũy tayũmak pop, ¹⁶ pa Topa te: "Kaxîy hok". Kaxîy. Yã Topa te Mana'ãm yõg yomẽn yigãhã', yîy hãm'ãktux, hu: "Kaxîy hok". Kaxîy. Tu Mana'ãm hupmãhã'. Mana'ãm xip Topa pupi hãm'ãktux xop kopah, pa' kummak. Hã kaxîy nõm te' koit xop te hãpkummuk mîy, yã Mana'ãm putuk.

¹⁷ Tikmũ'ũn te kõnãg xupup kox tu' mõi, nũy kõnãg 'ũm tat, pa' nak, puxi' tat 'ohnãg. Tikmũ'ũn te hãmgõy xexka pẽnãhã', tu hãmp'e'paxex tex tip-tup. Pa 'ãmuuh te hãmgõy xexka xit, ha tex ti 'ohnãg. Hã kaxîy tikmũ'ũn mõi, nũy nõm te' koit xop yõg hãmyũmmũg 'ãpax, pa hãmyũmmũg max 'ohnãg. ¹⁸ Nõm te' koit xop te yãy xexka 'ãktux, tu hãm'ãktux hitop tikmũ'ũn pu', tu' yũmmũgãhã tikmũ'ũn te yãy yõg putup'ax mîy, pu' max. Yã' koit, pa tikmũ'ũn te' xupak, tu' mîy. Yã hõmã tikmũ'ũn te' kummuk xop nĩm, pa hõnhã putpu' mõi. ¹⁹ Nõm te' koit xop te: "Åpu 'ũmîy 'ãxop te nõm putup, puyîy 'ũnõi 'ãxop xat hok." Kaxîy. Pa yã' koit. Xuxyã xop te kãmãnat xop xatpax. Hã kaxîy tik yõg putup'ax te tik xatpax. Hamũn, nõm te' xat te xuxyã putuk, ha' nõy te' mîypax te kãmãnat xop putuk. ²⁰ Hã kaxîy tikmũ'ũn xohix. Tikmũ'ũn te yãy putup'ax mîypax, yã' kummuk. Pa hãpxip 'ĩhã' kuxa mãm yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix kopah, ha Yeyox te' kuxa kummuk xit, nũy' yãnãn tu' kuxa max tat. Pa hãpxip 'ĩha putpu' yãy putup'ax mîy. Nõmhã' kummuk xexka'. ²¹ Hamũn, tikmũ'ũn te Topa yõg putat xe'e hã' mõi 'ohnãg, yã' kummuk miãx. Pa tikmũ'ũn te Topa yõg putat xe'e hã' mõi. pa' xak, tu' mõi, yã' kummuk xexka'. ²² Yã hãm'ãktux hittap putuk. Yã hãm'ãktux hittap, tu: "Kokex yõgmîy, tu' putpu' mãhã'." Kaxîy. Tu xe: "Tikmũ'ũn te xapup pix, pa putpu' xe nõ yãy muk putõy hã." Kaxîy. Hã kaxîy tikmũ'ũn te hãpkummuk mîy kux, pa putpu' hãpkummuk mîy.

3

Yeyox putpu' nün putup

¹ 'Ükxape xop, hōmā 'āte xa tappet kax'āmi'. Hōnhā 'āte xa' kax'āmi 'ūxeheh nūhū tappet. 'Āte tappet tix kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā 'ūxeheh, xayīy hāmpē'āpaxeh xe'e'. ² Hōmā 'ūhittap Topa xupi hām'āktux xop xe'ēgnāg te Topak-tok putpu' nūn'ax 'āktux, ha Yeyox yōg mō'pok xop te 'āxop pu nōm 'āktux kamah, yā Yeyox yōg hām'āktux 'āktux. 'Ātep-tup, xayīy xe nōm pe'āpaxeh. ³ 'Āpu nū pe'āpaxeh hāmāxap. 'Āpu hāmyūmmūg. 'Āxop te' yūmmūg, hām xexka yōg hāmyāxatamuk xox putox 'ihā' pip putup tikmū'ūn kummuk, tu yāy yōg putup'ax kummuk mīypax putup, tu 'āxop kute'ex kummuk putup, ⁴ tu: "Yeyox te hām'āktux xex 'ūputpu' nūn putup. 'Ok kaxīy hām'āktux? Teptu putpu' nūn 'ohnāg? Hōmā Topa te' mīy hām xexka' xix hōnhā', yā 'āmnīy xohix te yāy putuk. 'Ap nūn'ah. 'Ūpip mōnāyxop, tu' xakix, pa' nūn 'ohnāg." Kaxīy. ⁵ Pa nōm tep-tup'ah, nūy hāmpē'paxeh max. Hōmā 'ūhittap Topa te' mīy hām xexka', yā kōnāg hā' mīy, tu kōnāg hā' xut, ⁶ tu ta hāpxip 'ihā kōnāg hā hām xexka xohix xexka koxyōy xix tikmū'ūn xohix kōnāg hā' kix. Yā Topa te' xat. ⁷ Tu ta' xat putup, tu kuxap hā' koxyōy putup hām xexka xix pexkox yokomak xop. Yā Topa te' hip. Hāpxip 'ihā tute Topap-tup nōg xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

⁸ 'Āpu' xaxok hok nū hāpxop puxet. Hāmyāxatamuk te' 1.000 te 'āmnīy puxet putuk Topa pu', yā Topa pu' yāy putuk. ⁹ Topa te hām'āktux xex Topak-tok putpu' nūn putup. Tikmū'ūn te hāmpē'paxeh hāmyāxatamuk xohix xexka nōg, pa' nūn 'ohnāg. Pe 'āmhok, 'ap xohix'ah. Topa pu hāmyāxatamuk xohix 'ohnāg. Pa Topa te' hip punethok, puyīy tikmū'ūn yāy yōg hāpkummuk mīy kux. Tutep-tup'ah tikmū'ūn koxyōy.

¹⁰ Pa nōm hāptup mō'nāp-tup, ha yūmūg xuxyā Yeyox putpu' nūn putup. Tikmū'ūn te xupxet hip 'ohnāg, tu hāmpē'paxeh 'ūnūn putup'ah xupxet. Hā kaxīy tikmū'ūn te Yeyox hip putup'ah, tu hāmpē'paxeh 'ūnūn putup'ah. Yā nōm hāptup mō'nāp-tup. Tikmū'ūn te' xupak putup hāmūhūn xexka', yā' nōg putup pexkox yokoma' xop, yā māyōnnāg xohix puk putup, xix māyōn, xix māyōn hex, yā' xohix puk putup, ha' nōg putup hām xexka xix hām xexka yōg hāpxop xohix. ¹¹ Hā kaxīy 'ūnōg putup hāpxop xohix. 'Āxop te' yūmmūg. Texīy 'āxop hōnhā? Putep mūn mīy putup hōnhā? Yā 'āpu hāpxopmā xe'e, yā Topa putuk. ¹² 'Āpu Yeyox te putpu' nūn'ax hip. Topa te yāy kutok putpu nū'kutnāp-tup. 'Āpu hāpxopmā max, puyīy hāpxip kutōgnāg 'ihā' nū' Yeyox. Yeyox nūn putup, ha pexkox yokoma' xop puk putup, ha' nōg putup, yā hāmpukpex xexka', ha māyōn hep pognām putup, xix māyōn hex, xix māyōnnāg xop. ¹³ Pa Topa te hām'āktux xex, ha yūmū'āte nōm hip, yā pexkox yokoma' xop tup hip, xix hām xexka tup. Yā Topa te' mīy putup. Ha 'onte tikmū'ūn te hāpxe'e mīy putup.

¹⁴ 'Ükxape xop, 'āpu Yeyox te putpu' nūn'ax hip. Pu yā 'ākuxa tup, nūy hāpkummuk mīy hok, yā Topa pu 'āmax, nūy yāy kix hok Topa mūtik. ¹⁵ 'Āpu hāmpē'āpaxeh hōnhā Topa te' hip, yā 'ap xupep'ah Yeyox hōnhā. Tute 'āxop xānāhā'. 'Āpu 'ōg hāpkummuk mīy kux, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit putup, nūy yānān, tu kuxa max tat. Yā yūmūg taknōy Paot te nōm hāpxop kax'āmi kamah. Yā Topa te Paot pu nōm yūmmūgāhā'. ¹⁶ Paot yōg hām'āktux te yōgnū putuk, tu nōm kax'āmi tappet tu'. Yā' pip hāpxop ka'ok 'ūyōg tappet tu', ha

tikmũ'ũn te' yũmmũg mō'pu'uk. Pa' pip tikmũ'ũn, tu hãmyũmmũg 'ohnãg, tup-tox kummuk, tu tikmũ'ũn pu Paot yōg tappet yũmmũgã kummuk, tu' koit, yã Topa tappet xohix yũmmũgã kummuk, tu yãy kuxa mãm kux.

¹⁷ 'Ūkxapexop, 'ãte xa nōm kax'ãmi', ha 'ãxop te nōm yũmmũg. Pa 'ãtix, nũy hãmyũmmũg, puyĩy nōm koit xop xa yũmmũgã kummuk hok. Pa 'ãtix, puyĩy 'ãkuxa mãm kux hok. Yã nōm koit xop te Topa yōg xat'ax mĩy 'ohnãg. ¹⁸ Topa te xa maxnãhã'. 'Ăpu 'ūtuxhok, puyĩy Topa xa maxnã nōynã'ãmōg. 'Ăpu yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix yũmmũg nōynã'mōg. Yeyox te yũmũg kuxa kummuk xit. 'Ăpu yũmũ hãm'ãktux, hu: "Yeyox 'ũmax xe'ëgnãg." Kaxĩy. 'Ăpu yũmũ Yeyox Kunnix xexka mĩy hõnhã, xix' xexka mĩy hãmyãxatamuk xohix kux 'ohnãg hã.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI' I

Hām'āktux te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹ Ūgmū'āte xa ka'āmi', nūy xa Topak-tok Yeyox Kunnix 'āktux, ha Topa yōg Hām'āktux putuk. Hōmā hāmyāxatamuk xohixnāg 'lhā', 'ap xip'ah hām xexka', xix pexkox, pa nōm Hām'āktux xip tap, yā Topak-tok, hak mū'āte' xupak, xi' pēnāhā', xik mū'āte' ūgyīm hā' xupit, ha nōm Hām'āktux yā Topak-tok, tu' xohix hīnnāhā'. ² Tu ta tu' xip hām tu, hak mū'āte' pēnāhā', huk mū'āte nōm hām'āktux 'āktux putup, yā' hi xe'ēgnāg, tu' hi kux putup 'ohnāg, tu yūmūg Tak Topa mūtik ti ka'ok, ha yūmū'ā tu' mūg, ³ tu xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā', yāk mū'āte' pēnāhā', tu' xupak, tu xa' xuktux, xayīk mūg kuxa mūtik yā 'ākuxap-xet. Kaxīy yūmūg kuxap-xet yūmūg Tak Topa kuxa mūtik, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ⁴ Ūgmū'āte tappet mīy, nūy 'ākuxa hittupmā', ha mōktu yā hittup xexka'.

Tu Topa te hāptupmāhā' āktux

⁵ Kunnix tek mū'ā hām'āktux, hak mū'āte xa' xuktux, hu: Māyōn te hāptupmāhā', tu 'āmnīy koxtap nōā', hā kaxīy Topa yā max xe'ēgnāg, tu hāpxopmā kummuk 'ohnāg. ⁶ Tikmū'ūn te: "Ūgkuxap-xet Topa kuxa mūtik," kaxīy, tu hāpxopmā kummuk pax, puxix tu mō'āmā', tu yā' koit. ⁷ Tikmū'ūn te hāpkumep hāptup 'lhā, puxix putat pēnā max, ha' nōy xop xohix te' yōg hāpxopmā'ax pēnāhā'. Hā kaxīy yūmū'āte hāmyok mīy, Topa putuk yūmū'āte hāmyok mīy, kopxix yūmūg kuxap-xet, ha Topak-tok Yeyox Kunnix yūmūg pupi' xok tap, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmūg kuxa tupmā, ū yūmūg kuxa tu max.

⁸ Hu: "A 'āte hāpkummuk 'ūm mīy'ah," kaxīy, kopxix yā' koit, 'ap hāpxe'e 'āktux'ah. ⁹ Pa yūmū'āte yāy hāpkummuk mīy'ax 'āktux, xix Topa pu' xuktux, puxix Topa' mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu kux, Topa te hām'āktux xex hah, tu hāmyok mīy, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ū kuxa tu max. ¹⁰ Yūmū'āte: "Yāk kuxa max. 'Āte hāpxopmā kummuk 'ohnāg," kaxīy, kopxix yā' koit, yā Topa te' koit 'āktux, tu Topa pu yūmūg yīpkox 'ohnāg.

2

Kunnix te yūmūg mōgnīyānām

¹ Ūgkutok xop, 'āte nū mīy tappet, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. Yūmūg 'ūm te hāpkummuk mīy, puxix Yeyox Kunnix te hāmyok mīy pax, tu yūmūg Tak Topa pu hām'āktux, yūmūg pupi hām'āktux, ² ha Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', yā Kunnix xok yūmūg pupi', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ya' hep xop xohix yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā kamah.

³ Topa yōg xat'ax pu yūmūg yīpkox pi', kopxix yūmūg Topa yūmmūg, tuk kuxa mām. Yā Topa yūmmūg xe'e'. ⁴ Tikmū'ūn te: "Āte Topa yūmmūg," kaxīy, pa' yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix yā' koit, tu hāpkohe mīy. ⁵ Tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', puxix Topa mō'yāy xe'ēgnāg, hā kaxīy yūmūg kuxap-xet 'ūkuxa mūtik. ⁶ Tikmū'ūn te: "Ūgkuxap-xet Topa

kuxa mūtik,” kaxīy, pūyā mōg, nūy hāpɔxopmā max, nūy Yeyox Kunnix yōg hāpɔxopmā'ax tat.

Tu' xat'ax tup 'āktux

⁷ Ūkxape xop: 'Ūxat'ax hittap 'āte xa kax'āmi'. Yā hōmā tikmū'ūn te xa' xat'ax 'āktux, tu xa hām'āktux hāmāxap. ⁸ Pa kama' tup 'ūxat'ax. Yā Kunnix te' yūmmūgāhā', 'īhā tu hāpɔxopmā max. Yā' xohix te' pēnāhā', tu' hittup. Yā 'āmnīy tox kux putuk. Kunnix nūn, tu hāpɔxopmā max, tu yā hāptup koa putuk. Yā māyōn xupep, tu hām xexka xohix tupmāhā', ha kaxīy Kunnix nūn, tu hāmmax yūmmūgāhā', tu hāmmaxnāhā', ha mōktu 'āxop kama te hāpɔxopmā max.

⁹ Tikmū'ūn te: “'Āte hāpɔxopmā max,” kaxīy. Yāy xapep-tupnōg, puxix yā hitop tu hāpɔxopmāhā', tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te 'āmnīy koxtap hā hāpkumep, tu hāmpēnā 'ohnāg, xix hāmyūmmūg 'ohnāg, tu yā yāy mō'āmā'. ¹⁰ Tikmū'ūn te xapep-tup pax, puxix hāmyūmmūg, tu' nōy mō'nīynām, puyīy hāpɔxopmā max, tu' kummugā 'ohnāg. Tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te hāptup 'īhā hāpkumep. Tu hāmpēnā max, nūy nōy mōgā max. ¹¹ Tikmū'ūn te' xapep-tup nōg, puxix tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te yāyaxok hāpkoxtap kopah. Tu hāmpēnā 'ohnāg, tu tik pa hok putuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

¹² Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', hu: Yā Kunnix te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux. ¹³ 'Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xiptap, 'īhā Topa te hām xexka mīy, ha 'āxop te nōm yūmmūg. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā'.

¹⁴ Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg Tak Topa yūmmūg hah, 'Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xip tap, 'īhā Topa te hām xexka mīy. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop ka'ok hah. Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, ha 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā'.

¹⁵ Topa hā' puknōg xop tep-tup nōg, yīy nōm pu 'ayīpkox hok, xi' yōg hāpɔxop putup hok. 'Āxop te 'ānōy yōg hāpɔxop putup xūy, hu ta yūmūg Tak Topap-tup hok. ¹⁶ Topa hā' puknōg xop te hāpɔxopmā kummuk, yā' yōg hāpɔxopmā'ax xohix te: yāy yōg putup'ax kummuk mīy, xi' nōy yōg hāpɔxop putup, xix hāpɔxop nū'xok, nūy yāy xexkānā'. Yā' xohix te Topa hā' puknōg xop yōg hāpɔxopmā'ax, 'ap pexko yōg'ah. ¹⁷ Ha hām xexka nōg putup, xi' yōg hāpɔxopmā'ax xohix nōg putup, pa tikmū'ūn te Topa pu hāpɔxopmā max, xix nōm pu' yīpkox pi', puxix tu hi xe'e kux 'ohnāg.

Tikmū'ūn te Kunnix hā' puknōg

¹⁸ Ūgkutok xop: Hāmyāxatamuk xohix xox putox te mō'nāp-tup. Tikmū'ūn te xa hām'āktux, ha hām'āpak, yā tik gāy xexka nūn, tu Kunnix tu' gāy, ha hōnhā tik gāy xop punethok, nōm te Kunnix tu' gāy, ha taxīy yūmū'āte' yūmmūg: Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox. ¹⁹ Nōm Kunnix tu' gāy xop te yūmū'ā nīm, 'ūpuknōg tu', 'ūkuxa mām xet tu'. Pax pu yūmū yōg, puxix yā tu pip ka'ok. Pa' mōg, nūy nōy 'ūxohix pu' mūg, yā yūmū'ā hā' puknōg.

²⁰ Kunnix te Topa Koxuk nū'kutnāhā 'āxop hah, ha 'āha yīxoho', tu xa hāpɔxop'e yūmmūgāhā'. ²¹ 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te hāmyūmmūg hah, yā' koit'ax te hāpɔxop'e hā' puknōg, tu yāy putuk 'ohnāg.

²² Ū 'ūm te' koit? Tute' koit, nōm te: “Yeyox mūn 'ap Kunnix'ah, Topa te Yeyox yāykutnā 'ohnāg,” kaxīy. 'Ōhōm Yeyox tu' gāy, tu Topa yā Yeyox hā' Tak 'āktux hok, tu Yeyox yā Topa hāk-tok 'āktux hok, tute' koit tu hām'āktux.

²³ Tikmū'ūn te Topak-tok 'āktux hok, puxix kamah 'Ātak 'āktux hok, ha tikmū'ūn te Topak-tok putup, puxix tu' Tak putup kamah.

²⁴ Yīy hām'āktux'ax hittap xeh 'ākuxa kopah, nūy 'āhi xe'ēgnāg Topa yūmūg Tak mūtik, xik-tok mūtik, tu' kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xik-tok kuxa mūtik.

²⁵ Yā Kunnix mūn te yūmū'ā hām'āktux xex, tu yūmūg xohix hīnnāp-tup xe'ēgnāg, 'ūg pip Topa yīkāgnāg pexkox tu'.

²⁶ 'Āte xa kax'āmi', puyīy tikmū'ūn xa mō'āmā hok. ²⁷ Kunnix te Topa Koxuk yīxōnnāhā 'āxop hah, ha tikmū'ūn 'ūm te xa hāmyūmmūgā hok. Yā Topa Koxuk mūn te 'ākopa' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āktux xohix yūmmūgāhā', tu xa hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy hāmyūmmūgā'ax pu 'īpkox pi', nūy Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet.

²⁸ 'Ūgkutok xop: Ya hamūn. Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet, hu ta kuxānōg hok, 'īhā Kunnix te putpu' nūn, yīy yāyhāhup hok, 'ap yāy 'ūm xaptop putup'ah. ²⁹ Kunnix te hāmyok mīy, yīy yāy yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy kamah, yā Topap-tok xop nō'ōm. Yā' max 'āxop te hāmyūmmūg.

3

Tu Topak-tok xop 'āktux

¹ Topa te mōg yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu mōg yāy xe'ēgnāg, hu yūmūg 'āxet'ax mīy Topak-tok xop. Yā Topa hā yūmū'ā kutok xop xe'e'. Topa hā' puknōg xop te yūmūg putup nōg, Topa mūn yūmmūg 'ohnāg tu'. ² 'Ūkxape xop: Hōnhā Topa hā yumūg kutok xop, ha yūmūg xuxyā nūn, kopxix yūmūg yāy yānān 'ūtup'ax, ha xīy 'a yūmū'ātep yūmmūg'ah, pa Kunnix nūn, kopxix yūmūg yāy yānān, nūy Kunnix putuk, yūmūg xuxyā xe'e pēnāp-tup tu'. ³ Ha tikmū'ūn te Kunnix nūn'ax hip, tu' xak, nūy hāpxopmā max, nūy Kunnix yōg hāpxopmā max tat.

⁴ Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix tu hāpkummuk mīy. Yā hāpkummuk mīy, 'īhā' xat'ax tu yīpkox 'ohnāg. ⁵ Kunnix nūn, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xuxyā', tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Yā 'āxop te' yūmmūg tap, ⁶ yīy tikmū'ūn kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, puxix tu hāpxopmā max, tu 'a hāpkummuk mīy pax'ah. Pa tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, puxix Kunnix pēnā hok, xī' yūmmūg hok kamah.

⁷ 'Ūgkutok xop: 'Ōg pa 'āti', puyīy tikmū'ūn xa mō'āmā hok. Tikmū'ūn max te hāmyok mīy, ha kaxīy Kunnix te hāmyok mīy. ⁸ Tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, puxix Hāmgāyāgnāg yōg, yā Hāmgāyāgnāg te hāpxopmā kummuk tap. Topa te hām xexka mīy, 'īhā Hāmgāyāgnāg te hāpkummuk mīy tap. Ha Kunnix nūn, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax nōā', pu tu nōg.

⁹ Topa Koxuk te Topak-tok xop ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā kummuk hok, Topak-tok xop tu'. ¹⁰ Topak-tok xop xix Hāmgāyāgnāg kutok xop 'ap yāy putuk'ah. Yā Hāmgāyāgnāg kutok xop te hāpkohe mīy, tu' nōy putup hok.

Tu yāy putup pax 'āktux

¹¹ 'Āxop te hām'āktux hittap 'āpak, hu: "Ūyā yūmūg xohix yā yāy putup pax." Kaxīy. ¹² Tik hittap Kāyīy te yāy taknōy 'Ameo putex. 'Ānōy putex hok, nūy Kāyīy putuk hāpxopmā hok. Ha Hāmgāyāgnāg xop yōg, tu yāy taknōy putex. Tep tu Kāyīy tep-tex? Yāy kūmīy'ax kummuk tup-tex, 'ūtaknōy te hāpxopmā max, yīy Kāyīy tep-tex.

¹³ 'Ūkxape xop: Topa hā' puknōg xop te 'āp-tup nōg, pāyā 'ākuxānōg hok.

¹⁴ Hōmā yūmū'āte hāpxopmā kummuk pax, pāyā Kunnix te yūmūg kuxa

hīnnāhā', yīy yūmūg nōy putup pax xexka nōmhā. Yā taxīy hā yūmūg yāy kuxa hi'ax yūmmūg. Tikmū'ūn te' nōy putup hok, puxi' kuxa hi'ohnāg. ¹⁵ Tikmū'ūn te' xapep-tup hok, puxix tu kuxa kopap-tex, ha tikmū'ūn tep-tex, puxix tu kuxa hi'ohnāg. ¹⁶ Ha yūmū'āte putup pax yūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', nō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmū'ā tu' xok, 'ūyā yūmūg xape pupi' xakix kamah! ¹⁷ Ūptexop xexka te' nōy hok 'ūm pēnāhā', tu hāpxop 'ūm hōm hok, 'ūkuxa ka tu', puxip-texop te Topa 'ūm putup pax 'ohnāg. ¹⁸ Ūgkutok xop: 'Āxop te 'ānōy putup, ha hāpxopmā max, nūy 'āyīy'ax hāp-tup puxet hok. Pa hāpxopmā max, nūy 'ānōy hā 'ātehet, nūy tup-tup pax xe'e'.

Tu kuxānōg hok Topa keppa 'āktux

¹⁹ Hā kaxīy yūmū'āte hāmyūmmūg, yāy yōg hāpxopmā'ax max hā yūmū'āte hāmyūmmūg. Yā yūmūg mūn Topa yōg, hu yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah. ²⁰ Yūmū'āte yāy kuxa yīkopit, tu yā yāy kupex, puxix Topa hāmyūmmūg, nūy yūmūg kuxa tu yūmmūg kamah. ²¹ Yūmūg kuxa yā yāy kupex hok, kopxix yūmūg mōg yāy nīynām, nūy Topa keppa' pi', nūy nōm pu hām'āktux, nūy yūmūg kuxānōg hok. ²² Topa pu yūmūg yīpkox pip, yīy ta yūmūg xat, 'ū hāpxopmā max, hu Topa tu' xak, 'ū yūmū'ā hāpxop 'ūm popmā', ha' popmāhā'. ²³ Ha Topa te' xat, hu: "Ākuxa mām ūgkutok Yeyox Kunnix kopah," kaxīy. Tu xe: "Āpu 'āxohix yāy putup pax," kaxīy. Yā kaxīy Kunnix te yūmū'ā xat tap. ²⁴ Tikmū'ūn yīpkox pi', puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xix Topa kuxā nōm mūtik kuxap-xet, tu yāy Koxuk yīxonāhā', pu yūmū'ā hāmyūmmūgā'.

4

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

¹ Tikmū'ūn punethok te: "Topa Koxuk tek kopak xip," kaxīy. Nāy, 'āpu nōm xop yīkopit, nūy hāmyū mmūg. Pe yā Topa Koxuk xe'e te nōm kopa' xip. Yā tikmū'ūn punethok te hām'āktux max, pa Topa pupi hām'āktux'ah. Yā mō'āmā! ² Hā kaxīy 'āxop te' kopit'ax, hu: Tikmū'ūn te Yeyox Kunnix 'āktux, tu Yeyox yā tikmū'ūn kutok 'āktux, puxix Topa Koxuk xip nōm xop kopah. ³ Pa nōm tikmū'ūn te hām'āktux hok, tu: "Ap tikmū'ūn kutok xe'e'ah," kaxīy, puxix Topa Koxuk 'ūkopa tu xip 'ohnāg. 'Āmhok. Pa' koxuk puknōg te' kopa' xip, nōm te Yeyox tu' gāy. Hōmā tikmū'ūn te' koxuk puknōg nūn'ax 'āktux, ha hōnhā hām xexka tu' xip.

⁴ Ūgkutok xop: Yā 'āxop Topa yōg, hu hām'āktux hā mō'āmā'ax xop kuxyāp-tup. Yā Topa Koxuk te 'ākopa' xip, tu' ka'ok xe'ēgnāg, ha' koxuk puknōg pu'uk. ⁵ Topa hā' puknōg xop te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux, ha yāy yōg xape xop te hām'āpak, tu Topa hā' puknōg xop hā' xape, hu hām'āpak. ⁶ Pāyā yūmūg mūn Topa yōg. Tikmū'ūn te Topa yūmmūg, puxix yūmūg yōg hām'āktux 'āpax, ha tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hām'āpak hok. Ha kaxīy yūmū'āte Topa Koxuk yūmmūg, xi' koxuk te mō'āmā'ax yūmmūg kamah.

Topa te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg 'āktux

⁷ Ūkxape xop: Ūyā yūmūg yāy putup pax, yā Topa te yūmūg ka'ogāhā', 'ū xape putup pax. Tikmū'ūn te' xape putup pax, puxix yā Topak-tok, tu Topa yūmmūg. ⁸ Tikmū'ūn tep-tup pax hok, puxix Topa yūmmūg hok, yā Topa te mō'yāy xe'ēgnāg. ⁹ Tu yūmūg yūmmūgāhā', tu tak-tok puxehnāg nū'kutnāhā',

tuk-tok puxehnāg nū'kutnāhā hām xexka tu', pu yūmūg pupi tu' xok, nūy yūmūg kuxa hīnnā xe'ēgnāg. ¹⁰ Ha Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg. 'A yūmū'āte Topa 'ūm mō'yāy xe'ēgnāg'ah. 'Āmhok. Pa Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, huk-tok nū'kutnāhā', pu yūmūg pupi tu' xok, hak-tok xok, nūy yūmū yōg hāp'kummuk mī'y'ax xohix xaxogā', pu tu kux.

¹¹ Ūkxape xop: Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, 'āpu yūmūg kamah yāy putup pax. ¹² 'A tikmū'ūn te Topa 'ūm pēnā xet'ah. Yūmūg yāy putup pax, puxix Topa yūmūg kuxa hā yā tu kuxap-xet, ha mōktu yā mō'yāy xe'ēgnāg. ¹³ Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, 'ūyīy kuxap-xet Topa kuxa mūtik. Yā Topa te yūmūg kopa' xip, tu yāy Koxuk xe'ēgnāg yīxōnnāhā', yūmū'ā'. ¹⁴ Hak mū'āte Topak-tok pēnāhā'. Yā Topa tek-tok nū'kutnāhā hām hah, pu Topa hā' puknōg xop pupi tu' xok. ¹⁵ Tikmū'ūn te Yeyox Kunnix yā Topak-tok 'āktux, puxix Topa kuxa nōm mūtik kuxap-xet. ¹⁶ Yā yūmū'āte Topa yōg mō'yāy'ax yūmmūg, ha yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm kopah.

Topa mūn mō' yāy'ax xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, ha Topa kuxa te nōm mūtik kuxap-xet 'ūyānān tu'. ¹⁷ Topa te mōg yāy xe'ēgnāg, tu mōktu yūmūg kuxa kopa' xip ka'ok, ha yūmū'āte mōg yāy nīynām. Ha hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Kunnix xe'e te putpu nūn, nūy hep xop xohix yōg hāp'xopmā'ax kopit. 'Ūyā yūmūg hāp'xopmā max, Kunnix te hāp'xopmā max putuk! ¹⁸ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu' yīp'kutuk hok, tup-tup pax, hu' yīp'kutuk hok. Tikmū'ūn te' nōy yīp'kutuk, puxip-tup kutōgnāg, tu' gāy'ax yīp'kutuk, hu' kuxa xūy.

¹⁹ Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg hāmāxap, yīk-nāy tu yūmū'āte Topap-tup pax. ²⁰ Tikmū'ūn te: "Āte Topap-tup pax," kaxīy, tu' xape 'ūm nōy putup nōg, puxi' koit. Tikmū'ūn te' nōy pēnāhā', tup-tup hok, puxix Topap-tup hōk kamah. 'Ap pēnā xet'ah. ²¹ Yīy Kunnix te yūmūg xat, hu: "Tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxi' xape putup pax kamah," kaxīy.

5

Tute' gāy xop kuxyā 'āktux

¹ Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yā Topa yōg hāmyāy'kutnā'ax yūmmūg, puxix nōm tikmū'ūn Topa hāk-tok. Tikmū'ūn te' Tak 'ūm putup pax, puxix-tok xop putup pax kamah. ² Yūmū'āte Topap-tup pax, tu 'ōg xat'ax mīy, hu Topak-tok xop putup pax kamah, tu' yūmmūg. ³ Tikmū'ūn te Topap-tup pax, tu tu' yīp'kox pip, 'ap xat'ax ka'ok'ah, yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg hah. ⁴ Yā Topak-tok xop te' gāy xop kuxyāp-tup, yūmūg kuxa mām ka'ok, puxix Topa hā' puknōg xop kuxyāp-tup. ⁵ Ū'ūm te' kuxyāp-tup? Nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopa xop, tute' kuxyāp-tup, nōm te hāmyūmmūg, yā Yeyox mūn Topak-tok.

Tu Yeyox Kunnix 'āktux

⁶ Tu' nūn, hap-tox pix kōnāg hā, ha' hep'āta nū'nāhā'. Ūp-tox pix, 'ihā Topa te yāy kutok 'āktux, ha yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmū'ā Topa hā kutok xop kamah. Ha Topa Koxuk te: "Hamūn! Yā hām'āktux xe'e!" kaxīy. ⁷⁻⁸ Yeyox Kunnix yā Topak-tok xe'ēgnāg. Topa Koxuk te yūmūg kuxa kopa hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy hāmyūmmūg, xix Yeyox putox pix, 'ihā Topa te hām'āktux, xix Yeyox te yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy tu kuxa maxnā', yā hāp'xopmā'ax ³ hā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. ⁹ Tikmū'ūn te hām'āktux,

kopxix yūmūg xupax, ha Topa te hām'āktux, kopxix yūmūg yīpkox pi', hāpxe'e 'āktux hah, ha Topa te Yeyox yā yāy kutok 'āktux. ¹⁰ Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Topak-tok kopah, puxix yāy kuxa tu: “Hamūn!” kaxīy. Tikmū'ūn kuxa yūm hok, puxix tu Topa te yā' koit 'āktux, Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg hah, ha Topa te: “Yeyox mūn yā 'ūgkutok xe'e!” kaxīy. ¹¹ Tu xe: “Āte 'ākuxa hinnā xe'ēgnāg, 'ūgkutok hā 'ākuxa hinnāhā, ha 'āhi kux 'ohnāg,” kaxīy. ¹² Topak-tok te tikmū'ūn mūtik tihī', puxix tu kuxa hi xe'e', ha tikmū'ūn mūtik ti hok, puxix tu hi 'ohnāg.

Tu' hi xe'ēgnāg, ha' kux 'ohnāg 'āktux

¹³ Āte xa kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā'. Āxop kuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, tu 'ākuxa hi xe'ēgnāg. ¹⁴ Topa keppa yūmūg pip, tu' yīpkutok 'ohnāg. tu Topa tu' xax, pu hāpxop 'ūm hōm, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max, puxix yūmū'ā' hōm. ¹⁵ Yūmū yōg hām'āktux 'āpak hah, hu yūmū'ā' hōm putup.

¹⁶ Pēyā tikmū'ūn te' xape pēnāhā', ha hāpkummuk mīy miāx, yīy Topa te' xūyāp-tup, pāyāp xok putup'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu 'āxape hīnnā', puyīy tu' xok hok. Yā hāpkummuk miāx. Pēyā' xape te hāpkummuk xexka mīy, pūyā Topa tu' xax hok, puyī' hīnnā'. Yā' xok putup. ¹⁷ Hāpkummuk mīy'ax xohix te yāy pu hāpkummugāhā', pa 'ap xohix tep-tex'ah.

¹⁸ Topak-tok xop 'ap hāpxopmā kummuk pax'ah, Topak-tok te' pēnā max hah, yīy Hāmgāyāgnāg te' kummugā hok, ha yūmū'āte' yūmmūg.

¹⁹ Yā yumū' mūn Topa yōg, ha Hāmgāyāgnāg te Topa hā' puknōg xop xat.

²⁰ Yā Topak-tok nūn tap, tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg Topa xe'ēgnāg yūmmūg. Topa kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet. Yā Topa xe'ēgnāg, tu yūmūg kuxa hīnnāhā xe'ēgnāg.

²¹ Ūgkutok xop: Topa 'ūm komut nīm! Nōm pu nū'āktetex hok! Tu ta tu' kux.

YOĀM TE 'ŪN KUXA YŪM KA'OK'AX PU KAX'ĀMI' II

¹ Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape hex pu kax'āmi', xik xape kutok xop pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'. 'Ak puxet'ah. Yā tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu 'āp-tup pax kamah. ² Ūgmū'āte 'āp-tup pax, hāpxe'e tek mū kuxa kopa' xip hah. Yā' xip ka'ok mō kuma' mōg.

³ Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmmāxnā', xix ākuxa ka', xix 'ākuxa māmā'. Pūyāk-tok Yeyox Kunnix mūtik xa hāmmāxnā', xi mō'āyāy xe'ēgnāg, hāmyok mīy tu'.

Tu hāpxe'e 'āktux, xix yāy putup pax 'āktux

⁴ Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux, yā 'āk-tok te hāmyok mīy, ha tikmū'ūn te' xuktux, ha kaxīy yūmūg Tak Topa te yūmūg xat, yīk kuxa hittup. ⁵ Ūkxape hex, 'ūyā yūmū yāy putup pax. Yā Topa te' xat tap, 'ūyā yūmūg yāy putup pax. ⁶ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix Topa yōg xat'ax mīy. Yā 'āte xe' xat'ax 'āktux, hu: “Ūyā yūmū yāy putup pax mōg kumak mōg,” kaxīy.

⁷ Tikmū'ūn punethok te' nōy pu mō'āmā', tu hāpxexka xohix tu' pip. Tu Yeyox Kunnix 'āktux, hu: “Ap tikmū'un kutok xe'e'ah,” kaxīy. Yā Kunnix tu' gāy xop, tu yā' koit. ⁸ Ōg pa 'āti', ka 'āhām'ax xaxok, puyīy pexkox yōg hāpxop hā Topa xa pago.

⁹ Kunnix te hāmyūmmūgāhā', yā' puxi', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg putup xūy, hu yāy pu hāmyūmmūg'ax puknōg yūmmūgāhā', puxix Topa nōm tikmū'ūn mūtik tu ti hok. Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ax 'āpax, puxix Topa nōm mūtik 'ati', hak-tok te nōm mūtik tihi'. ¹⁰ Āha tikmū'ūn nōy mōg, tu Kunnix yōg hām'āktux xe'e yūmmūgā hok, yīy ta 'āpet tu' xānā hok, pu mō'xip, xix hāmmāxnā'ax 'āktux hok, nūy: “Pūyā Topa 'ākuxa yumā',” kaxīy. Ūxuktux hok. ¹¹ Yā tikmū'ūn te' kummuk xop pu hāmmāxnā'ax 'āktux, puxi' kummuk xop mūtik hāpkummuk mīy.

Tu hām'āktux kux

¹² Āte xe xa hām'āktux putup, pa kax'āmi'ax hā 'āte 'ap hām'āktux putup'ah xa'. Ūgmōg putup 'āha, nūy xa hām'āktux, xa 'āxop yānān tu 'ā hām'āktux, 'ūyīy yūmūg kuxa hittup xexka'.

¹³ Topa te 'āxape hex yāykutnāhā', hak-tok xop te xa 'āneo. Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' XAPE 'ĀXET'AX GAX PU KAX'ĀMI' III

¹ Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape Gax pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'.

² Ūkxape', 'āte Topa tu' xak tap, puyīy xa hāmmxnā', xayīy 'ākuxa hittup putuk 'āhittup. ³ Yūmūg xape nūn, tu 'āmūn 'āktux, hak kuxa hittup xexka', hak xape te xate hāpxopmā max 'āktux, xix xate hāpxaxok hok 'āktux, xix xate hāmyok mīy 'āktux, ⁴ yīk kuxa hittup, 'āmūn tek mūn hā 'ūgkutok tu'.

Tu Gax 'āktux max

⁵ Ūkxape: Yūmūg xape pu 'āhām max, xix yūmūg xape puknōg pu 'āhām max kamah. ⁶ Ha 'āmūn 'āktux, 'īhā' kuxa mām ka'ok xop yāykotīnnā' pīp, xix xate 'āxapep-tup pax 'āktux. Hōmhā 'āte xa' xak, xa nūhū 'āxape xop mō'nīynām, pu xe' mōg, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, 'āhittup hah, nūy 'āhā 'ātehet, nūy Topa kuxa hittupmā'. ⁷ Yā Kunnix pu' hām, tu hāpkumep, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu tikmū'ūn kuxa mām hok xop tu tayūmak pop 'ohnāg. ⁸ Yīy yūmū'āte nōm 'a tet'ax, nūy nōm xop mūtik yūmūg pupi' hām, nūy hām'āktux xe'e 'āktux hāpxexka nōy tu'.

Tu Niot 'āktux, xix Nemēn 'āktux

⁹ Hōmā 'āte tappet kutōgnāg mīy, tu 'āxop kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', pa Niot tep-tup nōg, yāy pe'paxex xexka tu', tu 'āxop xat putup, ¹⁰ yīy 'āhak mōg, tu mōktuk xupep, tu Niot pu hām'āktux putup, tu' yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yāk mūg 'āktux kummuk, tu' koit xexka', Tu hāpxopmā kummuk kamah, tu' xape xop 'ap xānā'ah, nūy pet tu mō'xip. Tu' xat hok kamah, pu yāy xape nōy xānā hok, ha' mīy, puxix' xat hok, pu yāykotīnnā tu' xip hok 'ūxape xop mūtik.

¹¹ Ūkxape,: 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax max tat, tu hāpxopmā'ax kummuk kuxyā'. Yā Topa yōg xop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, 'ap Topa 'ūm pēnā xet'ah.

¹² Ūxohix te Nemēn 'āktux max, ha hāmyok mīy, yīg mū'āte' xuktux max, ha xate yūmmūg, yāg mū'āte hām'āktux xe'e'.

Tu 'āneo hōm

¹³ 'Āte xa hāpxopmā'ax xohix 'āktux'ax, pa tappet tu 'āte' mīy putup'ah, ¹⁴ Hu 'āte' hīp, nūy 'āpēnā', 'īhā xa hām'āktux putup.

¹⁵ Pūyā Topa 'ākuxa yūmmā'. Yūmūg xape xohix te 'āneo. 'Āte yūmūg xape xop xaxok 'ohnāg, nōm xop te 'āmūtik pīp. Hu xa' xak, xak mūn 'āktux, nūy yūmūg xape xohix pu' xuktux. Tu ta tu' kux.

YOT TE' KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Yot, Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', yā Tiak hāk taknōy, tu xa kax'āmi', Topa te 'āxop xānāhā hah, ha Topa yūmūg Tak te mō'āyāy xe'ēgnāg, xix Yeyox Kunnix te 'āpēnānā' xip, nūy 'āpēnā max.

² Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix mō'āyāy xe'ēgnāg, xix 'ākuxa ka', ha mōktu yā 'ākuxa hittup xexka'.

Yot te mō'āmā'ax xop 'āktux

³ Ūkxape xop, 'āte 'āp-tup pax, tu xa kax'āmi', nūy 'ākuxa ka'ogā', nūy yūmūg xuxyā 'āktux. Yā yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' kuxa max tat. Yīy 'āte nū mīy tappet, nūy mō'ānīynām, xayīy kuxa mām hok xop pu hām'āktux hā' nōy yānān. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xe'ēgnāg, tu 'ap xep 'āktux putup'ah. ⁴ Yā tik xop kuxa mām 'ohnāg, tu' xaptop hā' kuxa mām ka'ok xop kopa' tihi', tu Topa yōg tikmū'ūn pu' koit, tu hāmyūmmūgāhā', tu mō'āmā'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āktux xe'e hā' yānān hām'āktux nōy. Yā yūmū yōg Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', pāyā tik te koit xop te' nōy xop pu yā mō'āmā', nūy yāy putup'ax kummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet pax, tu yūmūg xuxyā puxehnāg putup nōg, nōm te yūmū'ā hāmyūmmūgā xe'ēgnāg. Ha Topa yōg tappet te nōm tik te koit xop 'āktux tap. Yā Topa te' yōg hāpxopmā'ax kummuk 'āktux, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu pago. ⁵ 'Āxop te hāmyūmmūg tap, pāyā' xaxok hok: Yā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy hāpxexka 'Eyit kopah, ha hāmyāxatamuk punethok nōg, 'Ihā' kuxa mām hok xop kix. ⁶ Pexkox yōg nū'pok xop xohix, pāyā' yāg yīpkox 'ohnāg Topa pu', tu Topa 'āxet'ax xe'ēgnāg pa', nūy Topa yānān tu' xat, yāy xexka pe'paxex, tu' hitop hā yāy xexka pe'paxex, tu' xat kummuk nām, tu yāy xip'ax nīm. Yīy Topa gāy kāmānat kummuk xop tu', tu pexkox yōg kāmānat kummuk hā' gāy, tu pipkup māxap'ax hā' hīy ka'ok, ha nōm koa hok, ha kaxīy Topa te' kummuk xop mōgāhā', tu' tat, ha hāpkoxtap tu' mām, tu' hip, pu Topa' yānān tu' xūyā xexka', ha' xūy kuxyā 'ohnāg. ⁷ Tikmū'ūn te xa kōmēn Xonōm 'āktux, xix kōmēn Gōmōg 'āktux, xix kōmēnāg te hāmhumnāg tu' pip 'āktux. 'Ūxohix kōmēn hittap. Ha' yōg tikmū'ūn xop te hāpxopmā kummuk pax kamah, nū'pok xop putuk, tu' nōy mūtik nōm kummuk pax, xi' nōy hā' xupxet. Yā kuxap te mō'hap mō'kuma' mōg, tu' xūyāhā'. 'Ūxaxok hok, xa 'āxop kaxīy 'āxūy hok.

⁸ Yā nōm te koit xop yāy yōnkup hā hāpxopmāhā', nūy yāy yīn kummugā', 'a Topa yōg hām'āktux 'ūm 'āpak'ah, 'ūyīpkox 'ohnāg tu', tu pexkox yōg nū'pok xop max mānōg kummuk. ⁹ Yā nū'pok xop yōg xat'ax yā Mīget, tu 'ap nōy xop mānōg'ah. 'Āmhok. Hōmā Mīget te Hāmgāyāgnāg pu hām'āktux, tu Mōyyex yōg xokxax 'āktux, ha' nōy yānān, 'Ihā Mīget mānōg 'ohnāg, tute: "Pūyā Topa 'āmānōg!" kaxīy. ¹⁰ Pa tik te' koit xop te mānōg, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Tu hām yōg hāpxopmā'ax puxet yūmmūg, xokxop putuk, ha' nōg. ¹¹ Pūyā tu kuxānōg, nōm tik te koit xop! Tute tik hittap Kāyīy yōg putat kummuk hā' mōg, nūy yōg hāpxopmā'ax kummuk tat, tu tayūmak putup xūy, tik hittap Mana'ām putup, yīy hāpxopmā kummuk kamah. Hōmā Kone gāy Topa tu', ha Topa tep-tex, hāpkummuk mīy hah, ha tikmū'ūn te hāpkummuk mīy kamah, Kone putuk, ha Topa te' kix kamah. ¹² Ha tikmū'ūn te' koit xop te 'āxop

yōg 'āmuk xexka hā' mōg, tu kenmuk xo'op, tu mōktu paptux, tu' nōy xop pu' hupmāhā'. Tu yāy pe'paxex, pa' nōy 'ūm pe'paxex 'ohnāg. Yā texgōy xexka putuk, 'āmuuh te 'ūnōā mō'ka'ok. Tu mīnta kup kummuk putuk, yā hāmyāxatamuk xohix hā mīnta 'ohnāg taha', ha mīm kup putuk, tikmū'ūn te nōm xut hām kopah, ha yīpxatit te hāptopa tu' tap. ¹³ Tu kōnāg kox xexka gāy putuk, ha yāy mahapnām. Kaxīy tikmū'ūn te' koit te hāpxopmā'ax kummuk hā' hupmāhā'. Ha māyōnnāg 'ūm putuk, nōm te pexkox yōg putat xaxok, ha hitop hā hāpkumep, tu' xupep 'ohnāg, yīy Topa te' koit xop pu' pet, ha hāpkoxtap kopa' pip ka'ok, mō'kuma' mōg, tu' pip kux 'ohnāg, yā hāptupmā 'ohnāg.

¹⁴ Mōnāyxop hittap xexka 'Ēnōg te Topa pupi hām'āktux, tu tik te māxap 'Anāo hā mōkputox. Yā 'Anāo tek-tok put, ha tehomik tok put, ha tehomik-tok put, ha tehomik-tok put, tu mōktu xohix te 7, ha mōkputox 'āxet'ax 'Ēnōg, tu tikmū'ūn te' koit xop 'āktux, hu: "Pēnā'! Yūmūg xuxyā nūn, pexkox yōg nū'pok xop xohix te 1.000 punethok mūtik nūn, ¹⁵ nūy tikmū'un yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' nūn, nūy kuxa mām hok xop yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy yōg hām'āktux'ax kummuk hā' kopit, Topa 'āktux kummuk ha' kopit putup, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu'," kaxīy.

¹⁶ Yā' koit xop yīy, yā' nōy nāg, hu yāy pupi' gāy nām, xi' nōy kupex, tu yāy yōg putup'ax mīy, tu yāymūn xexka 'āktux, tu tikmū'ūn nōy pu' hitop hā hām'āktux, hu: "Āte 'āp-tup pax," kaxīy. 'Ūnōy yōg hāpxop pop'ax tu hām'āktux max, pāyā' kuxa kummuk!

Tute hāmyūmmūgāhā'

¹⁷ Pa 'āxop yā 'āhā 'āxape, yīy yūmūg xuxyā yōg mō'pok xop pe'āpaxeh, ha Topa pupi hām'āktux, ¹⁸ tu: "Hāmyāxatamuk xox putox mō'nāp-tup, 'Īhā tikmū'ūn te' koit'ax nūn putup, tu xa hā yīxix kummuk. Yā nōm xop kuxa mām 'ohnāg, hu yāy putup'ax mīy," kaxīy. ¹⁹ Tu 'āxop gāyāp-tup, xayīy 'āyāyxatat. Yā Topa Koxuk pu' yīpkox 'ohnāg, pa yāy pup-xet yīpkox pip. ²⁰ 'Ūkxape xop, 'āpu 'āxop mō'kuma' āmōg Topa yōg putat hā, 'ākuxa mām ka'ok tu 'āmōg, nūy yāy ka'ogā'. Yā Topa te hām'āktux max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max. Topa te 'āka'ogāhā', xa Topa pu hām'āktux pax. ²¹ Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max nōm pu', 'Īhā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip, puyīy 'ākuxa ka', nūy 'ākuxa hīnnā xe'ēgnāg.

²² 'Āpu tikmū'ūn yāy kuxa yīkopit'ax xop 'ūm kuxa ka', yāp-tox 2. ²³ Tu' kuxa xakix putūmnāg, 'ūmām pu'uk tu'. Tikmū'ūn te kuxap tu hāpxop max mōy, ka mō'hap, hu' nōg, kaxīy 'ānōy xop kuxa ka'kamah, pu Topa yā 'ūkuxa ka xexka', pa 'ākuxānōg, ka 'ūyōg putup'ax kummuk te 'āmōgā', xa hāpkummuk mīy.

Tu Topa pu hām'āktux, nūy tu' xuktux max

²⁴ Topa te 'āpēnā'ax max, xa Topa yōg putat xak hok, tu 'ākuxa tupmā'ax, xa 'ākuxa max xe'ēgnāg, xix 'ākuxa hittupmā'ax, xa Topa keppa 'āpi'. ²⁵ Pūyā Topa yāp-xehnāg max xe'ēgnāg, xi' xexka xe'ēgnāg, xi' ka'ok xe'ēgnāg, xi' xohix xat xe'ēgnāg, yā hōmā xix hōnhā, xix hāmyāxatamuk xohix xox putox 'Īhā', mō kuma' mōg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux. Hamūn!

TOPA TE YOĀM TU' MŪG YEYOX KUNNIX XIX HĀPXOP XOHIK

¹ Yeyox Kunnix te yūmū'a' mūg hāpxop punethok, tu yāy mūn mūg, ha 'āte nōm kax'āmi tappet tu'. Topa te' xat, pu' mūg yāy yōg tikmū'ūn tu', yā yāy yōg kāmānat xop tu'. Hāpxip kutōgnāg 'Ihā tikmū'ūn te nōm hāpxop xohix pēnāp-tup, ha Yeyox Kunnix te yūmū'a' nōm hāpxop xohix mūg. Kunnix te nū'kutnāhā pexkox yōg nū'pok xop, puyīy Yoām tu nōm mūg. ² Yoām te' pēnāhā, tu hāpxop xohix kax'āmi', yā' kax'āmi nū tappet tu'. Topa te' popmāhā', ha Yeyox Kunnix te tu' mūg, ³ ha tikmū'ūn te nū tappet mōkupix, puxix tu' kuxa hittup. Tikmū'ūn te nū tappet 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix tu' kuxa hittup. Nū tappet tu' kax'āmi hāpxopmā'ax, ha hāpxip kutōgnāg 'Ihā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup.

Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7

⁴ Ūgmūn Yoām, tu nū tappet kax'āmi Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7 pu' hāpxexka 'Ax tu'. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop ha hāmmaxnā', nūy 'ākuxa māmā'. Hōnhā' xip Topah, tu ta' xip hōmā, tu ta' nūn putup.

Ha ta' pip 'ūkoxuk xohix te' 7 Topa keppah xix yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg keppah. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop pu hāmmaxnā', nūy 'ākuxa māmā kamah. ⁵ 'Ātep-tup kamah, pu Yeyox Kunnix 'āxop ha hāmmaxnā', nūy 'ākuxa māmā'. Yeyox te yūmū'a hāpxe'e xohix 'āktux. Yā Topak-tok te māxap xip tu' xok tāmnāg, tu putpu' hi', tu hām xexka yōg xat'ax xop xat. Tute yāy yūmūg xe'ēgnāg, tu' xok, hu yūmūg kuxa kummuk xit, tu kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ⁶ tu yūmūg mīy 'āmānex xop, yā Topa yōg xop. Tute yūmūg xat, ha yūmū'āte Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg 'ātak Topa pu hāpxopmā max. Yeyox Kunnix yā' max xe'ēgnāg, tu' max xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Hamūn.

⁷ Pēnā', 'ūnūn putup hāmğōy xexka kopah! Tikmū'ūn xohix xexka te' pēnāp-tup. Hōmā ha ta tikmū'ūn te pox xexka hā' xuhmīy. Yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu potap-tup. Hamūn. Hā kaxīy.

⁸ Topa xexka 'ūka'ok, tu hām'āktux, hu: "Ūgmūn yā māxap xix ka'ax. Hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'Ihāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'Ihāg xip putup. Hōnhāg xip, tu tak xip hōmā, tu tak nūn putup." Kaxīy.

Yoām te Kunnix pēnāhā'

⁹ Ha tak mūn yā 'ātaknōy Yoām. 'Āte' xūy hā tot, yā 'āxop putuk. Ūkxip Topa te nōm xat xop kopah 'āxop mūtik, tu Yeyox tuk xip ka'ok 'āxop putuk. Hōmā 'āte tikmū'ūn pu Topa 'āktux xix Yeyox 'āktux, ha tikmū'ūn tek mūg, tuk xix nūnte hām tot tu', ha kōnāg te' yīmap, yā hām tot 'ūxuxet'ax Pat. ¹⁰ Yenomīy 'Ihā Topa Koxuk tek mōgāhā', pa 'āte yānmūn xupep'ax ka'ok 'āpak 'ūkxām tu', yā mīxux xop tut kaxyā'ax putuk, ¹¹ tu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūpēnā xop kax'āmi', tu tappet hōm Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pu', yā kōmēn 'Ep tu', xix kōmēn 'Exmīy tu', xix kōmēn Pek tu', xix kōmēn Tittit tu', xix kōmēn Xahat tu', xix kōmēn Pinanep tu', xix kōmēn Namnixet tu'." Kaxīy.

¹² Ha 'ügyökänäm, nüy 'ükxāmpa' pēnā', nüy nōm te hām'āktux pēnā'. Pa' pip kuyānām tat'ax xohix te' 7. Yā yānām 'āta yīxux hā' mīy kūyānām tat'ax. ¹³ Pa' xip nōm te Tikmū'ün Kutok putuk kuyānām tat'ax kote'. 'Üyög topixxax tox, tu' pata tu' kux, tu' tat 'ükotex hīy'ax, yā yānām 'āta yīxux hā' mīy, ¹⁴ tu' xep-nok, yā kahnēn xep-nok putuk, pe tex xap ponnok putuk, tu' pa te kuxap xexka putuk, ¹⁵ tu' pata te kuyānām mō'yōn, yā pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu' xutnuk. Tute hām'āktux ka'ok, yā xamoka xexka putuk. ¹⁶ Tu' yīpxe'e hā' tat māyōnnāg xohix te' 7, tu' yīkox tu' xupep mīkax xexka', yā' xox mut tix, tu' pa te kuyānām xexka mō'yōn, yā māyōn putuk mēynix 'īhā'.

¹⁷ Ha 'āte' pēnāhā', tuk nāhā' ūpata yīkak, tuk xok putuk. Pa tik nūn, tu nūktuk yīmū' yīm xix, tu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Ügmūn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix 'īhāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip putup. ¹⁸ 'Ükxip. Hōmā 'ükxok, pa pēnā' 'ūkhi putpu', tuk xip putup mōkumakmōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ügka'ok. 'Āte' xat, puxi' xakix 'ūxohix. 'Āte' xat hok, puxi' xakix hok. 'Āte xakix xop xat kamah. ¹⁹ 'Āpu hāmpēnā'ax kax'āmi yā hōnhā yōg hāpxopmā'ax kax'āmi xix hāptup yōg hāpxopmā'ax kax'āmi kamah. ²⁰ 'Āte xa' yūmmūgāhā hāpxop xaptop, yā tikmū'ün te nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Üpip māyōnnāg xohix te' 7 'ügyīpxe'e kopah, ha' pip kuyānām tat'ax te' 7. Māyōnnāg te' 7 yā pexkox yōg nū'pok'ax te' 7, yā nōm te Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pēnāhā'. Ha ta kuyānām tat'ax yā kōmēn te' 7 yōg Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7. Kaxīy.

2

Kōmēn 'Ep yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Ep yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi', hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte māyōnnāg te' 7 tat 'ügyīpxe'e hā, tu hāpkumep kuyānām tat'ax yānām 'āta yīxux kote'. ² 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāpxopmā max punethok, tu Yeyox tu 'āxop pip ka'ok. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' tot 'ohnāg tik kummuk. Tik kummuk te: “Ügmūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah.” Kaxīy. Pa 'āxop te yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' koit yūmmūg. ³ 'Āxop te hāmmax hip. 'Āxop yā yōgnū xop, hu 'āxop xūy, pa 'āxop te hāpxopmā max kux 'ohnāg. ⁴ 'Āxop te hāmmax mīy, pa 'āxop te hāpkummuk mīy kamah. Yā hōmā 'āxop tek putup pax max, pa hōnhā 'āmhok. ⁵ 'Āpu hāmpē'āpaxeh. Hōmā 'āxop te hāmmax mīy, pa hōnhā 'a kaxīy'ah. 'Āpu hāpkummuk mīy kux, nüy putpu mōg, nüy xe' mīy 'āxop te nōm mīy hāmāxap. Pa 'āxop te hāpkummuk kux 'ohnāg, kopxix 'āxop hak mōg, nüy xut 'ōg kuyānām tat'ax. ⁶ Pa 'āxop max, yā 'āxop tep-tup nōg Nīkonax xop yōg hāpxopmā'ax. 'Āteputup nōg kamah. ⁷ 'Āyīpkox pip, nüy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'.” Kaxīy.

Kōmēn 'Exmīy yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

⁸ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Exmīy yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'Ṭhāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'Ṭhāg xip putup, tuk xok tāmnāg pa putpuk hi'. ⁹ 'Āte' yūmmūg 'āxop xūy. 'Āte' yūmmūg 'āxop putexop 'ohnāg, pa 'āmhok, 'āxop putexop xexka! 'Āte' yūmmūg tikmū'ūn te 'āxop' āktux kummuk, tu hām'āktux hu: “Ūgmūg yā Yoneo xop kopak pip.’ Kaxīy. Pa 'āmhok, yā' koit, yā Hāmgāyāgnāg yōg xop kopa' pip. ¹⁰ Hāpxip 'Ṭhā 'āxop xūy'ax, pa 'āpu 'ākuxanōg hok. 'Ūxupax. Hāmgāyāgnāg te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, yā' xat putup, pu tikmū'ūn 'āxop xeh kanet ka'ok kopah, ha 'āxūy'ax 'āmnīy te' 10 hā. 'Āpu 'ātu pip ka'ok, hu mōg hu yā 'āxakix, ha 'āte xa popmāp-tup 'āhi'ax kux 'ohnāg yōg xexka xop yōg kuxxax.

¹¹ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!

Tikmū'ūn te xakixp-tup, tuk-nāy tu' mōg putup Hāmgāyāgnāg pet tu', tu' xūy, pa' xut xop mōg putup'ah.” Kaxīy.

Kōmēn Pek yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹² Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Pek yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. Yōgnū mīkax xexka xox mut tix xip. ¹³ 'Āte' yūmmūg 'āpip'ax. Yā Hāmgāyāgnāg yōg xexka xop yōg mūmpe yūm'ax xip 'ōg kōmēn kopah, yā Hāmgāyāgnāg yā' xexka', tu' xat kōmēn yōg xop. 'Āxop 'ātu 'āpip ka'ok, hu yōgnū putat max xak 'ohnāg. Hōmā' xip 'Ātip, yā yōgnū kāmānat, tu 'ā tu' xip ka'ok, ha tikmū'ūn tep-tex nōnte Hāmgāyāgnāg yōg xip'ax tu', pa 'āxop te yōgnū putat max xak 'ohnāg. ¹⁴ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy, yā yāg pip nōnte, tu Manak yōg hāmyūmmūg tat. Yā hōmā Manak te 'Iyaet xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, yā xit'ax māhā tikmū'ūn te topa komut xop pu nōm popmāhā'. Tute tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā', pu' nōy hā xupxet kamah. ¹⁵ 'Ūpip kama 'ūyāg xop, tu Nikonax xop yōg hāmyūmmūg tat. ¹⁶ 'Āpu 'ōg hāpkummuk mīy kux. 'Ūkux 'ohnāg, kopxik mōg, nūy yāyix nōm tikmū'ūn mūtik. Yā 'āte yāy kix putup mīkax xexka hā nōm xip 'ūgyīkox kopah.

¹⁷ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!

'Āte pām mānā popmāp-tup 'ūxut xop pu'. 'Āte nōm pu' popmāp-tup kama mīkaxxap ponnok, tu nōm yīmū' kax'amip-tup 'ūxuxat'ax tup, ha nōm te' pop te 'āxet'ax yūmmūg putup, pa' nōy te' yūmmūg putup 'ohnāg.” Kaxīy.

Kōmēn Tittit yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

Tu xe:

¹⁸ —'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Tittut yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā Topak-tok, tuk pa te kuxap xexka putuk, tuk pata te kuyānām mō'yōn, tu pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu' xutnuk.

¹⁹ 'Āte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' nōy putup pax, tu 'āxop te 'ātu 'āpip ka'ok, tu 'ā hāpxopmā max punethok, tu 'āxop te hāmmax hip punethok. Hōmā 'āxop te hāpxopmā kōnāmāhā', pa hōnhā 'āxop te hāpxopmā max punethok. ²⁰ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy. Yā' xip nōnte 'ūhūn 'ūxuxet'ax Yeyamet, tu hāpkummuk mīy, pa 'āxop te nōm hupmā 'ohnāg. Tute hām'āktux, hu: 'Topa te nūgkutnāhā'. Kaxīy. Tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu' koit,

nŷy yōgnŷ kāmānat xop mōgā', puyī' nōy hā' xupxet, puyī' xit tikmŷ'ūn te topa komut xop pu nōm popmā'. ²¹ 'Āte' hip, tu 'ūn kummuk pu' popmāhā 'āmniy xohix, puyīy hāpkummuk mīy kux, pa 'ap-tup'ah, yā' kux 'ohnāg. ²² Yīy 'āte' ŷn xat putup, puyīy mīmpe mō'yōn'ax tu' xihip ka'ok, tu' xūy xexka putup. Ha ta tik te nŷmŷtik xonnix, yā Yeyamet putuk, tu' xūy xexka putup kamah. Yā hāpxip kutōgnāg 'īhā 'āte nōm mīy putup. Pa tik te hāpkummuk mīy kux, kopxi' mīy 'ohnāg. ²³ 'Āte Yeyamet kutok kix putup, ha mōktu' kuxa mām xohix xop te' yŷmmŷg putup, 'āte tikmŷ'ūn kuxa pēnāhā', xip-tox kopa pēnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

²⁴ Pa 'āxop nōy te kōmēn Tittit tu' pip, tu nōm hāmyŷmmŷg kummuk tat 'ohnāg. Yā hāmyŷmmŷg 'ūxuxet'ax, hu: 'Hāmgāyāgnāg yōg hāmyŷmmŷg xaptop.' Kaxīy. Pa tikmŷ'ūn te xa nōm yŷmmŷgā 'ohnāg, yīy 'āxop te nōm yŷmmŷg 'ohnāg. Nōmhā 'āte xa hām'āktux, 'ap' 'āte' 'āxop xat putup'ah 'ūxeheh, xayīy hāpxop nōy mīy. Puxix. ²⁵ 'Ūpip' 'āxop yōg hāpxopmā'ax. 'Āpu 'ūxe' mīy, ha mōktuk nŷn putpu'. ²⁶⁻²⁸ 'Āte' xat putup, puyīy xut xop hām xexka yōg xohix xop xat. Yā nōm te' mīy 'āte nōm putup ha mōktu hāmyāxatamuk xohix xox putox, ha 'āte' xat putup, puyīy nōm hām xexka yōg xohix xop xat. Yā nōm xat putup, 'īhā 'āte nōm xat kamah. Yōgnŷ 'ātak te' xat, 'ūyīy hām xexka yōg xohix xop xat. Yā Topa tek xexka mīy, hā kaxīy 'āte nōm xop xexka mīy putup, puyīy hām xexka xohix xop xat. Yā' xat ka'ok putup. Tik te nax koxyōy pipkup xexka tox hā. Hā kaxīy 'ūxat ka'ok putup. 'Āte nōm xat xop pu' hōm putup māyōnnāg xexka'.

²⁹ 'Āyīpkox pip, nŷy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' kaxīy.

3

Kōmēn Xahat yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nŷ'kutnā'ax pu', nōm te kōmēn Xahat yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte yāy yīm hā' tat 'ūkokuk xohix te' 7 Topa yōg xix māyōnnāg te' 7. 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yŷmmŷg. Tikmŷ'ūn te hāmp'e'paxex 'āxop hi', pa 'āmhok, 'āxop te' xakix xop putuk. ² 'Āpu yāy koxah. 'Āpu yāy ka'ogā', nŷy hāpxopmā'ax ka'ogā', nŷy hāpxopmā max hupmā hok. 'Āte' yŷmmŷg 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'ap xe'e'ah Topa keppah, yā Topa pu' kummuk. ³ Hōmā 'ūnōy te xa hāpxop max yŷmmŷgāhā', ha 'āxop te' xupak. 'Āpu nōm pe'āpaxeh, nŷy mīy, nŷy 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax nōā'. Pa 'āxop yāy koxak 'ohnāg, kopxix 'ūgnŷn putpu' xupxet nŷn putuk, yā tikmŷ'ūn te xupxet hip 'ohnāg. Texīy 'ūgnŷn? Hām'ūmhāg nŷn? 'Āxop te' yŷmmŷg putup 'ohnāg. ⁴ Pa' yāg tīhi Xahat tu', tu yōg topixax tup, yā xutputux 'ohnāg. 'Āxop te hāpkumep putup 'ūgmŷtik, tu topixxax ponnok tat putup. Yā' max te kaxīy. ⁵ 'ūxut xop te topixxax ponnok tat putup, ha 'a 'āte' mōy putup'ah 'ūyōg xuxet'ax tappet tu', Topa te nōm kax'āmi', yā Topa te nōm tu' kax'āmi', tikmŷ'ūn 'āxet'ax nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte hām'āktux putup, hu: 'Yōgnŷ tikmŷ'ūn nō'ōm.' Kaxīy. Yā Topa keppa 'āte nōm 'āktux putup xix pexkox yōg nŷ'pok xop keppah.

⁶ 'Äyïpkox pip, nÿy ta xupax Topa Koxuk te nôm 'äktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Pinanep yōg kuxa mām xop pu hām'äktux

⁷ Tu xe:

—'Äpu kax'āmi pexkox yōg nÿ'kutnā'ax pu', nôm te kōmēn Pinanep yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Äpu kax'āmi hu:

“Äte xa hām'äktux. 'Ügmax xe'ēgnāg, tu 'äte hāpxe'e mÿy, tuk yīm hā tat Namix yōg pipkup hāmyīnnīn'ax. Tute hāpxōn, ha ta tikmū'ün te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg. Tu tu mōhāmyīnnīn, ha ta tikmū'ün te hāpxōn yūmmūg 'ohnāg. ⁸ Äte 'äxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Äte' yūmmūg 'äxop ka'ok kutōgnāg. Äte 'äxop pu hāmyūmmūgāhā', ha 'äxop te' mÿy, tu 'ātu 'äpip ka'ok. Äte xa hāpxōn, ha ta tikmū'ün te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg. ⁹ Üxupax. Üpip Hāmgāyāgnāg nōnteh, tu hām'äktux, hu: “Ügmūg pip Yoneo xop kopah.' Kaxīy. Pa yā' koit. 'Äte' xat putup, ha nôm nūn putup, tu nūktu hām tu' pip putup 'äxop keppah, tu' yūmmūg putup, 'äte mō 'äxop yāy xe'ēgnāg. ¹⁰ Äxop te yōgnū xat'ax mÿy. 'Äte xa' xat, hu: “Äpu hāpxop max hip. 'Äpu putat max xak hok.' Kaxīy. Ha 'äxop te' mÿy. Yīy 'äte 'äxop pēnā maxp-tup, ha ta' nūn putup hāpxop xohix kummuk, puyīy hām xexka yōg tikmū'ün xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. ¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihāg mōg putup 'äxop hah. Üpip 'ōg hāpxopmā'ax max. Äpu nôm pēnā ka'ok, nÿy mÿy kux hok, yīy ta' nōy te 'ap xupxet putup'ah. Üxut xop yōg kuxxax yā 'ōgnū'. ¹² Äte' xut xop hā' mÿy mäykup putuk yāy pet yōg. 'Äte 'äxop ka'ogāp-tup, ha xate xek pet nīm putup'ah. Äte xut xop yīmū' kax'āmip-tup Topa 'äxet'ax xix Topa yōg kōmēn yōg 'äxet'ax kax'āmip-tup kamah, yā' xuxet'ax kōmēn Yenoyanēn Tup. Kaxīy. Yenoyanēn Tup te pexkox tu' yīxop-tup. Äte xut xop yīmū' kax'āmi putup 'üyōg xuxet'ax tup kamah.

¹³ 'Äyïpkox pip, nÿy ta xupax Topa Koxuk te nôm 'äktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Namnixet yōg kuxa mām xop pu hām'äktux

¹⁴ Tu xe:

—'Äpu kax'āmi pexkox yōg nÿ'kutnā'ax pu nôm te kōmēn Namnixet yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pēnāhā'. Äpu kax'āmi, hu:

“Äte xa hām'äktux. Äte Topa tuk xip ka'ok, tu Topa yōg xat'ax mÿy pax, yāg hup 'ohnāg, tu tikmū'ün pu Topa yōg hām'äktux xe'e 'äktux. Hōmā 'äte' mÿy Topa mütik hāpxop xohix. ¹⁵ Äte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. Äxop pukpex 'ohnāg xix xuxix 'ohnāg, yā 'äxop tek putup pax xexka 'ohnāg xik puttuppax kutōgnāg 'ohnāg. Ätep-tup pe pukpex pe xuxix, ¹⁶ pa 'äxop pukpex miāx, yīy 'äte 'äxop yāy yīkox kopa mō'yōn. ¹⁷ Äxop te: “Ügmūg pute xop xexka', tu hāpxop xohix xexka pip 'ügmū yōg. Ak mū'äte hāpxop nōy putup'ah. Puxix.' Kaxīy. Pa 'äxop te hāmyūmmūg 'ohnāg 'äxop yāy'īgā', xix 'ähittup 'ohnāg, xix 'äp-te xop 'ohnāg, xix 'äpa hok, xix 'äxax top. ¹⁸ Hōmā 'äte xa hām'äktux, hu: Mā, ha 'äte 'äxop mÿy putup 'üp-te xop xexka 'äkuxa kopah. Mā, nÿy pop topixxax ponnok, nÿy 'äxax top kummuk pak. Mā, nÿy pop hehmēn 'äpa pu', nÿy hāmpēnā', nÿy hāmyūmmūg. ¹⁹ Äte mō tikmū'un yāy xe'ēgnāg, ha nôm te hāpkummuk mÿy, ha 'äte: Kaxīy hok, yā' max'ah. Kaxīy. Tu nôm xūygāhā'. Yā 'äte mō nôm yāy xe'ēgnāg. Äpu hāmpē'äpxeh, nÿy hāpkummuk mÿy

kux. ²⁰ Ūxupax. Ūkxip hāmyīnnīn'ax yīkah, tu hām'āktux, hu: Hāpxon! Kaxīy. Tikmū'ūn 'ūm 'ūkopa' xip, tu' xupak, tu hāpxōn, kōpxix mōnāy 'ūpet hā, tuk xit putup nūmūtik, ha' xit putup 'ūgmūtik.

²¹ Āte' xut xop xat putup puyīy māhām 'ūgmūtik 'ūxexka xop yōg mīmpe yūm'ax yīmū', ha 'āte' xohix xat putup, yā nōm te' xat putup kamah, yāk mūn putuk putup. Hōmā 'āte' xut, tu hōnhāg yūm yōgnū 'ātak mūtik 'ūyōg mīmpe yūm'ax yīmū' 'ūxexka xop yōg.

²² Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'! Kaxīy.

4

Topa 'āktux max pekkox tu'

¹ Hāpxip 'īhā 'āte' pēnāhā pekkox tu', ha hāmyīnnīn'ax xōn, ha nōm yīy 'ūxeheh nōm te' ā hām'āktux hōmā, yā' yīy te mīxux xop tut kaxyā'ax putuk, tu hām'āktux, hu:

—Mā nūnte pekkox tu', ha 'āte xa mūg hāpxōpmā'ax pip'ax hāpxip kutōgnāg 'īhā, yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup! Kaxīy.

² Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa Koxuk tek mōgāhā', hak mōg, pa' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg, ha 'ōm te' yīmū' yūm, ³ tu' pa te mō kuyānām yōn, yā mīkaxxap takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix mīkaxxap xanōn putuk, ha ta' xip texxux, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā texxux yīxux, tu mīkaxxap 'exmēnat putuk. ⁴ Ha ta' pip kama 'ūxexka xop yōg mīmpe mām'ax xohix te' 24, tu nōm te' xat xakot, ha mīmpe mām'ax te' 24 yīmū' mām tik xexka te' 24, tu topixxax ponnok tat, tu' xexka xop yōg kuxxax yānām 'āta yīxux mō'tat, ⁵ ha nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax te kote' xip, ha ta nōnte tu' xupep yānām kō'āynām, xix hāmnāhūn, xix tex tinnāhā'. Ha ta' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kuyānām tat'ax xohix te' 7, tu yōg kuyānām pip, yā' koxuk te' 7 Topa yōg. ⁶ Ha ta' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kōnāg xexka', yā gahap putuk, yā mīkaxxap ponnok max putuk.

Ha ta' ōm pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā yōnnā'ī te' 4, tu' pa pip 'ūkeppa xi' xāmpah. ⁷ Yā yōnnā'ī te' 4 ha yāp-xet te xoktut putuk, ha ta' nōy te mūnūytut kutok putuk, ha ta' nōy pa te tik pa putuk, ha ta' nōy te mōmōka putuk, tu topahah. ⁸ Ūxohix te' 4 yōg yīmāg pip. Yāp-xet yōg yīmāg xohix te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6. Yōnnā'ī xohix pa xohix pip 'ūyīmap xi' kopah. Yōnnā'ī tek-te'ex hāptup tox hā xix 'āmnīy tox hā, tu' hup 'ohnāg, tu:

—Topah, āmax xe'ēgnāg, āmax xe'ēgnāg, āmax xe'ēgnāg. Āka'ok xexkanām, nūy hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hōmā 'āxip xix hōnhā 'āxip, tu 'ānūn putup. Kaxīy.

⁹ Hā kaxīy yōnnā'ī tek-te'ex nōm te' xat pu, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, yā nōm ti mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, ¹⁰ 'īhā tik xexka te' 24 te hām tu' xakux nōm keppah, tu' nōm 'āktux max, nūy nōm xexka mīy yāy kuxa kopah, tu yāy yōg xexka xop yōg kuxxax xex hām tu' nōm keppah, yā nōm te' xat keppah, tu:

¹¹ —Āmūn yūmūg xuxyā', yā yūmū yōg Topah. Āmax, ha' xohix te' yūmmūg 'āmax xe'ēgnāg, xix 'āxexkanām, xix 'āka'ok xexkanām.

Hamūn, xate' xohix xexka mīy. Xatep-tup, yīy ta' pip 'ūxohix, tu' hi'. Kaxīy.

5

Tappet tox xix Kahnën Kutok

¹ Ha ta' pēnāhā 'āte, pa' xip tappet tox kīy xahix 'ūyīpxe'e kopah, yā nōm te' xat 'ūyīm kopah, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, ha tappet tox kīy xahix yīmū' pip kax'āmi'ax punethok 'ūkeppa xi' xāmpah, ha kīy'ax xohix te' 7 te tappet tox kīy. ² Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax ka'ok, yā Topa yōg kāmānat, ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Pi'ā' xip nōm max, yā nōm te kīy'ax mep yūmmūg, nūy tappet tox ko'ah? Kaxīy.

³ Pa' xip'ah pekkox tu' xix hām xexka tu' nōm max, yā nōm te tappet tox ko'ah, nūy kopa' pēnā'. ⁴ 'Ūkpotaha', yā' xip'ah nōm max, yā nōm te tappet tox ko'ah, nūy kopa' pēnā'. ⁵ Ha ta' xip tik xexka', tu hām'āktux, hu:

—'Āpota hok. Pēnā', 'Ūxip nōm ka'ok, tu xoktut putuk, yā xuxet'ax Yona xop yōg xoktut, yā Namix yōg xupepmā xop kopa' xip, yā tute' xut. Tute kīy'ax mep yūmmūg, nūy tappet tox ko'ah. Kaxīy.

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip nōm xuxet'ax Kahnën Kutok. Kaxīy. 'Ūk-nīhā' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax yīmū', ha yōnnā'ī te' 4 te Kahnën Kutok xakot, ha tik xexka te' 24 te Kahnën Kutok xakot kamah, ha Kahnën Kutok xok tap, payā' putpu' hi', tup-tox kup xohix te' 7, tu' pa xohix te' 7. 'Ūp-tox kup xi' pa yā koxuk te' 7 Topa yōg, yā koxuk mō'pok hāpxexka xohix tu'. ⁷ Ha ta' mōg Kahnën Kutok, ha' xip tappet tox 'ūnōy yīm kopah, yā nōm te' xat yīm kopah, yā nōm yūm mīmpe yūm'ax yīmū', ha Kahnën Kutok te tappet paha', ⁸ yā' paha', ha yōnnā'ī te' 4 te hām tu' pip Kahnën Kutok keppah xix tik xexka te' 24 te hām tu' pip kamah Kahnën Kutok keppah. Ha yōnnā'ī yōg 'ap pip, nūy yōg tutxit kaxyā', xix tik xexka xop te' kamah, tu' xohix yōg kānēy yānām 'āta yīxux pip kamah, nūy nōm kopa mō'hap 'ūkōnnōn, nūy tu hax max 'āpep pepix. Hā kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop te Topa pu hām'āktux, ha hām'āktux te pepi' mōg. ⁹ 'Ūxohix tek-tex tup hāk-tex, hu:

—'Āmax 'āpu tappet tox pa', nūy kīy'ax mep.

Hamūn, hōmā tikmū'ūn te 'āp-tex,

yā tikmū'ūn pupi 'āxok,

nūy tikmū'ūn mōgā Topa hah.

Yā' xohix mōgāhā',

yā hep xohix xop yōg xop, xi' yīy'ax xohix yōg xop,

xix hām xexka xohix yōg xop, xix xop xohix.

¹⁰ 'Ūxohix te' 'āmānex xop putuk,

tu Topa pu hāpxopmā max.

Topa te nōm xat, yā' yōg tikmū'ūn,

ha Topa yōg tikmū'ūn te' nōy xohix xat putup hām xexka tu'.

Kaxīy.

¹¹ 'Āte' pēnāhā 'ūxeheh, tu pekkox yōg nū'pok xop 'āpak, yā' xohix te' 10.000 punethok xi' 1.000 punethok. 'Ūxohix te nōm te' xat xakot, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, xix yōnnā'ī te' 4 xakot, xix tik xexka te' 24 xakot. ¹² 'Ūxohix tek-tex ka'ok, hu:

—Hōmā tikmū'ūn tep-tex Kahnën Kutok.

Pa hōnhā 'āxip, yā 'āmax, yā 'āka'ok nōynā'āmōg.

Xate' xohix yōg hāpxop pop. Xate hāpxohix yūmmūg,

ha' xohix te 'āmūn 'āpak, nūy 'āxexka mīy, nūy 'āmūn 'āktux max.

Kaxīy.

¹³ Ha ta' xupak 'āte 'ūhi xop xohix pexkox tu' xix kōnāg xexka tu', yā xohik-tex, hu:

—Yā' max xe'ēgnāg nōm te' xat, nōm te mūmpe yūm'ax yīmū' yūm.

Yā' max xe'ēgnāg Kahnēn Kutok.

Yūmū'āte nōm pu' popmāhā hāpxop xohix.

Yūmū'āte nōm 'āktux max, tu nōm 'āpak,

tu' xexka mīy yāy kuxa kopah.

Tute yūmūg xat putup mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

Kaxīy.

¹⁴ Ha yōnnā'ī te' 4 te:

—Hamūn! Kaxīy.

Ha tik xexka xop te hām tu' pip, tu' kuxa te' yēy, tu Topa 'āktux max xix Kahnēn Kutok 'āktux max.

6

Ūkīy'ax

¹ 'Āte xe' pēnāhā', ha Kahnēn Kutok te' kīy'ax māxap xak. Ha ta' xip yōnnā'ī puxet, nōm te' 4 xop kopa' xip. 'Ūyīy te tex tīnnā'ax putuk. Tute:

—Mā'! Kaxīy.

² 'Āte' pēnāhā', pa' xip kāmānok ponnok, ha nōm te' yīmū' yūm, tu pox kīy tat, ha' nōy te tu' hōm 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax yānām 'āta yīxux. Ha ta' mōg, nūy hām xexka pop xix yōg tikmū'ūn pop.

³ Ha ta xe' xak kīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā kīy'ax tix, ha 'āte' xupak, ha yōnnā'ī nōy, yā' tix te hām'āktux, hu:

—Mā! Kaxīy.

⁴ Yīy ta' xupep kāmānok nōy, yā xuttah, ha 'ōm te' yīmū' yūm, ha' nōy te nōm ka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn yāykix kakīynāgā'. Ha nōm te kāmānok yīmū' yūm, tu' pop mīkax xexka tox. ⁵ Ha ta xe' xak 'ūkīy'ax Kahnēn Kutok te', yā' tikoyuk, ha 'āte' xupak, ha yōnnā'ī nōy, yā' tikoyuk te:

—Mā! Kaxīy.

'Āte' pēnāhā', pa' xip kāmānok nōy, yā' mūnnīy. Ha nōm te' yīmū' yūm, tu' tat hāpxop mōmūg'ax. ⁶ Ha 'āte' xupak, ha yōnnā'ī te' 4 te hām'āktux, hu:

—Māyōn puxet ha' hām'ax yōg tayumak te' pop xuxnāg xe tox xap nit puxet pe xenat xap yōg nit tikoyuk. Pa' nōy hok 'ayet hep tox xix xupyāg mōy hok, yā nōnenex hok! Kaxīy.

⁷ Ha ta xe' xak 'ūkīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā 4, ha 'āte' xupak, ha yōnnā'ī nōy, yā' 4 te:

—Mā! Kaxīy.

⁸ 'Āte' pēnāhā', pa' xip kāmānok nōy, yā pap-nok putuk. Ha 'ōm te' yīmū' yūm, tu' xuxet'ax yā Xakix'ax, kaxīy, xix Hām-gāyāgnāg Pet, kaxīy, tu kāmānok nōy pe' mōg 'ūyīkagnāg. Ha' nōy te nōm ka'ogāhā', puyīy xat, hām xexka yōg tikmū'ūn yōg yāg te' 4 yōg yāg puxet kix, yā tikmū'ūn te yāykix kakīynāg putup, tu' putup xūy hā' xakix putup, tu hāmpakut hā' xakix putup, ha xokxop gāy te' kix putup.

⁹ Ha ta' xak 'ūkīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā' 5, ha 'āte' pēnāhā', pa' pip yāmīy xohix xokxop mō'hap'ax kakak. Hōnhā yā yāmīy, pa hōmā yā tikmū'ūn, tu hām xexka tu' pip, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, yīy ta tikmū'ūn gāy,

tu' kix, ha' xakix, tu nōmhã yã' yãmiy, tu' pip xokxop mō'hap'ax kakak, ¹⁰ tu hãm'ãktux ka'ok, hu:

—Topa, xatek mûg xat, yã 'ãka'oknãm. Xate' xohix xat. 'Ãmax xe'ëgnãg, tu hãpxe'e mîy. Hãm 'ũmhã xate hãm xexka yôg tikmũ'ũn yôg hãpkummugã'ax hã nõy yãnãn putup? Yã nõm tek mûg kix, hak xakix. Kaxîy. ¹¹ 'Ûxohix te' pop topixxax ponnox tox, ha' nõy te:

—Nãy, 'ũhip kutôgnãg, ha mōktu' xohix xexka nũn, tu nũktu' mōxaha nũnteh, yã Topa yôg kãmãnat kamah, yã 'ãxop putuk, yã 'ãxape xop. Tikmũ'ũn te nõm kix putup kamah, ha' xakix putup. Kaxîy.

¹² Ha ta' xak 'ũkîy'ax nõy Kahnën Kutok te', yã' 6, ha hãm xexka nuhuknãm, tu yãy pot, ha ta mãyõn yãyhãm-nîy, tu topixxax mũnnîy putux putuk, ha ta mãyõn hex yãyhã xuttah, tu hep 'ãta putuk. ¹³ Ha ta mãyõnnãg te pexkox tu' yîxohoh, yã mînta pik xakux'ax putuk, yã 'ãmuuh xexka te' kup nuhuk, hã kaxîy putuk. ¹⁴ Ha ta' nõg pexkox, tu tappet tox kîy putuk, ha yîktix xohix xexka te yãy pip'ax nîm, tu ta' mōg xix hãm tot kōnãg yôg xohix te yãy pip'ax nîm, tu ta' mōg. ¹⁵ Ha ta' pip 'ũxat'ax xop, xix xexka xop, xix xonat xexka xop, xix 'ũp-texop xexka xop, xî' ka'ok xop, xix kãmãnat xop, xix xuxyã xop. Yã' xohix xexka te yãy xaptop mîkaxxap xexka kakak xix yîktix tu', ¹⁶ tu yîktix pu hãm'ãktux xix mîkaxxap pu hãm'ãktux, hu:

—'Åpu 'ũgmũ yîmũg nãy, nũy 'ũgmũ mō'nîy, nũy 'ũgmũ xaptop, puyîy nõm tek mûg pẽnã hok nõm te' xat, yã nõm te mîmpe yîmũ' yũm, puyîy Kahnën Kutok tek mûg yãnãn hok. ¹⁷ Yã hõnhã nõm gãy xexka'. Tep te' gãy'ax hã' tot putup? Yã 'ap hã' tot putup'ah. Kaxîy.

7

Tyaet yôg tikmũ'ũn xohix te' 144.000

¹ Hãpxip 'ĩhã 'ãte' pẽnãhã pexkox yôg nũ'pok'ax te' 4, ha' pip hãm xexka tu', ha yãp-xet xip nõntix tu' ha' nõy xip xot tu', ha' nõy xip mãyõn mō'nã'ax tu', ha' nõy xip mãyõn xupep'ax tu'. Yã' xohix te 'ãmuuh mûg 'ũyîm hã, puyîy 'ãmuuh mōkoux hok hãm xexka tu', xix kōnãg xexka tu', xix mîmmãtik tu'. ² Ha 'ãte' pẽnãhã', pa' xip pexkox yôg nũ'kutnã'ax, tu mãyõn xupep'ax tu' nũn, tu Topa yôg kax'ãmi'ax tat, yã Topa xe'ëgnãg yôg, yã Topa hi xe'ëgnãg. Pexkox yôg nũ'kutnã'ax te hãm'ãktux ka'ok yãy xape te' 4 pu'. Yã Topa te nõm 4 xop ka'ogãhã', puyîy hãm xexka koxyôy xix kōnãg xexka koxyôy. ³ Ha nõm pexkox yôg nũ'kutnã'ax te:

—Hõnhã' koxyôy hok hãm xexka xix kōnãg xexka', xix mîhîm. Nãy, puk mũ'ãte' kax'ãmi Topa yôg kãmãnat xohix xexka kux tu'. Kaxîy.

⁴ Hã 'ãte' xupak 'ũxohix texîy 'ũkux tu' kax'ãmip-tup, yã Topa yôg xop, yã hep puxet 'Iyaet yôg tikmũ'ũn xohix te' 144.000, ⁵ yã Yona yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Ho'op yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Gat yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, ⁶ xix 'Axe yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Nãptanix yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Mãnãxex yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, ⁷ xix Ximêãm yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Nemi yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Ixakat yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, ⁸ xix Yemonõm yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Yoye yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000, xix Meyamîy yôg xupepmã xop yôg xohix te' 12.000. Yã xohix te' 144.000.

Tikmũ'ũn xohix xexka'

⁹ Hāpxip 'Īhā 'āte' pēnāhā', pa' pip tikmū'ūn xohix xexka', yā' xohix. Tep-te' mōkupix? Yā mōkupix yūmmūg 'ohnāg. Yā' pip punethok, yā xop xohix yōg, xix hep xohix xop yōg, xix hāpxexka xohix yōg xop, xi' yīy'ax xohix yōg xop. Yā' xohix tek-nīhā' pip nōm te' xat keppah, yā nōm te' mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, xix Kahnēn Kutok keppa' pip, tu' xohix te' tat topixxax ponnok tox, tu paxxap xux pop 'ūyīm hā, ¹⁰ tu' xohix te hām'āktux ka'ok, hu:

—Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu', yā Topa xexkanām, xix Kahnēn Kutok, tu' xat'ax yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām. Kaxīy.

¹¹ Ha pexkox yōg nū'pok'ax xohix xexka tek-nīhā' pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot tik xexka te' ²⁴ mūtik xix yōnnā'ī te' ⁴ mūtik, tu hām tu' pip, tu hām tu nūktettex, tu' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah, tu Topa xexka mīy yāy kuxa kopah, tu:

¹²—Hamūn, 'āpu yūmū Topa 'āktux max mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa yā' max xe'ēgnāg, tu hāmyūmmūg xexkanām mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te yūmū'ā' popmāhā hāpxop xohix, yīy yūmū'āte hām'āktux, hu: “Āmax. Puxix. Ūmax.” Kaxīy. 'Āpu yūmū hām'āktux hā kaxīy hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Āpu yūmū yāy yōg Topa 'āpax mōkumagmōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te hāpxop xohix yūmmūg tu' ka'oknām hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn. Kaxīy.

¹³ Ha ta tik xexka puxet xip, tuk yīkopit, hu:

—Ū'ūm 'ōhōm, yā topixxax ponnok tox tat? Hām 'ūm tu' nūn? Kaxīy.

¹⁴ Ha 'āte:

—Īntu', xate' yūmmūg. Kaxīy.

Ha:

—Yā hōmā 'ūyōg hāpxop kummuk xexka', tu' xūy xexka', tu yāy yōg topixxax pix Kahnēn Kutok hep 'āta kopah, yīy topixxax ponnok. ¹⁵ Nōm xop pip Topa keppa xix Topa yōg mīmpe yūm'ax keppah. Topa pet kopa' pip 'āmniy 'Īhā xix hāptup 'Īhā, ha nōm te' mīmpe yūm'ax yīmū' yūm te' nōm xop hā tep-tup. ¹⁶ 'A xe putup 'ūm pip putup'ah xix kōnāg putup pip putup'ah 'ūxeheh. Ha māyōn yānām ka'ok te' nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh, xix kuxap ka'ok te' nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh. ¹⁷ Hamūn, Kahnēn Kutok xip, 'ūxat'ax yōg mīmpe yūm'ax tu' xip, tu nōm xop pēnāp-tup, yā Kahnēn pēnā'ax max putuk, tu nōm mōgāp-tup hāmmax tu', xix kōnāg xupep'ax tu', ha yōg kōnāg te' tikmū'ūn hīnnāhā', ha Topa te' pota pa hep xohix nagāp-tup. Kaxīy.

8

'Ūkīy'ax, yā' 7

¹ Ha ta xe kīy'ax nōy xak Kahnēn Kutok te', yā kīy'ax 7, ha' yēy, yā hām'āpak 'ohnāg 'ot xahix hā. ² 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok'ax te' 7 nōm te' Topa keppa' pip, tu' pop mīxux xop tut te' 7, nūy kaxyā'.

³ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu kōnnōn mō'hap'ax yīka' xip. Tute' pop kugōy hax max yōg kōnnōn, nūy pugā', nūy kugōy yāy kotīnnā 'ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, puyīy kugōy mōg pepix Topa pu hām'āktux mūtik Topa hah. 'Ūpugāhā kōnnōn mō'hap'ax yānām 'āta yīxux yīmū' nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah. ⁴ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' kōnnōn nū'xok kōnnōn mō'hap'ax yīmū', ha kōnnōn yōg kugōy mōg pepi' 'ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, tu mōktu Topa tu' mōxaha', ⁵ ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' kōnnōn yōg kānēy paha', tu kōnnōn mō'hap'ax tu'

paha kuxap, tu' xix kânēy kopah, tu mō'yōn hām xexka tu', yīy ta tex tinnā punethok, ha yānām kō'āynām, ha hām xexka nuhuk, tu yāy pot.

Mīxux xop tut kaxyāhā'

⁶ Ha ta' pip pekkox yōg nū'pok'ax te' 7, tu' pop mīxux xop tut, nūy kaxyā'.

⁷ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax māxap te mīxux xop tut kaxyāhā', ha tex xap nū'nāhā xix kuxap hep 'āta mūtik tu nūktu: "Po," kaxīy hām xexka tu', ha' puk hām xexka yāg puxet, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīm yāg puxet puk, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīxux yīxux yāg puxet puk, ha ta' yāg tix puk 'ohnāg.

⁸ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy xip, yā' tix, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pekkox tu' xip hāp xop, yā yīktix xexka putuk, tu kuxap xexka hā' puk, ha nōm te' paha', tu hām tu nū'yōn yīktix, ha ta' nāhā', tu nūktu: "Po," kaxīy, kōnāg xexka tu'. Ha kōnāg xexka yāg puxet te yāyhā hep 'āta', ha ta' yāg tix te yāyhā hep 'āta' 'ohnāg. ⁹ Ha ta' xakix kōnāg xexka kopa' pip xop yāg puxet, ha ta' xakix 'ohnāg yāg tix, ha ta yāy koxyōy mīpkox yāg puxet, ha ta' yāg tix yāy koxyōy 'ohnāg.

¹⁰ Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax tikoyuk, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pekkox tu' nāhā māyōnnāg, tu' puk, yā kuyānām tat'ax xexka putuk. 'Ūnāhā, tu nūktu: "Po", kaxīy, kōnāg kox yāg puxet tu', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg, tu kōnāg xupup kox yāg puxet hā mō'nāhā', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg. ¹¹ Yā māyōnnāg 'ūxuxet'ax, tu: kohāgnāg'ax. Kaxīy. Ha kōnāg yāg puxet yāyhā kohāgnāg, ha ta yāg tix yāyhā kohāgnāg 'ohnāg, ha tikmū'ūn punethok te' xo'op, hu' xakix.

¹² Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax 4, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha hāp xop te' kix 'ūyāg puxet māyōn yōg, xix māyōn hex yōg, xix māyōnnāg yōg, ha ta' ūyōg yāg tix kix 'ohnāg, yīy ta' xohix te yāy yōg kuyānām yāg puxet xaxok, ha ta' yāg tix xaxok 'ohnāg, ha ta hām xexka tu hāpkoxtap hāptup yāg puxet, ha ta' yāg tix hāpkoxtap 'ohnāg, ha 'āmnīy te kaxīy kamah.

¹³ 'Āte' pēnāhā', pa' xip mōmōka', tu' topaha pepi' mōg, tu hām'āktux, hu:

—Hāpkummuk! Hāpkummuk! Yā' kummuk xexka hām xexka xohix xop yōg, ha pekkox yōg nū'pok tikoyuk nōy te mīxux xop tut kaxyāp-tup. Kaxīy.

9

¹ Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax 5, tu mīxux xop tut kaxyāhā'. 'Āte' pēnāhā, pa' xip māyōnnāg hām xexka tu'. Yā hōmā nōm te pekkox tu' nāhā'. Ha' nōy te tu' hōm pipkup mōhāmyīnnīn'ax hāpkoxtap tox xexka yōg, ² ha māyōnnāg te hāp xōn, ha kugōy xexka xupey, yā 'ānuk'ax xexkanām yōg, tu kugōy te māyōn yānām pak, ha yāykote hāpkoxtap. ³ Ha ta' pip kunihit kugōy kopah, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha hām xexka tu', ha' nōy te kunihit ka'ogāhā', ha' ka'ok, yā xokpatakuhmīy putuk. ⁴ Ha' nōy te' xat, pu xux mā hok, xix mīm xux mā hok, xix mīxux puk mā hok, pa' xat, pu tik kute'ex. Hamūn, yā' pip 'ohnāg Topa yōg kax'āmi'ax nōm tik tu'. ⁵ 'Ūxat, pu kunihit tik kix hok, pa' xat, pu tik kute'ex māyōn 'ānuk xohix te' 5 hā, tu' xūy gāhā', yā xokpatakuhmīy te' xuhmīy putuk. ⁶ Ha māyōn 'ānuk xohix te' 5 hā' xūy tihik, tup-tup 'ūxakix, pa' xakix 'ohnāg, 'a' xakix putup'ah.

⁷ Yā kunit te xonat yōg kāmānok putuk, nōm te' yāy kix. Tup-tox hā mō'tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax yānām 'āta yīxux putuk, tu' payīn te tikmū'ūn payīn

putuk. ⁸ Tu' xe te 'ün xe putuk, tu' xox te xoktut xox putuk, ⁹ tu' kep xax te xonat yög kepxax putuk, yä pipkup hä' mïy, tu' yïmäg payähä te hämnähün xexkanäm putuk, yä xonat xop yög kãmānok hämnähün putuk, xix häpxop yïküy'ax te hämnähün putuk, yä xonat yög häpxop yïküy'ax, ¹⁰ tu' nã'kup xox te xokpatakuhmïy nã'kup xox putuk, tu' nã'kup xox te tik xüygähä mäyön 'ānuk xohix te' 5 hä. ¹¹ Ha ta' xip kunihit xop yög xexka', yä pekkox yög nũ'kutnã'ax. Tute häpkox tox xexka pēnāhā', yä' xuxet'ax 'Amanōm, yä 'Emeneo xop yïy'ax kopah, xi' xuxet'ax 'Apōyām, yä Genex yïy'ax kopah. Yä tikmũ'ün yïy'ax kopah, hu 'ükoxyōy'ax. Kaxïy.

¹² Tu ta' kux häpkummuk mǎxap, ha' nün putup häpkummuk nōy tix.

¹³ Ha ta' xip pekkox yög nũ'kutnã'ax nōy pekkox tu', yä pekkox yög nũ'kutnã'ax 6, tu mïxux xop tu' kaxyähä', ha 'äte' yānmün xupep'ax 'āpak, yä xokxop mō'hap'ax yög xup'ax tu' nün, yä xokxop mō'hap'ax yānām 'āta yïxux xip Topa keppah. ¹⁴ Ha yānmün xupep'ax te pekkox yög nũ'kutnã'ax pu hām'āktux, yä nōm te' 6 pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm ko'a', pu mōg pekkox yög nũ'pok'ax te' 4, nōm pip kōnāg kox 'Eppanat künāpah. Kaxïy.

¹⁵ Ha 'īm ko'a', pu mōg. Nōm te' hip nōm 'ot, xix nōm häptup, xix nōm mäyön 'ānuk, xix nōm hāmyāxatamuk. 'Ūhip, nūy tikmũ'ün yäg puxet kix, puyïy tu xakix, ha ta' yäg tix kix 'ohnäg. ¹⁶ Ha 'äte' xupak 'üxohix nō'om, yä xonat te kāmānok yïmũ' mām, yä xonat xohix te' 200.000.000. ¹⁷ Ha 'äte' pēnāhā, tu kāmānok pēnāhā xix nōm te' yïmũ' mām, ha yög kep xax pip, yä' xutta te kuxap 'āta putuk, xix yïxux te mïkaxxap xapit putuk, xix xutta yïxux te mïkaxxap 'üxop putuk. Ha kāmānok putox te xoktut putox putuk, ha' yïkox kopa' xupep kuxap xix kugōy xix mïkaxxap 'üxop. ¹⁸ Yä häpxop xüygā'ax tikoyuk pip, yä kuxap, xix kugōy, xix mïkaxxap 'üxop, tu tikmũ'ün yäg puxet kix, ha' xakix. Ha ta' yäg tix kix 'ohnäg. ¹⁹ Ha kāmānok te' yïkox hä' nōy kix, xi' nāgkup hä' kix kamah. Yä' nāgkup te kǎyāp-tox putuk, ha' xox pip, tu nōm hä tu tikmũ'ün putop.

²⁰ Ha ta' pip 'ühi xop. Yä häpxop xüygā'ax te nōm kix 'ohnäg. Nōm xop te häpkummuk mïy kux 'ohnäg, tu yāmïy puk-te'ex kux 'ohnäg, tu topa komut xop pu nũktettex kux 'ohnäg, yä pipkup yānām 'āta yïxux hä' mïy topa komut xop, xix yānām ponnok hä' mïy, xix pipkup monōn hä' mïy, xix mïkaxxap hä' mïy, xix mïm hä' mïy. Yä topa komut xop te hämpēnā 'ohnäg xix hām'āpak 'ohnäg, xix häpkumep 'ohnäg. ²¹ Tikmũ'ün te' nōy kixpax, pa yāyhāhup 'ohnäg, nūy häpkummuk mïy kux 'ohnäg, tu mïm mïy, tu' hup 'ohnäg, tu' nōy hä xupxet, tu häpxop xupxet, tu' hup 'ohnäg.

10

Tappet tox kïy kutōgnäg

¹ Ha 'äte' pēnāhā', pa' xip pekkox yög nũ'kutnã'ax ka'ok pekkox tu', tu kugōy tat, yä topixxax putuk, tu texxux tep-tox xakot, yä' kuxxax putuk, tu' pa te mäyön putuk, tu' kup te kuxap putuk, tu ta' yïxohoh. ² Tu tappet tox kïy kutōgnäg tat 'üyïm kopah, ha' pata xe'e te kōnāg xexka tonnok, ha' pata nōy te hām tonnok, ³ ha' yïy ka'ok, yä xoktut punethok yïy'ax putuk. 'Üyïy ka'ok, ha tex tinnā'ax xohix te' 7 te' yānān. ⁴ 'Üyïy kux, ha 'äte' kax'āmi putup, pa 'ōm yïy pekkox tu', ha 'äte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—'Āpu hām'āktux xaptop. 'Āpu textinnā'ax yög hām'āktux kax'āmi hok. Kaxïy.

⁵ 'Āte' pēnāhā pekkox yōg nū'kutnā'ax te kōnāg xexka tonnok xix hāhām, ha' yīm pepi' xix, ⁶ tu hām'āktux, hu:

—Hāpxip kutōgnāg 'īhā' nūn. Topa te yōgnū hām'āktux yūmmūg, yā Topa te' yūmmūg, yā Topa hi mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, tu pekkox mīy xix yāykoteh, xix nōm kopa' pip xop, xix hām xexka mīy, xix nōm tu' pip xop, xix kōnāg xexka mīy, xix nōm te kopa' pip xop. ⁷ Hōmā Topa te Topa pupi hām'āktux xop pu hām'āktux xex, yā hāpxop xaptop. Hāpxip kutōgnāg 'īhā Topa te nōm hāpxopmāp-tup, ha pekkox yōg nū'pok'ax te' ⁷ te mīxux xop tut kaxyāp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha ta xe' yīy pekkox tu', ha 'āte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy pa tappet tox nōm xip pekkox yōg nū'kutnā'ax yīm kopah nōm te kōnāg xexka tonnok xix hāhām. Kaxīy.

⁹ Ha tak mōg pekkox yōg nū'kutnā'ax hah, tu:

—'Ā' hōm tappet tox kīy kutōgnāg. Kaxīy.

Ha:

—'Ūpa, nūy mā'. Xate' māhā', ha' yāyhā' xūy putup 'ātex kopah, pa' xuxpex 'āyīkox kopah, yā pukhep putuk. Kaxīy.

¹⁰ Ha 'āte' paha tappet tox 'ūgyīm kopah, tu' māhā', ha' xuxpex 'ūgyīkox kopah, yā pukhep putuk. 'Āte' māhā', ha hāpxip 'īhā' xūy 'ūktex kopah. ¹¹ Ha tute:

—Xate Topa yōg hām'āktux pop. Xate hām'āktux putup tikmū'ūn xohix pu', xix hāpxexka xohix xop pu', xi' yīy'ax yōg xohix xop pu', xix hāpxexka xohix yōg tik xat'ax xohix pu'. Xate hām'āktux putup, hāpxop kummuk nūn. Kaxīy.

11

Tik tix te Topa yōg hām'āktux 'āktux

¹ Ha' nōy te 'ā' hōm mōhāmūg'ax tox, tu:

—'Āpu mō Topa pet xexka mūy, nūy mēn xohix texīy yūmmūg, xix xokxop mō'hap'ax yōg mēn kamah. 'Āpu mōkupix 'ūxohix te Topa keppa nūktettex Topa pet xexka kopah. ² Pa 'āpu mō hām mūy hok hām nuhnōg Topa pet xexka kūnāpah, yā Topa pet xexka yīkāgnāg hā. Hamūn, Topa te hām hōm Yoneo xop kūnāpa pip xop pu', ha nōm te hām tonnok putup māyōn 'ānuk xohix te' 42 hā, xix kōmēn xe'ēgnāg tonnok putup kamah. ³ 'Āte mō'pok putup tik tix, puyīy yōgnū hām'āktux 'āktux hām xexka tu'. Nōm te topixxax kummuk mō'tat, nōm hāg tu xago. Hamūn, yā' kuxa hittup 'ohnāg, yā tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Nōm te Topa yōg hām'āktux 'āktux putup 'āmnīy xohix te' 1260 hā. Kaxīy.

⁴ Yā Topa yōg hām'āktux tat'ax tix te mīm kup 'onimet tix putuk, xix kuyānām tat'ax tix putuk. Nōm te hām xexka yōg xat'ax xexka keppa pip putup. ⁵ Tikmū'ūn 'ūm te nōm tik tix kute'ex kummuk, puxix tik tix yīkox kopa' xupep kuxap, nūy puknōg gāy xop kummuk koxyōy, nūy nōm kix, ha' xakix putup. ⁶ Topa te tik tix ka'ogāp-tup, ha nōm te' xat putup, hu pekkox mō'nīy, yīy tex tip-tup 'ohnāg, ha tik tix te Topa yōg hām'āktux 'āktux putup. Ha Topa te tik tix ka'ogāp-tup, ha nōm te' xat putup, yīy ta kōnāg xupup kox xohix yōg kōnāg te yāyhā hep 'ātap-tup. Ha Topa te nōm ka'ogāp-tup, puyīy hām xexka kix, yīy ta' nūn putup hāpxop kummuk xohix, tik te nōm putup.

⁷ Tu ta Topa yōg hām'āktux 'āktux kux, ha ta hāpkox tox xexka kopa' xupep xok xexka', nūy tik tix mūtik yā kix, tu' xat putup, tu' nōy kix putup, ha' xakix, ⁸ ha' yīn pip putat kopa kōmēn xe'ēgnāg kopah, yā tikmū'ūn tep-tex Yeyox mīpkupnix yīmū' kōmēn xe'ēgnāg tu'. Yā kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpkummuk

mīy. Yā kōmēn 'āxet'ax Xonōm Putuk xix 'Eyit Putuk. ⁹ 'Ūxohix xop te tik tix yīn pēnāp-tup 'āmnīy tikoyuk xix xahix hā. Hāmūn, 'ūxat putup, pu nō hāpkot hok. 'Ūxohix te' pēnāp-tup, yā hām xexka yōg xohix xop, yā' hep xohix xop xix yīy'ax xohix xop, xix xop xohix, ¹⁰ tu hām xexka yōg tikmū'ūn xohix kuxa hittup putup, 'ūxakix tik tix hah. 'Ūxohix kuxa hittup, tu yāy pu hāpxop max hok popmāp-tup. Hamūn, nōm tik tix te Topa pupi hām'āktux, tu' xat, pu hām xexka yōg tikmū'ūn xūyā'. ¹¹ Pa 'āmnīy tikoyuk nōg, 'Īhā Topa te tik tix kopa xitxok, nūy putpu' hīnnā', yīy tak-nīhā' pip, ha' xohix te' pēnāhā', hu' yīpkutuk xexkah, ¹² ha tik tix te' xupak, pa nōm te' xānā ka'ok hu:

—Mā nūnte pepi'. Kaxīy

Ha ta' mōg tik tix pepi', tu hāmgōy xexka hā' mōxaha', tu ta' mōg pepi pexkox tu', ha ta' pip 'ūgāy xop hām xexka tu', tu' pēnāhā'. ¹³ Ha hām nuhuk xexka', tu' yāy pot, yīy ta kōmēn yāg puxet koxyōy, ha ta' yāg te' 9 koxyōy 'ohnāg, yīy ta tikmū'ūn xohix te' 7.000 kaxix hām nuhuk hā. Ha ta tikmū'ūn nōy kuxanōg, tu pexkox yōg Topa 'āktux max.

¹⁴ 'Ūnōg hāpkummuk tix. 'Ūpēnā', 'ūnōy nūn.

Mīxux xop tut kaxyāhā' yā' 7

¹⁵ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā pexkox yōg mōkutnā'ax 7, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta' yīy ka'ok pexkox tu', hu:

—Yūmūg xuxyā xexka te' xohix xat, yā Kunnix te' xat hāpxexka xohix yōg xexka xop, xix yōg tikmū'ūn, tu nōm xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

¹⁶ Ha ta' pip tik xexka te' 24 pexkox tu', tu' xexka xop yōg mīmpe mām'ax yīmū' mān, tu ta' yok, tu Topa pu nūktettex, ¹⁷ tu:

—Topa xexka', 'āka'ok, yā 'āxip mōkuma'āmōg hōnhā xix hōmā. 'Āmax, 'āka'ok xexka', tu hōnhā 'āxexka', yā tikmū'ūn xohix xat kōnāmāhā'. ¹⁸ Ha Topap-tup nōg xop 'ūgāy xexka', yā' yūmmūg 'āgāy hōnhā, tu xakix xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Nōmhā xate 'ōg kāmānat xop pu hāpxopmā maxp-tup, xix tik te 'āpupi hām'āktux xop pu hāpxopmā maxp-tup, tu 'ōg tikmū'ūn pu hāpxopmā maxp-tup, nōm te 'āyīpkutuk, yā' xexka xop xik-tōgnāg xop. Nōmhā xate' koxyōy putup nōm te hām xexka koxyōy. Kaxīy.

¹⁹ Ha ta' xōn Topa pet xexka pexkox kopah, pa' pēnāhā 'ūkopa Topa yōg pa'ax yōg mīpkox. Ha ta yānām kō'āynām, ha tex ūnnā xe xexka', tu tex xap nū'nāhā', ha ta hām xexka nuhuk penunehok.

12

'Ūhūn xix xok xexka 'āta'

¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, ha hāpxopmāhā'. Yūmū'āte' pēnāhā', hu' yūmmūg hāpxopmā'ax nūn putup. 'Ūn te māyōn tat, yā topixxax putuk, ha māyōn hex xip 'ūpata kakah, ha māyōnnāg te' 12 te yōg kuxxax putuk. ² 'Ūn tek-tok xuk, tu' put putūmnāg, hu' xūy, hu' potaha'.

³ 'Āte 'ūn pēnāhā', pa' xip xok xexka 'āta', tu': Kēm. Yā' xexka nām, pa kaxxexka putuk. 'Ūp-tox xohix te' 7, tup-tox kup xohix te' 10, ha' xat'ax xexka yōg kuxxax te' 7 pip 'ūp-tox xohix yīmū'. ⁴ Xok xexka 'āta te' nāgkup hā' paha māyōnnāg yāg puxet, ha' yāg tix pop 'ohnāg, tu hām xexka tu' mō nōy yōn, ha mōktu: Po. Kaxīy. Ha 'ūn tek-tok put putup, ha ta' nūn xok xexka 'āta, tu nūktu 'ūn keppa' xip, nūy kutok mā', ⁵ ha 'ūn tek-tok pit put, yāk-tok te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix xop xat putup, yā pipkup tox xexka hā' xat putup, yā' xat

ka'ok putup. 'Ūk-tok put, ha hāpxip 'ohnāg ha ta 'ōm xip, tuk-tok paha', tu nōm mōgāhā pexkox tu', yā Topa ha' mōg xix Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu'.⁶ Ha ta 'ūn mōxupaha' hām nak tu'. Yā Topa te 'ūn pu' xip'ax mīy. Ha Topa te nō tehe 'āmnīy xohix te' 1260 hā.

⁷ Ha ta' yāy kix kakīynāg pexkox tu' Mīget mūtik xok xexka 'āta xix Mīget yōg pexkox yōg nū'pok xop mūtik. ⁸ Nōm te xok xexka 'āta putyōn pexkox kūnāpa'.

⁹ 'Ū'ūm xok xexka 'āta'? Yā Hāmgāyāgnāg, yā Xatanāy. Yā tute hām xexka yōg xohix xop pu' koit pax. Yā' putyōn pexkox kūnāpā', xix yāy yōg pexkox yōg nū'pok xop, yā yōg xape xop, ha' yīxohoh, tu nūktu hām xexka tu' mōxoha'.

¹⁰ Ha 'āte' xupak, pa' yīy ka'ok pexkox kopa hu:

—Hōnhā Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Hōnhā tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūka'ok Topah, yā' xexka'. Hōnhā Topa yōg Kunnix te' xohix xat! Hamūn, hōmā Hāmgāyāgnāg xip pexkox tu', tu Topa mūtik hām'āktux, hu: “Topa kopa kuxa mām xop te hāpkummuk mīy.” Kaxīy. Yā 'āmnīy xohix hā hām'āktux te kaxīy xix hāptup xohix hā. Pa' putyōn pexkox kūnāpah. ¹¹ Hōmā ha ta yūmūg xape xop te' xut, ha ta Hāmgāyāgnāg te' xut 'ohnāg. Yūmūg xape xop te' xut Kahnēn Kutok hep 'āta hā xix hām'āktux xe'e hā, tu' xakix yīpkutuk 'ohnāg. ¹² Pexkox yōg xop, 'āpu 'ākuxa hittup! Pa hām xexka tu' kummuk xexka' xix kōnāg xexka tu', yā Hāmgāyāgnāg te hām xexka tu' xupep. 'Ūgāy xexka'. Tute' yūmmūg hāpxip kutōgnāg puxix tu' kux. Kaxīy.

¹³ Ha xok xexka 'āta te' pēnāhā', yā hām xexka tu' xip. Pa' xip 'ūhūn, tuk-tok pit put. Ha ta 'ūn yīnnāhā' xok xexka te'. ¹⁴ Pa 'ōm xip, tu 'ūn pu' yīmāg tix popmāhā', yā' xexka 'ūyīmāg, yā mōmōka yīmāg putuk. Ha ta topaha pepix 'ūhūn, tu' mōg, tu mōktu' xupep hām nak tu', ha' nōm nōy te 'ūn hā' tehe' hāmyāxa'amuk tikoyuk xix xahix hā, ha xok xexka 'āta te' xūyγā 'ohnāg. ¹⁵ Yā xokxexka 'āta yīyko xopa' xupep kōnāgkox, nūy 'ūn mōgā'. ¹⁶ Pa hāpxexka te 'ūn hā' tehe', tu yāy pot, ha kōnāg te hāpkox hā mō'nāhā', ¹⁷⁻¹⁸ yīy ta' gāy xok xexka 'āta', tu ta' mōg, nūy yāykix 'ūn xupepmā xop mūtik, xix Topa yōg xat'ax mīy xop xohix mūtik, xix Yeyox yōg hām'āktux xe'e 'āpak xop mūtik, tu' xip hām kux tu' xok xexka 'āta'.

13

Xok xexka tix

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, ha' xip kōnāg xexka kopah, tu' xupep, tu ta' mōg, tup-tox kup xohix te' 10, tup-tox xohix te' 7, ha xat'ax xexka yōg kuxxax te' 10 tat 'ūp-tox kup te' 10 yīmū', ha xuxet'ax kummuk kax'āmi 'ūp-tox yīmū'. ² Yā xok xexka te neppat putuk, yā hāmgāy kōmnāg putuk, tu' pata te 'ux pata putuk, tu' yīkox te xoktut yīkox putuk. Ha xok xexka 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu ka'ogāhā', pu' xat. ³ Pa xok xexka putox puxet xok putuk, pa hāpxip 'lāh' hittup, yīy ta' yēy hām xexka yōg tikmū'ūn xohix, hu xok xexka putup, hu' pe' mōg, ⁴ tu xok xexka pu nūktettex. Hamūn, xok xexka 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn te xok xexka pu nūktettex, tu:

—Yā xe'ēgnāg xok xexka'. Yā' ka'ok xexka'. Tep-te yāykix putup xok xexka mūtik? Yā yāykix putup'ah. Kaxīy.

⁵ Ha' tux hok, ha xok xexka te hām'āktux kummuk xexka māyōn 'ānuk xohix te' 42 hā, tu' xat pax kamah, ⁶ tu Topa 'āktux kummuk kōnāmāhā', xix Topa yōg xip'ax 'āktux kummuk, xix pexkox tu' pip xop 'āktux kummuk. ⁷ Ha ta' tux hok, ha xok xexka te yāykix Topa kopa kuxa mām xop mūtik, ha xok xexka te' xut. Ha' tux hok, ha xok xexka te' xat 'ūhep xop xohix, xix hāpxexka xohix

yōg xop, xix 'ūyīy'ax xohix yōg xop, xix xop xohix. ⁸ Hām xexka yōg xohix xop te xok xexka pu nūktettex. Hōmā ha ta hām xexka xip'ah, ha Topa te yāy yōg xop 'āxet'ax kax'āmi', yā Topa kopa kuxa mām xop 'āxet'ax kax'āmi yāy yōg tappet kopah, pu tu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg, yā Kahnēn Kutok yōg xop nō'ōm. Yā tikmū'ūn te Kahnēn Kutok putex. Pa' nōy xop pip, ha' xuxet'ax kax'āmi 'ohnāg nōm tappet tu'. Nōm xohix te xok xexka pu nūktettex.

⁹ Āyīpkox pip, 'āpu xupax. ¹⁰ Topa te' xat, puxix tikmū'ūn Topa kopa kuxa mām xop pop putup, nūy mōgā yāy yōg hām tu'. Pa Topa te' xat hok, puxix nōm mōgā hok. Topa te' xat, puxix tikmū'ūn Topa kopa kuxa mām xop kix putup mīkax xexka hā. Pa' xat hok puxi' kix hok, yīy ta' max, pu Topa kopa kuxa mām xop Topa tu' pip ka'ok, nūy 'ūkuxa mām ka'ok.

¹¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, tu hām kopa' xupep, tu' xip, yā 'ūp-tox kup tix, yā Kahnēn Kutok putox kup putuk, tu hām'āktux te xok xexka 'āta yōg hām'āktux putuk. ¹² Xok xexka yā' xexka', yā' xat'ax ka'ok, yā xok xexka māxap te nōm xexka mīy, ha nōm te xok xexka māxap pu' hāmxopmāhā', tu' xat, pu hām xexka yōg xohix xop te xok xexka māxap pu nūktettex. Yā hōmā xok xexka māxap yōg kayax xexka xip, tu' xok putūmnāg, pa' hittup mō'ka'ok. ¹³ Ha xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yā kuxap xānāhā', ha pexkox kopa' xupep kuxap, tu nū'nāhā', tu nūktu hām tu: Po. Kaxīy. Ha tikmū'ūn xohix xexka te' pēnāhā'. ¹⁴ Yā xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yīy tikmū'ūn kuxa mām xok xexka kopah. Xok xexka te' koit, yīy tikmū'ūn kuxa mām koit'ax kopah. Xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy xok xexka māxap keppah, tu tikmū'ūn xat, pu topa komut mīy, yā xok xexka māxap putuk. Hāmūn 'ūnōy te xok xexka māxap xuhmīy mīkax xexka hā, pa' hi'. ¹⁵ Topa te' tux hok, ha xok xexka te xit xok topa komut kopah, yīy ta' hi', hu hām'āktux, tu' xat, pu' kix nōm te topa komut pu nūktettex 'ohnāg. ¹⁶ Tu' xat pu kax'āmi hām xexka yōg tikmū'ūn xohix yīm xe'e tu', xi' kux tu'. Yā tikmū'ūn xohix xat te kaxīy, yā kutōgnāg xop xix xexka xop, xix 'ūp-texop xexka xop, xix hok xop, xix kāmānat xop, xix xat'ax xop. Yā' xohix. ¹⁷ 'Ūkax'āmi'ax xip 'ohnāg, puxix hāpxop hāmenex 'ohnāg. Yā' kax'āmi xok xexka 'āxet'ax, pe xok xexka yōg xohix texīy.

¹⁸ Āpu hāmyūmmūg. Hāmyūmmūg, xayīy yūmmūg putup texīy xok xexka yōg xohix texīy. Yā tik yōg xohix texīy. Yā' 666.

14

Topa yōg xop tek-tex'ax tup hāk-tex

¹ Āte' pēnāhā', pa' xip Kahnēn Kutok yīktix Xiām yīmū', ha ta' pip tikmū'ūn xohix te' 144.000, ha yūmmūg 'ātak Topa xuxet'ax kax'āmi pip 'ūxohix kux tu'. ² Āte' xupak, pa' xip 'ūyānmūn xupep'ax pexkox tu', yā xamoka xexka te hāmnhūn putuk, xix tex tinnā xexka putuk, xix 'ap kaxyā'ax putuk. ³ Ha tikmū'ūn te 144.000 te pēnāhā nōm te mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū' yūm, xix yōnnā'ī te' 4, xix tik xexka'. 'Ūxohix tek-tex'ax tup hāk-tex, yā Topap-tup pax xop te' yūmmūg nōm kutex tup, pa' nōy te' yūmmūg 'ohnāg. Topa te nōm kuxa mām xop pop, yā Topa yōg tikmū'ūn, ⁴ yā nōm kuxa tup, tu 'ūn mūtik xonnix 'ohnāg, yā' tup, tu Kahnēn Kutok pe' mōg. Hōmā nōm te hām xexka yōg xohix xop mūtik yāy kotinnāhā', ha Topa te nōm yīmōgātux, tu nōm pop, yā Topa yōg xop xix Kahnēn Kutok yōg xop. ⁵ Yā nōm xop te' koit 'ohnāg, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg.

Topa yōg nū'pok'ax tikoyuk te hām'āktux

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu topaha', tu pepi' mōg, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy hām xexka yōg xohix xop pu nōm 'āktux, yā xop xohix pu', xix hep xohix pu', xix yīy'ax xop xohix pu', xix hāp'xexka xohix yōg xop pu'. Yā Topa yōg hām'āpak xip ka'ok, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. ⁷ Pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux ka'ok, hu:

—Āpu Topa yīpkutuk, nūy Topa xexka 'āktux max. Hamūn, hāp'xip kutōgnāg 'Īhā Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāp'xopmā'ax kopit putup. Yā hōmā tute' mīy pexkox xix yāykoteh, xix hām xexka', xix kōnāg xexka', xix kōnāg xupep'ax xohix. Āpu Topa pu nūktettex. Kaxīy.

⁸ Pexkox yōg nū'kutnā'ax te' nōy te māxap pe' mōg, tu:

—Ūkoxyōy, ha' nōg kōmēn xexka Maminōn. Maminōn xexka yōg tikmū'ūn te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix mōgāhā', pu tu nōy hā xupxet, yā' kummuk, yā xupyāg xūy xexka putuk.

⁹ Ha pexkox yōg mō'kutnā'ax nōy xape tix pe' mōg, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Tep-te xok xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex? Tep-te' paha xok xexka yōg kax'āmī 'ūkux tu', xix 'ūyīm tu'? ¹⁰ Yā nōm te' pop putup Topa yōg gāy'ax xexka', yā xupyāg xūy xexka pop'ax putuk, yā' xūy xexka 'ūkuxa kopah, yā 'ūxop yōg kuxap kopah, ¹¹ tu' xūy pip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, 'Īhā kugōy te pepi' mōg. Ha' xūy kux 'ohnāg hāptup 'Īhā xix 'āmīy 'Īhā'. Yā' xūy nōm xop, yā xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex, tu' pop xok xexka 'āxet'ax kax'āmi'. Kaxīy.

¹² Ūmax, pu' kuxa mām xop te Topa yōg putat kopa' pip ka'ok, yā Topa yōg xat'ax mīy xop, yā Yeyox tu' pip ka'ok xop.

¹³ Ha 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax pexkox tu', tu:

—Āpu kax'āmi nūhū', tu: “Ūkuxa hittup nōm te yūmūg xuxyā Yeyox mūtik mōg 'Īhā' xakix.” Kaxīy

Ha Topa Koxuk te:

—Hamūn. Hōmā 'ūhām ka'ok, pa nū'yāynōyāg putup pax putup, ha yōg hāp'xopmā'ax max mōg putup nūmūtik. Kaxīy.

Mō' put yōn hām xexka yōg tikmū'ūn

¹⁴ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip hāmgōy xexkam-nok, ha 'ōm te' yīmū' yūm, yā tik putuk, tu' xat'ax xexka yōg kuxxax tat, yā pipkup yānām 'āta yixux hā' mīy 'ūkuxxax, ha' xip kupukhe xexka 'ūyīm kopah. ¹⁵ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy te Topa pet xexka kopa' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, hu:

—Āpu 'ōg kupukhe xexka pa'. Mōg, nūy hāp'xop xohix put. Hamūn, hōnhā yā hāptup xe'e'. Hām xexka yōg tikmū'ūn xohix te mīnta ta putuk. Ūmax, xayīy nōm put hōnhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, tu yōg kupukhe xexka paha', tu mō' put yōn hām xexka yōg, tu' put hām xexka yōg tikmū'ūn.

¹⁷ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pexkox yōg Topa pet xexka kopa' xupep, ha' xip kama 'ūyōg kupukhe xexka xox max.

¹⁸ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy. Tute kuxap pēnāhā, yā xokxop mō'hap'ax yōg kuxap Topa pet xexka kopah, tu xokxop mō'hap'ax yīka' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te kupukhe xexka xox max mūg, yā nōm pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy 'ōg kupukhe hā put mīnta 'op hāmhexka yōg. Hamūn, yā' ta'. Kaxīy.

¹⁹ Ha ta' mōg, tu kupukhe mō' put yōn hām hexka tu', tu mīnta 'op mep, tu mō' nōm yōn hāpxop hep xut'ax kopah, yā Topa 'ūgāy, ha tikmū'ūn koxyōy putup. ²⁰ Yā mīnta 'op hep xut kōmēn kūnāpa', ha tikmū'ūn hep 'āta xupep, tu puxhep xexka mīy, 'ūxexka te' 300 mēn putuk, xī' xet te mēn puxet xix zahix putuk.

15

Pexkox yōg nū'pok xop te hāpxūygā'ax tat

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok xohix te' 7 pexkox tu', tu hāpxūygā'ax te' 7 tat, yā ka'ax, yā Topa gāy kux putup. Yā 'āte' pēnāhā' hāpxop xe'e xaptop. ² 'Āte' pēnāhā', pa' xip kōnāg xexka', yā xunnuk te minino putuk, xix kuxap mūtik yāykotīnnā'ax putuk. 'Āte' pēnāhā', pa' pip nōm te' xut xop, pa xok xexka te' xut 'ohnāg, xix yōg komut te' xut 'ohnāg, xix nōm te xok xexka yōg xohix texīy'ax tat, yā 666 kax'ami nōm yīmū', yā' xut 'ohnāg. Ha nōm te' xut xop pip kōnāg xexka yōg hām kux tu', yā kōnāg xexka te minino putuk yōg. Nōm te' xut xop te 'ap mūg, nūy nōm kaxyā'. Yā Topa te tu' popmāhā', ³ hak-tex Mōyyex yōg kutex, yā Mōyyex te Topa pu' hāpxopmā max. 'Ūk-tex kama Kahnēn Kutok yōg kutex, tuk-tex, hu:

—Topah, 'āxexka, tu' xohix xat. Xate hāpxopmā max xe'ēgnāg. 'Āmūn yā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn yōg xat'ax xexka'. Xate hāpxe'e mīy, yā hāpxopmā xe'e'. ⁴ Tep-te 'āyīpkutuk 'ohnāg? Tep-te 'āmax xe'ēgnāg 'āktux putup'ah? 'Āp-xet yā 'ākuxa tup xe'ēgnāg, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn nūn putup, nūy xa nūktettex. Hamūn, xate hāpxe'e mīy, ha' xohix te' pēnāhā'. Kaxīy.

⁵ Hāpxip 'hā 'āte' pēnāhā', pexkox xōn, pa' xip Topa pet xexka', yā topixxax ka'ok hā' mīy. Topa xip, ha nōnte tikmū'ūn te Topa yūmmūg. ⁶ Ha ta Topa pet xexka kopa pexkox yōg nū'pok te' 7, tu hāpxūygā'ax te' 7 tat, tu topixxax tup 'ānuk tat, yā topixxax nīn, tu' tat 'ūkote hīy'ax, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy. ⁷ Ha ta' pip nōm yōnnā'ī te' 4, ha ta yāp-xet te pexkox yōg nū'pok te' 7 pu' popmāhā' 'āmuk xak'ax xohix te' 7, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy. 'Āmuk xak'ax hā nū'xīmnāg Topa gāy'ax, yā Topa xip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ⁸ Ha ta' xip Topa yāy pet kopah, ha' pet hā nū'xīmnāg Topa yōg hāmmax xe'ēgnāg xī' yōg ka'ok'ax, yīy ta nū'xīmnāg kugōy hā. Ha tikmū'ūn te' mōxakux yūmmūg 'ohnāg, ha mōktu' kux hāpxūygā'ax te' 7. Yā pexkox yōg nū'pok te' 7 te nōm xat. Hak-nāy tu' tikmū'ūn te mōxakux putup.

16

'Āmuk xak'ax kopa' pux Topa yōg gāy'ax

¹ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax ka'ok Topa pet xexka kopah, tu pexkox yōg nū'pok xop pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy 'āmuk xak'ax kopa' pux Topa gāy'ax hāpxexka tu'. Kaxīy.

² Ha ta' mōg pexkox yōg mōkutnā'ax māxap, tu' yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux hām hexka tu', ha ta' pip kayax kummuk xexka tikmū'ūn yōg. Yā nōm yīmū' pip xok xexka yōg kax'āmi, ha nōm te topa komut pu nūktettex.

³ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' tix, tu' yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg xexka tu', ha ta kōnā'āg te yāyhā hep 'āta, yā' xakix xop yōg, yīy ta' xakix kōnāg kopa hi xop xohix xexka'.

⁴ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā tikoyuk, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox tu', xix kōnag xupepe'ax tu' yīy ta kōnāg te yāyhā hep 'āta'. ⁵ 'Āte' xupak, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, yā nōm te kōnāg pēnāhā'. Tute:

—Topa 'āmax xe'ēgnāg. Xate hāpxe'e mīy, tu hāpkummuk mīy'ax yānān. 'Āmax xe'ēgnāg. 'Āxip hōnhā xix hōmā. ⁶ Hamūn. Tikmū'ūn te Topa kopa kuxa mām xop xuhmīy, xix Topa pupi hām'āktux xop xuhmīy, ha' hep 'āta nū'nāhā', yīy ta xate tikmū'ūn pu' hōm hep 'āta', pu' xo'op. Yā' yānān. Kaxīy.

⁷ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax xokxop mō'hap'ax tu', tu hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka', 'āka'ok. Xate tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit max, yā' xe'e', yā' yok. Kaxīy

⁸ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 4, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux māyōn tu', yīy ta' pukpex xexka', ha Topa te' xat, pu' tikmū'ūn xax mō'hap.

⁹ Hāmpukpex xexka te tikmū'ūn xax mō'hap, ha nōm te:

—Yā' kummuk xexka Topah. Kaxīy.

Yā Topa te' xat, pu' xūygā'. Pa nōm te yōg hāpkummuk mīy'ax kux 'ohnāg, tu Topa xexka 'āktux max 'ohnāg.

¹⁰ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 5, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux xok xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', yīy ta hāpkoxtap xok xexka yōg tikmū'ūn yōg pip'ax tu', ha tikmū'ūn te yāy yōyxōg putop, 'ūxūy xexka tu'.

¹¹ tu:

—Pexkox yōg Topah, 'ākummuk xexka'. Xatek mūg xūygā pax, tuk mū'ā kayax popmāhā'. Kaxīy.

¹² Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 6, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox 'Eppanat tu', yīy ta' nak. Nōmhā' xip putat nak, puyīy hām tu māyōn xupep tu' nūn 'ūxexka xop. ¹³ Ha 'āte' pēnāhā, pa' pip yāmīy yāy'īgāhnāg tikoyuk, yā hupnāg putuk, tu' pip xok xexka 'āta yīkox kopah, xix xok xexka yīkox kopah, xix Topa pupix hām'āktux mō'āmū'ax xop yīkox kopah, tu ta' mōg. ¹⁴ Yāmīy kummuk te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu ta' mōg hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop hah, nūy nōm yāy tu nū'xoh, puyīy yāykix kakihnāg Topa ka'ok xexka yōg hāptup 'ihā'.

¹⁵ “'Ūg'āpax: 'ūgnūn putup, yā xupxet nūn putuk. 'Āpu 'āpa ka'ok, nūy hāmpēnā'. 'Āpu 'āxax xix 'āyīkāgnāg hā nū tat mō'ka'ok, nūy 'āxax top hok, nūy yāyhāphup hok. Xate' mīy, nūy ta' 'ākuxa hittup.” Kaxīy. ¹⁶ Hāpxip ha ta yāmīy te yāy tunū'xoh 'ūxexka xop hāpxexka tu', yā' xuxet'ax 'Ahmāget hāpxexka', yā Yoneo yīy'ax te kaxīy.

¹⁷ Ha ta' mōg pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 7, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux pexkox yokoma tu'. Ha ta Topa pet xexka kopa' xip yānmūnxupep'ax, tu:

—Puxix. 'Ūkux. Kaxīy.

¹⁸ Ha yānām kō'āynāg, ha hāmnāhūn, ha tex tūnnāhā', ha hām xexka yāy nuhuk xexka', tu yāy pot. Yā hām yāy nuhuk xexka nām. Hōmā Topa te' mīy tihik hāmāxap xix hōnhā hām yāy nuhuk kutōgnāg, pa nōmhā hām yāy nuhuk xexka nām. ¹⁹ Ha ta kōmēn yāy koxip tikoyuk. Ha ta koxyōy hāpxexka xohix yōg kōmēn xohix. Ha Topa te kōmēn Maminōn xexka pe'paxex, tu' gāy xexka', tu yōg tikmū'ūn xūyghāhā'. ²⁰ Ha ta' nōg hāptox xohix kōnāg yōg xix yīktix xohix. ²¹ Ha ta pexkox tu' pip texxap xexka', tu ta nū'nāhā texxap xexka', yā yāp-xet nō hāp-tux ha' 40 kit. 'Ūnū'nāhā', tu nūktu tikmū'ūn tu nū'nāhā', ha tikmū'ūn te:

—'Ūkummuk xexka Topah. Kaxīy.

Hāmūn, 'ūxūy xexka', yā hāpkummuk, yīy Topa 'āktux kummuk.

17

Xotit xexka'

¹ 'Ūkxip, pa' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm xip 'ūxape xop te' 7 kopah, yā hōmā 'āmuk xak'ax te' 7 tat. 'Ūnūn tu nūktu:

—Mā. 'Āte xa mūg putup 'ūxūyġāp-tup xotit xexka', yā kōmēn, yā kōnāg kox punethok puka' pip. ² Ha hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop te xotit xexka mūtik yāy kute'ex, tu hāpkummuk xexka mīy nūmūtik, yā' paptux putuk. Kaxīy.

³ Ha Topa Koxuk tek mōgāhā', ha ta pexkox yōg nū'kutnā'ax tek tat hām nak tu', ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, tu kāyā xexka 'āta yīmū' yūm, yā kāyā xexka 'āta yīmū' pip kax'āmi'ax kummuk punethok, yā xuxet'ax kummuk kax'āmi, yā kāyā xexka putox te' 7, tup-tox kup te' 10. ⁴ Ha 'ūn te topixxax 'āta tat, tu' tat xapmax, xix yīm hī'ax, xix yīpkutok tat'ax, xi' yīpkox xap, xix patakup hīy'ax, yā' xohix te pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, xix mīkaxxap te takat hā' mīy, xix kupxat xap hā' mīy. Tute' tat kānēy, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, ha kopa' pip hāpxop punethok yāyīġāhnāg xi' xut putux, yā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yōg hāpxop. ⁵ Ha' kux tu' pip 'ūkax'ami 'ūxuxet'ax xaptop'ax, hu: "Kōmēn Maminōn Xexka', yā xotit xop mūktut, xi' kummuk xop mūktut hām xexka yōg." Kaxīy. ⁶ 'Āte' pēnāhā' 'ūn paptux, yā Topa kopa kuxa mām xop hep 'āta xo'op. Ha Yeyox tu' pip ka'ok, yīy ta' nōy te' kix.

Ha 'āte' pēnāhā', yā 'ūn kummuk. 'Ūgkuxa te' yēy. ⁷ Ha' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu 'ā' yīykopit, hu:

—Xate xīy tu 'ākuxa te' yēy? 'Āte xa hāmyūmmūgāp-tup. 'Ūhūn xix kāyā xexka', yā nōm te 'ūn tat, yā nōm putox te' 7 xix putox kup te' 10. ⁸ Xate' pēnāhā kāyā xexka'. Hōmā 'ūhi', pa' xok. Tute hāpkox tox xexka kopa' xupep putup, ha ta' nōy tep-tex putup. Ha ta' nūn putup tikmū'ūn. Hōmā xip'ah hām xexka', 'īhā nōm tikmū'ūn yōg 'āxet'ax kax'āmi 'ohnāg 'ūhi'ax yōg tappet kopah, putu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg. Nōm nūn putup, tu' pēnāp-tup kāyā xexka xok, hu' yēy. Hōmā 'ūhi', tuk-nāy tu' xok, pa hāpxip 'īhā putpu' xip'ax.

⁹—'Āpu hāmyūmmūg. 'ūp-tox te' 7 te yīktix te' 7 putuk, ha 'ūn te yīktix te' 7 yīmū' yūm. 'ūp-tox te' 7 te tikmū'ūn yōg xat'ax xexka te' 7 putuk, ¹⁰ tu' xat'ax xexka te' 5 xakix, ha hōnhā yāp-xet 'ūxexka', tu' tikmū'ūn xat, ha' nōy xexka nūn putup, tu hāpxip 'īhā' xip'ax. ¹¹ Ha ta kāyā xexka', yā 'ūxat'ax xexka nōy, yā' 8. Hōmā' xip, pa hōnhā' xip 'ohnāg. Yā' xip 'ūxape xop te' 7 kopah. 'Ūnōy tep-tex putup.

¹²—Ha xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10, nōm te' xat'ax xexka te' 10 putuk, tu hāpxip nōm te tikmū'ūn xat putup. Yā Topa te' xat putup, ha nōm te tikmū'ūn xat putup kāyā xexka mūtik hāpxip kutōgnāg hā, ¹³ tup-tup hāpxop puxet. 'Ūp-tup, nūy kāyā xexka xexkanā', ¹⁴ tu' yāyix putup Kahnēn Kutok mūtik, pa Kahnēn Kutok te' xut putup, xix Kahnēn Kutok te nōm xānā'ax xop te' xut putup, yā yōg yīmōgātux xop, yā nōm te Kahnēn Kutok tu' pip ka'ok. Hamūn te' xut putup. Kahnēn Kutok, yā xuxyā xop yōg xuxyā', xix xat'ax xexka xop yōg xat'ax xexka'. Kaxīy.

¹⁵ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—Pute 'ūm kōnāg kox xohix xotit te nōm puka' yūm? Yā hām xexka yōg xop xohix xexka', yā tikmū'ūn xop xohix, yā' hep xop xohix, yā' yīy'ax xop xohix.

¹⁶ Xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10 xix kāyā xexka pēnāhā'. Nōm te xotit putup nōg putup. Nōm te' pop putup 'ūyōg hāp̄xop xohix, ha' xax top'ax, tu xotit yīn māp-tup, tu kuxap hā' koxyōy putup. ¹⁷ Hamūn, Topa te' xat, ha tikmū'ūn te kāyā xexka 'āta yōg xat'ax mīy, yā tikmū'ūn tep-tup, yā Topa te' xat.

¹⁸ —Xate' pēnāhā, yā' xip 'ūhūn. Yā 'ūn te kōmēn putuk, ha kōmēn kopa' pip tihik, tu nōm te hām xexka yōg xat'ax xexka xop xat putup. Kaxīy.

18

'Ūkoxyōy kōmēn Maminōn

¹ Hāpxip 'lhā 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh, yā' xexka', tu' xat punethok, ha hām xexka yōg tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', yā' max xe'ēgnāg, ² tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ūnōg, yā kōmēn Maminōn xexka 'ūnōg. Hōnhā yā yāmīy pet xix yāmīy yāy'īgānāg pet, xix putux kummuk yāy'īgānāg pet. ³ Hōmā tute tikmū'ūn mōgāhā', puyīy hāpkummuk xut putux mīy, ha hām xexka yōg xat'ax xexka xop te' nōm nūmūtik, ha tikmū'ūn te yāy hām texop xexka', tu' nōmenex kōmēn Maminōn xexka yōg hāp̄xop xohix. Kaxīy.

⁴ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax pexkox tu, tu hām'āktux hu: —Yōgnū tikmū'ūn, mā, 'āpu kōmēn nīm! Mōg!

'Āpu hāpkummuk mīy hok nūmūtik,
nūy 'āxūy hok nūmūtik.

⁵ Yā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax punethok, tu' xexka te yīktix putuk, tu yīktix xanep te pexkox xuhmīy,
ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax 'ātigāhā'.

⁶ Kōmēn yōg xop te 'āxop kute'ex kummuk. 'Āpu' yānān.
'Āpu' yānān tix.

Kōmēn yōg xop te 'āxop xūygāhā'. 'Āpu' yānān, nūy nōm xūygā tix.

⁷ Kōmēn yōg xop te yāy xexka mīy, tu yāy putexop xexka mīy. 'Āpu nōm xūygā xexka', yā' kummugā xexka'.

Hamūn, kōmēn yōg xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

“'Ūgmūg, yāg ka'ok, yā' xohix xat.

'Ap hok yūm'ah 'ūgmūn.

'A 'āte hāpkummuk pēnāp-tup'ah!” Kaxīy.

⁸ Pa 'ām̄hok. Tute hāpkummuk mīy, yīy ta' nūn mōka'ok hāpkummuk 'ām̄nīy puxet 'lhā. Yā' xakip-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg putup, tu putup te' kix putup, ha kuxap te' koxyōy putup.

Yā' ka'ok Topa xexka', tu' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

Kaxīy.

⁹ Ha hām xexka yōg xexka xop te hāpkummuk mīy nūmūtik, ha kōmēn mō'hap, ha kugōy te pepi' mōg, ha xat'ax xexka xop te' pēnāp-tup, tu' potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg putup, ¹⁰ tu' xūy yīpkutuk, tu' pip hāptox tu', tu hām'āktux, hu:

—Tu texīy, tu' kummuk? Kōmēn Maminōn yā' xexka', tu' ka'ok, pa 'ot puxet nōg 'lhā' kux. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

¹¹ Ha hām xexka yōg nōmenex xop te kōmēn hā potaha', tu' kuxa hittup 'ohnāg. Yā tikmū'ūn te yōg hāp̄xop hāmenex kux. ¹² Yā nōmenex 'ohnāg 'ūyōg hāp̄xop, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' nō'ōm, xix pipkup ponnok hā' nō'ōm, xix mīkaxxap te takat, xix kupxat xap, xix topixxax te nūn hā' mīy, xix topixxax

yīxux mūnnīy, xix topixxax te xet hā' mīy, xix topixxax 'āta', xix hāpxop māynāg mīm max hā' mīy, xix hāpxop xohix xoktox xox hā' mīy, xix mīm te takat hā' mīy, xix pipkup monōn hā' mīy, xix pipkup hā' mīy, xix mīkaxxap mām hā' mīy, ¹³ xix mīpxax kōnnōn kānēn hā' mīy, xix tēpet xuxpex, xix kōnnōn mō'hap ha' hax max, xix mīha' haxnāg max, xix hep haxnāg max, xix xupyāg, xi' top hep 'ayet, xix xuxnāg max kōnnōn, xix xuxnāg xe tox, xix mūnūytut, xix kahnēn, xix kāmānok, xix hāpxop yīkūy'ax, xix tikmū'ūn kāmānat xop, xix tikmū'ūn kuxa'. Yā hāpxop xohix hāmenex kux. ¹⁴ Ha nōmenex xop te kōmēn 'āktux, hu:

—Kōmēn yōg tikmū'ūn tep-tup hāpxop max xohix, pa hōnhā' nōg. 'Ūp-te xop xexka tu' kux. Hōmā kōmēn max te yāy putuk, pa' nōg, tu xep xip putup'ah. Kaxīy.

¹⁵ Ha nōmenex xop te nōmenex punethok kōmēn kopah, tu hōnhā' xūy yīpkutuk, tu' pip hāptox tu', tu potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg.

¹⁶ Tu:

—Tu texīy tu' kummuk kōmēn xexka'. Hōmā kōmēn yōg tikmū'ūn te topixxax max tat, yā nīn hā' mīy, yā topixxax 'āta', xix topixxax yīxux mūnnīy, xix kahnēn xe hā' mīy topixxax 'āta', tu xapmax taha', xi' yīm hīy'ax, xi' yīpkutok tat'ax, xi' yīpkox xap, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, xix mīkaxxap te takat hā' mīy, xix xupxat xap hā' mīy. ¹⁷ Pa 'ot puxet nōg, 'īhā yōg hāpxop xohix xexka xaxok. Kaxīy.

Ha ta mīpkox mōgā'ax xexka xop te pēnāp-tup hāptox tu', xix nōm te mīpkox hā' mōg xop, xix mīpkox mōgā'ax xop, xix nōm te mīpkox hā tayūmak pop, ¹⁸ Yā' xohix te hām'āktux ka'ok putup, hu:

—Hāmyāxatamuk xohix xexka hā' xip 'ohnāg kōmēn nōy te nōm putuk. Kaxīy.

¹⁹ Tu yāy putox yīmū hāpkōnnōn mō'pok, yā' kuxa hittup 'ohnāg, tu' potaha', tu' kuxa xūy, tu:

—Tu texīy tu' kummuk? Yā' kummuk kōmēn pu'. Hōmā mīpkox yōg tikmū'ūn xohix mōg kōmēn tu', tu yāyhāp-texop xexka'. Pa 'ot puxet nōg 'īhā kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpxop xohix xexka xaxok. Kaxīy.

²⁰ Ha ta pekkox kopa' pip xop te:

—'Āpu kōmēn koxyōy'ax hā 'ākuxa hittup. Yeyox kopa kuxa mām xop, 'āpu 'ākuxa hittup, xix Yeyox yōg mō'pok xop, xix Topa pupi hām'āktux xop. Hamūn, Topa te kōmēn yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kummuk yānān. Kaxīy.

²¹ Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax, tu mīkaxxap xexka paha', yā' xexka', te mīkaxxap kōnnōnā'ax putuk. Tute' paha', tu nū'yōn kōnāg xexka tu', tu hām'āktux, hu:

—Kaxīy kōmēn Maminōn xexka nū'yōn putup, yā nū'yōn mō'ka'ok putup, ha tikmū'ūn te' xe pēnāp-tup'ah. ²² Tikmū'ūn te xe 'ap kaxyā'ax xupak putup'ah kōmēn kopah, xix kaxyā'ax xop, xix panao kaxyā'ax, xix tonōmet kaxyā'ax, yā xe' xohix xupak putup'ah. Tikmū'ūn te 'a' xupak putup'ah kāmānat hām, xix mīkaxxap kōnnōnā'ax 'āpak putup'ah 'ūxeheh, ²³ tu xe pēnāp-tup'ah kuyānām tat'ax xix yōg kuyānām kōmēn kopah. Tikmū'ūn te xe' xupak putup'ah yāyta xop yōg hām'āktux kōmēn kopah. Hōmā kōmēn yōg nōmenex xop 'ūka'ok xexka', pa hāpxexka nōy yōg nōmenex xop ka'ok kutōgnāg. Hōmā kōmēn yōg tikmū'ūn te' koit pax. Kaxīy.

²⁴ Hōmā kōmēn Maminōn yōg tikmū'ūn te' kix Topa pupi hām'āktux xop xix Yeyox kopa kuxa mām xop kōmēn kopah, tu' kixgāhā' 'ūxohix hāpxexka xohix tu'. Hā kaxīy Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

19

¹ Hāpxip 'Thā 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax xexka pexkox tu', yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk. Tu hām'āktux, hu:

—Ūmax Topah. Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu' ka'ok xexka'. ² Yā' xe'e, tu' yok Topah, hu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Tute xotit xexka yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Xotit xexka te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix mōgāhā', puyīy hāpkummuk mīy nūmūtik. Tute' kix Topa yōg kāmānat, yīy Topa te nōm xūygāhā'. Kaxīy.

³ Tu xe hām'āktux ka'ok, hu:

—Ūmax Topah. Kōmēn xexka mō'xut, ha kugōy te pepi' mōg putup hām'yāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā'. Kaxīy.

⁴ Ha ta' pip tik xexka te' 24, xix yōnnā'ī te' 4, tu Topa pu nūktettex, tu Topa 'āktux max, ha Topa yūm mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū'. Ūxohix te:

—Hamūn. 'ūmax Topah. Kaxīy.

Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka'

⁵ Ha ta' xip 'ūyānmūnxupep'ax 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', tu:

—Topa yōg kāmānat xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Tihik, yā' xexka xik-tōgnāg, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Topa yīpkutuk xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Kaxīy.

⁶ Ha 'āte' xupak, pa' xip hām'nūhūn, yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk, pe xamoka xexka yōg hām'nūhūn putuk, pe tex tinnā'ax putuk. 'Āte' xupak, ha nōm te:

—Ūmax Topah. Yūmū yōg Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hamūn, 'ūxexka'. ⁷ 'Āpu yūmū hittup, tu yūmūg kuxa hittup. 'Āpu yūmū Topa 'ūxexka' āktux. Hamūn, hāpxip kutōgnāg 'Thā yāyap-tup Kahnēn Kutok hah, ha 'ūn te yāyap-tup te yāy maxnāhā, nūy yāyax, ⁸ tu' pop topixxax tup, yā nīn hā' mīy, yā' xunnuk 'ūyōg topixxax. Kaxīy.

Hamūn, nōm topixxax nīn te Topa kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax max putuk.

⁹ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu kax'āmi, hu: “'Ūkuxa hittup nō'ōm. Yā Topa te nōm xānāhā', pu nū' Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka hah.” Kaxīy.

Tu xe:

—Topa te hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

¹⁰ Ha 'āte pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nū'xup, pa tute:

—'Āmhok. Kaxīy hok. 'Āte Topa pu hāpxopmā max yā 'āmūn putuk xix 'āxape putuk, yā Yeyox yōg hām'āpak xe'e' āpak xop putuk. 'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

Yā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox yōg hām'āpak xe'e' āktux.

Ōm te kām'ānok ponnok yīmū' yūm

¹¹ 'Āte' pēnāhā', ha pexkox xōn, pa' xip kāmānok ponnok, ha nōm te' yīmū' yūm 'ūxuxet'ax Nōm Te' Nōy Tu' Xip Ka'ok xix Nōm Xe'e'. Tute 'ūxohix yōg hāpkummuk mīy'ax kopit, yā' yok, tu' nōy mūtik yāyik. ¹² Ūpa te kuxap putuk, tu' tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax punethok, tu 'ūxuxet'ax kax'āmi tat, pa' xohix te' xuxet'ax yūmmūg 'ohnāg, pa nōm puxet te' yūmmūg yāy yōg xuxet'ax.

¹³ Ūtat topixxax tox, yā' patok 'ūhep 'āta hā. Ūxuxet'ax “Topa yōg Hām'āktux.” Kaxīy. ¹⁴ Ha pexkox yōg xonat xop te' pe' mōg, tu kāmānok ponnok yīmū' mām kamah, tu ta' mōg, tu topixxax nīn ponnok tup tat, ¹⁵ ha mīkaxxexka xox max

xip 'üyīkox kopah, tu' xupep. Tute mīkax xexka hā' xut putup, ha ta hām xexka yōg xop xohix te' xut putup'ah. Tute hām xexka yōg xop xohix xat putup pipkup xexka tox hā. Tute' koxyōy putup, yā mīnta 'op hep xut'ax putuk. Yā' gāy Topah. Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. ¹⁶Nōm te kāmānok yīmū' yūm, tu topixxax tu' kax'āmi, hu: "Ūxat'ax xexka yōg xat'ax xexka xix xuxyā xop yōg xuxyā". Kaxīy. Tu' paxix yīmū nōm kax'āmi kamah.

¹⁷Ha 'āte' pēnāhā, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax māyōn yānām tu', tu' xānā ka'ok putux xohix xop nōm topaha'. Ūxānāhā, hu:

—Mā, Topa yōg 'āmuk ha nū'. ¹⁸Mā, nūy 'ūxat'ax xexka yīn mā', xix xonat yōg xat'ax xop yīn, xix xonat yīn, xix kāmānok yīn, xix kāmānok yīmū' mām xop yīn, xix tik xohix yīn, yā kāmānat xop yīn, xix xuxyā xop yīn, xi' xexka xik-tognāg xop yīn. Kaxīy.

¹⁹Ha 'āte' pēnāhā, pa' xip kāyā xexka 'āta, xix hām xexka yōg xat'ax xexka xop pip xix yōg xonat xop. Ūxohix tu yāy tu nū'nāhā', nūy yāykix nūmūtik, yā nōm te kāmānok yīmū' yūm mūtik xix yōg xonat xop mūtik. ²⁰Ha kāyā xexka 'āta te' xut 'ohnāg, ha' nōy te' mūg, tu' hīy, tu Topa pupi hām'āktux mō'āmū'ax mūg, tu' hīy. Yā hōmā Topa pupi hām'āktux mō'āmū'ax xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg kāyā xexka 'āta pu'. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pa' koit, yīy ta' pe' mōg tikmū'ūn, yā tikmū'ūn tu' xip kāyā xexka 'āta yōg kax'āmi'ax, tu kāyā xexka 'āta yōg topa komut pu nūktettex.

Ta mō kāyā xexka 'āta yōn kuxap 'ūxop yōg kopah, yā' hi', xix Topa pupi hām'āktux mō'āmā'ax xop kamah. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk. ²¹Ha ta nōm te kāmānok yīmū' yūm yōg mīkax xexka te' yīkox kopa' xupep, tu' xuhmīy xonat xop, tu' kix, ha' xakix, ha ta putux yāy'īgā' xop nūn, tu nūktu xonat xop yīn māhā', tu' hix ka'ok.

20

Hāmāxatamuk te' 1.000

¹'Āte' pēnāhā, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh, tu' yīm kopa' tat hāpkox tox xexka yōg pipkup hāmīynnīn'ax xix pipkup māgxap tat, ²tu xok xexka 'āta paha'. 'Ū'ūm xok xexka 'āta? Yā nōm kāyā hittap, yā Hāmgyāgnāg, yā Niap, yā Xatanāy. Pexkox yōg mōkutnā'ax te nōm hīy hāmīxatamuk xohix te' 1.000 hā, ³Yā' putxok hāpkox tox xexka kopah, tu mō'yīnnīn, tu' Kīy, puyīy hāpxexka yōg tikmū'ūn xe mōgā hok, puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy hok, ha mōktu' nōg putup hāmīxatamuk xohix te' 1.000, hak-nāy tu Hāmgyāgnāg xut, pu mōg hāpxip kutōgnāg hā.

⁴Ha 'āte' pēnāhā', pa' pip nōm xop te' xexka xop yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām. Topa te' xat, ha nōm te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit. Ha 'āte' pēnāhā', pa' pip tikmū'ūn yāmīy. Hōmā nōm tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux kopa kuxa mām, tu hōnhā Yeyox yūmmūg, tu ta' mōg, nūy Yeyox yōg hām'āpak māx 'āktux, yīy ta tikmū'ūn te' kix, ha' xakix. Nōm te kāyā xexka pu nūktettex 'ohnāg, xix yōg topa komut pu nūktettex 'ohnāg, tu' pop 'ohnāg kāyā xexka yōg kax'āmi'ax yāy kux tu', pe' yīm tu'. Pa hōnhā hi', tu yāyhā xexka xop Kunnix mūtik hāmīxatamuk xohix te' 1.000 hā. ⁵Hamūn, 'ūputpu' hi hāmāxap, pa xakix xop nōy te putpu' hi 'ohnāg, ha mōktu' nōg hāmīxatamuk te' 1.000. ⁶Yā' kuxa hittup nōm te putpu' hi hāmāxap. Yā xe xakix putup'ah, pa' nōy xe xakix putup, tu' pip putup Topa yōg hāptox tu', yā xakix tik putuk. Pa' nōy xe xakix

putup'ah. Nôm te Topa yôg 'ãmânex xop putuk xix Kunnix yôg, tu' xohi' xat putup Kunnix mûtik hâmyâxatamuk xohix te' 1.000 hâ.

Hâmgâyâgnâg nu'xok

⁷ Hâmyâxatamuk te 1.000 nôg putup, ha ta 'ôm te Hâmgâyâgnâg xut putup 'üyôg kanet ka'ok kopah. ⁸ Ha ta' môg putup, nÿy koit, nÿy môgâ hâpxexka xohix yôg tikmû'ûn hâpxexka xohix tu', yâ Goge' xix Mâgoge'. Ha Hâmgâyâgnâg te nôm yây tu nu'xoh, puÿy yâykix, yâ tikmû'ûn xohix, yâ xohix te 'âmot xap xohix putuk hâpkux yôg.

⁹ Yâ' xohix te hâm panip tu' pip, tu ta' nÿn putup, tu nÿktu Topa kopa kuxa mâm xop xakot, xix Topa yôg kômên xakot, yâ Topa te nôm putup pax. Pa hâpxip 'îhâ kuxap te pexkox kopa' xupep, tu nÿktu' nâhâ', tu nÿktu nôm tikmû'ûn koxyôy. ¹⁰ Yâ Hâmgâyâgnâg te tikmû'ûn pu' koit. Ha' nÿy te' mÿg Hâmgâyâgnâg, tu nu'xok kuxap kopah, yâ mîkaxxap 'ûxop yôg kuxap kopah. Yâ kuxap te kônâg xexka putuk, ha' pip kama kâyâ xexka xix Topa pupi hâm'âktux mō'âmâ'ax. Yâ' xohix xÿy hâptup 'îhâ xix 'âmnÿy 'îhâ hâmyâxatamuk xohix kux 'ohnâg hâ.

Tikmû'ûn yôg hâpxopmâ'ax kopit

¹¹ Ha 'âte' pênâhâ', pa' xip 'ûxat'ax xexka yôg mÿmpe yÿm'ax xe'êgnâg xexka ponnok, ha 'ôm te yÿmû' yÿm. Ha nôm keppa 'ûnôg hâm xexka xix pexkox yokoma'. Yâ 'ap pip'ah. ¹² 'Âte' pênâhâ', pa' pip xakix xop, yâ' xexka xik-tôgnâg xop, ha' xat'ax xexka yôg mÿmpe yÿm'ax xe'êgnâg keppak-nîhâ' pip, ha' xôn tappet, tu' nÿy xôn. Yâ hi'ax xop yôg tappet yâ hi'ax xop 'âxet'ax pip tappet tu', hu' hi mōkuma'môg, ha' kux 'ohnâg. Yâ Topa yîkak pip putup. Ha tikmû'ûn hâpxopmâ'ax yôg kax'âmi'ax pip tappet tu'. Ha 'ôm te' mōkupix, nÿy tikmû'ûn yôg hâpxopmâ'ax kopit. ¹³ Ha ta' putpu' hi' xakix xop, nôm xakix kônâg kopah. Ha putpu' hi xakix xop, yâ nôm pip xukpot tu', tu' xohix nÿn, ha' nÿy te yôg hâpxopmâ'ax kopit. ¹⁴ Ha' putxok kuxap kopa hâpxakix'ax xix xakix xop. Yâ kuxap te kônâg xexka putuk. Kuxap xexka yâ xakix'ax tix. ¹⁵ Tikmû'ûn yôg xuxet'ax kax'âmi' ohnâg 'ûhi xop yôg tappet tu', puxix nÿy nôm nu'xok kuxap kopah, nôm te kônâg xexka putuk.

21

¹ 'Âte' pênâhâ', pa' xip pexkox yokoma' nÿy tup xix hâm xexka nÿy tup. Hamÿn, 'ûnôg pexkox yokoma mâxap xix hâm xexka mâxap. ² 'Âte' pênâhâ', pa' xip kômên xe'êgnâg, yâ kômên Yenoyanên nÿy tup, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yîxohoh. Yâ' max yây putuk. Yâ 'ûn te yâyta-pup putuk, tu' xax max tat, tu' môg, nÿy yây yÿpxox mÿy. ³ 'Âte' xupak, pa' xip yân mÿn xupep'ax 'ûxat'ax xexka yôg mÿmpe yÿm'ax xe'êgnâg tu', tu hâm'âktux, hu:

—Hônâ Topa te yây kotînnâhâ tikmû'ûn mûtik. Tute yâykotînnâp-tup nÿmûtik. Yâ yôg tikmû'ûn. Topa xip putup nÿmûtik, yâ tikmû'ûn yôg Topah. ⁴ Topa te tikmû'ûn pa hep kutux putup. 'A xep xakix putup'ah, tu xe' kuxa hittup 'ohnâg putup'ah, tu xe' xÿy putup'ah. Yâ' nôg hâpxop hittap. Kaxÿy.

⁵ Ta nôm te' xat'ax xexka yôg mÿmpe yÿm'ax xe'êgnâg yÿmû' yÿm, tu:

—Nômhâ 'âte hâpxop xohix tup mÿy putup. Kaxÿy.

Tu xe 'â hâm'âktux, hu:

—'Âpu nôm kax'âmi' yâ hâm'âktux xe'e'. 'Ûmax, pu tikmû'ûn kuxa mâm hâm'âktux kopah. Kaxÿy.

⁶ Tu xe:

—Puxix. 'Ūkux. 'Ūgmün yā māxap xix ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm. 'Ok kōnāg putup te 'āp-tex? 'Āte xa hok hōm putup kōnā'āg, yā kōnāg xupep'ax yōg, ha nōm te 'āxop hīnnāp-tup. ⁷ 'Āte 'ā tu' pip ka'ok xop pu nōm hōm, hak mūn yā 'ūyōg Topah, yā 'ūk-tok xop nō'ōm. ⁸ Pa' pip 'ūkuxanōg xop, xi' kuxa mām 'ohnāg xop, xix yāy'īgā xop, xix nōm te' nōy kix xop, xi' nōy hā xupxet xop, xix mīm mīy xop, xix topa komut pu nūktettex xop, xi' koit xop. Yā' xohix yōg pip'ax pip, yā mīkaxxap 'ūxop yōg kuxap kopah, yā kōnāg xexka putuk, yā xakix'ax tix. Kaxiy.

Kōmen Yenoyanēn tup

⁹ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te' xape te' 7 xop kopa' xip. Hōmā nōm xop te 'āmuk xak'ax te' 7 tat, ha nōm kopa' pip hāpxūyγā'ax te' 7. Yā nōm pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūkha' nūn, tu nūktu:

—Mā, 'āte xa mūg putup 'ūn te yāy'tap-tup, yā Kahnēn xetut. Kaxiy.

¹⁰ Ha Topa Koxuk tek xat, tuk mōgāhā yīktix xox putox tu', tu 'ā mūg Yenoyanēn, yā kōmēn xe'ēgnāg, ha pexkox kopa' xupep, xix Topa yīka' xupep, tu ta' yīxohoh. ¹¹ 'Ūyōg kuyānām yā Topa yōg hāmmax xe'ēgnāg'ax. Kōmēn te kuyānām mīy, yā mīkaxxap te takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix 'ūtup te mīkaxxap kinixat putuk. ¹² Kōmēn yōg hāmpak'ax tox xexka', ha yōg hāmpak'ax yōg hāmyīnnīn'ax xohix te' 12, ha pexkox yōg nū'pok te' 12 te nōm pēnāhā'. Ha' pip 'ūkax'āmi'ax hāmyīnnīn'ax tu', yā 'Iyaet xop yōg hep xop te' 12 yōg xuxet'ax. ¹³ Ha' patpe tu' pip hāmyīnnīn'ax te' tikoyuk, yā patpe xohix te kāxīy, yā māyōn xupep tu' tikoyuk, ha xot tu' tikoyuk, ha nōntix tu' tikoyuk, ha māyōn mō'nā'ax tu' tikoyuk. ¹⁴ Ha kōmēn yōg hāmpak'ax xip mīkaxxap te' 12 yīmū'. Mīkaxxap te' 12 tu' pip kax'āmix'a, yā Kahnēn Kutok yōg mō'pok te' 12 'āxet'ax kax'āmi'.

¹⁵ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux 'ūgmūtik, tu' tat mōhāmmūg'ax, nūy kōmēn yōg mēn mōkupix, xix hāmyīnnīn'ax yōg mēn, xix hāmpak'ax yōg mēn. ¹⁶ Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg patpe te' 4. Patpe xohix yōg mēn te yāy putuk. Pexkox yōg nū'kutnā'ax te kōmēn yōg mēn mōkupix, 'ūtox te 2.200 kinōm, xix patpe xix patpe nōy yōg 2.200 kinōm kamah. Ha kōmēn tox pepix yōg kinōm te' 2.200 kamah, yā' yāy putuk. ¹⁷ Pexkox yōg nū'kutnā'ax te hāmpak'ax yōg patpe tix yōg mēn mōkupix, yā' xohix te' 64, yā tikmū'ūn yōg mēn hā' mōkupix pexkox yōg nū'kutnā'ax te'. ¹⁸ Kōmēn yōg hāmpak'ax te mīkaxxap yax hā' mīy, ha ta kōmēn te pipkup 'āta yīxux hā' mīy, yā kuyānām mīy tu' tup, tu minino putuk. ¹⁹ Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg kupkūnīy yīmū' pip mīkaxxap te takat punethok. Yā 'ūkupkūnīy kakak yōg mīkaxxap yax, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tix yōg mīkaxxap xapit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tikoyuk yōg mīkaxxap 'ak, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 4 yōg mīkaxxap 'exmēnat, ²⁰ xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 5 yōg mīkaxxap xanōn, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 6 yōg mīkaxxap xahnix, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 7 yōg mīkaxxap kiniyot, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 8 yōg mīkaxxap menit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 9 yōg mīkaxxap topay, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 10 yōg mīkaxxap kiniyop, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 11 yōg mīkaxxap yaxīn, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 12 yōg mīkaxxap 'āmātix. ²¹ Ha hāmyīnnīn'ax te' 12 te kupxat xap te' 12 hā' mīy, yā yāpxet te kupxat xap puxet hā' mīy. Ha kōmēn yōg putat te pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, yā yānām mīy, tu' tup, yā minino putuk.

²² Ha 'āte' pēnā 'ohnāg Topa pet xexka kōmēn kopah. 'Ap xip'ah. Yā Topa xip kōmēn kopah xix Kahnēn Kutok xip. Puxix. Topa 'ūxexka', tu hāpxop xohix xexka yūmmūg. ²³ Ha 'ap xip'ah māyōn, xix māyōn hex, yā 'ap putup'ah

māyōn yānām xix māyōn hex yānām. Hamūn, Topa max xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok, hu kuyānām punethok pip. Puxix. ²⁴ Ha ta' pip tikmū'ūn hām xexka tu', ha kōmēn te nōm yīmū mō kuyānām yōn, ha hām xexka yōg xat'ax xexka xop nūn putup, tu hāpxop max nūnnāp-tup, tu nūktu kōmēn hā mōxakux. ²⁵ Ha kōmēn yōg mōhāmyīnnīn'ax xōn hāptup tox hā, tu nōhāmyīnnīn putup 'ohnāg. Hāmūn, 'ap xip'ah 'āmniy 'ōnteh. ²⁶ Ha hām xexka xohix yōg hāpxop xe'ēgnāg nūnnāp-tup kōmēn tu', xix yōg hāpxop max. ²⁷ Pa hāpxop yāy'īgā nūnnāp-tup 'ohnāg kōmēn tu', yā hāpkummuk mīy'ax nūnnāp-tup 'ohnāg xi' koit'ax nūnnāp-tup 'ohnāg. Pa mō'nāp-tup nōm tikmū'ūn, yā 'ūyōg xuxet'ax kax'ami Kahnēn Kutok yōg hi'ax xop yōg tappet tu'.

22

¹ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā' mūg kōnāg kox, ha yōg kōnā'āg te tikmū'ūn hīnnāhā', tu kuyānām mīy, tu' tup, tu kinixat putuk. Kōnāg kox te Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu' xupep xix Kahnēn Kutok yōg, ² tu ta' mōg putat kote', ha ta' pip kōnāg kox yōg hāpkux tix tu' mīm kup tix, yā hi'ax yōg, tu mey puxet 'īhā mīnta ta punethok, ha mey nōy 'īhā mīnta ta' nōy punethok. Yā hā kaxīy mey te' 12 yōg mīnta ta xohix te' 12. Ha yōg mīm xux te hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn hittupmāhā'. ³ 'Ap xip'ah hāpxop kummuk, Topa te nōm putup nōg. Ha ta' xip kōmēn kopa Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok yōg, ha yōg kāmānat te Topa pu nūktettex xix Kahnēn Kutok pu nūktettex, ⁴ tu Topa pa pēnāp-tup xix Kahnēn Kutok pa pēnāp-tup, ha Topa 'āxet'ax pip tikmū'ūn kux tu', xix Kahnēn Kutok 'āxet'ax. ⁵ Ha 'ap xip putup'ah 'āmniy 'ūxeheh, yīy ta' 'ap xip putup'ah kuyānām tat'ax xix māyōn yānām. Yā Topa xexka te hāptupmāp-tup, ha Topa yōg xop te' xohix xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

Yeyox te putpu' nūn

⁶ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—Nōm hām'āktux 'ūxe'e. 'Ūmax, pu tikmū'ūn hām'āktux kopa kuxa mām. Ha Topa xexka te Topa pupi hām'āktux xop pu Topa Koxuk hōm, ha ta nōmhā Topa te yōg pekkox yōg nū'kutnā'ax mōkutnāhā', nūy Topa yōg kāmānat pu hām'āktux hāpxopmā'ax texīy pip'ax hāpxip kutōgnāg 'īhā. Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip kutōgnāg 'īhāg mōg putup 'āxop hah. 'Ūkuxa hittup nōm te nū hām'āktux 'āpak, nūy mīy. Nū hām'āktux te 'āxop pu hāpxop xohix yūmmūgāhā'. Hāpxip 'īhā' pip putup nōm hāpxop xohix. Kaxīy.

⁸ 'Ūgmūn Yoām. 'Āte' xupak nōm hāpxop xohix, tu nōm pēnāhā'. 'Āte' xupak kux, tu' pēnā kux, tu pekkox yōg nū'kutnā'ax pu nūkxup, yā nōm te 'ā hāpxop xohix mūg. ⁹ Pa tute 'ā hām'āktux hu:

—'Āmhok. 'Ūgmūn pu nū'āxup hok. 'Ūgmūn yā Topa yōg kāmānat 'āmūn putuk, xix 'ātaknōy xop putuk, xix Topa pupi hām'āktux xop putuk, xix nōm te nū tappet yōg hām'āktux 'āpak xop putuk. 'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu tikmū'ūn pu nū hām'āktux 'āktux. Nū hām'āktux te tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax mūg nōm pip putup. Hāpxip kutōgnāg 'īhā nōm hāpxopmā'ax pip putup. ¹¹ Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, puxix xe hāpkummuk mīy putup. Tikmū'ūn te hāpxop yāy'īgā mīy, puxix xe hāpxop yāy'īgā mīy putup. Tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix xe hāpxopmā max putup. Tikmū'ūn 'ūmax xe'ēgnāg, puxix xe' max xe'ēgnag. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip kutōgnāg 'īhā 'āxop hak mōg putup. 'Āte 'āxop pu hāpxop popmāp-tup. 'Āte nōm te hāpxopmā max punethok pu' popmāp-tup hāpxop punethok. 'Āte nōm te hāpxopmā max kutōgnāg pu' popmāp-tup hāpxop tīgnāg. ¹³ 'Ūgmūn yā māxap xix ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm.

¹⁴ 'Ūkuxa hittup nōm te yāy topixxax tox pix, ha' tup. Topa te' xat, ha nōm te mīnta ta māp-tup 'ūhi'ax yōg mīm kup yōg. Tute kōmēn hāmīkox hā mōxakux putup. ¹⁵ Pa kōmēn kūnāpa' pip 'ūnōy hā' xupxet xop, xix mīm mīy xop, xix yāy 'īgā xop, xix nōm te topa komut pu nūktetex, xī' koit xop, tu hāpxop mō'āmū' mīy

¹⁶ Ha Yeyox te:

—'Ūgmūn Yeyox. 'Āte pexkox yōg nū'kutnā'ax mōkutnāhā', puyīy nū hāpxop 'āktux Topa kopa kuxa mām xop pu'. 'Ūgmūn yā Namix hā xupepmā'. Yōgnū kuyānām ka'ok, yā 'ūgmax xe'ēgnāg, yā māyōnnāg xexka kuyānām putuk. Kaxīy.

¹⁷ Ha Topa Koxuk te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha 'ūn te yāytap-tup te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha' xupak xop te:

—Mā'. Kaxīy.

'Ok kōnāg putup te 'āp-tex? Mā', nūy kōnāg hok pa', yā kōnāg te tikmū'ūn hīnnāhā nō'ōm.

Hām'āktux kux'ax

¹⁸ Hak mūn Yoām. 'Āte xa hām'āktux, hu: Xate' xupak nū hām'āktux, tu xa hāpxopmā'ax 'āktux nōm pip putup. Xate tehomi kax'ami', pe hām'āktux nōy, puxix Topa 'āxūygāp-tup, yā' putuk nōm hāpxūygā'ax kax'ami nū tappet tu'.

¹⁹ Ha xate nū' hām'āktux yāg xut, puxix Topa te 'ōg hāpxop max xut putup, yā nōm mīnta ta xut putup 'ūhi'ax yōg mīm kup yōg, tu 'ōg hāpxop xut putup, yā kōmēn xe'ēgnāg yōg Yā nū tappet te nōm 'āktux.

²⁰ Yeyox te:

—Nū tappet 'ūmax. Hamūn, 'āxop hak mōg putup hāpxip kutognāg 'īhā'. Kaxīy.

Hāmūn Yāyā Yeyox, mā' mō'ka'ok!

²¹ Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop xohix ha hāmmaxnā'.

Tu ta tu' kux.